

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 05126

SEFER NEVIIM RISHONIM

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ס פ ר
נביאים ראשונים

מדויק היטב על פי המסורה

הוגהו בעיון נמרץ על ידי החכם המובהק מהור"ר
מאיר הלוי לעטעריס.

איבערזעצט אין א ריינעם מאָדערנעם אידיש
לויט די נייע און אלטע מפרשים.

צווייטע פערבעסערטע אויפלאגע

New York:
HEBREW PUBLISHING COMPANY
50-52 Eldridge Street
1914.

THE HOLY BIBLE

Translated into Yiddish

by

Ch. Neuhausen, A. Hyman Charlap, and others.

Copyright 1912,

by the Hebrew Publishing Company, New York.

ס פ ר
נבִיאים ראשונים

שמואל ב'	יהושע
מלכים א'	שופטים
מלכים ב'	שמואל א'

י ה ו ש ע

LIBER JEHOSUAH.

CAPUT I. *

א וְהוּ אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
 2 בְּיָנוּן מִשְׁרַת מֹשֶׁה לֵאמֹר: מֹשֶׁה עַבְדִּי מָת וְעַתָּה לָקוּם
 עֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה אִתָּה וְכָל־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 3 אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: כָּל־מְקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ
 בְּיַדְּנִלְכֶם בּוֹ לָכֶם נִתְּנוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־מֹשֶׁה:
 4 מִהַמְדְּבָר וְהַלְבָנוֹן הַזֶּה וְעַד־הַנָּהָר הַגָּדוֹל נְהַר־פָּרַת כָּל
 אֶרֶץ הַחִתִּים וְעַד־הַיַּם הַגָּדוֹל מִבּוֹא הַשָּׁמֶשׁ יְהוָה גְּבוּלְכֶם:
 ה לֹא־תִנְצֹב אִישׁ לְפָנֶיךָ כָּל יְמֵי הַיּוֹם כַּאֲשֶׁר הוֹיֵתִי עִם־
 6 מֹשֶׁה אֲדוּנָה עִמָּךְ לֹא אֲרַפֶּךָ וְלֹא־אֶעֱזָבֶךָ: חֹזֶק וְאַמֵּץ
 כִּי אִתָּה תִּנְחַל אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי
 7 לְאַבְרָם לָתֵת לָהֶם: רַק חֹזֶק וְאַמֵּץ מְאֹד לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת
 כְּכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוֶּה מֹשֶׁה עַבְדִּי אֶל־תְּסוּר מִמֶּנּוּ יָמִין
 8 וּשְׂמֹאל לְמַעַן תִּשְׁפִּיל בְּכֹל אֲשֶׁר תִּלְךְ: לֹא־יִמוּשׁ סֶפֶר
 הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהִנֵּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר
 לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכְּתוּב בּוֹ כִּי־אֵן תִּצְלִיחַ אֶת־דְּרָכְךָ וְאֵן
 9 תִּשְׁכִּיל: הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ חֹזֶק וְאַמֵּץ אֶל־תַּעֲרֹךְ וְאֶל־תַּחַת כִּי
 י עִמָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תִּלְךְ: וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ אֶת־
 10 שְׂמֵרֵי הָעָם לֵאמֹר: עֲבְדוּ בְּקֶרֶב הַמַּחְנֶה וַצּוּ אֶת־הָעָם
 לֵאמֹר הִכִּינוּ לָכֶם צִדָּה כִּי בְּעוֹד וְשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַתֶּם עֹבְרִים
 אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה לְבּוֹא לְרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה

אלהיכם

* דַּמְטַח שְׂמַחַת תּוֹרָה. v. 6. פֶּתַח בִּאחֲזָה. v. 7. סְבִיבִין מִמֶּנּוּ. ibid. מֵאֵל. v. 9. קִמַּח בּוֹיָם.

יהושע

קאפיטעל א

- 1 נאָכדעם אַז משה, גאָט'ס דיענער, איז געשטאַרבן, האָט גאָט געזאָגט צו יהושע, נון'ס זוהן, משה'ס דיענער, אזוי צו זאָגען :
2 משה מיין דיענער איז טויט, יעצט שטעה דו אויף און געה איבער דעם ירדן מיט דאָס גאַנצעס פּאָלק, צום לאַנד וואָס איך גיב זיי, די קינדער ישראל.
- 3 יעדער אָרט וואָס דער טריט פון אייער פוס וועט איהם בעטרעטען האָב איך אייך געגעבן — ווי איך האָב גערעדט צו משה'ן.
- 4 פון דער וויסטע ביז דעם גרויסען טייף פרת און דעם לבנון — דאָס גאַנצע חתי'ער לאַנד ביז'ן גרויסען ים ; ביים זונג אונטערגאַנג וועט זיין אייער גרענעץ.
- 5 עס וועט זיך קיינער קעגען דיר שטעלען צייט דיין לעבען — אזוי ווי איך בין געוועזען מיט משה'ן וועל איך זיין מיט דיר, איך וועל דיר ניט אָבלאָזען און ניט פּערלאָזען.
- 6 זיי שטאַרק און פעסט ! וואָרום דו וועסט דיעזע פּאָלק מאַכען ערבען דאָס לאַנד, וואָס איך האָב צו זייערע פּאָטערס געשוואָרען זיי צו געבען.
- 7 זיי נאָר שטאַרק און פעסט צו היטען און טהאָן די גאַנצע לעהרע וואָס מיין דיענער משה האָט דיר בעפעהלען ! זאָלסט דערפון ניט אָבקעהר רען רעכטס אָדער לינקס, אום דו זאָלסט בעגליקען וואו נאָר דו וועסט געהן.
- 8 דאָס לעהרע-בוך זאל ניט אָבגעטהאָן ווערען פון דיין מויל, זאָלסט ווער גען איהם רעדען טאָג און נאַכט, אום צו היטען און טהאָן אַלעס וואָס איז אין איהם געשריעבען — נאָר דאָן וועסטו בעגליקען אין דינע וועגען, נאָר דאָן וועסטו קלוג האַנדלען.
- 9 איך האָב דיר שוין בעפעהלען : „זיי שטאַרק און פעסט !“ ווער-זושע ניט צובראַכען און דערשראָקען, וואָרום גאָט איז מיט דיר וואו נאָר דו געהסט.
- 10 דאָן האָט יהושע בעפעהלען די פּאָלקס-בעאַמטע זאָגענדיג :
11 געהט דורך דעם לאַנער און בעפעהלט דאָס פּאָלק זאָגענדיג : גרייט אייך אָן שפיין, וואָרום נאָך דריי טעג געהט איהר איבער דיעזען ירדן צו קומען בעזיצען דאָס לאַנד, וואָס אייער גאָט גיט אייך אַלס אַ בעזיץ.

- 12 אלהיכם נתן לכם לרשתה: ולראובני ולגדי ולחצי
 13 שבט המנשה אמר יהושע לאמר: זכור את־הדבר אשר
 צוה אתכם משה עבד־יהוה לאמר יהוה אלהיכם מניח
 14 לכם ונתן לכם את־הארץ הזאת: נשיכם טפכם ומקניכם
 ישבו בארץ אשר נתן לכם משה בעבר הירדן ואתם
 תעברו חמשים לפני אחיכם כל גבורי החיל ועורתם
 אותם: עד אשר־יניח יהוה | לאחיכם ככם וירשו גם־
 15 המה את־הארץ אשר־יהוה אלהיכם נתן להם ושבתם
 לארץ ירשתכם וירשתם אותה אשר | נתן לכם משה
 עבד יהוה בעבר הירדן מזרח השמש: וצענו את־יהושע
 16 לאמר כל אשר־צויתנו נעשה ואל־כל־אשר תשלחנו
 נלך: ככל אשר־שמענו אל־משה בן נשמע אלדך רק
 17 יהוה יהוה אלהיך עמך כאשר הנה עם־משה: כל־איש
 אשר־ימרה את־פיו ולא־ישמע את־דבריו לכל אשר־
 תצונו יומת רק חנק ואמץ:

CAP. II. ב

- וישלח יהושע בדרגון מן־השמים שנים אנשים מרגלים *
 חרש לאמר לכו ראו את־הארץ ואת־יריחו ויילכו ויבאו
 2 בית אשה זונה ושמה רחב וישכבו־שמה: ויאמר למלך
 יריחו לאמר הנה אנשים באו הנה הלילה מבני ישראל
 3 לחפר את־הארץ: וישלח מלך יריחו אל־רחב לאמר
 הוציאי האנשים הבאים אליך אשר־באו לביתך כי
 4 לחפר את־כל־הארץ באו: ותפקח האשה את־שני האנשים
 ותצפנו ותאמר בן באו אלי האנשים ולא ידעתי מאין
 5 המה: ויהי השער לסגור בהשך והאנשים יצאו לא
 ידעתי אנה הלכו האנשים רדפו מחר אחריהם כי
 6 תשיגם: והיא העלתם הנגה ותטמנם בפשתי הלץ

הערכות

- 12 צו דעם ראובני, גדי און האלבען שטאם מנשה האָט יהושע אַזוי געזאָגט:
- 13 געדיינקט דאָס וואָס משה, גאָט'ס דיענער האָט אייך בעפעהלט זאָר גענדיג: אייער גאָט לאָזט אייך דאָ בלייבען און האָט אייך אוועקגעבען די דאָזיגע לאַנד,
- 14 אייערע פרויען, קינדער און פיה קענען בלייבען אין דאָס לאַנד וואָס משה האָט אייך געגעבען ביי דעם זייט ירדן, אָבער איהר, אַלע קריעג-העלדען זאָלט אַריבער געוואַפענטע פאַר אייערע ברידער און זאָלט זיי העלפּען.
- 15 ביז גאָט וועט אייערע ברידער אַזוי ווי אייך רוהע געבען, און זיי וועלען אויך בעזיצען דאָס לאַנד, וואָס אייער גאָט גיט זיי, דאָן וועט איהר זיך צוריק קעהרען צו אייער בעזיץ-לאַנד, וואָס משה, גאָט'ס דיענער, האָט אייך געגעבען ביים ברעג ירדן, זונן-אויפנאנג צו, און וועט עס בעזיצען.
- 16 און זיי האָבען געענטפערט יהושע'ן זאָגענדיג: אַלעס וואָס דו האָסט אונז בעפעהלען וועלען מיר טהאָן, און וואו נאָר דו וועסט אונז שיקען וועלען מיר געהן;
- 17 ווי מיר האָבען געהערט משה'ן אַזוי וועלען מיר דיר הערען, זאָל נאָר גאָט זיין מיט דיר ווי ער איז געוועזען מיט משה'ן!
- 18 יעדער איינער וואָס וועט ווידערשפעניגען דיין בעפעהל, און וועט דיר ניט געהאָרזאָם זיין אין אַלעס וואָס דו וועסט איהם בעפעהלען, זאָל גלייך געטויט ווערען; זיי נאָר שטאַרק און פעסט!

קאפיטעל ב

- 1 דאָן האָט יהושע, נון'ס זוהן, געשיקט אין געהיים פון שטים צוויי מענער אויסזעהער, זאָגענדיג: געהט בעקומט דאָס לאַנד און יריחו. זיי זיינען געגאנגען, אריין אין הויז פון אַ גאסען-פרוי, ביים נאָמען רחב, און איבער געשלאָפּען דאָרטען.
- 2 עס איז אָבער אָנגעזאָגט געוואָרען דעם קעניג פון יריחו פאַלגענדעם: מענער פון די קינדער ישראל, זיינען אַהער אָנגעקומען ביי נאַכט אום אויסצוזהן דאָס לאַנד.
- 3 דאָן האָט דער קעניג פון יריחו געשיקט זאָגען רחב'ן: „ברענג אַרויס די מענער וואָס זיינען צו דיר געקומען (וואָס זיינען געקומען אין דיין הויז), ווייל אויסצוזהן דאָס לאַנד זיינען זיי געקומען“.
- 4 די פרוי האָט אָבער גענומען ביידע מענער און יעדערן פון זיי בעהאַלטען, נאַכהער האָט זי געזאָגט: ריכטיג, די מענער זיינען צו מיר געקומען; איך האָב אָבער ניט געוואוסט פון וואָנען זיי זיינען —
- 5 נאָר אין צייט פון טהויער פערשליסען, זיינען די מענער אַרויס אין דער פינסטער; איך ווייס ניט וואו זיי זיינען געגאנגען. יאָגט זיי נאָך שנעל, איהר וועט זיי כאַפּען!
- 6 אַליין האָט זי זיי אַרויפגענומען אויפ'ן דאַך און האָט זיי בעהאַלטען אין איהרע צוואַמענגעלייגטע פלאַקס-שטעקלאַך אויפ'ן דאַך.

7 הַעֲרֹכוֹת לָהּ עַל־הַנָּגַן: וְהָאֲנָשִׁים רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם בְּרֶדֶף
 הַיַּחֲזֵן עַל הַמַּעֲבָרוֹת וְהַשְּׁעָר סָגְרוּ אַחֲרֵי כֹּאֲשֶׁר יָצְאוּ
 8 הַרְדָּפִים אַחֲרֵיהֶם: וְהָמָּה מָרַם יִשְׁכָּבוּן וְהוּא עֲלֵתָהּ
 9 עֲלֵיהֶם עַל־הַנָּגַן: וְהָאָמַר אֶל־הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי כִּי־נָתַן
 יְהוָה לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ וְכִי־נִפְלָה אִימַתְכֶם עָלֵינוּ וְכִי
 יִנְמְנוּ כָּל־יִשְׂבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם: כִּי שָׁמַעְנוּ אֶת אֲשֶׁר
 הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת־מִי יַסֹּף מִפְּנֵיכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם
 וְאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאָמָרִי אֲשֶׁר בַּעֲבַד הַיַּחֲזֵן
 11 לְסִיחֹן וְלַעֲוֹג אֲשֶׁר הִתְרַמְתֶּם אוֹתָם: וְנִשְׁמַע וַיִּמַּס
 לְבָבָנוּ וְלֹא־קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוּדָה
 אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת:
 12 וַעֲתָה הִשְׁבַּע־נָא לִי בַיהוָה כִּי־עָשִׂיתִי עִמָּכֶם חֶסֶד
 וְעָשִׂיתֶם נִסִּים־אֵתֶם עִם־בֵּית אָבִי חֶסֶד וְנִתַתֶּם לִי אוֹת
 13 אֲמֵת: וְהִחַיְתֶם אֶת־אָבִי וְאֶת־אִמִּי וְאֶת־אֲחֵי וְאֶת־אֲחֹתַי
 14 וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם אֶת־נַפְשֹׁתַי מִמּוֹת: וַיֹּאמְרוּ
 לָהּ הָאֲנָשִׁים נִפְשָׁנוּ תַחַת־יְכֶם לְמוֹת אִם לֹא תִגִּדּוּ אֶת־
 דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיָה בְּתֵת יְהוָה לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ
 15 חֶסֶד וְאֲמֵת: וְהוֹרְדֶם בְּחֶבֶל בְּעַד הַחֲלוֹן כִּי בֵיתָהּ בְּקִיר
 16 הַחוֹמָה וּבַחֲמָה הִיא יוֹשֶׁבֶת: וְהָאָמַר לָהֶם הִתְרָה לָנוּ
 פְּדִיפָנוּ עִם כָּכֶם הַרְדָּפִים וְנַחֲבֹתֶם שְׁמָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים
 17 עַד שֶׁב הַרְדָּפִים וְאַחַר תֵּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם: וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ
 הָאֲנָשִׁים נִקְוָם אֲנַחְנוּ מִשְׁבַּעְתְּךָ הַזֶּה אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ:
 18 הִנֵּה אֲנַחְנוּ כֹּאִים בָּאָרֶץ אֶת־תַּקְוֹת חוּט הַשְּׁנֵי הַזֶּה
 תַּקְשְׁרֵי בַחֲלוֹן אֲשֶׁר הוֹרְדָתָנוּ בּוֹ וְאֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ
 וְאֶת־אֲחִיךָ וְאֶת כָּל־בֵּית אָבִיךָ תֹּאסֹפִי אֵלֶיךָ בְּבֵיתָהּ:
 19 וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר־יָצָא מִדִּלְתֵי בֵיתְךָ הַחוּצָה דָּמוֹ בְּרֹאשׁוֹ
 וְאֲנַחְנוּ נִקְוָם וְכָל אֲשֶׁר יְהִי אֵתְךָ בְּבֵית דָּמוֹ בְּרֹאשׁוֹ

אִם־

- 7 דעם קעניג'ס מענשען זיינען געלאָפּען נאָך זיי אַרום ירדן אויף די וועג
גען, און דעם שטאָדט־הויזער האָט מען פּערשלאָסען נאָכדעם. ווי
די נאָכיאָגער זיינען אַרויס נאָך זיי.
- 8 איידער זיי האָבען זיך געלייגט איז זי אַרויף צו זיי אויפ'ן דאָך,
9 און געזאָגט די מענער: איך פּערשטעה אז גאָט האָט אייך אַוועקגעגעבען
דאָס לאַנד, ווייל אייער שרעק איז געפּאלען אויף אונז און אַלע איינ-
וואוינער פּונ'ם לאַנד שוידערן פאַר אייך.
- 10 מיר האָבען שוין געהערט דאָס וואָס גאָט האָט פאַר אייך אַרויסגעהענ-
דיג פון מצרים אויסגעטריקענט די ים־סוף וואַסער, אויך וואָס איהר
האָט געטהאָן צו די צוויי אמרי קעניגען, צו סיחן און עוג, וואָס אויף
יענעם זייט ירדן, וועלכע איהר האָט פּערניכטעט.
- 11 זינט מיר האָבען עס דערהערט איז אונז די האַרץ צוגאַנגען, און עס
האַלט זיך ביי קיינעם דער אַטהעם איבער אייך, ווייל אייער גאָט איז
גאָט אין הימעל פון אויבען און אויף דער ערד אונטען.
- 12 יעצט שווערט מיר, איך בעט, ביי גאָט — איך האָב זיך דאָך מיט אייך
בענאַנגען פּריינדליך, זאָלט איהר אויך פּריינדליך האַנדלען מיט מיין
פּאָטער'ס הויז און געבען מיר אַ זיכערן צייכען
- 13 אז איהר וועט לעבען לאָזען מיין פּאָטער, מיין מוטער, מיינע ברידער,
מיינע שוועסטער און אַלע זייערע — איהר זאָלט אונז רעטען פון טויט.
- 14 און די מענער האָבען צו איהר געזאָגט: מיר וועלען שטאַרבּען פון
אייערט וועגען אויב דו וועסט ניט אויסזאָגען דעם געשפּרעך אונזערן,
און אז גאָט וועט אונז געבען דאָס לאַנד וועלען מיר מיט דיר אָבטהאָן
וואַהרע פּריינדליכקייט.
- 15 דאן האָט זי זיי אַראָבגעלאָזען דורכ'ן פּענסטער; ווייל איהר הויז איז
געוועזען אין שטאָדט־וואַנד און אין מויער־וואַנד האָט זי געוואוינט.
- 16 און זי האָט צו זיי געזאָגט: געהט באַרג־צו, אום די יאָגער זאָלען אייך ניט
טרעפען. בעהאַלט זיך דאָרטען דריי טעג ביז די יאָגער וועלען זיך צוריק
קעהרען, נאָכדעם וועט איהר זיך געהן אייער וועג.
- 17 האָבען די מענער צו איהר געזאָגט: מיר זיינען יעצט פּריי פון דיין
בעשווערונג וואָס דו האָסט אונז בעשוואַרען!
- 18 דאָך ווי מיר קומען אינ'ם לאַנד זאָלסטו דעם רויטען פּאַדעם־שנור אָנ-
בינדען אָן דעם פּענסטער דורך וועלכען דו האָסט אונז אַראָבגעלאָזען,
און דיין פּאָטער, דיין מוטער, דייןע ברידער און דיין פּאָטער'ס גאַנצע
הויזגעזינד נעהם אַריין צו דיר אין הויז.
- 19 ווער עס וועט אַרויסגעהן פון דיין הויז־טהיר אַרויס, איז זיין בלוט אויף
זיין קאַפּ און מיר בלייבען אונשולדיג, יעדער אָבער וואָס וועט זיין מיט
דיר אין הויז איז זיין בלוט אויף אונזערע קעפּ אויב אַ האַנד וועט איהם
בעריהרען.

אסִיךָ תִהְיֶה־קִבוֹ: וְאִם־תִּגְדִּי אֶת־דְּבָרֵנוּ וְהָיִינוּ נִקְיִים כ
 מִשְׁבַּעְתְּךָ אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ: וְתֹאמֶר כְּדִבְרֵיכֶם כִּדְהוּא 21
 וְתִשְׁלַחֶם וַיֵּלְכוּ וַתִּקְשֶׁר אֶת־תְּקוּת הַשָּׁנִי בַחֲלוֹן: וַיֵּלְכוּ 22
 וַיָּבֹאוּ הֶהְרֵה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד־שָׁבוּ הַרְדָּפִים
 וַיִּבְקְשׂוּ הַרְדָּפִים בְּכָל־הַרְדָּךְ וְלֹא מָצְאוּ: וַיֵּשְׁבוּ שָׁנִי 23
 הָאֲנָשִׁים וַיִּרְדּוּ מֵהָהָר וַיַּעֲבְרוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בְּרִזָּן
 וַיִּסְפְּרוּ־לּוֹ אֵת כָּל־הַמְצָאוֹת אֹתָם: וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ 24
 כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיָדֵנוּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְגַם־נָמְנוּ כָּל־יֹשְׁבֵי
 הָאָרֶץ מִפְּנֵינוּ:

CAP. III. ג

ג
 וַיִּשְׁכַּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּסְעוּ מִהַשָּׁמַיִם וַיָּבֹאוּ עַד־הַנְּרִדָּן א
 הוּא וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּלְנוּ שָׁם טָרַם וַיַּעֲבְרוּ: וַיְהִי מִקְצֵה 2
 שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַיַּעֲבְרוּ הַשְּׂטָרִים בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה: וַיִּצְווּ 3
 אֶת־הָעָם לֵאמֹר כִּרְאוּכֶם אֵת אֶרְצוֹן בְּרִית־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 וְהַכְּהֵנִים הַלְוִיִּם לְשֵׂאִים אִתּוֹ וְאַתֶּם תִּסְעוּ מִמְּקוֹמְכֶם 4
 וְהִלַּכְתֶּם אַחֲרָיו: אֵךְ וְרַחֹק יִהְיֶה כִּי־נִיכֶם וּבִינֵנוּ כְּאֲלָפִים
 אִמָּה בַמִּדְּבָר אֶל־תִּקְרְבוּ אֵלָיו לְמַעַן אֲשֶׁר־תִּדְעוּ אֶת־הַרְדָּךְ
 אֲשֶׁר תִּלְכּוּ־בָהּ כִּי לֹא עִבְרַתֶם בַּדֶּרֶךְ מִתְּמוֹל שְׁלֹשׁוֹם:
 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הַתְּקַדְּשׁוּ כִּי מָחָר יַעֲשֶׂה ה
 יְהוָה בְּקֶרְבְּכֶם נִפְלְאוֹת: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַכְּהֵנִים 6
 לֵאמֹר שְׂאוּ אֶת־אֶרְצוֹן הַבְּרִית וַעֲבְרוּ לִפְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ
 אֶת־אֶרְצוֹן הַבְּרִית וַיֵּלְכוּ לִפְנֵי הָעָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה 7
 אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם הַזֶּה אָחַל גִּדְלָךְ בְּעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר יִדְעוּן כִּי כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עֹסֵם־מִשָּׁה אֲהִיָּה עִמָּךְ:
 וְאַתָּה תַּצִּיחַ אֶת־הַכְּהֵנִים לְשֵׂאֵי אֶרְצוֹן־הַבְּרִית לֵאמֹר 8
 כְּבֹאֲכֶם עַד־קִצֵּה מִן הַנְּרִדָּן בְּיַרְדֵּן תַּעֲמְדוּ: וַיֹּאמֶר 9
 יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גִּשׁוּ הַנָּה וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֵי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם

- 20 וועסטו אָבער אויסזאָגען דעם געשפרעך אונזערן זיינען מיר ריין פון דיין שבועה וואָס דו האָסט אונז בעשוואָרען.
- 21 און זי האָט געזאָגט: עס איז ריכטיג ווי איהר רעדט! זי האָט זיי פריי געלאָזען און זיי זיינען אוועקגעגאנגען, דאָן האָט זי אָנגעבונדען דעם רוי-טען שנור אויפ'ן פענסטער.
- 22 און זיי זיינען געגאנגען און געקומען צום באַרג, דאָרטען האָבען זיי גע-זאמט דריי טעג ביז די יאָגער האָבען זיך צוריק געקעהרט, וואָרום זיי האָבען געזוכט די גאַנצע וועג און ניט געפונען.
- 23 דאָן זיינען די צוויי מענער ווידער אַראָב פון באַרג, אוועק און געקומען צו יהושע'ן, נון'ס זוהן, און דערצעהלט איהם אַלעס וואָס עס האָט זיי געטראָפען,
- 24 און געזאָגט צו יהושע'ן: „גאָט האָט אין אונזערע הענד איבערגעבען דאָס גאַנצע לאַנד און די איינוואוינער שוידערן פאַר אונז...“

קאפיטעל ג

- 1 יהושע איז אויפגעשטאנען פריה, און ער מיט אַלע קינדער ישראל האָבען אוועקגעצויגען פון שטים, זיי זיינען געקומען ביז'ן ירד'ן און איבערגענעכטיגט דאָרטען איידער זיי זיינען אַריבער.
- 2 ענדע דריי טעג זיינען די בעאַמטע דורכגעגאנגען דעם לאַגער און בעפעהלען דעם פּאָלק זאָגענדיג: ווי איהר וועט דערזעהען די קאַסטען פון אייער נאָט'ס בונד, און די כהנים מיט די לויים וואָס טראָגען איהם, זאָלט איהר אוועק פון אייער אָרט און נאָכגעהן איהם.
- 4 נאָך ווייט זאָל זיין צווישען אייך און איהם געמאַסטענע צוויי טויענד איילען (נאָהנט צו איהם קומט ניט!), אום איהר זאָלט וויסען דעם וועג וואו איהר געהט, ווייל איהר זייט אַזאָ וועג ניט געגאנגען נעכטען, עהערנעכטען.
- 5 און יהושע האָט געזאָגט צום פּאָלק: זייט צו געגרייט! מאָרען וועט גאָט אונטער אייך טהאָן וואונדערליכעס.
- 6 צו די כהנים האָט יהושע געזאָגט: נעהמט דעם בונדעס קאַסטען און געהט פאַראויס דעם פּאָלק. און זיי האָבען גענומען דעם בונדעס־קאַסטען און געגאנגען פאַר דעם פּאָלק.
- 7 און גאָט האָט געזאָגט צו יהושע'ן: היינט וועל איך אָנפאַנגען דיר גרויס מאַכען אין די אויגען פונ'ם גאַנצען ישראל, אום זיי זאָלען וויסען אַז אַזוי ווי איך בין געוועזען מיט משה'ן וועל איך זיין מיט דיר,
- 8 און דו בעפעהל די כהנים, די בונדעס־קאַסטען טרענער אַזוי צו זאָגען: ווי איהר קומט אַריין אין ירדן ביז'ן אָנפאַנג ירדן־וואַסער, בלייבט שטעהן.
- 9 דאָן האָט יהושע געזאָגט צו די קינדער ישראל: קומט אַהער און הערט די ווערטער פון אייער גאָט.

י אֱלֹהֵיכֶם: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ בּוֹאֵת תִּדְרֹעוּן כִּי אֵל חַי בְּקִרְבְּכֶם
 וְהוֹרֵשׁ יוֹרֵשׁ מִפְּנֵיכֶם אֶת־הַבְּנֵי עַמִּי וְאֶת־הַחֲתָנִי וְאֶת־
 11 הַחַוִּי וְאֶת־הַפְּרוּי וְאֶת־הַגִּרְנָשִׁי וְהָאֹמְרֵי וְהַיְבוּסִי: הִנֵּה
 12 אֶרֶץ הַבְּרִית אֶרֶץ כָּל־הָאָרֶץ עֹבֵר לִפְנֵיכֶם בַּיַּרְדֵּן: וְעַתָּה
 קָחוּ לָכֶם שְׁנֵי־עֶשֶׂר אִישׁ מִשְׁבַּטֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ־אֶחָד
 13 אִישׁ־אֶחָד לְשִׁבְטוֹ: וְהָיָה בְּנֹחַ כַּפּוֹת רִגְלֵי הַכְּהֹנִים
 נְשֹׂאֵי אֶרֶץ יְהוּדָה אֶרֶץ כָּל־הָאָרֶץ בְּמִי הַיַּרְדֵּן מִי הַיַּרְדֵּן
 14 יִבְרָתוּן הַמַּיִם הַיַּרְדִּים מִלְּמַעְלָה וַיַּעֲמִדוּ נֶדֶר אֶחָד: וַיְהִי
 בְּנֹסַע הָעַם מֵאֶהְלִיהֶם לְעֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַכְּהֹנִים נְשֹׂאֵי
 15 הָאֶרֶץ הַבְּרִית לִפְנֵי הָעַם: וּכְבֹּאוּ נְשֹׂאֵי הָאֶרֶץ עַד־
 הַיַּרְדֵּן וְרִגְלֵי הַכְּהֹנִים נְשֹׂאֵי הָאֶרֶץ נֹטְבִילוּ בַקָּצֶה הַמַּיִם
 16 וַתִּנְדְּרוּן מְלֹא עַל־כָּל־גִּדְוָתָיו כֹּל יָמָיו קָצִיר: וַיַּעֲמִדוּ
 הַמַּיִם הַיַּרְדִּים מִלְּמַעְלָה כְּמוֹ נֶדֶר־אֶחָד הַרְחֵק מְאֹד
 כְּאֶדָם הָעִיר אֲשֶׁר מֵצַד צָרְתָן וְהַיַּרְדִּים עַל יָם הָעַרְבָה
 17 יִסְדְּהֶמְלַח תַּמּוֹ נִכְרְתוּ וְהָעַם עָבְרוּ נֶגֶד יְרִיחוֹ: וַיַּעֲמִדוּ
 הַכְּהֹנִים נְשֹׂאֵי הָאֶרֶץ בְּרִית־יְהוָה בְּחֶרֶבָה בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן
 הַכֵּן וְכָל־יִשְׂרָאֵל עֹבְרִים בְּחֶרֶבָה עַד אֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־הַגּוֹי
 לְעֹבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן:

ד . 4 . CAP.

א וַיְהִי כִּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־הַגּוֹי לְעֹבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן . וַיֹּאמֶר
 2 יְהוָה אֱלֹהֵי־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: קָחוּ לָכֶם מִן־הָעֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר
 3 אַנְשִׁים אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד מִשְׁבַּטוֹ: וְצִוּוּ אוֹתָם לֵאמֹר
 שְׂאוּ־לָכֶם מִזֶּה מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן מִמַּצֵּב רִגְלֵי הַכְּהֹנִים הַכֵּן
 שְׁתַּיִם־עֲשֶׂתָה אֲבָנִים וְהַעֲבַרְתֶּם אוֹתָם עִמָּכֶם וְהִנַּחְתֶּם
 4 אוֹתָם בְּמִלּוֹן אֲשֶׁר־תִּלְיֵנוּ בְּו הַלְיָלָה: וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ
 אֶל־שְׁנַיִם הָעֶשֶׂר אִישׁ אֲשֶׁר הֵכִין מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ־
 ה אֶחָד אִישׁ־אֶחָד מִשְׁבַּטוֹ: וַיֹּאמֶר לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ עָבְרוּ לִפְנֵי

אֶרֶץ

- 10 און יהושע האָט געזאָגט : דערמיט וועט איהר וויסען, אַז אַ לעבעדיגער גאָט איז מיט אייך, וועלכער וועט געוויס פאַרטרייבען פאַר אייך דעם כנעני, חתי, הוי, פרוזי, גרגשי, אמרי און יבּוסי :
- 11 אָט דער בונדעס־קאַסטען פון העררן איבער'ן גאַנצען וועלט געהט איבער, אייך פאַראוויס, דעם ירדן.
- 12 יעצט געהט אייך צוועלף מענער פון די שטאַמען ישראל'ס צו איין מאָן פון אַ שטאַם.
- 13 ווען די כהנים'ס פּיס־טריט, די טרעגער פון גאָט'ס קאַסטען, דער הערר פון דער גאַנצער וועלט, וועלען שטעהן בלייבען אין די ירדן־וואַסער, וועט די ירדן־וואַסער וואָס פליסט פון אויבען אָבערשטעלט ווערען און וועלען שטעהן בלייבען ווי אַ וואַנדר.
- 14 ווען דאָס פּאָלק האָט ארויסגעצויגען פון זייערע געצעלטען אַריבערצוגעהן דעם ירדן, מיט די כהנים די בונדעס קאַסטען־טרעגער פאַראוויס,
- 15 ווי די קאַסטען־טרעגער זיינען געקומען צום ירדן און די פּיס פון די כהנים, די קאַסטען־טרעגער זיינען איינגעטונקט געוואָרען אין די ברעג־וואַסער (דער ירדן איז אימער פול איבער אַלע ברעגען די גאַנצע שניט־צייט)
- 16 זיינען די וואַסער וואָס פליסען פון אויבען, זייער ווייט אַזש ביי דער שטאָרט אדם (נעבען צרתן) שטעהן געבליבען ווי אַ וואַנדר ; און די וואָס פליסען אַראָב צום ים פלוין (דער געזאַלצענער ים) זיינען אין גאַנצען אַוועק. דאן איז דאָס פּאָלק אַריבער קעגען יריחו.
- 17 די כהנים וואָס טראָגען גאָט'ס בונדעס קאַסטען זיינען פעסט געשטאַנען אין מיטען ירדן אויף טריקענים ביז דאָס גאַנצע פּאָלק איז אַריבער דעם ירדן, וואָרום גאַנץ ישראל זיינען אַריבער אין טריקענים.

קאַפיטעל ד

- 1 אַז דאָס גאַנצע פּאָלק האָט געענדיגט אַריבערגעהן דעם ירדן, האָט נאָט געזאָגט צו יהושע'ן אַזוי :
- 2 געהט אייך פונ'ם פּאָלק צוועלף מענער, צו איין מאָן פון אַ שטאַם,
- 3 און בעפעהלט זיי זאָגענדיג : טראָגט אייך ארויס פון ירדן, פון דעם שטעל וואו די כהנים'ס פּיס שטעהען פעסט, צוועלף שטיינער ; געהט זיי אַרײַבער מיט אייך און לאָזט זיי אין נאַכט־לאַגער, וואו איהר וועט נעכטיגען די נאַכט.
- 4 און יהושע האָט גערופען די צוועלף מענער, וואָס ער האָט בעשטימט פון די קינדער ישראל צו איין מאָן פון אַ שטאַם.
- 5 און יהושע האָט זיי געזאָגט : געהט אַריין פאַר דעם קאַסטען פון אייער

- ארון יהוה אלהיכם אל־תוֹד הַנְּרִדָן וְהִרִימוּ לָכֶם אִישׁ
 אֶבֶן אַחַת עַל־שִׁכְמוֹ לְמַסְפַּר שְׁבַע־יִשְׂרָאֵל: לְמַעַן 6
 תִּהְיֶה זֹאת אוֹת בְּקִרְבְּכֶם כִּי־יִשְׁאֲלוּן בְּנֵיכֶם מִחֵר לֵאמֹר
 מַה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָכֶם: וְאָמַרְתֶּם לָהֶם אֲשֶׁר נִכְרַתוּ 7
 מִיַּמי הַנְּרִדָן מִפְּנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה כַּעֲבָרוֹ בַּיַּרְדֵּן נִכְרַתוּ
 מִי הַנְּרִדָן וְהָיוּ הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לְזִכְרוֹן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־
 עוֹלָם: וַיַּעֲשׂוּכֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׂאוּ 8
 שְׁתַּיִעֲשֶׂרֶה אֲבָנִים מִתּוֹךְ הַנְּרִדָן כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־
 יְהוֹשֻׁעַ לְמַסְפַּר שְׁבַע־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹרוּם עִמָּם אֶל־
 הַמְּלֹאֵן וַיַּנְחִימוּ שָׁם: וְשִׁתִּים עֲשָׂרֶה אֲבָנִים הַקִּיּוֹם יְהוֹשֻׁעַ 9
 בְּתוֹךְ הַנְּרִדָן תַּחַת מַצֵּב רִגְלֵי הַכְּהֹנִים נִשְׂאִי אֲרוֹן
 הַבְּרִית וַיְהִיו שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְהַכְּהֹנִים נִשְׂאִי הָאֲרוֹן 10
 עֲמִידִים בְּתוֹךְ הַנְּרִדָן עַד־תֵּתֶם כָּל־דְּבַר אֲשֶׁר־צִוָּה
 יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לְדַבֵּר אֶל־הָעָם כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה
 אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיִּמְהַרּוּ הָעָם וַיַּעֲבֹרוּ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תֵּתֶם כָּל־ 11
 הָעָם לְעֹבֵר וַיַּעֲבֹר אֲרוֹן־יְהוָה וְהַכְּהֹנִים לִפְנֵי הָעָם:
 וַיַּעֲבֹרוּ בְּנֵי־רֵאשִׁי וּבְנֵי־נֶדֶר וְחֹצֵי שְׁבֵט הַמְּנַשֶּׁה הַמְּשִׁיִּים 12
 לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים מֹשֶׁה: כַּאֲרֵבְעִים 13
 אֶלֶף חֲלוּצֵי הַצֶּבֶא עָבְרוּ לִפְנֵי יְהוָה לְמַלְחָמָה אֶל עַרְבוֹת
 יְרִיחוֹ: בַּיּוֹם הַהוּא גָּדַל יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵינֵי כָּל־ 14
 יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת־מֹשֶׁה כְּלִיְמֵי חַיָּו:
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: צִוֵּה אֶת־הַכְּהֹנִים 15
 נִשְׂאִי אֲרוֹן הָעֵדוּת וַיַּעֲלוּ מִדֶּה־נְרִדָן: וַיַּצֵּו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־ 16
 הַכְּהֹנִים לֵאמֹר עָלוּ מִדֶּה־נְרִדָן: וַיְהִי כַּעֲלֹת הַכְּהֹנִים 17
 נִשְׂאִי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מִתּוֹךְ הַנְּרִדָן נִתְּקוּ כַּפּוֹת רִגְלֵי
 הַכְּהֹנִים אֶל הַחֲרֻבָּה וַיִּשְׁבוּ מִדֶּה־נְרִדָן לְמַקְוָם וַיִּלְכְּוּ 18
 כַּתְּמֹל־שִׁלְשׁוֹם עַל־כָּל־גִּזְוֹתָיו: וְהָעָם עָלוּ מִדֶּה־נְרִדָן 19

בעשור

- נאָט אין ירדן, און הויבט אייך אויף יעדער איין שטיין אויף זיין אַקסעל,
נאָכ'ן צאָהל פון די קינדער ישראל'ס שטאַמען;
- 6 אום דאָס זאָל זיין אַלס אַ צייכען ביי אייך, אַז אייערע קינדער וועלען
אייך ווען עס-איז פרעגען: „וואָס בעדייטען ביי אייך דיעזע שטיינער?“
- 7 זאָלט איהר זיי זאָגען: „וויילע די ירדן-וואַסער האָבען זיך פונאַנדערגע-
טהיילט פאַר גאָט'ס בונדעס-קאַסטען — ווען ער איז אריין אין ירדן
האָבען זיך די ירדן-וואַסער ציטהיילט“. די שטיינער זאָלען זיין ביי די
קינדער ישראל אַלס אייביגער אַנדענקונג.
- 8 די קינדער ישראל האָבען געטהאָן ווי יהושע האָט בעפעהלען — זיי האָ-
בען אַרויסגעטראָגען צוועלף שטיינער פון ירדן, ווי גאָט האָט געהייסען
יהושע'ן, נאָכ'ן צאָהל פון די קינדער ישראל'ס שטאַמען, האָבען זיי
אַריבערגענומען מיט זיך אין נאַכטלענער, און געלאָזען זיי דאָרטען.
- 9 און צוועלף שטיינער האָט יהושע אַוועקגעשטעלט אין ירדן, וואו עס
זיינען געשטאַנען די פיס פון די כהנים, די טרעגער פון בונדעס קאַסטען;
זיי זיינען דאָרטען פאַרבליבען ביז יעצט.
- 10 די כהנים, די קאַסטען טרעגער, זיינען שטעהן געבליבען אין ירדן, ביז
די ענדע פון דעם אויפטראַג וואָס גאָט האָט יהושע'ן געהייסען רעדען
צום פּאָלק, (אזוי ווי משה נאָך האָט בעפעהלען יהושע'ן) דאָן איז דאָס
פּאָלק שנעל אַריבער.
- 11 אז דאָס גאַנצע פּאָלק האָט געענדיגט אַריבערגעהן זיינען די כהנים
מיט גאָט'ס קאַסטען אַריבער פאַראויס דעם פּאָלק.
- 12 עס זיינען אויך אַריבער ראובן'ס און גר'ס קינדער מיט'ן האַלבען שטאַם
מנשה, בעוואַפּענטע, פאַר די קינדער ישראל, ווי משה האָט זיי געהייסען.
- 13 ביי פּערציג טויזענד קריעגס בעוואַפּענטע זיינען זיי אַריבער אין די
פּלוינס פון יריחו, צו גאָט'ס קריעג.
- 14 אין יענעם טאָג האָט גאָט גרויס געמאַכט יהושע'ן אין די אויגען פון גאַנץ
ישראל און זיי האָבען איהם רעספּעקטירט ווי זיי האָבען רעספּעקטירט
משה'ן זיין גאַנצען לעבען.
- 15 און גאָט האָט געזאָגט יהושע'ן אזוי:
- 16 בעפעהל די כהנים וואָס טראָגען די צייגנס-קאַסטען אַז זיי זאָלען אַרויס
פון ירדן.
- 17 און יהושע האָט בעפעהלען די כהנים זאָגענדיג: געהט אַרויס פון ירדן!
- 18 ווי די כהנים וואָס טראָגען גאָט'ס בונדעס-קאַסטען זיינען אַרויס פון
ירדן, ווי נאָר די כהנים'ס פיס-טריט האָבען זיך אָבגערוקט אויף טריקע-
נים, האָבען די ירדן-וואַסער זיך צוריקגעקעהרט צו זייער אָרט און זיינען
אַוועק איבער די ברעגען ווי נעכטען עהערנעכטען.
- 19 דאָס פּאָלק איז אַרויס פון ירדן אין צעהנטען טאָג צום ערשטען מאָנאַט
און האָבען געלאַגערט אין גלגל, ביים מזרח-זייט פון יריחו.

בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן וַיַּחֲנוּ בְּגִלְגָּל בַּקֶּצֶה מִזֶּרֶחַ יְרִיחוֹ׃
 כ וְאֵת שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ מִן־
 21 הַיַּרְדֵּן הַקִּיּוֹם יְהוֹשֻׁעַ בְּגִלְגָּל׃ וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 לֵאמֹר אֲשֶׁר יִשְׁאַלֹּן בְּנֵיכֶם מָחָר אֶת־אֲבוֹתָם לֵאמֹר
 22 מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה׃ וְהוֹדַעְתֶּם אֶת־בְּנֵיכֶם לֵאמֹר
 23 בַּיְבֹשָׁה עָבַר יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־יְמֵי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵיכֶם עַד־עַבְרַתְכֶם
 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לַיַּם־סוּף אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ
 24 מִפְּנֵינוּ עַד־עַבְרָנוּ׃ לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־יַד
 יְהוָה כִּי חִזְקָה הִיא לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 כָּל־הַיָּמִים׃

CAP. V. ה

ה

א וַיְהִי כִשְׁמֹעַ כָּל־מַלְכֵי הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיָּמָה
 וְכָל־מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל־הֵימָּוֹת אֶת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה
 אֶת־יְמֵי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עַד־עַבְרָנוּ וַיָּמָס לִבָּבָם
 2 וְלֹא־יָדְעוּ כִּם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ בָּעֵת
 הַהִיא אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲשֵׂה לָּךְ חֲרֻבוֹת צָרִים
 3 וְשׁוּב מִל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁנִית׃ וַיַּעַשְׂלוּ יְהוֹשֻׁעַ חֲרֻבוֹת
 4 צָרִים וַיִּמָּל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־נִבְכַת הָעֵרְלוֹת׃ וַיְהִי
 הַדָּבָר אֲשֶׁר־מָל יְהוֹשֻׁעַ כָּל־הָעָם הַיָּצֵא מִמִּצְרַיִם
 הַזְּכָרִים כֹּל אֲנָשֵׁי הַמַּלְחָמָה מֵתוּ בַּמִּדְבָּר בְּדֶרֶךְ בְּצִאתָם
 5 מִמִּצְרָיִם׃ כִּי־מָלִים הָיוּ כָּל־הָעָם הַיָּצֵאִים וְכָל־הָעָם
 6 הַיְלָדִים בַּמִּדְבָּר בְּדֶרֶךְ בְּצִאתָם מִמִּצְרַיִם לֹא־מָלוּ׃ כִּי
 אַרְבָּעִים שָׁנָה הָלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־תָּם כָּל־
 הַגֹּיִם אֲנָשֵׁי הַמַּלְחָמָה הַיָּצֵאִים מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ
 בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם לְכַלְתִּי הָרְאוֹתָם
 אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאֲבוֹתָם לָתֵת לָנוּ אֶרֶץ

וכת

- 20 די צוועלף שטיינער וואָס זיי האָבען ארויסגענומען פון ירדן האָט יהושע אוועקגעשמעלט אין גלגל,
- 21 און האָט די קינדער ישראל אזוי געזאָגט : אויב אייערע קינדער וועלען ווען-עס-איז פרעגען זייערע עלטערן—, וואָס זיינען דאָס פאר שטיינער ?
- 22 זאָלט איהר זיי בעקאנט מאַכען זאָגענדיג : ווי אויף טריקענים איז דאָס פאָלק ישראל אריבער דעם ירדן,
- 23 וויילע אייער גאָט האָט אויסגעטריקענט די ירדן-וואַסער פאר אייך ביז איהר זייט אריבערגעגאנגען, אזוי ווי אייער גאָט האָט געטהאָן מיט'ן ים-סוף, וועלכען ער האָט פאר אונז טרוקען געמאכט ביז מיר זיינען ארי-בער געגאנגען.
- 24 אום אַלע פעלקער דער וועלט זאָלען אנערקענען ווי שטאַרק גאָט'ס האַנד איז, און אום איהר זאָלט אימער פאר אייער גאָט פירכטען.

קאפיטעל ה

- 1 אז עס האָבען דערהערט אַלע קעניגע פון אמרי, וואָס אויפ'ן ברעג ירדן מערב-צו, אויך אַלע קעניגע פון כנעני וואָס ביים ים, אז גאָט האָט פאר די קינדער ישראל אויסגעטריקענט די ירדן-וואַסער ביז זיי זיינען אריבער, איז זייער האַרץ צוגאנגען און זיי האָבען קיין אַטהעם ניט געהאט איבער די קינדער ישראל.
- 2 אין יענע צייט האָט גאָט געזאָגט צו יהושע'ן : מאַך זיך שטיינערנע מע-סערס און בעשנייד ווידער די קינדער ישראל, דעם צווייטען מאָל.
- 3 און יהושע האָט זיך געמאכט שטיינערנע מעסערס און האָט בעשניטען די קינדער ישראל ביים בערגעל ערלות.
- 4 דערפאר האָט עס יהושע זיי יעצט בעשניטען : אַלע מאַנספערזאָגען וואָס זיינען ארויס פון מצרים, אַלע קריעגס-לייט, זיינען אויסגעשטאָר-בען אויפ'ן וועג געהענדיג פון מצרים אין דער וויסטע.
- 5 וואָרום אַלע ארויסגעהער זיינען בעשניטען געווען, און אַלע וואָס זיינען געבוירען געוואָרען אויפ'ן וועג געהענדיג פון מצרים, אין דער וויסטע, האָט מען ניט בעשניטען.
- 6 ווייל פערציג יאָהר זיינען די קינדער ישראל אַרומגעגאנגען אין דער וויסטע ביז עס זיינען אומגעקומען אַלע קריעגס לייט אונטער די וואָס זיי-נען ארויס פון מצרים, וועלכע האָבען ניט צוגעהערט גאָט'ס שטימע, וואָס דערפאר האָט ער געשוואָרען ניט צו ווייזען זיי דאָס לאַנד וואָס ער האָט געשוואָרען צו זייערע אור-פאָטער'ס אונז צו געבען — אַ לאַנד וואָס פליסט מילך און האָניג.

- 7 וְבַת חֶלֶב וְדָבֶשׁ: וְאֶת־בְּנֵיהֶם הַקִּים תַּחְתֶּם אֹתָם מִלֵּ
 8 יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עָרְלוּם הָיוּ כִּי לֹא־מָלוּ אוֹתָם בְּדָרְדָר: וַיְהִי
 כַּאֲשֶׁר־תָּמּוּ כָל־הַגּוֹי לְהַמּוֹל וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֶּם בַּמַּחֲנֶה עַד
 9 חֵיוֹתָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם גַּלְוֹתִי אֶת־
 חֶרְפַּת מִצְרַיִם מֵעַל־יְכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא גַלְגָּל
 עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיַּחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּגַלְגָּל וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח
 11 כַּאֲרֵבְעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ כַּעֲרֵב כַּעֲרֹבֹת יְרִיחוֹ: וַיֹּאכְלוּ
 מֵעֵבֹר הָאָרֶץ מִמַּחֲרַת הַפֶּסַח מִצּוֹת וּקְלוֹי בַּעֲצֵם הַיּוֹם
 12 הַזֶּה: וַיִּשְׁכַּת הַמָּן מִמַּחֲרַת בְּאֶכְלֶם מֵעֵבֹר הָאָרֶץ וְלֹא־
 הָיָה עוֹד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן וַיֹּאכְלוּ מִתְּבוּאֹת אֶרֶץ כְּנָעַן
 13 כַּשָּׁנָה הַהִיא: וַיְהִי בַהֲנוֹת יְהוֹשֻׁעַ כִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו
 וַיֵּרָא וְהִגִּיד אִישׁ עֹמֵד לְגִבּוֹ וְחָרְפוֹ שְׁלוֹפָה בְּיָדוֹ וַיִּלְדָּד
 יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלֵנוּ אַתָּה אִם־לְצַרְנוֹ: וַיֹּאמֶר
 14 לֹא כִּי אֲנִי שַׂר־צְבָא־יְהוָה עִתָּה בָאתִי וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ
 אֶל־פְּנֵי אֶרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר לוֹ מַה אֲדֹנָי מְדַבֵּר אֵל־
 עַבְדּוֹ: וַיֹּאמֶר שַׂר־צְבָא יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ שְׁלֵנֶעְלָה מֵעַל
 15 רַגְלֶךָ כִּי בַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קָדֵשׁ הוּא וַיַּעַשׂ
 יְהוֹשֻׁעַ כֵּן:

CAP. VI. 1

- 1 וַיְרִיחוּ סָגֵרֶת וּמִסְגֵּרֶת מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין יוֹצֵא וְאֵין א
 2 בָּא: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־
 3 יְרִיחוֹ וְאֶת־מַלְכָּה גְבוּרַי הַחַיִל: וְסַפַּתֶם אֶת־הָעִיר כָּל־
 אֲנָשֵׁי הַמַּלְחָמָה הַקּוֹרֵף אֶת־הָעִיר פַּעַם אַחַת כִּה תַעֲשֶׂה
 4 שֵׁשֶׁת יָמִים: וְשִׁבְעָה כְּהֵנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת
 הַחֹבְלִים לִפְנֵי הָאָרוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי תִסְבּוּ אֶת־הָעִיר
 שֶׁבַע פַּעֲמִים וְהַכְּהֵנִים יִתְקְצוּ בַשׁוֹפְרוֹת: וְהָיָה בַמִּשְׁךָ ה
 בְּרֶחַן הַיּוֹבֵל בְּשִׁמְעֵכֶם אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר יִרְעוּ כָל־הָעָם

תרועה

- 7 אָבער זייעזע קינדער האָט ער אויפגעהאַלטען אנשטאַט זיי, זיי האָט
עם יהושע בעשניטען, ווייל זיי זיינען אונבעשניטען געוועזען — זייענדיג
אויפ'ן וועג האָט מען זיי ניט בעשניטען.
- 8 ווען דאָס גאַנצע פּאָלק איז שוין בעשניטען געוועזען זיינען זיי פאַרבליי-
בען אויפ'ן שטעל אין לאַגער ביז זיי זיינען געזונד געוואָרען.
- 9 און גאָט האָט געזאָגט צו יהושע'ן: היינט האָב איך פון אייך אַראָבגענו-
מען דאָס לעסטערונג פון מצרים. יענעם אָרט האָט מען גערופען „גלגל“
ביז יעצט.
- 10 די קינדער ישראל האָבען געלאַגערט אין גלגל און געמאַכט דעם פסח־אָפ-
פער אין אַבענד פון פערצעהנטען טאָג צום מאָנאַט, אין פּלוין יריחו.
- 11 אויף מאָרגען נאָך פסח האָבען זיי שוין געגעסען מצות און געברענטע
זאַנגען פון די געטריידע פונ'ם לאַנד; פונקט אין דעם טאָג.
- 12 דער מן האָט אין גאַנצען אויפגעהערט, פון אויף מאָרגען ווי זיי האָבען
געגעסען די געטריידע פון לאַנד, האָבען די קינדער ישראל מעהר קיין מן
געהאַט, יענעם יאָהר האָבען זיי געגעסען געטריידע פונ'ם לאַנד כּנען.
- 13 ווען יהושע איז געוועזען אין יריחו האָט ער אויפגעהויבען זיינע אויגען
און געזעהען אַ מאַן שטעהט קעגען איהם מיט אַן ארויסגעצויגענעם
שווערד אין זיין האַנד; יהושע איז צו איהם צוגעגאַנגען און געזאָגט:
געהערסטו צו אונז אָדער צו אונזערע פיינד?
- 14 און ער האָט געזאָגט: „ניין! איך בין פירסט פון גאָט'ס אַרמעע, איך
בין נאָר וואָס געקומען.“ דאן איז יהושע געפאלען מיט'ן געזיכט צו דער
ערד און האָט בוקענדיג זיך געזאָגט צו איהם: וואָס בעפעהל'ט מיין
הערר זיין קנעכט?!
- 15 און דער פירסט פון גאָט'ס אַרמעע האָט געזאָגט צו יהושע'ן: „ציה
אַראָב דינע שׂיך פון די פים! וואָרום דער אָרט וואָס דו שטעהסט אויף
איהם איז אַ הייליגטהום.“ יהושע האָט אזוי געטאָהן.

קאפיטעל ו

- 1 יריחו איז געוועזען שטאַרק פערשלאָסען פאַר די קינדער ישראל, קיינער
איז ניט ארויסגעגאַנגען און ניט אריינגעקומען.
- 2 און גאָט האָט געזאָגט צו יהושע'ן: איך האָב שוין געגעבען אין דיין
האַנד יריחו מיט איהר קעניג, און די קריעגס־לייט.
- 3 איהר זאָלט אַרומרינגלען די שטאָדט, אַלע קריעגס־לייט, זאָלען אַרומ־
רינגלען די שטאָדט אין מאָל; אזוי זאָלסטו טהאָן זעקס טעג.
- 4 זעבען כּהנים זאָלען טראָגען זיעבען שופרות פון ווידערס, פאַר דעם
אָרון, אין דעם זיעבעטען טאָג זאָלט איהר אַרומרינגלען די שטאָט
זיעבען מאָל, און די כּהנים זאָלין בלאָזען מיט די שופרות.
- 5 ווען מען וועט לאַנג בלאָזען מיט'ן האָרן פון ווידער, ווען איהר וועט
הערען די שטים פון דעם שופר, זאָל דאָס גאַנצע פּאָלק אויפהויבען אַ
גרויס געשריי, וועלען די מויערן פון שטאָדט אויפ'ן שטעל איינפאלען,
און דאָס פּאָלק וועט ארויפגעהן איטליכער פאַראויס.

תרוצה גדולה ונפלה חומת העיר תחתיך ועלו העם
 6 איש נגדו: ויקרא יהושע בנגנון אל־הכהנים ויאמר
 אלהם שאו את־ארון הברית ושבעה כהנים ישאו שבעה
 7 שופרות יובלים לפני ארון יהוה: ויאמרו אל־העם
 עברו וסבו את־העיר והחלוץ יעבר לפני ארון יהוה:
 8 ויהי כאמר יהושע אל־העם ושבעה הכהנים נשאים
 שבעה שופרות היובלים לפני יהוה עברו ותקעו
 9 בשופרות וארון ברית יהוה הלך אחריהם: והחלוץ
 הלך לפני הכהנים תקעו השופרות והמאסף הלך אחרי
 10 הארון הלך ותקוע בשופרות: ואת־העם צנה יהושע
 לאמר לא תריעו ולא־תשמיעו את־קולכם ולא־יצא
 מפיכם דבר עד יום אמרי אליכם הריעו והריעתם:
 11 ויסב ארון־יהוה את־העיר הקף פעם אחת ויבאו המחנה
 12 וילינו במחנה: וישכם יהושע בבקר וישאו הכהנים
 13 את־ארון יהוה: ושבעה הכהנים נשאים שבעה שופרות
 היובלים לפני ארון יהוה הלכים הלך ותקעו בשופרות
 והחלוץ הלך לפניהם והמאסף הלך אחרי ארון יהוה
 14 הלך ותקוע בשופרות: ויסבו את־העיר ביום השני
 פעם אחת וישבו המחנה כה עשו ששת ימים:
 15 ויהי ביום השביעי וישכמו בעלות השחר ויסבו
 את־העיר כמשפט הנה שבע פעמים רק ביום ההוא
 16 סבבו את־העיר שבע פעמים: ויהי בפעם השביעית
 תקעו הכהנים בשופרות ויאמר יהושע אל־העם
 17 הריעו כִּי־נתן יהוה לכם את־העיר: והיתה העיר
 חרם היא וכל־אשר־בה ליהוה רק רחב הזונה
 תחיה היא וכל־אשר אתה בבית כי החבאתה את־
 18 המלאכים אשר שלחנו: ורק־אתם שמרו מן־החרם

- 6 און יהושע נון'ס זוהן האָט גערופען די כהנים, און האָט צו זיי געזאָגט: טראָגט דעם בונדעס־קאָסטען און זיעבען כהנים זאָלען טראָגען זיעבען שופרות פון ווידערס פאר גאָט'ס אָרון.
- 7 און צום פּאָלק, האָט ער געזאָגט: געהט רינגעלט אַרום די שטאָדט — די געוואָפענטע זאָלען געהן פאר גאָט'ס אָרון.
- 8 ווי יהושע האָט געזאָגט צום פּאָלק אזוי איז געוועזען — די זיעבען כהנים וואָס האָבען געטראָגען זיעבען שופרות פון ווידערס פאר גאָט זיינען געגאָנגען, און געבּלאָזען מיט די שופרות, גאָט'ס בונדעס־קאָסטען איז זיי נאָכגעגאָנגען.
- 9 פאר די כהנים וואָס האָבען געבּלאָזען מיט שופרות, זיינען געגאָנגען די געוואָפענטע, און די פּערזאָמלער זיינען געגאָנגען הינטער'ן אָרון, געהענדיג האָבען זיי געבּלאָזען מיט די שופרות.
- 10 דעם פּאָלק האָט יהושע געבאָטען זאָגענדיג: איהר זאָלט ניט שרייען און ניט לאָזען הערען אייער קול, עס זאָל קיין וואָרט פון אייער מויל ארויסגעהן ביז דעם טאָג וואָס איך וועל איך הייסען שרייען, דאן זאָלט איהר שרייען.
- 11 ווען דער אָרון פון גאָט האָט אַרומגערינגעלט די שטאָדט איין מאל, זיי גען זיי געקומען אין לאַגער, און האָבען גענעכטיגט אין'ם לאַגער.
- 12 אז יהושע איז אויף מאָרגען פריה אויפגעשטאָנען, האָבען די כהנים געטראָגען דעם אָרון פון גאָט,
- 13 און די זיעבען כהנים וואָס טראָגען די זיעבען שופרות פון ווידער'ס פאר דעם אָרון פון גאָט, זיינען געגאָנגען בלאָזענדיג מיט די שופרות, די געוואָפענטע זיינען פאַראַויס געגאָנגען, און די פּערזאָמלער זיינען געגאָנגען הינטער דעם אָרון פון גאָט, געגאָנגען בלאָזענדיג מיט די שופרות.
- 14 איך דעם אַנדער טאָג האָבען זיי אַרומגערינגעלט די שטאָדט נאָר איין מאל — אזוי האָבען זיי געטהאָן זעקס טעג.
- 15 דעם זיעבעטען טאָג, זיינען זיי פריה אויפגעשטאָנען, ווי דער מאָרגען־שטערן איז אויפגעגאָנגען, און זיי האָבען די שטאָדט אַרומגערינגעלט אויף אזא אַרט זיעבען מאל — נור דעם טאָג האָבען זיי אַרומגערינגעלט די שטאָדט זיעבען מאל;
- 16 און ווען די כהנים האָבען געבּלאָזען מיט די שופרות דאָס זיעבעטע מאל, האָט יהושע געזאָגט צום פּאָלק: „שרייט! וואָרום גאָט האָט איך איבערגעגעבען די שטאָדט;
- 17 און די שטאָדט זאָל ווערען פּערוויסטעט צו גאָט, זי און אלעס וואָס אין איהר, נור רחב די גאַסען־פּרוי זאָל לעבען בלייבען, זי, און אַלע וואָס זיינען ביי איהר אין הויז, ווייל זי האָט בעהאַלטען די אויסזעהער וואָס מיר האָבען געשיקט.
- 18 איהר אָבער זאָלט איך היטען פונ'ם פּערוויסטונג, איהר זאָלט ניט

פְּתַחְתֶּרִימוֹ וּלְקַחְתֶּם מִן־הַחֶרֶם וּשְׂמַתֶּם אֶת־מַחְנֵה
 יִשְׂרָאֵל לְחֶרֶם וְעִבְרַתֶם אוֹתוֹ: וְכָל אֶבֶן כֶּסֶף וְזָהָב וְכָל־
 19 נְחֹשֶׁת וּבְרָזֶל קָדָשׁ הוּא לַיהוָה אוֹצֵר יְהוָה יָבֹא: וַיֵּרַע כ־
 הָעָם וַיִּתְקַעוּ בְּשׁוֹפְרוֹת וַיְהִי כִשְׂמֹעַ הָעָם אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר
 וַיִּירָעוּ הָעָם תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתִּפֹּל הַחוֹמָה תַּחְתֵּיהָ וַיַּעַל
 21 הָעָם הַעִירָה אִישׁ נֶגְדוֹ וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר: וַיַּחְרִימוּ אֶת־
 כָּל־אֲשֶׁר בְּעִיר מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן וְעַד שׂוֹר
 וְשֶׂה וְחִמּוֹר לַפִּי־חֶרֶב: וְלִשְׁנַיִם הָאֲנָשִׁים הַמְּרַגְלִים אֶת־
 22 הָאָרֶץ אָמַר יְהוֹשֻׁעַ בְּאוֹ בֵּית־הָאִשָּׁה הַזֹּאת וְהוֹצִיאוּ
 מִשָּׁם אֶת־הָאִשָּׁה וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם
 23 לָהּ: וַיָּבֹאוּ הַנְּעָרִים הַמְּרַגְלִים וַיַּצִּיאוּ אֶת־רַחֵב וְאֶת־
 אֲבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ וְאֶת־אָחֶיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ וְאֶת כָּל־
 24 מִשְׁפַּחֹתֶיהָ הוֹצִיאוּ וַיְנַיְחוּם מִחוּץ לְמַחְנֵה יִשְׂרָאֵל: וְהָעִיר
 שָׂרְפוּ כָאֵשׁ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ בָּרֶק אֶבֶן כֶּסֶף וְזָהָב וְכָל־
 הַנְּחֹשֶׁת וּבְרָזֶל נָתַנוּ אוֹצֵר בֵּית־יהוָה: וְאֶת־רַחֵב הַזֹּאת כה
 וְאֶת־בֵּית אָבִיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ הִחְיָה יְהוֹשֻׁעַ וַתֵּשֶׁב
 בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי הִחְיִיָּה אֶת־הַמְּלָאכִים
 אֲשֶׁר־שָׁלַח יְהוֹשֻׁעַ לַרְגֵל אֶת־יְרִיחוֹ: וַיִּשְׁבַּע יְהוֹשֻׁעַ
 26 בְּעַת הַהִיא לֵאמֹר אֲרוּר הָאִישׁ לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר יִקּוּם
 וּבְנֵה אֶת־הָעִיר הַזֹּאת אֶת־יְרִיחוֹ בְּבִכְרוֹ וַיִּסְדְּנָהּ וּבִצְעִירוֹ
 יִצִּיב דְּלָתֶיהָ: וַיְהִי יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי שְׂמֵעוֹ 27
 בְּכָל־הָאָרֶץ:

CAP. VII. 1

וַיִּמְעְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעַל בְּחֶרֶם וַיִּקַּח עִגְלוֹן בֶּן־פְּרָמִי *
 בְּדוֹבְדֵי בְּנֵי־רַח לְמִשְׁחָה יְהוּדָה מִן־הַחֶרֶם וַיַּחֲרֹאֲף יְהוָה
 בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ אֲנָשִׁים מִיְרִיחוֹ הֵעִי 2
 אֲשֶׁר עִסְבִּית אֹן מִקְדָּם לְבֵית־אֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
 לֵאמֹר עָלוּ וּרְגְלוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיַּעַלּוּ הָאֲנָשִׁים וַיִּרְגְּלוּ אֶת־

- נעהמען פון דעם פערוויסטונג, און דאמיט פערוויסטען די מחנה פון ישראל, און איהם אונגליקליך מאכען :
- 19 אלע זילבער און גאלד געפעס, קופערנע און אייזערנע זיינען הייליג צו גאט, אין גאט'ס אוצר זאל עס אריינגעבראכט ווערען."
- 20 און דאס פאלק האָט געשריען, און האָבען געבלאָזען מיט שופרות ; ד. ה. ווען דאָס פאלק האָט געהערט דאָס קול פון שופר, האָט דאָס פאלק געשריען אַ גרויס געשריי, דאָן איז דער מויער אויפ'ן שטעל איינגע- פאלען; און דאָס פאלק איז אריינגעגאנגען אין שטאָרט, איטליכער פאָראויס, און האָבען איינגענומען די שטאָרט.
- 21 און זיי האָבען פערוויסט מיט'ן שווערד אלעס וואָס איז געוועזען אין שטאָרט : מאַן און פרוי, יונג און אלט, אָקס, לאַם, און אייזעל.
- 22 צו די צוויי מענער, וואָס האָבען אויסגעזעהען דאָס לאַנד, האָט יהושע געזאָגט : געהט אריין אין הויז פון דער גאסען-פרוי, און ברענגט ארויס פון דאָרט די פרוי און אלעס וואָס געהערט צו איהר, אזוי ווי איהר האָט איהר געשוואָרען !
- 23 און די יונגען, די אויסזעהער, זיינען אריינגעקומען, און ארויסגעבראכט רחב'ן, איהר פאָטער, איהר מוטער, איהרע ברידער, און אלעס וואָס געהערט צו איהר — איהר גאנצע פאמיליע האָבען זיי ארויסגעבראכט, און ארויסגעפיהרט זיי אויסער דעם לאַגער פון ישראל.
- 24 דאָן האָבען זיי די שטאָרט, און אלעס וואָס אין איהר, פערברענט אין פייער, נור דאָס זילבער און גאלד, די קופערנע און אייזערנע כלים האָבען זיי אריינגעגעבען אין אוצר פון גאט'ס הויז.
- 25 רחב די גאסען-פרוי מיט איהר פאָטער'ס הויזגעזינד, און אלעס וואָס געהערט צו איהר האָט יהושע געלאָזט לעבען, און זי האָט געוואוינט צווישען ישראל ביז היינטיגען טאָג ; ווייל זי האָט בעהאלטען די אויס- זעהער וואָס יהושע האָט געשיקט יריחו אויסצוזהען.
- 26 צו דערזעלביגער צייט האָט יהושע געשוואָרען, זאָגענדיג : פאר גאט, זאָל פערשאַלטען זיין דער מאַן וואָס וועט אויפשטעהן און אָפבויען די עזע שטאָרט יריחו ! מיט זיין עלטסטען זון זאָל ער דעם גרונד-שטיין לייגען, און מיט זיין יונגסטען — איהרע טהירען אויפשטעלען.
- 27 גאט איז געוועזען מיט יהושע'ן, און מען האָט פון איהם געהערט אין דעם גאנצען לאַנד.

קאָפיטעל ז

- 1 אָבער די קינדער ישראל האָבען געפעלשט אַ פעלשונג אין פערוויסטונג — עכ, זוהן פון כרמי, זוהן פון זבדי, זוהן פון זרח פון שבט יהודה, האָט גענומען פון פערוויסטונג. דערפאר האָט גאט'ן צאָרן געברענט אויף די קינדער ישראל.
- 2 יהושע האָט געשיקט מענער פון יריחו נאָך עי, וואָס איז ביי בית אָון מזרח זייט פון בית אל, און האָט צו זיי אזוי געזאָגט : „געהט זעהט אויס דאָס לאַנד !" די מענער זיינען געגאנגען און אויסגעזעהען עי.

3 הָעֵי: וַיָּשְׁבוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֶל־יַעַל כָּל־הָעָם
 בְּאֵלֶּפִים אִישׁ אוֹ כַּשְּׁלֹשֶׁת אֵלֶּפִים אִישׁ יַעַל וַיָּכּוּ אֶת־
 4 הָעֵי אֶל־תַּנּוּעַ שָׁמָּה אֶת־כָּל־הָעָם כִּי מֵעַט הָמָּה: וַיַּעַלּוּ
 מִן־הָעָם שָׁמָּה כַּשְּׁלֹשֶׁת אֵלֶּפִים אִישׁ וַיָּנֹסוּ לִפְנֵי אַנְשֵׁי
 ה הָעֵי: וַיָּכּוּ מֵהֶם אַנְשֵׁי הָעֵי כַּשְּׁלֹשִׁים וְשֵׁשָׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם
 לִפְנֵי הַשָּׁעַר עַד־הַשְּׁבָרִים וַיָּכּוּם בַּמּוֹרָד וַיִּמָּס לִבְכֵי־הָעָם
 6 וַיְהִי לַמָּוִם: וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ שִׁמְלֹתָיו וַיִּפֹּל עַל־פְּנָיו אֶרְצָה
 לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה עַד־הָעֶרֶב הוּא וּזְכָנִי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַלּוּ עִסָּר
 7 עַל־רֵאשִׁים: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲהֵהוּ אֲדַנִּי יְהוָה לְמָה הֵעֲבַרְתָּ
 הָעֵבִיר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־הַיַּרְדֵּן לְתֵת אֶתְנֹנוּ בְּיַד הָאֻמְרֵי
 8 לְהֶאֱבִידֵנוּ וְלוֹ הוּאֲלֵנוּ וְנִשְׁבַּב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן: כִּי אֲדַנִּי מַה
 9 אָמַר אַחֲרָי אֲשֶׁר הִפְךָ יִשְׂרָאֵל עֲרָף לִפְנֵי אֵיבָיו: וַיִּשְׁמְעוּ
 הַכְּנַעֲנִי וְכָל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וַיָּנֹסוּ עֲלֵינוּ וְהִכְרִיתוּ אֶת־
 י שְׁמֵנוּ מִן־הָאָרֶץ וּמִהִתְעַשֶּׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל: וַיֹּאמֶר
 יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ קִם לְךָ לְמָה זֶה אַתָּה נֹפֵל עַל־פְּנֶיךָ:
 11 חָטָא יִשְׂרָאֵל וְגַם עָבְרוּ אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָם
 וְגַם לָקְחוּ מִן־הַחֶרֶם וְגַם נָגְבוּ וְגַם כָּחֲשׂוּ וְגַם שָׁמוּ
 12 בְּכַלְיָהֶם: וְלֹא יָבֹלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְקוֹם לִפְנֵי אֵיבֵיהֶם
 עֲרָף יִפְנוּ לִפְנֵי אֵיבֵיהֶם כִּי הָיוּ לַחֶרֶם לֹא אוֹסִיף לְהַזְנוֹת
 13 עִמָּכֶם אִם־לֹא תִשְׁמְדוּ הַחֶרֶם מִקֶּרְבְּכֶם: קִם קִבַּשׁ אֶת־
 הָעָם וְאָמַרְתָּ הַתְּקַדְּשׁוּ לְמַחַר כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל חֶרֶם בְּקֶרְבְּךָ יִשְׂרָאֵל לֹא תוּכַל לְקוֹם לִפְנֵי
 14 אֵיבֶיךָ עַד־הַסִּירְכֶם הַחֶרֶם מִקֶּרְבְּכֶם: וַיִּקְרַבְתֶּם בַּפֶּקֶד
 לְשִׁבְטֵיכֶם וְהָיָה הַשִּׁבְטֹן אֲשֶׁר־יִלְבְּדֵנוּ יְהוָה יִקְרַב
 לְמִשְׁפַּחֹת וְהַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר־יִלְבְּדֵנָה יְהוָה תִּקְרַב לְבָתֵּים
 15 וְהַבֵּית אֲשֶׁר יִלְבְּדֵנוּ יְהוָה יִקְרַב לְגִבְרִים: וְהָיָה הַגִּלְגָּד
 בְּחֶרֶם יִשְׁרָף בָּאֵשׁ אֶתּוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ כִּי עָבַר אֶת־
 בְּרִית

- 3 זיי זיינען צוריקגעקומען צו יהושע'ן, און האָבען איהם געזאָגט: לאָז ניט דאָס גאַנצע פּאָלק געהן; ביי צוויי טויזענד אָדער דריי טויזענד מאַן זאָלען געהן און שלאָגען עי, דו דארפסט ניט אַהין בעמיהען דאָס גאַנצע פּאָלק, וואָרום זיי זיינען גאַנץ ווייניג.
- 4 זיינען אַהין געגאַנגען פון פּאָלק ביי דריי טויזענד מאַן, אָבער זיי זיינען ענטלאָפּען פאַר די לייט פון עי —
- 5 די לייט פון עי, האָבען פון זיי דערשלאָגען זעקס און דרייסיג מאַן, זיי האָבען זיי פאַרויאַגט פון טויער ביז שברים, און האָבען זיי געשלאָגען ביים אַרונטערגעהן. דען איז דאָס האַרץ פון פּאָלק צוגאַנגען און איז געוואָרען ווי וואַסער...
- 6 אויך יהושע האָט צוריסען זיינע קליידער, און איז געפאלען מיט זיין געזיכט צו דער ערד פאר'ן אַרון פון גאָט, ער און די עלטסטע פון ישראל, און זיי האָבען אַרויפגעלייגט ערד אויף זייערע קעפּ ביז'ן אָבענד.
- 7 און יהושע האָט געזאָגט: אַך, מיין גאָט! פאַר וואָס האָסטו אַריבער געפיהרט דאָס דאָזיגע פּאָלק איבער'ן ירדן, אונז צו איבערגעבען אין דער האַנד פון אַמורי, אומצוברענגען? מיר וואָלטען שוין בעסער וועלען בלייבען אויף יענעם זייט ירדן!
- 8 איך בעט, מיין גאָט, וואָס זאָל איך זאָגען, נאָכדעם אַז ישראל האָט דעם נאַקען אומגעקעהרט פאַר זיינע פיינד?!
- 9 ווען די כנענים, און אַלע איינוואוינער פון לאַנד וועלען עס הערען וועלען זיי אונז אַרומרינגלען, און וועלען פערניכטען אונזער נאָמען פון דער ערד. וואָס וועסטו דאָן טהאָן צו דיין גרויסען נאָמען?
- 10 און גאָט האָט געזאָגט צו יהושע'ן: שמעל זיך אויף! פאַר וואָס ביזטו געפאלען אויף דיין געזיכט?
- 11 ישראל האָט געזינדיגט, זיי האָבען אויך איבערטראָטען מיין בונד, וואָס איך האָב זיי געבאָטען: זיי האָבען גענומען פון פּערוויסונג, אויך גע'גנב'עט, פאַרלייקענט און אַריינגעלייגט עס אויף אין זייערע כלים —
- 12 דאַרום האָבען די קינדער ישראל ניט געקענט בעשטעהן פאַר זייערע פיינד, דעם נאַקען וועלען זיי קעהרען פאַר זייערע פיינד, דען זיי זיינען געוואָרען פּערוויסט... איך וועל ניט מעהר מיט אייך זיין, אויב איהר וועט ניט אויסראָטען דעם פּערברעכען פון צווישען אייך!
- 13 שמעה אויף, הייליג דאָס פּאָלק, און זאָג: הייליגט אייך צו מאַרגען! וואָרום אזוי זאָגט דער גאָט פון ישראל: אַ פּערברעכען איז צווישען דיר, ישראל! דו וועסט ניט קענען בעשטעהן פאַר דינע פיינד ביז איהר וועט דעם פּערברעכען אויסראָטען פון צווישען אייך.
- 14 אין דער פריה זאָלט איהר קומען נאָך אייערע שטאַמען. דער שטאַם אויף וועמען גאָט'ס גורל פאלט, זאָל קומען נאָך זיינע פאַמיליען, די פאַמיליע — נאָך איהרע הויזגעזינדען, און דאָס הויזגעזינד אויף וועל'כע גאָט'ס גורל פאלט, זאָל קומען מענער-ווייז;
- 15 דער וואָס וועט געכאַפט ווערען אין פּערברעכען, זאָל פאַרברענט ווערען אין פייער, ער און אַלעס וואָס צו איהם געהערט, ווייל ער האָט איבער טראָטען גאָט'ס בעפעהל און שענדליכעם געטהאָן פאַר ישראל.

- 16 בְּרִית יְהוָה וּכְרַעַשָׁה נִבְלָה בְּיִשְׂרָאֵל : וַיִּשָּׁבֶם יְהוֹשֻׁעַ
 בַּבֶּקֶר וַיִּקְרַב אֶת־יִשְׂרָאֵל לִשְׁבָטָיו וַיִּלְכֹּד שֶׁבֶט יְהוּדָה :
 17 וַיִּקְרַב אֶת־מִשְׁפַּחַת יְהוּדָה וַיִּלְכֹּד אֶת מִשְׁפַּחַת הַזְּרֹחִי
 18 וַיִּקְרַב אֶת־מִשְׁפַּחַת הַזְּרֹחִי לְגִבְרִים וַיִּלְכֹּד וּבְדִי : וַיִּקְרַב
 אֶת־בֵּיתוֹ לְגִבְרִים וַיִּלְכֹּד עֶכָן בְּדַפְרָמִי בְּחֹזְבֵי בְּחֹזְרָח
 19 לַמַּטֵּה יְהוּדָה : וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־עֶכָן בְּנֵי שִׁים נָא כְבוֹד
 לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתָדְלוּ תוֹדָה וְתִגְדָּנָא לִי מֶה עָשִׂיתָ
 אֶל־הַבַּחַד מִמֶּנִּי : וַיַּעַן עֶכָן אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֲמִנָּה כ
 אֲנֹכִי הִטָּאתִי לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וּכְזָאת וּכְזָאת עָשִׂיתִי :
 21 וְאַרְאֶה בְּשַׁלָּל אֲחֵרֶת שְׁנַעַר אַחַת טוֹבָה וּמֵאֲתִים שְׁקָלִים
 כֶּסֶף וְלִשׁוֹן זָהָב אַחַד חֲמִשִּׁים שְׁקָלִים מִשְׁקָלוֹ וְאַחַמָּהִם
 וְאַקְחֶם וְהִנֵּם טְמֵנִים בְּאַרְצָן בְּתוֹךְ הָאֹהֶלִי וְהַכֶּסֶף תַּחֲתֵיהֶּ:
 22 וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ מַלְאָכִים וַיְרַצּוּ הָאֹהֶלָה וְהִנֵּה טְמֵנִיָּה
 23 בְּאֹהֶלֹו וְהַכֶּסֶף תַּחֲתֵיהֶּ : וַיִּקְחוּם מִתּוֹךְ הָאֹהֶל וַיָּבֵאוּם
 אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וְאֵל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲקֹם לִפְנֵי יְהוָה :
 24 וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עֶכָן בְּחֹזְרָח וְאֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הָאֲחֵרֶת
 וְאֶת־לִשׁוֹן הַזָּהָב וְאֶת־בְּנָיו וְאֶת־בְּנֹתָיו וְאֶת־שׁוֹרוֹ וְאֶת־
 חֲמֹרוֹ וְאֶת־צֹאֲנוֹ וְאֶת־אֹהֶלֹו וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לּוֹ וְכָל־
 יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ וַיַּעֲלוּ אֹתָם עִמָּךְ עֶבֶר : וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ מֶה כה
 עֲבַרְתֶּנוּ וַעֲבַרְתָּ יְהוָה בַּיּוֹם הַזֶּה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל
 אָבָן וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם בָּאֵשׁ וַיִּסְקְלוּ אֹתָם בְּאֲבָנִים : וַיִּקְוִמוּ 26
 עָלָיו גִּלְגַּבְנִים גְּדוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשֶׁב יְהוָה מִחֶרְוֶן
 אִפּוֹ עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עִמָּךְ עֶבֶר עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה :

CAP. VIII. ח

ח

- וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֲלֵי־תִירָא וְאֲלֵי־תַחֲתֵת קַח עִמָּךְ א
 אֶת כָּל־עַם הַמַּלְחָמָה וְקוּם עֲלֵה הַצִּי רֵאָה וְנִתְחִי בַּיַּדְךָ

את־

- 16 און יהושע איז אויפגעשטאנען אינ'ם פריה מאָרגען, און האָט געמאַכט גענעהנען ישראל נאָך זיינע שטאַמען, איז אריינגעפאלען דער שבט יהודה.
- 17 דאן האָט ער געמאַכט גענעהנען די פאַמיליען פון יהודה, איז אריינגעפאלען די פאַמיליע זרח! ער האָט געמאַכט גענעהנען די פאַמיליע זרח נאָך די הויזגעזינדען איז אריינגעפאלען דאָס הויז פון זבדי.
- 18 ער האָט געמאַכט גענעהנען זיין הויזגעזינד מענער-ווייז, איז אריינגעפאלען עבן זוהן פון כרמי, זוהן פון זבדי, זוהן פון זרח פון שטאַם יהודה.
- 19 און יהושע האָט געזאָגט צו עבן: מיין זוהן! איך בעט דיך, מאַך עהרע, דעם גאָט פון ישראל, — ערקלעהר זיך שולדיג און זאָג מיר וואָס האָסטו געטהאָן, בעהאַלט ניט פון מיר!
- 20 און עבן האָט געענטפערט יהושע'ן און האָט געזאָגט: ריכטיג, איך האָב געזינדיגט, קעגען דעם גאָט פון ישראל, אַזוי און אַזוי האָב איך גע-טהאָן —
- 21 ווען איך האָב געזעהען אונטער דעם רויב אַ שעהנעם מאַנטעל, פון שנער, צוויי הונדערט זילבער שקלים, און אַ צונג (שטיק) גאָלד, פופציג שקלים זיין געוויכט, האָב איך זיי געגלוסט, האָב זיי צוגענומען; זיי זיינען בע-האַלטען אין דער ערד אין מיטען פון מיין געצעלט און דאָס זילבער איז אונטען.
- 22 האָט יהושע געשיקט שלוחים, און זיי זיינען געלאָפּען צום געצעלט, ערשט עס איז געווען בעהאַלטען אין זיין געצעלט, און דאָס זילבער איז געוועזען אונטען.
- 23 האָבען זיי עס גענומען פון געצעלט, און געבראַכט עס צו יהושע'ן, און אַלע קינדער ישראל און האָבען עס אַנידערגעלייגט פאַר גאָט.
- 24 און יהושע און גאַנץ ישראל מיט איהם האָט גענומען עבן'ען, זרח'ס זוהן און דאָס זילבער, דעם מאַנטעל, די צונג גאָלד; און זיינע זיהן מיט זיינע טעכטער, זיינע אַקסען, אייזלען, שאַף, ויין געצעלט און אלעס וואָס האָט צו איהם געהערט, און האָבען עס געבראַכט אין טהאַל עכור.
- 25 און יהושע האָט געזאָגט: וואָס האָסטו אונז בעטריבט? גאָט זאָל דיך בעטריבען היינטיגען טאָג! און גאַנץ ישראל האָט איהם פערשטיינט מיט שטיינער, און פערברענט זיי מיט פייער, נאָכדעם ווי זיי האָבען זיי פערשטיינט מיט שטיינער.
- 26 און זיי האָבען איבער איהם אויפגעשטעלט אַ גרויסען הויפען שטיינער, ביז היינטיגען טאָג; דאן האָט אויפגעהערט גאָט'ס ברענענדיגער צאָרן; דאָרום האָט מען גערופען דעם אָרט „עמק עכור“ ביז היינטיגען טאָג.

קאַפיטעל ח

- 1 און גאָט האָט געזאָגט צו יהושע'ן: דו זאָלסט ניט האָבען קיין פורכט און דו זאָלסט זיך ניט שרעקען, נעהם מיט דיר דאָס גאַנצע קריעגס פּאָלק און שטעה אויף, געה אין עי, זעה, איך האָב געגעבען אין דיין האַנד דעם קעניג פון עי, און זיין פּאָלק, זיין שטאָרט, און זיין לאַנד.

2 אֶת־מֶלֶךְ הַעִי וְאֶת־עַמּוֹ וְאֶת־עִירוֹ וְאֶת־אֲרָצוֹ: וְעָשִׂיתָ
 לְעִי וּלְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לִירִיחוֹ וּלְמַלְכָּהּ רַב־שָׁלָלָהּ
 3 וּבְהַמָּתָהּ תָּבֹוּ לָכֶם שֵׁי־לָךְ אֲרֹב לְעִיר מֵאַחֲרֶיהָ: וַיָּקָם
 יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה לַעֲלוֹת הָעִי וַיַּבְחֵר יְהוֹשֻׁעַ
 4 שְׁלֹשִׁים אֲלָף אִישׁ גְּבוּרֵי הַחַיִל וַיִּשְׁלַחֵם לְיִלָּה: וַיֵּצֵאוּ
 אֹתָם לֵאמֹר רְאוּ אִתְּם אֲרֹבִים לְעִיר מֵאַחֲרֵי הָעִיר אֲל־
 ה תִּרְחִיקוּ מִן־הָעִיר מֵאֵד וְהָיִיתֶם כָּלְכֶם נֹכְנִים: וְאֲנִי וְכָל־
 הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי נִקְרָב אֶל־הָעִיר וְהָיָה כִּי־יֵצֵאוּ לְקִרְאָתֵנוּ
 6 כַּאֲשֶׁר בְּרֵאשִׁיטָה וְנִסְנוּ לַפְּנִיָּהֶם: וַיֵּצֵאוּ אַחֲרֵינוּ עַד
 הַתִּיכְנוּ אוֹתָם מִן־הָעִיר כִּי יֹאמְרוּ נָסִים לַפְּנֵינוּ כַּאֲשֶׁר
 7 בְּרֵאשִׁיטָה וְנִסְנוּ לַפְּנִיָּהֶם: וְאֹתָם תִּקְמוּ מִהָאוֹרֵב וְהוֹרֵשְׁתֶּם
 8 אֶת־הָעִיר וְנִתְּנָה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּיַדְכֶם: וְהָיָה כִּתְּפֹשְׁכֶם
 אֶת־הָעִיר תַּצִּיתוּ אֶת־הָעִיר בְּאֵשׁ כְּדָבָר יְהוָה תַּעֲשׂוּ רְאוּ
 9 אֲנִיתִי אִתְּכֶם: וַיִּשְׁלַחֵם יְהוֹשֻׁעַ וַיִּלְכּוּ אֶל־הַמַּאֲרֹב וַיִּשְׁבוּ
 בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעִי מֵיָם לְעִי וַיִּלֶּן יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא
 בְּתוֹךְ הָעָם: וַיִּשְׁכַּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּפְקֹד אֶת־הָעָם
 11 וַיַּעַל הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לַפְּנֵי הָעָם הָעִי: וְכָל־הָעָם
 הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ עָלוּ וַיִּגְשׂוּ וַיָּבֹאוּ נֹגַד הָעִיר וַיַּחֲנוּ
 12 מִצָּפוֹן לְעִי וְהָיָּ בֵּינָּ וּבֵין הָעִי: וַיִּקַּח כְּחֻמָּשַׁת אֲלָפִים
 אִישׁ וַיִּשֶׂם אוֹתָם אוֹרֵב בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעִי מֵיָם לְעִיר:
 13 וַיִּשְׁמְרוּ הָעָם אֶת־כָּל־הַמַּחְזֶה אֲשֶׁר מִצָּפוֹן לְעִיר וְאֶת־
 עֲקֵבוֹ מֵיָם לְעִיר וַיִּלְךְ יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא בְּתוֹךְ הָעָמֶק:
 14 וַיְהִי כִּרְאוֹת מֶלֶךְ־הָעִי וַיִּמְהָרוּ וַיִּשְׁכְּמוּ וַיֵּצֵאוּ אֲנָשֵׁי־הָעִיר
 לְקִרְאָת־יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה הוּא וְכָל־עַמּוֹ לְמוֹעֵד לַפְּנֵי
 טו הָעֲרֵבָה וְהוּא לֹא יָדַע כִּי־אוֹרֵב לוֹ מֵאַחֲרֵי הָעִיר: וַיִּגְשׂוּ
 16 יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל לַפְּנִיָּהֶם וַיִּגְשׂוּ דָרֵךְ הַמַּדְבָּר: וַיִּזְעַקוּ
 כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בָּעִיר לְרֵדָה אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ
 וַיִּנְתְּקוּ

- 2 און דו זאָלסט טהאָן צו עי און איהר קעניג אזוי ווי דו האָסט געטהאָן צו יריחו און איהר קעניג, נור איהר רויב און איהרע בהמות רויבט פאר זיך; מאָך דיר אַ לויערשטעל הינטער'ן שטאָרט.
- 3 און יהושע איז געווען אויפגעשטאנען, מיט דאָס גאַנצע קריעגס פּאָלק צו געהן אין עי; נאָך יהושע האָט אויסערוויילט דרייסיג טויזענד מאַן, די שטאַרקסטע פון ארמעע, און האָט זיי אהינגעשיקט ביי נאַכט.
- 4 ער האָט זיי געבאָטען און געזאָגט: זעהט, איהר זאָלט לויערען ביי דער שטאָרט, הינטער דער שטאָרט, איהר זאָלט ניט זעהר ווייט זיין פון שטאָרט, און זאָלט אימער פּאַרבערייטעט זיין;
- 5 ווען איך און דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס איז מיט מיר וועלען נאָהענט קור מען צום שטאָרט, איז ווען זיי וועלען ארויסגעהן אונז ענטקעגען, אזוי ווי דעם ערשטען מאָל, וועלען מיר פאר זיי אַנטלויפען.
- 6 אום זיי זאָלען נאָך אונז ארויסגעהן, ביז מיר וועלען זיי האָבען אוועקגע-צויגען פון שטאָרט, זיי וועלען דאָך דענקען: „זיי אַנטלויפען פאר אונז אזוי ווי דעם ערשטען מאָל“, ווען מיר וועלען פאר זיי אַנטלויפען.
- 7 דאן זאָלט איהר אויפשטעהן פון אייער לויער-אַרט און איינגעהען די שטאָרט, וואָרום אייער גאָט וועט עס איבערגעבען אין אייער האַנד.
- 8 ווען איהר וועט די שטאָרט אריינכאַפען, זאָלט איהר זי אַנצינדען מיט פייער, לויט גאָט'ס וואָרט זאָלט איהר עס טהאָן. געדיינקט וואָס איך האָב אייך בעפעהלען!
- 9 און יהושע האָט זיי אהינגעשיקט. זיי זיינען געגאנגען צום לויער-אַרט, און זיינען געבליבען צווישען בית'אל און עי, מערב זייט פון עי. יהושע האָט געגעכטיגט יענע נאַכט צווישען פּאָלק.
- 10 אין דער פריה איז יהושע אויפגעשטאנען, האָט געציילט דאָס פּאָלק, און איז געגאנגען מיט די עלטסטע פון ישראל פּאַראוים דעם פּאָלק, נאָך עי.
- 11 אויך דאָס גאַנצע קריעגס פּאָלק וואָס איז מיט איהם געוועזען, זיינען צוגעגאנגען נאָהענט, געקומען ענטקעגען שטאָרט, און האָבען געלאגערט אין צפון-זייט פון עי, נאָך אַ טהאָל איז געוועזען צווישען זיי און צווי-שען עי.
- 12 און ער האָט גענומען ביי פינף טויזענד מאַן, און האָט זיי געמאַכט לויע-רען צווישען בית'אל און צווישען עי, אין דער מערב-זייט פון שטאָרט.
- 13 דאָס פּאָלק האָט איבערגעטראָגען דעם גאַנצען לאַגער וואָס איז געוועזען אין דער צפון-זייט פון דער שטאָרט, מיט די לויערער, צום מערב-זייט פון דער שטאָרט; אויך יהושע איז אַרומגעגאנגען יענע נאַכט אין טהאָל.
- 14 אז דער קעניג פון עי האָט עס דערזעהען, זיינען זיי שנעל גאָנג פריה ארויסגעגאנגען קעגען ישראל, ער מיט זיין גאַנץ פּאָלק, קריעג מאַכען אין אַ בעשטימטען אָרט, פאר'ן פּלוין; ער האָט ניט געוואוסט, אז ער האָט אַ לויערער הינטער'ן שטאָרט.
- 15 און יהושע און גאנץ ישראל האָבען זיך געלאָזט פאר זיי שלאָגען, און זיי זיינען אַנטלאָפּען אין דער וויסטע.
- 16 דאן איז דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס אין דער שטאָרט צוזאַמענגערופען גע-וואָרען זיי נאָכיאָגען. זיי האָבען יהושע'ן נאַכגעאַנגט, און אָבער-רוקט זיך פון שטאָרט.

- 17 וינתקו מן־העיר: ולא־נשאר איש בעי ובית אל אשר
לא־יצאו אחרי ישראל ויעזבו את־העיר פתוחה וירדפו
18 אחרי ישראל: ויאמר יהוה אל־יהושע נטה בכידון
אשר־בידך אל־העי כי בידך אתננה ויט יהושע בכידון
19 אשר־בידו אל־העיר: והארב קם מהרה ממקומו
וירוצו כנמזות ידו ויבאו העיר וילכדוה וימהרו ויציתו
את־העיר באש: ויפנו אנשי העי אחריהם ויראו והנה כ
עלה עשן העיר השמימה ולא־היה בהם ידים לגוס הנה
והנה והעם הנם המדבר נהפך אל־הרוקה: ויהושע
21 וכל־ישראל ראו כילכד הארב את־העיר וכי עלה
עשן העיר וישבו ויכו את־אנשי העי: ואלה יצאו מן
22 העיר לקראתם ויהיו לישראל בתוך אלה מזה ואלה
מזה ויכו אותם עד־בלתי השאיר־להם שריד ופליט:
23 ואת־מלך העי תפשו חי ויקרבו אתו אל־יהושע: ויהי
24 ככלות ישראל להרג את־כל־ישבי העי בשדה במדבר
אשר רדפום בו ויפלו כלם לפי־חרב עד־המם
וישבו כל־ישראל העי ויכו אתה לפי־חרב: ויהי כל־כה
הנפלים ביום ההוא מאיש ועד־אשה שנים עשר אלף
כל אנשי העי: ויהושע לא־השיב ידו אשר נטה בכידון
26 עד אשר החרים את כל־ישבי העי: רק הבהמה ושלל
27 העיר ההוא בנוו להם ישראל כדבר יהוה אשר צוה
את־יהושע: וישרף יהושע את־העי וישימה תל־עולם
28 שממה עד היום הזה: ואת־מלך העי תלה על־העץ עד
29 צת הערב וכבוא השמש צוה יהושע ויורידו את־נבלתו
מז־העץ וישליכו אותה אל־פתח שער העיר ויקימו עליו
גל־אבנים גדול עד היום הזה: אז יבנה יהושע מזבח ל
להוה אלהי ישראל בחר עיבל: כאשר צוה משה
31

עבר

- 17 עם איז קיין מענש איבערגעבליבען אין עי און אין בית-אל וואָס איז ניט ארויסגעגאנגען נאָך ישראל — זיי האָבען פערלאָזען די שטאָרט אָפען, און נאָכגעיאָגט ישראל.
- 18 דאן האָט גאָט געזאָגט צו יהושע'ן: נייג מיט דעם שפיז וואָס אין דיין האַנד קעגען עי, וואָרום איך וועל זי געבען אין דיין האַנד. האָט יהושע גענייגט מיט דעם שפיז וואָס איז געוועזען אין זיין האַנד קעגען דער שטאָרט.
- 19 דאן זיינען די לוייערערס געשווינד אויפגעשטאנען פון זייער אָרט, און זיינען געלאָפּען אַזוי ווי ער האָט גענייגט זיין האַנד, זיי זיינען אריינגעקומען אין שטאָרט און האָבען זי אריינגענומען, און שנעל אָנגעצונדערן די שטאָרט מיט פייער.
- 20 אז די מענער פון עי האָבען זיך אומגעקעהרט, האָבען זיי דערזעהען, א רויך איז אויפגעגאנגען פון דער שטאָרט ביז צום הימעל, האָבען זיי קיין קראַפט געהאַט צו לויפּען אַהער אָדער אַהין, און דאָס פּאָלק וואָס איז פריהער אַנטלאָפּען אין דער וויסטע האָט זיך אומגעקעהרט אַלס נאָכ-יאָגער.
- 21 ווען יהושע און גאנץ ישראל האָבען געזעהען, אז די לוייערערס האָבען די שטאָרט אריינגענומען, און אז א רויך געהט פון שטאָרט, האָבען זיי צו-ריקגעקעהרט און האָבען געשלאָגען די מענער פון עי.
- 22 און די זיינען ארויס פון דער שטאָרט זיי ענטקעגען זיינען זיי געוואָרען אין דער מיטען פון ישראל, א טהייל פון איין זייט און א טהייל פון דער אַנדערער זייט, און זיי האָבען זיי געשלאָגען ביז עס איז פון זיי ניט איבערגעבליבען אן איבערבלייבונג אָדער אן ענטרונגענער.
- 23 דעם קעניג פון עי האָבען זיי געכאַפּט לעבעדיגערהייט, און האָבען איהם געבראַכט צו יהושע'ן.
- 24 ווען ישראל האָט געענדיגט ערשלאָגען אַלע בעוואוינער פון עי אויפ'ן פעלד, אין דער וויסטע וואו זיי האָבען זיי נאָכגעיאָגט, און זיי זיינען אַלע געפאלען דורך די שאַרף פון שווערד, ביז זיי זיינען גאַנץ פערניכטעט געוואָרען האָט זיך גאנץ ישראל צוריקגעקעהרט נאָך עי און האָבען זיי געשלאָגען מיט דער שאַרף פון שווערד.
- 25 אַלע וואָס זיינען יענעם טאָג געפאלען, פון מאן ביז פרוי, איז געווען צוועלף טויזענד — אַלע לייט פון עי.
- 26 און יהושע האָט ניט צוריקגעקעהרט זיין האַנד וואָס ער האָט גענייגט מיט דעם שפיז ביז ער האָט פעררויסט אַלע בעוואוינער פון עי.
- 27 נור די בהמות און דעם רויב פון יענער שטאָרט האָט ישראל פאַר זיך גערויבט, לויט דעם וואָרט פון גאָט וואָס ער האָט געבאָטען יהושע'ן.
- 28 און יהושע האָט פערברענט עי, און האָט זי געמאַכט צו א וויסטען הויז פּען אויף אייביג, ביז צום היינטיגען טאָג.
- 29 דעם קעניג פון עי האָט ער אויפגעהאַנגען אויף א בוים, ביז אַכענד-צייט, און אז די זונן איז אונטערדגעגאַנגען האָט יהושע געהייסען און זיי האָבען אַראָפּגענומען זיין קערפּער פון דעם בוים, און האָבען איהם אַראָבגע-וואָרפען ביי'ן אריינגעהן פון שטאָרט טהויער, און זיי האָבען אויף איהם אויפגעשטעלט א גרויסען הויפּען שטיינער, ביז צום היינטיגען טאָג.
- 30 דענסטמאָל האָט יהושע געבויט א מזבח צי דעם גאָט פון ישראל, אויפ'ן באַרג עיבל.
- 31 אַזוי ווי משה, גאָט'ס דינער האָט געבאָטען די קינדער ישראל, אַזוי ווי

עֲבַדְיָהוּהָ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַתּוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה
 מִזִּבְחַ אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת אֲשֶׁר לֹא־הִנִּיחַ עֲלֵיהֶן בְּרוּל וַיַּעֲלוּ
 32 עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה וַיִּזְבְּחוּ שְׁלָמִים: וַיִּכְתַּב־שָׁם עַל־הָאֲבָנִים
 33 אֵת מִשְׁנֵה תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר כָּתַב לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְכָל־
 יִשְׂרָאֵל וּזְקֵנָיו וְשֹׁטְרִים וְשַׁפְטָיו עֹמְדִים מִנָּה וּמִזֶּה וּ
 לְאַרְוֹן נֶגֶד הַהַרְגִּים הַלְוִיִּם נִשְׂאִי וְאַרְוֹן בְּרִית־יְהוָה פָּנָה
 בְּאַזְרוֹחַ חֲצִיו אֶל־מֹל הַר־גִּרְזִים וְהַחֲצִיו אֶל־מֹל הַר־עֵיבָל
 כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֲבַדְיָהוּהָ לְבַרֵךְ אֶת־הָעָם יִשְׂרָאֵל
 34 בְּרֵאשֵׁנָה: וְאַחֲרֵי־כֵן קָרָא אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַבְּרָכָה
 לָהּ וְהִקְלָלָהּ כְּכָל־הַכְּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה: לֹא־הָיָה דָבָר מִכָּל־
 אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֲשֶׁר לֹא־קָרָא יְהוֹשֻׁעַ נֶגֶד כָּל־קַהֲלֵי
 יִשְׂרָאֵל וְהַנָּשִׁים וְהַמָּחֶה וְהַגֵּר הַהֹלֵךְ בְּקִרְבָּם:

CAP. IX. ט

ט

א וַיְהִי כִשְׁמַע כָּל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן כְּתָר
 וּבַשְּׁפֵלָה וּבְכָל חוֹף הַיָּם הַגָּדוֹל אֶל־מֹל הַלְבָנוֹן הַחֲתִי
 2 וְהָאֱמֹרִי הַפְּנִיעִי הַפְּרוֹזִי הַחֲזִי וְהַבּוֹסִי: וַיִּתְקַבְּצוּ יַחְדָּו
 3 לְהִלָּחֵם עִם־יְהוֹשֻׁעַ וְעִם־יִשְׂרָאֵל פֶּה אֶחָד: וַיֹּשְׁבוּ
 4 גִבְעוֹן שָׁמְעוּ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לִירִיחוֹ וְלָעִי: וַיַּעֲשׂוּ
 גַם־הֵמָּה בְּעֶרְמָה וַיִּלְכְּוּ וַיִּצְטָרוּ וַיִּקְחוּ שָׁקִים כְּלִים
 ה לַחֲמוּרֵיהֶם וְנֹאדוֹת יַיִן כְּלִים וּמִבְקָעִים וּמִצְרָדִים: וַיַּעֲלוּת
 בָּלוֹת וּמִטְלָאוֹת בְּרִגְלֵיהֶם וּשְׁלָמוֹת בָּלוֹת עֲלֵיהֶם וְכָל־
 6 לֶחֶם צִידָם יָבֵשׁ הָיָה נִקְרָדִים: וַיִּלְכְּוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־
 דַּמְחָנָה הַגִּלְגָּל וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו וְאֶל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצֵי
 7 רְחוֹקָה פָּאֵנוּ וְעַתָּה כְּרַתִּירְלֵנוּ בְּרִית: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ־
 יִשְׂרָאֵל אֶל־הַחֲזִי אוֹלֵי בְּקִרְבֵי אַתָּה יוֹשֵׁב וְאַךְ אֲכָרוֹת־
 8 לָךְ בְּרִית: וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲבַדְיָהוּ אֲנַחְנוּ וַיֹּאמֶר
 9 אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ מִי אַתֶּם וּמֵאַיִן תָּבֹאוּ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו

מֵאֵינִי

עם שטייט געשריעבען אין משה'ס לעהרע-בוך: „א מזבח פון גאנצע שטיינער אויף וועלכע עם איז ניט אויפגעהויבען געוואָרען קיין אייזען“, זיי האָבען געבראַכט אויף איהם בראַנד־אַפּפּער צו גאָט, און געשאַכטען פריער־אַפּפּער.

32 און ער האָט דאָרטען אויפגעשריעבען אויף די שטיינער אַ קאָפּיע פון משה'ס לעהרע-בוך, וואָס ער האָט געשריעבען פאַר די קינדער ישראל.

33 גאַנץ ישראל, זיינע עלטסטע בעאַמטע און ריכטער זיינען געשטאַנען פון די זייט ארון און פון יענעם זייט ארון, קעגען די כהנים, די לויים, די טרעגער פון גאָט'ס בונדעס־קאַסטען (דער פרעמדער אזוי גוט ווי דער איינגעבוירענער) איין העלפט איז געוועזען קעגען באַרג גריזים, און די אנדערע העלפט קעגען באַרג עיבל, אזוי ווי משה גאָט'ס דיענער האָט אַמאָל געבאַטען דאָס פּאָלַק ישראל צו בענשען.

34 און נאָכדעם האָט ער פּאַרגעלייענט אַלע ווערטער פון דער תורה, די ברכה און די קללה, אַלעס ווי עם איז געשריעבען אין דעם תורה־בוך.

35 עם איז ניט געוועזען איין וואָרט פון אַלעס וואָס משה האָט געבאַטען, וואָס יהושע האָט ניט געלייענט פאַר דער גאַנצער פּערזאָנלונג פון ישראל, פאַר די ווייבער און קליינע קינדער, אויף פאַר'ן פרעמדען וואָס איז אַרומ געגאַנגען צווישען זיי.

קאָפיטעל ט

- 1 אַז אַלע מלכים וואָס זיינען געוועזען אויף דער אַנדערער זייט ירדן, אויפ'ן באַרג, אין טהאַל, און אויפ'ן גאַנצען ברעג פון גרויסען ים, קעגען איבער דעם לבנון, דער חתי, אמורי, כנעני, פרוזי, חוי און יבוסים — האָבען עם דערהערט,
- 2 האָבען זיי זיך צוזאַמען איינשטימיג פּערזאַמעלט מלחמה צו האַלטען מיט יהושע'ן און מיט ישראל.
- 3 אויך די בעוואוינער פון גבעון האָבען געהערט וואָס יהושע האָט געטהאָן צו יריחו און צו עי,
- 4 האָבען זיי ליסט'יג געהאַנדעלט: זיי זיינען אַהינגעגאַנגען און האָבען זיך פּאַרגעשטעלט אַלס געשיקטע. זיי האָבען זיך גענומען פּערפּוילטע זעק פאַר זייערע אייזעלען, פּערפּוילטע וויין לאָגעלן, צוריסענע און צוזאַמענגעבונדענע,
- 5 פּערפּוילטע און פאַרלאַטעטע שיך אויף זייערע פיס, און פּערפּוילטע קליידער אויף זיך, אויך דאָס גאַנצע ברויט פאַר זייערע שפּייז איז געוועזען פּערדראַט און פּערשימעלט.
- 6 זיי זיינען געגאַנגען צו יהושע'ן, צום לאַגער אין גלגל, און זיי האָבען צו איהם און צו די מענער פון ישראל געזאָגט: פון אַ ווייטען לאַנד זיינען מיר געקומען, אַלזאָ מאַך מיט אונז אַ פּערבינדונג.
- 7 האָבען די מענער פון ישראל געזאָגט צו די חוי'נער: פּילייכט וואוינט איהר נעבען מיר, ווי קענען מיר מיט אייך פּערבינדונג שליסען?
- 8 האָבען זיי געזאָגט צו יהושע'ן: מיר זיינען דייע אונטערטהאַנע. און יהושע האָט צו זיי געזאָגט: ווער זייט איהר, און פון וואַנען קומט איהר?
- 9 האָבען זיי איהם געזאָגט: פון זעהר אַ ווייטען לאַנד זיינען מיר דייע

- מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה מָאֵד בָּאוּ עִבְדֵיךָ לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי
 שָׁמַעְנוּ שָׁמְעוּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה בַּמִּצְרַיִם: וְאֵת
 כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה לְשֵׁנֵי מַלְכֵי הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר בַּעֲבַר הַיַּרְדֵּן
 לְסִיחֹן מֶלֶךְ חֲשִׁבּוֹן וְלַעֲזֹנ מֶלֶךְ־הַבְּשָׁן אֲשֶׁר בַּעֲשָׂתְרוֹת:
 11 וַיֹּאמְרוּ אֵלֵינוּ וְקִוִּינוּ וְכָל־יֹשְׁבֵי אֶרֶצְנוּ לֵאמֹר קָחוּ
 בְּיָדְכֶם צִדָּה לַדֶּרֶךְ וּלְכוּ לִקְרֹאתֶם וְאִמְרַתֶם אֲלֵיהֶם
 12 עִבְדֵיכֶם אֲנַחְנוּ וְעַתָּה כִּרְתוּ־לָנוּ בְרִית: זֶה וְלַחֲמֵנו חָם
 הַצִּטִּיָּדְנוּ אֹתוֹ מִכַּפְּתֵינוּ בְּנוֹם צִאתֵנוּ לְלַכֵּת אֲלֵיכֶם וְעַתָּה
 13 הִנֵּה יָבֵשׁ יְהוָה נִקְדִּים: וְאֵלֶּה נֹאדוֹת הַיַּיִן אֲשֶׁר מִלֵּאֵנוּ
 הַדְּשִׁים וְהִנֵּה הִתְבַּקְּעוּ וְאֵלֶּה שְׁלֹמוֹתֵינוּ וְנַעֲלֵינוּ בְּלוֹ
 14 מֶרֶב הַדֶּרֶךְ מָאֵד: וַיִּקְחוּ הָאִנְשִׁים מִצִּידָתָם וְאֶת־פִּי
 15 יְהוָה לֹא שָׁאָלוּ: וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ שְׁלוֹם וַיְכַרֵּת לָהֶם
 16 בְרִית לְחַיֵּיהֶם וַיִּשְׁבְּעוּ לָהֶם נְשִׂאֵי הָעֵדָה: וַיְהִי מִקְצֵה
 שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־כִּרְתוּ לָהֶם בְּרִית וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־
 17 קָרְבִים הֵם אֵלָיו וּבִקְרָבוֹ הֵם יֹשְׁבִים: וַיִּסְעוּ בְנֵי־
 יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵיהֶם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְעָרֵיהֶם נִבְעָזוּ
 18 וְהַכְּפִירָה וּבִאֲרוֹת וּקְרִית יַעֲרִים: וְלֹא הָבוֹם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 כִּי־נִשְׁבְּעוּ לָהֶם נְשִׂאֵי הָעֵדָה בִּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 19 וַיִּלְנוּ כָּל־הָעֵדָה עַל־הַנְּשִׂאִים: וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַנְּשִׂאִים
 אֶל־כָּל־הָעֵדָה אֲנַחְנוּ נִשְׁבְּעוּ לָהֶם בִּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 וְעַתָּה לֹא נוּכַל לִנְגַע בָּהֶם: זֹאת נַעֲשֶׂה לָהֶם וְהַחֲנִיחַ כ
 אֹתָם וְלֹא־יְהוּהוּ עֲלֵינוּ קֶצֶף עַל־הַשְּׁבֹעִה אֲשֶׁר־נִשְׁבְּעוּ
 21 לָהֶם: וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם הַנְּשִׂאִים יְהוּ וַיְהוּ חֲטָבֵי עֵצִים
 וְשֹׂאבֵי־מַיִם לְכָל־הָעֵדָה כַּאֲשֶׁר דִּבְּרוּ לָהֶם הַנְּשִׂאִים:
 22 וַיִּקְרָא לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר לָמָּה רַמִּיתֶם
 אֹתָנוּ לֵאמֹר רְחוּקִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם מָאֵד וְאַתֶּם בִּקְרָבֵנוּ
 23 יֹשְׁבִים: וְעַתָּה אֲרוּרִים אַתֶּם וְלֹא־יִכְרַת מִכֶּם עֹבֵד
 24 וְחֲטָבֵי עֵצִים וְשֹׂאבֵי־מַיִם לְבַיִת אֱלֹהֵי: וַיַּעֲנוּ אֹתִי

- קנעכט געקומען, אין נאָמען פון דיין גאָט, וואָס מיר האָבען זיין בע-
רוף געהערט אויף אלעס וואָס ער האָט געטהאָן אין מצרים,
- 10 אויף וואָס ער האָט געטהאָן צו ביידע קעניגע פון אמרי אויף יענעם זייט
ירדן — צו סיחון קעניג פון חשבון אין עוג קעניג פון בשן, וואָס ביי
עשתרות ;
- 11 האָבען אונזערע עלטסטע און אלע איינוואוינער פון אונזער לאַנד צו
אונז אזוי געזאָגט : נעהמט מיט שפייו אויפ'ן וועג, געהט צו זיי און
זאָגט זיי : „מיר זיינען אייערע אונטערטהאָנע, אלזאָ מאַכט מיט אונז
א פערבינדונג!“
- 12 דעם בריוו האָבען מיר אַ וואַרעמען מיטגענומען ארויסגעהענדיג פון
אונזער היים אום צו געהן צו אייך, יעצט איז עס צודארט און צוברע-
קעלט,
- 13 אָט די וויין-לאָגלעך האָבען מיר נייער-הייד אָנגעגאָסען און זיי זיינען שוין
צושפּאַלטען געוואָרען, אויף די קליידער אונזערע און אונזערע שייך
זיינען פון זייער פּיעל געהן צוריסען געוואָרען.
- 14 דאָן האָבען די מענער גענומען פון זייער שפייו ניט פרעגענדיג גאָט.
- 15 אויף יהושע האָט מיט זיי פריעדען געמאַכט און פאַרבינדונג געשלאָסען
זיי לעבען צו לאָזען, אויף די געמיינדע פירסטען האָבען זיי צוגעשוואָרען.
- 16 אין פּערלויף אָבער פון דריי טעג נאָכדעם ווי זיי האָבען מיט זיי פּער-
בינדונג געשלאָסען, האָבען זיי ערפּאהרען, אז זיי זיינען נאָהענטע און
וואוינען דערביי,
- 17 דאָן זיינען די קינדער ישראל אוועק און געקומען אויפ'ן דריטען טאָג
צו זייערע שטעדט (זייערע שטעדט זיינען געווען : גבעון, כּפּירָה, באַרות,
און קרית יערים).
- 18 דאָך האָבען די קינדער ישראל זיי ניט דערשלאָגען, ווייל די געמיינדע
פירסטען האָבען זיי צוגעשוואָרען ביי דעם גאָט פון ישראל. די געמיינדע
האָט נאר געמורמעלט אויף די פירסטען,
- 19 אָבער אלע פירסטען האָבען ערקלעהרט די גאַנצע געמיינדע : מיר האָבען
זיי צוגעשוואָרען ביי גאָט פון ישראל, קענען מיר זיי יעצט ניט אָנריהרען.
- 20 „וואָס־זשע קענען מיר זיי טהאָן אז אי זיי זאָלען לעבען בלייבען, אי עס
זאָל אויף אונז ניט זיין גאָט'ס צאָרן, פאַר די שבועה וואָס מיר האָבען זיי
צוגעשוואָרען?“
- 21 האָבען די פירסטען געזאָגט : זאָלען זיי לעבען. זיי זיינען אָבער געוואָרען
האַלד־האַקער און וואַסער־שעפּער פאַר דער גאַנצער געמיינדע, ווי די
פירסטען האָבען זיי בעשטימט.
- 22 דאָן האָט יהושע זיי גערופען און אזוי געזאָגט : וואָרום האָט איהר אונז
אָבענאַרט זאָגענדיג : „מיר וואוינען זייער ווייט פון אייך“ איהר וואוינט
דאָך נעבען אונז ?
- 23 אלזאָ זייט פּערשלאָטען : עס זאָלען פון אייך ניט אויפהערן קנעכט, האַלץ-
העקער און וואַסער־שעפּער פאַר מיין גאָט'ס הויז.
- 24 האָבען זיי געענטפּערט יהושע'ן און געזאָגט : דייע קנעכט איז דערצעהלט
געוואָרען אז דיין גאָט האָט בעפעהלען זיין דיענער משה'ן אייך אוועק-

יהושע ויאמרו כי הגר הגר לעבדך את אשר צוה יהוה
אלהיך את-משה עבדו לתת לכם את-כל-הארץ
ולהשמיד את-כל-יושבי הארץ מפניכם ויבא מאד
כה לנפשותינו מפניכם ונעשה את-הדבר הזה: ועתה הגנו
26 בידך בטוב וכישר בעיניך לעשות לנו עשה: ויעש להם
27 כן ויצל אותם מיד בני-ישראל ולא הרגום: ויהגם יהושע
ביום ההוא הטובי עצים ושאר-מים לעדה ולמנופת יהוה
עד-היום הנה אלה-המקום אשר יבחר:

CAP. X.

א ויהי כשמוע אהני-צדק מלך ירושלים כי-לכד יהושע
את-העי וחדימה באשר עשה ליריחו ולמלכה בך
עשה לעי ולמלכה וכי השלימו ישבי גבעון את-ישראל
2 ויהיו בקרבם: ויבאו מאד כי עיר גדולה גבעון פאחת
ערי הממלכה וכי היא גדולה מן-העי וכל-אנשיה
3 גבורים: וישלח אהני-צדק מלך ירושלים אל-הוקם מלך-
הברזן ואל-פראם מלך-ירמות ואל-פיפיע מלך-לביש
4 ואל-דביר מלך-עגלון לאמר: על-ראלי ועורני ונפרי
את-גבעון כי-השלימה את-יהושע ואת-בני ישראל:
ה ויאספו ויעלו חמשת-מלכי האמרי מלך ירושלים מלך-
הברזן מלך-ירמות מלך-לביש מלך-עגלון הם וכל-
6 מחניהם ויחנו על-גבעון ויקחמו עליה: וישלחו אנשי
גבעון אל-יהושע אל-המחנה הגלגלה לאמר אלי-תרחק
ידך מעבדך עלה אלינו מהרה והושיעה לנו ועורנו
7 כי נקבצו אלינו כל-מלכי האמרי ישבי ההר: ויעל
יהושע מן-הגלגל הוא וכל-עם המלחמה עמו וכל
8 גבורי החיל: ויאמר יהוה אל-יהושע אלי-תבא מותם
9 כי בידך נתתם לאי-עמד איש מהם בפניך: ויבא
אליהם

- זוגעבען דאָס לאַנד און פּערניכטען אַלע לאַנד בעזיצער פאַר אייך, האָד
בען מיר פאַר אונזער לעבען געציטערט פאַר אייך און אָכגעטהאָן די זאַך,
25 יעצט זיינען מיר ביי דיר אין די הענד, ווי דו געפינסט פאַר גוט און
ריכטיג צו בעהאַנדלען אונז — טהו !
26 יהושע האָט מיט זיי אזוי געמאַכט, אז ער האָט זיי גערעמעט פון די
קינדער ישׂראל און זיי האָבען זיי ניט ערשלאָגען.
27 נאָך יענעם טאָג האָט זיי יהושע בעשטימט אַלס האָלץ־העקער און וואַסער־
שעפּער פאַר דער געמיינדע און גאָט'ס מזבח, וואו ער וועט נאָר אויסער־
וויילען, ביז היינטיגען טאָג.

קאפיטעל י

- 1 אז אדני צדק, קעניג פון ירושלים, האָט דערהערט, אז יהושע האָט איינ־
גענומען עי, און האָט זי פּערוויסמעט — אזוי ווי ער האָט געטהאָן צו
יריחו און איהר קעניג, אזוי האָט ער געטהאָן צו עי און איהר קעניג —
און אז די בעוואוינער פון גבעון האָבען געשלאָסען פּריעדען מיט ישׂראל,
און זיינען מיט זיי.
2 האָבען זיי זיך זעהר געשראָקען, וואָרום גבעון איז געוועזען אַ גרויסע
שטאָרט, ווי איינע פון די רעגירונגס שטעדט, און פּיעל גרעסער ווי עי,
און אַלע איהרע מענער זיינען געוועזען העלדען.
3 אזוי האָט אדני צדק דער קעניג פון ירושלים געשיקט צו הוהם קעניג פון
חברון, צו פּראָם קעניג פון ירמות, צו יפּיע קעניג פון לכיש, און צו דביר
קעניג פון עגלון, אזוי צו זאָגען :
4 קומט ארויף צו מיר און העלפט מיר, לאָמיר שלאָגען גבעון, וואָרום
זי האָט געשלאָסען פּריעדען מיט יהושע און די קינדער ישׂראל.
5 און זיי האָבען זיך פּערזאַמעלט און גענאַנגען, אַלע פינף קעניגע פון
אמורי : דער קעניג פון ירושלים, דער קעניג פון חברון, דער קעניג פון
ירמות, דער קעניג פון לכיש, און דער קעניג פון עגלון, זיי און זייערע
גאַנצע לאַנערן ; זיי האָבען געלאַגערט ביי גבעון און מיט איהר מלחמה
געהאַלטען.
6 אָבער די לייטע פון גבעון האָבען געשיקט צו יהושע'ן צום לאַגער אין
גלגל, אזוי צו זאָגען : דו זאָלסט ניט צוריק ציהען דיין האַנד פון דיינע
קנעכט, קום געשווינד צו אונז, העלף אונז, און רעטע אונז, וואָרום עס
האָבען זיך קעגען אונז פּערזאַמעלט אַלע קעניגע פון אמורי וואָס וואוּר־
נען אויף די בערג.
7 דאָן איז יהושע גענאַנגען פון גלגל, ער און דאָס גאַנצע קריעגס־פּאָלק
מיט איהם, און אַלע שטאַרקע העלדען.
8 און גאָט האָט געזאָגט צו יהושע'ן : דו זאָלסט פאַר זיי קיין שרעק האָד
בען, וואָרום איך האָב זיי געגעבען אין דיין האַנד — קיין מאַן פון זיי
וועט זיך ניט שטעלען קעגען דיר.
9 אזוי איז יהושע שנעל צו זיי געקומען — ער איז דורך נאַכט גענאַנגען
פון גלגל.

אליהם יהושע פתאם כל-הלילה עליה מן-הגלגל:
 ויהם יהוה לפני ישראל ויבם מכה-גדולה בנבעון
 ויחדפם ברך מעלה בית-חורן ויבם עד-צוקה ועד-מקדה:
 ויהו בנסם | מפני ישראל הם במורד בית-חורן ויהוה
 השליך עליהם אבנים גדלות מן-השמים עד-צוקה וימתו
 רבים אשר-מתו באבני הברד מאשר הרנו בני ישראל
 בקרב: או ידבר יהושע ליהוה ביום תת יהוה את
 האמרי לפני בני ישראל ויאמר | לעיני ישראל שמש
 בנבעון דום וירח בעמק אילון: וידם השמש וירח עמד
 עד-יקם גוי איביו הלא-היא כתובה על-ספר הישר ויעמד
 השמש בחצי השמים ולא-אץ לבוא כיום תמים: ולא
 היה ביום הרוא לפניו ואחריו לשמע יהוה בקול איש
 כי יהוה נלחם לישראל: וישב יהושע וכל-ישראל
 עמו אל-המחנה הגלגלה: וינסו חמשת המלכים האלה
 ויחבאו במערה במקדה: ויגד ליהושע לאמר נמצאו
 חמשת המלכים נחבאים במערה במקדה: ויאמר יהושע
 גלו אבנים גדלות אלפי המערה והפקידו עליה אנשים
 לשמרים: ואתם אל-תעמדו רדפו אחרי איביכם וונבתם
 אותם אל-תתנום לבוא אל-עריהם כי נתנם יהוה אליהם
 בידכם: ויהו ככלות יהושע ובני ישראל להבתם מפה כ
 גדולה מאד עד-תמם והשרידים שרדו מהם ויבאו אל-
 ערי המבצר: וישבו כל-העם אל-המחנה אל-יהושע
 מקדה בשלום לא-יחרץ לבני ישראל לאיש את-לשנו:
 ויאמר יהושע פתחו את-פי המערה והוציאו אלי את-
 חמשת המלכים האלה מן-המערה: ויעשו כן ויצאו
 אליו את-חמשת המלכים האלה מן-המערה את | מלך
 ירושלם את-מלך חברון את-מלך ירמות את-מלך לביש

את

- 10 און גאָט האָט זיי פּערטומעלט פאַר ישראל, און זיי האָבען זיי געשלאָגן גען אַ גרויסע געשלעג אין גבעון; זיי האָבען זיי נאַכגעיאָגט אין דעם וועג וואו מען געהט ארויף נאָך בית־חורן, און האָבען זיי געשלאָגען פון עזקה ביז מקדה.
- 11 ווען זיי זיינען ענטלאָפּען פאַר ישראל און זיי זיינען געוועזען אין דעם אַראָפּנידערען פון בית־חורן, האָט גאָט אויף זיי געוואָרפּען גרויסע שטיינער פּוּל'ם הימעל ביז עזקה, און זיי זיינען געשטאַרבען. מעהר זיינען געשטאַרבען דורך די האַגעל־שטיינער, ווי וואָס די קינדער ישראל האָבען גע'הרג'עט מיט'ן שווערד.
- 12 דענסטמאָל האָט יהושע גערעדט צו גאָט, אין דעם טאָג ווען גאָט האָט געגעבען דעם אמורי פאַר די קינדער ישראל, און ער האָט געזאָגט פאַר די אויגען פון ישראל: דו זונן, שמעה שטיל אין גבעון, און דו לבנה — אין'ם טהאָל אילון!
- 13 און די זונן איז שטיל געבליבען, און די לבנה איז שטעהן געבליבען ביז דאָס פּאַלק האָט ראַכע גענומען אין זיינע פיינד. אין ספר הישר איז געשריבען: „די זונן איז געבליבען שטעהן אין מיטען הימעל, און האָט זיך ניט געאיילט אונטער צו געהן ביי אַ גאַנצען טאָג;
- 14 עס איז ניט געוועזען אזא ווי דיעזער טאָג, פאַר איהם אָדער נאָך איהם, אז גאָט זאָל צוהערען צו דער שטים פון אַ מאַן, וואָרום גאָט האָט מלחמה געהאַלטען פאַר ישראל.“
- 15 און יהושע האָט זיך אומגעקעהרט און גאַנץ ישראל מיט איהם, צום לאַגער נאָך גלגל.
- 16 און די דערמאָנטע פינף קעניגע זיינען אַנטלאָפּען, און האָבען זיך בעהאַלטען אין אַ הייל אין מקדה.
- 17 איז עס יהושע'ן אָנגעזאָגט געוואָרען, אז עס געפינען זיך די פינף קעניגע בעהאַלטען אין אַ הייל אין מקדה.
- 18 האָט יהושע געזאָגט: קייקעלט ארויף גרויסע שטיינער אויפ'ן עפּנונג פון הייל, און שטעלט דערביי מענער זיי צו היטען.
- 19 אָבער איהר זאָלט ניט בלייבען שטעהן — יאָגט נאָך אייערע פיינד, און שניידט זיי אָב פון לאַגער, איהר זאָלט זיי ניט לאָזען אַריינקומען אין זייערע שטעט, וואָרום אייער גאָט האָט זיי איבערגעגעבען אין אייערע הענד.
- 20 אז יהושע און די קינדער ישראל האָבען געענדיגט שלאָגען זיי זעהר אַ גרויסען געשלעג, ביז זיי זיינען גאַנץ פּערטיליגט געוואָרען, און די אייבערגעבענע פון זיי זיינען אַריין אין די פעטע שטעט:
- 21 האָט דאָס גאַנצע פּאַלק זיך אומגעקעהרט רוהיג צום לאַגער צו יהושע'ן נאָך מקדה, קיינער האָט קעגען קיינעם פון די קינדער ישראל, זיין צונג געשאַרפט.
- 22 און יהושע האָט געזאָגט: מאַכט אויף דעם עפּענונג פון הייל, און ברענגט אַרויס צו מיר די דאָזיגע פינף קעניגע פון הייל.
- 23 און זיי האָבען אזוי געטהאָן — זיי האָבען צו איהם אַרויסגעבראַכט די דאָזיגע פינף קעניגע פון הייל: דעם קעניג פון ירושלים, דעם קעניג פון חברון, דעם קעניג פון ירמות, דעם קעניג פון לכיש און דעם קעניג פון עגלון.

24 אֶת־מֶלֶךְ עִגְלוֹן׃ וַיְהִי כַהֲוֹצִיָאִים אֶת־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר
אֶל־קִצְיָנִי אַנְשֵׁי הַמְּלָחָמָה הַהִלְבֹּאֹתוּ אִתּוֹ קִרְבוּ שִׁמּוֹ
אֶת־דְּגַלְיֹכֶם עַל־צֹאֲרֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיִּקְרְבוּ וַיִּשְׁמִימוּ
כֹּה אֶת־דְּגַלְיָהֶם עַל־צֹאֲרֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אֶל־
תִּירְאוּ וְאַל־תַּחַתּוּ חֹזְקוֹ וְאַמְצוֹ כִּי כָכָה יַעֲשֶׂה יְהוָה
26 לְכָל־אֲבִיבֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם נֹלְחָמִים אוֹתָם׃ וַיָּבֶם יְהוֹשֻׁעַ
אֶת־רִיבֹן וַיְמִיתֵם וַיִּתְּלֵם עַל חֲמִשָּׁה עֲצִים וַיְהִיו תְּלוּיִם
27 עַל־הָעֲצִים עַד־הָעֶרֶב׃ וַיְהִי לַעֲתָו בּוֹא הַשָּׁמֶשׁ צִוְּרָה
יְהוֹשֻׁעַ וַיְרִידוּם מֵעַל הָעֲצִים וַיִּשְׁלִיכֵם אֶל־הַמַּעְרָה אֲשֶׁר
נִחְבְּאוּ־שָׁם וַיִּשְׁמֹו אֲבָנִים גְּדֹלוֹת עַל־פִּי הַמַּעְרָה עַד־
28 עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְאֶת־מִקְדָּה לָכֹר יְהוֹשֻׁעַ בֵּינֵם
הַהוּא וַיָּכֹה לַפִּי־חֶרֶב וְאֶת־מִלְכָּה הַחֶרֶם אוֹתָם וְאֶת־כָּל־
הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר שְׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמֶלֶךְ מִקְדָּה
29 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל
ל עִמּוֹ מִמִּקְדָּה לַבְּנֵה וַיִּלָּחֶם עִם־לִבְנֵה׃ וַיִּתֵּן יְהוָה נֶס־
אוֹתָהּ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מִלְכָּה וַיָּכֹה לַפִּי־חֶרֶב וְאֶת־כָּל־
הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר בָּהּ שְׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמִלְכָּה
31 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־
יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלַּבְּנֵה לְכִישָׁה וַיִּחַן עֲלֶיהָ וַיִּלָּחֶם בָּהּ׃ וַיִּתֵּן
32 יְהוָה אֶת־לִבְיָשׁ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכְּדָהּ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיָּכֹה
לַפִּי־חֶרֶב וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ כָּכָל אֲשֶׁר־עָשָׂה
33 לַלַּבְּנֵה׃ אוֹ עָלָה הָרֶם מֶלֶךְ גֹּזֵר לַעֲזֹר אֶת־לִבְיָשׁ
וַיָּכֹה יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־עִמּוֹ עַד־בֵּלְתֵי הַשְּׂאִירֵלָו שְׂרִיד׃
34 וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלְּכִישׁ עִגְלוֹנָה וַיִּחַנו עֲלֶיהָ
לֹה וַיִּלָּחֶמוּ עֲלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדוּהָ בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּכֹה לַפִּי־חֶרֶב
וְאֶת כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ בַּיּוֹם הַהוּא הַחֶרֶם כָּכָל אֲשֶׁר־

עָשָׂה

- 24 אז זיי האָבען ארויסגעבראַכט די דאָזיגע מלכים צו יהושע'ן האָט יהושע צוזאַמענגערופען אלע מענער פון ישראל, און געזאָגט צו די הויפט קריעגס לייט וואָס זיינען מיטגעוועזען מיט איהם : קומט אַהער ! ליינט אייערע פים אויף די העלזער פון די דאָזיגע קעניגע. זיי זיינען צוגעגאנגען און האָבען ארויפגעשטעלט זייערע פים אויף זייערע העלזער.
- 25 און יהושע האָט צו זיי געזאָגט : שרעקט אייך ניט ! איהר זאָלט אייך ניט פירבטען, שטאַרק אייך און זייט קרעפטיג, וואָרום אזוי וועט נאָט טאָן צו אלע אייערע פיינד מיט וועלכע איהר וועט מלחמה האַלטען.
- 26 דערנאָך האָט זיי יהושע דערשלאָגען, געטויטען זיי און אויפגעהאַנגען אויף פינף בוימער, און זיי זיינען געהאַנגען אויף די בוימער ביז'ן אבענד.
- 27 צו זונן אונטערגאַנג צו, האָט יהושע געבאָטען, און מען האָט זיי אַראָפֿ גענומען פון די בוימער, און מען האָט זיי אריינגעוואָרפען אין די הייל דאָרט וואו זיי האָבען זיך בעהאַלטען, און ארויפגעלייגט גרויסע שטיינער אויף דער עפענונג פון הייל, ביז צום היינטיגען טאָג.
- 28 אויך מקרה האָט יהושע איינגענומען אין דעמועלביגען טאָג, און האָט זי געשלאָגען מיט'ן שאַרף פון שווערד, אויך איהר קעניג. ער האָט זיי פער וויסט, און אלע פערזאָנען וואָס אין איהר. ער האָט ניט געלאָזט קיין איבערבלייבונג — ער האָט געטהאָן צום קעניג פון מקרה אזוי ווי ער האָט געטהאָן צום קעניג פון יריחו.
- 29 און יהושע און גאַנץ ישראל מיט איהם איז אריבער פון מקרה נאָך לבנה, און האָט מלחמה געהאַלטען מיט לבנה.
- 30 און נאָט האָט אויך זי געגעבען אין די האַנד פון ישראל, מיט איהר קעניג, און ער האָט זי געשלאָגען מיט'ן שאַרף פון שווערד, און אלע פערזאָנען וואָס אין איהר ; ער האָט אין איהר ניט געלאָזט קיין איבערבלייבונג. ער האָט געטהאָן צו איהר קעניג אזוי ווי ער האָט געטאָן צום קעניג פון יריחו.
- 31 יהושע און גאַנץ ישראל מיט איהם זיינען אוועק פון לבנה און לכיש האָבען געלאַגערט ביי איהר און מיט איהר מלחמה געהאַלטען.
- 32 און נאָט האָט געגעבען לכיש אין די האַנד פון ישראל, און ער האָט זי אויפ'ן אַנדער טאָג איינגענומען, און האָט זי געשלאָגען מיט'ן שאַרף פון שווערד, און אלע פערזאָנען וואָס אין איהר ; אלעס אזוי ווי ער האָט געטהאָן צו לבנה.
- 33 דענסטמאָל איז ארויפגעגאַנגען הורם קעניג פון גור צו העלפען לכיש, אָבער יהושע האָט איהם געשלאָגען און זיין פאָלק, ביז עס איז ביי איהם ניט געבליבען קיין איבערבלייבונג.
- 34 און יהושע און גאַנץ ישראל מיט איהם איז אריבער פון לכיש נאָך עגלון. האָבען ביי איהר געלאַגערט און מיט איהר מלחמה געהאַלטען.
- 35 און ער האָט זי איינגענומען אין דעמועלביגען טאָג, און האָט זי געשלאָגען מיט'ן שאַרף פון שווערד, און אלע פערזאָנען וואָס אין איהר, אין דעם זעלביגען טאָג האָט ער זיי פערוויסט, אלעס אזוי ווי ער האָט געטהאָן צו לכיש.
- 36 און יהושע און גאַנץ ישראל מיט איהם איז אריבער פון עגלון נאָך חברון, און האָט מיט איהר מלחמה געהאַלטען.

36 עֲשֵׂה לְלִבִּישׁ: וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מֵעַגְלוֹנָה
 37 חֲבֵרוֹנָה וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ: וַיִּלְכְּדוּהָ וַיִּכּוּהָ לְפָרִיחַרְבַּב וְאֶת־
 מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־
 הִשְׁאִיר שְׂרִיד כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְעַגְלוֹן וַיַּחְרֵם אוֹתָהּ וְאֶת־
 38 כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ: וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ
 39 דְּבָרָה וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ: וַיִּלְכְּדוּהָ וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ
 וַיִּכּוּם לְפָרִיחַרְבַּב וַיַּחְרִימוּ אֶת־כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־
 הִשְׁאִיר שְׂרִיד כְּאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֲבֵרוֹן כַּדַּעֲשָׂה לְדְבָרָה
 וְלַמַּלְכָּה וְכַאֲשֶׁר עָשָׂה לְלִבְנָה וְלַמַּלְכָּהּ: וַיִּכּוּ יְהוֹשֻׁעַ מ
 אֶת־כָּל־הָאָרֶץ הַהִיא וַיִּנָּבֵב וַהֲשִׁפְלָה וְהָאֲשׁוּדוֹת וְאֶת־כָּל־
 מַלְכֵיהֶם לֹא הִשְׁאִיר שְׂרִיד וְאֶת־כָּל־הַנְּשָׁמָה הַחַרְרִים
 כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיָּבֶם יְהוֹשֻׁעַ מִקָּדֵשׁ
 41 בְּרַנַּע וְעַד־עֵזָה וְאֶת־כָּל־אָרֶץ גִּשְׁן וְעַד־גִּבְעוֹן: וְאֶת־כָּל־
 42 הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְאֶת־אֲרָצָם לְכַד יְהוֹשֻׁעַ פַּעַם אַחַת כִּי
 43 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נָלָחֵם לְיִשְׂרָאֵל: וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־
 יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה:

י"א

CAP. XI. י"א

וַיְהִי כִשְׁמֹעַ יִבְיִן מֶלֶךְ־חֲצוֹר וַיִּשְׁלַח אֶל־יִזְבָּב מֶלֶךְ מָדוֹן א
 וְאֶל־מֶלֶךְ שְׁמֵרוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ אֲכִישָׁף: וְאֶל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר 2
 מִצָּפוֹן בְּהָר וּבְעַרְבָּה נֹגֵב כְּנָרְזַת וּבִשְׁפֵלָה וּבְנַפְתַּל הָדָר
 מִיָּם: הַכְּנַעֲנִי מִמּוֹרָח וּמִיָּם וְהָאֲמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרָזִי וְהַיְבוּסִי 3
 בְּהָר וְהַחִוִּי תַחַת חֶרְמוֹן בְּאֶרֶץ הַמִּצְפָּה: וַיֵּצְאוּ הֵם וְכָל־ 4
 מַחֲנֵיהֶם עִמָּם עִסְדָּיִב כַּחֹל אֲשֶׁר עַל־שַׁפְתֵי־הַיָּם לְרֹב
 וְסוּם וְרֶכֶב רַב־מְאֹד: וַיִּנְעֲדוּ כָּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיָּבֹאוּ ה 5
 וַיַּחֲנוּ וַיַּחֲדוּ אֶל־מִי מְרוֹם לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל:
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי מִחֵר כָּעֵת 6
 הַזֹּאת אֲנִי נֹתֵן אֶת־כָּלָם חַלְלִים לְפָנָי יִשְׂרָאֵל אֶת־

סוסייהב

- 37 און ער האָט זי איינגענומען, און האָט זי געשלאָגען מיט'ן שאַרף פון שווערד, איהר קעניג און אַלע איהרע שטעדט, און אַלע פּערזאָנען וואָס אין איהר, ער האָט ניט געלאָזט קיין איבערבלייבונג — אַלעס אזוי ווי ער האָט געטהאָן צו עגלון, — ער האָט זיך פּערוויסט, און אַלע פּערזאָנען וואָס אין איהר.
- 38 און יהושע, און גאַנץ ישראל מיט איהם האָט זיך אומגעקעהרט נאָך דביר, און ער האָט מיט איהר מלחמה געהאַלטען.
- 39 און ער האָט זי איינגענומען, מיט איהר קעניג, און אַלע איהרע שטעדט, זיי האָבען זי געשלאָגען מיט'ן שאַרף פון שווערד, און האָבען פּערוויסט אַלע פּערזאָנען וואָס אין איהר, ער האָט ניט איבערגעלאָזט קיין איבער-בלייבונג, אזוי ווי ער האָט געטהאָן צו חברון, אזוי האָט ער געטהאָן צו דביר און איהר קעניג; פונקט אזוי ווי ער האָט געטהאָן צו לבנה און איהר קעניג.
- 40 און יהושע האָט געשלאָגען דאָס גאַנצע לאַנד: די איינוואוינער פון באַרג, פון דרום זייט, פון טהאַל, און די בערג-אַבטהאַנגען, ער האָט ניט געלאָזט קיין איבערבלייבונג. ער האָט פּערוויסטעט אַלע פּערזאָנען, אזוי ווי דער גאָט פון ישראל האָט געבאַטען.
- 41 און יהושע האָט זיי געשלאָגען פון קדש ברנע ביז עזה, און דאָס גאַנצע לאַנד פון גושן ביז גבעון.
- 42 און אַלע די דאָזיגע קעניגע און זייער לאַנד האָט יהושע מיט איין מאָל איינגענומען, ווייל דער גאָט פון ישראל האָט מלחמה געהאַלטען פאַר ישראל.
- 43 און יהושע און גאַנץ ישראל מיט איהם האָט זיך אומגעקעהרט צום לאַנדער נאָך גלגל.

קאַפיטעל יא

- 1 ווען יבין, דער קעניג פון חצור האָט דאָס דערהערט, האָט ער געשיקט צו יובב, קעניג פון מדון, צום קעניג פון שמרון, און צום קעניג פון אכשף.
- 2 אויך צו די קעניגע וואָס זיינען געוועזען, פון צפון זייט אויפ'ן באַרג, אין דעם פלויז אין דרום זייט פון כנרות, אין טהאַל, און אין די דור פּראָווינ-צען פון מערב זייט.
- 3 צו דעם כנעני פון מזרח זייט און מערב זייט, צום אמורי, חתי, פרוי, און יבוס אויפ'ן באַרג, און צו דעם חוי אונטער הרמון אינ'ם לאַנד מצפה.
- 4 און זיי זיינען ארויסגעגאַנגען, זיי אין זייערע גאַנצע לאַנדערען מיט זיי — פיעל פּאַלק, אזוי ווי דער זאַמד וואָס אויפ'ן ברעג ים, אויך זעהר פיעל פּערד און רייטוועגען.
- 5 און אַלע דאָזיגע קעניגע האָבען זיך איינגעזאַמעלט, זיינען געקומען און האָבען צוזאַמען געלאַגערט ביי דעם וואַסער מרום, אום מלחמה צו האַל טען מיט ישראל.
- 6 און גאָט האָט געזאָגט צו יהושע'ן: דו זאָלסט פאַר זיי קיין שרעק האָבען, וואָרום מאַרגען אין דיעזע צייט וועל איך זיי אַלעמען מאַכען דערשלאָגן גען פאַר ישראל, זייערע פּערד זאָלסטו קרום מאַכען, און זייערע רייט וועגען זאָלסטו פּערברענען מיט פייער.

7 סוסיהם תעקר ואת־מרכבתיהם תשרף באשׁ: ויבא
 יהושע וכל־עם המלחמה עמו עליהם על־מי מרום
 8 פתאם ויפלו בהם: ויתגם יהנה ביד־ישראל ויפוט
 וירדפום עד־צידון רבה ועד משרפות מים ועד־בקעת
 מצפה מזרחה ויפם עד־בלתי השאירו־להם שריד:
 9 ויעש להם יהושע כאשר אמרו־לו יהנה את־סוסיהם עקר
 ואת־מרכבתיהם שרף באשׁ: וישב יהושע בעת
 10 ההוא וילכד את־חצור ואת־מלכה הבה בחרב כִּי־חצור
 11 לפנים היא ראש כל־הממלכות האלה: ויפו את־פל־
 הנפש אשר־בה לפי־חרב החרם לא נותר כל־נשמה
 12 ואת־חצור שרף באשׁ: ואת־פל־ערי המלכים האלה
 ואת־פל־מלכיהם לכד יהושע ויפם לפי־חרב החרים
 13 אותם כאשר צוה משה עבד יהוה: רק כל־הערים
 העמדות על־תלם לא־שרפם ישראל וולתי את־חצור
 14 לבדה שרף יהושע: וכל שׁלל הערים האלה ותבהמה
 בנוויה להם בני ישראל רק את־פל־האדם הכו לפי־חרב
 15 עד־השמדם אותם לא השאירו כל־נשמה: כאשר צוה
 יהוה את־משה עבדו כִּי־צוה משה את־יהושע וכן עשה
 יהושע לא־הסיר דבר מכל אשר־צוה יהוה את־משה:
 16 ויפח יהושע את־פל־הארץ הזאת החר ואת־פל־הגב
 ואת כל־ארץ הגשן ואת־השפלה ואת־הערבה ואת־הר
 17 ישראל ושפלתה: מן־החר החלק העלה שעיר ועד
 בעל גל בבקעת הלבנון תחת הר־חרמון ואת כל־
 18 מלכותם לכד ויפם וימיתם: ימים רבים עשה יהושע
 19 את־פל־המלכים האלה מלחמה: לא־הותה עיר אשר
 השלימה אל־בני ישראל בלתי חחוּ ישבּוּ נבעון את־
 כ הכל לקחו במלחמה: כִּי־מאת יהנה והיתה לחזק את־
 לבם

- 7 און יהושע מיט דאָס גאַנצע קריעגס פּאַלק מיט איהם זיינען געקומען צו זיי, ביי דעם וואַסער מרום, פּלוצלינג, און האָבען זיי איבערפּאַלען.
- 8 און גאָט האָט זיי געגעבען אין דער האַנד פון ישראל, זיי האָר- בען זיי געשלאָגען, און נאָכגעיאָגט זיי פון גרויס-צידון, ביז די וואַרעמע קוואַלען, און ביז דעם טהאַל מצפה אין דער מזרח זייט, און זיי האָבען זיי געשלאָגען, ביז עס איז צו זיי קיין איבערבלייבונג ניט געבליבען
- 9 און יהושע האָט צו זיי געטהאָן אזוי ווי גאָט האָט איהם געזאָגט — זייערע פּערד האָט ער קרום געמאַכט, און זייערע רייט-וועגען האָט ער מיט פייער פּערברענט.
- 10 און יהושע האָט זיך אין יענער צייט אומגעקעהרט, און האָט איינגענומען חצור, און האָט איהר קעניג דערשלאָגען מיט'ן שווערד, וואָרום חצור איז פריהער געוועזען די הויפט שטאָרט פון אַלע די דאָזיגע קעניגרייכע.
- 11 און זיי האָבען געשלאָגען אַלע פּערזאָנען וואָס זיינען דרינען געוועזען, מיט'ן שאַרף פון שווערד; ער האָט זיי פּערטויט, אז עס איז קיין אַט- העמער איבערגעבליבען, און חצור האָט ער פּערברענט מיט פייער.
- 12 אַלע שטערט פון דיזעזע קעניגע און אַלע זייערע קעניגען האָט יהושע איינגענומען און האָט זיי דערשלאָגען, מיט'ן שווערד. ער האָט זיי פּער- וויסט, אזוי ווי משה גאָט'ס דינער האָט געבאָטען.
- 13 נאָך אַלע שטערט וואָס זיינען שטעהן געבליבען מיט זייער מויער, זיי האָבען די קינדער ישראל ניט פּערברענט — חצור אליין האָט יהושע פּערברענט.
- 14 דעם נאַנצען רויב פון די דאָזיגע שטערט, און די בהמות האָבען די קינדער ישראל פאַר זיך גערויבט, אַלע מענשען אָבער האָבען זיי דער- שלאָגען מיט'ן שאַרף פון שווערד ביז זיי האָבען זיי פּערטיליגט — האָבען קיין אַטהעמער ניט איבערגעלאָזט.
- 15 אזוי ווי גאָט האָט געבאָטען זיין קנעכט משה, אזוי האָט משה געבאָטען יהושע'ן און אזוי האָט יהושע געטהאָן, ער האָט ניט פאַרפּעהלט קיין זאָך פון אַלעם וואָס גאָט האָט געבאָטען משה'ן.
- 16 און יהושע האָט איינגענומען דאָס דאָזיגע גאַנצע לאַנד: דעם באַרג, גאַנץ דרום זייט, דאָס גאַנצע לאַנד גושן, דאָס טהאַל, דעם פּלוי, און דעם באַרג ישראל און זיין טהאַל.
- 17 פון גלאַטען באַרג וואָס געהט נאָך שיער ביז נאָך בעל גר וואָס איז אין טהאַל פון לבנון הינטער דעם באַרג חרמון. אַלע זייערע קעניגע האָט ער איינגענומען, ער האָט זיי געשלאָגען און געטויטעט.
- 18 פיעלע טעג האָט יהושע מלחמה געהאַלטען מיט אַלע די דאָזיגע מלכים.
- 19 עס איז ניט געוועזען אַ שטאָרט וואָס האָט שלום געמאַכט מיט די קינדער ישראל, אויסער דעם חוי, די בעוואוינער פון גבעון, אַלע אַנדערע האָבען זיי איינגענומען דורך מלחמה.
- 20 וואָרום דאָס איז געוועזען פון גאָט, אום צו שטאַרקען זייערע הערצער אַנטקעגען צו געהן צו דער מלחמה מיט ישראל, אום ער זאָל זיי פּער-

לָבֶטֶם לְקַרְאֵת הַמְּלָחָמָה אֶת־יִשְׂרָאֵל לְמַעַן הַחֲרִימֵם
 לְבִלְתִּי הָיוֹת לָהֶם תַּחֲנוּהַ כִּי לְמַעַן הַשְּׂמִידִם בְּאֲשֶׁר צִוִּיהָ
 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵת הַהוּא וַיִּכְרַת ²¹
 אֶת־הָעֵנְקִים מִן־הַהָר מִן־חֶבְרוֹן מִן־דָּבָר מִן־עֲזָב וּמִכָּל־
 הָרַי וְהַיְדוּהָ וּמִכָּל־הָרַי יִשְׂרָאֵל עִם־עָרֵיהֶם הַחֲרִימֵם יְהוֹשֻׁעַ׃
 לֹא־נֹתַר עֵנְקִים בְּאֶרֶץ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל רֶכֶּת בְּעֵזָה בְּנֵת ²²
 וּבְאֲשֶׁדוּד נִשְׁאָרוּ׃ וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ כָּל־אֲשֶׁר ²³
 דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְּנָה יְהוֹשֻׁעַ לְנַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל
 כַּמְּחֻלְקָתָם לְשִׁבְטֵיהֶם וְהָאָרֶץ שָׁקֵטָה מִמְּלָחָמָה׃

יב

CAP. XII. יב

וְאֵלֶּה מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הָיוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ אֶת־
 אֶרֶץ־ם בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה הַשָּׁמֶשׁ מִנְּחַל אַרְנוֹן עַד־
 הָרַי חֶרְמוֹן וְכָל־הָעֲרָבָה מִזְרָחָה׃ סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי ²
 הַיּוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן מִשַּׁל מְעַרְעֵר אֲשֶׁר עַל־שַׁפְתֵי־נַחַל אַרְנוֹן
 וְתוֹךְ הַנַּחַל וְחֲצִי הַגִּלְעָד וְעַד יַבֵּק הַנַּחַל גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃
 וְהָעֲרָבָה עַד־יָם כְּנָרוֹת מִזְרָחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה יָם־ ³
 הַמֶּלֶח מִזְרָחָה הַרְדָּי בֵּית הַיְשׁוּמוֹת וּמִתִּימֹן תַּחַת אֲשֶׁדוּת
 הַפְּסִגָה׃ וְגְבוּל עוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן מִיַּתֵּר הַרְפָּאִים הַיּוֹשֵׁב ⁴
 בְּעִשְׁתָּרוֹת וּבְאֲדָרְעִי׃ וּמִשַּׁל בְּהַר חֶרְמוֹן וּבְסֹלֶכָה וּבְכָל־ ^ה
 הַבְּשָׁן עַד־גְּבוּל הַנְּשׁוּרִי וְהַמְּעַכְתִּי וְחֲצִי הַגִּלְעָד גְּבוּל
 סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן׃ מֹשֶׁה עֶבְד־יְהוָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַכּוֹס ⁶
 וַיִּתְּנָה מֹשֶׁה עֶבְד־יְהוָה יְרֻשָׁה לְרְאוּבֵנִי וּלְגָדִי וְלַחֲצִי שִׁבְט
 הַמְּנַשֶּׁה׃ וְאֵלֶּה מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הָפָה יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי ⁷
 יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה מִבְּעַל גַּד בְּבִקְעַת הַלְּבָנוֹן
 וְעַד־הָהָר הַחֲלָק הָעֵלְיָה שְׁעִירָה וַיִּתְּנָה יְהוֹשֻׁעַ לְשִׁבְטֵי
 יִשְׂרָאֵל יְרֻשָׁה כַּמְּחֻלְקָתָם׃ בְּתַר וּבְשַׁפְלָה וּבְעֲרָבָה ⁸
 וּבְאֲשֶׁדוּת וּבְמִדְבָּר וּבְכַנְגַב הַחֲתִי הָאֲמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי הַפְּרוּזִי
 הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃

- וויסטען, זיי זאלען קיין ערבארמונג האָבען, אום זיי צו פערטיליגען, אזוי ווי נאָט האָט געכאָטען משה'ן.
- 21 צו דערזעלביגער צייט איז יהושע געקומען און האָט פערשניטען די ריזען פון באָרג, פון חברון, פון דביר, פון ענב, און פון גאַנצען באָרג יהודה, אויך פון גאַנצען באָרג ישראל; מיט זייערע שטערט האָט זיי יהושע פערוויסט.
- 22 עס זיינען קיינע ריזען איבערגעבליבען אין דעם לאַנד פון די קינדער ישראל, אויסער אין עזה, אין גת, און אין אשדוד זיינען זיי איבערגעבליבען.
- 23 און יהושע האָט איינגענומען דאָס גאַנצע לאַנד, אַלעס אזוי ווי נאָט האָט גערעדט צו משה'ן, און יהושע האָט זי געגעבען אַלס אַ בעזיץ צו ישראל נאָך זייערע אָפטהייילונגען, נאָך זייערע שבטים, און דאָס לאַנד איז שטיל געווען פון מלחמה.

קאפיטעל יב

- 1 דאָס זיינען די מלכים פון לאַנד, וועלכע די קינדער ישראל האָבען דער-שלאָגען, און האָבען צוגענומען זייער לאַנד: אויף יענער זייט ירדן, וואו די זונג געהט אויף, פון דעם טייף ארנון ביז'ן באָרג חרמון, און דעם גאַנצען פלוין אויף דער מזרחזייט.
- 2 סיחון קעניג פון אמורי, וואָס האָט געוואוינט אין חשבון, און האָט רע-גירט פון ערוער, וואָס איז ביי דעם ברעג פון טייף ארנון, צווישען דעם טייף און די העלפט פון גלעד ביז צום טייף יבוק — די גרענעץ פון די קינדער עמון.
- 3 און פון דעם פלוין ביז צום ים כנרת אין דער מזרחזייט, און ביז צום ים פון דעם פלוין, (דאָס ים המלח) אין דער מזרח זייט, דער וועג נאָך בית ישמון; און פון דרוםזייט הינטער די הויכע בערג-אָכהאָנגען.
- 4 און די גרענעץ פון עוג קעניג פון בשן, וואָס איז געוועזען פון די איבריגע רפאים, וואָס האָבען געוואוינט אין עשתרות און אין אדרעי.
- 5 ער האָט געוועלטיגט איבער'ן באָרג חרמון, איבער סלכה, איבער גאַנץ בשן ביז צו די גרענעץ פון גשורי און מעכתי, און איבער האַלב גלעד, די גרענעץ פון סיחון קעניג פון חשבון.
- 6 משה נאָט'ס דיענער און די קינדער ישראל האָבען זיי דערשלאָגען, און משה נאָט'ן דיענער האָט עס געגעבען אַלס בעזיץ צו ראובן, גר און דעם האַלבען שבט פון מנשה.
- 7 און די דאָזיגע זיינען די מלכים, וועלכע יהושע און די קינדער ישראל האָבען געשלאָגען, אויף דער זייט ירדן, אין מערבזייט, פון בעל-גד אָן אין דעם טהאַל לבנון, ביז צו דעם גלאָטען באָרג וואָס געהט ארויף נאָך שער; יהושע האָט עס אבגעגעבען צו די שבטים פון ישראל אַלס בעזיץ נאָך זייערע אָפטהייילונגען.
- 8 אויפ'ן באָרג, אין טהאַל, אין פלוין און אין די בערג אָכהאָנגען, אין דער מדבר און אין דרוםזייט, דעם חתי, דעם אמורי, דעם כנעני, דעם פרזי, דעם חוי און דעם יבוס.

אָחַד	9 מֶלֶךְ יְרִיחוֹ
אָחַד:	מֶלֶךְ הָעִי אֲשֶׁר־מֵצַד בֵּית־אֵל
אָחַד	מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם
אָחַד:	מֶלֶךְ חֲבֵרוֹן
אָחַד	11 מֶלֶךְ יְרֵמוֹת
אָחַד:	מֶלֶךְ לָבִישׁ
אָחַד	12 מֶלֶךְ עֲגֹלוֹן
אָחַד:	מֶלֶךְ גֹזֵר
אָחַד	13 מֶלֶךְ דְּבַר
אָחַד:	מֶלֶךְ גֵּדֵר
אָחַד	14 מֶלֶךְ חֶרְמָה
אָחַד:	מֶלֶךְ עֶרֶד
אָחַד	15 מֶלֶךְ לִבְנָה
אָחַד:	מֶלֶךְ עֲדָלָם
אָחַד	16 מֶלֶךְ מִקְדָּה
אָחַד:	מֶלֶךְ בֵּית־אֵל
אָחַד	17 מֶלֶךְ תַּפּוּחַ
אָחַד:	מֶלֶךְ חֶפֶר
אָחַד	18 מֶלֶךְ אֶפְקַי
אָחַד:	מֶלֶךְ לִשְׁרוֹן
אָחַד	19 מֶלֶךְ מְדוֹן
אָחַד:	מֶלֶךְ חֲצוֹר
אָחַד	20 מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן מְרָאוֹן
אָחַד:	מֶלֶךְ אֶבְשָׁף
אָחַד	21 מֶלֶךְ תַּעֲנֵן
אָחַד:	מֶלֶךְ מְנַדֵּן
אָחַד	22 מֶלֶךְ קָדֵשׁ
מֶלֶךְ	

פון יריחו,	9 איין קעניג
פון עי, וואָס ביים זייט פון בית אל.	איין קעניג
פון ירושלים,	10 איין קעניג
פון חברון.	איין קעניג
פון ירמות,	11 איין קעניג
פון לכיש.	איין קעניג
פון עגלון,	12 איין קעניג
פון גזר.	איין קעניג
פון דבר,	13 איין קעניג
פון גדר.	איין קעניג
פון חרמה;	14 איין קעניג
פון ערד.	איין קעניג
פון לבנה,	15 איין קעניג
פון עדלם.	איין קעניג
פון מקדה,	16 איין קעניג
פון בית-אל.	איין קעניג
פון תפוח,	17 איין קעניג
פון חפר.	איין קעניג
פון אפק,	18 איין קעניג
פאר'ן שרון.	איין קעניג
פון מדון,	19 איין קעניג
פון חצור.	איין קעניג
פון שמרון מראון,	20 איין קעניג
פון אכשא.	איין קעניג
פון תענך,	21 איין קעניג
פון מגדו.	איין קעניג
פון קדש,	22 איין קעניג

- מלך-יקנעם לכרמל
 אַחַד:
 23 מלך דור לנפת דור
 אַחַד:
 מלך-גוים לגלגל
 24 מלך תרצה
 אַחַד:
 כָּל־מְלָכִים שְׁלֹשִׁים וְאַחַד:

יג

CAP. XIII. יג

- ויהושע וְכֵן בָּא בַיָּמִים וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו אַתָּה וְכַנְתָּהּ א
 בַּאת בַּיָּמִים וְהָאָרֶץ נִשְׁאַרָה הַרְבֵּה־מְאֹד לְרִשְׁתָּהּ: וְאֵת 2
 הָאָרֶץ הַנִּשְׁאַרְתָּ כָּל־גְּלִילֹת הַפְּלִשְׁתִּים וְכָל־הַנְּשׁוּרִי: מִן 3
 הַשִּׁחֹר אֲשֶׁר ׀ עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם וְעַד גְּבוּל עַקְרוֹן צְפוֹנָה
 לַפְּנֵינִי תִחְשַׁב חֲמִשָּׁת׃ סִרְנִי פְּלִשְׁתִּים הַעֲזִי וְהַאֲשִׁדּוּדִי 4
 הָאֲשִׁקְלוֹנִי הַגִּתִּי וְהַעַקְרוֹנִי וְהַעֲזִי: מִתֵּימֵן כָּל־אָרֶץ 4
 הַפְּנֵינִי וּמִעֶרְבָה אֲשֶׁר לַצִּידֹנִים עַד־אֶפְקָה עַד גְּבוּל הָאֲמֹרִי:
 וְהָאָרֶץ הַגְּבֻלִי וְכָל־הַלְּבָנוֹן מִזְרַח־הַשֶּׁמֶשׁ מִבְּעַל גֵּד תַּחַת 5
 הַר־הַרְמֹן עַד לְבֹא הַמֵּת: כָּל־יֹשְׁבֵי הָהָר מִן־הַלְּבָנוֹן 6
 עַד־מִשְׁרַפַּת מֵיִם כָּל־צִידֹנִים אֲנֹכִי אֹרִישׁם מִפְּנֵי בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל רֶכֶךְ הַפְּלָה לְיִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה כְּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ: וְעַתָּה 7
 חֲלַק אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת בְּנַחֲלָה לְתַשְׁעַת הַשְּׁבֵטִים וְחֲצִי
 הַשְּׁבֵט הַמְּנַשֶּׁה: עִמּוֹ הָרְאוּבֵנִי וְהַגִּדִי לְקָחוּ נַחֲלָתָם אֲשֶׁר 8
 נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַחָה כְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם
 מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה: מִעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אֲרֵנוֹן 9
 וְהָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל וְכָל־הַמִּישֹׁר מִדְּבָא עַד־דִּיבּוֹן:
 וְכָל עָרֵי סִיחּוֹן מִלֶּךְ הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר מִלֶּךְ בַּחֲשֹׁבֹן עַד־ 10
 גְּבוּל בְּנֵי־עַמּוֹן: וְהַגִּלְעָד וְגְבוּל הַנְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וְכָל 11
 הַר הַרְמֹן וְכָל־הַבְּשָׁן עַד־סִלְכָה: כָּל־מַמְלָכוֹת עֹנֵן בְּבִשָּׁן 12
 אֲשֶׁר־מִלֶּךְ בְּעֶשְׂתָּרוֹת וּבְאֲדָרְעִי הוּא נִשְׂאָר מִיַּד הַרְפָּאִים
 וַיִּכְּסֵם מֹשֶׁה וַיִּרְשָׁם: וְלֹא הוֹרִישׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּשׁוּרִי 13
 וְאֶת־הַמַּעֲכָתִי וַיֹּשֶׁב נָשׁוּר וּמַעֲכָת בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם

הוה

פון יקנעם פאר'ן כרמל.	איין קעניג
פון דוד, פאר די דור-פראָווינצען,	23 איין קעניג
פון גוים פאר גלגל.	איין קעניג
פון תרצה.	24 איין קעניג

אלע קעניגע — איין דרייסיג.

קאפיטעל יג

- 1 אז יהושע איז אלט געוואָרען און איז אין אלטע טעג געקומען, האָט נאָט צו איהם געזאָגט: דו ביזט אלט — ביזט אין אלטע טעג געקומען — און פון דעם לאַנד איז נאָך זעהר פיעל איבערגעבליבען איינצונעהמען;
- 2 דאָס איז דאָס לאַנד וואָס איז איבערגעבליבען: די גאַנצע געגענד פון פלשתים, און דאָס גאַנצע פון גשורי.
- 3 פון טייך שיחור, וואָס איז פאַר מצרים ביז צום גרענעץ פון עקרון, צו צפון־זייט, וועלכע געהערט צום כנעני; די פינף אָבער־הויפטען פון פלשתים — דער עזתי, דער אישדודי, דער אשקלוני, דער גתי, דער עקרוני, און די עוים.
- 4 פון דרום־זייט, דאָס גאַנצע לאַנד פון דעם כנעני, און די הייל וואָס געהערט צו די צידונים, ביז נאָך אפקה, ביז דעם אמורי'ס גרענעץ.
- 5 און דאָס לאַנד פון גבלי, און דאָס גאַנצע לבנון, וואו די וזנו געהט אויף, פון בעל־גד הינטער דעם באַרג הרמון, ביז מען קומט נאָך המת.
- 6 אלע באַרג־עוואוינער, פון לבנון ביי די וואַרעמע קוואַלען, אלע צידונים; איך וויל זיי פאַרטרייבען פאַר די קינדער ישראל, דו נאָך צוּוואַרף עם פאַר ישראל אין טהיילען ווי איך האָב דיר געהייסען.
- 7 יעצט צוּטהייל דאָס דאָזיגע לאַנד אין טהיילען צו די ניין גאַנצע שבטים און צו דעם האַלבען שבט מנשה,
- 8 מיט'ן צווייטען העלפט מנשה האָבען ראובני און גדי גענומען זייער בעזיץ (וואָס משה האָט זיי געגעבען) ביי'ן ברעג ירדן מזרח־צו, אויף דעם בעדינג וואָס משה, גאָט'ס דיענער, האָט מיט זיי אָבגעמאַכט:
- 9 פון ערוּער־וואָס איז ביי'ן ברעג פון דעם טייך ארנון, און די שטאָרט וואָס איז אין דעם טהאַל און דער גאַנצער פלוין פון מידבא ביז נאָך דיבון.
- 10 און אלע שטערט פון סיחון קעניג פון אמורי, וואָס האָט רעגירט איבער חשבון, ביז דעם גרענעץ פון די קינדער עמון.
- 11 אויף גלעד, און די גרענעץ פון גשורי און מעכתי, און דאָס גאַנצע באַרג פון הרמון, און גאַנץ בשן ביז סלכה.
- 12 דאָס גאַנצע קעניגרייך פון עוג אין בשן, וואָס האָט רעגירט אין עשטרות און אין אדרעי, ער איז איבערגעבליבען אָן איבערבלייבונג פון די ריווען, וועלכע משה האָט דערשלאָגען און פערטריבען.
- 13 אָבער די קינדער ישראל האָבען ניט פערטריבען דעם גשורי און דעם מעכתי; אזוי האָבען דער גשורי און דער מעכתי געוואוינט צווישען ישראל ביז צו דעם היינטיגען טאָג.

14 הנה: רק לשבט הלוי לא נתן נחלה אשר יהיה אלהי
 15 ישראל הוא נחלתו כאשר דברתיו: ויתן משה
 16 למטה בני־ראובן למשפחותם: ויהי להם הגבול
 מערוער אשר על־שפת־נחל ארנון והעיר אשר בתוך־
 17 הנחל וכל־המישר על־מִדְבָּא: השבון וכל־עֲרֵיָה אשר
 18 במישור היבון ובמות בעל ובית בעל מעון: ונהצה
 19 וקדמת ומפעת: וקריתים ושבמה וצרת השחר בתר
 כ העמק: ובית פעור ואשדות הפסגה ובית השמורת:
 21 וכל ערי המישר וכל־ממלכות סיוון מלך האמרי אשר
 מלך בחשבון אשר הפה משה אתו ואת־נשיאי מדן
 את־אני ואת־דקם ואת־צור ואת־חור ואת־דבע נסיכי
 22 סיוון ישבי הארץ: ואת־בלעם בן־בעור הקוסם הרנו
 23 בני־ישראל בחרב אלי־חלליהם: ויהי גבול בני ראובן
 הנהרן וגבול זאת נחלת בני־ראובן למשפחותם הערים
 24 וחצריהן: ויתן משה למטה גד לבני גד למשפחותם:
 25 ויהי להם הגבול יעור וכל־ערי הגלעד וחצי ארץ בני
 26 עמון עד־ערוער אשר על־פני רבה: ומחשבון עד־
 27 רמת המצפה ובטנים וממחנים עד־גבול לדבר: ובמעמק
 בית הרם ובית נמרה וסקות וצפון יתר ממלכות
 סיוון מלך השבון הנהרן וגבל עד־קצה ים־כנרת
 28 עבר הנהרן מורחה: זאת נחלת בני־גד למשפחותם
 29 הערים וחצריהם: ויתן משה לחצי שבט מנשה
 ל ויהי לחצי מטה בני־מנשה למשפחותם: ויהי גבולם
 ממחנים פל־הבשן כל־ממלכות אעוג מלך־הבשן
 31 וכל־הנזת יאיר אשר בבשן ששים עיר: וחצי הגלעד
 ועשתרות ואדרעי ערי ממלכות אעוג בבשן לבני מנשה
 32 בן־מנשה לחצי בני־מנשה למשפחותם: אלה אשר־

נחל

- 14 נאָר צום שבט לוי האָט ער ניט געגעבען קיין בעזויז, די פייער־אָפּפּער פון דעם הערר דער גאָט פון ישראל, דאָס איז זיין בעזויז, אזוי ווי ער האָט צו איהם גערעדט.
- 15 און משה האָט דאָס געגעבען צו דעם שבט פון ראובן'ס קינדער נאָך זייערע פאַמיליען.
- 16 און עס איז געוועזען זייער גרענעץ פון ערוער וואָס איז ביי'ן ברעג פון דעם טייף ארנון, און די שטאָרט וואָס איז אין דעם טהאַל, און דער גאַנצער פלוין ביי מירבאָ.
- 17 חשבון און אַלע איהרע שטערט וואָס זיינען אין פלוין; דיבון, במות־בעל, און בית־בעל־מעון.
- 18 יהצה, קדמות און מפעת.
- 19 קריתים, שבמה, צרת־השחד אין באַרג ביי דעם טהאַל,
- 20 בית־פּעור, און די אָפּהענגונגען פון פּסגה, און בית הישמות.
- 21 אַלע שטערט פון דעם פלוין, מיט אַלע קעניגרייכע פון סיחון קעניג פון אמורי, וואָס האָט רעגירט אין חשבון, וועלכען משה האָט געשלאָגען, איהם און די הויפט הערען פון מדין: אוי, רקם, צור, חור און רבע, די פירסטען פון סיחון, וואָס האָבען געוואוינט אין דעם לאַנד.
- 22 און בלעם'ן, דעם זוהן פון בעור, דער צויבערער, האָבען די קינדער ישראל דערשלאָגען מיט'ן שווערד צוואַמען מיט זייערע דערשלאָגענע.
- 23 דער גרענעץ פון די קינדער ראובן איז געוועזען דער ירדן, מיט די גרע־נעץ שטערט. דאָס איז געוועזען דאָס ערבטהייל פון די קינדער ראובן נאָך זייערע פאַמיליען, די שטערט און זייערע דערפער.
- 24 און דאָס איז וואָס משה האָט געגעבען צו דעם שבט גד, צו גד'ס קינדער נאָך זייערע פאַמיליען.
- 25 זייער גרענעץ איז געוועזען — יעזר און אַלע שטערט פון גלעד, און דאָס האַלבע לאַנד פון די קינדער עמון, ביז ערוער וואָס איז נעבען רבה.
- 26 און פון חשבון ביז רמת המצפה און בטונים, און פון מחנים ביז דעם גרענעץ פון דביר.
- 27 און אין דעם טהאַל — בית הרם, בית נמרה, סכות, און צפון, דאָס איבע־ריגע פון דעם קעניגרייך פון סיחון קעניג פון חשבון, דער ירדן און די גרענעץ ביז צו דעם ים כנרת געגען ברעג ירדן מזרח־זייט־צו.
- 28 דאָס איז דאָס ערבטהייל פון גד'ס קינדער נאָך זייערע פאַמיליען מיט די שטערט און זייערע דערפער.
- 29 דאָס איז וואָס משה האָט געגעבען צו דעם האַלבען שבט מנשה, און עס איז געוועזען ביי דעם האַלבען שבט פון מנשה'ס קינדער נאָך זייערע פאַ־מיליען.
- 30 זייער גרענעץ איז געוועזען פון מחנים, דאָס גאַנצע בשן, דאָס גאַנצע קעניגרייך פון עוג קעניג פון בשן, און אַלע דערפער פון יאיר וואָס אין בשן — זעכציג שטערט.
- 31 אויך אַ העלפט פון גלעד, און עשתרות, מיט אדרעי די שטערט פון עוג'ס קעניגרייך אין בשן; צו די קינדער פון מכיר מנשה'ס זוהן צו אַ העלפט פון מכיר'ס קינדער נאָך זייערע פאַמיליען.

נחל משה בערבות מואב מעבר לירדן ירחו מורחה:
 33 ולשבת הלוי לאיתנו משה נחלה יהוה אלהי ישראל
 הוא נחלתם כאשר דבר להם:

CAP. XIV. יד

יד

ואלה אשר נחלו בני ישראל בארץ פנען אשר נחלו *
 אותם אלעזר הכהן ויהושע בן-נון וראשי אבות המטות
 לבני ישראל: בנחל נחלתם כאשר צוה יהוה ביד 2
 משה לתשעת המטות וחצי המטה: בירתן משה 3
 נחלת שני המטות וחצי המטה מעבר לירדן וללוים
 לאיתנו נחלה בתוכם: בירדן בני יוסף שני מטות 4
 מנשה ואפרים ולאיתנו חלק ללוים בארץ כי אם-
 ערים לשבת ומגרשיהם למקניהם ולקנינם: כאשר ה 5
 צוה יהוה את משה בן עשו בני ישראל ויחלקו את-
 הארץ: ויגשו בני יהודה אל יהושע בנגל ויאמר 6
 אליו בלב בדיבנה תקנו אתה ידעת את הדבר אשר
 דבר יהוה אל משה איש האלהים על אדותי ועל-
 אדותיך בקדש ברנע: בן ארבעים שנה אנכי בשלח 7
 משה עבד יהוה אתי מקדש ברנע לרגל את הארץ
 ואשב אותו דבר כאשר עמ לבבי: ואחי אשר עלו 8
 עמי המסו את לב העם ואנכי מלאתי אחרי יהוה
 אלהי: וישבע משה ביום ההוא לאמר אם לא הארץ 9
 אשר דרכה רגלך ביה לך תהיה לנחלה ולבניך עד-
 עולם כי מלאת אחרי יהוה אלהי: ועתה הנה החילה 10
 יהוה אותי כאשר דבר זה ארבעים וחמש שנה מאז
 דבר יהוה אתי הדבר הזה אל משה אשר הלך ישראל
 במדבר ועתה הנה אנכי ביום בן חמש ושמונים שנה:
 ערני ביום חוק כאשר ביום שלח אותי משה בלחי 11

או

- 32 דאָס איז וואָס משה האָט איינגעטהיילט אינ'ם פֿלוי'ן מואב, פון יענער זייט ירדן-יריחו, מזרח-צו.
- 33 אָבער צו דעם שבט לוי האָט משה ניט געגעבען קיין ערבטייל; דער נאָט פון ישראל, ער אליין איז זייער ערבטייל, אזוי ווי ער האָט צו זיי גערעדט.

קאפיטעל יד

- 1 דאָס איז וואָס די קינדער ישראל האָבען אַלס טהייל בעקומען אינ'ם לאַנד כנען, וואָס אלעזר דער כהן מיט יהושע נון'ס זוהן און די הויפט-פּאָטערס פון די שבטים האָבען עס צוטהיילט צו די קינדער ישראל
- 2 דורך אַ גורל איז געוועזען זיין טהייל, אזוי ווי נאָט האָט געבאָטען דורך משה', פאר די ניין שבטים און דעם האַלבען שבט.
- 3 וואָרום משה האָט שוין געגעבען דעם טהייל פון צוויי שבטים און אַ האַל-בען שבט אויף יענעם זייט ירדן, אָבער צו די לויים האָט ער ניט געגעבען אַ בעזיץ צווישען זיי.
- 4 וואָרום די קינדער פון יוסף זיינען געוועזען צוויי שבטים — מנשה און אפרים; און זיי האָבען ניט געגעבען אַ טהייל צו די לויים אין דעם לאַנד, נאָר שטערט צו וואוינען, און זייערע פיטער פלעצער פאר זייערע בהמות און פאר זייער פערמעגען.
- 5 אזוי ווי נאָט האָט געבאָטען משה'ן אזוי האָבען די קינדער ישראל געטהון, ווען זיי האָבען צוטהיילט דאָס לאַנד.
- 6 און די קינדער פון יהודה זיינען צוגעגאנגען צו יהושע'ן אין גלגל, און כלב זוהן פון יפנה דער קנזי האָט צו איהם געזאָגט: דו ווייסט וואויל דאָס וואָרט וואָס נאָט האָט גערעדט צו משה'ן דעם געטליכען מאַן וועגען מיר און וועגען דיר אין קדש ברנע.
- 7 איך בין אַלס געוועזען פערציג יאָהר ווען משה נאָט'ס קנעכט האָט מיך געשיקט פון קדש ברנע אויסצוזהען דאָס לאַנד, און איך האָב איהם געבראַכט אַן אַנטוואָרט אזוי ווי עס איז געוועזען אין מיין האַרץ.
- 8 אָבער מיינע ברידער וואָס זיינען מיט מיר געגאנגען האָבען געמאַכט שמעלצען דאָס האַרץ פון דעם פּאָלק, נאָר איך אליין בין פּאָלקאַמען נאָכגעגאנגען מיין נאָט.
- 9 און משה האָט יענעם טאָג געשוואָרען, אזוי צו זאָגען: ניט אַנדערש, דאָס לאַנד וואָס דייןע פים האָבען דאָרויף געטרעטען, זאָל זיין דייןע אַלס אַ בעזיץ און צו דייןע קינדער אויף אייביג, וואָרום דו ביזט פּאָלקאַ-מען נאָכגעגאנגען מיין נאָט.
- 10 און יעצט נאָט האָט מיך געלאָזט לעבען אזוי ווי ער האָט געזאָגט, עס איז שוין פינף און פערציג יאָהר, פון דער צייט וואָס נאָט האָט גערעדט דאָס וואָרט צו משה', ווען ישראל איז אַרומגעגאנגען אין דער מדבר; היינט בין איך אַלס פינף און אַכטציג יאָהר.
- 11 איך בין נאָך היינט אזוי שטאַרק ווי אין דעם טאָג ווען משה האָט מיך געשיקט, ווי מייין קראַפט איז דענסטמאַל געוועזען אזוי אין מיין קראַפט יעצט, אין מלחמה אַרויסצוגעהן און אַריינצוקומען.

12 אַז וּבְכַחֵי עֵתָה לְמַלְחָמָה וּלְצֵאת וּלְבוֹא: וְעֵתָה תִּגְדַּלְיָה
 אֶת־הַהָר הַזֶּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה בְּיוֹם הַהוּא כִּי־אֵתָה שָׁמַעְתָּ
 בְּיוֹם הַהוּא כִּי־עָנְקוּם שָׁם וְעָרִים גְּדֹלוֹת בְּצִדּוֹת אוֹלֵי
 13 יְהוָה אוֹתִי וְהוֹרֵשְׁתִּים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וַיְבָרְכֵהוּ יְהוֹשֻׁעַ
 14 וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּרוֹן לְכָל־בְּדִי־פָנָה לְנַחֲלָה: עַל־פִּי הַיְתָד־
 חֲבֵרוֹן לְכָל־בְּדִי־פָנָה הַקְּנִזִּי לְנַחֲלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה יַעַן
 15 אֲשֶׁר מָלֵא אֲחֵרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וְשֵׁם הַכְּרוֹן לְפָנִים
 קָרִית אַרְבַּע הָאֲדָם הַגְּדוֹל בְּעָנְקוּם הוּא וְהָאָרֶץ שָׁקֵטָה
 מִמַּלְחָמָה:

CAP. XV. טו

טו

א וַיְהִי הַגְּדוֹל לְמַטֵּה בְנֵי יְהוּדָה לְמִשְׁפַּחְתָּם אֱלִי־גִבּוֹר
 2 אֲדָוָם מִדְּבַר־עֵץ נִגְבָּה מִקָּצֵה תִימָן: וַיְהִי לָהֶם גִּבּוֹל נֹגֵב
 3 מִקָּצֵה יָם הַמֶּלַח מִדְּהַלְשָׁן הַפְּנֵה נִגְבָּה: וַיָּצֵא אֱלֹ־
 מִנֹּגֵב לְמַעְלָה עַקְרָבִים וְעֵבֶר צִנָּה וְעֵלָה מִנֹּגֵב לְקִדְשׁ
 4 בְּרִנֵּעַ וְעֵבֶר הַצֵּרוֹן וְעֵלָה אֲדָרָה וְנֶסֶב הַפְּרָקָעָה: וְעֵבֶר
 עַצְמוֹנָה וַיָּצֵא גַחַל מִצְרִים וְהָיָה תְּצֵאוֹת הַגִּבּוֹל יָמָה
 ה וְהַיְדֵינָה לָכֶם גִּבּוֹל נֹגֵב: וּגִבּוֹל קְדָמָה יָם הַמֶּלַח עַד־
 קָצֵה הַיַּרְדֵּן וּגִבּוֹל לְפָאת צְפוֹנָה מִלְּשׁוֹן הַיָּם מִקָּצֵה
 6 הַיַּרְדֵּן: וְעֵלָה הַגִּבּוֹל בֵּית חֲנָלָה וְעֵבֶר מִצְפּוֹן לְבֵית
 7 הָעֶרְבָה וְעֵלָה הַגִּבּוֹל אֲבֵן בְּהֵן בְּדִרְאוּבֵן: וְעֵלָה הַגִּבּוֹל
 דְּבָרָה מֵעַמֶּק עֵכוֹר וְצְפוֹנָה פְּנֵה אֱל־הַגִּלְגָּל אֲשֶׁר־נִכְחַ
 לְמַעְלָה אֲדָמִים אֲשֶׁר מִנֹּגֵב לְנַחַל וְעֵבֶר הַגִּבּוֹל אֱל־מִי
 8 עֵיד־שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ תְּצֵאוֹתָיו אֱל־עֵין רִגְלִי: וְעֵלָה הַגִּבּוֹל גִּי
 בְּדֵהֶם אֱל־כְּתָף הַיְבוּסִי מִנֹּגֵב הִיא יְרוּשָׁלַם וְעֵלָה
 הַגִּבּוֹל אֱל־רֹאשׁ הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גֵיהֶנֶם יָמָה אֲשֶׁר
 9 בְּקָצֵה עַמְקֵר־פְּאִים צְפוֹנָה: וְתֹאֵר הַגִּבּוֹל מִרֹאשׁ הָהָר
 אֱל־מַעֲיָן מִי נְפֹתוֹחַ וַיָּצֵא אֱל־עָרֵי הַר־עַפְרֹן וְתֹאֵר הַגִּבּוֹל

כעלה

- 12 גיב מיר אלזא דעם בארג פון וועלכען גאָט האָט גערעדט יענעם טאָג, דו האָסט דאָך דאָמאָלסט געהערט, אז די ריווען זיינען דאָרט, און די שטערט זיינען גרויס און פעסט, נאָר ווען גאָט וועט מיט מיר זיין, וועל איך זיי קענען פּערטרייבען, אזוי ווי גאָט האָט גערעדט.
- 13 יהושע האָט איהם געבענשט, און האָט געגעבען חברון צו כלב יפנה'ס זוהן אַלס אַ בעזוי.
- 14 דערפאר האָט חברון בעלאנגט צו כלב'ן יפנה'ס זוהן דער קנזי, אַלס ערבטייל ביז צו דעם היינטיגען טאָג, ווייל ער האָט גאָנץ נאָכגעפאַלגט דעם גאָט פון ישראל.
- 15 דער נאָמען פון חברון איז פריהער געוועזען קרית ארבע, ער איז געוועזען דער גרעסטער מענש אונטער די ריעזען. דאָן איז דאָס לאַנד שטיל געוועזען פון מלחמה.

קאפיטעל טו

- 1 און דאָס גורל פונ'ם שבט פון יהודה'ס קינדער צו זייערע פאמיליען, איז געוועזען, ביי דער גרענעץ פון אדום; דער מדבר צן פון דרום־זייט, אין עק דרום־זייט.
- 2 זייער גרענעץ איז געוועזען פון דעם עק ים המלח, פון דעם שטראָם וואָס קעהרט זיך צו דרום־זייט.
- 3 עס איז ארויס צו דרום־זייט פון מעלה עקרבֿים, און איז אריבערגעגאנגען קיין צן, און איז געגאנגען פון דרום־זייט נאָך קדש ברנע, און איז אריבער צו חצרון, איז ארויף נאָך אדר, און האָט אַרומגערינגעלט קרקעה.
- 4 ער איז אויך אריבער קיין עצמון, און איז ארויס צום טהאָל פון מצרים, דער ענד פון גרענעץ איז געוועזען אויף מערבֿ־זייט. דאָס זאָל ביי אייך זיין דער גרענעץ פון דרום־זייט.
- 5 און דער גרענעץ פון מזרח־זייט איז געוועזען פון דעם ים המלח ביז צו דעם עק ירדן; און די גרענעץ פון צפון־זייט איז געוועזען פון שטראָם פון ים ביים ענד ירדן.
- 6 און די גרענעץ איז ארויפגעגאנגען פון בית הגלח און איז אריבער צו צפון־זייט נאָך בית הערבה; און דער גרענעץ איז ארויף ביז אבן כהן בן־ראובן.
- 7 און די גרענעץ איז ארויף קיין דביר פון עמק עכור, אין צפון־זייט פאָר־קעהרענדיג צו גלגל, וואָס איז געגענאיבער דעם אויפגאנג פון אדמים, אין דרום־זייט פון דער טייך; און די גרענעץ איז אריבערגעגאנגען ביז צו דעם וואַסער פון עין שמש, און זיין ענדע איז געוועזען ביי עין רוגל.
- 8 און די גרענעץ איז ארויפגעגאנגען ביי גיבן־הנום, אין דער זייט פון דעם יבוסֿי, (דאָס איז ירושלים) פון דרום־זייט, און די גרענעץ איז ארויפגעגאנגען גען ביז'ן שפיץ פון באָרג, וואָס איז נעבען גיבן־הנום אין דער מערבֿ־זייט, וואָס איז אין דעם עק פון ריווען טהאָל אין דער צפון־זייט.
- 9 ער האָט בעצייכענט דעם גרענעץ פונ'ם שפיץ באָרג צו דעם וואַסער־קוואַל נפתוח, און איז ארויסגעגאנגען צו די שטערט פון דעם באָרג עפרון; אויך האָט בעצייכענט דעם גרענעץ בעלה, דאָס איז קרית יערים.

בַּעֲלָהּ הִיא קָרִית יְעָרִים׃ וְנֹסֵב הַגְּבוּל מִבַּעֲלָהּ יִמְהַר י
אֶל־הַר שְׁעִיר וְעָבַר אֶל־כֶּתֶף הַר־יְעָרִים מִצְפּוֹנָה הִיא
כְּסֶלֶן וַיֵּרֶד בֵּית־שֹׁמֶשׁ וְעָבַר תְּמַנָּה׃ וַיֵּצֵא הַגְּבוּל אֶל־ 11
כֶּתֶף עֶקְרוֹן צְפּוֹנָה וְתֹאֵר הַגְּבוּל שְׂפָרוּנָה וְעָבַר הַר־
הַבַּעֲלָהּ וַיֵּצֵא יְבֵנָאֵל וְהָיוּ תְּצֵאוֹת הַגְּבוּל יִמְהַר׃ וְגְבוּל 12
יָם הַיָּמָה הַגָּדוֹל וְגְבוּל זֶה גְבוּל בְּנֵי־יְהוּדָה סָבִיב
לְמִשְׁפַּחְתָּם׃ וּלְכָל־בֶּן בְּדִיפְנָה נָתַן חֵלֶק בְּתוֹךְ בְּנֵי־ 13
יְהוּדָה אֶל־פִּי יְהוָה לִיהוֹשֻׁעַ אֶת־קְרִית אַרְבַּע אַבְי הַעֲנֹק
הִיא חֶבְרוֹן׃ וַיֵּרֶשׁ מִשֶּׁם כָּל־בֶּן אֶת־שְׁלוֹשָׁה בְּנֵי הַעֲנֹק 14
אֶת־שֵׁשׁ וְאֶת־אַחִימָן וְאֶת־תַּלְמִי יְלִידֵי הַעֲנֹק׃ וַיַּעַל 15
מִשֶּׁם אֶל־יִשְׁבִי דָבָר וְשִׁסְדָּבָר לְפָנִים קְרִית־סֶפֶר׃
וַיֹּאמֶר כָּל־בֶּן אֲשֶׁר־יָבִיחַ אֶת־קְרִית־סֶפֶר וּלְכַדָּה וְנָתַתִּי לּוֹ 16
אֶת־עַבְדָּהּ בְּתִי לְאִשָּׁה׃ וַיִּלְכְּדָה עֲתַנְיָאֵל בְּדֹקֵן אֶת־י 17
כָּל־בֶּן וַיִּתְּנֵהוּ אֶת־עַבְדָּהּ בְּתוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיְהִי אֶבְרָאָה 18
וַתְּסִיתֵהוּ לְשֹׂאֵל מֵאֶת־אֲבִידֵי שָׂדֵה וַתַּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר
וַיֹּאמֶר־לָהּ כָּל־בֶּן מִהֲדַלְךְ׃ וַתֹּאמֶר תְּנֵה־לִּי בְרָכָה כִּי 19
אֶרֶץ הַנֹּגֵב נִתְּנָה וְנִתְּנָה לִי גֵלֶת מֵיָם וַיִּתְּנֵהָ אֶת גֵּלֶת
עֲלִיּוֹת וְאֶת גֵּלֶת פַּחַתְיּוֹת׃ זֹאת נִחַלַת מִטָּה בְּנֵי־כ 20
יְהוּדָה לְמִשְׁפַּחְתָּם׃ וַיְהִיו הָעָרִים מְקֻצָּה לְמִטָּה בְּנֵי־ 21
יְהוּדָה אֶל־גְּבוּל אֲדוּם בְּנִגְבָה קִבְצָאֵל וְעָדָר וַיְגוּר׃ 22
וְקִינָה וְדִימוֹנָה וְעַדְעָדָה׃ וְקָדֵשׁ וְחֲצוֹר וַיִּתְּנוּ׃ וַיִּהְיֶה וְטָלָם 23
וּבְעֵלוֹת׃ וְחֲצוֹר אֶתְמָה וְקָרִיּוֹת חֲצָרוֹן הִיא חֲצוֹר׃ כה
אֲמָם וְשֹׁמֶע וּמוֹלָדָה׃ וְחֲצֵר גִּדָה וְחֲשָׁמוֹן וּבֵית פְּלָט׃ 26
וְחֲצֵר שֹׁעַל וּבְאֵר שָׁבַע וּבִזְוִיתָה׃ בַּעֲלָה וְעֵיִם וְעָצָם׃ 28
וְאֶלְתוֹלָד וּכְסִיל וְהַרְמָה׃ וְצִקְלָג וּמִדְמָנָה וְסִנְסֶגְרָה׃ ל
וּלְבָאוֹת וּשְׁלָחִים וְעֵין וְרִמּוֹן כְּלִיעָרִים עֲשָׂרִים וַתֵּשַׁע 32
וְחֲצֵרֵיהֶן׃ בְּשִׁפְלָה אֲשֶׁת־אוּל וְצָרְעָה וְאַשְׁנָה׃ וְנֹחַם 33
וְעֵין גַּנִּים תְּפִיחַ וְהַעֲנָם׃ יִרְמוֹת וְעַדְלָם שׁוֹכָה וְעֹזְקָה׃ לה

- 10 און די גרענעץ האָט זיך אַרומגערינגעלט פון בעלה, קיין מערב־זייט צום באַרג שעיר, און איז אַריבערגעגאַנגען צו דער זייט פון דעם באַרג יערים דאָס איז כסלון פון צפון־זייט; און אַראָפּגענידערט קיין בית־שמש, איז ער דורך תמנה.
- 11 וואו דער גרענעץ איז אַרויסגעגאַנגען צום צפון־זייט פון עקרון, האָט דעם גרענעץ באַצייכענט שכרונה, ער איז אַריבערגעגאַנגען צום באַרג בעלה, און איז אַרויסגעגאַנגען קיין יבנאל, און די ענד פונ'ם גרענעץ איז געוועזען געגען מערב־זייט.
- 12 דער גרענעץ פון מערב־זייט איז געוועזען דער ים הגדול, די עזער גרענעץ איז דער גרענעץ פון די קינדער יהודה רינגס אַרום נאָך זייערע פּאַמיליען.
- 13 צו כלב יפנה'ם זוהן האָט ער געגעבען אַ טהייל צווישען די קינדער פון יהודה, אזוי ווי נאָט האָט געזאָגט צו יהושע, קרית אַרבע, („אַרבע“ איז געוועזען דער פּאַטער פון די ריזען) דאָס איז חברון.
- 14 און כלב האָט פון דאָרט פּערטריבען די דריי יונגע ריזען: ששי, אחימן, און תלמי, די ריזען־קינדער.
- 15 און פון דאָרט איז ער אַרויפגעגאַנגען צו די בעוואוינער פון דביר, — דער נאָמען פון דביר איז פריהער געוועזען „קרית־ספר“.
- 16 און כלב האָט געזאָגט: דער וואָס וועט שלאָגען קרית־ספר און וועט זי איינגעהמען, צו דעם וועל איך געבען עכסה מיין טאָכטער פאַר אַ ווייב.
- 17 און עתניאל קנו'ם זוהן, כלב'ם ברודער, האָט זי איינגענומען, און ער האָט איהם געגעבען זיין טאָכטער עכסה פאַר אַ ווייב.
- 18 קומענדיג האָט זי איהם אַנגערעדט, אז ער זאָל פון איהר פּאַטער פּער־לאַנגען אַ פּעלד. אז זי האָט אַראָכגעשטיגען פון אייזעל, האָט כלב צו איהר געזאָגט: וואָס איז מיט דיר?
- 19 האָט זי געזאָגט: גיב מיר אַ וואַסער־פּעלד, וואָרום דו האַסט מיר געגעבען אַ טרוקען־לאַנד, אַלזאָ גיב מיר אויך וואַסער־קוועלען; און ער האָט איהר געגעבען העכערע קוועלען און נידריגע קוועלען.
- 20 דאָס איז דער בעזיץ פון שבט פון יהודה'ס קינדער נאָך זייערע פּאַמיליען.
- 21 די שטערט זיינען געוועזען פון דעם עק גרענעץ צו דעם שבט פון יהודה'ס קינדער ביז צו דער גרענעץ פון אדום אין דער דרום־זייט: קבצאל, עדר און יגור,
- 22 קינה, דימונה און ערעדא,
- 23 קרש, חצור, און יתנן,
- 24 זיף, טלם און בעלות,
- 25 ניי־חצור און קריות חברון, (דאָס איז חצור),
- 26 אמם, שמע, און מולדה,
- 27 חצר גדה, השמון, און בית פלט,
- 28 חצר שועל, באר שבע, און בוותיה,
- 29 בעלה, עיים, און עצם,
- 30 אלתולד, כסיל, און חרמה,
- 31 צקלג, מדמנה, און סנסנה,
- 32 לבאות, שלחים, און עין־רמון. צוזאַמען ניין און צוואַנציג שטערט מיט זייערע דערפער.
- 33 אין טהאַל: אשתאול, צרעה, און אשנה,
- 34 זנוח, עין גנים, תפוח, און העינם,
- 35 ירמות, עדלם, שוכה, און עזקה,

36 וְשַׁעֲרֵיהֶם וְעִדְיֵיהֶם וְהַגְּדָרָה וְהַהֲרִיתִים עָרִים אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה
 37 וְחֲצֵרֵיהֶן: צִנֵּן וְחֲדָשָׁה וּמְגִד־לְגָד: וְדִלְצָן וְהַמְצַפָּה
 38 וְיִקְתָּאֵל: לְכִישׁ וּבִצְקָת וְעִנְלֹזָן: וּכְבוֹן וְלַחְמָם וְכַתְלִישׁ:
 39 מ
 41 וְגִדְרוֹת בֵּית-דָּגָן וְנַעֲמָה וּמְקַדָּה עָרִים שֵׁשׁ-עֶשְׂרֵה
 42 וְחֲצֵרֵיהֶן: לְבִנְהָ וְעֵתֶר וְעָשֵׂן: וַיִּפְתַּח וְאֲשֵׁנָה וַיַּנְצִיב:
 43 וַיִּקְעִילָהּ וְאֲכֹנִיב וּמְרֵאשָׁה עָרִים תְּשַׁע וְחֲצֵרֵיהֶן:
 44 מ
 46 עֶקְרוֹן וּבְנֹתֵיהָ וְחֲצֵרֵיהָ: מַעֲקָרוֹן וַיִּמָּה כָּל אֲשֶׁר-עַל-
 47 יַד אֲשֶׁדּוֹד וְחֲצֵרֵיהֶן: אֲשֶׁדּוֹד בְּנוֹתֵיהָ וְחֲצֵרֵיהָ עֵינָה
 בְּנוֹתֵיהָ וְחֲצֵרֵיהָ עַד-יִגְבֹּל מִצָּרִים וְהַיָּם הַגָּבֹל וְיִגְבֹּל:
 48 וּבְהָר שְׁמִיר וְתִמְרִי וְשׂוֹכָה: וְדָנָה וְקָרְיַת-סֶנָּה הֵיא דְבָר:
 49 וְעֵנָב וְאֲשַׁתְּמָה וְעֵנִים: וְגִשֵּׁן וְחֶלְזָן וְגִלָּה עָרִים אַחֲרֵי-
 50 עֶשְׂרֵה וְחֲצֵרֵיהֶן: אֶרֶב וְדוֹמָה וְאֲשַׁעֵן: וְיֵנִים וּבֵית-
 51 תַּפּוּחַ וְאַפְקָה: וְחַמְטָה וְקָרְיַת אַרְבַּע הֵיא חֲבֵרוֹן וְצִיֹּר
 52 עָרִים תְּשַׁע וְחֲצֵרֵיהֶן: מַעֲזָן וְרַמְלָה וְנִיף וְיוֹטָה:
 53 וְזוֹרְעָאֵל וְיִקְדָּעִם וְנוֹנִם: תַּקֵּן גְּבֵעָה וְתַמְנָה עָרִים עֶשֶׂר
 54 וְחֲצֵרֵיהֶן: חֶלְחֹל בֵּית-צוֹר וְגִדְדוֹר: וּמַעֲרַת וּבֵית-
 55 עֵנֹת וְאַלְתָּקָן עָרִים שֵׁשׁ וְחֲצֵרֵיהֶן: קָרְיַת-כַּעֲלָה הֵיא
 56 קָרְיַת יַעֲרִים וְהַרְבֵּה עָרִים שְׁמֵים וְחֲצֵרֵיהֶן: כַּמְדָּבָר
 57 בֵּית הָעֲרֵבָה מִדִּין וּסְכֵכָה: וְהַנְּבִשָּׁן וְעִיר-הַמְּלַח וְעֵין גְּדִי
 58 עָרִים שֵׁשׁ וְחֲצֵרֵיהֶן: וְאֶת-הַיְבוּסִי וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לֹא-
 59 יִזְכְּלוּ בְנֵי-יְהוּדָה לְהוֹרִישָׁם וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת-כָּנֶן יְהוּדָה
 בִּירוּשָׁלַם עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

CAP. XVI. טו

טז

א וַיֵּצֵא הַגּוֹבָל לְבִנְיָמִן יוֹסֵף מִיְרֵחוֹ לְמִי יְרֵחוֹ מִזְרַחָהּ
 2 הַמְּדָבָר עָלֶיהָ מִיְרֵחוֹ בְּהָר בֵּית-אֵל: וַיֵּצֵא מִבֵּית-אֵל
 3 לְזוֹהָר וְעֵבֶר אֶל-יְגֹבֹל הָאָרֶץ עֲטָרוֹת: וַיִּרְדּוּ יָמָה אֶל-
 גְּבֹל הַנְּפִלְטִי עַד-יְגֹבֹל בֵּית-חֲרוֹן תַּחְתּוֹן וְעַד-גְּזֹר וְהָיוּ

תצאתיו

- 36 שערִים, עדיתִים, הגדרה, (אָדער גדרותִים) — פּערצעהן שטעדט מיט זייערע דערפער.
- 37 צנו, חרשה, און מגד־גד,
- 38 דלען, מצפה, און יקתאל,
- 39 לכיש, בצקת, און עגלון,
- 40 כבון, לחמס, און כתליש,
- 41 גדרות בית־דגון, נעמה, און מקדה — זעכצעהן שטעדט מיט זייערע דערפער.
- 42 לבנה, עתר, און עשן,
- 43 יפתח, אישנה, און נציב,
- 44 קעילֶה, אכזיב, און מראשה — ניין שטעדט מיט זייערע דערפער,
- 45 עקרון מיט איהרע קליינע שטעדט און דערפער.
- 46 פון עקרון צום מערב־זייט, אלעס וואָס איז געוועזען אויף דער זייט פון אשדוד, מיט זייערע דערפער.
- 47 אשדוד מיט איהרע קליינע שטעדטלעך און דערפער ; עזה מיט איהרע קליינע שטעדט און דערפער, ביז צו דעם טייף פון מצרים, און דאָס גרוי־סעי, דער גרענעץ צו דעם.
- 48 אויפ'ן באַרג : שמיר, יתיר און שוכו,
- 49 דנה, און קרית־סנה, (דאָס איז דביר),
- 50 ענב, אשתמה, און ענים,
- 51 גשן, חלון, און גלה — עלף שטעדט מיט זייערע דערפער.
- 52 ארב, דומה, און אשען,
- 53 ינים, בית־תפוח, און אפקה,
- 54 חמטה, קרית ארבע (דאָס איז חברון), און ציער — ניין שטעדט מיט זייערע דערפער,
- 55 מעון, כרמל, זיף, און יוסה,
- 56 יורעאל, יקדעם, און זנוח,
- 57 הקין, גבעה און תמנה — צעהן שטעדט און זייערע דערפער.
- 58 חלחול בית־צור, און גור.
- 59 מערת, בית־ענות, און אלתקן — זעקס שטעדט מיט זייערע דערפער.
- 60 קרית־בעל (דאָס איז קרית־יערים), און רבה, צוויי שטעדט מיט זייערע דערפער.
- 61 אין דער מדבר : בית ערבה, מדין און סככה.
- 62 נבשו, די זאלי־שטאָדט, און עין גדי—זעקס שטעדט מיט זייערע דערפער.
- 63 דעם יבוס, די בעוואוינער פון ירושלים, האָבען די קינדער פון יהודה ניט געקענט פּערטרייבען, איז דער יבוס וואוינען געבליבען מיט די קינדער פון יהודה אין ירושלים ביז צו דעם היינטיגען טאָג.

קאָפיטעל טז

- 1 און דאָס גורל פאַר יוסף'ס קינדער איז ארויסגעגאַנגען פון ירדן יריחו, צום וואַסער פון יריחו, אין דער מזרח־זייט, צו דער מדבר וואָס ציהט זיך פון יריחו צום באַרג פון בית־אל.
- 2 ער איז געגאַנגען פון בית־אל נאָך לון, איז אריבער צום גרענעץ פון ארכי, עטרת צו,
- 3 און איז אַראָפּגעגאַנגען אין דער מערב־זייט צו דעם גרענעץ פון יפּלטי,

4 תצאתו ימה: וינחלו בני־יוסף בְּנִשְׁאָה וְאֶפְרַיִם: ויהי
 גְבוּל בְּנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפַּחְתָּם וַיְהִי גְבוּל נַחֲלָתָם מִזְרְחָה
 6 עֲטָרוֹת אֲדָר עַד־בֵּית חֶרֶן עָלִיּוֹן: וַיֵּצֵא הַגְּבוּל הַיְמָנָה
 הַמְּכַמֶּתֶת מִצְפּוֹן וְנֹסֵב הַגְּבוּל מִזְרְחָה תֵּאֵנֶת שְׁלֹה וְעָבַר
 7 אוֹתוֹ מִמִּזְרַח וְנוֹחָה: וַיְבָרַךְ מִגּוֹחָה עֲטָרוֹת וַיַּעֲרֹתָהּ וּפְנֵעַ
 8 בִּירֵיחוֹ וַיֵּצֵא הַיְרֵדְקָן: מִתְּפֹת יַלְדָּה הַגְּבוּל יָמָה נַחֲלֵ קָנָה
 וְהָיוּ תֵצֵאתוֹ הַיְמָנָה זֹאת נַחֲלַת מִטָּה בְּנֵי־אֶפְרַיִם
 9 לְמִשְׁפַּחְתָּם: וְהָעָרִים הַמְּבְדֹלוֹת לִבְנֵי אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ
 נַחֲלַת בְּנֵי־מְנַשֶׁה פְּלִדְעָרִים וְחִצְרֵיקָן: וְלֹא הוֹרִישוּ אֶת־
 הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגֹר וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקֶרֶב אֶפְרַיִם עַד־
 הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי לְמִסְעָבֵר:

CAP. XVII. יז

יז וַיְהִי הַגּוֹרֵל לְמִטָּה מְנַשֶׁה בִּיהוּא בְּכוֹר יוֹסֵף לְמִכִּיר א
 בְּכוֹר מְנַשֶׁה אָבִי הַגֹּלְעָד כִּי הוּא הָיָה אִישׁ מִלְחָמָה
 וַיְהִי־לוֹ הַגֹּלְעָד וְהַבָּשָׂן: וַיְהִי לִבְנֵי מְנַשֶׁה הַנוֹתְרִים
 2 לְמִשְׁפַּחְתָּם לִבְנֵי אַבִיעֶזֶר וְלִבְנֵי־חֶלֶק וְלִבְנֵי אֲשֵׁר־יֵאל
 וְלִבְנֵי־שָׁכֶם וְלִבְנֵי־חֶפֶר וְלִבְנֵי שְׁמִידַע אֵלֶּה בְנֵי מְנַשֶׁה
 3 בְּיֹסֵף הַזְּבָרִים לְמִשְׁפַּחְתָּם: וְלִצְלָפְחָד בְּדֹחָפֶר בֶּן־
 גֹּלְעָד בְּדִמְכִיר בְּדִמְנַשֶׁה לֹאֲחָיו לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת
 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בָּנוֹתָיו מַחֲלָה וְנֹעָה חַגְלָה מִלְכָּה וְתַרְצָה:
 4 וַתִּקְרַבְנָה לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ בְּדִנּוֹן וְלִפְנֵי
 הַנְּשִׂאִים לֵאמֹר יְהוָה צִוָּה אֶת־מֹשֶׁה לְתֵת־לָנוּ נַחֲלָה
 בְּתוֹךְ אַחֵינוּ וַיִּתֵּן לָהֶם אֶל־פִּי יְהוָה נַחֲלָה בְּתוֹךְ אַחֵי
 אֲבִיהֶן: וַיַּפְּלוּ חֲבֵל־מְנַשֶׁה עֲשָׂרָה לְבָר מֵאַרְצֵ הַגֹּלְעָד ה
 וְהַבָּשָׂן אֲשֶׁר מֵעֶבֶר לַיְרְדֵן: כִּי בָנוֹת מְנַשֶׁה נָחֲלוּ נַחֲלָה
 6 בְּתוֹךְ בְּנֵי וְאַרְצֵ הַגֹּלְעָד הָיְתָה לִבְנֵי־מְנַשֶׁה הַנוֹתְרִים:
 7 וַיְהִי גְבוּל־מְנַשֶׁה מֵאֲשֶׁר הַמְּכַמֶּתֶת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי שָׁכֶם

יח

- ביז צו דער גרענעץ פון דעם אונטערשטען בית-חורון און ביז גור, און זייט
ענד איז געוועזען אין מערב-זייט.
- 4 יוסף'ס קי גרער — מנשה און אפרים — האָבען זיך עם צוטהיילט.
- 5 און עם איז געוועזען די גרענעץ פון אפרים'ס קינדער נאָך זייערע פאמילי
ליען — דער גרענעץ פון זייער בעזויז איז געוועזען אין דער מזרח-זייט
פון עטרות אדר ביז דעם אויבערשטען בית-חורון.
- 6 און די גרענעץ איז ארויסגעגאנגען ביז צום ים נאָך מכמתת, פון צפון
זייט, און די גרענעץ האָט זיך פערקעהרט אין דער מזרח-זייט צו תאנת
שלה, און איז איהם פארבייגעגאנגען צו דער מזרח-זייט פון ינוחה.
- 7 און איז אראָפגעגאנגען פון ינוחה נאָך עטרות און נאָך נערתה, האָט
בעריהרט יריחו, און איז ארויסגעגאנגען צום ירדן צו.
- 8 פון תפוח האָט זיך דער גרענעץ געצויגען נאָך דער מערב-זייט ביז צו
דעם טייך קנה, און האָט זיך געענדיגט ביים ים. דאָס איז געוועזען דער
בעזויז פון דעם שבט פון אפרים'ס קינדער נאָך זייערע פאמיליען.
- 9 די צושיידונג-שטערט פון אפרים'ס קינדער זיינען געווען אינ'ם בעזויז
פון מנשה'ס קינדער; אלע שטערט מיט זייערע פאָרשטערטלאַך.
- 10 זיי האָבען ניט פערטריבען די כנענים וואָס האָבען געוואוינט אין גור, נאָר
די כנענים האָבען געוואוינט צווישען אפרים ביז צו דעם היינטיגען טאָג,
און זיינען געוועזען דיענסטבאָר צו צינם.

קאפיטל יז

- 1 עם איז אויך געוועזען א גורל טהייל צו דעם שבט מנשה, וואָרום ער
איז געוועזען יוסף'ס בכור, ד. ה. צו מכיר דער בכור פון מנשה, פאָטער
פון גלעד; ווייל ער איז געוועזען א קריעגס-מאן, דאָרום האָט ער גענומען
גלעד און בשן.
- 2 עם האָט אויך בעלאַנגט צו די איבריגע זיהן פון מנשה נאָך זייערע פא-
מיליען; צו די קינדער פון אביעזר, צו די קינדער פון חלק, צו די קינדער
פון אשראיאל, צו די קינדער פון שכם, צו די קינדער פון חפר, און צו די
קינדער פון שמידע, דאָס זיינען די קינדער פון מנשה, יוסף'ס זוהן, די
מאנספערזאָגען נאָך זייערע פאמיליען.
- 3 צלפחה, דער זוהן פון חפר, זוהן פון גלעד, זוהן פון מכיר, זוהן פון
מנשה האָט ניט געהאט קיינע זיהן, נאָר טעכטער; דאָס זיינען די נעמען
פון זיינע טעכטער: מחלה, נועה, חגלה, מלכה און תרצה.
- 4 זיי זיינען צוגעגאנגען צו אלעזר דעם כהן, צו יהושע זוהן פון נוו,
און צו די פירסטען זאָנענדיג: „גאָט האָט געבאָטען משה'ן אויב
צו געבען א בעזויז צווישען אונזערע ברודער“; האָט יהושע זוי געגעבען
נאָך דעם בעפעהל פון גאָט א בעזויז-טהייל צווישען זייער פאָטער'ס
ברידער.
- 5 און עם זיינען אויסגעפאלען פאר מנשה'ן צעהן טהיילען, אויסער די
לענדער גלעד און בשן וואָס זיינען אויף יענער זייט ירדן;
- 6 וואָרום אויך די טעכטער פון מנשה האָבען געהאט א טהייל צווישען זיי-
נע זיהן. דאָס לאַנד גלעד-איז געוועזען פאר די איבריגע קינדער פון מנשה.
- 7 מנשה'ס גרענעץ איז געוועזען פון אָשר ביז מכמתת, וואָס איז פאר שכם;
אין די גרענעץ איז געגאנגען רעכטס צו די קאָלאָניעס פון עין תפוח.

8 והלך הגבול אל־הנמין אל־ישבי עין תפוח: למנשה
 היתה ארץ תפוח ותפוח אל־גבול מנשה לבני אפרים:
 9 ויבד הגבול לחל קנה נגבה לחל ערים האלה לאפרים
 בתוך ערי מנשה וגבול מנשה מצפון לחל ויהי תצאתיו
 י הַמָּה: נגבה לאפרים וצפונה למנשה ויהי הים וגבולו
 11 ובאשר יפגעון מצפון וביששכר ממזרח: ויהי למנשה
 ביששכר ובאשר בית־שאן ובנותיה ויבלעם ובנותיה
 ואת־ישבי דאר ובנותיה וישבי עיידר ובנותיה וישבי
 תענד ובנותיה וישבי מגדו ובנותיה שלשת הנפת:
 12 ולא יכלו בני מנשה להוריש את־הערים האלה ויאלו
 13 הבנעני לשבת בארץ הזאת: ויהי כי חוקו בני ישראל
 14 ויתנו את־הבנעני למס והורש לא הורישו: וידברו
 בני יוסף את־יהושע לאמר מדוע נתתה לי נחלה גודל
 אחד ותבל אחד ואני עם רב עד אשר־עדיפה ברבני
 15 יהודה: ויאמר אלהם יהושע אם־עסרבתם אתה עלה
 לך הוערה ובראת לך שם בארץ הפרו והרפאים
 16 כִּי־אֵץ לך הר־אפרים: ויאמרו בני יוסף לא־ימצא לנו
 החר ורכב פרזל בכל־הבנעני הישב בארץ־העמק
 לאשר בבית־שאן ובנותיה ולאשר בעמק יזרעאל:
 17 ויאמר יהושע אל־בית יוסף לאפרים ולמנשה לאמר
 עסרבתם אתה וכן גודל לך לא־יהיה לך גודל אחד:
 18 כי הר יהודה לך כִּי־יער הוא ובראתו והנה לך תצאתיו
 כִּי־תוריש את־הבנעני כי רכב פרזל לו כי חזק הוא:

יח CAP. XVIII.

יח

א וינקלו כל־ערת בני־ישראל שלח נישקינו שם את־
 2 אהל מועד והארץ נכבשה לפניהם: וייתרו בבני
 ישראל אשר לא־חלקו את־נחלתם שבעה שבטים:
 ויאמר

- 8 דאָס לאַנד תּפּוּחַ הָאָט געהערט צו מנשה, אָבער תּפּוּחַ אַלס דער גרענעץ פּון מנשה, הָאָט געהערט צו די קינדער פּון אפרים.
- 9 און די גרענעץ איז אַראָפּגעגאַנגען צו דעם טייך קנה אין דער דרום־זייט פּון טייך. דיעזע שטערט הָאָבען געהערט צו אפרים'ן צווישען די שטערט פּון מנשה. דער גרענעץ פּון מנשה הָאָט זיך געצויגען פּון צפּון־זייט טייך, און געענדיגט ביים ים.
- 10 די דרום־זייט הָאָט געהערט צו אפרים און די צפּון־זייט צו מנשה, און דאָס ים איז געוועזען דער גרענעץ. אין צפּון זייט הָאָבען זיי זיך צוזאַמען געטראָפּען מיט אשׂר'ס טהייל און אין מזרח־זייט מיט יששכׂר'ס.
- 11 מנשה הָאָט געהאַט אין יששכׂר און אין אשׂר: בית־שאן מיט איהרע דערפער, יבלעם מיט איהרע דערפער, די קאַלאַניעס פּון דאר מיט זייערע דערפער, די קאַלאַניעס פּון עין־דור מיט זייערע דערפער, די קאַלאַניעס פּון תענף מיט זייערע דערפער און די קאַלאַניעס פּון מגדו מיט זייערע דערפער — אויך דריי פּראָווינצען.
- 12 אָבער מנשה'ס זיהן הָאָבען ניט געקאָנט איינגעהמען די דאָזיגע שטערט, ווייל דער כנעני הָאָט געוואָלט בלייבען אין דעם דאָזיגען לאַנד.
- 13 נאָך ווען די קינדער ישראל זיינען געוואָרען שטאַרק, הָאָבען זיי געמאַכט דעם כנעני מס געבען, אָבער זיי הָאָבען איהם ניט גאַנץ פּערטריבען.
- 14 און יוסף'ס קינדער הָאָבען גערעזט צו יהושע'ן, זאָגענדיג: פאַר וואָס הָאָסטו אונז געגעבען אַלס בעזיץ נאָך איין גורל און איין טהייל? איך בין אַ גרויסע בעפעלקערונג, אָט ווי גאָט הָאָט מיר געבענשט!
- 15 און יהושע הָאָט צו זיי געזאָגט: אַז דו ביזט יאָ אַ גרויס פּאָלק געהיזשע אַרויס אין וואַלד אַרײַן, און שוײַד דיר דאָרט אָפּ פּון דעם לאַנד פּון פּרוז, אָדער פּון די רײַזען, אויב עס איז דיר ענג אין דעם געבירג פּון אפרים.
- 16 הָאָבען די קינדער פּון יוסף געזאָגט: דער באַרג איז פאַר אונז ניט גענוג; אָבער דער כנעני, וואָס בעוואוינט דעם נידערלאַנד — בית־שאן מיט אַלע איהרע פּאַרשטעטלאַך און אין יזראַעל'ישען נידערלאַנד — הָאָט אייזערנע דריט־וועגען.
- 17 הָאָט יהושע געזאָגט צום יוסף־הויז — אפרים'ן און מנשה'ן — זאָגענדיג: דו ביזט אַ גרויסע בעפעלקערונג, און שטאַרק גענוג אייך, דאַרפט איהר זיך ניט בענוגענען מיט איין גורל־טהייל —
- 18 טרעפסטו אַ באַרג אָדער אַ וואַלד, שנייד עס דורך! ענדליך וועסטו דאָך פּאַרטרייבען דעם כנעני, אָבוואַהל ער הָאָט אייזערנע דריט וועגען און איז שטאַרק.

קאפיטעל יח

- 1 די אַנצע „מיינדע פּון די קינדער ישראל הָאָבען זיך צוזאַמענגעקליבען אין שלח, נאָכדעם אַז דאָס לאַנד איז ביי זיי איינגענומען געוועזען, און הָאָבען דאָרטען אוועקגעשטעלט דעם פּערוואַמלונגס געצעלט.
- 2 און עס זיינען איבערגעבליבען אונטער די קינדער ישראל זעבען שבטים, צו וועלכע מען הָאָט ניט אויסגעטהיילט זייער בעזיץ־טהייל.

- 3 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־אֵנָּה אַתֶּם מִתְרַפִּים
 לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵי
 4 אֲבוֹתֵיכֶם: הִבּוּ לָכֶם שְׁלֵשָׁה אַנְשִׁים לִשְׁבֵט וְאֶשְׁלַחֶם
 וַיִּקְמוּ וַיִּתְחַלְּקוּ בָאָרֶץ וַיִּכְתְּבוּ אוֹתָהּ לְפִי נַחֲלָתָם וַיָּבֹאוּ
 5 אֵלָיו: וַהֲתַחֲלְקוּ אֹתָהּ לְשִׁבְעָה חֻלְקִים יְהוּדָה יַעֲמֹד
 6 עַל־גְּבוּלוֹ מִנֶּגֶב וּבֵית יוֹסֵף יַעֲמְדוּ עַל־גְּבוּלָם מִצְפּוֹן:
 7 וְאַתֶּם תִּכְתְּבוּ אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה חֻלְקִים וַהֲבֵאתֶם אֵלָי
 8 הַגֵּזֶר וְיִדְוִיתִי לָכֶם גּוֹרֵל פֶּה לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: כִּי אֵיךְ
 9 חֻלַּק לְלוֹיִם בְּקִרְבְּכֶם כִּי־הִנֵּנִת יְהוָה נַחֲלָתוֹ וְגַד וְדַאֲבוּן
 10 וַחֲצִי שְׁבֵט הַמְּנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה
 11 אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה: וַיִּקְמוּ הָאֲנָשִׁים וַיָּלְכוּ
 12 וַיִּצְּוּ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַחֲלָכִים לִכְתֹּב אֶת־הָאָרֶץ לֵאמֹר לָכוּ
 13 וַהֲתַחֲלְכוּ בָאָרֶץ וּכְתְבוּ אוֹתָהּ וּשׁוּבוּ אֵלָי וְפֹה אֶשְׁלַךְ
 14 לָכֶם גּוֹרֵל לִפְנֵי יְהוָה בְּשֵׁלָה: וַיָּלְכוּ הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲבְרוּ
 15 בָאָרֶץ וַיִּכְתְּבוּהָ לַעֲרִים לְשִׁבְעָה חֻלְקִים עַל־סֹפֶר וַיָּבֹאוּ
 16 אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה שֵׁלָה: וַיִּשְׁלַךְ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ גּוֹרֵל
 17 בְּשֵׁלָה לִפְנֵי יְהוָה וַיַּחֲלַק־שָׁם יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָאָרֶץ לִבְנֵי
 18 יִשְׂרָאֵל כַּמְחֻלְקָתָם: וַיַּעַל גּוֹרֵל מִשָּׁה בְנֵי־בְנֵימִן
 19 לְמִשְׁפַּחָתָם וַיֵּצֵא גְּבוּל גּוֹרֵלָם בֵּין בְּנֵי יְהוּדָה וּבֵין בְּנֵי
 20 יוֹסֵף: וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל לַפָּאֵת צְפוֹנָה מִזְרָחָהּ וְעֵלְיָה
 21 הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף יְרִיחוֹ מִצְפּוֹן וְעֵלְיָה בְּהַר יִפְהָ וְהַיַּרְדֵּן
 22 תְּצַאֲתוֹ מִדְּבַרָה בֵּית אֹזֶן: וְעֵבֶר מִשָּׁם הַגְּבוּל לַזֹּהָב
 23 אֶל־כֶּתֶף לַזֹּהָב נִגְבָּה הוּא בֵּית אֵל וַיֵּרֶד הַגְּבוּל עֲטָרוֹת
 24 אֶדֶר עַל־הַדָּר אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לְבֵית־חֲרוֹן תַּחְתּוֹן: וְהָאֵר
 25 הַגְּבוּל וְנֹסֵב לַפָּאֵתִים נִגְבָּה מִזְרָחָהּ אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
 26 בֵּית־חֲרוֹן נִגְבָּה וְהִנֵּה תְּצַאֲתוֹ אֶל־כֶּרֶת־כַּעַל הוּא
 27 דְרִיֵּת יַעֲרִים עִיר בְּנֵי יְהוּדָה זֹאת פָּאֵתִים: וּפָאֵת־נִגְבָּה

מקצה

- 3 האָט יהושע געזאָגט צו די קינדער ישראל : ביז ווי לאַנג נאָך וועט איהר אייך פּוילען אריינצוקומען אָבנעהמען דאָס לאַנד, וואָס דער נאָט פון אייערע פאָטער'ס האָט אייך געגעבען.
- 4 בעשטימט אייך דריי מענער פון יעדען שבט, איך וועל זיי שיקען, און זיי זאָלען אויפשטעהן און דורכגעהן דאָס לאַנד, און זיי זאָלען עס באשריי- בען נאָך זייערע טהיילען נאָך, און קומען צו מיר.
- 5 זיי זאָלען עס צוטהיילען אין זיעבען טהיילען, יהודה זאָל בלייבען אויף זיין גרענעץ פון דרום־זייט, און דאָס הויזגעזינד פון יוסף זאָלען בלייבען אויף זייער גרענעץ פון צפון־זייט.
- 6 און איהר זאָלט די זיעבען טהיילען לאַנד אויסשרייבען, און זאָלט עס צו מיר אהער ברענגען, וועל איך פאר אייך דאָס גורל וואַרפען דאָ פאר אונזער נאָט.
- 7 די לוי'ס האָבען ניט קיין טהייל צווישען אייך — זייער בעזיט־טהייל איז נאָט'ס כהנה. גר, ראובן און דער האַלבער שבט מנשה האָבען שוין גענומען זייער טהייל, וואָס משה נאָט'ס דיענער האָט זיי געגעבען, אויף יענער זייט ירדן, מזרח־צו.
- 8 דאָן זיינען די מענער אויפגעשטאַנען, און זיינען געגאַנגען. און יהושע האָט געבאָטען די געהער, אויפצושרייבען דאָס לאַנד, און האָט געזאָגט : געהט, רייזט דורך דאָס לאַנד, און שרייבט עס אויף, און קומט צוריק צו מיר, און איך וועל היער אין שלה פאר אייך גורל וואַרפען פאר נאָט.
- 9 זיינען די מענער אוועק און זיינען דורכגעגאַנגען דאָס לאַנד, האָבען עס פערשריבען אין א בוך נאָך די שטערט, צו זיעבען טהיילען, און זיינען געקומען צו יהושע'ן אין לאַגער, נאָך שלה.
- 10 און יהושע האָט פאר זיי גורל געוואַרפען אין שלה, פאר נאָט ; און יהושע האָט דאָרטען צוטהיילט דאָס לאַנד צו די קינדער ישראל נאָך זיי- ערע איינטיילונגען.
- 11 דאָס גורל פאר דעם שבט פון די קינדער בנימין איז אויסגעקומען נאָך זייערע פאָמיליען, און די גרענעץ פון זייער גורל איז דורכגעגאַנגען צווי- שען די קינדער פון יהודה און צווישען די קינדער פון יוסף.
- 12 און זייער גרענעץ איז געוועזען אין דער צפון־זייט פון ירדן, און די גרע- נעץ איז ארויף צו דעם צפון־זייט פון יריחו, און איז ארויפגעגאַנגען אויף דעם באַרג קעגען מערב־זייט, איז דורכגעגאַנגען דעם מדבר פון בית און ;
- 13 און די גרענעץ איז פון דאָרטען אריבער ביז לוז דאָס איז בית אל, קעגען דרום־זייט, און געצויגען זיך ביז עטרות אדר אויף דעם באַרג וואָס איז ביז'ן דרום־זייט פון דעם אונטערשטען בית־חורון.
- 14 און די גרענעץ האָט זיך געצויגען און פאַרקעהרט צום ים צו, אין דער דרום־זייט פון דעם באַרג, וואָס איז ביין דרום פון בית־חורון, און גע- ענדיגט זיך ביי קרית־בעל, דאָס איז קרית יערים, א שטאָדט פון די קינ- דער יהודה. דאָס איז דאָס עק פון מערב־זייט.
- 15 און די דרום־זייט איז געוועזען פון דעם עק פון קרית יערים, און די גרענעץ איז ארויסגעגאַנגען צום ים, און זי איז ארויסגעגאַנגען צום וואַסער־קוועל נפתוח.

מִקְצֵה קַרְיַת יַעֲרִים וַיֵּצֵא הַגְּבוּל יָמָּה וַיֵּצֵא אֶל־מַעֲזֵן מִי
 16 נִפְתּוּחַ: וַיֵּרֶד הַגְּבוּל אֶל־קִצְּהַּ הַחָדָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גַן
 בְּדֵהֶנֶם אֲשֶׁר בְּעַמֻּק רִפְאִים צְפוֹנָה וַיֵּרֶד גַּי הַנֶּחֱם
 17 אֶל־בְּתֵרָה הַיְבוּסִי וְנִגְבָּה וַיֵּרֶד עַיִן רֹגֵל: וְתֹאֵר מִצְפוֹן
 וַיֵּצֵא עַיִן שָׁמֶשׁ וַיֵּצֵא אֶל־גִּילְלוֹת אֲשֶׁר־נִכַח מִעֲלֵהָ
 18 אֲדָמִים וַיֵּרֶד אֶבֶן בֶּהֶן בְּדֵרְאוּבָן: וְעֵבֶר אֶל־בְּתֵרָה מוֹלֵ
 19 הָעֲרֵבָה צְפוֹנָה וַיֵּרֶד הָעֲרֵבָתָה: וְעֵבֶר הַגְּבוּל אֶל־
 בְּתֵרָה בֵּית־הַגְּלָהּ צְפוֹנָה וְהָיָה הַתּוֹצְאוֹתָיו הַגְּבוּל אֶל־
 לְשׁוֹן יַם־הַמֶּלֶח צְפוֹנָה אֶל־קִצְּהַּ הַיַּרְדֵּן וְנִגְבָּה זֶה גְבוּל
 כ נֶגֶב: וְהַיַּרְדֵּן יִגְבּוּל־אֶתּוֹ לְפָאת־קֶדְמָה זֹאת נִחְלַת בְּנֵי
 21 בְּנֵימָן לְגְבוּל־תֵּיהֶם סָבִיב לְמִשְׁפַּחְתָּם: וְהָיוּ הָעָרִים לְמַטֵּה
 בְּנֵי בְּנֵימָן לְמִשְׁפַּחוֹתֵיהֶם יְרִיחוֹ וּבֵית־הַגְּלָהּ וְעַמֻּק
 22 קַצִּיץ: וּבֵית הָעֲרֵבָה וְצִמְרִים וּבֵית־אֵל: וְהַעֲזִיזִים
 23 וְהַפְּרָה וְעַפְרָה: וּכְפָר הַעֲמוֹנִי וְהָעַפְנִי וְגִבְעֵ עָרִים
 24 שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וְחִצְרֵיהֶן: גְּבַעֲזִין וְהַרְמָה וּבְאֵרוֹת: וְהַמְצִפָּה
 26 וְהַכְּפִירָה וְהַמְצָה: וְרָקִם וִירְפָּאֵל וְתִרְזָאֵה: וְצֹלַע הָאֵלֶּף
 27 וְהַיְבוּסִי הִיא יְרוּשָׁלַם גְּבַעַת קַרְיַת עָרִים אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה
 28 וְחִצְרֵיהֶן זֹאת נִחְלַת בְּנֵי־בְּנֵימָן לְמִשְׁפַּחְתָּם:

י"ט CAP. XIX.

ט

א וַיֵּצֵא הַגְּבוּל הַשְּׁנִי לְשִׁמְעוֹן לְמַטֵּה בְּנֵי־שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפַּחוֹתָם
 2 וְהָיוּ נִחְלָתָם בְּתוֹךְ נִחְלַת בְּנֵי־יְהוּדָה: וְהָיוּ לָהֶם
 3 בְּנִחְלָתָם בְּאֶרֶשׁ־שֶׁבַע וְשֶׁבַע וּמוֹלְדָה: וְחִצְרֵ שׁוּעַל
 4 וּבִגְלָה וְעַצִּים: וְאֶל־תּוֹלַד וּבְתוּל וְהַרְמָה: וְצִקְלָג וּבֵית־
 6 הַמִּרְבֶּבֶת וְחִצְרֵ סוּסָה: וּבֵית לְבָאוֹת וְשְׂרוּחַן עָרִים
 7 שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה וְחִצְרֵיהֶן: עַיִן רַמּוֹן וְעֵתֵר וְעֵשֶׂן עָרִים
 8 אַרְבַּע וְחִצְרֵיהֶן: וּכְלֵ־הַחֲצִרִים אֲשֶׁר סָבִיבוֹת הָעָרִים
 הָאֵלֶּה עַד־בְּעֵלַת בְּאֵר רְאֵמַת נֶגֶב זֹאת נִחְלַת מַטֵּה בְּנֵי־

שִׁמְעוֹן

- 16 און די גרענעץ איז אַראָפּגעגאַנגען צום עק פון דעם געבערג וואָס איז ביי גיבן־הנום, וואָס איז ביי דעם טהאַל רפאים אין דער צפון־זייט, אַרונטערגעגאַנגען פון גי הנום צו דער דרום־זייט פון יבוס, און איז אַראָפּגעגאַנגען נאָך עין רגל.
- 17 און האָט זיך געצויגען פון דער צפון־זייט און איז אַרויסגעגאַנגען ביי עין שמש, אַראָפּגעהענדיג צו גלילות וואָס איז קעגען איבער דעם אַרויפ־גאַנג אַדמים ; און איז אַרונטערגעגאַנגען צו אבן בהן בן־ראובן.
- 18 ער איז אַריבערגעגאַנגען צו דער זייט קעגען איבער דעם פלוין פון צפון־זייט, און איז אַרונטערגעגאַנגען נאָך ערבה.
- 19 און דער גרענעץ איז אַריבערגעגאַנגען צו דעם צפון זייט פון בית־חגלה און די ענדע פון גרענעץ איז געוועזען ביי דעם שטראם פון זאליים, אין דער צפון זייט, און דעם עק פון ירדן אין דרום־זייט. דאָס איז דער דרום־זייט גרענעץ.
- 20 אויסער וואָס דער ירדן האָט עס בעגרענעצט אין דער מזרח־זייט. דאָס איז די טהייל פון די קינדער בנימן, נאָך זייערע גרענעצען רינגס אַרום, נאָך זייערע פאַמיליען.
- 21 די שטעדט פון בנימין'ס קינדער'ס שבט, נאָך זייערע פאַמיליען, זיינען געוועזען : יריחו, בית־חגלה און די ניעדערלאַנד קציע.
- 22 בית ערבה, צמרים, און בית־אל.
- 23 עוים, הפרה, און עפרה.
- 24 כפר־עמוני, עפני, און גבע — צוועלף שטעדט מיט זייערע דערפער.
- 25 גבעון, רמה, און בארות.
- 26 מצפה, כפירה, און מצה.
- 27 רקם, ירפאל, און תראלה.
- 28 צלע, אלף, און יבוס, (דאָס איז ירושלים) גבעת, קרית — פערצעהן שטעדט מיט זייערע דערפער. דאָס איז געוועזען דער טהייל בעזיץ פון בנימין'ס קינדער נאָך זייערע פאַמיליען.

קאַפיטעל יט

- 1 דער צווייטער גורל איז אַרויס פאַר שמעון'ען — פאַר דעם שבט פון שמעון'ס קינדער נאָך זייערע פאַמיליען. זייער בעזיץ־טהייל איז געוועזען נעבען דעם בעזיץ־טהייל פון יהודה'ס קינדער.
- 2 אין זייער בעזיץ־טהייל האָבען זיי געהאַט : באר־שבע, שבע און מולדה.
- 3 חצור שועל, בלה, און עצם.
- 4 אלתולד, בתול, און חרמה.
- 5 צקלג, בית־מרכבות, און חצר־סוטה.
- 6 בית־לכבות, און שרוחן — דרייצעהן שטעדט מיט זייערע דערפער.
- 7 עין, רמון, עתר און עשו, פיער שטעדט מיט זייערע דערפער.
- 8 און אלע דערפער וואָס זיינען געוועזען רינגס אַרום פון דייעזע שטעדט, ביז בעלת־באר, דרום־זייט צו ראמת. דאָס איז דער בעזיץ פון שבט פון שמעון'ס קינדער נאָך זייערע פאַמיליען.

- 9 שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפַּחְתָּם: מַחְבֵּל בְּנֵי יְהוּדָה נִחְלַת בְּנֵי שִׁמְעוֹן
 כִּי־הָיָה חֶלֶק בְּנֵי־יְהוּדָה רַב מֵהֶם וַיִּנְחְלוּ בְנֵי־שִׁמְעוֹן
 בְּתוֹךְ נִחְלָתָם: וַיַּעַל הַגּוֹרֵל הַשְּׁלִישִׁי לְבְנֵי וְבוֹלָן
 לְמִשְׁפַּחְתָּם וַהֲיוּ גְבוּל נִחְלָתָם עַד־שָׂרִיד: וְעָלָה גְבוּלָם | 11
 לַיָּמָה וּמִרְעֵלָה וּפְנַע בְּדַבְּשֶׁת וּפְנַע אֶל־הַנַּחַל אֲשֶׁר עַל־
 פְּנֵי יְקִנְעִים: וְשָׁב מִשָּׂרִיד קְדָמָה מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ עַל־גְּבוּל | 12
 בְּסֵלֶת תָּבַר וַיָּצֵא אֶל־הַדְּבָרֶת וְעָלָה יַפְעִי: וּמִשָּׁם עָבַר | 13
 קְדָמָה מִזְרַחָה גְּתָה הַפָּר עֲתָה קֶצֶן וַיָּצֵא רַמּוֹן הַמֵּתָאָר
 הַנֶּעְזָה: וַנִּסָּב אֹתוֹ הַגְּבוּל מִצְפּוֹן חֲנָתָן וְהָיוּ תְּצִאֲתוֹ נֵי | 14
 יַפְתַּח־אֵל: וְקָפַת וַנִּחְלַל וְשִׁמְרוֹן וַיִּדְאָלָה וּבֵית לָחֶם | 15
 עָרִים שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וַחֲצִרֵיהֶן: זֹאת נִחְלַת בְּנֵי־וְבוֹלָן | 16
 לְמִשְׁפַּחְתָּם הָעָרִים הָאֵלֶּה וַחֲצִרֵיהֶן: לְיִשְׁשָׁכָר יָצָא | 17
 הַגּוֹרֵל הַרְבִּיעִי לְבְנֵי יִשְׁשָׁכָר לְמִשְׁפַּחְתָּם: וַהֲיוּ גְבוּלָם | 18
 יִזְרְעֵאלָה וְהַבְּסֻלוֹת וְשׁוֹנִים: וַחֲפָרִים וְשִׂיאוֹן וְאַנְחֶרֶת: | 19
 וְהַרְבִּית וְקִשְׁיוֹן וְאֶבְיָן: וְרַמַּת וַיְצִיִּדְנָגִים וַעֲיֵן חֶדָה וּבֵית | 20
 פֶּצֶץ: וּפְנַע הַגְּבוּל בְּתַבּוּר וְשַׁחְצוּמָה וּבֵית שָׁמֶשׁ וְהָיוּ | 21
 תְּצִאוֹת גְּבוּלָם הַרְדֵּן עָרִים שְׁשֶׁ־עֶשְׂרֵה וַחֲצִרֵיהֶן: זֹאת | 22
 נִחְלַת מִטָּה בְּנֵי־יִשְׁשָׁכָר לְמִשְׁפַּחְתָּם הָעָרִים וַחֲצִרֵיהֶן: | 23
 וַיָּצֵא הַגּוֹרֵל הַחֲמִישִׁי לְמִטָּה בְּנֵי־אֲשֶׁר לְמִשְׁפַּחְתָּם: | 24
 וַהֲיוּ גְבוּלָם חֶלְקַת וַחֲלִי וְכַטָּן וְאַכְשָׁף: וְאַלְמֶלֶךְ וְעַמְצָד | 25
 וּמִשְׁאֵל וּפְנַע בְּכַרְמֵל הַיָּמָה וּבְשִׁיחֹר לְבִנְתָּ: וְשָׁב מִזְרַח | 26
 הַשָּׁמֶשׁ בֵּית דָּגָן וּפְנַע בְּוֹבְלוֹן וּבְנֵי יַפְתַּח־אֵל צְפוֹנָה | 27
 בֵּית הַעַמֶּק וַנְּעִיאֵל וַיָּצֵא אֶל־כָּבוֹל מִשְׁמָאֵל: וְעַבְרָן וְרַחֵב | 28
 וַחֲמוֹן וְקִנְהָ עַד צִידוֹן רַבָּה: וְשָׁב הַגְּבוּל הַרְמָה וְעַד־ | 29
 עִיר מִבְּצַרְצָר וְשָׁב הַגְּבוּל חֶסֶה וַהֲיוּ תְּצִאֲתוֹ הַיָּמָה | 30
 מַחְבֵּל אֲבוֹיָבָה: וְעַמָּה וְאַפֶּק וְרַחֵב עָרִים עֶשְׂרִים וּשְׁתֵּים־ | 31
 וַחֲצִרֵיהֶן: זֹאת נִחְלַת מִטָּה בְּנֵי־אֲשֶׁר לְמִשְׁפַּחְתָּם

הערים

- 9 פון דעם שנור־גרענעץ פון יהודה'ס קינדער, איז אריינגעקומען אין בעזויץ־טהייל פון שמעון'ס קינדער, יהודה'ס קינדער איז צופיעל געווען זען זייער טהייל האָבען שמעון'ס קינדער זיך בעטהייליגט אין זייער בעזויץ.
- 10 דער דריטער גורל איז ארויס פאַר זבולון'ס קינדער נאָך זייערע פאַמיליען; דער גרענעץ פון זייער בעזויץ איז געוועזען ביז שריד.
- 11 און זייערע גרענעץ איז ארויף ביז'ן ים און מרעלה, האָט בעריהרט רבשת, האָט אויך בעריהרט דעם טהאַל וואָס איז ביי יקנעם.
- 12 צוריקגעקעהרט זיך פון שריד קיין מזרח־זייט, וואו די זונן געהט אויף, ביי דער גרענעץ פון כסלות תבור, איז ארויס צו הדברת, און ארויף ביז יפיע.
- 13 פון דאָרט איז ער אריבערגעגאַנגען קיין מזרח־זייט פון גתה הפר עתה קצין, איז ארויסגעגאַנגען קיין רמון, ציהענדיג זיך צו געה.
- 14 דער זעלבער גרענעץ האָט זיך אַרומגערינגעלט פון צפון־זייט חנתון, איז פאַרבייגעגאַנגען דעם טהאַל יפתח־אל,
- 15 קטת, נהלל, שמרון, ידאלה, און בית־אל — צוועלף שטעט מיט זייערע דערפער.
- 16 דאָס איז דער בעזויץ־טהייל פון זבולון'ס קינדער נאָך זייערע פאַמיליען — די שטעט מיט זייערע דערפער.
- 17 פאַר יששכר איז ארויסגעגאַנגען דער פיערטער גורל, פאַר די קינדער פון יששכר נאָך זייערע פאַמיליען.
- 18 זייער גרענעץ איז געוועזען: יזעאלה, כסלות, און שונם,
- 19 חפרים, שיאון, און אנהרת,
- 20 הרבית, קשיון, און אָבז,
- 21 רמת, עין־גנים, עין־הדה, און בית־פצץ.
- 22 דער גרענעץ האָט בעריהרט תבור, שחצימה, און בית שמש. געענדיגט האָט זיך זייער גרענעץ ביי דעם ירדן — זעכצעהן שטעט מיט זייערע דערפער.
- 23 דאָס איז געוועזען דער בעזויץ־טהייל פון דעם שבט פון יששכר'ס קינדער נאָך זייערע פאַמיליען. די שטעט מיט זייערע דערפער.
- 24 דער פינפטער גורל איז ארויסגעגאַנגען פאַר דעם שבט פון אָשר'ס קינדער נאָך זייערע פאַמיליען.
- 25 זייער גרענעץ איז געוועזען: חלקת, חלי, בטן, און אכשא.
- 26 אלמלך, עמעד, און משאל; אין דער מערב זייט האָט ער באַריהרט כרמל און שיחור־לכנת.
- 27 ער האָט זיך צוריקגעקעהרט קעגען דעם אויפגעהן פון דער זונן נאָך בית דגון, און האָט בעריהרט אין זבולון אין דעם טהאַל יפתח־אל אין דער צפון־זייט פון בית עמק, און נעיאַל, דאָן ארויס צו כביל אין דער לינקער זייט.
- 28 דורך עברון, רחוב, חמון און קנה, ביז גרויס צידון.
- 29 און דער גרענעץ ציהט זיך צוריק קיין רמה, ביז דער פעסטער שטאָדט צור, און צוריק נאָך חוסה, פאַרבייגעהענדיג מערב־זייט צום שנור אכזיב.
- 30 עמה, אפק, און רחוב — צוויי און צוואַנציג שטעט מיט זייערע דער־פער.
- 31 דאָס איז געוועזען דער בעזויץ טהייל פון דעם שבט פון אָשר'ס קינדער נאָך זייערע פאַמיליען, די דאָזיגע שטעט מיט זייערע דערפער.

32 הערים האלה וחצרתון: לבני נפתלי יצא הגורל
 33 הששי לבני נפתלי למשפחתם: ויהי גבולם מחלק
 מאלון בצעננים ואדמי הנקב ובנאל עד-לקום ויהי
 34 תצאתיו הנרדן: ושב הגבול למה אונות תבור ויצא
 משם חקקה ופגע בנבלון מנגב ובאשר פגע מים וביהודה
 לה הנרדן מזרח השמש: וערי מבצר הצדנים צר ותמת
 36 רקת ובגרת: ואדמה והרמה וחצור: וקדש וארבעי
 37 ועין חצור: ויראון ומגדל-אל חרם ובית-ענת ובית שמש
 38 ערים תשע עשרה וחצרתון: זאת נחלת משה בני-נפתלי
 מ למשפחתם הערים וחצרתון: למשה בני-דן
 41 למשפחתם יצא הגורל השביעי: ויהי גבול נחלתם
 42 צרעה ואשתאול ועיר שמש: ושעלבן ואילון ותלה:
 43 ואילון ותמנתה ועקרון: ואלתקנה וגבתון ובעלת:
 44 ויהוד ובני-ברק וגת-רמון: ומי הנרדן והרדן עד-הגבול
 45 מול יפו: ויצא גבול בני-דן מהם ויעלו בני-דן ויגלחמו
 46 עם-לשם וילכדו אותה ויפו אותה לפי-חרב וירשו
 אותה וישבו בה ויקראו ללשם דן בשם דן אביהם:
 48 זאת נחלת משה בני-דן למשפחתם הערים האלה
 49 וחצרתון: ויכלו לנחל את-הארץ לגבולתיה ויתנו
 נ בני-ישראל נחלה ליהושע בדנן בתוכם: על-פי יהוה
 נתנו לו את-העיר אשר שאל את-תמנת-סרח בתר
 51 אפרים ויבנה את-העיר וישב בה: אלה הנחלות אשר-
 נחלו אלעזר הכהן ויהושע בדנין וראשי האבות למשוח
 בני-ישראל בגורל בשלה לפני יהוה פתח אהל מועד
 ויכלו מחלק את-הארץ:

כ CAP. XX.

א וידבר יהוה אלי-יהושע לאמר: דבר אל-בני ישראל
 לאמר

- פאר נפתלי'ס קינדער איז ארויס דער זעקסטער גורל; פאר נפתלי'ס קינדער נאָך זייערע פאָמיליען.
- 33 זייער גרענעץ איז געוועזען פון חלף, ביי'ן פלוין בצעננים, אדמי הנקב און יבנאל ביז לקום; ציהענדיג זיך ביי דעם ירדן.
- 34 פון דאָרטען האָט זיך דער גרענעץ צוריקגעקעהרט צו מערב־זייט פון אזנות־תבור און איז ארויס צו חקקה, בעריהרענדיג זבלו'ען פון דרום־זייט, אש'ר'ן פון מערב־זייט און יהודה'ן ביי'ן ירדן, מזרח־צו.
- 35 די פעסטע שטערט זיינען געוועזען: צדים, צר, חמת, רקת, און כנרת.
- 36 אדמה, רמה, און חצור.
- 37 קדש, אדרעי, און עין־חצור.
- 38 יראון, מגדל־אל, חרם, בית־ענת, און בית שמש — ניינצעהן שטערט מיט זייערע דערפער.
- 39 דאָס איז דער בעזיי־טהייל פון דעם שבט פון נפתלי'ס קינדער נאָך זייערע פאָמיליען, זייערע שטערט מיט זייערע דערפער.
- 40 צו דעם שבט פון דן'ס קינדער נאָך זייערע פאָמיליען איז ארויס דער זיעבעטען גורל.
- 41 דער גרענעץ פון זייער בעזיי־טהייל איז געוועזען: צרעה, אשתאול, און עיר שמש.
- 42 שעלבי, אילון, און יתלה.
- 43 אילון, תמנתה, און עקרון.
- 44 אלתקה, גבתון, און בעלת.
- 45 יהד, בני־ברק, און גת־רמון.
- 46 מי הירקון, און רקון, ביי'ן גרענעץ קעגען איבער יפו.
- 47 דערמיט האָט זיך געענדיג דן'ס גרענעץ; נאָר דן'ס קינדער זיינען גע־גאָנגען, האָבען מלחמה געהאַלטען אויף לשם, איינגענומען איהר, אויס־גע'הרג'עט די איינוואוינער מיט'ן שאַרפען שווערד, צוגענומען איהר און בעזעצט זיך. לשם האָבען זיי איבערגעלייגט אויף „דן“, ווי זייער פאָ־טער'ס נאָמען.
- 48 דאָס איז דער בעזיי־טהייל פון שבט דן'ס קינדער נאָך זייערע פאָמיליען, דיעזע שטערט מיט זייערע דערפער.
- 49 אז זיי האָבען געענדיגט פונאָדערטהיילען דאָס לאַנד נאָך זייערע גרע־נעצען, האָבען די קינדער ישראל געגעבען יהושע'ן נון'ם זוהן אַ בעזיי־טהייל צווישען זיי.
- 50 נאָך דעם געבאָט פון גאָט האָבען זיי איהם געגעבען די שטאָדט תמנת־סרה, וואָס ער האָט פערלאָנגט אויפ'ן באַרג אפרים. ער האָט איבערגע־בויט די שטאָדט און האָט אין איהר געוואוינט.
- 51 דאָס זיינען די בעזיי־טהיילען, וועלכע אַלעזר דער כהן און יהושע נון'ם זוהן מיט די הויפט־פאָטערס פון די קינדער ישראל'ס שטאַמען האָבען איינגעטהיילט אין שלח פאר גאָט, ביין אריינגאנג פון פערזאַמלונגס געצעלט, מיט אַ גורל. אז זיי האָבען געענדיגט פונאָדער טהיילען דאָס לאַנד

קאָפּימעל כ

1 האָט גאָט גערעדט צו יהושע'ן, זאָגענדיג:

לאמר תנו לכם את ערי המקלט אשר דברתי אליכם
 ביד משה: לנו שמה רוצח מכה נפש בשגגה בכלי-
 3 דעת והיו לכם למקלט מגאל הדם: וגם אל אחת |
 4 מהערים האלה ועמד פתח שער העיר ודבר באזני
 וקני העיר והיא את דבריו ואספו אתו העירה אליהם
 ונתנורלו מקום וישב עמם: וכי ירדף גאל הדם אחריו ה
 ולא יסגרו את הרצח בידו כי בכלי דעת הכה את רגלו
 ולא שגא הוא לו מתמול שלשום: וישב | בעיר ההיא
 6 עד עמדו לפני העדה למשפט עדמות הכהן הגדול
 אשר יהיה בימים ההם או | ושוב הרוצח ובא אל עירו
 ואל ביתו אל העיר אשר ינס משם: ויקדשו את מקדש
 7 בגליל בקר נפתלי ואת שקם בקר אפרים ואת קרית
 ארבע היא חברון בקר יהודה: ומעבר לירדן ריחו
 8 מזרחה נתנו את פצר במדבר במישר ממטה ראובן
 ואת דאמות בגלעד ממטה נד ואת גלון בפשן ממטה
 9 מנשה: אלה היו ערי המועדה לכל בני ישראל ולגל
 הַגֵּר בתוכם לנו שמה כל מכה נפש בשגגה ולא ימות
 ביד גאל הדם עד עמדו לפני העדה:

כא CAP. XXI.

כא

ויגשו ראשי אבות הלויים אל אלעזר הכהן ואל יהושע
 2 בדנון ואל דראשי אבות המטות לבני ישראל: וידברו
 אליהם בשלה בארץ פנען לאמר יהנה צנה ביד משה
 לתת לנו ערים לשבת ומגרשיהן לבהמתנו: ונתנו בני-
 3 ישראל ללויים מנחלתם אל פי יהוה את הערים האלה
 ואת מגרשיהן: ויצא הנורל למשפחת הקהתי והיו
 4 לבני אהרן הכהן מן הלויים ממטה יהודה וממטה
 השמעוני וממטה בנימן בגורל ערים שלש עשרה:

ולבני

- 2 רייד צו די קינדער ישראל אזוי: „בעשטימט אייך די ענטרינונגס-שטעדט, ווי איך האָב אייך געהייסען דורך משה'ן.
- 3 אהין זאָל אַנטלויפֿען אַ מערדער, וואָס דערשלאָגט אַ פֿערזאָן אונוויליג — ניט וויסענדיג. זיי זאָלען ביי אייך זיין אַ רעטונגס אָרט פֿון בלוט־פֿערוואַנדטען.
- 4 ווען איינער אַנטלויפט אין איינע פֿון די עזע שטעדט, זאָל ער שטעהן בלייבען ביי'ן שטאָדט־טהויער און זאָל דערצעהלען די עלטסטע פֿון שטאָדט זיין פּאַסירונג, דאָן וועלען זיי איהם צו זיי אין שטאָדט אריינ־נעהמען און געבען איהם אַן אָרט און ער זאָל מיט זיי וואוינען.
- 5 אַז דער בלוט־פֿערוואַנדטער וועט נאָכיאָגען איהם, זאָלען זיי דעם מער־דער איהם ניט ארויפגעבען — ער האָט דאָך ניט וויסענדיג דערשלאָגען; זיין פֿריינד, וועמען ער האָט ניט פֿיינד געהאַט פֿון געכטען עהערנעכטען.
- 6 ער זאָל זיך אין יענע שטאָדט אויפהאַלטען ביז ער וועט שטעהן פֿאַר'ן געמיינדע־געריכט, און נאָכדעם ביז עס וועט שטאַרבען דער אָבער־כהן וואָס וועט זיין אין יענע צייט; דאָן ערשט קען זיך דער מערדער צוריק־קעהרען און קומען צו זיין שטאָדט אין זיין הויז — צו דער שטאָדט פֿון וועלכע ער איז אַנטלאָפֿען.
- 7 און זיי האָבען בעשטימט קדש אין גליל, אויף דעם באַרג פֿון נפתלי, שכם אויף דעם באַרג פֿון אפרים, און קרית ארבע, (דאָס איז חברון) אויף דעם באַרג פֿון יהודה.
- 8 און פֿון יענער זייט ירדן, ביי יריחו אין דער מזרח־זייט, האָבען זיי אָנגע־געבען — בצר אין דער מדבר, אין פֿלוין פֿון שבט ראובן, ראמות אין גלעד פֿון שבט גד, גולן אין בשן פֿון שבט מנשה.
- 9 די דאָזיגע זיינען געוועזען די בעשטימטע שטעדט פֿאַר אלע קינדער ישראל, אויף פֿאַר דעם פֿרעמדען וואָס האַלט זיך אויף צווישען זיי. אַז עס זאָל דאָרט אַהין אַנטלויפֿען איטליכער וואָס דערשלאָגט אַ פֿערזאָן אומגערו, אים ער זאָל ניט שטאַרבען דורך די האַנד פֿון דעם בלוט־פֿערוואַנדטען ביז ער וועט זיך שטעלען פֿאַר דער געמיינדע.

קאפיטעל כא

- 1 און די הויפט פּאָטערס פֿון די לויס האָבען גענעהנט צו אַלעזר דעם כהן, און צו יהושע בן־נון, און צו די הויפט־פּאָטערס פֿון די שבטים פֿון די קינדער ישראל.
- 2 און זיי האָבען צו זיי גערעדט אין שלה, אין דעם לאַנד כנען, אזוי צו זאָגען: „נאָט האָט געבאָטען דורך משה'ן, אַז מען זאָל אונז געבען שטעדט צו וואוינען און ווידע פֿלעצער פֿאַר אונזערע בהמות.“
- 3 דאָן האָבען די קינדער ישראל געגעבען די לויס, לויט גאָט'ס בעפעהל, פּאָלגענדע שטעדט מיט זייערע ווידע־פֿלעצער.
- 4 און עס איז ארויס דער גורל פֿאַר דער פּאַמיליע קהתי און עס איז געוועזען פֿאַר אהרן דעם כהן'ס זיהן, פֿון די לויס; פֿון שבט יהודה, פֿון שבט שמעון, און פֿון שבט בנימן, — דורך אַ גורל — דרייצעהן שטעדט.

ה וּלְבָנֵי קָהַת הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפַּחַת מִפְּהֵ-אֶפְרַיִם וּמִמִּשְׁפַּחַת
 6 דָּן וּמִחֲצֵי מִפְּהֵ מְנַשֶּׁה בְּנוֹרָל עָרִים עָשׂוּ: וּלְבָנֵי
 גִּרְשׁוֹן מִמִּשְׁפַּחַת מִפְּהֵ-יִשְׁשַׁכָּר וּמִמִּפְּהֵ-אֲשֵׁר וּמִמִּפְּהֵ
 נַפְתָּלִי וּמִחֲצֵי מִפְּהֵ מְנַשֶּׁה בְּבֶשֶׁן בְּנוֹרָל עָרִים שְׁלֹשׁ
 7 עָשָׂה: לְבָנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפַּחַתָּם מִמִּפְּהֵ רְאוּבֵן
 8 וּמִמִּפְּהֵ-נָדָב וּמִמִּפְּהֵ זְבוּלֹן עָרִים שְׁתֵּים עָשָׂה: וַיִּתְּנוּ
 בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לְלוֹיִם אֶת-הָעָרִים הָאֵלֶּה וְאֶת-מִגְרָשֵׁיהֶן
 9 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד-מֹשֶׁה בְּנוֹרָל: וַיִּתְּנוּ מִמִּפְּהֵ
 בְּנֵי יְהוּדָה וּמִמִּפְּהֵ בְנֵי שֹׁמְרוֹן אֶת הָעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר-
 י יִקְרָא אֶתְהֶן בְּשֵׁם: וַיְהִי לְבָנֵי אֶהֱרָן מִמִּשְׁפַּחַת הַקֹּהֲנִים
 11 מִבְּנֵי לֹוֹי כִּי לָהֶם הָיָה הַנּוֹרָל רְאִישׁוֹנָה: וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת-
 קָרִית אֲרֻבַּע אָבִי הָעֵינֹק הִיא חֶבְרוֹן בְּתֵר יְהוּדָה וְאֶת-
 12 מִגְרָשָׁה סְבִיבֹתֶיהָ: וְאֶת-שָׂדֵה הָעִיר וְאֶת-הַצִּירִיָּה נָתְנוּ
 13 לְכֹלֵב בְּדִיפְנָה בְּאֶחָתָּ: וּלְבָנֵי אֶהֱרָן הַכֹּהֵן נָתְנוּ
 אֶת-עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת-חֶבְרוֹן וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ וְאֶת-
 14 לְבָנָהּ וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ: וְאֶת-יִתְרֵל וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ וְאֶת-
 15 אֶשְׁתִּמּוֹעַ וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ: וְאֶת-חֶלֶן וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ וְאֶת-
 16 דְּבָר וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ: וְאֶת-עֵיִן וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ וְאֶת-יִשָּׁרָה
 וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ אֶת-בֵּית שֹׁמֵשׁ וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ עָרִים תְּשֶׁעַ
 17 מֵאֵת שְׁנֵי הַשְּׁבָטִים הָאֵלֶּה: וּמִמִּפְּהֵ בְּנֵימִן אֶת-
 18 גִּבְעוֹן וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ אֶת-זֹבֵעַ וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ: אֶת-עֲנַתוֹת
 וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ וְאֶת-עֶלְמוֹן וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ עָרִים אַרְבַּע:
 19 כִּלְעָרִי בְּנֵי-אֶהֱרָן הַכֹּהֲנִים שְׁלֹשׁ-עָשָׂר עָרִים וּמִגְרָשֵׁיהֶן:
 כ וְלְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי-קָהַת הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מִבְּנֵי קָהַת
 21 וַיְהִי עָרֵי גֹדְלָם מִמִּפְּהֵ אֶפְרַיִם: וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת-עִיר
 מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת-שֹׁכֵם וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ בְּתֵר אֶפְרַיִם וְאֶת-
 22 גֹּזֵר וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ: וְאֶת-קִבְצִים וְאֶת-מִגְרָשָׁהּ וְאֶת-בֵּית

הָרִון

- 5 און פאר קהת'ס איבעריגע זיהו פון די פאמיליען פון שבט אפרים פון שבט דן, און פון האלבען שבט מנשה, — דורך א גורל צעהו שטעדט.
- 6 און פאר גרשו'ס זיהו פון די פאמיליען פון שבט יששכר, פון שבט אשר, פון שבט נפתלי, און פון האלבען שבט מנשה, אין בשן — דורך א גורל — דרייצעהן שטעדט.
- 7 פאר מורי'ס זיהו נאך זייערע פאמיליען פון שבט ראובן, פון שבט גד, און פון שבט זבולן — צוועלף שטעדט.
- 8 און די קינדער ישראל האבען אוועקגעגעבען די לויים דיעזע שטעדט, מיט זייערע וויידע פלעצער דורך א גורל, אזוי ווי נאט האט געבאטען דורך משה'ן.
- 9 און זיי האבען געגעבען פון שבט פון יהודה'ס זיהו און פון שבט פון שמעון'ס זיהו, דיעזע שטעדט וואס מען האט זיי גערופען ביי דעם נאמען.
- 10 דאס האט בעלאנגט צו אהרן'ס קינדער, פון פאמיליע קהת, פון לוי'ס קינדער, ווייל פאר זיי איז ארויס דער ערשטער גורל.
- 11 זיי האבען זיי אָבעגעגעבן קרית ארבע פון דעם פאטער פון ענוק, (דאס איז חברון) אויף דעם בארג יהודה, מיט איהרע וויידע פלעצער רינגס ארום.
- 12 און דאס פעלד פון דער שטאָדט און זייערע דערפער האָבען זיי געגעבען צו כלב דעם זוהן פון יפנה, אלס זיין נחלה.
- 13 און צו די קינדער פון אהרן הכהן האָבען זיי געגעבען די מערדער ענט-לויפונגס שטעדט, חברון מיט איהרע וויידע פלעצער, און לבנה מיט איהרע וויידע פלעצער.
- 14 יתר מיט איהרע וויידע פלעצער, און אשתמוע מיט איהרע וויידע פלע-צער.
- 15 חולון מיט איהרע וויידע פלעצער, און דביר מיט איהרע וויידע פלעצער.
- 16 עין מיט איהרע וויידע פלעצער, יטה מיט איהרע וויידע פלעצער, און בית-שמש מיט איהרע וויידע פלעצער — ניין שטעדט פון די דאזיגע צוויי שבטים.
- 17 פון דעם שבט בנימין — גבעון מיט איהרע וויידע פלעצער, און גבע מיט איהרע וויידע פלעצער.
- 18 ענתות מיט איהרע וויידע פלעצער, און עלמוז מיט איהרע וויידע פלעצער — פיער שטעדט.
- 19 אלע שטעדט פאר אהרן'ס קינדער די כהנים — דרייצעהן שטעדט מיט זייערע וויידע פלעצער.
- 20 פאר די פאמיליען פון קהת'ס קינדער — די לויים וואָס זענען איבערגע-בליעבען פון די קינדער קהת — די שטעדט פון זייער גורל זענען געוועזען פון שבט אפרים.
- 21 זיי האָבען זיי געגעבען די מערדער ענטלויפונגס שטעדט שכם מיט איהרע וויידע פלעצער, אויף דעם בארג אפרים, און גזר מיט איהרע וויידע פלעצער.
- 22 קבצים מיט איהרע וויידע פלעצער, און בית חורון מיט איהרע וויידע פלעצער — פיער שטעדט.

- 23 חָרוֹן וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה עָרִים אַרְבַּע: וּמִמְּטַהֲדָן אֶת־
 24 אֶלְתָּקָא וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה אֶת־נֶבְתָן וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה: אֶת־אֵילָן
 וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה אֶת־נֶדְרִמֹן וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה עָרִים אַרְבַּע:
 וּמִמְּחֻצֵי מִטָּה מִנְשָׁה אֶת־תַּעֲנָן וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה וְאֶת־נֶגַת כַּה
 26 רְמוֹן וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה עָרִים שְׁתַּיִם: כָּל־עָרִים עֶשֶׂר
 27 וּמִנְרֶשֶׁה לַמִּשְׁפָּחֹת בְּנֵי־קֵהֶת הַנּוֹתָרִים: וְלִבְנֵי גִרְשׁוֹן
 מִמִּשְׁפַּחַת הַלְוִיִּם מִחֲצֵי מִטָּה מִנְשָׁה אֶת־עִיר מִקְלַט
 הָרֹצַח אֶת־גִּלְוֹן בְּבֶשֶׁן וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה וְאֶת־בַּעַשְׁתָּרָה וְאֶת־
 28 מִנְרֶשֶׁה עָרִים שְׁתַּיִם: וּמִמְּטָה יִשְׁשָׁכָר אֶת־קִשְׁיוֹן
 29 וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה אֶת־דְּבָרָת וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה: אֶת־נְרִמֹת וְאֶת־
 מִנְרֶשֶׁה אֶת־עֵין נָנִים וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה עָרִים אַרְבַּע:
 וּמִמְּטָה אֲשֶׁר אֶת־מִשְׁאֵל וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה אֶת־עֶבְדָּן וְאֶת־
 31 מִנְרֶשֶׁה: אֶת־חֶלְקֶת וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה וְאֶת־רָחָב וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה
 32 עָרִים אַרְבַּע: וּמִמְּטָה נַפְתָּלִי אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצַח
 אֶת־קָדֵשׁ בְּגִלְלִל וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה וְאֶת־חֲמַת דָּאֵל וְאֶת־
 33 מִנְרֶשֶׁה וְאֶת־קָרְתָן וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה עָרִים שְׁלֹשׁ: כָּל־עָרֵי
 הַנְּדָשָׁנִי לַמִּשְׁפָּחֹת שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר וּמִנְרֶשֶׁה:
 34 וְלַמִּשְׁפָּחֹת בְּנֵי־מְרָרִי הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מֵאֵת מִטָּה זְבוּלָן
 אֶת־יִקְנֶעִם וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה אֶת־קָרְתָה וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה: אֶת־
 35 לֵה הַמְּנָה וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה אֶת־נֶהֱלָל וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה עָרִים אַרְבַּע:
 36 וּמִמְּטַהֲנָד אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצַח אֶת־נְרִמֹת
 37 בְּגִלְעָד וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה וְאֶת־מַחְנֵים וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה: אֶת־
 חֶשְׁבוֹן וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה אֶת־יַעֲזָר וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה כָּל־עָרִים
 אַרְבַּע

27. v. עלן קרי 36. v בקצת ספרים נמצאו כאן ב ספרים רבים, לקוחים מרובי הדמס או ר
 סוסק סני וסיד, ובפי הדמויה אינם ואים לדוח, ולמען לא יחסר לקרא הציגום מה בגליון

* וממטה ראובן את־בָּצָר וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה וְאֶת־יְהִיעֶזֶר וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה:
 אֶת־קְרִמֹת וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה וְאֶת־מִימְעַת וְאֶת־מִנְרֶשֶׁה עָרִים אַרְבַּע:

- 23 פון דעם שבט דן — אלתקא מיט איהרע וויידע פלעצער, און גבתון מיט איהרע וויידע פלעצער.
- 24 אילון מיט איהרע וויידע פלעצער, און גת-רמון מיט איהרע וויידע פלע-צער — פיער שטערט.
- 25 פון דעם האלבען שבט מנשה — תענף מיט איהרע וויידע פלעצער, און גת רמון מיט איהרע וויידע פלעצער — צוויי שטערט.
- 26 אלע שטערט מיט זייערע וויידע פלעצער פאר די פאמיליען פון קהת'ס איבריגע קינדער זיינען געוועזען צעהן.
- 27 גרשון'ס קינדער פון די לויים פאמיליע, האָט מען געגעבען פון האלבען שבט מנשה — די מערדער ענטרינונג-שטאָרט גולן מיט איהרע וויידע פלאץ אין בשן און בעשתרה מיט איהר וויידע פלאץ — צוויי שטערט.
- 28 פון שבט יששכר — קשיון מיט איהרע וויידע פלעצער, און דברת מיט איהרע וויידע פלעצער.
- 29 ירמות מיט איהרע וויידע פלעצער, און עין גנים מיט איהרע וויידע פלעצער — פיער שטערט.
- 30 פון שבט אָשר — משאָל מיט איהרע וויידע פלעצער, און עכרון מיט איהרע וויידע פלעצער.
- 31 חלקת מיט איהרע וויידע פלעצער, און רחוב מיט איהרע וויידע פלעצער — פיער שטערט.
- 32 פון דעם שבט נפתלי האָבען זיי געגעבען אלס מערדער ענטלויפונגס שטאָרט, קדש אין גליל מיט איהרע וויידע פלעצער, חמות-דואר מיט איהרע וויידע פלעצער, און קרתן מיט איהרע וויידע פלעצער — דריי שטערט.
- 33 אלע שטערט פון גרשני, נאָך זייערע פאמיליען זענען געוועזען דרייצעהן שטערט מיט זייערע וויידע פלעצער.
- 34 צו די פאמיליען פון מררי'ס קינדער די איבריגע לויים — פון דעם שבט זבולן — יקנעם מיט איהרע וויידע פלעצער, און קרתה מיט איהרע וויידע פלעצער.
- 35 רמנה מיט איהרע וויידע פלעצער, און נהלל מיט איהרע וויידע פלעצער — פיער שטערט.
- 36* פון דעם שבט גד האָבען זיי געגעבען אלס מערדער אַנטלויפונגס שטערט, רמות און גלעד מיט איהרע וויידע פלעצער, און מחנים מיט איהרע וויידע פלעצער.
- 37 חשבון מיט איהרע וויידע פלעצער, און יעזר מיט איהרע וויידע פלע-צער — אלע שטערט פיער.

(*) און אלע תנ"ך זיינען דאָ פאלש געצויכענע צוויי פסוקים פון דברי הימים א' סג—סד, ריכטיג זיינען זיי אזוי: ומעבר לירדן ירחו למורת הירדן ממטה ראובן את בצר במדבר ואת מגרשית, ואת יהצה ואת מגרשית. ואת קדמות ואת מגרשית, ואת מיפעת ואת מגרשית. (ת. ש. נ.)

38 אַרְבַּע: כָּל־הָעָרִים לְבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפַּחְתָּם הַנּוֹתָרִים
 39 מִמִּשְׁפַּחֹת הַלְוִיִּם וַיְהִי גֹרְלָם עָרִים שְׁתַּיִם עִשְׂרֵה: כֹּל
 עָרֵי הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ אֶחָת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עָרִים אַרְבַּעִים וּשְׁמֹנֶה
 מ וּמִגְרָשֵׁיהֶן: תְּהִינָה הָעָרִים הָאֵלֶּה עִיר עִיר וּמִגְרָשֵׁיהֶן
 41 סְבִיבֹתֶיהָ בֵּן לְכָל־הָעָרִים הָאֵלֶּה: וַיִּתֵּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל
 אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָתֵת לְאַבוֹתָם וַיְרְשׁוּהָ וַיָּשְׁבוּ
 42 בָּהּ: וַיִּנַּח יְהוָה לָהֶם מִסְבִּיב כָּכָל אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לְאַבוֹתָם
 וְלֹא־עָמַד אִישׁ בַּפְּנֵיהֶם מִכָּל־אִיבֵיהֶם אֶת כָּל־אִיבֵיהֶם
 43 נָתַן יְהוָה בְּיָדָם: לֹא־נִפְל דָּבָר מִכָּל הַדְּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר־
 דִּבֶּר יְהוָה אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הַכֹּל כֹּא:

כֹּב CAP. XXII.

כֹּב

א אִזּו יִקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לְרֵאשֵׁי וְלַגְדֵי וְלַחֲצֵי מִשֵּׁה מְנַשֶּׁה:
 2 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲתֶם שְׁמַרְתֶּם אֶת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה אֲתֶכֶם
 מֹשֶׁה עַבְדֵּי יְהוָה וְתִשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי לְכָל אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֲתֶכֶם:
 3 לֹא־עֲוַבְתֶּם אֶת־אֱחֵיכֶם זֶה יָמִים רַבִּים עַד הַיּוֹם הַזֶּה
 4 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְתֵּי מִצְוַת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְעַתָּה הִנֵּחַ
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְאֱחֵיכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם וְעַתָּה פָּנּוּ וּלְכוּ
 לָכֶם לְאֶהֱלִיכֶם אֶל־אָרֶץ אַחֲזַתְכֶם אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה
 ה עַבְדֵּי יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן: בָּקוּ שְׁמְרוּ מְאֹד לַעֲשׂוֹת אֶת־
 הַמִּצְוָה וְאֶת־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה אֲתֶכֶם מֹשֶׁה עַבְדֵי־יְהוָה
 לְאָחֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְלַבֵּת בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְשַׁמֵּר
 מִצְוֹתָיו וּלְדַבְּקֵיהֶם וּלְעַבְדוֹ בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם:
 6 וַיְבָרְכֶם יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׁלַחם וַיֵּלְכוּ אֶל־אֶהֱלִיחֶם: וְלַחֲצִי
 7 שִׁבְטֵי הַמְּנַשֶּׁה נָתַן מֹשֶׁה בְּבִשָּׁן וְלַחֲצִי נָתַן יְהוֹשֻׁעַ עַבְדֵּי
 אֱחֵיהֶם מִעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה וְגַם כִּי שִׁלַּחם יְהוֹשֻׁעַ אֶל־
 8 אֶהֱלִיחֶם וַיְבָרְכֶם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לֵאמֹר בְּנַכְסִים רַבִּים
 שׁוּבוּ אֶל־אֶהֱלִיכֶם וּבְמִקְנֵה רַב־מְאֹד בְּכֶסֶף וּבְזָהָב

ובנחשת

- 38 אלע שטערט פון מרר'ס קינדער נאך זייערע פאמיליען, וואָס זענען איבערגעבליבען פון די לויס פאמיליע, זייער גורל איז געוועזען — צוועלף שטערט.
- 39 אלע שטערט פון די לויס, צווישען דעם בעזויז פון די קינדער ישראל, זיינען געוועזען אכט און פערציג שטערט מיט זייערע ווידע פלעצער.
- 40 די דאָזיגע שטערט זיינען געוועזען איטליכע שטאָרט מיט איהרע ווידע פלעצער רינגס אַרום; אזוי זיינען געוועזען אלע ריעזע שטערט.
- 41 אזוי האָט גאָט אוועקגעגעבען צו ישראל דאָס גאנצע לאַנד וואָס ער האָט געשוואָרען זייער אור־פאַטערס אוועקצוגעבען — זיי האָבען עס צוגע־נומען און זיך דאָרטען בעזעצט.
- 42 און גאָט האָט זיי געגעבען רוה רינגס אַרום, אזוי ווי ער האָט געשוואָרען צו זייערע אור־פאַטערס; קיין מענש פון אלע זייערע פיינד האָט געקענט ביישטיין פאר זיי — אלע זייערע פיינד האָט גאָט געגעבען אין זייערע הענד.
- 43 עס איז ניט אָבגעפאלען קיין זאך פון דעם גאנצען גוטען צוואַנג וואָס גאָט האָט צוגעזאָגט דעם הויז ישראל; אלעס איז געקומען! ...

קאָפיטעל כב

- 1 דאן האָט יהושע גערופען דעם שבט ראובן, און גר און דעם האַלבען שבט מנשה,
- 2 און האָט צו זיי געזאָגט: איהר האָט געהיט אלעס וואָס משה גאָט'ס דייע נער האָט אייך געבאָטען, איהר האָט אויך געהאָרכט צו מיין קול אין אלעס וואָס איך האָב אייך געבאָטען.
- 3 איהר האָט ניט פערלאָזען אייערע ברידער שוין פיעלע טעג, ביז צום היינטיגען טאָג, און איהר האָט געהיט די היטונג פון אייער גאָט'ס געבאָט.
- 4 און יעצט האָט אייער גאָט געגעבען רוה צו אייערע ברידער אזוי ווי ער האָט זיי צוגעזאָגט, אַלזאָ קעהרט אייך אום און געהט צו אייערע געצעלטען אין דעם לאַנד פון אייער בעזויז, וואָס משה גאָט'ס דייענער האָט אייך געגעבען אויף דער אַנדערע זייט ירדן.
- 5 נור היט זעהר צו טהאָן די בעפעהלען פון דער תורה וואָס משה גאָט'ס דייענער האָט אייך געבאָטען — צו לייעבען אייער גאָט, צו געהן אין אלע זיינע וועגען, צו היטען זיינע בעפעהלען, זיך אן איהם בעהעפטען, און דייענען איהם מיט אייער גאנצען האַרץ און מיט אייער גאנצע זעלען.
- 6 יהושע האָט זיי געבענשט און האָט זיי אוועקגעשיקט, און זיי זיינען גע־גאנגען צו זייערע געצעלטען.
- 7 (צו איין האַלבען שבט מנשה האָט משה איינגעטהיילט אין בשן, און צום אַנדערען האַלבען האָט יהושע געגעבען צווישען זייערע ברידער אויף דער אַנדערע זייט ירדן, מערב־זייט אויף זיי האָט יהושע געפענשט, ווען ער האָט זיי אוועקגעשיקט צו זייערע געצעלטען.)
- 8 און האָט צו זיי געזאָגט, אזוי צו זאָגען: מיט פיעל רייכטום קעהרט צוריק צו אייערע געצעלטען — מיט זעהר פיעל בהמות, מיט זילבער,

- ובנחשת ובברזל ובשלמות הרבה מאד חלקו שלל
 איביכם עם אחיכם: וישבו וילכו בני־ראובן ובני־
 9 גַד וַחֲצִי שִׁבְטֵי הַמְּנַשֶּׁה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִשְׁלַח אֲשֶׁר־
 בָּאָרֶץ כְּנָעַן לְלֶכֶת אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־אֶרֶץ אַחֲזֵתָם
 אֲשֶׁר נֶאֱחָזֶנָּה עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: וַיָּבֹאוּ אֶל־
 גִּלְיָלוֹת הַיַּרְדֵּן אֲשֶׁר בָּאָרֶץ כְּנָעַן וַיִּבְנוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־
 גַד וַחֲצִי שִׁבְטֵי הַמְּנַשֶּׁה שֵׁם מִזְבֵּחַ עַל־הַיַּרְדֵּן מִזְבֵּחַ גָּדוֹל
 לַמַּרְאָה: וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִנֵּה־בָנוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן
 וּבְנֵי־גַד וַחֲצִי שִׁבְטֵי הַמְּנַשֶּׁה אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֶל־מוֹל אֶרֶץ
 כְּנָעַן אֶל־גִּלְיָלוֹת הַיַּרְדֵּן אֶל־עֵבֶר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁמְעוּ
 12 בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְהֲלוּ כָּל־עֵדֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹחַ לַעֲלוֹת
 עִלְיהֶם לַצָּבֹא: וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן
 13 וְאֶל־בְּנֵי־גַד וְאֶל־חֲצִי שִׁבְטֵי־הַמְּנַשֶּׁה אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶת־
 פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן: וַעֲשֶׂרֶה נְשָׂאִים עִמּוֹ נְשֵׂי־אֶחָד
 נְשֵׂי־אֶחָד לְבֵית אָב לְכָל מִשְׁוֹת יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ רֹאשׁ
 14 בֵּית־אֲבוֹתָם הָמָּה לְאֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל: וַיָּבֹאוּ אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן
 וְאֶל־בְּנֵי־גַד וְאֶל־חֲצִי שִׁבְטֵי־הַמְּנַשֶּׁה אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד וַיְדַבְּרוּ
 16 אִתָּם לֵאמֹר: כֹּה אָמְרוּ כָּל־עֵדֶת יְהוָה מִהַר־הַמַּעֲלָל
 הַזֶּה אֲשֶׁר מַעַלְתֶּם בְּאֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי
 יְהוָה בְּבִנְיַתְכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ לְמַרְדְּכֶם הַיּוֹם בַּיהוָה:
 17 הַמַּעֲטָלְנוּ אֶת־עֵינֵינוּ פָּעוּר אֲשֶׁר לֹא־הִטְהַרְנוּ מִמֶּנּוּ עַד
 18 הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי הַנֶּגֶף בְּעֵדֶת יְהוָה: וְאַתֶּם תֵּשְׁבוּ הַיּוֹם
 מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְהָיָה אִתְּם תְּמִידוֹ הַיּוֹם בַּיהוָה וּמִתָּר אֶל־
 19 כָּל־עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִקְצֹף: וְאֵךְ אִם־טִמְאַה אֶרֶץ אַחֲזֵתְכֶם
 עֲבְרוּ לָכֶם אֶל־אֶרֶץ אַחֲזֵת יְהוָה אֲשֶׁר שְׂכֵן־שָׁם מִשְׁכַּן
 יְהוָה וְהֶאֱחָזוּ בְּתוֹכֵנוּ וּבַיהוָה אֶל־תְּמִידוֹ וְאוֹתֵנוּ אֶל־
 תְּמִידוֹ בְּבִנְיַתְכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ מִבְּלַעֲדֵי מִזְבֵּחַ יְהוָה
 אֶלְהֹתֵינוּ: הֲלֹא־עָבַן בֶּן־זֶרַח מַעַל מַעַל בְּחָרָם וְעַל־כֵּן

- מיט גאלד, מיט קופער, מיט אייזען, און מיט זעהר פיעל קליידער; טהיילט אָבער דעם רויב פון אייערע פיינד מיט אייערע ברידער!
- 9 און ראובן'ס קינדער, און גד'ס קינדער, און דער האלבער שבט מנשה האָבען זיך אומגעקעהרט, און זיי זיינען אוועקגעגאנגען פון די קינדער ישראל, פון שלוה, וואָס איז אין דעם לאַנד כנען, אום צו געהן צום לאַנד גלעד, צו זייער בעזייג-לאַנד, וואָס זיי האָבען אין בעזייג גענומען נאָך גאָט'ס בעפעהל דורך משה'ן.
- 10 אז זיי זיינען געקומען צו די פראָווינצען פון ירדן וואָס אין דעם לאַנד כנען, האָבען די קינדער פון ראובן, פון גד, און דער האלבער שבט מנשה געבויט דאָרט אַ מזבח ביי דעם ירדן — אַ גרויסען מזבח — צום אָנועהען.
- 11 און די קינדער ישראל האָבען דערהערט זאָגענדיג: זעה, די קינדער פון ראובן, גד, און דער האלבער שבט מנשה האָבען געבויט אַ מזבח קעגען איבער דעם לאַנד כנען, ביי די ירדן פראָווינצען קעגען איבער די קינדער ישראל.
- 12 ווען די קינדער ישראל האָבען דאָס דערהערט האָט זיך די גאַנצע גע- מיינדע פּערזאָמעלט אין שלוה, צו געהן מיט זיי מלחמה האַלטען.
- 13 נאָך די קינדער ישראל האָבען געשיקט צו די קינדער פון ראובן, פון גד, און דעם האַלבען שבט מנשה, אין גלעד — פּנחס, אלעזר דעם כהן'ס זון
- 14 און צעהן פירסטען מיט איהם, איין פירסט פון יעדער הויפט-הויז פון אַלע שבטים פון ישראל — איטליבער מאן איז געוועזען דער הויפט פון זייערע פאַמיליען הייזער — צו די טויענדע פון ישראל,
- 15 זיי זיינען געקומען צו די קינדער פון ראובן, פון גד, און צו דעם האַלבען שבט מנשה קיין גלעד, און האָבען מיט זיי גערעדט אזוי צו זאָגען:
- 16 אזוי זאָגט די גאַנצע גאָט'ס געמיינדע: וואָס איז די דאָזיגע איבערטער- טונג, וואָס איהר האָט איבערטערטען קעגען דעם גאָט פון ישראל אָפּצור קעהרען יעצט פון גאָט בויענדיג אַ מזבח? היינט זייט איהר קעגען גאָט?
- 17 איז דען ווינציג פאר אונז די זינד פון פּעור, פון וועלכע מיר זיינען נאָך ניט גערייניגט ביז צו דעם היינטיגען טאָג, אַבוואָהל עס איז שוין געוועזען אַ פּלאַג אין דער געמיינדע פון גאָט?
- 18 און איהר געהט יעצט אוועק פון גאָט? די ענדע וועט זיין — איהר וועט היינט ווידערשפעניגען קעגען גאָט, און מאַרגען וועט גאָט צאָרנען איבער דער גאַנצער געמיינדע פון ישראל...
- 19 אויב דאָס לאַנד פון אייער בעזייג איז אומריין, געהט אריבער צו גאָט'ס לאַנד, דער בעזייג וואו גאָט'ס משכן רוהט, און נעהמט בעזייג צווישען אונז. אָבער קעגען גאָט זאָלט איהר ניט ווידערשפעניגען, אויך קעגען אונז זאָלט איהר ניט ווידערשפעניגען, מיט אייער בויען אַ מזבח אויסער גאָט'ס מזבח.
- 20 האָט דען ניט עכן, זרח'ס זון אליין אַ זינד בעגאַנגען אין דעם פּער- וויסטונג און דער צאָרן איז געוועזען איבער דער גאַנצער געמיינדע פון ישראל? דער איין מאן האָט ניט אליין געליטען פאַר זיין זינד...

כַּל-עֲדַת יִשְׂרָאֵל יְהוָה קָצַף וְהוּא אִישׁ אֶחָד לֹא נָעַץ
 21 בְּעֵינָיו: וַיַּעֲנוּ בְנֵי-רְאוּבֵן וּבְנֵי-גָד וַחֲצֵי שִׁבְטַת מְנַשֶּׁה
 22 וַיַּדְבְּרוּ אֶת-רְאִשֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל: אֵל | אֱלֹהִים | יְהוָה
 אֵל | אֱלֹהִים | יְהוָה הוּא יָדַע וַיִּשְׂרָאֵל הוּא יָדַע אִם-
 23 בְּמַרְדָּ וְאִם-בְּמַעַל בַּיהוָה אֶל-תּוֹשִׁיעֵנו הַיּוֹם הַזֶּה: לִבְנוֹת
 לָנוּ מִזְבֵּחַ לְשׁוּב מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְאִם-לְהַעֲלוֹת עָלָיו עֹלָה
 וּמִנְחָה וְאִם-לַעֲשׂוֹת עָלָיו זְבָחֵי שְׁלָמִים יְהוָה הוּא יִבְכַּשׁ:
 24 וְאִם-לֹא מִדְּאָגָה מִדְּבַר עֲשִׂינוּ אֶת-זֹאת לֵאמֹר מִחֹר
 וַיֹּאמְרוּ בְנֵיכֶם לְבָנֵינוּ לֵאמֹר מִהֲדַלְכֶם וּלְיִדְוָה אֱלֹהֵינוּ
 כֹּה יִשְׂרָאֵל: וְגִבּוֹל נִתְּן יְהוָה בֵּינֵנוּ וּבֵינֵיכֶם בְּנֵי-רְאוּבֵן וּבְנֵי-
 גָד אֶת-הַחֹרֶדֶן אֵיזְדַּלְכֶם חֶלֶק בַּיהוָה וְהַשְׁפִּיתוּ בְנֵיכֶם
 26 אֶת-בָּנֵינוּ לְבִלְתִּי יִרְאֵ אֶת-יְהוָה: וַנֹּאמֶר נַעֲשֶׂה-יְנָא לָנוּ
 27 לִבְנוֹת אֶת-הַמִּזְבֵּחַ לֹא לְעֹלָה וְלֹא לְזֹבַח: כִּי עַד הוּא
 בֵּינֵנוּ וּבֵינֵיכֶם וּבֵין דְּרוֹתֵינוּ אַחֲרֵינוּ לְעַבֵּד אֶת-עַבְדַּת
 יְהוָה לְפָנָיו בְּעֹלוֹתֵינוּ וּבִזְבָּחֵינוּ וּבְשִׁלְמֵינוּ וְלֹא-יֹאמְרוּ
 28 בְנֵיכֶם מִחֹר לְבָנֵינוּ אֵיזְדַּלְכֶם חֶלֶק בַּיהוָה: וַנֹּאמֶר וְיְהוָה
 כִּי-יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ וְאֶל-דְּרוֹתֵינוּ מִחֹר וַיֹּאמְרֵנוּ רֵא אֶת-
 תְּבִנֹת מִזְבֵּחַ יְהוָה אֲשֶׁר-עָשׂוּ אֲבוֹתֵינוּ לֹא לְעֹלָה וְלֹא
 29 לְזֹבַח כִּי-עַד הוּא בֵּינֵנוּ וּבֵינֵיכֶם: חֲלִילָה לָנוּ מִמֶּנּוּ
 לְמַרְדָּ בַּיהוָה וּלְשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ
 לְעֹלָה לְמִנְחָה וּלְזֹבַח מִלֶּכֶד יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר
 ל לְפָנָי מִשְׁכָּנִי: וַיִּשְׁמַע פִּינְחָס הַכֹּהֵן וְנָשִׂאִי הַעֲוֹדָה
 וְרִאשֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶת-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
 דִּבְּרוּ בְנֵי-רְאוּבֵן וּבְנֵי-גָד וּבְנֵי מְנַשֶּׁה וַיִּטַּב בְּעֵינֵיהֶם:
 31 וַיֹּאמֶר פִּינְחָס בֶּן-אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל-בְּנֵי רְאוּבֵן וְאֶל-
 בְּנֵי-גָד וְאֶל-בְּנֵי מְנַשֶּׁה הַיּוֹם יָדַעְנוּ כִּי-בָתוּכְתֵי יְהוָה
 אֲשֶׁר לֹא-מַעַלְתֶּם בַּיהוָה הַמַּעַל הַזֶּה אֲנִי הַעֲלִיתֶם אֶת-
 32 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן יְהוָה: וַיָּשֶׁב פִּינְחָס בֶּן-אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן |

- 21 די קינדער פון ראובן, פון גד, און דער האלבער שבט מנשה האָבען געענט פערט און האָבען גערערט מיט די הויפטען פון די טויזענדע פון ישראל :
- 22 נאָר איין גאָט ווייס, אויך ישראל זאָל עס וויסען — זויב מיר האָבען עס געטהאָן וועגען וויערערשפעניגקייט אָדער וועגען איבערטערטונג קעגען גאָט, זאָלסט דו אונז ניט העלפען היילטיגען טאָג !
- 23 האָבען מיר אונז געבויט אַ מזבח אָפּצוקעהרען פון נאָכצופאַלגען גאָט, אויפצוברענגען בראַנד־אָפּפער, שפּייז־אָפּפער, אָדער פּריעד־אָפּפער — זאָל עס גאָט אליין פּאָדערען !
- 24 האָבען מיר דען זיעזעם ניט געטהאָן וועגען זאָרג, זאָגענדיג : ווען־עס־איז וועלען אייערע קינדער זאָגען צו אונזערע קינדער אזוי — „וואָס האָט איהר צו טהאָן מיט דעם גאָט פון ישראל ?
- 25 אַ גרענעץ האָט גאָט געמאַכט דעם ירדן צווישען אונז און צווישען אייך, איהר קינדער פון ראובן, און גד ; איהר האָט ניט קיין טהייל אין גאָט !” אזוי וועלען אייערע קינדער אונזערע קינדער מאַכען אויפהערען גאָט צו פּאַרכטען.
- 26 דאַריבער האָבען מיר בעשלאָסען : מיר וועלען אונז אָט אזוי אויף בויען אַ מזבח — ניט צו בראַנד־אָפּפער, און שלאַכט־אָפּפער,
- 27 נאָר ער זאָל זיין פאַר אַ בעווייז צווישען אונז און אייך, און אונזערע דורות וואָס וועלען דערלעבען נאָך אונז, צו דיענען דעם דיענסט פון גאָט פאַר איהם, מיט אונזערע בראַנד־אָפּפער, שלאַכט־אָפּפער, און פּריעד־אָפּפער, אום אייערע קינדער זאָלען ניט ווען־עס־איז זאָגען צו אונזערע קינדער : „איהר האָט ניט קיין חלק אין גאָט !”
- 28 דאַריבער האָבען מיר דאָס בעשלאָסען. ווען זיי וועלען יא אזוי צו אונז און אונזערע דורות ווען־עס־איז ריידען, וועלען מיר זאָגען : זעהט, די גע־שטאַלט פון גאָט'ס מזבח וואָס אונזערע עלטערן האָבען געמאַכט, ניט פאַר בראַנד־אָפּפער און שלאַכט־אָפּפער, נאָר ער זאָל זיין אַ בעווייז צווי־שען אונז און אייך.
- 29 עס איז ווייט פון אונז, מיר זאָלען ווידערשפעניגען קעגען גאָט אָפּצו־קעהרען היינט פון גאָט און בויען אַ מזבח פאַר בראַנד־אָפּפער, שפּייז־אָפּפער און שלאַכט־אָפּפער, אויסער גאָט'ס מזבח, וואָס איז פאַר זיין משכן.
- 30 ווען פּנחס דער כהן, די פּירסטען פון דער געמיינדע און די הויפטען פון די טויזענדע פון ישראל האָבען געהערט די ווערטער וואָס די קינדער פון ראובן גד, און מנשה האָבען גערעדט, איז עס וואָויל געפאלען אין זייערע אויגען.
- 31 און פּנחס, אלעזר דעם כהן'ס זוהן האָט געזאָגט צו די קינדער פון ראובן, גד, און מנשה : היינט ווייסען מיר אז גאָט איז צווישען אונז און דאָס איהר האָט ניט געזינדיגט קעגען גאָט מיט די דאָזיגע זינד, איהר האָט גערעטעט די קינדער ישראל פון גאָט'ס שטראַף.
- 32 און פּנחס, אלעזר דעם כהן'ס זוהן מיט די פּירסטען האָבען זיך אומגע־קעהרט פון די קינדער ראובן, און גד פון גלעד, צו דעם לאַנד כנען, צו די קינדער ישראל און האָבען זיי געבראַכט אַן ענטפער.

והנשיאים מאת בני־ראובן ומאת בני־גד מארץ הנגלעד
 אל־ארץ פנעז אל־בני ישראל וישבו אותם דבר: ויטב
 33 הדבר בעיני בני ישראל ויברכו אלהים בני ישראל ולא
 אמרו לצלות עליהם לצבא לשחת את־הארץ אשר בני־
 ראובן ובני־גד ישבים בה: ויקראו בני־ראובן ובני־גד
 34 למזבח כיעד הוא בינתינו כי יהיה האלהים:

כג CAP. XXIII.

כג

יהי מימים רבים אחרי אשר־הגית יהוה לישראל מפל־
 * איביהם מסביב ויהושע וקן פא בימים: ויקרא יהושע
 2 לכל־ישראל לזקניו ולראשיו ולשפטיו ולשטריו ויאמר
 אלהם אני וקנתי פאתי בימים: ואתם ראיתם את כל־
 3 אשר עשה יהוה אלהיכם לכל־הגוים האלה מפניכם
 כי יהוה אלהיכם הוא הנלחם לכם: ראו הפלתי לכם
 4 את־הגוים הנשארים האלה בנחלה לשבטיכם מן־הנהר
 וכל־הגוים אשר הכרתי ודיים הגדול מבוא השמש:
 ויהוה אלהיכם הוא יהרפם מפניכם והוריש אתם
 5 מלפניכם וירשתם את־ארצם כאשר דבר יהוה אלהיכם
 לכם: וחקקתם מאד לשמר ולעשות את כל־הכתוב
 6 בספר תורת משה לבלתי סור ממנו ימין ושמאל:
 לבלתי־בוא פגוים האלה הנשארים האלה אתכם
 7 ובשם אלהיהם לא־תנבירו ולא תשביעו ולא תעבדום
 ולא תשתחוו להם: כי אם־ביהוה אלהיכם תדבקו
 8 כאשר עשיתם עד היום הזה: ויורש יהוה מפניכם
 9 גוים גדלים ועצומים ואתם לא־עמד איש בפניכם עד
 היום הזה: איש־אחד מפם ירדה־אלף כי יהוה
 10 אלהיכם הוא הנלחם לכם כאשר דבר לכם: ונשמרתם
 11 מאד לנפשתיכם לא־הבה את־יהוה אלהיכם: כי אם־

שוב

33 דאָס וואָרט איז וואוילגעפאלען אין די אויגען פון די קינדער ישראל, און די קינדער ישראל האָבען געדאַנקט גאָט, און האָבען ניט מעהר געטראכט קעגען זיי מלחמה האַלטען, און פערדארבען דאָס לאַנד וואָס די קינדער פון ראובן און גר וואוינען דארין.

34 די קינדער פון ראובן און גר האָבען גערופען דעם מזבח „עד“ וואָרום ער איז אַ בעווייז צווישען אונז, אז נאָר גאָט איז אַ גאָט.

קאַפיטעל כג

- 1 נאָך פיעל טעג אז גאָט האָט געמאַכט ישראל רוהען פון אַלע זייערע פינד רינגס אַרום, און יהושע איז אַלט געוואָרען, געקומען אין טעג,
- 2 האָט יהושע גערופען גאַנץ ישראל, זייערע עלטסטע, הויפטלייטע, ריכטער, און זייערע אמטסלייטע, און האָט זיי געזאָגט: איך בין אַלט, איך בין שוין געקומען אין טעג;
- 3 איהר האָט דאָך געזעהען אַלעס וואָס אייער גאָט האָט געטהאָן פאַר אייך צו אַלע די דאָזיגע פעלקער; וואָרום נאָר אייער גאָט האָט פאַר אייך מלחמה געהאַלטען,
- 4 זעהט איך האָב פאַר אייך פאלען געלאָזען אַלס בעזיץ צו אייערע שבטים די דאָזיגע פעלקער, וואָס זיינען איבערגעבליבען ביי'ן ירדן, אויף אַלע פעלקער וואָס איך האָב פערשניטען, ביז'ן גרויסען ים וואו די זונן געהט אונטער.
- 5 אייער גאָט, וועט זיי נאָך פערשטויסען פאַר אייך, און וועט זיי פער-טרייבען פון אייך, אום איהר זאָלט בעזיצען זייער לאַנד, אזוי ווי אייער גאָט האָט אייך צוגעזאָגט.
- 6 שטאַרק אייך זעהר צו היטען און טהאָן אַלעס וואָס שטעהט געשריעבען אין משה'ס געזעץ-בוך—איהר זאָלט ניט אָפקעהרען רעכטס אָדער לינקס—
- 7 אום איהר זאָלט ניט אריינקומען צווישען די דאָזיגע פעלקער, וואָס זיינען אונטער אייך איבערגעבליבען, איהר זאָלט ניט דערמאָנען די נעמען פון זייערע אָפגעטער, איהר זאָלט ביי זיי ניט שווערען, איהר זאָלט זיי ניט דיענען, און איהר זאָלט אייך צו זיי ניט בוקען.
- 8 בעהעפט אייך נאָר אין אייער גאָט, אזוי ווי איהר האָט געטהאָן ביז דעם היינטיגען טאָג.
- 9 ווארום ער וועט פאַר אייך פערטרייבען גרויסע און שטאַרקע פעלקער, אזוי ווי עס האָט פאַר אייך קיין מענש געקענט בעשטעהן ביז היינטיגען טאָג,
- 10 אין מאָן פון אייך וועט נאָכיאָגען טויזענד, וואָרום אייער גאָט וועט פאַר אייך מלחמה האַלטען, אזוי ווי ער האָט אייך צוגעזאָגט.
- 11 היט זיך, ביי אייערע זעלען, צו לייעבען אייער גאָט!
- 12 וואָרום ווען איהר וועט אייך אוועקקעהרען און בעהעפטען צו די דאָזיגע פעלקער, די וואָס זיינען צווישען אייך איבערגעבליבען, און איהר וועט

שוב תשובו ודבקתם בַּיהוָה הַגּוֹיִם הָאֵלֹהִים הַגּוֹשְׁאֲרִים
הָאֵלֹהִים אִתְּכֶם וְהִתְחַתַּנְתֶּם בָּהֶם וּבְאִתְּם בָּהֶם וְהֵם בְּכֶם:
13 יְדוּעַ תִּדְעוּ כִּי לֹא יוֹסִיף יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְהוֹרִישׁ אֶת־
הַגּוֹיִם הָאֵלֹהִים מִלְּפָנֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לַפֶּחַ וּלְמוֹקֵשׁ וּלְשֹׂטֶט
בְּצַדֵּיכֶם וּלְצַנְנִים בְּעֵינֵיכֶם עַד אֲבַדְכֶם מֵעַל הָאָרֶץ
14 הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְהָיָה
אֲנֹכִי הוֹלֵךְ הַיּוֹם בְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ וַיִּדְעַתֶּם בְּכָל־לִבְבְּכֶם
וּבְכָל נַפְשְׁכֶם כִּי לֹא־נִפְלָא דְבַר אֶחָד מִכָּל הַדְּבָרִים
הַטּוֹבִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲלֵיכֶם הַכֹּל כִּי לָכֶם
15 לֹא־נִפְלָא מִמֶּנּוּ דְבַר אֶחָד: וְהָיָה כִּאֲשֶׁר־כָּא עֲלֵיכֶם כָּל־
הַדְּבַר הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲלֵיכֶם כִּן יִבֹּא
יְהוָה עֲלֵיכֶם אֵת כָּל־הַדְּבַר הַרְעֵ עַד־הַשְּׁמִימֵנִי אֹתְכֶם
מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: בְּעֵבְרְכֶם אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר צִוָּה
16 אִתְּכֶם וְהִלַּכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם וְחָרָה אַף־יְהוָה בְּכֶם וְאַבְדְתֶם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ
הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם:

כד CAP. XXIV.

כד

א וַיֹּאסֶף יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שִׁבְמָה וַיִּקְרָא
לְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְרָאשֵׁי וּלְשֹׁפְטֵי וּלְשֹׁמְרֵי וַיִּתְצַבּוּ לִפְנֵי
2 הָאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־הָעָם כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בַּעֲבַר הַנְּהַר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תְּרַח
3 אֲבִי אֲבִרְתָּם וְאֲבִי נַחֹר וַעֲבָדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים: וְאַחַר
אֶת־אֲבֵיכֶם אֶת־אֲבִרְתָּם מֵעֵבֶר הַנְּהַר וְאוֹלָךְ אוֹתוֹ בְּכָל־
4 אָרֶץ כְּנָעַן וְאֲרָב אֶת־זֶרְעוֹ וְאַתְּדָלוּ אֶת־יִצְחָק: וְאַתֶּן
לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאַתֶּן לְעִשָׂו אֶת־הַר שְׁעִיר
הַרְשֵׁת אוֹתוֹ וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם: וְאַשְׁלַח אֶת־

משה

אייד מיט זיי פעהייראטהען, איהר וועט צו זיי אריינקומען און זיי צו אייד.

13 וואָלט איהר געוויס וויסען, אז אייער גאָט וועט ניט מעהר פערטריי-
בען די דאָזיגע פעלקער פאר אייד, אָבער זיי וועלען אייד זיין אלס א נעץ
און א שטרויכלונג, שטעכערס אין אייערע זייטען, און דערנער אין אייערע
אויגען, ביז איהר וועט פערטיליגט ווערען פון דעם גוטען לאַנד וואָס
אייער גאָט אייד געגעבען.

14 אָט איך געה היינט דעם וועג פון דער גאַנצער וועלט, איהר פיהלט מיט
אייער גאַנצען האַרץ און זעלע, אז עס האָט ניט געפעהלט איין וואָרט
פון אלע גוטע ווערטער וואָס אייער גאָט וועגען אייד גערעדט, —
אלעס איז אייד אָנגעקומען, עס האָט ניט דערפון געפעהלט איין וואָרט.

15 אַלזאָ, אזוי ווי אלע גוטע זאכען, וואָס אייער גאָט האָט אייד צוגעזאָגט,
זיינען אייד אָנגעקומען, אזוי וועט גאָט אייד בריינגען אויף אייד דעם
גאַנצען שלעכטען צוואַנג, ביז ער וועט אייד פערטיליגען פון דעם גוטען
לאַנד, וואָס אייער גאָט אייד געגעבען.

16 ווען איהר וועט איבערטערעטען דעם בעפעהל פון אייער גאָט, וואָס ער
האָט אייד געבאָטען, און איהר וועט געהן און דיענען אַנדערע געטער,
און וועט אייד צו זיי בוקען, וועט דער צאָרן פון גאָט ברענען אויף אייד,
און איהר וועט געשווינד פערלוירען ווערען פון דעם גוטען לאַנד וואָס
ער האָט אייד געגעבען.

קאָפיטעל כד

1 און יהושע האָט איינגעזאמעלט אלע שבטים פון ישראל קיין שכם,
און ער האָט גערופען די עלטסטע פון ישראל, זייערע הויפטלייטע,
זייערע ריכטער און אמטסלייטע, און זיי האָבען זיך געשטעלט פאר
גאָט.

2 דאן האָט יהושע געזאָגט צו דעם גאַנצען פאָלק : אזוי האָט געזאָגט
דער גאָט פון ישראל — אויף יענער זייט טייד האָבען אייערע על-
טערן געוואוינט פון אייביג אָן, תרה אברהם'ס פאָטער, און נחור'ס
פאָטער, און זיי האָבען געדיענט פרעמדע אָפגעטער.

3 האָב איך גענומען אייער פאָטער, אברהם, פון יענער זייט טייד האָב
איהם דורכגעפיהרט דאָס גאַנצע לאַנד כנען, האָב געמעהרט זיינע קינדער
און האָב איהם געגעבען יצחק'ן,

4 יצחק'ן האָב איך געגעבען יעקב און עשו, — צו עשו האָב איך געגעבען
דעם באַרג שעיר ער זאָל עס בעזיצען, אָבער יעקב מיט זיינע קינדער
זיינען אראָפגעגאַנגען נאָך מצרים.

5 דאן האָב איך געשיקט משה און אהרן, און איך האָב געשלאָגען מצרים,
ווי עס איז בעוואוסט וואָס איך האָב זיי געטהאָן, און דערנאָך האָב איך
איך ארויסגעבראכט,

משה ואת־אֶהרֶן וְאֶנָּה אֶת־מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּקִרְבֹּךָ
 וְאַחַר הוֹצֵאתִי אֹתְכֶם: וְאֵצִיא אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם 6
 וְתָבֹאוּ הַיְמָה וַיְרִדְכֶם מִצְרַיִם אַחֲרַי אֲבוֹתֵיכֶם בְּרֶכֶב
 וּבַפָּרָשִׁים יַס־סוּף: וַיַּעֲקֹן אֶל־יְהוָה וַיִּשֶׁם מֵאִפְסָל 7
 בְּיַנִּיכֶם וּבֵין הַמִּצְרַיִם וַיָּבֹא עָלָיו אֶת־יְדֵי וַיִּכְסְהוּ
 וְהִרְאִינָה עֵינֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בַּמִּצְרַיִם וְתִשְׁבּוּ
 בַּמִּדְבָּר יָמִים רַבִּים: וְאָבִיאה אֹתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הָאָמְרִי 8
 הַיּוֹשֵׁב בְּעֵבֶר הַנְּהָר וַיִּלְחַמוּ אֹתְכֶם וְאַתֶּם בִּידְכֶם
 וְתִירְשׁוּ אֶת־אֶרֶץ וְאֲשִׁמִּידֶם מִפְּנֵיכֶם: וַיָּקָם בְּלֶךְ בֶּן־ 9
 צִפּוֹר מֶלֶךְ מֵאֵב וַיִּלְחַם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא לְבַלְעָם
 בֶּן־בְּעוֹר לְקַלֵּל אֹתְכֶם: וְלֹא אָבִיתִי לְשִׁמְעַל לְבַלְעָם וַיִּבְרַךְ 10
 בְּרוּךְ אַתְּכֶם וְאֵעַל אֹתְכֶם מִיָּדוֹ: וְתַעֲבְרוּ אֶת־הַנְּהָר 11
 וְתָבֹאוּ אֶל־יְרֵיחוֹ וַיִּלְחַמוּ בָנְכֶם בְּעַל־יְרֵיחוֹ הָאָמְרִי
 וְהַפְּרוֹזִי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהַגְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וְאַתֶּן
 אֹתְכֶם בִּידְכֶם: וְאִשְׁלַח לְפָנֵיכֶם אֶת־הַצִּרְעָה וְתַגְרֹשׁ 12
 אֹתְכֶם מִפְּנֵיכֶם שְׁנֵי מַלְכֵי הָאָמְרִי לֹא בְּתֹרֶכֶךָ וְלֹא
 בְּקִשְׁתְּךָ: וְאַתֶּן לָכֶם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יִנְעַת כְּהַ וְעָרִים 13
 אֲשֶׁר לֹא־בְנוֹתֶם וְתִשְׁבּוּ בָהֶם כְּרִמִּים וַיִּיתֵם אֲשֶׁר לֹא־
 נִשְׁעָתֶם אֹתָם אֲבָלִים: וְעַתָּה יְרֵאִי אֶת־יְהוָה וְעִבְדוּ אֹתוֹ 14
 בְּתַמִּים וּבְאֵמַת וְהִסִּירוּ אֶת־אֱלֹהִים אֲשֶׁר עִבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם
 בְּעֵבֶר הַנְּהָר וּבַמִּצְרַיִם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה: וְאִם רָע 15
 בְּעֵינֵיכֶם לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה בַּחֲרוּ לָכֶם הַיּוֹם אֶת־מִי
 תַעֲבֹדוּן אִם אֶת־אֱלֹהִים אֲשֶׁר־עִבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
 בְּעֵבֶר הַנְּהָר וְאִם אֶת־אֱלֹהֵי הָאָמְרִי אֲשֶׁר אֹתָם יֹשְׁבִים
 בְּאֶרֶץ וְאֲנִי וּבֵיתִי נַעֲבֹד אֶת־יְהוָה: וַעֲזַן הָעָם וַיֹּאמֶר 16
 חֲלִילָה לָנוּ מֵעֹזֵב אֶת־יְהוָה לַעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים: כִּי 17
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוּא הַמַּעֲלָה אֹתָנוּ וְאֶת־אֲבוֹתֵינוּ מֵאֶרֶץ

מִצְרַיִם

- 6 אז איך האָב אייערע עלטערן ארויסגעבראכט פון מצרים, איז ווען איהר זיינט געקומען צום ים האָבען די מצרים אייערע עלטערן נאָכגעזאָגט מיט רייטוועגען און רייטער ביז צום ים סוף,
- 7 האָבען זיי געשריענען צו גאָט, האָט ער געמאכט אַ פינסטערנים צוויי שעה זיי און צווישען די מצרים, ער האָט איבער זיי געבראכט דעם ים, און עס האָט זיי בערעקט; אייערע אויגען האָבען דאָך געזעהען וואָס איך האָב געטהאָן אין מצרים. אין דער מדבר האָט איהר זיך לאַנג אויפגע- האַלטען, פיעלע טעג.
- 8 ביז איך האָב אייך געבראכט צו דעם לאַנד פון אמורי וואָס האָט גע- וואוינט אויף יענער זייט ירדן; זיי האָבען מיט אייך מלחמה געהאַל- טען, נאָר איך האָב זיי אין אייערע הענד געגעבען, און איהר האָט אָבער- נומען זייער לאַנד, ווייל איך האָב זיי פאַר אייך פערטיליגט.
- 9 איז אויפגעשטאַנען בלק, צפור'ס זוהן קעניג פון מואָב, און האָט מלחמה געהאַלטען מיט ישראל, ער האָט אויך געשיקט און גערופען בלעם'ן בעור'ס זוהן אייך צו פלוצען.
- 10 אָבער איך האָב ניט געוואָלט הערען צו בלעם'ן — האָט ער אייך געמוזט בענשען, און איך האָב אייך גערעטעט פון זיין האַנד.
- 11 אז איהר זייט אַריבער דעם ירדן, און געקומען צו יריחו, האָבען די מענער פון יריחו מיט אייך מלחמה געהאַלטען; דער אמרי, פרזי, כנעני, חתי, גרנשי, חוי און יבוסי, וועלכע איך האָב געגעבען אין אייערע הענד.
- 12 איך האָב פאַר אייך אויך די וועספען געשיקט, און זיי האָבען זיי פון פאַר אייך פערטריבען — די צוויי מלכים פון אמורי — ניט מיט דיין שווערט און ניט מיט דיין בויגען.
- 13 און איך האָב אייך געגעבען דאָס לאַנד איבער וועלכעס איהר האָט אייך ניט בעמיט, און שטערט וואָס איהר האָט ניט געבויט, האָט איהר בע- וואוינט; וויינגערטען און איילבערטען וואָס איהר האָט ניט געפלאַנצט, עסט איהר;
- 14 יעצט, האָט מורא פאַר גאָט, דיענט איהם מיט גאַנצקייט און מיט אמת, און שאפט אָפּ די אָפגעטער וואָס אייערע עלטערען האָבען געדיענט אויף יענער זייט טייך, און אין מצרים, און דיענט גאָט אליין.
- 15 אויב עס איז שלעכט אין אייערע אויגען צו דיענען גאָט, קלייבט אייך היינט אויס וועמען איהר ווילט דיענען, ענטוועדער דעם גאָט וואָס אייך ערע עלטערן האָבען געדיענט אויף יענער זייט טייך, אָדער די אָפגעטער פון די אמורים וואָס איהר וואוינט אין זייער לאַנד — איך און מיין הויזגעזינד וועלען אימער דיענען נאָר גאָט!
- 16 און דאָס פאָלק האָט געענטפערט און געזאָגט: ווייט זאָל עס זיין פון אונז צו פערלאָזען גאָט אום צו דיענען אנדערע געטער!
- 17 נאָר אונזער גאָט, דער וואָס האָט אונז און אונזערע עלטערן ארויסגע- בראכט פון מצרים, פון דעם דיענסט־הויז, און וואָס האָט געטהאָן די דאָ- זיגע גרויסע צייכען פאַר אונזערע אויגען, און וואָס האָט אונז געהיט

מצרים מבית עבדים ואשר עשה לעינינו את-האֶתֶת
הגְדֹלוֹת הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁמְרֵנוּ בְּכָל-הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר-הֲלַכְנוּ בָּהּ
18 וּבְכָל הַעַמִּים אֲשֶׁר עָבְרָנוּ בְּקִרְבָּם: וַיִּגְרַשׁ יְהוָה אֶת־
כָּל-הָעַמִּים וְאֶת-הָאֱמֹרִי וַיֵּשֶׁב הָאָרֶץ מִפְּנֵינוּ נִסְ-אֲנַחְנוּ
19 נַעֲבֹד אֶת-יְהוָה כִּי-הוּא אֱלֹהֵינוּ: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל-הָעָם
לֹא תֹכְלוּ לַעֲבֹד אֶת-יְהוָה כִּי-אֱלֹהִים קְדָשִׁים הוּא אֱלֹ-
כ קִנּוּא הוּא לֹא-יֵשֵׂא לְפִשְׁעֵכֶם וּלְחַטָּאוֹתֵיכֶם: כִּי תַעֲזֹבוּ
אֶת-יְהוָה וְעִבַדְתֶּם אֱלֹהֵי נֹכַר וְשָׁב וְהִרַע לָכֶם וּכְלָה
21 אֶתְכֶם אַחֲרָי אֲשֶׁר-הֵיטִיב לָכֶם: וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל-יְהוֹשֻׁעַ
22 לֹא כִי אֶת-יְהוָה נַעֲבֹד: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל-הָעָם עֲדִים
אֲתֶם בְּכֶם כִּי-אַתֶּם בְּחַרְתֶּם לָכֶם אֶת-יְהוָה לַעֲבֹד אוֹתוֹ
23 וַיֹּאמְרוּ עֲדִים: וְעַתָּה הִסְרֹו אֶת-אֱלֹהֵי הַנֹּכֶר אֲשֶׁר
בְּקִרְבְּכֶם וְהִטּוּ אֶת-לִבְכֶם אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
24 וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל-יְהוֹשֻׁעַ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַעֲבֹד וּבְקוֹלוֹ
כִּה נִשְׁמָע: וַיְכַרֵּת יְהוֹשֻׁעַ בְּרִית לָעָם בַּיּוֹם הַהוּא וַיֵּשֶׁם לוֹ
26 חֶק וּמִשְׁפָּט בְּשֵׁכֶם: וַיִּכְתֹּב יְהוֹשֻׁעַ אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
בְּסֵפֶר תּוֹרַת אֱלֹהִים וַיִּקַּח אֶבֶן גְּדוֹלָה וַיִּקְרָא שֵׁם תַּחַת
27 הָאֵלֶּה אֲשֶׁר בְּמִקְדָּשׁ יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל-
כָּל-הָעָם הִנֵּה הָאֶבֶן הַזֹּאת תִּהְיֶה-כִּנּוּי לַעֲדָה כִּי-הוּא
שָׁמְעָה אֶת כָּל-אֲמֹרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עִמָּנוּ וְהוֹתֵרָה
28 בְּכֶם לַעֲדָה פֶּן-תִּכַחֲשׂוּן בְּאֱלֹהֵיכֶם: וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ
29 אֶת-הָעָם אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ: וַיְהִי אַחֲרָי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַיָּמַת יְהוֹשֻׁעַ בְּדִינֹו עֶבֶר יְהוָה בְּדָמָאָה וְעֶשֶׂר שָׁנִים:
ל וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בְּגִבּוֹל נַחֲלָתוֹ בְּתַמְנַת-סֹרֶחַ אֲשֶׁר בְּהַר-
31 אֶפְרַיִם מִצְפּוֹן לְהַר-נֶעֱשׂ: וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶת-יְהוָה כָּל
יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יְמֵי הַזִּקְנִים אֲשֶׁר הָאָרִיכוּ יָמִים
אַחֲרָי יְהוֹשֻׁעַ וְאֲשֶׁר יָדְעוּ אֶת כָּל-מַעֲשֵׂה יְהוָה אֲשֶׁר

עשה

- אויף דעם גאנצען וועג וואָס מיר זיינען געגאנגען, און אונטער אַלע פעלקער וואָס מיר זיינען זיי פארבייגעגאנגען.
- 18 און נאָט האָט פערטריבען פאַר אונז אַלע פעלקער, אויף דעם אמורי וואָכ האָט געוואוינט אין דעם לאַנד; דאַרום וועלען מיר דיענען נאָט, וואָרום נאָר ער איז אונזער נאָט!
- 19 און יהושע האָט געזאָגט צום פּאָלקס: איהר קענט ניט דיענען נאָט, וואָר רום ער איז אַ הייליגער נאָט, ער איז אַ ראַכענעהמעדיגער נאָט, ער וועט ניט פּערצייען אייערע פאַרברעכען און זינד.
- 20 אויב איהר וועט נאָט פּערלאָזען, נאָכדעם ווי ער האָט אייך גוטעס גע- טהאָן, און איהר וועט דיענען פּרעמדע געטער, וועט ער זיך אַבקהרען, וועט אייך שלעכטס טהאָן און וועט אייך פּערניכטען.
- 21 אָבער דאָס פּאָלק האָט געזאָגט צו יהושע: ניין, נאָר נאָט וועלען מיר דיענען!
- 22 האָט יהושע געזאָגט צו דעם פּאָלק: „איהר זיינט קעגען אייך אליין עדות דאָס איהר האָט אייך אויסגעקליבען נאָט, איהם צו דיענען“. און זיי האָבען געזאָגט: מיר זיינען עדות!
- 23 „יעצט, טהוט אָפּ די פּרעמדע געטער וואָס זיינען ביי אייך, און נייגט אייערע הערצער צו נאָט — דעם נאָט פון ישראל“.
- 24 און דאָס פּאָלק האָט געזאָגט צו יהושע'ן: נאָר אונזער נאָט וועלען מיר דיענען, און זיין קול וועלען מיר צו הערען!
- 25 דאן האָט יהושע מיט דעם פּאָלק דעמוזעלביגען טאָג אַן אָבמאָך געשלאָסען אין שכם און ער האָט דאָס געמאַכט פאַר אַ געזעץ און אַ רעכט.
- 26 און יהושע האָט איינגעשריעבען די דאָזיגע ווערטער אין נאָט'ס לעהרע- בוך, האָט גענומען אַ גרויסען שטיין און ער האָט איהם דאָרטען אויפגע- שטעלט אונטער דעם לינדען-בוים נעבען נאָט'ס מקדש.
- 27 און יהושע האָט געזאָגט צו דעם גאנצען פּאָלק: זעהט, דער דאָזיגער שטיין זאָל זיין אַן עדות צווישען אונז, וואָרום ער האָט געהערט אַלע רייד פון נאָט וואָס ער האָט מיט אונז גערעדט, און עס זאָל דאַרום זיין קעגען אייך אַלס עדות, איהר זאָלט ניט פּאלש זיין אייער נאָט.
- 28 דאן האָט יהושע אוועקגעשיקט דאָס פּאָלק איטליכען צו זיין בעזיץ.
- 29 נאָך די דאָזיגע פּאַסירונג איז יהושע בן נון נאָט'ס קנעכט געשטאָרבען, אין עלטער פון הונדערט מיט צעהן יאָהר.
- 30 און זיי האָבען איהם בעגראָבען אין דער גרענעץ פון זיין ערבטייל, אין תּמנת סרה, וואָס איז אויף דעם באַרג אפרים, אין דער צפון-זייט צו דעם באַרג געש.
- 31 און ישראל האָט געדיענט נאָט אַלע טעג פון יהושע, און אַלע טעג פון די עלטסטע וואָס האָבען נאָך יהושע'ן לענגער געלעבט און וואָס האָבען געזעהען אַלע נאָט'ס טהאַטען וואָס ער האָט געטהאָן צו ישראל.

- 32 נָשָׂא לְיִשְׂרָאֵל: וְאֶת־עֲצָמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר־הָעֵלוּ בְנֵי־
 יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשֵׂכֶם בְּחִלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר
 קָנָה יַעֲקֹב מֵאֵת בְּנֵי־הַמּוֹר אֲבֵי־שֵׁכֶם בְּמֵאָה קִשְׁמָה
 33 וַיְהִי לְבְנֵי־יוֹסֵף לְנַחֲלָה: וְאֶלְעָזָר בֶּן־אֶחָזָר מֵת וַיִּקְבְּרוּ
 אוֹתוֹ בְּנֹכְעֵת פִּינְתָס בֶּן אֲשֶׁר נִתְּדָלוּ בְּתַר אֶפְרָיִם:

ח ז ק

סכום הפסוקים של יהושע שש מאות וחמשים וששה. ותרן לשון
 אלם סימן: וחציו. ומחשבון עד רמת המצפה: וסדריו ארבעה
 עשר. היתה עלי יד יי' סימן:

32 יוסף'ס ביינער וואָס די קינדער ישראל האָבען אַרויפגעבראַכט פון מצרים האָבען זיי בעגראָבען אין שכם, אין דעם פעלד טהייל וואָס יעקב האָט געקויפט פון חמור'ס קינדער, דעם פאָטער פון שכם, פאַר הונדערט קשיטה, און עס איז געבליבען ביי יוסף'ס קינדער אַלס בעזיץ טהייל.

33 אויך אלעזר אהרן'ס זוהן איז געשטאָרבען, האָבען זיי איהם בעגראָבען אויף דעם באַרג פון פינחס זיין זוהן, וואָס מען האָט איהם געגעבען אין דעם באַרג אפרים.

ח ז ק.

אין ספר יהושע זיינען זעקס הונדערט פופציג זעקס פסוקים, די העלפט דערפון איז קאפיטעל יג, כו, ער האָט פיער און צוואַנציג קאפיטלאך.

שׁוֹפְטִים

LIBER JUDICUM.

CAPUT I. *

- א ויהי אחרי מות יהושע וישאלו בני ישראל ביהוה לאמר
2 מי יעלה לנו אלה כפנינו בתחלה להלחם בו: ויאמר
3 יהוה יהודה יעלה הנה נתתי אתהארץ בידו: ויאמר
יהודה לשמעון אחיו עלה אתי בגרלי ונקחמה בפנינו
4 והלכתי נסעני אתך בגורלך ויגדך אתו שמעון: ויעל
יהודה ויתן יהוה אתהפנינו והפרוץ בידם ויבוס כבוק
ה עשרת אלפים איש: וימצאו אתאדני בוק כבוק וילחמו
6 בו ויכו אתהפנינו ואתהפרוץ: ויגם אדני בוק וירדפו
7 אחריו ויאחזו אותו ויקצצו אתבהנות ידיו ורגליו: ויאמר
אדני כבוק שבעים מלכים בהנות ידיהם ורגליהם
מקצצים הו מלקטים תחת שלחני כאשר עשיתי כן
8 שלם לי אלהים ויביארו ירושלם וימת שם: וילחמו
בגיהודה בירושלם וילכדו אותה ויפוק לפיחרב ואת
9 העיר שלחו באש: ואחר ירדו בני יהודה להלחם
י בפנינו יושב הקר והנגב והשפלה: ויגד יהודה אל
הפנינו הושב בחברון ושםחברון לפנים קרית ארבע
11 ויכו אתדשון ואתאחימן ואתחלמי: ויגד משם אל
12 יושבי דביר ושםדביר לפנים קריתספר: ויאמר כלב
אשר יבה אתקרת ספר ולבדה ונתתי לו אתעכסה
13 בתי לאשה: וילבדה עתניאל בןקנו אתי כלב הקטן

שׁוֹפְטִים

קאפיטעל א

- 1 נאָך ירושע'ס טוירט האָבען די קינדער ישראל געפרעגט ביי גאָט, זאָגענדיג דיג : „ווער פון אונז זאָל דער ערשטער געהען געגען כנעני צו שטרייטען מיט איהם?“
- 2 האָט גאָט געענטפערט : „זאָל יהודה געהען ! איך וועל איהם איבער-געבען דאָס לאַנד.“
- 3 דאָן האָט יהודה געזאָגט צו זיין ברודער שמעון : „קום דו מיט מיר שטרייטען געגען כנעני פאַר מיין טהייל, וועל איך אויך מיט דיר געהן שטרייטען פאַר דיין טהייל.“ איז שמעון מיט איהם געגאַנגען.
- 4 יהודה איז געגאַנגען און גאָט האָט איבערגעגעבען זיי דעם כנעני מיט'ן פרוי — און אין בוק האָבען זיי ערשלאָגען פון זיי צעהן טויזענד מאַן.
- 5 ווען זיי האָבען געשלאָגען די כנעני'ער און פרוי'ער האָבען זיי געפונען דעם הערשער פון בוק אין בוק, און האָבען אויך געגען איהם געשטרייטען טען.
- 6 אָבער דער הערשער פון בוק איז אַנטלאָפּען ; האָבען זיי איהם נאָכגע-יאָגט און געכאַפּט איהם. אַז זיי האָבען אָבגעהאַקט זיינע גראָבע פּינ-גער פון די הענד און פון די פּיס
- 7 האָט דער הערשער פון בוק געזאָגט : „זיעבציג קעניגע מיט אָבגע-האַקטע דיומען פון די הענד און פון די פּיס, האָבען ברעקלאַך געקליע-בען אונטער מיין טיש — ווי איך האָב פאַרדיענט אַזוי האָט מיר גאָט באַצאָהלט.“ מ'האָט איהם געבראַכט אין ירושלים און ער איז דאָרט געשטאַרבען.
- 8 די בעפעלקערונג פון יהודה האָט געשטריטען געגען ירושלים : אַז זיי האָבען איהר אַיינגענומען האָבען זיי די אַיינוואָהנער מיט'ן שווערד גע'הרג'עט און די שטאָרט אָנגעצונדען מיט פייער.
- 9 נאָכדעם איז די בעפעלקערונג פון יהודה געגאַנגען שטרייטען געגען כנעני, דער בעוואָהנער פון באַרג און טהאַל, דרום צו.
- 10 פון דאָרטען איז יהודה אַוועק צום כנעני וואָס בעוואָהנט חברון (חברון האָט אַ מאָל געהייסען „קרית ארבע“) ; אַז זיי האָבען ערשלאָגען ששי, אַחִימֶן און תְּלָמִי
- 11 זיינען זיי פון דאָרטען אַוועק צו די בעוואָהנער פון דביר, דאָן האָט דביר געהייסען „קרית ספר“,
- 12 האָט כָּלֵב געזאָגט : „דער וואָס וועט שלאָגען קרית ספר און אַייני-נעהמען איהר, פאַר יענעם וועל איך פּערהייראַטהען מיין טאָכטער עכס !“

- 14 מִמֶּנּוּ וַיִּתְּדָלוּ אֶת־עַבְדָּהּ בְּתוֹ לְאִשָּׁה: וַיְהִי כִּבְוֹאָהּ
 וַתְּסִיתָהּ לִשְׂאֵל מֵאֶת־אֲבִיהָ הַשָּׂדֵה וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר
 15 וַיֹּאמְרָלָה כָּלֵב מִה־לָּךְ: וַתֹּאמֶר לוֹ הִבְהִילִי בְרָכָה
 כִּי אֶרֶץ הַגִּבּוֹב נִתְּנָה וַנִּתְּנָה לִי גֹלֶת מִים וַיִּתְּדָלָה כָּלֵב
 16 אֶת גֹּלֶת עֲלִית וְאֶת גֹּלֶת תַּחְתִּית: וּבִנְי קִינִי חֲתָן
 מֹשֶׁה עָלוּ מַעִיר הַתְּמָרִים אֶת־בְּנֵי יְהוּדָה מִדְּבַר יְהוּדָה
 17 אֲשֶׁר בְּגִבּוֹב עָרֵד וַיִּלְךְ וַיֵּשֶׁב אֶת־הָעָם: וַיִּלְךְ יְהוּדָה אֶת־
 שְׂמֵעוֹן אָחִיו וַיְכּוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי וַיֵּשֶׁב צַפַּת וַיַּחְרִימוּ אוֹתָהּ
 18 וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הָעִיר חֶרְמָה: וַיִּלְכֹּד יְהוּדָה אֶת־עַזְרָה
 וְאֶת־גְּבוּלָה וְאֶת־אֲשַׁקְלוֹן וְאֶת־גְּבוּלָה וְאֶת־עַקְרוֹן וְאֶת־
 19 גְּבוּלָה: וַיְהִי יְהוָה אֶת־יְהוּדָה וַיִּרֶשׁ אֶת־הַהָרָר כִּי
 20 לֹא לְהוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי הָעֵמֶק כִּי־רָכַב בְּרוֹל לָהֶם: וַיִּתְּנוּ כ־
 לְכָלֵב אֶת־חֶבְרוֹן כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיִּרֶשׁ מֹשֶׁה אֶת־
 21 שְׁלֹשָׁה בְנֵי הָעֵמֶק: וְאֶת־הַיְבוּסִי יֵשֶׁב יְרוּשָׁלַם לֹא הוֹרִישוּ
 22 בְּנֵי בְנִימִן וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת־בְּנֵי בְנִימִן כִּירוּשָׁלַם עַד הַיּוֹם
 הַזֶּה: וַיַּעֲלוּ בֵית־יוֹסֵף גַּם־הֵם בֵּית־אֵל וַיְהוּהָ עִמָּם: 22
 23 וַיִּתְּרוּ בֵית־יוֹסֵף בְּבֵית־אֵל וְשֵׁם־הָעִיר לְפָנִים לוֹ: וַיִּרְאוּ
 24 הַשְּׂמֵרַיִם אִישׁ יוֹצֵא מִן־הָעִיר וַיֹּאמְרוּ לוֹ הֲרָאֵנוּ נָא אֶת־
 25 מְבוֹא הָעִיר וְעֵשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד: וַיִּרְאֵם אֶת־מְבוֹא הָעִיר כִּי
 26 וַיְכּוּ אֶת־הָעִיר לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָאִישׁ וְאֶת־כָּל־מִשְׁפַּחְתּוֹ
 שָׁלְחוּ: וַיִּלְךְ הָאִישׁ אֶרֶץ הַחֲתִים וַיְבִן עִיר וַיִּקְרָא שְׂמָהּ
 27 לוֹ הוּא שְׂמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְלֹא־הוֹרִישׁ מִנְּשָׁה
 אֶת־בֵּית־שֹׁאֵן וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־תַּעֲנֵד וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־
 28 יֹשְׁבֵי דוֹר וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יֹשְׁבֵי יְבֻלְעָם וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ
 וְאֶת־יֹשְׁבֵי מְגֵדוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיּוֹאֵל הַכְּנַעֲנִי לְשִׁבְתָּ
 29 בְּאֶרֶץ הַזֹּאת: וַיְהִי כִּי־חָזַק יִשְׂרָאֵל וַיִּשֶׁם אֶת־הַכְּנַעֲנִי
 לְמַם וְהוֹרִישׁ לֹא־הוֹרִישוּ: וְאֶפְרַיִם לֹא הוֹרִישׁ

את־

- 13 עתניאל, קנז'ם זוהן, כלב'ם קלענערער ברודער האָט איהר איינגענומען און כלב האָט צו איהם זיין טאָכטער עכסה פעהרייראטה.
- 14 ווען זי איז געקומען אין פעלד בעגריסען איהר פאָטער האָט זי זיך שנעל אַראָבגעגליטשט פון עזעל : האָט איהר פאָטער : עזאָגט צו איהר : „וואָס פערלאַנגסטו ?“ האָט זי צו איהם לוסטיג : ערעדט
- 15 און געזאָגט : גיעב מיר אַ וואַסער־פעלד, דו האָסט מיר : אָר זרוקענע ערד געשאַנקען, אַלזאָ גיעב מיר יעצט וואַסער־קוואַלען.“ האָט ער איהר געגעבען הויכע און ניעדעריגע וואַסער־קוואַלען.
- 16 די פאַמיליע קיני (משׁה'ס שווער) וואָס האָבען געוואָהנט אין זאַלמענ־שטאָדט (שפעטער אין וויסטע יהודה) אין דרום־זייט פון ערד, וויינען מיט געזאַנגען מיט די בעפעלקערונג פון יהודה און פאַרבליעבען מיט ראָס פאַלק.
- 17 אז יהודה איז מיטגעגאַנגען מיט זיין ברודער שמעון האָבען זיי געשלאָגן גען דעם כנעני, דעם בעוואָהנער פון צפת, זיי האָבען די שטאָדט פער־ניכטעט און אַ נאָמען געגעבען איהר „חרמה“.
- 18 יהודה האָט אויך איינגענומען עזה מיט איהרע פאַרשטעדרטלאַך, אַשקלון מיט איהרע פאַרשטעדרטלאַך, און עקרון מיט איהרע פאַרשטעדרטלאַך.
- 19 גאָט האָט יהודה'ן געהאַלפּען און ער האָט פאַריאָגט די באַרג בעוואָה־נער — די טהאַל בעוואָהנער האָט מען ניט געקענט פאַריאָגען ווייל זיי האָבען געהאַט אייזערנע וועגען.
- 20 דאָן האָט מען כלב'ן אוועקגעגעבען חברון (אזוי ווי משה האָט איהם פערשפּראַכען) ער האָט פאַריאָגט פון דאָרטען די דריי יונגע ריעזען.
- 21 דעם יבוס, וואָס האָט בעוואָהנט ירושלים, האָבען די בעפעלקערונג פון בנימין ניט פאַריאָגט, דערפאַר איז דער יבוס פאַרבליעבען אין ירושלים מיט די בעפעלקערונג פון בנימין ביז דעם טאָג.
- 22 אויך יוסף'ס פאַמיליע זיינען געגאַנגען געגען בית־אֵל און גאָט האָט זיי געהאַלפּען.
- 23 ווען יוסף'ס פאַמיליע האָבען בעקוט בית־אֵל (א מאָל האָט די שטאָדט גע־הייסען „לוז“)
- 24 האָבען די וואַכען דערזעהען אַ מאַן אַרויסגעהענדיג פון שטאָדט און האָבען צו איהם געזאָגט : ווייז אונז וואו דער אַריינגאַנג פון שטאָדט איז, מיר וועלען דיר פריינדליך בעהאַנדלען !
- 25 אז ער האָט זיי געווייעזען דעם אַריינגאַנג פון שטאָדט האָבען זיי די גאַנצע שטאָדט מיט'ן שווערד ערשלאָגען ; דעם מאַן מיט זיין גאַנצע פאַמיליע האָבען זיי פריעדליך אוועק געלאָזען.
- 26 דער מאַן איז אוועק אין לאַנד פון די חת'יער און האָט אויסגעבויט אַ שטאָדט וועלכע ער האָט אַ נאָמען געגעבען „לוז“, דער נאָמען איז פער־בליעבען ביז היינט.
- 27 מנשה האָט ניט פאַריאָגט די איינוואָהנער בית־שאַן מיט איהרע אַרומיגע שטעדרטלאַך, אויך תענך, דור, יבלעם און מגדו מיט זייערע אַרומיגע שטעדרטלאַך — דער כנעני האָט בעשלאָסען צו פערבליעבען אין דיעזען לאַנד.
- 28 זאָגאר ווען ישראל איז שטאַרקער געוואָרען און געמאַכט דעם כנעני צינד־באַר, האָבען זיי איהם אויך ניט פאַריאָגט.

אֶת־הַפְּנֵעֵי הַיּוֹשֵׁב בְּנֹזֶר וַיֵּשֶׁב הַפְּנֵעֵי בְּקֶרְפוֹ בְּנֹזֶר:
 ל וְכוּלֹן לֹא הוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי קְטָרוֹן וְאֶת־יֹשְׁבֵי
 31 נְהַלָּל וַיֵּשֶׁב הַפְּנֵעֵי בְּקֶרְפוֹ וַיְהִי לָמָס: אֲשֶׁר לֹא
 הוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי עֵפֹ וְאֶת־יֹשְׁבֵי צִדּוֹן וְאֶת־אֲחֻלָּב וְאֶת־
 32 אֲכוֹזִב וְאֶת־חֻלְבָּה וְאֶת־אֶפְיִק וְאֶת־רְחֹב: וַיֵּשֶׁב הָאֲשֵׁרִי
 33 בְּקֶרֶב הַפְּנֵעֵי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי לֹא הוֹרִישׁוּ: נִפְתְּלִי
 לֹא־הוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי בֵּית־שֹׁמֶשׁ וְאֶת־יֹשְׁבֵי בֵּית־עֲנַת
 וַיֵּשֶׁב בְּקֶרֶב הַפְּנֵעֵי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וַיֵּשְׁבוּ בֵּית־שֹׁמֶשׁ
 34 וּבֵּית עֲנַת הָיוּ לָהֶם לָמָס: וַיִּלְחָצוּ הָאֲמֹרִי אֶת־בְּנֵי־דָן
 לַה הַהָרָה כִּי־לֹא נָתְנוּ לָרֶדֶת לְעַמְקָם: וַיִּזְאֵל הָאֲמֹרִי לְשֹׁכֵת
 בְּהַר־חֶרֶס בְּאֵילֹן וּבְשַׁעֲלֹבִים וַתִּכְבַּד יַד בֵּית־יוֹסֵף
 36 וַיְהִי לָמָס: וַיְכוּל הָאֲמֹרִי מִמַּעֲלָה עֲקֶרְבַּיִם מִתְּפֹלַע
 וּמַעֲלָה:

ב. CAP. II.

* וַיַּעַל מִלֹּאד־יְהוּדָה מִן־הַגִּלְגָּל אֶל־הַבְּכִיִּם * וַיֹּאמֶר
 אֲעֲלֶה אִתְּכֶם מִמַּצֹּרִים וְאָבִיא אִתְּכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 נִשְׁכַּעְתִּי לְאַבְתִּיכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא־אָפֵר בְּרִיתִי אִתְּכֶם
 2 לְעוֹלָם: וְאַתֶּם לֹא־תִכְרְתוּ בְרִית לְיֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת
 מִזְבַּחֹתֵיהֶם תִּתְּצוּן וְלֹא־שִׁמְעַתֶּם בְּקוֹלִי מִהֲדַנְּאת
 3 עֲשִׂיתֶם: וְגַם אָמַרְתִּי לֹא־אֲנַרְשׁ אֹתֶם מִפְּנִיכֶם וַיְהִי
 4 לָכֶם לְצַדִּים וְאֱלֹהֵיהֶם יְהִי לָכֶם לְמוֹקֵשׁ: וַיְהִי כַּדָּבָר
 מִלֹּאד יְהוּדָה אֶת־יְהוּדָבְרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 ה וַיִּשְׁאוּ הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ: וַיִּקְרְאוּ שְׂסִידֵהֶמְקוֹם הַהוּא
 6 בְּכִיִּם וַיִּזְכְּרוּשֶׁם לַיהוָה: וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם
 וַיִּלְכוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ לָרֶדֶת אֶת־הָאָרֶץ:
 7 וַיַּעֲבְדוּ הָעָם אֶת־יְהוָה כָּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יְמֵי הַזְּקֵנִים
 אֲשֶׁר הָאָרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ אֲשֶׁר רָאוּ אֶת כָּל־

מעשה

- 29 אפרים האָט ניט פאַרײַאָגט דעם כנעני וואָס בעוואָהנט גזר, און דער כנעני איז פערבליעבען צוזאַמען מיט איהם אין גזר.
- 30 זבולון האָט ניט פאַרײַאָגט די איינוואָהנער פון קטרון און נהלל, דער כנעני איז פערבליעבען צוזאַמען מיט איהם און איז געווען צינזבאר.
- 31 אשר האָט ניט פאַרײַאָגט די איינוואָהנער פון עכו, צידון, אַחלב, אַכוּיב, חלבָה, אַפִּיק און רחב.
- 32 אשר האָט געוואָהנט צווישען דעם כנעני, דער הויפט בעוואָהנער פונ'ם לאַנד — ער האָט איהם ניט פאַרײַאָגט.
- 33 נפתלי האָט ניט פאַרײַאָגט די איינוואָהנער פון בית־שמש און בית־ענת, ער האָט געוואָהנט צווישען דעם כנעני, דער הויפט בעוואָהנער פונ'ם לאַנד. די איינוואָהנער פון בית־שמש און בית־ענת זיינען ביי זיי געווען צינזבאר.
- 34 דער אמרי האָט די בעפעלקערונג פון דן געדריקט צום באַרג — אַראַב־געהען אין טהאַל האָט ער זיי ניט געלאָזען.
- 35 דער אמרי האָט בעשלאָסען צו בלייבען אויפ'ן באַרג חרם, אין אילון און שעלבים; נאָר מיט די הילפע פון יוסף'ס פאַמיליע איז ער צינזבאר געוואָרען.
- 36 דעם אמרי'ס גרענעץ איז געווען פון דעם שטיין, ביים אַרויסגאַנג פון עקרבֿים, און העכער.

קאַפיטעל ב

- 1 אַ מאָל איז אַ געטליכער פּראָפּעט געקומען פון בכים אין גלגל און געזאָגט: „איך האָב אײַך אַרויסגעבראַכט פון מצרים און געבראַכט אײַך צו דאָס לאַנד וואָס איך האָב געשוואָרען צו אײַערע עלטערען; איך האָב גע'טראַכט — „איך וועל מײַן פּערבאַנד מיט אײַך קײנמאָל ניט ברעכען.“
- 2 און איהר וועט ניט שליעסען קיין פערבינדונג מיט די איינוואָהנער פון דיעזעם לאַנד און וועט צושמעטערען זייערע עלטערען.“ איהר האָט מיר אָבער ניט געפּאָלנגט — וואָרום האָט איהר אזוי געטהאָן?
- 3 דערפאַר האָב איך בעשלאָסען אײַך זאָל זיי צוליעב אײַך ניט פאַרײַאָג'גען — זאָלען זיי אײַך ענג מאַכען פון אלע זייטען און זאָלען זייערע גע'טער זיין אַ שטרױכלונג פאַר אײַך.“
- 4 אַז דער געטליכער פּראָפּעט האָט אָבגערעדט דיעזע רייד פאַר אַלע קינ־דער ישראל, האָט דאָס פּאָלק אויפֿגעהויבען זייער שטימע און געוויינט.
- 5 יענעם אָרט האָבען זיי אַ נאָמען געגעבען בכים און האָבען דאָרטען אָפּפּער געבראַכט פאַר גאָט.
- 6 זינט יהושע האָט פּאַנאַנדערגעלאָזען דאָס פּאָלק און די קינדער ישראל זיינען אוועק אוועק יעדער צו זיין בעזיץ, ד. ה. צו בעזיצען דאָס לאַנד.
- 7 האָט דאָס פּאָלק גאָט געדענקט, אזוי ווי פאַר יהושע'ס לעבען אזוי אײַך די גאַנצע צײַט פון די עלטסטע, וועלכע האָבען פּיעל אַריבער געלעבט

- 8 כַּעֲשֵׂה יְהוָה הַגְדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל: וַיִּמַּת יְהוֹשֻׁעַ
 9 בְּדַגְוֹן עֶבֶד יְהוָה בְּדַמְאָה וַעֲשֵׂר שָׁנִים: וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ
 בְּנָבֹל וַחֲלָתוֹ בְּתַמְנַת־הַרְס בְּהַר אֶפְרַיִם מִצְפּוֹן לְהַר־
 נָעֵשׁ: וְגַם כָּל־הַדּוֹר הַזֶּה נֹאֲסָפוּ אֶל־אֲבוֹתָיו וַיִּקָּם דּוֹר
 אַחֵר אַחֲרֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־הַמַּעֲשֵׂה
 11 אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל: וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַרְעַ
 12 בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעֲבְדוּ אֶת־הַבְּעֻלִים: וַיַּעֲזְבוּ אֶת־יְהוָה וְאֶלְהֵי
 אֲבוֹתָם הַמוֹצֵיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּלְכּוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים
 אַחֲרִים מֵאֵלֵהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם
 13 וַיִּכְעֲסוּ אֶת־יְהוָה: וַיַּעֲזְבוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעֲבְדוּ לַבַּעַל
 14 וְלַעֲשֻׁתָּרוֹת: וַיַּחֲרֹף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד שֵׁטִים
 וַיִּשְׁפוּ אוֹתָם וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וְלֹא־יָכְלוּ עוֹד
 15 לַעֲמֹד לִפְנֵי אוֹיְבֵיהֶם: כִּכְלֹ אֲשֶׁר יֵצְאוּ יַד־יְהוָה הַיְחַד
 כָּם לְרַעַה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם
 16 וַיַּצַּר לָהֶם מְאֹד: וַיִּקָּם יְהוָה שְׁפָטִים וַיִּשְׁעוּם מִיַּד
 17 שֵׁטִים: וְגַם אֶל־שְׁפָטֵיהֶם לֹא שָׁמְעוּ כִּי וְגַם אַחֲרֵי אֱלֹהִים
 אַחֲרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם סָרוּ מִדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הִלְכוּ
 18 אֲבוֹתָם לִשְׁמֹעַ מִצְוֹת־יְהוָה לֹא־עָשׂוּ כֵּן: וְכִי־הִקִּים יְהוָה
 לָהֶם שְׁפָטִים וְהָיָה יְהוָה עֹסֵד־שֹׁפֵט וְהוֹשִׁיעֵם מִיַּד אוֹיְבֵיהֶם
 כָּל יְמֵי הַשּׁוֹפֵט כִּי־יָנַח יְהוָה מִנְּאֻקָתָם מִפְּנֵי לַחֲצִיהֶם
 19 וְדַחְקֵיהֶם: וְהָיָה בְּמֹת הַשּׁוֹפֵט יֵשְׁבוּ וְהִשְׁחִיתוּ מֵאֲבוֹתָם
 לְלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אַחֲרִים לַעֲבָדָם וְלַהֲשַׁתְּחוֹת לָהֶם
 לֹא הִפִּילוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם וּמִדַּרְכָּם הַקָּשָׁה: וַיַּחֲרֹף יְהוָה כ
 בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְעַן אֲשֶׁר עָבְרוּ בְּגוֹי הַזֶּה אֶת־בְּרִיתִי
 אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתָם וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹלִי: גַּם־אֲנִי לֹא
 21 אוֹסִיף לְהוֹרִישׁ אִישׁ מִפְּנֵיהֶם מִדְּהַגּוֹיִם אֲשֶׁר־עֹבֵד יְהוֹשֻׁעַ
 וַיִּמַּת: לְמַעַן נִסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל הַשְּׁמָרִים הֵם אֶת־
 22 דַּרְךְ יְהוָה לְלֶכֶת כָּם כַּאֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֲבוֹתָם אִם־לֹא:

- יהושע'ן און האָבען געזעהען גאָט'ס אַלע גרויסע טהאַמען וואָס ער האָט געטהאָן מיט ישראל.
- 8 אָבער יהושע נאָך זױן איז געשטאַרבען אין עלטער פון הונדערט מיט צעהען יאָהר.
- 9 און מ'האָט איהם בעערדיגט אויפ'ן גרענעץ פון זיין בעזיץ, אין תּמנת הרם ביים באַרג אפרים, אין צפון זייט פון באַרג געש —
- 10 אויך דער גאַנצער דור יענער איז אויסגעשטאַרבען, און נאָך זיי איז אויפֿ־געשטאַנען אַן אַנדער דור, וואָס האָט ניט געוואוסט גאָט און די טהאַמען וועלכע ער האָט געטהאָן פאַר ישראל.
- 11 זיי האָבען שוין געטהאָן וואָס עס איז געווען שלעכט אין גאָט'ס אויגען — זיי האָבען געדיענט צו די בעל געצען.
- 12 און פּערלאָזען דעם גאָט פון זייערע עלטערען וואָס האָט זיי אַרויסגע־פּוהרט פון לאַנד מצרים; זיי זיינען געגאַנגען נאָך אַנדערע געטער, די געטער פון פּעלָקער וואָס אַרום זיי; צו זיי האָבען זיי זיך געבוקט און ערצאָרנט גאָט.
- 13 אַז זיי האָבען גאָט פּערלאָזען און געדיענט צום בעל און עשתרות —
- 14 האָט גאָט'ס צאָרן געברענט אויף ישראל און ער האָט זיי איבערגעגעבען צו רויבער און מ'האָט זיי בערויבט; ער האָט זיי איבערגעגעבען אין דער האַנד פון זייערע אַרומיגע פּיינד, ביז זיי האָבען ניט געקענט וויע־דערשטעהן זייערע פּיינד.
- 15 וואו זיי זיינען געגאַנגען האָט גאָט'ס מאַכט אויף זיי אונגליק געבראַכט, אַזוי ווי גאָט האָט פאַראוים געזאָגט און ווי ער האָט זיי געשוואָרען — אָבער אַז זיי איז זעהר שלעכט געוואָרען
- 16 האָט גאָט אָנגעשטעלט ריכטער און זיי האָבען זיי געהאַלפּען געגען זייערע רויבער.
- 17 האָבען זיי אָבער די ריכטער אויך נישט געפּאָלגט, זיי האָבען אָנגע־ווויכט נאָך פּרעמדע געטער און געבוקט זיך צו זיי — זיי זיינען שנעל אַראָב פּונ'ם וועג אין וועלכען זייערע עלטערען זיינען געגאַנגען אום צו הערען גאָט'ס בעפעהלען; זיי האָבען אַזוי ניט געטהאָן.
- 18 זאָנאַר ווען גאָט האָט זיי אָנגעשטעלט ריכטער: גאָט פּלעגט זיין מיט דעם ריכטער און ער פּלעגט זיי העלפּען פון זייערע פּיינד, צייט דער ריכ־טער האָט געלעבט; וואָרום גאָט פּלעגט מיט זיי מיטלייד האָבען הע־רענדיג זייערע געשרייען פון זייערע דריקער און קוועטשער,
- 19 נאָך ווען דער ריכטער פּלעגט שטאַרבען, פּלעגען זיי וויעדער פּערדאַרבען ווערען נאָך מעהר ווי זייערע עלטערן — געהן נאָך אַנדערע געטער, דיע־נען זיי און בוקען זיך צו זיי; זיי האָבען ניט אויפּגעהערט זייערע טהאַ־טען און שלעכטע אויפּפיהרונג.
- 20 דאַן האָט גאָט'ס צאָרן געברענט אויף ישראל און ער האָט געזאָגט: ווייל דיעזע פּאָלק האָבען איבערטראָמען מיין בעפעהל וואָס איך האָב גע־געבען צו זייערע עלטערען און זיי האָבען מיר ניט געפּאָלגט —
- 21 וועל איך מעהר צוליעב זיי ניט פאַריאַגען קיינעם פון די פּעלָקער, וואָס יהושע האָט איבערגעלאָזען ווען ער איז געשטאַרבען.
- 22 אום צו פּרוּבירען מיט זיי ישראל אויב זיי היטען צו געהן אין גאָט'ס וועג ווי זייערע עלטערען האָבען געהיט, אָדער ניט;

23 וַיָּנַח יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לְבִלְתִּי הוֹרִישָׁם מֵהָרָא וְלֹא נָתַנָּם בְּיַד יְהוֹשֻׁעַ:

נ. CAP. III.

א וְאֵלֶּה הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הֵנִיחַ יְהוָה לְנִסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל
 2 אֶת כָּל־אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֶת כָּל־מַלְחָמוֹת בְּנֵצֶן: וְכִן לְמַעַן
 דַּעַת הַדָּרוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלַמְּדָם מִלְחָמָה וְכִן אֲשֶׁר־
 3 לְפָנִים לֹא יָדְעוּם: חֲמִשָּׁת א סָרְנֵי פִלְשְׁתִּים וְכָל־הַבְּנֵי־עַמֵּי
 וְהַצִּידֹנִי וְהַחִוִּי יָשָׁב הַר הַלְבָנוֹן מֵהָרָא בְּעַל הַרְמֹן עַד
 4 לְבֹא חֲמַת: וַיְהִי לְנִסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל לְדַעַת הוֹשְׁמְעוֹ
 ה אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־אֲבוֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה: וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל יֹשְׁבוּ בְּקֶרֶב הַבְּנֵי־עַמֵּי הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
 6 וְהַחִוִּי וְהַזְּבוּסִי: וַיִּקְחוּ אֶת־בָּנוֹתיהֶם לָהֶם לְנָשִׁים וְאֶת־
 7 בָּנוֹתיהֶם נָתַנוּ לְבָנֵיהֶם וַיַּעֲבְדוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם: וַיַּעֲשׂוּ
 בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַרְעַל בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה
 8 אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעֲבְדוּ אֶת־הַבְּעֻלִים וְאֶת־הָאֲשֵׁרוֹת: וַיַּחֲרֹ־אֵף
 יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכַּרְם בְּיַד פּוֹשֵׁן רָשָׁעִים מִלֶּדְ אֲרָם
 נַחְרִים וַיַּעֲבְדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־פּוֹשֵׁן רָשָׁעִים שְׂמוֹנֶה
 9 שָׁנִים: וַיִּזְעַקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה וַיִּקָּם יְהוָה מוֹשִׁיעַ
 לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹשִׁיעֵם אֶת עֲתַנְיָאֵל בְּדָקְנוֹ אֲחִי כָלָב
 הַקָּטָן מִמֶּנּוּ: וַתְּהִי עָלָיו רִוְחַ־יְהוָה וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל
 וַיֵּצֵא לְמַלְחָמָה וַיִּתֵּן יְהוָה בְּיָדוֹ אֶת־כּוֹשֵׁן רָשָׁעִים מִלֶּדְ
 11 אֲרָם וַתַּעַז יָדוֹ עַל פּוֹשֵׁן רָשָׁעִים: וַתִּשְׁקַט הָאָרֶץ
 12 אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיָּמָת עֲתַנְיָאֵל בְּדָקְנוֹ: וַיִּסְפּוּ בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הַרְעַל בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּחֲזֹק יְהוָה אֶת־עַנְיָלוֹן
 מֶלֶךְ־מִזֹּאב עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כִּרְעֻשׁוֹ אֶת־דָּרְעַל בְּעֵינֵי יְהוָה:
 13 וַיֵּאסֹף אֵלָיו אֶת־בְּנֵי־עַמּוֹן וַעֲמֶלֶק וַיִּלְדוּ בְּיַד אֶת־יִשְׂרָאֵל
 14 וַיִּירָשׁוּ אֶת־עִיר הַתְּמָרִים: וַיַּעֲבְדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עַנְיָלוֹן
 15 מֶלֶךְ־מִזֹּאב שְׂמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה: וַיִּזְעַקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל

אל

23 דערפאר האָט גאָט איבערגעלאָזען די פעלקער, מען זאָל זיי ניט קענען שנעל פּערטרייבען, און ער האָט זיי ניט איבערגעגעבען צו יהושע'ן.

קאָפיטעל ג

- 1 גאָט דאָס זיינען די פעלקער וועלכע גאָט האָט איבערגעלאָזען צו פרובירען מיט זיי ישראל [די יענע וואָס האָבען ניט געוואוסט ווענען די קריגענען מיט כנען].
- 2 [אום די קונפטיגע געשלעכטער פון ישראל זאָלען וויסען אז מ'דארף לער-נען די קונסט פון קריעג, אָבוואָהל די פריהעריגע האָבען עס ניט גע-וואוסט.]
- 3 פינף פירסטענטהומען פון פלשתים, גאנץ כנעני, צידוני, חוי, אויך די בעוואָהנער פונ'ם בארג לבנון פון דעם בארג בעל־חרמון ביז מען קומט צו חמת.
- 4 זיי זיינען פערבליעבען אום מיט זיי צו פרובירען ישראל, צו איבערציי-גען זיך אויב זיי וועלען פאלגען גאָט'ס בעפעהלען וואָס ער האָט דורך משה'ן בעפאלען זייערע עלטערען.
- 5 די קינדער ישראל וואָס האָבען געוואָהנט צווישען כנעני, חתי, אמרי, חוי און יבוס.
- 6 האָבען זיך געהייראט פון זייערע טעכטער און פעהייראט פאר זייערע זיהן די אייגענע טעכטער, זיי האָבען דערפאר געדיענט זייערע געטער —
- 7 און די קינדער, ישראל האָבען געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, זיי האָבען פּערגעסען זייער גאָט און געדיענט די בעל־געצען און געצען־בוימער.
- 8 דאָן האָט גאָט'ס צאָרן געברענט אויף ישראל און ער האָט זיי איבערגע-געבען אין האַנד פון כושן רשעתים, קעניג פון אַרם נהרים. די קינדער ישראל זיינען אַכט יאָהר אונטערטהאן געווען צו כושן רשעתים.
- 9 אַז די קינדער ישראל האָבען געשריען צו גאָט, האָט גאָט אָנגעשטעלט רעטער פאר די קינדער ישראל, עתניאל קנז'ם זוהן, כלב'ם קלענערער ברודער, און ער האָט זיי געהאָלפּען.
- 10 אויף איהם איז געווען גאָט'ס גייסט ווען ער האָט געריכטעט ישראל אויך ווען ער איז אַרויס אין קריעג. גאָט האָט איהם איבערגעגעבען כושן רשעתים דעם קעניג פון אַרם נהרים און ער האָט איהם בעזיענט.
- 11 דאָן איז אינ'ם לאַנד שטיל געווען פּערציג יאָהר — ביז עתניאל קנז'ם זוהן איז געשטאָרבען.
- 12 דאָן האָבען די קינדער ישראל וויעדער געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, האָט גאָט ערמוטהיגט געגען ישראל עגלון דעם קעניג פון מואָב, ווייל זיי האָבען געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען.
- 13 ער האָט צו זיך פּערוואַמעלט די בעפעלקערונג פון עמון און עמלק, ער איז געגאָנגען און געשלאָגען ישראל און צוגענומען די פּאַלמענשטאָרט.
- 14 אַכצעהן יאָהר זיינען די קינדער ישראל אונטערטהאן געווען ביי עגלון קעניג פון מואָב.
- 15 די קינדער ישראל האָבען געשריען צו גאָט האָט ער אָנגעשטעלט פאר

אֶל־יְהוָה וַיִּקָּם יְהוָה לָהֶם מוֹשִׁיעַ אֶת־אֱהוּד בְּיָגְרָא בְּדוֹ
 הַיָּמִינִי אִישׁ אִישׁ אֲטַר וַיִּדְמִינוּ וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָדוֹ
 מִנְחָה לְעִגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב׃ וַיַּעַשׂ לוֹ אֱהוּד חֶרֶב וְלָהּ
 16 שָׁנָה פְּלוֹת נָמַד אֲרָבָה וַיַּחְגֵּר אוֹתָהּ מִתַּחַת לְמַדְיָו עַל יָרֵךְ
 יָמִינוֹ׃ וַיִּקְרַב אֶת־הַמִּנְחָה לְעִגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב וְעִגְלוֹן
 17 אִישׁ בָּרִיא מְאֹד׃ וַיְהִי בְּאִשֶׁר בִּלְהָ לְהַקְרִיב אֶת־הַמִּנְחָה
 18 וַיִּשְׁלַח אֶת־הַעֲלָם נִשְׂאֵי הַמִּנְחָה׃ וְהוּא שָׁב מִן־הַפְּסִילִים
 19 אֲשֶׁר אֶת־הַגְּלָגָל וַיֹּאמֶר דְּבַר־סֵתֶר לִי אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
 הֵם וַיֵּצְאוּ מֵעֲלָיו כָּל־הַעֲמֻדִים עָלָיו׃ וְאֱהוּד בָּא אֵלָיו כ
 וְהוּא יָשָׁב בְּעֵלְיָת הַמְּקַרְהָ אֲשֶׁר־לוֹ לְבֵדוֹ וַיֹּאמֶר אֱהוּד
 21 דְּבַר־אֱלֹהִים לִי אֱלֹהֵי וַיִּקָּם מֵעַל הַפְּסָא׃ וַיִּשְׁלַח אֱהוּד
 22 אֶת־יָד שְׂמֹאלוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַחֶרֶב מֵעַל יָרֵךְ יָמִינוֹ וַיִּתְקַעָהּ
 23 בַּבֶּטֶן׃ וַיָּבֵא נְסִיחַ הַנֶּזֶב אַחֵר הַלְּחָב וַיִּסְגֵּר הַחֶלֶב בְּעַד
 24 הַלְּחָב כִּי לֹא שָׁלַף הַחֶרֶב מִבֶּטֶנוֹ וַיֵּצֵא הַפֶּרֶשְׁדָּנָה׃
 25 וַיֵּצֵא אֱהוּד הַמִּסְדָּרֻנָה וַיִּסְגֵּר דִּלְתוֹת הָעֲלִיָּה בְּעַדוֹ וַנֶּעַל׃
 26 וְהוּא יֵצֵא וַיַּעֲבְדוּ בָּאוּ וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה דִלְתוֹת הָעֲלִיָּה נִעְלָוֹת
 27 וַיֹּאמְרוּ אֵךְ מִסִּיד הוּא אֶת־דָּגְלוֹ בַּחֲדָר הַמְּקַרְהָ׃ וַיִּחְלוּ כה
 עַד־בוֹשׁ וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ פֶתַח דִּלְתוֹת הָעֲלִיָּה וַיִּקְחוּ אֹתָהּ
 28 הַמִּפְתָּח וַיַּפְתְּחוּ וְהִנֵּה אֲדָנֵיהֶם נָפַל אֲרָצָה מֵת׃ וְאֱהוּד
 29 נִמְלֵט עַד הַתְּמַהֲמָהּ וְהוּא עָבַר אֶת־הַפְּסִילִים וַיִּמְלֵט
 הַשְּׂעִירָתָה׃ וַיְהִי בָּבוֹאוֹ וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר בְּתַר אַפְרָיִם
 30 וַיִּרְדּוּ עִמּוֹ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הַחֵר וְהוּא לַפְּנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים רַדְפוּ אַחֲרַי כִּי־נָתַן יְהוָה אֶת־אֵיבֵיכֶם אֶת־מוֹאָב
 בְּיָדְכֶם וַיִּרְדּוּ אַחֲרָיו וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מַעְבְּרוֹת הַנְּרָדִן לְמוֹאָב
 וְלֹא־נָתַנּוּ אִישׁ לְעַבְד׃ וַיָּבֹאוּ אֶת־מוֹאָב בְּעֵת הַהוּא בְּעֶשְׂרֵת
 31 אֲלָפִים אִישׁ כָּל־שָׁמֶן וְכָל־אִישׁ חֵיֶל וְלֹא נִמְלֵט אִישׁ׃
 32 וַתִּבְנֶע מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא תַּחַת יַד יִשְׂרָאֵל וַתִּשְׁקַט הָאָרֶץ ל

שמונים

26*

- זיי אַ רעטער אהוד, גראַם זוהן, פון בנימין, אַ מאַן שוואַך אויף זיין רעכטער האַנד. דורך איהם האָבען די קינדער ישראל אַ געשאַנק געשיקט צו עגלון קעניג פון מואָב.
- 16 אהוד האָט זיך געמאַכט אַ שווערד מיט צוויי שאַרפען איין שפּאַן די לענג, ער האָט עס אָנגעבונדען אונטער זיינע קליידער, אויף זיין רעכטען זייט.
- 17 ער האָט געבראַכט דאָס געשאַנק צו עגלון קעניג פון מואָב. [עגלון איז געווען זעהר אַ פעטער מאַן]
- 18 אַז ער האָט איבערגעגעבען דעם פרעזענט און מ'האָט אַוועקגעשיקט די לייטע וואָס האָבען דעם פרעזענט געטראָגען,
- 19 איז ער [אהוד] צוריק געקומען פון די שטיינגרעכעריי וואָס געבען גלגל און האָט געזאָגט : „אַ געהיימנים האָב איך צו דיר, אָ קעניג !“ האָט דער קעניג געזאָגט : „שטיל !“ און אַלע וואָס זיינען דאָרטען געווען זיינען אַרויס.
- 20 דאָן איז אהוד אַריין צו איהם [ער איז דאָן געזעסען אין זיין אָבגעזונדערטן טען זומער צימער], און האָט געזאָגט : „איך האָב דיר וואָס וויכטיגעס צו זאָגען !“ ווען ער האָט זיך אויפגעהויבען פון שטוהל,
- 21 האָט אהוד אויסגעצויגען זיין לינקע האַנד, ער האָט אַרויסגענומען דעם שווערד פון זיין רעכטען זייט און האָט עס איהם אַזוי אַריינגעשטעקט אין בויך
- 22 אַז דער שטיל איז אויך אַריין נאָכ'ן קלינג. די פעטס האָט דעם קלינג פּערהאַלטען און ער האָט ניט געקענט אַרויסציהען דעם שווערד — דער קלינג איז דורכגעגאַנגען זיינע געדערעם.
- 23 דאָן איז אהוד אַרויס אין פאַרהויז, האָט צוגעמאַכט די טהיר פון אויבער צימער און פּערשלאָסען.
- 24 ווי ער איז אַרויס זיינען דעם קעניג'ס קנעכט אַריין ווען זיי האָבען גע-זעהען אַז די טהירען פון אויבער צימער זיינען פּערשלאָסען, האָבען זיי געדענקט „געוויס שמירט ער זיינע פּיס אינ'ם זומער-צימער.“
- 25 זיי האָבען לאַנג געוואַרט, אָבער ער עפענט ניט די טהירען פון אויבער צימער ; דאָן האָבען זיי גענומען דעם שליעסעל און געעפענט — ערשט זייער הערר ליעגט אויף דר'ערד אַ טוידטער.
- 26 אין דער צייט וואָס זיי האָבען געוואַרט איז אהוד אַנטרונען, ער איז אַריבער די שטיינגרעכעריי און איז אַנטלאָפען אין געדיכטען וואַלד.
- 27 אַז ער איז געקומען צום באַרג פון אפּרים, האָט ער געבלאָזען מיט אַ שופּר; דאָן זיינען די קינדער ישראל אַראָב מיט איהם פון באַרג — ער איז פאַר-אויס געגאַנגען.
- 28 און געזאָגט צו זיי : „לויפט נאָך מיר ! נאָט האָט אין אייער האַנד גע-געבען אייער פּינד, מואָב, זיי זיינען נאָך איהם נאָכגעגאַנגען, האָבען פּערכאַפט מואָב'ס בריקען פון ירדן און קיינעם ניט געלאָזט אַריבערגעהן.
- 29 אין יענער צייט האָבען זיי אויסגע'הרג'עט פון מואָב ביי צעהן טויזענד מאַן — אַלע קרעפטיגע און קריעגס פּעהיגע, קיינער איז ניט ענטרונען.
- 30 יענעם טאָג איז מואָב ניעדערגעבויען געוואָרען אונטער דער מאַכט פון ישראל, און צייט אַכציג יאָהר איז אינ'ם לאַנד שטיל געווען.

31 שְׁמוֹנִים שָׁנָה: וְאַחֲרָיו הָיָה שֹׁמֵר בְּדַעַת וַיֵּךְ אֶת פְּלִשְׁתִּים שְׁש־מֵאוֹת אִישׁ בְּמִלְמַד הַבֶּקֶר וַיִּשַׁע נִסְיָהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל:

ד CAP. IV.

א וַיִּסְפוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הַרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְאֱהוֹד מֵת: 2 וַיִּמְכְּרֵם יְהוָה בְּיַד יָבִין מֶלֶךְ־כְּנָעַן אֲשֶׁר מֶלֶךְ בְּחֶצְרוֹר 3 וּשְׂרָצְבָאוּ סִיסְרָא וְהוּא יוֹשֵׁב בְּחַרְשַׁת הַגּוֹיִם: וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי תִשַׁע מֵאוֹת רַכְב־בְּרוֹל לֹו וְהוּא לַחֵץ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחֻזְקָה עֲשָׂרִים שָׁנָה: 4 וְדְבוּרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אֲשֶׁת לַפִּידוֹת הִיא שִׁפְטָה אֶת־הַיִּשְׂרָאֵל בַּעַת הַהִיא: וְהוּא יוֹשֵׁבֶת פַּחַת־תַּמָּר דְּבוּרָה בֵּין הַרְמָה וּבֵין בֵּית־אֵל בְּתַר אַפְרָיִם וַיַּעַלּוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפָּט: וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרַק בֶּן־אֲבִינֵעַם מִקִּדְשׁ נַפְתָּלִי וַתֹּאמֶר אֵלָיו הֲלֹא־צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לְךָ וּמִשְׁכַּתְּ בְּתַר תְּבוֹר וּלְקַחַת עִמָּךְ עֲשֵׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נַפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלֹן: וּמִשְׁכַּתִּי אֵלֶיךָ אֶל־נַחַל קִישׁוֹן אֶת־סִיסְרָא שְׂרָצְבָאוּ יָבִין וְאֶת־רַכְבּוֹ 8 וְאֶת־חֲמוֹנֵי וְנַתְתִּיהוּ בְיָדְךָ: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בָּרַק אִסְתַּלְּכֵי עִמִּי וְהִלַּכְתִּי וְאִסְלֵא תִלְכֵי עִמִּי לֹא אֵלֶיךָ: וַתֹּאמֶר הֲלֹךְ אֵלֶיךָ עִמָּךְ אִפְסֵי כִי לֹא תִהְיֶה תַפְאֲרַתְךָ עַל־הַיָּרֵךְ אֲשֶׁר־אֲתָה הוֹלֵךְ כִּי בְיַד אִשָּׁה יִמְכַר יְהוָה אֶת־סִיסְרָא וְתִקֵּם דְּבוּרָה וְתִלָּךְ עִם־בָּרַק קְדָשָׁה: וַיִּזְעַק בָּרַק אֶת־זְבוּלֹן וְאֶת־נַפְתָּלִי קְדָשָׁה וַיַּעַל בְּרַגְלָיו עֲשֵׂרֶת אֲלָפֵי אִישׁ וַתַּעַל עִמּוֹ דְּבוּרָה: וְתִבַר תְּקוּנִי נִפְרָד מִקֵּץ מִבְּנֵי חֵבֶב חַתָּי 11 מִשָּׁה וְנָט אֶהְלוּ עַד־אֶלֹן בְּצַעֲנִים אֲשֶׁר אֶת־קִדְשׁ: וַיַּגִּדוּ 12 לְסִיסְרָא כִּי עָלָה בָּרַק בֶּן־אֲבִינֵעַם הַר־תְּבוֹר: וַיִּזְעַק סִיסְרָא אֶת־כָּל־רַכְבּוֹ תִשַׁע מֵאוֹת רַכְב־בְּרוֹל וְאֶת־כָּל־

הַעַם

ד. 4. הכתיב בשלש ויש שחולקין וחשי דמיה . 11. ד. ד. בקמץ. ibid. בצענים קצ

31 נאָך איהם איז געווען שמגר, ענת'ס זוהן, ער האָט ערשלאָגען זעקס הונד דערט פלשתים מיט אַן אַקסען־געשפאַן ; אויך ער האָט בעפרייט ישראל.

קאַפיטעל ד

- 1 די קינדער ישראל האָבען וויעדער געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, נאָכדעם ווי אהוד איז געשטאָרבען ;
- 2 האָט זיי גאָט איבערגעגעבען אין האַנד פון יבין, קעניג פון כנען, וואָס האָט רעגירט אין חצ'ה [זיין פעלד־מאַרשאַל סיסרא האָט געוואָהנט אין די בעפעסטיגטע פּאָלקסשטאדט].
- 3 די קינדער ישראל האָבען געשרויען צו גאָט, וואָרום ער האָט געהאַט ניין הונדערט אַיזערנע וועגען און האָט שטאַרק בעדריקט ישראל גאַנצע צוואַנציג יאָהר.
- 4 דבורה, אַ פרוי פּראָפעטין, אַ פייערדיג בענייסטערטע פרוי, איז אין יע־נער צייט געווען אַ ריכטערין אין ישראל.
- 5 געוואָהנט האָט זי געבען פּאַלמען־גארטען, ביי'ן באַרג אפרים, צווישען רמה און בית־אל. אַהין פלעגען צו איהר קומען די קינדער ישראל ווע־גען געריכט זאָכען.
- 6 זי האָט געשיקט רופען ברק, אַבינעם'ס זוהן, פון קדש וואָס אין נפתלי, און געזאָגט צו איהם : „גאָט פון ישראל האָט דאָך עפעס געהייסען ! געה בלאָז אַ סיגנאַל אויפ'ן באַרג תבור און נעהם צו זיך צעהן טויזענד מאַן פון די בעפעלקערונג פון נפתלי און זבולון.
- 7 איך וועל צו דיר ברענגען, צום טייך קישון, סיסרא'ן, יבין'ס פעלד־מאַרשאַל מיט זיינע וועגען און פוס־אַרמעע, און וועל איהם איבערנע־בען אין דיין האַנד“.
- 8 אָבער ברק האָט איהר געענטפערט : אויב דו וועסט אויך געהן מיט מיר וועל איך געהן, וועסטו אָבער מיט מיר ניט געהן — געה איך אויך ניט !”
- 9 האָט זי געזאָגט : איך וועל שוין מיט דיר געהן, אָבער דו וועסט קיין עהרע ניט האָבען פון דעם וועג וואָס דו געהסט — גאָט וועט סיסרא'ן איבערגעבען אין דער האַנד פון אַ פרוי !” און דבורה איז אויפגעשטאַ־גען און אוועק מיט ברק'ן אין קדש.
- 10 דאָן האָט ברק צוזאַמענגערופען זבולון און נפתלי אין קדש, אַז עס זיי־גען צוזאַמענגעקומען צעהן טויזענד מאַן איז דבורה אוועק מיט איהם.
- 11 חבר דער קיני'ער האָט זיך געהאַט אָנגעהיילט פון חכב'ס קינדער, משה'ס שווער ; ער האָט פּערשלאָגען זיין געצעלט אינ'ם וואַלד בצעננים, וואָס געבען קדש.
- 12 אַז מ'האַט סיסרא'ן געזאָגט אַז ברק אַבינעם'ס זוהן איז אַרויף אויפ'ן באַרג תבור.
- 13 האָט ער צוזאַמענגענומען זיינע אַלע וועגען — ניין הונדערט אַיזערנע

14 הָעַם אֲשֶׁר אִתּוֹ מִחֲרַשַׁת הַגּוֹיִם אֲלֵי־נַחַל קִישׁוֹן: וְתֹאמַר
 דְּבַרְהָ אֲלֵי־בָרֶק קוֹם כִּי זֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֶת־
 סִיסְרָא בְיַדְךָ הֲלֹא יְהוָה יֵצֵא לְפָנֶיךָ וַיִּרַד בָּרֶק מִתַּר
 15 תְּבוֹר וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ אַחֲרָיו: וַיָּהֶם יְהוָה אֶת־
 סִיסְרָא וְאֶת־כָּל־הַרֶכֶב וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה לְפִי־חֶרֶב לְפָנֶי
 16 בָּרֶק וַיִּרַד סִיסְרָא מֵעַל הַמַּרְפֵּה וַיָּנֶם בְּרִגְלוֹ: וּבָרֶק
 רָדַף אַחֲרֵי הַרֶכֶב וְאַחֲרֵי הַמַּחֲנֶה עַד חֲרַשַׁת הַגּוֹיִם וַיַּפֵּל
 17 כָּל־מַחֲנֶה סִיסְרָא לְפִי־חֶרֶב לֹא נִשְׁאַר עַד־אֶחָד: וְסִיסְרָא
 נָס בְּרִגְלוֹ אֶל־אֶהֱל יַעַל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי כִּי שָׁלוֹם בֵּין
 18 יָבִין מֶלֶךְ־חֲצוֹר וּבֵין בֵּית חֶבֶר הַקֵּינִי: וַתֵּצֵא יַעַל לְקִרְיַת
 סִיסְרָא וַתֹּאמֶר אֵלָיו סוּרָה אֲדֹנָי סוּרָה אֵלַי אֶל־חֲוִירָה
 19 וַיִּסַּר אֵלָיָהּ הָאֱהֱלָה וַתִּבְסְהוּ בַשְּׂמִיכָה: וַיֹּאמֶר אֵלָיָהּ
 הַשְׁקִינִינָא מַעֲט־מִים כִּי צָמְתִי וַתַּפְתָּח אֶת־נְאוֹד הַחֶלֶב
 20 וַתִּשְׁקְהוּ וַתִּבְסְהוּ: וַיֹּאמֶר אֵלָיָהּ עֲמֹד פֶּתַח הָאֱהֱל וְהָיָה כ
 אִם־אִישׁ יָבֹא וְשָׁאַלְךָ וְאָמַר הַיִּשְׁפָּה אִישׁ וְאָמַרְתְּ אֵין:
 21 וַתִּקַּח יַעַל אֵשֶׁת־חֶבֶר אֶת־יְתֵד הָאֱהֱל וַתִּשֶׂם אֶת־הַמַּקְבָּת
 בְּיָדָהּ וַתָּבוֹא אֵלָיו בְּלֹאט וַתִּתְקַע אֶת־הַיְתֵד בְּרַקְתּוֹ
 22 וַתִּצְנַח בְּאַרְצוֹ וְהוּא־נִרְדָּם וַיֵּצֵף וַיָּמַת: וְהִנֵּה בָרֶק רָדַף
 אֶת־סִיסְרָא וַתֵּצֵא יַעַל לְקִרְיַתּוֹ וַתֹּאמֶר לוֹ לָךְ וְאַרְאֶךָ
 אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַתָּה מִבְּקָשׁ וַיָּבֹא אֵלָיָהּ וְהִנֵּה סִיסְרָא
 23 נֶפֶל מֵת וְהַיְתֵד בְּרַקְתּוֹ: וַיִּכְנַע אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא אֶת
 24 יָבִין מֶלֶךְ־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְפָנֶי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל: וַתִּלְךְ יַד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 הַלּוֹךְ וַקְּשָׁה עַל יָבִין מֶלֶךְ־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַד אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ אֶת־
 יָבִין מֶלֶךְ־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל:

ה

CAP. V. ה

וַתִּשָּׂא דְבוּרָה וּבָרֶק בְּדֵי־אֲבִינָעִים בַּיּוֹם הַהוּא *
 2 לֵאמֹר: בְּפָרַע פְּרַעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהַתְנַדֵּב

עם

- ווענען אויך די גאנצע ארמעע זיינע פון די בעפעסטוגטע פאָלקסשטאָרט,
צום טייך קישון.
- 14 און דבורה האָט געזאָגט צו ברק'ן : פּאַס מוטא ! נאָך היינטיגען טאָג
גיט נאָט סיסרא'ן אין דיין האַנד — נאָט נעהט דיר פּאַראַוים ! אַז
ברק איז אַראָב פון באַרג תבור מיט די צעהן טויזענד מאַן נאָך איהם —
- 15 האָט נאָט פערטומעלט סיסרא'ן מיט אַלע וועגען און זיין גאַנצען לאַגער
פון ברק'ס שווערר בעוואַפענטע ; סיסרא איז אַראָב פון וואָגען און
אַנטלאָפּען צו פּוס.
- 16 ברק האָט נאָכגעזאָגט נאָך די וועגען און נאָכ'ן לאַגער ביז די בעפעס-
טיגטע פּאָלקסשטאָרט — דער גאַנצער לאַגער סיסרא'ס איז געפּאַלען,
זאָגאַר איינער איז ניט געבליעבען.
- 17 סיסרא, לויפענדיג צו פּוס, איז געקומען צום געצעלט פון יעל, חבר דעם
קיני'ס פּרוי, [צווישען יבין קעניג פון חצור און די פּאַמיליע פון חבר
דעם קיני איז פּריעדען געווען].
- 18 יעל איז אַרויס אַנטגעגען סיסרא'ן און געזאָגט צו איהם : פּערקעהר, מיין
הערר ! פּערקעהר צו מיר ! שרעק זיך ניט !" ער איז אַריין צו איהר
אין געצעלט און זי האָט איהם צוגעדעקט מיט אַ דעקע.
- 19 ער האָט צו איהר געזאָגט : „גיעב מיר אַ ביסעל וואַסער צו טרינקען,
איך בין דאַרשטיג" ; האָט זי געעפענט אַ מילך-לאָגעל, האָט איהם אַנ-
געטרונקען און צוגעדעקט.
- 20 ער האָט צו איהר געזאָגט : „שטעה אין טהיר פון געצעלט, אויב עס
וועט ווער קומען און פּרעגען דיר, „איז דאָ ווער פּאַראַן ?" זאָלסטו ענט-
פּערען „נימאָ קיינער !"
- 21 דאַן האָט יעל, חבר'ס פּרוי, אַרויסגענומען איינעם פון די געצעלט טשווער-
קעס, האָט אַרויפגעזעצט דעם האַמער אויפ'ן שטיל און צוגעהענדיג שטי-
לערהייר צו איהם, האָט זי דעם טשוועק אַריינגעקלאַפּט אין זיין שליוף
און ער האָט זיך אַריינגעגליטשט אין דר'ערד. ער האָט שטאַרק געשלאָ-
פּען אַ מיעדער איז ער גלייך געשטאַרבּען.
- 22 און ברק לויפט נאָך סיסרא'ן, איז יעל אַרויס איהם אַנטקעגען און גע-
זאָגט צו איהם : „קום, איך וועל דיר ווייזען דעם מאַן וואָס דו זוכסט !".
ער איז אַריין צו איהר. ערשט סיסרא ליענט טוידט מיט'ן טשוואַק אין
זיין שליוף.
- 23 יענעם טאָג האָט נאָט ניעדערגעבויען יבין דעם קעניג פון כנען פאַר די
קינדער ישראל.
- 24 די מאַכט פון ישראל אויף יבין קעניג פון כנען איז אַליץ שווערער געוואָ-
רען, ביז זיי האָבען אין גאַנצען פּעריכטעט יבין דעם קעניג פון כנען.

קאַפיטעל ה

- 1 אין דעם זעלביגען טאָג האָט דבורה מיט ברק'ן, אבינעם'ס זוהן, געזונ-
גען, זאָגענדיג :
- 2 אין צייט פון אונאַרדרונג אין ישראל, האָט זיך פּרייוויליג דאָס פּאָלק
פּעראַייניגט, דרום לויבט נאָט.

- 3 עם בָּרְכוּ יְהוָה: שָׁמְעוּ מַלְכִים הָאָרְצוֹת
 רִזְוִים אֲנֹכִי לַיהוָה אֲשִׁירָה אֲזַמְּרָה
- 4 לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: יְהוָה בָּצֵאתָ
 מִשְׁעִיר בָּצַעְדָהּ מִשְׁדָּה אֲדוּם אֶרֶץ
 רָעָשָׁה נְסִי-שָׁמַיִם נִמְפוּ נְסִי-עֵבִים נִמְפוּ
- ה מִיָּם: הָרִים נָזְלוּ מִפְּנֵי יְהוָה וְהָ
 סִינַי מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: בַּיּוֹם שָׁמַעַר בְּךָ
- עֲנַת בַּיּוֹם יָעַל חֲדָלוּ אֲרָחוֹת וְהִלְכֵי
 7 נְתִיבוֹת יִלְכּוּ אֲרָחוֹת עֲקָלְקָלוֹת: חֲדָלוּ פְּרוֹנוֹן בְּיִשְׂרָאֵל
 חֲדָלוּ עַד שְׁקַמְתִּי דְבוּרָה שְׁקַמְתִּי
- 8 אִם בְּיִשְׂרָאֵל: יִבְחַר אֱלֹהִים
 חֲדָשִׁים אִו לָחֵם שְׁעָרִים מָנָה
 אִסִּירָאֵה וְרָמַח בְּאֶרְבָּעִים אֶלֶף
- 9 בְּיִשְׂרָאֵל: לְבִי לְחֹקְקֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדְּבִים
 בָּעַם בָּרְכוּ יְהוָה: רָכְבֵי אֲתָנוֹת
- צְהָרוֹת יֹשְׁבֵי עַל-מִדְיָן וְהִלְכֵי
- 11 עַל-דֶּרֶךְ שִׁיחוֹ: מִקּוֹל מְחַצְצִים בֵּין
 מִשָּׂאֲבִים שָׁם יִתְנוּ צְדָקוֹת יְהוָה צְדָקַת
- פְּרוֹנוֹן בְּיִשְׂרָאֵל אִו יִרְדּוּ לְשָׁעָרִים עִם-
- 12 יְהוָה: עֹרֵי עֹרֵי דְבוּרָה עֹרֵי
 עֹרֵי דְבָרֵי-שִׁיר קוּם בָּרַק וּשְׁבָה שְׁבִיבָה בְּךָ
- 13 אֲבִינָעִם: אִו יִרְדּוּ שְׂרִיד לְאֹדִיָּהִים עִם יְהוָה
 14 יִרְדְּלוּ בְּנִבְוָרִים: מִנֵּי אֶפְרָיִם שְׂרָשָׁם
- בְּעַמְלֵק אַחֲרָיִךְ בְּנִימִין בְּעַמְמֵיךְ מִנֵּי
- מְכִיר יִרְדּוּ מְחַקְלִים וּמִזְבוֹלֵן מְשֻׁכִים בְּשֶׁבֶט
- 16 סֶפֶר: וְשָׂרֵי בְּיִשְׁשָׁכָר עַם-דְּבָרָה וַיִּשְׁשָׁכָר
 מִן בָּרַק בְּעַמְקֵי שֶׁלַח
 בְּרַנְלִיו

- 3 הערט, קעניגע ! בעמערקט, פירשטען ! איך וויל זינגען צו גאָט —
צום גאָט פון ישראל וועל איך זינגען !
- 4 אָ, גאָט ! ווען דו ביסט געגאנגען פון שער, ווען דו האָסט געטראַטען
פונ'ם פעלד אדום — האָט די ערד געציטערט און דער הימעל געטריפט,
אויך די וואַלקענס האָבען וואַסער געטריפט.
- 5 די האַרטע בערג זיינען צושמאַלצען געוואָרען פאַר גאָט, דער סיני איז
צושמאַלצען געוואָרען פאַר דעם גאָט פון ישראל.
- 6 אין דער צייט פון שמגר, ענת'ס זון, אין דער צייט פון יעל, האָבען אויפ'ן
געהערט געהן קאַראַוואַנען, און איינציגע וואַנדערער זיינען געגאנגען
מיט קרומע וועגען.
- 7 עס האָבען אויפגעהערט אין ישראל אונבעפעסטטיגטע שטעדט, זיי האָבען
אויפגעהערט ביז איך דבורה בין אויפגעשטאַנען, ביז איך מוטער אין
ישראל בין אויפגעשטאַנען.
- 8 ווי ער האָט נייע געטער ערוועהלט איז געוואָרען קריעג אין די שטעדט,
עס איז ניט געווען צו זעהן אין ישראל אַ פאַנצער אָדער אַ שפיעז
צווישען פערציג טויזענד.
- 9 מיין האַרץ פיהלט מיט די געזעץ מאַכער פון ישראל, וואָס האָבען זיך
פרייוויליג פּעראַייניגט מיט'ן פּאָלק, לויבט גאָט.
- 10 איהר וואָס רייט אויף ווייסע עזלען, איהר וואָס זיצט אויפ'ן ריכטער
שטוהל ; אויך איהר וואַנדערער דערצעהלט גאָט'ס וואַנדער !
- 11 פון וואַנען עס האָט זיך געהערט דער גערויש פון די פיילענשיסער —
צווישען די שפּע־ברונעמס — דאָרטען דערצעהלט מען יעצט דעם עוויר
גענס וואָהלטהאַט, די וואָהלטהאַט פון זיין בעפרייען ישראל, זינט עס
איז צוריק אין זיינע שטעדט אַריין גאָט'ס פּאָלק.
- 12 ערמונטער זיך, דבורה ; ערמונטער זיך, זינגערין ! פאַס מוטא, ברק ;
פיהר דייע געפאַנגענע, אבינעם'ס זון !
- 13 זינט ער האָט געמאַכט די שוואַכע הערשען איבער די מעכטיגע פּאָלק —
גאָט האָט מיר געלאָזען הערשען איבער די העלדען !
- 14 פון אפרים זיינען עמלק'ס אויסוואַרצלער, נאָך דיר מיט דייע קריגעס
גרופען געהט נאָך בנימין ; פון מכיר זיינען געקומען געזעץ־מאַכער, און
פון זבולון — קינסטליכע שרייבער.
- 15 יששכר'ס פירשטען זיינען מיט דבורה'ן, יששכר אזוי ווי ברק האָט זיך

- בְּרִנְיָו בְּפִלְנוֹת רְאוּבֵן גְּדֻלִים
 חֲקַרְלֵב: לָמָּה יִשְׁכַּת בֵּין
 16 הַמְשַׁפְּתִים לְשֹׁמֵעַ שְׂרָקוֹת עֲדָרִים לְפִלְנוֹת
 רְאוּבֵן גְּדוּלִים חֲקַרְיֵלֵב: גְּלַעַד בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן
 17 שָׁכַן וְדָן לָמָּה יָגוּר אֲנִיּוֹת אֲשֶׁר
 יֹשֵׁב לְחוּף יַמִּים וְעַל־מִפְרָצָיו
 18 יִשְׁבּוּן: וְבִלְוֹן עִם חֲרָף נִפְשׁוּ לָמוֹת וְנִפְתְּלִי
 19 עַל מְרוֹמֵי שָׂדֵה: כָּאוּ מְלָכִים
 נִלְחָמוּ אִזּוּ נִלְחָמוּ מִלְכֵי כְנָעַן בְּחַעֲנָךְ
 עַל־מֵי מְנַדוּ בָּצַע כְּסָף לֹא
 לָקְחוּ: מִן־שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַכּוֹכָבִים כ
 מִמְּסֻלוֹתֵם נִלְחָמוּ עִם סִיסְרָא: נַחַל קִישׁוֹן
 21 גִּרְפָּם נַחַל קְדוּמִים נַחַל קִישׁוֹן תְּדַרְכֵי
 נִפְשֵׁי עוֹ: אִזּוּ הִלְמוּ עַקְבֵי־
 22 סוּם מִדְּהָרוֹת דְּהָרוֹת אֲבִירָיו: אֲרוּ
 מְרוֹז אֲמַר מִלְאָךְ יְהוָה אֲרוּ אֲרוּ
 יִשְׁבִּיהַ כִּי לֹא־כָאוּ לְעֹנֶת יְהוָה לְעֹנֶת
 24 יְהוָה בְּנֹבְרִים: תִּבְרַךְ מִנְּשִׁים
 יֵשֶׁל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקִּינִי מִנְּשִׁים
 כָּאֵהֶל תִּבְרַךְ: מִיָּם שָׁאֵל חֶלֶב כה
 26 נִתְּנָה בְּסִפְלֵי אֲדִירִים הַקְּרִיבָה הַמָּאָה: יְדֵה
 לִיתֵד תִּשְׁלַחנָה וַיִּמְיָנָה לְהִלְמוֹת
 עֲמֻלִים וְהִלְמָה סִיסְרָא מִחֲקָה רֵאשׁוּ וּמַחֲצָה
 וְחִלְפָה רִקְתּוּ: בֵּין רִגְלֶיהָ כָּרַע נָפֵל
 27 שָׁכַב בֵּין רִגְלֶיהָ כָּרַע נָפֵל בְּאֲשֶׁר
 כָּרַע שָׁם נָפֵל שְׂדוּד: בְּעַד הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה
 28 יִזְבֵּב אִם סִיסְרָא בְּעַד הָאֲשֵׁנֶב מְדוּעַ

בשש

- מיט זיינע פוס-נעהער פאנאנדער געשפרייט אין טהאָל ; די אָבגעזונד-
דערטקייט ראובן'ס דארף טיעף בעטראכט ווערען.
- 16 ווארום ביזטו פארבליעבען צווישען די גרענעצען ? — צו הערען דעם
פיפען פון די טרופען ? ראובן'ס אָבגעזונדערטקייט דארף גוט בע-
טראכט ווערען.
- 17 גלעד וואָהנט אויפ'ן צווייטען זייט ירדן, וואָרום אָבער האָט זיך דן פאַר-
קליעבען אין שיפען ווען אשר זיצט ביי'ן ברעג ים און בעוואַכט זיינע
האפען שטעדט ?
- 18 זבולון איז אַ פּאָלק וואָס שטעלט זיך אויס צום געפאָהר, און נפתלי —
אויפ'ן העכסטען אָרט פון שלאכט פעלד.
- 19 עס זיינען נעקומען שטריימען קעניגע, ווען די קעניגע פון כנען האָבען
געשטרימען אין תענף ביי'ן טייך מגדו — זיי האָבען אָבער קיינע געלד
און פערמעגען ניט אוועקגענומען.
- 20 פון הימעל האָט מען געשטרימען — די שמערען פון זייערע קרייז —
וועגען האָבען געשטרימען געגען סיכרא'ן.
- 21 דער טייך קישון האָט זיי אוועקגעשלעפט, אַ אוראַלטער שטראָם, טייך
קישון ! טרעט אויף מיין זעלע מיט שטאַלץ !
- 22 דאָן זיינען צובראָכען געוואָרען די הופען פון די פערד, פון דעם גאַלץ-
פירען פון די ראשע פערד.
- 23 פלובט מרוז — האָט געזאָגט דער געמליכער מלאך — פערפלובט
איהרע בעוואָהנער, זעלכע זיינען ניט געקומען צו דער געמליכער היל-
פע — די געמליכע הילפע דורך די העלדען.
- 24 מעהר פאר אלע פרויען זאָל געבענשט זיין יעל, די פרוי פון חבר דעם
קיני מעהר פאר אלע געצעלט-פרויען זאָל זיי געבענשט זיין !
- 25 ער האָט וואַסער געבעטען און זי האָט מילך דערלאָנגט ; אין אַ גרויסען
קרנג האָט זי פעטע מילך געבראַכט.
- 26 צום טשוועק האָט זי אויסגעצויגען די לינקע האַנד, און די רעכטע —
צום שווערען האַמער. זי האָט צוקלאַפט סיכרא'ן, צושפּאַלמען זיין קאַפּ ;
פערוואַונדעט און צובראָכען זיין שלייה.
- 27 נעבען איהרע פיס האָט ער געקניעט, געפאַלען און איינגעשלאָפען ; נע-
בען איהרע פיס האָט ער זיך געקניעט און געפאַלען — וואו ער האָט זיך
געקניעט דאָרטען איז ער געפאַלען אַן ערשלאָגענער.
- 28 דורכ'ן פענסטער האָט סיכרא'ס מוטער געקוקט, דורכ'ן לופט-פענסטער

בשש רכבו לבוא
 מדוע אחרו פעמי
 29 מרכבותיו: חכמות שרותיה פעננה אר
 ל הוא תשיב אמרה לה: הלא ימצאו חלקו
 שלל רחם רחמתיים לראש נבר שלל
 צבעים לסיסרא שלל צבעים
 31 רקמה צבע רקמתיים לצוארי שלל: פן
 יאכרו כל-אויביו יהנה ואהביו פצאת השמש
 בנברתו ותשקט הארץ ארבעים שנה:

CAP. VI. 1

1
 א ויעשו בני-ישראל הרע בעיני יהוה ויתנם יהוה ביד
 2 מדין שבע שנים: ותעז ירמדין על-ישראל מפני מדין
 עשו-להם. בני ישראל את-המנהרות אשר בהרים
 3 ואת-המערות ואת-המצודות: והיה אסורע ישראל
 4 ועלה מדין ועמלק ובני-קדם ועלו עליו: ויחנו עליהם
 וישחיתו את-יכול הארץ עד-בואה ענה ולא-ישארו
 ה מחיה בישראל ושה ושור וחמור: פי הם ומקניהם
 יעלו ואהליהם יבאו כד-ארבה לרב ולתם ולגמליהם
 6 אין מספר ויבאו בארץ לשחתה: וידל ישראל מאד
 7 מפני מדין ויעקו בני-ישראל אל-יהוה: ויהי פי
 8 ועקו בני-ישראל אל-יהוה על אדות מדין: וישלח יהוה
 איש נביא אל-בני ישראל ויאמר להם כה-אמר יהוה ו
 אלהי ישראל אנכי העליתי אתכם ממצרים ואציא
 9 אתכם מבית עבדים: ואצל אתכם מיד מצרים ומיד
 כל-לחציכם ואגרש אותם מפניכם ואתנה לכם את-
 ' ארצם: ואמרה לכם אני יהוה אלהיכם לא תיראו את-
 אלהי האמרי אשר אתם יושבים בארצם ולא שמעתם
 11 בקולי: ויבא מלאך יהוה וישב תחת האלה אשר

הָאָט זי געיאָמערט : „וואָרום האָט זיך זיין וואָגען פּערזאָמט צו קומען ? פאַר וואָס האָבען זיך פּערשפּעטיגט די טריט פון זיינע וועגען ?”

29 איהרע קלוגע קאמער פרויען האָבען איהר געענטפּערט, זי זעלבסט האָט זיך אויך איינגערעדט :

30 „זיי געפינען דאָך דאָרטען רויב, פיעל געפאָנגענע פרויען פאַר יעדער הויפּט־מאַן ; פיעל קאָלירטע קליידער פאַר סיסראַן. פיעל קאָלירטע שטריקערייען — קאָלירטע און געשטריקטע אויף די העלזער פון יעדער רויבער.”

31 אזוי זאָלען אונטערגעהן אַלע פיינד דייע — אָ, גאָט ! אָבער די וואָס לייעבען איהם זאָלען שטראַהלען ווי די זונן ווען זי געהט אויף. נאָכדעם איז פּערציג יאָהר שטיל געווען אינ'ם לאַנד.

קאָפיטעל ו

- 1 די קינדער ישראל האָבען וויעדער געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, האָט ער זיי איבערגעגעבען אין דער האַנד פון מדין זיעבען יאָהר.
- 2 די מאַכט פון מדין האָט שטאַרק געדריקט ישראל. פאַר מדין האָבען די קינדער ישראל געמאַכט זיך לייכט־טהורעמס אויף די בערג אויך העהר לען און פעסטונגען
- 3 וואָס נאָך ישראל פלעגט זעען, פלעגען קומען מדין, עמלק און אנדערע מאָרגענלענדערישע פעלקער און צושטערען דאָס.
- 4 לאַגערענדיג נעבען זיי פלעגען זיי פּערדארבען די פּרוכט פון לאַנד ביז דעם וועג פון עזה ; זיי פלעגען ניט איבערלאָזען קיין לעבענס מיטעל פאַר ישראל, אויך קיין שעפּס, אָקס אָדער עזעל.
- 5 וואָרום זיי פלעגען קומען מיט זייערע פיה און זייערע געצעלטען, אזוי פיעל ווי היישעריק, מ'האָט ניט געקענט צעהלען ניט זיי און ניט זייערע קעמלען, ווען זיי פלעגען קומען פּערדארבען דאָס לאַנד.
- 6 פון מדין'ס אָנפאַלונגען איז ישראל זעהר אָרעם געוואָרען, און די קינדער ישראל האָבען געשריען צו גאָט.
- 7 ווען די קינדער ישראל האָבען צו גאָט געשריען וועגען זייערע ליידען פון מדין.
- 8 האָט גאָט געשיקט אַ מאַן אַ נביא צו די קינדער ישראל און ער האָט צו זיי געזאָגט : אזוי זאָגט גאָט פון ישראל — איך האָב אייך אַרויסגענוגער מען פון מצרים, אַרויסגעפיהרט אייך פון קנעכט־הויז ;
- 9 איך האָב אייך גערעטעט פון מצרים'ס מאַכט און פון דעם מאַכט פון אַלע אייערע בעדריקער, איך האָב זיי צוליעב אייך פּערטריעבען און אייך אוועקגעגעבען זייער לאַנד,
- 10 איך האָב אייך דאָן געזאָגט : „אייך בין אייער גאָט ! איהר דאַרפט זיך ניט שרעקען פאַר די געטער פון אמרי, אין וועמעס לאַנד איהר זיצט” — איהר האָט מיר אָבער ניט געהערט.
- 11 אַ מאַל איז געקומען גאָט'ס אַ מלאַך און האָט זיך אוועקגעזעצט אונטער

בַּעֲפָרָה אֲשֶׁר לְיוֹאֵשׁ אָבִי הָעֹרֵי וְגִדְעוֹן בְּנוֹ הַבַּט הַשִּׁים
בְּנֵת לְהַנִּים מִפְּנֵי מִדְּוִן: וַיֵּרָא אֵלָיו מִלֶּאֱךָ יְהוָה וַיֹּאמֶר 12
אֵלָיו יְהוָה עִמָּךְ גִּבּוֹר הַחַיִּל: וַיֹּאמֶר אֵלָיו גִּדְעוֹן בְּנֵי 13
אָדָנִי וַיֵּשׂ יְהוָה עִמָּנוּ וְלָמָּה מִצְאָתָנוּ כִּלְזֹאת וְאֵיךָ
כִּלְזִנְפִּלְאוֹתָיו אֲשֶׁר סִפְרוּלָנוּ אֲבוֹתֵינוּ לֵאמֹר הֲלֹא
מִמִּצְרַיִם הֵעֲלָנוּ יְהוָה וְעַתָּה נִמְשָׁנוּ יְהוָה וַיִּתְּנֵנוּ בְּכַף
מִדְּוִן: וַיִּפֶן אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר לָךְ בְּכַחַךְ זֶה וְהוֹשַׁעְתָּ 14
אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכַּף מִדְּוִן הַלֵּא שְׁלַח־תֵּיךְ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנֵי 15
אָדָנִי בָמָּה אוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה אֵלַי הִדָּל בְּמִנְשָׁה
וְאֲנֹכִי הַעֲצִיר בְּבֵית אָבִי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה כִּי אֶהְיֶה 16
עִמָּךְ וְהִבִּיתָ אֶת־מִדְּוִן כַּאִישׁ אֶחָד: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם־יֵנָא 17
מִצְאָתִי הֵן בְּעִינַיִךְ וְעֲשִׂיתָ לִּי אוֹת שְׂאֵתָה מִדְּבַר עַמִּי:
אֵל־נָא תִמַּשׁ מִזֶּה עַד־בָּא אֵלֶיךָ וְהִצַּאתִי אֶת־מִנְחָתִי 18
וְהִנַּחְתִּי לְפָנֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֲשֶׁב עַד שׁוֹבֶיךָ: וְגִדְעוֹן כָּאֵ 19
וַיַּעַשׂ גִּדְעוֹנִים וַאֲפִתְקֻמַּח מִצֹּת הַבָּשָׂר שֵׁם בְּפֶלַ
וְהַמֶּרְק שֵׁם בְּפָרוֹר וַיּוֹצֵא אֵלָיו אֶל־תַּחַת הָאֵלֶּה וַיִּנָּשׂ:
וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִלֶּאֱךָ הָאֱלֹהִים קַח אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הַמִּצֹּת כ 20
וְהִנֵּה אֶל־הַפִּלַע הֵלֹךְ וְאֶת־הַמֶּרְק שְׂפוֹךְ וַיַּעַשׂ בֵּן: וַיִּשְׁלַח 21
מִלֶּאֱךָ יְהוָה אֶת־קִצְצָה הַמִּשְׁעָנָה אֲשֶׁר בִּידוֹ וַיַּנֵּעַ בַּבָּשָׂר
וּבַמִּצֹּת וַתַּעַל הָאֵשׁ מִן־הָעוֹר וְהֵאֱבַל אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־
הַמִּצֹּת וּמִלֶּאֱךָ יְהוָה הִלָּךְ מִעֵינָיו: וַיֵּרָא גִדְעוֹן כִּי־מִלֶּאֱךָ 22
יְהוָה הוּא וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶהְיֶה אָדָנִי יְהוָה כִּי־עַל־בֵּן
רְאִיתִי מִלֶּאֱךָ יְהוָה פָּנִים אֶל־פָּנִים: וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה 23
שְׁלוֹם לָךְ אֶל־תִּירָא לֹא תָמוֹת: וַיְבֹן שֵׁם גִּדְעוֹן מִזִּבְחַ 24
לְיְהוָה וַיִּקְרָא־לוֹ יְהוָה שְׁלוֹם עַד הַיּוֹם הַזֶּה עוֹדָנוּ
בַּעֲפָרַת אָבִי הָעֹרֵי: וַיְהִי בַלְיִלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר כה
לוֹ יְהוָה קַח אֶת־פְּרֵי־הַשּׁוֹר אֲשֶׁר לְאֲבִיךָ וּפְרֵי הַשֶּׁנִּי

- א בויס, אויפ'ן זאמדיגען פעלד וואס האט בעלאנגט צו יואש'ן פון אבי-
 עזר; זיין זוהן גרען האט דאן געראשען ווייז אין א ווייניקעלעך, אום
 צו בעהאלטען פון מדין;
- 12 צו איהם האט זיך געוועזען גאט'ס מלאך און געזאגט צו איהם: „גאט
 העלף — העלדישער מאן!“
- 13 האט איהם גרען געענטפערט: הער-נאך, מיין הערר! אויב גאט איז
 מיט אונז ווארום האט מיט אונז אועלכעס געטראפען? וואו זיינען דאס
 זיינע אלע וואונדער, וואס אונזערע עלטערען האבען אונז דערצעהלט
 זאגענדיג: „ער האט דאך אונז פון מצרים ארויסגעפיהרט!“ אט
 האט אונז יעצט גאט פערלאזען און איבערגעגעבען אונז אין האנד פון
 מדין.“
- 14 דאן האט זיך גאט'ס מלאך צו איהם געווענדעט און געזאגט: „געה
 מיט דעם קראפט דיינעם און רעטע ישראל פון מדין'ס אונטערדריקונג;
 איך שיק דיר!“
- 15 אבער ער האט איהם געענטפערט: „ביטע, מיין הערר! ווי קען איך
 רעטען ישראל? — מיין טויענד איז דער ארעמסטער אין מנשה און
 איך בין דער אינגסטער אין מיין פאטער'ס הויז?“
- 16 האט גאט'ס מלאך געזאגט צו איהם: „קוים בין איך מיט דיר, וועסטו
 גאנץ מדין אויס'הרגענען ווי איין מענשען!“
- 17 אבער גרען האט צו איהם געזאגט: „אויב איך האב יא געפונען גאט
 דע אין דיינע אויגען דאן גיעב זשע מיר א צייכען אז דו רעדסט מיט מיר...“
- 18 געה ניט אוועק פון דאנען ביז איך וועל צוריק קומען צו דיר, איך וועל
 נאך ארויסטראגען מיין שפייז-אפפער און אוועקלעגען פאר דיר.“ ער
 האט געענטפערט: „איך וועל זיצען ביז דו וועסט קומען.“
- 19 אז גרען איז אריין אין הויז האט ער פארטיג געמאכט א יונגע ציעגעל
 און פון א איפה מעהל קוכענס. דאס פלייש האט ער אריינגעלעגט אין
 א קארב און די זופ אין א טאף — ער האט עס ארויסגעטראגען צו איהם
 אונטער'ן בוים און האט איהם דערלאנגט.
- 20 האט גאט'ס מלאך צו איהם געזאגט: „נעהם דאס פלייש און די קוכענס
 און לעג אוועק אויף דעם שטיין, די זופ גיעס אויס.“ ער האט אזוי געטהאן.
- 21 דאן האט גאט'ס מלאך אויסגעשטרעקט דעם ברעג פון שטעקען וואס
 אין זיין האנד און האט בעדיהרט דאס פלייש און די קוכענס, איז ארויס
 א פיער פון שטיין און פארברענט דאס פלייש און די קוכענס. דער
 מלאך איז פערשוואונדען פון זיינע אויגען.
- 22 דאן האט גרען פערשטאנען אז דאס איז געווען א מלאך פון גאט, און
 גרען האט געזאגט: „וועה, הערר גאט! האב איך שוין געזעהען
 פערזענליך גאט'ס א מלאך.“
- 23 האט גאט'ס מלאך געזאגט צו איהם: „פריעדען צו דיר! שרעק זיך
 ניט — דו וועסט ניט שטארבען!“
- 24 גרען האט דארטען געבויט א מזבח צו גאט און האט איהם גערופען
 „גאט איז פריעדען“, ער שטעהט נאך ביז יעצט אויפ'ן זאמערפלד ביי
 אבי-עזר.
- 25 אין יענע נאכט האט גאט צו איהם געזאגט: „נעהם דייין פאטערס גרוי-
 סען אָקס, אויך דעם אָקס וואָס מ'האָט זיִעבען יאָהר געשטאַפּט; צו־

שבע שנים והרסות את-מוֹבַח הַבַּעַל אֲשֶׁר לְאֹבֶדֶךָ וְאֶת־
 26 הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלְיוֹ תִכְרַת: וּבִגִּית מוֹבַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
 עַל רֹאשׁ הַמָּעוֹז הַזֶּה בַּמַּעֲרָבָה וּלְקַחְתָּ אֶת־הַפֶּר הַשְּׂנִי
 27 וְהַעֲלִית עוֹלָה בַּעֲצֵי הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר תִּכְרַת: וַיִּקַּח גִּדְעוֹן
 עֲשָׂרָה אַנְשִׁים מֵעַבְדָיו וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה
 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָרָא אֶת־בֵּית אָבִיו וְאֶת־אֲנָשֵׁי הָעִיר מַעֲשׂוֹת
 28 יוֹמָם וַיַּעַשׂ לַיְלָה: וַיִּשְׁפִּימוּ אֲנָשֵׁי הָעִיר בַּפֶּקֶר וְהִגִּידוּ
 גִתָן מוֹבַח הַבַּעַל וְהָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלְיוֹ כִּרְתָהּ וְאֶת הַפֶּר
 29 הַשְּׂנִי הַעֲלָה עַל־הַמוֹבַח הַבְּנוּי: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ
 מִי עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּדְרָשׁוּ וַיִּבְקְשׁוּ וַיֹּאמְרוּ גִדְעוֹן בֶּן־
 ל יוֹאֵשׁ עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה: וַיֹּאמְרוּ אֲנָשֵׁי הָעִיר אֶל־יוֹאֵשׁ
 הוֹצֵא אֶת־בְּנֶךָ וַיָּמַת כִּי גִתָן אֶת־מוֹבַח הַבַּעַל וְכִי כִרְתָה
 31 הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלְיוֹ: וַיֹּאמֶר יוֹאֵשׁ לְכָל אֲשֶׁר־עָמְדוּ עָלָיו
 הָאֵתָם | תְּרִיבוּן לַבַּעַל אִם־אַתֶּם תּוֹשִׁיעוּן אוֹתוֹ אֲשֶׁר יִרְיֵב
 לֹו יוֹמַת עַד־הַבֶּקֶר אִם־אֱלֹהִים הוּא יִרְבֵּ לֹו כִּי גִתָן אֶת־
 32 מוֹבַחוֹ: וַיִּקְרָאוּלוּ בַיּוֹם־הַהוּא יִרְבַּעַל לֵאמֹר יִרְבֵּ בֹו
 33 הַבַּעַל כִּי גִתָן אֶת־מוֹבַחוֹ: וּבְלִי־מִדָּן וַעֲמַלְק וּבְנֵי־
 34 קָדָם נֶאֱסָפוּ יַחְדָו וַיַּעֲבְרוּ וַיַּחֲטוּ בַּעֲמַק זִרְעָאֵל: וַרוּחַ
 יְהוָה לִבְשָׂה אֶת־גִּדְעוֹן וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיִּזְעַק אֲבִיעֶזֶר
 35 אַחֲרָיו: וּמִלְּאָכִים שָׁלַח בְּכַל־מְנַשָּׁה וַיִּזְעַק גַּם־הוּא
 אַחֲרָיו וּמִלְּאָכִים שָׁלַח בְּאֲשֶׁר וּבּוֹבְלוֹן וּבְנַפְתָּלִי וַיַּעֲלוּ
 36 לְקִרְיָתָם: וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־יִשְׁעַ מוֹשִׁיעַ
 37 בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: הִנֵּה אֲנֹכִי מַצִּיג אֶת־גִּזְתִּי
 הַצֶּמֶר בְּגֵרֶן אִם טֹל יְהִי עַל־הַגֹּזָה לְבִדָּה וְעַל כָּל־הָאָרֶץ
 חָרֵב וַדַּעְתִּי כִּי־תוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:
 38 וַיְהִי־כֵן וַיִּשְׁכַּם מִמְּתָרֵת וַיִּזֹּר אֶת־הַגֹּזָה וַיִּמָּז טֹל מִן־הַגֹּזָה
 39 מְלֹא תַפְּסֵל מוֹם: וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים אֶל־יַחַד

אפך

- ברעך דיין פאָטער'ס בעל אַלטאר און שנייד אָב דעם געצענבוים וואָס נעבען איהם.
- 26 דאָן בוי אַ מִזְבֵּחַ פֶּאָר דיין גאָט אויפ'ן פּלאַטען שפיץ פון דעם שטיין און נעהם דעם געשטאַפּטען אָקס און פּערברען איהם אין גאַנצען אויף די האָלץ פון געצענבוים, וואָס דו וועסט אָבשניידען.
- 27 גרען האָט גענומען צעהען פון זיין פאָטער'ס קנערי און געטהאָן ווי גאָט האָט איהם געהייסען; נאָר אזוי ווי ער האָט זיך געשראַקען פֶּאָר זיין פאָטער'ס פּאַמיליע און די שטאָדט־לייט צו טהאָן דאָס ביי טאָג, האָט ער עס געטהאָן ביי נאַכט.
- 28 אז די שטאָדט־לייט זיינען אין דער פּריה אויפגעשטאַנען, ערשט עס איז צושטערט דער בעל־אַלטאר און דער געצענבוים וואָס איז געשטאַנען נעבען איהם איז אָבגעשניטען, און דער געשטאַפּטער אָקס איז פֶּאָר־ברענט אויפ'ן אויפגעבויעטען מִזְבֵּחַ.
- 29 האָבען זיי געזאָגט איינער צום צווייטען: „ווער האָט דאָס געטהאָן? זיי האָבען נאָכגעזוכט און אויסגעפונען — מ'האָט געזאָגט אז גרען; יואש'ס זוהן, האָט דאָס געטהאָן.
- 30 דאָן האָבען די שטאָדט־לייט געזאָגט צו יואש'ן: „גייעב אַרויס דיין זוהן און זאָל ער שטאַרבען, ווייל ער האָט צושטערט דעם בעל־אַלטאר און אָבגעשניטען דעם געצענבוים וואָס נעבען איהם!“
- 31 האָט יואש געזאָגט צו אַלע וואָס זיינען צו איהם צוגעשטאַנען: „נעהמט איהר זיך אָן פֶּאָר'ן בעל? ווילט איהר איהם רעמען? דער וואָס נעהמט זיך פֶּאָר איהם אָן וועט ביז מאָרגען פּריה שטאַרבען! — איז ער אַ גאָט זאָל ער אַליין שטרייטען מיט יענעם וואָס האָט זיין אַלטאר צושמעטערט.“
- 32 פון יענעם טאָג אָן האָט מען איהם גערופען „ירבעל“, ד. ה. בעל זאָל גענען איהם שטרייטען, ווייל ער האָט צושמעטערט זיין אַלטאר.
- 33 גאַנץ מדין מיט עמלק און די מאָרגענלענדערישע פעלקער האָבען זיך פּערזאַמעלט צוזאַמען, זיי זיינען אַוועק און געלאָגערט אין'ם טהאַל יזרעאל.
- 34 איז גרען שטאַרק בעגייסטערט געוואָרען; ער האָט געבלאָזען מיט אַ שופר און די בעפעלקערונג פון אַבי־עזר האָט זיך פּערזאַמעלט צו איהם.
- 35 ער האָט אויך פּאַנאַדער געשיקט לייטע איבער גאַנץ מנשה און אויך זיי האָבען זיך פּערזאַמעלט צו איהם; ער האָט אויך געשיקט אין אשׁר, זבולון און נפתלי און זיי זיינען צו איהם געקומען.
- 36 און גרען האָט געזאָגט צו גאָט: „אויב דו וועסט דורך מיר העלפען ישראל, ווי דו האָסט פּערשפּראַכען —
- 37 אָט שטעל איך אַוועק אַ בינטעל אָבגעשאָרענע וואָל אין שיער, אויב עס וועט זיין טהוי נאָר איפ'ן בינטעל וואָל אַליין און אויף דער גאַנצער ערד טרוקען, וועל איך איבערצייגט זיין אז דו וועסט דורך מיר רעמען ישראל, אזוי ווי דו האָסט פּערשפּראַכען.“
- 38 אזוי איז געווען. ווען ער איז אויף מאָרגען אויפגעשטאַנען און אויסגע־קוועטשט דעם בינטעל און די טהוי פון בינטעל איז אויסגערונען, איז עס געווען אַ פּולע קרוג וואַסער.
- 39 אָבער גרען האָט געזאָגט צו גאָט: „דיין צאָרן זאָל ניט ברענען אויף

אָפֶּד לִי וְאֲדַבְרָה אִתְּךָ הַפֶּעַם אֲנִסְהִינָא רִבֵּי הַפֶּעַם בְּגוֹה
 יְהוּנָא חֲרַב אֶל־הַגּוֹה לְבָדָה וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ יְהוּהָ שָׁל:
 וַיַּעַשׂ אֲלֵהֶם כֵּן בְּלִילָה הַהוּא וַיְהִי־חֲרַב אֶל־הַגּוֹה לְבָדָה 8
 וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ הָיָה מָל:

CAP. VII. 1

וַיִּשְׁכַּם יִרְבֵּעַל הוּא גִדְעוֹן וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיְהִי *
 עַל־עֵינֵי חֶרֶד וּמַחְנָה מִדִּין הוּדְלוּ מִצְפּוֹן מִגְּבַעַת הַמּוֹרָה
 בְּעַמְקִי: וַיֹּאמֶר יְהוּהָ אֶל־גִּדְעוֹן רַב הָעָם אֲשֶׁר אִתְּךָ 2
 מַחְתִּי אֶת־מִדְּוָן בְּיָדָם פְּדִיתְפֹּאֵר עָלֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יְהִי
 הוֹשִׁיעָה לִּי: וַעֲתָה קָרָא נָא בְּאֲזְנֵי הָעָם לֵאמֹר מִי־רָא 3
 וְחֶרֶד יָשָׁב וַיִּצְפֹּר מִחֵר הַגִּלְעָד וַיֵּשֶׁב מִן־הָעָם עֶשְׂרִים
 וּשְׁנַיִם אֲלָף וְעֶשְׂרֵת אֲלָפִים נִשְׁאָרוּ: וַיֹּאמֶר יְהוּהָ 4
 אֶל־גִּדְעוֹן עוֹד הָעָם רַב הוֹרֵד אוֹתָם אֶל־הַמַּיִם וְאֶצְרִפְנִי
 לָךְ שֵׁם יְהוּהָ אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהֵי נְהָ וַיִּלְךְ אִתְּךָ הוּא יִלְכֵךְ
 אִתְּךָ וְכָל אֲשֶׁר־אָמַר אֱלֹהֵי נְהָ לֹא־יִלְכֵךְ עִמָּךְ הוּא לֹא־ 5
 יִלְכֵךְ: וַיּוֹרֵד אֶת־הָעָם אֶל־הַמַּיִם וַיֹּאמֶר יְהוּהָ אֶל־ ה
 גִּדְעוֹן כָּל אֲשֶׁר־יִלְכֵךְ בְּלִשׁוֹנוֹ מִן־הַמַּיִם כַּאֲשֶׁר יִלְכֵךְ הַכְּלָב
 תִּצְיִג אוֹתוֹ לְכֹד וְכָל אֲשֶׁר־יִכְרַע עַל־בְּרַכְיוֹ לַשָּׁתוֹת:
 וַיְהִי מִסְפָּר הַמְּלַקְקִים בְּיָדָם אֶל־פִּיָּהֶם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת 6
 אִישׁ וְכָל יֹתֵר הָעָם פָּרְעוּ עַל־בְּרַכְיָהֶם לַשָּׁתוֹת מוֹם:
 וַיֹּאמֶר יְהוּהָ אֶל־גִּדְעוֹן בְּשֹׁלֵשׁ מֵאוֹת הָאִישׁ הַמְּלַקְקִים 7
 אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְנִתְתִּי אֶת־מִדְּוָן בְּיָדְךָ וְכָל־הָעָם יִלְכִי
 אִישׁ לְמַכְמוֹ: וַיִּקְחוּ אֶת־צִדְדָה הָעָם בְּיָדָם וְאֵת שׁוֹפְרַת־הַסּוּסִים 8
 וְאֵת כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל שָׁלַח אִישׁ לְאֶדְלוֹי וּבְשֹׁלֵשׁ־מֵאוֹת
 הָאִישׁ הַחֲזִיק וּמַחְנָה מִדִּין הָיָה לוֹ מִתַּחַת בְּעַמְקִי:
 וַיְהִי בְּלִילָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי יְהוּהָ קוּם רַד בְּמַחְנֶה 9
 כִּי נִתְתִּיו בְּיָדְךָ: וְאִם־יִרָא אֶתָּה לְרַדֵּת רַד אֶתָּה וּפְרָה *
 נִעֲד

מיר, איך וועל נאָר דעם איין מאָל ריידען — איך וועל נאָר דעם איין
מאָל פֿרוּבירען מיט'ן וואָל בינטעל : זאָל דער בינטעל אַליין טרוקען
זיין און אויף דער גאַנצער ערד זאָל זיין טהוי !

40 גאָט האָט אזוי געמאַכט יענע נאַכט — אויפ'ן בינטעל אַליין איז טרוקען
געווען און אויף די גאַנצע ערד איז געווען טהוי.

קאַפיטעל ז

- 1 ירבעל, ד. ה. גרעון, איז פריה אויפגעשטאַנען, אויך דאָס גאַנצע פּאָלק
וואָס מיט איהם און האָבען געלאַגערט נעבען קוואַל חרד ; דער לאַגער
פון מדין איז געווען געגען איהם, צפון־צו פון מורה באַרג, אין טהאַל.
- 2 און גאָט האָט געזאָגט צו גרעון : דאָס פּאָלק וואָס מיט דיר איז צו פיעל
איך זאָל מדין זיי איבערגעבען, דאָן וועט זיך ישראל ריהמען און זאָגען
צו מיר : „מיין מאַכט האָט מיר געהאַלפּען !“
- 3 אַלזאָ רוף אויס דאָס גאַנצע פּאָלק זאָל הערען און זאָגן : „ווער עס שרעקט
זיך און איז אונרוהיג זאָל צוריק געהן אין פריהמאָרגען פון דעם באַרג
גלעד ; זיינען פון פּאָלק צוריק געגאַנגען צוויי און צוואַנציג טויזענד
מאַן, צעהן טויזענד זיינען געבליעבען.
- 4 אָבער גאָט האָט געזאָגט צו גרעון'ען : עס איז נאָך צופיעל מענשען !
פיהר זיי אַראָב צום וואַסער, דאָרטען וועל איך זיי דיר אויסקלייבען,
אויף וועמען איך וועל דיר זאָגען „דער קען געהן מיט דיר“, יענער וועט
מיט דיר געהען ; אויף דעם וואָס איך וועל זאָגען „דער קען מיט דיר ניט
געהען“ — יענער זאָל מיט דיר ניט געהען.
- 5 אז ער האָט דאָס פּאָלק אַראָפּגעפיהרט צום וואַסער, האָט גאָט געזאָגט צו
גרעון'ען : יעדער וואָס וועט מיט'ן צונג לעקען פון די וואַסער, ווי אַ
הונד לעקט, יענעם שטעל אָב בעזונדער אויך דער וואָס וועט זיך שטעלען
אויף די קניע טרינקען.
- 6 דער צאָהל פון די וואָס האָבען מיט'ן מויל פון די הענד געלעקט איז גע-
ווען דריי הונדערט מאַן, אַלע איבריגע האָבען זיך אויף די קניע גע-
שטעלט אום וואַסער צו טרינקען.
- 7 דאָן האָט גאָט געזאָגט צו גרעון'ען : „מיט די דריי הונדערט מאַן וואָס
לעקען, וועל איך אייך רעמען און וועל איבערגעבען דיר מדין ; אַלע
איבריגע זאָלען זיך געהען יעדער צו זיין אָרט.“
- 8 דאָס פּאָלק האָט מיט גענומען שפּיז און שפרות, אַלע איבריגע פון
ישראל האָט ער פאַנאָדער געשיקט יעדערן צו זיינע געצעלטען, ד. ה.
ער איז געבליעבען נאָר מיט דריי הונדערט מאַן. דער לאַגער פון מדין
איז געווען אונטען, אין טהאַל.
- 9 יענע נאַכט האָט גאָט צו איהם געזאָגט : „שטעה אויף ! געה אַראָב
צום לאַגער, איך האָב איהם איבערגעגעבען אין דיין האַנד.
- 10 אויב דו שרעקסט זיך צו געהען אַליין, געה דו מיט דיין דיענער פרה
אין לאַגער —

11 נֶעְרַךְ אֶל־הַמַּחֲנֶה: וְשָׁמְעָתָּ מִהִידְבְּרוֹ וְאַחַר תַּחֲנוּקָנָה
 יָדִיד וְיִרְדַּת בַּמַּחֲנֶה וְגֵרָד הוּא וּפְרָה נֶעְרָו אֶל־קֶצֶה
 12 הַחֲמִשִּׁים אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה: וּמְדִין וְעַמְלֶק וְכַל־בְּנֵי־קָדָם
 נִפְלִים בְּעַמְּק בְּאַרְבֶּה לָרֶב וּלְגַמְלִידָם אֵין מִסְפָּר כְּחֹל
 13 שְׁעַל־שֹׁפֵת הַיָּם לָרֶב: וַיָּבֹא גִדְעוֹן וְהַגֵּה־אִישׁ מִסְפָּר
 לָרֶעִו חֲלוֹם וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלוֹם חֲלֹמֵי וְהִנֵּה צְלוֹל לָחֶם
 שְׁעָרִים מִתְהַפֵּךְ בַּמַּחֲנֶה מְדִין וַיָּבֹא עַד־הָאֵהָל וַיִּפֹּל וַיִּפֹּל
 14 וַיִּהַפְּקֻהוּ לְמַעְלָה וַנִּפֹּל הָאֵהָל: וַיַּעַן רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר אֵין
 זֹאת בְּלִתי אִם־חֶרֶב גִּדְעוֹן בְּדִיּוֹאֵשׁ אִישׁ יִשְׂרָאֵל נָתַן
 15 הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ אֶת־מְדִין וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה: וַיְהִי כִשְׁמֹעַ
 גִּדְעוֹן אֶת־מִסְפָּר הַחֲלוֹם וְאֶת־שִׁבְרוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיָּשָׁב אֶל־
 מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר קוּמוּ כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיַדְכֶם אֶת־מַחֲנֶה
 16 מְדִין: וַיַּחַץ אֶת־שְׁלֹש־מֵאוֹת הָאִישׁ שְׁלֹשָׁה רֵאשִׁים וַיִּתֵּן
 שׁוֹפְרוֹת בְּיַד־כָּל־וְכַדִּים רִיקִים וּלְפָדִים בַּתּוֹךְ הַכְּפָדִים:
 17 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מִמֶּנִּי תִרְאוּ וְכֵן תַּעֲשׂוּ וְהִנֵּה אֲנִי בָא
 18 בַקֶּצֶה הַמַּחֲנֶה וְהִנֵּה כְּאֲשֶׁר אַעֲשֶׂה בְּכֵן תַּעֲשׂוּ: וַתִּקְעֵתִי
 בְּשׁוֹפֵר אֲנִי וְכַל־אֲשֶׁר אִתִּי וַתִּקְעֵתֶם בְּשׁוֹפְרוֹת נֹכַח־
 אַתֶּם סְבִיבוֹת כָּל־הַמַּחֲנֶה וְאַמְרָתֶם לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן:
 19 וַיָּבֹא גִדְעוֹן וּמֵאֵה־אִישׁ אֲשֶׁר־אִתּוֹ בַקֶּצֶה הַמַּחֲנֶה
 רֹאשׁ הָאֲשֻׁמְרֵת הַתֵּיכּוֹנָה אֶךְ הָקָם הִקְיָמוּ אֶת־הַשְּׁמֵרִים
 כ וַיִּתְקְעוּ בְּשׁוֹפְרוֹת וְנִפְּוץ הַכְּפָדִים אֲשֶׁר בְּיָדָם: וַיִּתְקְעוּ
 שְׁלֹשֶׁת הָרֵאשִׁים בְּשׁוֹפְרוֹת וַיִּשְׁכְּרוּ הַכְּפָדִים וַיַּחֲזִיקוּ בְּיַד־
 שְׂמֹאולָם בַּלְּפָדִים וּבְיַד־יְמִינָם הַשׁוֹפְרוֹת לְתַקּוֹעַ וַיִּקְרְאוּ
 21 חֶרֶב לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן: וַיַּעֲמֵדוּ אִישׁ תַּחְתּוֹ סְבִיב לַמַּחֲנֶה
 22 וַיִּרֶץ כָּל־הַמַּחֲנֶה וַיִּרְעוּ וַיָּנִיסוּ: וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹש־מֵאוֹת
 הַשׁוֹפְרוֹת וַיִּשֹׁם יְהוָה אֶת־חֶרֶב אִישׁ בְּרֵעֵהוּ וּבְכָל־
 הַמַּחֲנֶה וַיָּנֶם הַמַּחֲנֶה עַד־בֵּית הַשָּׁפָה צְרָרְתָה עַד שֹׁפֵת
 אַבֵּל

- 11 אז דו וועסט הערען וואָס זיי רעדען וועסטו מוטא בעקומען און וועסט שוין געהן אין לאַגער אַרײַן". ער איז אוועק מיט זיין דיענער פּרה ביז'ן ברעג פון די געוואַפּענטע, וואָס אין לאַגער.
- 12 מדין און עמלק און אַלע מאָרגענלענדער־ישע פעלקער זיינען געלעגען אין טהאַל, אזוי פיעל ווי הייִשע־ריקען ; אויך זייערע קעמלען זיינען געווען אָהן אַ צאָהל, אזוי פיעל ווי זאַמד אויפ'ן ברעג ים.
- 13 און גרען איז צוגאַנגען צום לאַגער האָט אײַנער דעם אַנדערען דער־צעהלט אַ חלום, ער האָט געזאָגט : „איך האָב אין חלום געזעהען אַ קיבעל פון גערשטען ברױט דרעהט זיך אַרום אײַנ'ם לאַגער פון מדין, ער איז נאָהענט געקומען צו אַ געצעלט און האָט איהם אַ קלאַפּ געטהאָן פאַר־לענדיג, איז דער געצעלט געפאַלען און איבערגעקעהרט זיך אַרױף".
- 14 דער אַנדערער האָט גענטפּערט און געזאָגט : „דאָס מײַנט ניט קיין אַנ־דער זאָך, נאָר דער שווערר פון גרען יואש'ס זוהן — גאָט האָט איהם איבערגעגעבען מדין מיט דעם גאַנצען לאַגער.
- 15 אז גרען האָט דעהערט די ערצעהלונג פון חלום און זיין בעדייטונג, האָט ער זיך געבוקט. ער איז צוריקגעגאַנגען צום לאַגער פון ישׂראל און געזאָגט: „שטעהט אויף ! גאָט האָט אײַך איבערגעגעבען מדין'ס לאַגער".
- 16 די דריי הונדערט מאָן האָט ער צוטהיילט אויף דריי טרופען ער האָט יעדערען פון זיי געגעבען אַ שופּר, אַ לײַדיגען קרוג און אַ פּאַקעל אין קרוג,
- 17 און ער האָט צו זיי געזאָגט : „קוקט אויף מיר, און טהוט וואָס אײַך וועל טהאָן ! אז אײַך וועל צוגעהען צום ברעג לאַגער זאָלט איהר טהאָן וואָס אײַך וועל טהאָן.
- 18 ווען אײַך מיט די מעננער וואָס זיינען מיט מיר וועלען בלאָזען מיט אַ שופּר, זאָלט איהר אויך בלאָזען מיט שופּרות אַרומגעהענדיג דעם לאַגער, און זאָלט שרייען : „פאַר גאָט און גרען !"
- 19 גרען און הונדערט מעננער וואָס מיט איהם זיינען געקומען צום ברעג פון לאַגער אין אָנפאַנג פון מיטעלסטען נאַכט־טהייל, ווען מ'האָט אָנגע־שטעלט די וואַכ־לײַט ; זיי האָבען גענומען בלאָזען מיט שופּרות און צוברעכען די קריג וואָס זיי האָבען געהאַט.
- 20 אַלע דריי טרופען האָבען געבלאָזען מיט שופּרות און צובראָכען די קריג ; דאָן האָבען זיי אַלע אין דער לײַנקער האַנד געהאַלטען די פּאַקעלען, און אין די רעכטע — די שופּרות צו בלאָזען, זיי האָבען געשריען : „מיט'ן שווערד, פאַר גאָט און גרען !"
- 21 זיי זיינען געשטאַנען יעדער אויף זיין אַרט אַרום לאַגער, און דער גאַנצער לאַגער איז געלאָפּען, און זיי האָבען געבלאָזען און זיינען אַנטלאָפּען.
- 22 די דריי הונדערט שופּרות האָבען געבלאָזען, און גאָט האָט יעדערען גע־וואָרפען אויפ'ן שווערר פון צווייטען, אזוי דעם גאַנצען לאַגער, דער לאַגער איז געלאָפּען ביז בית־שטח צררת (ביים גרענעץ פון אָבל מחולה) ביז טבת.

23 אָבֵל מְחֻלָּה עַל־טִבַּת: וַיִּצְעַק אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִנִּפְתְּלִי
 24 וּמִדָּאֲשֶׁר וּמִדְּבַל־מִנְשָׁה וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרָי מִדִּין: וּמִלְאָכִים
 שָׁלַח גִּדְעוֹן בְּבִלְהָר אַפְרִים לֵאמֹר רָדוּ לִקְרַאת מִדִּין
 וְלִכְרוּ לָהֶם אֶת־הַמִּים עַד בַּיִת בָּרָה וְאֶת־הַדֶּגֶן וַיִּצְעַק
 כָּל־אִישׁ אַפְרִים וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הַמִּים עַד בַּיִת בָּרָה וְאֶת־
 הַדֶּגֶן: וַיִּלְכְּדוּ שְׁנֵי שָׂרֵי מִדִּין אֶת־עֶרְב וְאֶת־זָאֵב כח
 וַיִּהְרְגוּ אֶת־עֶרְב בְּצוּר־עֶרְב וְאֶת־זָאֵב הֲרִגוּ בִּיקְבוֹזָאֵב
 וַיִּרְדְּפוּ אֶל־מִדִּין וְרֹאשׁ־עֶרְב וְזָאֵב הֵבִיאוּ אֶל־גִּדְעוֹן
 מִעֶבֶר לַדֶּגֶן:

ח

CAP. VIII. ח

וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ אַפְרִים מַה־הַדְּבָר הַזֶּה עָשִׂיתָ לָנוּ *
 לְבִלְתִּי קְרֹאוֹת לָנוּ כִּי הִלַּכְתָּ לְהַלְחֵם בְּמִדְּגוֹן וּרְיִיבֹן
 אִתּוֹ בְּחֻזְקָה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מַה־עָשִׂיתִי עִתָּה כִּכֶּם הֲלֹא
 2 טוֹב עָלְלוֹת אַפְרִים מִכְּצִיר אֲבִיעֶזֶר: כִּידְכֶם נָתַן אֱלֹהִים
 3 אֶת־שָׂרֵי מִדִּין אֶת־עֶרְב וְאֶת־זָאֵב וּמַה־יִּקְלְתִּי עֲשׂוֹת כִּכֶּם
 אִם רַפְתָּה רוּחַם מֵעָלָיו כְּדִבְרוֹ הַדְּבָר הַזֶּה: וַיָּבֵא גִדְעוֹן 4
 הַיִּרְדֵּנָה עֶבֶר הוּא וּשְׁלֹש־מֵאוֹת הָאִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ עֵיפִים
 5 וַיִּרְדְּפִים: וַיֹּאמֶר לְאֲנָשֵׁי סָפוֹת תַּגְוִינָא בְּכִרּוֹת לָחֶם לָעַם ה
 אֲשֶׁר בְּרִגְלֵי כִיד־עֵיפִים הֵם וְאֲנִי רִדְּף אַחֲרָי זָבַח
 6 וְצִלְמַנֵּע מִלְכֵי מִדִּין: וַיֹּאמֶר שָׂרֵי סָפוֹת הֲכִי זָבַח
 7 וְצִלְמַנֵּע עִתָּה בִידְךָ כִּי־נָתַן לְצַבְאָךָ לָחֶם: וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן
 לָכֵן בָּתַת יְהוָה אֶת־זָבַח וְאֶת־צִלְמַנֵּע כִּדְרֵי וְדַשְׁתִּי אֶת־
 8 בְּשָׂרְכֶם אֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַפְּרֻקָּנִים: וַיַּעַל מִשָּׁם
 פְּנוּאֵל וַיִּדְבֶּר אֲלֵיהֶם כֹּזֵאת וַיַּעֲנוּ אוֹתוֹ אֲנָשֵׁי פְנוּאֵל
 9 כֹּזֵאת עָנוּ אֲנָשֵׁי סָפוֹת: וַיֹּאמֶר גַּם־לְאֲנָשֵׁי פְנוּאֵל לֵאמֹר
 בְּשׁוֹכֵי בְשָׁלוֹם אֵתָן אֶת־הַמִּגְדָּל הַזֶּה: וְזָבַח וְצִלְמַנֵּע
 בְּקִרְכֹר וּמַחְנִיתֶם עִמָּם כַּחֲמַשַׁת עָשָׂר אֶלֶף כָּל הַנְּתָרִים
 מְכַל

- 23 דאן האָבען זיך צוזאַמענגעקליעבען מענער פון ישראל פון נפתלי, פון אשר און גאנצן מנשה, און האָבען נאָכגעיאָגט נאָך מדין.
- 24 אויך האָט גרעון פאַנאָדער געשיקט לייטע איבער'ן גאַנצען באַרג אפרים, זאָגענדיג: „געהט אַרונטער געגען מדין און פּערכאַפּט פון זיי די וואַסער ביז בית ברה און דעם ירדן!“ אַלע מענער פון אפרים האָבען זיך צונויפֿ־געקליעבען און פּערכאַפּט די וואַסער ביז בית ברה און דעם ירדן.
- 25 זיי האָבען אויך געכאַפּט מדין'ס צוויי פירשטען: ערב און זאב. ערב'ן האָבען זיי גע'הרג'עט נעבען צור עורב, און זאב'ן — נעבען יקב זאב. ווען זיי האָבען געענדיגט נאָכיאָגען מדין, האָבען זיי פון יענער זייט ירדן געבראַכט צו גרעון די קעפּ פון ערב און זאב.

קאַפיטעל ח

- 1 דאן האָבען צו איהם געזאָגט די מענער פון אפרים: „וואָס האָסטו אונז אַזעלכעס געטהאָן? — אונז ניט צו רופּען ווען דו ביזט געגאַנגען שטרייך טען מיט מדין!“ זיי האָבען זיך שטאַרק געקרענגט מיט איהם.
- 2 אָבער ער האָט זיי געזאָגט: „וואָס האָב איך דען אַזוינס געטהאָן אין פּערגלייך מיט אייך? איז ניט בעסער די אַרומקלייבונג אפרים'ס פאַר דעם פּרוכט קלייבען אביעזר'ס?“
- 3 אין אייערע הענד האָט גאָט געגעבען די פירשטען פון מדין, ערב און זאב, וואָס האָב איך שוין געקענט טהאָן אין פּערגלייך מיט אייך?“ דאן, ווען ער האָט דאָס געזאָגט, איז זייער צאָרן בערוהיגט געוואָרען.
- 4 אז גרעון איז געקומען ביז'ן ירדן (ער איז פאַראויס געגאַנגען און די דריי הונדערט מענער וואָס זיינען מיט איהם געווען זיינען מיער געווען נאָכיאָגענדיג),
- 5 האָט ער געזאָגט צו די מענשען פון סכות: „ניט שטיקער ברויט די לייטע וואָס געהען מיט מיר, וואָרום זיי זיינען מיער, און איך מוז נאָך לויפּען נאָך זבח און צלמנע, די קעניגע פון מדין!“
- 6 האָבען די בעאַמטע פון סכות געזאָגט: „האַלטסטו שוין זבח און צלמנע פאַר די פּיס, וואָס מיר דאַרפּען דייע טרופּען געבען ברויט?“
- 7 האָט גרעון געענטפּערט: דערפאַר אז גאָט וועט געבען זבח און צלמנע אין מיין האַנד וועל אייך אייך די לייב צורעשען מיט די ווילדע דערנער און דיסטלען!
- 8 פון דאָרטען איז ער אוועק אין פּנואל, ער האָט צו זיי דאָס זעלביגע געזאָגט; אָבער די לייטע פון פּנואל האָבען איהם געענטפּערט ווי עס האָבען איהם געענטפּערט די לייטע פון סכות.
- 9 ער האָט צו די מענער פון פּנואל געזאָגט: ווען איך וועל פּריעדליך צוריק געהען וועל איך צושטערען דעם טהורעם.
- 10 זבח און צלמנע זיינען געווען אין קרקר, מיט זיי איז געווען אַ לאַגער פון פּונפּצעהען טויזענד מאן, אַלע וואָס זיינען געבליעבען פון די מאָרגענ־

11 מפל מחנה בני־קדם והנפלים מאה ועשרים אלף איש שלף הרב: ויעל גדעון הרך השכונני באהלים מקדם לנבח וינבחה ויך את־המחנה והמחנה היה בטח:

 12 וינסו נבח וצלמנע וירדה אחריהם וילכד את־שני מלכי מדון את־נבח ואת־צלמנע וכל־המחנה החריד: וישב

 14 גדעון בדיואש מן־המלחמה מלמעלה החרס: וילכד נער מאנשי סבות וישאלהו ויכתב אליו את־שני סבות

 טו ואת־זקניה שבעים ושבעה איש: ויבא אל־אנשי סבות ויאמר הנה נבח וצלמנע אשר חרפתם אותי לאמר הכף

 זבח וצלמנע עתה בידך כי נתן לאנשיך העפים לחם:

 16 ויפק את־זקני העיר ואת־קוצי המדבר ואת־הפרקנים וידע בהם את אנשי סבות: ואת־מנדל פנואל נתן

 18 ויחרג את־אנשי העיר: ויאמר אל־נבח ואל־צלמנע איפה האנשים אשר הרגתם בתבור ויאמרו כמוך

 19 כמודם אחד כתאר בני המלך: ויאמר אתי בני־אמי כ הם הייחודה לוי החיותם אותם לא הרגתי אתכם: ויאמר

 ליתר בכורו קום הרג אותם ולא־שלף הנער חרבו כי

 21 ירא פי עורנו נער: ויאמר נבח וצלמנע קום אתה ופגעו בנו פי כאיש נבורתו ויכם גדעון ויחרג את־נבח ואת־

 צלמנע ויפק את־השחרנים אשר בצוארי נמליהם:

 22 ויאמרו איש־ישראל אל־גדעון משל־בנו גם־אתה גם־

 23 בנך גם בן־בגד בן הושעתנו מיד מדון: ויאמר אליהם גדעון לא־אמשל אני בכם ולא־ימשל בני בכם ויהו ימשל

 24 בכם: ויאמר אליהם גדעון אשאלה מכם שאלה ותנו־לי איש נזם

 כה שללו פרי־נזמי וזהב להם פי ישמעאלים הם: ויאמרו נתן נתן ויפרשו את־השמלה וישליכו שמה איש נזם

 26 שללו: ויהי משקל נזמי הזהב אשר שאל אלף ושבע

מאות

- לענדערישע פעלקער. [געפאלען זיינען יענעם טאָג הונדערט מיט צוואַנץ ציג טויזענד מאַן, געאיבטע מיט'ן שווערד.]
- 11 גרעון איז געגאנגען, דורך די געצעלטע-וואָהנער, מזרח צו פון נבֿה און יבֿהה, ווען דער לאַגער האָט גערוהט און האָט דעם לאַגער גע-שלאָגען.
- 12 זבֿה און צלמנע זיינען אַנטלאָפֿען, האָט ער זיי נאָכגעיאָגט און האָט געכאַפֿט ביידע קעניגע פֿון מדין — זבֿה און צלמנע, דעם גאַנצען לאַגער האָט ער איבערראַשט.
- 13 ווען גרעון יואש'ס זוהן איז צוריקגעגאנגען פֿון שטרייט איז שוין די זונן אויפֿגעגאַנגען.
- 14 ער האָט געכאַפֿט אַ אינגעל פֿון די איינוואָהנער פֿון סכות און האָט איהם געבעטען, האָט ער איהם אויסגעשריעבען די בעאַמטע פֿון סכות און עלטסטע — זיעבען און זיעבציג מאַן.
- 15 דאָן איז ער אַריין צו די לייטע פֿון סכות און האָט געזאָגט : אָט זיינען זיי — זבֿה און צלמנע, וואָס איהר האָט פֿון מיר געלאַכט זאָגענדיג : „האַלטסטו שוין זבֿה און צלמנע פֿאַר די פֿיס, אַז מיר דאַרפֿען דיינע מיעדע מענשען ברויט געבען ?“
- 16 ער האָט גענומען די עלטסטע פֿון סכות און האָט זיי געשלאָגען מיט דער-נער און דיסטלען, פֿאַר אַלע בעוואָהנער פֿון סכות.
- 17 אויך דעם טהורעם פֿון פֿנואל האָט ער צושמעטערט און אויסגע'הרג'עט די מענשען פֿון שטאָדט.
- 18 דאָן האָט ער געזאָגט צו זבֿה און צלמנע : ווי האָבען אויסגעזעהען די מענשען וואָס איהר האָט ערשלאָגען אין תּבֿור ? האָבען זיי געזאָגט : „זיי האָבען אויסגעזעהען פֿונקט ווי די — ווי עס ווייזען אויס קעניגליכע קינדער.“
- 19 האָט ער געזאָגט : מיינע ברידער, דאָס איז מיין מוטער'ס קינדער ! ביי גאָט, ווען איהר וואָלט זיי לעבען געלאָזען, וואָלט איך אויך ניט ער-שלאָגען !
- 20 און ער האָט געזאָגט צו יתר', זיין ערשטגעבוירענעם : „נעהם און ער-שלאָג זיי !“ דער אינגעל האָט אָבער זיין שווערד ניט אַרויסגעצויגען, ער האָט זיך געשראַקען, וואָרום ער איז נאָך גאַנץ יונג געווען.
- 21 האָבען זבֿה און צלמנע געזאָגט : „נעהם הרג'ע דו אונז — ווי דער מענש איז אזאַ מוטה האָט ער !“ דאָן האָט גרעון זעלבסט גע'הרג'עט זבֿה און צלמנע און צוגענומען די בעפֿוצטע צוימען וואָס אויף די העלזער פֿון זיערע קעמלען.
- 22 נאָך דער פֿאַסירונג האָבען די מענער פֿון ישׂראל געזאָגט צו גרעון'ען : קוים האָסטו אונז גערעטעט פֿון מדין קומט דיר אַז דו זאָלסט איבער אונז רעגירען, אויך דיין זוהן און דיין זוהן'ס זוהן !
- 23 האָט גרעון צו זיי געזאָגט : „ניט איך וועל איבער איך רעגירען און ניט מיין זוהן דאַרף איבער איך רעגירען — גאָט רעגירט איבער איך !“
- 24 אַ מאָל האָט גרעון געזאָגט צו זיי : איך וויל איך עטוואָס בעטען — ניט מיר יעדער דעם נאָזרינג וואָס איהר האָט גערויבט [די מדין'ער פֿלעגען טראָגען נאָזרינגען אזוי ווי די ישׂמעאליים].
- 25 האָבען זיי געזאָגט : מיר גיעבען גלייך ! זיי האָבען אויסגעשפּרייט אַ קלייד און יעדער האָט דאָרטען אַרײַנגעוואָרפֿען דעם נאָזרינג וואָס ער האָט גערויבט.
- 26 די וואָג גאָלד פֿון די נאָזרינגען וואָס ער האָט געפֿאָדערט, איז געווען —

מאות זהב לְכֹד מִן־הַשְּׁהֲרָלִים וְהַנְּטִיפֹת וּבְגָדֵי הָאֲרָמָן
שַׁעַל מַלְכֵי מֶדִין וְלִכְרֹךְ מִן־הַעֲנֻקוֹת אֲשֶׁר בְּצֹאֲרֵי
גְמֻלָּהֶם: וַיַּעַשׂ אֹתוֹ גִּדְעוֹן לְאֶפֶד וַיַּצַּג אֹתוֹ בְּעִירוֹ 27
בְּעֶפְרָה וַיִּזְנוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל אַחֲרָיו שֵׁם וַיְהִי לְגִדְעוֹן וּלְבֵיתוֹ
לְמוֹקֵשׁ: וַיִּבְנֶע מֶדִין לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסְפוּ לְשֹׂאת 28
רֹאשָׁם וַתִּשְׁקַט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה בִּימֵי גִדְעוֹן:
וַיֵּלֶךְ יִרְבֶּעַל בְּדִיּוּאֵשׁ וַיֵּשֶׁב בְּבֵיתוֹ: וּלְגִדְעוֹן הָיוּ שִׁבְעִים 29
בָּנִים וַיֵּצֵא יָרְכוּ בִּיְנָשִׁים רַבּוֹת הָיוּ לוֹ: וּפְלִגְשׁוֹ אֲשֶׁר 31
בְּשִׁכְּם יִלְדֶהֱלוּ נִסְדִּיּוּא בֶן נִישָׁם אֶת־שְׁמוֹ אֲבִי־מֶלֶךְ:
וַיָּמָת גִּדְעוֹן בְּדִיּוּאֵשׁ בְּשִׁיבָה מְטִיבָה וַיִּקְבֹּר בְּלִבְרֵי יוֹאֵשׁ 32
אָבִיו בְּעֶפְרָה אָבִי הָעוֹרִי: וַיְהִי כִּאֲשֶׁר מָת גִּדְעוֹן 33
וַיָּשׁוּבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים וַיִּשְׁימוּ לָהֶם
בַּעַל בְּרִית לְאֱלֹהִים: וְלֹא זָכְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה 34
אֱלֹהֵיהֶם הַמַּעֲשִׂיל אֹתָם מִיַּד כָּל־אֲבוֹתֵיהֶם מִסְּבִיב: וְלֹא־ 35
עָשׂוּ חֶסֶד עִם־בֵּית יִרְבֶּעַל גִּדְעוֹן כְּכָל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה
עִם־יִשְׂרָאֵל:

ט

CAP. IX. ט

וַיֵּלֶךְ אֲבִי־מֶלֶךְ בְּדִיר־בַּעַל שִׁכְמָה אֶל־אָחִי אָמֹן וַיְדַבֵּר 1
אֵלָיו וַיֹּאמֶר־לֵךְ־מִשְׁפַּחַת בֵּית־אָבִי אָמֹן לֵאמֹר: דַּבְּרֵי־י 2
נָא בְּאָזְנֵי כָל־בְּעָלֵי שִׁכְמָה מִדֶּטוֹב לָכֶם הַמִּשְׁלַל בְּכֶם
שִׁבְעִים אִישׁ בַּל בְּנֵי יִרְבֶּעַל אִסְרִי־מִשְׁלַל בְּכֶם אִישׁ אֶחָד 3
וּזְכַרְתֶּם כִּי־עַצְמְכֶם וּבְשָׂרְכֶם אָנִי: וַיְדַבְּרוּ אַחֲרָיו אָמֹן 4
עָלָיו בְּאָזְנֵי כָל־בְּעָלֵי שִׁכְמָה אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּט
לִבָּם אַחֲרֵי אֲבִי־מֶלֶךְ כִּי אָמְרוּ אָחִינוּ הוּא: וַיִּתְנַדְּלוּ 5
שִׁבְעִים לִסָּף מִבֵּית בַּעַל בְּרִית וַיִּשְׁפֹּר בָּהֶם אֲבִי־מֶלֶךְ
אֲנָשִׁים רִיקִים וּפְחֹסִים וַיִּלְכְּוּ אַחֲרָיו: וַיָּבֵא בֵּית־אָבִיו 6
עֶפְרָתָה וַיַּחֲרֹג אֶת־אָחִיו בְּנֵי־יִרְבֶּעַל שִׁבְעִים אִישׁ עַל־
אָבִן אֶחָת וַיִּתָּר יוֹתָם בְּדִיר־בַּעַל הַקָּטָן כִּי נִחְבָּא:

- טויזענד זיעבען הונדערט גאלד־שטיק ; אויסער די בעפוצמע ציומען, שניר און פורפור קליידער, וואָס די קעניגע פון מדין האָבען געטראָגען, אויף אויסער די בענדער וואָס אויף די העלזער אויף זייערע קעמלען.
- 27 גדעון האָט דערפון געמאַכט אַן אַפוד און האָט איהם אַוועקגעשטעלט אין זיין שטאָדט, אויפ'ן זאַמד פעלד. גאַנץ ישראל האָבען צוליעב איהם פערקעהרט אַהין, דאָס איז געווען אַ דורכפאַל פאַר גדעון און זיין הויז.
- 28 פון דער צייט איז מדין ניעדער געשלאָגען געוואָרען פאַר ישראל, זיי האָבען שוין מעהר קיין קאַפּ ניט אויפגעהויבען. אין דער צייט פון גדעון איז פערציג יאָהר רוהיג געווען אין לאַנד.
- 29 ירבעל, יואש'ס זוהן איז אַוועק און בעזעצט זיך צווישען זיין פאַמיליע.
- 30 גדעון האָט געהאַט זיעבציג זיהן, וואָס זיינען ביי איהם געבוירען געוואָרען, וואָרום ער האָט פיעל ווייבער געהאַט.
- 31 אויך זיין קעכשווייב וואָס אין שכם האָט איהם געבוירען אַ זוהן, ער האָט איהם אַ נאָמען געגעבען אַבימלך.
- 32 גדעון יואש'ס זוהן איז געשטאַרבען אין אַ גוטען עלטער און איז בע־ערדיגט געוואָרען אין זיין פאָטער'ס בערדיגונגס פלאַץ, אינ'ם זאַמד־פעלד פון אַביעזר.
- 33 אז גדעון איז געשטאַרבען האָבען די קינדער ישראל צוריק אָנגעקעהרט נאָך די בעל געצען, זיי האָבען זיך געמאַכט בעל־ברית פאַר אַ גאָט.
- 34 די קינדער ישראל האָבען מעהר ניט דערמאָהנט זייער גאָט, וואָס האָט זיי גערעמעט פון זייערע אַלע פיינדע רינגס אַרום.
- 35 זיי זיינען אויך ניט דאַנקבאַר געווען די פאַמיליע ירבעל (גדעון) פאַר אַל דאָס גוטס וואָס ער געטהאָן צו ישראל.

קאַפיטעל ט

- 1 אַבימלך, ירבעל'ס זוהן, איז אַוועק אין שכם צו זיין מוטער'ס ברידער ; ער האָט גערעדט צו זיי און צו דער גאַנצער פאַמיליע פון זיין מוטער'ס פאָטער, אזוי צו זאָגען :
- 2 רעדט איבער מיט אַלע איינוואָהנער פון שכם : „ווי איז פאַר אייך בעסער — עס זאָל איבער אייך הערשען זיעבציג מאַן, אַלע ירבעל'ס זיהן, אָדער איין מאַן זאָל הערשער זיין. איהר דאַרפט אויך וויסען אז אייך בין אַן אייגענער מענש אייערער !“
- 3 זיין מוטער'ס ברידער האָבען וועגען איהם גערעדט די אַלע רייד פאַר די איינוואָהנער פון שכם, און זייער האַרץ האָט גענייגט נאָך אַבימלך'ן, זיי האָבען געזאָגט : „ער איז דאָך אונזער אַ פריינד !“
- 4 זיי האָבען איהם געגעבען זיעבציג זילבער־שטיק פון בעל־ברית'ס הויז, מיט זיי האָט אַבימלך געדונגען ליידיג געהער און לייכטזיניגע מענשען. זיי זיינען מיט איהם אַוועק.
- 5 ער איז געקומען אין זיין פאָטער'ס הויז, אין עפרה, און האָט אויסגע־הרנ'עט זיינע ברידער, ירבעל'ס זיהן, אַלע זיעבציג מאַן אויף איין שטיין. עס איז נאָר געבליעבען יותם, ירבעל'ס קלענסטער זוהן, ווייל ער האָט זיך בעהאַלטען.

6 וַיֹּאמְרוּ כָל־בְּעָלֵי שָׂכָם וְכָל־בֵּית מִלּוּא וַיִּלְכוּ וַיְמַלִּיכוּ
 7 אֶת־אֲבִימֶלֶךְ לְמֶלֶךְ עַם־אֵלּוֹן מֵצֶבֶד אֲשֶׁר בְּשָׂכָם׃ וַיָּנֻדוּ
 לְיוֹתָם וַיִּלְךְ וַיַּעֲמֵד בְּרֹאשׁ הַר־גִּרְזִים וַיִּשָּׂא קוֹלוֹ וַיִּקְרָא
 וַיֹּאמֶר לָהֶם שָׁמְעוּ אֵלַי בְּעָלֵי שָׂכָם וַיִּשְׁמַע אֲלֵיכֶם
 8 אֱלֹהִים׃ הֲלוֹךְ הָלַכְוּ הָעַצִּים לְמַשַּׁח עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ וַיֹּאמְרוּ
 9 לְזֵית מְלֹכָה עָלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַזֵּית הַחֲדַלְתִּי אֶת־
 דַּשְׁנִי אֲשֶׁר־בִּי וַיִּכְבְּדוּ אֱלֹהִים וְאֲנָשִׁים וְהִלַּכְתִּי לְנוֹעַ עַל־
 10 הָעַצִּים׃ וַיֹּאמְרוּ הָעַצִּים לְתַאֲנָה לְכִי־אֵת מֶלְכִי עָלֵינוּ׃
 11 וַתֹּאמֶר לָהֶם הַתַּאֲנָה הַחֲדַלְתִּי אֶת־מַתְּקִי וְאֶת־הַתְּנוּבָתִי
 12 הַטּוֹבָה וְהִלַּכְתִּי לְנוֹעַ עַל־הָעַצִּים׃ וַיֹּאמְרוּ הָעַצִּים לְנֹפֶן
 13 לְכִי־אֵת מְלֹכִי עָלֵינוּ׃ וַתֹּאמֶר לָהֶם הַנֹּפֶן הַחֲדַלְתִּי אֶת־
 תִּירוֹשִׁי הַמְּשַׁמָּח אֱלֹהִים וְאֲנָשִׁים וְהִלַּכְתִּי לְנוֹעַ עַל־
 14 הָעַצִּים׃ וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעַצִּים אֶל־הָאֲמִד לֵךְ אִתָּה מֶלֶךְ־
 15 עָלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר הָאֲמִד אֶל־הָעַצִּים אִם בָּאֵמֶת אַתֶּם מְשֻׁחִים
 אֵתִי לְמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם בְּאִי חֶסֶד בְּצִלִּי וְאִם־אֵין תֵּצֵא אֵשׁ
 16 מִן־הָאֲמִד וְתֹאכַל אֶת־אֲרוֹנִי הַלְּבָנוֹן׃ וְעַתָּה אִם־בָּאֵמֶת
 וּבַתְּמִים עֲשִׂיתֶם וּתְמַלִּיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאִם־טוֹבָה עֲשִׂיתֶם
 17 עִסְיֹר־בְּעַל וְעַם־בֵּיתוֹ וְאִם־בְּגִמּוֹל יָדָיו עֲשִׂיתֶם לוֹ׃ אֲשֶׁר־
 גָּלַחְסָם אָבִי עֲלֵיכֶם וַיִּשְׁלַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד וַיַּצֵּל אֶתְכֶם
 18 מִיַּד מִדּוֹן׃ וְאַתֶּם קָמַתֶם עַל־בֵּית אָבִי הַיּוֹם וַתַּחַרְטוּ אֶת־
 בְּנֵי שִׁבְעִים אִישׁ עַל־אֶבֶן אַחַת וּתְמַלִּיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ
 19 בְּיָדָמְתוֹ עַל־בְּעָלֵי שָׂכָם כִּי אַחִיכֶם הוּא׃ וְאִם־בָּאֵמֶת
 וּבַתְּמִים עֲשִׂיתֶם עִסְיֹר־בְּעַל וְעַם־בֵּיתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה שִׁמְחוּ׃
 כ בְּאֲבִימֶלֶךְ וַיִּשְׂמַח גַּם־הוּא בְּכֶם׃ וְאִם־אֵין תֵּצֵא אֵשׁ
 מֵאֲבִימֶלֶךְ וְתֹאכַל אֶת־בְּעָלֵי שָׂכָם וְאֶת־בֵּית מִלּוּא וְתֵצֵא
 אֵשׁ מִבְּעָלֵי שָׂכָם וּמִבֵּית מִלּוּא וְתֹאכַל אֶת־אֲבִימֶלֶךְ׃
 21 וַיִּגַּם יוֹתָם וַיִּבְרַח וַיִּלְךְ בְּאֶרֶז וַיֵּשֶׁב שָׁם מִפְּנֵי אֲבִימֶלֶךְ

אחיו

- 6 אלע איינוואָהנער פון שכם און פון פעסטונג הויז האָבען זיך פּערזאָמעלט, זיי זיינען צוזאַמענגעקומען און ערקלעהרט אבימלך אלס קעניג ביי'ן שטעהענדיגען בוים וואָס נעבען שכם.
- 7 אז מ'האָט דאָס דערצעהלט יותם'ן איז ער אוועק און געשטעלט זיך אויפ'ן שפיץ באַרג גרוים, און האָט הויך אויפ'ן קול אויסגעשריען און געזאָגט צו זיי : „הערט מיר אויס איינוואָהנער פון שכם, וועט אייך נאָט אויסהערען !
- 8 — אַ מאָל זיינען זיך די בוימער צוזאַמענגעקומען זאָלבען אַ קעניג פאַר זיך. זיי האָבען געזאָגט צום אוילבוים : „זיי אונזער קעניג !“
- 9 האָט דער אוילבוים זיי געענטפּערט : „זאָל איך אויפגעבען מיין פעטם-קייט, פאַר וועלכען נאָט און מענשען עהרען מיך, און זאָל געהען וואַנד-דערען צווישען די וואַלד-בוימער ?“
- 10 האָבען די בוימער געזאָגט צום פייגענבוים : „געה, ווער דו אונזער קעניג!“
- 11 דער פייגענבוים האָט זיי געענטפּערט : „זאָל איך אויפגעבען מיין זיס-קייט און גוטען פּרוכט. אום צו געהען וואַנדערען צווישען די וואַלד-בוימער ?“
- 12 האָבען די בוימער געזאָגט צום וויינשטאַק : „געה, זיי דו אונזער קעניג!“
- 13 דער וויינשטאַק אָבער האָט זיי געענטפּערט : „זאָל איך אויפגעבען מיין טרויבענזאָפט, וואָס איז אַ פרייד פאַר נאָט און לייט, און געהען וואַנדער-רען צווישען די וואַלד-בוימער ?“
- 14 דאָ האָבען אלע בוימער געזאָגט צום שטעכיגען דאָרען : „געה, ווער דו אונזער קעניג !“
- 15 האָט דער שטעכיגער דאָרען געענטפּערט די בוימער : אויב איהר זאָלמט מיר ווירקליך פאַר אַ קעניג איבער אייך, קומט און בעשיצט זיך אין מיין שאַטען ; אויב אָבער ניט — וועט אַרויס אַ פייער פון דאָרען און פערברענען די צעדערען פון לבנון.“
- 16 יעצט איז אזוי — אויב איהר האָט ווירקליך ערנסט געהאָן ווען איהר האָט אבימלך'ן אלס קעניג ערקלעהרט, אויב איהר האָט דערמיט גוטעס געהאָן מיט ירבעל'ן און זיין פאַמיליע, און אויב איהר האָט איהם גע-צאָהלט נאָך זיינע פּערדיענסטען —
- 17 ווייל מיין פאַטער האָט פאַר אייך קריעג געפיהרט און געשטעלט זיין לעבען אין געפאָהר אום אייך צו רעמען פון מדינ'ס מאַכט.
- 18 און איהר האָט זיך אויפגעהויבען געגען מיין פאַטער'ס הויז אין מיטען העלען טאָג, און האָט אויסגע'הרג'עט אלע זיינע זיעבציג זיהן אויף מיין שטיין, און דעם זוהן פון זיין דיענסט, אבימלך'ן, האָט איהר אלס קעניג ערקלעהרט איבער די איינוואָהנער פון שכם, ווייל ער איז אייער פריינד.
- 19 אויב איהר האָט דאָס ווירקליך ערנסט געהאַנדעלט דעם טאָג געגען ירבעל'ן און זיין פאַמיליע, דאָן פּרעהט איהר זיך מיט אבימלך'ן און זאָל ער זיך פּרעהען מיט אייך ;
- 20 אויב עס איז ניט ערנסט — זאָל אַרויס אַ פייער פון אבימלך'ן און פּער-ברענען די איינוואָהנער פון שכם און פון פעסטונג הויז, און זאָל אַרויס אַ פייער פון די איינוואָהנער פון שכם און דעם פעסטונג הויז און פּער-ברענען אבימלך'ן.“
- 21 דאָן איז יותם אוועקגעלאָפּען, ער איז אַנטלאָפּען און אוועק אין באַרה פון זיין ברודער אבימלך, דאָרטען האָט ער זיך בעזעצט.

- 22 אחיו: וישר אבימלך על־ישראל שלש שנים:
 23 וישלח אלהים רוח רעה בין אבימלך ובין בעלי שכם
 24 ויבגדו בעל־שכם באבימלך: לבוא המס שבעים בני־
 ירבעל ודמם לשום על־אבימלך אחיהם אשר הרג אותם
 ועל בעלי שכם אשר־חזקו את־ידיו להרג את־אחיו:
 וישומו לו בעלי שכם מארבים על ראשי ההרים ויגללו כח
 את כל־אשר־יעבר עליהם בדרך ויגד לאבימלך:
 26 ויבא געל בדעבד ואחיו ויעברו בשכם ויבטחו־בו בעלי
 שכם: ויצאו השדה ויבצרו את־כרמיהם וידרכו ויעשו
 27 הלולים ויבאו בית אלהיהם ויאכלו וישתו ויקללו את־
 אבימלך: ויאמר געל בדעבד מ־אבימלך ומ־שכם
 28 כי נעבדנו הלא בדירבעל וזבל פקדו עבדו את־אנשי
 חמור אבי שכם ומדוע נעבדנו אנחנו: ומי יתן את־
 29 העם הזה בידו ואסירה את־אבימלך ויאמר לאבימלך
 רבה צבאך וצאה: וישמע וכל שר העיר את־דברי ל
 געל בדעבד ויחר אפו: וישלח מלאכים אל־אבימלך
 31 בתרמה לאמר הנה געל בדעבד ואחיו באים שכמה
 והנם צרים את־העיר עליך: ועתה קום לילה אתה
 32 והעם אשר־אתך וארב בשדה: והיה בפקד פורח
 33 השמש תשכים ופשטת על־העיר והנה־הוא והעם אשר־
 אתו יצאים אליך ועשית לו כאשר תמצא ידך:
 34 ויקם אבימלך וכל־העם אשר־עמו לילה ויארבו על־
 שכם ארבעה ראשים: ויצא געל בדעבד ויעמד פתח לה
 שער העיר ויקם אבימלך והעם אשר־אתו מ־דמארב:
 36 וירא־געל את־העם ויאמר אל־זבל הנה־עם יורד
 מראשי ההרים ויאמר אליו זבל את צל ההרים אתה
 ראה פאנשים: ויסך עוד געל לדבר ויאמר הנה־עם
 37

- 22 דרײַ יאָהר האָט אַבימלך געהערשט איבער ישראל,
- 23 בױ גאָט האָט אַראָבגעשיקט אַ בײזען גײסט צווישען אַבימלך און די לײטע פון שכם, און די אײנוואָהנער פון שכם זײנען אַבימלך'ן אונטריי געוואָרען.
- 24 [אום די געוואָלדטהאַט געגען די זײענדיג ירבעל'ס זײהן, און זײער אונטערשולדיגע בלוט זאָל פאַלען אויף זײער ברודער אַבימלך, וועלכער האָט זײ גע'הרג'עט, אויך אויף די אײנוואָהנער פון שכם, וואָס האָבען איהם גע'האַלפּען ערשלאָגען זײנע ברודער.]
- 25 די אײנוואָהנער פון שכם האָבען געגען איהם אָנגעשטעלט לײערער אויף די שפּײצען פון די בערג, זײ פלעגען בערויבען יעדערען וואָס פלעגט געהען אויפ'ן וועג איבער די בערג. מ'האַט עס דערצעהלט אַבימלך'ן.
- 26 אין דער זעלביגער צײט איז געל', עבד'ס זײהן, מיט זײער פּרײנד דורכ'געגאַנגען שכם; די אײנוואָהנער פון שכם האָבען זיך פּערטרויט אויף איהם.
- 27 זײנען זײ אַרויס אין פּעלד קלײבען די פּרוכט פון זײערע ווײנגערטנער, זײ האָבען עס געטראָטען און געזונגען לײב־לײעדער, זײ זײנען אויך אַרײן אײנ'ס הױז פון זײערע געצען, זײ האָבען געגעסען און געטרונקען, און געשלאָטען אַבימלך'ן.
- 28 געל', עבד'ס זײהן, האָט געזאָגט: „ווער אַזױנער איז אַבימלך, און וואָס וועט ווערען פון שכם אויב מיר וועלען איהם אונטערטהאן זײן? ! פּײע לײכט ווײל ער איז ירבעל'ס אַ זײהן און זבל איז זײן פּערטרעטער? ! רײענט בעסער חמור'ס לײטע, דער גרינדער פון שכם, פאַר וואָס זאָלען מיר איהם דײענען? !
- 29 ווען אײך וואָלט דײעזעס פאַלק אין מײן מאַכט געהאַט, וואָלט אײך שױן אַבימלך'ן לאַנג אַבגעשאַפּט! !“ ער האָט אויך געשיקט זאָגען אַבימלך'ן: „געהט צוזאַמען אַ גרויסע אַרמעע, און קום אַרויס! !“
- 30 אַז זבל', דער פּערוואַלטער פון שטאַדט האָט דערהערט די רײד פון געל', עבד'ס זײהן, איז ער זעהר בײז געוואָרען.
- 31 און האָט פאַרזיכטיג געשיקט לײטע אַנזאַגען אַבימלך'ן: געל' עבד'ס זײהן מיט זײנע פּרײנד זײנען געקומען אין שכם און רײצען אויף די שטאַדט קעגען דיר;
- 32 אַלזאָ שטעה אויף בײנאַכט, דו און די טרופּעס וואָס זײנען מיט דיר און לײערן אין פּעלד;
- 33 אין דער־פּרייה, ווען די זונן וועט אויפגעהן, זאָלסטו וואָס גיכער קומען און בעפאַלען די שטאַדט; און ווען ער מיט זײנע מענשען וועלען אַרויס קעגען דיר וועסטו איהם טהאָן וואָס דו וועסט קענען.“
- 34 אַבימלך און דאָס גאַנצע פאַלק וואָס מיט איהם זײנען אויפגעשטאַנען בײנאַכט און האָבען געלײערט אַרום שכם אין פּיער טהײלען.
- 35 אַז געל' עבד'ס זײהן איז אַרויס און אַוועקגעשטעלט זיך אין טהיר פון שטאַדט־טהױער, איז אַבימלך מיט זײנע מענשען אַרויס פון לײערונג אַרט.
- 36 ווען געל' האָט דערזעהען די טרופּען, האָט ער געזאָגט צו זבל'ן: „מיר שײנט אַז מענשען געהען אַראָב פון די שפּײצען בערג.“ זבל' האָט צו איהם געזאָגט: „דער שאַטען פון די בערג דוכט זיך דיר ווי מענשען! !“
- 37 געל' האָט אָבער ווידער געזאָגט: „עס געהען דאָך מענשען אַראָב פון

יָרְדִים מֵעַם טָבוֹר הָאָרֶץ וְרֵאש־אֶחָד בָּא מִדָּרֶךְ אֵלּוֹן
 38 מֵעֻזָּנִים: וַיֹּאמֶר אֵלָיו זָכַל אֵינִי אִיפּוֹא פִּיךָ אֲשֶׁר תֹּאמַר
 מִי אֲבִימֶלֶךְ כִּי נַעֲבְדֶנּוּ הֲלֹא זֶה הָעָם אֲשֶׁר-מָאֲסָתָה כִּי
 39 צִיאָנָא עִתָּה וְהִלַּחַם בּוֹ: וַיֵּצֵא נָעַל לִפְנֵי בַעֲלֵי שָׁבָם
 מ וַיִּלַּחַם בְּאֲבִימֶלֶךְ: וַיִּרְדְּפֵהוּ אֲבִימֶלֶךְ וַיִּגַּם מִפְּנֵיו וַיַּפְּלוּ
 41 חֲלָלִים רַבִּים עַד-פֶּתַח הַשָּׁעַר: וַיֵּשֶׁב אֲבִימֶלֶךְ בְּאֵרוֹמָה
 42 וַיִּגְרַשׁ זָכַל אֶת-נָעַל וְאֶת-אָחָיו מִשֹּׁבֶת בְּשָׁבָם: וַהֲלוֹ
 43 מִמְּחֶרֶת וַיֵּצֵא הָעָם הַשָּׂדֶה וַיִּגְדּוּ לְאֲבִימֶלֶךְ: וַיִּסְקַח אֶת-
 הָעָם וַיַּחֲצֵם לְשִׁלְשָׁה רֵאשִׁים וַיֹּארֶכּוּ בַשָּׂדֶה וַיֵּרָא וַהֲגִיָּה
 44 הָעָם יֵצֵא מִן-הָעִיר וַיִּקְמוּ עֲלֵיהֶם וַיִּקְמוּ: וְאֲבִימֶלֶךְ
 וְהָרֵאשִׁים אֲשֶׁר עִמּוֹ פָּשְׁטוּ וַיַּעֲמְדוּ פֶתַח שַׁעַר הָעִיר
 וַיִּשְׁנֵי הָרֵאשִׁים פָּשְׁטוּ עַל-כָּל-אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה וַיָּבוֹסוּ:
 מֵה וְאֲבִימֶלֶךְ נִלְחַם בְּעִיר כָּל הַיּוֹם הַהוּא וַיִּלְכֹּד אֶת-הָעִיר
 וְאֶת-הָעָם אֲשֶׁר-בָּהּ דָּבַג וַיִּתֵּן אֶת-הָעִיר וַיִּוְרְעֶההּ מֶלֶח:
 46 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל-בַּעֲלֵי מַגְדֹּל שָׁבָם וַיָּבֹאוּ אֶל-צִירִיחַ
 47 בֵּית אֵל בְּרִית: וַיִּגְדּוּ לְאֲבִימֶלֶךְ כִּי הִתְקַבְּצוּ כָּל-בַּעֲלֵי
 48 מַגְדֹּל-שָׁבָם: וַיַּעַל אֲבִימֶלֶךְ הַר-צִלְמוֹן הוּא וְכָל-הָעָם
 אֲשֶׁר-אִתּוֹ וַיִּסְקַח אֲבִימֶלֶךְ אֶת-הַקְּרָדְמוֹת כִּדְרוֹ וַיִּכְרַת
 שׁוֹבֵת עֲצִים וַיִּשְׂאֶה וַיִּשֶׁם עַל-שִׁכְמוֹ וַיֹּאמֶר אֶל-הָעָם
 49 אֲשֶׁר-עִמּוֹ מָה רְאִיתֶם עֲשִׂיתִי מִחֶרֶו עֲשׂוּ כְמוֹנִי: וַיִּכְרַתוּ
 גַם-כָּל-הָעָם אִישׁ שׁוֹכֵה וַיִּלְכּוּ אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיִּשְׁימוּ
 עַל-הַצִּירִיחַ וַיִּצִּיתוּ עֲלֵיהֶם אֶת-הַצִּירִיחַ בְּאֵשׁ וַיָּמָתוּ גַם
 כָּל-אֲנָשֵׁי מַגְדֹּל-שָׁבָם בְּאֵלֶּף אִישׁ וְאִשָּׁה: וַיִּלְכֹּד
 51 אֲבִימֶלֶךְ אֶל-תַּבְּנִי וַיַּחֵן בְּתַבְּנִי וַיִּלְכְּדֶהּ: וּמַגְדֹּל-עֹז הָיָה
 בְּתוֹךְ-הָעִיר וַיִּגְסוּ שָׁמָּה כָּל-הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְכָל בַּעֲלֵי
 52 הָעִיר וַיִּסְגְּרוּ בַעֲדָם וַיַּעֲלוּ עַל-גַּג הַמַּגְדֹּל: וַיָּבֹא אֲבִימֶלֶךְ
 עַד-הַמַּגְדֹּל וַיִּלַּחַם בּוֹ וַיִּגַּשׁ עַד-פֶּתַח הַמַּגְדֹּל לְשַׂרְפוֹ
 53 בְּאֵשׁ: וַתִּשְׁלַךְ אִשָּׁה אֶתֶּת פְּלַח רֶכֶב עַל-רֹאשׁ אֲבִימֶלֶךְ

- די הויכע בערג און איין טרופ קומט פונ'ם וועג צום וואלד מעוננים!"
- 38 האָט זבל צו איהם געזאָגט: „וואו איז יעצט דיין מויל? דו האָסט דאָך געזאָגט „ווער איז דאָס אבימלך אז מיר זאָלען איהם דיענען?“ — דאָס איז דאָך דאָס זעלביגע פאָלק פון וועמען דו האָסט שפאט געמאכט, געה נאָר יעצט און שטרייט קעגען איהם!“
- 39 געל איז פאָראויס געגאנגען פאר די לייטע פון שכם און געשטריטען קעגען אבימלך'ן.
- 40 אָבער אבימלך האָט איהם פּעריאָגט און ער איז פון איהם ענטלאָפּען ביז'ן טהיר פון טהויער; פיעל זיינען געפאלען ערשלאָגענע.
- 41 אבימלך האָט זיך בעזעצט אין ארומה; דאן האָט זבל ארויסגעטריבען געל'ן מיט זיינע פריינד פון שכם.
- 42 אויף מאָרגען איז דאָס פאָלק ארויס אין פעלד און דערצעהלט אבימלך'ן.
- 43 ער האָט גענומען דאָס פאָלק און צוטהיילט זיי אויף דריי טהיילען אום צו לויערן אין פעלד, און ווי ער פלעגט דערוועהן מענשען ארויסגעהענדיג פון שטאָרט פלעגט ער זיי בעפאלען און הרג'נען זיי.
- 44 אבימלך מיט זיינע טרופען האָבען זיך פונאָדערנעשפרייט און געשטעלט זיך ביים אריינגאנג פון שטאָרט טהויער, ווען יענע צוויי טהיילען האָבען פערנומען די גאנצע פעלד און ערשלאָגען אלעמען.
- 45 יענעס גאנצען טאָג האָט אבימלך געשטריטען קעגען שטאָרט ביז ער האָט די שטאָרט אריינגענומען און אלע איהרע איינוואוינער אויסגע'הרג'עט; ער האָט די שטאָרט צושמעטערט און אָנגעשאַטען זאלץ.
- 46 אז די לייטע פון טהורעם פון שכם האָבען דאָס דעהערט, האָבען זיי זיך פּערקליבען אין טהורעם פון געצענהויז ברית.
- 47 אז מען האָט אבימלך'ן דערצעהלט וואו די לייטע פון טהורעם שכם האָבען זיך פּערוואַמעלט —
- 48 איז אבימלך ארויף אויפ'ן באָרג צלמון, ער מיט אלע מענשען זיינע, דאן האָט אבימלך גענומען אַ האַק אין האַנד האָט אָבגעשניטען אַ צווייג, ארויפגעלעגט אויפ'ן שולטער און געטראָגען. צום פאָלק וואָס איז מיט איהם געווען האָט ער געזאָגט: „וואָס איהר האָט מיר געזעהן טהוענדיג, טהום שנעל דאָס זעלביגע!“
- 49 יעדער פונ'ם פאָלק האָט אָבגעשניטען אַ צווייג און זיינען געגאנגען נאָך אבימלך'ן. זיי האָבען מיט די צווייגען ארומגעלעגט דעם טהורעם און אָנגעצונדען מיט זיי דעם טהורעם אין פייער. אזוי זיינען אומגעקומען אלע מענשען פון טהורעם שכם, מענער און פרויען — נאָהענט פון טויר זענד מאַן.
- 50 דאן איז אבימלך אוועק אין תּבִי, ער האָט תּבִי בעלאַגערט און איינגענור מען איהר.
- 51 אין מיטען שטאָרט איז געווען אַ שטאַרקער טהורעם, זיינען אהין אוועק געלאָפּען אלע מענער און פרויען — אלע איינוואוינער פון שטאָרט — זיי האָבען זיך בעפעסטיגט און ארויף אויפ'ן דאָך פון טהורעם.
- 52 אבימלך איז צוגעגאנגען צום טהורעם צו בעקעמפּען איהם; ער איז שוין צוגעגאנגען אויך דעם טהורעם פּערברענען אין פייער,
- 53 האָט אַ פרוי אראָבגעוואָרפּען אַ שטיק מיהלשטיין אויף אבימלך'ס קאָפּ און האָט איהם צובראָכען דעם שאַרבען.

וְתָרַץ אֶת־גִּלְגָּלְתּוֹ: וַיִּקְרָא מִהֲרָה אֶל־הַנַּעַר וְנִשָּׂא כְלָיו 54
 וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁלַח חֶרֶבְךָ וּמוֹתֵתִי פֶדְיָאמְרוּ לִי אִשָּׁה הֲרַגְתָּהּ
 וַיִּדְקְרְהוּ נַעֲרוֹ וַיָּמָת: וַיִּרְאוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל כִּרְמַת אַבְיִמֶלֶךְ 55
 וַיִּלְכוּ אִישׁ לְמִקְמוֹ: וַיֵּשֶׁב אֱלֹהִים אֶת רַעַת אַבְיִמֶלֶךְ 56
 אֲשֶׁר עָשָׂה לְאָבִיו לְהַרְגוֹ אֶת־שִׁבְעִים אָחָיו: וְאֵת כָּל־רַעַת 57
 אָנְשֵׁי שָׁכֵם הַשִּׁיב אֱלֹהִים בְּרֹאשָׁם וַתִּבֹּא אֲלֵיהֶם קָלְלַת
 יוֹתָם בְּדִירְבַּעַל:

CAP. X.

וַיָּקָם אַחֲרָי אַבְיִמֶלֶךְ לְהוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל תּוֹלַע בְּרַפּוּאָה א
 בְּדַדּוּרוֹ אִישׁ יִשְׁשֹׁבֵר וְהוּא־יֵשֶׁב בְּשִׁמִּיר בְּתַר אַפְרָיִם:
 וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה וַיָּמָת וַיִּקְבֹּר 2
 בְּשִׁמִּיר: וַיָּקָם אַחֲרָיו יֵאִיר הַגִּלְעָדִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל 3
 עֶשְׂרִים וְשֵׁתִים שָׁנָה: וַיְהִי־לוֹ שְׁלֹשִׁים בָּנִים רֶכֶבִּים עַל־ 4
 שְׁלֹשִׁים עִירִים וְשֹׁלֶשִׁים עִירִים לָהֶם לָהֶם יִקְרְאוּ חֲנוֹת
 יֵאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד: וַיָּמָת יֵאִיר ה
 וַיִּקְבֹּר בְּקִמּוֹן: וַיִּסִּיפוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הַרְעָה 6
 בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעֲבְדוּ אֶת־הַבְּעֻלִים וְאֶת־הָעֲשֻׁתוֹת וְאֶת־
 אֱלֹהֵי אֲרָם וְאֶת־אֱלֹהֵי צִידוֹן וְאֶת אֱלֹהֵי מוֹאָב וְאֶת אֱלֹהֵי
 בְנֵי־עַמּוֹן וְאֶת אֱלֹהֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעֲבֹדוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא
 עֲבָדוּהוּ: וַיַּחֲרַאֲף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכַרְם בְּיַד פְּלִשְׁתִּים 7
 וּבְיַד בְּנֵי עַמּוֹן: * וַיִּרְעַצּוּ וַיִּרְצְצוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּשָׁנָה 8
 הַהִיא שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֶת־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
 הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד: וַיַּעֲבְדוּ בְנֵי־עַמּוֹן 9
 אֶת־תְּנִידָן לְהִלָּחֵם נֹס־בְּיְהוָה וּבְכַנְיָמִן וּבְכִית אַפְרָיִם
 וַתִּצַּר לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד: וַיַּעֲזְבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה לֵאמֹר *
 חָטֵאנוּ לָךְ וְכִי עֲזַבְנוּ אֶת־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעֻלִים:
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא מִמְצָרִים וּמִךְ 11

האמרי

- 54 ער האָט שנעל צוגערופען דעם אינגעל, װאָס האָט איהם נאָכגעטראָגען זיינע װאפען, און האָט צו איהם געזאָגט : „ציה ארויס דיין שווערד און טוירט מיר ! אום מען זאָל ניט זאָגען : „א פרוי האָט איהם ערשלאָ גען !“ דער אינגעל האָט איהם געשטאָכען און ער איז געשטאָרבען.
- 55 אז די מענער פון ישראל האָבען דערזעהען אז אבימלך איז טוירט, זיינען זיי זיך פונאָנדערגעגאנגען יעדער צו זיין אָרט.
- 56 דערמיט האָט נאָט צוריקגעצאהלט פאר דאָס שלעכטס װאָס אבימלך האָט געטהאָן צו זיין פאטער'ס פאמיליע, ערשלאָגענדיג זיינע זעכציג בריי דער.
- 57 אויך די שלעכטע טהאטען פון די שכם איינוואוינער האָט נאָט אויף זייערע קעפ געבראכט — עס איז זיי אָנגעקומען די קללה פון יותם ירבעל'ס זון.

קאָפיטעל י

- 1 נאָך אבימלך'ן איז אויפגעשטאנען צו רעטען ישראל תולע פואה'ס זון (זוהן פון דוד) פון שטאם יששכר, ער האָט געוואוינט אין שמיר, אויפ'ן בארג אפרים.
- 2 ער האָט געריכטעט ישראל דריי-און-צוואנציג יאָהר ; אז ער איז גע- שטאָרבען האָט מען איהם בעערדיגט אין שמיר.
- 3 נאָך איהם איז געווען יאיר פון גלעד, ער האָט געריכטעט ישראל צוויי- און-צוואנציג יאָהר.
- 4 ער האָט געהאט דרייסיג זון, זיי האָבען געריטען אויף דרייסיג יונגע עזלען און האָבען בעזעמט דרייסיג שטערט. [נאָך היינט רופט מען זיי „יאיר'ס דערפער“ װאָס אינ'ם פראָווינץ גלעד.]
- 5 אז יאיר איז געשטאָרבען האָט מען איהם בעערדיגט אין קמון.
- 6 די קינדער ישראל האָבען ווידער געטהאָן װאָס עס איז שלעכט אין נאָט'ס אויגען : זיי האָבען געדיענט בעל-געצען, עשתרות, אויך די געטער פון ארם, צידון, מואב, עמון און פלשתים. נאָט האָבען זיי פערלאָזען און ניט געדיענט איהם.
- 7 דאן האָט נאָט'ס צאָרען געברענט אויף ישראל און ער האָט זיי איבערגע- געבען אין די האַנד פון פלשתים און עמון.
- 8 זיי האָבען געפייניגט און אונטערדריקט די קינדער ישראל אין יענעם יאָהר, גאנצע אכצען יאָהר — גאנץ ישראל װאָס ביים זייט ירדן, אינ'ם לאַנד פון אמרי װאָס אין גלעד.
- 9 די עמונים זיינען אריבער דעם ירדן אום צו שמרייטען אויך קעגען יהודה, בנימין און אפרים ; ישראל האָט פון זיי זעהר געליטען.
- 10 אז די קינדער ישראל האָבען געשריען צו נאָט זאָגענדיג : מיר האָבען קעגען דיר געזינדיגט, און דאָס איז אונזער שטראף װייל מיר האָבען נאָט פערלאָזען און געדיענט די בעל-געצען“.
- 11 אָבער נאָט האָט געזאָגט צו די קינדער ישראל : „האָב אַיך אַיך ניט געדעמעט פון מצרים, אמרי, עמון, פלשתים ?

12 תֹּאמְרוּ מִדְּבַנֵי עֲמֹן וּמִדְּפְלִשְׁתִּים: וְצִדוֹנִים וְעַמְלֵק
 וּמְעֹז לְחֹצוֹ אֲתֶכֶם וּתְצַעֲקוּ אֵלַי וְאֹשִׁיעָה אֲתֶכֶם מִיָּדָם:
 13 וְאַתֶּם עֹבְדֹתֶם אוֹתִי וּתְעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְכֵן לֹא־
 14 אוֹסִיף לְהוֹשִׁיעַ אֲתֶכֶם: לָכוּ וְצַעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
 15 בְּחַרְתֶּם בָּם הֲמָה יוֹשִׁיעוּ לָכֶם בַּעַת צָרְתֶּכֶם: וַיֹּאמְרוּ
 בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה הֲמֵאֲנו עָשִׂה־אֵתָּה לָנוּ כְּכֹל הַטּוֹב
 16 בְּעֵינֶיךָ אֲךָ הֲצִילָנוּ נָא הַיּוֹם הַזֶּה: וַיִּסְרוּ אֶת־אֱלֹהֵי
 הַנֹּכַח מִקִּרְבָּם וַיַּעֲבְדוּ אֶת־יְהוָה וּתְקַצֵּר נַפְשׁוֹ בַּעֲמַל
 17 יִשְׂרָאֵל: וַיַּצַּעֲקוּ בְנֵי עֲמֹן וַיַּחֲנוּ בְּגִלְעָד וַיֹּאסְפוּ בְנֵי
 18 יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בַּמִּצְפָּה: וַיֹּאמְרוּ הָעָם שָׂרֵי גִלְעָד אִישׁ
 אֶל־רֵעֵהוּ מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר יָחַל לְהִלָּחֵם בְּבָנֵי עֲמֹן וְהָיָה
 לְרֹאשׁ לְכָל יִשְׁבֵי גִלְעָד:

י' CAP. XI.

יא

א וַיִּפְתַּח הַגִּלְעָדִי הַיָּה גִבּוֹר חֵיל וְהוּא בְּרֵאשִׁיָּה זִנְיָה וַיֹּלֵד
 2 גִּלְעָד אֶת־יִפְתָּח: וַתֵּלֶד אֶשְׁת־גִּלְעָד לוֹ בָּנִים וַיַּגְדִּלוּ
 בְּנֵי־הָאִשָּׁה וַיַּגְרִשׁוּ אֶת־יִפְתָּח וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־תִנְתַּל בְּבֵית־
 3 אָבִינוּ כִּי בְּרֵאשִׁיָּה אַחֲרַת אֵתָּה: וַיִּבְרַח יִפְתָּח מִפְּנֵי
 אָחָיו וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ טוֹב וַיִּתְּלַקְמוּ אֶל־יִפְתָּח אֲנָשִׁים רַיָּקִים
 4 וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ: וַיְהִי מִיָּמַיִם וַיִּלְחַמוּ בְּנֵי־עֲמֹן עִם־יִשְׂרָאֵל:
 ה וַיְהִי כֹּאשֶׁר־נִלְחַמוּ בְּנֵי־עֲמֹן עִם־יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכוּ וַקְּנֵי גִלְעָד
 6 לְקַחַת אֶת־יִפְתָּח מֵאֶרֶץ טוֹב: וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח לְכֹה
 7 וְהָיִיתָ לָנוּ לְקָצֵן וְנִלְחַמָּה בְּבָנֵי עֲמֹן: וַיֹּאמֶר יִפְתָּח
 לֹקְנֵי גִלְעָד הֲלֹא אַתֶּם שֵׁנֵאתֶם אוֹתִי וּתְגַרְשׁוּנִי מִבֵּית
 8 אָבִי וּמְדוּעַ בָּאתֶם אֵלַי עִתָּה כֹּאשֶׁר צָר לָכֶם: וַיֹּאמְרוּ
 וַקְּנֵי גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח לְכֵן עִתָּה שְׂבַענוּ אֵלֶיךָ וְהִלַּכְתָּ עִמָּנוּ
 וְנִלְחַמְתָּ בְּבָנֵי עֲמֹן וְהָיִיתָ לָנוּ לְרֹאשׁ לְכָל יִשְׁבֵי גִלְעָד:
 9 וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֶל־וַקְּנֵי גִלְעָד אִם־מְשִׁיבִים אַתֶּם אוֹתִי

להלחם

- 12 אויך ווען די צידונים, עמלק און מעון האָבען אייך געדריקט, האָט איהר צו מיר געשריען און איך האָב אייך געהאַלפֿען פון זייערע הענד,
- 13 און נאָך דעם האָט איהר מיך פֿערלאָזען און געדיענט אנדערע געטער — דערפֿאר וועל איך אייך מעהר ניט העלפֿען!
- 14 געהט און שרייט צו די געטער וואָס איהר האָט אייך אויסערוועהלט; זאָלען זיי אייך העלפֿען אויך ווען איהר זייט אונטערדריקט."
- 15 דאן האָבען די קינדער ישׂראל געזאָגט צו גאָט: „מיר האָבען געזינדיגט, טהו מיט אונז וואָס דו ווילסט, נאָר העלף אונז היינט!"
- 16 זיי האָבען אָבגעשאפט די פרעמדע געטער פון זיי און געדיענט בלויז גאָט, דאן אין זיין צאָרן אוועק צוליעב די ליידען פון ישׂראל.
- 17 די ארמעען פון עמון האָבען זיך פֿערזאמעלט און געלאַגערט אין גלעד, די קינדער ישׂראל האָבען זיך צונויפגעקליבען און געלאַגערט אין מצפה.
- 18 דאָס פּאָלק האָט געזאָגט איינער צום אנדערן: ווער פון די אנפיהרער פון גלעד וואָס וועט אנפאנגען שטרייטען קעגען עמון דער וועט זיין דער הויפט־מאַן איבער אלע איינוואוינער פון גלעד.

קאָפיטעל יא

- 1 יפתח דער גלעד'ער איז געווען אַ העלרישער מאַן (ער איז געווען דער זוהן פון אַ נאסען־פֿרוי), גלעד האָט ערצויגען יפתח'ן.
- 2 אַז גלעד'ס פֿרוי האָט איהם געבוירען זיהן און זיי זיינען אויסגעוואַקסען, האָבען זיי יפתח'ן אַרויסגעטריעבען, זיי האָבען צו איהם געזאָגט: „דו קענסט ניט וואוינען אין אונזער פאטער'ס הויז — דו ביזט אַ זוהן פון אַ גאנץ אנדער פֿרוי."
- 3 איז יפתח ענטלאָפֿען פון זיינע ברודער און האָט זיך בעזעצט אינ'ם לאַנד טוב; צו איהם האָבען זיך צונויפגעקליבען מענשען ליידיג־געהער און לויכטזיניגע און זיינען אוועק מיט איהם.
- 4 אין פֿערלויף פון צייט האָבען די עמונים געשטריטען מיט ישׂראל;
- 5 דאן, ווען עמון האָט געשטריטען מיט ישׂראל, זיינען די עלטסטע פון גלעד געגאנגען ברענגען יפתח'ן פונ'ם לאַנד טוב.
- 6 זיי האָבען צו יפתח'ן געזאָגט: „קום, ווער אונזער אנפיהרער און מיר וועלען שטרייטען מיט די עמונים."
- 7 אָבער יפתח האָט געזאָגט צו די עלטסטע פון גלעד: „איהר האַסט מיך דאָך און האָט מיך אַרויסגעטריעבען פון מיין פאטער'ס הויז, ווארום זשע זייט איהר געקומען צו מיר יעצט ווען אייך איז שלעכט?"
- 8 האָבען די עלטסטע פון גלעד געזאָגט צו יפתח'ן: „ווייל מיר זיינען יעצט צו דיר געקומען, דארפסטו געהן מיט אונז; דו וועסט אנפיהרען דעם שטרייט קעגען עמון און וועסט ווערען ביי אונז, ביי אלע איינוואוינער פון גלעד, דער הויפט־אנפיהרער."
- 9 דאן האָט יפתח געענטפֿערט די עלטסטע פון גלעד: „אז איהר נעהמט

להלחם בבני עמון ונתן יהוה אותם לפני אנכי אהיה
 לכם לראש: ויאמרו וקנינו גלעד אל־יפתח יהוה יהוה
 שמע בניתינו אס־לא כדברך בן נעשה: וילך יפתח
 11 עם־זקני גלעד וישמו העם אותו עליהם לראש ולקצין
 וידבר יפתח את־כל־דבריו לפני יהוה במצפה:
 12 וישלח יפתח מלאכים אל־מלך בני־עמון לאמר מה־לי
 וָלך כִּי־באת אלי להלחם בארצי: ויאמר מלך בני
 13 עמון אל־מלאכי יפתח כִּי־לקח ישראל את־ארצי בעלותו
 ממצרים מארנון ועד־הנבק ועד־הנרדן ועתה השיבה
 14 אתהן בשלום: ויוסף עוד יפתח וישלח מלאכים אל־
 15 מלך בני עמון: ויאמר לו כה אמר יפתח לא־לקח
 16 ישראל את־ארץ מואב ואת־ארץ בני עמון: כי בעלותם
 ממצרים וילך ישראל במדבר ערבים־סוף ויבא קדשה:
 17 וישלח ישראל מלאכים אל־מלך אדום לאמר אעברך
 נא בארצך ולא שמע מלך אדום וגם אל־מלך מואב
 18 שלח ולא אבה וישב ישראל בקדש: וילך במדבר
 ויסב את־ארץ אדום ואת־ארץ מואב ויבא ממזרח־שמש
 19 לארץ מואב ויחנן בעבר ארנון ולא־בא בגבול מואב
 כי ארנון גבול מואב: וישלח ישראל מלאכים אל־
 20 סיוח מלך־האמרי מלך חשבון ויאמר לו ישראל
 21 נעברתי־נא בארצך עד־מקומי: ולא־האמין סיוח את־
 ישראל עבר בגבולו ויאסף סיוח את־כל־עמו ויחנן
 22 ביהמה וילחם עם־ישראל: ויתן יהוה אלהי־ישראל
 את־סיוח ואת־כל־עמו ביד ישראל ויפוס וירש ישראל
 23 את כל־ארץ האמרי וישב הארץ ההיא: ויירשו את
 כל־גבול האמרי מארנון ועד־הנבק ומזרח־מדבר ועד־
 24 הנרדן: ועתה יהוה אלהי ישראל הוריש את־האמרי
 מפני עמו ישראל ואתה תירשנו: הלא את אשר יורשך

- מיך יעצט צוריק אום צו שטריימען מיט עמון איז אז נאָט וועט זיי איר בערגעבען אין אייער האַנד, וועל איך נאָכדעם ביי אייך זיין א הויפט־אנפיהרער ? !
- 10 האָבען די עלטסטע פון גלעד געזאָגט צו יפתח'ן : „נאָט הערט אונז אלע־מען ! — מיר וועלען טהאָן אלץ וואָס דו וועסט זאָגען.“
- 11 יפתח איז געגאנגען מיט די עלטסטע פון גלעד און דאָס פּאָלק האָט איהם אָנגענומען אלס זייער הויפטמאַן און אנפיהרער. דאן האָט יפתח מיט זיי געשלאָסען אן אַבמאָך אין גאָט'ס הויז, אין מצפה.
- 12 און יפתח האָט געשיקט לייטע צום קעניג פון עמון איהם צו זאָגען : „וואָס האָבען מיר איינער צום אַנדערן. אז דו ביזט געקומען צו מיר שטריימען קעגען מיין לאַנד ?“
- 13 דער קעניג פון עמון האָט געענטפערט יפתח'ס לייטע : „ווייל געהענדיג פון מצרים האָט ישראל מיין לאַנד פערנומען פון ארנון ביז יבס און ירדן ; אלאָ גיב עס מיר אָב פריעדליך.“
- 14 דאן האָט יפתח ווידער געשיקט צום קעניג פון עמון מען זאָל איהם זאָגען : „זווי האָט יפתח געזאָגט — ישראל האָט קיין מאָל ניט גענומען דאָס לאַנד פון מואב אָדער עמון,
- 16 ארויסגעהענדיג פון מצרים איז ישראל געגאנגען דורכ'ן מדבר ביז'ן ים סוף. אז ער איז געקומען אין קדש
- 17 האָט ישראל געשיקט לייטע צום קעניג פון אדום זאָגענדיג : „איך וויל דורכגעהן דיין לאַנד !“ אָבער דער קעניג פון אדום האָט ניט איינגע־שטימט. ער האָט אויך געשיקט צום קעניג פון מואב און יענער האָט אויך ניט ערלויבט, איז ישראל פערבליעבען אין קדש.
- 18 פון דאָרט איז עס אוועק מיט'ן מדבר און ארומגעגאנגען דאָס לאַנד אדום און מואב, עס איז צוגעגאנגען ביז'ן מזרח־זייט פון מואב'ס לאַנד און געלאַנגערט ביים ברעג ארנון — אין גרענעץ פון מואב זיינען זיי ניט אריין, דען ארנון איז אויף מואב'ס גרענעץ.
- 19 דאן האָט ישראל געשיקט לייטע צו סיחון קעניג פון אמרי און חשבון, ישראל האָט איהם געשיקט זאָגען : „קען איך דורכגעהן דיין לאַנד אום צו קומען צו מיין אָרט ?“
- 20 סיחון האָט ניט געטרויט ישראל זיין גרענעץ אריבערגעהן ; סיחון האָט פערזאמעלט זיין גאנצע פּאָלק, זיי האָבען געלאַנגערט ביי יחצה און גע־שטרימען מיט ישראל.
- 21 אָבער דער נאָט פון ישראל האָט איבערגעגעבען סיחון מיט זיין גאנצע פּאָלק אין האַנד פון ישראל, זיי האָבען זיי געשלאָסען און ישראל האָט צוגענומען דעם גאנצען גרענעץ פון אמרי, וואָס האָט בעוואוינט יענע לאַנד.
- 22 זיי האָבען צוגענומען דעם גאנצען בעזיץ פון אמרי — פון ארנון ביז יבס, און פון מדבר ביז'ן ירדן.
- 23 אלאָ, דער נאָט פון ישראל האָט פעריאַגט דעם אמרי צוליעב זיין פּאָלק ישראל, און דו ווילסט דאָס יעצט צונעהמען !
- 24 בלייבט ניט ביי דיר וואָס דיין נאָט כמוש העלפט דיר אבצונעהמען ?

כְּמוֹשׁ אֶלְהוּד אוֹתוֹ תִירֶשׁ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה
 כִּי אֱלֹהֵינוּ מִפְּנֵינוּ אוֹתוֹ נִירֶשׁ: וְעַתָּה הַטּוֹב טוֹב אַתָּה
 מִבְּלֶקֶת בְּדַצְפוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב הַרֵב רֵב עַם־יִשְׂרָאֵל אִם־
 26 נֶלְחָם נֶלְחָם בָּם: בְּשֶׁבֶת יִשְׂרָאֵל כַּחֲשַׁפוֹן וּבְכַנּוּתֶיהָ
 וּבְעָרְעוֹר וּבְכַנּוּתֶיהָ וּבְכָל־הָעָרִים אֲשֶׁר עַל־יְדֵי אֲרָנוֹן
 27 שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וּמְדוּעַ לֹא־הִצַּלְתֶּם בְּעֵת הַהִיא: וְאַנְכִי
 לֹא־חָטַאתִי לָךְ וְאַתָּה עָשִׂה אֵתִי רָעָה לְהִלָּחֵם בִּי וְשֹׁפֵט
 28 יְהוָה הַשֹּׁפֵט הַיּוֹם בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבֵין בְּנֵי עַמּוֹן: וְלֹא־
 שָׁמַע מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן אֶל־דְּבָרֵי יַפְתָּח אֲשֶׁר שָׁלַח אֵלָיו:
 29 וַתְּהִי עַל־יַפְתָּח רִיחַ יְהוָה וַיַּעֲבֹר אֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־
 מְנַשֶּׁה וַיַּעֲבֹר אֶת־מִצְפָּה גִלְעָד וּמִמִּצְפָּה גִלְעָד עָבַר בְּנֵי
 ל עַמּוֹן: וַיְדַר יַפְתָּח גִּדְרֵי לַיהוָה וַיֹּאמֶר אִם־נָתַן תִּתֵּן אֶת־
 31 בְּנֵי עַמּוֹן בְּיָדִי: וְהָיָה הַיּוֹצֵא אֲשֶׁר יֵצֵא מִדֹּלְתֵי בֵיתִי
 לְקִרְאָתִי בְּשׁוּבוֹ בְּשָׁלוֹם מִבְּנֵי עַמּוֹן וְהָיָה לַיהוָה
 32 וְהַעֲלִיתִהוּ עוֹלָה: וַיַּעֲבֹר יַפְתָּח אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן לְהִלָּחֵם
 33 בָּם וַיִּתְּנֶם יְהוָה בְּיָדוֹ: וַיִּכֹּם מִצְרוּעֹר וְעַד־בּוֹאֵד מִנֵּי־
 עֲשׂוּרִים עוֹר וְעַד אֲבָל כְּרָמִים מִכָּה גְדוֹלָה מְאֹד וַיִּכְנְעוּ
 34 בְּנֵי עַמּוֹן מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיָּבֹא יַפְתָּח הַמִּצְפָּרָה
 אֶל־בֵּיתוֹ וְהָיָה בָתוֹ יֹצֵאת לְקִרְאָתוֹ בְּתַפִּים וּבְמַחֲלוֹת
 לֵה וְרַק הָיָה יְחִידָה אִידָלוֹ מִמֶּנּוּ בֵּן אֶרְבַּת: וַיְהִי כִרְאוֹתוֹ
 אוֹתָהּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר אַחַה בְּתִי הִכְרַע הַכְרַעַתְנִי
 וְאֵת הַיֵּית בְּעַכְבְּרִי וְאַנְכִי פָצִיתִי פִּי אֶל־יְהוָה וְלֹא אוֹכַל
 36 לָשׁוּב: וַתֹּאמֶר אֵלָיו אֲבִי פָצִיתָה אֶת־פִּיךָ אֶל־יְהוָה
 עָשִׂה לִּי כַּאֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּיךָ אַחֲרַי אֲשֶׁר עָשִׂה לָךְ יְהוָה
 37 נִקְמוֹת מֵאִבֶּיךָ מִבְּנֵי עַמּוֹן: וַתֹּאמֶר אֶל־אֲבִיהָ יַעֲשֶׂה
 לִּי הַדְּבָר הַזֶּה הַרְפָּה מִמֶּנִּי שְׁנַיִם חֳדָשִׁים וְאַל־כֹּה וַיְרַדְתִּי
 38 עַל־הָהָרִים וְאָכְבָה עַל־בְּתוּלֵי אֲנָכִי וַרְעִיתִי: וַיֹּאמֶר לְבִי

וישלת

- אזוי איז וואָס אונזער נאָט האָט פאר אונז צוגענומען וועלען מיר בער זיצען!"
- 25 ביזטו דען בעסער פון בלע, צפור'ס זוהן, קעניג פון מואב? האָט ער קריעג געפיהרט מיט ישראל? האָט ער מיט זיי געשטרימען?
- 26 ווען ישראל איז געזעסען אין חשבון און איהרע דערפער, אין ערער און איהרע דערפער און אין אלע שטעדט וואָס ארום ארנון — א צייט פון דריי הונדערט יאָהר — פארוואָס האָט איהר דאָס דאן ניט אָבגענומען?
- 27 איך פערזענליך האָב קעגען דיר ניט פערבראָכען און דו בעהאנדעלסט מיך שלעכט און ווילסט מיט מיר שטריימען; זאָל נאָט, דער ריכטיגער ריכטער, אורטהיילען היינט צווישען די קינדער פון ישראל און די קינדער פון עמון!"
- 28 דער קעניג פון עמון האָט ניט געהערט צו יפתח'ס רייד וואָס ער האָט צו איהם געשיקט.
- 29 דאן האָט נאָט'ס גייסט ערמוטהיגט יפתח'ן און ער איז דורכגעגאנגען גלעד און מנשה; ער איז אויך אוועק אין מצפה (גלעד) און פון מצפה איז ער אוועק צו עמון.
- 30 יפתח האָט א צוואַנג געגעבען פאר נאָט זאָגענדיג: „אויב דו וועסט געבען עמון אין מיין האַנד,
- 31 איז דער ערשמער וואָס וועט ארויסגעהן פון מיין הויזטהיר מיר אנטקעגען, ווען איך וועל אלס בעזיעגער קומען פון עמון, וועט יענער צו נאָט בעלאנגען, ווי איך וואָלט איהם אלס גאנץ־אָפּפער ברענגען!"
- 32 יפתח איז אוועק שטריימען קעגען עמון, און נאָט האָט זיי געגעבען אין זיין האַנד —
- 33 ער האָט זיי געשלאָגען פון ערוער ביז'ן וועג פון מנית — צוואנציג שטעדט, ביז'ן פלאץ פון די וויינגערטנער, זעהר אַ גרויסע ניעדערלאַגע. דאן זיינען עמון ניעדערגעבויען געוואָרען פאר ישראל.
- 34 אַז יפתח איז געקומען צו זיין הויז איז זיין טאָכטער ארויס איהם אנטקעגען מיט פויקען און טענץ [זי איז אן איין־איינציגע געווען ביי איהם, אויסער איהר האָט ער ניט געהאט ניט קיין זיהן און ניט קיין טעכטער].
- 35 אַז ער האָט איהר דערזעהען האָט ער צוריסען זיינע קליידער און געזאָגט: „וועה, מיין טאָכטער! דו האָסט מיר פון די פיס אַראָכגעשלאָגען און דו ביזט מיין אונגליק געוואָרען. איך האָב מיט מיין מויל נאָט צוגעזאָגט און קען ניט צוריק ציהען!"
- 36 זי האָט איהם אָבער געענטפערט: פאטער מיינער! אויב דו האָסט וואָס נאָט פערשפראָכען, טהו, זאָגאר מיט מיר, דאָס וואָס דו האָסט גערעדט! נאָכדעם ווען נאָט האָט דורך דיר ראכע גענומען פון דייע פיינד, פון עמון!"
- 37 זי האָט געזאָגט צו איהר פאטער: „זאָל עס אויסגעפיהרט ווערען אויף מיר! לאָז מיר אָב אויף צוויי מאָנאטען, איך וועל געהן מיט מיינע פריינד דינען אויף די בערג פון דאָרטען וועל איך אַראָכגעהן און בעוויינען מיין יוגענד."
- 38 האָט ער צו איהר געזאָגט: „געה!" און ער האָט איהר אוועקגעשיקט

וַיִּשְׁלַח אֹתָהּ שְׁנֵי חֲדָשִׁים וַתֵּלֶךְ הִיא וְרַעוּתֶיהָ וַתִּבְכְּ
 עַל-בְּתוּלֶיהָ עַל-הַהָרִים: וַיְהִי מִקֵּץ אַ שְׁנַיִם חֲדָשִׁים 39
 וַתֵּשֶׁב אֶל-אָבִיהָ וַיַּעַשׂ לָהּ אֶת-נִדְרוֹ אֲשֶׁר נָדָר וַהֲוִיל
 לֹא-יָדְעָה אִישׁ וַתְּהַדְחֶק בְּיִשְׂרָאֵל: מִיָּמִים וַיְמִימָה 8
 תִּלְכְּנָה בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל לְתַמּוֹת לְבַת-יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי אַרְבַּעַת
 יָמִים בַּשָּׁנָה:

CAP. XII. י"ב

וַיַּעֲזֹק אִישׁ אֶפְרָיִם וַיַּעֲבֹר צְפוֹנָה וַיֹּאמְרוּ לִיִּפְתָּח מְדוּעָה א
 עָבַרְתָּ אֲלֵינוּ לְהַלְחֵם בְּבְנֵי-עַמּוּן וְלָנוּ לֹא קָרָאתָ לְלִבְתָּ עִמָּךְ
 בֵּיתְךָ נִשְׂרַף עָלֶיךָ בָּאֵשׁ: וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֲלֵיהֶם אִישׁ רִיב 2
 הָיִיתִי אֲנִי וְעַמּוּ וּבְנֵי-עַמּוּן מְאֹד וַאֲזַעֵק אֶתְכֶם וְלֹא-הוֹשַׁעְתֶּם
 אוֹתִי מִיָּדָם: וְאַרְאֶה כִּי-אֵינְךָ מוֹשִׁיעַ וְאַשְׁיֵמָה נַפְשִׁי 3
 בְּכַפִּי וְאֶעֱבְרָה אֶל-בְּנֵי עַמּוּן וַיִּתְּנֶם יְהוָה בְּיָדִי וְלָמָּה
 עָלִיתָ אֵלַי הַיּוֹם הַזֶּה לְהַלְחֵם בִּי: וַיִּקְבֹּץ יִפְתָּח אֶת- 4
 כָּל-אֲנָשֵׁי גִלְעָד וַיִּלְחֶם אֶת-אֶפְרָיִם וַיִּפּוּ אֲנָשֵׁי גִלְעָד אֶת-
 אֶפְרָיִם כִּי אָמְרוּ פְּלִטֵי אֶפְרָיִם אַתֶּם גִּלְעָד בְּתוֹךְ אֶפְרָיִם
 בְּתוֹךְ מְנַשֶּׁה: וַיִּלְכְּדוּ גִלְעָד אֶת-מַעְבְּרוֹת הַנְּהַר לְאֶפְרָיִם 5
 וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ פְּלִטֵי אֶפְרָיִם אֶעֱבְרָה וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֲנָשֵׁי-
 גִלְעָד הַאֶפְרָתִי אַתָּה וַיֹּאמֶר לֹא: וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶמְרָנָא 6
 שְׂבִלְתָּ וַיֹּאמֶר סָבַלְתָּ וְלֹא יָכִין לְדַבֵּר כֵּן וַיֹּאחֲזוּ אוֹתוֹ
 וַיִּשְׁחָטוּהוּ אֶל-מַעְבְּרוֹת הַנְּהַר וַיִּפֹּל בַּעַת הַהוּא מֵאֶפְרָיִם
 אַרְבַּעִים וּשְׁנַיִם אֲלָפִים: וַיִּשְׁפֹּט יִפְתָּח אֶת-יִשְׂרָאֵל שָׁשׁ 7
 שָׁנִים וַיָּמָת יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי וַיִּקְבַּר בְּעָרֵי גִלְעָד:
 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת-יִשְׂרָאֵל אַבְצָן מִבֵּית לָחֶם: וַיְהִי-לוֹ 8
 9 שְׁלֹשִׁים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת שָׁלַח הַחוּצָה וּשְׁלֹשִׁים
 בָּנוֹת הָבִיא לְבָנָיו מִן-הַחוּץ וַיִּשְׁפֹּט אֶת-יִשְׂרָאֵל שֶׁבַע
 שָׁנִים: וַיָּמָת אַבְצָן וַיִּקְבַּר בְּבֵית לָחֶם: וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו 11
 אֶת-

- אויף צוויי מאָנאַטען, זי איז געגאנגען מיט איהרע פריינדיגען ביז די בערג און האָט דאָרט בעוויינט איהר יוגענד.
- 39 נאָך די צוויי מאָנאַטען איז זי צוריקגעקומען צו איהר פאָטער, דערמיט האָט ער אויף איהר ערפילט דעם צוזאָג וואָס ער האָט געגעבען וואָס זי איז געבליעבען אונפערהייראט. זי (יפתח'ס טאָכטער) איז געבליעבען אונפערגעסליך אין ישראל.
- 40 פון צייט צו צייט, פיער מאָל אַ יאָהר, פלעגען קומען די טעכטער ישראל'ס רעדען מיט דער טאָכטער פון יפתח דעם גלעד'ער.

קאפיטעל יב

- 1 דאן האָבען זיך פערזאמעלט מענער פון אפרים, זיי זיינען אין געהיים געקומען און געזאָגט צו יפתח'ן: „ווייל דו ביזט געגאנגען שטרייטען מיט עמון און אונז האָסטו ניט גערופען מיר זאָלען געהן מיט דיר, וועלען מיר דיין הויז מיט דיר צוזאמען פערברענען אין פייער!“
- 2 יפתח האָט זיי געענטפערט: „איך און מיין פאָלק האָבען זעהר אַ שווער רען שטרייט געהאט מיט עמון; איך האָב זיך צו אייך געווענדעט און איהר האָט מיר קעגען זיי קיינע הילף געגעבען,
- 3 אז איך האָב דערוועהן אז קיינער העלפט מיר ניט, האָב איך געשטעלט מיין לעבען אין געפאהר און בין אוועק צו עמון און נאָך איין גאָט האָט זיי איבערגעגעבען אין מיין האַנד; וואָס אלזאָ זייט איהר הוינט צו מיר געקומען קריעגען זיך מיט מיר?“
- 4 דאן האָט יפתח צוזאמענגעקליבען אלע מענער פון גלעד און האָט גע- שטריטען קעגען אפרים. די מענער פון גלעד האָבען געשלאגען די אפרים'ער ווייל זיי האָבען געזאָגט: „איהר גלעד'ער זייט צוזאמענגעלאָך פּענע אונטער אפרים אזוי ווי אונטער מנשה.“
- 5 די גלעד'ער האָבען פערקאפט אפרים'ס בריקען איבער'ן ירדן; אין אויב איינער פון די צולאָפּענע פון אפרים פלעגט וועלען אריבערגעהן, פלעגען די מענער פון גלעד פרעגען: „ביזטו פון אפרים?“ און אז ער האָט געזאָגט: „ניין!“
- 6 פלעגען זיי איהם הייסען זאָגען: „שבלת!“ פלעגט ער זאָגען „סבלת“, ווייל ער האָט ניט ריכטיג אויסגעשפּראַכען; פלעגען זיי איהם כאַפּען און קוילען ביים ירדן-בריק. און אין יענער צייט זיינען פון אפרים געפאלען צוויי-און-פערציג טויזענד.
- 7 יפתח האָט געריכטעט ישראל זעקס יאָהר. אז יפתח דער גלעד'ער איז געשטאָרבען האָט מען איהם בערדיגט אין איינע פון די שטעדט אין גלעד.
- 8 נאָך איהם האָט געריכטעט ישראל אבצן פון בית לחם.
- 9 ער האָט געהאט דרייסיג זיהן און דרייסיג טעכטער. די דרייסיג טעכטער זיינען האָט ער אויסגעגעבען „פון זיך“ און דרייסיג טעכטער האָט ער גענומען „צו זיך“ פאר זיינע זיהן. ער איז געווען ריכטער אין ישראל זיעבען יאָהר.
- 10 אז אבצן איז געשטאָרבען האָט מען איהם בערדיגט אין בית לחם.

את־ישראל אילן הזבולני וישפט את־ישראל עשר
 12 שנים: וימת אילן הזבולני ויקבר באילן בארץ ובולן:
 13 וישפט אחריו את־ישראל עבדון בדהלל הפרעתוני:
 14 ויהי־לו ארבעים בנים ושלושים בני בנים רכבים על־
 15 שבעים עדרם וישפט את־ישראל שמונה שנים: וימת
 עבדון בדהלל הפרעתוני ויקבר בפרעתון בארץ אפרים
 בקר העמלקי:

יג CAP. XIII.

א ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני יהוה ויתנם יהוה
 2 ביד־פלשתים ארבעים שנה: ויהו איש אחד מצרעה
 ממשפחת הדני ושמו מנוח ואשתו עקרה ולא ילדה:
 3 וירא מלאך־יהוה אל־האשה ויאמר אליה הנהנא את־
 4 עקרה ולא ילדת והרית וילדת בן: ועתה השמרי נא
 5 ואל־תשתי גין ושכר ואל־תאכלי בל־טמא: פי הנך
 הרה וילדת בן ומורה לא־יעלה על־ראשו כ־גנור
 אלהים יהיה הנער מן־הבטן והוא יחל להושיע את־
 6 ישראל מיד־פלשתים: ותבא האשה ותאמר לאישה
 לאמר איש האלהים בא אלי ומראהו כמראה מלאך
 האלהים נראה מאד ולא שאלתי־הו אר־מה הוא ואת־שמו
 7 לא־הגיד לי: ויאמר לי הנך הרה וילדת בן ועתה אל־
 תשתי גין ושכר ואל־תאכלי בל־טמא כ־גנור אלהים
 8 יהיה הנער מן־הבטן עד־יום מותו: ויעתר מנוח אל־
 יהוה ויאמר בי אדוני איש האלהים אשר שלחת יבוא
 9 נא עוד אלינו ויהנו מהנעשה לנער היולד: וישמע
 האלהים בקול מנוח ויבא מלאך האלהים עוד אל־
 האשה והיא יושבת בשדה ומנוח אישה אין עמה:
 ותמהר האשה ותרוץ ותגד לאישה ותאמר אליו הנה

נראה

- 11 נאך איהם האָט געריכטעט ישראל אילון פון שטאם זבולון, ער איז געווען ריכטער אין ישראל צעהן יאָהר.
- 12 אז אילון, פון שטאם זבולון, איז געשטאָרבען, האָט מען איהם בעערדיגט אין אילון, אינ'ם לאַנד פון זבולן.
- 13 נאך איהם האָט געריכטעט ישראל עבדון, הלל'ס זוהן, פון פרעתון.
- 14 ער האָט געהאט פערציג זיהן און דרייסיג אייניקלעך, זיי האָבען גערייט טען אויף זיעבציג יונגע עלען. ער איז געווען ריכטער אין ישראל אַכט יאָהר.
- 15 אז עבדון הלל'ס זוהן איז געשטאָרבען, האָט מען איהם בעערדיגט אין פרעתון, אינ'ם לאַנד אפרים, ביים באַרג עמלק.

קאפיטעל יג

- 1 די קינדער ישראל האָבען ווידער געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, האָט זיי גאָט איבערגעגעבען אין די מאַכט פון פלשתים פערציג יאָהר.
- 2 אין יענער צייט איז געווען אַ מאַן פון צרעה פון די פאמיליע דני, מען האָט איהם גערופען מנוח. זיין פרוי איז געווען קינדערלאַז — זי האָט קיינמאָל ניט געבוירען.
- 3 אַמאָל האָט זיך גאָט'ס אַ מלאַך בעווייעזען צו דער פרוי און געזאָגט צו איהר: „דו ביזט דאָך קינדערלאַז און האָסט קיינמאָל ניט געבוירען, וועסטו אָבער שוואַנגערן און געבוירען אַ זוהן.“
- 4 דו זיי נאָר פאַרזיכטיג — טרינק ניט קיין וויין אָדער ביער און עסט ניט קיין אונריינעס,
- 5 דו וועסט שוואַנגערן און געבוירען אַ זוהן, אָבער קיין שערמעסער זאָל אויף זיין קאָפּ בענוצט ווערען, דען פון געבורט וועט דער אינגעל זיין אַ געמליכער פירשט; איהם וועט אָבגליקען צו רעטען ישראל פון די פלשתים'ס מאַכט.“
- 6 די פרוי איז געקומען און דערצהלט איהר מאַן, זאָגענדיג: אַ געטלייך כער מאַן איז צו מיר געקומען, אויסגעזעהען האָט ער ווי אַ מלאַך פון הימעל — זעהר שרעקליך; איך האָב איהם ניט געפרעגט פון וואָס ער איז און זיין נאָמען האָט ער מיר ניט געזאָגט.
- 7 ער האָט מיר געזאָגט: „דו שוואַנגערסט און וועסט אַ זוהן געבוירען, אַלזאָ טרינק ניט קיין וויין און ביער, און עסט ניט קיין אונריינעס, וואָס רום דער אינגעל דארף זיין אַ געמליכער פירשט פון געבוירען ביז שטאַר-בען.“
- 8 דאן האָט מנוח גאָט געבעטען און געזאָגט: „איך בעט דיך, אַ גאָט! דעם געמליכען מאַן וועמען דו האָסט געשיקט, זאָל ער נאָך אַמאָל קומען צו אונז און בעלעהרען אונז וואָס מיר זאָלען טהאָן מיט'ן געבוירענעם אינגעל!“
- 9 גאָט האָט געהערט מנוח'ס געבעט — גאָט'ס מלאַך איז נאָך אַמאָל גע-קומען צו דער פרוי [זי איז דאן געזעסען אין פעלד און מנוח איהר מאַן איז נעבען איהר ניט געווען],
- 10 די פרוי איז שנעל געלאָפען אָנזאָגען איהר מאַן; זי האָט צו איהם גע-

- 11 נראה אלי האיש אשר בא בימים אלי: ויקם וילך מנוח
 אחרי אשתו ויבא אל האיש ויאמר לו האתה האיש
 12 אשר דברת אלי האשה ויאמר אני: ויאמר מנוח עתה
 13 יבא דברך מה יהיה משפט הנער ומעשהו: ויאמר
 מלאך יהוה אל מנוח מכל אשר אמרתי אלי האשה
 14 תשמר: מכל אשר יצא מפני ה' לא תאכל ויין ושכר
 אל תשת וכל טמאה אל תאכל כל אשר צויתיה
 15 תשמר: ויאמר מנוח אל מלאך יהוה נעצרהנא אותך
 16 ונעשה לפניך גרי עינים: ויאמר מלאך יהוה אל מנוח
 אספתעצוני לא אכל בלחמך ואסתעשה עלי ליהוה
 17 תעלנה כי לא ידע מנוח כי מלאך יהוה הוא: ויאמר
 מנוח אל מלאך יהוה מי שמך כד יבא דברך וכבודך:
 18 ויאמר לו מלאך יהוה למה זה תשאל לשמי והוא פלאי:
 19 ויקח מנוח את גרי העינים ואת המנחה ויעל על הצור
 ליהוה ומפלא לעשות ומנוח ואשתו ראים: ויהי בעלות
 20 הלהב מעל המזבח השמימה ויעל מלאך יהוה בלהב
 המזבח ומנוח ואשתו ראים ויפלו על פניהם ארצה:
 21 ולא יסף עוד מלאך יהוה להראה אל מנוח ואל אשתו
 22 אז ידע מנוח כי מלאך יהוה הוא: ויאמר מנוח אל
 23 אשתו מות נמות כי אלהים ראינו: ותאמר לו אשתו
 לו חפץ יהוה להמיתנו לא לקח מידנו עליה ומנחה
 24 ולא הראנו את כל אלה ובעת לא השמיענו כזאת: ותלך
 האשה בן ותקרא את שמו שמשון ויגדל הנער ויברכהו
 יהוה: ותחל רוח יהוה לפעמו במחנהו בין צרעה כה
 ובין אשתאלי:

י"ד

CAP. XIV. י"ד

נירר שמשון תמנתה וירא אשה בתמנתה מבנות *
 פלשתים

- זאָגט : עם האָט זיך צו מיר בעוויזען דער מאַן וואָס איז יענעם טאָג געקומען צו מיר.
- 11 מנוח איז גלייך אוועק נאָך זיין פרוי. אז ער איז געקומען צום מאַן האָט ער צו איהם געזאָגט : „ביזטו דאָס דער מאַן וואָס האָט גערעדט צו די פרוי ?“ ער האָט געענטפערט : איך בין דאָס !
- 12 האָט מנוח געזאָגט : „יעצט ערקלעהר וואָס פאר אַ כאַראַקטער וועט דער אינגעל האָבען און וואָס פאר אַן אויפפיהרונג ?“
- 13 האָט גאָט'ס מלאַך געזאָגט צו מנוח'ן : די פרוי זאָל זיך היטען פון אלץ וואָס איך האָב איהר שוין געזאָגט —
- 14 זי זאָל ניט עסען קיין זאך פון דאָס וואָס עס געהט ארויס פון וויינשטאָק, וויין און ביער זאָל זי ניט טרינקען, קיין אונרוינעם זאָל זי ניט עסען — זי זאָל אבהיטען אלץ וואָס איך האָב איהר געהייסען !
- 15 דאן האָט מנוח געזאָגט צו גאָט'ס מלאַך : „איך וועל דיר עטוואָס אויפֿ-האלטען ביז איך וועל פאר דיר צורעכט מאַכען אַ יונגע ציעגעלע.“
- 16 האָט גאָט'ס מלאַך געזאָגט צו מנוח'ן : „זאָגאר אויב דו וועסט מיר אויפהאַלטען וועל איך דיין שפּייז ניט עסען ; ווילסטו אַן אָפּפער ברענגען, ברענג עס צו גאָט !“ מנוח האָט נאָך אלץ ניט פערשטאנען אז דאָס איז גאָט'ס אַ מלאַך —
- 17 האָט מנוח געזאָגט צו גאָט'ס מלאַך : „ווי איז דיין נאָמען ? מיר וועל לען דיר בעעהרען ווען דייע רייד וועלען ערפילט ווערען.“
- 18 האָט גאָט'ס מלאַך צו איהם געזאָגט : וואָס פּרענסטו זיך אזוי נאָך מיין נאָמען ? איז ער דען אונבעוואוסט ?
- 19 דאן האָט מנוח גענומען די יונגע ציעגעל מיט אַ שפּייז־אָפּפער און פּער־ברענט אויפ'ן שטיין פון גאָטס וועגען. דאָ האָט זיך געוויזען אַ וואונדער, וועלכען נאָר מנוח און זיין פרוי האָבען געזעהען.
- 20 ווען עס האָט זיך אויפגעהויבען דער פּלאַם פון מזבח, איז גאָט'ס מלאַך אויפ'ן הימעל ארויף מיט'ן מזבח־פּלאַם. אז מנוח און זיין פרוי האָבען דאָס דערזעהען, זיינען זיי געפאלען מיט'ן געזיכט צו דר'ערד.
- 21 מנוח און זיין פרוי האָבען מעהר גאָט'ס מלאַך ניט געזעהען ; ערשט דאן האָט מנוח פערשטאנען אז דאָס איז געווען גאָט'ס אַ מלאַך.
- 22 האָט מנוח געזאָגט צו זיין פרוי : „מיר וועלען געוויס שטאַרבען, וואָרד רום מיר האָבען געזעהען אַ געטליכע ער־בייגונג !“
- 23 אָבער זיין פרוי האָט צו איהם געזאָגט : „ווען גאָט וואָלט אונז וועלען טוידטען, וואָלט ער ניט גענומען פון אונז דעם גאַנצן און שפּייז־אָפּפער, ער וואָלט אונז דאָס אלעס ניט געוויזען אויך וואָלט ער אונז יעצט ניט אָנגעזאָגט אַזעלכעס.“
- 24 די פרוי האָט געבוירען אַ זון און האָט איהם אַ נאָמען געגעבען שמשון. דער אינגעל איז געוואקסען ווי גאָט האָט איהם געבענשט —
- 25 ויאַט'ס גייסט האָט איהם אָנגעפּאָנגען בענייסטערען זייענדיג אינ'ם לאַגער פון דן, צווישען צרעה און אשתאל.

קאַזימעל יד

- 1 אַ מאָל איז שמשון אוועק אין תּמנת, אין תּמנת האָט ער דערזעהען אַ יונגע פרוי אונטער די מעכטער פון פּלשתיים.

2 פִּלְשֹׁתִים: וַיַּעַל וַיַּגִּד לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וַיֹּאמֶר אִשָּׁה רָאִיתִי
 בְּתַמְנָתָהּ מִבְּנוֹת פִּלְשֹׁתִים וְעַתָּה קָחְרֵאוֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה:
 3 וַיֹּאמֶר לוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ הֲאִין בְּבָנוֹת אַחֶיךָ וּבְכָל־עַמּוֹ אִשָּׁה
 כִּירְאָתָהּ הוֹלֵךְ לְקַחַת אִשָּׁה מִפִּלְשֹׁתִים הָעַרְלִים וַיֹּאמֶר
 שְׁמִשׁוֹן אֶל־אָבִיו אוֹתָהּ קַח־לִי כִּי־הִיא יְשֻׁרָה בְּעֵינַי:
 4 וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מִיְהוָה הִיא כִּירְאָתָהּ הוּא־מִבְּקִשׁ
 מִפִּלְשֹׁתִים וּבַעֲת הַהִיא פִּלְשֹׁתִים מְשֻׁלִּים בְּיִשְׂרָאֵל:
 ה וַיַּרְדֵּ שְׁמִשׁוֹן וְאָבִיו וְאִמּוֹ תַמְנָתָהּ וַיָּבֹאוּ עַד־כַּרְמֵי תַמְנָתָהּ
 6 וְהִנֵּה כַפִּיר אֲרֻזֹּת שֹׁאֵג לְקָרְאָתוֹ: וַתַּעֲלֶה עָלָיו רוּחַ
 יְהוָה וַיִּשְׁפְּעֵהוּ כְּשֹׁפַע הַגִּידִי וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדוֹ וְלֹא הִגִּיד
 7 לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיַּרְדֵּ וַיִּדְבֹר לְאִשָּׁה
 8 וַתִּישֶׁר בְּעֵינֵי שְׁמִשׁוֹן: וַיָּשָׁב מִיָּמִים לְקַחְתָּהּ וַיָּסֵר לְרֵאוֹת
 אֵת מַפְלַת הָאֲרִיָּה וְהִנֵּה עֲדַת דְּבָרִים בְּנוֹיֹת הָאֲרִיָּה
 9 וַדְּבַשׁ: וַיִּרְחָחוּ אֶל־כַּפְּיוֹ וַיִּלָּךְ הַלֹּךְ וְאָכַל וַיִּלָּךְ אֶל־
 אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיִּתֵּן לָהֶם וַיֹּאכְלוּ וְלֹא־הִגִּיד לָהֶם כִּי
 מְנוֹיֹת הָאֲרִיָּה רָחַה הַדְּבַשׁ: וַיַּרְדֵּ אָבִיהוּ אֶל־הָאִשָּׁה
 11 וַיַּעַשׂ שֵׁם שְׁמִשׁוֹן מִשְׁתָּהּ כִּי כֵן יַעֲשׂוּ הַבְּחוּרִים: וַיְהִי
 12 כִּירְאוֹתָם אוֹתוֹ וַיִּקְחוּ שְׁלֹשִׁים מַרְצִים וַיְהִיו אֵתוֹ: וַיֹּאמֶר
 לָהֶם שְׁמִשׁוֹן אַחֻדְהֶנָּה לָכֶם חִידָה אִם־הִגִּד תִּגִּידוּ
 אוֹתָהּ לִי שְׁבַעֲת יָמֵי הַמִּשְׁתָּה וּמִצְאָתָם וְנִתְּתִי לָכֶם
 13 שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלֶפֶת בְּנָגִידִים: וְאִם־לֹא תִכְּלוּ
 לְהִגִּיד לִי וְנִתְּתָם אֵתָם לִי שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים
 חֲלִיפּוֹת בְּנָגִידִים וַיֹּאמְרוּ לוֹ תִּחְדָּה חִידָתְךָ וְנִשְׁמָעְנָה:
 14 וַיֹּאמֶר לָהֶם מִהֲאֵכֶל יֵצֵא מֵאֵכֶל וּמִצֵּא מִתּוֹק וְלֹא
 יָבִלוּ לְהִגִּיד הַחִידָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 15 וַיֹּאמְרוּ לְאִשְׁת־שְׁמִשׁוֹן פִּתִּי אֶת־אִשְׁךָ וַיַּגִּד־לָנוּ אֶת־
 הַחִידָה כִּי־נִשְׁרַף אוֹתְךָ וְאֶת־בֵּית אָבִיךָ כַּאֲשֶׁר הִלְרִשְׁנוּ
 16 כִּירְאָתָם לָנוּ הֲלֹא: וַתִּכְרֹךְ אִשְׁת־שְׁמִשׁוֹן עָלָיו וַתֹּאמֶר

- 2 ער איז געקומען און דערזעהלט זיין פאָטער און מוטער. ער האָט גע-
זאָגט : אין תּמנת הָאָב אײַך געזעהען אַ יונגע פּרוי אונטער די טעכטער
פון פּלשתים, אַלזאָ ערלויבט מיר הייראַטהען איהר.
- 3 האָבען זיין פאָטער און מוטער געזאָגט צו איהם : „איז נײַטאָ אונטער
די טעכטער פון דיינע פּריינד אָדער אײנ'ם גאַנצען פּאָלק אַ יונגע פּרוי,
וואָס דו געהסט געהמען אַ פּרוי פון די באַרבאַרישע פּלשתים ?“ אָבער
שמשון האָט געזאָגט צו זיין פאָטער : „נאָר יענע נעהם פאַר מיר, ווייל
זי געפעהלט מיר !“
- 4 זיין פאָטער און מוטער האָבען נײַט געוואוסט אַז דאָס איז פון גאָט —
אַז ער זוכט אַ געלעגענהייט [ראַכע צו נעהמען] פון פּלשתים. אין יענער
צײַט האָבען פּלשתים בעהערשט ישראל.
- 5 שמשון מיט זיין פאָטער און מוטער, זיינען אַוועק אין תּמנת, ערשט אַ
יונגער ברײלעכענדרער לײב איז איהם אַנטקעגען געקומען —
- 6 דאַן האָט איהם דורכגענומען אַ געטליכע קראַפט און ער האָט איהם צורײ-
סען ווי מ'צורײסט אַ קלײן ציעגעל, אָבוואָהל ער האָט קײן זאָך נײַט געהאַט
אין האַנד. זיין פאָטער און מוטער האָט ער נײַט דערזעהלט וואָס ער האָט
געטהאָן.
- 7 ער איז געקומען און גערערט צו דער יונגער פּרוי, וועלכע איז איהם גע-
פעהלען געווען.
- 8 ווען ער איז אין אַ צײַט אַרום געגאַנגען הייראַטהען איהר, האָט ער אָב-
געקעהרט פּונ'ם וועג אום צו זעהען דעם לײב'ס קערפּער, ערשט אין לײב'ס
קערפּער איז אַ גאַנצע מאַססע בײהנען און האָניג.
- 9 ער האָט עס אַרײנגעשאַרט אין הויפּען און איז אַוועק, געהענדיג און עסענ-
דיג, ער איז צוגעגאַנגען צו זיין פאָטער און מוטער, ער האָט זיי אויף
געגעבען און זיי האָבען געגעסען. ער האָט זיי נײַט געזאָגט אַז ער האָט
אַרויסגעשאַרט דעם האָניג פון לײב'ס קערפּער.
- 10 אַז זיינע עלטערען זיינען צו דער פּרוי געקומען, האָט שמשון געמאַכט אַ
מאָהלצײַט, ווי עס האָבען אײנגעפיהרט די יונגע לײט.
- 11 אַז זיי האָבען איהם דערזעהן, האָבען דרייסיג פּריינד בעשלאָסען צו
פערבליבען מיט איהם.
- 12 שמשון האָט צו זיי געזאָגט : „אײַך ווײל אײַך פּרעגען אַ רעטעניס ;
אויב איהר וועט עס מיר ענטפּערען אין פּערלויף פון די זיעבען מאַהל'ל
צײַטס טעג, און איהר וועט טרעפען, וועל אײַך אײַך געבען דרייסיג לײ-
לֶאכער און דרייסיג אַנצוגען ;
- 13 אויב אָבער איהר וועט מיר נײַט קענען ענטפּערען, דאַרפט איהר מיר
געבען דרייסיג לײלֶאכער און דרייסיג אַנצוגען“. זיי האָבען צו איהם
געזאָגט : „פּרעג דעם רעטעניס — לֶאמיר הערען !“
- 14 האָט ער צו זיי געזאָגט : „פון עסער איז אַרויס אַן עסענוואַרג און פון
שטאַרקען איז אַרויס זײסקײט“. דריי טעג האָבען זיי נײַט געקענט ענט-
פערען די רעטעניס.
- 15 אויפ'ן זיעבעטען טאָג האָבען זיי געזאָגט צו שמשון'ס ווייב : רײד אײן
דיין מאַן און זאָל ער דיר אויסזאָגען די רעטעניס, ווען נײַט וועלען מיר
פערברענען דיר מיט דיין פאָטער'ס הויז אין פייער. האָסטו אונז גערור
פען אום צו פּעראַרעמען אונז ? איז עס נײַט אַזוי ?
- 16 דאַן האָט שמשון'ס ווייב געוויינט פאַר איהם און געזאָגט : „דו האַסט

רַק־שָׁנֵאתָנִי וְלֹא אֶהְבֶּתְנִי הַחִידָה הַדְּתָה לִבְנֵי עַמִּי וְלֹא
 לֹא הַגְּדַתָּה וַיֹּאמֶר לָהּ הִנֵּה לְאָבִי וּלְאִמִּי לֹא הַגְּדַתִּי וְלֹךְ
 אָנִיד: וַתִּבְדֶּךָ עָלָיו שִׁבְעַת הַיָּמִים אֲשֶׁר־הָיָה לָהֶם הַמִּשְׁתָּה 17
 וַיְהִי וּבָיִתָם הַשְּׁבִיעִי וַיִּגְדַּלָהּ כִּי הִצִּילָתָהּ וַתַּגֵּד הַחִידָה
 לִבְנֵי עַמָּהּ: וַיֹּאמְרוּ לָהּ אֲנָשֵׁי הָעִיר בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי בְּמָרָם 18
 יָבֹא הַחֶרֶסָה מִהַדְּמָתוֹךְ מִדְּבֶשׁ וּמָה עַוּ מֵאָרִי וַיֹּאמֶר לָהֶם
 לֹלֵא חֲדָשְׁתֶּם בְּעִנְיָתִי לֹא מִצְאָתֶם חִידָתִי: וַתִּצְלַח עָלָיו 19
 רוּחַ יְהוָה וַיִּרַד אֲשַׁקְלוֹן וַיִּךְ מֵהֶם וּשְׁלֹשִׁים אִישׁ וַיִּקַּח
 אֶת־חֲלִיצוֹתָם וַיְתֵן הַחֲלִיפוֹת לַמְּנִידֵי הַחִידָה וַיַּחַר אִפּוֹ וַיַּעַל
 בֵּית אָבִיהוּ: וַתְּהִי אִשֶׁת שִׁמְשׁוֹן לַמְּרַעֲוֹ אֲשֶׁר רָעָה לָּו: כ

טו

CAP. XV. טו

וַיְהִי מַיִמִּים בַּיָּמִי קִצֵּיר־הַשָּׁמַיִם וַיִּפְקֹד שִׁמְשׁוֹן אֶת־אִשְׁתּוֹ א
 בְּנֵדֵי עֲוִים וַיֹּאמֶר אָבִיָּה אֶל־אִשְׁתִּי הַחֲדָרָה וְלֹא־נָתַנִּי
 אָבִיָּה לְבֹא: וַיֹּאמֶר אָבִיָּה אָמֵר אִמְרָתִי כִּי־שָׁנֵא שָׁנֵאתָ 2
 וַאֲתַנְנָה לַמְּרַעֲוֹ הֲלֹא אַחֻתָּה הַקְּטָנָה טוֹבָה מִמֶּנָּה תְּהִי
 גַּא לָךְ תַּחֲתִיָּה: וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן נִקְוִיתִי הַפְּעַם 3
 מִפְּלִשְׁתִּים כִּי־עָשָׂה אֲנִי עִמָּם רָעָה: וַיִּלְכֹּד שִׁמְשׁוֹן וַיִּלְכֹּד 4
 שְׁלֹש־מֵאוֹת שׁוֹעָלִים וַיִּקַּח לַפְּדִים וַיִּפֵּן וְנָכַ אֶל־זָנָב וַיֵּשֶׁם
 לַפִּיד אֶחָד בֵּין־שְׁנֵי הַזָּנָבוֹת בַּתְּוֹךְ: וַיִּכְעַר־אֵשׁ בַּלְּפִידִים ה
 וַיִּשְׁלַח בְּקָמוֹת פְּלִשְׁתִּים וַיִּכְעַר מִגְּדִישׁ וַעֲדֵר־קָמָה וַעֲדֵר
 בָּרָם זֵית: וַיֹּאמְרוּ פְּלִשְׁתִּים מִי עָשָׂה זֹאת וַיֹּאמְרוּ שִׁמְשׁוֹן 6
 חֲתָן הַתַּמְנִי כִּי לָקַח אֶת־אִשְׁתּוֹ וַיְתַנְּהָ לַמְּרַעֲוֹ וַיַּעֲלוּ
 פְּלִשְׁתִּים וַיִּשְׂרְפוּ אוֹתָהּ וְאֶת־אָבִיָּה בָּאֵשׁ: וַיֹּאמֶר לָהֶם 7
 שִׁמְשׁוֹן אִם־תַּעֲשׂוּן בְּזֹאת כִּי אִם־נִקְמָתִי בְּכֶם וְאַחַר
 אֲחַדְל: וַיִּךְ אוֹתָם שׁוֹק עַל־יָרֵךְ מִכָּה גְדוֹלָה וַיִּרַד וַיֵּשֶׁב 8
 בְּסַעֲרָה סַלַע עִיטָם: וַיַּעֲלוּ פְּלִשְׁתִּים וַיַּחֲנוּ בִיהוּדָה 9
 וַיִּנְטְשׁוּ בְּלַחֲוִי: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ יְהוּדָה לָמָּה עָלִיתֶם עָלָינוּ י

וַיֹּאמְרוּ

- מיר נאָר און ליעבסט מיר ניט, דו האָסט געפרעגט מיינע לאַנדסלייט אַ רעמעניס און מיר האָסטו ניט געזאָגט". האָט ער צו איהר געזאָגט : איך האָב דאָך זאָגאר מיין פּאָטער און מוטער ניט געזאָגט, ווילסטו איך זאָל דיר זאָגען ?
- 17 אַזוי האָט זי פאר איהם געוויינט די זיעבען טעג וואָס זיי האָבען דעם מאַהלצייט געהאַט ; זי האָט איהם אַזוי געקוואַלען אַז ער האָט איהר אויסגעזאָגט דעם זיעבעטען טאָג. זי האָט עס גלייך אויסגעזאָגט איהרע לאַנדסלייט.
- 18 האָבען די שטאָרט לייט געזאָגט צו איהם דעם זיעבעטען טאָג, בעפּאָר זונען אונטערגאַנג : „וואָס איז זיסער פאר האָניג, און וואָס איז שטאַרקער פאר אַ לייב ? !“ האָט ער זיי געענטפערט : אַז איהר וואָלט זיך ניט ברעאַטען מיט מיין קאַלב וואָלט איהר מיין רעמעניס ניט געטראַפען“.
- 19 עס האָט איהם דורכגענומען אַ געטליכע קראַפט און ער איז אַוועק אין אַשקלון איז ערשלאָגען דרייסיג מאַן פון זיי, ער האָט אַראַכגענומען זייערע קליידער און אַוועקגעגעבען די אַנצוגען צו די וואָס האָבען געענטפערט די רעמעניס. ער איז ביזן געוואָרען און אַוועק אין זיין פּאָטער'ס הויז.
- 20 אונטערדעסען איז שמשון'ס ווייב אויסגעגעבען געוואָרען פאר איינעם פון זיינע פריינד, וואָס ער האָט דאָרטען ערוואָרבען.

קאַפיטעל טו

- 1 אַמאָל, אין צייט פון ווייז'שניט האָט שמשון בעזוכט זיין ווייב מיט אַ יונגע ציענעל אַלס פרעזענט ; ער האָט געדענקט איך וועל אַרײַן צו מיין ווייב אין צימער, אָבער איהר פּאָטער האָט איהם ניט אַרײַנגעלאָזען.
- 2 איהר פּאָטער האָט געזאָגט : „איך האָב געדענקט אַז דו האָסט איהר שוין געוויס, האָב איך איהר אויסגעגעבען פאר דינעם אַ פריינד. איז ניט איהר קלענערע שוועסטער בעסער פאר איהר ? זאָל זי זיין דינע אָנ-שטאָט איהר.“
- 3 אָבער שמשון האָט זיי געזאָגט : „יעצט האָב איך אַן ענטשולדיגונג קע-גען די פלשתיים זאָגאר ווען איך וועל זיי וואָס שלעכטס טהאָן !“
- 4 און שמשון איז געגאַנגען און געכאַפט דריי הונדערט פּוקסען ; ער האָט גענומען פּאַקלען און נאָכדעם ווי ער האָט צוזאַמענגעבונדען אַן עק צו אַן עק, האָט ער אַרײַנגעשטעלט אַ פּאַקעל אין מיטען, צווישען ביידע עקען.
- 5 אַז ער האָט די פּאַקלען אָנגעצונדען האָט ער זיי פריי געלאָזען איבער די געטריידע פעלדער פון די פלשתיים, דערמיט האָט ער אָנגעצונדען אין פייער ווי די קופּעס אָבגעשניטענע געטריידע אַזוי אויך די נאָך שטעהע-דיגע, וויינטשאַקען און אוילבוימער.
- 6 די פלשתיים האָבען צווישען זיך גערעדט : „ווער האָט דאָס געקענט טהאָן ?“ האָט מען געזאָגט : „שמשון, דער תּמני'ער איידעם האָט דאָס געטהאָן, ווייל מ'האָט צוגענומען זיין ווייב און אַוועקגעגעבען איהר צו זיינעם אַ פריינד, דאן זיינען געקומען פלשתיים און פערברענט איהר מיין איהר פּאָטער אין פייער.“
- 7 אָבער שמשון האָט זיי געזאָגט : אויב איהר טהוט אַזוי, וועל איך פּל-איך ראַכע געהען, נאַכהער וועל איך אויפהערען.
- 8 ער האָט זיי שרעקליך ערשלאָגען — הענד און פיס האָט ער זיי צובראָך-גען ; דאן איז ער אַוועק און בעזעצט זיך אין אַ שפּאַלט פון פעלו עיטם.
- 9 די פלשתיים זיינען אַרויף און געלאַגערט אַרום יהודה, זיי האָבען זיך פּאַנאָדער געשפּרייט אין לחי.
- 10 האָבען די מענער פון יהודה געפרעגט : „נאָך וואָס זייט איהר צו אונז

וַיֹּאמְרוּ לְאַסּוּר אֶת־שִׁמְשׁוֹן עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת לָנוּ כַּאֲשֶׁר
 11 עָשָׂה לָנוּ: וַיְרִדוּ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ מִיְהוּדָה אֶל־סֶעֳרָה
 סָלַע עֵיטֹם וַיֹּאמְרוּ לְשִׁמְשׁוֹן הֲלֹא יָדַעְתָּ בִּרְמֻשָׁלַיִם בְּנוֹ
 פְּלִשְׁתִּים וּמַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָנוּ וַיֹּאמֶר לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ
 12 לִי בֶן עָשִׂיתִי לָהֶם: וַיֹּאמְרוּ לוֹ לְאַסּוּרָה יְרִדְנוּ לְתַתָּךְ
 בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן הִשְׁבַּעוּ לִי פְּדוּת־פְּגָעוֹן
 13 בִּי אַתֶּם: וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֵאמֹר לֹא כִּרְאָסָר נֶאֱסָרָה וְנִתְנַקָּה
 בְּיָדָם וְהַמֵּת לֹא נָמִיתָ וַיֶּאֱסָרְהוּ בַּשָּׁנִים עֶבְתִּים חֲדָשִׁים
 14 וַיַּעֲלֶהוּ מִן־הַסָּלַע: הוּא־כָּא עַד־לְחֵי וּפְלִשְׁתִּים הֲרִיעוּ
 לְקִרְאָתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו רִיחַ יְהוָה וַתְּהַלִּינָה הָעֵבֶתִים אֲשֶׁר־
 עַל־זַרְעוֹתָיו כַּפְּשָׁתִים אֲשֶׁר בָּעֵרוּ כַּאֲשׁ וַיִּמְסּוּ אֶסְרוּי
 15 מֵעַל יָדָיו: וַיִּצְאָ לְחֵי־חַמּוֹר מְרִיגָה וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחָהּ
 16 וַיַּדְבֶּקֶה אֶלָּף אִישׁ: וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן בְּלַחֵי הַחַמּוֹר חַמּוֹר
 17 חַמְרָתִים בְּלַחֵי הַחַמּוֹר הַפִּיתִי אֶלָּף אִישׁ: וַיְהִי כַּבְלָתוֹ
 לְדַבֵּר וַיִּשְׁלַךְ הַלַּחֵי מִיָּדוֹ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא רַמַּת
 18 לַחֵי: וַיִּצְמָא מְאֹד וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אַתָּה נָתַתָּ
 בְּיַד־עַבְדְּךָ אֶת־הַתְּשׁוּעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְעַתָּה אָמַרְתָּ
 19 בַּצָּמָא וּנְפַלְתִּי בְּיַד הָעַרְלִים: וַיִּבְקַע אֱלֹהִים אֶת־
 הַמַּכְתֵּשׁ אֲשֶׁר־בְּלַחֵי וַיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ מִיַּם וַיִּשַׁף וַתִּשָּׁב
 רִחוֹ וַיְחִי עַל־בֶּן וַיִּקְרָא שְׁמֹה עַן הַקּוֹרָא אֲשֶׁר בְּלַחֵי
 20 עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל בַּיָּמִי פְּלִשְׁתִּים
 עֶשְׂרִים שָׁנָה:

CAP. XVI. טז

טז

א וַיִּלְכֵד שִׁמְשׁוֹן עֲזֹתָה וַיֵּרֶא־שָׁם אִשָּׁה זֹנָה וַיָּבֵא אֵלֶיהָ:
 21 לַעֲזֹתִים וַיֹּאמֶר בָּא שִׁמְשׁוֹן הִנֵּה וַיִּסְבּוּ וַיֹּאבְדוּ־לָוּ כָּל־
 הַלְּלִיָּהּ בְּשַׁעַר הָעִיר וַיִּתְחַרְשׁוּ כָּל־הַלְּלִיָּהּ לֵאמֹר עַד־אֹר
 22 הַבֶּקֶר וַחֲרַנְגָּהוּ: וַיִּשְׁכַּב שִׁמְשׁוֹן עַד־חֲצֵי הַלְּלִיָּהּ וַיִּקָּם וַיִּבְחָצֵי
 הַלְּלִיָּהּ וַיֹּאחֲזוּ בְּדַלְתוֹת שַׁעַר־הָעִיר וּבִשְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת
 וַיִּסְעַם

- געקומען? "האָבען זיי געענטפערט : „בינדען שמשון'ען זיינען מיר געקומען, אום צו טהאָן איהם ווי ער האָט אונז געטהאָן".
- 11 זיינען דריי טויזענד מאָן פון יהודה אוועקגעגאנגען צום שפּאַלט פון פעלז עיטם און האָבען געזאָגט צו שמשון : „דו ווייסט דאָך אז די פּלשתים הערשען איבער אונז, פאַר וואָס-זשע האָסטו אונז אַזוינס געטהאָן?" האָט ער צו זיי געזאָגט : „ווי זיי האָבען מיר געטהאָן האָב איך זיי גע-טהאָן!"
- 12 האָבען זיי צו איהם געזאָגט : מיר זיינען אַראָבגעקומען דיר בינדען און איבערגעבען די פּלשתים אין האַנד. דאָן האָט שמשון צו זיי געזאָגט : „שווערט אז איהר וועט מיר ניט שעדיגען".
- 13 האָבען זיי איהם געענטפערט : „ניין ; מיר וועלען דיר נאָר בינדען און איבערגעבען אין זייער האַנד — טוידטען וועלען מיר דיר ניט !" זיי האָבען איהם געבונדען מיט צוויי נייע שטריק און אַרויפגעבראַכט פון פעלז.
- 14 אז מ'האָט איהם געבראַכט ביז לחי זיינען די פּלשתים אַרויס קעגען איהם מיט ליאַרומען, האָט איהם דורכגענומען אַ געטליכע מאַכט און די שטריק וואָס אויף זיינע אַרעמס זיינען געוואָרען ווי פּלאַקס וואָס איז צוברענט פון פּויער — די שטריק זיינען אויף זיינע הענד צוגאַנגען.
- 15 ער האָט געפונען אַ פּייכטען עזעלשען באַקדיבין, האָט ער אויסגעצוויגען זיין האַנד און אויפגעהויבען איהם און גע'הרג'עט זערימיט טויענד מאָן.
- 16 דאָן האָט שמשון געזאָגט : „מיט אַן עזעל'באַק קעגען פּיעל עזלען, — האָב איך טויענד מאָן גע'הרג'עט.
- 17 אז ער האָט געענדיגט די רעדע האָט ער דעם באַקדיבין אוועקגעוואָרפען. יענעם אָרט רופט מען „רמת לחי".
- 18 ער איז אָבער זעהר דאָרשטיג געווען, האָט ער נאָט געבעטען און געזאָגט: „דו האָסט דורך דיין קנעכט אזא גרויסען זיעג געבראַכט, און יעצט זאָל איך שטאַרבן פון דאָרשט אָדער אַריינפאַלען אין די הענד פון די באַר-באַרען?"
- 19 האָט נאָט דוכגעבראַכען דעם קוואַל-עפענונג וואָס אין לחי און עס איז פון איהם אַרויס וואָסער — ער האָט געטרונקען, און ערפרישט זיך און אָבגעלעבט, דערפאַר האָט מען דעם אָרט גערופען „עין הקורא" וואָס איז אין לחי, ביז יעצט.
- 20 ער האָט געריכטעט ישראל אין דער צייט פון די פּלשתים'ס הערשאַפט צוואַנציג יאָהר.

קאַפיטעל טז

- 1 אַ מאָל איז שמשון אוועק אין עזה, ער האָט דאָרטען דערזעהען אַ גאַסען פרוי און איז צו איהר געקומען.
- 2 די איינוואָהנער פון עזה האָט מען אָנגעזאָגט : „שמשון איז אַהער געקומען!" האָבען זיי געלויערט רינגס אַרום די גאַנצע נאַכט, זיי האָבען גאַנץ שטייל גערעדט די גאַנצע נאַכט ביי'ן טהויער פון שטאָרט און בעד-שלאָסען ; „אין דער פריה ווען עס וועט ליכטיג ווערען, וועלען מיר איהם ערשלאָגען".
- 3 שמשון האָט געשלאָפען ביז האַלבע נאַכט. אין מיטען נאַכט איז ער אויפ'געשטאַנען, ער האָט אָנגענומען די טהויערען פון שטאָרט-טהויער מיט

ויסעם עס־הבריות וישם על־כתפיו ויעלם אל־ראש
 החר אשר על־פני חברון: ויהי אחר־כן ויאהב 4
 אשה בנחל שורק ושמה דלילה: ויעלו אליה סרני 5
 פלשתים ויאמרו לה פתי אותו וראי במה פחו גדול
 ובמה נוכל לו ויאסרנוהו לענותו ונאנחנו נתן־לך איש
 אלה ומאה כסף: ותאמר דלילה אל־שמשון הנקדרה 6
 נא לי במה פחך גדול ובמה תאסר לענותך: ויאמר 7
 אליה שמשון אס־אסרני בשבעה יתרים לחים אשר
 לא־חרבו וחקלתי והייתי כאחד האדם: ויעל־לה סרני 8
 פלשתים שבעה יתרים לחים אשר לא־חרבו ותאסרהו
 בהם: והארב ישב לה בחדר ותאמר אליו פלשתים 9
 עליך שמשון ונתק את־יתרים באשר ינתק פתיל־
 הנערת בהריתו איש ולא נודע פחו: ותאמר דלילה 10
 אל־שמשון הנה התלת בי ותדבר אלי כנבים עתה
 הנקדרה נא לי במה תאסר: ויאמר אליה אס־אסור 11
 יאסרוני בעבתים חדשים אשר לא־נעשה בהם מלאכה
 וחקלתי והייתי כאחד האדם: ותקח דלילה עבתים 12
 חדשים ותאסרהו בהם ותאמר אליו פלשתים עליך
 שמשון והארב ישב בחדר וינתקם מעל ורעתיו פחוט: 13
 ותאמר דלילה אל־שמשון עדה־נה התלת בי ותדבר
 אלי כנבים הנקדרה לי במה תאסר ויאמר אליה אס־
 תארגי את־שבע מחלפות ראשי עס־המסכת: ותתקע 14
 ביתך ותאמר אליו פלשתים עליך שמשון וייקץ משנתו
 ויסע את־דלתר הארג ואת־המסכת: ותאמר אליו איך 15
 תאמר אהבתוך ולבך אין אתי זה שלש פעמים התלת
 בי ולא־הנדת לי במה פחך גדול: ויהי כיהציקה לו 16
 בדבריה פל־הנמים ותאלצהו ותקצר נפשו למורת:

ויגד

- די פפאסטען און עם ארויפגעלעגט אויף זיין שולטער און ארויפגעטרײַ-
גען אויפ'ן שפיץ בארג נעבען חברון.
- 4 נאָך דער פאָסירונג האָט ער זיך פּערלעבט אין אַ פּרוי אין טהאַל שורק,
איהר נאָמען איז געווען דלילה.
- 5 זיינען צו איהר געקומען די פירשטען פון פלשתיים און געזאָגט צו איהר :
„רייד איבער דיין מאַן און געפין אויס אין וואָס איז זיין גרויסע קראַפט
און מיט וואָס וואָלטען מיר איהם געקענט בייקומען און בינדען איהם
אום צו פייניגען, מיר וועלען דיר געבען יעדער פון אונז טויזענד מיט
הונדערט זילבער שטיק“.
- 6 האָט דלילה געזאָגט צו שמשון : זאָג מיר, איך בעט דיר, אין וואָס איז
דיין גרויסע קראַפט, און מיט וואָס קענסטו זיין געבונדען אום דו זאָלסט
שוואַך ווערען ?
- 7 האָט שמשון צו איהר געזאָגט : „אז מ'זאָל מיר בינדען מיט זיעבען
פרישע שטריק, וואָס זיינען נאָך ניט טרוקען, וועל איך שוואַך ווערען
און זיין ווי אַן איינפאַכער מענש.“
- 8 דאָן האָבען די פירשטען פון פלשתיים געבראַכט צו איהר זיעבען פריש-
נייע שטריק, נאָך ניט טרוקענע, און זי האָט איהם מיט זיי געבונדען.
- 9 אַ לוייערער איז ביי איהר אין צימער געזעסען. אַז זי האָט איהם געזאָגט :
„פלשתיים בעפאַלען דיר, שמשון !“ האָט ער איבערגעריסען די שטריק
ווי עס צורייסט זיך אַ פלאַס פאָדים ווען ער פיהלט פּייער ; ניט אָנגע-
שטריינגט זיין קראַפט.
- 10 דאָן האָט דלילה געזאָגט צו שמשון : די האָסט דאָך פון מיר נאָר שפּאַס
געמאַכט און געזאָגט מיר אַ ליגען, זאָג מיר יעצט מיט וואָס קען מען דיר
בינדען ?
- 11 האָט ער צו איהר געזאָגט : „אז מ'זאָל מיר גוט בינדען מיט נייע גע-
פלאַכטענע שטריק, מיט וועלכע מ'האָט קיין אַרכייט געטהאָן, וועל איך
שוואַך ווערען ווי אַן איינפאַכער מענש.“
- 12 דאָן האָט דלילה גענומען נייגעפלאַכטענע שטריק, זי האָט איהם מיט זיי
געבונדען און געזאָגט צו איהם : „פלשתיים בעפאַלען דיר, שמשון !“
(דער לוייערער איז אין צימער געזעסען) האָט ער זיי אָבגעריסען פון זיינע
אַרעמס ווי אַ פאָדים.
- 13 דאָן האָט דלילה געזאָגט צו שמשון : ביז יעצט האָסטו נאָר שפּאַס גע-
מאַכט פון מיר און האָסט מיר נאָר ליגען געזאָגט ; זאָג מיר אויס
מיט וואָס מען קען דיר בינדען. האָט ער צו איהר געזאָגט : „אויב דו
וועסט אַרייננועבען מיינע זיעבען לאַקען אין אַ וועבמאַשין“.
- 14 האָט זי דעם מאַשין מיט אַ טשוועק צוגעקלאַפט און געזאָגט צו איהם :
„פלשתיים בעפאַלען דיר, שמשון !“ האָט ער זיך פון שלאָף אַ כאַפּ גע-
טהאָן און ארויסגעריסען דן וועב מאַשין מיט'ן טשוועק.
- 15 דאָן האָט זי צו איהם געזאָגט : „ווי קענסטו זאָגען, איך ליב דיר“ אַז
דיין האַרץ געהערט נאָר צו מיר ניט ? ! שוין דריי מאָל אַ דו שפּאַסט
פון מיר און האָסט מיר ניט געזאָגט וואָס איז די אורזאַכע פון דיין גרוי-
סע קראַפט“.
- 16 זי האָט איהם אַזוי דערעסען מיט איהרע שטענדיגע פאָרווירפע, און
אַזוי ענג געמאַכט, אַז ער האָט זיך דעם טוירט געוואונשען,

17 וַיִּגְדֹּלָהּ אֶת־כְּלִלְבּוֹ וַיֹּאמֶר לָהּ מוֹרָה לָא־עֲלֶיךָ עַל־
 ראשי כִּי־נָזַר אֱלֹהִים אֲנִי מִבְּטָן אִמִּי אֶסְדָּגְלַחְתִּי וְסָר
 18 מִמֶּנִּי כַחַי וְחַלִּיתִי וְהִיִּיתִי כְכֹל־הָאָדָם: וַתֵּרָא דְלִילָהּ
 כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כְּלִלְבּוֹ וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְסֶרְנֵי פְלִשְׁתִּים
 לֵאמֹר עֲלוּ הַפַּעַם כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כְּלִלְבּוֹ וְעָלוּ אֵלֶיהָ
 19 סֶרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעֲלוּ הַכֶּסֶף בְּיָדָם: וַתִּישְׁנֶהוּ עַל־בֶּרֶכֶיָּהּ
 וַתִּקְרָא לְאִישׁ וַתַּגְלִיחַ אֶת־שִׁבְעַת מַחְלָפוֹת רֹאשׁוֹ וַתַּחַלֵּל
 כ לְעֵנֹתָיו וַיִּסָּר כַּחוֹ מֵעָלָיו: וַתֹּאמֶר פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן
 וַיִּקַּן מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֵצָא כַּפַּעַם בַּפַּעַם וְאֶנְעַר וְהוּא לֹא
 21 יָדַע כִּי יְהוּה סָר מֵעָלָיו: וַיִּאֲחַזְוֶהוּ פְּלִשְׁתִּים וַיִּנְקְרוּ אֶת־
 עֵינָיו וַיִּזְרִידוּ אוֹתוֹ עֹזָה וַיִּאֲסִרְוֶהוּ בַּנְּחֹשְׁתִּים וַיְהִי טוֹחֵן
 22 בְּבַיִת הָאֲסִירִים: וַיַּחַל שְׁעַר־רֹאשׁוֹ לְצַמַּח כַּאֲשֶׁר גָּלַח:
 23 וְסֶרְנֵי פְלִשְׁתִּים נֹאֲסְפוּ לִזְבַּח זֶבַח־גָּדוֹל לְדָגוֹן
 אֱלֹהֵיהֶם וּלְשִׁמְחָה וַיֹּאמְרוּ נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ אֶת שִׁמְשׁוֹן
 24 אוֹיְבֵנוּ: וַיִּרְאוּ אֹתוֹ הָעָם וַיַּהֲלִלוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי אָמְרוּ
 נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ אֶת־אוֹיְבֵנוּ וְאֵת מַחְרִיב אַרְצֵנוּ וְאֲשֶׁר
 כה הִרְבֵּה אֶת־חַלְלֵינוּ: וַיְהִי כִּי טוֹב לָבָם וַיֹּאמְרוּ קִרְאוּ
 לְשִׁמְשׁוֹן וַיִּשְׁחַק לָנוּ וַיִּקְרָאוּ לְשִׁמְשׁוֹן מִבַּיִת הָאֲסִירִים
 26 וַיִּצְחַק לַפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמִידוּ אוֹתוֹ בֵּין הָעַמּוּדִים: וַיֹּאמֶר
 שִׁמְשׁוֹן אֶל־הַנַּעַר הַמְּחַזְּקִים בְּיָדוֹ הַנִּיחָה אוֹתִי וְהִימְשִׁנִּי
 אֶת־הָעַמּוּדִים אֲשֶׁר הַבַּיִת נִכְוֵן עֲלֵיהֶם וְאֲשַׁעַן עֲלֵיהֶם:
 27 וְהַבַּיִת מָלֵא הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְשָׁמָּה כָּל סֶרְנֵי פְלִשְׁתִּים
 וְעַל־הַנֶּגַע כִּשְׁלֹשַׁת אֲלָפִים אִישׁ וְאִשָּׁה הָרְאִים בְּשַׁחֲוֹק
 28 שִׁמְשׁוֹן: וַיִּקְרָא שִׁמְשׁוֹן אֶל־יְהוּה וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יְהוִה זְכַרְנִי
 נָא וְחַזְקֵנִי נָא אֵךְ הַפַּעַם הַזֶּה הָאֱלֹהִים וְאֶנְקַמָּה נִקְמֵ־
 29 אַחַת מִשְׁתֵּי עֵינַי מִפְּלִשְׁתִּים: וַיִּלְפַּת שִׁמְשׁוֹן אֶת־שֵׁנֵי
 עַמּוּדֵי הַתֹּךְ אֲשֶׁר הַבַּיִת נִכְוֵן עֲלֵיהֶם וַיִּסְמָךְ עֲלֵיהֶם אֶחָד

בימינו

- 17 און האָט פאַר איהר אויסגערעדט זיין האַרץ; ער האָט איהר געזאָגט: „קיין שערמעסער איז אויף מיין קאָפּף געקומען, אָבגעזונדערט צו גאָט זייט מיין מוטער האָט מיך געבוירען, נאָר אויב איך זאָל זיך לאָזען אָב־ראַזירען, וועט אויפהערען מיין קראַפט, איך וועל דאָן שוואַך ווערען ווי אַן איינפאַכער מענשׁ.“
- 18 יעצט האָט זיך דלילה איבערצייגט אַז ער האָט איהר די וואַהרהייט גע־זאָגט, האָט זי געשיקט רופען די פירשטען פון די פּלשתיים און זאָגען זיי: „קומט גלייך! ער האָט מיר אויסדערצעהלט זיין גאַנצע האַרץ.“ די פירשטען פון פּלשתיים זיינען צו איהר געקומען און מיטגעבראכט דאָס געלד.
- 19 זי האָט איהם איינגעשלעפּערט אויף איהרע קניע, נאָכהער האָט זי גע־שיקט רופען אַ מאַן און מ'האָט אָבגעשאַרען זיינע זיעבען לאָקען. גלייך האָט ער אָנגעפאַנגען ווערען קראַפטלאָז ביז זיין קראַפט איז אין גאַנצען אַוועק פון איהם.
- 20 דאָן האָט זי געזאָגט: „פּלשתיים בעפאַלען דיר, שמשון! ער האָט זיך אויפגעכאַפט פון שלאָף און געטראַכט: „איך וועל אַרום ווי אַלע מאָל און אַ טרייסעל טהאָן זיך“ — ער האָט אָבער ניט געוואוסט אַז די מאַכט איז פון איהם אַוועק.“
- 21 די פּלשתיים האָבען איהם אָנגענומען, אויסגעשטאַכען זיינע אויגען און אַוועקגעפיהרט איהם אין עזה; דאָרטען האָט מען איהם געשמידט אין קיימען און ער האָט געמאַלען אין געפּענגעניס.
- 22 ווען די האַאר פון זיין קאָפּף האָט אָנגעפאַנגען וואַקסען נאָכ'ן אָבשערען.
- 23 די פירשטען פון פּלשתיים האָבען זיך פּערוואַמעלט גרויסע אָפּפּער צו ברענגען זייער גאָט דגון און פּרעהלאָף זיין, זיי האָבען געזאָגט: „אונ־זער גאָט האָט אין אונזער האַנד געגעבען אונזער פיינד שמשון!“
- 24 אַז דאָס פּאָלק האָט איהם דערזעהן, האָבען זיי געלויבט זייער גאָט, זאָגענ־דיג: „אונזער גאָט האָט אין אונזער האַנד געגעבען אונזער פיינד, דער צושטערער פון אונזער לאַנד וועלכער האָט פיעל פון אונז ערשלאָגען.“
- 25 אַז זיי זיינען לוסטיג געוואָרען, האָבען זיי געזאָגט: „ברענגט שמשון'ען און זאָל ער פאַר אונז לוסטיג מאַכען!“ מ'האָט געבראַכט שמשון'ען פון געפּענגעניס און ער האָט זיי לוסטיג געמאַכט. אַז מ'האָט איהם אַוועק־געשטעלט צווישען די זיילען,
- 26 האָט שמשון געזאָגט צום אינגעל וואָס האָט איהם פאַר'ן האַנד געפיהרט: „פיהר מיר צו און לאָז מיר אָנגעהמען די זיילען אויף וועלכע די הויז איז אַוועקגעשטעלט, איך וויל זיך עטוואָס אָנשפאַרען אויף זיי.“
- 27 דאָס הויז איז פול געווען מיט מענער און פרויען, דאָרטען זיינען געווען אַלע פּלשתישע פירשטען; זאָנאַר אויפ'ן דאָך זיינען געווען אַרום דריי טויזענד מענער און פרויען, וואָס האָבען צוגעזעהען שמשון'ס לוסטיג מאַכען זיך.
- 28 שמשון האָט גאָט געבעטען און געזאָגט: אָ גאָט! דערמאָן מיר און שטאַרק מיר נאָר דעם מאָל, אַ אַלמעכטיגער! העלף מיר איין מאָל ראַכע נעהמען פון פּלשתיים פאַר ביידע אויגען מייע.!
- 29 און שמשון האָט אַרומגענומען ביידע מיטעל זיילען, אויף וועלכע דאָס הויז איז געשטאַנען — איינעם מיט זיין רעכטע האַנד און איינעם מיט זיין לינקע, אַז ער האָט זיך אָנגעשפאַרט אויף זיי,

כימינו ואחר בשמאלו: ויאמר שמשון תמת נפשי עם ל
 פלשתים ויט בלח ויפל הבית עליהסרנים ועל כל העם
 אשר בו ויהיו המתים אשר המית במותו רבים מאשר
 המית בתויו: ויגדו אחיו וכל בית אביו וישאו אתו 31
 ויעלו וינקברו אותו בין צרעה ובין אשתאול בקבר מנוח
 אביו והוא שקט את ישראל עשרים שנה:

CAP. XVII. ז

ויהי איש מהר-אפרים ושמו מוכיחו: ויאמר לאמו א
 אלה ומאה הפסח אשר לקח לך ואתי אליה וגם אמרת
 באוני הנדה הפסח אתי אני לקחתיו ותאמר אמו ברוך
 בני ליהוה: וישב את אלה ומאה הפסח לאמו ותאמר 3
 אמו הקדש הקדשתי את-הפסח ליהוה מזי לבני
 לעשות פסל ומסכה ועתה אשיבנו לך: וישב את- 4
 הפסח לאמו ותקח אמו מאתים פסח ותתנהו לעזרה
 ויעשורו פסל ומסכה ויהי בבית מוכיחו: והאיש מיכה ה
 לו בית אלהים ויעש אפוד ותרפים וימלא את-יד אחד
 מבניו ויהי-לו לכהן: בימים ההם אין מלך בישראל 6
 איש הישר בעיניו יעשה: ויהי-נער מבית לחם 7
 יהודה ממשפחת יהודה והוא לוי והוא גר-שם: וילך 8
 האיש מהעיר מבית לחם יהודה לגור באשר ומצא
 ויבא הר-אפרים עד-בית מיכה לעשות דרכו: ויאמר 9
 לו מיכה מאין תבוא ואמר אליו לוי אנכי מבית לחם
 יהודה ואנכי הלך לגור באשר ומצא: ויאמר לו מיכה 10
 שבה עמדי ויהי-לי לאב ולכהן ואנכי אתה-לך עשרת
 פסח לזמים וערך בגדים ומחותך וילך הלוי: וינאל 11
 הלוי לשבת את-האיש ויהי הנער לו כאחד מבניו:
 וימלא מיכה את-יד הלוי ויהי-לו הנער לכהן ויהי בבית 12

מיכה

- 30 האָט שמשון געזאָגט : „זאָל מיין לעבען זיך ענדיגען מיט די פֿלשתיים !
 ער האָט זיך מיט'ן גאַנצען קראַפט אַ בויג געטהאָן אין די הויז איינגע-
 פּאַלען מיט די פירשטען און דאָס גאַנצע פּאַלק וואָס אין איהם. די וואָס
 ער האָט געטויט ביי זיין שטאַרבען זיינען געווען מעהר ווי די וואָס ער
 האָט געטויט ביי זיין לעבען.
- 31 זיינע ברידער און דאָס גאַנצע הויז זיין פּאָטער'ס זיינען געקומען און
 האָבען איהם אוועקגעטראָגען און בערדיגט אין זיין פּאָטער מנוח'ס
 בערדיגונגס פּלאַץ, צווישען צרעה און אשתאול. ער איז געווען ריכטער
 אין ישראל צוואַנציג יאָהר.

קאָפיטעל יז

- 1 עס איז געווען אַ מאָן פּונ'ם באַרג אפרים, זיין נאָמען איז געווען מיכיהו,
 2 האָט ער געזאָגט צו זיין מוטער : „ די טויזענד און הונדערט זילבערשטיק
 וואָס איז ביי דיר צוגענומען געוואָרען און דו האָסט געשאַלטען און
 געזאָגט צו מיר אז איך האָב דאָס גענומען — אָט זיינען די זילבערשטיק-
 קער !“ האָט זיין מוטער געזאָגט : געבענשט זיי, מיין זוהן, פון נאָט !“
- 3 אז ער האָט זיין מוטער צוריקגעגעבען די טויזענד און הונדערט זילבער-
 שטיק, האָט זיין מוטער געזאָגט : „איך האָב די זילבערשטיקער צו נאָט
 געהייליגט, עס געהט יעצט איבער פון מיין בעזיץ צו מיין זוהן אום
 צו מאַכען דערפון אַ גענאָסענעם בילד ; אַלזאָ גייעב איך דיר דאָס צוריק.
- 4 ער האָט דאָס געלד אָבגעגעבען זיין מוטער. זי אָבער האָט גענומען צוויי
 הונדערט זילבערשטיק און האָט געגעבען אַ זילבערשטיקער, ער האָט דערפון
 געמאַכט אַ גענאָסענעם בילד, וועלכען מ'האָט אוועקגעשטעלט אין
 מיכיהו'ס הויז.
- 5 דער מאָן, מיכה, האָט אַ טעמפעל געהאַט, ער האָט זיך איינגעשאַפט אפר-
 און תרפים און האָט בעפּאַלמעכטיגט איינעם פון זיינע זיהן ער זאָל
 ביי איהם אַלס כהן זיין.
- 6 [אין יענער צייט איז אין ישראל קיין קעניג געווען — יעדער האָט געטהאָן
 וואָס ער האָט געוואָלט].
- 7 עס איז אויך געווען אַ אינגעל פון בית לחם יהודה, פון די פּאַמיליע יהודה,
 (געשטאַמט האָט ער פון לוי) נאָר האָט דאָרטען געוואָהנט.
- 8 ער איז אוועק פון בית לחם יהודה-אום צו געפינען אַ וואָהנונג, מאַכענ-
 דיג זיין וועג איז ער געקומען צום באַרג אפרים, ביז מיכיהו'ס הויז.
- 9 האָט מיכה צו איהם געזאָגט : „פון וואָנען קומסטו ?“ ער האָט איהם
 געענטפערט : „איך בין אַ לוי, פון בית לחם יהודה, איך געה אַויס-
 זוכען פאַר זיך אַן אָרט צו וואָהנען.“
- 10 אָבער מיכה האָט צו איהם געזאָגט : „פערבלייב איך וועל דיר פאַר אַ
 געוויסער צייט געבען צעהן זילבערשטיק, אַנשטענדיגע קליידער און
 קעסט.“ דער לוי האָט אָנפאַנגס געוואָלט אוועקגעהען,
- 11 ער האָט אָבער איינגעווייליגט צו פערבלייבען מיט דעם מאָן, און דער
 אינגעל איז געוואָרען ביי איהם ווי איינער פון זיינע זיהן.
- 12 מיכה האָט דעם לוי בעפּאַלמעכטיגט און דער אינגעל איז ביי איהם פער-
 בליעבען אַלס פּריעסט. אז ער איז פערבליעבען אין מיכה'ס הויז,

13 מיכה: וַיֹּאמֶר מִיכָה עֲתָה יָדַעְתִּי כִּי־יֵיטֵב יְהוָה לִי כִּי
הָיְהִי־לִי הַלְוִי לְכֹהֵן:

CAP. XVIII. יח

יח

א בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל וּבַיָּמִים הָהֵם שָׁבַט הַדְּלִי
מִבְּקֶשְׁתָּ לֹו נָחֳלָה לְשִׁבְתָּ כִּי לֹא־נִפְלָה לֹו עַד־הַיּוֹם הַהוּא
2 בַּתּוֹךְ שִׁבְט־יִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה: וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִזְרָאֵל
מִמִּשְׁפַּחְתָּם חֲמִשָּׁה אַנְשִׁים מִקְּצוֹתָם אַנְשִׁים בְּנֵי־חִיל
מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֵל לְדַגְלֵל אֶת־הָאָרֶץ וּלְחַקְרָהּ: וַיֹּאמְרוּ
אֱלֹהִים לָכֵן חֲקְרוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ הַדְּאָפְרַיִם עַד־בֵּית
3 מִיכָה וַיִּלְּנוּ שָׁם: הִמָּה עַם־בֵּית מִיכָה וְהִמָּה הַכִּירוּ
אֶת־קוֹל הַנְּעָר הַלְוִי וַיִּסְוּרוּ שָׁם וַיֹּאמְרוּ לֹו מִדְּבַר־אֲדָמ
4 הַלֵּם וּמָה־אַתָּה עֹשֶׂה בָּזָה וּמַה־לְךָ פֶּה: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
בָּזָה וּכְזָה עֹשֶׂה לִי מִיכָה וַיִּשְׁפְּרֵנִי וְאֵהֱוֶה־לֹו לְכֹהֵן:
5 וַיֹּאמְרוּ לֹו שְׂאֵל־נָא בְּאֱלֹהִים וְנִדְעָה הַתְּצַלַּח דְּרַכְּנוּ
6 אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ הַלְכִים עֲלֶיהָ: וַיֹּאמֶר לָהֶם הַכֹּהֵן לָכֵן לָכֵן
7 לְשָׁלוֹם נָכַח יְהוָה דְּרַכְּכֶם אֲשֶׁר תִּלְכְּבוּבָהּ: וַיִּלְכְּוּ
חֲמִשַּׁת הָאֲנָשִׁים וַיָּבֹאוּ לְיֹשֵׁה וַיִּרְאוּ אֶת־הָעַם אֲשֶׁר־
בְּקִרְבָּהּ יוֹשֵׁבִת לְבִטָּח כַּמִּשְׁפָּט צְדָנִים שֹׁקֵט וּבִטָּח
וְאִין־מַכְלִים דְּבַר בָּאָרֶץ יוֹרֵשׁ עֵצֵר וּרְחוּקִים הִמָּה
8 מִצְדָּנִים וְדָבַר אִין־לָהֶם עַם־אָדָם: וַיָּבֹאוּ אֶל־אֲחֵיהֶם
צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאֵל וַיֹּאמְרוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם מָה אַתֶּם:
9 וַיֹּאמְרוּ קוּמָה וְנַעֲלָה עֲלֵיהֶם כִּי רָאִינוּ אֶת־הָאָרֶץ
וְהִנֵּה טוֹבָה מְאֹד וְאַתֶּם מַחֲשִׁים אֶל־תַּעֲצָלוּ לְלָכֵת
י לָבֹא לְרִשֵׁת אֶת־הָאָרֶץ: כִּבְאַכֶם תָּבֹאוּ וְאֶל־עַם פִּטָּח
וְהָאָרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם כִּי־נִתְּנָה אֱלֹהִים בְּיַדְכֶם מְקוֹם אֲשֶׁר
11 אִין־שָׁם מַחֲסוֹר כִּלְדָבָר אֲשֶׁר בָּאָרֶץ: וַיִּסְעוּ מִשָּׁם
מִמִּשְׁפַּחַת הַדְּלִי מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֵל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ חֲנוּר
12 כָּלִי מִלְחָמָה: וַיַּעֲלוּ וַיַּחֲנוּ בְּקִרְיַת יַעֲרִים בְּיהוּדָה עַל־כֵּן

13 האָט מיכה געזאָגט : „יעצט בין איך זיכער אז גאָט וועט מיר בעגליקען, וואָרום ער האָט מיר צוגעשיקט אַ לוי אלס פּריעסט.“

קאָפיטעל יח

- 1 אין יענער צייט איז ביי ישראל קיין קעניג געווען. אויך האָט אין דער זעלביגער צייט דער שבט דן געזוכט פאר זיך אַ לאַנד צום בעזיץ, ביז יענער צייט האָט ער נאָך קיין טהייל בעקומען צווישען די איבריגע שבטים פון ישראל.
- 2 און די בעפעלקערונג פון דן האָבען פון זייער פאָמיליע געשיקט פינף מאַן, פון זייער גרענעץ בעוואָהנער, העלדישע מענער פון צרעה און אשתאול, אום דורכצוגעהען די לאַנד און ערפאַרשען איהר. זיי האָבען צו זיי געזאָגט : „געהט, ערפאַרשט דאָס לאַנד!“ אז זיי זיינען געקומען אויפֿן באַרג אפרים, ביז מיכה'ס הויז, האָבען זיי גענעכטיגט דאָרטען.
- 3 ווען זיי זיינען געווען אין מיכה'ס הויז האָבען זיי דערקענט דעם אינגעלס שטימע, דעם לוי'ס; זיינען זיי אַהין אריין און געזאָגט צו איהם : „ווער האָט דיר אַהער געבראַכט ? וואָס טהוסטו דאָ ? און וואָס האָסטו דאָ ?“
- 4 האָט ער צו זיי געזאָגט : אָט אזוי בעשעפטיגט מיר מיכה — ער האָט מיר געדונגען און איך בין ביי איהם פערבליעבען אלס פּריעסט.“
- 5 האָבען זיי צו איהם געזאָגט : „פרעג נאָר גאָט און לאָמיר וויסען אויב מיר וועלען גליק האָבען אין דעם וועג וואָס מיר געהען.“
- 6 דער פּריעסט האָט זיי געענטפערט : „געהט אין פּריערען ! דער וועג אויף וועלכען איהר געהט איז דער ריכטיגער פון גאָט.“
- 7 די פינף מענער זיינען אוועק און געקומען אין ליש, זיי האָבען בעטראַכט דאָס פּאַלק וואָס אין איהר אז זיי זיינען פּריעדליכע איינוואָהנער, אַזאַ אַרט ווי די צידנים, אַבוואָהל זיי זיינען ווייט פון די צידנים — שטיל, רוהיג און קיין זאך פעהלט אינ'ם לאַנד; אַ נאָכפּאַלגער איז הערשער און זיי האָבען מיט קיינעם צו טהאָן.
- 8 אז זיי זיינען געקומען צו זייערע ברידער פון צרעה און אשתאול, האָבען זייערע ברידער זיי געפרעגט : „וואָס האָט איהר אויסגעפונען ?“
- 9 האָבען זיי געזאָגט : „קומט, לאָמיר זיי בעפאלען ! וואָרום דאָס לאַנד ווי מיר האָבען עס געוועהן איז אַ גוטע. לעגט ניט אָב און זייט ניט פויל צו געהען אַהין אָבנעהמען דאָס לאַנד.“
- 10 קומען וועט איהר צו אַ שטילע פּאַלק און דאָס לאַנד איז גרויס און ברייט, עס איז אזוי ווי גאָט וואָלט דאָס שוין אייך אין האַנד געגעבען — עס איז אַ אַרט וואו עס פעהלט קיין זאך פון לאַנד אייגענשאַפטען.
- 11 דאן זיינען אוועק פון דאָרטען, פון צרעה און אשתאול, זעקס הונדערט מאַן פון ד'ס פאָמיליע, אלע אָנגעגורט מיט וואַפען.
- 12 זיי זיינען געקומען און געלאַגערט אין קרית יערים וואָס נעבען יהודה;

- וַיִּקְרְאוּ לַמָּקוֹם הַהוּא מִחֲנֻהֲדָן עַד הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה אֶתְרֵי
 קָרְיַת יַעֲרִים: וַיַּעֲבְרוּ מִשָּׁם הַרְאֲפָרִים וַיָּבֹאוּ עַד־בֵּית
 13 מִיכָה: וַיַּעֲנוּ חֲמֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֵלְכִים לְרֹגֵל אֶת־הָאֲרֶץ
 14 לֵאמֹר וַיֹּאמְרוּ אֶל־אֶחָדָם הִרְעַתָּם כִּי יֵשׁ בְּבָתִּים הָאֵלֶּה
 אֲפֹד וְתַרְפִּים וּפְסָל וּמַסְכָּה וְעֵתָה דַעוּ מִהֲתַעֲשׂוּ:
 וַיִּסְרוּ שָׁמָּה וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית־הַנַּעַר הַלֵּוִי בֵּית מִיכָה
 15 וַיִּשְׁאַל־לוֹ לְשָׁלוֹם: וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ חַגּוּרִים כָּבְדוּ
 16 מַלְחַמְתָּם נֹצְבִים פֶּתַח הַשַּׁעַר אֲשֶׁר מִבְּנֵי הָן: וַיַּעֲלוּ
 17 חֲמֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֵלְכִים לְרֹגֵל אֶת־הָאֲרֶץ בָּאוּ שָׁמָּה
 לְקַחוּ אֶת־הַפְּסָל וְאֶת־הָאֲפֹד וְאֶת־הַתַּרְפִּים וְאֶת־הַמַּסְכָּה
 וְהַכֹּהֵן נֹצֵב פֶּתַח הַשַּׁעַר וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ הַחַגּוּר כָּלִי
 18 הַמְּלַחְמָה: וְאֵלֶּה בָּאוּ בֵּית מִיכָה וַיִּקְחוּ אֶת־פְּסָל הָאֲפֹד
 וְאֶת־הַתַּרְפִּים וְאֶת־הַמַּסְכָּה וַיֹּאמְרוּ אֵלֵיהֶם הַכֹּהֵן מַה אַתֶּם
 עֹשִׂים: וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַחֲרַשׁ שִׁים־יָדָיךָ עַל־פִּיךָ וְלֹךְ עִמָּנוּ
 19 וְהִדְהִלְנוּ לָאֵב וּלְכֹהֵן הַטּוֹב וְהַיּוֹתֵךְ כֹּהֵן לְבֵית אִישׁ
 אֲחֵד אִו הַיּוֹתֵךְ כֹּהֵן לְשֹׁבֵט וּלְמִשְׁפַּחַה בְּיִשְׂרָאֵל: וַיִּיטֹב כ
 לֵב הַכֹּהֵן וַיִּקַּח אֶת־הָאֲפֹד וְאֶת־הַתַּרְפִּים וְאֶת־הַפְּסָל
 20 וַיָּבֹא בְּקִרְבַּ הָעָם: וַיִּפְּנוּ וַיֵּלְכוּ וַיִּשִׂימוּ אֶת־הַטָּף וְאֶת־
 21 הַמִּקְנֵה וְאֶת־הַכֶּבֶד לַפְּנִיָּה: הִנֵּה הִרְחִיקוּ מִבֵּית
 22 מִיכָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בְּבָתִּים אֲשֶׁר עִם־בֵּית מִיכָה נֹזְעָקוּ
 23 וַיִּדְבְּקוּ אֶת־בְּנֵיהֶן: וַיִּקְרְאוּ אֶל־בְּנֵיהֶן וַיִּסְבּוּ פְּנֵיהֶם
 24 וַיֹּאמְרוּ לְמִיכָה מִהֲלֵךְ כִּי נֹזְעַקְתָּ: וַיֹּאמֶר אֶת־אֱלֹהֵי
 אֲשֶׁר־עֲשִׂיתִי לְקַחְתֶּם וְאֶת־הַכֹּהֵן וּתְלַכוּ וּמַהֲלִי עוֹד וּמַה־
 25 זֶה תֹּאמְרוּ אֵלַי מִהֲלֵךְ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו בְּנֵיהֶן אֵלֶיךָ שָׁמַע כֹּה
 קוֹלְךָ עִמָּנוּ פָּדֵינוּ מִכַּף אֲנָשִׁים מְרִי נַפְשׁ וְאִסְפַּתְהָ
 26 נַפְשֵׁךָ וּנְפֹשׁ בֵּיתְךָ: וַיֵּלְכוּ בְּנֵיהֶן לְדַרְכָּם וַיֵּרָא מִיכָה
 27 כִּי־חָזְקוּם הִנֵּה מִמֶּנּוּ יִפְּן וַיֵּשֶׁב אֶל־בֵּיתוֹ: וְהִנֵּה לְקַחוּ

את

- דערפאר האָט מען יענעם אָרט גערופען „מחנה דן“ ביו יעצט, דאָס איז הינטער קרית יערים.
- 13 פון דאָרטען זיינען זיי אַוועק צום באַרג אפרים און געקומען ביו צו מיכה'ס הויז.
- 14 די פינף מענער, וועלכע זיינען געגאַנגען אויסזעהען דעם פראָווינץ ליש, האָבען געזאָגט צו זייערע ברידער : „ווייסט איהר אז אין איינעם פון די הייזער איז דאָ אַ אפוד און תרפים אויף אַ געגאַסענער בילד ? אַלאָ ווייסט וואָס איהר האָט צו טהאָן !“
- 15 זיי האָבען פערקעהרט אהין און אַריין אינ'ם הויז פון יונגען לוי, (ד. ה. מיכה'ס הויז) און האָבען איהם בעגריסט.
- 16 די זעקס הונדערט מאַן פונ'ם בעפעלקערונג פון דן, וועלכע זיינען געווען אָנגעגורט מיט וואַפען, זיינען שטעהען געבליעבען ביי'ן אַריינגאַנג פון טהויער.
- 17 נאָר די פינף מאַן וועלכע זיינען פריהער געגאַנגען אויסזעהען דאָס לאַנד, זיינען אהין אַריין און האָבען צוגענומען דעם געגאַסענעם בילד מיט'ן אפוד און תרפים, [דער פריעסט איז אויף געשטאַנען ביים אַריינגאַנג פון טהויער מיט די זעקס הונדערט מאַן, וואָס זיינען אָנגעגורט געווען מיט וואַפען].
- 18 ווען יענע זיינען אַריין אין מיכה'ס הויז, און צוגענומען דעם געגאַסענעם בילד מיט'ן אפוד און תרפים האָט דער פריעסט צו זיי געזאָגט : „וואָס טהוט איהר ?“
- 19 האָבען זיי צו איהם געזאָגט : „שווייג ! לעג אַרויף דיין האַנד אויפ'ן מויל און קום מיט אונז, דו וועסט ביי אונז זיין אַ פאַטער און אַ פריעסט ! ווי איז פאַר דיר בעסער — זיין אַ פריעסט אין איין מאַן'ס הויז אָדער דו זאָלסט ווערען אַ פריעסט ביי אַ גאַנצען שבט און פאַמיליע אין ישראל ?“
- 20 דאָס איז דעם פריעסט געפעהלען, ער האָט גענומען דעם אפוד, די תרפים און דעם בילד און איז אַריין צווישען דאָס פאַלק.
- 21 זיי האָבען זיך אָפגעקעהרט און אַוועק. די קליינע קינדער, די יונגע פיה און די פעק האָבען זיי געלאָזען געהען פאַראַוים.
- 22 זיי האָבען זיך נאָר ערווייטערט פון מיכה'ס הויז, ערשט די מענשען פון די הייזער, וואָס נעבען מיכה'ס הויז, האָבען זיך פערזאַמעלט און אָנגע-יאָגט די לייטע פון דן.
- 23 זיי האָבען גערופען די לייטע פון דן, יענע האָבען אָבגעקעהרט זייערע געזיכטער און געזאָגט צו מיכה'ן : „וואָס איז דיר געשעהען וואָס דו פערזאַמעלט מענשען ?“
- 24 האָט ער געזאָגט : „מיין גאָט וואָס איך האָב זיך געמאַכט האָט איהר צוגענומען מיט'ן פריעסט צוזאַמען און איהר זייט זיך אַוועק ; וואָס איז מיר יעצט געבליעבען ? און איהר פרעגט נאָך, וואָס איז געשעהען ?“
- 25 אָבער די לייטע פון דן האָבען צו איהם געזאָגט : „זאָלסט אונז קיין איינציגען וואָרט ריידען ! אז ניט וועלען אייך בעפאַלען פערביטערטע מענשען און דו וועסט פערלייערען דיין לעבען און דעם לעבען פון דיין גאַנצע הויז געזינד.“
- 26 און די לייטע פון דן זיינען זיך אַוועק זייער וועג. אז מיכה האָט געזעהען אז זיי זיינען שטאַרקער פאַר איהם, האָט ער זיך אָבגעקעהרט און אַוועק צוריק צו זיין הויז.
- 27 אזוי האָבען זיי צוגענומען זיין גאָט וואָס מיכה האָט געמאַכט מיט'ן

את אשר עשה מיכה ואת הכהן אשר היה לו ויבאו על-
 ליש על-עם שקט ובטח ויפו אותם לפי-חרב ואת-העיר
 שרפו באש: ואין מציל כי רחוקה היא מצידון ודבר 28
 אין-להם עם-אדם והיא בעמק אשר לבית-רחוב ויבנו
 את-העיר וישבו בה: ויקראו שם-העיר דן בשם דן 29
 אביהם אשר יולד לישראל ואולם ליש שם-העיר
 לראשונה: וישימו להם בני-דן את-הפסל והזנותן בד-
 גרשם בדמ-ישה הוא וכניו היו כהנים לשקט הדני עד-
 יום גלות הארץ: וישימו להם את-פסל מיכה אשר 31
 עשה פלזימי היות בית-האלהים בשלה:

יט CAP. XIX.

יט

ויהי בימים ההם וימלך און בישראל ויהי איש לוי 1
 גר בירדתי הר-אפרים ויקח-לו אשה פילגש מבית
 לחם יהודה: ותונה עליו פילגשו ותלך מאתו אל-בית 2
 אביה אל-בית לחם יהודה ותהרשם ימים ארבעה-
 חדשים: ויקם אישה וילך אחריה לדבר על-לבה 3
 להשיבו ונערו עמו וצמד חמרים ותביא-הו בית אביה
 ויראהו אבי הנערה וישמח לקראתו: ויחוק-בו חתנו 4
 אבי הנערה וישב אתו שלשת ימים ויאכלו וישתו ויילינו
 שם: ויהי ביום הרביעי וישכימו בבקר ויקם ללכת 5
 ויאמר אבי הנערה אל-חתנו סעד לבך פת-לחם ואחר
 תלכו: וישבו ויאכלו שניהם יחדו וישתו ויאמר אבי 6
 הנערה אל-האיש הוא-לנא ולן ויטב לבך: ויקם האיש 7
 ללכת ויפצרו-בו חתנו וישב וילן שם: וישכם בבקר 8
 ביום החמישי ללכת ויאמר אבי הנערה סעד-נא לבבך
 והתמהמהו עד-נמזות היום ויאכלו שניהם: ויקם האיש 9
 ללכת הוא ופילגשו ונערו ויאמר לו חתנו אבי הנערה

הנה

- פריעסט וואָס ער האָט געהאַט, און זיינען אַוועק אין ליש, געגען אַ רוהיגע און שטילע פּאַל; זיי האָבען זיי מיט'ן שווערד ערשלאָגען און פּער-ברענט די שטאָרט אין פייער.
- 28 קיינער האָט זיי ניט גערעטעט וואָרום זיי זיינען ווייט געווען פון צידון און ניט געהאַט צו טהאָן מיט קיינעם (עס איז געווען אין אַ טהאַל געבען בית רחוב), זיי האָבען איבערגעבויט די שטאָרט און בעזעצט זיך אין איהר.
- 29 די שטאָרט האָבען זיי גערופּען „דן“, נאָכ'ן נאָמען פון זייער פּאָטער דן, וואָס איז געבוירען געוואָרען ביי ישראל; פריהער האָט מען די שטאָרט גערופּען ליש.
- 30 די בעפעלקערונג פון דן האָבען זיך אויפגעשטעלט דעם בילד און יהונתן, גרש'ם זוהן, (זוהן פון מנשה) ער און זיינע קינדער זיינען געווען פריעסטער פאַר'ן שבט דן, ביז מ'האַט זיי פּונ'ם לאַנד פּערטריעבען.
- 31 זיי האָבען ביי זיך געהאַטלעך די בילד וואָס מיכה האָט געמאַכט די גאַנ-צע צייט וואָס נאָט'ס הויז איז געווען אין שלה.

קאַפיטעל יט

- 1 עס האָט פּאַסירט אין יענער צייט וואָס אין ישראל איז קיין קעניג געווען. אַ מאָן, אַ לוי האָט געוואָהנט ביי'ן ברעג פון באַרג אפרים; ער האָט גענומען אַ קעבסווייב פון בית לחם יהודה.
- 2 זיין קעבסווייב איז אונטריי געוואָרען און אַוועק פון איהם צו איהר פאָטער אין בית לחם יהודה, זי איז דאָרט פּערבליעבען אַ צייט פון פייער מאָנאַטען.
- 3 דאָן איז איהר מאָן אויפגעשטאַנען און אַוועק נאָך איהר, איהר איבער-רעדען און צוריקברענגען. ער האָט מיטגענומען זיין דיענער און אַ פּאָאָר עזלען. זי האָט איהם אַריינגענומען אין איהר פּאָטער'ס הויז; אַז דער ווייבעל'ס פּאָטער האָט איהם דערזעהען איז ער צופריערדען געווען.
- 4 זיין שווער, דער ווייבעל'ס פּאָטער, האָט איהם פּערהאַלטען; ער האָט זיך ביי איהם אָבגעשטעלט אויף דריי טאָג, זיי האָבען געגעסען, געטרונקען און גענעכטיגט דאָרט.
- 5 אויפ'ן פייערטען טאָג זיינען זיי גאַנץ פריה אויפגעשטאַנען און ער האָט זיך שוין געקליעבען צו געהען, האָט דער ווייבעל'ס פּאָטער געזאָגט צו זיין איידעם: „ביים וואָס צו און נאַכהער וועט איהר געהען.“
- 6 זיי האָבען זיך ביידע אַוועקגעזעצט און האָבען געגעסען און געטרונקען; האָט דער ווייבעל'ס פּאָטער געזאָגט צום מאָן: „כליב שוין דאָ נעכטיגען און זאָל דיר וואויל בעקומען!“
- 7 דער מאָן האָט געוואָלט אַוועק, נאָר זיין שווער האָט איהם זעהר געבעטען איז ער דאָרט געבליעבען נעכטיגען.
- 8 אַז ער איז אויפ'ן פינפטען טאָג אויפגעשטאַנען אום אַוועק צו געהען, האָט דער ווייבעל'ס פּאָטער געזאָגט צו איהם: „ביים וואָס צו און פּערוואַמט זיך ביז דער טאָג וועט אַוועק“, און זיי האָבען וויעדער געגעסען צוואַמען.
- 9 אַז דער מאָן האָט זיך גענומען קלייבען אין וועג, ער מיט זיין קעבס-ווייב און זיין דיענער, האָט זיין שווער, דער ווייבעל'ס פּאָטער, געזאָגט

הנהגתָא רְפָה הַיּוֹם לְעִרּוֹב לִינִרְנָא הִנֵּה חֲנוּת הַיּוֹם לִין
פֹּה וַיִּטֵּב לְבַבְךָ וְהִשְׁכַּמְתֶּם מִחֵר לְדַרְכְּכֶם וְהִלַּכְתֶּם
לְאַהֲלֵיךָ: וְלֹא־אָבָה הָאִישׁ לָלוֹן וַיִּקֶּם וַיִּלְךָ וַיָּבֵא עֵד
נֹכַח יְבוֹם הָיָא יְרוּשָׁלַם וְעַמּוֹ צָמַד חֲמוּרִים חֲבוּשִׁים
11 וּפִילִגְשׁוֹ עַמּוֹ: הֵם עַם־יְבוֹם וְהַיּוֹם כִּד מֵאָד וַיֹּאמֶר הַנֶּזֶר
אֶל־אֲדִנּוֹ לְכֹהֲנָא וְנִסְוָה אֶל־עִיר־הַיְבוּסִי הַזֹּאת וְנָלִין
12 בָּהּ: וַיֹּאמֶר אֱלֹוֹ אֲדִנּוֹ לֹא נִסּוּר אֶל־עִיר נְכָרִי אֲשֶׁר
13 לֹא־מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִנֵּה וְעִבְרָנוּ עַד־גְּבֻעָה: וַיֹּאמֶר לְנֶזְרוֹ
לֵךְ וּנְקַרְבָּה בְּאַחַד הַמְּקוֹמוֹת וְלֵנוּ בַּגְּבֻעָה אוֹ בְּרָמָה:
14 וַיַּעֲבְרוּ וַיִּלְכּוּ וַתָּבֵא לָהֶם הַשֶּׁמֶשׁ אֶצֶל הַגְּבֻעָה אֲשֶׁר
15 לְבִנְיָמִן: וַיִּסְרוּ שָׁם לְבוֹא לָלוֹן בַּגְּבֻעָה וַיָּבֵא וַיִּשְׁבּ בְּרִחָב
16 הָעִיר וְאִין אִישׁ מֵאַסְפֵּי־אוֹתָם הַבַּיִתָּה לָלוֹן: וְהִנֵּה אִישׁ
17 זָקֵן בָּא מִן־מַעֲשֵׂהוּ מִן־הַשְּׂדֵה בְּעָרֵב וְהָאִישׁ מִתֵּר אֶפְרַיִם
וְהוּא־נֶזֶר בַּגְּבֻעָה וְאִנְשֵׁי הַמְּקוֹם בְּנֵי יְמוּנִי: וַיִּשְׂא עֵינָיו
18 וַיֵּרָא אֶת־הָאִישׁ הָאֵרֶחַךְ בְּרִחָב הָעִיר וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזֶּקֶן
אָנָּה תֵלֵךְ וּמֵאַיִן תָּבוֹא: וַיֹּאמֶר אֱלֹוֹ עֲבָרִים אֲנִי־חֲנוּ מִבַּיִת
לְחֵם יְהוּדָה עַד־יִרְכָּתִי חֵר־אֶפְרַיִם מִשָּׁם אָנֹכִי וְאַלֶּךָ עַד
בַּיִת־לְחֵם יְהוּדָה וְאֶת־בַּיִת יְהוּדָה אֲנִי הֵלֵךְ וְאִין אִישׁ מֵאַסְפֵּי
19 אוֹתִי הַבַּיִתָּה: וְנִסְתַּבֵּן גַּם־מִסְפּוֹא יֵשׁ לְחֲמוּרֵינוּ וְגַם
לְחֵם גִּין יִשְׂרָאֵל וְלֹא־מִתֵּדָ וְלִנְזֵר עַם־עַבְדֶּיךָ אִין מִחֲסוּר
כ פֶּלֶדֶדְבָר: וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזֶּקֶן שְׁלוֹם לָךְ רַק כִּלִּי־מַחְסוּרָה
21 עָלַי רַק בְּרִחָב אֶל־תֵּלֵן: וַיְבִיאָהוּ לְבֵיתוֹ וַיָּבֹל לְחֲמוּרִים
22 וַיִּרְחַצוּ רַגְלֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ: הִמָּה מִיִּטְיָבִים אֶת־לֶפֶס
וְהִנֵּה אִנְשֵׁי הָעִיר אִנְשֵׁי בְנֵי־בְלִיעֵל נִסְבּוּ אֶת־הַבַּיִת
מִתְדַפְּקִים עַל־הַדָּלֶת וַיֹּאמְרוּ אֶל־הָאִישׁ בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּקֶן
23 לֵאמֹר הוֹיָא אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־בָּא אֶל־בַּיִתְךָ וְנִדְעָנוּ: וַיָּצֵא
אֶלֵיהֶם הָאִישׁ בְּעַל הַבַּיִת וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֶל־אֲחִי אֶל־

תרעו

- צו איהם : „אָט דער טאָג איז שוין שוואַך — עס איז שוין דונקעל, בלייבט דאָ נעכטיגען ! רוהע זיך אויס נאָך דעם טאָג, נעכטיג דאָ און זאָל דיר וואויל בעקומען ; מאָרגען גאָנץ פריה וועט איהר אויפשטעהען און וועסט זיך געהען דיין וועג ביז דיינע געצעלטען.“
- 10 דער מאן האָט אָבער ניט געוואָלט פערבלייבען, ער איז אויפגעשטאָנען און איז אוועק, מיט זיין פאָאר געזאָמלטע עזלען און זיין קעבסווייב, זיי זיינען געקומען ביז קעגען יבוס, ד. ה. ירושלים.
- 11 ווען זיי זיינען געקומען נעבען יבוס איז שוין דער טאָג געזעצט געווען, האָט דער דיענער געזאָגט צו זיין הערן : „קום, לאָמיר פאַרקעהרען אין די יבוס'ישע שטאָרט און אין איהר איבערנעכטיגען.“
- 12 האָט זיין הער צו איהם געזאָגט : „מיר דאַרפען ניט פאַרקעהרען אין אַ פרעמדע שטאָרט, וואָס בעלאַנגט ניט צו די בעפעלקערונג פון ישראל, לאָמיר שוין צו געהען צו גבעה !“
- 13 ער האָט צו זיין דיענער געזאָגט : קום, לאָמיר נעהנטער צוגעהען צו וועלכען עס איז אָרט און מיר וועלען דאָרט נעכטיגען — אין גבעה אָדער אין רמה.“
- 14 זיי זיינען אוועק און ווייטער געגאָנגען. נעבען גבעה, וואָס בעלאַנגט צו בנימין, איז די זונן אין גאַנצען אונטערגעגאָנגען.
- 15 זיי האָבען אהין, אין גבעה, פערקעהרט אום צו נעכטיגען. זיי זיינען אַריין און אָנגעשטעלט זיך אין שטאָרט אין איינע פון די גאַסען ; אָבער קיינער נעהמט ניט זיי אַריין אין הויז איבערנעכטיגען.
- 16 נראַדע איז ביי נאָכט אַן אַלטער מאן אָנגעקומען פון פעלד, פון זיין אַרבייט, דער מאן איז געווען פון באַרג אפרים און האָט געוואָנהט אין גבעה. די איינוואָהנער פון דעם אָרט זיינען געווען פון בנימין.
- 17 אַז ער האָט אויפגעהויבען זיינע אויגען און דערועהען דעם ריזענרען מאן אין גאַס פון שטאָרט, האָט דער אַלטער מאן געזאָגט : „וואו געהסטו, און פון וואָנען קומסטו ?“
- 18 האָט ער איהם געענטפערט : „מיר רייזען פון בית לחם יהודה צום ברעג פון אפרים. איך בין פון דאָרטען, נאָר איך בין געווען אין בית לחם יהודה, יעצט זוך איך אַ פרומע הויז, און קיינער לאָזט מיר אין הויז ניט אַריין.“
- 19 אויך שטריו און פוטער פאַר מיינע עזלען, אויך ברויט און וויין פאַר מיר, פאַר מיין דיענסט און דעם דיענער, וואָס קען זיין מיט דיינע קנעכט, האָב איך — עס פעהלט מיר קיין זאָך ניט.“
- 20 האָט דער אַלטער מאן געזאָגט : „פריעדען צו דיר ! זאָגאר ווען איך וואָלט דיר געדאַרפט אַליז געבען וואָלסטו אויך אין גאַס ניט גענעכטיגט!“
- 21 ער האָט איהם אַריינגעפיהרט אין זיין הויז, ער האָט די עזלען געגעבען עסען און אויך זיי האָבען זייערע פיס געוואָשען דאָן געגעסען און געטרוג קען.
- 22 ווען זיי האָבען זיך אונטערהאַלטען האָבען די שטאָרט מענשען, פער- דאַרבענע מענער אַרומגערינגעלט די הויז ; זיי האָבען געקלאַפט אין טהיר און געזאָגט צום אַלטען מאן, דעם בעל הבית : „פיהר אַרויס דעם מאן וואָס איז צו דיר געקומען, מיר ווילען איהם בעטראַכטען !“
- 23 דער אַלטער מאן, דער בעל הבית, איז אַרויס צו זיי און געזאָגט : „ניין,

תָּרַעוּ נָא אַחֲרַי אֲשֶׁר־כָּא הָאִישׁ הַזֶּה אֶל־בֵּיתוֹ אֶל־תַּעֲשׂוּ
 24 אֶת־הַנְּבִלָה הַזֹּאת: הִנֵּה בְּתִי הַבַּת וְלִהּ וּפִילְגָשׁוּהוּ אוֹיְצֵי־אָהָר
 נָא אוֹתָם וְעֲנוּ אוֹתָם וַעֲשׂוּ לָהֶם הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם וְלֹא־ישׁ
 כֹּה הַזֶּה לֹא תַעֲשׂוּ דְבַר הַנְּבִלָה הַזֹּאת: וְלֹא־אָבוּ הָאֲנָשִׁים
 לִשְׁמַע לּוֹ וַיַּחֲזֹק הָאִישׁ בְּפִילְגָשׁוֹ וַיֵּצֵא אֲלֵיהֶם הַחֹזֶק
 וַיִּדְרֹעַ אוֹתָהּ וַיִּתְעַלְלֶרְבָּהּ כָּל־הַלַּיְלָה עַד־הַבֶּקֶר וַיִּשְׁלַחֶהָ
 26 בְּעֵלוֹת הַשָּׁחַר: וַתָּבֹא הָאִשָּׁה לַפְּנֹת הַבֶּקֶר וַתִּפְּלֵל
 27 פֶּתַח בֵּית־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אֲדוּנֶיהָ שָׁם עַד־הָאֹר: וַיָּקָם
 אֲדוּנֶיהָ בַּבֶּקֶר וַיִּפְתַּח דַּלְתוֹת הַבַּיִת וַיֵּצֵא לְלִבָּת לְדַרְכּוֹ
 וְהִנֵּה הָאִשָּׁה פִּילְגָשׁוֹ נִפְלֵת פֶּתַח הַבַּיִת וַיִּדְּיָה עַל־הַסֵּף:
 28 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ קוּמִי וּנְלַכְהִי וְאֵין עִנָּה וַיִּקְרָהָ עַל־הַחֲמוּר
 29 וַיָּקָם הָאִישׁ וַיִּלְךְ לְמִקְמוֹ: וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּקַּח אֶת־
 הַמַּאֲכָלֹת וַיַּחֲזֹק בְּפִילְגָשׁוֹ וַיִּנְתְּחָהּ לַעֲצָמֶיהָ לְשָׁנַיִם עָשָׂר
 5 וְנִתְחִים וַיִּשְׁלַחֶהָ בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל: וְהִנֵּה כָּל־הַרְאָה
 וַאֲמַר לֹא־נִהְיֹתָה וְלֹא־נִרְאָתָה בְּזֹאת לְמִיּוֹם עֲלוֹת בְּנֵי־
 יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה שִׁמֹּר־לָכֶם עֲלֶיהָ
 עֲצוּ וַדְּבֹרוּ:

כ CAP. XX.

א וַיֵּצֵאוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַתִּקְהַל הָעֵדָה כָּאִישׁ אֶחָד לְמִקְוֵן
 2 וְעַד־בָּאָר שֶׁבַע וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה: וַיִּתְעַבְּבוּ
 פְּנוֹת כָּל־הָעָם כָּל שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל בַּקְהָל עִם הָאֱלֹהִים
 3 אַרְבַּע מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ רִגְלֵי שְׁלֹף חָרָב: וַיִּשְׁמְעוּ
 בְּנֵי בְנִמִּן כִּי־עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּה וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי
 4 יִשְׂרָאֵל דַּבְּרוּ אִיכָּה נִהְיֹתָה הַרְעָה הַזֹּאת: וַעֲן הָאִישׁ
 הַלְוִי אִישׁ הָאִשָּׁה הַגֵּרָצָחָה וַיֹּאמֶר הַגִּבְעָתָה אֲשֶׁר לְבְנִמִּן
 ה כָּאתִי אָנִי וּפִילְגָשִׁי לָלוּן: וַיָּקָמוּ עָלַי בְּעֵלֵי הַגִּבְעָה
 וַיִּסְבּוּ עָלַי אֶת־הַבַּיִת לִילָה אוֹתִי דָמוֹ לְהָרֵג וְאֶת־פִּילְגָשִׁי

- מיינע ברידער ! טהוט איהם קיין שלעכטס ; קוים איז ער מיין גאסט זאָלט איהר איהם קיין שעדליכע זאך טהאָן —
- 24 איך וועל צו אייך ארויספיהרען מיין טאָכטער די מיידעל און זיין קעבס־ווייב, פייניגט זיי און טהוט מיט זיי וואָס איהר ווילט — דעם מאָן אָבער זאָלט איהר קיין שענדליכעס זאך ניט טהאָן."
- 25 די לייטע האָבען איהם אָבער ניט געוואָלט הערען ; דאָן האָט דער מאָן גענומען זיין קעבסווייב און האָט איהר צו זיי ארויסגעפיהרט אין גאס. זיי האָבען איהר געפייניגט און געשענדעט א גאנצע נאכט, ביז עס איז טאָג געוואָרען ; זיי האָבען איהר אוועקגעלאָזען ערשט ווען דער מאָרגען שטערען האָט אויפגעשיינט.
- 26 די פרוי איז פאַרטאָג געקומען און איז ליגען געבליעבען ביי'ן טהיר פון מאַנ'ס הויז, וואו איהר הערר איז געווען, ביז עס איז ליכטיג געוואָרען.
- 27 אז איהר הערר איז אין דער פריה אויפגעשטאַנען, האָט ער געעפענט די טהיר פון הויז און איז אַרויס אום אין וועג צו געהען, ערשט די פרוי, זיין קעבסווייב, ליעגט ביי'ן טהיר פון הויז מיט די הענד אויפ'ן שוועל.
- 28 האָט ער צו איהר געזאָגט : „שטעה אויף, לאָמיר געהען !“ אָבער קיין ענטפער. ער האָט איהר ארויפגענומען אויפ'ן עזעל און איז אוועק צו זיין אָרט.
- 29 אז ער איז געקומען א היים האָט ער גענומען א מעסער און האָט זיין קעבסווייב צושניטען גליעדערווייז, אויף צוועלף שטיקער, און פאַנאַט־דער געשיקט איבער אלע גרענעצען פון ישראל.
- 30 ווער עס האָט דאָס דערזעהען האָט געזאָגט : „אזא זאך איז ניט געדען געוואָרען זינט ישראל זיינען פון מצרים אַרויס ביז דעם טאָג ! בעטראַכט דאָס, בעראַטה זיך און בעשליסט וואָס צו טהאָן !“

קאַפיטעל כ

- 1 דאָן איז אַרויס גאַנץ ישראל ווי איין מאַן ; פון דן ביז באַר שבע און די געמיינדע האָט זיך פערזאַמעלט צו גאָט'ס געצעלט אין מצפה.
- 2 עס האָבען זיך אויסגעשטעלט אלע פאַרשטעהער פונ'ם פאָלק, פון אלע שבטים ישראל'ס, מיט א פערזאַמלונג פון א שטאַרק אַרמעע — פיער הונדערט טויזענד מאַן פּוסגעהער, געאיבטע מיט'ן שווערד.
- 3 [די איינוואָהנער פון בנימין האָבען דערהערט אז די קינדער ישראל האָבען זיך פערזאַמעלט אין מצפה] די פאַרשטעהער פון ישראל האָבען געזאָגט : „דערזעהל ווי האָט די שאַנדטהאַט פאַסירט ?“
- 4 האָט דער מאַן פון לוי געענטפערט, ד. ה. דער מאַן פון דער ערמאָרדע־טע פרוי, און האָט געזאָגט : „אין גבעה, וואָס בעלאַנגט צו בנימין בין איך געקומען געכטיגען, איך מיט מיין קעבסווייב,
- 5 זיינען אויפגעשטאַנען אויף מיר די לייטע פון גבעה און האָבען מיר ביי נאכט אַרומגערינגעלט אינ'ם הויז — זיי האָבען מיר געוואָלט הרג'ענען, נאָר מיין קעבסווייב האָבען זיי ביז צום טוירט געפייניגט ;

- 6 עָנוּ וְתָמְתוּ: וְאָחוּ בְּפִילֹנְשִׁי וְאַנְתוֹחָהּ וְאַשְׁלֹחָהּ בְּכָל־
 7 שָׂדֵה נַחֲלַת יִשְׂרָאֵל כִּי עָשׂוּ וּמָה וּנְבִלָה בְּיִשְׂרָאֵל: הִנֵּה
 8 בְּלִבְכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָבּוּ לָכֶם דְּבַר וְעֵצָה הַלֵּם: וַיִּקְּמוּ
 9 בְּלִדְהֵם כָּאִישׁ אֶחָד לְאִישׁ לֹא נִלְךְ אִישׁ לְאַהֲלוֹ וְלֹא
 10 נָסוּר אִישׁ לְבֵיתוֹ: וְעֵתָה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְנִבְעָה
 11 עֲלֵיךָ בְּנוֹרָל: וְלִקְחָנוּ עֲשָׂרָה אַנְשִׁים לְמֵאָה לְכָל שְׁבִטֵי
 12 יִשְׂרָאֵל וּמֵאָה לְאַלְפֵי וְאַלְפֵי לְרִבְבָּה לְקַחַת צֵדָה לְעֵם
 13 לַעֲשׂוֹת לְבוֹאֵם לְנִבֵּעַ בְּנִימָן בְּכָל־הַנְּבִלָה אֲשֶׁר עָשָׂה
 14 בְּיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאסֹף כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר כָּאִישׁ אֶחָד
 15 חִבְרִים: וַיִּשְׁלְחוּ שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל אַנְשִׁים בְּכָל־שְׁבִטֵי
 16 בְּנִימָן לֵאמֹר מָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נְדוּתָה בָּכֶם: וְעֵתָה
 17 תָּנוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיעֵל אֲשֶׁר בְּנִבְעָה וּנְמִיתֵם
 18 וּנְבַעְרָה רְעָה מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא אָבוּ 0 בְּנִימָן לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל
 19 אֲחֵיהֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאסְפוּ בְּנֵי־בְנִימָן מִדְּהָעָרִים
 20 הַנִּבְעָתָה לְצֵאת לְמִלְחָמָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּתְּפְקְדוּ
 21 בְנֵי בְּנִימָן בַּיּוֹם הַהוּא מִדְּהָעָרִים עֲשָׂרִים וּשְׁשֵׁה אֲלָפֵי אִישׁ
 22 שָׁלַף חֶרֶב לְבַד מִיִּשְׁבֵי הַנִּבְעָה הַתְּפִקְדוּ שְׁבַע מֵאוֹת
 23 אִישׁ בַּחוּר: מִכָּל הָעָם הַזֶּה שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ בַּחוּר
 24 אֲפֹר יְדִימִינֵי כָל־זֶה לְלַעַ בְּאֶבֶן אֶל־הַשְּׂעֵרָה וְלֹא יִחַטֵּא:
 25 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הַתְּפִקְדוּ לְבַד מִבְּנִימָן אַרְבַּע מֵאוֹת
 26 אֲלָפֵי אִישׁ שָׁלַף חֶרֶב כָּל־זֶה אִישׁ מִלְחָמָה: וַיִּקְמוּ וַיַּעֲלוּ
 27 בֵּית־אֵל וַיִּשְׁאַלּוּ בְּאֱלֹהִים וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי יַעֲלֶה־
 28 לָנוּ בְּתַחֲלָה לְמִלְחָמָה עִם־בְּנֵי בְּנִימָן וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוָה
 29 בְּתַחֲלָה: וַיִּקְוּמוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּבִקְר וַיִּחְנוּ עַל־הַנִּבְעָה:
 30 וַיֵּצֵא אִישׁ יִשְׂרָאֵל לְמִלְחָמָה עִם־בְּנִימָן וַיַּעֲרֹכוּ אֹתָם אִישׁ כ
 31 יִשְׂרָאֵל מִלְחָמָה אֶל־הַנִּבְעָה: וַיֵּצְאוּ בְּנֵי־בְנִימָן מִדְּהַנִּבְעָה
 32 וַיִּשְׁחִיתוּ בְּיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֲלָפֵי אִישׁ

ארצה

- 6 דאן האָב איך גענומען מיין קעבסווייב, איך האָב איהר צושניטען און פאנאנדער געשיקט איבער'ן גאנצען לאַנד פון בעזוי'ן ישראל'ס — וואָרום זיי האָבען אַ אויסגעלאָסענהייט און שאַנד געטהאָן אונטער ישראל.
- 7 אָט זייט איהר אַלע פערטרעטער פון ישראל, רעדט זיך צוזאמען און בעראַטט זיך דאָ אויפ'ן פּלאַץ!"
- 8 דאָס גאַנצע פּאָלק האָט זיך אויפגעשטעלט ווי איין מאַן זאָגענדיג : „מיר וועלען פון דאָנען קיינער צו זיין געצעלט געהען און ניט פאַרקעהר רען אַ היים !
- 9 אָט וואָס מ'דאַרף מיט גבעה טהאָן : מיר וועלען צוליעב איהר וואָר-פען גורל —
- 10 מיר וועלען נעהמען צו צעהען מענשען פון הונדערט, פון אַלע שבטים ישראל'ס, צו הונדערט פון יעדער טויזענד און צו טויזענד פון יעדער צעהען־טויזענד, זיי זאָלען צוגרייטען שפיז פאַר'ן פּאָלק, און פאַרטיג מאַכען ביז זיי וועלען קומען אין גבע בנימין, (אום צו בעשטראפען זיי) פאַר דעם שאַנדטהאַט וואָס זיי האָבען געטהאָן אין ישראל.
- 11 אַלע מענער פון ישראל האָבען זיך פּערוואַמעלט צום שטאַדט, פּעראַייניגט ווי איין מענש.
- 12 און די שבטים פון ישראל האָבען געשיקט מענשען איבער אַלע פּאַמיל-יען פון בנימין, זאָגענדיג : „וואָס איז די אורזאַכע פון דעם שאַנד-טהאַט וואָס איז ביי אַיך געשעהען ?”
- 13 אַלזאָ, גיט אַרויס די מענשען, די פּערדאַרבענע יונגען פון גבעה, און מיר וועלען זיי טוירטען און אויסראַמען דעם פּערברעכען פון ישראל". אָבער די לייטע פון בנימין האָבען ניט געוואָלט הערען די שטימע פון זייערע ברידער, די קינדער ישראל.
- 14 און די בעפעלקערונג פון בנימין האָט זיך פּערוואַמעלט פון אַלע שטעדט אין גבעה, אום אַרויסצוגעהען אין קריעג קעגען די קינדער ישראל.
- 15 פון בנימין'ס לייטע האָבען זיך יענעם טאַג צוזאַמענגעצעהלט פון די שטעדט, זעקס און צוואַנציג טויזענד מאַן, געאיבטע מיט'ן שווערד ; אויסער דעם האָבען זיך צוזאַמענגעצעהלט זיעבען הונדערט אויסגעקליע-בענע מענשען פון די אַיינוואָהנער פון גבעה.
- 16 פונ'ם גאַנצען בעפעלקערונג זיעבען הונדערט געקליעבענע מענשען, יעדער האָט געקענט האָבענדיג פּערבונדען די רעכטע האַנד וואַרפען אַ שטיין זיעלענדיג אין אַ האָר, און ניט פעהלען צו טרעפען.
- 17 מענער פון ישראל האָבען זיך צוזאַמענגעצעהלט, (אויסער בנימין) פיער הונדערט טויזענד מאַן, געאיבטע מיט'ן שווערד — די אַלע זיינען געווען קריעגס לייט.
- 18 זיי זיינען אויפגעשטאַנען און אוועק אין בית אַל, די קינדער ישראל האָבען געזאָגט : „ווער פון אונז זאָל פריהער געהן אין קריעג קעגען די בעפעלקערונג פון בנימין ?” האָט נאָט געענטפּערט : „יהודה זאָל דער ערשטער געהען !”
- 19 די קינדער ישראל זיינען פריה אויפגעשטאַנען און בעלאַגערט גבעה.
- 20 דאָן זיינען די מענער פון ישראל אַרויס אין קריעג מיט בנימין, די מענער פון ישראל האָבען זיך אין קריעגס אָרדנונג געשטעלט ביי גבעה.
- 21 זיינען די לייטע פון בנימין אַרויס פון גבעה און האָבען אין יענעם טאַג ערשלאָגען פון ישראל צווייאַן־צוואַנציג טויזענד מאַן אויפ'ן פּלאַץ.

22 ארצה: ויתחזק העם איש ישראל ויספו לערך מלחמה
 23 במקום אשר ערכו שם ביום הראשון: ויעלו בני ישראל
 ויבכו לפני יהוה ערה ערב וישאלו ביהוה לאמר האוסף
 לנשת למלחמה עם בני בנימן אחי ויאמר יהוה עליו
 24 אליו: ויקרבו בני ישראל אל בני בנימן ביום השני:
 כה וצא בנימן לקראתם מן הגבעה ביום השני וישחיתו
 בבני ישראל עוד שמנת עשר אלף איש ארצה כלה
 26 אלה שלפי חרב: ויעלו כל בני ישראל וכל העם ויבאו
 בית אל ויבכו וישבו שם לפני יהוה ויצומו ביום ההוא
 27 ערה ערב ויעלו עלות ושלמים לפני יהוה: וישאלו
 בני ישראל ביהוה ושם ארון ברית האלהים בימים
 28 ההם: ופינחס בן אלעזר בן אהרן עמד לפניו בימים
 ההם לאמר האוסף עוד לצאת למלחמה עם בני בנימן
 אחי אם אחיהל ויאמר יהוה עליו פי מחר אתגנו בידך:
 29 וישם ישראל ארבים אל הגבעה סביב: ויעלו בני
 ישראל אל בני בנימן ביום השלישי ויערכו אל הגבעה
 30 בפעם בפעם: ויצאו בני בנימן לקראת העם הנתקו
 מן העיר ויחלו להכות מהעם חללים בפעם בפעם
 כמסלות אשר אחת עלה בית אל ואחת גבלתה בשדה
 31 בשלשים איש בישראל: ויאמרו בני בנימן ננפים הם
 לפנינו כבראשנה ובני ישראל אמרו לנוסה ונתקנודו
 32 מן העיר אל המסלות: וכל איש ישראל קמו ממקומו
 ויערכו כבעל תמר וארב ישראל מניח ממקומו ממערה
 33 גבע: ויבאו מנגד לגבעה עשרת אלפים איש בחור
 מכל ישראל והמלחמה כבדה והם לא ידעו כי ננצת
 34 לה עליהם הרעה: ויגף יהוה את בנימן לפני ישראל
 וישחיתו בני ישראל בבנימן ביום ההוא עשרים וחמשה

אלף

- 22 אָבער די מענער פון ישראל האָבען זיך געשטאַרקט און האָבען ווידער געעפענט די קריעג, אויף דעם זעלביגען אָרט וואו זיי האָבען זיך אין קריעגס־אָרדנונג געשטעלט דעם ערשטען טאָג.
- 23 בעפֿאַר אָבער זיינען די קינדער ישראל געקומען און געוואוינט פֿאַר גאָט'ס געצעלט ביו'ן אווענד. זיי האָבען אויך גאָט געפרעגט זאָגענדיג: „זאָל איך ווידער צוטערטען מיט קריעג קעגען די בעפעלקערונג פֿון מיין ברודער בנימין?“ גאָט האָט געענטפֿערט: „געהט קעגען איהם!“
- 24 זיינען די קינדער ישראל אויך דעם צווייטען טאָג צוגעגאנגען צו די בע־פעלקערונג פֿון בנימין.
- 25 אָבער בנימין איז קעגען זיי ארויס פֿון גבעה אויך דעם צווייטען טאָג און האָבען יענעם טאָג ערשלאגען פֿון ישראל נאָך אכצעהן טויזענד מאן אויפ'ן פֿלאַץ, די אלע זיינען געווען געאיבטע מיט'ן שווערד.
- 26 דאן איז גאנץ ישראל געקומען אין בית אל און דאָס גאנצע פֿאָלק האָט געוויינט; זיי זיינען דאָרטען פֿערבליעבען פֿאַר גאָט'ס געצעלט און האָבען יענעם טאָג געפֿאַסט ביו'ן אווענד. זיי האָבען אויך געבראַכט פֿאַר גאָט גאַנץ־אָפּפֿער און פֿריעדען־אָפּפֿער.
- 27 די קינדער ישראל האָבען ווידער געפרעגט ביי גאָט [אין יענער צייט איז דאָרטען געווען דער קאַסטען מיט גאָט'ס געזעץ].
- 28 און פֿנחס, אלעזר'ס זוהן, דער זוהן פֿון אהרן איז דאמאָלס אנגעשטעלט געווען אין גאָט'ס געצעלט: „זאָל איך געהן נאָך אַמאָל אין קריעג מיט מיין ברודער בנימין, אָדער אויפֿהערען? האָט גאָט געענטפֿערט: „געהט! מאָרגען וועל איך איהם אייך אין האַנד געבען.“
- 29 דאן האָט ישראל אנגעשטעלט לוייערער ארום גבעה,
- 30 און די קינדער ישראל זיינען דעם דריטען טאָג אַוועק צו די בעפעלקער־רונג פֿון בנימין און געשטעלט זיך אין קריעגס־אָרדנונג ווי די אייניגע מאָל פֿריהער.
- 31 די לייטע פֿון בנימין זיינען ארויס קעגען פֿאָלק, זיי זיינען ארויס פֿון שטאָדט און גענומען ווארפען פֿון פֿאָלק ערשלאגענע ווי די פֿריהערדיגע פֿאָךר מאָל, אויף ביידע וועגען פֿון וועלכע איינע פֿיהרט צו בית־אל און איינע צו גבעה; אויף איין פֿעלד האָבען זיי געטוידטעט דרייסיג מאן פֿון ישראל.
- 32 און די מענער פֿון בנימין האָבען שוין געדענקט, „זיי פֿאלען פֿאַר אונז ווי פֿריהער“, אָבער די קינדער פֿון ישראל האָבען געדענקט „מיר וועלען זיך מאַכען ענטלויפֿענדיג ביז מיר וועלען זיי ארויסקריגען פֿון שטאָדט צו די וועגען.“
- 33 דאן זיינען אלע מענער פֿון ישראל אויפֿגעשטאַנען יעדער פֿון זיין אָרט און האָבען זיך אין קריעגס־אָרדנונג געשטעלט אין בעל תֿמר, ביז די לוייערער פֿון ישראל זיינען ארויס פֿון בעהעלטעניס פֿונ'ם הייהל געבען גבע.
- 34 צעהן טויזענד מענער געקליבענע, פֿון גאנץ ישראל, זיינען ארויס קעגען גבעה, וואו די הויפט שלאכט איז געווען; זיי (פֿון בנימין) האָבען ניט געוואוסט אַז עס קומט אויף זיי אן אונגליק.
- 35 גאָט האָט בנימין געמאַכט פֿאלען פֿאַר ישראל, יענעם טאָג האָבען די קינדער ישראל ערשלאגען פֿון בנימין פינף־און־צוואַנציג טויזענד און הונדערט מאן, אלע געאיבטע מיט'ן שווערד.

36 אֵלֶּה וּמֵאֵה אִישׁ כָּל־אֵלֶּה שְׁלַף חֶרֶב: וַיֵּרְאוּ בְנֵי־בְנֵי־מִן
 כִּי נִגְפוּ וַיִּתְּנוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מְקוֹם לְבְנֵי־מִן כִּי בְמַחֹ אֶל־
 37 הָאֲרֵב אֲשֶׁר שָׂמוּ אֶל־הַנְּבִיעָה: וְהָאֲרֵב הַחִישׁוּ וַיִּפְשְׁמוּ
 אֶל־הַנְּבִיעָה וַיִּמְשְׁךְ הָאֲרֵב וַיִּךְ אֶת־כָּל־הָעִיר לְפִי־חֶרֶב:
 38 וְהַמּוֹעֵד הַהוּא לְאִישׁ יִשְׂרָאֵל עִסְדֵּי־אֲרֵב הָרַב לְהַעֲלוֹתָם
 39 מִשְׁאֵת הָעֵשֶׂן מִדְּהָעִיר: וַיִּהְפֹּךְ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל בַּמִּלְחָמָה
 וּבְנֵי־מִן הִחֵל לְהַכּוֹת חֲלָלִים בְּאִישׁ־יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלְשִׁים
 אִישׁ כִּי אָמְרוּ אִךְ נִגּוּף נִגַּף הוּא לְפָנֵינוּ בַּמִּלְחָמָה
 הָרֵאשֶׁנָּה: וְהַמִּשְׁאֵת הַחֲקָה לְעֵלוֹת מִדְּהָעִיר עֲמוּד עֵשֶׂן מ
 וַיִּפֹּן בְּנֵי־מִן אַחֲרָיו וְהִנֵּה עָלָה כָּל־לִיל־הָעִיר הַשְּׁמִימָה:
 41 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הִפִּיךְ וַיִּבְהַל אִישׁ בְּנֵי־מִן כִּי רָאָה כִּי־נִגְעָה
 42 עָלָיו הָרָעָה: וַיִּפְּנוּ לְפָנֵי אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל־דֶּרֶךְ הַמַּדְבָּר
 וְהַמִּלְחָמָה הִרְבִּיקְתָּהּ וְאֲשֶׁר מִהָעָרִים מִשְׁחִיתִים אוֹתוֹ
 בְּתוֹכָם: כִּתְּרוּ אֶת־בְּנֵי־מִן הִרְדִּיפוּהוּ מִנוּחָה הִרְדִּיבוּ
 43 עַד לִכְח הַנְּבִיעָה מִמּוֹרַח־שָׁמֶשׁ: וַיִּפְּלוּ מִבְּנֵי־מִן שְׁמֹנֶה־
 44 עָשָׂר אֵלֶּה אִישׁ אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֲנָשֵׁי חֵיל: וַיִּפְּנוּ וַיָּנְסוּ מִה
 הַמַּדְבָּרָה אֶל־סַלַע הַרְמוֹן וַיַּעֲלִלְהוּ בַּמַּסְלוֹת הַמִּשְׁת
 אֶלְפִים אִישׁ וַיִּרְבִּיקוּ אַחֲרָיו עַד־גִּדְעָם וַיָּכּוּ מִמֶּנּוּ אֶלְפִים
 אִישׁ: וַיְהִי כָּל־הַנְּפִלִים מִבְּנֵי־מִן עֲשָׂרִים וַחֲמִשָּׁה אֵלֶּה
 46 אִישׁ שְׁלַף חֶרֶב בֵּינָם הָיָה אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֲנָשֵׁי־חֵיל:
 47 וַיִּפְּנוּ וַיָּנְסוּ הַמַּדְבָּרָה אֶל־סַלַע הַרְמוֹן שָׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ
 48 וַיִּשְׁבוּ בְּסַלַע רְמוֹן אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים: וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל
 שָׁבוּ אֶל־בְּנֵי בְנֵי־מִן וַיָּכּוּם לְפִי־חֶרֶב מֵעִיר מֵתָם עַד־
 בְּהִמָּה עַד כָּל־הַנּוֹמְצָא נָם כָּל־הָעָרִים הַנּוֹמְצָאוֹת
 שְׁלָחוּ בָּאֵשׁ:

כא CAP. XXI.

כא

וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל נִשְׁבַּע בַּמּוֹצֵפָה לֵאמֹר אִישׁ מִמֶּנּוּ לֹא־יִתֵּן *
 בְּתוֹ לְבְנֵי־מִן לְאִשָּׁה: וַיָּבֵא הָעָם בֵּית־אֵל וַיִּשְׁבוּ שָׁם עַד־ 2

- 36 דאן האָבען די לײטע פון בנימין געזעהען אז זיי ווערען געשלאָגען. די מענער פון ישראל האָבען געלאָזען בנימין פּערקלייבען זיך אין אן אָרט, וואָרום זיי זיינען אנגעטרויט געווען אויף די לױערער, וואָס זיי האָבען אָנגעשטעלט ביי גבעה.
- 37 די לױערער זיינען שנעל אַרויס און צושפּרייט זיך איבער גבעה, דערנאָך האָבען זיך די לױערער פּונאָדערנגעצויגען און ערשלאָגען די גאנצע שטאָדט מיט'ן שווערד.
- 38 די מענער פון ישראל האָבען מיט די לױערער בעשטימט אַ סיגנאַל — זיי זאָלען אַ גרויסען רויך מיט אַ פּלאַם מאַכען אין שטאָדט.
- 39 די מענער פון ישראל זיינען יעצט די אנגרייפער געוואָרען. [ווען בנימין האָט אָנגעפאנגען וואַרפען ערשלאָגענע אונטער די מענער פון ישראל — ביי דרייסיג מאַן, האָבען זיי געדענקט „זיי פאַלען פאַר אונז ווי אין ערשטען טאָג פון שלאַכט“].
- 40 ווען דער רויכפּלאַם האָט אָנגעפאנגען, האָט זיך פון שטאָדט אויפגעהויבן בען אַ רויכױל. בנימין האָבען זיך אַ קעהר געטהאָן ערשט די גאנצע שטאָדט ברענט און די פּלאַמען געהען צום הימעל.
- 41 דערצו האָבען זיך נאָך אומגעקעהרט די מענער פון ישראל, דאן איז בנימין צומישט געוואָרען, ער האָט שוין איינגעזעהען אז אן אונגליק איז אויף איהם געקומען.
- 42 זיי האָבען זיך אבגעקעהרט פון די מענער פון ישראל צום מדבר-וועג, אָבער די קריעגס-לײט האָבען זיי אנגעיאָגט ; די וואָס זיינען אין די שטעדט פּערבלייעבען האָט מען זיי דאָרט ערשלאָגען.
- 43 מען האָט בנימין'ען אַרומגערינגעלט, מען האָט איהם פּערייאָגט, פון זיין רוהע-פּלאַץ פּאַרטריבען, ביז קעגען גבעה, זונען-אויפגאנג-צו.
- 44 עס זיינען געפאלען פון בנימין אכצעהן טויזענד מאַן, אַלע זיינען זיי געווען קריעגס-לײט.
- 45 דאן האָבען זיי זיך אַ קעהר געטהאָן און ענטלאָפּען אין מדבר נעבען סלע רמון, אָבער מען האָט פון זיי איינציגווייז געכאַפט אויף די וועגען פּינף טויזענד מאַן. מען האָט זיי אויך נאָכגעיאָגט ביז גדעם און ער-שלאָגען צוויי טויזענד מאַן.
- 46 אַלע וואָס זיינען געפאלען פון בנימין יענעם טאָג איז געווען פּינף-און-צוואַנציג טויזענד מאַן, געאיבטע מיט'ן שווערד.
- 47 די וואָס זיינען דערלאָפּען אין מדבר ביז סלע רמון זיינען געווען זעקס הונדערט מאַן. פּיער מאָנאַטען זיינען זיי געזעסען אין סלע רמון.
- 48 דאן האָבען זיך די מענער פון ישראל צוריקגעקעהרט צו די בעפעלקערונג פון בנימין און האָבען זיי ערשלאָגען מיט'ן שווערד אין די שטעדט, ווי מענשען אזוי פיה און אַלץ וואָס זיי האָבען געפונען ; אויך די גע-בלייענע שטעדט האָבען זיי פּערברענט אין פּיער.

קאַפיטעל כא

- 1 די מענער פון ישראל האָבען געשוואָרען אין מצפה אזוי צו זאָגען : „קיינער פון אונז זאָל זיין טאָכטער ניט פּעהרייראַמען פאַר אַ מאַן פון בנימין.“
- 2 דאן איז דאָס פּאָלק געקומען אין בית-אֵל, זיי זיינען דאָרט געווען ביז'ן

הָעָרִב לַפָּנֵי הָאֱלֹהִים וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּכְבּוּ בְּכִי גָדוֹל׃
 3 וַיֹּאמְרוּ לָמָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִיחַדְדָּאתָ בְּיִשְׂרָאֵל
 4 לְהַפְקֵד הַיּוֹם מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁבֶט אֶחָד׃ וַהֲלוֹ מִמַּחֲרַת
 וַיִּשְׂכַּיְמוּ הָעָם וַיִּבְנוּ־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וּשְׁלָמִים׃
 ה וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִי אֲשֶׁר לֹא־עָלָה בַּקֶּהֶל מִכָּל־
 שֶׁבֶט־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי הִשְׁבוּעָה הַגְּדוֹלָה הִיחַדְּהָ לְאֲשֶׁר לֹא־עָלָה אֶל־יְהוָה הַמַּצֵּפָה לֵאמֹר מוֹת יוֹמָת׃
 6 וַיִּחַמְדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי־מָנָחֶם אֲחֵיו וַיֹּאמְרוּ נִגְדַע הַיּוֹם
 7 שֶׁבֶט אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל׃ מַה־נַּעֲשֶׂה לָהֶם לְנוֹתְרִים לְנָשִׁים
 וְאֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ בַיהוָה לְבַלְתִּי תִתֶּן־לָהֶם מִבְּנוֹתֵינוּ
 8 לְנָשִׁים׃ וַיֹּאמְרוּ מִי אֶחָד מִשֶׁבֶט־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא־
 עָלָה אֶל־יְהוָה הַמַּצֵּפָה וְהִנֵּה לֹא בֶאֱ־אִישׁ אֶל־הַמַּחֲנֶה
 9 מִיְּבִישׁ גִּלְעָד אֶל־הַקֶּהֶל׃ וַיִּתְּפַקֵּד הָעָם וְהִנֵּה אִידֹשָׁם
 י אִישׁ מִיּוֹשְׁבֵי יְבֹשׁ גִּלְעָד׃ וַיִּשְׁלַח־רָשָׁם הַעֲדָה שְׁנַיִם
 עָשָׂר אֲלֵף אִישׁ מִבְּנֵי הַחִיל וַיִּצְווּ אוֹתָם לֵאמֹר לָנוּ
 וְהַבֵּיתֶם אֶת־יוֹשְׁבֵי יְבֹשׁ גִּלְעָד לְפִי־חֶרֶב וְהַנָּשִׁים וְהַתָּמָר׃
 11 וְהָ הַדְּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָל־זָכָר וְכָל־אִשָּׁה יָדַעַת מִשֶׁכְּבִי
 12 וְכָר תַּחֲרִימוּ׃ וַיִּמְצְאוּ מִיּוֹשְׁבֵי יְבֹשׁ גִּלְעָד אַרְבַּע מֵאוֹת
 נַעֲרָה בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־יָדְעָה אִישׁ לְמִשְׁכָּב זָכָר וַיָּבֵאוּ
 13 אוֹתָם אֶל־הַמַּחֲנֶה שְׁלֹחַ אֲשֶׁר בְּאַרְצָן בְּנַעֲנָן׃ וַיִּשְׁלַחוּ
 כָּל־הַעֲדָה וַיִּדְבְּרוּ אֶל־בְּנֵי בְנֵי־מָנָחֶם אֲשֶׁר בְּסַלְעֵר רִמּוֹן וַיִּקְרְאוּ
 14 לָהֶם שְׁלוֹם׃ וַיֵּשֶׁב בְּנֵי־מָנָחֶם בְּעֵת הַהוּא וַיִּתְּנוּ לָהֶם הַנָּשִׁים
 15 אֲשֶׁר חָיוּ מִנְּשֵׁי יְבֹשׁ גִּלְעָד וְלֹא־מָצְאוּ לָהֶם כֵּן׃ וְהָעָם
 נָחָם לְבְנֵי־מָנָחֶם כִּי־נַעֲשֶׂה יְהוָה פֶּרִץ בְּשֶׁבֶט־יִשְׂרָאֵל׃
 16 וַיֹּאמְרוּ וְכִנֵּי הַעֲדָה מַה־נַּעֲשֶׂה לְנוֹתְרִים לְנָשִׁים כִּי־
 17 נִשְׁמְדָה מִבְּנֵי־מָנָחֶם אִשָּׁה׃ וַיֹּאמְרוּ יִרְשֶׁת פְּלִיטָה לְבְנֵי־מָנָחֶם
 18 וְלֹא־יִמָּחָה שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל׃ וְאֲנַחְנוּ לֹא־נוּכַל לְתַת־
 לָהֶם נָשִׁים מִבְּנוֹתֵינוּ כִּי־נִשְׁבַּעְנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר

- אונער, נעבען גאָט'ס געצעלט; זיי האָבען אויפגעהויבען זייער קול און שטארק געוויינט,
- 3 זאָגענדיג: „וואַרום, אַ גאָט פון ישראל! איז אזוינס געשעהען אונטער ישראל, עס זאָל היינט פעהלען פון ישראל איין שבט.
- 4 אויף מאַרגען איז דאָס פאָלק פריה אויפגעשטאַנען און האָבען דאָרט געבויט אַ מזבח, און געבראכט גאַנצאָפּפער און פריעדען־אָפּפער.
- 5 די קינדער ישראל האָבען געזאָגט: „ווער איז פון די וואָס זיינען ניט געקומען צום פּערוואַמלונג פאר גאָט, פון אלע שבטים ישראל'ס?\" וואַרום די גרויס בעשווערונג איז געווען, „דער וואָס וועט ניט קומען צו גאָט'ס געצעלט אין מצפה זאָל געטוידטעט ווערען.\"
- 6 עס האָט די קינדער ישראל פּערדראָסען אויף בנימין זייער ברודער, און זיי האָבען געזאָגט: „היינט איז פּערגיכטעט געוואָרען אַ שבט פון ישראל.\"
- 7 וואָס קענען מיר טהאָן פאר די איבריגע, פאר זיי פרויען צו נעהמען? מיר האָבען דאָך געשוואָרען פאר גאָט ניט צו פּערהייראטען פאר זיי אונ־זערע טעכטער?
- 8 האָט מען געזאָגט: „איז פיעליכט דאָ איינער פון די פּאמיליען ישראל'ס וואָס איז ניט געקומען צום גרויסען פּערוואַמלונג אין מצפה?\" און מען האָט אויסגעפונען אַז פון די איינוואוינער פון יבש גלעד איז איינער ניט געקומען צום פּערוואַמלונג.
- 9 מען האָט דאָס פאָלק גלייך געצעהלט און עס איז איינער ניט געווען פון די איינוואוינער פון יבש גלעד.
- 10 האָט די געמיינדע געשיקט אהין צוועלף טויזענד מאַן פון די קריענס־העלדען און האָבען זיי בעפוילען אזוי צו זאָגען: „געהט און הרג'עט מיט'ן שווערר אלע איינוואוינער פון יבש גלעד, זאָגאר פרויען און קינדער.
- 11 איהר זאָלט אזוי טהאָן — יעדער מאַנספּערזאָן און יעדער פרוי וואָס איז פּערהייראט געווען זאָלט איהר פּערגיכטען.
- 12 מען האָט געפונען אונטער די איינוואוינער פון יבש גלעד פיער הונדערט יונגע מיידלאך, וואָס האָבען נאָך קיין מאַן געקענט, און מען האָט זיי געבראכט אין שלה, אין לאַגער וואָס אינ'ם לאַנד כנען,
- 13 דאן האָט די געמיינדע געשיקט דורכרעדען מיט די לייטע פון בנימין, וואָס זיינען געווען אין סלע רמון; זיי האָבען זיי ערקלעהרט פריעדען.
- 14 דאמאלס זיינען די בנימין'ער צוריקגעקומען, מען האָט זיי געגעבען די פרויען, וועלכע זיי האָבען לעבען געלאָזען פון די יבש־גלעד'ער פרויען; עס איז אָבער פאר זיי ניט גענוג געווען.
- 15 דאָס פאָלק האָט מיטלייד געהאַט מיט בנימין, וואַרום גאָט האָט אַ בראַך געמאַכט אונטער די שבטים פון ישראל.
- 16 די עלטסטע פון געמיינדע האָבען געזאָגט: „וואָס זאָלען מיר טהאָן מיט די איבריגע וועגען פרויען? עס פעהלען דאָך ווייבער פאר בנימין?\"
- 17 האָבען זיי בעשלאָסען: — עס מוז אַ רעטונג זיין פאר בנימין! אום עס זאָל ניט אָבעמקעט ווערען אַ שבט פון ישראל,
- 18 אָבער אזוי ווי מיר קענען זיי ניט געבען פרויען פון אונזערע טעכטער, ווייל די קינדער ישראל האָבען געשוואָרען, זאָגענדיג: „פּערשאַלטען זאָל זיין דער וואָס וועט געבען אַ פרוי צו איינעם פון בנימין.\"

- אָדוֹר נָתַן אִשָּׁה לְבְנִימִן: וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה חַג־הַזֶּה בְּשֵׁלֹ 19
 מִיָּמִים | יְמִימָה אֲשֶׁר מִצְפּוֹנָה לְבֵית-אֵל מִזְרַחָה הַשָּׁמֶשׁ
 לְמִסְלָה הָעֵלָה מִבֵּית-אֵל שְׂכֵמָה וּמִנֵּב לְלִבְנָה: וַיֵּצֵא 20
 אֶת־בְּנֵי בְנִימִן לֵאמֹר לָכוּ וְאַרְבֶּתֶם בְּכַרְמִים: וּרְאִיתֶם 21
 וְהָיָה אִם-יֵצְאוּ בְנוֹת-שִׁילֹ לְחֹל בְּמַחְלוֹת וַיֵּצְאתֶם מִן-
 הַכַּרְמִים וְחִמַּפְתֶּם לָכֶם אִישׁ אִשְׁתּוֹ מִבְּנוֹת שִׁילֹ וְהִלַּכְתֶּם
 אַרְצֵי בְנִימִן: וְהָיָה כִּי-יָבֹאוּ אֲבוֹתֶם אוֹ אַחֵיהֶם לְרֹכַב וְאֵלֵינוּ 22
 וְאָמְרֵנוּ אֲלֵיהֶם חַנּוּנוֹ אוֹתָם כִּי לֹא לְקַחְנוּ אִישׁ אִשְׁתּוֹ
 בְּמַלְחָמָה כִּי לֹא אַתֶּם נָתַתֶּם לָהֶם כְּעַת תֹּאשְׁמוּ: וַיַּעֲשׂוּ 23
 כֵּן בְּנֵי בְנִימִן וַיֵּשְׂאוּ נָשִׁים לְמִסְפָּרָם מִן־הַמַּחְלָלוֹת אֲשֶׁר
 נָזְלוּ וַיֵּלְכוּ וַיֵּשׁוּבוּ אֶל־נַחֲלָתָם וַיִּבְנוּ אֶת־הָעָרִים וַיֵּשְׁבוּ
 בָּהֶם: וַיִּתְּהַלְכוּ מִשָּׁם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּעַת הַהִיא אִישׁ לְשִׁבְטוֹ 24
 וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ וַיֵּצְאוּ מִשָּׁם אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ: בְּיָמִים הָהֵם אֵין כַּח
 מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה:

20. v. ויצא ק 22. v. לירב ק

ח ז ק

סכום הפסוקים של ספר שופטים שש מאות ושמונה עשר. יראן
 את יי קדשיו סימן: וסדריו י"ד. דובב שפתי ישנים סימן:
 וחציו. וירצו וירצו את בני ישראל:

- 19' האָבען זיי געזאָגט : פון צייט צו צייט איז אַ גרויסער פּייערטאָג אין שלף, צפון־זייט פון בית־אל אין מזרח־צו צום וועג וואָס פּיהרט פון בית־אל אין שכם, און אין דרום־זייט צו לבונה ;
- 20 האָבען זיי געהייסען די מענער פון בנימין אזוי צו זאָגען : „געהט לויערט אין די גערטנער !
- 21 אז איהר וועט זעהען אז די טעכטער פון שילֹ געהען ארויס טאַנצען, זאָלט איהר ארויסגעהן פון די וויינגערטנער און כאַפען יעדער אַ פרוי פאר זיך, פון די טעכטער פון שילֹ, און אוועקגעהן אינ'ם לאַנד בנימין,
- 22 און אז זייערע עלטערן אָדער ברידער וועלען צו אונז קומען בעקלאַגען זיך אויף אייך, וועלען מיר זיי זאָגען : „האָט מיטלייד מיט זיי ! ווען יעדער פון אונז וואָלט זיין פרוי אין קריעג מיטנעהמען, אָדער ווען איהר זעלבסט וואָלט זיי (אייערע טעכטער) געגעבען, דאן וואָלט דאָס פון אייך אן אונרעכט געווען.“
- 23 די מענער פון בנימין האָבען אזוי געטהאָן — זיי האָבען זיך פרויען גע־נומען ווי פּיעל זיי האָבען געדארפט, פון די וואָס זיי האָבען פון טאַנצען צוגענומען, זיי זיינען מיט זיי אוועק צוריק צו זייער בעזיץ, זיי האָבען אָבגעבויט די שטערט און בעזעצט זיך אין זיי.
- 24 דאן זיינען די קינדער ישראל אוועק פון דאָרטען יעדער צו זיין שבת און זיין פּאמיליע, ד. ה. יעדער צו זיין בעזיץ.
- 25 אין יענער צייט איז אין ישראל קיין קעניג געווען, יעדער האָט געטהאָן וואָס איהם איז געפּעהלען.

ח ז ק.

אַלע פּסוקים פון שׁוֹפְטִים זיינען זעקס הונדערט מיט אַכצען. קאפּיט־לאַך איין־און־צוואַנציג.

שמואל א

LIBER I. SAMUELIS.

CAPUT I. *

א ויהי איש אחד מן־הדַרְמָתִים צופים מִתַּר אַפְרַיִם וּשְׁמוֹ
 אֶלְקָנָה בְּדִרְחֹם בְּדִרְתָּחוּ בְּדָצוֹף אֶפְרַתִּי:
 2 וְלוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם אַחַת חַנָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פִּנְנָה וַיְהִי
 3 לַפִּנְנָה יָלְדִים וּלְחַנָּה אֵין יָלְדִים: וְעַלָּה הָאִישׁ הַהוּא מְעִירוֹ
 מִיָּמִים יְמִימָה לְהַשְׁתַּחֲוֹת וּלְזָבַח לַיהוָה צְבָאוֹת בְּשֵׁלָה
 4 וְשֵׁם שְׁנֵי בְנֵי־עֲלֵי הַפְּנִי וּפְנֵיהֶם בְּהַנִּים לַיהוָה: וַיְהִי הַיּוֹם
 וַיִּזְבַּח אֶלְקָנָה וַנְּתַן לַפִּנְנָה אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ מִנּוֹת:
 ה וּלְחַנָּה יָתַן מְנָה אַחַת אֲפִים כִּי אֶת־חַנָּה אָהַב וַיְהוּה סָגֵר
 6 רַחֲמָהּ: וַכַּעֲסָתָה אֶרְתָּה נְסִי־פַעַם בְּעֵבֹר הַרְעֵמָה כִּי־
 7 סָגֵר יְהוָה בְּעַד רַחֲמָהּ: וּכְן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְּשָׁנָה מִדֵּי
 עֲלֹתָהּ בְּבֵית יְהוָה בֶּן תַּכְעֲסֶנָּה וּתַכְבֶּה וְלֹא תֹאכְלִי:
 8 וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישׁה חַנָּה לָמָּה תִכְפִּי וְלָמָּה לֹא
 תֹאכְלִי וְלָמָּה יִרַע לְבַבְךָ הַלּוֹא אֲנֹכִי טוֹב לָךְ מִעֲשָׂרָה
 9 בָּנִים: וּתְקַם חַנָּה אַחֲרַי אֲכַלָּה בְּשֵׁלָה וְאַחֲרַי שְׂתוּרָה
 י וְעֲלֵי הַכֹּהֵן יֵשֵׁב עַל־הַכֹּפֶא עַל־מוֹזוֹת הַיֵּכָל יְהוָה: וְהָיָא
 11 מֵרַת נֶפֶשׁ וְתַתְּפַלֵּל עַל־יְהוָה וּבְכָה תִכְבֶּה: וַתֹּדֶר נָדָר
 וַתֹּאמֶר יְהוָה צְבָאוֹת אֲסִדְרָאָה תִרְאֶה וּבָעֲנִי אֲמַתְךָ
 וְזָכַרְתָּנִי וְלֹא־תִשְׁכַּח אֶת־אֲמַתְךָ וַנְּתַתָּה לְאֲמַתְךָ וַרַע
 אֲנָשִׁים וַנְּתַתִּיו לַיהוָה כְּלִימָי תִיָּו וּמוֹדָה לֹא־עֲלָה עַל־
 12 רֹאשׁוֹ: וְהָיָה כִּי הִרְבֵּתָה לְהַתְּפַלֵּל לִפְנֵי יְהוָה וְעֲלֵי שֹׁמֵר
 13 אֶת־פִּיהוֹ: וְחַנָּה הָיָא מְדַבֶּרֶת עַל־לִבָּהּ בַּק שִׁפְתֶיהָ נְעוּרָה
 וְקוֹלָהּ

v. 1. דַּמְטָה לִים רֹאשֵׁן שֶׁל רֹאשׁ הַשֵּׁנִי v. 6. וְ דַעֲשֶׂת v. 9. כִּי־כֹל

שמואל א

קאפיטעל א

- 1 און עס איז געווען א געוויסער מאן, פון רמתים צופים, פון דעם בארג אפרים, און זיין נאָמען איז געווען אלקנה, זוהן פון ירחם, זוהן פון אליהוא, זוהן פון תחו, זוהן פון צופ, איין אדעלמאן.
- 2 און ער האָט געהאַט צוויי ווייבער, דער נאָמען פון איינער איז געווען חנה, און דער נאָמען פון דער אנדערער פננה. און פננה האָט געהאַט קינדער, אָבער חנה האָט ניט געהאַט קיין קינדער.
- 3 און דיעזער מאן פלעגט ארויפגעהן פון זיין שטאָדט פון יאָהר צו יאָהר, זיך צו בוקען און צו שלאכטען (קרבתות), צו גאָט פון די הערשאַרען אין שלה. און דאָרט זיינען געווען די צוויי זיהן פון עלי, תפני און פנחס, כהנים פאר גאָט.
- 4 און ווען דער געוויסער טאָג איז געקומען דאָס אלקנה האָט געשלאכטעט, האָט ער געגעבען צו זיין פרוי פננה און צו אלע איהרע זיהן און טעכטער טהיילען.
- 5 און צו חנה האָט ער געגעבען איין טהייל, אָבער מיט א פרוינדליכען גע- זיכט, דען חנה'ן האָט ער געליעבט, ווען אויך גאָט האָט פערשלאָסען איהר מוטערלייב.
- 6 און איהרע פינדן פלעגט איהר קרענקען, שטארק קרענקען, אום איהר אויפצורייצען, ווייל גאָט האָט איהר מוטערלייב פערשלאָסען.
- 7 [און אזוי פלעגט ער טהאָן יאָהר פאר יאָהר], און ווען חנה פלעגט ארויפ- געהן צו דעם הויז פון גאָט, פלעגט יענע איהר קרענקען. און זי האָט גע- וויינט און האָט ניט געגעסען.
- 8 איין מאָל האָט אלקנה איהר מאן צו איהר געזאָגט : חנה, ווארום וויינסטו? און ווארום עסטו ניט ? און ווארום ביזטו אונמוטהיג ? בין איך דיר ניט לייעבער דען צעהן קינדער ?
- 9 און חנה איז אויפגעשטאנען, נאָכדעם ווי די אנדערע האָבען געגעסען און געטרונקען אין שלה, און עלי דער כהן איז געזעסען אויף א שטוהל ביים אַריינגאנג פון גאָטס פאלאץ.
- 10 אָבער זי איז געווען פערטרויערט, און זי האָט געבעטען צו גאָט, און זי האָט שטארק געוויינט.
- 11 און זי האָט א נדר געטהאָן און זי האָט געזאָגט : אָ, גאָט פון די הערשאַר- רען, אויב דו וועסט זעהן דאָס עלענד פון דיין דיענסט, און וועסט ניט פערגעסען דיין דיענסט, און וועסט שענקען דיין דיענסט איין מענליכעס קינד, דאן וועל איך איינעם אָפגעבען צו גאָט פאר אלע זיינע לעבענס- טעג, און קיין שערמעסער זאָל ניט קומען אויף זיין קאָפּ.
- 12 און עס איז געווען, ווען זי האָט אזוי לאנג געבעטען פאר גאָט, האָט עלי געהיט (בעאָבאכטעט) איהר מויל.
- 13 אָבער חנה האָט גערעדט אין איהר האַרץ (שמיל) : נור איהרע ליפּען

14 וקולה לא ישמע ויחשבה עלי לשכרה: ויאמר אליה
 15 עלי עדמתי תשתכרין הסירי את יינד מעליך: ותען
 חנה ותאמר לא אדני אשה קשת-רוח אנכי ויין ושכר
 16 לא שתיתי ואשפך את-נפשי לפני יהוה: אלהתן את
 17 אמתך לפני בת-בלעל כי מרב שיחי וכעסי דברתי
 18 עד-הנה: ויען עלי ויאמר לבי לשלום ואלהי ישראל
 19 ותן את-שלתך אשר שאלת מעמו: ותאמר תמצא
 20 שפחתך הן בעיניך ותלך האשה לדרבה ותאכל ופניה
 21 לא יהוה עור: וישכמו בפקר וישתחוו לפני יהוה
 22 וישבו ויבאו אל-ביתם הרמתה וידע אלקנה את-חנה
 23 אשתו ויזכרה יהוה: ויהי לתקפות הימים ופטר חנה כ
 24 ותלך בן ותקרא את-שמו שמואל כי מידנה שאלתיו:
 25 ועל האיש אלקנה וכל-ביתו לזבח ליהוה את-זבח הימים
 26 ואת-גרו: וסנה לא עלתה כיאמרה לאישה עד-יגמל
 27 הנער ויביאותיו ויגראה את-פני יהוה וישב שם עד-עולם:
 28 ויאמר לה אלקנה אישה עשי הטוב בעיניך שבי עד-גמלך
 29 אתו אך יקם יהוה את-דברו ותשב האשה ותינק את
 30 בנה עד-גמלה אתו: ותעלהו עמה כאשר גמלתו בפרים
 31 שלשה ואיפה אחת קמח ונגבל יין ותביאהו בית-יהוה
 32 שלו והנער נער: וישחטו את-הפר ויבאו את-הנער אל-
 33 עלי: ותאמר בי אדני הו נפשך אדני אני האשה הנצבת
 34 עמך בנה להתפלל אל-יהוה: אל-הנער הנה התפללתי
 35 ויתן יהוה לי את-שאלתי אשר שאלתי מעמו: וגם אנכי
 36 השאלתיהו ליהוה כל-הימים אשר הנה הוא שאיל ליהוה
 37 וישתחו שם ליהוה:

ב

CAP. II. ב

ותתפלל חנה ותאמר עלן לבי ביהוה רמה קרני א

ביהוה

- האָבען זיך צעוועגט, איהר שטים אָבער איז ניט געהערט געוואָרען ; דאָרום האָט עלי זי גערעכענט פאר אַ בעטרונקענע.
- 14 און עלי האָט צו איהר געזאָגט : ווי לאַנג נאָך וועסטו זיין בעטרונקען ? (טהו אָפּ דיין וויין פון דיר), ניכטער זיך אויס.
- 15 און חנה האָט געענטפערט און האָט געזאָגט : ניין, מיין הערר, איך בין אַ פרוי מיט אַ שווער געמיטה, און וויין און שטאַרקע געטרענקע האָב איך ניט געטרונקען ; איך האָב נור אויסגעגאַסען מיין געמיטה פאר גאָט.
- 16 האָלט ניט דיין דיענסט פאר אַ ניעדערטרעכטיגע טאָכטער, דען צוליעב מיין פיעל קומער און מיין פערדרום האָב איך ביז יעצט גערעמט.
- 17 און עלי האָט געענטפערט און געזאָגט : געה אין פריעדען, און דער גאָט פון ישראל וועט דיר געבען דיין ביטע, וואָס דו האָסט פון איהם געבעטען.
- 18 און זי האָט געזאָגט : אַ לאָז דאָך דיין דיענסט געפינען גונסט אין דייע אויגען ; און די פרוי איז גענאנגען איהר וועג, און זי האָט געגעסען, און איהר געזיכט איז ניט געווען מעהר אונמוטהיג ווי בעפאָר.
- 19 און זיי זיינען אויפגעשטאַנען פריה מאַרגען, און זיי האָבען זיך געבוקט פאר גאָט, און האָבען זיך צוריקגעקעהרט און זיינען געקומען נאָך זייער הויז אין רמה. און אַלקנה האָט בייגעוואָהנט זיין ווייב חנה, און גאָט האָט אן איהר געדאַכט.
- 20 און נאָך דעם פערלויף פון אַ געוויסע צייט, איז חנה שוואַנגער געוואָרען און זי האָט געבאָרען אַ זעהן און זי האָט גערופען זיין נאָמען שמואל. דען (זי האָט געזאָגט) פון גאָט האָב איך איהם אויסגעבעטען.
- 21 און דער מאַן אַלקנה איז אַרויפגעגאַנגען מיט זיין נאַנץ הויזגעזינד צו שלאכטען צו גאָט דאָס יעהרליכע אָפּפער, און דעם קרבן פון זיין נדר.
- 22 אָבער חנה איז ניט אַרויפגעגאַנגען ; דען זי האָט געזאָגט צו איהר מאַן : ווען דער יונג וועט ענטוואָהנט ווערען, דאַן וועל איך איהם ברענגען, דאָס ער זאָל ערשיינען פאר גאָטס געזיכט, און ער וועט דאָרט פערבלייבען פאר אייביג.
- 23 און אַלקנה איהר מאַן האָט צו איהר געזאָגט : טהו וואָס עס איז גוט אין דייע אויגען, בלייב צוהויז ביז דו וועסט איהם ענטוואָהנען ; געוויס וועט גאָט זיין וואָרט אויפשטעלען, און די פרוי איז געבליעבען צוהויז און זי האָט געלויגען איהר זעהן, ביז זי האָט איהם ענטוואָהנט.
- 24 און זי האָט איהם אַרויפגעבראַכט מיט זיך, נאָכדעם ווי זי האָט איהם ענטוואָהנט, מיט דריי שטירען און איין מאָס מעהל און אַ פלאש וויין, און זי האָט איהם געבראַכט אין דעם הויז פון גאָט נאָך שלח ; און דער יונג איז געווען מונטער.
- 25 און נאָכדעם ווי מען האָט געשלאכטעט איין שטיר, האָבען זיי (די על־טערן) געבראַכט דעם יונג צו עלי.
- 26 און זי האָט געזאָגט : ביטע, מיין הערר, זאָ וואהר, ווי דיין זעלע לעבט, איך בין דיזעלבע פרוי וועלכע איז דאָ געשטאַנען נעבען דיר, אום צו בעטען צו גאָט.
- 27 דיזען יונג האָב איך אויסגעבעטען ; דען גאָט האָט מיר געגעבען מיין פערלאַנג, וואָס איך האָב פון איהם געבעטען.
- 28 און איך האָב איהם אויך פערליהען (אָבגעגעבען) צו גאָט, די אַלע טעג וואָס זיינען איהם בעשטימט, איז ער אָפּגעגעבען צו גאָט. און יעדערער האָט זיך דאָרט געבוקט צו גאָט.

קאַפיטעל ב

- 1 און חנה האָט תפלה געטהאָן און זי האָט געזאָגט : מיין האַרץ פּרעהט

2 בִּירוּחַ רֶחַב פִּי עַל-אֹיְבֵי כִּי-שָׁמַחְתִּי בִישׁוּעָתְךָ: אֵיךְ
 3 קָרוֹשׁ בִּירוּחַ כִּי-אֵין בְּלִפְתָּךְ וְאֵין צוּר פְּאַלְהֵינוּ: אַל-
 תִּרְבּוּ תִדְבְּרוּ וְנִבְהָה וְנִבְהָה יֵצֵא עֲתָק מִפִּיכֶם כִּי אֵל
 4 דַּעוֹת יְהוָה וְלֹא נִתְּנָנוּ עֲלִילוֹת: קָשָׁת גִּבּוֹרִים חֲתִים
 5 וְנִכְשָׁלִים. אָזְרוּ חֵיִל: שׁוֹבְעִים בְּלֶחֶם נִשְׁפְּרוּ וּרְעֵבִים
 6 חִדְּלוּ עַד עֲקָרָה יִלְדָה שִׁבְעָה וּרְבַת בָּנִים אִמְלָלָה:
 7 יְהוָה מְמִית וּמְחִיָּה מוֹרִיד שָׁאוֹל וַיַּעַל: יְהוָה מוֹרִישׁ
 8 וּמַעֲשִׂיר מִשְׁפִּיל אֶף-מְרוֹמָם: מְקִים מַעֲפָר דָּל מֵאֲשַׁפֵּת
 9 יָדַיִם אֲבוֹן לְהוֹשִׁיב עַם-נִדְיָבִים וְכַפֵּא כְבוֹד יַגְדֵּל
 10 כִּי לִירוּחַ מַצְקֵי אֶרֶץ וַיִּשֶׁת עֲלֵיהֶם תִּבְל: רִגְלֵי חֲסִדָּו
 11 יִשְׁמַד וּרְשָׁעִים בַּחֲשָׁד יִדְמוּ כִּי-לֹא בָכַח יִגְבַר-אִישׁ:
 12 יְהוָה יַחֲתוּ מְרִיבָיו עָלוּ בַשָּׁמַיִם יִרְעַם יְהוָה יָדִין אֶפְסֵי-
 13 אֶרֶץ וַיִּפְדֵּנוּ לְמַלְפוּ וַיִּרַם קֶרֶן מִשִּׁיחוּ: וַיִּלְדֵּךְ אֶלְקָנָה
 14 הַרְמַתָּה עַל-בֵּיתוֹ וְהִנֵּשֶׁר הָיָה מִשְׁרַת אֶת-יְהוָה אֶת-פְּנֵי
 15 עַלֵי הַכְּהֹנִן: וּבָנֵי עַלֵי בָנֵי בְלִיעֵל לֹא יָדְעוּ אֶת-יְהוָה:
 16 וּמִשְׁפַּט הַכְּהֹנִים אֶת-הָעַם כָּל-אִישׁ זָבַח זָבַח וּבָא נֶשֶׁר
 17 הַכְּהֵן כַּבֶּשֶׁל הַבָּשָׂר וְהַמּוֹלֵג שְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים בִּירוּחַ: וְהִפָּה
 18 כַּבִּיּוֹר אִו כְּבוֹד אִו בַּקְלָחַת אִו בַּפְּזוֹר כָּל אֲשֶׁר-יַעֲלֶה
 19 הַמּוֹלֵג יִקַּח הַכְּהֵן כּוּ כִּכָּה יַעֲשׂוּ לְכָל-יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים
 20 שָׁם בְּשִׁלָּה: גַּם בְּטָרֶם יִקְטְרוּן אֶת-הַחֶלֶב וּבָא נֶשֶׁר
 21 הַכְּהֵן וְאָמַר לְאִישׁ הַזֶּכֶחַ תִּנְה בָשָׂר לְצֹלוֹת לַכְּהֵן וְלֹא-
 22 יִקַּח מִמֶּנּוּ בָשָׂר מִבֶּשֶׁל כִּי אִסִּי-הוּא: וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאִישׁ
 23 כִּטְרוּן יִקְטְרוּן כִּיֹּם הַחֶלֶב וְקַח לָךְ כַּאֲשֶׁר תֵּאָוֶה נִפְשָׁךְ
 24 וְאָמַר וְלוֹ כִּי עֲתָה תִתֵּן וְאִסִּילָא לְקַחְתִּי בְחֹזְקָה: וַתְּהִי
 25 חֲטָאת הַנְּעָרִים גְּדוּלָה מְאֹד אֶת-פְּנֵי יְהוָה כִּי נִאֲצוּ
 26 הָאֲנָשִׁים אֶת-מִנְחַת יְהוָה: וּשְׁמוּאֵל מִשְׁרַת אֶת-פְּנֵי
 27 יְהוָה נֶשֶׁר הַגּוֹר אֶפּוֹד בָּד: וּמַעֲיֵל קָטָן תַּעֲשֶׂה-לּוֹ אִמּוֹ

והעלתה

3. v. וְלוֹ ק' 5. r. קִמֵץ בִּדִק 9. v. חֲסִדָּו ק' 10. v. מְרִיבָיו ק' ibid. עליו ק' 16. v. לֹא ק'

- זיך אין גאָט, מיין האָרן איז ערהויבען דורך גאָט, מיין מויל'דעדט פריי קעגען מיינע פיינד, דען איך פרעה מיך מיט דיין הילף.
- 2 קיינער איז אזוי הייליג ווי גאָט ; דען אויסער דיר איז ניטאָ קיינער, און ס'איז ניטאָ אזא שטארקהייט ווי אונזער גאָט.
- 3 רעדט ניט שטאַלצ'ע רייד, זאָלען קיינע פרעכע ווערטער ארויסקומען פון אייער מויל', דען א גאָט פון (אלעס) וויסען איז גאָט, און פון איהם ווערען בעשטימט אלע פאסירונגען.
- 4 די בויגענס, די העלדען, ווערען צובראָכען, די געשטרויכעלעטע אָבער זיי גורטען זיך אָן מיט קראפט.
- 5 די זאמע פערדינגען זיך פאר ברויט ; און די הונגנעריגע הערען אויף (צו הונגערן), אין דער צייט וואָס די קינדערלאָזע געבערט זיעבען קינד דער, ווערט זי, וואָס האָט געהאט פיעל קינדער, גאָר עלענד.
- 6 גאָט טויטעט און מאַכט לעבעדיג, ער ברענגט אַרונטער אין גרוב און ער ברענגט אַרויף.
- 7 גאָט מאַכט ארעם און מאַכט רייך, ער ערנידעריגט און ער ערהויבט,
- 8 שטעלט אויף פון דעם שטויב דעם ארעמען, פון די מיסט ערהויבט ער דעם בעדירפטיגען, זיי צו זעצען נעבען פירשטען, און ער טהיילט זיי צו א שטוהל פון עהרע, דען די זיילען פון דער ערד געהערען צו גאָט, און ער, האָט אויף זיי געזעצט די וועלט.
- 9 ער גיט אַכטונג אויף די טריט פון זיינע פרומע, די זינדיגע אָבער געהען אונטער אין דער פינסטערניס. דען ניט מיט זיין אייגענער קראפט קען אַ מענש זיך שטאַרקען.
- 10 גאָט — די וואָס קריגען זיך מיט איהם ווערען צובראָכען ; פון הימעל דונערט ער אויף זיי ; גאָט ריכט די ערד פון איין גרענעץ צום אנדערן. ער גיט שטאַרקהייט צו זיין קעניג, און ער דערהויבט דעם האָרן פון זיין געזאלבטען.
- 11 און אלקנה איז געגאנגען נאָך רמה, נאָך זיין הויז ; און דער יונג איז פערבליעבען אַ דיענער צו גאָט, אונטער די אויפפאסונג פון עלי דעם כהן. אָבער עלי'ס זיהן זיינען געווען נישטסוויירדיגע לייטע, זיי האָבען זיך ניט געקומען אום גאָט,
- 12 אויך גיט אום דאָס רעכט פון די כהנים צו דעם פאָלק. און ווען יעמאנד פלעגט ברענגען אַן אָפּפער פלעגט קומען דער יונגער כהן, ווען מען האָט געקאָכט די פלייש, מיט אַ דריי שפיציגען גאָפּעל אין זיין האַנד.
- 14 און ער פלעגט עס אריינשמעכען אין דעם בעקען, אין דעם קעסעל, אין פאן אָדער אין טאָפּ ; אלעס וואָס דער גאָפּעל האָט אַרויפגענומען פלעגט דער כהן צונעהמען. אזוי פלעגען זיי טהאָן צו גאנץ ישראל וועלכע זיינען דאָרט געקומען אין שלח.
- 15 אויך איידער מען האָט גערייכערט די פעטס (אויפ'ן מזבח), פלעגט דער יונגער כהן קומען און זאָגען צו דעם מאן וואָס האָט געבראכט דעם אָפּפער : גיב פלייש צו בראָטען פאר דעם כהן, דען ער וועט ניט נעהמען פון דיר געקאָכטעס, נור רויהע (פלייש).
- 16 און ווען דער מאן האָט צו איהם געזאָגט : זאָ גלייך וועט מען רויכערען די פעטס, און דערנאָך וועסטו זיך נעהמען וויפיעל דיין זעעלע געלויבט, פלעגט ער זאָגען : ניי, דו זאָלסט עס גלייך געבען ; און אויב ניט נעהם איך מיט געוואלד.
- 17 דאָרום איז געווען די זינד פון די יונגע לייטע זעהר גרויס פאר גאָט, דען דאָרדף האָבען אלע לייטע ערנידעריגט די אָפּפער פון גאָט.
- 18 און שמואל איז געווען אַ דיענער פון גאָט ; נאָך יונג און אָנגעגאָר — מעלט מיט אַ ליינענעם אפוד (פריעסטער קלייד).

והעלתה לו מזמים | יממה בעלותה את-אישה לזבח
 את-זבח המזמים: וברך עלי את-אלקנה ואת-אשתו כ
 ואמר ישם יהוה לך זרע מן-האשה הזאת פחת השאלה
 אשר שאל ליהוה והלכו למקומו: ברפךד יהוה את- 21
 חנה ותהר ותלד שלשה-בנים ושתי בנות ויגדל הנער
 שמואל עם-יהוה: ועלי זקן מאד ושמע את כל 22
 אשר יעשון בניו לכל-ישראל ואת אשר-ישכבן את-
 הנשים הצבאות פתח אהל מועד: ויאמר להם למה 23
 תעשון כדברים האלה אשר אנכי שמע את-דבריכם
 רעים מאת כל-העם אלה: אל בני כי לא-טובה 24
 השמעה אשר אנכי שמע מצברים עם-יהוה: אס-יחטא כה
 איש לאיש ופללו אלהים ואם ליהוה יחטא איש מי
 יתפלל-לו ולא ישמעו לקול אביהם כדחפץ יהוה
 להמיתם: ותנער שמואל הקד ונגדל וטוב גם עם-יהוה 26
 וגם עם-אנשים: ויבא איש-אלהים אל-עלי ויאמר 27
 אליו כה אמר יהוה הנגלה נגליתי אל-בית אביך כהיותם
 במצרים לבית פרעה: ובחר אתו מכל-שבטי ישראל 28
 לי לבחן לעלות על-מוצחי להקטיר קטרת לשאת אפוד
 לפני ואתנה לבית אביך את-כל-אשר בני ישראל: למה 29
 תבעטו בוכחי ובמנחתי אשר צויתי מעון ותכבד את-בניך
 ממני להבריאתכם מראשית כל-מנחת ישראל לעמי:
 לכן נאם יהוה אלתי ישראל אמור אמרתי ביתך ובית ל
 אביך יתהלכו לפני עד-עולם ועמה נאם-יהוה תלילה לי
 כרמבברי אכבד ובני יקלו: הנה ימים באים ונדעתי את- 31
 זרעך ואת-זרע בית אביך מהיות זקן בביתך: והבטת צר 32
 מעון בכל אשר-יטיב את-ישראל ולא-יהיה זקן בביתך
 כל-הימים: ואיש לא-אכרית לך מעם מוצחי לבנות את- 33
 עיניך ולא-אריב את-נפשך וכל-מר-בית ביתך ימותו אנשים:

- 19 און : ין מוטער פלעגט איהם מאַכען אַ קליינעם אויבער-מאַנטעל, און פלעגט עס צו איהם אַרויפברענגען, פון יאָהר צו יאָהר, ווען זי מיט איהר מאַן פלעגען אַרויפגעהען צו שלאַכטען דאָס יעהרליכע אָפּפער.
- 20 און עלי האָט געבענשט אַלקנה און זיין ווייב, און ער האָט געזאָגט ; גאָט זאָל דיר געבען מעהר קינדער פון דיעזער פרוי, פאַר דאָס לייהונג, וואָס דיעזער איז פערליהען צו גאָט, און דאָן האָבען זיי גערייזט נאָך הויז.
- 21 און גאָט האָט געדאַכט אָן חנה, און זי איז שוואַנגער געוואָרען, און זי האָט געבאָרען דריי זיהן און צוויי טעכטער. און דערווייל איז דער יונג שמואל אויפגעוואַקסען אין גאָט'ס הויז.
- 22 און עלי איז געווען זעהר אַלט, און ער האָט געהערט אַלעס, וואָס זיינע זיהן טהוען צו גאַנץ ישראל, און דאָס זיי בעהאַנדלען אויך שענדליך די פרויען וועלכע פערזאַמלען זיך ביים אַריינגאַנג פון דעם אהל מועד, (שטיפט געצעלט).
- 23 און ער האָט צו זיי געזאָגט : וואָרום זאָלט איהר טהאָן אַזעלכע זאַכען ? ווי איך הער וועגען אַיערע שלעכטע אויפפיהרונג, פון דעם גאַנצען פאָלק.
- 24 ניין, מיינע זיהן, די נאַכריכט וואָס איך הער איז ניט גוט, איהר פאַר-פיהרט גאָט'ס פאָלק.
- 25 ווען איין מענש זינדיגט געגען איין אַנדערען, אזוי בעשטראַפט איהם דער ריכטער ; אָבער ווען אַ מענש זינדיגט געגען גאָט, ווער קען דען פאַר איהם בעטען ? זיי האָבען אָבער ניט געהערט צו זייער פאָטער'ס שטים ; דאַרום האָט גאָט בעשלאָסען זיי צו טוידטען.
- 26 אינדעסען איז דער יונג שמואל געוואַקסען גרויס, און האָט שטענדיג גע-פונען מעהר געפעליגקייט ביי גאָט און ביי מענשען.
- 27 און אַ געטליכער מאַן איז געקומען צו עלי, און ער האָט איהם געזאָגט : דאָס זאָגט גאָט : האָב איך מיך דאַרום בעווייעזען צו דיין פאָטער'ס הויז, ווען זיי זיינען געווען אין מצרים. אין פרעה'ס הויז,
- 28 און האָב איך איהם דאַרום אויסערוועהלט פון אַלע שבטים פון ישראל, דאָס ער זאָל צו מיר אַ כהן זיין, ער זאָל אָפּפערן אויף מיין מזבח, ער זאָל רויכערען רויכוואַרג, ער זאָל טראָגען דעם אפוד פאַר מיר, און אָבגעגעבען האָב איך צו דיין פאָטער'ס הויזגעזינד אַלע פייער-אָפּפער פון די קינדער פון ישראל.
- 29 [האָב איך עס נאָר דאַרום געטהאָן, אום אויך אָפּצושטאַפען, מיט די בעסטע ; פעסטע קרבנות פון מיין פאָלק ישראל ?] וואָרום בריקעט (פעראַכטעט) איהר מיינע שלאַכט און שפייז-אָפּפער וועלכע איך האָב גע-באָטען (פאַר אַ הוייליגען צוועק) אין מיין וואָהנונג ? און דו צייגסט דייןע זיהן מעהר עהרע ווי מיר.
- 30 דאַרום זאָגט גאָט, דער גאָט פון ישראל ; אַ מאָל האָב איך געדאַכט, דאָס דיין הויזגעזינד און דאָס הויזגעזינד פון דיין פאָטער וועלען אַרומגעהען פאַר מיר אויף אייביג, אָבער יעצט, זאָגט גאָט, פאַרמיטען זאָל עס זיין פון מיר ; דען צו די וואָס גיעבען מיר עהרע, וועל איך געבען עהרע, אָבער די וואָס בעלידיגען מיר וועלען זעלבסט פערשעהמט ווערען.
- 31 זעה, צייטען וועלען קומען, דאָס איך וועל אָפּהאַקען (אָפּשניידען) דיין ארם (קראַפט) און דאָס קראַפט פון דיין פאָטער'ס הויזגעזינד דאָס עס זאָל מעהר ניט זיין קיין אַנגעזעהנער מאַן אין דיין הויז.
- 32 און דו וועסט זעהען אַ פיינד אין טעמפעל, און אַלעס וואָס יענער וועט טהאָן גוטעס פאַר ישראל ; יא, אָבער אייביג וועט קיין אַלטער מאַן זיין אין דיין הויז.
- 33 נאָר אין גאַנצען וועל איך ניט אָבשניידען פון דיין הויזגעזינד מענער פון מיין מזבח ; אום צו מאַכען אויסגעהען דייןע אויגען, (צו פערגרע-

34 וְהִזְקִיף הָאֹזֶן אֲשֶׁר יְבֹא אֶל-שְׁנֵי בְּנֵיךָ אֶל-חֶפְנִי וּפְנִיחָם
 לָהּ בַּיּוֹם אַחַד יָמוּתוּ שְׁנֵיהֶם: וְהַקִּימְתִי לִי כֶּתֶן נְאֻמְךָ כַּאֲשֶׁר
 בְּלִבְּךָ וּבְנַפְשִׁי יַעֲשֶׂה וּבְעֵתִי לוֹ בֵּית נְאֻמְךָ וְהִתְקַדֵּד לִפְנֵי-
 36 מְשִׁיחִי כָּל-יְהוּדִים: וְהָיָה כָּל-הַנּוֹתָר בְּבֵיתְךָ יְבֹא
 לְהַשְׁתַּחֲוֹת לוֹ לְאַנּוֹת כֶּסֶף וּכְפַר-לֶחֶם וְאָמַר סָפְתָנִי נָא
 אֶל-אַחַת הַבָּהֳנוֹת לְאָכַל פֶּתִי-לֶחֶם:

CAP. III. ג

ג
 א וַהֲנַעַר שְׁמוּאֵל מִשְׁרַת אֶת-יְהוָה לִפְנֵי עַלְי וְדָבָר יְהוָה
 2 הָיָה יָקָר בַּיָּמִים הֵלֶם אֵין חֲזוֹן נִפְרָץ: וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא
 וְעַלִי שָׁכַב בַּמְּקוֹמוֹ וְעֵינָיו הִחְלוּ כְהוֹת לֹא יוֹכַל לִרְאוֹת:
 3 וְגַר אֱלֹהִים טָרַם יִכְפֹּה וּשְׁמוּאֵל שָׁכַב בְּהִכָּל יְהוָה:
 4 אֲשֶׁר-שָׁם אָרוֹן אֱלֹהִים: וַיִּקְרָא יְהוָה אֶל-שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר
 5 הַנְּנִי: בִּרְצֹן אֶל-עַלְי וַיֹּאמֶר הַנְּנִי כִּי-קָרָאתָ לִי וַיֹּאמֶר
 6 לֹא-קָרָאתִי שׁוּב שָׁכַב וַיִּלָּךְ וַיִּשְׁכַּב: וַיִּסַּף יְהוָה קְרָא
 עוֹד שְׁמוּאֵל וַיִּקָּם שְׁמוּאֵל וַיִּלָּךְ אֶל-עַלְי וַיֹּאמֶר הַנְּנִי כִּי
 7 קָרָאתָ לִי וַיֹּאמֶר לֹא-קָרָאתִי בְּנִי שׁוּב שָׁכַב: וּשְׁמוּאֵל
 8 טָרַם יָדַע אֶת-יְהוָה וְטָרַם יִגְלֶה אֵלָיו דְּבַר-יְהוָה: וַיִּסַּף
 יְהוָה קְרָא-שְׁמוּאֵל בְּשְׁלִישִׁת וַיִּקָּם וַיִּלָּךְ אֶל-עַלְי וַיֹּאמֶר
 9 הַנְּנִי כִּי קָרָאתָ לִי וַיִּבֶן עַלְי כִּי יְהוָה קְרָא לְנַעַר: וַיֹּאמֶר
 עַלְי לְשְׁמוּאֵל לָךְ שָׁכַב וְהָיָה אִם-יִקְרָא אֵלָיְךָ וְאָמַרְתָּ
 דְּבַר יְהוָה כִּי שָׁמַע עֲבָדְךָ וַיִּלָּךְ שְׁמוּאֵל וַיִּשְׁכַּב בַּמְּקוֹמוֹ:
 י וַיְבֹא יְהוָה וַיִּתְיַצֵּב וַיִּקְרָא כַּפְעַם-בַּפְעַם שְׁמוּאֵל וּשְׁמוּאֵל
 11 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל דְּבַר כִּי שָׁמַע עֲבָדְךָ: וַיֹּאמֶר
 יְהוָה אֶל-שְׁמוּאֵל הִנֵּה אֲנִי עֹשֶׂה דְבַר בִּישְׂרָאֵל אֲשֶׁר
 12 כָּל-שָׁמְעוֹ תִּצְלַנְיָה שְׁתֵּי אָזְנוֹ: בַּיּוֹם הַהוּא אָקָם אֶל-
 13 עַלְי אֶת כָּל-אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֵל-בֵּיתוֹ הַהוּא וְכֹלָהּ: וְהִנֵּדְתִּי
 לוֹ כִּי-שִׁפְטָ אֲנִי אֶת-בֵּיתוֹ עַד-עוֹלָם בְּעֵינֵי אֲשֶׁר-יָדַע כִּי-
 מַקְלִים

- 34 סערען דיין פערדרוס), און צו מאַכען שמערצען דיין זעלע. און אלע ערוואַקסענע פון דיין הויז וועלען שטאַרבען (ווען זיי וועלען זיין) מענער. און דאָס וועט צו דיר זיין אַ צייכען; דאָס וואָס עס וועט קומען אויף דייןע בייזע זיהן אויף הפני און פּנחס; אין איין טאָג וועלען זיי ביידע שטאַרבען.
- 35 און איך וועל מיר אויפשטעלען אַ געטרייען כּהן, וועלכער וועט טהאָן (האַנדלען) נאָך מיין האַרץ און נאָך מיין ווילען, און איך וועל איהם אויפֿ- בויען אַ געטרייעס הויז, און ער וועט אַרומגעהען פאַר מיין געזאַלכטען קעניג אין אלע צייטען.
- 36 און עס וועט זיין דאָס יעדער וואָס וועט איבערבלייבען אין דיין הויז וועט קומען זיך בוקען צו איהם וועגען אַ זילכער גרה (קליינע מטבע) און אַ לאַכען ברויט, און וועט זאָגען: נעהם מיר דאָך צו, צו איינע פון די שטעלען, דאָס איך זאָל האָבען צו עסען אַ שטיקעל ברויט.
- קאַפיטעל ג
- 1 און דער יונג שמואל האָט בעדיענט גאָט, אונטער עלי'ס אויפזיכט, און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען זעלטען אין יענער צייט, די ערשיינונג פון נבואָה איז ניט געווען פּערשפּרייט.
- 2 און עס איז געווען אין דעם זעלבען טאָג, און עלי איז געלעגען אויף זיין אָרט, זיינע אויגען האָבען שוין אָנגעהויבען דונקעל צו ווערען, און ער האָט ניט געקענט זעהען.
- 3 און דאָס ליכט פון גאָט איז נאָך ניט פּערלאָאָשען געווען אין גאָט'ס פּאָ- לאַץ, וואו דאָרט האָט זיך געפונען דער ארון פון גאָט, און שמואל איז אויך געלעגען.
- 4 און גאָט האָט גערופען צו שמואל: און ער האָט געענטפּערט: דאָ בין איך.
- 5 און ער איז געלאָפּען צו עלי און ער האָט געזאָגט: דאָ בין איך, דען דו האָסט מיך גערופען, און ער (עלי) האָט געזאָגט: איך האָב ניט גערופען, לעג דיך וויעדער, און ער איז געגאַנגען און האָט זיך געלעגט.
- 6 און גאָט האָט נאָך אַ מאָל גערופען: שמואל, און שמואל איז אויפגע- שטאַנען, און איז געגאַנגען צו עלי, און ער האָט געזאָגט: דאָ בין איך, דען דו האָסט מיך גערופען. און ער (עלי) האָט געזאָגט: איך האָב ניט גערופען, מיין זוהן, לעג דיך וויעדער.
- 7 און שמואל האָט נאָך ניט געקענט גאָט, און דאָס וואָרט פון גאָט האָט זיך נאָך ניט בעווייזען צו איהם.
- 8 און גאָט האָט וויעדער גערופען צום דריטען מאָל: שמואל, און ער איז אויפגעשטאַנען און איז געגאַנגען צו עלי און ער האָט געזאָגט: דאָ בין איך, דען דו האָסט מיך גערופען, דאָן האָט עלי פּערשטאַנען דאָס גאָט רופט דעם יונג.
- 9 און עלי האָט געזאָגט צו שמואל: נעה, לעג דיך אַניעדער, און עס וועט זיין ווען ער וועט דיך רופען, זאָלסטו זאָגען: רייד, אָה גאָט! דען דיין קנעכט הערט. און שמואל איז געגאַנגען און ער האָט זיך געלעגט אויף זיין אָרט.
- 10 און אַ געטליכע ערשיינונג איז געקומען און האָט זיך אוועקגעשטעלט און האָט גערופען ווי בעפּאָר: שמואל, שמואל: און שמואל האָט גע- זאָגט: רייד, דען דיין קנעכט הערט.
- 11 און גאָט האָט געזאָגט צו שמואל: איך טהו אַ זאָך אין ישראל, דאָס יעדער, דער וואָס וועט עס הערען, דעם וועלען זיינע ביידע אויערען קלינגען.
- 12 אין יענעם טאָג וועל איך ערפּילען אויף עלי, אַלעס וואָס איך האָב גע- רעדט וועגען זיין הויזענינד, אָנפאַנגען און פּערלענדען.

- מקללים להם בניו ולא כהה בם: ולכן נשבעתי לבית עלי 14
 אסיתכפר עון בית עלי בזבח ובמנחה עד-עולם: וישכב 15
 שמואל עד-הבקר ויפתח את-דלתות בית-יהוה ושמואל
 ירא מהגיד את-המראה אל-עלי: ויקרא עלי את-שמואל 16
 ויאמר שמואל בני ויאמר הגני: ויאמר מה הדבר אשר 17
 דבר אליך אל-נא תבחד ממני זה יעשה-לך אלהים וכת
 יוסף אסיתכחד ממני דבר מכל-הדבר אשר-דבר 18
 אליך: ויגדלו שמואל את-כל-הדברים ולא כחד ממני 18
 ויאמר יהוה הוא הטוב בעיני יעשה: ויגדל שמואל ויהוה 19
 היה עמו ולא הפיל מכל-דבריו ארצה: וידע כל-ישראל כ 20
 מהן ועד-באר שבע כי-נאמן שמואל לנביא ליהוה:
 ויסף יהוה להראה בשלה פי-נגלה יהוה אל-שמואל 21
 בשלו בדבר יהוה:

CAP. IV. ד

- ויהי דבר-שמואל לכל-ישראל ויצא ישראל לקראת *
 פלשתים למלחמה ויחנו על-האבן העזר ופלשתים
 חנו באפק: ויערכו פלשתים לקראת ישראל ותמש 2
 המלחמה וינגף ישראל לפני פלשתים ויכו במערבה
 בשדה פארבשת אלפים איש: ויבא העם אלהמחנה 3
 ויאמרו זקני ישראל למה נגפנו יהוה היום לפני
 פלשתים נקחה אלינו משלה את-ארון ברית יהוה ויבא
 בקרבנו וישענו מבפ איבינו: וישלח העם שלה וישא 4
 משם את ארון ברית-יהוה צבאות ישב הפרכים ושם
 שני בני-עלי עם-ארון ברית האלהים הפני ופינהם:
 ויהי כבוא ארון ברית-יהוה אלהמחנה וירעו כל- 5
 ישראל תרועה גדולה ותהם הארץ: וישמעו פלשתים 6
 את-קול התרועה ויאמרו מה קול התרועה הגדולה

הוא

- 13 און איך זאָג איהם דאָס איך וועל ריכטען זיין הויזגעזינד אויף אייביג ; פאַר די זינד, וואָס ער האָט געוואוסט דאָס זיינע זיהן ברענגען אויף זיך אַ פּלֹך, און ער האָט זיי ניט געוועהרט.
- 14 און דאַרום האָב איך געשוואָרען וועגען עלי'ס הויזגעזינד ; דאָס די זינד פון דעם הויזגעזינד פון עלי זאָל ניט פּערגעבען ווערען דורך שלאַכט־אַפּפּער אָדער שפּייז־אַפּפּער אויף אייביג.
- 15 און שמואל איז געלעגען ביו צו דעם פּריה מאָרגען, און ער האָט געעפענט די טהירען פון דעם הויז פון גאָט ; שמואל אָבער האָט געפּירכטעט צו זאָגען די רייד פון דער ערשיינונג צו עלי.
- 16 און עלי האָט גערופּען שמואל'ן, און ער האָט געזאָגט : שמואל, מיין זיהן, און דיעזער האָט געזאָגט דאָ בין איך.
- 17 און ער (עלי) האָט געזאָגט : וואָס איז דאָס וואָרט, וואָס ער האָט צו דיר געזאָגט ? זאָלסט ניט לייקענען פון מיר. גאָט זאָל אזוי דיר טהאָן (דיך שטראָפּען) און נאָך מעהר, אויב דו וועסט לייקענען פון מיר איין וואָרט פון די אלע רייד וואָס ער האָט צו דיר גערעדט.
- 18 און שמואל האָט צו איהם געזאָגט די אלע רייד, און ער האָט ניט געליי־קענט פון איהם, און ער (עלי) האָט געזאָגט : ער איז גאָט ; וואָס עס איז גוט אין זיינע אויגען (איהם געפעליג) זאָל ער טהאָן.
- 19 און שמואל איז אויפגעוואַקסען, און גאָט איז געווען מיט איהם, און ער האָט ניט געלאָזען פאַלען קיינע פון זיינע רייד צו דער ערד, (ער האָט קיין זאָך ניט פּערפּעהלט).
- 20 און נאָנט ישראל פון דן ביז באַר שבע האָט געוואוסט, דאָס שמואל איז בעשטימט צו זיין אַ נביא צו גאָט.
- 21 און גאָט האָט זיך נאָך פּיעל מאַל בעוועזען אין שְׁלָה, דען גאָט האָט זיך אפּגעבאַרט אין שלו צו שמואל מיט זיינע אויפּטראָגען

קאפיטעל ד

- 1 און דאָס וואָרט פון שמואל איז געווען געאַכטעט ביי נאָנט ישראל. אין יענער צייט איז ישראל אַרויסגענאַנגען קעגען די פּלשתיים צום שטרייט, און זיי האָבען געלאַגערט ביי אבן העזר, און די פּלשתיים האָבען געלאַ־גערט אין אפּק.
- 2 און די פּלשתיים האָבען זיך אויסגעשטעלט קעגען ישראל, און דער שטרייט האָט זיך פּערשפּרייט, און ישראל איז געשלאַגען געוואָרען פון די פּלשתיים, און זיי האָבען געשלאַגען אין קריעגס־פּעלד אונגעפּעהר פּיער טויזענד מאַן.
- 3 און אלס דאָס פּאָלק איז צוריקגעקומען אין לאַגער האָבען די עלטסטע פון ישראל געזאָגט : וואָרום האָט אונז גאָט היינט געפּלאָגט פאַר די פּלשתיים ? לאַמיר ברענגען צו אונז פון שְׁלָה דעם אַרון פון גאָט־בונד, דאן וועט ער (גאָט) קומען צווישען אונז, און ער וועט אונז העלפּען פון דער האַנד פון אונזערע פּיינד.
- 4 און דאָס פּאָלק האָט געשיקט נאָך שְׁלָה, און זיי האָבען געטראָגען פון דאָרט דעם אַרון פון דעם בונד פון גאָט פון די הערשאַרען, וועלכער רעגירט איבער די כּרובים ; און דאָרט זיינען געווען ביי דעם אַרון פון גאָט בונד די צוויי זיהן פון עלי, חפּני און פּנחס.
- 5 און עס איז געווען ווען דער אַרון פון גאָט־בונד איז אָנגעקומען אין לאַגער, האָט נאָנט ישראל אויסגעשריען אַ גרויסען פּריידענגעשריי, דאָס די ערד האָט געשטורעמט.
- 6 און ווען די פּלשתיים האָבען געהערט דעם ליאַרם פון דעם געשריי האָבען זיי געזאָגט : וואָס בעדייטעט דער ליאַרם פון דיעזען גרויסען געשריי

הַזֹּאת בַּמַּחֲנֶה הַעֲבָרִים וַיִּדְעוּ כִּי אֲרוֹן יְהוָה בָּא אֶל־
 7 הַמַּחֲנֶה׃ וַיֵּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים כִּי אָמְרוּ בָּא אֱלֹהִים אֶל־
 הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ אִי לָנוּ כִּי לֹא הוּתָה בָּזֹאת אֲתִמּוּל
 8 שְׁלֹשׁ׃ אִי לָנוּ מִי יַצִּילֵנוּ מִיַּד הָאֱלֹהִים הָאֵדִירִים
 הָאֵלֶּה אֵלֶּה הֵם הָאֱלֹהִים הַמְּכִים אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מִפְּה
 9 בַּמִּדְבָּר׃ הִתְחַלְקוּ וְהָיוּ לְאֲנָשִׁים פְּלִשְׁתִּים פֶּן תַּעֲבֹדוּ
 לְעֲבָדִים כַּאֲשֶׁר עָבְדוּ לָכֶם וְהָיִיתֶם לְאֲנָשִׁים וּנְלַחֲמֶתֶם׃
 י וַיִּלַּחֲמוּ פְּלִשְׁתִּים וַיִּגְּפֵה יִשְׂרָאֵל וַיָּנֹסוּ אִישׁ לְאֹהֲלָיו
 וְהָיוּ הַמִּפְּה גְדוּלָה מְאֹד וַיַּפֵּל מִיִּשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אֶלֶף
 11 רִנְלִי׃ וְאֲרוֹן אֱלֹהִים נִלְקַח וּשְׁנֵי בְנֵי־עֲלִי מָתוּ חֲפְנֵי
 12 וּפִינְחָס׃ וַיֵּרֶץ אִישׁ־בְּנִימָן מִהַמְּעֵרְכָה וַיָּבֵא שָׁלֹה בַיּוֹם
 13 הַהוּא וּמְדִיּוּ קָרְעִים וְאִדְמָה עַל־רֵאשׁוֹ׃ וַיָּבֹאוּ וְהָיָה
 עָלָי יֵשֵׁב עַל־הַכֶּסֶּא יָד דָּרָךְ מִצִּפְּה כִּי־הָיָה לְבֹן חֹרֵד
 עַל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְהָאִישׁ בָּא לְחַגֵּד בְּעִיר וְתוֹעֵק כָּל־
 14 הָעִיר׃ וַיִּשְׁמַע עָלָי אֶת־קוֹל הַצִּעָקָה וַיֹּאמֶר מַה קוֹל
 15 הַהֲמֹן הַזֶּה וְהָאִישׁ מָהֵר וַיָּבֵא וַיַּגִּד לְעָלִי׃ וְעָלִי בָדַד
 תִּשְׁעִים וּשְׁמוֹנֶה שָׁנָה וְעֵינָיו קָמָה וְלֹא יָכוֹל לְרְאוֹת׃
 16 וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל־עָלִי אָנֹכִי הֵבֵא מִדְּהַמְּעֵרְכָה וְאָנִי מִן־
 הַמְּעֵרְכָה גַּם־תִּי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר מִה־הָיָה הַדָּבָר בְּנִי׃
 17 וַיַּעַן הַמְּבַשֵּׁר וַיֹּאמֶר גַּם יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי פְּלִשְׁתִּים וְגַם
 מִנִּפְה גְדוּלָה הוּתָה בָעַם וְגַם־שְׁנֵי בְנֵיךְ מָתוּ חֲפְנֵי
 18 וּפִינְחָס וְאֲרוֹן הָאֱלֹהִים נִלְקַחְהָ׃ וַיְהִי כַּהֲזִכִּירוּ אֶת־
 אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּפֵּל מִעַל־הַכֶּסֶּא אַחֲרֵי־תֵת בְּעַד אֶת־
 הַשֶּׁעַר וְתִשְׁבֵּר מִפְּרָקָתוֹ וַיָּמַת כִּי־זָקֵן הָאִישׁ וּבְכָד וְהוּא
 19 שָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וּכְלַתּוּ אֶשְׁת־פִּינְחָס
 תָּרָה לָלֶת וְתִשְׁמַע אֶת־הַשְּׁמוּעָה אֶל־הַלְּקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
 וּמַת חֲמִיָּה וְאִשָּׁה וְתִכְרַע וְתִלַּד כִּי־יִגְהַפְּכוּ עָלֶיהָ צָרִיהָ׃

וכנת

- אין דעם לאגער פון די עברים ? און זיי זיינען געוואָהר געוואָרען, דאָס דער ארון פון גאָט איז אָנגעקומען אין לאַגער.
- 7 און די פּלשתיים האָבען געפירכטעט, דען זיי האָבען געזאָגט : גאָט איז געקומען אין לאַגער, און זיי האָבען געזאָגט : וועה אונז ! דען אזוי וואָס איז נאָך ניט געשעהן קיינמאָל בעפּאָר.
- 8 וועה אונז ! ווער וועט אונז רעטען פון די האַנד פון דיעזע שטאַרקע געטער, דאָס זיינען דאָך דיעזעלבע געטער, וועלכע האָבען געשלאַגען די מצרים מיט אַלערהאַנד פּלאַגען, אין דער ווייסטע.
- 9 שטאַרקט אייך, און זייט מענער, איהר פּלשתיים, דאָס איהר זאָלט ניט דארפּען ווערען קנעכט צו די עברים, אזוי ווי זיי זיינען געווען קנעכט צו אייך, דאָרום שטרייט ווי העלדען.
- 10 און די פּלשתיים האָבען געשטריטען, און ישראל איז געשלאַגען געוואָרען, און יעדער איז אַנטלאָפּען צו זיין געצעלט, און די מפּלה (נידערלאַגע) איז געווען זעהר גרויס, דען עס זיינען געפאלען פון ישראל דרייסיג טויז זענד פּוסיגעהער.
- 11 און דער ארון פון גאָט איז אוועקגענומען געוואָרען. און די צוויי זיהן פון עלי, הפּני און פּנחס זיינען געשטאַרבען.
- 12 און אַ מאַן פון בנימין איז אוועקגעלאָפּען פון קריעגס־פעלד און ער איז אָנגעקומען אין דעמוזעלבען טאָג נאָך שלח ; און זיינע קליידער זיינען געווען צערריסען, און ערר אויף זיין קאָפּף.
- 13 און ווען ער איז געקומען, איז דאָן עלי געזעסען אויף אַ שטוהל ביים וועג, און ער האָט געוואָרט ; דען זיין האַרץ איז געווען אונרוהיג וועגען דעם ארון פון גאָט. און אלס דער מאַן איז געקומען און האָט אָנגעזאָגט אין שטאַרט, האָט די נאַנצע שטאַרט אויסגעבראַכען אַ יאָמערגעשריי.
- 14 און עלי האָט געהערט דעם יאָמערגעשריי, און ער האָט געפרעגט : וואָס בעדייטעט דיעזער גרויסער טומעל ? און דער מאַן האָט געאייילט און ער איז געקומען, און ער האָט עס אָנגעזאָגט צו עלי.
- 15 און עלי איז דאָן אלט געווען אַכט און ניינציג יאָהר, און זיינע אויגען זיינען געווען דונקעל און ער האָט ניט געקענט זעהען.
- 16 און דער מאַן האָט געזאָגט צו עלי : איך בין עס דער וואָס איז געקומען פון קריעגס־פעלד, און איך זעלבסט בין היינט ענטלאָפּען פון קריעגס־פעלד, און ער (עלי) האָט געזאָגט : וואָס האָט דען געטראָפּען, מיין זוהן ?
- 17 און דער אָנזאָגער האָט געענטפּערט און האָט געזאָגט : ישראל איז אַנט־לאָפּען פאַר די פּלשתיים, און עס איז אויך געווען אַ גרויסע נידערלאַגע אונטער דעם פּאָלק, אויף דיינע ביידע זיהן הפּני און פּנחס זיינען גע־שטאַרבען, און דער ארון פון גאָט איז אוועקגענומען געוואָרען.
- 18 און עס איז געשעהען, ווי ער האָט דערמאָהנט דעם ארון פון גאָט, אזוי איז ער (עלי) אַרונטערגעפאלען פון דעם שטוהל, אויף הינטער, און זיין געשטאַרבען. (קארק) איז צובראַכען געוואָרען, און ער איז געשטאַרבען. דען דער מאַן איז געווען אלט און שווער, און ער האָט געריכט ישראל פּער־ציג יאָהר.
- 19 און זיינע שנור, די פרוי פון פּנחס איז געווען שוואַנגער, נאָהענט צו נעבערען, און ווען זי האָט געהערט די נאָכריכט דאָס דער ארון פון גאָט איז אוועקגענומען געוואָרען, און דאָס איהר שוועהר און איהר מאַן זיינען געשטאַרבען. האָט זי זיך געבויען און האָט געגעבען געבורט ; דען איהרע שמערצען זיינען (פּלוצלונג) געקומען שטאַרק.
- 20 און ווען זי האָט געהאַלטען ביים שטאַרבען, האָבען (די פרויען) די וואָס זיינען ביי איהר געשטאַנען צו איהר געזאָגט : פירכט ניט, דען דו

- וכעת מותה ותדברנה הנצבות עליה אלתיראי כִּי־בן
 ילדת ולא ענתה ולא־שתה לבה: ותקרא לנער אִי 21
 כבוד לאמר גלה כבוד מישראל אלה־לקח ארון־האלהים
 ואל־חמיה ואישה: ותאמר גלה כבוד מישראל כִּי־נלקח 22
 ארון־האלהים:

ה

CAP. V. ה

- ופלשתים לקחו את ארון־האלהים וביארו מאבן העזר א
 אשדודיה: ויקחו פלשתים את־ארון־האלהים ויבאו אתו 2
 בית דגון ויצינו אתו אצל דגון: וישכמו אשדודים 3
 ממחרת והנה דגון נפל לפניו ארצה לפני ארון יהוה
 ויקחו את־דגון וישבו אתו למקומו: וישכמו בבקר 4
 ממחרת והנה דגון נפל לפניו ארצה לפני ארון יהוה
 וראש דגון ושתי כפות ידיו ברות אלה־מפתן רק־דגון
 נשאר עליו: על־כן לא־יִדְרְכוּ כְהַנִּי דָגוֹן וְכָל־הַבָּאִים 5
 בֵּית־דָגוֹן עַל־מִפְתָּן דָגוֹן בְּאֲשֶׁר־דָּר עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
 ותכבד יד־יהוה אל־האשדודים וישמם יְהוָה אתם בעפלים 6
 את־אשדוד ואת־גבוליה: ויראו אנשי־אשדוד כִּי־בן 7
 ואמרו לא־ישב ארון אלהי ישראל עִמָּנו כִּי־קִשְׁתָּה יְדוֹ
 עָלֵינוּ וְעַל דָגוֹן אֱלֹהֵינוּ: וישלחו ויאספו את־כל־סרני 8
 פלשתים אליהם ויאמרו מה־נעשה לארון אלהי ישראל
 ויאמרו נת יסב ארון אלהי ישראל ויסבו את־ארון אלהי 9
 ישראל: ויהי אחריו הסבו אתו ותהי יד־יהוה בעיר
 מהומה גדולה מאד ויך את־אנשי העיר מקטן ועד־גדול
 וישתרו להם עפלים: וישלחו את־ארון־האלהים עקרון 1
 ויהי כבוא ארון האלהים עקרון ויועקו העקרנים לאמר
 הסבו אלי את־ארון אלהי ישראל להמיתני ואת־עמי:
 וישלחו ויאספו את־כל־סרני פלשתים ויאמרו שלחו את 11

ארון

- האָסט געבארען א זוהן, אָבער זי האָט ניט געענטפערט און זי האָט ניט געלעגט איהר האַרץ (ניט געמערקט זייערע רייד).
- 21 און זי האָט אַ נאָמען געגעבען דעם יונג, „אי כבוד“, דאָס הייסט, עס איז פּערשוואַנדען די עהרע פון ישראל; ״וועגען דעם וואָס דער אַרון פון גאָט איז אַוועקגענומען געוואָרען, און וועגען איהר שוועהר און איהר מאַן.
- 22 און דאָס וואָס זי האָט געזאָגט : פּערשוואַנדען איז די עהרע פון ישראל, (דאָס מעהרסטע האָט איהר געריהרט) דאָס וואָס דער אַרון פון גאָט איז אַוועקגענומען געוואָרען.
- קאַפּיטעל ה
- 1 און די פּלשתיים האָבען גענומען דעם אַרון פון גאָט, פון אבן העזר, און זיי האָבען איהם געבראכט נאָך אשדוד.
- 2 נאָכהער האָבען די פּלשתיים גענומען דעם אַרון פון גאָט און זיי האָבען איהם אַריינגעבראכט אין דעם הויז פון דגון (זייער געץ), און זיי האָבען עס געשטעלט נעבען דגון.
- 3 און ווען די איינוואָהנער פון אשדוד זיינען אויפגעשטאַנען אין דער פּריה, האָבען זיי געוועהן דאָס דגון ליעגט אויף זיין געזיכט אויף דער ערד פאַר דעם אַרון פון גאָט, און זיי האָבען גענומען דגון און זיי האָבען איהם אַוועקגעשטעלט אויף זיין אָרט.
- 4 און ווען זיי זיינען אויפגעשטאַנען פּריה אין דעם אנדערן מאָרגען, האָבען זיי געזעהען דאָס דגון ליעגט אויף זיין געזיכט אויף דער ערד, פאַר דעם אַרון פון גאָט, און דער קאַפּ פון דגון און זיינע ביידע הענד ליגען אבד געשניטען אויפ'ן שוועל; נור דער קערפּער פון דגון איז איהם איבער געבליעבען.
- 5 דאַרום טרעמען ניט די פּריסטער פון דגון, און די אַלע וואָס קומען אין דעם הויז פון דגון, אויף דער שוועל פון דגון אין אשדוד, ביז צו דעם היינטיגען טאָג.
- 6 און די האַנד פון גאָט איז געווען שווער אויף די איינוואָהנער פון אשדוד, און ער האָט זיי פאַרוויסט, און ער האָט זיי געשלאָגען מיט געשוויערען, אשדוד און איהרע גרענעצען (געגענדען אַרום).
- 7 און ווען די לייטע פון אשדוד האָבען געזעהען דאָס עס געהט זיי אַזוי, האָבען זיי געזאָגט : דער אַרון פון דעם גאָט פון ישראל קען ניט בלייבן בען מיט אונז, דען זיין האַנד איז שווער אויף אונז און אויף דגון אונז זער גאָט.
- 8 און זיי האָבען געשיקט און זיי האָבען פּערזאַמעלט אַלע פירשטען פון פּלשתיים, און זיי האָבען געזאָגט : וואָס זאָלען מיר טהאָן מיט דעם אַרון פון דעם גאָט פון ישראל? און די האָבען געזאָגט : נאָך גת זאָל געבראכט ווערען דער אַרון פון דעם גאָט פון ישראל. און זיי האָבען געבראכט דעם אַרון פון דעם גאָט פון ישראל דאָרט.
- 9 און עס איז געווען, דאָס נאָכדעם דאָס זיי האָבען איהם אריבערגעבראכט, איז די האַנד פון גאָט געווען קעגען דער שטאָדט, מיט אַ זעהר גרויסע פּערטומלונג, און ער האָט געשלאָגען די לייטע פון דער שטאָדט פון קליין ביז גרויס, און די געשווירען האָבען זיי אנגעריסען אין אַלע פּער- באַרגענע ערטער.
- 10 דאן האָבען זיי אַוועקגעשיקט דעם אַרון פון גאָט נאָך עקרון, און אַלס דער אַרון פון גאָט איז אָנגעקומען אין עקרון האָבען די איינוואָהנער פון עקרון געשריען און האָבען געזאָגט : זיי האָבען אריבערגעבראכט צו מיר דעם אַרון פון דעם גאָט פון ישראל, אום מיד און מיין פאַלק צו טויטען.
- 11 און זיי האָבען געשיקט און פּערזאַמעלט אַלע פירשטען פון די פּלשתיים,

אָרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשֶׁב לְמִקְוָמוֹ וְלֹא־יָמִית אֹתִי וְאֶת־
 עַמִּי כִּי־הָיְתָה מְהוּמַת־מוֹת בְּכָל־הָעִיר כַּבְּרָה מְאֹד יָד
 12 הָאֱלֹהִים שָׁם: וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָמְתוּ הָיוּ בְּעַפְלָיִם
 וַתַּעַל שׁוֹעֵת הָעִיר הַשָּׁמַיִם:

CAP. VI. 1

2 א וַיְהִי אַרְבָּעֵי־יָמִים בַּשָּׁנָה פְּלִשְׁתִּים שָׁבְעָה חֳדָשִׁים: וַיִּקְרְאוּ
 פְּלִשְׁתִּים לְכַהֲנִים וְלַקְּסָמִים לֵאמֹר מַה־נַּעֲשֶׂה לְאָרוֹן
 3 יְהוָה הַזֶּה וְהוֹדִיעֵנו בְּמָה נִשְׁלַחְנוּ לְמִקְוָמוֹ: וַיֹּאמְרוּ אִם־
 מְשַׁלְּחִים אֶת־אָרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־תְּשַׁלְּחוּ אֹתוֹ רִיקָם
 כִּי־הִשָּׁב תָּשִׁיבוּ לוֹ אִשָּׁם אִו תִּרְפְּאוּ וְנוֹדַע לָכֶם לְמָה
 4 לֹא־תִסּוּר יְדוֹ מִכֶּם: וַיֹּאמְרוּ מַה הָאִשָּׁם אֲשֶׁר נָשִׁיב לוֹ
 וַיֹּאמְרוּ מִסְפֵּר סַרְנֵי פְּלִשְׁתִּים חֲמִשָּׁה עֶפְלָי וְהֵב וְחִמְשָׁה
 5 ה עֶבְכָרֵי זָהָב כִּי־מִנְפָּחָה אַחַת לְכֹלֶם וְלִסְרִינֹכִים: וַעֲשִׂיתֶם
 צִלְמֵי עֶפְלֵיכֶם וְצִלְמֵי עֶבְכָרֵיכֶם הַמְּשֹׁחִיתִם אֶת־הָאָרֶץ
 וְנִתְתֶם לְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּבוֹד אוֹלֵי יָקַל אֶת־יְדוֹ מֵעַלְיֶכֶם
 6 וּמַעַל אֱלֹהֵיכֶם וּמַעַל אֲרָצְכֶם: וְלְמָה תִּכְבְּדוּ אֶת־לִבְכֶּנֶם
 כַּאֲשֶׁר כִּבְדוּ מִצְרַיִם וּפְרַעֲוִה אֶת־לִבָּם הַלּוֹא כַּאֲשֶׁר
 7 הִתְעַלְל בָּהֶם וַיִּשְׁלַחֵם וַיִּלְכְּוּ: וְעַתָּה קָחוּ וַעֲשׂוּ עֲגֹלָה
 חֲדָשָׁה אַחַת וּשְׁתֵּי פָרוֹת עֲלוֹת אֲשֶׁר לֹא־עֲלָה עֲלֵיהֶם
 8 עַל וְאִסְרֹתֶם אֶת־הַפָּרוֹת בְּעֲגֹלָה וְהִשִּׁיבֹתֶם בְּנֵיהֶם
 מֵאֲחֵרֵיהֶם הַבָּיְתָה: וְלִקְחֹתֶם אֶת־אָרוֹן יְהוָה וְנִתְּנֶם
 9 אֹתוֹ אֶל־הָעֲגֹלָה וְאֵת כָּל־זָהָב אֲשֶׁר הִשְׁבַּתֶם לוֹ אִשָּׁם
 תְּשִׂימוּ בְּאָרְנָן מִצְדוֹ וְשַׁלַּחְתֶּם אֹתוֹ וְהָלַךְ: וּרְאוּתֶם אִם־
 דֶּרֶךְ גִּבּוֹלוֹ יַעֲלֶה בֵּית שֹׁמֵשׁ הוּא עֹשֶׂה לָנוּ אֶת־הַדְּרָעָה
 הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְאִם־לֹא וַיִּדְעֵנוּ כִּי לֹא יְדוֹ נִנְעָה בְּנוֹ מִקְרָה
 10 הוּא הָיָה לָנוּ: וַיַּעֲשׂוּ הָאֲנָשִׁים כִּן וַיִּקְחוּ שְׁתֵּי פָרוֹת עֲלוֹת
 11 וַיִּאֲסְרוּם בְּעֲגֹלָה וְאֶת־בְּנֵיהֶם כָּלוּ בַּבַּיִת: וַיִּשְׁמוּ אֹתִי

אָרוֹן

און זיי האָבען געזאָגט : שיקט אוועק דעם אַרון פון דעם גאָט פון ישראל, און לאָז ער צוריקקעהרען צו זיין אָרט ; דאָס ער זאָל ניט טויטען מיך און מיין פּאָלק. דען א טויט־שרעק איז געווען אין דער גאַנצער שטאָדט ; זעהר שווער איז דאָרט געווען די האַנד פון גאָט.

12 און די מענשען וואָס זיינען ניט געשטאַרבען, זיינען געשלאַגען געוואָרען מיט געשווירען, און דאָס געשריי פון דער שטאָדט איז אַרויפגעגאַנגען ביז צו דעם הימעל.

קאָפימעל ו

1 און דער אַרון פון גאָט איז געווען אין פעלד (לאַנד) פון פּלשתים זיעבען מאָנאַט.

2 און די פּלשתים האָבען גערופען די פּריסטער און צוויבערער און זיי האָבען געזאָגט : וואָס זאָלען מיר מאַכען מיט דעם אַרון פון גאָט ? לאָזט אונז וויסען מיט וואָס מיר זאָלען איהם אפשיקען נאָך זיין אָרט ?

3 און זיי האָבען געזאָגט : ווען איהר שיקט אוועק דעם אַרון פון דעם גאָט פון ישראל, שיקט איהם ניט אוועק ליידיג, נור איהר זאָלט מיט איהם געוויס צוריקקעהרען א שולד־אַפּפער, דאן וועט איהר געהיילט ווערען, און עס וועט צו אייך בעוואוסט ווערען ווארום זיין האַנד לאָזט ניט אב פון אייך.

4 און זיי האָבען געזאָגט : וואָס זאָל זיין דער שולד־אַפּפער וואָס מיר זאָלען צוריקקעהרען צו איהם ? און זיי האָבען געזאָגט : נאָך דעם צאהל פון די פינף פירשטען פון די פּלשתים ; פינף גאָלדענע געשווירען, און פינף גאָלדענע מייז, דען דיזעלבע פּלאַג איז אויף אייך און אויף אייערע פירשטען.

5 דארום זאָלט איהר מאַכען בילדער פון אייערע געשווירען און בילדער פון אייערע מייז, וועלכע פערדארבען דאָס לאַנד, און גיט דעם גאָט פון ישראל עהרע, פיעלייכט וועט ער לייכטער מאַכען זיין האַנד איבער אייך און איבער אייערע געטער און איבער אייער לאַנד.

6 דען ווארום זאָלט איהר פעהרארטען אייער האַרץ, ווי די מצרים און פּרעה האָבען זייערע הערצער פעהרארטעט, האָבען זיי ניט געמוזט, נאָכדעם דאָס ער האָט זיי שטאַרק בעשטראפט, זיי לאַזען געהן פריי (די ישראל) און זיי זיינען אוועקגעגאַנגען.

7 דאהער מאַכט א נייען וואגען, און נעהמט צוויי יונגע קיה, אויף וועלכע עס איז נאָך קיין יאָך ניט אַרויפגעקומען, און איהר זאָלט איינשפאַנען די קיה אין דעם וואגען, און זייערע קעלבער זאָלט איהר צוריק פיהרען פון הינטער זיי אַהיים,

8 און איהר זאָלט נעהמען דעם אַרון פון גאָט און איהר זאָלט איהם לעגען אויף דעם וואגען, און די גאָלדענע געפעס, וועלכע איהר האָט צוריק־געקעהרט צו איהם פאר א שולד־אַפּפער זאָלט איהר לעגען אין א קאסטען ביי זיין זייט ; און איהר זאָלט איהם אוועקשיקען און ער זאָל געהן.

9 און איהר וועט דאן זעהן ; אויב אויף דעם וועג פון זיין גרענעץ וועט ער ארויפגעהן, צו בית שמש, אזוי האָט ער אונז פּעראורזאכט דיעזען גרויסען אונגליק ; און אויב ניט וועלען מיר וויסען, דאָס ניט זיין האַנד האָט אונז געשלאַגען, נור א צופאַל איז דאָס געווען, וואָס עס האָט אונז געטראָפּען.

10 און די לייטע האָבען אזוי געטהאָן ; זיי האָבען גענומען צוויי יונגע קיה, און זיי האָבען זיי איינגעשפאַנט אין דעם וואגען, און זייערע קעלבער האָבען זיי איינגעשלאָסען אין דעם הויז.

11 און זיי האָבען אַרויפגעלעגט דעם אַרון פון גאָט אין דעם וואגען, און

- אָרֹן יְהוָה אֶל-הַעֲנָלָה וְאֶת הָאָרְצוֹ וְאֶת עַכְבְּרֵי הַזֹּהֵב
 12 וְאֶת צִלְמֵי טַחְרֵיהֶם: וַיִּשְׁרְנָה הַפְּרוֹת בְּדֶרֶךְ עַל-דֶּרֶךְ
 בֵּית שֹׁמֵשׁ בְּמַסְלָה אַחַת הִלְכוּ הַלֵּךְ וְנָעוּ וְלֹא-סָרוּ יָמִין
 וּשְׂמָאוֹל וּסְרֵנִי פִלְשֹׁתִים הִלְכִים אַחֲרֵיהֶם עַד-גִּבּוֹל בֵּית
 13 שֹׁמֵשׁ: וּבֵית שֹׁמֵשׁ קִצְרִים קִצְרֵי-הַטֵּיִם בְּעַמֶּק וַיִּשְׂאוּ
 14 אֶת-עֵינֵיהֶם וַיֵּרְאוּ אֶת-הָאָרֹן וַיִּשְׂמְחוּ לִרְאוֹת: וְהַעֲנָלָה
 בָּאָה אֶל-שָׂדֶה יְרוּשָׁע בֵּית-הַשֹּׁמֵשׁ וַתַּעֲמֵד שָׁם וְשָׁם
 אֲבָן גְּדוֹלָה וַיִּבְקְעוּ אֶת-עֵצֵי הַעֲנָלָה וְאֶת-הַפְּרוֹת הַעֲלּוּ
 15 עָלֶיהָ לַיהוָה: וְהַלְוִיִּם הוֹרִידוּ אֶת-אָרֹן יְהוָה וְאֶת-הָאָרְצוֹ
 אֲשֶׁר-אָתוּ אֲשֶׁר-בּוֹ כָּל-יְהוּדָה וַיִּשְׂמוּ אֶל-הָאֲבָן הַגְּדוֹלָה
 וְאִנְשֵׁי בֵּית-שֹׁמֵשׁ הַעֲלּוּ עֲלוֹת וַיִּזְבְּחוּ זִבְחִים בַּיּוֹם הַהוּא
 16 לַיהוָה: וַתִּמְשָׁה סְרֵנִי-פִלְשֹׁתִים רָאוּ וַיָּשׁוּבוּ עִקְרוֹן בַּיּוֹם
 17 הַהוּא: וְאַלֶּה טַחְרֵי הַזֹּהֵב אֲשֶׁר הָשִׁיבוּ פִלְשֹׁתִים
 אֲשֶׁם לַיהוָה לַאֲשֶׁדוֹד אֶחָד לַעֲוָה אֶחָד לַאֲשַׁקְלֹן אֶחָד
 18 לְנֹת אֶחָד לַעֲקָרוֹן אֶחָד: וַעֲכַבְרֵי הַזֹּהֵב מִסֵּפֶר
 כָּל-עֲרֵי פִלְשֹׁתִים לַחֲמֶשֶׁת הַסְּרָנִים מֵעִיר מִבְּצָר וְעַד
 כַּפֹּר הַפְּרָזִי וְעַד אֲבֵל הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר הֵעִיחוּ עָלֶיהָ אֶת
 אָרֹן יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה בַּשָּׂדֶה יְרוּשָׁע בֵּית-הַשֹּׁמֵשׁ:
 19 וַיָּדַע בְּאִנְשֵׁי בֵּית-שֹׁמֵשׁ כִּי רָאוּ בְּאָרֹן יְהוָה וַיָּדַע בְּעַם
 שִׁבְעִים אִישׁ הַמְּשִׁים אֶלֶף אִישׁ וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם בַּיַּד-הַדְּבָרָה
 יְהוָה בְּעַם מִבְּה גְּדוֹלָה: וַיֹּאמְרוּ אִנְשֵׁי בֵּית-שֹׁמֵשׁ מִי
 יוּכַל לַעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה הָאֱלֹהִים הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְאֵלַי
 21 יַעֲלֶה מֵעַלְנוּ: וַיִּשְׁלַחוּ מִלֵּאכִים אֶל-יְהוֹשֻׁבֵי קָרְיַת-
 יַעֲרִים לֵאמֹר הֲשִׁבוּ פִלְשֹׁתִים אֶת-אָרֹן יְהוָה רְדוּ הַעֲלּוּ
 אֹתוֹ אֵלֵיכֶם:

CAP. VII. 1

ז וַיָּבֵאוּ אִנְשֵׁי קָרְיַת יַעֲרִים וַיַּעֲלּוּ אֶת-אָרֹן יְהוָה וַיָּבֵאוּ א

אֹתוֹ

- אויך די קאסטען וואָס האָט ענטהאַלטען די גאָלדענע בילדער פון די מיין, און די בילדער פון די געשווירען.
- 12 און די קיה זיינען געגאנגען גלייך, אויף דעם ריכטיגען וועג פון בית שמש; מיט איין וועג, זיי זיינען געגאנגען און געשריען (געבלעקעט) און זיי האָבען זיך ניט אָבגעקעהרט פון וועג רעכטס אָדער לינקס. און די פירשטען פון די פלשתים זיינען נאָכגעגאנגען הינטער זיי, ביז דעם גרענעץ פון בית שמש.
- 13 און די איינוואָהנער פון בית שמש האָבען עבען ווייז געשניטען אין דעם טהאַל, און אלס זיי האָבען אויפגעהויבען זייערע אַנגען און האָבען דער־זעהן דעם אָרון, האָבען זיי זיך געפרעהט איהם צו אַהען.
- 14 און דער וואַגען איז אנגעקומען צו דעם פעלד פון יהושע פון בית שמש, און ער איז דאָרטען געבליעבען שטעהן; און דאָרטען איז געווען אַ גרויסער שטיין, און זיי האָבען געשפאלטען דאָס האַלץ פון דעם וואַגען, און די קיה האָבען זיי אויפגעבראַכט פאַר אַ גאַנץ־אַפּפער צו גאָט.
- 15 און די לױם האָבען אַראַכגענומען דעם ארון פון גאָט, אויך די קאסטען וואָס איז דאַנעבען געווען, אין וועלכע עס זיינען געווען די גאָלדענע געפעס, און זיי האָבען זיי געלעגט אויף דעם גרויסען שטיין, און די איינוואָהנער פון בית שמש האָבען אין יענעם טאָג אויפגעבראַכט גאַנץ־אַפּפער און געשלאַכטעט שלאַכט־אַפּפער צו גאָט.
- 16 און ווען די פינף פירשטען פון די פלשתים האָבען דאָס געזעהן, האָבען זיי צוריקגעקעהרט נאָך עקרון אין דעמזעלכען טאָג.
- 17 און דאָס איז די צאָהל פון די גאָלדענע געשווירען, וועלכע די פלשתים האָבען צוריקגעקעהרט פאַר אַ שולד־אַפּפער צו גאָט: פאַר אַשרוד איינע, פאַר עזה איינע, פאַר אַשקלון איינע, פאַר נת איינע, פאַר עקרון איינע.
- 18 און די גאָלדענע מיין זיינען געווען נאָך דעם צאהל פון די אלע שטערט פון די פלשתים פאַר די פינף פירשטען; פון אַ פעסטע שטאָרט, ביז אַן אָפענעם דאָרף, און ביז צו דעם גרויסען שטיין, אויף וועלכען זיי האָבען אַוועקגעשטעלט דעם ארון פון גאָט. [יענער שטיין געפינט זיך נאָך ביז צו דעם היינטיגען טאָג אין דעם פעלד פון יהושע פון בית שמש].
- 19 אָבער ער (גאָט) האָט געשלאָגען די לייט פון בית שמש, וויל זיי האָבען אַרײַנגעקוקט אין דעם ארון פון גאָט, און אויך פון דאָס איבריגע פּאָלק האָט ער געשלאָגען פון (בית שמש) זיעבציג מאָן (און פון יענע) פּופציג טויזענד מאָן. און דאָס פּאָלק האָט געטרויערט, ווייל גאָט האָט געשלאָגען דאָס פּאָלק מיט אַ גרויסען שלאַג.
- 20 און די איינוואָהנער פון בית שמש האָבען געזאָגט: ווער קען בעשטעהן פאַר גאָט, דיעזען הייליגען גאָט? און צו וועמען זאָל ער (דער אָרון) אַרויפגעבראַכט ווערען, איהם אַוועקצונעהמען פון אונז?
- 21 און זיי האָבען געשיקט שלוהים צו די איינוואָהנער פון קרית יערים און האָבען געזאָגט: די פלשתים האָבען צוריקגעבראַכט דעם ארון פון גאָט, קומט (אַראָב) און ברענגט איהם צו אײַך.

קאַפיטעל ז

- 1 און די איינוואָהנער פון קרית יערים זיינען געקומען און זיי האָבען אַרויפ־געבראַכט דעם ארון פון גאָט. און זיי האָבען איהם געבראַכט אין דאָס הייז

אֲתוּ אֶל-בֵּית אֲבִינֶדָב בְּנֹכַחַהּ וְאֶת-אֱלֹעָר בְּנוֹ קִדְשׁוֹ
 2 לְשֹׁמֵר אֶת-אֲרוֹן יְהוָה: וַיְהִי מִיּוֹם שֶׁבַת הָאֲרוֹן
 בְּקִרְיַת יִשְׂרָאֵל וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַיְהִיו עֲשָׂרִים שָׁנָה וַיִּנְהוּ כָּל-
 3 בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי יְהוָה: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-כָּל-בֵּית
 יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם-יִבְכְּלוּ-לִבְכַּנְּכֶם אַתֶּם שָׂבִים אֶל-יְהוָה
 הֲסִירוּ אֶת-אֱלֹהֵי הַגּוֹבַר מִתּוֹכְכֶם וְהַעֲשִׂיתֶנּוּ וְהָבִינוּ
 לִבְכַּכֶּם אֶל-יְהוָה וְעִבְדוּהוּ לִבְדּוֹ וַיֵּצֵא אֶתְכֶם מִיַּד
 4 פְּלִשְׁתִּים: וַיִּסְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-הַבְּעָלִים וְאֶת-
 5 הָעֲשֻׁתִּימֹת וְעִבְדוּ אֶת-יְהוָה לִבְדּוֹ: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
 קְבֹצוּ אֶת-כָּל-יִשְׂרָאֵל הַמְצַפְתָּה וְאֶתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם אֶל-
 6 יְהוָה: וַיִּקְבְּצוּ הַמְצַפְתָּה וַיִּשְׁאַבְרֵמוּם וַיִּשְׁפְּכוּ לִפְנֵי יְהוָה
 וַיִּצְמְחוּ בַיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמְרוּ שֵׁם הַטָּאֲנוּ לַיהוָה וַיִּשְׁפֹּט
 7 שְׁמוּאֵל אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמַּצֵּפָה: וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים כִּי-
 הִתְקַבְּצוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל הַמְצַפְתָּה וַיַּעֲלוּ סִרְיֵי-פְלִשְׁתִּים אֶל-
 8 יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּרְאוּ מִפְּנֵי פְּלִשְׁתִּים: וַיֹּאמְרוּ
 בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-שְׁמוּאֵל אֶל-תְּחַרֵּשׁ מִמֶּנּוּ מוֹעֵק אֶל-
 9 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַיִּשְׁעֵנוּ מִיַּד פְּלִשְׁתִּים: וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל טֹלָה
 חֶלֶב אֶחָד וַיַּעֲלֶה עוֹלָה כָּלִיל לַיהוָה וַיִּזְעַק שְׁמוּאֵל אֶל-
 10 יְהוָה בְּעַד יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה: וַיְהִי שְׁמוּאֵל מְעַלְלָה
 הָעוֹלָה וּפְלִשְׁתִּים נָגְשׁוּ לְמַלְחָמָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּרְעַם יְהוָה
 בְּקוֹל-גָּדוֹל בַּיּוֹם הַהוּא עַל-פְּלִשְׁתִּים וַיְהַמֵּם וַיִּגְנְפוּ לִפְנֵי
 11 יִשְׂרָאֵל: וַיֵּצֵאוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִן-הַמַּצֵּפָה וַיִּרְדְּפוּ אֶת-
 12 פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְּסוּ עַד-מִתְחַת לְבַית כָּר: וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל
 אֶבֶן אֶחָת וַיִּשֶׂם בֵּין-הַמַּצֵּפָה וּבֵין הַשָּׁן וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמָהּ
 13 אֶבֶן הָעוֹזַר וַיֹּאמֶר עַד-הֵנָּה עוֹזְרֵנוּ יְהוָה: וַיִּכְנַעוּ הַפְּלִשְׁתִּים
 וְלֹא-יָסְפוּ עוֹד לָבוֹא בְּנֹכַח יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי יַד-יְהוָה
 14 בְּפְלִשְׁתִּים כָּל יְמֵי שְׁמוּאֵל: וַתִּשְׁבְּנָה הָעָרִים אֲשֶׁר

לקחו

- פון אבינדב אין גבעה, און זיין זוהן אלעזר האָבען זיי בעשטימט, צו היטען דעם ארון פון גאָט.
- 2 און זייט דעם טאָג וואָס דער ארון איז פערבלעבען אין קרית יערים איז פערנאָנגען אַ לאַנגע צייט, צוואַנציג יאָהר, און דאן האָט דאָס גאַנצע הויז (פאָלק) פון ישראל געבענקט נאָך גאָט.
- 3 און שמואל האָט געזאָגט צו דעם גאַנצען הויז פון ישראל : אויב מיט אייער גאַנצען האַרצען, קעהרט איהר צוריק צו גאָט, אזוי שאַפט אָב פון אייער מיטען די פּרעמדע געטער, און די עשתרות, און גרייט צו אייער האַרץ צו גאָט, און דיענט איהם אַליין ; און דאן וועט ער אייך רעטען פון די האַנד פון די פּלשתים.
- 4 און די קינדער פון ישראל האָבען אָבגעשאַפט די בעלים און די עשתרות, און זיי האָבען געדיענט גאָט אַליין.
- 5 און שמואל האָט געזאָגט : פּערזאַמעלט גאַנץ ישראל נאָך מצפה, און איך וועל פאַר אייך תּפּלה טהאָן צו גאָט.
- 6 און זיי האָבען זיך פּערזאַמעלט אין מצפה, און זיי האָבען געשעפט וואָס ס'ער און האָבען עס גענאָסען פאַר גאָט. און זיי האָבען געפאַסט און זיך ערקלעהרט שולדיג דאָרט געגען גאָט, און שמואל האָט געריכט די ישראל אין מצפה.
- 7 און אַלס די פּלשתים האָבען געהערט דאָס די קינדער פון ישראל האָבען זיך פּערזאַמעלט אין מצפה, אזוי זיינען די פירשטען פון די פּלשתים ארויפגעגאַנגען קעגען ישראל, און די קינדער פון ישראל האָבען עס גע-הערט און זיי האָבען געפירכטעט פאַר די פּלשתים.
- 8 און די קינדער פון ישראל האָבען געזאָגט צו שמואל : דו זאָלסט ניט שווייגען וועגען אונז, פון צו שרייען צו גאָט אונזער הערר, דאָס ער זאָל אונז העלפען פון דער האַנד פון די פּלשתים.
- 9 און שמואל האָט גענומען אַ זויגענדע שעפּס, און ער האָט עס אויפגע-בראַכט פאַר אַ גאַנץ־אָפּפּער, אין גאַנצען צו גאָט, און שמואל האָט גע-שריען צו גאָט וועגען ישראל, און גאָט האָט איהם געענטפּערט.
- 10 און עס איז געשעהען דאָס ווען שמואל האָט אויפגעבראַכט דעם גאַנץ־אָפּפּער, אזוי האָבען די פּלשתים גענעהענט צום שטרייט געגען ישראל ; און גאָט האָט געדונערט מיט אַ גרויסען ליאַרעם אויף די פּלשתים און ער האָט זיי פּערטומעלט, און זיי זיינען געשלאָגען געוואָרען פאַר ישראל.
- 11 און די לייט פון ישראל זיינען ארויסגעגאַנגען פון מצפה, און זיי האָבען נאָכגעיאָגט די פּלשתים, און זיי האָבען זיי געשלאָגען ביז הינטער בית כר.
- 12 און שמואל האָט גענומען אַ שטיין, און האָט איהם אויפגעשמעלט צוויי-שען מצפה און צווישען שן, און ער האָט זיין נאָמען גערופּען אבן העזר, דען ער האָט געזאָגט : ביז דיעזען אָרט האָט אונז גאָט געהאָלפּען.
- 13 און די פּלשתים זיינען אונטערטעהניג געוואָרען, און זיי זיינען ניט מעהר געקומען אין די גרענעץ פון ישראל, און די האַנד פון גאָט איז געווען איבער די פּלשתים אין דאָס גאַנצע לעבענסצייט פון שמואל.
- 14 און די שטעדט וועלכע די פּלשתים האָבען געהאַט אוועקגענומען פון

לַקָּהָר־פְּלִשְׁתִּים מֵאֵת יִשְׂרָאֵל | לְיִשְׂרָאֵל מִעַקְרוֹן וְעַד
 גַּת וְאֶת־נִבְוֶלָן הָצִיל יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וַיְהִי שְׁלוֹם
 בֵּין יִשְׂרָאֵל וּבֵין הָאֹמְרִי׃ וַיִּשְׁפֹּט שְׂמוּאֵל אֶת־יִשְׂרָאֵל כָּל
 16 יְמֵי חַיָּו׃ וַהֲלַךְ מִדֵּי שָׁנָה בַשָּׁנָה וּסְבֹב בֵּית־אֵל וְהַגְלִיל
 וְהַמְצַפָּה וְשֹׁפֵט אֶת־יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה׃
 17 וַחֲשֹׁבְתוֹ הִרְמֵתָה כִּי־שֵׁם בֵּיתוֹ וְשֵׁם שֹׁפֵט אֶת־יִשְׂרָאֵל
 וַיִּבְרָשֵׁם מִזִּבְחַ לַיהוָה׃

CAP. VIII. ח

ח וַיְהִי כֹאֲשֶׁר זָקַן שְׂמוּאֵל וַיִּשָׂם אֶת־בָּנָיו שְׁפָטִים לְיִשְׂרָאֵל׃ *
 2 וַיְהִי שָׁם־בָּנוּ הַבְּכוֹר יוֹאֵל וְשֵׁם מִשְׁנֵהוּ אֲבִיָּה שְׁפָטִים
 3 כַּבָּאָר שִׁבְעִי׃ וְלֹא־הֵלָכּוּ בָנָיו בְּדַרְכֹּו וַיִּטּוּ אַחֲרֵי הַבָּצַע
 4 וַיִּקְהֹו־שָׂחַד וַיִּטּוּ מִשֹּׁפֵט׃ וַיַּתְקַבְּצֻוּ כָּל זֶקְנֵי יִשְׂרָאֵל
 5 וַיָּבֹאוּ אֶל־שְׂמוּאֵל הִרְמֵתָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה זֹמַנְתָּ
 6 וּבִנְיָה לֹא הֵלָכּוּ בְּדַרְכָּךָ עֲתָה שִׁימָה־לָּנוּ מֶלֶךְ לִשְׁפָטֵנוּ
 7 כַּכָּל־הַגּוֹיִם׃ וַיַּרְע הַדְּבָר בְּעֵינַי שְׂמוּאֵל כֹּאֲשֶׁר אָמְרוּ
 8 הִנְהַלְּמוּ מֶלֶךְ לִשְׁפָטֵנוּ וַיִּתְפַּלֵּל שְׂמוּאֵל אֶל־יְהוָה׃
 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׂמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹל הָעָם לְכָל אֲשֶׁר־
 10 יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ כִּי לֹא אֵתְךָ מֵאֲסוּ כִּי־אֵתִי מֵאֲסוּ מִמֶּלֶךְ
 11 עֲלֵיהֶם׃ כַּכָּל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר־עָשׂוּ מִיּוֹם הָעֵלְתִי אוֹתָם
 12 מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּעֲזֹבֵנִי וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
 13 כִּן הַמֶּלֶךְ עֹשִׂים נִסְ־לֶךְ׃ וְעַתָּה שְׁמַע בְּקוֹלָם אֵךְ כִּי־הִעַד
 14 תַעֲדִיד בָּרָם וְהִנְדַּת לָהֶם מִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם׃
 15 וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֶת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֶל־הָעָם הַשָּׂאֵלִים
 16 מֵאֵתוֹ מֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר זֶה יְהוָה מִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ
 17 עֲלֵיכֶם אֶת־בְּנֵיכֶם יִקָּח וְשֵׁם לוֹ כַּמְרַכְּבָתוֹ וּבִפְרָשׂוֹ
 18 וְרָצִיו לִפְנֵי מְרַכְּבָתוֹ׃ וְלָשׂוֹם לוֹ שָׂרִי אֲלָפִים וְשָׂרֵי
 19 חֲמֵשִׁים וְלַחֲרָשׁ חֲרִישׁוֹ וְלַקְּצָר קַצְרוֹ וְלַעֲשֹׂת כָּל־
 20 מְלַחֲמָתוֹ

11. א. טל. ד. ט. 3. ב. מ. ד. ט. א. 11. א. ד. ט. ב. ט.

- ישראל, זיינען צוריקגעקעהרט געוואָרען צו ישראל ; פון עקרון ביז נת, אויך די געגענדען ארום יענע שטעדט האָט ישראל גערטעט פון דער האַנד פון די פּלשתים. אויך איז יעצט געוואָרען פריערען צווישען ישראל און צווישען דעם אמרי.
- 15 און שמואל האָט געריכט ישראל אַלע זיינע לעבענסטעג.
- 16 און ער פלעגט געהען פון יאָהר צו יאָהר, און ער האָט ארום גערייזט נאָך בית אל און גלגל און מצפה, און ער האָט געריכט ישראל אין די עזע אַלע ערטער.
- 17 און ער פלעגט צוריק קומען אין רמה ; דען דאָרט איז געווען זיין היים, און דאָרט האָט ער געריכט ישראל, אויך האָט ער דאָרט געבויט אַ מזבח צו גאָט.

קאָפימעל ח

- 1 און עס איז געווען ווען שמואל איז אַלט געוואָרען, האָט ער געמאַכט זיי-נע זיהן אַלס ריכטער איבער ישראל.
- 2 און דער נאָמען פון זיין עלטסטען זוהן איז געווען יואל, און דער נאָמען פון דעם אַנדערען איז געווען אביה. זיי זיינען געווען ריכטער אין באר שבע.
- 3 אָבער זיינע זיהן זיינען ניט גענאַנגען אין זיינע וועגען, און זיי האָבען זיך גענייגט נאָך געלרנייך, און זיי האָבען גענומען אונטערקויף, און זיי האָבען געריכטעט פאַלש.
- 4 און אַלע עלטסטע פון ישראל האָבען זיך פּערזאַמעלט און זיי זיינען גע-קומען צו שמואל נאָך רמה.
- 5 און זיי האָבען צו איהם געזאָגט : זעה, דו ביזט אַלט, דינע זיהן געהען ניט אין דינע וועגען ; דאָרום מאַך אַ קעניג איבער אונז, וועלכער זאָל אונז ריכטען, ווי אַלע פעלקער (האָבען).
- 6 אָבער די זאך איז ניט געפּעהלען געווען אין די אויגען פון שמואל ; דאָס וואָס זיי האָבען געזאָגט : גיעב אונז אַ קעניג אונז צו ריכטען, און שמואל האָט געבעטען צו גאָט.
- 7 און גאָט האָט געזאָגט צו שמואל : הער צו דער שטים פון דעם פּאָלק, און אַלעס וואָס זיי וועלען זאָגען צו דיר ; דען ניט דיך האָבען זיי פּער-אַכטעט, נאָר מיך האָבען זיי פּעראַכטעט, דאָס איך זאָל ניט רעגירען איבער זיי.
- 8 ווי די אַלע מעשים (ווערק) וואָס זיי האָבען געטאָהן, פון דעם טאָג אָן וואָס איך האָב זיי אַרויפגעבראַכט פון מצרים ביז צו דעם היינטיגען טאָג, און זיי האָבען מיך פּערלאָזען און זיי האָבען געדיענט פּרעמדע געטער, אזוי טהוען זיי עס אויך צו דיר.
- 9 און יעצט, הער צו זייער שטים ; אָבער דו זאָלסט זיי אָנזאָגען, און זיי ערקלעהרען דעם קעניג'ס אויפפיהרונג וועלכער וועט רעגירען איר בער זיי.
- 10 און שמואל האָט געזאָגט אַלע ווערטער פון גאָט צו דעם פּאָלק, וואָס האָט פון איהם פּערלאָנגט אַ קעניג.
- 11 און ער האָט געזאָגט : דאָס וועט זיין די אויפפיהרונג פון דעם קעניג וועלכער וועט רעגירען איבער אייך ; אייערע זיהן וועט ער נעהמען, און ער וועט זיי האַלטען פאַר זיך ביי זיינע רייטוועגען, און פאַר זיינע רייטער, און זיי וועלען מוזען לויפּען פאַר זיינע רייטוועגען.
- 12 און ער וועט מאַכען (נאָך זיין וואונש) איבער אייך, עלטסטע איבער טויר זענר און עלטסטע איבער פּופציג, און צו בעאַקערען זיין אַקער, און צו שניידען זיין קאָרן־שניט, און צו מאַכען זיינע שטרייט־געוועהר, און אַלעס וואָס געהערט צו זיינע רייטוועגען.

13 מלחמתו וכלי רכבו: ואת־בגותיכם יקח לרִקְחוֹת
 14 ולטְבוֹחוֹת ולאַפוֹת: ואת־שְׂרוֹתֵיכֶם ואת־כְּרִמֵיכֶם וזוֹתֵיכֶם
 15 הַזּוֹבִים יקח ונתן לעֲבָדָיו: וזְרֵעֵיכֶם וכְרִמֵיכֶם יֵעָשֶׂר
 16 ונתן לְסָרִיסָיו ולְעֲבָדָיו: ואת־עֲבָדֵיכֶם ואת־שִׁפְחוֹתֵיכֶם
 ואת־בְּחֹרֵיכֶם הַזּוֹבִים ואת־חֲמוֹרֵיכֶם יקח וְעָשָׂה
 17 לְמִלְאכָתוֹ: צֹאנֵכֶם יֵעָשֶׂר ואתֶם תְּהוֹדוּלוּ לְעֲבָדִים:
 18 וזַעֲקֶתֶם בַּיּוֹם הַהוּא מִלִּפְנֵי מִלְכְּכֶם אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם לָכֶם
 19 וְלֹא־יִעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם בַּיּוֹם הַהוּא: וַיִּמָּאֲנוּ הָעָם לִשְׁמֹעַ
 כ בְּקוֹל שְׁמוּאֵל וַיֹּאמְרוּ לֹא כִּי אִם־מֶלֶךְ יְהוָה עָלֵינוּ: וְהִינֵנו
 גִּם־אֲנַחְנוּ כְּכֹל־הַגּוֹיִם וּשְׁפָטֵנוּ מִלִּבְנֵי וַיֵּצֵא לִפְנֵינוּ וְנִלְחַם
 21 אֶת־מִלְחַמְתָּנוּ: וַיִּשְׁמַע שְׁמוּאֵל אֶת כָּל־דְּבָרֵי הָעָם
 22 וַיְדַבֵּרֶם בְּאָזְנוֹ יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל שְׁמַע
 בְּקוֹלִי וְהַמְלִכְתָּ לָּהֶם מֶלֶךְ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־אֲנָשִׁי
 וַיִּשְׂרְאֵל לָבוֹ אִישׁ לְעִירוֹ:

CAP. IX. ט

ז

א וַיְהִי־אִישׁ מִבֶּן יָמִין וּשְׁמוֹ קִישׁ בֶּן־אֲבִיאל בֶּן־צִרְדָּן בֶּן־
 2 בְּכוֹרֵת בֶּן־אִפַּיִם בֶּן־אִישׁ יְמִינֵי גִבּוֹר חֵיל: וְלֹד־הָיָה בֶן
 וּשְׁמוֹ שְׂאוּל בְּחֹר וטוֹב וְאִין אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל טוֹב מִמֶּנּוּ
 3 מִשְׁכֵּמוֹ וּמְעַלָּה גְבוּהַ מִכָּל־הָעָם: וַתֹּאכְדָּנָה הָאֵתְנוֹת
 לְקִישׁ אָבִי שְׂאוּל וַיֹּאמֶר קִישׁ אֶל־שְׂאוּל בְּנוֹ קַח־נָא אֶתְךָ
 4 אֶת־אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וְקוּם לִךְ בְּקִישׁ אֶת־הָאֵתְנוֹת: וַיַּעֲבֵר
 בְּהַר־אֲפֵרַיִם וַיַּעֲבֵר בְּאֶרֶץ־שִׁלְשָׁה וְלֹא מָצָא וַיַּעֲבֵרוּ
 5 בְּאֶרֶץ־שֵׁעִלִים וְאִין וַיַּעֲבֵר בְּאֶרֶץ־יְמִינֵי וְלֹא מָצָא: הִמָּה
 בָּאוּ בְּאֶרֶץ צוֹף וּשְׂאוּל אָמַר לְנַעֲרָיו אֲשֶׁר־עִמּוֹ לָבֹה
 6 וַיִּשׁוּבָה בֶּן־יְהוֹדָל אָבִי מִן־הָאֵתְנוֹת וְדָאָג לָנוּ: וַיֹּאמֶר לוֹ
 הִנֵּה־נָא אִישׁ־אֱלֹהִים בְּעִיר הַזֹּאת וְהָאִישׁ נִכְפָּד כָּל־
 אֲשֶׁר־יְדַבֵּר בּוֹא יָבוֹא עִתָּהּ וְלָכָה שָׁם אִילֵי יְגִיד לָנוּ אֶת־

דרכנו

- 13 און אייערע מעכטער וועט ער נעהמען, פאר פרויען וועלכע מאכען זאל' בען, און קעניס און בעקערינס.
- 14 און אייערע פעלדער און אייערע ווינגערטנער און אייערע אוילבויער, וועט ער אוועקנעהמען, און ער וועט זיי געבען צו זיינע קנעכט.
- 15 און פון אייערע זאמען און פון אייערע ווינגערטנער וועט ער נעהמען א צעהנטען טהייל, און ער וועט עס געבען צו זיינע דיענער און צו זיינע קנעכט.
- 16 און אייערע קנעכט און דיענסטען און אייערע בעסטע יונגע לייט, און אייערע אייזלען וועט ער צונעהמען און ער וועט זיי געברויכען צו זיין ארבייט.
- 17 פון אייערע שאף וועט ער נעהמען א צעהנטען טהייל, און איהר וועט אין גאנצען ווערען שקלאפען צו איהם.
- 18 און איהר וועט אין יענעם טאג שרייען וועגען אייער קעניג, וועלכען איהר האט זיך אויסערוועהלט, אָבער גאָט וועט אייך ניט ענטפערען אין דעם זעלביגען טאָג.
- 19 אָבער דאָס פּאָלק האָט ניט געוואָלט הערען צו דעם שטים פון שמואל, און זיי האָבען געזאָגט : ניין, מיר מוזען דורכאויס האָבען א קעניג.
- 20 און מיר זאָלען אויך זיין אזוי ווי אלע פעלקער, און אונזער קעניג זאָל אונז ריכטען, און ער זאָל אַרויסציהען פאַר אונז, און ער זאָל פיהרען אונזערע שטרייטען.
- 21 און שמואל האָט געהערט די אלע רייד פון דעם פּאָלק, און ער האָט זיי גערעדט פאַר די אויערען פון גאָט.
- 22 און גאָט האָט געזאָגט צו שמואל : האָרד צו זייער שטים, און מאַך איבער זיי א קעניג. און שמואל האָט געזאָגט צו די פאַרנעהמסטע פון ישראל : געהט פאַרלויפניג יעדערר נאָך זיין שטאָרט.

קאָפימעל ט

- 1 און עס איז געווען א מאן פון בנימין, און זיין נאָמען איז געווען קיש, וזהו פון אביאל, וזהו פון צורר, וזהו פון בכורת, וזהו פון אפיה, דער וזהו פון א מאן פון בנימין וועלכער איז געווען א שטארקער העלד.
- 2 און ער האָט געהאט א וזהו, און זיין נאָמען איז געווען שאול; שטארק און שעהן, און קינער פון די קינדער ישראל איז געווען שעהנער פון איהם. פון זיין אַקסעל און אריבער איז ער געווען העכער פון דעם גאַנצען פּאָלק.
- 3 און די אייזעלינען פון זיין פאָטער קיש זיינען פערלאָרען געוואָרען, און קיש האָט געזאָגט צו זיין וזהו שאול : נעהם דאָך מיט דיר איינעם פון די יונגען, און שטעה אויף, און געה זוך די אייזעלינען.
- 4 און ער איז דורכגעגאַנגען דעם בארג אפרים, און ער איז דורכגעגאַנגען דאָס לאַנד שעלים, און זיי האָבען זיי דאָרט ניט געפינען; און ער איז דורכגעגאַנגען דאָס לאַנד בנימין און זיי האָבען ניט געפונען.
- 5 ענדליך זיינען זיי געקומען צו דעם לאַנד צוה, און שאול האָט געזאָגט צו זיין יונג וועלכער איז מיט איהם געווען : קום, לאָמיר צוריקגעהן, פיער לייכט וועט מיין פאָטער אויפהערען צו זאָרגען וועגען די אייזעלינען און ער וועט זאָרגען וועגען אונז.
- 6 און דער (יונג) האָט געזאָגט צו איהם : זעה דאָך! א געטליכער מאן איז דאָ אין דער שטאָרט, און דיעזער מאן איז אַן אַנגעזעהענער, אַלעס וואָס ער רעדט, קומט ווירקליך אָן, לאָמיר דאָרט אהין געהן; פיערלייכט וועט ער אונז זאָגען וועגען אונזער וועג, וועלכער מיר זיינען געגאַנגען (דעם צוועק פון דער וועג).

- 7 דרפנו אשר הלכנו עליה: ויאמר שאול לנערו והנה
 גלך ומה נביא לאיש כי הלחם אגל מפלינו ותשורה
 8 איד להביא לאיש האלהים מה אהנו: ויסף הנער לענות
 את שאול ויאמר הנה נמצא בדי רבע שקל כסף
 9 ונתתי לאיש האלהים והגיד לנו את דרפנו: לפנים |
 בישראל כה אמר האיש בלכתו לדרוש אלהים לנו
 ונלכה עדיהראה פי לנביא היום יקרא לפנים הראה:
 ויאמר שאול לנערו טוב הברכה לכה ונלכה וילכו אל-
 11 העיר אשר שם איש האלהים: המה עלים במעלה
 העיר והמה מצאו נערות יצאות לשאב מים ויאמרו לחן
 12 הוש בנה הראה: ומענינה אותם ותאמרנה יש הנה לפניך
 מהר ועפה פי היום בא לעיר פי וכת היום לעם בפמה:
 13 בבאכם העיר בן המצאון אתו בטרם יעלה הבממה
 לאכל פי לא יאכל העם עדיבאו בידוא יברך הובח
 אחריו יאכלו הקראים ועפה עלו בראתו בהיום
 14 המצאון אתו: ויעלו העיר המה באים בתוך העיר והנה
 15 שמואל יצא לקראתם לעלות הפמה: ויהיה נלה טו
 16 את-און שמואל יום אחד לפני כוא שאול לאמר: בעת |
 מהר אשלח אליך איש מארץ בנימן ומשחתו לנגיד
 על-עמי ישראל והושיע את-עמי מיד פלשתים פי ראיתי
 17 את-עמי פי באה צעקתו אלי: ושמואל ראה את-שאול
 ויהיה ענהו הנה האיש אשר אמרתי אליך זה יעצר
 18 בעמי: ויגש שאול את-שמואל בתוך השער ויאמר
 19 הנדדהנא לי אי זה בית הראה: וישן שמואל את-
 שאול ויאמר אנכי הראה עלה לפני הפמה ואכלתם עמי
 היום ושלתתך בפקר וכל אשר בלבבך אגיד לך:
 ולא תנות האבדות לך היום שלשת הימים אלהתשם כ
 את-לבך להם פי נמצאו ולמי בלחמדת ישראל הלא
 לו

- 7 און שאול האָט געזאָגט צו זיין יונג : אַז מיר וועלען אהין געהן וואָס ווע-
לען מיר ברענגען צו דעם מאַן ? דען די שפּייז איז אויסגענאַנגען פון
אונזערע (כלים) געפעס, און מיר האָבען קיין געשאַנק ניט צו ברענגען
צו דעם געטליכען מאַן. וואָס האָבען מיר מיט אונז ?
- 8 און דער יונג האָט נאָך אַ מאָל געענטפערט שאול'ן און ער האָט געזאָגט :
זעה דאָך, עס געפינט זיך אין מיין האַנד אַ פערטעל שקל זילבער, דאָס
וועל איך געבען דעם געטליכען מאַן, דאָס ער זאָל אונז זאָגען וועגען
(דעם צוועק פון) אונזער וועג.
- 9 (פאַרצייטען ביי ישראל ; אַז איינער איז געגאַנגען גאָט צו פאַרשען,
האָט ער געזאָגט : לאָמיר געהען צו דעם זעהער, דען וואָס מען רופט
היינט אַ נביא, איז פאַרצייטען גערופען געוואָרען אַ זעהער.)
- 10 און שאול האָט געזאָגט צו זיין יונג : דיין פאַרשלאַג איז גוט, קום
לאָמיר געהען, און זיי זיינען געגאַנגען צו דער שטאָדט, אין וועלכער דער
געטליכער מאַן איז געווען.
- 11 אַלס זיי זיינען אַרויפגעשטיגען צו דעם אַרויפגאַנג פון דער שטאָדט,
האָבען זיי אָנגעטראַפּען יונגע מעדכענס וואָס זיינען אַרויסגענאַנגען
וואַסער צו שטעפּן, און זיי האָבען צו זיי געזאָגט : איז דאָ פאַרהאַנדען
דער זעהער ?
- 12 און זיי האָבען זיי געענטפערט און געזאָגט : ער איז דאָ, זעה, ער איז
פאַר דיר, אייל אַלזאָ, דען היינט איז ער געקומען (פון זיין רייזע) נאָך
דער שטאָדט, דען דאָס פּאָלק האַלט היינט אַן אָפּפער מאָהלצייט אויף
דער במה (אויפ'ן הויכען אָרט).
- 13 ווען איהר וועט אַריינקומען אין די שטאָדט וועט איהר איהם גלייך טרע-
פען איידער ער וועט אַרויפגעהען אויף דער במה צו עסען, דען דאָס
פּאָלק עסט ניט ביז ער קומט, דען ער בענשט דאָס אָפּפער מאָהלצייט.
נאָכהער עמען די געלאַדענע, און אַצונד געהט אַרויף, דען איהר וועט איהם
געוויס טרעפען.
- 14 און זיי זיינען אַרויפגענאַנגען אין די שטאָדט, און ווען זיי זיינען גע-
קומען אין דער מיטע פון דער שטאָדט, ערשט שמואל קומט זיי אַנט-
געגען, אום אַרויפצוגעהען צו דער במה.
- 15 און גאָט האָט אפּענבאַרט דעם אויער פון (פאַראַוויסגעזאָגט צו) שמואל,
נאָך איין טאָג אַיידער שאול איז געקומען, דיעזע ווערטער :
- 16 מאָרגען צו דיעזער צייט וועל איך צו דיר שיקען אַ מאַן פון דעם לאַנד
בנימין, און דו זאָלסט איהם זאַלבען פאַר אַ פירשט איבער מיין פּאָלק
ישראל, און ער וועט העלפען מיין פּאָלק פון דער האַנד פון די פּלשתיים ;
דען איך האָב געזעהען דעם עלענר פון מיין פּאָלק ; דען זיין געשריי
איז צו מיר געקומען.
- 17 און ווען שמואל האָט געזעהען שאול, האָט גאָט איהם אָנגעשפּראַכען :
זעה נאָך, היער איז דיעזער מאַן, וואָס איך האָב צו דיר געזאָגט ; דיע-
זער זאָל געוועלטיגען איבער מיין פּאָלק.
- 18 און שאול האָט בעגענענט שמואל'ן אין דער מיטען פון דעם טהויער, און
ער האָט געזאָגט : זאָג דאָך מיר, וואו איז דאָס הויז פון דעם זעהער ?
- 19 און שמואל האָט געענטפערט שאול'ן און האָט געזאָגט : איך בין דער
זעהער ; געה אַרויף פאַר מיר צו דער במה, און איהר וועט היינט שפּייז
זען מיט מיר, און אין דער פריה וועל איך דיך אַוועקשיקען, און אַלעס
וואָס איז אין דיין (האַרצען) וועל איך דיר זאָגען.
- 20 און וועגען די אייזעלינען וועלכע זיינען דיר פּערלאָרען געגאַנגען, שוין
היינט דריי טעג, בעקיימער זיך גאָר ניט. דען זיי זיינען געפונען געוואָרען.

21 לך ולכל בית אבך: ויען שאול ויאמר הלא כך
 ימיני אנכי מקמני שבטי ישראל ומשפחתי הצעודה
 מפל-משפחות שבטי בנימן ולמה דברת אלי בדבר
 22 הנה: ויבך שמואל את-שאול ואת-נערו ויביאם לשפחה
 ויהן להם מקום בראש הפרואים והמה בשלשם איש:
 23 ויאמר שמואל לפסח הנה את-המנה אשר נתתי לך
 24 אשר אמרתי אליך שים אתה עמך: ויהם הפסח את-
 השוק והעליה וישם | לפני שאול ויאמר הנה הנשאר
 שים-לפניך אבל כי למועד שמור-לך לאמר העם
 25 כה בראתי ויאלל שאול עם-שמואל ביום ההוא: ויירד
 26 מהבמה העיר וידבר עם-שאול על-הנג: וישפמו ויהי
 בעלות השחר ויקרא שמואל אל-שאול הנה לאמר
 קומה ואשלחך ויקם שאול ויצאו שניהם הוא ושמואל
 27 החוצה: המה וירדו בקצה העיר ושמואל אמר אל-
 שאול אמר לעזר ויעבר לפנינו ויעבר ואתה עמד ביום
 ואשמיעך את-דבר אלהים:

CAP. X.

א ויבך שמואל את-פך השמן ויצק על-ראשו וישקרו
 2 ויאמר הלא פי-משחה יהנה על-נחלתו לנגיד: בלבכתך
 היום מעמדי ומצאת שני אנשים עם-קבורת רחל בנבול
 בנימן בצלצח ואמרו אליך ומצאו האתנות אשר הלכת
 לבלש והנה נפש אביך את-דברי האתנות וראג לכם
 3 לאמר מה אעשה לבני: והלפת משם והלאה ובאת
 עד-אלון תבור ומצאוך שם שלשה אנשים עלים אל-
 האלהים בית-אל אחד נשא | שלשה גדיים ואחד נשא
 4 שלשת פפרות להם ואחד נשא נבל-יון: ושאלו לך
 ה לשלום ונתנו לך שתיל-להם ולקחת מידם: אחר כן

תבוא

- און צו וועמען איז דאָס גאַנצע פּראַכט פון ישראל? געוויס צו דיר און צו דעם גאַנצען הויזגעזינד פון דיין פּאָטער.
- 21 און שאול האָט געענטפערט און געזאָגט: בין איך ניט פון בנימין, פון די קלענסטע שבטים פון ישראל, און איז ניט מיין פאַמיליע די קלענסטע פון די אַלע פאַמיליעס פון שבט בנימין? און וואָרום דען רעדסט דו צו מיר אזא זאך?
- 22 און שמואל האָט גענומען שאול'ן און זיין יונג, און ער האָט זיי אַריינגעבראַכט אין צימער, און ער האָט זיי געגעבען א פּלאַץ אויבען אָן ביי די געלאָדענע, וועלכע זיינען געווען אונגעפעהר דרייסיג מאָן.
- 23 און שמואל האָט געזאָגט צו דעם קוכער: גיעב אַהער דעם טהייל וואָס איך האָב דיר געגעבען, און פון וועלכעס איך האָב צו דיר געזאָגט: לעג עס אוועק ביי דיר.
- 24 און דער קוכער האָט אויפגעהויבען דאָס שולטער שטיק און וואָס אויף איהם, און ער האָט עס פּאַרגעלעגט פאַר שאול'ן; און ער (שמואל) האָט געזאָגט: זעה, דאָס איבערגעבליעבענע, לעג עס פאַר דיר און עס, דען צו די בעשטימטע צייט איז דאָס געווען כּעהאַלטען פאַר דיר; (איך האָב עס געזאָגט צום קוכער) ווען איך האָב דאָס פּאַלק אַיינגעלאָדען; און שאול האָט געגעסען מיט שמואל'ן דעם זעלביגען טאָג.
- 25 און זיי זיינען אַראָבגעקומען פון דער במה אין די שטאָדט, און ער האָט גערעדט מיט שאול'ן אויף דעם דאָך.
- 26 און זיי זיינען פריה אויפגעשטאַנען; און עס איז געווען ווען דער מאָרר געשטערען איז אויפגעגאַנגען, האָט שמואל גערופען שאול'ן אויף דעם דאָך, און ער האָט געזאָגט: שמעה אויף, און איך וועל דיר בעגלייטען. און שאול איז אויפגעשטאַנען, און זיי ביידע, ער און שמואל, זיינען אַרויסגעגאַנגען אויף דער נאַס.
- 27 אַלס זיי זיינען אַראָבגעקומען צו דעם ברעג פון דער שטאָדט, האָט שמואל געזאָגט צו שאול: זאָג צו דעם יאָג, דאָס ער זאָל געהן פאַראויס אונז, דו אָבער בלייב דאָ שמעהן, און איך וועל דיר מאַכען הערען די רייד פון גאָט. און ער (דער יונג) איז אוועק פאַראויס.

קאַפיטעל י

- 1 און שמואל האָט גענומען א קרוג אויל, און ער האָט געגאַסען אויף זיין (שאול'ס) קאַפּ, און ער האָט איהם געקוישט און האָט געזאָגט: זעה, גאָט האָט דיר געזאַלכט אַלס א פירשט איבער זיין ערבטהייל (פּאַלק).
- 2 ווען דו וועסט היינט פון מיר אַוועקגעהן וועסטו טרעפען צוויי מענער ביי רחל'ס קבר, אן דער גרענעץ אין בנימין, פון צלצח. און זיי וועלען צו דיר זאָגען: די אייזעליגען וועלכע דו ביזט געגאַנגען זוכען זיינען געפונען געוואָרען; און זעה, דיין פּאָטער האָט פּערלאָזען די זאך (זאָרג) וועגען די אייזעליגען און ער ייאָרגט וועגען אייך, ער זאָגט, וואָס זאָל איך טהאָן וועגען מיין זוהן?
- 3 און דו וועסט פאַרבייגעהן פון דאָרט ווייטער, און דו וועסט אַנקומען צו דעם פלוין פון תבור, און דאָרט וועלען דיר טרעפען דריי מענשען וועלכע געהען ארויף צו גאָט נאָך בית-אל: איינער טראָגט דריי זיקעלאַך, און איינער טראָגט דריי לאַבענס ברויט, און איינער טראָגט א קרוג וויין.
- 4 און זיי וועלען דיר געריסען מיט שלום, און זיי וועלען דיר געבען צוויי ברויטען, און דו זאָלסט עס נעהמען פון זיי.
- 5 נאַכהער וועסטו קומען צו גבעתי, די שטאָדט פון גאָט, וואו די מיליטער

תבוא אל־נבעת האלהים אשר־שם נצבי פלשתים
 ויהי כבאך שם העיר ופגעת חבל נבאים ירדים מהבמה
 ולפניהם גבל ותף וחקליל וכנור והמה מתנבאים:
 6 וצלחה עליך רוח דוה והתנבית עמם ונהפכת לאיש
 אחר: והזה כי תבאינה האתת האלה לך עשה לך
 7 אשר־תמצא ידך כי האלהים עמך: וירדת לפני הגלגל
 והנה אנכי ירד אליך להעלות עלות לזבח זבחי שלמים
 שבעת ימים תוחל עד־בואי אליך והודעתי לך את
 8 אשר תעשה: והזה כהפנתו שכמו ללכת מעם שמואל
 9 והפך־לו אלהים לב אחר ויבאו כל־האתת האלה
 ביום ההוא: ויבאו שם הנבעתה והנה חבל־נבאים
 לקראתו ותצלח עליו רוח אלהים ויתנבא בתוכם:
 11 ויהי כל־יודעו מאת־מול שלשם ויראו והנה עס־נבאים
 נבא ויאמר העם איש אל־רעהו מהזה הנה לבדקיש
 12 הגם שאול בנבאים: ויען איש משם ויאמר ומי אביהם
 על־פן היתה למשל הגם שאול בנבאים: ויכל
 13 מהתנפות ויבא הבמה: ויאמר דוד שאול אליו ואל־
 14 נשרו אן הלכתם ויאמר לבקש את־האתנות ונראה כי
 15 אין ונבוא אל־שמואל: ויאמר דוד שאול הנידה־נא
 16 לי מה־אמר לגם שמואל: ויאמר שאול אל־דודו הנה
 הניד לנו כי נמצאו האתנות ואת־דבר המלוכה לא־הניד
 17 לו אשר אמר שמואל: ויצעק שמואל את־העם
 18 אליהוה המצפה: ויאמר אל־בני ישראל כה־אמר
 והזה אלהי ישראל אנכי העליתי את־ישראל ממצרים
 ואציל אתכם מיד מצרים ומיד כל־הממלכות הלחצים
 19 אתכם: ואתם היום מאסתם את־אלהיכם אשר־הוא
 מושיע לכם מפל־רעותיכם וצרתיכם ותאמרו לו כי
 מלך

- בעאמטע פון די פלשתים שמעהען, און עס וועט זיין דאָס ווען דו וועסט
אָנקומען אין די שטאָדט וועסטו בעגעגענען אַ קאָמפּאַניע פון נביאים,
וועלכע קומען אַראָב פון דער במה, און זיי האַלטען פאַר זיך פּירלען,
פּוּיקען, פּלעטהען און האַרפען און זיי זאָגען נביאות.
- 6 און דער גייסט פון גאָט וועט אַרויפגעהען אויף דיר, און דו וועסט נביאות
זאָגען מיט זיי, און דו וועסט אַן אַנדער מענש ווערען.
- 7 און עס וועט געשעהען אַז דיעזע צייכענס וועלען צו דיר קומען, דאָן
קענסטו טהאָן אַלעס וואָס דיין האַנד וועט געפינען, (וואָס דו פּערלאַנגסט)
דען גאָט איז מיט דיר.
- 8 און דו זאָלסט אַראָבגעהען פאַר מיר נאָך גלגל, און זעה, איך וועל צו
דיר אַראָבקומען אויפברענגען גאַנץ־אַפּפּער, און צו שלאַכטען פּריעד־
אַפּפּער, זיעבען טעג זאָלסטו וואַרטען ביז איך וועל צו דיר קומען, און
איך וועל דיר לאָזען וויסען וואָס דו זאָלסט טהאָן.
- 9 און עס איז געווען ווען ער האָט אָבגעקעהרט זיין שולטער אַוועקצוגעהן
פון שמואל, אזוי האָט גאָט צו איהם געגעבען איין אַנדערעס האַרץ ;
און אַלע דיעזע צייכענס זיינען אָנגעקומען אין דעם זעלביגען סאָג.
- 10 און אַלס זיי זיינען אָנגעקומען אין גבעה, ערשט אַ קאָמפּאַניע פון
נביאים זיינען צו איהם אַנטגעגען געקומען, און דער גייסט פון גאָט איז
געקומען איבער איהם, און ער האָט נביאות געזאָגט צווישען זיי.
- 11 און עס איז געווען דאָס יעדער ווער עס האָט איהם געקענט פון פּריהער,
ווי זיי האָבען געזעהען דאָס ער זאָגט נביאות מיט די נביאים, האָט דאָס
פּאָלק געזאָגט איינער צו דעם אַנדערען : וואָס איז דען געוואָרען צו
דעם זוהן פון קיש ? איז דען אויך שאול צווישען די נביאים ?
- 12 דאָרויף האָט איינער פון דאָרטען געענטפּערט און געזאָגט : און ווער
איז זייער פּאָטער ? דאָריבער איז עס געוואָרען אַ שפּריכוואָרט :
איז אויך שאול צווישען די נביאים. ?
- 13 און ווען ער האָט אויפגעהערט צו זאָגען נביאות, איז ער דאָן געקומען
צו דער במה.
- 14 און שאול'ס אַנקעל האָט צו איהם און צו זיין יונג געזאָגט : וואו זייט
איהר געגאַנגען ? און ער האָט געזאָגט : צו זוכען די אייזעלינען ;
און ווען מיר האָבען געזעהען דאָס זיי זיינען ניט דאָ, זיינען מיר געגאַנגען
צו שמואל.
- 15 און שאול'ס אַנקעל האָט געזאָגט : זאָג מיר דאָך, וואָס האָט שמואל
צו אייך געזאָגט ?
- 16 און שאול האָט געזאָגט צו זיין אַנקעל : ער האָט צו אונז געזאָגט :
די אייזעלינען זיינען געפונען געוואָרען, אָבער וואָס אַנבעטרעפט די
רעניערונג פון וועלכעס שמואל האָט צו איהם גערעדט, האָט ער איהם
ניט געזאָגט :
- 17 און שמואל האָט פּערזאַמעלט דאָס פּאָלק צו גאָט נאָך מצפה.
- 18 און ער האָט געזאָגט צו די קינדער פון ישראל : אזוי זאָגט גאָט, דער
גאָט פון ישראל : איך האָב אַרויפגעבראַכט ישראל פון מצרים, און איך
האָב אייך גערעטעט פון די האַנד פון מצרים, און פון די האַנד פון אַלע
קעניגרייכע וואָס האָבען אייך אונטערדריקט.
- 19 איהר אָבער האָט היינט פּעראַכטעט אייער גאָט וואָס האָט אייך געהאַלפּען
פון אייערע אַלע ליידען און נויטהען, און איהר האָט צו איהם געזאָגט :

מֶלֶךְ תָּשִׂים עֲלֵינוּ וְעַתָּה הִתְיַצְבוּ לִפְנֵי יְהוָה לִשְׁכַּמְתֶּם
 כ וְלֹא לְפִיכֶם: וַיִּקְרַב שְׁמוּאֵל אֶת כָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכְּדוּ
 21 שֶׁבֶט בְּנֵימִן: וַיִּקְרַב אֶת־שֶׁבֶט בְּנֵימִן לְמִשְׁפַּחְתּוֹ וְתִלְכְּדוּ
 מִשְׁפַּחַת הַמַּטְרֵי וַיִּלְכְּדוּ שְׂאִיל בְּדִקְלוֹשׁ וַיִּבְקְשׂהוּ וְלֹא
 22 נִמְצָא: וַיִּשְׁאַל־עוֹד בִּיהוָה הַבָּא־עוֹד הֲלֵם אִישׁ
 23 וַיֹּאמֶר יְהוָה הַנְּהִיָּהוּא נִחָא אֶל־הַכֹּהֲלִים: וַיִּרְצֻוּ וַיִּקְחֵהוּ
 מִשֵּׁם וַיִּתְיַצַּב בְּתוֹךְ הָעָם וַיִּגְבֹּה מִכָּל־הָעָם מִשְׁכַּמוֹ
 24 וּמַעְלָה: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־הָעָם הֲרֵאִיתֶם אֲשֶׁר
 בְּחָרְפוֹ יְהוָה כִּי אֵין כָּמֹהוּ בְּכָל־הָעָם וַיִּרְעוּ כָּל־הָעָם
 כה וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ: וַיְדַבֵּר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אֶת
 מִשְׁפַּט הַמְּלָכָה וַיִּכְתֹּב בְּסֵפֶר וַיִּנַּח לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁלַח
 26 שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ: וְגַם־שְׂאִיל הִלְךְ לְבֵיתוֹ
 27 גִּבְעַתָּה וַיִּלְכְּו עִמּוֹ הַחִיל אֲשֶׁר־נָנַע אֱלֹהִים בְּלִבָּם: וּבְנֵי
 בְלִיעֵל אָמְרוּ מַה־יִּשְׁעֵנוּ זֶה וַיִּבְהֻהוּ וְלֹא־הִבְיָאוּ לוֹ מִנְחָה
 וַיְהִי כַּמְּחִירִישׁ:

י"א CAP. XI.

א וַיֵּצֵל נָחָשׁ הָעֲמוּנִי וַיַּחַן עַל־יְבוּשׁ גִּלְעָד וַיֹּאמְרוּ כָּל־
 2 אַנְשֵׁי יְבוּשׁ אֶל־נָחָשׁ כִּרְתִּילֵנוּ בְרִית וְנַעֲבֹדְךָ: וַיֹּאמֶר
 אֲלֵיהֶם נָחָשׁ הָעֲמוּנִי בּוֹאֵת אֲכַרְוֹת לָכֶם בְּנִקּוֹד לָכֶם כָּל־
 3 עֵין יָמִין וְשִׁמְתִיהָ חֲרָפָה עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
 וְכֵנִי יְבוּשׁ חֲרָף לָנוּ שִׁבְעַת יָמִים וְנִשְׁלַחֲהָ מִלְּאֲכִים כָּכֵל
 גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְאִם־אֵין מוֹשִׁיעַ אֹתֵנוּ וַיַּעֲזֵנוּ אֵלֶיךָ:
 4 וַיָּבֹאוּ הַמְּלֹאכִים גִּבְעַת שְׂאִיל וַיְדַבְּרוּ הַדְּבָרִים בְּאָזְנוֹ
 ה הָעָם וַיִּשְׂאוּ כָל־הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ: וְהָיָה שְׂאִיל בָּא
 אַחֲרָי תִּבְקֹר מִן־הַשָּׂדֶה וַיֹּאמֶר שְׂאִיל מַה־לָּעָם כִּי יִבְכּוּ
 6 וַיִּסְפְּרוּלוֹ אֶת־דְּבָרֵי אַנְשֵׁי יְבוּשׁ: וַתַּעֲלֶה רוּחַ־אֱלֹהִים
 עַל־שְׂאִיל בְּשִׁמְעוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּחַד אִפּוֹ מְאֹד:

וַיִּקַּח

- נאך א קעניג מוזטו איבער אונז זעצען, און יעצט, שטעלט אייך פאר גאט
 נאך אייערע שבטים און נאך אייערע טויזענדער.
- 20 און שמואל האָט געמאַכט גענעהענען אַלע שבטים פון ישראל, און דאָס
 גורל איז אויסגעפאלען אויף דעם שבט בנימין.
- 21 און ער האָט געמאַכט גענעהענען דעם שבט בנימין נאָך זיינע פאַמיליעס
 נאָך, און עס איז אויסגעפאלען אויף די פאַמיליע מטרי; און ענדליך
 האָט עס געטראַפען אויף שאול דעם זוהן פון קיש, און זיי האָבען איהם
 געזוכט, אָבער ער איז (דאָרט) ניט געפונען געוואָרען.
- 22 און זיי האָבען נאָך אַ מאָל געפרעגט ביי גאָט: איז נאָך יעמאַנד געקומען
 היער? און גאָט האָט געזאָגט: זעה, ער בעהאַלט זיך צווישען די גע-
 פעק.
- 23 און זיי זיינען געלאָפּען און האָבען איהם פון דאָרט גענומען, און ווען
 ער האָט זיך געשטעלט צווישען דעם פּאָלק, איז ער העכער געווען פון דעם
 גאַנצען פּאָלק, פון זייער שולטער אָן און אריבער.
- 24 און שמואל האָט געזאָגט צו דעם גאַנצען פּאָלק: האָט איהר געזעהען
 דעם וועלכען גאָט האָט אויסערוועהלט? ווירקליך, קיינער אין דעם
 גאַנצען פּאָלק איז ניט זיין גלייכען, און דאָס גאַנצע פּאָלק האָט אויפגע-
 הויבען אַ פריידענגעשריי, און זיי האָבען געזאָגט: דער קעניג זאָל לעבען.
- 25 און שמואל האָט גערעדט צו דעם פּאָלק די געזעץ פון דער רעגירונג,
 און ער האָט עס איינגעשריעבען אין אַ בוך, און ער האָט עס אַוועק
 געלעגט פאַר גאָט; און שמואל האָט דאָס גאַנצע פּאָלק אַוועקגעשיקט,
 יעדערן נאָך זיין הויז.
- 26 און אויך שאול איז געגאַנגען נאָך זיין הויז נאָך גבעה, און מיט איהם זיי-
 נען געגאַנגען די בראַווע לייט, וועלכע, אין זייער האַרץ האָט געגרייכט
 דאָס וואָרט פון גאָט.
- 27 אָבער די ניעדערטרעכטיגע לייט האָבען געזאָגט: וואָס וועט אונז דיעזער
 העלפען? און זיי האָבען איהם פּעראַכטעט, און זיי האָבען איהם ניט
 געבראַכט אַ געשענק, אָבער ער האָט זיך געמאַכט שווייגענדיג.

קאָפיטעל יא

- 1 און נחש, דער עמוני, איז אַרויפגעגאַנגען און ער האָט בעלאַגערט יביש
 גלעד, און אַלע לייטע פון יביש האָבען געזאָגט צו נחש: שליעס מיט
 אונז אַ בונד, און מיר וועלען דיר דיענען.
- 2 און נחש דער עמוני האָט צו זיי געזאָגט: אונטער דיעזען בעדינגונג
 וועל איך מיט אייך שליעסען אַ בונד; ווען מען זאָל אויסשטעכען יעד-
 דערען פון אייך דאָס רעכטע אויג, און איך וועל דאָס מאַכען אַ שאַנד
 אויף גאַנץ ישראל.
- 3 און די עלטסטע פון יביש האָבען געזאָגט צו איהם: לאָז אונז אָב זיעבען;
 טעג און מיר וועלען שיקען שלוחים אין אַלע גרענעצען פון ישראל, און
 ווען עס וועט אונז קיינער ניט העלפען, דאָן וועלען מיר אַרויסקומען צו
 דיר.
- 4 און די שלוחים זיינען געקומען נאָך גבעת שאול, און זיי האָבען גערעדט
 דיעזע רייד פאַר די אַויערען פון דעם פּאָלק, און דאָס גאַנצע פּאָלק האָ-
 בען אויפגעהויבען זייער שטים און זיי האָבען געוויינט.
- 5 און זעה, שאול איז געקומען הינטער די רינדער פון דעם פעלד, און
 שאול האָט געזאָגט: וואָס איז געשעהען דאָס פּאָלק דאָס זיי וויינען?
 און מען האָט איהם דערצעהלט די רייד פון די לייטע פון יביש.
- 6 און גאָט'ס נייסט איז פלוצלונג ערשיענען אויף שאול'ן ווען ער האָט
 דערהערט דיעזע ווערטער, און עס האָט איהם זעהר געערגערט.

- 7 וַיִּקַּח צֶמֶד בְּקָר וַיִּנְתְּחֵהוּ וַיִּשְׁלַח בְּכָל־גִּבּוֹל יִשְׂרָאֵל
 בְּיַד הַמְּלָאכִים | לֵאמֹר אֲשֶׁר אֵינְנו יָצֵא אַחֲרֵי שְׂאוּל
 וְאַחַר שְׂמוּאֵל כִּי יַעֲשֶׂה לְבַקְרֵנו וַיִּפֹּל פַּחַד־יְהוָה עַל־
 8 הָעָם וַיֵּצְאוּ כְּאִישׁ אֶחָד׃ וַיִּפְקְדֵם בְּבוֹק וַיִּדְּעוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 9 שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְאִישׁ יְהוּדָה שְׁלֹשִׁים אֶלֶף׃ וַיֹּאמְרוּ
 לְמְלָאכִים הַבָּאִים כִּי תֹאמְרוּן לְאִישׁ יָבִישׁ גִּלְעָד מֶחָר
 תִּדְוֶה לָכֶם תְּשׁוּעָה בְּחַם הַשָּׁמֶשׁ וַיָּבֹאוּ הַמְּלָאכִים וַיִּגְדּוּ
 לְאִנְשֵׁי יָבִישׁ וַיִּשְׁמְחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אִנְשֵׁי יָבִישׁ מֶחָר נֵצַא
 11 אֵלֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָנוּ כְּכָל־הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם׃ וַיְהִי מִמְּחֻרָת
 וַיִּשֶׁם שְׂאוּל אֶת־הָעָם שְׁלֹשָׁה רְאִשִׁים וַיָּבֹאוּ בְּתוֹךְ־
 הַמַּחֲנֶה בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֶּקֶר וַיָּבֹאוּ אֶת־עֲמוֹן עַד־חַם הַיּוֹם וַיְהִי
 12 הַנְּשָׂאִים וַיִּפְצּוּ וְלֹא נִשְׂאָרוּ־בָם שְׁנַיִם יְחָד׃ וַיֹּאמֶר הָעָם
 אֶל־שְׂמוּאֵל מִי הָאִמֵּר שְׂאוּל יִמְלֶךְ עָלֵינוּ תֵּנוּ הָאִנְשִׁים
 13 וְנִמְיָתָם׃ וַיֹּאמֶר שְׂאוּל לֹא־יוֹמֵת אִישׁ בֵּינֵם הַיּוֹם כִּי הַיּוֹם
 14 עָשׂוּ־יְהוָה תְּשׁוּעָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֶל־
 15 הָעָם לָבוּ וְנִלְכְּהָ הַגִּלְגָּל וְנַחֲדַשׁ שֵׁם הַמְּלוּכָה׃ וַיִּלְכוּ כָּל־
 הָעָם הַגִּלְגָּל וַיִּמְלְכוּ שֵׁם אֶת־שְׂאוּל לִפְנֵי יְהוָה בְּנִלְגָל
 וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם זִבְחִים שְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַח שֵׁם שְׂאוּל
 וְכָל־אִנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל עַד־מָאֵד׃

CAP. XII. י"ב

י"ב

- * וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה שָׁמַעְתִּי בְּקַלְכֶם לְכָל־
 אֲשֶׁר־אָמַרְתֶּם לִי וְאִמְלֶכְךָ עָלֵיכֶם מֶלֶךְ׃ וַעֲתָה הִנֵּה
 2 הַמֶּלֶךְ | מִתְהַלֶּךְ לִפְנֵיכֶם וְאֲנִי זָקֵנְתִי וְשִׁבְתִּי וְכַנֵּי הַנֶּגֶם
 אֲתַכֶּם וְאֲנִי הִתְהַלַּכְתִּי לִפְנֵיכֶם מִנְעֲרֵי עַד־בַּיּוֹם הַזֶּה׃
 3 הֲנִנִי עֲנֵי בִי נֶגֶד יְהוָה וְנֶגֶד מִשִׁיחוּ אֶת־שׂוֹר | מִי לִקְחֹתִי
 וְחָמֹר מִי לִקְחֹתִי וְאֶת־מִי עֲשִׂקְתִּי אֶת־מִי רָצוּתִי וּמִי־
 4 מִי לִקְחֹתִי כִּפֹּר וְאֵעֲלִים עֵינַי בּוֹ וְאֲשִׁיב לָכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ

לֹא

- 7 און ער האָט גענומען איין פּאָאר רינדער, און ער האָט זיי צושניטען, און ער האָט זיי אַהינגעשיקט דורך די שלוחים אין אַלע גרענעצען פון ישראל, און ער האָט געלאָזט זאָגען : דער וואָס געהט ניט אַרויס נאָך שאול און נאָך שמואל (צום שטרייט), זאָל אַזוי געטהאָן ווערען צו זיינע רינדער. און די פורכט פון גאָט איז געפאַלען איבער דעם פּאָלק, און זיי זיינען אַרויסגעגאַנגען ווי איין מאַן.
- 8 און ער האָט זיי געזעהלט אין בוק, און די קינדער פון ישראל זיינען געווען דריי הונדערט טויזענד, און די מענער פון יהודה דרייסיג טויזענד.
- 9 און זיי האָבען געזאָגט צו די שלוחים וואָס זיינען געקומען : אַזוי זאָלט איהר זאָגען צו די איינוואָהנער פון יביש גלעד : מאַרגען ווען די זונן איז היים, (אין מיטען טאָג) וועט צו אייך זיין אַ הילף, און די שלוחים זיי נען געקומען און האָבען עס אָנגעזאָגט צו די מענער פון יביש, און דיעזע האָבען זיך געפרעהט.
- 10 און די מענער פון יבש האָבען געזאָגט (צו נחש) : מאַרגען וועלען מיר צו אייך אַרויסגעהען, און איהר זאָלט צו אונז טהאָן אַלעס וואָס עס איז אייך געפעהלען.
- 11 און עס איז געווען אַם מאַרגען האָט שאול צוטהיילט דאָס פּאָלק אין דריי אבטהיילונגען, און זיי זיינען געקומען אין דעם מיטען פון דעם לאַגער (פון נחש) אין דער מאַרגען-וואַכע, און זיי האָבען געשלאָגען עמון ביז אין מיטען טאָג (דער טאָג איז היים געוואָרען) ; און די איבערגעבליע-בעע זיינען צושפּרייט געוואָרען. און עס זיינען ניט איבערגעבליעבען פון זיי צוויי צוזאַמען.
- 12 און דאָס פּאָלק האָט געזאָגט צו שמואל : ווער איז דער יעניגער וואָס האָט געזאָגט : זאָל שאול איבער אונז רעגירען ? ברענגט אהער יענע מענער און מיר וועלען זיי טוידטען.
- 13 אָבער שאול האָט געזאָגט : עס זאָל קיינער ניט געטוידט ווערען דעם היינטיגען טאָג, דען היינט האָט גאָט געטהאָן אַ הילף אין ישראל.
- 14 און שמואל האָט געזאָגט צו דעם פּאָלק : קומט, און מיר וועלען געהן נאָך גלגל און מיר וועלען דאָרט בענייען דעם וואַהל פון די קעניגרייך.
- 15 און דאָס גאַנצע פּאָלק איז אַהינגעגאַנגען נאָך גלגל, און זיי האָבען דאָרט געמאַכט שאול צום קעניג, פאַר גאָט אין גלגל, און זיי האָבען דאָרט גע-שלאַכט שלאַכט-אַפּפּער און פּריער-אַפּפּער פאַר גאָט. און שאול און אַלע לייטע פון ישראל האָבען זיך דאָרטען זעהר געפרעהט.
- קאַפיטעל יב**
- 1 און שמואל האָט געזאָגט צו גאַנץ ישראל : זעהט, איך האָב געהערט צו אייער שטים, אין אַלעס וואָס איהר האָט צו מיר געזאָגט, און איך האָב געקרוינט אַ קעניג איבער אייך.
- 2 און יעצט זעהט, דער קעניג געהט פאַר אייך, (איז אייער פיהרער), און איך בין אַלט און גרוי געוואָרען און מיינע זיהן זיינען מיט אייך און איך בין געווען אייער פיהרער פון מיין יוגענד אָן ביז צו דעם היינט טיגען טאָג.
- 3 זעהט, היער בין איך, צייגט נעגען מיר, אין די געגעווארט פון גאָט און אין געגעווארט פון זיין געזאַלכטען, וועמעס אָקס האָב איך ווען גע-נומען ? אָדער וועמעס אייזעל האָב איך גענומען ? און וועמען האָב איך בערויבט ? און וועמען האָב איך אונטערדריקט ? אָדער פון ווע-מענס האַנד האָב איך גענומען אויסקויפֿ-געלד, און איך האָב פאַרהיילען מיין אויג (זיך געמאַכט ניט וויסענדיג) ? — אויב אַזוי וועל איך עס אייך צוריקגעבען.

לֹא עֲשִׂקְתָנוּ וְלֹא רְצוּתָנוּ וְלֹא־לָקַחְתָּ מִיַּד־אִישׁ מְאוּמָה׃
 ה וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עַד יְהוָה בְּכֶם וְעַד מִשִּׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה
 6 כִּי לֹא מְצַאתֶם בְּיָדֵי מְאוּמָה וַיֹּאמֶר עַד׃ וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל
 אֶל־הָעָם יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־מִשְׁהַ וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֲשֶׁר
 7 הֶעֱלָה אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם׃ וְעַתָּה הִתְיַצְבוּ
 וְאִשְׁפְּטָה אֹתְכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֵת כָּל־צַדִּיקוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־
 8 עָשָׂה אִתְּכֶם וְאֶת־אֲבוֹתֵיכֶם׃ כַּאֲשֶׁר־בָּא יַעֲקֹב מִצְרַיִם
 וַיִּזְעַקוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־מִשְׁהַ וְאֶת־
 אַהֲרֹן וַיִּצְיֵאוּ אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם וַיְשִׁיבוּם בְּמִקְוֹם
 9 הַהוּא׃ וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְכְּרוּ אֹתָם בְּיַד
 סִיסְרָא שַׂר־צָבָא הַצּוֹר וּבְיַד־פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד מֶלֶךְ מִצְרַיִם
 י וַיִּלְחָמוּ בָּם׃ וַיִּזְעַקוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר הָטֹאנוּ כִּי עֲזַבְנוּ
 אֶת־יְהוָה וְנַעֲבַד אֶת־הַבְּעֻלִים וְאֶת־הָעִשְׁתָּרוֹת וְעַתָּה
 11 הֲצִילָנוּ מִיַּד אִיֲבֵינוּ וְנַעֲבֹדָךְ׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יִרְבֵּעֵל
 וְאֶת־בֶּרֶן וְאֶת־יִפְתָּח וְאֶת־שְׂמוּאֵל וַיִּצֵּל אֹתְכֶם מִיַּד
 12 אִיֲבֵיכֶם מִסָּבִיב וַתִּשְׁבוּ בְּטַח׃ וַתֵּרְאוּ כִּי נָחַשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־
 עַמּוֹן בָּא עֲלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ לִי לֹא כִּי־מֶלֶךְ יִמְלֹךְ עָלֵינוּ
 13 וַיְהוֶה אֱלֹהֵיכֶם מִלְּכֶכֶם׃ וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
 בַּחֲרַתֶּם אֲשֶׁר שָׁאַלְתֶּם וְהִנֵּה נָתַן יְהוָה עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ׃
 14 אִם־תִּירְאוּ אֶת־יְהוָה וְעַבַדְתֶּם אוֹתוֹ וּשְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלוֹ וְלֹא
 תִמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וְהִיתֶם גַּם־אִתָּם וְגַם־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־
 15 מֶלֶךְ עֲלֵיכֶם אַחֵר יְהוֶה אֱלֹהֵיכֶם׃ וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ בְּקוֹל
 יְהוָה וּמְרִיתֶם אֶת־פִּי יְהוָה וְהָיְתָה יַד־יְהוָה בְּכֶם
 16 וּבְאֲבוֹתֵיכֶם׃ גַּם־עַתָּה הִתְיַצְבוּ וּרְאוּ אֶת־הַדָּבָר הַגָּדוֹל
 17 הַזֶּה אֲשֶׁר יְהוֶה עָשָׂה לְעֵינֵיכֶם׃ הֲלוֹא קִצְרֵי־הַחֲטָיִם
 הַיּוֹם אֶקְרָא אֶל־יְהוָה וַיִּתֵּן לָלוֹת וּמָטָר וּדְעוּ וּרְאוּ כִּי־
 רַעַתְכֶם רַבָּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם בְּעֵיני יְהוָה לְשִׂאול לְכֶם
 מֶלֶךְ

- 4 און זיי האָבען געזאָגט : דו האָסט אונז ניט בערויבט, און דו האָסט אונז
ניט אונטערדריקט, און דו האָסט ניט גענומען פון קיינעם'ס האַנד דאָס
מינדעסטע.
- 5 און ער האָט צו זיי געזאָגט : גאָט איז געגען אייך אַן עדות, און זיין געד
זאָלבער איז דעם היינטיגען טאָג אַן עדות, דאָס איהר האָט ניט געפֿור
נען אין מיין האַנד דאָס מינדעסטע, און דאָס פּאָלק האָט געזאָגט :
ער איז אַן עדות.
- 6 און שמואל האָט געזאָגט צו דעם פּאָלק : (אַן עדות איז) גאָט וועלכער
האָט בעשאַפען משה און אהרן, און וועלכער האָט אַרויפגעבראַכט אייערע
עלטערען פון דעם לאַנד מצרים.
- 7 און יעצט שטעלט אייך, און איך וועל זיך דורכרעדען מיט אייך פאר
גאָט, וועגען די אַלע גערעכטיגקייט פון גאָט וואָס ער האָט געטהאָן צו
אייך און צו אייערע עלטערן.
- 8 ווען יעקב איז געקומען נאָך מצרים, האָבען אייערע עלטערן געשריען צו
גאָט, דאָ האָט גאָט געשיקט משה און אהרן און זיי האָבען אייערע עלטערן
אַרויסגעבראַכט פון מצרים, און זיי האָבען זיי בעזעצט אין דיעזען אָרט.
- 9 אָבער זיי האָבען פּערגעסען דעם הערר זייער גאָט, דאָרום האָט ער זיי
איבערגעגעבען אין די האַנד פון סיסרא, דעם הערשאַרען פיהרער פון
חצור, און אין די האַנד פון די פּלשתים, און אין די האַנד פון דעם קעניג
פון מואָב, און זיי האָבען מיט זיי געשטריטען.
- 10 און זיי האָבען געשריען צו גאָט און האָבען געזאָגט : מיר האָבען געזיג
דיגט, דען מיר האָבען פּערלאָזען גאָט, און מיר האָבען געדיענט די
בעלים און די עשתרות, און יעצט רעט אונז פון די האַנד פון אונזערע
פיינד, און מיר וועלען נור דיר דיענען.
- 11 דאָן האָט גאָט געשיקט ירבעל און דעם ריכטער פון דן און יפתח און
שמואל, און ער (גאָט) האָט אייך גערעטעט פון די האַנד פון אייערע
פיינד רינגס אַרום, און איהר זייט געזעסען אין זיכערהייט.
- 12 אָבער ווען איהר האָט געזעהן דאָס נחש דער קעניג פון די קינדער פון
עמון איז קעגען אייך געקומען, דאָ האָט איהר צו מיר געזאָגט : נין,
נור אַ קעניג מוז איבער אונז רעגירען, ווען גאָט אייער גאָט איז אייער
קעניג.
- 13 און יעצט, היער איז דער קעניג וועלכען איהר האָט אויסערוועהלט, און
וועלכען איהר האָט פּערלאַנגט, און זעהט גאָט האָט איבער אייך געגעבען
אַ קעניג.
- 14 אויב איהר וועט פירכטען גאָט, און איהר וועט איהם דיענען, און געד
האָרען צו זיין שטים, און איהר וועט ניט איבערטרעטען דעם בעפעהל
פון גאָט ; דאָן וועט איהר, און אויך אייער קעניג וועלכער רעגירעט
איבער אייך, שטענדיג געהן אין גאָטס וועגען.
- 15 ווען איהר וועט אָבער ניט געהאָרען צו דעם שטים פון גאָט, און איהר
וועט איבערטרעטען דעם בעפעהל פון גאָט, אזוי וועט די האַנד פון גאָט
זיין קעגען אייך און אייערע פּאַרשטעהער.
- 16 אויך יעצט שטעלט אייך און זעהט די גרויסע זאך, וואָס גאָט וועט טהאָן
פאר אייערע אויגען,
- 17 איז ניט היינט ווייצענשניט ? איך וועל צו גאָט רופען, און ער וועט
געבען דונערן און רעגען, און (דאָדורף) זאָלט איהר דערקענען און זעהן
דאָס אייער אונרעכט איז גרויס אין די אויגען פון גאָט, וואָס איהר
האָט געטהאָן, דאָס איהר האָט פאר אייך פּערלאַנגט אַ קעניג.

- מלך: ויקרא שמואל אל־יהוה ויתן יהוה קלת ומשך
 ביום ההוא ויורא כל־העם מאד את־יהוה ואת־שמואל:
 ויאמרו כל־העם אל־שמואל התפלל בעד־עבדך אל־
 יהוה אלהיך ואל־נמות כ־יָסֵפְנוּ עַל־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ רָעָה
 לִשְׁאֵל לָנוּ מֶלֶךְ: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אֲלֵתִירְאוּ כ
 אַתֶּם עֲשִׂיתֶם אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת אֲךָ אֲלֵתִסּוּרוּ מֵאַחֲרֵי
 יְהוָה וְעַבַדְתֶּם אֶת־יְהוָה בְּכָל־לִבְבְכֶם: וְלֹא תִסּוּרוּ כִּי | 21
 אַחֲרַי הִתְהוּ אֲשֶׁר לֹא־וַעֲלִיו וְלֹא נַעֲלִיו בִּיתְהוּ הַמָּדָה:
 כִּי לֹא־יִשֵׁשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ בְּעִבּוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הֵאֵיל 22
 יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לֹו לְעָם: נָם אֲנֹכִי חֲלִילָה לִי מִחַטָּא 23
 לַיהוָה מִחֲדַל לְהַתְּפַלֵּל בְּעַדְכֶם וְהוֹרִיתִי אֶתְכֶם בְּדַרְךְ
 הַטּוֹבָה וְהִישַׁרְהָ: אֲךָ וַיֵּרְאוּ אֶת־יְהוָה וְעַבַדְתֶּם אֹתוֹ בְּאַמֶּת 24
 בְּכָל־לִבְבְכֶם כִּי רָאוּ אֵת אֲשֶׁר־הִגִּדֵל עִמָּכֶם: וְאַסִּדְרָע כה
 תָּרְעוּ נִם־אַתֶּם נִם־מִלְּפָנֶיךָ תִּסְפוּ:

יג CAP. XIII.

יג

- בְּדַשְׁנָה שָׁאוּל בְּמַלְכוֹ וּשְׁתֵּי שָׁנִים מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: *
 וַיִּבְחַרְלוּ שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל וַיְהִיו עִם־ 2
 שָׁאוּל אֲלָפִים בְּמַכְמֵשׁ וּבִתְרֵי בֵית־אֵל וְאֶלֶף הָיוּ עִם־
 וַיִּתֵּן בְּנִבְעַת בְּנִימִן וַיִּתֵּר הָעָם שִׁלַּח אִישׁ לְאַהֲלָיו:
 בְּיָד וַיִּתֵּן אֶת נַעֲיִב פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר בְּנִבְעַ וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים 3
 וְשָׁאוּל תָּקַע בְּשׁוֹפָר בְּכָל־הָאָרֶץ לֵאמֹר יִשְׁמְעוּ הָעִבְרִים:
 וְכָל־יִשְׂרָאֵל שָׁמְעוּ לֵאמֹר הִכָּה שָׁאוּל אֶת־נַעֲיִב פְּלִשְׁתִּים 4
 וְנִסְיַבְאֵשׁ יִשְׂרָאֵל בְּפְלִשְׁתִּים וַיַּעֲצֵקוּ הָעָם אַחֲרָי שָׁאוּל
 הַגִּלְגָּל: וּפְלִשְׁתִּים נֹאסְפוּ לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים ה
 אֶלֶף רֶכֶב וּשְׁשֵׁת אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעָם כְּחֹל אֲשֶׁר עַל־
 שַׁפְתֵיהֶם לָרֶב וַיַּעֲלוּ וַיַּחֲנוּ בְּמַכְמֵשׁ קִדְמַת בֵּית אָוֶן:
 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי צָרְלוֹ כִּי נִגַּשׁ הָעָם וַיִּתְחַבְּאוּ 6

העם

- 18 און שמואל האָט גערופען צו נאָט, און נאָט האָט געגעבען דונערן און אַ רעגענשטורם אין דעמוזעלביגען טאָג, און דאָס גאנצע פּאָלק האָט זעהר געפירכטעט פאר נאָט און פאר שמואל.
- 19 און דאָס גאנצע פּאָלק האָט געזאָגט צו שמואל : בעט פאר דייןע קנעכט צו נאָט דיין נאָט, דאָס מיר זאָלען ניט שטארבען ; דען מיר האָבען פערמעהרט אויף אַלע אונזערע זינד נאָך איין אומרעכט ; צו פערלאנגען פאר אונז אַ קעניג.
- 20 און שמואל האָט געזאָגט צו דעם פּאָלק : פירכטעט ניט, צוואר האָט איהר ביז יעצט געטהאָן דיעזע אַלע אומרעכט, אָבער קעהרט שוין ניט ווייטער אפ פון נאָט, און דיענט נאָט מיט אייער גאנצען הארצען.
- 21 און איהר זאָלט ניט אָפּקעהרען ; דען דאן וועט איהר געהן נאָך וויסטע (פּוסטע) זאכען וועלכע זיי נוצען ניט און זיי רעטען ניט, ווייל זיי זיינען וויסטע זאכען.
- 22 אָבער נאָט, ער וועט ניט פערלאָזען זיין פּאָלק, פון וועגען זיין גרויסען נאָמענס וועגען, ווייל נאָט האָט אייך געוואָלט מאַכען צו זיך פאר אַ פּאָלק.
- 23 אויך איך, פערמידען זאָל דאָס זיין פון מיר, אז איך זאָל זינדיגען קעגען נאָט, און זאָל אויפהערען צו בעטען פאר אייך ; און אויך וועל איך אייך לעהרנען צו געהען אין די גוטע און ריכטיגע וועג.
- 24 נור פירכט אייך פאר נאָט, און דיענט איהם מיט ווארהאייט און מיט אייער גאנצען הארץ, דען זעהט, וואָס פיר גרויס גוטס ער האָט מיט אייך געטהאָן.
- 25 אָבער אויב איהר וועט שלעכטס טהאָן, דאן וועט איהר און אייער קעניג פערניכטעט ווערען.

קאפיטעל יג

- 1 איין יאָהר האָט געדויערט ביז שאול האָט זיך בעפעסטויגט אין די רעגיע־רונג, און ווען ער האָט רעגיערט איבער ישראל צוויי יאָהר.
- 2 דאן האָט שאול אויסערוועהלט פאר זיך דריי טויזענד מאַן פון ישראל ; און פון דיעזע זיינען צוויי טויזענד געווען מיט שאול אין מכמש און אויף דעם באַרג פון בית אל, און טויזענד זיינען געווען מיט יונתן אין גבעה פון בנימין ; און דאָס איבריגע פון דעם פּאָלק האָט ער געשיקט יעדערן נאָך זיינע געצעלטען.
- 3 און יונתן האָט געשלאַגען די וואַך פון די פּלשתים וואָס איז געווען אין גבעה, און די פּלשתים האָבען עס געהערט, און שאול האָט געלאָזט בלאָד זען אַ שופר דורך דאָס גאנצע לאַנד, און האָט אָנגעזאָגט : די עברים זאָלען עס הערען, (דאָס עס איז מלחמה).
- 4 און גאנץ ישראל האָט געהערט זאָגען דאָס שאול האָט געשלאַגען די וואַך פון די פּלשתים, און אויך דאָס ישראל איז פּערהאסט געוואָרען ביז די פּלשתים ; און דאָס פּאָלק האָט זיך פּערוואַמלט צו שאול'ן נאָך גלגל.
- 5 און די פּלשתים האָבען זיך פּערוואַמלט צו שטריימען מיט ישראל ; דרייסיג טויזענד רייטוועגען, און זעקס טויזענד רייטער, און פּאָלק אזוי פיעל ווי זאָמד ביים ברעג פון ים, און זיי זיינען ארויפגעגאנגען און האָבען געלאַגערט אין מכמש, אן דער מזרח־זייט פון בית און.
- 6 און די מענער פון ישראל האָבען געזעהען דאָס זיי זיינען אין נויטה, דען דאָס פּאָלק איז געווען געדריקט ; און דאָס פּאָלק האָט זיך בעהאַלטען

הָעַם בַּמַּעֲרוֹת וּבַחֲזוֹת וּבַסְּלָעִים וּבַצְּרָחִים וּבַבְּרוֹת:
7 וְעִבְרִים עָבְרוּ אֶת־דְּנִדְוֵן אֶרֶץ גָּד וַיִּלְעָד וְשָׂאוּל עֹדֵנּוּ
8 בַגְּלִיל וּכְלֵה־הָעַם חָדְדוּ אַחֲרָיו: וַיִּיחַל ׀ שִׁבְעַת יָמִים
לְמוֹעֵד אֲשֶׁר שָׂמוּאֵל וְלֹא־בָא שָׂמוּאֵל הַגְּלִיל וַיִּפֶן הָעַם
9 מֵעָלָיו: וַיֹּאמֶר שָׂאוּל הַגִּישׁוּ אֵלַי הָעֵלָה וְהַשְּׁלֵמִים וַיַּעַל
י הָעֵלָה: וַיְהִי כִּכְלֹתוֹ לְהַעֲלוֹת הָעֵלָה וְהִנֵּה שָׂמוּאֵל בָּא
11 וַיֵּצֵא שָׂאוּל לִקְרֹאתוֹ לְבָרְכוֹ: וַיֹּאמֶר שָׂמוּאֵל מַה עָשִׂיתָ
וַיֹּאמֶר שָׂאוּל כִּי־רָאִיתִי כִּי־נִפֶן הָעַם מֵעָלַי וְאַתָּה לֹא־
12 בָאתָ לְמוֹעֵד הַיָּמִים וּפְלִשְׁתִּים נֹאֲפִים מִכָּמֶשׁ: וַאֲמַר
עָתָה יִרְדּוּ פְלִשְׁתִּים אֵלַי הַגְּלִיל וּפְנֵי יְהוָה לֹא חָלִיתִי
13 וְאַתָּאֲפִק וְאֵעֲלֶה הָעֵלָה: וַיֹּאמֶר שָׂמוּאֵל אֵל־שָׂאוּל
נִסְכַּלְתָּ לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר צִוְּךָ
כִּי עָתָה הִכִּין יְהוָה אֶת־מַמְלַכְתְּךָ אֶל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם:
14 וְעַתָּה מִמַּלְכְּתְּךָ לֹא־תִקּוּם בְּקִשׁ יְהוָה לוֹ אִישׁ כְּלָבָנוּ
וַיִּצְוֶהוּ יְהוָה לְנִגְדַל עַל־עַמּוֹ כִּי לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת אֲשֶׁר־
טו צִוְּךָ יְהוָה: וַיָּקָם שָׂמוּאֵל וַיַּעַל מִדָּהֲגִלָּל וּבָעִירַת
בְּנִימָן וַיִּפְקֵד שָׂאוּל אֶת־הָעַם הַנִּמְצָאִים עִמּוֹ בַשָּׂשׂ מֵאוֹת
16 אִישׁ: וְשָׂאוּל וַיּוֹנֵתָן בְּנֵי וְהָעַם הַנִּמְצָא עִמָּם יֹשְׁבִים
17 בְּגִבְעַת בְּנִימָן וּפְלִשְׁתִּים חָנּוּ בַּמִּכְמֶשׁ: וַיֵּצֵא הַמִּשְׁחָהוֹת
מִמַּחֲנֶה פְלִשְׁתִּים שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים הָרֵאשִׁים אֶחָד יַפְנֶה אֵל־
18 דָּרֶךְ עַפְרָה אֶל־אֶרֶץ שׁוּעַל: וְהָרֵאשׁ אֶחָד יַפְנֶה דָּרֶךְ
בֵּית חֲרוֹן וְהָרֵאשׁ אֶחָד יַפְנֶה דָּרֶךְ הַגְּבִיל הַנִּשְׁקָף עַל־
19 יַי הַצְּבָעִים הַמִּדְבָּרָה: וְהָרֵשׁ לֹא יִמָּצָא בְּכָל
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי־אִמָּל פְּלִשְׁתִּים שָׁן יַעֲשׂוּ הָעִבְרִים חֲרָב
כ אֵי הַנִּית: וַיִּרְדּוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַפְּלִשְׁתִּים לְלָטוֹשׁ אִישׁ אֶת־
21 מַחְרָשׁוֹ וְאֶת־אָתוֹ וְאֶת־קִרְדָּמוֹ וְאֶת מַחְרָשׁוֹ: וְהִוָּתְהָה
הַפְּצִירָה פִּים לַמַּחְרָשׁוֹת וְלָאֲתִים וְלִשְׁלֵשׁ קָלְשׁוֹן
וְלִהְקִרְדָּמִים

- אין היילען, און אין די דערנער, צווישען די פעלזען, און אין די טהורעם און אין גריבער.
- 7 און אנדערע עברים זיינען אריבערגעגאנגען דעם ירדן צו דעם לאנד פון גד און גלגל. אָבער שאול איז נאָך געווען אין גלגל, און דאָס גאנצע פּאָלק האָבען געאיילט נאָך איהם.
- 8 און ער האָט געווארט זיעבען טעג אזוי ווי שמואל האָט איהם בעשטימט; אָבער שמואל איז ניט געקומען נאָך גלגל, און דאָס פּאָלק איז זיך פּער נאנדער געגאנגען פון איהם.
- 9 און שאול האָט געזאָגט: ברענגט צו מיר אַהער דאָס גאַנץ־אָפּפּער און די פּריער־אָפּפּער; און ער האָט אויפגעבראַכט דאָס גאַנץ־אָפּפּער.
- 10 און עס איז געשעהן ווי ער האָט געענדיגט אויפצוברענגען דאָס גאַנץ־אָפּפּער, איז שמואל אָנגעקומען, און שאול איז ארויסגעגאנגען ענטקעגען איהם, צו בעגריסען.
- 11 און שמואל האָט געזאָגט: וואָס האָסטו געטהאָן? און שאול האָט געזאָגט: ווייל איך האָב געזעהען אז דאָס פּאָלק האָט זיך צושפּרייט פון מיר, און דו ביזט ניט געקומען צו די בעשטימטע צייט, און די פּלשתיים האָבען זיך פּערזאַמעלט אין מכמש,
- 12 האָב איך געדאַכט: יעצט וועלען די פּלשתיים אראפּנידערן צו מיר נאָך גלגל, און איך האָב ניט געבעטען גאָטס אנגעזיכט, דארום האָב איך זיך געשטאַרקט און האָב אויפגעבראַכט דעם גאַנץ־אָפּפּער.
- 13 און שמואל האָט געזאָגט צו שאול: דו האָסט נאַריש געהאַנדעלט! דו האָסט ניט געהיט דאָס געבאָט פון גאָט, דיין גאָט, וואָס ער האָט דיר געבאָטען; דען יעצט וואָלט גאָט בעפעסטִיגט דיין רעגירונג אויף ישראל אויף אייביג.
- 14 אָבער נון וועט זיך דיין רעגירונג ניט האַלטען. גאָט האָט זיך אויס־געזוכט אַ מאָן נאָך זיין האַרץ, און גאָט האָט איהם בעשטימט צו זיין אַ פּירשט איבער זיין פּאָלק, ווייל דו האָסט ניט געהיט דאָס וואָס גאָט האָט דיר געבאָטען.
- 15 און שמואל איז אויפגעשטאַנען און ער איז ארויסגעגאנגען פון גלגל נאָך גבּה פון בנימין, און שאול האָט געזעהלט דאָס פּאָלק, וועלכע האָבען זיך געפונען מיט איהם, ארום זעקס הונדערט מאָן.
- 16 און שאול און זיין זוהן יונתן און דאָס פּאָלק וועלכע האָבען זיך געפונען מיט זיי, זיינען געזעסען אין גבּע פון בנימין און די פּלשתיים האָבען געלאַגערט אין מכמש.
- 17 און די פּערדארבער זיינען ארויסגעגאנגען פון דעם לאַנד פון פּלשתיים אין דריי אבטהיילונגען; איין אבטהיילונג האָט זיך געקעהרט אויף דעם וועג פון עפרה, צו דעם לאַנד פון שועל.
- 18 און איין אבטהיילונג האָט זיך געקעהרט אויף דעם וועג פון בית חרון, און איין אבטהיילונג האָט זיך געקעהרט צו דעם וועג פון גרענעץ, פון וואנען מען קען זעהן דעם טהאל צבעים, צו דער מדבר צו.
- 19 און קיין שמויער האָט זיך ניט געפונען אין דעם גאַנצען לאַנד פון ישראל, דען די פּלשתיים האָבען געדאַכט: פּיעליכט וועלען די אידען מאַכען אַ שווערד אָדער אַ שפּיעז.
- 20 דאהער האָבען געמוזט גאַנץ ישראל אראפּנידערן צו די פּלשתיים, ווען איינער האָט געדאַרפט שאַרפען זיין אקער־אייזען און זיין גראב־אייזען און זיין האַק, און אלע אקערגעצייג.
- 21 און זיי האָבען זיך בענוצט מיט פּיילען, פאַר די אקער־אייזענס און גראב־אייזענס און פאַר די דרייציהנערדיגע היינאפּלען און פאַר די העק (צו שאַרפען), און אַנצושטעלען דעם געוואָהנאייזען, (דעם אַקסענ־שטעקען).

22 וְלִהְיוּ דָמַיִם וְלִהְיוּ הַדְּרָבָן׃ וְהָיָה בַּיּוֹם מַלְחָמָתָא וְלֹא
נִמְצָא חֶרֶב וְחַנִּית בְּיַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־שְׂאוּל וְאֶת־
23 יוֹנָתָן וְתִמְצָא לְשְׂאוּל וְלְיוֹנָתָן בָּנוֹ׃ וַיֵּצֵא מִצֵּב פְּלִשְׁתִּים
אֶל־מַעְבַּר מִכְּמֶשׁ׃

י"ד

CAP. XIV. י"ד

וַהֲיוּ הַיּוֹם וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן בְּדָשְׂאוּל אֶל־הַנְּעַר נְשֵׂא כְלָיו *
לָכֶה וְנַעֲבְדָה אֶל־מִצֵּב פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר מַעְבַּר הַקָּלוֹ וְלֹאֲבִיו
לא הָיָה׃ וְשְׂאוּל יוֹשֵׁב בְּקִצָּה הַנִּגְבָּעָה תַּחַת הַרְמִיזִן
2 אֲשֶׁר בְּמִגְרֹן וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ כָּשָׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ׃ וְאַחֲרָה
3 בְּדֹאחַטוֹב אָתּוּ אִי־כְבוֹד׃ בְּדֹפִינָהֶם בְּדַעְלֵי כַּחַן וְהָיָה
בְּשִׁלְהָ נְשֵׂא אֶפֶס וְהָעָם לֹא יָדַע כִּי הַלֵּךְ יוֹנָתָן׃ וּבֶן
4 הַמַּעֲבָרוֹת אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ יוֹנָתָן לַעֲבֹד עַל־מִצֵּב פְּלִשְׁתִּים
שָׂדֵה־פִלְעַ מִהַעֲבֹר מִזֶּה וְשָׂדֵה־פִלְעַ מִהַעֲבֹר מִזֶּה וְשֵׁם
הָאֶחָד בּוֹצֵץ וְשֵׁם הָאֶחָד סִנְהָ׃ הַשָּׁן הָאֶחָד מִצִּיק *
5 מִצִּפּוֹן מִוֶּל מִכְּמֶשׁ וְהָאֶחָד מִנֶּגֶב מִוֶּל גִּבְעָ׃ וַיֹּאמֶר
6 יוֹנָתָן אֶל־הַנְּעַר׃ נְשֵׂא כְלָיו לָכֶה וְנַעֲבְדָה אֶל־מִצֵּב
הָעַרְלִים הָאֵלֶּה אִלֵּי יַעֲשֶׂה יְהוָה לָנוּ כִּי אֵין לַיהוָה
מַעֲזוֹר לַחַיִּשִׁיעַ כָּרֵב אוֹ בְּמַעֲט׃ וַיֹּאמֶר לוֹ נְשֵׂא כְלָיו *
7 עֲשֵׂה כָל־אֲשֶׁר בְּלִבְבְּךָ נַטָּה לָךְ הַיְנִי עִמָּךְ בְּלִבְבְּךָ׃
וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן הִנֵּה אָנֹכִי עִבְרִים אֶל־הָאֲנָשִׁים וְנִגְלִינוּ
8 אֲלֵיהֶם׃ אִם־כִּפָּה יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ דָּמּוּ עַד־הַיְנִיעֵנוּ אֲלֵיכֶם
9 וְעַמְדָנוּ תַּחַתֵּינוּ וְלֹא נַעֲלֶה אֲלֵיהֶם׃ וְאִם־כִּפָּה יֹאמְרוּ
עָלוּ עָלֵינוּ וְעָלֵינוּ כִּי־נִתְּנָם יְהוָה בְּיָדֵנוּ וְחִדְלָנוּ הָאוֹת׃
11 וַיִּגְלוּ שְׂנֵיהֶם אֶל־מִצֵּב פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ פְּלִשְׁתִּים הִנֵּה
12 עִבְרִים יִצְאִים מִן־הַחַרְרִים אֲשֶׁר הַתַּח־בְּאֲרָשִׁים׃ וַיַּעֲנוּ
אֲנָשִׁי הַמִּצֵּבָה אֶת־יוֹנָתָן׃ וְאֶת־נְשֵׂא כְלָיו וַיֹּאמְרוּ עָלוּ
אֵלֵינוּ וְתוֹדִיעָה אֶתְכֶם דְּבַר וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן אֶל־נְשֵׂא כְלָיו
עֲלֶה אִתִּי כִּי־נִתְּנָם יְהוָה בְּיַד יִשְׂרָאֵל׃ תַּעֲלֵ יוֹנָתָן עַל־
13

22 און אלס די קריענצייט איז אָנגעקומען, איז ניט געפונען געוואָרען אַ שווערד און אַ שפּיעז אין דער האַנד פון דעם גאַנצען פּאָלק, וועלכע זיינען געווען מיט שאול און מיט יונתן; נור ביי שאול און ביי זיין זוהן יונתן האָבען זיך אייניגע געפונען.

23 און אַ פּאַרפּאַסט פון די פּלשתיים איז אַרויסגעגאַנגען צו דער איבער-פּאַהרט פון מכמש.

קאפיטל יד

- 1 און עס איז געשעהן אין טאָג, דאָ האָט געזאָגט יונתן שאול'ס זוהן צו דעם יונג, זיין וואפענטרעגער: קום, אין לאָמיר אריבערגעהן צו דעם פּאַרפּאַסט פון די פּלשתיים, וועלכע איז אויף יענער זייט; אָבער צו זיין פּאַטער האָט ער עס ניט געזאָגט.
- 2 און שאול איז געזעסען ביים ברעג פון גבעה אונטער דעם גראנאטיבוים פון מגרון, און דאָרטען זיינען אויך געווען דאָס פּאָלק אונגעפּעהר זעקס הונדערט מאָן.
- 3 (און אין יענער צייט איז געווען אחיה דער זוהן פון אחטוב דער ברודער פון אי כבוד, דער זוהן פון פנחס, דער זוהן פון עלי, א כהן גדול) פאר גאָט אין שלה, און ער האָט געטראָגען דעם אפוד און דאָס פּאָלק האָט ניט געוואוסט דאָס יונתן איז אוועקגעגאַנגען.
- 4 און צווישען די איבערפּאַרטען, וואו יונתן האָט געזוכט אריבערצוגעהן צו די פּאַרפּאַסט פון די פּלשתיים, איז געווען אַ שפּיציגער פעלזען פון איין זייט, און אַ שפּיטציגער פעלזען פון דער אַנדער זייט; דער נאָמען פון איינעם איז געווען בוציץ און דער נאָמען פון דעם אַנדערן סנה.
- 5 איין שפּיציגער פעלזען ערהעבט זיך פון צפון־זייט קעגען מכמש, און דער אַנדערער אן דער דרום־זייט קעגען גבע.
- 6 און יונתן האָט געזאָגט צו דעם יונג, זיין וואפענטרעגער: קום און לאָמיר אריבערגעהן צו דעם פּאַרפּאַסט פון יענע אונגעשניטענע, פיעלייכט וועט גאָט צו אונז טהאָן (א נס), דען ביי גאָט איז קיין אָפּהאַלטונג צו העלפען מיט פיעל אָדער וועניג.
- 7 און זיין וואפענטרעגער האָט צו איהם געזאָגט: טהו אלעס וואָס דו דענקסט, ווענד זיך, זעה, איך בין מיט דיר נאָך דיין פערלאנג נאָך.
- 8 און יונתן האָט געזאָגט: זעה, מיר וועלען אריבערגעהן צו יענע לייטע און מיר וועלען זיך צו זיי בעווייזען.
- 9 אויב זיי וועלען אזוי זאָגען צו אונז: ווארט, ביז מיר וועלען קומען צו אייך. זאָלען מיר בלייבען שטעהן אויף אונזער אָרט, און מיר וועלען ניט צו זיי ארויפגעהן.
- 10 אָבער אויב זיי וועלען אזוי זאָגען: קומט ארויף צו אונז, דאן זאָלען מיר ארויפגעהן, דען גאָט האָט זיי געגעבען אין אונזער האַנד. און דאָס וועט זיין צו אונז דער צייכען.
- 11 און זיי האָבען זיך ביידע בעוויזען צו די פּאַרפּאַסט פון די פּלשתיים, און די פּלשתיים האָבען געזאָגט: זעהט, די עברים קומען ארויס פון די לעַ כּער, וואו זיי האָבען זיך דאָרט בעהאַלטען.
- 12 און די מענשען פון דעם לאגער האָבען גערופען צו יונתן און צו זיי, וואפענטרעגער, און זיי האָבען געזאָגט: קומט ארויף צו אונז, און מיר וועלען אייך לאָזען וויסען אַ זאך. און יונתן האָט געזאָגט צו זיין וואפענטרעגער: קום ארויף, נאָך מיר, דען גאָט האָט זיי געגעבען אין די האַנד פון ישראל.
- 13 און יונתן איז ארויפגעגאַנגען אויף זיינע הענד און אויף זיינע פיס, און זיין וואפענטרעגער נאָך איהם. און זיי זיינען געפאלען פאר יונתן, און זיין וואפענטרעגער האָט זיי הינטער איהם געטויט.

יָדָיו וְעַל־דַּגְלָיו וְנָשָׂא כָלִיו אַחֲרָיו וַיִּפְּלוּ לִפְנֵי יוֹנָתָן
 14 וְנָשָׂא כָלִיו מִמוֹתֵת אַחֲרָיו: וַתְּהִי הַמִּכָּה הַרְאֲשֹׁנָה
 אֲשֶׁר הִכָּה יוֹנָתָן וְנָשָׂא כָלִיו בְּעֶשְׂרִים אִישׁ כִּבְחָצֵי
 15 מַעֲנֵה צֶמֶד שָׂדֵה: וַתְּהִי חֲרָדָה בַּמַּחֲנֶה בַשָּׂדֶה וּבְכָל־
 הָעָם הַמִּצֵּב וְהַמְּשֻׁחֵת חֲרָדוֹ נִסְ-דַּהֲמָה וַתִּרְגַּז הָאָרֶץ
 16 וַתְּהִי לַחֲרָבֵת אֱלֹהִים: וַיֵּרְאוּ הַצָּפִים לְשֹׁאֵל בִּגְבַעַת
 17 בְּנִימָן וְהָיָה הַדְּמֹן נִמוּג וַיִּלָּךְ וְהָלַם: וַיֹּאמֶר
 שֹׁאֵל לָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ פִּקְדוֹנָא וּרְאוּ מִי הִלָּךְ מֵעַמִּינוּ
 18 וַיִּפְקְדוּ וַהֲיָה אֵין יוֹנָתָן וְנָשָׂא כָלִיו: וַיֹּאמֶר שֹׁאֵל
 לְאֵחִיהָ הַגִּישָׁה אֶרְצוֹן הָאֱלֹהִים פִּירְדָּה אֶרְצוֹן הָאֱלֹהִים
 19 בַּיּוֹם הַהוּא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי עַד דְּפִר שֹׁאֵל אֶל־הַכֹּהֵן
 וְהַדְּמֹן אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה פִלְשִׁתִּים וַיִּלָּךְ הַלִּוּי וְרַב
 כ וַיֹּאמֶר שֹׁאֵל אֶל־הַכֹּהֵן אֶסְפֵּה יָדָי: וַיִּזְעַק שֹׁאֵל וְכָל־
 הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד־מִלְחָמָה וְהָיָה הַיָּתֵד חָרַב
 21 אִישׁ בְּרַעְיוֹ מִהוּמָה גְדוּלָה מְאֹד: וְהַעֲבָרִים הָיוּ
 לַפְּלִשְׁתִּים בְּאֶתְמוֹל שְׁלֹשִׁים אֲשֶׁר עָלוּ עִמָּם בַּמַּחֲנֶה
 סָבִיב וְנִסְ-דַּהֲמָה לַהוּוֹת עִם־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עִם־שֹׁאֵל
 22 וַיּוֹנָתָן: וְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמִּתְחַבְּאִים בְּהַר־אֶפְרַיִם
 שָׁמְעוּ בִּיָּנְסוּ פִלְשִׁתִּים וַיִּדְבְּקוּ נִסְ-דַּהֲמָה אַחֲרֵיהֶם
 23 בַּמִּלְחָמָה: וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל
 24 וְהַמִּלְחָמָה עֲבָרָה אֶת־בֵּית אֹז: וְאִישׁ־יִשְׂרָאֵל נָגַשׁ בַּיּוֹם
 הַהוּא וַיֹּאֵל שֹׁאֵל אֶת־הָעָם לֵאמֹר אֲרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר־
 יֵאכַל לֶחֶם עַד־הָעֶרֶב וּנְקַמְתִּי מֵאִיבֵי וְלֹא־טַעַם כָּל־
 כה הָעָם לֶחֶם: וְכָל־הָאָרֶץ בָּאוּ בַיָּעַר וַיְהִי דָבַשׁ עַל־פְּנֵי
 26 הַשָּׂדֶה: וַיָּבֹא הָעָם אֶל־הַיָּעַר וְהָיָה הַלָּךְ דָּבַשׁ וְאֵין
 27 מְשֻׁג וְהוּ אֶל־פְּנֵי בִיּוֹרָא הָעָם אֶת־הַשְּׂבָעָה: וַיּוֹנָתָן לֹא־
 שָׁמַע בְּהַשְּׂבִיעַ אֲבִיו אֶת־הָעָם וַיִּשְׁלַח אֶת־קֶצֶה הַמַּטְוֶה

אשר

- 14 און דער ערשטער שלאג וואָס יונתן און זיין וואפענטרענגער האָבען גע-
שלאָגען, איז געווען אונגעפעהר צוואנציג מאָן, אויף אַ שטרעקע פון אַ
האַלבע בייט, פון אַ פעלד וואָס אַ געשפאן אָקסען אַקערן עס.
- 15 און עס איז געווען אַ שרעק אין לאַגער, און אויף דעם פעלד און אונטער
דעם גאַנצען פּאָלק. די פּאַרפּאַסט און די פּערדארבערס האָבען אויך גע-
ציטערט, און די ערד האָט געציטערט, און עס איז געווען אַ ציטערניס
פון גאָט.
- 16 און די וועכטערס פון שאול אין גבעה פון בנימין האָבען געזעהן, און
ערישט דאָס פּאָלק געהט פּאַנאַנדער, און געהט אהין און אהער.
- 17 און שאול האָט געזאָגט צו דעם פּאָלק וואָס איז מיט איהם געווען : צעהל'ט
דאָך און זעהט, ווער פון אונז איז אוועקגעגאנגען, און זיי האָבען געעעהל'ט,
און יונתן און זיין יואפענטרענגער זיינען ניטאָ.
- 18 און שאול האָט געזאָגט צו אהיה : ברענג אהער דעם ארון פון גאָט, דען
דער ארון פון גאָט איז געווען אין יענעם טאָג (אין מחנה) מיט די קינדער
פון ישראל.
- 19 און עס איז געווען אז שאול האָט נאָך גערעדט צו דעם כהן, און דער
טומעל אין דעם לאַגער פון די פּלשתיים אין געוואָרען גרעסער און גרעסער.
און שאול האָט געזאָגט צו דעם כהן : ציה צוריק דוין האַנד, (האַלט אָפּ).
- 20 און שאול און דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס איז מיט איהם געווען האָט זיך
פּערזאַמעלט, און זיי זיינען געקומען צו דער מלחמה, און ערשט, דאָרט
איז געווען דער שווערד פון איינעם קענען דעם אנדערן ; אַ זעהר גרויס
געטומעל.
- 21 און אויך די עברים, וועלכע זיינען (פריהער) געווען מיט די פּלשתיים,
וואָס זיינען מיט זיי ארויפגעגאנגען אין דעם לאַגער, רינגס ארום, אויך
זיי זיינען יעצט צוגעשטאַנען צו די ישראל וועלכע זיינען געווען מיט
שאול און מיט יונתן.
- 22 און אויך די אלע מענער פון ישראל, וועלכע האָבען זיך בעהאַלטען אויף
דעם באַרג פון אפרים, ווען זיי האָבען געהערט דאָס די פּלשתיים זיינען
אַנטלאָפּען, האָבען זיי אויך געיאָגט נאָך זיי אין דער מלחמה.
- 23 און גאָט האָט אין יענעם טאָג געהאַלפּען די ישראל, און די מלחמה איז
אריבערגעגאנגען ביז נאָך בית-און.
- 24 אָבער די מענער פון ישראל האָבען זיך אָנגעשטרענגט יענעם טאָג ; דען,
שאול האָט פּערשוואָרען דאָס פּאָלק און האָט געזאָגט : פּערפּלויכט זאָל
זיין דער מאַן וואָס וועט עסען ברויט ביז אווענד, און ביז איך וועל
ראַכע נעהמען פון מיינע פיינד. און דאָס גאַנצע פּאָלק האָט ניט פּערזוכט
קיין שפּיז.
- 25 און דאָס גאַנצע פּאָלק פון לאַנד איז געקומען אין אַ וואַלד, און עס איז
געווען האַניג אויף דעם פעלד.
- 26 און דאָס פּאָלק איז געקומען אין דעם וואַלד, און ערשט דאָרטען איז גע-
ווען אַ שטראָם האַניג, אָבער קיינער האָט עס ניט דערלאָנגט מיט זיין
האַנד צו זיין מויל, דען דאָס פּאָלק האָט געפירכטעט וועגען די שבועה.
- 27 אָבער יונתן האָט ניט געהערט ווען זיין פּאָטער האָט פּערשוואָרען דאָס
פּאָלק, און ער האָט אויסגעשטרעקט דאָס ענד פון זיין שטעקען וואָס ער
האָט געהאַט אין זיין האַנד, און ער האָט עס איינגעטונקט אין די שטיקער

- אשר בידו ויטבל אותה ביצרת הרבש וישב ידו אל
 פיו ותראנה עיניו: ויצן איש מהעם ויאמר השבע השביע 28
 אביך אתהעם לאמר ארור האיש אשר יאכל לחם
 היום ויצף העם: ויאמר וינתן עבר אבי אתהארץ רא- 29
 נא כירארו עיני כפי טעמתי מעט רבש הוה: אית פני לוא ל
 אכל אכל היום העם משלל איביו אשר מצא כירעפה
 לארבתה מכה בפלשתים: ויפי ביום ההוא בפלשתים 31
 ממכמש אילנה ויצף העם מאד: ויעש העם אל-ישלל 32
 ויקחו צאן ובקר ובני בקר וישחטו ארצה ויאכל העם
 עלהדם: ויגידו לשאול לאמר הנה העם הטאים 33
 ליהוה לאכל עלהדם ויאמר בנדרתם גלו אלי היום אכן
 גדולה: ויאמר שאול פצו בעם ואמרתם להם הגישו 34
 אלי איש שורו ואיש שורו ושחטתם בזה ואכלתם ולא
 תחטאו ליהוה לאכל אל-הדם ויגשו כל העם איש
 שורו בידו הלילה וישחטו-שם: ויכן שאול מזבח לה
 ליהוה אתו החל לבנות מזבח ליהוה: ויאמר 36
 שאול גרדה אחרי פלשתים לילה ונכזה בהם ועד-אור
 הבקר ולא-ינשאר בהם איש ויאמרו כלי-הטוב בעיניך
 עשה: ויאמר הכהן נקרבה הלם אל-האלהים:
 וישאל שאול באלהים הארר אחרי פלשתים התתגם 37
 ביד ישראל ולא ענהו ביום ההוא: ויאמר שאול גשו 38
 הלם כל פנות העם ודעו וראו כמה היתה החטאת
 הזאת היום: כפי חידוה המושיע את-ישראל כפי אם 39
 ישנו ביונתן בני ברמות ימות ואין ענהו מכל-העם:
 ויאמר אל-כל-ישראל אתם תהיו לעבר אחד ואני ויונתן מ
 בני נהיה לעבר אחד ויאמרו העם אל-שאול הטוב
 בעיניך עשה: ויאמר שאול אל-יהוה אלתי ישראל 41

הבה

27. v. ותארתו ק. 32. v. ויעט ק. ibid. השלל ק. 38. v. א טוה. ibid. מא אל

- האָניג, און ער האָט זיין האַנד צוריקגעקעהרט צו זיין מויל, און זיינע אויגען זיינען דערלייכטעט געוואָרען.
- 28 און איינער פון דעם פּאָלק האָט אויסגעשריען און ער האָט געזאָגט : דיין פאטער האָט שטרענג פּערשוואָרען דאָס פּאָלק און ער האָט געזאָגט : פּערפּלוכט זאָל זיין דער מאַן וואָס וועט היינט עסען שפּיז. און דאָס פּאָלק איז מיט געוואָרען.
- 29 און יונתן האָט געזאָגט : מיין פאטער האָט אונגליקליך געמאַכט דאָס לאַנד, זעהט נאָר, ווי מיינע אויגען זיינען דערלייכטעט, דען איך האָב פּערזוכט אַ ביסעל פון דיעזען האָניג.
- 30 פּיעל מעהר נאָך, אַז דאָס פּאָלק וואָלט היינט געגעסען פון דעם רויב פון זיינע פּינד וואָס מען האָט געפונען, וואָלט דען ניט יעצט געווען אַ גרעסערער שלאַג אונטער די פּלשתיים ?
- 31 און זיי האָבען אין דעמזעלבען טאָג געשלאָגען די פּלשתיים פון מכמש ביז אילון, און דאָס פּאָלק איז זעהר מיט געוואָרען.
- 32 און דאָס פּאָלק איז געפּלויגען צו דעם רויב, און זיי האָבען גענומען שאָף און רינדער און יונגע רינדער, און זיי האָבען זיי געשלאַכטעט אויף דער ערד, און דאָס פּאָלק האָט עס געגעסען ביי די בלוט.
- 33 און מען האָט עס אָנגעזאָגט צו שאול, מיט די ווערטער : זעה, דאָס פּאָלק זינדיגט קעגען גאָט, צו עסען ביי די בלוט, און ער האָט געזאָגט : איהר האָט געזינדיגט, קייקעלט זאָגליך צו מיר אַ גרויסען שטיין.
- 34 און שאול האָט געזאָגט : פּערשפּרייט זיך אונטער דעם פּאָלק און זאָגט צו זיי : ברענגט יעדער צו מיר זיין אָקס, און יעדער זיין שפּפּס, און שלאַכט טעט עס דאָ, און עסט עס, אָבער איהר זאָלט ניט זינדיגען קעגען גאָט צו עסען מיט דעם בלוט. און דאָס גאַנצע פּאָלק, יעדער האָט געבראַכט זיין אָקס אין זיין האַנד ביי נאַכט, און זיי האָבען עס דאָרט געשלאַכטעט.
- 35 און שאול האָט געבויט אַ מזבח צו גאָט ; דיעזער איז געווען דער ערשטער מזבח וואָס ער האָט געבויט צו גאָט.
- 36 און שאול האָט געזאָגט : לאָמיר אַראָפּנידערן נאָך די פּלשתיים ביי נאַכט און מיר וועלען זיי רויבען ביז צו דעם מאָרגענליכט, און מיר וועלען ניט איבערלאָזען אונטער זיי איין מאַן, און זיי האָבען געזאָגט : אַלעס וואָס איז דיר געפּעליג טהו און דער כּהן האָט געזאָגט : לאָמיר דאָ גענעהנען צו גאָט.
- 37 און שאול האָט געפּרעגט ביי גאָט : זאָל איך אַראָפּנידערן נאָך די פּלשתיים ? וועסטו זיי געבען אין די האַנד פון ישראל ? אָבער ער האָט איהם ניט געענטפּערט אין יענעם טאָג.
- 38 און שאול האָט געזאָגט : גענעהנט דאָ אַהער אַלע פּאַרשטעהער פון'ם פּאָלק, און דערקענט און זעהט, אין וואָס איז היינט דיעזע זינד בע-שטאַנען.
- 39 דען אזוי וואהר ווי גאָט לעבט, וואָס האָט געהאַלפּען ישראל, דאָס אויך אויב עס זאָל זיין אין יונתן מיין זוהן, וועט ער געוויס געטויט ווערען. אָבער קיינער פון דעם גאַנצען פּאָלק האָט איהם ניט געענטפּערט.
- 40 און ער האָט געזאָגט צו גאַנץ ישראל : איהר זאָלט זיין אויף איין זייט, און איך און מיין זוהן יונתן וועלען זיין אויף איין זייט. און דאָס פּאָלק האָט געזאָגט צו שאול : וואָס עס איז גוט אין דינע אויגען טהו.
- 41 און שאול האָט געזאָגט צו גאָט : גאָט פון ישראל, גיעב דעם ריכטיגען

42 דָּבָה תָּמִים וַיִּלְכֹּד וַיִּנְתֵּן וּשְׂאוֹל וְהָעַם יָצְאוּ׃ וַיֹּאמֶר
 43 שְׂאוֹל הַפִּילוֹ בִּינִי וּבִן וַיִּנְתֵּן בְּנֵי וַיִּלְכֹּד וַיִּנְתֵּן׃ וַיֹּאמֶר
 שְׂאוֹל אֶל־וַיִּנְתֵּן הַגִּידָה לִּי מַה עָשִׂיתָה וַיַּגִּיד לוֹ וַיִּנְתֵּן
 וַיֹּאמֶר טַעַם טַעַמְתִּי בַקֶּצֶה הַמַּטָּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי מֵעַט דָּבַשׁ
 44 הִנְנִי אָמוֹת׃ וַיֹּאמֶר שְׂאוֹל כֹּה־יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים וְכֹה יִסְרֹף
 מִה כִּי־מוֹת תָּמוֹת וַיִּנְתֵּן׃ וַיֹּאמֶר הָעַם אֶל־שְׂאוֹל הַוַּנְתֵּן יָמוֹת
 אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל תְּלִילָה חַי־
 יְהוָה אֲסִי־פֶל מִשְׁעַרְתֹּ רֹאשׁוֹ אֲרֻצָּה כִּי־עַם־אֱלֹהִים עָשָׂה
 46 הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּגִּדוּ הָעַם אֶת־וַיִּנְתֵּן וּלְאִמָּת׃ וַיַּעַל
 שְׂאוֹל מֵאַחֲרָיו פְּלִשְׁתִּים וּפְלִשְׁתִּים הִלְכוּ לְמִקְוָם׃
 47 וּשְׂאוֹל לָכֵד הַמְלוּכָה עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּלְחַם סָבִיב ׀ בְּכָל־
 אִיָּבֹו בְּמוֹאֵב ׀ וּבְבְנֵי־עַמּוֹן וּבְאַדּוּם וּבְמַלְכֵי צוּבָה
 48 וּבְפְלִשְׁתִּים וּבְכָל אֲשֶׁר־יִפְנֶה יְרֻשָׁע׃ וַיַּעַשׂ חֵיל וַיַּךְ
 49 אֶת־עַמְלֵק וַיַּצֵּל אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד שָׁסוּ׃ וַיְהִי בְנֵי
 שְׂאוֹל וַיִּנְתֵּן וַיִּשׁוּׁוּ וּמַלְכֵי־שׁוּעַ וְשֵׁם שְׁתֵּי בָנָתָיו שֵׁם הַבְּכִירָה
 1 מְרָב וְשֵׁם הַקְּטָנָה מִיכָל׃ וְשֵׁם אִשְׁתֹּ שְׂאוֹל אַחִינֹעַם
 בַּת־אַחִימֶעַץ וְשֵׁם שֶׁר־צָבָאוּ אֲבִינֵר בְּדָנָךְ יְהוָה שְׂאוֹל׃
 51 וַיָּקִשׁ אֲבִי־שְׂאוֹל וַנֵּר אֲבִי־אַבְנֵר בְּדָאֲבִיאל׃ וַתְּהִי
 52 הַמַּלְחָמָה חֲזָקָה עַל־פְּלִשְׁתִּים כֹּל יְמֵי שְׂאוֹל וַרְאֵה שְׂאוֹל
 כָּל־אִישׁ גִּבּוֹר וְכָל־בֶּן־חֵיל וַיִּאֲסָפֵהוּ אֵלָיו׃

CAP. XV. טו

טו

א וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֶל־שְׂאוֹל אֲתִי שְׁלַח יְהוָה לְמַשְׁחָךְ לְמַלְכָךְ
 עַל־עַמּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה שָׁמַע לְקוֹל דְּבָרֵי יְהוָה׃
 2 כֹּה אָמַר יְהוָה צָבָאוֹת פְּקֹדֹתַי אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה עַמְלֵק
 3 לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־שָׁם לוֹ בְּדָרֶךְ בְּעֵלְתוֹ מִמִּצְרָיִם׃ עַתָּה
 לָךְ וְהַכִּיתָה אֶת־עַמְלֵק וְהַחַרְמַתְּם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלֹא
 תַחֲמַל עָלָיו וְהַמַּתָּה מֵאִישׁ עַד־אִשָּׁה מֵעוֹלָל וְעַד־זִנְיָה

משור

- אורטהייל, און יונתן און שאול זיינען געטרָאָפֿען געוואָרען, און דאָס פּאָלק איז ארויס (פריי).
- 42 און שאול האָט געזאָגט : ווארפט (גורל) צווישען מיר און מיין זוהן יונתן. און יונתן איז געטרָאָפֿען געוואָרען.
- 43 און שאול האָט געזאָגט צו יונתן : זאָג דאָך מיר, וואָס דו האָסט גע- טהאָן ? און יונתן האָט איהם דערצעהלט און געזאָגט : איך האָב נאָך פֿעדווכט אַ ביסעל האָניג אויף דעם ברעג פון דעם שטעקען וואָס איז גע- ווען אין מיין האַנד, זעה, איך בין געפאסט צו שטארבען.
- 44 און שאול האָט געזאָגט : אזוי זאָל גאָט צו מיר טהאָן, און אזוי זאָל ער ווייטער טהאָן, דאָס דו מוזט געוויס שטארבען, יונתן.
- 45 אָבער דאָס פּאָלק האָט געזאָגט צו שאול : ווי ? זאָל יונתן שטארבען ? ער וואָס האָט געמאַכט דיעזע גרויסע הילף אין ישראל, דאָס איז פארמיר דען, אזוי ווי גאָט לעבט, עס זאָל ניט אַ האָאר פון זיין קאָפּ פּאָלען צו דער ערד ! דען מיט גאָט האָט ער עס דיעזען טאָג געטהאָן. און דאָס פּאָלק האָט אויסגעלעזט יונתן און ער איז ניט געשטאַרבען.
- 46 און שאול איז אויפגעגאנגען, און האָט ניט געיאָגט די פּלשתיים, און די פּלשתיים זיינען געגאנגען נאָך זייער אָרט.
- 47 און שאול האָט בעצוואונגען די רעגיערונג איבער ישראל, און ער האָט גע- שטרימען מיט זיינע אַלע פיינד רינגס ארום, מיט מואב, מיט די קינדער פון עמון, מיט אדום און מיט די קעניגע פון צובה, און מיט די פּלשתיים, און איבעראל וואו ער פלעגט זיך קעהרען, פלעגט ער ברענגען שרעקען.
- 48 און ער האָט בעוויזען שטאַרקייט, און ער האָט געשלאנגען עמלק, און האָט גערעמעט ישראל פון דער האַנד פון זיינע רויבער.
- 49 און שאול'ס זיהן זיינען געווען : יונתן און ישוי און מלכישוע, און די נעמען פון זיינע צוויי טעכטער, דער נאָמען פון דער ערשטגעבאָרענע מרב, און דער נאָמען פון דער אינגערע מיכל.
- 50 און דער נאָמען פון שאול'ס ווייב איז געווען אחינעם, די טאָכטער פון אחימעץ. און דער נאָמען פון זיין פֿעלדמאַרשאַל אבינר דער זוהן פון נר, שאול'ס פעטער.
- 51 און קיש, דער פאָטער פון שאול און נר דער פאָטער פון אַבנר, זיינען גע- ווען די זיהן פון אביאל.
- 52 און די מלחמה איז געווען שטאַרק קעגען די פּלשתיים אין די גאַנצע רע- גיערונג צייט פון שאול. און וואו שאול האָט געזעהען אַ שטאַרקען מאַן און אַ בראווען מאַן, פלעגט ער איהם צונעהמען צו זיך.

קאפיטעל טו

- 1 און שמואל האָט געזאָגט צו שאול : גאָט האָט מיך געשיקט דיך צו זאָל- בען אַלס קעניג איבער זיין פּאָלק, איבער ישראל, דארום הער יעצט צו דעם בעפעהל פון גאָט'ס רייד.
- 2 אזוי האָט געזאָגט גאָט פון די הערשארען : איך געדיינט וואָס עמלק האָט געטהאָן צו ישראל ; ווי ער האָט געלויערט אויף איהם אויפ'ן וועג, ווען ער איז ארויפגעגאנגען פון מצרים.
- 3 אצונד, נעה און שלאג עמלק, און איהר זאָלט פארוויסטען אַלעס וואָס ער פערמאגט, און דו זאָלסט זיך ניט דערבארעמען איבער איהם, און זאָלסט טויטען מאן און ווייב, קינד און זיגענדיג קינד, פון אַקס ביז שאָף, פון אַ קעמעל ביז צו אַן אייזעל.

- 4 משור ועד-שה מנמל ועד-המזר: וישמע שאול
 את-העם ויפקדם בטלאים מאתים אלף רגלי ועשרת
 5 אלפים את-איש יהודה: ויבא שאול עד-עיר עמלק וירב
 6 בנחל: ויאמר שאול אל-הקניני לבו סרו רדו מתוך
 עמלקי פדאספד עמו ואתה עשיתה הסל עם-כל-בני
 7 ישראל בעלותם ממצרים ויסר קיני מתוך עמלק: ויך
 שאול את-עמלק מחוילה בואך שור אשר על-פני
 8 מצרים: ויתפש את-אנג מלך-עמלק חי ואת-כל-העם
 9 החרים לפי-חרב: ויהמל שאול והעם על-אנג ועל
 מיטב הצאן והבקר והמשנים ועל-הפרים ועל-כל-הטוב
 ולא אבו החריםם וכל-המלאכה נמבזה ונגמס אתה
 10 החריםו: ויהי דבר יהוה אל-שמואל לאמר: נחמתי
 11 ביהמלכתי את-שאול למלך ביי-שב מאחרי ואת-דברי
 לא הקים ויחר לשמואל ויזעק אל-יהוה פל-הלילה:
 12 וישכם שמואל לקראת שאול בבקר ויגד לשמואל
 לאמר בא-שאול הבר-מלה והנה מציב לו יד ויסב ויעבר
 13 ויגד הגלגל: ויבא שמואל אל-שאול ויאמר לו שאול
 14 ברוך אתה ליהוה הקימתי את-דבר יהוה: ויאמר שמואל
 ומה קול-הצאן הזה באוני וקול הבקר אשר אנכי שמע:
 15 ויאמר שאול מעמלקי הביאים אשר חמל העם על-
 מיטב הצאן והבקר למען זבח ליהוה אלהיך ואת-היוותר
 16 החרמנו: ויאמר שמואל אל-שאול הרף ואנידה לך
 את אשר דבר יהוה אלי הלילה ויאמרו לו דבר:
 17 ויאמר שמואל הלוא אס-קטן אתה בעיניך ראש שבטי
 18 ישראל אתה וימשחה יהוה למלך על-ישראל: וישלחה
 יהוה ברךך ויאמר לך והחרמתה את-החטאים את-
 19 עמלק ונלחמת בו עד-פלותם אתם: ולמה לא-שמעת
 בקול

- 4 און שאול האָט צוזאמענגערופען דאָס פּאָלק און ער האָט זיי געצעהלט אין טלאים, צוויי הונדערט טויזענד פּוּס־געהערס, און צעהן טויזענד מאַן, מיט די מענער פון יהודה.
- 5 און שאול איז געקומען ביז צו דער שטאָרט פון עמלק, און ער האָט גע־שטריטען אין טהאַל.
- 6 און שאול האָט געזאָגט צו דעם קיני : געהט, קעהרט אָפּ און נייעדערט אראָפּ פון מיטען פון עמלק, איך זאָל דיך ניט מאַכען אומקומען מיט איהם. און דו האָסט געטהאָן גנאָדע מיט אלע קינדער פון ישראל אין זייער אויפגעהן פון מצרים, און אזוי האָט דער קיני אָפּגעקעהרט פון דעם מיטען פון עמלק.
- 7 און שאול האָט געשלאָגען דעם עמלק פון הוילה ביז מען קומט צו שור וואָס איז פאר מצרים.
- 8 און ער האָט געכאַפט אַנג דעם קעניג פון עמלק לעבעדיג, און דאָס גאַנצע פּאָלק האָט ער פּערוויסמעט מיט דעם שאַרף פון שווערד.
- 9 און שאול און דאָס פּאָלק האָבען זיך דערבארעמט אויף אַנג, און אויף די בעסטע שאָף און רינדער, און אויף די פּעטע אַקסען, און די געשטאַפטע שאָף, און איבער אלעם בעסטע, און זיי האָבען ניט געוואָלט זיי פּערוויס־טען. אָבער די אלע פּעראַכטעטע און שוואַכע פיה, די האָבען זיי פּער־וויסמעט.
- 10 און דאָס וואָרט פון גאָט איז געקומען צו שמואל אזוי צו זאָגען :
- 11 עס פּערדריסט מיך וואָס איך האָב שאול'ן געמאַכט פאר אַ קעניג; ווייל ער האָט זיך אָפּגעקעהרט פון הינטער מיר, און מיינע רייד האָט ער ניט אויפגעשטעלט. און דאָס האָט געערגערט שמואל'ן, און ער האָט געשריען צו גאָט די גאַנצע נאַכט.
- 12 און שמואל איז אויפגעשטאַנען פריה, צו בעגעגענען שאול'ן אַם מאָרגען, און עס איז אָנגעזאָגט געוואָרען צו שמואל אזוי : שאול איז געקומען נאָך כרמל, און זעה, ער האָט זיך אויפגעשטעלט אַ דענקמאַל, און ער האָט זיך אומגעקעהרט און איז ווייטער געגאַנגען און האָט אראָפּגענידערט נאָך גלגל.
- 13 און אַלס שמואל איז געקומען צו שאול, האָט שאול צו איהם געזאָגט : געבענשט ביזטו צו גאָט, איך האָב אויפגעשטעלט דאָס וואָרט פון גאָט.
- 14 און שמואל האָט געזאָגט : און וואָס איז דאָס בלעקען פון די שאָף אין מיינע אויערען ? און דאָס געשריי פון די רינדער וואָס איך הער ?
- 15 און שאול האָט געזאָגט : פון עמלק האָבען זיי זיי געבראַכט, דען דאָס פּאָלק האָט זיך ערבארעמט איבער די בעסטע שאָף און רינדער, אום זיי צו אָפּפערן צו גאָט, דיין גאָט. אָבער דאָס איבעריגע האָבען מיר פּער־וויסמעט.
- 16 און שמואל האָט געזאָגט צו שאול : האַלט אָפּ. און איך וועל דיר זאָגען וואָס גאָט האָט צו מיר גערעדט די נאַכט, און ער (שאול) האָט געזאָגט צו איהם : רייד.
- 17 און שמואל האָט געזאָגט : אַבוואָהל דו האַלסט זיך קליין אין דייע אויגען, אָבער דו ביזט דאָך די קאַפּ פון אלע שבטים פון ישראל, און גאָט האָט דיך געזאַלבט פאַר אַ קעניג איבער ישראל.
- 18 און גאָט האָט דיך געשיקט אין דעם וועג, און ער האָט געזאָגט : געה און פּערוויסט די זינדיגע, די עמלקים, און דו זאָלסט שטרייטען מיט איהם ביז דו וועסט זיי פּערטיליגען.
- 19 און ווארום האָסטו ניט געהאַרכט צו דעם בעפעהל פון גאָט, און ביזט

בְּקוֹל יְהוָה וַתַּעַט אֱלֹהֵשָׁלַל וַתַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה:
 כ וַיֹּאמֶר שְׂאוֹל אֶל־שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל
 יְהוָה וְאַלְךָ בְּדַרְךְ אֲשֶׁר־שַׁלַּחְנִי יְהוָה וְאָבִיא אֶת־אֹנֶג
 21 מֶלֶךְ עַמְלֶק וְאֶת־עַמְלֶק הַחֲרַמְתִּי: וַיִּקַּח הָעַם מִהַשָּׁלַל
 צֹאן וּבָקָר רַאשֵׁית הַחֶרֶם לִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּגִלְגָל:
 22 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֲפִץ לַיהוָה בַּעֲלוֹת וּזְבָחִים
 כַּשָּׁמַע בְּקוֹל יְהוָה הִנֵּה שָׁמַע מִזְבַּח טוֹב לְהַקְשִׁיב
 23 מִחֲלֵב אֵילִים: כִּי הִטְאַתְךָ־לְקַסֵּם מְרִי וְאָנֹן וְתַרְפִּים
 הַפָּצַר יֵשֶׁן מֵאִסַּף אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאַסֶּךָ מִמֶּלֶךְ:
 24 וַיֹּאמֶר שְׂאוֹל אֶר־שְׁמוּאֵל הִטְאַתִּי כִּי־עֲבַרְתִּי אֶת־פִּי־
 יְהוָה וְאֶת־דְּבַרְךָ כִּי יֵרְאֵתִי אֶת־הָעַם וְאֲשַׁמַּע בְּקוֹלָם:
 נה וְעַתָּה שָׂא נָא אֶת־הִטְאַתִּי וְשׁוּב עִמִּי וְאֲשַׁתַּחֲוֶה לַיהוָה:
 26 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שְׂאוֹל לֹא אָשׁוּב עִמָּךְ כִּי
 מֵאִסַּתְהָ אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאַסֶּךָ יְהוָה מִהָיוֹת מֶלֶךְ עַל־
 27 יִשְׂרָאֵל: וַיִּסַּב שְׁמוּאֵל לְלֶכֶת וַיַּחֲזֹק בַּכְּנִיָּה־מְעִילוֹ וַיִּקְרַע:
 28 וַיֹּאמֶר אֵלָיו שְׁמוּאֵל קָרַע יְהוָה אֶת־מַמְלַכּוֹת
 29 יִשְׂרָאֵל מֵעַלְיָךְ הַיּוֹם וּנְתַנָּה לְרַעְיָךְ הַטּוֹב מִמֶּךָ: וְגַם
 נִצַּח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר וְלֹא יִנָּחֵם כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִנָּחֵם:
 ל וַיֹּאמֶר הִטְאַתִּי עַתָּה כַּבְּרִנִּי נָא נִגְד־וּקְנִי עִמִּי וְנִגַּד יִשְׂרָאֵל
 31 וְשׁוּב עִמִּי וְהִשְׁתַּחֲוִיתִי לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ: וַיָּשָׁב שְׁמוּאֵל
 32 אַחֲרָי שְׂאוֹל וַיִּשְׁתַּחֲוֶה שְׂאוֹל לַיהוָה: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
 הַגִּישׁוּ אֵלַי אֶת־אֹנֶג מֶלֶךְ עַמְלֶק וַיִּלְךְ אֵלָיו אֹנֶג מֵעַדְנָת
 33 וַיֹּאמֶר אֹנֶג אֵבֶן סַר מִר־הַקְּנוֹת: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
 כַּאֲשֶׁר שִׁכְּלָה נָשִׁים חֲרָפָה כְּדַת־שִׁבְלִי מִנָּשִׁים אִמָּךְ
 34 וַיִּשְׁפֹּף שְׁמוּאֵל אֶת־אֹנֶג לִפְנֵי יְהוָה בְּגִלְגָל: וַיִּלְךְ
 שְׁמוּאֵל הַרְמַתָּה וְשְׂאוֹל עָלָה אֶל־בֵּיתוֹ וַנְּבַעַת שְׂאוֹל:
 לֵה וְלֹא־יָסַף שְׁמוּאֵל לִרְאוֹת אֶת־שְׂאוֹל עַד־יוֹם מוֹתוֹ כִּי־

הַתֹּאכֵל

- געפלויגען צו דעם רויב, און האָסט געטהאָן שלעכטס אין די אויגען פון גאָט.
- 20 און שמואל האָט געזאָגט צו שמואל: איך האָב דאָך יא געהאָרכט צו דעם בעפעהל פון גאָט, און איך בין געגאנגען אין דעם וועג וואָס גאָט האָט מיך געשיקט, און איך האָב געבראכט אַנג דעם קעניג פון עמלק, און די עמלקים האָט איך פֿערוויסטעט.
- 21 אָבער דאָס פּאָלק האָט גענומען פון דעם רויב, שאָף און רינדער, דאָס בעסטע פון די וואָס זאָלען זיין פֿערוויסטעט, אום זיי צו שלאכטען צו גאָט, דיין גאָט, אין גלגל.
- 22 און שמואל האָט געזאָגט: האָט דען גאָט מעהר לוסט אין בראנד־אָפּפּער און אין שלאכט־אָפּפּער, אַלס ווי צו געהאָרען צו זיין בעפעהל? געהאָרען איז בעסער אַלס אָפּפּער, פּאָלגען — איז בעסער פון די פעטס פון ווידער.
- 23 דען ווי די זינד פון צויבעריי, אַזוי (גרויס) איז ווידערשפעניגקייט, און ווי געצענדיענסט און בילדער־ריענסט אַזוי איז די זינד פון ניט פּאָלגען. ווייל דו האָסט פֿעראכטעט דעם בעפעהל פון גאָט, האָט ער דיך פֿעראכטעט פון זיין אַ קעניג.
- 24 און שמואל האָט געזאָגט צו שמואל: איך האָב געזינדיגט, דען איך האָב איבערגעטרעטען דעם בעפעהל פון גאָט, און אויך דייער רייד, דען איך האָב זיך געשראָקען פֿאַר דאָס פּאָלק, און איך האָב געהערט צו זייער שטים.
- 25 און נון, פֿערניעב דאָך מיין זינד, און קעהר צוריק מיט מיר, און איך וועל זיך בוקען צו גאָט.
- 26 און שמואל האָט געזאָגט צו שאול: איך וועל מיך ניט אומקעהרען מיט דיר, דען דו האָסט פֿעראכטעט דאָס וואָרט פון גאָט, אַזוי האָט דיך גאָט פֿעראכטעט צו זיין אַ קעניג איבער ישראל.
- 27 און שמואל האָט זיך אומגעקעהרט אַוועקצוגעהן, אָבער (שאוול) האָט אָנ־געהאַלטען פעסט דעם ברעג פון זיין מאַנטעל, און ער איז צוריסען גע־וואָרען.
- 28 און שמואל האָט צו איהם געזאָגט: (דאָס ווייזט דאָס) גאָט האָט היינט אָבעריסען די רעגירונג פון ישראל פון דיר, און האָט עס געגעבען צו דיין פֿריינד וועלכער איז בעסער פון דיר.
- 29 און דער שטאַרקער (גאָט) פון ישראל וועט אויך ניט ליגען זאָגען, און וועט ניט ענדערן זיין בעשלוס, דען ער איז ניט אַ מענש, צו ענדערן זיין בע־שלוס.
- 30 און ער (שאוול) האָט געזאָגט: איך האָב געזינדיגט, אָבער יעצט מאַך מיר דאָך עהרע פֿאַר די עלטסטע פון מיין פּאָלק און פֿאַר ישראל, און קעהר מיט מיר צוריק, און איך וועל זיך בוקען צו דיין גאָט.
- 31 און שמואל האָט זיך אומגעקעהרט (און איז געגאנגען) נאָך שאול. און שאול האָט זיך געבוקט צו גאָט.
- 32 און שמואל האָט געזאָגט: ברענג אַהער צו מיר אַנג, דעם קעניג פון עמלק, און אַנג איז געגאנגען צו איהם אין קייטען און ער האָט געזאָגט: פֿאַר וואָהר, דער ביטערער טויט קומט שוין.
- 33 און שמואל האָט געזאָגט: ווי דיין שווערד האָט בערויבט ווייבער (זייערע קינדער), אַזוי זאָל דיין מוטער זיין בערויבט פון קינדער, מעהר דען אַנ־דערע ווייבער. און שמואל האָט געהייסען צושפּאַלטען אַנג, פֿאַר גאָטס הויז, אין גלגל.
- 34 און שמואל איז געגאנגען נאָך רמה, און שאול איז געגאנגען צו זיין הויז נאָך גבעה פון שאול.

הַתֹּאבֵל שְׂמוּאֵל אֶל־שָׂאִיל וַיהוָה נָחַם כִּי־הִמְלִיךְ אֶת־
שָׂאִיל עַל־יִשְׂרָאֵל:

טז

CAP. XVI. טז

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׂמוּאֵל עַד־מַתִּי אֶתָּה מִתֹּאבֵל אַל־
שָׂאִיל וְאֲנִי מֵאַסְתִּיו מִמְּלִיךְ עַל־יִשְׂרָאֵל מֵלֵא קָרְנֶךָ שִׁמֹּן
וְלֶךְ אֶשְׁלַחְךָ אֶל־יִשִׁי בֵּית־הַלְחָמִי כִּי־רָאִיתִי בְּבָנָיו לִי
מֶלֶךְ: וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֵיךְ אֵלֶיךָ וְשָׁמַע שָׂאִיל וַהֲרַגְנִי
וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲגִלַת בָּקָר תִּקַּח בְּיָדְךָ וְאַמְרַת
לִזְבַּח לַיהוָה בָּאתִי: וַקְרָאתָ לְיִשִׁי בֹזֶבַח וְאַנְכִי אוֹדִיעֶךָ
אֶת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה וּמִשְׁחַתָּ לִי אֶת אֲשֶׁר־אָמַר אֵלֶיךָ: וַיַּעַשׂ
שְׂמוּאֵל אֶת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וַיָּבֵא בֵּית לֶחֶם וַיַּחֲרִדוּ
זֶקֶן הָעִיר לַקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר שְׁלֹם בֹּאֶיךָ: וַיֹּאמֶר שְׁלֹם
לִזְבַּח לַיהוָה בָּאתִי הִתְקַדְשׁוּ וּבָאתֶם אִתִּי בֹזֶבַח וַיִּקְדַּשׁ
אֶת־יִשִׁי וְאֶת־בָּנָיו וַיִּקְרָא לָהֶם לִזְבַּח: וַיְהִי כִּבְוֹאֵם
בָּרָא אֶת־אֱלִיָּאב וַיֹּאמֶר אַךְ נֶגַד יְהוָה מִשִּׁיחוֹ:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׂמוּאֵל אַל־תִּבְטֵ אֶל־מְרָאֵהוּ וְאַל־נִבְחָה
קוֹמָתוֹ כִּי מֵאַסְתִּידוּ כִּי לֹא אֲשֶׁר יִרְאֶה הָאָדָם כִּי הָאָדָם
יִרְאֶה לְעֵינָיִם וַיהוָה יִרְאֶה לְלֵבָב: וַיִּקְרָא יִשִׁי אֶל־
אַבְיָתָר וַיַּעֲבְדוּהוּ לִפְנֵי שְׂמוּאֵל וַיֹּאמֶר גַּם־בָּזֶה לֹא־בָחַר
יְהוָה: וַיַּעֲבֵר יִשִׁי שְׂמָה וַיֹּאמֶר גַּם־בָּזֶה לֹא־בָחַר יְהוָה:
וַיַּעֲבֵר יִשִׁי שְׁבַעַת בָּנָיו לִפְנֵי שְׂמוּאֵל וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֶל־
יִשִׁי לֹא־בָחַר יְהוָה בְּאַלְהֵהּ: וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֶל־יִשִׁי הֲתָמוּ
הַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר עוֹד שָׂאֵר הַקָּמָן וְהִנֵּה רָעָה בְּעֵינַי וַיֹּאמֶר
שְׂמוּאֵל אֶל־יִשִׁי שְׁלַחָה וְקָחְנוּ כִּי־לֹא נֹסֵב עַד־כִּיֹּא פֹה:
וַיִּשְׁלַח וַיְבִיֵאֵהוּ וְהוּא אֲדָמוּנִי עַס־יִפֶּה עֵינָיִם וְטוֹב רָאִי
וַיֹּאמֶר יְהוָה קוּם מִשְׁחָהוּ בֵּיתָה הוּא: וַיִּקַּח
שְׂמוּאֵל אֶת־קָרְן הַשִּׁמֹּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ בְּקֶרֶב אָחָיו וַתַּעֲלֶה

רוח

35 און שמואל האָט ניט מעהר געזעהן שאול'ן ביז צו דעם טאָג פון זיין טויט ; דען שמואל האָט געטרויערט וועגען שאול, ווייל גאָט האָט זיך בערענקט דאָס ער האָט שאול'ן געמאַכט קעניג איבער ישראל.

קאָפיטעל ז

- 1 און גאָט האָט געזאָגט צו שמואל : ווי לאנג טרויערסטו איבער שאול, און איך האָב דאָך איהם פּעראַכטעט דאָס ער זאָל ניט רעניערען איבער ישראל, פיל אָן דיין האָרן מיט אייל, און געה, איך וועל דיך שיקען צו ישי פון בית לחם, דען איך האָב אויסגעקליבען איינעם פון זיינע זיהן (פאר מיר) פאר אַ קעניג.
- 2 און שמואל האָט געזאָגט : ווי קען איך געהן ? ווען שאול וועט עס הער רען וועט ער דאָך מיד אומברענגען. און גאָט האָט געזאָגט : דו זאָלסט אין דיין האַנד נעהמען אַ רינד־קאלב, און זאָלסט זאָגען : איך בין געקור מען צו שלאַכטען צו גאָט.
- 3 און דו זאָלסט איינלאָדען ישי צו דעם אָפּפּער, און איך וועל דיר לאָזען וויסען וואָס דו זאָלסט טהאָן, און דו זאָלסט זאלבען פאר מיר דעם וואָס איך וועל דיר זאָגען.
- 4 און שמואל האָט געטהאָן דאָס וואָס גאָט האָט גערעדט און ער איז געקור מען נאָך בית לחם, און די עלטסטע פון שטאָרט האָבען געאיילט איהם צו בענגענענען, און האָבען געזאָגט : דיין קומען זאָל זיין שלום (פריערען). און ער האָט געענטפּערט : שלום, איך בין געקומען צו אָפּפּערן צו גאָט, הייליגט אייך, און קומט מיט מיר צום שלאַכט־אָפּפּער ; און ער האָט געהייליגט ישי און זיינע זיהן און האָט זיי איינגעלאָדען צום אָפּפּער.
- 6 און עס איז געשעהען, ווי זיי זיינען געקומען, האָט ער געזעהן אליאב, און ער האָט געטראַכט : געוויס, דא שטעהט פאר גאָט זיין געזאלבטער.
- 7 אָבער גאָט האָט געזאָגט צו שמואל'ן : דו זאָלסט ניט קוקען אויף זיין געשטאַלט, און אויף די הויכקייט פון זיין געוואוקס, דען איך האָב איהם פּעראַכטעט ; דען ניט ווי אַ מענש זעהט (זעהט גאָט), דען דער מענש זעהט נור נאָך די אויגען, אָבער גאָט זעהט נאָך דעם האַרץ.
- 8 און ישי האָט גערופּען צו אבינדב, און האָט איהם פּערבייגעפיהרט פאר שמואל'ן. און ער (שמואל) האָט געזאָגט : אויך דיעזען האָט גאָט ניט אויסערוועהלט.
- 9 און ישי האָט פּערבייגעפיהרט שמה, און ער (שמואל) האָט געזאָגט : אויך דיעזען האָט גאָט ניט אויסערוועהלט.
- 10 און ישי האָט פּערבייגעפיהרט זיינע זיעבען זיהן פאר שמואל, און שמואל האָט געזאָגט צו ישי : גאָט האָט דיעזע ניט אויסערוועהלט.
- 11 און שמואל האָט געזאָגט צו ישי : זיינען די זינגען געענדיגט ? (זיינען דאָס אלע ?) און ער האָט געזאָגט : עס איז נאָך איבערגעבליבען דער אינגסטער, זעה, ער ווידעט די שאַף, און שמואל האָט געזאָגט צו ישי : שיק דאָך און ברענג איהם דען מיר וועלען זיך ניט זעצען צום מאַהלצייט ביז ער וועט דאָ קומען.
- 12 און ער האָט געשיקט און האָט איהם געבראַכט, און דער איז געווען רויט מיט שעהנע אויגען, און פון גומען אויסזעהען, און גאָט האָט געזאָגט : שטעה אויף, זאָל איהם, דען ער איז דאָס.
- 13 און שמואל האָט גענומען דעם האָרן מיט אייל און האָט איהם געזאלבט אין מיטען פון זיינע כרידער, און גאָטס גייסט האָט זיך געשטאַרקט אויף

רוח־יהוה אֶל־דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא וּמַעַלְהָ וַיָּקָם שְׁמוּאֵל
 14 וַיֵּלֶךְ הַרְמָתָה׃ וְרוּחַ יְהוָה סָרָה מֵעַם שְׁאוּל וּבַעֲתָתּוֹ
 15 רֹחַ־הַרְעָה מֵאֵת יְהוָה׃ וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי־שְׁאוּל אֵלָיו הַגִּיד
 16 נָא רֹחַ־אֱלֹהִים רָעָה מִבַּעֲתָד׃ וַיֹּאמְרֵנָּה אֲדֹנָי עַבְדֶּיךָ
 לְפָנֶיךָ יִבְקְשׁוּ אִישׁ יָדַע מִנֶּגַע כַּפְנוֹר וְהִזָּה בַּהֲיוֹת עֲלֶיךָ
 17 רֹחַ־אֱלֹהִים רָעָה וְנִגַּן בְּיָדוֹ וְטוֹב לָךְ׃ וַיֹּאמֶר שְׁאוּל אֶל־
 18 עַבְדָּיו רֹאדֵינָה לִי אִישׁ מִיִּטֵּיב לְנַגֵּן וַהֲבִיאֲתֶם אֵלַי׃ וַיַּעַן
 אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאִיתִי בֶן לְיִשׁׁי בֵּית הַלְחָמִי
 יָדַע נֶגַע וְנִבְוֵר חֵיל וְאִישׁ מִלְחָמָה וְנִבּוֹן דְּבַר וְאִישׁ תָּאֵר
 19 וְהִזָּה עִמּוֹ׃ וַיִּשְׁלַח שְׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־יִשׁׁי וַיֹּאמֶר שְׁלַחָה
 ב אֵלַי אֶת־דָּוִד בְּנֶךָ אֲשֶׁר בְּצִיא׃ וַיִּקַּח יִשׁׁי הַמּוֹר לְחֶם
 וְנָאֵר וַיָּבֵן עֵינַיִם אֶחָד וַיִּשְׁלַח בְּיַד־דָּוִד בְּנֵוֹ אֶל־שְׁאוּל׃
 21 וַיָּבֵא דָוִד אֶל־שְׁאוּל וַיַּעֲמֵד לְפָנָיו וַיֹּאדְבֵהוּ מֵאֵד וַהֲרִי־
 22 לוֹ נִשְׂאָ כָלִים׃ וַיִּשְׁלַח שְׁאוּל אֶל־יִשׁׁי לֵאמֹר יַעֲמֵד־נָא
 23 דָּוִד לְפָנַי כִּי־מִצָּא חֵן בְּעֵינַי׃ וְהִזָּה בַּהֲיוֹת רֹחַ־אֱלֹהִים
 אֶל־שְׁאוּל וְלָקַח דָּוִד אֶת־הַכְּנֹר וְנִגַּן בְּיָדוֹ וַרְחַח לְשְׁאוּל
 וְטוֹב לוֹ וְסָרָה מֵעָלָיו רוּחַ הַרְעָה׃

CAP. XVII. ז

ז י
 א וַיֹּאסְפוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת־מַחְנֵיהֶם לַמְּלָחָמָה וַיֹּאסְפוּ שָׂכָה
 אֲשֶׁר לַיהוּדָה וַיַּחֲנוּ בְּיַד־שׁוּכָה וּבְיַד־עֹקֶה בְּאֶפְסַי דְּמִים׃
 2 וּשְׁאוּל וְאִישׁ־יִשְׂרָאֵל גֹּאֲסְפוּ וַיַּחֲנוּ בְּעַמְקֵי הָאֵלֶּה וַיַּעֲרְכוּ
 3 מִלְחָמָה לְקִרְאֵת פְּלִשְׁתִּים׃ וּפְלִשְׁתִּים עֹמְדִים אֶל־הַחֵרֶף
 4 מִזֶּה וְיִשְׂרָאֵל עֹמְדִים אֶל־הַחֵרֶף מִזֶּה וַהֲגִיא בֵּינֵיהֶם׃ וַיֵּצֵא
 אִישׁ־הַבָּנִים מִמַּחְנוֹת פְּלִשְׁתִּים וְלָתַת שְׁמוֹ מִגֵּת וְנָבְרוּ שֵׁשׁ
 ה אֲמוֹת חֹרֶת׃ וְכּוּבַע נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ וְשָׂרְיוֹן קַשְׁקָשִׁים הָיוּ
 לְבוּשׁ וּמִשְׁכַּל הַשָּׂרְיוֹן הַמִּשְׁת־אֶלְפִים שְׁקָלִים נְחֹשֶׁת׃
 6 וּמִצָּתַת נְחֹשֶׁת עַל־רַגְלָיו וּכְיֹדֵן נְחֹשֶׁת בֵּין כַּתְּפוֹ׃ וַחֲזַן

חֲנִיתוֹ

- דוד'ן פון יענעם טאָג אָן און ווייטער. און דאן איז שמואל אויפגעשטאַנען און געגאַנגען נאָך רמה.
- 14 אָבער פון שאול האָט גאָטס גייסט אָפּגעקעהרט, און אַ שלעכטער גייסט פון גאָט פלעגט איהם דערשרעקען.
- 15 און שאול'ס קנעכט האָבען געזאָגט צו איהם : זעה דאָך, אַ שלעכטער גייסט פון גאָט דערשרעקט דיר.
- 16 לאָז נור אונזער הערר זאָגען, דיינע קנעכט שמעהן דיר צו דינענען ; לאָז מען זוכען אַ מאָן וואָס פּערשטעהט צו שפּיעלען פּיערעל, און עס וועט זיין, ווען עס וועט קומען אויף דיר דער בייזער גייסט פון גאָט, וועט ער שפּיעלען מיט זיין האַנד, און עס וועט דיר בעסער ווערען.
- 17 און שאול האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט : זעהט דאָך צו געפינען פאַר מיר אַ מאָן וואָס קען גוט שפּיעלען, און ברענגט איהם צו מיר.
- 18 און איינער פון די יונגען האָט געענטפּערט און געזאָגט : זעהט, איך האָב געזעהן אַ זוהן פון ישי פון בית לחם, וועלכער פּערשטעהט צו שפּיעלען, און איז אַ שטאַרקער העלד, און אַ קריענס-מאַן, און איז פּערשטענדיג אין יעדער זאך. אויך פון שעהנעם אנועהן, און גאָט איז מיט איהם.
- 19 און שאול האָט געשיקט שלוחים צו ישי און האָט געזאָגט : שיק דאָך צו מיר דיין דוד, וועלכער איז ביי די שאָף.
- 20 און ישי האָט גענומען איין אייזעל בעלאדען מיט ברויט און אַ לאַגעל וויין, און איין יונגע ציעגעלע, און האָט עס געשיקט דורך דוד זיין זוהן צו שאול.
- 21 און דוד איז געקומען צו שאול און ער איז געשטאַנען פאַר איהם, און ער (שאול) האָט איהם זעהר געליעבט, און ער (דוד) איז געוואָרען זיין וואַ-פענטרעגער.
- 22 און שאול האָט געשיקט צו ישי און האָט איהם געלאָזט זאָגען : לאָז דאָך דוד שמעהן פאַר מיר (שמענדיג), דען ער האָט געפונען גונסט אין מיינע אויגען.
- 23 און עס איז געשעהן, דאָס ווען דער (שלעכטער) גייסט פון גאָט פלעגט קומען אויף שאול, דאָן פלעגט דוד נעהמען די פירעל און האָט געשפּיעלט מיט זיין האַנד, און עס פלעגט שאול'ן ווערען גרינגער און בעסער, און דער שלעכטער גייסט פלעגט אָפּקעהרען פון איהם.
- קאַפיטעל יז**
- 1 און די פלשתים האָבען פּערזאַמעלט זייערע לאַגערס צום שטרייטען ; און זיי האָבען זיך פּערזאַמעלט אין שוכה וואָס געהערט צו יהודה. און זיי האָבען געלאַגערט צווישען שוכה און עזקה אין אפס דמים.
- 2 און שאול און די מענער פון ישראל האָבען זיך פּערזאַמעלט און האָבען געלאַגערט אין דעם טהאל פון די לינדענ-בוים, און האָבען זיך געשטעלט אין אָרדנונג קעגען די פלשתים צו דער מלחמה.
- 3 און די פלשתים זיינען געשטאַנען אויף איין באַרג פון די עזער זייט, און די ישראל זיינען געשטאַנען אויף איין באַרג פון יענער זייט, און דער טהאל איז געווען צווישען זיי.
- 4 און עס איז ארויסגעגאַנגען אַ מאָן, אַ פּערמיטלער, פון די לאַגערס פון די פלשתים, זיין נאָמען איז געווען גלית, פון נת, זיין הויף איז געווען זעקס איילען און אַ שפּאַן.
- 5 און אַ הוט פון קופּער (האָט ער געטראָגען) אויף זיין קאָפּ, און מיט אַ שופּענפאַצער איז ער געווען אָנגעטהאָן ; דאָס געוויכט פון דעם פאַנר צער איז געווען פינף טויזענד שקל קופּער.
- 6 און גלאַנציגע בלעכען פון קופּער (ווי אַ שמערען) אויף זיינע פיס, און אַ שפּין פון קופּער צווישען זיינע שולטערען.

חניתו כמנור ארנים ולהבת הניתו שש-מאות שקלים
 ברזל ונשא הצנה הלך לפניו: ויעמד ויקרא אל-מערכת
 8 ישראל ויאמר להם למה תצאו לערך מלחמה הלוא
 אנכי הפלשתי ואתם עבדים לשאול ברזלכם איש ויחד
 אלי: אסיוכל להלחם אתי והפני והיני לכם לעבדים
 9 ואסדאני אוכל-לו והפיתיו והייתם לנו לעבדים ועבדתם
 אתנו: ויאמר הפלשתי אני חרפתי את-מערכות ישראל
 היום הוזה תגורלי איש ונלחמה יחד: וישמע שאול וכל-
 11 ישראל את-דברי הפלשתי האלה וחתו ויראו מאד:
 ודוד בראש אפרתי הוזה מבית לחם יהודה ושמו
 ישי ולו שמנה בנים והאיש בימי שאול וכן בא באנשים:
 13 וילכו שלשת בנני-ישי הגדלים הלכו אחרי-שאול
 למלחמה ושם שלשת בנני אשר הלכו במלחמה
 אליאב הבכור ומשנהו אבינדב והשלשי שמה: ודוד
 14 הוא הקטן ושלשה הגדלים הלכו אחרי שאול: ודוד
 15 הלך ושב מעל שאול לרעות את-צאן אביו בית-לחם:
 ויגש הפלשתי השכם והערב ויתיצב ארבעים יום:
 16 ויאמר ישי לדוד בנו קחנא לאחיד איפת הקליא הוזה
 17 ועשרה לחם הוזה והרץ המחנה לאחיד: ואת עשרת
 18 הריצי הקלב האלה תביא לשר האלה ואת-אחיד
 19 תפקד לשלום ואת-ערבתם תקח: ושאול והמה וכל-
 איש ישראל בעמק האלה נלחמים עם-פלשתים:
 וישכם דוד בבקר וימש את-הצאן על-שמר וישא וילך
 20 כאשר צוהו ישי ויבא המעגלה והחיל היצא אל-המערכה
 21 והרעו במלחמה: ותערך ישראל ופלשתים מערכה
 22 לקראת מערכה: וימש דוד את-הכלים מעליו על-יד
 שומר הכלים וירץ המערכה ויבא וישאל לאחיו לשלום:

והוא

- 7 און די שטאנג פון זיין שפיז איז געווען דיק ווי א וועבערס האַלץ, און די קלינג פון זיין שפיז איז געווען שווער זעקס הונדערט שקל אייזען. און א שילד־טרעגער איז געגאנגען פאַר איהם.
- 8 און ער האָט זיך אוועקגעשטעלט און האָט אויסגעשריען צו די לאַנגערס פון ישראל און האָט געזאָגט צו זיי : וואָרום זאָלט איהר אַרויסגעהן אָנ־צוריקטען אַ שטרייט ? איך בין דאָך נאָר אַ פּלשתי, איהר אָבער זייט דאָך קנעכט פון (דעם העלד) שאול, טו קלייבט אייך אויס אַ מאָן און לאָז ער אַראָבנידערען צו מיר.
- 9 אויב ער וועט קענען שטרייטען מיט מיר און וועט מיר ערשלאָגען, דאָן וועלען מיר זיין קנעכט צו אייך, אָבער אויב איך וועל איהם בייקומען און וועל איהם ערשלאָגען דאָן זאָלט איהר זיין קנעכט צו אונז און זאָלט אונז דיענען.
- 10 און דער פּלשתי האָט ווייטער געזאָגט : איך האָב היינט געלעסטערט די לאַנגערס פון ישראל ; אַלזאָ גיט מיר אַ מאָן און לאָזען מיר שטרייטען צוזאַמען.
- 11 און שאול און גאַנץ ישראל האָבען געהערט דיעזע רייד פון דעם פּלשתי, און זיי זיינען דערשראָקען געוואָרען און האָבען זעהר געפירכטעט.
- 12 און (וויעדער וועגען) דוד, ער איז געווען דער זוהן פון יענעם מאָן, דער אפרתי פון בית לחם יהודה, וואָס זיין נאָמען איז געווען ישי, און ער האָט געהאַט אַכט זיהן, און ער איז געווען אין די טעג פון שאול אַ עלטסטער און ער האָט געהערט צו די אַנגעזעהנע מענער.
- 13 און די דריי זיהן פון ישי זיינען געגאנגען, נאָך שאול אין דער מלחמה, און די נעמען פון זיינע דריי עלטערע זיהן וועלכע זיינען געגאנגען אין דער מלחמה ; דער ערשטגעבאָרענער אליאב, און זיין צווייטער זוהן אבינדב, און דער דריטער שמה.
- 14 און דוד, ער איז געווען דער אינגסטער, און די דריי עלטסטע זיינען נאָכ־געגאנגען נאָך שאול.
- 15 און דוד פלעגט געהען און צוריקקעהרען פון שאול צו פיטערען זיין פאָ־טער'ס שאָף אין בית לחם.
- 16 און דער פּלשתי האָט אַזוי גענעהנט אין דער פריה און שפעט אין אָבער, און האָט זיך אַזוי געשמעלט (מיט זיין אויפרוף) גאַנצע פּערציג טעג.
- 17 און ישי האָט געזאָגט צו דוד : נעהם דאָך פאַר דייןע ברידער דיעזע מאָס געברענטע זאַנגען, און דיעזע צעהן ברויטען, און ברענג עס געשווינד אין דעם לאַגער צו דייןע ברידער.
- 18 און דיעזע צעהן קעז זאָלסטו ברענגען צו דעם עלטסטען איבער די טויענד, און דייןע ברידער זאָלסטו געריסען און זיך ערקונדיגען נאָך זייער וואָהל־זיין, און נעהם אַוועק זייער באָרגשאַפט, בעצאָהל פאַר אַלעס וואָס זיי האָבען געבאָרנט.
- 19 און שאול און זיי און אַלע מענער פון ישראל האָבען געלאַנגערט אין טהאָל פון די לינדענבויםער ; זיי האָבען געשטריטען מיט די פּלשתיים.
- 20 און דוד איז אויפגעשטאַנען פריה אן מאָרגען, און האָט איבערגעלאָזען דאָס שאָף צו אַ היטער, אין האָט געטראָגען (די זאַכען) און איז געגאַנג־גען, אַזוי ווי ישי האָט איהם געבאָטען, און ער איז געקומען צום צירקעל פון לאַגער, און צו די זעלנער וואָס זיינען אַרויסגעגאנגען צום קריגעס־פּלאַץ, און וואָס האָבען געשאַלט מיט אַ ליאַרעם צו דעם קריגעס־פּלאַץ.
- 21 און די ישראל און די פּלשתיים האָבען זיך אָנגעברייט, אַ קריגעס־אַרדע־נונג קענען אַ קריגעס־אַרדע־נונג.
- 22 און דוד האָט איבערגעלאָזען די געפעק וואָס ער האָט געטראָגען, צו דער האַנד פון דעם היטער פון די געפעק, און ער איז געלאָפען צו דער שלאַכט

23 והוא מדבר עִמָּם והנה איש הפְּנִים עוֹלָה גִלִּית הפְּלִשְׁתִּי
 שָׁמוּ מִנֵּת מִמְעֲרֹת פְּלִשְׁתִּים וַיְדַבֵּר בְּדַבְרֵים הָאֵלֶּה
 24 וַיִּשְׁמַע דָּוִד: וְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּרֹאֲתָם אֶת־הָאִישׁ וַיִּסְפוּ
 כֹּה מִפְּנֵי וַיִּירָאוּ מְאֹד: וַיֹּאמֶר אִישׁ יִשְׂרָאֵל הֲרֵאִיתֶם הָאִישׁ
 הַעֹלֵה הַזֶּה בְּנִי לְחַרֵּף אֶת־יִשְׂרָאֵל עָלָה וְהִנֵּה הָאִישׁ
 אֲשֶׁר־כִּפְנוּ יַעֲשֶׂרְנוּ הַמֶּלֶךְ עֶשֶׂר גְּדוֹל וְאֶת־כִּפְתּוֹ יִתֵּן
 26 לוֹ וְאֵת בֵּית אָבִיו יַעֲשֶׂה חֶפְשִׁי בְּיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר
 דָּוִד אֶל־הָאֲנָשִׁים הַעֲמִידִים עִמּוֹ לֵאמֹר מַה־יַּעֲשֶׂה לָאִישׁ
 אֲשֶׁר יָבֵה אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי הַלֵּז וְהַסִּיר חַרְפָּה מֵעַל יִשְׂרָאֵל
 בְּנִי מִי הַפְּלִשְׁתִּי הַעֲרַל הַזֶּה בְּנִי חַרֵּף מְעַרְבוֹת אֱלֹהִים
 27 הַיּוֹם: וַיֹּאמֶר לוֹ הָעָם בְּדַבַּר הַזֶּה לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה
 28 לָאִישׁ אֲשֶׁר יִכְנוּ: וַיִּשְׁמַע אֱלִיאֵב אֲחִיו הַגְּדוֹל בְּדַבְרוֹ
 אֶל־הָאֲנָשִׁים וַיַּחֲרֶ־אֹף אֱלִיאֵב בְּדָוִד וַיֹּאמֶר לְמַה־זֹּכַר
 יִרְדֶּה וְעַל־מִי נִמְשַׁת מַעַט הַצֵּאן הַזֶּה בַּמִּדְבָּר אֲנִי יִדְעֵתִי
 אֶת־זִדְדוֹ וְאֵת רַע לִבְכּוֹד בְּנִי לְמַעַן רְאוֹת הַמַּלְחָמָה
 29 יִרְדֶּה: וַיֹּאמֶר דָּוִד מַה עֲשִׂיתִי עִתָּה הֲלוֹא דָבָר הוּא:
 ל וַיִּסַּב מֵאֲלוֹ אֶל־מִוֶּל אַחֵר וַיֹּאמֶר בְּדַבַּר הַזֶּה וַיִּשְׁבְּהוּ
 31 הָעָם דָּבָר בְּדַבַּר הָרֵאשׁוֹן: וַיִּשְׁמְעוּ הַדַּבְרִים אֲשֶׁר
 32 דִּבֶּר דָּוִד וַיַּגִּידוּ לְפָנֵי־שָׁאוּל וַיִּקְהָהוּ: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־
 שָׁאוּל אֶל־יִפְל לִב־אָדָם עָלָיו עֲבָדְךָ יֵלֵךְ וְנִלְחַם עִם־
 33 הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה: וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד לֹא תוּכַל לָלֶכֶת
 אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה לְהִלָּחֵם עִמּוֹ כִּי־נַעַר אַתָּה וְהוּא אִישׁ
 34 מִלְחָמָה מִנְעָרָיו: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל רַעַה הֲיֵה עֲבָדְךָ
 לְאָבִיו בְּצֵאן וּבֹא הָאָרֶץ וְאֶת־הַדּוֹב וְנִשְׂא שָׂה מִהַעֲדָר:
 לֵה וַיֵּצְאֵתִי אַחֲרָיו וְהַכְּתִיו וְהַצַּלְתִּי מִפְּנֵי וַיִּקַּם עָלַי וְהַחֲזַקְתִּי
 36 בְּזַקְנוֹ וְהַכְּתִיו וְהַמִּיתִיו: גַּם אֶת־הָאָרֶץ גַּם־הַדּוֹב הִכָּה
 עֲבָדְךָ וְהִנֵּה הַפְּלִשְׁתִּי הַעֲרַל הַזֶּה כְּאֶחָד מִתְּמָם בְּנִי חַרֵּף

מערכת

- ליניע, און ער האָט געפרעגט זיינע ברודער נאָך זייער וואָהלוין.
 23 און ווען ער האָט גערעדט מיט זיי, ערשט דער פערמיטלער גלית דער פלשתי פון גת איז ארויפגעגאנגען, פון די קריענס ליניע פון די פלשתיים און ער האָט גערעדט די זעלביגע (דערמאָהנטע) רייד, און דוד האָט עס געהערט.
- 24 און אַלע מענער פון ישראל, ווען זיי האָבען דערזעהען דעם מאַן, האָבען זיי אָבגעווייכט ניט צו קוקען אויף זיין געזיכט, און האָבען זעהר געפירכט.
- 25 און די מענער פון ישראל האָבען געזאָגט : האָט איהר געזעהען דיעזען מאַן וואָס געהט ארויף ? דען צו לעסטערען ישראל געהט ער אויף, עס וועט אָבער געשעהען דאָס דער מאַן וועלכער וועט איהם ערשלאָגען, וועט דער קעניג איהם רייך מאַכען מיט גרויס רייכטהום, און אויך זיין טאָכטער וועט ער געבען צו איהם, און זיין פאָטער'ס הויז (פאָמיליע) וועט ער מאַכען פריי (פון אָבגאָבען) אין ישראל.
- 26 און דוד האָט געזאָגט צו די מענער וואָס זיינען געשטאנען נעבען איהם : וואָס וועט געטהאָן ווערען צו דעם מאַן וועלכער וועט ערשלאָגען יענעם פלשתי, און וועט אוועקנעהמען א שאַנד פון ישראל ? (איז דאָס אזא גרויסע זאָך ?) דען וואָס פאַר אַ ווערט האָט דיעזער אונבעשניטענער פלשתי, ווען ער לעסטערט די קריענס העלדען פון דעם לעבעדיגען נאָט ?
- 27 אָבער דאָס פאָלק האָט צו איהם געזאָגט וויעדער די זעלביגע : אזוי און אזוי וועט געטהאָן ווערען צו דעם מאַן וועלכער וועט איהם ערשלאָגען.
- 28 און אליאָב זיין עלטסטער ברודער האָט געהערט ווי ער האָט גערעדט מיט די מענער ; און אליאָב'ס צאָרן האָט געברענגט אויף דוד'ן און ער האָט געזאָגט : צו וועלכען צוועק ביזטו אַראָבגעקומען ? און מיט וועמען האָטו אַיבערגעלאָזען יענע ביסעל שאַף אין דער וויסטע ? איך ווייס נוט דיין מוטוויליגקייט און די שלעכטס פון דיין האַרץ, געוויס, נאָר זיך איינ-צוקוקען אויף דער מלחמה ביזטו אַראָבגעקומען.
- 29 און דוד האָט געזאָגט : וואָס (שלעכטס) האָב איך דען געטהאָן יעצט ? (און וואָס איך רייד) דאָס איז דאָך אָבער אַ וויכטיגע זאָך.
- 30 און ער (דוד) האָט זיך אָבגעקעהרט פון איהם צו אַן אַנדערען, און האָט געזאָגט די זעלביגע זאָך, און דאָס פאָלק האָט איהם געגעבען אַן ענטפער ווי דער ערשטער ענטפער.
- 31 און די ווערטער וואָס דוד האָט גערעדט, זיינען געהערט געוואָרען, און מען האָט זיי איבערגעזאָגט פאַר שאול, און ער האָט איהם געלאָזט ברענגען.
- 32 און דוד האָט געזאָגט צו שאול : לאָז ניט דאָס האַרץ פון קיין מענטש פאַלען ווענען איהם, דיין קנעכט וועט געהן און וועט שטריימען מיט דיעזען פלשתי.
- 33 און שאול האָט געזאָגט צו דוד : דו וועסט ניט קענען געהן צו דיעזען פלשתי, צו שטריימען מיט איהם, דען דו ביזט נאָר אַ אינגעל, ער אָבער איז אַ קריענסמאַן פון זיין יוגענד אָן.
- 34 און דוד האָט געזאָגט צו שאול : דיין קנעכט האָט געפיטערט זיין פאָר טער'ס שאַף, און אַ מאָל איז געקומען אַ לייב מיט אַ בער און איינער האָט אוועקגעטראָגען אַ לאַם פון דער הערדע (פון מיינע שעפסען).
- 35 דאָן בין איך ארויסגעגאנגען נאָך איהם, און האָב איהם ערשלאָגען, און האָב גערעמעט (דאָס לאַם) פון זיין מויל ; און ווען ער האָט זיך אויפֿגעשטעלט קעגען מיר, האָב איך אָנגענומען ביי זיין באַרד און האָב איהם ערשלאָגען און געטוידיטעט.
- 36 ביידען, דעם לייב און דעם בער האָט דיין קנעכט ערשלאָגען, נון יעצט זאָל דיעזער אונבעשניטענער פלשתי זיין ווי איינער פון זיי, דען ער האָט

- מערכת אלהים היום: ויאמר דוד יהוה אשר הצילני
 מיד הארז ומיד הדיב הוא יצילני מיד הפלשתי יהוה
 ויאמר שאול אלדוד לך יהוה יהוה עמך:
 וילבש שאול את־דוד מדיו ונתן קובע נחשת על־ראשו
 וילבש אתו שריון: ויחגר דוד את־חרבו מעל למדיו
 ויאל ללכת כי לא־נסה ויאמר דוד אל־שאול לא־אובל
 ללכת באלה פילא נסיתי ויסרם דוד מעליו: ויפח מ
 מקלו בידו ויבחרלו המשה חלקו אבנים מן־החבל
 וישם אתם בכלי הרעים אשר־לו ובילקוט וקלעו בידו
 ויש אל־הפלשתי: וילך הפלשתי הלך וקרב אל־דוד
 והאיש נשא הצנה לפניו: ויבט הפלשתי ויראה את־
 דוד ויבוהו כירדהו נער ואדמני עם־יפה מראה:
 ויאמר הפלשתי אל־דוד הכלב אנכי כראתה בא־אלי
 במקלות ויקלל הפלשתי את־דוד באלהיו: ויאמר
 הפלשתי אל־דוד לכה אלי ואתנה את־בשרך לעוף
 השמים ולבהמת השדה: ויאמר דוד אל־הפלשתי מה
 אתה בא אלי בחרב ובחנית ובכידון ואנכי בא־אליך
 בשם יהוה צבאות אלהי מערכות ישראל אשר הרפת:
 היום הוה יסגרך יהוה בדי והכתך והסרתני את־
 ראשך מעליך ונתתי פני מחנה פלשתים היום הוה
 לעוף השמים ולחית הארץ וידעו כל־הארץ כי יש
 אלהים לישראל: וידעו כל־הקתל הוה פילא בחרב
 ובחנית יושיע יהוה כי ליהוה המלחמה ונתן אתכם
 בידנו: והנה פירקם הפלשתי וילך ויקרב לקראת דוד
 וימתר דוד וירץ המערכה לקראת הפלשתי: וישלח
 דוד את־ידו אל־הפלי ויפח משם אבן ויקלע ויך את־
 הפלשתי אל־מצחו ותטבע האבן במצחו ויפל על־פניו

אדמה

- דאך געלעסטערט די קריעגס־העלדען פון דעם אייביג לעבעדיגען גאָט.
 37 און דוד האָט ווייטער געזאָגט : דער זעלביגער גאָט וועלכער האָט מיר גערעטעט פון דער האַנד פון דעם לייב, און פון דער האַנד פון דעם בער, ער וועט מיך רעטען פון דער האַנד פון דיעזען פּלשתי. און שאול האָט גע־זאָגט צו דוד'ן : געה, און גאָט זאָל זיין מיט דיר.
- 38 און שאול האָט אָנגעקליידעט דוד'ן זיינע (אייגענע) קליידער, און ער האָט געזעצט אַ קופּערנעם הוט אויף זיין קאָפּ, און האָט איהם אָנגעקליידעט אַ פּאַנצער.
- 39 און דוד האָט אָנגענומט זיין שווערד איבער זיינע קליידער, און האָט אָנגעהויבען געהן, אָבער ער איז ניט געווען געוואָהנט, און דוד האָט געזאָגט צו שאול : איך קען ניט געהן מיט דיעזע זאַכען, דען איך בין ניט גע־וואָהנט. און דוד האָט זיי אַראָבגענומען פון זיך.
- 40 און ער האָט גענומען זיין שטעקען אין זיין האַנד, און האָט זיך אויסער־וועהלט פינף גלאַטע שטיינער פון טהאַל, און האָט זיי אַריינגעלעגט אין זיין הירטענקלייד און אין טאַש, און זיין שלידערער אין זיין האַנד, און ער האָט גענעהנט צו דעם פּלשתי.
- 41 און דער פּלשתי איז געגאַנגען און איז געקומען נעהנטער צו דוד, און דער מאן, דער שילד־טרעגער פאַר איהם.
- 42 און דער פּלשתי האָט געקוקט און האָט דערוועהן דוד, און ער האָט איהם פּעראַכטעט ; דען ער איז געווען יונג און רויט און דאַצו מיט אַ שעהנעם געשטאַלט.
- 43 און דער פּלשתי האָט געזאָגט צו דוד : בין איך דען אַ הונד, דאָס דו קומסט צו מיר מיט שטעקענס ? און דער פּלשתי האָט געשאַלטען דוד'ן ביי זיין גאָט (דגון).
- 44 און דער פּלשתי האָט געזאָגט צו דוד : קום נאָר אהער צו מיר, און איך וועל געבען דיין פּלייש צו די פּויגעלאַך פון הימעל און צו די פיה פון פּעלד.
- 45 און דוד האָט געזאָגט צו דעם פּלשתי : דו קומסט צו מיר מיט אַ שווערד און מיט אַ שפּיז און מיט אַ וואורשפּיז, אָבער איך קום צו דיר מיט דעם נאָמען פון גאָט פון די הערשאַרען, דער גאָט פון די קריעגס־לייגען פון ישראל וועלכען דו האָסט געלעסטערט.
- 46 דעם היינטיגען טאָג וועט גאָט דיך איבערענטפּערען אין מיין האַנד, און איך וועל דיך ערשלאָגען, און וועל אַראָבנעהמען דיין קאָפּ פון דיר. און איך וועל געבען די טוידטע קערפּערס פון דעם לאַגער פון די פּלשתיים, היינטיגען טאָג, צו די פּויגעלאַך פון הימעל און צו די ווילדע טהיערען פון דער ערד. און די אַלע איינוואָהנער פון דער ערד זאָלען וויסען דאָס ישראל האָט אַ גאָט.
- 47 און אַלע דיעזע פּערוואַמעלטע זאָלען וויסען דאָס ניט מיט אַ שווערד און מיט אַ שפּיז העלפט גאָט. דען דער זיעג פון מלחמה געהערט צו גאָט, און ער וועט אייך געבען אין אונזער האַנד.
- 48 און עס איז געשעהן ווען דער פּלשתי איז אויפגעשטאַנען, און איז געגאַנגען און האָט זיך גענעהנט קעגען דוד. האָט דוד געאַיילט און איז געלאָפּען צום קריעגס־פּלאַץ קעגען דעם פּלשתי.
- 49 און דוד האָט געשטרעקט זיין האַנד אין די טאַש, און ער האָט פון דאָרט אַרויסגענומען אַ שטיין, און ער האָט געשליידערט, און ער האָט דאַמיט געשלאָגען דעם פּלשתי אין זיין שטערען, און דער שטיין איז איינגעזונד־קען אין זיין שטערען, און ער איז געפּאלען אויף זיין געזיכט צו דער ערד.

ג ארצה: ויחזק דוד מדהפלשתי בקלע ובאבן ונד את-
 51 הפלשתי וימתהו וחרב אין ביד-דוד: וירץ דוד ויעמד
 אל הפלשתי ויקח את-חרבו וישלפה מתערה וימתתהו
 ויכרת-בה את-ראשו ויראו הפלשתים בימת גבורם
 52 וינסו: ויקמו אנשי ישראל ויהודה וירעו וירדפו את-
 הפלשתים עד-בואך ניא ועד שערי עקרון ויפלו חללי
 53 פלשתים בדרך שערים ועד-נת ועד-עקרון: וישבו
 בני ישראל מדלק אחרי פלשתים וישפו את-מחניהם:
 54 ויקח דוד את-ראש הפלשתי ויבאהו ירושלם ואת-
 55 גה פליו שם באהליו: וכראות שאול את-דוד יצא
 לקראת הפלשתי אמר אל-אבנר שר הצבא בך-
 מיזה הנער אבנר ויאמר אבנר חרנפשו המלך אם-
 56 ידעתי: ויאמר המלך שאל אתה בך-מיזה העלם:
 57 וכשוב דוד מהכות את-הפלשתי ויקח אתו אבנר
 58 ויבאהו לפני שאול וראש הפלשתי בידו: ויאמר אליו
 שאול בך-מי אתה הנער ויאמר דוד בך-עבדך ישי
 בית הלחמי:

יח CAP. XVIII. יח

יח

א ויהי ככלתו לדבר אל-שאול ונפש יהונתן נקשרה
 2 בנפש דוד ויאהבו יהונתן בנפשו: ויקחהו שאול ביום
 3 ההוא ולא נתנו לשוב בית אביו: ויכרת יהונתן ודוד
 4 ברית באהבתו אתו בנפשו: ויתפשט יהונתן את-המעיל
 אשר עליו ויתגהו לדרך ומדיו ועד-חרבו ועד-קשתו ועד-
 5 חגרו: ויצא דוד בכל אשר ישלחנו שאול ישפיל וישמהו
 שאול על אנשי המלחמה וייטב בעיני כל-העם וגם
 6 בעיני עבדי שאול: ויהי בבואם בשוב דוד מהכות
 את-הפלשתי ותצאנה הנשים מבל-ערי ישראל לשור
 והמחלות

- 50 און דוד האָט זיך געשטאַרקט איבער דעם פֿלשתי מיט'ן שלידער און מיט דעם שטיי; און ער האָט איהם געשלאָגען, און נאכהער געטוירטעט; און דוד האָט ניט געהאַט אַ שווערד אין זיין האַנד;
- 51 און דוד איז געלאָפֿען און האָט זיך געשמעלט ביי דעם פֿלשתי, און ער האָט גענומען זיין אייגענעם שווערד און ער האָט עס אַרויסגעצויגען פֿון זיין שייד, און ער האָט איהם געטוירטעט, און ער האָט דאַמיט אָבגעשנידן טען זיין קאָפּ, און אַלס די פֿלשתיים האָבען געזעהען דאָס זייער העלד איז טוידט, אַזוי זיינען זיי אַנטלאָפֿען.
- 52 און די מענער פֿון ישׂראל און יהודה זיינען אויפגעשטאַנען און האָבען גע- שאַלט, און האָבען נאָכגעיאָגט די פֿלשתיים ביז צום טהאַל (נעבען עקרון) און ביז די טהויערען פֿון עקרון, און די דערשלאָגענע פֿון די פֿלשתיים זיי- נען געפּאַלען אין דעם וועג פֿון די שערים און ביז גת און ביז עקרון.
- 53 און די קינדער פֿון ישׂראל האָבען צוריקגעקעהרט פֿון דעם הייסען נאָכ- יאַגען נאָך די פֿלשתיים. און זיי האָבען גערויבט זייערע לאַגערס.
- 54 און דוד האָט גענומען דעם קאָפּ פֿון דעם פֿלשתי (און אין אַ צייט שפעטער האָט ער איהם געבראַכט נאָך ירושלים), און זיינע געוועהר האָט ער אוועק- געלעגט אין זיין געצעלט.
- 55 און (פֿריהער) ווען שאול האָט געזעהען ווי דוד געהט אַרויס קעגען דעם פֿלשתי, האָט ער געזאָגט צו אַבנר דעם פעלד הערר: וועמענס זוהן איז דאָס דיעזער יונג, אַבנר? און אַבנר האָט געזאָגט: זאָ וואָהר ווי דיין זעעלע לעבט, אָ קעניג, אויב איך ווייס!
- 56 און דער קעניג האָט געזאָגט: פרעג דו, וועמענס זוהן איז דיעזער יונג.
- 57 און ווען דוד איז צוריקגעקומען פֿון שלאָגען דעם פֿלשתי, האָט אַבנר איהם גענומען און האָט איהם געבראַכט פֿאַר שאול, און דער קאָפּ פֿון דעם פֿלשתי איז געווען אין זיין האַנד.
- 58 און שאול האָט צו איהם געזאָגט: וועמענס זוהן ביזטו, יונג? און דוד האָט געזאָגט: דער זוהן פֿון דיין קנעכט ישי, פֿון בית לחם.

קאַפיטעל יח

- 1 און עס איז געשעהען, ווי ער האָט געענדיגט ריידען צו שאול, אַזוי איז די זעעלע פֿון יהונתן אָנגעבונדען געוואָרען אָן די זעעלע פֿון דוד. און יהונתן האָט איהם געליעבט ווי זיך זעלבסט.
- 2 און שאול האָט איהם גענומען, אין דעם זעלביגען טאָג, און ער האָט איהם ניט געלאָזען צוריקקעהרען צו זיין פּאַטער'ס הויז.
- 3 און יהונתן האָט געשלאָסען מיט דוד אַ בונד. ווייל ער האָט איהם געליעבט ווי זיך זעלבסט.
- 4 און יהונתן האָט אַראָבעצויגען פֿון זיך זיין מאַנטעל וואָס ער האָט גע- טראָגען, און ער האָט עס געגעבען צו דוד, און אויך זיינע אַנדערע פרעכטיגע קליידער, ביז צו זיין שווערד און זיין בויגען און זיין גאַרטעל.
- 5 און דוד איז אַרויסגעצויגען; וואו שאול פֿלעגט איהם שיקען פֿלעגט ער בעגליקען, און שאול האָט איהם געזעצט איבער די קריענסמענער, און ער איז געווען געפּעהלען אין די אויגען פֿון דעם גאַנצען פּאָלק, און אין די אויגען פֿון שאול'ס קנעכט.
- 6 און עס איז געשעהען אין זייער קומען, ווען דוד איז צוריקגעקומען פֿון שלאָגען דעם פֿלשתי, דאָן זיינען אַרויסגעגאַנגען די ווייבער פֿון אַלע

והמחלות לקראת שאול המלך בתפנים בשמחה
 ובשלשים: ותענינה הנשים המשחקות ותאמרן הנה
 שאול בא לפיך ודוד בקרבתי: ויחזר לשאול מאד וירע
 בעיניו הדבר הזה ויאמר נתנו לדוד רבבות ולי נתנו
 האלפים ועוד לו אך המלוכה: ויהי שאול ענן את־דוד
 מהיום ההוא והלאה: ויהי ממחרת ותצלח רוח
 אלהים: רעה. אל־שאול ויתנבא בתוך־הבית ודוד מנגן
 בידו פנים. פנים והחנית ביד־שאול: ויטל שאול את־
 החנית ויאמר אפה בידך ובקור ויפב דוד מפניו פעמים:
 וירא שאול מלפני דוד כִּי־הנה יהיה עמו ומעם שאול
 סר: ויסדרו שאול מעמו וישמחו לו שר־אלף ויצא ויבא
 לפני העם: ויהי דוד לכל־דרכו משכיל ויהנה
 עמו: וירא שאול אשר־הוא משכיל מאד ויגד מפניו:
 וכל־ישראל ויהודה אהב את־דוד כִּי־הוא יוצא ויבא
 לפניהם: ויאמר שאול אל־דוד הנה בתי הגדולה
 מרב אתה אפד־לך לאשה אך יהיה לך־חיל והלחם
 מלחמות יהיה ושאול אמר אל־תהי ידי פו ותהי־בו יד־
 פלשתים: ויאמר דוד אל־שאול מי אנכי ומי הני משפחת
 אבי בישראל כִּי־אדנה חתן למלך: ויהי בעת־תת את־
 מרב בת־שאול לדוד והיא נתנה לעדר־אל המוקלתי
 לאשה: ותאהב מיכל בת־שאול את־דוד ויגדו לשאול
 וישר הדבר בעיניו: ויאמר שאול אתננה לו ותהי־לו
 למקש ותהי־בו יד־פלשתים ויאמר שאול אל־דוד
 בשמים תחתן בי היום: ויצו שאול את־עבדו דברי
 אל־דוד בלט לאמר הנה חפץ בך המלך וכל־עבדיו
 אהבוך ועתה תחתן במלך: וידברו עבדי שאול באוני
 דוד את־הדברים האלה ויאמר דוד הנקלה בעיניכם

התחתן

- שטעדט פון ישראל צו זינגען און טאנצען אנטקעגען דעם קעניג שאול, און מיט פויקען, מיט פרייד, און מיט צימבעלס.
- 7 און די ווייבער וואָס האָבען געשפּיעלט האָבען געזונגען און געזאָגט : שאול האָט געשלאָגען זיינע טויזענדער (פּינד) און דוד — זיינע צעהן טויזענדער.
- 8 און דאָס האָט שאול'ן זעהר פּערדראָסען, און דינעזע אויסשפּראַך איז גע' ווען שלעכט אין זיינע אויגען, און ער האָט געזאָגט : צו דוד'ן האָבען זיי געגעבען צעהן טויזענדער, און צו מיר האָבען זיי געגעבען בלויז טוה זענדער, און וואָס פּעהלט איהם נאָך ? נאָר די קעניגרייך.
- 9 און עס איז געשעהען, דאָס פון יענעם טאָג אָן און ווייטער האָט שאול גע' קוקט אויף דוד'ן מיט פּינדשאַפט.
- 10 און עס איז געווען דעם אַנדערען מאָרגען, האָט זיך געשטאַרקט אַ שלעכ' טער גייסט פון גאָט אויף שאול'ן, און ער האָט גערעדט אונזיניגע רייד, אין הויז, און דוד האָט געשפּיעלט מיט זיין האַנד ווי אַלע טאָג ; און דער שפּיז איז געווען אין שאול'ס האַנד.
- 11 און שאול האָט געוואָרפען דעם שפּיז און ער האָט געטראַכט : איך וועל טרעפען דוד'ן און אין וואַנד. אָבער דוד האָט איהם אויסגעמירדען, (און אזוי) צוויי מאָל.
- 12 און שאול האָט געפּירכטעט פאַר דוד'ן, דען גאָט איז מיט איהם געווען, אָבער פון שאול'ן האָט ער אָבגעקעהרט.
- 13 און שאול האָט איהם דערווייטערט פון זיך, און ער האָט איהם געמאַכט אַן אָנפּיהרער איבער טויזענד. און ער איז אַרויסגעגאַנגען און אַריינגע' קומען פאַר דעם פּאָלק.
- 14 און דוד איז געווען גליקליך אין זיינע אַלע וועגען, ווייל גאָט איז געווען מיט איהם.
- 15 און שאול האָט געזעהען, דאָס ער איז זעהר גליקליך, האָט ער זיך גע' שראַקען פאַר איהם.
- 16 און נאָנץ ישראל און יהודה האָבען געליעבט דוד'ן, דען ער ציהט אַרויס און אַריין פאַר זיי.
- 17 און שאול האָט געזאָגט צו דוד : זעה דאָך, מיין עלטסטע טאָכטער מרב, די וועל איך דיר געבען פאַר אַ ווייב, נאָר זיי פאַר מיר אַ טאַפּפּערער מאַן, און שטרייט די שטרייטס פון גאָט. שאול אָבער האָט געטראַכט : לאַז ניט מיין האַנד זיין אן איהם, און לאַז די האַנד פון די פּלשתים זיין אן איהם.
- 18 און דוד האָט געזאָגט צו שאול : ווער בין איך און וואָס איז מיין לעבען, און וואָס איז די פּאַמיליע פון מיין פּאָטער אין ישראל, דאָס איך זאָל ווערען אן איידעם צום קעניג ?
- 19 און עס איז געווען אין דער צייט דאָס מרב די טאָכטער פון שאול האָט געזאָגט געגעבען ווערען צו דוד, איז זי געגעבען געוואָרען צו עדריאל פון מחלת פאַר אַ ווייב.
- 20 און מיכל די טאָכטער פון שאול האָט געליעבט דוד'ן, און מען האָט עס געזאָגט צו שאול'ן, און די זאך איז געווען רעכט אין זיינע אויגען.
- 21 און שאול האָט געטראַכט : איך וועל איהר געבען צו איהם, און זי וועט זיין צו איהם אַ שטרויכלונג, און די האַנד פון די פּלשתים וועט זיין אן איהם. און שאול האָט געזאָגט צו דוד : דורך איינע פון די צוויי וועסטו היינט (שוין פאַרט) ווערען מיין איידעם.
- 22 און שאול האָט געבאָטען זיינע קנעכט : רעדט צו דוד'ן אין געהיים און זאָגט : זעה, דער קעניג פּערלאַנגט דיך ; און זיינע אַלע קנעכט לייעבען דיך, און יעצט ווער דעם קעניג'ס איידעם.

24 התחפן במלך ואנכי איש־דש ונקלה: ויגדו עבדי
 ושאלו לו לאמר בדברים האלה דבר דוד:
 25 בה ויאמר שאול כההתאמרו לדוד אידחפין למלך במחר
 כי במאה ערלות פלשתים להנקם באיבי המלך ושאל
 26 השב להפיל את־דוד ביד־פלשתים: ויגדו עבדיו לדוד
 את־הדברים האלה וישר הדבר פשיני דוד להתחפן
 27 במלך ולא־מלאו הימים: ויקם דוד בלך | הוא ואנשיו
 ויך בפלשתים מאתים איש ויבא דוד את־ערלתיהם
 וימלאום למלך להתחפן במלך ויתדלו ושאל את־מיכל
 28 בתו לאשה: ויבא שאול וידע כי ידוה עס־דוד ומיכל
 29 בת־שאול אהבתו: ויאסף שאול לרא מפני דוד עוד
 ל ויהי שאול איב את־דוד כל־הימים: ויצאו שני
 פלשתים ויהי | מדי צאתם שכל דוד מפל עבדי שאול
 ויבקר שמו מאד:

יט CAP. XIX.

יט

1 וינדבר שאול אל־יונתן בנו ואל־כל־עבדיו להמית את־
 2 דוד ויהונתן בד־שאול הפין בדרך מאד: ויגד יהונתן
 לדוד לאמר מבקש שאול אבי להמיתך ועתה השמר
 3 נא בפקר וישבת בסתר ונחבאת: ואני אצא ועמדתי
 ליד־אבי בשדה אשר־אתה שם ואני אנבר בך אל־אבי
 4 וראיתי מה ותגדתי לך: וינדבר יהונתן בדרך טוב
 אל־שאול אביו ויאמר אליו אל־חטא המלך בעבדו
 5 ה ברוך כי לא חטא לך וכי מעשיו טוב־לך מאד: וישם
 את־נפשו בכפו ויך את־הפלשתי ויעש יהוה תשועה
 גדולה לכל־ישראל ראית ותשמח ולמה תחטא בדם
 6 נקי להמית את־דוד הנם: וישמע שאול בקול יהונתן
 7 וישבע שאול ח־יהוה אס־יומת: ויקרא יהונתן לדוד
 ויגד

- 23 און שאול'ס קנעכט האָבען גערעדט אין די אויערען פון דוד דיזעז רייד, און דוד האָט געזאָגט: איז דאָס אין אייערע אויגען א גרינגע זאך צו ווערען דעם קעניג'ס אן איידעם? און איך בין דאָך נאָר אן אַרעמער און אן אונגעאכטעטער מאן.
- 24 און שאול'ס קנעכט האָבען עס געזאָגט צו איהם (שאול) אזוי: אזעלכע רייד האָט דוד גערעדט.
- 25 און שאול האָט געזאָגט: אזוי זאָלט איהר זאָגען צו דוד: דער קעניג פערלאַנגט ניט קיין מהר (געשענק), זאָנדערען הונדערט ערלות (פאָרר הויטע) פון די פלשתיים, אום ראַכע צו נעהמען פון דעם קעניג'ס פינדל. שאול אָבער האָט געטראַכט צו מאַכען פאַלען דוד'ן אין די האַנד פון די פלשתיים.
- 26 און זיינע קנעכט האָבען געזאָגט צו דוד'ן דיזעז רייד, און די זאך איז גע- פעהלען געוואָרען אין די אויגען פון דוד, צו ווערען דעם קעניג'ס אן איי- דעם: און די בעשטימטע צייטען זיינען נאָך ניט פול געוואָרען.
- 27 און דוד איז אויפגעשטאַנען, און ער מיט זיינע מענער זיינען געגאַנגען, און ער האָט ערשלאָגען פון די פלשתיים צוויי הונדערט מאַן, און דוד האָט געבראַכט זייערע פאָרהויטען, און מען האָט זיי דעם פולען צאָהל אָבגע- געבען דעם קעניג, דאָס ער זאָל ווערען דעם קעניג'ס איידעם, און שאול האָט איהם געגעבען זיין טאָכטער מיכל פאַר אַ ווייב.
- 28 און שאול האָט איינגעזעהען און געוואוסט דאָס נאָט איז מיט דוד'ן, דען זאָגאר מיכל, שאול'ס אייגענע טאָכטער האָט איהם געליעבט.
- 29 און דאָריבער האָט שאול נאָך מעהר געפירכטעט פאַר דוד'ן; און שאול האָט געהאַסט דוד'ן אַלע טעג.
- 30 און די פירשטען פון די פלשתיים זיינען אַרויסגעגאַנגען (צו מלחמה), אָבער עס איז געשעהען, ווען זיי פלעגען אַרויסגעהן פלעגט דוד זיין גליק- ליכער מעהר פון אַלע שאול'ס קנעכט, און זיין נאָמען איז געווען זעהר געשעצט.

קאָפיטעל יט

- 1 און שאול האָט גערעדט צו יהונתן זיין זוהן, און צו אַלע זיינע קנעכט, צו טוירטען דוד'ן, אָבער יהונתן שאול'ס זוהן איז געווען זעהר גענייגט צו דוד.
- 2 און יהונתן האָט עס בעריכטעט צו דוד און געזאָגט: מיין פאָטער שאול זוכט דיך צו טוירטען. דאָרום נעהם זיך מאַרגען אין אַכט, און זאָלסט זי- צען אין אַ פערבאָרגענעם אָרט, און בעהאַלט זיך.
- 3 און איך וועל אַרויסגעהען און וועל זיך שטעלען אין דער זייט פון מיין פאָטער, אויף דעם פעלד וואו דו ביזט דאָרט (בעהאַלטען), און איך זעלבסט וועל ריידען וועגען דיר צו מיין פאָטער, און איך וועל זעהען ווי עס האַלט און וועל עס דיר אָנזאָגען.
- 4 און יהונתן האָט גערעדט וועגען דוד גוטעס צו זיין פאָטער שאול, און ער האָט צו איהם געזאָגט: לאַז דאָך ניט דער קעניג זינדיגען (צו נאָט) ביים טהאָן אן אומרעכט צו זיין קנעכט דוד; דען ער האָט ניט פערבראָך בען קעגען דיר, און פיעל מעהר זיינען זיינע אַלע ווערק זעהר גוט פאַר דיר.
- 5 און ער האָט זיין לעבען געלעגט אין זיין האַנד, און ער האָט דערשלאָגען דעם פלשתי; און נאָט האָט געמאַכט אַ גרויסע הילף פאַר נאָנץ ישׂראֵל. דו האָסט עס געזעהען און האָסט זיך געפרעהט; און וואָרום זאָלסטו זיך דינען (צו נאָט) מיט אומשולדיגע בלוט, צו טוירטען דוד'ן אומזיסט? און שאול האָט געהערט צום שטים פון יהונתן, און שאול האָט געשוואָר רען; זאָ וואָהר ווי נאָט לעבט, ער זאָל ניט געטוירטעט ווערען.
- 7 און יהונתן האָט גערופען דוד'ן, און יהונתן האָט איהם דערצעהלט אַלע

ויגדלו יהונתן את כל הדברים האלה ויבא יהונתן את-
 8 דוד אל שאול ויהי לפניו כאתמול שלשום: ותוסף
 המלחמה להיות ויצא דוד וילחם בפלשתים ויך בהם
 9 מכה גדולה וינסו מפניו: ותהי רוח יהוה ורעה אל-
 שאול והוא בביתו יושב וחקניתו בידו ודוד מנגן ביד:
 ויבקש שאול להכות בחנית בידו ובקור ויפטר מפני
 שאול ויך את החנית בקור ודוד גם וימלט פלילה הוא:
 11 וישלח שאול מלאכים אל בית דוד לשמורו ולהמיתו
 בבקר ותגד לדוד מיכל אשתו לאמר אם-אינך ממלט
 את נפשך הלילה מחר אתה מימת: ותגד מיכל את-
 13 דוד בעד החלון ויגדף ויברח וימלט: ותקח מיכל את-
 התרפים ותשם אליהם ואת כביר העזים שמה
 14 מראשתיו ותכס בפגד: וישלח שאול מלאכים לקחת
 את דוד ותאמר חלה הוא: וישלח שאול את המלאכים
 15 לראות את דוד לאמר העלו אתו במטה אלי להמתו:
 ויבאו המלאכים והנה התרפים אליהם וכביר העזים
 16 מראשתיו: ויאמר שאול אל מיכל למה פכה רמיתני
 ותשלחי את-איבי וימלט ותאמר מיכל אל שאול הוא
 18 אמר אלי שלחני למה אמיתך: ודוד ברח וימלט ויבא
 אל שמואל הרמיה ויגדלו את כל אשר עשה לו שאול
 ויגדף הוא ושמואל וישבו בנחית: ויגדף לשאול לאמר
 19 הנה דוד בנחית ברמה: וישלח שאול מלאכים לקחת
 את דוד וירא את להקת הנביאים נבאים ושמואל עמד
 נצב עליהם ותהי על-מלאכי שאול רוח אלהים ויתנבאו
 21 גם המה: ויגדו לשאול וישלח מלאכים אחרים ויתנבאו
 גם המה ויסף שאול וישלח מלאכים שלשים ויתנבאו
 22 גם המה: ויגדף גם הוא הרמיה ויבא עד-בית הגדול
 אשר

- דיעזע רייד. און יהונתן האָט געבראַכט דוד'ן צו שאול און ער איז פאַר איהם געווען ווי פריהער.
- 8 און די שטרייט איז אָנגעאַנגען ווייטער, און דוד איז אַרויסגעגאַנגען און ער האָט געשטרימען מיט די פּלשתיים, און ער האָט געשלאָגען אין זיי אַ גרויסען שלאָג, און זיי זיינען אַנטלאָפּען פאַר איהם.
- 9 און אַ בייזער גייסט פון גאָט איז וויעדער געקומען אויף שאול'ן; און ער איז געזעסען אין זיין הויז מיט זיין שפּיז אין זיין האַנד; ווען דוד האָט געשפּיעלט מיט דער האַנד.
- 10 און שאול האָט געזוכט צו דערשלאָגען דוד'ן מיט'ן שפּיז און צו טרען פען אין די וואַנד, אָבער ער האָט זיך אָבגעצויגען פון שאול'ס געזיכט, און דער האָט דעם שפּיז געשלאָגען אין די וואַנד, און דוד איז אַנטלאָפּען, און איז אַנטרוגען געוואָרען אין יענע נאַכט.
- 11 און שאול האָט געשיקט שלוחים צו דוד'ס הויז איהם צו היטען און איהם צו טוידטען אין דער פּריה; אָבער זיין ווייב מיכל האָט אָנגעזאָגט דוד'ן אזוי: אויב דו רעטעסט ניט דיין לעבען די נאַכט, ביזטו מאָרגען גע- טוידטעט.
- 12 און מיכל האָט אַראָבגעלייזען דוד'ן דורך דעם פענסטער, און ער איז אוועק, און איז אַנטלאָפּען און אַנטרוגען געוואָרען.
- 13 און מיכל האָט גענומען די בילדער און האָט זיי אַריינגעלעגט אין בעט, און אַ מאַטראַץ פון ציעגען האָאר האָט זי געלעגט צו קאָפענס, און זי האָט עס צו געדעקט מיט אַ קלייד.
- 14 און שאול האָט געשיקט שלוחים צו נעהמען דוד'ן (מיט געוואַלד), און זי האָט געזאָגט: ער איז קראַנק.
- 15 און שאול האָט געשיקט די שלוחים צו זעהען דוד'ן, מיט אַ בעפעהל: ברענגט איהם אַרויף צו מיר מיט דעם בעט, איהם צו טוידטען.
- 16 און די שלוחים זיינען געקומען, און ערשט, די בילדער זיינען אין בעט, און די מאַטראַץ פון ציעגען האָאר צו קאָפענס.
- 17 און שאול האָט געזאָגט צו מיכל: וואָרום האָסטו מיך אזוי געאַרט, און האָסטו אוועקגעשיקט מיין פּיינד, און ער איז אַנטרוגען געוואָרען? און מיכל האָט געזאָגט צו שאול: ער האָט צו מיר געזאָגט: לאָז מיך געהן, וואָרום זאָל איך דיך טוידטען.
- 18 און דוד איז אַנטלאָפּען און אַנטרוגען געוואָרען, און ער איז געקומען צו שמואל נאָך רמה, און ער האָט איהם דערצעהלט אלעס וואָס שאול האָט צו איהם געטאָן, און ער איז געגאַנגען און שמואל, און זיי זיינען פּער- בליעבען אין ניוט,
- 19 און עס איז אָנגעזאָגט געוואָרען צו שאול: זעה, דוד געפינט זיך אין ניוט אין רבה.
- 20 און שאול האָט געשיקט שלוחים צו ברענגען דוד, און ווי זיי האָבען גע- זעהען די פּערוואַמלונג פון די נביאים ריידען בעגייסטערט און שמואל שטעהט און אונטערריכט זיי, דאָ איז געקומען אויף שאול'ס שלוחים נאָט'ס גייכט, און זיי זיינען אויך שטאַרק בעגייסטערט געוואָרען.
- 21 און מען האָט עס אָנגעזאָגט צו שאול, און ער האָט געשיקט אַנדערע שלוחים, אָבער אויך זיי זיינען בעגייסטערט געוואָרען, און ער האָט גע- מערעט און ער האָט געשיקט שלוחים צום דריטען מאָל, אָבער אויך די זיינען בעגייסטערט געוואָרען.
- 22 און ער אַליין איז אויך געגאַנגען נאָך רמה, און ער איז געקומען ביז צו

אשר בשכנו וישאל ויאמר איפה שמואל ודוד ויאמר
 23 הנה בנות ברמה: וילך שם אל-נזירות ברמה ותהו
 עליו גם-הוא רוח אלהים וילך הלך ויתנבא עד-פאו
 24 בנות ברמה: ויפשט גם-הוא בגדיו ויתנבא גם-הוא
 לפני שמואל ויפל ערסם כל-היום והוא וכל-הלילה על-
 כן יאמרו הגם שאול בנביאים:

כ CAP. XX.

נ

א ויברח דוד מנזירת ברמה ויבא ויאמר א לפני יהונתן מה
 עשיתי מה-עוני ומה-חטאתי לפני אביך כי מבקש את-
 2 נפשי: ויאמר לו חלילה לא תמות הנה לז-עשה אבי
 דבר גדול או דבר קטן ולא יגלה את-אני ומדוע יסתור
 3 אבי מפני את-הדבר הזה אין זאת: וישבע עוד דוד
 ויאמר ידע ידע אביך כי-מצאתי חן בעיניך ויאמר אל-
 ידע-זאת יהונתן פד-יעצב ואולם חיי-הוה ותי נפשך כי
 4 כפשע ביני ובין הנזירות: ויאמר יהונתן אל-דוד מה-תאמר
 ה נפשך ואעשה-לך: ויאמר דוד אל-יהונתן הנה-הרש
 מחר ואנכי ישב-אשב עם-המלך לאכול ושלחתיני
 6 ונספרתי בשדה עד הערב השלשית: אם-פקד יפקדני
 אביך ואמרת נשאל נשאל מפני דוד לרוץ בית-לחם
 7 עירו כי-נזבה הימים שם לכל-המשפחה: אם-כה יאמר
 טוב שלום לעבדך ואס-חרה יחרה לו ידע כי-כלתה
 8 הרעה מעמו: ועשית חסד עלי-עבדך כי בברית יהוה
 הבאת את-עבדך עמך ואסי-יש-בי עון המיתני אתה ועד
 9 אביך למה-זה תביאני: ויאמר יהונתן חלילה לך כי
 אם-ידע אדע כי-כלתה הרעה מעם אבי לבוא עליך ולא
 י אתה אנך לך: ויאמר דוד אל-יהונתן מי יגיד לי או
 11 מה-יענך אביך קשה: ויאמר יהונתן אל-דוד לכה ונצא

השדה

יט v. 22. כ v. 23. כ"א v. 1. מנחם ק"י

v. 2. לא יעשה ק"י

די גרויסע גרוב וואָס איז אין שכו, און ער האָט געפרעגט און געזאָגט :
וואו איז שמואל און דוד ? און מען האָט געזאָגט : זעה, אין ניות אין
רמה.

- 23 און ער איז געגאנגען דאָרטען, נאָך ניות אין רמה, און עס איז אויך
אויף איהם געווען גאָט'ס גייסט און ער איז געגאנגען און איז געוואָרען
אַלץ מעהר בעגייסטערט ביז ער איז אָנגעקומען אין ניות אין רמה.
- 24 און אויך ער האָט אַראַבענומען זיינע אויבער-קליידער, און אויך ער האָט
געזונגען בעגייסטערט פאַר שמואל, און ער איז געלעגען נאָעמט, (אָהן די
אויבער קליידער) יענעם גאַנצען טאָג און די גאַנצע נאַכט. דאָרום האָט
מען וויעדער אָנגעהויבען צו זאָגען : איז אויך שאול צווישען די נביאים?

קאפיטעל כ

- 1 און דוד איז ענטלאָפֿען פון ניות רמה און ער איז געקומען און ער האָט
געזאָגט צו יהונתן : וואָס האָב איך געטהאָן, וואָס איז מיין שולד און
וואָס איז מיין זינד קעגען דיין פאָטער דאָס ער זוכט מיין לעבען ?
- 2 און ער האָט געזאָגט צו איהם : דאָס זאָל זיין ווייט ; דו וועסט ניש
שטאַרבען, זעה, מיין פאָטער טהוט ניש א גרויסע זאך אָדער א קליינע
זאך, דאָס ער זאָל דאָס ניש אָפֿענבאַרען צו מיין אויער, און וואָרום זאָל
מיין פאָטער פאַרבאָרגען פון מיר דיעזע זאך ? עס קען ניש זיין.
- 3 און דוד האָט נאָך א מאָל געשוואָרען און געזאָגט : דיין פאָטער ווייס
געוויס אז איך האָב געפונען גונסט אין דייע אונגען און ער דענקט : לאָז
ניש יהונתן וויסען דאָס, דאָס ער זאָל ניש האָבען פערדרום, אָבער אזוי
וואָהר ווי גאָט לעבט און ווי דיין זעל לעבט, דאָס עס איז נאָר איין שריט
צווישען מיר און דעם טויט.
- 4 און יהונתן האָט געזאָגט צו דוד : וואָס נאָר דיין זעל וועט זאָגען וועל
איך טהאָן פאַר דיר.
- 5 און דוד האָט געזאָגט צו יהונתן : זעה, מאָרגען איז ראש חדש, און איך
דאַרף זיצען ווי שטענדיג ביים קיניג'ס טיש צו עסען. אָבער דו שיק מיך
אָוועק, און איך וועל זיך פאַרבאָרגען אין פעלד ביז דעם אָבענד פון דריי
טען טאָג.
- 6 אויב דיין פאָטער וועט אָן מיר געדענקען, זאָלסטו זאָגען : דוד האָט פון
מיר שטאַרק געבעטען, צו אַיילען נאָך בית לחם זיין שטאָרט ; דען זיי
האַלטען דאָרט א יעהרליכען אָפּפער פאַר די גאַנצע פאַמיליע.
- 7 ווען ער וועט זאָגען : גוט ! אזוי איז פריערען צו דיין קנעכט, אָבער
אויב זיין צאָרן וועט גרימען, דאָן ווייס, דאָס ביי איהם איז בעשלאָסען
שלעכטס קעגען מיר.
- 8 דו זאָלסט גנאָדע טהאָן מיט דיין קנעכט, דען אין א בונד פון גאָט האָסטו
דאָך געבראַכט דיין קנעכט מיט דיר ; אָבער אויב עס איז דאָ אין מיר
א שולד, אזוי טוירט מיך דו, דאָך וואָצו זאָלסטו מיך ברענגען צו דיין
פאָטער ?
- 9 און יהונתן האָט געזאָגט : ווייט זאָל דאָס זיין פון דיר ; דען ווען איך
זאָל נאָר וויסען דאָס עס איז בעשלאָסען ביי מיין פאָטער צו קומען ברענג
גען שלעכטס איבער דיר, וועל איך דען ניש גלייך דאָס זאָגען צו דיר ?
- 10 און דוד האָט געזאָגט צו יהונתן : ווער וועט עס מיר זאָגען, אויב דיין
פאָטער וועט ענטפערען האָרט ?
- 11 און יהונתן האָט געזאָגט צו דוד : קום, לאָזען מיר אַרויסגעהען אויף
דעם פעלד, און זיי זיינען ביידע אַרויסגעגאַנגען אויף דעם פעלד.

- 12 הַשָּׂדֶה וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם הַשָּׂדֶה: וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל-דָּוִד
 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי-אֲחַקֵּךְ אֶת-אָבִי כַעֲתָו מִחֹל
 הַשְּׁלִשִׁית וְהִנֵּה-טוֹב אֶל-דָּוִד וְלֹא-אֶזְוֹ אֶשְׁלַח אֵלָיְךָ וְנִגְלִיתִי
 13 אֶת-אֹנֶקְךָ: כִּהֵי-עָשָׂה יְהוָה לַיהוֹנָתָן וְכֵה יִסֹּף פְּרִיטָב
 אֶל-אָבִי אֶת-הַרְעָה עָלֶיךָ וְנִגְלִיתִי אֶת-אֹנֶקְךָ וְשִׁלַּחְתִּיךָ
 וְהִלַּכְתָּ לְשָׁלוֹם וַיְהִי יְהוָה עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם-אָבִי:
 14 וְלֹא אִם-עֲדֹנֵי הוּ וְלֹא-תַעֲשֶׂה עִמָּדֵי חֶסֶד יְהוָה וְלֹא אָמוֹת:
 15 וְלֹא-תִכְרִית אֶת-חֶסֶדְךָ מֵעַם בֵּיתִי עַד-עוֹלָם וְלֹא בִהְכַרְתָּ
 16 יְהוָה אֶת-אָבִי דָוִד אִישׁ מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה: וַיִּכְרַת יְהוֹנָתָן
 17 עִם-בֵּית דָּוִד וּבִקֵּשׁ יְהוָה מִיָּד אִבִּי דָוִד: וַיִּוֹסֵף יְהוֹנָתָן
 לְהַשְׁבִּיעַ אֶת-דָּוִד בְּאֵהֲבָתוֹ אֹתוֹ כִּי-אֵהָבֶת נַפְשׁוֹ אֲדָבּוֹ:
 18 וַיֹּאמְרוּ-לוֹ יְהוֹנָתָן מִתֵּר חֲדָשׁ וְנִפְקַדְתָּ כִּי יִפְקַד
 19 מוֹשְׁבֶךָ: וְשִׁלַּשְׁתָּ תִרְדּוּ מָאֵד וּבֹאֲתָ אֶל-הַמְּקוֹם אֲשֶׁר-
 נִסְתַּרְתָּ שָׁם בַּיּוֹם הַמַּעֲשֶׂה וַיִּשְׁכַּתְתָּ אֶצֶל הָאֵבֶן הָאֹזֶל:
 20 וְאֲנִי שִׁלַּשְׁתִּי הַחֲצִיִּים צִדָּה אוֹרֵה לְשַׁחֲלִי לְמַטְרָה: כ
 21 וְהִנֵּה אֶשְׁלַח אֶת-הַנֶּעֱר לְךָ מֵצֵא אֶת-הַחֲצִיִּים אִם-אִמְרוּ
 אֲמֹר לְנֶעֱר הִנֵּה הַחֲצִיִּים מִמֶּנָּה וְהִנֵּה קָחְנוּ וּבֹאֵה פְּרִי-שָׁלוֹם
 22 לְךָ וְאִין דִּבַּר חֲרִידוֹנָה: וְאִם-כֵּה אֲמֹר לְעֹלָם הִנֵּה הַחֲצִיִּים
 23 מִמֶּנָּה וְהִלָּאָה לְךָ כִּי שִׁלַּחְתָּ יְהוָה: וְהַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ
 24 אֲנִי וְאַתָּה הִנֵּה יְהוָה בֵּינֵי וּבֵינֶךָ עַד-עוֹלָם: וַיִּסְתַּר
 דָּוִד בַּשָּׂדֶה וַיְהִי חֲדָשׁ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל-הַלְחָם לֶאֱכֹל:
 25 וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל-מוֹשְׁבֵו כַּפְּעִים וּכְפַעֲם אֶל-מוֹשֵׁב הַקִּיּוֹר כִּי
 הָיָה יְהוֹנָתָן וַיֵּשֶׁב אַבְנֵר מֵצֵד שְׂאִיל וַיִּפְקַד מְקוֹם דָּוִד:
 26 וְלֹא-דִבַּר שְׂאִיל מֵאִמָּה בַיּוֹם הַהוּא כִּי אָמַר מִקְרָה
 27 הוּא בִלְתִּי טָהוֹר הוּא כִּי-לֹא טָהוֹר: וַיְהִי מִמַּחֲרַת
 חֲדָשׁ הַשְּׁנִי וַיִּפְקַד מְקוֹם דָּוִד וַיֹּאמֶר שְׂאִיל אֶל-יְהוֹנָתָן
 בְּנֵו מַדּוּעַ לֹא-בָּא בְּיֹשֵׁי נְסִיחָתְמוֹל נְסִיחָתְמוֹל אֶל-הַלְחָם:

וַיֵּצֵן

- 12 און יהונתן האָט געזאָגט צו דוד : איך שווער ביי גאָט דעם גאָט פון ישראל, דאָס ווען איך וועל אויספאָרשען מיין פאָטער אַרום דיזעז צייט איבערמאָרגען, און זעהן, אויב ער איז גוט צו דיר, וועל איך דען ניט שיי-קען דאָן און אָפּענבארען דיין אויער ?
- 13 אזוי זאָל גאָט טהאָן צו יהונתן און אזוי זאָל ער ווייטער טהאָן. און אויב עס וועט אָבער געפעהלען מיין פאָטער צו ברענגען שלעכטס איבער דיר, וועל איך (אויך) אָפּענבארען דיין אויער און איך וועל דיך אַוועקשיקען און דו וועסט געהען אין פריעדען. און גאָט וועט זיין מיט דיר ווי ער איז (א מאָל) געווען מיט מיין פאָטער.
- 14 (און דאָס צווייפעל איך גאָר ניט), דאָס אויב איך וועל נאָך לעבען, וועסטו דען ניט טהאָן מיט מיר אַ געטליכע גנאָדע דאָס איך זאָל ניט שטארבען (געטויטעט ווערען).
- 15 נאָר דאָס בעט איך דיר, דאָס דו זאָלסט ניט אָבברעכען דיין גנאָד אויך פון מיין הויזגעזינד אויף אייביג, און אויך ניט דאָמאלס ווען גאָט וועט פערשניידען דוד'ס פיינד, יעדערען, פון דער געזיכט פון דער ערד.
- 16 און יהונתן האָט געשלאָסען אַ בונד מיט דוד'ס הויזגעזינד, און ער (דוד) האָט געזאָגט : גאָט זאָל זוכען פון די האַנד פון דוד'ס פיינד. ד. ה. גאָט זאָל שטראָפּען דוד'ן אויב ער וועט ברעכען דעם בונד.
- 17 און יהונתן האָט נאָך מעהר געמאכט שווערען דוד'ן, מיט (די גרעסטע) ליבע פאַר איהם, דען ער האָט איהם געליעבט ווי זיין אייגענעם לעבען.
- 18 און יהונתן האָט געזאָגט צו איהם : מאָרגען איז ראש חודש, און דו וועסט דערמאָהן דערערען, דען דיין זיך וועט זיין לעדיג.
- 19 און און דעם דריטען טאָג בעהאַלט זיך זעהר טיעף, און זאָלסט קומען צו יענעם אָרט וואו דו האָסט זיך בעהאַלטען אין דעם טאָג פון יענער גע-שיכטע, און זאָלסט זיצען ביי דעם שטיין אזל.
- 20 און איך וועל שיסען דריי פּיילען ביי דער זייט (פון שטיין), אזוי ווי איך וואָלט וועלען שיסען צו אַ ציעל.
- 21 און זעה, איך וועל שיסען דעם יונג, געה, געפיין די פּיילען ! אויב איך וועל זאָגען צו דעם יונג : זעה, די פּיילען זיינען אויף דיין זייט אהער, דאָן נעהם דאָס (פאַר אַ צייכען) און קום, דען פריעדען איז צו דיר, און קיין זאָך ; אזוי וואהר ווי גאָט לעבט.
- 22 אָבער אויב איך וועל אזוי זאָגען צו דעם יונג ; זעה, די פּיילען זיינען ווייט פון דיר, דאָן געה, דען גאָט האָט דיך אַוועקגעשיקט.
- 23 און די זאָך וואָס מיר האָבען גערעדט, איך און דו, זעה, גאָט איז איין עדות צווישען מיר און דיר אויף אייביג.
- 24 און דוד האָט זיך פאַרבאָרגען אין פעלד ; און ס'איז געקומען ראש חודש, דאָ האָט זיך דער קעניג געזעצט צום מאָהלצייט צו עסען.
- 25 און דער קעניג איז געזעסען אויף זיין זיין, ווי יעדעס מאָל, אויף דעם זיך ביי דער וואַנד, און יהונתן איז אויפגעשטאַנען, און אַבנר האָט זיך געזעצט אָן דער זייט פון שאול, און דוד'ס פּלאַץ איז געבליעבען לעדיג.
- 26 און שאול האָט גאָר ניט גערעדט יענעם טאָג, דען ער האָט געדאַכט ; דאָס איז אַ צופאַל, פיעליכט איז ער (דוד) ניט ריין ; געוויס מוז ער ניט ריין זיין.
- 27 און עס איז געשעהען אין דעם צווייטען טאָג פון ראש חודש, איז ווייטער לעדיג געבליעבען דוד'ס פּלאַץ, און שאול האָט געזאָגט צו זיין זוהן יהונתן : ווארום איז ניט געקומען דער זוהן פון ישי צום מאָהלצייט, אויך ניט נעכטען און אויך ניט היינט ?

28 וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאִיל נְשֹׂאֵל נְשֹׂאֵל דָּוִד מֵעַמְדֵי עַד־בֵּית
 29 לָחֶם: וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי נָא כִּי זָבַח מִשְׁפָּחָה לָּנוּ בְּעִיר וְהוּא
 צֹדֵד־לִי אֲחִי וְעַתָּה אִם־מִצְעָתִי חֹן בְּעֵינֶיךָ אִמְלֹטָה נָא
 וְאַרְאֶה אֶת־אֲחִי עַל־כֵּן לֹא־בָא אֶל־שְׁלַחַן הַמֶּלֶךְ:
 ל וַיַּחֲרָאף שָׁאִיל בִּיהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לוֹ בְּדַנְעוֹת הַמַּרְדּוֹת
 הַלּוֹא יָדַעְתִּי כִּי־בָחַר אַתָּה לְבָדִישִׁי לְבִשְׂתֶךָ וּלְבִשַׁת
 31 עֲרֹת אִמְךָ: כִּי כָל־הַיָּמִים אֲשֶׁר בָּדִישִׁי חָיָה עַל־הָאָדָמָה
 לֹא תָבֹן אַתָּה וּמַלְכוּתְךָ וְעַתָּה שְׁלַח וְקַח אֹתוֹ אֵלַי כִּי
 32 בְּדַמּוֹת הוּא: וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאִיל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 38 לָמָּה יוֹמַת מָה עָשָׂה: וַיִּטַּל שָׁאִיל אֶת־הַחֲנִית עָלָיו
 לְחַבְתּוֹ וַיִּדַע יְהוֹנָתָן כִּי־כָלָה הָיָא מֵעַם אָבִיו לְהַמִּית אֹתִי
 34 דָּוִד: וַיִּקָּם יְהוֹנָתָן מֵעַם הַשְׁלַחַן בְּחַרְוֵי־אָף וְלֹא־אָבַל
 בְּיוֹם־הַחֲדָשׁ הַשְּׁנִי לָחֶם כִּי נִעְצַב אֶל־דָּוִד כִּי הִכְלִמוּ
 לָהּ אָבִיו: וַיְהִי כַּבֶּקֶר וַיָּצֵא יְהוֹנָתָן הַשָּׂדֶה לְמוֹעֵד דָּוִד
 36 וַנְּעַר קָמָן עִמּוֹ: וַיֹּאמְרוּ לְנַעֲרוֹ הֲיָן מִצְעָא־נָא אֶת־הַחֲצִיִּים
 אֲשֶׁר אָנֹכִי מַחֲרָה הַנְּעַר רֵץ וְהוּא־יִרְדֶּה הַחֲצִי לְהַעֲבֹדוֹ:
 37 וַיָּבֹא הַנְּעַר עַד־מְקוֹם הַחֲצִי אֲשֶׁר יָרַח יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא
 יְהוֹנָתָן אַחֲרָיו הַנְּעַר וַיֹּאמֶר הַלּוֹא הַחֲצִי מִמֶּךָ וְהַלְּאֹה:
 38 וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרָיו הַנְּעַר מַחֲרָה הוֹשֵׁה אֶל־תַּעֲמֹד וּלְלֶפֶט
 39 נַעַר יְהוֹנָתָן אֶת־הַחֲצִי וַיָּבֹא אֶל־אֲדֹנָיו: וְהַנְּעַר לֹא־יָבֵעַ
 מִמָּאוּמָה אֶף יְהוֹנָתָן וְדָוִד יָדָעוּ אֶת־הַדְּבָר: וַיִּפֶן יְהוֹנָתָן
 אֶת־בְּלִיּוֹ אֶל־הַנְּעַר אֲשֶׁר־לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ לָךְ הִבִּיא הַעִיר:
 41 הַנְּעַר בָּא וְדָוִד קָם מֵאֲצֶל הַנֶּגֶב וַיִּפֹּל לְאַפְּיוֹ אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ
 שְׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּשְׁכַּן אִישׁ אֶת־רַעְיוֹ וַיִּכְבְּוּ אִישׁ אֶת־רַעְיוֹ
 42 עַד־דָּוִד הַגִּדְּוִל: וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדָוִד לָךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה יִדְּוֶה וְהָנָה בֵּינוּ
 וּבֵינֶךָ וּבֵין זֶרְעִי וּבֵין זֶרְעֶךָ עַד־עוֹלָם:

ויקם

- 28 און יהונתן האָט געענטפערט צו שאול: דוד האָט מיך שטאַרק געבעטען (צו ערלויבען איהם) צו געהן ביז נאָך בית־לחם.
- 29 און ער האָט געזאָגט: לאָז דאָך מיך געהן, דען מיר האָבען אַ פאַמיליען אָפּפער אין שטאָדט, און ער איז מיר אַ געבאָט, מיין געליעבטער ברודער, און יעצט אויב איך האָב געפונען גונסט אין דיינע אויגען, ערלויב דאָך מיר אוועקצוגעהן געשווינד, דאָס איך זאָל זעהן מינע ברידער, דאָרום איז ער ניט געקומען צו דעם טיש פון דעם קעניג.
- 30 און דער צאָרן פון שאול האָט געגרימט איבער יהונתן און ער האָט געזאָגט צו איהם: דו זוהן פון פערדאָרבענהייט, און ווידערשפענסטיגקייט, ווייס איך דען ניט דאָס דו ערוועהלסט דעם זוהן פון ישי, צו דיין אייגענער שאַנד און צו די שאַנד און שמאָך פון דיין מוטער.
- 31 דען די אַלע טעג וואָס דער זוהן פון ישי לַעבט אויף דער ערד, וועסטו ניט פעסט שטעהען און ניט דיין קעניגרייך. און יעצט שיק און ברענג איהם צו מיר. דען ער איז אַ זוהן פון טוידט, (פּעראורטהיילט צום טוידט). און יהונתן האָט געענטפערט זיין פאָטער שאול און ער האָט געזאָגט צו איהם: וואָרום זאָל ער געטוידט ווערען? וואָס האָט ער געטהאָן?
- 32 און שאול האָט אויף איהם געוואָרפען דעם שפיז אום איהם צו דערשלאָגען, און יהונתן האָט געוואוסט דאָס עס איז פעסט בעשלאָסען פון זיין פאָטער צו טוידטען דוד'ן.
- 34 און יהונתן איז אויפגעשטאַנען פון דעם טיש אין אַ ברענענדיגען צאָרן, און ער האָט ניט געגעסען אין צווייטען טאָג פון ראש חודש קיינע שפיז, דען ער איז געווען בעקימערט וועגען דוד, און דאָס זיין פאָטער האָט איהם פּערישהמט.
- 35 און עס איז געווען אין דער פריה איז יהונתן אַרויסגעגאַנגען אויף דעם פעלד, צו דעם בעשטימטען אָרט, (וואָס ער האָט אָנגערעדט) מיט דוד'ן, און אַ קליינער יונג איז געווען מיט איהם.
- 36 און ער האָט געזאָגט צו זיין יונג: לויף, געפין דאָך די פּיילען, די איך שיק, דער יונג איז געלאָפּען, ער אָבער האָט געשאַסען דעם פּייל, צו מאַך בען איהם פאַרבייפּאַהרען פון איהם.
- 37 און דער יונג איז געקומען ביז צו דעם אָרט פון דעם פּייל וואָס יהונתן האָט געשאַסען, און יהונתן האָט גערופּען הינטער דעם יונג און ער האָט געזאָגט: דער פּייל איז דאָך ווייט פון דיר, און נאָך ווייטער.
- 38 און יהונתן האָט נאָכגערופּען דעם יונג: געשווינד, אייף, שטעה ניט. און יהונתן'ס יונג האָט אויפגעקליעבען די פּיילען און ער האָט זיי געבראַכט צו זיין הערר'ן.
- 39 און דער יונג האָט ניט געוואוסט דאָס מינדעסטע, נאָר יהונתן און דוד האָבען געוואוסט די זאַך.
- 40 און יהונתן האָט געגעבען זיינע געוועהר צו זיין יונג, און ער האָט געזאָגט צו איהם: געה, ברענג עס אין די שטאָדט.
- 41 דער יונג איז געקומען (אין שטאָדט), און דוד איז אויפגעשטאַנען פון דרום זייט (פון שמיז) און ער איז געפאלען אויף זיין געזיכט צו דער ערד און האָט זיך געבוקט דריי מאָל, און זיי האָבען געקוישט איינער דעם אַנדערען און זיי האָבען געוויינט איינער מיט דעם אַנדערען, און דוד האָט זעהר שטאַרק געוויינט.
- 42 און יהונתן האָט געזאָגט צו דוד: געה אין פּריעדען. דען מיר ביידע האָב בען דאָך זיך פּערישוואָרען ביי דעם נאָמען פון נאָט, און האָבען געזאָגט: נאָט זאָל זיין צווישען מיר און דיר, און צווישען מינע זאָמען און צווישען דייןע זאָמען (אן עדות). אויף אייביג (וועט דאָס באַשטעהן).

נז

CAP. XXI. כא

- וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיְהִינֶטָן בָּא הָעִיר: וַיָּבֹא דָוִד נֹכַח אֶל-
 אַחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן וַיַּחֲרֹד אַחִימֶלֶךְ לִקְרַאת דָּוִד וַיֹּאמֶר
 לוֹ מִדּוּעַ אַתָּה לְבָרֵךְ וְאִישׁ אֵין אַתָּךְ: וַיֹּאמֶר דָּוִד
 לְאַחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן הַמֶּלֶךְ צִנִּי דָבָר וַיֹּאמֶר אֵלַי אִישׁ אֶל-
 וְדַע מֵאוּמָה אַתְּ הַדְּבָר אֲשֶׁר-אֲנֹכִי שֹׁלְחָךְ וְאֲשֶׁר צִוִּיתָךְ
 וְאַתְּ-הַנְּעָרִים יוֹדְעֵתִי אֶל-מְקוֹם פְּלִנִי אֶל-מִנִּי: וְעַתָּה מַה-
 יֵשׁ תַּחַת-יָדְךָ חֲמִשָּׁה-לֶחֶם תִּנֶּה בְיָדִי אוֹ הַנְּמֻצָּה:
 וַיֵּצֵן הַכֹּהֵן אֶת-דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵין-לָחֶם הֵל אֶל-תַּחַת יָדִי ה-
 כִּי-אִסְדִּילָחֶם קֹדֶשׁ יֵשׁ אִסְדִּישְׁמְרוּ הַנְּעָרִים אֵךְ מֵאִשְׁוּה:
 וַיֵּצֵן דָּוִד אֶת-הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר לוֹ כִּי אִם-אִשָּׁה עֲצָרָה
 לָנוּ כַּתְּמֹל שְׁלֹשׁ בַּצֹּאתִי וַיְהִי כָל-יְהוָה נְעָרִים קֹדֶשׁ וְהוּא
 תִּרְדָּה הֵל וְאֵף כִּי-הָיוּ יִקְדָּשׁ בְּכָלִי: וַיַּחֲדְלוּ הַכֹּהֵן קֹדֶשׁ
 כִּי לֹא-הָיָה שָׁם לָחֶם כִּי-אִסְדִּילָחֶם הַפְּנִימִים הַמְּוֹסְרִים
 מִלִּפְנֵי יְהוָה לְשׁוּם לָחֶם חֹם בְּיוֹם הַלִּקְחוֹ: וְשָׁם אִישׁ
 מֵעַבְדֵי שְׂאוּל בְּיוֹם הַהוּא נִעְצָר לִפְנֵי יְהוָה וְשָׁמוּ דָאג
 הָאֲדָמִי אֲבִיר הָרַעִים אֲשֶׁר לְשְׂאוּל: וַיֹּאמֶר דָּוִד
 לְאַחִימֶלֶךְ וְאֵין יִשְׁפָּה תַּחַת-יָדְךָ חֲנִית אוֹ-חַרְבִּי כִּי נֹס־
 חַרְבִּי וְנֹס־כְּלִי לֹא-לִקְחֹתִי בְיָדִי כִּי-הָיָה דְבַר-הַמֶּלֶךְ
 נְחוּץ: וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן חַרְבִּי נָלִית הַפְּלִשְׁתִּי אֲשֶׁר-
 הִבִּיתִי בְּעַמֶּק הָאֵלֶּה הַנְּהַדְּוִיָּה לַוִּטָּה בְּשִׁמְלָה אַחֲרֵי
 הָאֲפוּד אִם-יֵאָתֶה תִּקַּח-לָךְ קֶחַ כִּי אֵין אַחֲרַת זְוִלְתָּה
 בָּוָה: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵין בְּמוֹהַ תִּנְנֶה לִּי: וַיָּקָם
 דָּוִד וַיִּבְרַח בְּיוֹם-הַהוּא מִפְּנֵי שְׂאוּל וַיָּבֹא אֶל-אֲכִישׁ
 מֶלֶךְ גֵּת: וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי אֲכִישׁ אֵלָיו הֲלֹא-יְהוָה דָּוִד
 מֶלֶךְ הָאָרֶץ הֲלֹא לָזֶה יֵעָנִי בְּמַחְלוֹת לֵאמֹר הֲכֵה שְׂאוּל
 בְּאֶלְפֵי וְדָוִד בְּרַכְבָּתוֹ: וַיֵּשֶׁם דָּוִד אֶת-יְהוָה בְּרִים הָאֵלֶּה
 בִּלְבָבוֹ

v. 10. למקץ בוק. ibid. רב נפתח. ibid. ססקא נאמצע ססק. v. 11. פתח נסיס. v. 12. נאסל קי

קאפימעל כא

- 1 און ער (דוד) איז אויפגעשטאנען און איז אוועקגעגאנגען, און יחונתן איז געקומען נאך דער שטאָרט.
- 2 און דוד איז געקומען נאך נב, צו אחימלך דעם כהן, און אחימלך האָט געאיילט צו בעגעגענען דוד'ן, און ער האָט געזאָגט צו איהם : ווארום ביזטו אַליין און קיינער קומט ניט מיט דיר ?
- 3 און דוד האָט געזאָגט צו אחימלך דעם כהן : דער קעניג האָט מיר גע- באַטען אַ זאָך, און ער האָט צו מיר געזאָגט : קיין מענש זאָל ניט וויר- סען עטוואָס פון דער זאָך, אין וועלכער איך שיק דיר, און וואָס איך האָב דיר געבאַטען, און די יונגען האָב איך בעשטימט צו יענעם און יענעם אָרט (צו קומען).
- 4 און נון, וואָס האָסטו אונטער דיין האַנד, (ביי זיך), האָסטו פינף ברויטען אַזוי גיב זיי מיר, אָדער וואָס עס געפינט זיך (ביי דיר).
- 5 און דער כהן האָט געענטפערט צו דוד און געזאָגט : עס איז ניטאָ קיין אונגעהויערע ברויט אונטער מיין האַנד, נאָר הייליגע ברויט איז דאָ, אויב די יונגען האָבען זיך נאָר אָפגעהיט פון אַ פרוי.
- 6 און דוד האָט געענטפערט דעם כהן און ער האָט געזאָגט צו איהם : געוויס, מיר זיינען אָפגעהיט פון אַ פרוי שוין דריי טעג, זייט איך בין אוועק (פון צו הויז), און די געפעס פון די יונגען זיינען הייליג, און אַזוי פּערהאַלטען מיר זיך מיט אונגעהויערע זאכען, דאָרום קענסטו אונז געבען (אפילו) דאָס וואָס איז היינט געוואָרען הייליג אין די געפעס.
- 7 און דער כהן האָט איהם געגעבען הייליגע ברויט ; דען עס איז דאָרטען ניט געווען קיין אַנדערע ברויט, נור די ברויט, וועלכע ווערען אַראָפּ גענומען פון גאָטס טיש, אום אַנידערצולעגען וואַרעמע ברויט ווען יענע ווערען אוועקגענומען.
- 8 און דאָרטען האָט זיך געפונען אין יענעם טאָג אַ מאָן פון שאַול'ס קנעכט ער האָט זיך אויפגעהאַלטען פאַר גאָט (צו טהאָן תּפֿלה), זיין נאָמען איז געווען דאָג דער אַדמי, דער אויפזעהער איבער שאַול'ס הירטען.
- 9 און דוד האָט געזאָגט צו אחימלך : האָסטו דאָ ניט אונטער דיין האַנד אַ שפּיז אָדער אַ שווערד, דען זאָגאר מיין שווערד און מיין געוועהר האָב איך ניט גענומען מיט מיר, דען דעם קעניגס בעפעהל איז געקומען אין איילענעש.
- 10 און דער כהן האָט געזאָגט : דאָס שווערד פון גלית דעם פּלשתי, וועמען דו האָסט דערשלאָגען אין טהאַל פון די לינדענבויםער, זעה, דאָס איז איינגעוויקעלט אין אַ קלייד, עס ליגט הינטער דעם אפּוד, אויב דו ווילסט עס דיר נעהמען, נעהם עס, דען קיין אַנדערע איז דאָ ניטאָ אויסער דיעזע. און דוד האָט געזאָגט : מען דארף נאָר קיין בעסערעס ניט, גיב עס צו מיר.
- 11 און דוד איז אויפגעשטאנען און איז ענטלאָפּען פון שאַול'ן אין יענעם טאָג, און ער איז געקומען צו אכיש דעם קעניג פון גת.
- 12 און די קנעכט פון אכיש האָבען צו איהם (צו אכיש) געזאָגט : איז דאָס ניט דוד, דער קעניג פון דעם לאַנד ? האָבען זיי ניט צו דעם מאָן גע- זונגען מיט טענען : שאַול האָט דערשלאָגען זיינע טויענדער (פּינד) און דוד זיינע צעהן טויענדער ?
- 13 און דוד האָט זיך גענומען דיעזע רייד צום האַרצען, און ער האָט זיך זעהר געפירכט פאַר אכיש דעם קעניג פון גת.

14 בלִבְבוֹ וַיֵּרָא מְאֹד מִפְּנֵי אֲכִישׁ מֶלֶךְ־גֵּת: וַיִּשְׁנֶה אֶת־
 טַעְמוֹ בְּעֵינָיִהֶם וַיִּתְהַלֵּל בְּיָדָם וַיְהִי עַל־דִּלְתוֹת הַשַּׁעַר
 טו וַיִּוָּרֵד רִירוֹ אֶל־זִקְנוֹ: וַיֹּאמֶר אֲכִישׁ אֶל־עַבְדָּיו
 16 הִנֵּה תֵּרְאוּ אִישׁ מִשְׁתַּנֵּעַ לָמָּה תָּבִיאוּ אֹתוֹ אֵלַי: הֲסָר
 מְשָׁנָעִים אֲנִי כִּי־הִבֵּאתֶם אֶת־זֶה לְהַשְׁתַּנֵּעַ עָלַי הַיּוֹם
 יָבוֹא אֶל־בֵּיתִי:

כב CAP. XXII.

כב

א וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם וַיִּמְלֹט אֶל־מְעֵרַת עַדְלָם וַיִּשְׁמְעוּ אַחֲיוֹ
 2 וְכָל־בֵּית אָבִיו וַיִּרְדּוּ אֵלָיו שָׁמָּה: וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו כָּל־
 אִישׁ מְצֹרֵק וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ נֶשֶׂא וְכָל־אִישׁ מֵרֶ־נֶפֶשׁ
 3 וַיְהִי עֲלֵיהֶם לְשָׁר וַיְהִיו עִמּוֹ כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ: וַיֵּלֶךְ
 דָּוִד מִשָּׁם מֵעֶפְהָ מוֹאֵב וַיֹּאמֶר אֶל־מֶלֶךְ מוֹאֵב יַעֲזֵב־
 נָא אָבִי וְאִמִּי אִתְּכֶם עַד אֲשֶׁר אֵדַע מַה־יַּעֲשֶׂה־לִּי
 4 אֱלֹהִים: וַיִּנָּחֵם אֶת־פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹאֵב וַיֵּשְׁבוּ עִמּוֹ כָּל־יְמֵי
 הַיּוֹת־דָּוִד בְּמִצְוֵהָ: וַיֹּאמֶר גַּד הַנְּבִיא אֶל־דָּוִד לֹא תִשָּׁב
 5 בְּמִצְוֵהָ לָךְ וּבֵאתָ לָךְ אֶרֶץ יְהוּדָה וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיָּבֹא יַעַר
 6 חֶרְתָּ: וַיִּשְׁמַע שָׂאוּל בִּי נֹדַע דָּוִד וְאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
 אֹתוֹ וְשָׂאוּל יוֹשֵׁב בְּנֹבְעָה תַּחַת־הָאֵשׁל בְּרָמָה וַחֲגִיתוֹ
 7 בָּדָדוֹ וְכָל־עַבְדָּיו נֹצְבִים עִלָּיו: וַיֹּאמֶר שָׂאוּל לְעַבְדָּיו
 הַנּוֹצְבִים עָלָיו שִׁמְעוּנָא בְּנֵי יְמִינִי גַם־לְכַלְכֶּם יִתֵּן בְּךָ־
 8 יְשֵׁי שָׂדוֹת וּכְרָמִים לְכַלְכֶּם יְשֵׁים שְׂדֵי וְשָׂדֵי אֲלָפִים וְשְׂדֵי
 9 מֵאוֹת: כִּי קִשְׁרַתֶּם כָּלְכֶם עָלַי וְאִין־גִּלְהָ אֶת־אֹנִי בְּכַרְת־
 בְּנֵי עַם־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאִין־חִלְהָ מִכֶּם עָלַי וְגִלְהָ אֶת־אֹנִי כִּי
 9 הַקִּים בְּנֵי אֶת־עַבְדִּי עָלַי לְאַרְבַּ בְּיּוֹם הַזֶּה: וַיִּשָּׂא
 דָּאֵג הָאֲדָמִי וְהוּא נֹצֵב עַל־עַבְדֵי־שָׂאוּל וַיֹּאמֶר רְאֵיתִי
 י אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כַּאֲנִי אֶל־אֲחֵי־מֶלֶךְ בְּרָאָה־טוֹב: וַיִּשְׂאֵל־לוֹ
 בַּיּוֹדָה וַצִּדָּה גִּתָּן לוֹ וְאֵת חֶרֶב גִּלְתִּי הַפְּלִשְׁתִּי גִתָּן לוֹ:

וישלח

- 14 און ער האָט פּערענדערט זיין כאַראַקטער, פאַר זייערע אויגען, און ווען ער איז געווען אין זייער האַנד, האָט ער זיך געמאַכט נאַריש, און ער האָט געשריבען אויף די טהירען פון דעם טהווער, און ער האָט געלאָזען אַראָפּרינען זיינע שפּייעכץ אויף זיין באָרד.
- 15 און אביש האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט : איהר האָט דאָך געזעהן, דאָס דער מאַן איז וואַהנזויניג, וואַרום ברענגט איהר איהם צו מיר ?
- 16 פּעהלט מיר דען משוגעים, דאָס איהר ברענגט דעם, זיך צו מאַכען פאַר מיר משוגע ? זאָל דען דיעזער אין מיין הויז אַרײַנקומען ?

קאַפיטעל כב

- 1 און דוד איז אוועקגעגאנגען פון דאָרט, און ער איז ענטרונען צו די הייב פון ערלם. און ווען זיינע ברודער, און דאָס גאַנצע הויזגעזינד פון זיין פאטער האָבען דאָס געהערט זיינען זיי צו איהם דאָרט געקומען.
- 2 און עס האָבען זיך צו איהם פּערזאַמעלט יעדער איינציגער וואָס איז געווען געדריקט, און יעדער וואָס איז געווען אין שולדען, און אזוי יעדער וואָס האָט געהאַט אַ ביטער געמיטה ; און ער איז געוואָרען אַן אנפיהר דער איבער זיי, און עס זיינען מיט איהם געווען אונגעפּעהר פיער הונד-דערט מאַן.
- 3 און דוד איז געגאנגען פון דאָרט נאָך מצפה פון מואב, און ער האָט געזאָגט צום קעניג פון מואב : ערלויב דאָס מיין פאטער און מיין מוטער זאָלען אַרויסקומען און זאָלען זיין מיט אייך, ביז איך וועל וויסען וואָס גאָט וועט מיט מיר מאַכען.
- 4 און ער האָט זיי אהינגעפיהרט פאַר דעם קעניג פון מואב, און זיי זיינען פּערבליעבען ביי איהם די גאַנצע צייט וואָס דוד איז געווען אין דער פּעסטינג.
- 5 און נד דער נביא האָט געזאָגט צו דוד : דו זאָלסט ניט בלייבען אין דער פּעסטינג, געה און קום נאָך דעם לאַנד יהודה ; און דוד איז געגאנגען און איז געקומען צו דעם וואַלד חרת.
- 6 און שאול האָט עס ערפּאָהרען, דען דוד מיט די לייטע וואָס זיינען געווען מיט איהם זיינען בעמערקט געוואָרען. און שאול איז דאמאלס געזעסען אין גבעה אונטער אַן אייכענבוים אין רמה, מיט זיין שפּיז אין זיין האַנד, און אַלע זיינע קנעכט זיינען געבען איהם געשטאַנען.
- 7 און שאול האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט וואָס זיינען געבען איהם געשטאַנען : נען : הערט דאָך, איהר זיהן פון בנימין ! וועט דען דער זוהן פון ישי אייך אַלעמען געבען פּעלדער און וויינגערטנער ? וועט ער אייך אַלעמען מאַכען אנפיהרערס איבער טויזענדע און אנפיהרערס איבער הונדערטע ?
- 8 דאָס איהר אַלע האָט געמאַכט אַ בונד קעגען מיר, און קיינער אָפּענבאַרט ניט מיינע אויערען, ווייל מיין זוהן האָט געשלאָסען אַ בונד מיט דעם זוהן פון ישי, און קיינער פון אייך זאָרט ניט פון מיינעטוועגען, און אָפּענבאַרט עס מיר. דען מיין אייגענער זוהן האָט אויפגעשטעלט מיין קנעכט קעגען מיר צו לויערן אויף מיר, אזוי ווי עס איז דעם היינטיגען טאָג.
- 9 און דאן דער אדומי, וועלכער איז געשטאַנען ביי שאול'ס קנעכט, האָט געענטפּערט און געזאָגט : איך האָב געזעהן דעם זוהן פון ישי, ווען ער איז געקומען נאָך נב צו אחימלך דעם זוהן פון אחטוב.
- 10 און ער האָט פאַר איהם געפּרעגט ביי גאָט, און ער האָט איהם געגעבען שפּיז, און דאָס שווערד פון גלית דעם פּלשתי, האָט ער צו איהם געגעבען.

- 11 וישלח המלך לקרא את אחימלך בן אחיטוב הכהן ואת כל בית אביו הכהנים אשר בנגב ויבאו כלם אל המלך: ויאמר שאול שמענא בן אחיטוב ויאמר הנני אנני: 12 ויאמר אלו שאול למה קשרתם עלי אתה ובדושי בתתך לו לחם וחרב ושאל לו באלהים לקום אלי לארב ביום הזה: 13 ויען אחימלך את המלך ויאמר ומי בכל עבדך בדרך נאמן וחתן המלך וסר אל משמעתך ונגבר בביתך: היום החלתי לשאול לו באלהים חלילה לי אל-ישם המלך בעבדו דבר בכל בית אבי כי לא ידע עבדך בכל זאת דבר קטן או גדול: ויאמר המלך מות תמות אחימלך אתה וכל בית אבך: ויאמר המלך לרצים הנעבים עליו סבו והמתו וכהני יהוה כי נסר ידם עסידוד וכי ידעו כי ברכת הוא ולא גלו את-אונן ולא-אבו עבדי המלך לשלח את-ידם לפגע בכהני יהוה: ויאמר המלך לדויד סב אתה ופגע בכהנים ויסב דויד האדמי ויפגע הוא בכהנים וימת ו ביום ההוא שמונים וחמשה איש נשא אפוד בד: ואת נב עיר-הכהנים הבה לפי-חרב מאיש ועד-אשה מעולל ועד-יונק ושור וחמור ושה לפי-חרב: וימלט בן-אחד לאחימלך בן אחיטוב ושמו אביתר ויבכה אחריו דוד: ויגד אביתר לדוד כי הרג שאול את כהני יהוה: ויאמר דוד לאביתר ידעתי ביום ההוא כי יגה האדמי כי-הרג יגד לשאול אנכי ספתי בכל-נפש בית אבך: שכרה אתי אל-תירא כי אשר-יבקש את-נפשי יבקש את-נפשך כר-משמרת אתה עמדי:

כג

CAP. XXIII. כג

ויגדו לדוד לאמר הנה פלשתים גלחמים בקעילה *

והמה

כג. v. 18. אלו ק. 15. v. יח. 17. v. איני ק. 18. v. לראו ק. ibid. דוא קי. 31.

20. v. צרי בספר. 22. v. דוא קי.

- 11 און דער קעניג האָט געשיקט רופען אחימלך דעם זוהן פון אחיטוב, דעם כהן, און דאָס גאנצע הויזגעזינד פון זיין פאטער, די כהנים וועלכע זיינען געווען אין נב. און זיי זיינען אלע געקומען צו דעם קעניג.
- 12 און שאול האָט געזאָגט : הער דאָך, דו זוהן פון אחיטוב ! און ער האָט געזאָגט : היער בין איך, מיין הער !
- 13 און שאול האָט געזאָגט : ווארום האָט איהר געמאַכט אַ בונד קעגען מיר, דו און דער זוהן פון ישי, דען דו האָסט איהם געגעבען ברויט און אַ שווערד, און דו האָסט פאר איהם געפרעגט ביי גאָט, אום ער זאָל אויפֿ- שטעהן קעגען מיר אלס אַ לוייערער, ווי עס איז געשעהן דעם היינטיגען טאָג.
- 14 און אחימלך האָט געענטפערט דעם קעניג און ער האָט געזאָגט : און ווער איז צווישען דייע אַלע קנעכט אזוי געטריי ווי דוד און (ער איז) דעם קעניגס איידעם, און ער איז פון דיין געהיימע ראטהעבער, און איז געאַכטעט אין דיין הויז ?
- 15 האָב איך דען היינט אָנגעפאנגען צו פרעגען פאר איהם ביי גאָט ? ווייט איז פון מיר (דייעזע בעשולדיגונג), לאַז ניט דער קעניג מאַכען אזא בע- שולדיגונג אויף זיין קנעכט, און נאָך מעהר אויף דאָס גאנצע הויזגעזינד פון מיין פאָטער. דען דיין קנעכט האָט פון אַלעם דעם גאַרניט געוואוסט, אַ קליינע אָדער אַ גרויסע זאָך.
- 16 און דער קעניג האָט געזאָגט : דו מוזט שטאַרבען, אחימלך, דו און דאָס גאנצע הויזגעזינד פון דיין פאטער.
- 17 און דער קעניג האָט געזאָגט צו די שנעלע קריעגס־העלדען וואָס זיינען געשטאַנען ארום איהם ; רינגעלט ארום די כהנים פון גאָט און טויטעט זיי, דען אויך זייער האַנד איז מיט דוד, און ווייל זיי האָבען געוואוסט דאָס ער ענטלויפט (פון מיר) און זיי האָבען עס ניט אָפּגעבאַרט צו מיר. אָבער דעם קעניגס קנעכט האָבען ניט געוואָלט אויסשטרעקען זייער האַנד, צו דערשלאַגען די כהנים פון גאָט.
- 18 און דער קעניג האָט געזאָגט צו דואג : געה דו, און דערשלאַג די כהנים. און דואג דער אדומי איז געגאַנגען און ער זעלבסט האָט דערשלאַגען די כהנים, און ער האָט געטויטעט אין יענעם טאָג פינף און אַכטציג מאַן, וועלכע האָבען געטראַגען ליינענע אפוד'ס.
- 19 און נב די שטאָדט פון די כהנים האָט ער דערשלאַגען מיט דעם שאַרף פון שווערד, פון מאַן ביז ווייב, פון אַ קליין קינד ביז צו אַ זייגענדיגעם קינד, און אַקס און אייזעל און שאַף, דורך די שאַרף פון דעם שווערד.
- 20 און איין זוהן פון אחימלך דעם זוהן פון אחטוב איז ענטרונען גע- וואָרען, און זיין נאָמען איז געווען אביתר, און ער איז ענטלאָפען צו דוד.
- 21 און אביתר האָט דערצעהלט צו דוד, דאָס שאול האָט ערשלאַגען די כהנים פון גאָט.
- 22 און דוד האָט געזאָגט צו אביתר : איך האָב עס געוואוסט אין יענעם טאָג, ווען איך האָב דאָרט געזעהען דואג דעם אדומי, דאָס ער וועט עס געוויס אַנזאָגען צו שאול. ליידער, איך האָב פּעראורזאכט דעם טויט פון די אַלע פּערוואַנען פון דיין פאָטערס הויזגעזינד.
- 23 בלייב ביי מיר, פירכט דיך ניט, דען דער זעלבער (פיינד) וואָס זוכט מיין לעבען, זוכט אויך דיין לעבען ; דאָרום וועל איך דיך היטען ווי אַ טהייערען שאַץ.

קאָפימעל כג

I און מען האָט בעריכטעט צו דוד און מען האָט געזאָגט : זעה, די פלשתים שטרייטען מיט קעילה, און זיי רויבען די שייערס.

2 והָמָּה שָׁמִים אֶת־הַנְּרוֹת: וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר
 הֲאֵלֶךְ וְהִכִּיתִי בַּפְּלִשְׁתִּים הָאֵלֶּה. וַיֹּאמֶר יְהוָה
 אֶל־דָּוִד לֵךְ וְהִכִּיתָ בַּפְּלִשְׁתִּים וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת־קַעֲלֵי־הָ:
 3 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו הֲנֵה אֲנַחְנוּ פֹּה בַּיהוּדָה וַיֵּרְאוּם
 4 וְאָף כִּי־גִלְגָּד קַעֲלֵה אֶל־מַעְרֻכֹת פְּלִשְׁתִּים: וַיֹּסֶף
 עוֹד דָּוִד לִשְׁאֹל בַּיהוָה וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה וַיֹּאמֶר קוּם הַדָּ
 ה קַעֲלֵה כִּי־אֲנִי נָתַן אֶת־פְּלִשְׁתִּים בְּיָדְךָ: וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְאֲנָשָׁיו
 קַעֲלֵה וַיִּלְחָם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיַּנְהִי אֶת־מִקְנֵיהֶם וַיַּךְ בָּהֶם
 6 מִכָּה גְדוֹלָה וַיֵּשַׁע דָּוִד אֶת יָשְׁבֵי קַעֲלֵה: וַיְהִי כְּבָרַח
 אֲבִיתָר בֶּן־אֲחִימֵלֵךְ אֶל־דָּוִד קַעֲלֵה אֲפֹד יָרֵד בְּיָדוֹ:
 7 וַיַּגֵּד לִשְׂאוֹל כִּי־בָא דָּוִד קַעֲלֵה וַיֹּאמֶר שְׂאוֹל נָפַר אֶת־ו
 אֱלֹהִים בְּיָדֵי כִּי נִסְגַּר לָבוֹא בַּעִיר דִּלְתִים וּבְרִיחַ:
 8 וַיִּשְׁמַע שְׂאוֹל אֶת־כְּלִדָּהָעַם לַמְּלָחָמָה לָרֶדֶת קַעֲלֵה
 9 לָצוּר אֶל־דָּוִד וְאֶל־אֲנָשָׁיו: וַיַּדַּע דָּוִד כִּי עָלָיו שְׂאוֹל
 מִחַיֵּיש הָרָעָה וַיֹּאמֶר אֶל־אֲבִיתָר הִכְהֵן הַגִּישָׁה הָאֲפֹד:
 וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמַע שְׁמַע עִבְדְּךָ
 כִּי־מִבְּקֵשׁ שְׂאוֹל לָבוֹא אֶל־קַעֲלֵה לְשַׁחַת לְעִיר בְּעִבְרֵי:
 11 הַיּוֹסֵגְרֵנִי בַּעֲלֵי קַעֲלֵה בְּיָדֵי הַיְּבָד שְׂאוֹל כְּאֲשֶׁר שְׁמַע
 עִבְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַגִּדְנָא לְעִבְדְּךָ. וַיֹּאמֶר
 12 יְהוָה יָרֵד: וַיֹּאמֶר דָּוִד הַיּוֹסֵגְרֵנִי בַּעֲלֵי קַעֲלֵה אֶת־י
 13 וְאֶת־אַנְשֵׁי בְּיַד שְׂאוֹל וַיֹּאמֶר יְהוָה יַסְגִּירוּ: וַיִּקָּם דָּוִד
 וְאֲנָשָׁיו כְּשֶׁש־מֵאוֹת אִישׁ וַיֵּצְאוּ מִקַּעֲלֵה וַיִּתְּחַלְּכוּ כְּאֲשֶׁר
 יִתְּחַלְּכוּ וְלִשְׂאוֹל הִגִּיד כִּי־נִמְלֹט דָּוִד מִקַּעֲלֵה וַיִּחְדַּל
 14 לָצֵאת: וַיֵּשֶׁב דָּוִד כַּמֶּדְבָּר בְּמַצֻּדֹת וַיֵּשֶׁב בְּהָר כַּמֶּדְבָּר
 זֶיף וַיִּבְקֹשְׁהוּ שְׂאוֹל כָּל־הַיָּמִים וְלֹא־נִתְּנוּ אֱלֹהִים בְּיָדוֹ:
 15 וַיֵּרָא דָּוִד כִּי־יָצָא שְׂאוֹל לְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשׁוֹ דָּוִד כַּמֶּדְבָּר
 16 זֶיף בַּחֲרָשָׁה: וַיִּקָּם הַיּוֹנָתָן בֶּן־שְׂאוֹל וַיֵּלֶךְ אֶל־דָּוִד

חרשה

- 2 און דוד האָט אָנגעפרעגט ביי גאָט, און האָט געזאָגט : זאָל איך אַהינד געהן און שלאָגען די עזע פּלשתיים ? און גאָט האָט געזאָגט צו דוד : געה און שלאָג די פּלשתיים און, דו וועסט העלפֿען קעילה.
- 3 און דוד'ס לייטע האָבען צו איהם געזאָגט : זעה, מיר פירכטען אונז אויך היער אין יהודה, ווי פיעל מעהר נאָך, ווען מיר וועלען געהן נאָך קעילה קעגען די קריעגס־רייזען פון די פּלשתיים.
- 4 און דוד האָט נאָך אַ מאָל אָנגעפרעגט ביי גאָט, און גאָט האָט איהם גע־ענטפֿערט : שטעה אויף, געה אַראָפּ קיין קעילה, דען איך גיב די פּלשתיים אין דיין האַנד.
- 5 און דוד איז געגאנגען מיט זיינע לייטע נאָך קעילה, און ער האָט גע־שטרעטען מיט די פּלשתיים, און ער האָט אוועקגעפיהרט זייערע פיה, און ער האָט זיי געשלאָגען מיט אַ גרויסען שלאָג, און אזוי האָט דוד געהאַלפֿען די איינוואָהנער פון קעילה.
- 6 און עס איז געשעהן דאָס ווען אביתר, דער זון פון אחימלֶךְ, איז ענט־לאָפֿען צו דוד נאָך קעילה, האָט ער מיטגענומען מיט זיך דעם אפוד.
- 7 און עס איז אָנגעזאָגט געוואָרען צו שאול דאָס דוד איז געקומען נאָך קעילה ; און שאול האָט געזאָגט : גאָט האָט איהם איבערגענטפֿערט אין מיין האַנד, דען ער האָט זיך זעלבסט אינגעשלאָסען, אינדעם דאָס ער איז אַריינגעקומען אין אַ שטאָרט וואָס האָט טהויערן און ריגלען.
- 8 און שאול האָט צוזאמענגערופֿען דאָס גאַנצע פֿאָלק צום שטרייט, אום אַראָפֿצוגעהען נאָך קעילה, צו בעלאַגערן דוד'ן און זיינע לייט.
- 9 און דוד האָט אויסגעפונען, דאָס שאול האָט אין געהיים בעשלאָסען (צו ברענגען) אונגליק אויף איהם. און ער האָט געזאָגט צו אביתר דעם כהן : ברענג אהער דעם אפוד (אנצופרעגען ביי גאָט).
- 10 און דוד האָט געזאָגט : אַ גאָט, דער גאָט פון ישראל ! דיין קנעכט האָט געהערט דאָס שאול טראכט צו קומען נאָך קעילה, אום צוליעב מיר די שטאָרט צו פֿערדאַרבען.
- 11 וועלען די לייטע פון קעילה מיך איבערענטפֿערן אין זיין האַנד ? וועט שאול ווירקליך קומען, אזוי ווי דיין קנעכט האָט געהערט ? אַ גאָט ! גאָט פון ישראל, זאָג דאָך עס צו דיין קנעכט, און גאָט האָט געזאָגט : ער וועט קומען.
- 12 און דוד האָט נאָך אַ מאָל געפרעגט : וועלען די לייטע פון קעילה איבער־ענטפֿערן מיך און מיינע לייטע אין די האַנד פון שאול ? און גאָט האָט געענטפֿערט : זיי וועלען איבערענטפֿערען.
- 13 און דוד און זיינע מענער זיינען אויפגעשטאַנען [און יעצט זיינען זיינע מענער שוין געווען אונגעפֿעהר זעקס הונדערט מאַן], און זיי זיינען אַרויסגעגאנגען פון קעילה, און האָבען אַרומגעוואנדערט וואו זיי האָ־בען (נור) געקענט געהן. און ווען עס איז אָנגעזאָגט געוואָרען צו שאול דאָס דוד איז ענטרוגען פון קעילה, האָט ער אויפגעגעבען זיין בעשלוס אַרויסצוגעהן (נאָך דוד).
- 14 און דוד האָט זיך אויפגעהאַלטען אין דער וויסטע, אין די בערג־פעסטונגען, און זיין הויפט אויפֿהאַלטונג איז געווען אויף דעם באַרג אין דער וויסטע פון זיה. און שאול האָט איהם שטענדיג געזוכט, אָבער גאָט האָט איהם ניט איבערגעגעבען אין זיין האַנד.
- 15 און דוד פֿלעגט זעהן (אויסגעפינען) ווען שאול פֿלעגט אַרויסגעהן צו זי־בען זיין לעבען, און ווען דוד איז געווען אין דער וויסטע פון זיה אין אַ געריכטען וואַלד,
- 16 דאן איז אויפגעשטאַנען יהונתן דער זון פון שאול און איז אהינגע־

- 17 חֲרָשָׁה וַיַּחֲזֹק אֶת־דָּוִד בְּאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
כִּי לֹא תִמְצָאֲךָ יְד־שְׂאוּל אָבִי וְאַתָּה תִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל
18 וְאֲנֹכִי אֲהַדְדִּילְךָ לְמִשְׁנֵה וְגַם־שְׂאוּל אָבִי יָדַע בְּנִי׃ וַיִּכְרַתוּ
שְׁנֵיהֶם בְּרִית לִפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב דָּוִד בְּחֲרָשָׁה וַיְהִינְתָּן
הַקֶּךְ לְבֵיתוֹ׃ וַיַּעֲלוּ זָפִים אֶל־שְׂאוּל הַגִּבְעָתָה
19 לֵאמֹר הֲלוֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ בַּמְצֻדוֹת בְּחֲרָשָׁה
בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה אֲשֶׁר מִימִין הַיְשִׁימוֹן׃ וְעַתָּה לְכָל־אֵיזֶה כ
21 נִפְשָׁה הַמְּלֹךְ לָרֶדֶת יָרֵד וְלָנוּ הַסִּנְיָרוֹ בְּיַד הַמְּלֹךְ׃ וַיֹּאמֶר
שְׂאוּל בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה כִּי חִמַּלְתֶּם עָלַי׃ לְכֹרֶנֶת
22 הַכִּינִי עוֹד וְדַעַו וּרְאוּ אֶת־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר תִּהְיֶה הַגְּלוֹ מִי
רָאוּ שֵׁם בִּי אָמַר אֵלָי עָרִם יַעֲרִם הוּא׃ וּרְאוּ וְדַעַו מִכָּל
23 הַמַּחֲבָאִים אֲשֶׁר יִתְחַבֵּא שֵׁם וְשַׁבְתֶּם אֵלַי אֶל־נִכּוֹן
וְהִלַּכְתִּי אַתֶּם וְהָיָה אִם־יִשְׁנֵנוּ בָּאָרֶץ וְחַפְשֵׁתִי אִתּוֹ בְּכָל
24 אֶלְפֵי יְהוּדָה׃ וַיִּקְוּמוּ וַיִּלְכוּ זִפְהָ לִפְנֵי שְׂאוּל וְדָוִד וְאֲנָשָׁיו
בַּמִּדְבָּר מְעוֹן בְּעַרְבָה אֵל יָמִין הַיְשִׁימוֹן׃ וַיִּלְךְ שְׂאוּל כה
וְאֲנָשָׁיו לְבִקֵּשׁ וַיִּגְדּוּ לְדָוִד וַיַּרְדּוּ הַסַּלַע וַיֵּשֶׁב בַּמִּדְבָּר
מְעוֹן וַיִּשְׁמַע שְׂאוּל וַיַּרְדֵּף אַחֲרֵי־דָוִד מִדְבָּר מְעוֹן׃
26 וַיִּלְךְ שְׂאוּל מִצַּד הַהָר מִזֶּה וְדָוִד וְאֲנָשָׁיו מִצַּד הַהָר מִזֶּה
וַיְהִי דָוִד נֹחֵפִן לְלִכְתּ מִפְּנֵי שְׂאוּל וְשְׂאוּל וְאֲנָשָׁיו עֹמְרִים
27 אֶל־דָּוִד וְאֶל־אֲנָשָׁיו לְתַפְשֵׁם׃ וּמִלֶּאֲךָ בָּא אֶל־שְׂאוּל
28 לֵאמֹר מִהֲרָה וּלְכָה בִּי־פִשְׁטוּ פְּלִשְׁתִּים עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֵּשֶׁב
שְׂאוּל מִרְדֵּף אַחֲרַי דָּוִד וַיִּלְךְ לִקְרֹאת פְּלִשְׁתִּים עַל־כֵּן
29 קָרְאוּ לַמָּקוֹם הַהוּא סַלַע הַמַּחֲלֻקֶּת׃ וַיַּעַל דָּוִד מִשָּׁם
וַיֵּשֶׁב בַּמְצֻדוֹת עֵידֶנְדֵי׃

כד

CAP. XXIV. כד

- וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁב שְׂאוּל מֵאַחֲרַי פְּלִשְׁתִּים וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר א
הִנֵּה דָוִד בַּמִּדְבָּר עֵין גְּדִי׃ וַיִּקַּח שְׂאוּל שְׁלֹשֶׁת 2
אֶלְפִים

- גאנגען צו דוד אין דעם וואלד, און ער האָט פּערשטאַרקט זיין האָפּנונג אין גאָט.
- 17 און ער האָט געזאָגט צו איהם : פירכט דיך ניט, דען די האַנד פון מיין פאטער שאול וועט דיך ניט דערגרײבען, און דו וועסט רעניערען איבער ישראל. און איך ווײַש נאָך, דאָס איך זאָל זיין דער צווייטער צו דיר, און זעלבסט מיין פאטער שאול ווײַס דאָס.
- 18 און זיי ביידע האָבען נאָך אַ מאָל געשלאָסען אַ בונד, און האָבען גערופען גאָט פאר אַן עדות. און דוד איז פּערבליעבען אין וואלד, און יהונתן איז געגאנגען נאָך הייז.
- 19 און די איינוואָהנער פון זיה זיינען ארויפגעגאנגען צו שאול נאָך גבעה און האָבען געזאָגט : זעה, דוד, פּערבארגט זיך ביי אונז אין די בארג פּעסטונגען אין וואלד, אויף דעם היגעל חכילה וואָס איז אַן דער רעכטע זייט פון דער וויסטע.
- 20 און יעצט נאָך דעם גאנצען וואונש פון דיין זעעלע, אַ קעניג, אַראָפּצור נידערן, קענסטו אראפּנידערן, און אונזער אויפגאבע וועט זיין איהם צו איבערענטפערן אין די האַנד פון דעם קעניג.
- 21 און שאול האָט געזאָגט : געבענשט זאָלט איהר זיין פון גאָט ; דען איהר האָט אייך איבער מיר דערבארעמט.
- 22 געהט, איך בעט אייך, און פּערברייטעט זיך, מערקט און זעהט דעם אָרט וואו זיין פּוס איז. ווער האָט איהם דאָרט געזעהען, דען מען האָט מיר געזאָגט, דאָס ער האַנדעלט זעהר ליסטיג.
- 23 און זעהט און מערקט אלע זיינע בעהאלטונגס־ערטער, וואו ער בעהאַלט זיך דאָרט, און קעהרט צוריק צו מיר און ברענגט מיר זיכערע אויס־קונפט, דאן וועל איך מיט אייך געהן ; און עס וועט זיין דאָס אויב ער געפינט זיך (נאָר) אין דעם לאַנד, וועל איך איהם אויפּזוכען אין אלע געגענדען פון יהודה.
- 24 און זיי זיינען אויפגעשטאַנען און זיי זיינען געגאנגען נאָך זיה, פּאַראוים פאר שאול'ן. און דוד און זיינע מענער זיינען געווען אין דער וויסטע מען, אין דעם פּלוין ביי דער רעכטע זייט פון דער וויסטע.
- 25 און שאול און זיינע מענער זיינען געגאנגען זוכען. און מען האָט עס אָנגעזאָגט צו דוד ; און ער איז אַראָפּ פון פעלז, און ער איז געבליעבען אין דער וויסטע מען. און אלס שאול האָט דאָס געהערט, האָט ער נאָכ־געיאָגט דוד'ן אין דער וויסטע מען.
- 26 און שאול איז געגאנגען אויף איין זייט פון דעם באַרג. און דוד און זיינע מענער אויף דער אַנדערער זייט פון דעם באַרג. און דוד איז געלאָפּען אין אַ שרעקליכער האַסט אוועקצוגעהן פון שאול'ן, אָבער שאול און זיינע מענער האָבען אַרומגערינגעלט דוד'ן און זיינע מענער ; אום זיי צו פאנגען.
- 27 אָבער אינדעם איז געקומען אַ שליח צו שאול און האָט געזאָגט : אייל דיך און געה ; דען די פּלשתים האָבען זיך פּערשרייט איבער דעם לאַנד.
- 28 און שאול האָט צוריקגעקעהרט פון נאָכיאָגען נאָך דוד, און ער איז גע־גאנגען קעגען די פּלשתים ; דאָרום האָט מען יענעם אָרט אַ נאָמען געגעבען סלע המחלקות [דער פעלזען פון די אבטהיילונגען].
- 29 און דוד איז ארויפגעגאנגען פון דאָרטען, און ער האָט זיך אויפּגעהאַל־טען אין די באַרג־פּעסטונגען פון עין גדי.
- קאַפיטעל כד
- 1 און עס איז געשעהן ווען שאול האָט צוריקגעקעהרט פון נאָכצוואָגען די פּלשתים, האָט מען איהם אָנגעזאָגט אזוי : זעה, דוד איז אין דער וויסטע פון עין גדי.

אֲלֵפִים אִישׁ בַּחֹר מִבְּלִי-יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכְּ לִבְקֶשׁ אֶת-דָּוִד
 3 וַאֲנָשָׁיו עַל-פְּנֵי צוּרֵי הַיַּעֲלִים: וַיָּבֹא אֶל-גְּדֵרוֹת הַצֹּאן
 עַל-הַרְרָךְ וְשֵׁם מַעֲרָה וַיָּבֹא שָׂאֵל לְהִסָּד אֶת-דָּוִד
 4 דָּוִד וַאֲנָשָׁיו בִּירְפְתֵי הַמַּעֲרָה יֹשְׁבִים: וַיֹּאמְרוּ אֲנָשֵׁי
 דָּוִד אֵלָיו הֲנֵה הַיּוֹם אֲשֶׁר-אָמַר יְהוָה אֵלֶיךָ הֲנֵה אֲנֹכִי
 נֹתֵן אֶת-אִיבֶיךָ בְיָדָךְ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר יִטֵּב בְּעֵינֶיךָ
 וַיְקָם דָּוִד וַיַּכֵּת אֶת-כַּנְף-הַמַּעֲיֵל אֲשֶׁר-לְשָׂאֵל בַּלַּט:
 ה וְהָיוּ אַחֲרֵי-כֵן יָנַף לְבַדְדּוֹ אֶתֹו עַל אֲשֶׁר פָּרַת אֶת-כַּנְף
 6 אֲשֶׁר לְשָׂאֵל: וַיֹּאמֶר לְאֲנָשָׁיו הַלִּילָה לִּי מִיְהוָה אִם-
 אֲעִשֶׂה אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה לְאֲדֹנָי לְמַשִּׁיחַ יְהוָה לְשַׁלַּח יָדִי
 7 בּוֹ כִּי-מָשִׁיחַ יְהוָה הוּא: וַיִּשְׁפַּע דָּוִד אֶת-אֲנָשָׁיו בַּדְּבָרִים
 וְלֹא נָתַם לָקוֹם אֶל-שָׂאֵל וְשָׂאֵל קָם מִהַמַּעֲרָה וַיִּלְכְּ
 8 בַּדְּרָךְ: וַיְקָם דָּוִד אַחֲרֵי-כֵן וַיָּצֵא מִן הַמַּעֲרָה
 תְּקֵא אַחֲרֵי-שָׂאֵל לֵאמֹר אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ וַיִּפֹּט שָׂאֵל
 9 אַחֲרָיו וַיִּלְכְּ דָוִד אֶפְסִים אֶרֶצָה וַיִּשְׁתַּחוּ: וַיֹּאמֶר דָּוִד
 לְשָׂאֵל לָמָּה תִּשְׁמַע אֶת-דְּבָרֵי אָדָם לֵאמֹר הֲנֵה דָוִד
 מִבְּקֶשׁ רַעֲתֶךָ: הֲנֵה הַיּוֹם הַזֶּה רָאוּ עֵינֶיךָ אֶת אֲשֶׁר
 נָתַתָּה יְהוָה הַיּוֹם בְּיָדִי בַּמַּעֲרָה וְאָמַר לְהַרְגֶּךָ וַתִּתֵּן עֲלֶיךָ
 11 וַאֲמַר לֹא-אֲשַׁלַּח יָדִי בְּאֲדֹנָי כִּי-מָשִׁיחַ יְהוָה הוּא: וְאֲבִי
 רָאָה גַם רָאָה אֶת-כַּנְף מֵעֵלְיֶךָ בְּיָדִי כִּי בָרַתִּי אֶת-כַּנְף
 מֵעֵלְיֶךָ וְלֹא הִרְגִיתֶךָ הֵעַ וְרָאָה כִּי אֵין בְּיָדִי רַעַה וּפְשַׁע
 12 וְלֹא-חַטָּאתִי לָךְ וְאַתָּה צִדָּה אֶת-נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ: יִשְׁפֹּט
 יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וַיִּקְרַמְנִי יְהוָה מִפֶּה וַיְדִי לֹא תִהְיֶה-רָבֶךָ:
 13 כַּאֲשֶׁר יֹאמֶר מִשַׁל הַקְּדָמְנִי מִרְשָׁעִים יֵצֵא רִשְׁעִי וַיְדִי לֹא
 14 תִהְיֶה-רָבֶךָ: אַחֲרָי מִי יֵצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַחֲרַי מִי אַתָּה
 15 רוֹדֵף אַחֲרַי כָּלֵב מֵת אַחֲרַי פָּרַעַשׁ אַחֲד: וְהָיָה יְהוָה
 לְדֹן וּשְׁפֹט בֵּינִי וּבֵינֶךָ וַיֵּרָא וַיִּרְבַּ אֶת-דָּוִד וַיִּשְׁפֹּטֵנּוּ

מידד

- 2 און שאול האָט גענומען דריי טויזענד מאן, אויסערוועהלטע פון גאנץ ישראל, און ער איז געגאנגען זוכען דוד און זיינע מענער אויף די פעלד זענס פון די שטיינבעק.
- 3 און ער איז געקומען צו די שאָף שטאָלען, וועלכע זיינען געווען אויפ'ן וועג. און דיארטען איז געווען אַ הייל, און שאול איז דאָרט אַרײַנגע- גאנגען צו בעדעקען זײַן פּײַם (פּאַר זײַן באַדערפּנים); אָבער דוד און זײַנע מענער זײַנען געזעסען אין דער הינטערזײט פּון דער הייל.
- 4 און דוד'ס מענער האָבען צו איהם געזאָגט: זעה, דאָס איז דער טאָג פּון וועלכען נאָט האָט צו דיר געזאָגט: זעה, איך וועל געבען דיין פּײַנד אין דיין האַנד. דאָרום טהוּ יעצט צו איהם וואָס עס איז גוט אין דיײַנע אוי- גען. און דוד איז אויפגעשטאַנען און ער האָט שטילערהײַט אָפּגעשניטען דעם ברעג פּון שאול'ס מאַנטעל.
- 5 און עס איז געשעהען נאָכדעם, האָט דוד'ן געשלאָגען (געקלאַפט) דאָס האַרץ; ווייל ער האָט אָפּגעשניטען דעם ברעג פּון שאול'ס מאַנטעל.
- 6 און ער האָט געזאָגט צו זײַנע מענער: פּערמידען זאָל דאָס זײַן פּון מיר אום נאָטעס ווילען. דאָס איך זאָל אַזאַ זאָך טהאָן צו מײַן הערן צו דעם געזאַלכטען פּון נאָט; צו לעגען מײַן האַנד אויף איהם; דען אַ געזאַלכטער פּון נאָט איז ער.
- 7 און מיט דיזען ווערטער האָט דוד אָפּגעהאַלטען זײַנע מענער, און ער האָט זײַ ניט געלאָזען אויפשטעהן קעגען שאול. און שאול איז אויפגע- שטאַנען פּון דער הייל און ער איז געגאנגען זײַן וועג.
- 8 און אויף דוד איז אויפגעשטאַנען נאכהער, און ער איז אַרויס פּון דער הייל, און ער האָט נאָכגערופען נאָך שאול און האָט געזאָגט: מײַן הערר קעניג! און שאול האָט זיך אַרומגעקוקט, און דוד האָט זיך גענייגט מיט דעם געזיכט צו דער ערד און האָט זיך געבוקט.
- 9 און דוד האָט געזאָגט צו שאול: וואָרום זאָלסטו הערען די רײד פּון מענ- שען וואָס זאָגען: זעה, דוד זוכט דיר שלעכטס צו טהאָן?
- 10 זעה, דיזען טאָג האָבען דיײַנע אײַגענע אויגען געזעהען, דאָס נאָט האָט דײַך הײַנט איבערגעגעבען אין מײַן האַנד אין דער הייל. און זאָגאר יעד מאַנד האָט געזאָגט איך זאָל דײַך דערשלאָגען. אָבער מײַן זעלע האָט דײַך געשױנט, און איך האָב געזאָגט: איך וועל ניט לעגען מײַן האַנד אויף מײַן העררן, דען ער איז אַ געזאַלכטער פּון נאָט.
- 11 מײַן פּאַטער! זעה נאָר, און בעטראַכט, דאָס דער ברעג פּון דיין מאַנטעל איז אין מײַן האַנד, און דאָדורף דאָס ווען איך האָב אָבגעשניטען דעם ברעג פּון דיין מאַנטעל און האָב דײַך ניט דערשלאָגען, קענסטו דײַך אײַר בערצײגען און אײַנזעהן דאָס אין מיר איז ניטאָ קײַן שלעכטס און פּער- ברעכען, און דאָס איך האָב קײַן מאָל געזינדיגט קעגען דיר; דו אָבער לױערסט אויף מײַן זעלע. מיר דאָס לעבען אַוועקצונעהמען.
- 12 נאָט זאָל ריכטען צווישען מיר און דיר, און נאָט זאָל פאַר מיר ראַכע נעהמען פּון דיר, אָבער מײַן האַנד וועט ניט קומען אויף דיר (וועט דײַך ניט אָנרײַהרען).
- 13 ווי דער אַלמער שפּריכט וואָרט זאָגט: פּון די שלעכטע קומט אַרויס שלעכטס, דאָרום וועל איך ניט לעגען מײַן האַנד אויף דיר.
- 14 נאָך וועמען איז דער קעניג פּון ישראל אַרויסגעצױגען? נאָך וועמען יאָנסטו זיך נאָך? נאָך אַ טױטען הונד, נאָך אַן אײַנציגע פּלוי.
- 15 לאַז נאָט זײַן אַ ריכטער, און ער זאָל אורטהײַלען צווישען מיר און דיר, און ער זאָל עס צוועהן, און ער זאָל פּיהרען מײַן שטרייט, און ער זאָל מיר פּערשאַפען גערעכטיגקײַט פּון דיין האַנד.

מִדָּוָד׃ וַיְהִי כִּכְלוֹת דָּוִד לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים׃
 16 הָאֵלֶּה אֶל־שְׂאוּל וַיֹּאמֶר שְׂאוּל הַקִּלְקֹל זֶה בְּנֵי דָוִד וַיִּשְׂא
 שְׂאוּל קִלְוֹ וַיִּבְכֶּה׃ וַיֹּאמֶר אֶל־דָּוִד צַדִּיק אַתָּה מִמֶּנִּי כִּי
 17 אַתָּה גַּמְלַתְנִי הַטּוֹבָה וְאֲנִי גַּמְלַתִּיךָ הָרָעָה׃ וְאַתָּה הַגִּדְתָּ
 18 הַיּוֹם אֶת־אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ אֵתִי טוֹבָה אֵת אֲשֶׁר סָגַרְנִי יְהוָה
 בְּיָדְךָ וְלֹא הִרְגַתְנִי׃ וְכִי־יִמְצָא אִישׁ אֶת־אִיְבוֹ וְשִׁלְחוֹ
 19 בְּיָרֵךְ טוֹבָה וַיְהוּהוּ יִשְׁלַמְךָ טוֹבָה תַּחַת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
 עָשִׂיתָ לִּי׃ וְעַתָּה הִנֵּה יָדַעְתִּי כִּי מֶלֶךְ תִּמְלֹךְ וְקָמְךָ כ
 בְּיָדְךָ מַמְלַכַת יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה הַשְׁבֵּעָה לִּי בַיְהוָה אִם־
 21 תִּכְרֹת אֶת־זַרְעֵי אַחֲרָי וְאִסַּח־שְׂמִיד אֶת־שְׂמִי מִבֵּית אָבִי׃
 וַיִּשְׁבַּע דָּוִד לְשְׂאוּל וַיֵּלֶךְ שְׂאוּל אֶל־בֵּיתוֹ וְדָוִד וְאֲנָשָׁיו
 22 עָלוּ עֲלֵה־מְצוּדָה׃

כה CAP. XXV.

כה

וַיָּמַת שְׂמוּאֵל וַיִּקְבְּצוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ וַיִּקְבְּרוּהוּ׃
 א * בְּבֵיתוֹ בְּרָמָה וַיָּקָם דָּוִד וַיֵּרֶד אֶל־מִדְבַר פָּאָרָן׃
 וְאִישׁ בְּמַעֲוֵן וּמַעֲשָׂהוּ בַּכְּרָמֶל וְהָאִישׁ נָחֹל מְאֹד וְלוֹ צֶאֱן
 2 שְׁלֹשֶׁת־אַלְפִים וְאַלְף עֹזִים וַיְהִי בָנָו אֶת־צֶאֱנוּ בַּכְּרָמֶל׃
 וְשֵׁם הָאִישׁ נָבָל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אַבְיָגַיִל וְהָאִשָּׁה טוֹבַת־
 3 שֵׁכֶל וַיִּפֹּת הָאֵר וְהָאִישׁ קָשָׁה וְרַע מַעֲלָלִים וְהוּא כְּלָפוֹ׃
 וַיִּשְׁמַע דָּוִד בַּמִּדְבָּר כִּי־גָּזַן נָבָל אֶת־צֶאֱנוֹ׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד
 4 עֲשָׂרָה נְעָרִים וַיֹּאמֶר דָּוִד לְנְעָרָיו עָלוּ כְּרָמְלָה וּבְאִתְּכֶם
 אֶל־נָבָל וּשְׂאֲלֵתֶם־לוֹ בְּשֵׁמִי לְשָׁלוֹם׃ וְאָמַרְתֶּם כָּה
 6 לְחוּ וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכָל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם׃
 וְעַתָּה שְׂמַעְתִּי כִּי גָזַזְתָּ לְךָ עֵתָה הָרָעִים אֲשֶׁר־לְךָ הֵיוּ
 7 עִמָּנוּ לֹא הִכְלַמְנוּם וְלֹא־נִפְקַד לָהֶם מְאוּמָה כִּלְיָמִי
 הַיּוֹתֶם בַּכְּרָמֶל׃ שְׂאֵל אֶת־נְעָרֶיךָ וַיַּגִּידוּ לְךָ וַיִּמְצְאוּ
 8 הַנְּעָרִים חֵן בְּעֵינָיֶךָ בִּי־עַל־יוֹם טוֹב בְּנֵה תִּנְהַרְגָה אֶת־

אשר

- 16 און עס איז געשעהן ווען דוד האָט אויפגעהערט צו רעדן דיעזע רייד צו שאול, דאָ האָט שאול געזאָגט: איז דאָס דיין שטים, מיין זוהן דוד? און שאול האָט ערהויבען זיין שטים און האָט געוויינט.
- 17 און ער האָט געזאָגט צו דוד: דו ביזט גערעכט פאַר מיר! דען דו האָסט מיר גוטעס פּערגאַלטען, און איך האָב דיר שלעכטס פּערגאַלטען.
- 18 און דו האָסט היינט איבערצייגט, וואָס פאַר אַ גרויסע גוטעס דו האָסט מיט מיר געטהאָן; דען גאָט האָט מיך אין דיין האַנד איבערגעגעבען, און דו האָסט מיך ניט דערשלאָגען.
- 19 און קען נאָך אזא פאַל געשעהען? דאָס אַ מענטש זאָל טרעפּען זיין פיינד, און ער זאָל איהם לאָזען אוועקגעהן אויף אזא גליקליכען אַרט? דאַרום זאָל גאָט דיר בעצאָהלען גוטעס, פאַר די גוטעס וואָס דו האָסט צו מיר דיעזען טאָג געטהאָן.
- 20 נון אָבער זעה, איך ווייס דאָס דו וועסט געוויס רעניערען, און דאָס די מעניגרייך פון ישראל וועט אַ בעשטאַנד האָבען אין דיין האַנד.
- 21 אזוי שווער דאָך יעצט צו מיר ביי גאָט, דאָס דו וועסט ניט אויסראָמען מיין זאַמען (קינדער) נאָך מיר, און דאָס דו וועסט ניט פּערטיליגען מיין נאָמען פון מיין פאָטערס הויז (מיין פאָמיליע).
- 22 און דוד האָט עס געשוואָרען צו שאול. און שאול איז געגאַנגען נאָך זיין הויז, און דוד און זיינע מענער זיינען ארויפגעגאַנגען צו דעם באַרג פּעסטינג.

קאַפיטעל כה

- 1 און שמואל איז געשטאַרבען, און גאַנץ ישראל האָבען זיך פּערוואַמעלט און זיי האָבען איהם בעקלאָגט, און זיי האָבען איהם בעגראָבען אין זיין הויז אין רמה. און דוד איז אויפגעשטאַנען און האָט אַראָבגעניעדערט צו דער וויסטע פאַרן.
- 2 און אַ געוויסער מאַן איז געווען אין מעון, און זיין געשעפט איז געווען אין כּרמל, און דיעזער מאַן איז געווען זעהר גרויס, און ער האָט געהאַט דריי טויענד שאָף, און טויענד ציגען, און שטענדיג ווען ער פלעגט זיינע שאָף שערען, פלעגט ער זיך אויפהאַלטען אין כּרמל.
- 3 און דער נאָמען פון דעם מאַן איז געווען נבל, און דער נאָמען פון זיין ווייב אבגיל; און דאָס ווייב האָט געהאַט אַ גוטען פּערשטאַנד און אַ שעהנע געשטאַלט; דער מאַן אָבער איז געווען האַרט און אַ פּערדאָרבער נער מענטש. ער איז געווען פון דער פאָמיליע פון נבל.
- 4 און דוד האָט געהערט אין דער וויסטע דאָס נבל שערט זיינע שאָף.
- 5 און דוד האָט געשיקט צעהן יונגען, און דוד האָט געזאָגט צו די יונגען: געהט אַרויף נאָך כּרמל, און געהט צו נבל, און פּרעגט איהם אין מיין נאָמען נאָך זיין וואָהלבעפּינדען.
- 6 און זאָגט: אזוי זאָל עס דיר געהן דיין גאַנצען לעבען, און פּריעדען צו דיר, און פּריעדען צו דיין הויזגעזינד, און צו אלעס וואָס דו האָסט, פּריעדען.
- 7 און יעצט, איך האָב געהערט דאָס מען שערט יעצט דייע שאָף, נון, דייע הירטען זיינען אימער געווען אַרום אונז; מיר האָבען זיי ניט קיין ביטע ענטזאָגט. אויך איז אַפילו די קלענסטע זאָך ביי זיי ניט פּער-לאָרען געגאַנגען, זאָלאַנג ווי זיי זיינען געווען אין כּרמל.
- 8 פּרעג דייע יונגען און זיי וועלען עס דיר זאָגען. דאַרום לאָזען דאָך מיין נע יונגען געפּינען גונסט אין דייע אויגען, דען ווייל עס איז אַ פּיער-

9 אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לְעִבְדֶּיךָ וּלְבִנְיָךָ לְדָוִד׃ וַיִּבְאוּ נְעָרֵי דָוִד
 וַיַּדְבְּרוּ אֶל-נָבָל כְּכָל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּשֵׁם דָּוִד וַיִּנְחָמוּ׃
 10 וַיַּעַן נָבָל אֶת-עַבְדֵי דָוִד וַיֹּאמֶר מִי דָוִד וּמִי בְדִישֵׁי הַיּוֹם
 11 רַבּוֹ עֲבָדִים הַמִּתְפָּרְצִים אִישׁ מִפְּנֵי אֲדֹנָיו׃ וּלְקַחְתִּי
 אֶת-לֶחְמִי וְאֶת-מִימִי וְאֶת טִבְחֹתַי אֲשֶׁר טִבַּחְתִּי לַגֹּזֵז
 12 וְנָתַתִּי לְאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּתִי אִי מִזֶּה הַמָּוָה׃ וַנְּהַפְּכוּ
 נְעָרֵי-דָוִד לְדַרְכָּם וַיִּשְׁכְּבוּ וַיִּבְאוּ וַיִּגְדּוּ לוֹ כְּכָל הַדְּבָרִים
 13 הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֲנָשָׁיו הִגִּדּוּ אֵישׁ אֶת-חֲרָפּוֹ
 וַיַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת-חֲרָפּוֹ וַיַּחְגְּר נִסְדָּוֶךְ אֶת-חֲרָפּוֹ וַיַּעֲלוּ׃
 אַחֲרֵי דָוִד כָּאֲרָבַע מֵאוֹת אִישׁ וּמֵאֲתָיִם יָשְׁבוּ עַל-
 14 הַכְּלָיִם׃ וּלְאֲבִיגַיִל אִשְׁת׃ נָבָל הִגִּיד נְעָרֵי-אֶחָד מִהַנְּעָרִים
 לֵאמֹר הִנֵּה שְׁלַח דָּוִד מִלְּאָקִים׃ מִהַמְדַּבֵּר לְבָרֶךְ אֶת-
 15 אֲדֹנָיו וַיַּעַט בָּהֶם׃ וְהָאֲנָשִׁים טָבוֹים לָנוּ מְאֹד וְלֹא
 הִכְלַמְנוּ וְלֹא-פָקְדְנוּ מֵאוֹמֶה כָּל-יְמֵי הַתְּהַלְכָנוּ אַתֶּם
 16 בְּהַיּוֹתֵנוּ בַשָּׂדֶה׃ חוֹמָה הִינּוּ עָלֵינוּ גַם-לִלְלָה גַם-יוֹמָם
 17 כָּל-יְמֵי הַיּוֹתֵנוּ עִמָּם רַעִים הָצֵאן׃ וְעַתָּה דַעֵי וְרֵאֵי
 מִהַתְּעַשִׂי בִּירְכַלְתָּהּ הַרְעָה אֶל-אֲדֹנָיו וְעַל-כָּל-בֵּיתוֹ
 18 וְהוּא בְּדַבְּלֵעַל מַדְבַּר אֱלִיזָו׃ וַתִּמְחַר אֲבִיגַיִל וַתִּפְקֹחַ
 מֵאֲתָיִם לֶחֶם וּשְׁנַיִם נֹבֵלִיָּין וְחֶמֶשׁ צֹאן עֲשׂוּוֹת וְחֶמֶשׁ
 סָאִים קָלִי וּמֵאָה צִמְקִים וּמֵאֲתָיִם דְּבָלִים וַתִּשֶׂם עַל-
 19 הַחֲמֹרִים׃ וַתֹּאמֶר לַנְּעָרִיהָ עֲבְרוּ לִפְנֵי הַגִּזְזֵי אַחֲרֵיכֶם
 כ בָּצֵא וּלְאִישָׁהּ נָבָל לֹא הִגִּידָהּ׃ וְהִלָּה הִיא׃ וַרְכַבְתָּ עַל-
 הַחֲמֹר וַיִּרְדֹת בְּסִתֵּר הַחֹר וְהִנֵּה דָוִד וְאֲנָשָׁיו וַיִּרְדּוּ
 21 לְקַרְאָתָהּ וַתִּפְגַּשׁ אֹתָם׃ וַדָּוִד אָמַר אֵיךְ לָשִׁקֶךָ שְׂמֹרְתִי
 אֶת-כָּל-אֲשֶׁר לְוָה בַּמְדָּבָר וְלֹא-נִפְקַד מִכָּל-אֲשֶׁר-לוֹ
 22 מֵאוֹמֶה וַיִּשְׁבִּי לִי רַעָה תַחַת טוֹבָה׃ כַּהֲיַעֲשֶׂה אֱלֹהִים
 לְאִיבֵי דָוִד וְכֹה יִסֹּף אִם-אֲשִׁאִיר מִכָּל-אֲשֶׁר-לוֹ עַד-אֹר

הבקר

- טאָג ביי דיר זיינען מיר געקומען, גיעב דאָך וואָס דיין האַנד וועט געפינען
(וואָס דו ביזט אים שטאַנד) צו דיינע קנעכט און צו דיין זוהן דוד.
- 9 און דוד'ס יונגען זיינען געקומען און זיין האָבען גערעדט צו נבל אַלע
דיעזע ווערטער אין דעם נאָמען פון דוד. און זיי האָבען זיך אָבגערוהט.
- 10 און נבל האָט געענטפערט צו דוד'ס קנעכט און ער האָט געזאָגט : ווער
איז דאָס דוד, און ווער איז ישי'ס זוהן ? היינט זיינען דאָ פיעל קנעכט,
וועלכע רייסען זיך אָפּ, יעדער פון זיין העררן.
- 11 זאָל איך דען נעהמען מיין ברויט און מיין וואסער, און מיינע שעכטונג
וואָס איך האָב געשאכטען פאר מיינע שעערערס, און זאָל עס אַוועקגעבען
צו אַזעלכע לייטע, וואָס איך ווייס ניט, פון וואנען זיי זיינען ?
- 12 און דוד'ס יונגען האָבען זיך אומגעקערט נאָך זייער וועג, און זיי זיינען
צוריקגעקומען און האָבען איהם (דוד'ן) געזאָגט אַלע די עזע רייד.
- 13 און דוד האָט געזאָגט צו זיינע מענער : גורט אָן יעדער זיין שווערד,
און יעדער האָט אנגעגארטעלט זיין שווערד, און אויך דוד האָט אָנגע-
גארטעלט זיין שווערד, און עס זיינען געצויגען נאָך דוד אונגעפעהר פיער
הונדערט מאָן. און צוויי הונדערט מאָן זיינען געבליעבען ביי די זאכען
(צו היטען).
- 14 און צו אביגיל, נבל'ס ווייב, האָט עס אָנגעזאָגט איינער פון די יונגען
און ער האָט געזאָגט : זעה, דוד האָט געשיקט פון דער וויסטע שלוחים
אונזער העררן צו בעגריסען, ער אָבער האָט זיי אַוועקגעיאָגט.
- 15 און די לייטע זיינען זעהר גוט צו אונז, מיר זיינען ניט פון זיי פער-
שעהמט געוואָרען, און מיר האָבען אויך די קלענסטע זאך ניט פערלאָז-
רען, זאָ לאַנג ווי מיר זיינען מיט זיי ארומגעגאנגען, ווען מיר זיינען
געווען אויף דעם פעלד.
- 16 ווי אַ מויער זיינען זיי געווען ארום אונז, ביי נאכט און ביי טאָג. זאָ
לאַנג מיר זיינען מיט זיי (צוזאַמען) געווען, ווען מיר האָבען געוויידעט
די שאָף.
- 17 און יעצט בעדענק און זעה, וואָס דו זאָלסט טהאָן. דען אן אנגליק
איז בעשלאָסען קעגען אונזער העררן, און אויף זיין גאַנצעם הויזגעזינד,
און ער — ער איז דאָך אַ ניערערטרעכטיגער מענש, און צו איהם קען
מען דאָך ניט רעדען.
- 18 און אביגיל האָט געאיילט און זי האָט גענומען צוויי תונדערט ברויט,
און צוויי פלאשען וויין, און פינף צוגעריכטעטע שאָף, און פינף מאָס
געברענטע זאנגענמעהל, און הונדערט פעקלאך ראזינען, און צוויי הונט-
דערט פייגענקוכען, און זי האָט עס געלעגט אויף די אייזלען.
- 19 און זי האָט געזאָגט צו איהרע יונגען, איהר געהט פאַראויס, זעהט, איך
קום הינטער אייך, אָבער צו איהר מאָן נבל, האָט זי ניט דאפון גע-
זאָגט.
- 20 און עס איז געשעהן, ווען זי האָט געריטען אויף דעם אייזעל, און זי
האָט אַראָפּגענידערט דעם באַרג אַראָפּ צו דעם דונקעלן טהאל צו, און
ערשט, דוד מיט זיינע מענער קומען אַראָפּ איהר אַנטסקענען, און זי האָט
זיי בעגעגענט.
- 21 און דוד האָט (צו זיינע לייטע) געזאָגט : יא, אומזיסט האָב איך גע-
היט אַלעס וואָס געהערט צו די עזען מאָן אין דער וויסטע, דאָס ניט דאָס
מינדעסטע האָט געפעהלט פון אַלעס וואָס געהערט צו איהם, און נון,
פערגילט ער מיר שלעכטס אנשטאט גוטעס.
- 22 אזוי זאָל גאָט טהאָן צו די פיינד פון דוד, און אזוי זאָל ער ווייטער טהאָן
(זיי גוטעס), אויב איך וועל איבערלאָזען פון אַלעס, וואָס איז זיינע ביז
דער מאָרגען לייכט, אויך ניט אַ הונד.

- 23 הַבָּקָר מִשְׁתֵּין בְּקוֹר: וַתֵּרָא אַבְיָנִיל אֶת־דָּוִד וַתִּמְהַר
 וַתֵּרֶד מֵעַל הַחֲמֹר וַתִּפֹּל לְאַפֵּי דָוִד עַל־פְּנֵיהָ וַתִּשְׁתַּחֲוֶה
 24 אָרְצָה: וַתִּפֹּל עַל־רַגְלָיו וַתֹּאמֶר בִּרְאֵי אֲדֹנָי הֲעֹן וַתִּדְבַר
 נָא אִמְתָּךְ בְּאֲזְנוֹךָ וּשְׁמַע אֶת דְּבַרִי אִמְתָּךְ: אֵלֶינָא יְשִׁים כֹּה
 אֲדֹנָי וְאֶת־לִבּוֹ אֶל־אִישׁ הַבְּלִיעַל הַזֶּה עַל־נַבְל כִּי־כִשְׁמוֹ
 כָּדֵהוּא נַבְל שְׁמוֹ וַנְּבַלָה עִמּוֹ וְאֲנִי אִמְתָּךְ לֹא־רָאִיתִי
 26 אֶת־נַעֲרֵי אֲדֹנָי אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ: וַעֲתָה אֲדֹנָי חִי־וְהוּהָ וְחַי־
 נַפְשֶׁךָ אֲשֶׁר מִנְעָךָ יְהוָה מִבּוֹא בְדָמַיִם וְהוֹשַׁע יְדֶךָ לָךְ
 וַעֲתָה יְהִי כְנָבֵל אִיבֹךָ וְהַמְבַקְשִׁים אֶל־אֲדֹנָי רַעְוָה:
 27 וַעֲתָה הַבְּרֻכָה הַזֹּאת אֲשֶׁר־הֵבִיא שִׁפְחָתְךָ לְאֲדֹנָי וַנִּתְנַהֵר
 28 לְנַעֲרִים הַמְתַּהַלְכִים בְּרַגְלֵי אֲדֹנָי: שָׂא נָא לִפְשַׁע אִמְתָּךְ
 כִּי־עָשָׂה יַעֲשֶׂה יְהוָה לְאֲדֹנָי בֵּית נְאֻמָּן כִּי־מִלְחָמוֹת
 29 יְהוָה אֲדֹנָי נִלְחָם וְרַעְוָה לֹא־תִמְצָא בְךָ מִימֶךָ: וַיָּקָם
 אָדָם לְרִדְפָךָ וּלְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ וְהוֹתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנָי
 צְרוּרָה וּבְצֻרֹר הַחַיִּים אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֶת נֶפֶשׁ
 אִיבֹיךָ וּקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקַּלַּע: וְהָיָה כִּי־עָשָׂה יְהוָה ל
 לְאֲדֹנָי כְּכֹל אֲשֶׁר־דִּבַּר אֶת־הַטּוֹבָה עִלְיֶיךָ וְצוּקָה לְנַגִּיד עַל־
 31 יִשְׂרָאֵל: וְלֹא־תִהְיֶה זֹאת לְךָ לְפֹקֵה וּלְמַכְשׁוֹל לֵב
 לְאֲדֹנָי וּלְשִׁפְךָ־דָם חַנּוּם וּלְהוֹשִׁיעַ אֲדֹנָי לּוֹ וְהֵיטֵב יְהוָה
 32 לְאֲדֹנָי וַתְּכַרֵּת אֶת־אִמְתָּךְ: וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאַבְיָנִיל
 בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שָׁלַחְךָ הַיּוֹם הַזֶּה לְקַרְאֲתִי:
 33 וּבְרוּךְ טַעֲמֶךָ וּבְרוּכָה אַתְּ אֲשֶׁר כָּלַתְנִי הַיּוֹם הַזֶּה מִבּוֹא
 34 בְדָמַיִם וְהוֹשַׁע יְדֵי לִי: וְאֵילָם חִי־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר מִנְעָנִי מִדְּרַע אִתְּךָ כִּי־וּלְוִי מִחֶרֶת וַתִּבְאֲתִי לְקַרְאֲתִי
 כִּי אִסְדֹּתָר לְנַבְל עַד־אֹזֶר הַבָּקָר מִשְׁתֵּין בְּקוֹר: וַיִּקַּח לֹהֶ
 דָּוִד מִיָּדָה אֶת אֲשֶׁר־הֵבִיֵּאה לּוֹ וְלֵיהָ אָמַר עָלַי לְשָׁלוֹם
 לְבִיתְךָ רְאִי שְׁמַעְתִּי בְּקוֹלְךָ וְאִשָּׂא פְגָדְךָ: וַתִּכָּא אַבְיָנִיל וּ
 36

אל

- 23 און ווען אביגיל האָט געזעהען דוד'ן, האָט זי געאיילט און איז אַראָפֿ-
געשטיגען פון דעם אייזעל, און זי איז געפאלען פאר דוד'ן אויף איהר
געזיכט, און האָט זיך געבוקט צו דער ערד,
- 24 און זי איז געפאלען צו זיינע פיס און האָט געזאָגט : אין מיר, מיין
הערר, איז די שולד ; דאָרום לאָז דאָך דיין דיענסט רעדען בעפאָר דייןע
אויערען, און הער די רייד פון דיין דיענסט.
- 25 לאָז דאָך מיין הערר ניט לעגען זיין האַרץ (אכטען) אויף דיעזען ניעדער-
טרעכטיגען מאַן ; זיך ניט קימערען וועגען נבל, דען ווי זיין נאָמען איז,
זווי איז ער, נבל איז זיין נאָמען, און ניעדערטרעכטיגקייט איז זיין איי-
גענשאַפט ; אָבער איך, דיין דיענסט האָב ניט געזעהען די יונגען, וועלכע
דו האָסט געשיקט.
- 26 און יעצט, מיין הערר ! זאָ וואַהר ווי גאָט לעבט, און זאָ וואַהר ווי
דיינע זעלע לעבט, דאָס גאָט האָט עס דיר אָבגעהאלטען פון קומען
צו פּערגניסען בלוט, און דאָס דו זאָלסט זיך ניט בענוצען מיט דיין
מאַכט. און יעצט זאָלען אלע דיינע פיינד, און די וואָס זוכען מיין העררן
שלעכטס צו טהאָן, לאָזען זיי זיין ווי נבל.
- 27 און יעצט דאָ איז דאָס קליינע געשענק, וועלכע דיין דיענסט האָט גע-
בראַכט צו מיין העררן, און זאָל עס געגעבען ווערען צו די יונגען וואָס
בעגלייטען מיין העררן.
- 28 פּערצייהע דאָך דעם פּערברעכען פון דיין דיענסט ; דען גאָט וועט
געוויס אויפשטעלען פאר מיין העררן אַ דויערהאַפטעם הויז, דען מיין
הערר שטרייט די שטרייטס פון גאָט, און זאָלאַנג דו לעבסט, איז נאָך
אין דיר קיין שלעכטס געפונען געוואָרען.
- 29 און ווען אויך אַ געוויסער מענש איז אויפגעשטאַנען דיר נאָכצוואַגען
און צו זוכען דיין לעבען ; אָבער די זעלע פון מיין העררן וועט פּער-
בלייבען איינגעבונדען אים בונד פון אייביגען לעבען מיט גאָט דיין גאָט ;
און די זעלע פון דייןע פיינד וועט ער אוועקשליידערן, ווי עס ווערט
געשליידערט (א שטיין) פון דעם מיטען פון אַ שלידער.
- 30 און עס וועט געשעהן, דאָס ווען גאָט וועט טהאָן צו מיין העררן, אלעס
גוטעס, וואָס ער האָט גערעדט וועגען דיר, און ער וועט דיר געביטען
אַלס אַ הערשער איבער ישׂראל.
- 31 זאָ זאָל עס דאָן ניט זיין צו דיר פאר אַ שטרויכלונג, און צו אַ פאָרוואַרף
אין האַרצען פאר מיין הערר ; צו פּערגניסען בלוט אומזיסט, און דאָס
מיין הערר זאָל זיך בענוצען מיט זיין מאַכט. און ווען גאָט וועט גוטעס
טהאָן צו מיין העררן וועסטו זיך עראינערן אַן דיין דיענסט.
- 32 און דוד האָט געזאָגט צו אביגיל : געלויבט זאָל זיין גאָט, דער גאָט
פון ישׂראל, וואָס האָט דיר געשיקט דיעזען טאַג, ענטקעגען מיר.
- 33 און געבענשט זאָל זיין דיין פּערשטאַנד, און געבענשט זאָלסטו זיין, וואָס
דו האָסט מיך צוריקגעהאלטען דיעזען טאַג פון קומען צו בלוטפּערגניסונג,
און זיך זעלבסט צו העלפען מיט מיין שטאַרקייט.
- 34 אָבער, זאָ וואַהר ווי גאָט דער גאָט פון ישׂראל לעבט, וואָס האָט מיך
צוריקגעהאלטען, דיר אונגליקליך צו מאַכען ; דאָס אויב דו וואָלסט ניט
געאיילט און געקומען מיר ענטקעגען, וואָלט געוויס ניט איבערגעבליבען
פון נבל ביז דעם מאַרגענליכט אויך ניט איין הונד.
- 35 און דוד האָט גענומען פון איהר האַנד דאָס וואָס זי האָט געבראַכט צו
איהם, און צו איהר האָט ער געזאָגט : געה אין פּריעדען נאָך דיין
הויז, איך האָב געהאַרכט צו דיין שטים, און איך האָב געשווינט דיין
געזיכט.
- 36 און אביגיל איז געקומען צו נבל, אין ערשט, ער האָט געהאט אַ מאַהלצייט

אֶל־נָבָל וְהַגִּידָה לּוֹ מִשְׁתָּהּ כִּבְיֹתוֹ כַּמִּשְׁתָּה הַמְּלֶכֶךְ וְלִבִּי
 נָבָל טוֹב עָלָיו וְהוּא שֹׁכֵר עַד־מָאֹד וְלֹא־הִנְיָדָה לּוֹ דִּבְרֵי
 37 קָמוֹן וְגִדּוֹל עַד־אֹדֶר הַבֶּקֶר: וַיְהִי כַּבֶּקֶר בַּצֹּאת הַיּוֹם מִנָּבָל
 וַתִּגְדַּלְוֹ אִשְׁתּוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּמַת לִבּוֹ בְּקִרְפוֹ
 38 וְהוּא הָיָה לְאֶבֶן: וַיְהִי כַּעֲשָׂרַת הַיָּמִים וַיִּנָּח יְהוָה אֶת־נָבָל
 39 וַיָּמַת: וַיִּשְׁמַע דָּוִד כִּי־מָת נָבָל וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר
 רָב אֶת־זָרִיב הַרְפָּתִי מִיַּד נָבָל וְאֶת־עַבְדּוֹ חֲשָׁד מִרְעָה
 וְאֵת רַעַת נָבָל הִשְׁיֵב יְהוָה בְּרֵאשֵׁי וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיְדַבֵּר
 בְּאֲבִיגַיִל לְקַחְתָּהּ לּוֹ לְאִשָּׁה: וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד אֶל־
 אֲבִיגַיִל הַכַּרְמֶלֶה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ לֵאמֹר דָּוִד שְׁלַחְנוּ אֵלֶיךָ
 41 לְקַחְתָּךְ לּוֹ לְאִשָּׁה: וַתִּקֶּם וַתִּשְׁתַּחֲוֶי אַפָּיִם אֶרְצָה וַתֹּאמֶר
 42 הַנְּחֵ אֲמַתְךָ לְשַׁפְּחָה לְרֹחֵץ רַגְלֵי עַבְדֵי אֲדֹנָי: וַתַּמְחֵר
 וַתִּקֶּם אֲבִיגַיִל וַתִּרְפַּב עַל־הַחֲמֹר וַחֲמֹשׁ נַעֲרֹתֶיהָ הַהֶלְכֶת
 43 לְרַגְלָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרָי מִלְּאֲבֵי דָוִד וַתַּהֲרִלּוּ לְאִשָּׁה: וְאֵת־
 אַחֲזִינְעַם לָקַח דָּוִד מִיִּזְרְעֵאל וַתְּהַיָּן גַּם־שְׁתֵּי־הֵן לּוֹ לְנָשִׁים:
 44 וְשָׂאוֹל נָתַן אֶת־מִיכָל בָּתּוֹ אִשְׁתִּי דָוִד לְפִלְטֵי בְּדִלְיָשׁ
 אֲשֶׁר מִגִּלְוִים:

כו CAP. XXVI.

כו

א וַיָּבֹאוּ הַזּוֹפִים אֶל־שָׂאוֹל הַנִּבְעָתָה לֵאמֹר הֲלוֹא דָוִד
 2 מִסְּתַחַר בְּנִבְעַת הַחֲכִילָה עַל פְּנֵי הַיְשִׁימוֹן: וַיִּקֶּם שָׂאוֹל
 וַיִּרְדֵּ אֶל־מַדְבַּר־זִיף וְאֵתוֹ שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים אִישׁ בַּחוּרֵי
 3 יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד בַּמַּדְבַּר־זִיף: וַיִּחַן שָׂאוֹל בְּנִבְעַת
 הַחֲכִילָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימוֹן עַל־הַיַּרְדֵּן וְדָוִד יָשָׁב
 4 בַּמַּדְבַּר וַיֵּרָא כִּי בָּא שָׂאוֹל אַחֲרָיו הַמַּדְבַּרָה: וַיִּשְׁלַח
 ה דָּוִד מְרַגְלִים וַיָּדַע כִּי־בָּא שָׂאוֹל אֶל־נָכּוֹן: וַיִּקֶּם דָּוִד
 וַיָּבֹא אֶל־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר הִנְהִישָׁם שָׂאוֹל וַיֵּרָא דָוִד אֶת־
 הַמְּקוֹם אֲשֶׁר שָׁכַב־שָׁם שָׂאוֹל וְאַבְנֵר בְּדִגְרֵי שַׂר־צְבָאוֹ
 וְשָׂאוֹל

- אין זיין הויז, ווי די מאַהלצייט פון אַ קעניג, און נבל איז געווען זעהר פּרעהליך, דען ער איז געווען זעהר שכור ; און זי האָט איהם קיין זאך ניט געזאָגט, ניט אַ וויכטיגע, ניט אַ מינדערסטע ביז אַם פּרייה מאַרגען.
- 37 און עס איז געווען אַם פּרייה־מאַרגען, אַלס נבל איז ניכטער געוואָרען (דער וויין איז פון איהם אוועק), האָט איהם זיין פּרוי דערזעהלט דיזעז אַלע בעגעבענהייטען, און זיין האַרץ איז אין איהם אָפּגעשטאַרבען, און ער איז געוואָרען ווי פּערשטיינערט.
- 38 און אין אונגעפּעהר צען טעג נאַכהער האָט נאָט געפּלאָגט נבל'ן, און ער איז געשטאַרבען.
- 39 און אַלס דוד האָט געהערט דאָס נבל איז געשטאַרבען, האָט ער געזאָגט : געלויבט זאָל זיין נאָט וואָס האָט געשטרימען דעם שטרייט פון מיין בעד ליידיגונג פון נבל'ס האַנד, און ער (נאָט) האָט צוריקגעהאַלטען זיין קנעכט פון טהאַן שלעכטס, דען די שלעכטס פון נבל האָט נאָט זעלבסט צוריקגעקעהרט אויף זיין קאַפּ. און דוד האָט געשיקט (שלוחים), און ער האָט אָנגעפּרעגט אַביגיל, (אויב זי איז צופּריעדען ער זאָל זי) נעהמען צו זיך פאַר אַ פּרוי.
- 40 און דוד'ס קנעכט זיינען געקומען צו אַביגיל נאָך כּרמל, און זיי האָבען צו איהר גערעדט אזוי : דוד האָט אונז צו דיר געשיקט, אום דיך צו נעהמען פאַר איהם פאַר אַ פּרוי.
- 41 און זי איז אויפּגעשטאַנען און האָט זיך געבוקט מיט דעם געזיכט צו דער ערד, און זי האָט געזאָגט : זעה, דיין דיענסט איז וויליג אויף צו זיין אַ שקלאַפּין, און אפּילו צו וואַשען די פּיס פון די קנעכט פון מיין העררן.
- 42 און אַביגיל האָט געאַילט און זי איז אויפּגעשטאַנען און איז גערימען אויף דעם אייזעל, מיט איהרע פינגער יונגפּרויען, וועלכע האָבען איהר בעגלייט, און זי איז געגאַנגען נאָך די שלוחים פון דוד, און זי איז געוואָרען זיין פּרוי.
- 43 און (פּרייהער) האָט דוד געהייראַט אויף אחינועם פון יזרעאל, און זיי ביידע זיינען געווען זיינע פּרויען.
- 44 און שאול אָבער האָט אוועקגעגעבען זיין טאַכטער מיכל, דוד'ס ווייב, צו פּלטי, דעם זוהן פון ליש, פון (שטאַרט) גלים.

קאַפיטעל כו.

- 1 און די זפּים זיינען געקומען צו שאול נאָך גבעה און האָבען געזאָגט : זעה, דוד פּערבאַרגט זיך אויף דעם היגעל חכילה, קענען דער וויסטע צו.
- 2 און שאול איז אויפּגעשטאַנען און ער האָט אַראָפּגענידערט נאָך דער וויסטע פון זיף, און מיט איהם דריי טויזענד אויסערוועהלטע מענער פון יזראַל, אום צו זוכען דוד'ן אין דער וויסטע פון זיף.
- 3 און שאול האָט געלאַגערט אויף דעם היגעל חכילה, וועלכע איז קענען דער וויסטע צו, (ער האָט געלאַגערט) אויף דעם הויפּט־זוועג. און דוד האָט זיך אויפּגעהאַלטען אין דער וויסטע. און אַלס ער האָט געזעהען (פּערשטאַנען) דאָס שאול קומט איהם נאָך צו דער וויסטע.
- 4 אזוי האָט דוד געשיקט שפּיאָנען, און ער האָט ערפּאהרען דאָס שאול איז ווירקליך אָנגעקומען.
- 5 און דוד איז אויפּגעשטאַנען און איז געקומען נאָהענט צו דעם אָרט וואו שאול האָט געלאַגערט, און ער האָט בעמערקט די שטעלע וואו שאול און אבנר, דער זוהן פון נר, זיין הויפּטפּיהרער, זיינען געלעגען. און שאול

- 6 וְשֹׁאֵל שָׁכַב בַּמַּעְגָּל וְהָעַם חָנִים סְבִיבֹתָיו: וַיֵּצֵן דָּוִד
 וַיֹּאמֶר אֶל-אֲחִימֶלֶךְ הַחַיִּי וְאֶל-אֲבִישִׁי בֶן-צְרוּיָה אֲחִי
 וְאַבְי לֵאמֹר מִיָּחֶד אֲתִי אֶל-שֹׁאֵל אֶל-הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר
 7 אֲבִישִׁי אֲנִי אֶרֶד עִמָּךְ: וַיָּבֹא דָוִד וְאֲבִישִׁי אֶל-הָעַם
 לַיְלָה וְהָיָה שֹׁאֵל שָׁכַב יָשֵׁן בַּמַּעְגָּל וְחַנִּיתוֹ מְעוּקָדָה
 בְּאֶרֶץ מִרְאשְׁתּוֹ וְאֲבִנָּר וְהָעַם שֹׁכְנִים סְבִיבֹתָיו:
 8 וַיֹּאמֶר אֲבִישִׁי אֶל-דָּוִד סֵנֶר אֱלֹהִים הַיּוֹם אֲתִי-אִיבֹךְ
 בַּבַּיִת וְעַתָּה אֲפֹנֶנּוּ לֹא בַחֲנִית וּבְאֶרֶץ פָּעַם אַחַת וְלֹא
 9 אֲשֶׁנָּה לוֹ: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-אֲבִישִׁי אֶל-תְּשׁוּחֹתֶיהוּ כִּי מִי
 שְׁלַח יָדוֹ בַּמְּשִׁיחַ יְהוָה וְנִקְּחָה: וַיֹּאמֶר דָּוִד חִדְוֶהָה כִּי
 אִם-יְהוָה יִנְפְּנֵנו אֲדֹנָיִמוֹ יָבֹא וְמָת אוֹ בַּמַּלְחָמָה יָדָה
 11 וְנִסְפָּה: חֲלִילָה לִּי מִיְהוָה מִשְׁלַח יָדוֹ בַּמְּשִׁיחַ יְהוָה
 וְעַתָּה קְחִינָא אֶת-הַחֲנִית אֲשֶׁר מִרְאשְׁתּוֹ וְאֶת-צַפְפַּחַת
 12 הַמַּיִם וְנִלְכְּהָ לָנוּ: וַיִּקַּח דָּוִד אֶת-הַחֲנִית וְאֶת-צַפְפַּחַת
 הַמַּיִם מִרְאשְׁתּוֹ שֹׁאֵל וַיִּלְכְּוּ לָהֶם וְאִין רָאָה וְאִין יוֹדֵעַ
 וְאִין מְלִיץ כִּי כָלֶם יִשְׁנִים כִּי תִרְדַּמְתָּ יְהוָה נִפְלְאָה
 13 עֲלֵיכֶם: וַיַּעֲבֵר דָּוִד הָעֵבֶר וַיַּעֲמֵד עַל-רֹאשׁ-הַהַר מִרְחֹק
 14 רֶבֶב הַמְּקוֹם בְּיַנְיָהם: וַיִּקְרָא דָוִד אֶל-הָעַם וְאֶל-אֲבִנָּר
 בְּדִגְרֵל לֵאמֹר הֲלוֹא תַעֲנֶה אֲבִנָּר וַיֵּצֵן אֲבִנָּר וַיֹּאמֶר מִי
 15 אַתָּה קָרָאת אֶל-הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-אֲבִנָּר
 הֲלוֹא-אִישׁ אַתָּה וּמִי כַמוֹךְ בְּיִשְׂרָאֵל וְלָמָּה לֹא שָׁמַרְתָּ
 אֶל-אֲדֹנָיֶךָ הַמֶּלֶךְ כִּי-בָא אַחַד הָעַם לְהַשְׁחִית אֶת-הַמֶּלֶךְ
 16 אֲדֹנָיֶךָ: לֹא-טוֹב הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ חִדְוֶהָה כִּי
 בְנֵי-מֹות אַתָּם אֲשֶׁר לֹא-שָׁמַרְתֶּם עַל-אֲדֹנֵיכֶם עַל-מְשִׁיחַ
 יְהוָה וְעַתָּה רְאֵה אֶת-חֲנִית הַמֶּלֶךְ וְאֶת-צַפְפַּחַת הַמַּיִם
 17 אֲשֶׁר מִרְאשְׁתּוֹ: וַיָּבֵר שֹׁאֵל אֶת-קוֹל דָּוִד וַיֹּאמֶר הַקוֹלֶךָ
 18 זֶה בְּנֵי דָוִד וַיֹּאמֶר דָּוִד קוֹלִי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר לָמָּה

וה

- איז געלעגען אין א מיטען פון א צירקעל, און דאָס פּאָלק האָט געלאַנגערט
רינגס אַרום איהם.
- 6 און (אַלס דוד איז צוריקגעקומען) האָט ער געזאָגט צו אחימלך, דעם
חתי און צו אבישי, דעם זוהן פון צרויה, יואב'ס ברודער : ווער וויל
אַרפּאָנגעהן מיט מיר צו שאַל'ן אין דאָס לאַגער ? און אבישי האָט גע-
זאָגט : איך וועל מיט דיר אַרפּאָנגעהן.
- 7 און דוד און אבישי זיינען געקומען צו דעם פּאָלק ביי נאכט, און ערשט,
שאַל איז געלעגען און האָט געשלאָפּען אין דעם צירקעל, און זיין שפּיז
איז געווען אַריינגעשטעקט אין דער ערד ביי זיין צוקאַפּען, און אבנר
און דאָס פּאָלק זיינען געלעגען רינגס אַרום איהם.
- 8 און אבישי האָט געזאָגט צו דוד : נאָט האָט היינט איבערגעגעבען דיין
פינד און דיין האַנד. און יעצט לאָז דאָך מיר איהם דערשלאָנגען מיט
דעם שפּיז, דאָס ער זאָל איהם דורכגעגן ביז אין דער ערד, און צוואַר
מיט איין מאָל, און איך וועל עס ניט דאַרפּען ווידערהאַלען.
- 9 און דוד האָט געזאָגט צו אבישי : דו זאָלסט איהם ניט אומברענגען,
דען ווער האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנד אן דעם געזאַלכטען פון נאָט,
און איז געבליעבען אונגעשטראַפט ?
- 10 און דוד האָט ווייטער געזאָגט : אזוי ווי נאָט לעבט, (דו טהאַרסט
איהם ניט טוידמען), דען, אָדער נאָט וועט איהם פּלאַגען, אָדער זיין
בעשטימטער טאָג וועט קומען און ער וועט שטאַרבּען, אָדער ער וועט
אַרפּאַנדערן צו דעם שטרייט און ער וועט אומקומען.
- 11 פּערמידען זאָל עס צו מיר זיין אום נאָטעס ווילען, מיין האַנד אויסצור-
שטרעקען אויף דעם געזאַלכטען פון נאָט. און יעצט נעהם נור דעם שפּיז
וואָס איז ביי זיין צוקאַפּען און דעם וואַסערקרוג און מיר וועלען געהן
אונזער וועג.
- 12 און דוד האָט גענומען דעם שפּיז און דעם וואַסערקרוג פון שאַל'ס קאַפּ-
זייט און זיי זיינען אוועקגעגאַנגען, און קיינער האָט ניט געזעהן, און
קיינער האָט ניט געמערקט, און קיינער האָט ניט ערוואכט, דען זיי
האַבען אלע געשלאָפּען, ווייל אַ שלאָף פון נאָט (אן איבערנאַטירליכע
שלאָף) איז געפאַלען אויף זיי.
- 13 און דוד איז אַריבערגעגאַנגען אויף דער אַנדער זייט, און ער האָט זיך
געשטעלט אויף דעם שפּיז פון דעם באַרג פון ווייטען ; צווישען זיי איז
געווען אַ גרויסער רוים.
- 14 און דוד האָט גערופּען צו דעם פּאָלק און צו אבנר דעם זוהן פון נר און
האָט געזאָגט : ווילסטו ניט ענטפּערן, אבנר ? און אבנר האָט געענט-
פּערט און געזאָגט : ווער ביזטו, וואָס דו שרייעסט אזוי ביי דעם קעניג ?
- 15 און דוד האָט געזאָגט צו אבנר : ביזטו ניט אַ פּאַרנעהמער מאַן ? און
ווער איז דיר גלייך אין ישראל ? און וואַרום האָסטו ניט בעוואכט דיין
הערן דעם קעניג ? דען איינער פון דעם פּאָלק איז געקומען אומצור-
ברענגען דעם קעניג, דיין הערר.
- 16 די זאך וואָס דו האָסט געטהאָן איז ניט גוט ; זאָ וואַחר ווי נאָט לעבט,
דאָס איהר פּערדיענט דעם טויט, ווייל איהר האָט ניט געהיט אייער
העררן, דעם געזאַלכטען פון נאָט. און יעצט, זעה, וואו איז דעם
קעניגס שפּיז, און דער וואַסערקרוג וואָס איז געווען צו זיין קאַפּענס.
- 17 און שאַל האָט דערקענט דוד'ס שטים, און ער האָט געזאָגט : איז דאָס
דיין שטים, מיין זוהן דוד ? און דוד האָט געזאָגט : עס איז מיין
שטים, מיין הערר קעניג !
- 18 און ער האָט (מעהר) געזאָגט : וואַרום דאָך יאָגט נאָך מיין הערר זיין

זָה אֲדֹנָי רָדַף אַחֲרַי עֲבָדָו בִּי מִזֶּה עָשִׂיתִי וּמִה־בְּיָדִי
 19 רָעָה: וְעַתָּה יִשְׁמַעֲנָא אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֶת דְּבָרַי עֲבָדָו אִם־
 יְהוָה הִסִּיתָךְ בִּי גֵרָח מִנְחָה וְאִם | בְּנֵי הָאָדָם אֲרוּרִים
 הֵם לִפְנֵי יְהוָה כִּי־גֵרָשׁוּנִי הַיּוֹם מִהַסְתַּפֵּחַ בְּנַחֲלַת יְהוָה
 ב לֵאמֹר לָךְ עָבַד אֱלֹהִים אַחֲרַיִם: וְעַתָּה אֵל־יִפְלֵ דְמִי
 אֶרְצָה מִנְּךָ פְּנֵי יְהוָה כִּי־יֵצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לִבְקֹשׁ אֶת־
 21 פְּרַעַשׁ אֶחָד כַּאֲשֶׁר יִרְדֹּף הַקָּנָא בְּהָרִים: וַיֹּאמֶר שְׂאוּל
 הֲטָאתִי שׁוֹב בְּגִידֶיךָ בִּי לֹא־אֲרַע לָךְ עוֹד תִּחַת אֲשֶׁר
 יִקְרָה נַפְשִׁי בְּעִינֶיךָ הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה הַסְפַּלְתִּי וְאֲשַׁנְּהָ
 22 הַרְבֵּה מְאֹד: וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַחַנּוּת הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲבֹר
 23 אֶחָד מִהַנְּעָרִים וַיִּקְחָהּ: וַיְהוּהוּ יָשִׁיב לְאִישׁ אֶת־צַדִּיקְתּוֹ
 וְאֶת־אֲמֻנָתוֹ אֲשֶׁר נָתַן־ךָ יְהוָה | הַיּוֹם בְּיָד וְלֹא אֶבִּיתִי
 24 לְשַׁלַּח יָדִי בַּמְשִׁיחַ יְהוָה: וְהִנֵּה כַּאֲשֶׁר גִּדְּלָה נַפְשֶׁךָ הַיּוֹם
 הַזֶּה בְּעִינַי כִּדְתַנְּדֵל נַפְשִׁי בְּעִינַי יְהוָה וַיַּצֵּלְנִי מִכָּל־צָרָה:
 כז וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל־דָּוִד כִּרְוֹךְ אַתָּה בְּנֵי דָוִד גַּם
 עָשָׂה תַעֲשֶׂה וְגַם יָכֹל תֻּכָּל וַיִּלְךְ דָּוִד לְדַרְכּוֹ וּשְׂאוּל
 שָׁב לְמִקְוָמוֹ:

CAP. XXVII. כו

כז

א וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־לִבּוֹ עַתָּה אֶסְפֶּה יוֹם־אֶחָד בְּיַד שְׂאוּל
 אֶיְדִלִי טוֹב כִּי־הַמֶּלֶט אֲמַלֵּט | אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְנִוְאֵשׁ
 מִמֶּנִּי שְׂאוּל לִבְקֹשְׁנִי עוֹד בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וּנְמַלְטָתִי
 2 מִיָּדוֹ: וַיִּקַּם דָּוִד וַיַּעֲבֹר הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר עִמּוֹ
 3 אֶל־אֲכִישׁ בְּדַמְעוֹךָ מֶלֶךְ גֵּת: וַיֵּשֶׁב דָּוִד עִם־אֲכִישׁ בְּנֵת
 הוּא וְאֲנָשָׁיו אִישׁ וּבֵיתוֹ דָּוִד וּשְׁתֵּי נָשָׁיו אַחֲזִינָעַם הַיִּזְרְעֵאלִית
 4 וְאֲבִיגַיִל אִשְׁת־נָּבָל הַכַּרְמֶלִית: וַיִּגַּד לְשְׂאוּל כִּי־בָרַח
 ה דָּוִד גֵּת וְלֹא־יוֹסֵף עוֹד לִבְקֹשׁוֹ: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־
 אֲכִישׁ אִם־נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעִינֶיךָ יִתְּנֵה־לִי מְקוֹם בְּאַחַת

ערי

- קנעכט ? דען וואָס האָב איך געטהאָן ? אָדער וואָס פאר אַ שלעכטס איז דאָ אין מיין האַנד ?
- 19 און יעצט לאָז דאָך מיין הערר דער קעניג הערען מיינע רייד פון זיין קנעכט ; אויב אַ געטליכער געפיהל האָט דיך איבער גערעדט קעגען מיר, זאָל ער (גאָט) דאָס אָננעהמען (מיינע צרות) אַלס אַן אָפּפּער ; אָבער אויב מענשען (האָבען דיך איבערגערעדט) דאָן זאָלען זיי זיין פּער פּלּוכט פאַר גאָט, ווייל זיי האָבען מיך יעצט פּערטריעבען פון גאָטעס ערבטהייל (פון ארץ ישראל). איך האָב ניט קיין פּלאַץ וואו זיך אָנצור שליעסען, און זיי זאָגען : געה אוועק און דין פּרעמדע געטער.
- 20 און יעצט לאָז דאָך ניט מיין בלוט פאַלען צו דער ערד ווייט אוועק פון גאָט'ס געגענווארט, (לאָז מיך שטאַרבען אין ארץ ישראל) ! דען דער קעניג פון ישראל איז אַרויסגעגאַנגען זוכען אַ פּלּוי, מיר נאָכיאָגען ווי די רויב־פּיונגעל יאָגט אַרום אויף די בערג.
- 21 און שאול האָט געזאָגט : איך האָב געזינדיגט, קעהר צוריק, מיין זוהן דוד, דען איך וועל דיר מעהר קיין שלעכטס טהאָן, דערפאַר וואָס מיין לעבען איז אזוי טהייער געווען היינט אין דיינע אויגען ; זעה, איך האָב נאָריש געהאַנדעלט, און איך האָב זעהר פּיעל פּערועהען.
- 22 און דוד האָט געענטפּערט און געזאָגט : דאָ איז דעם קעניג'ס שפּיז, לאָז אַריבערקומען איינער פון די יונגען און עס נעהמען.
- 23 גאָט אָבער וועט פּערגעלטען יעדערן נאָך זיינע גערעכטיגקייט און נאָך זיינע טרייהייט (און מיר וועט ער פּערגעלטען) ; וואָס גאָט האָט דיך היינט אין מיין האַנד איבערגעגעבען, אָבער איך האָב ניט געוואָלט אויס־שטרעקען מיין האַנד אויף דעם געזאַלכטען פון גאָט.
- 24 און זעה, אזוי ווי דיין לעבען איז היינט געאַכטעט געווען אין מיינע אויגען, אזוי זאָל מיין לעבען געאַכטעט זיין אין די אויגען פון גאָט, און ער זאָל מיר רעמען פון דער נויטה.
- 25 און שאול האָט געזאָגט צו דוד'ן : געבענשט ביזטו, מיין זוהן דוד, דו וועסט אונטערנעהמען, און וועסט געוויס אויספיהרען, און דוד איז גע־נאַנגען זיין וועג, און שאול האָט צוריקגעקעהרט צו זיין אָרט.

קאַפּיטעל כז

- 1 און דוד האָט געטראַכט אין זיין האַרץ : יעצט וועל איך דאָך אין איין טאָג אומקומען אין דער האַנד פון שאול ; פאַר מיר איז ניטאָ קיין בעסערע זאָך נאָר דאָס איך זאָל אַנטרונגען צו דעם לאַנד פון די פּלּשתים, אזוי וועט שאול זיך פּערצווייפלען פון מיר, מיך צוזוכען ווייטער אין די אַלע גרענעצען פון ישראל. און איך וועל אַנטרינגען פון זיינע הענד.
- 2 און דוד איז אויפגעשטאַנען און איז אַריבערגעגאַנגען, ער און זעקס הונדערט מאַן וואָס זיינען מיט איהם געווען צו אַכיש דעם זוהן פון מעוך, דעם קעניג פון גת.
- 3 און דוד איז פּערבליעבען ביי אַכיש אין גת, ער און זיינע לייטע ; יעדער מיט זיין הויזגעזינד, און דוד מיט זיינע צוויי ווייבער ; אַהינעם פון יזרעאל, און אַביגיל, די (געוועזענע) פּרוי פון נבל, פון כּרמל.
- 4 און עס איז אָנגעזאָגט געוואָרען צו שאול, דאָס דוד איז אַנטלאָפּען אין גת, און ער האָט איהם מעהר ניט געזוכט.
- 5 און דוד האָט געזאָגט צו אַכיש : אויב איך האָב געפונען גונסט אין דיינע אויגען, זאָל מען מיר געבען איין אָרט אין איינע פון די פּראָווינץ

- ערי השדה ואשבה שם ולמה ישב עבדך בעיר
 הממלכה עמך: ויתן־לו אכיש ביום ההוא את־צקלג
 6 לכן היתה צקלג למלכי יהודה עד היום הזה:
 ויהי מספר הימים אשר־ישב דוד בשדה פלשתים
 7 ימים וארבעה חדשים: ויעל דוד ואנשיו ויפשטו אל־
 8 הגשורי והגרזי והעמלקי כי הנה ישבות הארץ אשר
 מעולם בואך שורה ועד־ארץ מצרים: והכה דוד את־
 9 הארץ ולא יתה איש ואשה ולקח צאן ובקר וחמרים
 ונמלים ובגדים וישב ויבא אל־אכיש: ויאמר אכיש
 אל־פשטתם היום ויאמר דוד על־נגב יהודה ועל־נגב
 הירחמאלי ואל־נגב חקני: ואיש ואשה לא־יתנה דוד
 11 להביא נת לאמר פדינודו עלינו לאמר פה־עשה דוד
 וכה משפטו כל־הימים אשר ישב בשדה פלשתים:
 ויאמן אכיש בדוד לאמר הבאש הבאיש בעמיו בישראל
 12 ויהיה לי לעבד עולם:

כח

CAP. XXVIII. כח

- ויהי בימים ההם ויקבצו פלשתים את־מחניהם לצבא *
 להלחם בישראל ויאמר אכיש אל־דוד ידע תדע כי אתי
 תצא במחנה אתה ואנשיך: ויאמר דוד אל־אכיש לכן
 2 אתה תדע את אשר־יעשה עבדך ויאמר אכיש אל־דוד
 לכן שמר לראשי אשימך כל־הימים: ושמואל מת
 3 ויספדו־לו כל־ישראל ויקברוהו ברמה ובעירו ושאול
 הסיר האבות ואת־הידועים מהארץ: ויקבצו פלשתים
 4 ויבאו ויחנו בשונם ויקבץ שאול את־כל־ישראל ויחנו
 5 בגלבע: וירא שאול את־מחנה פלשתים וירא ויחרד
 6 לבו מאד: וישאל שאול ביהוה ולא ענהו יהוה גם
 7 בקלמות גם באורים גם פגובאים: ויאמר שאול לעבדיו
 בקשׁו־

- שטערט, און איך וועל דאָרט וואָהנען ; דען וואָרום זאָל דיין קנעכט
וואָהנען ביי דיר אין דער רעזידענץ ?
- 6 און אַכיש האָט איהם דאַמאָלס געגעבען די שטאָדט צקלג ; דאָרום גע-
הערט צקלג צו די קעניגע פון יהודה, ביז צו דעם היינטיגען טאָג.
- 7 און די צאָהל פון די טעג וואָס דוד האָט געוואָהנט אין די לאַנדשטאָדט
פון די פֿלשתיים איז געווען איין יאָהר און פיער מאָנאַטען.
- 8 און דוד און זיינע לייטע פֿלעגען אַרויפגעהען און פֿלעגען זיך פֿערשפּריי-
טען אויף דעם גשוּרי און דעם גרוי און עמלק. דען די עזע זיינען געווען
די אַיינוואָהנער פון דעם לאַנד פון אַלטע צייטען , וואו מען קומט
נאָך שור און ביז צו דעם לאַנד מצרים.
- 9 און דוד פֿלעגט שלאָגען דאָס לאַנד, און ער פֿלעגט ניט לאָזען לעבען, ניט
קיין מאַן און ניט קיין פֿרוי, און ער פֿלעגט נעהמען שאָף און רינדער
און אַיילען און קעמלען און קליידער, און פֿלעגט צוריקקעהרען און קו-
מען צו אַכיש.
- 10 און אז אַכיש האָט געזאָגט : וואוהין האָט איהר היינט זיך פֿאַרשפּרייט?
פֿלעגט דוד זאָגען : אויף דער דרום זייט פון יהודה, און אויף דער דרום
זייט פון ירחמאל, און אויף דער דרום זייט פון דעם קני.
- 11 און דאָרום פֿלעגט דוד ניט לאָזען לעבען קיין מאַן און קיין פֿרוי און
זיי ברענגען נאָך נח ; ווייל ער האָט געטראַכט : זיי וועלען נאָך ווע-
גען אונז בעריכטען און זאָגען : „אזוי און אזוי האָט דוד געטהאָן“.
און אזוי איז געווען זיין אויפפיהרונג די גאַנצע צייט וואָס ער האָט גע-
וואָהנט אין דעם פעלד פון די פֿלשתיים.
- 12 און אַכיש האָט געגלויבט אין דוד'ן און ער האָט געטראַכט : ער האָט
געוויס פֿעהראַסט זיין פּאָלק ישראל, און ער וועט זיין אַן אַייביגער קנעכט
צו מיר.

קאַפיטעל כח

- 1 און עס איז געשעהען אין יענער צייט, דאָס די פֿלשתיים האָבען פֿערזאָ-
מעלט זייערע לאַגערס צום שטרײט, צו פיהרען שטרײט מיט ישראל.
און אַכיש האָט געזאָגט צו דוד : דו זאָלסט וויסען דאָס דו וועסט מיט
מיר אַרויפגעהן אין דעם לאַגער, דו און דייןע לייטע.
- 2 און דוד האָט געזאָגט צו אַכיש : אויב אזוי, וועסטו זעלבסט וויסען
(זיך איבערצייגען) וואָס דיין קנעכט וועט טהאָן, און אַכיש האָט געזאָגט
צו דוד : און דאָרום וועל איך דיך אָנשטעלען צו זיין מיין לייבוועכ-
טער שטענדיג, (אלע טעג).
- 3 און שמואל איז געשטאָרבען (יעצט אין דער צרה האָט מען געפיהלט
זיין פֿערלוסט), און גאַנץ ישראל האָבען איהם בעקלאָגט, און זיי האָבען
איהם באַגראָבען אין זיין שטאָדט רמה. און אַ צייט פֿריהער האָט שאול
אָבגעשאַפט די טוידטענדיגעשווערער און די צויבערער פון דעם לאַנד.
- 4 און די פֿלשתיים האָבען זיך פֿערזאַמעלט און זיי זיינען געקומען און האָ-
בען געלאַגערט אין שונם, און שאול האָט פֿערזאַמעלט גאַנץ ישראל און
זיי האָבען געלאַגערט אין גלבע.
- 5 און ווען שאול האָט געזעהען דעם לאַגער פון די פֿלשתיים האָט ער גע-
פירכטעט, און זיין האַרץ האָט זעהר געציטערט.
- 6 און שאול האָט אָנגעפרעגט ביי גאַט, אָבער גאַט האָט איהם ניט געענט-
פֿערט ; ניט דורך טרוימען, ניט דורך די אורים און ניט דורך די נביאים.
- 7 און שאול האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט : זוכט מיר אויס אַ פֿרוי, וואָס

בַּקְשׁוֹרְלִי אִשֶׁת בַּעֲלַת־אִיֹּב וְאֶלְכָה אִלֶּיהָ וְאֶדְרֹשְׁהָ בָּהּ
 וַיֹּאמְרוּ עֲבָדָיו אֵלָיו הֲנֵה אִשֶׁת בַּעֲלַת־אִיֹּב בְּעֵין דְּוָר:
 8 וַיִּתְחַפֵּשׂ שָׂאִיל וַיִּלְבֹּשׂ בְּגָדִים אַחֲרָיִם וַיִּלְךָ הוּא וּשְׁנֵי
 אֲנָשִׁים עִמּוֹ וַיִּבְאוּ אֶל־הָאִשָּׁה לַיְלָה וַיֹּאמֶר קְסוּמֵי־נָא לִי
 9 בָּאִיֹּב וַתַּעֲלֵי לִי אֵת אֲשֶׁר־אָמַר אֵלֶיךָ: וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה
 אֵלָיו הֲנֵה אַתָּה יֹדֵעַת אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׂאִיל אֲשֶׁר הִכְרִית
 אֶת־הָאִבּוֹת וְאֶת־הַיְדֹעֵנִי מִן־הָאָרֶץ וְלָמָּה אַתָּה מִתְנַקֵּשׁ
 בְּנַפְשִׁי לְהַמִּיתֵנִי: וַיִּשְׁבַּע לָהּ שָׂאִיל בַּיהוָה לֵאמֹר חַי־
 11 יְהוָה אִם־יִקְרָךְ עֵץ בְּדַבַּר הַזֶּה: וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶת־מִי
 12 אֶעֱלֶה לָּךְ וַיֹּאמֶר אֶת־שְׁמוּאֵל הַעֲלֵי־לִי: וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה
 אֶת־שְׁמוּאֵל וַתִּזְעַק בְּקוֹל גָּדוֹל וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־שָׂאִיל
 13 לֵאמֹר לָמָּה רָמִיתִנִי וְאַתָּה שָׂאִיל: וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ אֶל־
 תִּירָאִי כִּי־מָה רָאִית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־שָׂאִיל אֱלֹהִים
 14 רָאִיתִי עֹלִים מִן־הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־תֹּאמְרוּ וַתֹּאמֶר
 אִישׁ זָקֵן עֹלָה וְהוּא עֹטָה מַעֲיֵל וַיִּדַע שָׂאִיל כִּי־שְׁמוּאֵל
 טו הוּא וַיִּקַּד אַפָּיִם אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־
 שָׂאִיל לָמָּה הִרְגַּתִּנִי לְהַעֲלֹת אֹתִי וַיֹּאמֶר שָׂאִיל צָר־לִי
 מָאֵד וּפְלִשְׁתִּים וְנִלְחָמִים בִּי וְאֱלֹהִים סָר מֵעָלַי וְלֹא־עָנְנִי
 עוֹד גַּם בֵּינִי הַנְּבִאִים גַּם בַּחֲלָמוֹת וְאֶקְרָאָה לָּךְ לְהוֹדִיעַנִי
 16 מָה אֶעֱשֶׂה: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וְלָמָּה תִּשְׁאַלְנִי וַיְהוּה סָר
 17 מֵעָלֶיךָ וַיְהִי עָרָה: וַיַּעַשׂ יְהוָה לוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיָדִי
 וַיִּקְרַע יְהוָה אֶת־הַמַּמְלָכָה מִיָּדְךָ וַיִּתְּנָה לְרַעְיָה לְדָוִד:
 18 כַּאֲשֶׁר לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וְלֹא־עָשִׂית חֲרוֹן־אִפּוֹ
 בַּעֲמָלֶךָ עַל־כֵּן הִדְבַּר הַזֶּה עָשָׂה לָּךְ יְהוָה הַיּוֹם הַזֶּה:
 19 וַיִּתֵּן יְהוָה גַּם אֶת־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בְּיַד פְּלִשְׁתִּים וּמָחָר אַתָּה
 וּבְנֵיךָ עִמִּי גַם אֶת־מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן יְהוָה בְּיַד פְּלִשְׁתִּים:
 כ וַיִּמָּחֶר שָׂאִיל וַיִּפֹּל מִלֵּא־קוֹמָתוֹ אֶרְצָה וַיֵּרֶא מָאֵד מִדְּבַר־י

שמואל

- קען בעשווערען די טוידטע און איך וועל געהען צו איהר, און איך וועל ביי איהר פארשען, און זיינע קנעכט האָבען צו איהם געזאָגט : זעה, אַ פרוי וואָס קען בעשווערען די טוידטע געפינט זיך אין עין דור.
- 8 און שאול האָט זיך פארשטעלט און האָט אָנגעהאַן אנדערע קליידער און ער איז געגאַנגען, און צוויי מענער מיט איהם, און זיי זיינען געקומען צו דער פרוי ביי נאַכט, און ער האָט געזאָגט : צויבער דאָך פאַר מיר דורך טוידטענבעשווערונג, און ברענג מיר אַרויף דעם וואָס איך וועל דיר זאָגען.
- 9 און די פרוי האָט צו איהם געזאָגט : זעה, דו ווייסט וואָס שאול האָט געטהאָן, דאָס ער האָט פאַרניכטעט די טוידטענבעשווערער און די צויר בערער פון דעם לאַנד, און וואָרום לייגסטו אַ שטרויכלונג פאַר מיין לעבען, מיך צו טוידטען,
- 10 און שאול האָט צו איהר געשוואָרען ביי גאָט און האָט געזאָגט : זאָ וואָהר ווי גאָט לעבט, דאָס עס וועט דיר ניט טרעפען קיין שטראַף וועגן דיעזע זאָך.
- 11 און די פרוי האָט געזאָגט : וועמען זאָל איך דיר אַרויפברענגען ? און ער האָט געזאָגט : ברענג מיר אַרויף שמואל'ן.
- 12 און אַלס די פרוי האָט געזעהען שמואל'ן האָט זי אויסגעשריען מיט אַ לויטער שטים, און די פרוי האָט געזאָגט צו שאול : וואָרום האָסטו מיך גענאַרט ? דו זעלבסט ביזט דאָך שאול.
- 13 און דער קעניג האָט געזאָגט צו איהר : פירכט דיר ניט, וואָס האָסטו דען געזעהען ? און די פרוי האָט געזאָגט צו שאול : איך האָב געזעהן אַ געטליכע פערזאָן געהט אַרויף פון דער ערד.
- 14 און ער האָט צו איהר געזאָגט : ווי איז זיין געשטאַלט ? און זי האָט געזאָגט : איין אַלטער מאַן שטייגט אַרויף, און ער איז איינגעוויקעלט אין אַן אויבערמאַנטעל. דאָ האָט שאול געוואוסט, דאָס דער איז שמואל, און ער האָט זיך גענייגט מיט דעם געזיכט צו דער ערד, און ער האָט זיך געבוקט.
- 15 און שמואל האָט געזאָגט צו שאול : וואָרום האָסטו מיך בעאונרוהיגט, אום מיך אַרויפצוברענגען ? און שאול האָט געזאָגט : איך בין אין אַ גרויס נויטה ! די פלשתיים שטריימען מיט מיר, און גאָט איז אָבגעדי וויכען פון מיר, און ער האָט מיר ניט מעהר געענטפערט ניט דורך די נביאים און ניט דורך טרוימען ; דאַרום האָב איך דיר גערופען, דאָס דו זאָלסט מיר לאָזען וויסען וואָס איך זאָל טהאָן.
- 16 און שמואל האָט געזאָגט : און וואָרום פרענסטו מיך ? אַז גאָט איז פון דיר געוויכען, און ער איז געוואָרען דיין פיינד.
- 17 און גאָט האָט צו איהם (צו שאול) געטהאָן, ווי ער האָט דורך מיר גע-רעדט, און גאָט האָט אַוועקגעריסען דאָס קעניגרייך פון דיין האַנד און ער האָט עס געגעבען צו דיין פערוואַנדעטען צו דוד.
- 18 ווייל דו האָסט ניט געהאַרט צו דער שטים פון גאָט, און דו האָסט ניט אויסגעפיהרט (דאָס געבאָט פון) זיין גרימזאַרן אַן עמלק, דאַרום האָט גאָט דיעזע זאָך צו דיר געטהאָן דעם היינטיגען טאָג.
- 19 און גאָט וועט אויך געבען ישראל מיט דיר אין די האַנד פון די פלשתיים, און מאַרגען וועסטו און דיינע זיהן מיט מיר זיין, און אויף דאָס לאַנער פון ישראל וועט גאָט איבערגעבען אין די האַנד פון די פלשתיים.
- 20 און שאול איז פלוצלונג געפאלען אין זיין גאַנצע לענג צו דער ערד, ווייל ער האָט זיך שטאַרק דערשראָקען פון שמואל'ס רייד. און אויך

שְׂמוּאֵל גַּם-יָבֹחַ לֹא-יִהְיֶה בּוֹ כִּי לֹא אָכַל לֶחֶם כָּל-הַיּוֹם
 וְכָל-הַלַּיְלָה: 21 וַתָּבֹא הָאִשָּׁה אֶל-שְׂאוּל וַתֵּרָא כִּי-נִבְחַל
 מְאֹד וַתֹּאמֶר אֵלָיו הֲנֵה שָׁמְעָה שִׁפְחָתְךָ בְּקוֹלֶךָ וְאִשִּׁים
 נִפְשֵׁי בְכֶפִי וְאִשְׁמַע אֶת-דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלַי: 22 וְעַתָּה
 שְׁמַע-נָא גַם-אֶתְּךָ בְּקוֹל שִׁפְחָתְךָ וְאִשְׁמַע לְפָנֶיךָ פֶּתִי-
 לֶחֶם וְאִכּוּל וַיְהִי כִּדְ בַח כִּי תִלְךָ בְּדֶרֶךְ: 23 וַיִּמָּאֵן וַיֹּאמֶר
 לֹא אֲכַל וַיִּפְרֹצוּ-בּו עֵבְרָיו וְגַם-הָאִשָּׁה וַיִּשְׁמַע לְקֹלָם
 וַיִּקֶּם מִהָאָרֶץ וַיֵּשֶׁב אֶל-הַמִּטָּה: * 24 וְלֹאשָׁה עַגְל־מִרְבֵּק
 בַּבַּיִת וַתִּמְקַר וַתּוֹבְחָהּוּ וַתִּקְחֶהָקֶמַח וַתִּלְשׁ וַתִּפְהַר מִצּוֹת:
 וַתִּגַּשׁ לְפָנֵי-שְׂאוּל וּלְפָנֵי עֵבְרָיו וַיֹּאכְלוּ וַיִּקְמוּ וַיִּלְכוּ כֹה
 בַּלַּיְלָה הַהוּא:

כט

CAP. XXIX. כט

וַיִּקְבְּצוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת-כָּל-מַחְנֵיהֶם אֶפְקָה וַיִּשְׂרָאֵל חַנּוּם א
 בְּעֵין אֲשֶׁר בְּזוֹרְעָאֵל: 2 וּסְרַנַּי פְּלִשְׁתִּים עֲבָרִים לְמֵאוֹת
 וְלֹאֲלָפִים וַדּוּד וְאֲנָשָׁיו עֲבָרִים בְּאַחֲרֵנָה עִם-אֲכִישׁ:
 וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי פְּלִשְׁתִּים מַה הַעֲבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר אֲכִישׁ 3
 אֶל-שָׂרֵי פְּלִשְׁתִּים הֲלוֹא-זֶה דּוּד עֵבֶר | שְׂאוּל מִלְּךְ-
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיָה אִתִּי זֶה יָמִים אֶרְבָּע שָׁנִים וְלֹא-מִצַּאתִי
 בּוֹ מֵאוּמָה מִיּוֹם נִפְלוֹ עַד-הַיּוֹם הַזֶּה: 4 וַיִּקְצְפוּ עָלָיו
 שָׂרֵי פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לוֹ שָׂרֵי פְּלִשְׁתִּים הֲשֵׁב אֶת-הָאִישׁ
 וַיֵּשֶׁב אֶל-מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר הִפְקַדְתָּ שָׁם וְלֹא-יִרְדַּע עִמָּנוּ
 בַּמִּלְחָמָה וְלֹא-יִדְוֶה-לָּנוּ לְשָׂטָן בַּמִּלְחָמָה וּבַמָּה יִתְרַצֶּה
 זֶה אֶל-אֲדֹנָיו הֲלוֹא בְּרֵאשֵׁי הָאֲנָשִׁים הָהֵם: 5 הֲלוֹא-זֶה
 דּוּד אֲשֶׁר יַעֲרֹלּוּ בַּמַּחְלוֹת לֵאמֹר הֲכֵה שְׂאוּל בְּאֶלְפָיו
 וַדּוּד בְּרִבְבָתּוֹ: 6 וַיִּקְרָא אֲכִישׁ אֶל-דּוּד וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 חַדִּיחָהּ כִּי-יִשָּׁר אֶתְּךָ וְטוֹב כִּי-עֵינֵי צִאתְךָ וּבֹאֲךָ אִתִּי
 בַּמַּחְנֶה כִּי לֹא-מִצַּאתִי כִּדְ רָעָה מִיּוֹם בּוֹאֲךָ אֵלַי עַד-
 הַיּוֹם

- הָאָט ער נײַט געהאַט קײַן קראַפֿט, דען ער הָאָט דעם גאַנצען טאַג און די גאַנצע נאַכט גאַר נײַט געגעסען.
- 21 און די פֿרוי איז צוגעקומען צו שאול, און זי הָאָט געזעהען דאָס ער איז זעהר דערשראָקען, און זי הָאָט צו איהם געזאָגט : זעה, דיין דיענסט הָאָט געהאַרעכט צו דיין שטימ, און איך הָאָב אײַנגעשטעלט מײַן לעבען (אין געפֿאַהר) און איך הָאָב געהאַרעכט צו דײַנע רײד וואָס דו הָאָסט צו מיר גערעדט.
- 22 און יעצט, הער דאָך אויך דו, צו דער שטימ פון דיין דיענסט, ערלויב און איך וועל לעגען פֿאַר דיר אַ שטיקעל ברויט און עס, דאָס דו זאָלסט הָאָבען קראַפֿט ווען דו וועסט געהען אויף דעם וועג.
- 23 אָבער ער הָאָט נײַט געוואָלט און ער הָאָט געזאָגט : איך וועל נײַט עסען. אָבער זײַנע קנעכט און די פֿרוי הָאָבען איהם שטאַרק געבעטען, און ער הָאָט געהערט צו זײער שטימ, און ער איז אויפגעשטאַנען פון דער ערד, און ער הָאָט זיך געזעצט אויף דאָס בעט.
- 24 און די פֿרוי הָאָט געהאַט אַ געשמאַפטע קאלב אין הויז, און זי הָאָט גע־ אײַלט און הָאָט עס געשלאַכט. און זי הָאָט גענומען מעהל און הָאָט עס געקעטען און הָאָט געבאַקט מצות.
- 25 און זי הָאָט עס דערלאָנגט פֿאַר שאול און פֿאַר זײַנע קנעכט, און זיי הָאָבען געגעסען, און זיי זײַנען אויפגעשטאַנען, און זיי זײַנען אוועק־ געגאַנגען נאָך אין די זעלבע נאַכט.

קאַפיטעל כמ

- 1 און די פֿלשתיים הָאָבען פֿערוואַמעלט אלע זײערע לאַגערס נאָך אפֿק. און די ישראל הָאָבען געלאַנגערט ביין קוואל וואָס אין יזרעאל.
- 2 און די פֿירשטען פון די פֿלשתיים זײַנען פֿאַראַיבער געצויגען מיט הונד־ דערטער און טײזענדער; און דוד און זײַנע מענער זײַנען געצויגען צו לעצטען מיט אכיש.
- 3 און די פֿירשטען פון די פֿלשתיים הָאָבען געזאָגט : וואָס טהוען דיזעע עברים דאָ? און אכיש הָאָט געזאָגט צו די פֿירשטען פון די פֿלשתיים : געוויס, דיזעער איז דוד, דער (געוועזענער) קנעכט פון שאול דעם קעניג פון ישראל, וועלכער איז מיט מיר געווען שוין אַ לאַנגע צײַט, שוין גאָר יאָהרען לאַנג, און איך הָאָב אין איהם קײַן שלעכטס נײַט געפונען, פון דעם טאַג אָן, זײט ער הָאָט זיך בעזעצט, ביז צו דעם היינטיגען טאַג.
- 4 און די פֿירשטען פון די פֿלשתיים הָאָבען אויף איהם געצאָרנט, און די פֿירשטען פון די פֿלשתיים הָאָבען צו איהם געזאָגט : מאַך דעם מאַן צוגעהן צוריק, און ער זאָל צוריקקעהרען צו זײַן אָרט וואָס דו הָאָסט איהם בעשטימט. אָבער מיט אונז זאָל ער נײַט ציהען אין דעם שטרייט, און ער זאָל נײַט זײַן צו אונז אַ שטערער אין דעם שטרייט; דען מיט וואָס וועט זיך דיזעער בעלעבט מאַכען בײַ זײַן הער (שאול)? וואַהרשײַנט־ לײך נאָר מיט די קעפ פון דיזעע מענער, די פֿלשתיים.
- 5 איז דאָס נײַט (דערזעלבער) דוד, וועגען וועמען מען זינגט מיט טענין, און מען זאָגט : שאול הָאָט דערשלאָגען זײַנע טײזענדער, דוד — זײַנע צעהן טײזענדער.
- 6 און אכיש הָאָט גערופֿען דוד, און ער הָאָט צו איהם געזאָגט : זאָ וואַהר ווי גאָט לעבט! דו ביזט רעכטפֿאַרטיג. און דיין אַרויסציהען (פון צקלג) און דיין אַרײַנגומען מיט מיר אין דאָס לאַגער, איז זעהר גע־ פעליג אין מײַנע אויגען, דען איך הָאָב אין דיר קײַן שלעכטס נײַט גע־ פונען, פון דעם טאַג אָן, וואָס דו ביזט צו מיר געקומען ביז צו דעם היינ־

7 הַיּוֹם הַזֶּה וּבְעֵינַי הַסַּרְנִים לֹא־טוֹב אִתָּהּ: וַעֲתָה שׁוּב וּלְךָ
 8 בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תַעֲשֶׂה רָע בְּעֵינַי סַרְנֵי פְּלִשְׁתִּים: וַיֹּאמֶר
 דָּוִד אֶל־אֲכִישׁ כִּי מָה עָשִׂיתִי וּמַה־מָּצְאתָ בַעֲבֹדְךָ מִיּוֹם
 אֲשֶׁר הֵינִי לְפָנֶיךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא אָבֹא וְנִלְחַמְתִּי
 9 בְּאִיבֵי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ: וַיַּעַן אֲכִישׁ וַיֹּאמֶר אֶל־דָּוִד יָדַעְתִּי כִּי
 טוֹב אִתָּה בְּעֵינַי כַּמֶּלֶךְ אֱלֹהִים אֲךָ שָׂרִי פְּלִשְׁתִּים
 י אָמְרוּ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּנוּ בַּמִּלְחָמָה: וַעֲתָה הֲשַׁבְּם בַּפֶּה
 וְעַבְדֵי אֲדֹנֶיךָ אֲשֶׁר־בָּאוּ אִתְּךָ וְהִשְׁפַּמְתָּם בַּפֶּה וְאוֹר לְכֶם
 וּלְכוּ: וַיִּשְׁכַּם דָּוִד הוּא וְאֲנָשָׁיו לְלַכֵּת בַּפֶּה לְשׁוּב אֶל־
 אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וּפְלִשְׁתִּים עָלוּ יוֹרְעָאֵל:

CAP. XXX. ל

א וַיְהִי כִּבְּא דָוִד וְאֲנָשָׁיו צָקְלָג בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַעֲמַלְקָי
 פָּשְׁטוּ אֶל־גִּבּוֹ וְאֶל־צָקְלָג וַיָּבֹאוּ אֶת־צָקְלָג וַיִּשְׂרְפוּ אִתָּהּ
 2 בְּאֵשׁ: וַיֵּשְׁבוּ אֶת־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר־בָּהּ מִקָּמֶן וַעֲדִינָהוּל לֹא
 3 הָמִיתוּ אִישׁ וַיִּנְהֲגוּ וַיֵּלְכוּ לְדָרְכָם: וַיָּבֹא דָוִד וְאֲנָשָׁיו אֶל־
 הָעִיר וְהִנֵּה שְׂרוּפָה בְּאֵשׁ וּנְשֵׂיהֶם וּבָנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם
 4 נִשְׁבּוּ: וַיֵּשֶׂא דָוִד וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכוּ עַד
 ה אֲשֶׁר אִידְבָּהֶם כַּח לִבּוֹת: וּשְׁתֵּי נְשֵׁי־דָוִד נִשְׁבּוּ אַחֲרֵיהֶם
 6 הַיּוֹרְעִלִית וְאִבִּינָהּ אִשְׁתׁ נָבָל הַכַּרְמֶלִי: וַתֵּצֵר לְדָוִד
 מְאֹד כִּי־אָמְרוּ הָעָם לְסַקְלוֹ כִּי־מָרְדָּה נִפְשׁ כָּל־הָעָם אִישׁ
 עַל־בְּנוֹ וְעַל־בְּנֹתָיו וַיִּתְחַזַּק דָּוִד בַּיהוָה אֱלֹהָיו
 7 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִיתָר הַכֹּהֵן בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ הַגִּישָׁה־נָּא
 8 לִי הָאֶפֶד וַיִּגֶשׂ אֲבִיתָר אֶת־הָאֶפֶד אֶל־דָּוִד: וַיִּשְׁאַל
 דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר אֲרַדְּף אַחֲרַי הַגְּדוֹד־הַזֶּה הַאֲשֻׁנִּי
 9 וַיֹּאמֶר לוֹ רַדְּף כִּי־הִשְׁגַּת תִּשְׁגֶּה וְהַצֵּל תִּצִּיל: וַיִּלְכֵד דָּוִד
 הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל הַבְּשׂוֹר
 י וְהַנּוֹתְרִים עִמָּו: וַיִּרְדְּף דָּוִד הוּא וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ

ויצמד

- טינען טאָג. אָבער אין די אויגען פון די פלשתיים ביזטו ניט געפעליג.
7 און יעצט קעהר זיך צוריק און געה אין פריעדען, און טהו ניט דאָס וואָס
איז שלעכט אין די אויגען פון די פירשטען פון פלשתיים.
8 און דוד האָט געזאָגט צו אביש : וואָס האָב איך דען געטהאָן ? און
וואָס האָסטו געפונען אין דיין קנעכט, פון דעם טאָג אָן, דאָס איך בין
פאַר דיר געווען ביז צו דעם היינטיגען טאָג, דאָס איך זאָל ניט קומען
און שטרייטען מיט די פיינד פון מיין הערר'ן דעם קעניג.
9 און אָביש האָט געענטפערט און געזאָגט צו דוד : איך ווייס עס
וואָהל, דען אין מינע אויגען ביזטו גוט ווי אַ מלאך פון גאָט, אָבער די
פירשטען פון די פלשתיים האָבען געזאָגט : ער זאָל ניט אַרויפציהען
מיט אונז אין דעם שטרייט.
10 און יעצט, שטעה פריה אויף, מיט די קנעכט פון דיין העררן וועלכע
זיינען מיט דיר געקומען, — יא, איהר וועט אויפשמעהען מאָרגען פריה,
און ווען עס וועט ליכטיג ווערען וועט איהר געהן.
11 און דוד איז אויפגעשטאַנען, ער און זיינע מענער אין דער פריה, אום
צו געהן אין פריה מאָרגען צוריק אין דאָס לאַנד פון די פלשתיים ;
די פלשתיים זיינען אָבער אַרויפגעגאַנגען נאָך יזרעאל.

קאַפיטעל ל

- 1 און עס איז געווען ווען דוד און זיינע מענער זיינען אָנגעקומען אין
צקלג, אין דעם דריטען טאָג, (האָבען זיי אויסגעפונען) דאָס די עמלקים
זיינען בעפאלען אויף די דרום זייט און אויף צקלג, און זיי האָבען גע-
שלאָגען (צושטערט) צקלג און זיי האָבען עס פערברענט אין פייער.
2 און זיי האָבען געפאַנגען גענומען די ווייבער וואָס זיינען דאָרט געווען,
און פון קליין ביז גרויס, זיי האָבען קיינעם ניט געטוירט, נאָר זיי האָ-
בען זיי אוועקגעהירט און זיי זיינען געגאַנגען זייער וועג.
3 און דוד און זיינע מענער זיינען געקומען צו דער שטאָדט, און ערשט,
זי איז פערברענט מיט פייער, און זייערע ווייבער און זייערע זיהן און
טעכטער זיינען געפאַנגען גענומען.
4 און דוד און דאָס פאָלק וואָס איז מיט איהם געווען האָבען אויפגעהוי-
בען זייער שטים און האָבען געוויינט, ביז זיי האָבען מעהר קיין קראַפט
ניט געהאַט צו וויינען.
5 און אויך די צוויי פרויען פון דוד, אחינעם פון יזרעאל, און אביגיל די
געוועזענע פרוי פון נבל פון כרמל, זיינען געפאַנגען גענומען.
6 און עס איז זעהר ענג געוואָרען צו דוד, דען דאָס פאָלק האָט געדאַכט,
צו פערוואַרפען איהם מיט שטיינער, דען דאָס לעבען פון דעם גאַנצען
פאָלק איז געווען פערביטערט, יעדער וועגען זיינע זיהן און וועגען זיינע
טעכטער. אָבער דוד האָט זיך ערמוטהיגט דורך (דאָס פערטרויען אויף)
גאָט, זיין גאָט.
7 און דוד האָט געזאָגט צו אביתר דעם כהן דעם זוהן פון אחימלך :
ברענג דאָך מיר אַהער דעם אפוד, און אביתר האָט געבראַכט דעם אפוד
צו דוד.
8 און דוד האָט אָנגעפרעגט ביי גאָט און האָט געזאָגט : זאָל איך דיזעע
רויבער-באַנדע נאָכיאָגען ? וועל איך זיי דערגרייכען (בעזיענען) ? און
ער (גאָט) האָט צו איהם געזאָגט : יאָג נאָך, דען די וועסט זיי דער-
גרייבען און זיענען, און די וועסט געוויס אלעס רעטען.
9 און דוד איז אַהינגעגאַנגען, ער און די זעקס הונדערט מאַן, וועלכע זיינען
ביי איהם געווען, אַלס זיי זיינען געקומען ביז צו דעם טייך בשור, האָט
געמוזט אַ טהייל פון זיי בלייבען שטעהען.
10 און דוד האָט נאָכגעיאָגט נאָר מיט פיער הונדערט מאַן, און צוויי הונ-

- וַיַּעֲמֵדוּ מֵאֵתִים אִישׁ אֲשֶׁר פָּגְרוּ מֵעֵבֶר אֶת־נַחַל הַבְּשׂוֹר׃
 11 וַיִּמְצְאוּ אִישׁ־מִצְרֵי בַשָּׂדֶה וַיִּקְחוּ אֹתוֹ אֶל־דָּוִד וַיִּתְּנוּ־לּוֹ
 12 לֶחֶם וַיֹּאכַל וַיִּשְׁקְרוּ מָוִם׃ וַיִּתְּנוּ־לּוֹ פֶלֶח דְּבִלָּה וּשְׁנֵי
 13 צִמְקִים וַיֹּאכַל וַתִּשָּׁב רֹחוֹ אֵלָיו כִּי לֹא־אָכַל לֶחֶם וְלֹא־
 14 שָׁתָה מַיִם שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת׃ וַיֹּאמֶר
 15 לְוִד דָּוִד לְמִד־אֶתָּה וַאֲנִי מִזֶּה אֶתָּה וַיֹּאמֶר נַעַר מִצְרֵי אָנֹכִי
 16 עָבַד לְאִישׁ עַמְלֹקִי וַיַּעֲזֹבֵנִי אֲדֹנָי כִּי חָלִיתִי הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה׃
 17 אֲנֹחֵנוּ פִשְׁטָנוּ נִגְבַּ הַכְּרָתִי וְעַל־אֲשֶׁר לַיהוָה וְעַל־נִגְבַּ
 18 כָּלֵב וְאֶת־צִקְלָג שׁוֹרְפָנוּ בְּאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד הַתּוֹרְדָנִי
 19 אֶל־הַגְּדוֹד הַזֶּה וַיֹּאמֶר הַשְּׂבִעָה לִי בְּאֵלֹהִים אִסְדֵּתְמִיתָנִי
 20 וְאִסְתַּם־נַלְנִי בְּיַד־אֲדֹנָי וְאוֹרְדָה אֶל־הַגְּדוֹד הַזֶּה׃ וַיִּרְדּוּ
 21 וְהִנֵּה נֹשְׂמִים עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֲכָלִים וְשׂוֹתִים וְחַגְגִּים
 22 בְּכָל הַשָּׁלָל הַגְּדוֹל אֲשֶׁר לָקְחוּ מֵאָרֶץ פְּלִשְׁתִּים וּמֵאָרֶץ
 23 יְהוּדָה׃ וַיִּפֶּס דָּוִד מִהַנָּשֹׁף וְעַד־הָעֶרֶב לְמַחֲרָתָם וְלֹא־
 24 נִמְלַט מִדָּם אִישׁ כִּי אִסְדָּרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ־נַעַר אֲשֶׁר־
 25 רָכְבוּ עַל־הַגְּמָלִים וַיָּנוּסוּ׃ וַיַּצֵּל דָּוִד אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ
 26 עִמָּלֶק וְאֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו הַצִּיל דָּוִד׃ וְלֹא נַעֲדַר־לָהֶם מִן־
 27 הַקָּמָן וְעַד־הַגְּדוֹל וְעַד־בְּנִים וּבָנוֹת וּמִשָּׁלָל וְעַד־כָּל־אֲשֶׁר
 28 לָקְחוּ לָהֶם הַכָּל הַשִּׁיב דָּוִד׃ וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־כָּל־הַצֹּאֵן
 29 וְהַבָּקָר נִחְנוּ לִפְנֵי הַמִּקְנֵה הַהוּא וַיֹּאמְרוּ זֶה שָׁלַל דָּוִד׃
 30 וַיָּבֵא דָוִד אֶל־מֵאֵתִים הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פָּגְרוּ מִלְּכַת אַחֲרֵי
 31 דָּוִד וַיִּשְׁיִבֵם בְּנַחַל הַבְּשׂוֹר וַיִּצְאוּ לְקִרְיַת דָּוִד וּלְקִרְיַת
 32 הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּנָּשׂוּ דָוִד אֶת־הָעָם וַיִּשְׁאֵל לָהֶם לְשָׁלוֹם׃
 33 וַיֵּצֵא כָל־אִישׁ רֵעַ וּבְלִיעַל מִדְּבָרֵי־אֲשֶׁר־הִלְכוּ
 34 עִם־דָּוִד וַיֹּאמְרוּ יַעַן אֲשֶׁר לֹא־הִלְכּוּ עִמּוֹ לֹא־תָתֵן לָהֶם
 35 מִהַשָּׁלָל אֲשֶׁר הִצַּלְנוּ כִּי אִסְדָּאִישׁ אֶת־אֲשֶׁתּוֹ וְאֶת־בְּנוֹ
 36 וַיִּנְהֲגוּ וַיִּלְכְּבוּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לֹא־תַעֲשׂוּ כֵן אִתִּי אֶת־אֲשֶׁר־

נתן

- דערט מאן זיינען געבליעבען שמעהען, ווייל זיי זיינען שוואך געוואָרען, און (זיי) האָבען ניט געקענט אַריבערגעהן דעם טייך בשור.
- 11 און זיי האָבען געפונען אַ מאַן פון מצרים אויף דעם פעלד, און זיי האָבן בען איהם געבראַכט צו דוד, און זיי האָבען איהם געגעבען ברויט און ער האָט געגעסען, און זיי האָבען איהם געגעבען וואַסער צו טרינקען.
- 12 און זיי האָבען איהם געגעבען אַ שטיק פייגענקוכען און צוויי בינט-לאַך ראָזינען, און ער האָט געגעסען, און זיין גייסט האָט זיך וויעדער צוריקגעקעהרט צו איהם, דען ער האָט ניט געגעסען קיין ברויט און ניט געטרונקען קיין וואַסער דריי טעג און דריי נעכט.
- 13 און דוד האָט צו איהם געזאָגט : צו וועמען געהערסטו, און פון וואָס נען ביזטו ? און ער האָט געזאָגט : איך בין אַ יונג אַ מצרי, און אַ קנעכט צו אַ מאַן אַן עמלקי, און מיין הערר האָט מיך צוריקגעלאָזען, ווייל איך בין קראַנק געוואָרען, דריי טעג צוריק פון היינט.
- 14 מיר זיינען בעפאַלען אויף דעם דרום זייט פון דעם כרתי, און אויף דעם לאַנד וואָס געהערט צו יהודה, און אויף די דרום זייט פון כלב, און צעלג האָבען מיר פערברענט מיט פייער.
- 15 און דוד האָט צו איהם געזאָגט : וועסטו מיך אַראַבברענגען צו (דעם אָרט) פון דיעזע רויבעריבאַנדע ? און ער האָט געזאָגט : שווער מיר ביי גאָט, דאָס דו וועסט מיך ניט טוירטען און דאָס דו וועסט מיך ניט איבערגעבען אין די האַנד פון מיין הערר, וועל איך דיך אַראַבפיהרען צו דיעזע באַנדע.
- 16 און ער האָט איהם אַראַבגעפיהרט, און ערשט, זיי זיינען געווען צושפרייט אויף דעם גאַנצען לאַנד ; זיי עסען און טרינקען און טאַנצען, וועגען די פּויעל רויב וואָס זיי האָבען אוועקגענומען פון דעם לאַנד פון די פלשתיים און פון דעם לאַנד פון יהודה.
- 17 און דוד האָט זיי געשלאָגען פון אַנבאָנג אָבענד ביז צו דעם אָבענד פון דעם אַנדערען טאָג, און קיין קריעגס-מאַן איז פון זיי ניט אַנטרונען, נאָר פיער הונדערט יונגע מענער וועלכע זיינען געדיטען אויף קעמלען און זיינען אַנטלאָפּען.
- 18 און דוד האָט גערעטעט אַלעם, וואָס עמלק האָט אוועקגענומען, אויף זיינע צוויי פרויען האָט דוד גערעטעט.
- 19 און עס האָט זיי ניט געפעהלט, פון קליין ביז גרויס, פון זיהן און טעכטער, און ניט פון די רויב און פון אַלעם וואָס זיי האָבען צו זיך גענומען, אַלעם האָט דוד געבראַכט צוריק.
- 20 און דוד האָט גענומען אַלע שאַף און רינדער (פון די עמלק) : די האָבען זיי געפיהרט פאַראַויס, פאַר יענע פיה, (פאַר זייערע אייגענע), און זיי האָבען געזאָגט : דאָס איז דער רויב פון דוד.
- 21 און דוד איז געקומען צו די צוויי הונדערט מאַן, וועלכע זיינען שוואַך געוואָרען און האָבען ניט געקענט געהן נאָך דוד, און וועלכע זיי האָבען צוריקגעלאָזען ביי דעם טייך בשור ; און זיי זיינען אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגען דוד און אַנטקעגען דעם פּאָלק וואָס איז מיט איהם געווען, און דוד האָט געעהנט צו דעם פּאָלק און ער האָט זיי געפרעגט נאָך זייער פריעדען.
- 22 און יעדער שלעכטער און ניכטשווירדיגער מאַן, פון די מענער וואָס זיי נען מיט געגאַנגען מיט דוד'ן האָבען געשריען און זיי האָבען געזאָגט : ווייל זיי זיינען ניט מיט געגאַנגען מיט אונז, אזוי וועלען מיר זיי ניט געבען פון דעם רויב וואָס מיר האָבען גערעטעט, נאָר, צו יעדערען זיין ווייב און זיינע קינדער, און זיי זאָלען זיי אוועקפיהרען און געהן.
- 23 אָבער דוד האָט געזאָגט : איהר זאָלט ניט אזוי טהאָן, מיינע ברידער,

נתן יהוה לנו וישמר אתנו ויתן את-הגדוד הבא עלינו
 24 בידנו: ומי ישמע לכם לדבר הזה כי פחלקו הורד
 במלחמה ובחלק הישב על-הכלים יחדו יחלקו:
 כה ויהי מהיום ההוא ומעלה וישמה לחק ולמשפט לישראל
 26 עד היום הזה: ויבא דוד אל-צקלג וישלח מהשלל
 לזקני יהודה לרעהו לאמר הנה לכם ברכה משלל
 27 איבי יהוה: לאשר בבית-אל ולאשר ברמות-נגב ולאשר
 28 ביהר: ולאשר בערער ולאשר בשפמות ולאשר
 29 באשתמע: ולאשר ברכל ולאשר בערי הירחמאל
 ל ולאשר בערי הקני: ולאשר בחרמה ולאשר בכור
 31 עשן ולאשר בעתד: ולאשר בחברון ולכל-המקמות
 אשר-התהלך-שם דוד הוא ואנשיו:

לא CAP. XXXI.

לא

א ופלשתים נלחמים בישראל וינסו אנשי ישראל מפני
 2 פלשתים ויפלו חללים בחר הגלבע: וידבקו פלשתים
 את-שאויל ואת-בניו ויכו פלשתים את-יהונתן ואת-אבינדב
 3 ואת-מלכישוע בני שאויל: ותכבד המלחמה אל-שאויל
 וימצאהו המזרים אנשים בקשת ויחל מאד מהמזרים:
 4 ויאמר שאויל לנשא כליו שלח-חרבך ודקנני בה פך
 ויבאו הערלים האלה ודקנני והתעללני ולא אברה
 נשא כליו כי ירא מאד ויפח שאויל את-החרב ויפל
 5 עליה: וירא נשא-כליו כימת שאויל ויפל גם-הוא על-
 6 חרבו וימת עמו: וימת שאויל ושלשת בניו ונשא כליו
 7 גם כל-אנשיו ביום ההוא יחדו: ויראו אנשי-ישראל
 אשר-בעבר העמק ואשר בעבר הירדן כינסו אנשי
 ישראל וכימתו שאויל ובניו ויעזבו את-הערים וינסו
 8 ויבאו פלשתים וישבו בהן: ויהי ממחרת ויבאו

פלשתים

- דאָס איז דאָך וואָס גאָט האָט אונז געגעבען, און ער האָט אונז געהיט און ער האָט דאָס רויבער־באַנדע וואָס איז קעגען אונז געקומען, איבער־געגעבען און אונזער האַנד.
- 24 און ווער וועט אייך הערען אין דיעזער זאך ? דען ווי דער טהייל פון דעם וואָס געהט אַראָב אין דעם שטרייט, אזוי זאָל אויך זיין דער טהייל פון דעם וואָס פֿערבלייבט ביי די געפֿעק ; גלייך מוזען זיי זיך טהיילען.
- 25 און אזוי איז דאָס געוואָרען פון יענעם טאָג אָן און ווייטער, און ער האָט עס געמאַכט צום געזעץ און רעכט אין ישראל ביז צו דעם היינטיגען טאָג.
- 26 און ווען דוד איז געקומען נאָך צקלג, האָט ער געשיקט פון דעם רויב צו די עלטסטע פון יהודה, צו זיינע פריינד און ער האָט זיי געלאָזט זאָגן : זעהט, דאָ האָט איהר אַ געשענק פון דעם רויב, פון די פריינד פון גאָט.
- 27 צו די פריינד וואָס זיינען געווען אין בית אֵל, און צו די וואָס זיינען אין רמות אין דרום זייט, און צו די וואָס זיינען אין יתר.
- 28 און צו די וואָס זיינען אין ערער, און צו די וואָס זיינען אין שפּמות, און צו די וואָס זיינען אין אשתמע.
- 29 און צו די וואָס זיינען אין רבֿל, און צו די וואָס זיינען אין די שטערט פון ירחמאל, און צו די וואָס זיינען אין די שטערט פון דעם קיני.
- 30 און צו די וואָס זיינען אין חרמה, און צו די וואָס זיינען אין כור עשו, און צו די וואָס זיינען אין עתך.
- 31 און צו די וואָס זיינען אין חברון, און צו די אַלע ערטער וואו דוד פלעגט דאָרטען אַרומגעהן, ער מיט זיינע מענער.
- קאַפיטעל לאַ
- 1 און די פלשתים האָבען געשטריטען מיט ישראל ; און די מענער פון ישראל זיינען אַנטלאָפֿען פֿאַר די פלשתים, און פיעל זיינען געפאלען דערשלאָגענע אויף דעם באַרג גלבֿע.
- 2 און די פלשתים האָבען אָנגעיאָגט שאול מיט זיינע זיהן, און די פלשתים האָבען געשלאָגען יהונתן, און אַבינדב, און מלכישוש, די זיהן פון שאול.
- 3 און דער שטרייט איז געוואָרען שווער קעגען שאול, און עס האָבען איהם געטראַפֿען די שיסער, די בויגענשיסער, און ער האָט זעהר געציטערט פֿאַר די שיסערס.
- 4 און שאול האָט געזאָגט צו זיין וואַפֿענטרעגער : ציה אַרויס דיין שווערד און דערשמעך מיך דאַמיט, דאָס דיעזע אונבעשניטענע זאָלען ניט קור מען און מיך דערשמעכען, און זיי וועלען שפּאַטען איבער מיר, אָבער זיין וואַפֿענטרעגער האָט ניט געוואָלט, דען ער האָט זעהר געפירכטעט, (צו טהאָן אזא זאך). און שאול האָט גענומען דאָס שווערד, און האָט זיך דאַרויף אַרויף געוואָרפֿען.
- 5 און ווען זיין וואַפֿענטרעגער האָט געזעהען דאָס שאול איז געשטאַרבען, איז ער אויך אויף זיין שווערד געפאלען, און ער איז געשטאַרבען מיט איהם צוזאַמען.
- 6 און אזוי איז געשטאַרבען שאול און זיינע דריי זיהן און זיין וואַפֿענ־טרעגער, און אַלע זיינע מענער און דעם זעלבען טאָג צוזאַמען.
- 7 און אַלס די מענער פון ישראל וואָס זיינען געווען אויף דער אַנדער זייט פון דעם טהאָל, און וואָס זיינען געווען אויף דער אַנדער זייט פון ירדן, האָבען געזעהן דאָס די מענער פון ישראל זיינען אַנטלאָפֿען, און דאָס שאול און זיינע זיהן זיינען געשטאַרבען. אזוי האָבען זיי פֿער־לאָזען די שטערט און זיינען אַנטלאָפֿען, און די פלשתים זיינען געקומען און זיי האָבען זיך בעזעצט אין זיי.

פִּלְשֹׁתִים לַפֶּשֶׁט אֶת־הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־שָׂאִיל וְאֶת־
 9 שְׁלֶשֶׁת בָּנָיו נָפְלִים בְּדַר הַגִּלְבָּעַ: וַיִּכְרְתוּ אֶת־רֵאשׁוֹ
 וַיִּפְשְׁטוּ אֶת־כְּלָיו וַיִּשְׁלְחוּ בְּאֶרֶץ־פִּלְשֹׁתִים סָבִיב לְבִשָׁר
 בֵּית עֲצָבִידֶם וְאֶת־הָעַם: וַיִּשִׁימוּ אֶת־כְּלָיו בֵּית עֲשָׂתָרוֹת
 11 וְאֶת־נְיֹנֹתוֹ תָקְעוּ בְּהוֹמֵת בֵּית שֶׁן: וַיִּשְׁמְעוּ אֱלֹהֵי יִשְׁבִי
 12 יָבִישׁ גִּלְגָּד אֶת אֲשֶׁר־עָשׂוּ פִלְשֹׁתִים לְשָׂאִיל: וַיִּקְוֶמוּ כָּל־
 אִישׁ חֵיל וַיִּלְכְּדוּ כָּל־הַלִּילָה וַיִּקְחוּ אֶת־נְיֹנֹת שָׂאִיל וְאֶת־
 נְיֹנֹת בָּנָיו מִהוֹמֵת בֵּית שֶׁן וַיָּבֵאוּ יָבֵשָׁה וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם שָׁם:
 וַיִּקְחוּ אֶת־עֲצָמֹתֵיהֶם וַיִּקְבְּרוּ תַּחַת־הָאֶשׁל בְּיָבֵשָׁה וַיֵּצְמוּ 13
 שִׁבְעַת יָמִים:

ש מ ו א ל ב

LIBER II. SAMUELIS.

CAPUT I. 8

1 וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת שָׂאִיל וְדָוִד שָׁב מִהַכּוֹת אֶת־הָעַמְלָק *
 2 וַיָּשָׁב דָּוִד בְּצַקְלָג יָמִים שְׁנַיִם: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
 וַהֲנִיחַ אִישׁ בָּא מִדֶּה־מַחְנֶה מֵעַם שָׂאִיל וּבְגָדָיו קָרְעִים
 וְאֶדְמָה עַל־רֵאשׁוֹ וַיְהִי בָבֹאוֹ אֶל־דָּוִד וַיַּפֵּל אֶרְצָה
 3 וַיִּשְׁתַּחוּ: וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אֵי מִנָּה תָבֹוא וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי
 4 מַמְחֶנֶה יִשְׂרָאֵל נִמְלַטְתִּי: וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי דָוִד מִהֲדַחֲרָה
 הַדָּבָר הַגִּידְנָא לִי וַיֹּאמֶר אֲשֶׁר־נָס הָעַם מִדֶּה־מַלְחָמָה
 וַנְּסִיחֶרְבָה נָפַל מִדְּהָעַם וַיָּמָתוּ וְנָס שָׂאִיל וַיְהוֹנָתָן בְּנוֹ
 5 מָתוּ: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַנָּעַר הַמְּנִיד לֹא אֵיךְ יָדַעְתָּ כִּי־
 6 מָת שָׂאִיל וַיְהוֹנָתָן בְּנוֹ: וַיֹּאמֶר הַנָּעַר הַמְּנִיד לֹא נִקְרָא

נְקִרְתִּי

- 8 און עס איז געווען, אין דעם מאָרגען נאָכדעם, זיינען געקומען די פלשתים צו ענטקליידען די דערשלאָגענע, און זיי האָבען געפונען שאול און זיינע דריי זיהן געפאלען אויף דעם באַרג פון גלבע.
- 9 און זיי האָבען אָבגעשניטען זיין קאָפּ, און אַרָבגעצויגען זיין געוועהר, און זיי האָבען געשיקט אין דאָס לאַנד פון די פלשתים רינגס אומהער, דאָס אַנצוואַנגען אין די הייזער פון זייערע אָבגעטער און צו דעם פּאָלק.
- 10 און זיי האָבען געלעגט זיינע געוועהר אין דאָס הויז פון עשתרות, און זיין טוידטען קערפּער האָבען זיי אַריינגעשטעקט אין דעם מויער פון בית־שאן.
- 11 און ווען די איינוואָהנער פון יבש גלעד האָבען געהערט וואָס די פלשתים האָבען געטהאָן צו שאול.
- 12 דאָן זיינען אויפגעשטאַנען אלע העלדען (פון זיי), און זיי זיינען געגאַנגען גען די גאַנצע נאַכט, און זיי האָבען גענומען דעם טוידטען קערפּער פון שאול, און די טוידטע קערפּערס פון זיינע זיהן, פון די מויער פון בית שאן, און זיי זיינען געקומען נאָך יבש, און זיי האָבען זיי דאָרט פּער־ברענגט.
- 13 און זיי האָבען גענומען זייערע ביינער און זיי האָבען זיי בעגראָבען הינטער דעם אייכענבוים אין יבש, און זיי האָבען געפאַסט זיעבען טעג.

ש מ ו א ל ב י

קאפיטעל א

- 1 און עס איז געווען נאָך דעם טוידט פון שאול, ווען דוד איז צוריקגעקומען פון שלאָגען דעם עמלק, און דוד איז געבליעבען צוויי טעג אין צקלג.
- 2 און עס איז געשעהען אין דעם דריטען טאָג ; און זעה, אַ מאַן איז גע־קומען פון דער מחנה פון שאול, און זיינע קליידער צוריסען, און ערד אויף זיין קאָפּ. און עס איז געווען ווען ער איז געקומען צו דוד, איז ער געפאלען צו דער ערד, און ער האָט זיך געבוקט.
- 3 און דוד האָט צו איהם געזאָגט : פון וואַנען קומסטו ? און ער האָט צו איהם געזאָגט : פון דעם לאַגער פון ישראל בין איך אַנטרווען.
- 4 און דוד האָט צו איהם געזאָגט : ווי איז די זאַך צוגעגאַנגען ? זאָג מיר דאָך, און ער האָט צו איהם געזאָגט : אַז דאָס פּאָלק איז ענטלאָפּען פון דער מלחמה, און אַז אויך פּיעל פון דעם פּאָלק זיינען געפאלען און גע־שטאַרבען, און אויך שאול און זיין זוהן יהונתן זיינען געשטאַרבען.
- 5 און דוד האָט געזאָגט צו דעם יונג, וואָס האָט עס איהם אָנגעזאָגט : ווי אזוי ווייסטו דאָס שאול איז טוידט, און זיין זוהן יהונתן ?
- 6 און דער יונג וואָס האָט עס איהם אָנגעזאָגט האָט געזאָגט : איך בין צופעליג געקומען אויף דעם באַרג גלבע, און זעה, שאול איז אָנגעשפּאַרט אויף זיין שפּיץ, און זעה, די קריעגס וועגען און די רייטער (פון די פלשתים) האָבען איהם דעריאָגט.

נקריתי בְּתַר הַגִּלְבָּעַ וְהִנֵּה שְׂאוֹל נֹשֵׁן עַל־חֲנִיתוֹ וְהִנֵּה
 7 הָרֶגֶב וּבַעֲלֵי הַפָּרָשִׁים הִדְבִּיקוּהוּ: וַיִּפֹּן אַחֲרָיו וַיִּרְאֵנִי
 8 וַיִּקְרָא אֵלַי וַאֲמַר הִנְנִי: וַיֹּאמֶר לִי מִדַּאֲתָה וַיֹּאמֶר אֵלַי
 9 עַמְלִקֵּן אֲנִי: וַיֹּאמֶר אֵלַי עַמְדָּנָא עַל וּמַתְּנִי כִּי אֲחֹנֵי
 הַשֶּׁבֶן כִּי־לַעֲדוּד נִפְשִׁי כִּי: וַאֲעַמְדָּ עָלָיו וְאֲמַתְתֵּהוּ
 כִּי יִדְעֵתִי כִּי לֹא יִהְיֶה אַחֲרָי נִפְלֹא וְאֵלֶּכָּה הַנֶּגֶר אֲשֶׁר עַל־
 רֹאשׁוֹ וְאֲעַצְדָּה אֲשֶׁר עַל־זֵרְעוֹ וְאֲבִיָּאִם אֶל־אֲדָנִי הַנֶּה:
 11 וַיַּחֲזֹק דָּוִד כַּבְּנָדוֹ וַיִּקְרָעֵם וְגַם כָּל־דֹּאנְשִׁים אֲשֶׁר אָתּוֹ:
 12 וַיִּסְפְּדוּ וַיִּכְבְּדוּ וַיֹּאמְרוּ עַד־הָעֶרֶב עַל־שְׂאוֹל וְעַל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ
 וְעַל־עַם יְהוָה וְעַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי נִפְלוּ בַּחֲרָב:
 13 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַנְּעַר הַמְּגִיד לֹא אֵי מוֹה אֲתָה וַיֹּאמֶר בֶּן־
 14 אִישׁ גֵּר עַמְלִקֵּן אֲנִי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד אַיֵּךְ לֹא יִרְאֶת
 15 לְשַׁלַּח יָדְךָ לְשַׁחַת אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה: וַיִּקְרָא דָּוִד לְאֶחָד
 16 מִדְּנֹעָרִים וַיֹּאמֶר נֵשׁ פְּנַעֲבֹן וַיִּכְהֹוּ וַיָּמַת: וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 דָּוִד דְּמִיָּךְ עַל־רֹאשְׁךָ כִּי פֶה עָנָה כַּךְ לֵאמֹר אֲנִי מַתְתִּי
 17 אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה: וַיִּקְנֵן דָּוִד אֶת־הַקִּינָה הַזֹּאת עַל־
 18 שְׂאוֹל וְעַל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ: וַיֹּאמֶר לְלִמְד בְּנֵי־יְהוּדָה קִשְׁת
 19 הַנֶּה כְּתוּבָה עַל־סֶפֶר הַיִּשָּׁר: הַצְּבִי יִשְׂרָאֵל עַל־בְּמוֹתֶיךָ
 כ חָלָל אַיֵּךְ נִפְלוּ גִבּוֹרִים: אֶל־תִּגְדּוּ בְּנֵת אֶל־תִּבְשְׂרוּ
 בַּחוּצַת אֲשַׁקְלוֹן פְּדַת־שִׁמְחָנָה בְּנֹת פְּלִשְׁתִּים פְּדַת־עֲלֹנָה
 21 בְּנֹת הָעַרְלִים: הָרִי בַּגִּלְבָּעַ אֶל־טָל וְאֶל־מָטָר עֲלֵיכֶם
 וּשְׂדֵי תְרוּמַת כִּי שֵׁם נִגְעַל מִנֵּן גִּבּוֹרִים מִנֵּן שְׂאוֹל בְּלִי
 22 מְשִׁיחַ בְּשֵׁמוֹ: מִדָּם חֲלָלִים מִחֶלֶב גִּבּוֹרִים קִשְׁת יְהוֹנָתָן
 23 לֹא נָשׁוּג אַחֲזֹר וְחָרַב שְׂאוֹל לֹא תָשׁוּב רִיקָם: שְׂאוֹל
 וְיְהוֹנָתָן הַנְּאֻדָּבִים וְהַנְּעִימִם בַּחַיִּיָּהִם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדּוּ
 24 מִנְּשָׁרִים קָלוּ מֵאֲרֻזֹּת גִּבּוֹר: בְּנֹת יִשְׂרָאֵל אֶל־שְׂאוֹל
 בְּכִינָה הַמִּלְבָּשְׁכֶם שְׁנֵי עַם־עַדְנִים הַמַּעֲלָה עֲדֵי וְהֵב עַל
 לְבוּשְׁכֶן

- 7 און ער האָט זיך אַרומגעקוקט הינטער זיך און ער האָט מיך דערזעהען, און ער האָט מיך גערופען, און איך האָב געזאָגט : דאָ בין איך.
- 8 און ער האָט צו מיר געזאָגט : ווער ביזטו ? און איך האָב צו איהם גע- זאָגט : איך בין איין עמלִּיק,
- 9 און ער האָט צו מיר געזאָגט : שטעל זיך דאָך אויף מיך און טוידט מיך, דען דער קראַמפּף האָט מיך אָנגענומען, און קוים האַלט זיך נאָך מיין זעעל אין מיר.
- 10 און איך האָב זיך געשמעלט אויף איהם, און האָב איהם געטוידטעט, דען איך האָב געוואוסט דאָס ער וועט ניט (מעהר) קענען לעבען נאָך זיין פאַלען, און איך האָב גענומען די קרוין וואָס איז געווען אויף זיין קאָפּ און דעם אַרעמבאַנד וואָס איז געווען אויף זיין אָרעם און איך האָב זיי געבראַכט אַהער צו מיין הער.
- 11 און דוד האָט אָנגענומען זיינע קליידער און ער האָט זיי צוריסען, און אויך די אַלע מענער וואָס זיינען מיט איהם געווען (האַבען אזוי געטהאָן).
- 12 און זיי האָבען געקלאָגט, און געוויינט, און געפאַסט ביז אבענד וועגען שאול, און וועגען יהונתן זיין זוהן, און וועגען דאָס פאַלק פון נאָט, און וועגען דאָס הויז ישראל, וועלכע זיינען געפאַלען דורך דעם שווערד.
- 13 און דוד האָט געזאָגט צו דעם יונג וואָס האָט עס איהם אָנגעזאָגט : פון וואַנען ביזטו ? און ער האָט געזאָגט : איך בין דער זוהן פון אַ גר, איין עמלִּיק.
- 14 און דוד האָט צו איהם געזאָגט : ווי אזוי האָסטו ניט געפירכטעט (פאַר נאָט) אויסצושטרעקען דיין האַנד, אומצוברענגען דעם געזאַלכטען פון נאָט ?
- 15 און דוד האָט גערופען איינעם פון די יונגען, און האָט געזאָגט : גענעהן און שלאָג איהם, און ער האָט איהם דערשלאָגען און ער איז געשמאַרבען.
- 16 און דוד האָט צו איהם געזאָגט : דיין בלוט איז אויף דיין (אייגענעם) קאָפּ, (ביזט אליין שולדיג), דען דיין מויל האָט קעגען דיר עדות געזאָגט, מיט דיין זאָגען : איך האָב געטוידטעט דעם געזאַלכטען פון נאָט.
- 17 און דוד האָט געקלאָגט דיעזעם קלאַגליעד אויף שאול און אויף יהונתן זיין זוהן.
- 18 און ער האָט געזאָגט : (אַז יעצט) זאָל מען לעהרנען די קינדער יהודה ווי צו געברויכען דעם בויגען. זעה, (דיעזעם קלאַגליעד) דאָס איז איינ- געשריעבען אין דעם ספר הישר.
- 19 דו שענההיט פון ישראל ! אויף דייןע הויכע בערג ליגעסטו ערשלאָגען. אַך, ווי זיינען געפאַלען די העלדען !
- 20 ערצעהלט עס ניט אין גת, איהר זאָלט ניט אָנזאָגען אין די נאַסען פון אַשקלון, דאָס די טעכטער פון די פּלשתים זאָלען זיך ניט פרעהען, דאָס די טעכטער פון די אונבעשניטענע זאָלען ניט פרעהליך זיין.
- 21 איהר בערג פון גלבע ! ניט טהוי און ניט רעגען קען אייערע פעלדער ער- הויבען, דען דאָרט איז פּעראַכטעט געוואָרען דער שילד פון די העלדען, דער שילד פון שאול — אזוי ווי ער וואָלט ניט געווען געזאַלכט מיט אויל.
- 22 אָהן בלוט פון דערשלאָגענע, אָהן פעטס פון העלדען, האָט זיך דער בויגען פון יהונתן קינמאַל ניט צוריקגעצויגען, און דאָס שווערד פון שאול איז קינמאַל ניט צוריקגעקעהרט לעדיג.
- 23 שאול און יהונתן, די געליכטע און די אנגענעהמסטע אין זייער לעבען, אויך אין זייער טוידט זיינען זיי ניט אָבעשניידט געוואָרען. זיי זיינען געווען שנעלער פון אַדלערס, זיי זיינען געווען שטאַרקער פון לייבען.
- 24 איהר טעכטער פון ישראל ! וויינט וועגען שאול, ער, וואָס ער פלעגט אייך

לבושקן: אֵיךְ נָפְלוּ גִבּוֹרִים בְּתוֹךְ הַמִּלְחָמָה יְהוֹנָתָן עַל־ כה
 בְּמוֹתוֹךְ חָלָל: צַר־לִי עֲלֶיךָ אַחֵי יְהוֹנָתָן נַעֲמַת לִי מֵאֵד 26
 נִפְלְאַתָּה אַחֲבָתְךָ לִי מֵאַהֲבַת נָשִׁים: אֵיךְ נָפְלוּ גִבּוֹרִים 27
 וַיֹּאבְדוּ בְּלִי מִלְחָמָה:

CAP. II. ב

וַהֲיִי אַחֲרֵי־כֵן וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הֲאֵעֲלֶה בְּאַחַת *
 עֲרֵי יְהוּדָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו עֲלֶה וַיֹּאמֶר דָּוִד אָנֹכִי אֵעֲלֶה
 וַיֹּאמֶר חֲבֵרֹנָה: וַיַּעַל שָׁם דָּוִד וְגַם שְׁתֵּי נָשָׁיו אַחִינוּעַם 2
 הַיְזוּרְעֵלִית וְאֲבִיגַיִל אִשְׁתׁ נָבָל הַכַּרְמֶלִי: וְאֲנָשָׁיו אֲשֶׁר־ 3
 עִמּוֹ הֵעֲלָה דָוִד אִישׁ וּבֵיתוֹ וַיִּשְׁבּוּ בְּעָרֵי חֲבֵרוֹן: וַיָּבֹאוּ 4
 אֲנָשֵׁי יְהוּדָה וַיִּמְשְׁחוּ־שָׁם אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־בֵּית יְהוּדָה
 וַיָּגִדוּ לְדָוִד לֵאמֹר אֲנָשֵׁי יָבִישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר קָבְרוּ אֶת־ 5
 שָׁאוּל: וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים אֶל־אֲנָשֵׁי יָבִישׁ גִּלְעָד ה
 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בָּרֻכִים אַתֶּם לַיהוָה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַחֲסֵד
 הַזֶּה עִם־אֲדֹנֵיכֶם עִם־שָׁאוּל וַתִּקְבְּרוּ אֹתוֹ: וְעַתָּה יַעֲשֵׂ־ 6
 יְהוָה עִמָּכֶם חֲסֵד וְאֱמֶת וְגַם אֲנֹכִי אַעֲשֶׂה אִתְּכֶם הַטּוֹבָה
 הַזֹּאת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַדָּבָר הַזֶּה: וְעַתָּה תַחְזַקְנָה יְדֵיכֶם 7
 וְהִיוּ לְבְנֵי־חַיִל בִּרְמַת אֲדֹנֵיכֶם שָׁאוּל וְגַם אֹתִי מִשְׁחֹו
 בֵּית־יְהוּדָה לְמֶלֶךְ עֲלֵיהֶם: וְאַבְנֵר בְּדָגֵר שַׂר־צָבָא 8
 אֲשֶׁר לְשָׁאוּל לָקַח אֶת־אִישׁ־בִּשְׁתׁ בְּדָשָׁאוּל וַיַּעֲבְדֵהוּ
 מִחַנָּנִים: וַיִּמְלֹכֵהוּ אֶל־יְהוּדָה וְאֶל־הַשֹּׁרֵי וְאֶל־יְזוּרְעָאֵל 9
 וְעַל־אֲפֵרַיִם וְעַל־בִּנְיָמִן וְעַל־יִשְׂרָאֵל כָּל־ 10
 אַרְבָּעִים שָׁנָה אִישׁ־בִּשְׁתׁ בְּדָשָׁאוּל בְּמָלְכוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל
 וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מֶלֶךְ אַךְ בֵּית יְהוּדָה הָיוּ אַחֲרֵי דָוִד: וַהֲיִי 11
 מִסֵּפֶר הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה דָוִד מֶלֶךְ בְּחֲבֵרוֹן עַל־בֵּית
 יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים וּשְׁשֵׁה חֳדָשִׁים: וַיֵּצֵא אַבְנֵר 12
 בְּדָגֵר וְעַבְדֵי אִישׁ־בִּשְׁתׁ בְּדָשָׁאוּל מִמַּחְנָיִם גְּבַעוֹנָה:

וַיֹּאב

- אָנמליידען אין פּורפּור, מיט פּראַכטיגע ציערונגען, ער, וואָס ער פּלעגט
 אייף פּוטצען מיט גאַלדענע ציערונגען אויף אייערע קליידער.
 25 אָך ! ווי זיינען געפּאַלען די העלדען אין קריעג ! יהונתן ! ווי ליענסטו
 אויף דינע הויכע בערג ערשלאָגען ?
 26 עס טהוט מיר זעהר לייד אום דייך, מיין ברודער יהונתן ! דו ביזט מיר
 זעהר ליעבליך געווען, וואונדערבאר שטאַרק איז געווען ביי מיר דיין
 ליעבע, מעהר ווי די ליעבע פון פרויען (צו זייערע קינדער).
 27 אָך ! ווי זיינען געפּאַלען די העלדען, און פּערלאָרען זיינען די קריעגס-
 וואַפּען.

קאַפיטעל ב

- 1 און עס איז געווען נאָכדעם. און דוד האָט געפּרעגט ביי גאָט, אַזוי : זאָל
 איך אַרױפּגעהען אין איינע פון די שטערט יהודה ? און גאָט האָט צו
 איהם געזאָגט : געה אַרױף. און דוד האָט געזאָגט : אַוואו זאָל איך
 אַרױפּגעהען ? און ער (גאָט) האָט געזאָגט : נאָך חברון.
 2 און דוד איז דאָרט אַרױפּגעגאַנגען, און אויך זיינע צוויי ווייבער, אַחינעם
 פון יזרעאל, און אַביגיל די (געוועזענע) ווייב פון נבל אױם כּרמל.
 3 און זיינע מענער וואָס זיינען מיט איהם געווען האָט דוד (אויך) אַרױפּ-
 געבראַכט, יעדערען מיט זיין הױזגעזינד, און זיי האָבען זיך בעזעצט איז
 די שטערט פון חברון.
 4 און די מענער פון יהודה זיינען געקומען, און זיי האָבען דאָרטען געזאַלֶבֶט
 דוד'ן פאַר אַ קעניג איבער דעם הױז יהודה, און מען האָט דוד'ן געזאָגט
 אַזוי : דאָס די מענער פון יבש גלעד זיינען דאָס די יעניגע וועלכע האָ-
 בען בעגראָבען שאול'ן.
 5 און דוד האָט געשיקט שלוחים צו די מענער פון יבש גלעד, און ער האָט
 צו זיי געזאָגט : געבענשט זאָלט איהר זיין צו גאָט, ווייל איהר האָט געד
 טהאָן דיעזען חסד מיט אייער הערר, מיט שאול, און איהר האָט איהם
 בעגראָבען.
 6 און יעצט, זאָל גאָט אויך מיט אייך טהאָן חסד און אמת, און אויך איך
 וועל מיט אייך (גוטס טהאָן) פאַר די דאָזיגע גוטע זאַך, ווייל איהר האָט
 די דאָזיגע גוטע זאַך געטהאָן.
 7 און יעצט לאָזען אייערע הענד געשטאַרקט זיין, (זייט מוטהיג), און זייט
 שטאַרקע העלדען, דען אייער הערר שאול איז (דאָך שוין) טױדט ; און
 אויך (זאָג איך אייך אָן) אַז דאָס הױז פון יהודה האָט מיך געזאַלֶבֶט אַלס
 קעניג איבער זיין.
 8 און אבנר דער זוהן פון נר דער אָנפיהרער פון שאול'ס אַרמיע האָט געד
 נומען איש בשת, שאול'ס זוהן און ער האָט איהם געבראַכט נאָך מחנים.
 9 און ער האָט איהם געמאַכט פאַר אַ קעניג איבער גלעד, און איבער דעם
 שבט אשר (אשר), און איבער יזרעאל, און איבער אפרים, און איבער
 בנימין, און איבער גאַנץ ישראל.
 10 איש בשת דער זוהן פון שאול איז אַלט געווען פּערציג יאָהר, ווען ער איז
 געוואָרען קעניג איבער ישראל, און צוויי יאָהר האָט ער רעגירט, אָבער
 דאָס הױז פון יהודה האָט געהאַלטען מיט דוד.
 11 און די צאָהל פון די טעג וואָס דוד איז געווען אַ קיניג איבער דעם הױז פון
 יהודה אין חברון, איז געווען זיעבען יאָהר און יעקס חדשים.
 12 און איינמאָל איז אַרױסגעגאַנגען אבנר דער זוהן פון נר, און די קנעכט פון
 איש בשת, דער זוהן פון שאול, פון מחנים נאָך גבעון.

13 וַיֹּאבֵב בְּדַעְרוֹתָהּ וַעֲבָדֵי דָוִד יֵצְאוּ וַיִּפְגְּשׂוּם עַל־בֵּרְכַת
 גִּבְעוֹן יַחְדָּו וַיִּשְׁבְּנוּ אֵלֶּה עַל־הַבֵּרְכָה מִזֶּה וְאֵלֶּה עַל־
 14 הַבֵּרְכָה מִזֶּה׃ וַיֹּאמֶר אֲבִנֵר אֶל־יֹאבֵב יְקוּמוּ נָא הַנְּעָרִים
 15 וַיִּשְׁחֲקוּ לִפְנֵינוּ וַיֹּאמֶר יֹאבֵב יְקוּמוּ׃ וַיִּקְמוּ וַיַּעֲבְדוּ
 בַּמִּסְפָּר שְׁנַיִם עָשָׂר לְבַנְיָמִן וְלֹא־יִשְׁבַּשְׁתׁ בְּדָשָׁאוּל
 16 וּשְׁנַיִם עָשָׂר מֵעֲבָדֵי דָוִד׃ וַיִּחְזְקוּ אִישׁ בְּרֹאשׁ רֵעֵהוּ
 וַתְּרַבּוּ בְּצַד רֵעֵהוּ וַיִּפְּלוּ יַחְדָּו וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא
 17 חֶלְקַת הַצָּרִים אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן׃ וַתְּהִי הַמַּלְחָמָה קָשָׁה עַד
 מְאֹד בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּגְּנֹף אֲבִנֵר וְאֲנָשָׁי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי עֲבָדֵי
 18 דָוִד׃ וַיְהִי שֵׁם שְׁלֹשָׁה בְנֵי צְרוּיָהּ יֹאבֵב וְאֲבִישׁי וַעֲשָׂהאֵל
 19 וַעֲשָׂהאֵל קָל בְּרַגְלָיו כַּאֲתֵד הַצְּבָיִם אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה׃ וַיִּרְדֹּף
 עֲשָׂהאֵל אַחֲרֵי אֲבִנֵר וְלֹא־נָטָה לְלָכֶת עַל־בְּנֵימִן וְעַל־
 20 הַשְּׂמָאל מֵאַחֲרֵי אֲבִנֵר׃ וַיִּפֹּן אֲבִנֵר אַחֲרָיו וַיֹּאמֶר הֲאֵתָה
 21 זֶה עֲשָׂהאֵל וַיֹּאמֶר אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֲבִנֵר נָטָה לָךְ
 עַל־יְמִינֶךָ אוֹ עַל־שְׂמְאלֶךָ וְאַחֲזוּ לָךְ אֶחָד מִהַנְּעָרִים וְקִחְדוּ
 22 לָךְ אֶת־חֶלְצֹתָי וְלֹא־אָבִה עֲשָׂהאֵל לְסוּר מֵאַחֲרָיו׃ וַיִּסָּפֵף
 עוֹד אֲבִנֵר לֵאמֹר אֵל־עֲשָׂהאֵל סוּר לָךְ מֵאַחֲרֵי לְמַדָּה
 23 אֲכַבֶּה אֶרְצָה וְאִיךָ אֲשָׂא פָנַי אֶל־יֹאבֵב אֶחָד׃ וַיִּמָּאֵן
 לְסוּר וַיִּבְדּוּ אֲבִנֵר בְּאַחֲרֵי הַחַיִּית אֶל־הַחֲמִשׁ וַתַּעֲצֵב
 הַחַיִּית מֵאַחֲרָיו וַיִּפֹּל שָׁם וַיָּמָת תַּחְתָּיו וַיְהִי כַּל־הַבָּא אֶל־
 24 הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָפַל שָׁם עֲשָׂהאֵל וַיָּמָת וַיַּעֲמִדוּ׃ וַיִּרְדֹּפוּ
 יֹאבֵב וְאֲבִישׁי אַחֲרֵי אֲבִנֵר וְהַשֶּׁשֶׁשׁ בָּאָה וְהַמָּה בָּאוּ
 עַד־גִּבְעַת אֲמָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי־גֵית דָּרָךְ מִדְּבַר גִּבְעוֹן׃
 25 וַיִּתְקַבְּצוּ בְנֵי־בַנְיָמִן אַחֲרֵי אֲבִנֵר וַיְהִיו לְאַגְבֵּה אֶחָת
 26 וַיַּעֲמִדוּ עַל־רֹאשׁ גִּבְעָה אֶחָת׃ וַיִּקְרָא אֲבִנֵר אֶל־יֹאבֵב
 וַיֹּאמֶר הֲלֹנְעָה תֹאכַל חֶרֶב הֲלֹא יִדְעָתָה כִּי־מָרְדָּה
 תְּהִיָּה בְּאַחֲרוֹנָה וְעַד־מָתִי לֹא־תֹאמֶר לְעַם לְשׁוֹב מֵאַחֲרֵי

אֲחֵיהֶם

- 13 און יואב דער זון פון צרויה, און די קנעכט פון דוד זיינען (אויך) ארויס געגאנגען, און זיי האבען זיך בעגעגענט ביין טייך פון גבעון צוזאמען, און זיי האבען זיך געעצט, דיעזע, ביי דעם טייך פון איין זייט, און די אנדערע ביי דעם טייך פון דער אנדער זייט.
- 14 און אבנר האט געזאגט צו יואב : לאזען דאך די יונגע לייט אויפשטעהן און זאלען זיי זיך שפיעלען (ראנגלען) פאר אונז, און יואב האט געזאגט : לאזען זיי אויפשטעהן.
- 15 און זיי זיינען אויפגעשטאנען און אריבערגעגאנגען נאך א צאהל נאך ; צוועלף פון בנימין און וואס געהערען צו איש בשת דעם זון פון שאול, און צוועלף פון די קנעכט פון דוד.
- 16 און זיי האבען איטליכער אָנגענומען אַן דעם קאָפּ פון דעם אנדערען, און זיין שווערד האט יעדער אריינגעשטאָכען אין די זייט פון דעם אנדערען, בען חלקת הצרים (די פעלד פון שווערדען) וואָס איז אין גבעון].
- 17 און די מלחמה איז זעהר שטארק געוואָרען אין יענעם טאָג, און אבנר און די מענער פון ישראל זיינען געשלאָגען געוואָרען פאר די קנעכט פון דוד.
- 18 און דאָרטען זיינען געווען די דריי זיהן פון צרויה ; יואב און אבישי, און עשהאל. און עשהאל איז געווען לייכט אויף זיינע פיס, ווי איינער פון די הירשען אויף דעם פעלד.
- 19 און עשהאל האט נאָכגעיאָגט אבנר, און ער האט זיך ניט אָבגעקעהרט פון הינטער אבנר, אַוועקצוגעהען צו דער רעכטער (זייט) אָדער צו דער לינקער זייט.
- 20 און אבנר האט זיך אומגעקעהרט און ער האט געזאָגט : ביזטו עם עשהאל ? און ער האט געזאָגט : איך בין עם.
- 21 און אבנר האט צו איהם געזאָגט : קעהר זיך אָפּ, צו דיין רעכטער זייט, אָדער צו דיין לינקער זייט, און נעהם אָן איינעם פון די יונגען, און נעהם דיר זיינע געוועהר. אָבער עשהאל האט ניט געוואָלט אָפּקעהרען פון איהם.
- 22 און אבנר האט נאָך אַ מאָל געזאָגט צו עשהאל : קעהר זיך אָפּ פון מיר, וואָרום זאל איך דיך שלאָגען צו דער ערד, און ווי וועל איך (קענען) מיין געזיכט אויפהויבען צו יואב, דיין ברודער ?
- 23 אָבער ער האט ניט געוואָלט אָפּקעהרען, און אבנר האט איהם געשלאָגען מיט דעם שטיל פון שפיו אין פינפטען ריפ, און דער שפיו איז ארויס געגאנגען דורך זיין אונטערלייב, און ער איז דאָרטען געפאלען און ער איז געשטאָרבען. און עם איז געשעהען אז איטליכער וואָס איז געקומען צו דעם אָרט וואו דאָרט געפאלען און איז געשטאָרבען, האט מען זיך אָפּגעשטעלט.
- 24 און יואב און אבישי האבען נאָכגעיאָגט נאָך אבנר, און די זונן איז אונטער געגאנגען, און זיי זיינען געקומען ביז גבעת אמה, וואָס איז פאר גיה, אויף דעם וועג נאָך דעם מדבר פון גבעון.
- 25 און די קינדער פון בנימין האבען זיך פּערוואַמעלט הינטער אבנר, און זיי זיינען געוואָרען איין קאָמפּאָניע, און זיי האבען זיך געשטעלט אויף אַ שפיטץ פון איין היגעל (בארג).
- 26 און אבנר האט גערופען צו יואב און האט געזאָגט : צו דען אויף אייביג וועט פּעראַרבען דאָס שווערד ? ווייכטו דען ניט אז עם וועט צולעצט ביטער זיין ? און ביז ווי לאַנג נאָך וועסטו ניט זאָגען צו דעם פּאָלק דאָס זיי זאלען זיך צוריקציהען פון (נאָכיאָגען) זייערע ברודער ?

- 27 אַחֲרֵיהֶם: וַיֹּאמֶר יוֹאָב חַי הָאֱלֹהִים כִּי לֹא דִבַּרְתָּ כִּי
 28 אֶזְמַר מִהַבְּקָר נִעְלָה הָעַם אִישׁ מֵאַחֲרֵי אָחִיו: וַיִּתְקַע יוֹאָב
 בְּשׂוֹפָר וַיַּעֲמֵדוּ כָּל־הָעָם וְלֹא־יָרְדּוּ עוֹד אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל
 29 וְלֹא־יָסֹפּוּ עוֹד לְהִלָּחֵם: וַאֲבִנֵּר וְאֲנָשִׁיו הָלְכוּ בְּעֶרְבָה
 כָּל הַלַּיְלָה כִּי הָיָא וַיַּעֲבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיֵּלְכוּ כָּל־הַבְּתָרוֹן
 לְיָבֹאוּ מַחֲנֵים: וַיּוֹאֵב שָׁב מֵאַחֲרֵי אֲבִנֵּר וַיִּקְבֹּץ אֶת־ל
 כָּל־הָעָם וַיִּפְקְדוּ מֵעֲבָדֵי דָוִד תְּשֻׁעָה־עָשֵׂר אִישׁ וְעֵשָׂה־אֵל:
 וְעֲבָדֵי דָוִד הַכּוֹ מִבְּנֵימִן וּבְאֲנָשֵׁי אֲבִנֵּר שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְשֵׁשִׁים
 31 אִישׁ מֵתוֹ: וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵשָׂה־אֵל וַיִּקְבְּרוּהָ בְּקִבְרֵי אָבִיו
 32 אֲשֶׁר בֵּית לָחַם וַיֵּלְכוּ כָּל־הַלַּיְלָה יוֹאָב וְאֲנָשָׁיו וַיֵּאָר
 לָחַם בַּחֲבֵרוֹן:

נ

CAP. III. ג

- וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה אַרְבֵּה בֵּין בֵּית שָׂאִיל וּבֵין בֵּית דָּוִד *
 וְדָוִד הִלָּךְ וַחֹזֶק וּבֵית שָׂאִיל הִלְכִים וְדָלִים: וַיִּלְדוּ
 2 לְדָוִד בָּנִים בַּחֲבֵרוֹן וַיְהִי בְּכוֹרוֹ אֲמִנוֹן לְאֲחִיוֹנֵעַם הַיִּזְרְעֵאלִית:
 וּמִשְׁנֵהוּ כָּלָב לְאֲבִיגַיִל אִשְׁתׁ נָבָל הַכַּרְמֶלִי וְהַשְּׁלִשִׁי
 3 אֲבִשְׁלֹם בְּדַמְעָה בַת־תַּלְמִי מֶלֶךְ גִּשּׁוּר: וְהַרְבִּיעִי
 4 אֲדִנְיָה בַת־חַנִּיָּה וְהַחֲמִישִׁי שַׁפְטָה בַת־אֲבִיטָל: וְהַשְּׁשִׁי
 5 יִתְרֵעַם לַעֲגֵלָה אִשְׁתׁ דָּוִד אֵלֶּה יִלְדוּ לְדָוִד בַּחֲבֵרוֹן:
 6 וַיְהִי בַּהֲיוֹת הַמִּלְחָמָה בֵּין בֵּית שָׂאִיל וּבֵין בֵּית דָּוִד
 7 וַאֲבִנֵּר הָיָה מִתְחַזֵּק בְּבֵית שָׂאִיל: וְלִשְׂאִיל פִּלְגֶשֶׁת וּשְׁמָה
 רַעְפָּה בַת־אִיָּה וַיֹּאמֶר אֶל־אֲבִנֵּר מִדְּוַע בָּאתָ אֶל־
 8 פִּלְגֶשֶׁת אֲבִי: וַיַּחַר לְאֲבִנֵּר מְאֹד עַל־דִּבְרֵי אִשְׁתִּי
 וַיֹּאמֶר הֲרֵאשׁ כָּלֵב אֲנִכִּי אֲשֶׁר לַיהוָה הַיּוֹם אֲעֹשֶׂה
 חֶסֶד עִם־בֵּית ׀ שָׂאִיל אֲבִיךָ אֶל־אָחִיו וְאֶל־מִרְעָהוּ וְלֹא
 9 הַמְצִיתָךְ בְּיַד דָּוִד וַתִּפְקֹד עָלַי עֵינַי הַאֲשֶׁה הַיּוֹם: כֹּה־
 יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאֲבִנֵּר וְכֵה יִסֹּף לִּי כִּי כֹאֲשֶׁר נִשְׁבַּע
 יְהוָה

- 27 און יואב האָט געזאָגט : אזוי ווי גאָט לעבט, ווען דו וואָלסט עס ניט גערעדט (זיך צו ראַנגלען) אזוי וואָלט שוין פון דער פרייה אָן, דאָס פּאָלק זיך פּאַנאָדער גענאַנגען איינער פון דעם אנדערען,
- 28 און יואב האָט געבלאָזען מיט דעם שופר, און דאָס גאַנצע פּאָלק האָט זיך אָפּגעשטעלט, און זיי האָבען ניט מעהר נאָכגעיאָגט נאָך ישראל, און זיי האָבען ניט געשטריטען מעהר.
- 29 און אַבנר און זיינע מענער זיינען געגאַנגען אין דער וויסטע יענע גאַנצע נאַכט, און זיי זיינען אריבערגעגאַנגען דעם ירדן, און זיינען דורכגעגאַנגען דעם גאַנצען טהאַל, און זיי זיינען געקומען נאָך מחנים.
- 30 און יואב האָט צוריקגעקעהרט פון (נאָכצויאָגען) אַבנר, און ער האָט איינ־געזאַמעלט דאָס גאַנצע פּאָלק, און עס האָט געפעהלט פון דוד'ס קנעכט ניינצען מאָן, און עשהאַל.
- 31 און די קנעכט פון דוד האָבען געשלאָגען פון בנימין און פון די מענער פון אַבנר. דריי הונדערט און זעכציג מאָן זיינען געבליעבען טויט.
- 32 און זיי האָבען אוועקגעטראָגען עשהאַל, און זיי האָבען איהם בעגראָבען אין דעם קבר פון זיין פּאָטער וואָס איז אין בית לחם, און יואב און זיינע מענער זיינען געגאַנגען די גאַנצע נאַכט, און עס איז ליכטיג געוואָרען פאַר זיי, (ווען זיי זיינען אָנגעקומען) אין חברון.

קאַפיטעל ג

- 1 און עס איז געווען אַ לאַנגער שטרייט צווישען דעם הויז פון שאול, און צווישען דעם הויז פון דוד, אָבער דוד איז אַלץ שטאַרקער און שטאַרקער געוואָרען, און דאָס הויז פון שאול איז אַלץ שוואַכער און שוואַכער גע־וואָרען.
- 2 און עס זיינען געבאַרען געוואָרען צו דוד זיהן אין חברון ; זיין ערסט־געבאָרענער איז געווען אַמנון, פון אַחינעם פון יזרעאַל.
- 3 און זיין צווייטער איז געווען כלאב, פון אַביגיל, דאָס ווייב פון נבל פון ברמל, און דער דריטער איז געווען אַבשלום דער זוהן פון מעכה, די טאָכט־טער פון תלמי דעם קעניג פֿון גשור.
- 4 און דער פיערטער אַדניה דער זוהן פון חגית, און דער פינפטער שפטיה דער זוהן פון אַביטל.
- 5 און דער זעקסטער יתרעם פון עגלה דאָס ווייב פון דוד, דיזעזע זיינען גע־באַרען געוואָרען צו דוד אין חברון.
- 6 און עס איז געשעהען, דאָס ווי לאַנג עס איז געווען קריגע צווישען דאָס הויז פון שאול, און צווישען דעם הויז פון דוד, האָט אַבנר פעסט געהאַל־טען אָן די הויז פון שאול.
- 7 און שאול האָט געהאַט אַ קעבס־ווייב, און זי האָט געהייסען רצפה, די טאָכטער פון איה, און ער (איש בשת) האָט געזאָגט צו אַבנר : וואָרום ביזטו געקומען צו מיין פּאָטער'ס קעבס־ווייב ?
- 8 און אַבנר האָט זיך זעהר געערגערט וועגען די רייד פון איש בשת, און ער האָט געזאָגט : בין איך דען אַ עלטסטער איבער הינט פון יהודה ? (זעה) היינט טהו איך גנאָדע מיט דעם הויז פון דיין פּאָטער שאול, צו זיינע ברידער און צו זיינע פריינד, און איך האָב דיך ניט איבערגעגעבען אין די האַנד פון דוד, און דו דערמאָהנסט מיר היינט די זינד וועגען דעם ווייב ?
- 9 אזוי זאָל גאָט טאָהן צו אַבנר, און נאָך אזוי פיעל מעהר, — דאָס אזוי ווי גאָט האָט געשוואָרען צו דוד, אזוי וועל איך עס טהאָן צו איהם :

י והנה לדוד ביהן אעשה־לו: להעביר הממלכה מבית
 שאול ולהקים את־בסא דוד על־ישראל ועל־יהודה
 11 מִן־וְעַד־בָּאָר שֶׁבַע: וְלֹא־יָכַל עוֹד לְהַשִּׁיב אֶת־אֲבִנֵי
 12 דָּבָר מִיְרֵאתוֹ אֹתוֹ: וַיִּשְׁלַח אֲבִנָּה מִלְּאֲכִים אֶל־
 דָּוִד תַּחֲתָיו לֵאמֹר לְמִי־אָרֶץ לֵאמֹר בְּרִיתְךָ אִתִּי
 13 וְהִנֵּה יָדִי עִמָּךְ לְהִסָּב אֵלֶיךָ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר טוֹב
 אֵלַי אֲבִרַת אִתְּךָ בְּרִית אֶךְ דָּבָר אֶחָד אֲנֹכִי שָׂאל מֵאִתְּךָ
 לֵאמֹר לֹא־תִרְאֶה אֶת־פְּנֵי כִי אִם־לִפְנֵי הַכִּיָּאֵךְ אֶת־מִכָּל
 14 בַת־שָׂאֵל כְּבוֹיָךְ לִרְאוֹת אֶת־פְּנֵי: וַיִּשְׁלַח דָּוִד
 מִלְּאֲכִים אֶל־אִישׁ־בִּשֵׁת בְּדֹשָׁאֵל לֵאמֹר תִּנְּה אֶת־אִשְׁתִּי
 אֶת־מִיכָל אִשָּׁה אֲרֻשְׁתִּי לִי בַמָּנָחָה עֲרֻלוֹת פְּלִשְׁתִּים:
 טו וַיִּשְׁלַח אִישׁ בִּשֵׁת וַיִּקְחָהּ מֵעַם אִישׁ מֵעַם פְּלִשְׁתִּיאל בֶּן־
 16 לֹוֶשׁ: וַיֵּלֶךְ אִתָּהּ אִשָּׁה הַלֵּוִי וּבָכָה אַחֲרָיָה עַד־בַּחֲרִים
 17 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲבִנֵי לָךְ שׁוֹב וַיֵּשֶׁב: וּדְבַר־אֲבִנֵי
 הָיָה עִסְזֻקָנִי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר גַּם־תִּמּוֹל גַּם־שִׁלְשָׁם הַיְיִתָּם
 18 מִבְּקָשִׁים אֶת־דָּוִד לְמַלְךְ עֲלֵיכֶם: וְעַתָּה עֲשׂוּ כִי יִהְיֶה
 אָמַר אֶל־דָּוִד לֵאמֹר בֵּן־וְדָוִד עֲבָדִי הוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי
 19 יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וּמִיַּד כָּל־אִיבֹהֶם: וַיְדַבֵּר גַּם־
 אֲבִנֵי בְּאוֹנֵי בְּנֵימָן וַיֵּלֶךְ גַּם־אֲבִנֵי לְדָבָר בְּאוֹנֵי דָוִד
 בַּחֲבֹרֹן אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־טוֹב בְּעֵינֵי יִשְׂרָאֵל וּבְעֵינֵי כָּל־
 כ בֵּית בְּנֵימָן: וַיָּבֹא אֲבִנֵי אֶל־דָּוִד חֲבֹרֹן וְאִתּוֹ עֲשָׂרִים
 אֲנָשִׁים וַיַּעַשׂ דָּוִד לְאֲבִנֵי וּלְאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ מִשְׁתָּה:
 21 וַיֹּאמֶר אֲבִנֵי אֶל־דָּוִד אֲקוּמָה וְאֶלְכָה וְאֶקְבָּצָה אֶל־
 אֲדֹנֵי הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְכַרְתּוּ אִתְּךָ בְּרִית וּמִלְכַתָּה
 בְּכָל־אֲשֶׁר־תֹּאמַר נַפְשֶׁךָ וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־אֲבִנֵי וַיֵּלֶךְ
 22 בְּשָׁלוֹם: וְהִנֵּה עֲבָדֵי דָוִד וַיֹּאבֵב בָּא מִחֲבֹרֹן וְשָׁלַל רַב
 עַמָּם הַבָּיְאוּ וְאֲבִנֵי אֵינָנו עִם־דָּוִד בַּחֲבֹרֹן כִּי שָׁלְחוּ

וילך

- 10 אוועקצונעהמען דאָס קיניגרייך פון דעם הויז פון שאול, און אויפצושטען לען דעם טהראָן פון דוד איבער ישראל און איבער יהודה, פון דן ביז נאָך באַר שבע.
- 11 און ער האָט ניט געקענט ענטפערען מעהר אַבנר'ן אַ וואָרט, ווייל ער האָט פאַר איהם מוראָ געהאַט.
- 12 און אַבנר האָט געשיקט צו דוד שלוחים אין געהיים און האָט איהם געלאָזט זאָגען : צו וועמען געהערט דאָס לאַנד ? דאָס מיינט, שליעס אַ בונד מיט מיר, און זעה, מיין האַנד וועט מיט דיר זיין אום צוריקצוקעהרען צו דיר גאַנץ ישראל.
- 13 און ער (דוד) האָט געזאָגט : גוט, איך וועל מיט דיר שליעסען אַ בונד, נאָר איין זאָך בעט איך פון דיר, נעמליך, אַז דו זאָלסט ניט זעהען מיין אַנגעזיכט, אויסער ווען דו ברענגסט פריהער מיכל די טאָכטער פון שאול, ווען דו קומסט צו זעהען מיין אַנגעזיכט.
- 14 און דוד האָט געשיקט שלוחים צו איש בשת, דעם זוהן פון שאול, און האָט געלאָזט זאָגען : גיעב מיר מיין ווייב מיכל, וועלכע איך האָב פערלאָבט דורך הונדערט פאָרהויטען פון די פלשתים.
- 15 און איש בשת האָט געשיקט, און ער האָט זי אוועקגענומען פון דעם מאָן, פון פלטיאל, זוהן פון ליש.
- 16 און איהר מאָן איז מיט איהר געגאַנגען, געגאַנגען הינטער איהר און גע- וויינט, ביז נאָך בחרים, און אַבנר האָט צו איהם געזאָגט : געה, קעהר צוריק, און ער האָט זיך צוריקגעקעהרט.
- 17 און דאָס וואָרט פון אַבנר איז געווען מיט די עלטסטע פון ישראל, אזוי : שוין נעכטען און עהערנעכטען האָט איהר באַגעהרט דאָס דוד זאָל זיין איבער אייך אַ קעניג.
- 18 און יעצט טהוט עס, דען גאָט האָט געזאָגט וועגען דוד, אזוי : דורך מיין קנעכט דוד וועל איך העלפען מיין פאָלק ישראל אויס דער האַנד פון די פלשתים, און אויס דער האַנד פון אַלע זייערע פיינד.
- 19 און אַבנר האָט אויך גערעדט פאַר די אויערען (אין געהיים) פון בנימין, און אַבנר איז אויך געגאַנגען צו ריידען אין די אויערען פון דוד אין חברון, דאָס אלעס וואָס איז געפעהלען אין די אויגען פון ישראל און אין די אויגען פון דעם גאַנצען הויז פון בנימין.
- 20 און אַבנר איז געקומען צו דוד נאָך חברון, און מיט איהם צוואַנציג מאָן, און דוד האָט געמאַכט פאַר אַבנר און פאַר די מענער וואָס זיינען מיט איהם געווען אַ מאָלהצייט.
- 21 און אַבנר האָט געזאָגט צו דוד : איך וועל אויפשמעהען און איך וועל געהען, און איך וועל פערזאַמלען צו מיין העררן, דעם קעניג, גאַנץ ישראל, אַז זיי זאָלען מיט דיר שליעסען אַ בונד, און דו וועסט רעגירען וואו דיין זעעל וועט נאָר געלויבטען. און דוד האָט אוועקגעשיקט אַבנר, און ער איז געגאַנגען אין פריעדען.
- 22 און זעה, די קנעכט פון דוד און יואָב זיינען געקומען פון שטרייט, און זיי האָבען מיט זיך געבראַכט פיעל זאַק רויב ; און אַבנר איז ניט געווען מיט דוד אין חברון, דען ער האָט איהם אוועקגעשיקט און ער איז געגאַנגען אין פריעדען.

- 23 וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם: וַיֹּאבֵב וּכְלֵי־הַצָּבָא אֲשֶׁר־אִתּוֹ בָּאוּ וַיִּגְדּוּ
 לַיּוֹאֵב לֵאמֹר בָּא־אֲבִנֵר בְּדֶגֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַחְהוּ וַיֵּלֶךְ
 24 בְּשָׁלוֹם: וַיָּבֵא יוֹאֵב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר מַה עָשִׂיתָה הַיּוֹד
 בָּא אֲבִנֵר אֵלַיךְ לְמַה־זֶּה שְׁלַחְתּוֹ וַיֵּלֶךְ הַלֹּדֶג: וַיִּדְעַת אֶת־כֹּה־
 אֲבִנֵר בְּדֶגֶר כִּי לִפְתָּחַךְ בָּא וְלִדְעַת אֶת־מוֹצְאֵךְ וְאֶת־
 26 מִכְּיָאֵךְ וְלִדְעַת אֶת כָּל־אֲשֶׁר אִתָּה עֲשֵׂה: וַיֵּצֵא יוֹאֵב
 מֵעַם דָּוִד וַיִּשְׁלַח מִלְּאֲכִים אַחֲרָי אֲבִנֵר וַיִּשְׁבּוּ אֹתוֹ מִכּוֹר
 27 הַסַּרְהָ וְדוֹד לֹא יָדַע: וַיָּשֶׁב אֲבִנֵר חֲבֵרוֹן וַיִּשְׁהוּ יוֹאֵב
 אֶל־תְּוֹךְ הַשָּׁעַר לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּשָׁלִי וַיִּכְהוּ שֵׁם הַחֹמֶשׁ וַיִּמַּח
 28 בָּדָם עֲשֵׂה־אֵל אָחִיו: וַיִּשְׁמַע דָּוִד מֵאַחֲרָי כֵּן וַיֹּאמֶר נָלִי
 אֲנֹכִי וּמִמְלַכְתִּי מֵעַם יְהוָה עַד־עוֹלָם מִדָּמִי אֲבִנֵר בְּדֶגֶר:
 29 יְחַלּוּ עַל־רֵאשִׁי יוֹאֵב וְאֵל כָּל־בֵּית אָבִיו וְאֶל־יֹפְרָת
 מִבֵּית יוֹאֵב זָב וּמִצְרַע וּמַחֲנִיק בַּפֶּלֶךְ וּנְפֹל בַּחֲרֹב וַחֲסֹר־
 30 לָחֶם: וַיּוֹאֵב וְאֲבִישׁי אָחִיו הֲרִגוּ לְאֲבִנֵר עַל אֲשֶׁר הָמִית ל
 31 אֶת־עֲשֵׂה־אֵל אָחִיוֹתָם בְּגִבְעוֹן בַּמִּלְחָמָה: וַיֹּאמֶר דָּוִד
 אֶל־יוֹאֵב וְאֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ קְרַעוּ בְּגָדֵיכֶם וַחֲגִרּוּ
 שָׁקִים וּסְפְרוּ לִפְנֵי אֲבִנֵר וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד הִלֵּךְ אַחֲרָי הַמִּטְּהָ:
 32 וַיִּקְבְּרוּ אֶת־אֲבִנֵר בַּחֲבֵרוֹן וַיִּשָּׂא הַמֶּלֶךְ אֶת־קוּלוֹ וַיִּבֶךְ
 33 אֶל־קִבְרֵי אֲבִנֵר וַיִּכְפּוּ כָל־הָעָם: וַיִּקְגַן הַמֶּלֶךְ אֶל־
 34 אֲבִנֵר וַיֹּאמֶר הַכְּמוֹת נָבַל יָמוֹת אֲבִנֵר: יָדַךְ לֹא־אֶסְרוֹת
 וְהִגְלִיךְ לֹא־לִנְחָשִׁתִּים הִגִּישׁוּ בְּנִפּוֹל לִפְנֵי בְּנֵי־עוֹלָה נִפְלֹת
 35 וַיִּסְפּוּ כָל־הָעָם לִבְכוֹת עָלָיו: וַיָּבֵא כָל־הָעָם לְהַבְּרֹת לֵה
 אֶת־דָּוִד לָחֶם בַּעֲדֵי הַיּוֹם וַיִּשְׁבַּע דָּוִד לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה־
 לִי אֱלֹהִים וְכֹה יִסֹּף כִּי אֶסְדֹּלֶנִי בּוֹאֵי־הַשָּׁמֶשׁ אֲטַעֶסֶר
 36 לָחֶם אוֹ כָל־מְאוֹמָה: וְכָל־הָעָם הִכִּירוּ וַיִּיטֹב בְּעֵינֵיהֶם
 37 כָּבֵל אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ בְּעֵינֵי כָל־הָעָם טוֹב: וַיִּדְעוּ
 כָּל־הָעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא כִּי לֹא הָיְתָה מִהַמֶּלֶךְ
 לְהַמִּית

- 23 און ווען יואָב און דאָס גאַנצע אַרמעע וואָס איז מיט איהם געווען זיינען אָנגעקומען, האָט מען אָנגעזאָגט יואָב'ן, אזוי : אַבנר דער זון פון נר איז געקומען צו דעם קעניג, און ער האָט איהם אַוועקגעשיקט, און ער איז אַוועקגעגאַנגען אין פּריעדען.
- 24 און יואָב איז געקומען צו דעם קעניג און ער האָט געזאָגט : וואָס האָסטו געטראָגן ? זעה, אַבנר איז צו דיר געקומען, ווארום האָסטו איהם אַוועקגעשיקט, און ער איז זיך אַוועקגעגאַנגען ?
- 25 דו קענסט אַבנר דעם זון פון נר, דען אום דיר צו איבערריידען איז ער געקומען, און אום צו וויסען דיין אויסגאַנג און איינגאַנג, און צו וויסען אַלעס וואָס דו טהוּסט.
- 26 און יואָב איז אַרויסגעגאַנגען פון דוד און ער האָט געשיקט שלוחים נאָך אַבנר'ן, און זיי האָבען איהם צוריקגעבראַכט פון דער גרוב סרה. אַבנר דוד האָט עס ניט געוואוסט.
- 27 און אַבנר האָט זיך צוריקגעקעהרט נאָך חברון, און יואָב האָט איהם אַרייַנגעפיהרט אין דאָס טהווער, צו ריידען מיט איהם שטילעהייט, אַבער ער האָט איהם דאָרט געשלאָגען אין דער פינפטער ריפּ און ער איז געשטאָרן בען — פאַר דאָס בלוט פון עשהאל זיין ברודער.
- 28 און דוד האָט עס נאכהער געהערט, און ער האָט געזאָגט : איך בין אונטערשולדיג, און מיין קיניגרייך (אויך), פאַר גאָט אויף אייביג, וועגען דעם בלוט פון אַבנר דעם זון פון נר.
- 29 עס זאָל פאַלען אויף דעם קאָפּ פון יואָב, און אויף דעם גאַנצען הויזגעזינד פון זיין פאָטער, און עס זאָל ניט אויסגעהען פון דעם הויזגעזינד פון יואָב, און אייטער פליסיגער (זב), און און אויסזאָטציגער (מצורע), און אויך נער וואָס געהט אויף קריקען (קולעם) און דער וואָס וועט פאַלען דורך אַ שווערד, און וואָס עס וועט איהם פעהלען ברויט.
- 30 און יואָב און אַבישי זיין ברודער האָבען ערשלאָגען אַבנר, ווייל ער האָט געטויט זייער ברודער עשהאל אין גבעון אין דער מלחמה.
- 31 און דוד האָט געזאָגט צו יואָב און צו דעם גאַנצען פאָלק וואָס איז מיט איהם געווען ; צורייסט אייערע קליידער, און גארטעלט אָן טרויער זעק און טרויערט פאַר אַבנר ; און דער קעניג דוד איז נאָכגעגאַנגען הינטער די מטה.
- 32 און זיי האָבען אַבנר בערגאַבען אין חברון, און דער קעניג האָט אויפגעהויבן בען זיין שטים, און ער האָט געוויינט ביי דעם קבר פון אַבנר, און דאָס גאַנצע פאָלק האָט געוויינט.
- 33 און דער קעניג האָט געקלאָגט איבער אַבנר און ער האָט געזאָגט : האָט עס געקומט אַבנר'ן דאָס ער זאָל שטאַרבען, ווי איין אונווירדיגער שטאַרבט ?
- 34 דייער הענד זיינען ניט געבונדען געווען, און דייער פיס זיינען ניט געבראַכט געוואָרען צו קייטען, אזוי ווי איינער פאַלט פאַר ניעדערטרעכט טיגע מענשען אזוי ביזטו געפאַלען ! — און דאָס גאַנצע פאָלק האָט נאָך מעהר איבער איהם געוויינט.
- 35 און דאָס גאַנצע פאָלק איז געקומען צו געבען עסען דוד'ן שפייז, ווען עס איז נאָך געווען טאָג, אַבער דוד האָט געשוואָרען און האָט געזאָגט : אזוי זאָל מיר גאָט טהאָן און נאָך מעהר, אויב איך וועל פאַר זונאונטערגאַנג ברויט אָדער וואָס עס איז פערזוכען.
- 36 און דאָס גאַנצע פאָלק האָט דאָס דערקענט, און עס איז געפעהלען געוואָרן דען אין זייערע אויגען ; אַלעס וואָס דער קיניג האָט געטראָגן איז געווען געפעליג אין די אויגען פון דעם גאַנצען פאָלק.
- 37 און דאָס גאַנצע פאָלק און גאַנץ ישראל האָבען איינגעזעהען דעם זעלביגען

38 לְהִמִּית אֶת־אֲבִנֶךָ בְּדָגֶר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־
 עֲבָדָיו הֲלוֹא תִדְעוּ בִּי־שֵׁר וְגִדּוֹל נָפַל הַיּוֹם הַזֶּה
 39 בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְאַנְכִי רֹךְ וּמְשׁוֹחַ מֶלֶךְ וְהָאֲנָשִׁים
 הָאֵלֶּה בְּנֵי צְרוּיָה קָשִׁים מִמֶּנִּי יִשְׁלַם יְהוָה לַעֲשֵׂהָ
 הַרְעָה בְּרַעְתּוֹ׃

ד CAP. IV.

א וַיִּשְׁמַע בְּדָשָׂאִיל כִּי מֵת אֲבִנֶךָ בַּחֲבוּלֹן וַיִּרְפוּ יָדָיו וְכָל־
 2 יִשְׂרָאֵל נִבְהָלוּ׃ וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים שָׂרֵי־נְדוּדִים הָיוּ בְּדָשָׂאִיל
 שֵׁם הָאֶחָד בַּעֲנָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי רֶכֶב בֶּנִי רַמּוֹן הַבְּאֵרְתִּי
 3 מִבְּנֵי בְנֵי־מִן בִּי גַם־בְּאֵרוֹת תַּחֲשֵׁב עַל־בְּנֵימִן׃ וַיִּבְרָחוּ
 הַבְּאֵרְתִּים וַתִּימָה וַיהוֹדִשְׁשָׁם נָרִים עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
 4 וַלִּיהוֹנָתָן בְּדָשָׂאִיל בֶּן נֹכַח רַגְלָיִם בְּדָחַמֶשׁ שָׁנִים הָיָה
 בָּבֶא שְׁמַעְתָּ שְׂאִיל וַיהוֹנָתָן מִיִּזְרְעֵאל וַתִּשְׁאָהוּ אִמָּתוֹ
 וַתָּנֶם וַהֲיִי בַּחֲפוּזָה לָנוּם וַיִּפֹּל וַיִּפְסַח וּשְׁמוֹ מִפִּיבִשְׁת׃
 5 וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־רַמּוֹן הַבְּאֵרְתִּי רֶכֶב וּבַעֲנָה וַיָּבֹאוּ בַּחֹם הַיּוֹם
 אֶל־בֵּית אִישׁ בִּשְׁתֹּה וְהוּא שָׁכַב אֶת מִשְׁכַּב הַצֹּדְקִים׃
 6 וְהָיָה בָּאוּ עַד־תוֹךְ הַבַּיִת לִקְרֹתֵי הַפְּתִים וַיִּכְרוּ אֶל־הַחֲמֹשׁ
 7 וְרֶכֶב וּבַעֲנָה אַחֲזוּ נִמְלָטוּ׃ וַיָּבֹאוּ הַבַּיִת וְהוּא־שָׁכַב עַל־
 מִטָּתוֹ בַּחֲדָר מִשְׁכָּבוֹ וַיִּכְרוּ וַיִּמְתְּחוּ וַיִּסְרוּ אֶת־רֵאשׁוֹ
 8 וַיִּקְחוּ אֶת־רֵאשׁוֹ וַיֵּלְכוּ דֶרֶךְ הָעֲרֵבָה כָּל־הַלַּיְלָה׃ וַיָּבֹאוּ
 אֶת־רֵאשׁ אִישׁ־בִּשְׁתֹּה אֶל־דָּוִד הַכֶּרֶן וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
 הַזֶּה־רֵאשׁ אִישׁ־בִּשְׁתֹּה בֶּן־שְׂאִיל אִיבֹךְ אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ אֶת־
 נַפְשֵׁךָ וַיִּתֵּן יְהוָה לְאֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ נִקְמוֹת הַיּוֹם הַזֶּה מִשְׂאִיל
 9 וּמִדָּעִי׃ וַיֵּץ דָּוִד אֶת־רֶכֶב וַאֲת־בַּעֲנָה אַחֲזוּ בְּנֵי רַמּוֹן
 הַבְּאֵרְתִּי וַיֹּאמֶר לָהֶם חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־
 יָצָה׃ כִּי הַמַּגִּד לִי לֵאמֹר הַזֶּה־מֵת שְׂאִיל וְהוּא־הָיָה
 כַּמְבֹשֵׁל בְּעֵינָיו וְאֶחָזָה כִּי וְאֶהְרָגוּ בְּצַקְלָנִי אֲשֶׁר לַתִּיר־
 10 לוֹ בְּשָׂרָה׃ אֵת כָּל־אֲנָשִׁים רְשָׁעִים נָרַעוּ אֶת־אִישׁ־צְדִיק

טאָג, אז עס איז ניט פון דעם קעניג (מיט זיין וויסען) צו טוידטען אבנר דעם זוהן פון נר.

- 38 און דער קעניג האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט : געוויס זעהט איהר איין אז א פירסט און א גרויסער מאַן איז היינטיגען טאָג געפאלען אין ישראל.
- 39 איך אָבער בין נאָך שוואַך, ערשט געזאָלכט צו זיין א קעניג. און דיעזע לייטע די זיהן פון צרויה זיינען שטארקער פאַר מיר, גאָט זאָל בעזאָהלען דעם וואָס טהוט שלעכטס נאָך זיינע שלעכטיגקייט.

קאָפיטעל ד

- 1 און ווען דער זוהן פון שאול האָט געהערט אז אבנר איז געשטאָרבען אין חברון, איז ער מוטלהאָז געוואָרען (זיינע הענד זיינען שוואַך געוואָרען) און גאנץ ישראל זיינען דערשראָקען געוואָרען.
- 2 און שאול'ס זוהן האָט געהאט צוויי מענער מיליטער בעאַמטע, איינער האָט געהייסען בענה און דער צווייטער האָט געהייסען רכב, די זיהן פון רמון אויס בארות, פון די קינדער פון בנימין; דען אויך בארות ווערט גערעכענט צו בנימין.
- 3 און די בארתי'ס זיינען אַנטלאָפֿען נאָך גתים, און זיי זיינען דאָרט געבליע'ע בען וואָהנען ביז צו דעם היינטיגען טאָג.
- 4 און יהונתן דער זוהן פון שאול האָט געהאט א זוהן וואָס איז געווען אַ הינקערדיגער, ער איז אַלט געווען פינף יאָהר ווען די נאכריכט איז אָנגע'ר קומען וועגען שאול און יהונתן אויס יורעאל; און זיין אַם (ניאַנקע) האָט איהם גענומען און אוועקגעלאָפֿען, און עס איז געשעהען, אז ווען זי האָט זיך געאָילט מיט איהם אוועקצולויפֿען, איז ער געפאלען, און ער איז הינקערדיג געוואָרען. און זיין נאָמען איז געווען מפיבושת.
- 5 און די זיהן פון רמון דעם בארתי, רכב ובענה זיינען געגאנגען און אָנגע'ר קומען צו דעם הויז פון איש בשת אין די הייסע צייט פון טאָג, און ער האָט עבען געשלאָפֿען דעם מיטאָג-שלאָף.
- 6 און זיי זיינען אַריינגעקומען אינווייניג אין הויז, אַלס ווייזעהנדלער, און זיי האָבען איהם ערשלאָגען אין דער פינטער ריפ, און רכב און זיין ברוד'ר דער בענה זיינען אַנטלאָפֿען.
- 7 דען ווען זיי זיינען אַריינגעקומען אין דעם הויז איז ער געלעגען אויף זיין בעט אין זיין שלאָף-צימער, אַזוי האָבען זיי איהם געשלאָגען און גע'ט טוידט, און זיי האָבען איהם אָבגעשניטען זיין קאָפ, און זיי זיינען געגאנג' גען אויף דעם וועג דורך די סטעפע די גאַנצע נאַכט.
- 8 און זיי האָבען געבראַכט דעם קאָפ פון איש בשת צו דוד נאָך חברון, און זיי האָבען געזאָגט צו דעם קעניג : זעה, דאָ איז דער קאָפ פון איש בשת, דער זוהן פון שאול דיין פיינד, וואָס האָט געזוכט דיין לעבען; און אַזוי האָט גאָט היינט, מיין (הערר), דעם קעניג, ראַכע פערשאַפט אָן שאול און אָן זיינע זאָמען.
- 9 און דוד האָט געענטפערט דעם רכב און דעם בענה זיין ברודער, די זיהן פון רמון דעם בארתי, און ער האָט צו זיי געזאָגט : אַזוי ווי גאָט לעבט וועלכער האָט בעפרייט מיין לעבען פון אַלע צרות.
- 10 דאָס, ווען דער (מאָן) וואָס האָט מיר אָנגעזאָגט : זעה, שאול איז גע'ט שטאָרבען, און ער האָט זיך געהאַלטען אין זיינע אויגען פאַר א גוטען אָנזאָגער, דאָך האָב איהם אָנגענומען און האָב איהם געטוידט, אין צקלג, אָנשטאַט איהם צו געבען אָנזאָג-געלד.
- 11 ווי פיעל מעהר (מכל שכן), ווען מענשען רשעים האָבען ערשלאָגען א

בביתו על-משכבו ועתה הלא אבקש את-דמו מידכם
 ובקרתני אתכם מן-הארץ: ויצו דוד את-הנערים ויהרגום 12
 ויקצצו את-ידיהם ואת-רגליהם ויתלו על-הברכה
 בחברון ואת ראש איש-בלשת לקחו ויקברו בקבר-
 אבנר בחברון:

CAP. V. ה

ה

ויבאו כל-שבטי ישראל אל-דוד חברונה ויאמרו לאמר א
 הגנו עצמך ובשרך אנחנו: גם-אתמול גם-שלשום 2
 בדהות שאול מלך עלינו אתה הייתה מוציא והמביא
 את-ישראל ויאמר יהוה לה אתה תרעה
 את-עמי את-ישראל ואתה תהיה לנו על-ישראל:
 ויבאו כל-זקני ישראל אל-המלך חברונה ויבכתו להם 3
 המלך דוד ברית בחברון לפני יהוה וימשהו את-דוד
 למלך על-ישראל: בן-שלשים שנה דוד במלכו 4
 ארבעים שנה מלך: בחברון מלך על-יהודה שבע שנים ה
 וששה חדשים ובירושלם מלך שלשים ושלש שנה על
 כל-ישראל ויהודה: וילך המלך ואנשיו ירושלם אל- 6
 הובסי וישב הארץ ויאמר לדוד לאמר לא-תבוא הנה
 כי אסיהסורף העורים והפסחים לאמר לא-יבוא דוד
 הנה: וילכד דוד את מצבת ציון היא עיר דוד: ויאמר 7
 דוד ביום ההוא כל-מכה יבסי וינע בצנור ואת- 8
 הפסחים ואת-העורים שנאו נפש דוד על-כן יאמרו
 עור ופסח לא יבוא אל-הבית: וישב דוד במצדה 9
 ויקרא-לה עיר דוד ויבן דוד סביב מדהמלוא וכתה:
 וילך דוד הלך וגדול יהוה אלתי צבאות עמו: 10
 וישלח הירם מלך-צר מלאכים אל-דוד ועצי ארזים 11
 וחרשי עץ וחרשי אבן קור וקנני-בית לדוד: וידע דוד 12

י

מאן א צדיק אין זיין הויז, אויף זיין געלעגער, און יעצט, זאל איך זיין בלוט ניט פארדרערען פון אייער האנד, און אייך אויסראטשען פון דעם לאנד?

12 און דוד האָט געבאָטען די יונגען, און זיי האָבען זיי געטויט, און מען האָט אָפּגעשאַקט זייערע הענד און זייערע פיס, און מען האָט זיי אויפֿ־געהאַנגען ביי דעם טייך אין חברון. און דעם קאַפּ פּון איש בשׂת האָבען זיי גענומען און בעגראָבען אין דעם קבר פּון אַכּנר אין חברון.

קאַפיטעל ה

- 1 און אַלע שבטים פון ישראל זיינען געקומען צו דוד נאָך חברון, און זיי האָבען געזאָגט : דאָ זיינען מיר, מיר זיינען דיין ביין און דיין פּלייש.
- 2 שוין נעכטען און הערנעכטען (פּריהער) ווען שאול איז נאָך געווען קעניג איבער אונז, ביזטו געווען דער וואָס האָט אַרויסגעפיהרט און אַריינ־געבראַכט די ישראל, און נאָט האָט צו דיר געזאָגט : דו וועסט פיטערען (פיהרען) מיין פּאָלק ישראל, און דו וועסט זיין א פירסט איבער ישראל.
- 3 און די אַלע עלטסטע פון ישראל זיינען געקומען צו דעם קעניג נאָך חברון, און דער קעניג דוד האָט מיט זיי געשלאָסען א בונד אין חברון פאַר נאָט, און זיי האָבען געזאָלט דוד צום קעניג איבער ישראל.
- 4 דוד איז אַלט געווען דרייסיג יאָהר וועען ער איז געוואָרען קעניג, און פּערציג יאָהר האָט ער רעגירט.
- 5 אין חברון האָט ער רעגירט איבער יהודה זיעבען יאָהר און זעקס חדשים, און אין ירושלים האָט ער רעגירט איבער גאַנץ ישראל און יהודה דריי און דרייסיג יאָהר.
- 6 און דער קעניג איז געגאַנגען מיט זיינע מענער נאָך ירושלים קעגען דעם יבוס, דעם אַינוואָהנער פון דאָס לאַנד, און ער האָט געלאָזט זאָגען צו דוד, אזוי : דו וועסט דאָ ניט אַריינקומען סיידען דו זאָלסט אָבשאַד־פען די בלינדע און די הינקעדיגע (דען אויך זיי וועלען שטרימען קעגען דיר), דאָס הייסט : דוד וועט דאָ פאַר קיין פאַל ניט אַריינקומען.
- 7 און דוד האָט אַינגענומען די פּעסטונג פון ציון, דאָס איז די שטאָרט פון דוד.
- 8 און דוד האָט אין דעם זעלביגען טאָג געזאָגט : ווער עס וועט שלאָגען דעם יבוס, און וועט ערגריפען די וואַסער־לייטונג, (און וועט ערגרייפּען) די הינקעדיגע און די בלינדע (די יבוסים) וואָס זיינען געהאַסט פון דוד'ס זעל (וועט ווערען א הויפטמאַן). דאַרום איז עס געבליעבען א שפּריכ־וואָרט : דער בלינדער און דער הינקעדיגער (א יבוס) זאָל ניט אַריינ־קומען אין דעם הויז.
- 9 און דוד האָט געוואָהנט אין דער פּעסטונג, און ער האָט זי גערופּען די שטאָרט פון דוד, און דוד האָט געבויט רינגס אַרום פון פּעסטונג מלוא, ביז ווייטער אין שטאָרט אַריין.
- 10 און דוד איז אימער גרעסער געוואָרען, און נאָט, דער נאָט פון די הער־שארען איז געווען מיט איהם.
- 11 און הירם דער קעניג פון צור האָט געשיקט שלוחים צו דוד, און צעדער־בוימער און האָלץ מייסטערס, און מויער־אַרבייטער, און זיי האָבען גע־בויט פאַר דוד א הויז.
- 12 און דוד האָט געוואוסט אז נאָט האָט איהם פּעסטגעשטעלט צו זיין א

13 כִּי־הִכִּינוּ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכִי נִשְׂא מַמְלַכְתּוֹ
 בְּעֵבֹר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: וַיִּקַּח דָּוִד עוֹד פְּלִנְשִׁים
 וְנָשִׁים מִירוּשָׁלַם אַחֲרָי בְּאֵן מַחְכְּרוֹן וַיַּגְדִּלוּ עוֹד לְדָוִד
 14 בָּנִים וּבָנוֹת: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַיְלָדִים לוֹ בִירוּשָׁלַם שְׁמוֹעַ
 15 וְשׁוּבָב וְנָתָן וְשִׁלְמֹה: וַיִּבְחַר וְאֵלִישׁוּעַ וְנָפְגַי וַיִּפְעִי:
 16 וְאֵלִישַׁמֶּע וְאֵלִידָע וְאֵלִיפֶלֶט: וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים
 17 בִּרְמֻשָׁחוֹ אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָל־פְּלִשְׁתִּים
 18 לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיֵּרֶד אֶל־הַמְּצֹדֶה: וּפְלִשְׁתִּים
 19 בָּאוּ וַיִּנְטָשׁוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים: וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר
 הֲאֵעֲלֶה אֶל־פְּלִשְׁתִּים הַתְּתַנֵּם בְּיָדִי * וַיֹּאמֶר
 יְהוָה אֶל־דָּוִד עֲלֶה בִּינְתֵן אֶתֵּן אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים בְּיָדְךָ:
 כ וַיֵּבֵא דָוִד בְּכַעַל־פְּרָצִים וַיִּבֶם שָׁם דָּוִד וַיֹּאמֶר פָּרֵץ
 יְהוָה אֶת־אִיבִי לִפְנֵי בְּפָרֵץ מַיִם עַל־יָדַי קְרָא שֵׁם־הַמְּקוֹם
 21 הַהוּא בְּעַל פְּרָצִים: וַיַּעֲזֹבוּ־שָׁם אֶת־עַצְבֵיהֶם וַיִּשְׁאֵם
 22 דָּוִד וַאֲנָשָׁיו: וַיִּסְפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים לַעֲלֹת וַיִּנְטָשׁוּ
 23 בְּעֵמֶק רְפָאִים: וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲלֶה
 24 הַסָּב אֶל־אַחֲרֵיהֶם וּבֹאֵת לָהֶם מִמּוֹל בְּכָאִים: וַיְהִי
 בְּשִׁמְעָךָ אֶת־קוֹל צְעָדָהּ בְּרֹאשֵׁי הַבְּכָאִים אֹו תַחֲרֹץ בִּי
 כה אֹו יֵצֵא יְהוָה לִפְנֶיךָ לְהַכּוֹת בְּמַחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים: וַיַּעַשׂ
 דָּוִד כִּן כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה וַיִּדְּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים מִנֶּבֶע עַד־
 בְּאֵר גֹּזֵר:

CAP. VI. 1

1 א וַיִּסַּף עוֹד דָּוִד אֶת־פְּלִבְחֹר בִּישְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אֵלֶּף:
 2 וַיִּקָּם וַיַּלְךְ דָּוִד וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מִבְּעַלְיָ יְהוּדָה
 לְהַעֲלֹת מִשָּׁם אֶת אֶרְזֵן הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם שָׁם
 3 יְהוָה צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרִבִים עָלָיו: וַיִּרְכְּבוּ אֶת־אֶרְזֵן
 הָאֱלֹהִים אֶל־עֲגֹלָה חֲדָשָׁה וַיִּשְׂאָהּ מִבֵּית אֲבִינֶדָב אֲשֶׁר

בַּנְּכֶבֶד

- קעניג איבער ישראל, און דאָס ער האָט ערהויבען זיין קעניגרייך פון וועגען זיין פאָלק ישראל.
- 13 און דוד האָט זיך נאָך מעהר קעבסוויבער און ווייבער גענומען פון ירושלים נאָכדעם אז ער איז געקומען פון חברון, און עס זיינען צו דוד געבאָרען געוואָרען נאָך מעהר זיהן און טעכטער.
- 14 און דאָס זיינען די נעמען פון די וואָס זיינען צו איהם געבאָרען געוואָרען אין ירושלים : שמוע, און שובב, און נתן און שלמה.
- 15 און יבחר, און אלישוע, און נפג און יפיע,
- 16 און אלישמע, און אלידע און אליפלט.
- 17 און ווען די פלשתים האָבען געהערט אז מען האָט דוד געזאָלכט אַלס קעניג איבער ישראל, אזוי זיינען אַלע פלשתים אויפגעשטאַנען דוד צו זוכען, און ווען דוד האָט עס געהערט, איז ער אַרפֿאַנגעגאַנגען צום פעסטונג.
- 18 און די פלשתים זיינען געקומען און זיי האָבען זיך פערשפּרייט אין דעם טהאַל רפאים.
- 19 און דוד האָט אָנגעפרעגט ביי גאָט, אזוי : זאָל איך אַרויפגעהען קעגען די פלשתים ? וועסטו זיי איבערגעבען אין מיין האַנד ? און גאָט האָט געזאָגט צו דוד : געה אַרויף, דען איך וועל געוויס איבערגעבען די פלשתים אין דיין האַנד.
- 20 און דוד איז געקומען נאָך בעל פרצים, און דוד האָט זיי דאָרט געשלאָגען, און ער האָט געזאָגט : גאָט האָט פאַר מיר צובראָכען מייע פינד ווי איין אויסברעכענדער שטראָם, דאַרום האָט מען גערופען דעם נאָמען פון יענעם אָרט בעל פרצים.
- 21 זיי האָבען דאָרט איבערגעלאָזען זייערע אָבגעטער, און דוד און זיינע מענער האָבען זיי פערברענט.
- 22 און די פלשתים זיינען נאָך אַ מאָל אַרויפגעגאַנגען, און זיי האָבען זיך פאַרשפּרייט אין דעם טהאַל רפאים.
- 23 און דוד האָט אָנגעפרעגט ביי גאָט, און ער (גאָט) האָט געזאָגט : דו זאָלסט ניט אַרויפגעהען, ווענד דיך (און קוק) הינטער זיי, דאָס דו זאָלסט קומען צו זיי קעגען די אוילבערטבויםער.
- 24 און עס וועט געשעהען אז ווען דו וועסט הערען אַ גערויש פון טריט אויף די שפיצען פון די אוילבערטבויםער, דאַן זאָלסטו שנעל בעפאלען, דען דאַן איז גאָט אַרויסגעגאַנגען פאַר דיר צו שלאָגען אין דער מחנה פון די פלשתים.
- 25 און דוד האָט אזוי געטהאָן, ווי גאָט האָט איהם געבאָטען, און ער האָט גע- שלאָגען די פלשתים פון גבע אָן ביז מען קומט נאָך גזר.

קאַפיטעל ו

- 1 און דוד האָט ווידער פּערוואַמעלט אַלע אויסדערוועהלטע אין ישראל, דריי- סיג טויזענד.
- 2 און דוד איז אויפגעשטאַנען און ער איז געגאַנגען מיט דעם גאַנצען פאָלק וואָס איז מיט איהם געווען (נאָך בעלי יהודה ; קרית יערים), (און זיי זיינען געגאַנגען) פון בעלי יהודה, אַרויפצוברענגען פון דאָרט דעם אַרון פון גאָט, וואָס ער איז געווען גערופען מיט דעם נאָמען, מיט דעם נאָמען פון גאָט פון די הערשאַרען וועלכער זיצט אויף די כּרובים.
- 3 און זיי האָבען געפיהרט דעם אַרון פון גאָט אין אַ נייעם וואָגען, און זיי האָבען איהם געטראָגען פון דעם הויז פון אבינדב וואָס איז געווען אויף

בנבעה ועזא ואחיו בני אבינדב נהגים את־העגלה
חדשה: וישארו מבית אבינדב אשר בנבעה עם ארון
האלהים ואחיו הלך לפני הארון: ודוד וכל־בית ה
ישראל משחקים לפני יהוה בכל עצי ברושים ובכנרות
ובנגלים ובתפים ובמנענעים ובצלצלים: ויבאו עד
גרון נכון וישלח עזה אל־ארון האלהים ויאחו בו כי
שמטו הכקר: ויחראת יהוה בעזה ויכרו שם האלהים
על־השל וימת שם עם ארון האלהים: ויחר לדוד על
אשר פרץ יהוה פרץ בעזה ויקרא למקום ההוא פרץ
עזה עד היום הזה: ויבא דוד את־יהוה ביום ההוא
ויאמר אך יבוא אלי ארון יהוה: ולא־אבה דוד להסיר
אליו את־ארון יהוה על־עיר דוד ויטהו דוד בית עבד
אדם הנתי: וישב ארון יהוה בית עבד אדם הנתי
שלושה חדשים ויברך יהוה את־עבד אדם ואת־כל
ביתו: ויגד למלך דוד לאמר ברך יהוה את־בית עבד
אדם ואת־כל־אשר־לו בעבור ארון האלהים וילך דוד
וישל את־ארון האלהים מבית עבד אדם עיר דוד
בשמחה: ויהו כי צערו נשאי ארון־יהוה ששה צעדים
וינבה שור ומריא: ודוד מכר־כר בכל־עו לפני יהוה
ודוד חגור אפוד בר: ודוד וכל־בית ישראל מעלים
את־ארון יהוה בתרועה ובקול שופר: והיה ארון יהוה
בא עיר דוד ומיכל בת־שאול נשקפה בעד החלון
ותרא את־המלך דוד מפוז ומכר־כר לפני יהוה ותבו
לו בלבה: ויבאו את־ארון יהוה ויצגו אתו במקומו
בתוך האהל אשר נטה־לו דוד ויעל דוד עלות לפני
יהוה ושלמים: ויכל דוד מהעלות העולה והשלמים
ויברך את־העם בשם יהוה צבאות: ויחלק לכל־העם
לכל

- דעם היגעל, און עזא און אחיו די זיהן פון אבינרב האָבען געפיהרט דעם נייעם וואָגען.
- 4 און ווען זיי האָבען איהם געטראָגען פון דעם הויז פון אבינרב וואָס איז געווען אויף דעם היגעל, (איז עזה געווען נאָהענט) ביי דעם ארון פון נאָט, און אחיו איז געגאָנגען פאַר דעם ארון.
- 5 און דוד און דאָס גאַנצע הויז ישראל האָבען געשפיעלט פאַר נאָט מיט אַלערליי (כלי זמר, געמאַכט) פון ציפרעסען־האַלץ, און מיט פידלען און מיט האַרפען און מיט פויקען און מיט גיטארען און מיט צימבלען.
- 6 און ווען זיי זיינען געקומען ביז צו דעם שיער נכון, האָט עזה אויסגע־שטרעקט זיין האַנד צו דעם ארון פון נאָט, און ער האָט איהם אָנגענומען, ווייל די רינדער האָבען איהם אַ נייג געטהאָן.
- 7 און דער צאָרן פון נאָט האָט געגרימט איבער עזה, און נאָט האָט איהם דאָרט דערשלאָגען צוליב דעם פערזעהען, און ער איז דאָרט געשטאָר־בען ביי דעם ארון פון נאָט.
- 8 און עס האָט דוד לייד געטהאָן ווייל נאָט האָט געבראַכט אַ בראַך אן עזה, און ער האָט יענעם אָרט גערופען פּרץ עזה. ביז צו דעם היינטיגען טאָג (איז ער אזוי אָנגערופען).
- 9 און דוד האָט זיך געפירכטעט פאַר נאָט אין דעם זעלביגען טאָג און ער האָט געזאָגט : ווי זאָל צו מיר קומען דער ארון פון נאָט ?
- 10 און דוד האָט ניט געוואָלט אז מען זאָל צו איהם ברענגען דעם ארון פון נאָט, צו דער שטאָדט דוד, און דוד האָט איהם אָן אַ זייט אָפּגעפיהרט צו דעם הויז פון עבד אדום פון גת.
- 11 און דער ארון פון נאָט איז געבליעבען אין דעם הויז פון עבד אדום פון גת, דריי חדשים. און נאָט האָט געבענשט עבד אדום, און זיין גאַנצעס הויז געזינד.
- 12 און עס איז אָנגעזאָגט געוואָרען צו דעם קעניג דוד, אזוי : נאָט האָט געבענשט דאָס הויזגעזינד פון עבד אדום און אלעס וואָס ער האָט, פון וועגען דעם ארון פון נאָט, און דוד איז אַהינגעגאַנגען און האָט אַרויפ־געבראַכט דעם ארון פון נאָט פון דעם הויז פון עבד אדום, נאָך דער שטאָדט דוד מיט פרייד.
- 13 און עס איז געווען, אז ווען די טרענער פון דעם ארון פון נאָט האָבען גע־טראָטען זעקס טריט, אזוי האָט ער געאַפּפערט אן אַקס און אַ געשמאַפ־טע פיה.
- 14 און דוד האָט געטאַנצט מיט אַלע קרעפטען פאַר נאָט, און דוד איז גע־ווען אָנגעגאַרטעלט מיט אַ ליינענעם אפוד.
- 15 און דוד און דאָס גאַנצע הויז ישראל האָבען אַרויפגעבראַכט דעם ארון פון נאָט מיט שאַללען און מיט דעם קול פון שופר.
- 16 און עס איז געווען ווען דער ארון פון נאָט איז אָנגעקומען אין דער שטאָדט פון דוד, און מיכל די טאָכטער פון שאול האָט אַרויסגעקוקט דורך דעם פענסטער, און זי האָט געזעהען ווי דער קעניג דוד שפּרינגט און טאַנצט פאַר נאָט, און זי האָט איהם פּעראכטעט אין איהר האַרץ.
- 17 און זיי האָבען אַריינגעבראַכט דעם ארון פון נאָט, און זיי האָבען איהם געשמעלט אויף זיין אָרט, אין מיטען פון דעם געצעלט וואָס דוד האָט פאַר איהם אויסגעשפּרייט, און דוד האָט אויפגעבראַכט גאַנץ־אַפּפער און פּריעדען־אַפּפער פאַר נאָט.
- 18 און ווען דוד האָט אויפגעהערט אויפצוברענגען די גאַנץ־אַפּפער און די פּריעדען־אַפּפער, האָט ער געבענשט דאָס פּאָלק אין דעם נאָמען פון נאָט פון די הערשארען.
- 19 און ער האָט פּערטהיילט צו דעם גאַנצען פּאָלק ; צו דער גאַנצער מענגע

לְכָל־הַמּוֹן יִשְׂרָאֵל לְמַאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ חִלַּת לָחֶם
 אַחַת וְאֲשֶׁפֶר אֶחָד וְאִשְׁיִשָּׁה אַחַת וַיִּלְךְ בְּלִהְיוֹם אִישׁ
 בִּלְבֵיתוֹ׃ וַיָּשָׁב דָּוִד לְבִרְךָ אֶת־בֵּיתוֹ וַתֵּצֵא
 מִיכַל בַּת־שָׁאִוֵל לְקִרְיַת דָּוִד וַתֹּאמֶר מִה־נִּכְבַּד הַיּוֹם
 מִלְךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִגְלָה הַיּוֹם לְעֵינַי אִמְרוֹת עַבְדָּיו
 21 כְּהַגְלוֹת נַגְלוֹת אַחַד הַרְקִים׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־מִיכַל לִפְנֵי
 יְהוָה אֲשֶׁר בָּחַר־בִּי מֵאֲבוֹךָ וּמִכָּל־בָּיִתוֹ לְצִוּוֹת אֹתִי נְגִיד
 22 עַל־עַם יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל וְשִׁחַקְתִּי לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיַּקְלַתִּי
 עוֹד מְזֹאת וְהִינֵיתִי שָׁפֵל בְּעֵינַי וְעַם־הָאֲמֹרוֹת אֲשֶׁר אָמַרְתָּ
 23 עִמָּם אֲכַבְּדָה׃ וּלְמִיכַל בַּת־שָׁאִוֵל לֹא־הָיָה לָּהּ יָלֵד עַד
 יוֹם מוֹתָהּ׃

CAP. VII. 1

א וַיְהִי כִּי־יָשָׁב הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ וַיְהִי הַיּוֹם הַיּוֹם־לְיוֹ מִסָּבִיב מִכָּל־
 2 אֲבוֹיו׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־נִתָּן הַנְּבִיא רֵאָה נָא אֲנִי
 וְיֹשֵׁב בְּבֵית אֲרָזִים וְאֲרוֹן הָאֱלֹהִים יֹשֵׁב בַּתּוֹךְ הַזֵּה׃
 3 וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר בְּלִבְּךָ לַךְ עֲשֵׂה כִּי
 4 יְהוָה עִמָּךְ׃ וַיְהִי בַלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְבַר־
 5 ה' וַיְהִי אֶל־נִתָּן לֵאמֹר׃ לַךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־עַבְדִּי אֶל־דָּוִד
 6 כֹּה אָמַר יְהוָה הֵאֱתָה תִּבְנֶה־לִּי בַיִת לְשִׁבְתִּי׃ כִּי לֹא
 7 יֹשְׁבְתִי בַּבַּיִת לַמַּיִם הָעֹלֹתִי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרוֹתַי
 וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה וְאַתְּהָה מִתְחַלֵּךְ בְּאֹהֶל וּבַמִּשְׁכָּן׃ כָּל־
 אֲשֶׁר־הִתְחַלַּכְתִּי בְּכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבַר דִּבַּרְתִּי אֶת־אֲחִי
 שִׁבְמִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לַרְעוֹת אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל
 8 לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בִנִיתֶם לִי בַיִת אֲרָזִים׃ וְעַתָּה כֹּה־תֹאמַר
 לְעַבְדִּי לְדָוִד כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־
 הַגִּזְּה מֵאַחַר הַצֹּאן לַהַנּוֹת נְגִיד עַל־עַמִּי עַל־יִשְׂרָאֵל׃
 9 וְאַתְּהָ עִמָּךְ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלַכְתָּ וְאֲכַרְתָּה אֶת־כָּל־אֲיֹבֶיךָ

מפניך

- פון ישראל, פון מאן ביו ווייב, צו איטליכען איין חלה ברויט, און איין פלייש־פאָרציאָן און איין טרויבען־קוכען, און דאָס גאַנצען פּאָלק איז אוועקגעגאַנגען איטליכער צו זיין הויז.
- 20 און דוד האָט צוריקגעקעהרט צו בענשען זיין הויז געזינד, און מיכל די טאָכטער פון שאול איז אַרויסגעגאַנגען ענטקעגען דוד, און זי האָט געזאָגט: ווי פּערהערליכט איז געוואָרען היינט דער קעניג פון ישראל, וועלכער האָט זיך בעווייזען היינט פאַר די אויגען פון די דיענסט־מוידען פון זיינע קנעכט, ווי עס קען זיך נאָר אַרויסווייזען איינער פון די לעדיג־געהער !
- 21 און דוד האָט געזאָגט צו מיכל : (עס איז געווען) פאַר גאָט, וועלכער האָט מיך אויסערוועהלט מעהר ווי דיין פאָטער, און מעהר ווי זיין גאַנצע הויזגעזינד, מיך צו בעפעהלען צו זיין אַ פירסט איבער דעם פּאָלק פון גאָט. און איך וועל זיך נאָך (מעהר) פּרעהליך מאַכען פאַר גאָט.
- 22 און איך וועל זיך נאָך מעהר קלענער האַלטען ווי דאָס, און איך וועל זיין ניעדעריג אין מיינע אויגען. דאָך, מיט די דיענסט־מוידען, וואָס דו האָסט געזאָגט — מיט זיי וועל איך געהערט זיין (מיט זיי שטאַלציר איד).
- 23 און מיכל די טאָכטער פון שאול האָט קיין קינד ניט געהאַט ביו צו דעם טאָג פון איהר טויט.

קאָפיטעל ז

- 1 און עס איז געווען ווען דער קעניג האָט געוואָהנט אין זיין הויז, און גאָט האָט איהם געלאָזט רוהען, פון אלע זיינע פיינד אַרינגס אַרום.
- 2 און דער קעניג האָט געזאָגט צו נתן הנביא : זעה דאָך, איך וואָהן אין אַ הויז פון צעדער־בוימער, און דער אַרון פון גאָט וואָהנט אין די פּאָר־האַנגען.
- 3 און נתן האָט געזאָגט צו דעם קעניג : אלעס וואָס אין דיין האַרץ טהו, דען גאָט איז מיט דיר.
- 4 און עס איז געווען אין יענע נאַכט, און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו נתן, אזוי צו זאָגען :
- 5 געה און זאָג צו מיין קנעכט, צו דוד : אזוי זאָגט גאָט : ווילסטו פאַר מיר בויען אַ הויז פאַר מיין וואָהנונג ?
- 6 דען איך האָב ניט געוואָהנט אין אַ הויז פון דעם טאָג אָן, וואָס איך האָב אַרויפגעבראַכט די קינדער ישראל פון מצרים, און ביו דעם היינטיגען טאָג, נאָר איך בין אַרומגעגאַנגען אין אַ געצעלט און אין אַ משכן.
- 7 איבעראַל, אוואו איך בין אַרומגעגאַנגען אין מיטען פון די אלע קינדער ישראל, צו האָב איך ווען גערעדט אַ וואָרט צו איינעם פון די (פּאָר־שטעהער) כּוּן די שבטים ישראל, וועלכען איך האָב בעשטימט צו פיטע־רען מיין פּאָלק, ישראל, צו זאָגען : וואָרנס האָט איהר מיר ניט געבויט אַ הויז פון צעדערען ?
- 8 און יעצט, זאָלסטו אזוי זאָגען צו מיין קנעכט, צו דוד : אזוי האָט גע־זאָגט דער גאָט פון די הערשארען : איך האָב דיך גענומען פון אַ שאַף־שטאַל, פון הינטער די שאַף, אז דו זאָלסט זיין אַ פירסט איבער מיין פּאָלק, איבער ישראל.
- 9 און איך בין מיט דיר געווען איבעראַל אוואו דו ביזט געגאַנגען, און איך האָב אויסגעראַטעהן אלע דיינע פיינד פאַר דיר, און איך האָב דיר גע־

מִפְּנֵי וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם גָּדוֹל כְּשֵׁם הַגְּדֹלִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ׃
וְשִׁמְתִי מָקוֹם לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל וְנִטְעַתִּיו וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא
יִרְגַּץ עוֹד וְלֹא יִסְיֹפוּ בְּנֵי-עוֹלָה לְעֵנֹתָיו כְּאֲשֶׁר בְּרֵאשׁוֹנָה׃
וְלִמְדֵהוּ אֲשֶׁר עֲנִיתִי שֹׁפְטִים עַל-עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהִנֵּחֹתִי
11 לְךָ מִכָּל-אֲבִיךָ וְהִגִּיד לְךָ יְהוָה כִּי-בֵית יַעֲשֶׂה לְךָ יְהוָה׃
כִּי וַיִּמְלֹאוּ יָמֶיךָ וְשָׁכַבְתָּ אֶת-אֲבֹתֶיךָ וְהִקְמֵתִי אֶת-זֶרְעֶךָ
12 אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶדָּךָ וְהִכִּינֵתִי אֶת-מַמְלַכְתּוֹ׃ הוּא
13 יִבְנֶה-בַּיִת לְשִׁמִּי וְכִנֵּנְתִי אֶת-כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ עַד-עוֹלָם׃
אֲנִי אֶהְיֶה-לּוֹ לְאֵב וְהוּא יְהוָה-לִּי לְבֵן אֲשֶׁר בְּתֵעוֹתָיו
14 וְהִכְחִיתוּ בְּשֹׁבֵט אֲנָשִׁים וּבְנֹנָעֵי בְּנֵי אָדָם׃ וְחִסְדִּי לֹא-
15 יִסּוּר מִמֶּנּוּ כְּאֲשֶׁר חִסַּרְתִּי מֵעַם שְׂאוּל אֲשֶׁר חִסִּיתִי
מִלְּפָנֶיךָ׃ וְנֶאֱמַן בֵּיתְךָ וּמַמְלַכְתְּךָ עַד-עוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּסֵּאֶךָ
16 יְהִי נֶכּוֹן עַד-עוֹלָם׃ כָּכָל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְכָכָל הַחֲזוֹן
17 הַזֶּה בֶּן דָּבָר נָתַן אֶל-דָּוִד׃ וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֵּשֶׁב
18 לְפָנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוָה וּמִי בֵּיתִי כִּי הִבֵּאתִנִי
19 עַד-הַלֵּם׃ וַתִּקְמֵן עוֹד זֹאת בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יְהוָה וַתִּדְבַר
20 גַּם אֶל-בֵּית-עַבְדְּךָ לְמַרְחֹק וְזֹאת תּוֹרַת הָאָדָם אֲדֹנָי
יְהוָה׃ וּמֵהַיּוֹסֵף דָּוִד עוֹד לְדַבֵּר אֵלֶיךָ וְאַתָּה יָדַעְתָּ
21 אֶת-עַבְדְּךָ אֲדֹנָי יְהוָה׃ בְּעֵבֹר דְּבָרְךָ וּכְלַבְּךָ עָשִׂיתָ
22 אֶת-כָּל-הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת לַיהוָה יַעֲבֹדְךָ׃ עַל-כֵּן גְּדַלְתָּ
יְהוָה אֱלֹהִים כִּי-אֵין כְּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים וּלְתֶךָ כָּכָל
23 אֲשֶׁר-שָׁמַעְנוּ בְּאָזְנוֹנוּ׃ וּמִי כְּעַמְּךָ כִּי-יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד
בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר הִלְכּוּ-אֱלֹהִים לַפְּדוֹתֵיהֶם לְעַם וְלָשׁוֹם לוֹ
שֵׁם וּלְעֲשׂוֹת לָהֶם הַגְּדוּלָּה וְנִרְאוֹת לְאַרְצֶךָ מִפְּנֵי עַמְּךָ
אֲשֶׁר פָּדִיתָ לְךָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם וְאַלְהֵיוֹ׃ וַתִּכְוֶן לְךָ אֶת
24 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָךְ לְעַם עַד-עוֹלָם וְאַתָּה יְהוָה הֵייתָ לָהֶם
לְאֱלֹהִים׃ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים הַדְּבַר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל-כֵּה

עֶבֶד

- מאכט א גרויסען נאָמען, ווי דער נאָמען פון די גרויסע לייט וואָס זיינען אויף דער ערד.
- 10 און איך האָב געמאכט איין אָרט פאר מיין פּאָלק, פאר ישראל, און איך האָב איהם איינגעפלאַנצט, און ער ויצט רוהיג אין זיין פּלאַץ, און ער דארף ניט מעהר ציטערען, און די שענדליכע מענשען דריקען איהם ניט מעהר ווי פריהער.
- 11 און (ווי זיי האָבען איהם געדריקט) פון דעם טאָג אָן, וואָס איך האָב געזעצט ריכטער איבער מיין פּאָלק ישראל, און איך האָב דיר געגעבען, רוה פון אַלע דיניע פּינד, און נאָט לאָזט דיר אָנזאָגען, אז נאָט וועט דיר מאַכען אַ הויז.
- 12 ווען דיניע טעג וועלען דערפילט ווערען, און דו וועסט ליעגען מיט דיניע עלטערען, אזוי וועל איך אויפשטעלען דיין זאָמען נאָך דיר, דער וואָס וועט אַרויסקומען פון דיין לייב, און איך וועל פעסטשטעלען זיין רע-גייערונג.
- 13 ער וועט אויפבויען אַ הויז צו מיין נאָמען, און איך וועל פעסטשטעלען דעם שטוהל פון זיין רעגירונג אויף אייביג.
- 14 איך וועל צו איהם זיין אַלס אַ פּאָטער און ער וועט צו מיר זיין אַלס אַ זוהן, דאָס, ווען ער וועט פּערברעכען וועל איך איהם שטראַפען מיט דעם רוט פון מענשען (מענשליך) און מיט די שמערצען פון מענשענקינדער.
- 15 אָבער מיין נאָך זאָל פון איהם ניט אָבגעטהאָן ווערען (אין גאַנצען), אזוי ווי איך האָב עס אָבגעטהאָן פון שאול, וועמען איך האָב אָבגע-טהאָן פון דיר.
- 16 און דיין הויז און דיין קעניגרייך וועט זיכער זיין אויף אייביג פאר דיר. דיין טהראָן וועט זיין פּעסטגעשטעלט אויף אייביג.
- 17 נאָך אַלע די דאָזיגע ווערטער און נאָך דער דאָזיגער ערשיינונג האָט נתן גערעדט צו דוד.
- 18 און דער קעניג דוד איז געקומען אָן ער האָט זיך אוועקגעזעצט פאר נאָט (דעם ארון) און ער האָט געזאָגט: ווער בין איך, הערר, אָ נאָט! און וואָס איז מיין הויז, דאָס דו האָסט מיר געבראכט ביז אַהער (צו אַזאַ גדולה)?
- 19 און דאָס איז נאָך געווען צו קליין אין דיניע אויגען, אָ, הערר נאָט! און דו האָסט נאָך גערעדט וועגען דעם הויז פון דיין קנעכט אויף שפּע-טער, און דאָס קומט דאָך נאָך דעם אויסגעצייכענטען מאַן, אָ, הערר נאָט!
- 20 און וואָס זאָל דוד נאָך מעהר צו דיר ריידען? אָבער דו קענסט דאָך, דיין קנעכט, אָ, הערר נאָט!
- 21 פון וועגען דיין וואָרט, און אזוי ווי עס איז אין דיין האַרץ, האָסט דאָס געטהאָן, צו לאָזען וויסען דיין קנעכט די דאָזיגע גאַנצע גרויסקייט.
- 22 דאַרום ביזטו דאָך גרויס, הערר נאָט! דען קיינער איז ניט גלייך צו דיר, און עס איז ניטאָ אַ נאָט אויסער דיר (ריכטיג) אזוי ווי מיר האָבען גע-הערט מיט אונזערע אויערען.
- 23 און ווער איז ווי דיין פּאָלק, ווי ישראל? איין איינציגעס פּאָלק אויף דער ערד, וואָס נאָט איז געגאַנגען צו בעפרייען, פאר זיך אַלס אַ פּאָלק, און איהם צו מאַכען (אַ גרויסען) נאָמען, און צו טהאָן פאר אייך די גרויסקייט און שרעקליכע טהאַמען, אזוי ווי דו האָסט געטהאָן צו דיין לאַנד, פון וועגען דיין פּאָלק וועגען וועלכע דו האָסט אויסגעלייזט פון מצרים, פון (די האַנד פון) די פעלקער און זייערע געצען.
- 24 און דו האָסט צו דיר דיין פּאָלק ישראל געגרינדעט, אַז עס זאָל זיין צו דיר אַ פּאָלק אויף אייביג, און דו, אָ נאָט, ביזט געוואָרען צו זיי אַ נאָט.
- 25 און יעצט, אָ הערר, נאָט! דאָס וואָרט וואָס דו האָסט גערעדט וועגען

עבדך ועל־ביתו הקם עד־עולם ועשה כאשר דִּבַּרְתָּ:
 26 ויגדל שמך עד־עולם לאמר יהוה צבאות אלהים על־
 27 ישראל ובית עבדך דוד יהוה נכון לפניך: כִּי־אָתָּה יהוה
 צבאות אלהי ישראל גִּלִיתָה אֶת־אָזְנוֹ עבדך לאמר בית
 אֲבֹנֶי־לֶגֶד על־פֶּן מֵצֵא עבדך אֶת־לְבָבוֹ לְהִתְפַּלֵּל אֵלֶיךָ אֶת־
 28 הַתְּפִלָּה הזאת: וְעַתָּה אֲדֹנָי יהוה אֲתָה־הוּא הָאֱלֹהִים
 ודַבַּרְךָ יְהוּי אֱמֶת וּתְדַבֵּר אֶל־עבדך אֶת־הַטּוֹבָה הזאת:
 29 וְעַתָּה הוּאֵל וּבָרַךְ אֶת־בֵּית עבדך לְהִזְוֹת לְעוֹלָם לִפְנֵיךָ כִּי־
 אָתָּה אֲדֹנָי יְהוִה דִּבַּרְתָּ וּמִבְרַכְתֶּךָ יִבְרַךְ בֵּית־עבדך לְעוֹלָם:

CAP. VIII. ח

ח

א ויהי אחר־כֵּן וַיֵּךְ דָּוִד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיִּכְנָעִם וַיִּקַּח דָּוִד
 2 אֶת־מִתְּנַג הָאִמָּה מִיַּד פְּלִשְׁתִּים: וַיֵּךְ אֶת־מוֹאָב וַיִּמְדָּם
 בַּחֶבֶל הַשָּׁבֵב אוֹתָם אֶרְצָה וַיִּמְדַּד שְׁנֵי־חֻבְלִים לְחַמֹּת
 וּמֵלֵא חֻבְלֵי לַחֲמֹת וַתְּהִי מוֹאָב לְדָוִד לְעַבְדִּים נְשָׂאֵי
 3 מִנְּחָה: וַיֵּךְ דָּוִד אֶת־הַדְּדֹעָר בְּיַד־חֹב מֶלֶךְ צוּבָה בְּלָבָתוֹ
 4 לְהַשִּׁיב יָדוֹ בְּנֹהַר־: וַיִּלְכֹּד דָּוִד מִמֶּנּוּ אֶלֶף וּשְׁבַע־
 מֵאוֹת פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רִגְלִי וַיַּעֲקֹר דָּוִד אֶת־
 ה בְּלִדְהַרְכָּב וַיִּזְתֵּר מִמֶּנּוּ מֵאָה רֶכֶב: וַתִּבֹּא אַרְם דַּמְשֶׁק
 לְעֹזֵר לְהַדְּדֹעָר מֶלֶךְ צוּבָה וַיֵּךְ דָּוִד בְּאַרְם עֶשְׂרִים־
 6 וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ: וַיִּשֶׂם דָּוִד נְצִיבִים בְּאַרְם דַּמְשֶׁק וַתְּהִי
 אַרְם לְדָוִד לְעַבְדִּים נוֹשְׂאֵי מִנְּחָה וַיִּשַׁע יְהוָה אֶת־דָּוִד
 7 בְּכָל אֲשֶׁר הִלָּךְ: וַיִּקַּח דָּוִד אֶת שְׁלֹמִי הַזֹּהָב אֲשֶׁר הָיוּ
 8 אֵל עַבְדֵי הַדְּדֹעָר וַיָּבִיאוּם יְרוּשָׁלַם: וּמִבְּטַח וּמִבְּרַתִּי
 עָרֵי הַדְּדֹעָר לָקַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד נְחֻשֶׁת הַרְבֵּה מְאֹד:
 9 וַיִּשְׁמַע תַּעֲזִי מֶלֶךְ חַמָּת בִּי הִפָּה דָוִד אֶת כָּל־חֵיל הַדְּדֹעָר:
 וַיִּשְׁלַח תַּעֲזִי אֶת־יוֹדָם־בָּנָו אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְשֶׁאֶל־לוֹ
 לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל אֲשֶׁר נִלְחַם בְּהַדְּדֹעָר וַיַּפְּהוּ כִּי־

איש

- דיין קנעכט, און וועגען זיין הויז, לאָז עס בעשטעהען אויף אייביג, און
 טהו עס אזוי ווי דו האָסט גערעדט.
- 26 און לאָז דיין נאָמען גרויס ווערען אויף אייביג, מען וועט זאָגען : דער
 גאָט פון די הערשאַרען איז דער גאָט איבער ישראל, און דאָס הויז
 פון דיין קנעכט דוד זאָל זיין פעסטגעשטעלט פאַר דיר.
- 27 דען דו, גאָט פון די הערשאַרען, דער גאָט פון ישראל האָסט אָפּגעבארט
 צו דעם אויער פון דיין קנעכט, אזוי צו זאָגען : איין הויז וועל איך דיר
 אויפבויען, דאָרום האָט דיין קנעכט אין זיין האַרץ (מוטה) צו בעטען
 צו דיר די דאָזיגע געבעט.
- 28 און יעצט, אָ הערר גאָט ! דו ביזט דער גאָט, און דייע רייד וועלען גע-
 וויס זיין אמת, און דו האָסט גערעדט וועגען דיין קנעכט דאָס דאָזיגע
 גוטסקייט.
- 29 און יעצט, זיי וויליג, און בענש דאָס הויז פון דיין קנעכט, עס זאָל פאַר
 דיר זיין אויף אייביג, דען דו, הערר גאָט, האָסט עס גערעדט, און
 דורך דיין זעגען וועט געבענשט ווערען דאָס הויז פון דיין קנעכט אויף
 אייביג.

קאָפיטעל ח

- 1 און עס איז געווען נאָכדעם, האָט דוד געשלאָגען די פּלשתיים, און ער האָט
 זיי אונטערטעהניג געמאַכט, און דוד האָט אוועקגענומען די רעגיערונגס-
 שטאַדט (גת) פֿון דער האַנד פון די פּלשתיים.
- 2 און ער האָט געשלאָגען מואָב, און ער האָט זיי געמאַסטען מיט אַ שטריק ;
 זיי געמאַכט לעגען זיך אויף דער ערד און ער האָט געמאַסטען, די לענג
 פון צוויי שטריק צו טיירטען, און איין שטריק לאַנג צו לאָזען לעבען ;
 און מואָב איז געוואָרען קנעכט צו דוד, זיי האָבען געבראַכט אָבנאַבען.
- 3 און דוד האָט געשלאָגען הַרדעזר דער זוהן פון רחב, קעניג פון צובה,
 ווען ער איז געגאַנגען צוריק צוהאַלטען זיין (דוד'ס) מאַכט ביי דעם טייך
 פּרת.
- 4 און דוד האָט געפאַנגען פון איהם טויזענד זיעבען הונדערט רייטער,
 און צוואַנציג טויזענד מאַן פּוס־געהער, און דוד האָט אויסגעריסען (הינד-
 קעדיג געמאַכט) אלע רייטוועגען (פּערד), און ער האָט נאָר פון זיי איי-
 בערגעלאָזען הונדערט רייטוועגען.
- 5 און אַרם דמשק איז געקומען צו העלפען הַרדעזר דעם קעניג פון צובה,
 איז דוד האָט געשלאָגען פון אַרם צוויי און צוואַנציג טויזענד מאַן.
- 6 און דוד האָט געשטעלט מיליטער בעאַמטע אין אַרם דמשק, און אַרם
 איז געוואָרען קנעכט צו דוד, זיי האָבען געבראַכט אָבנאַבען. און גאָט האָט
 געהאַלפען איבעראַל דוד אַוואו ער איז געגאַנגען.
- 7 און דוד האָט גענומען די גאַלדענע שילדען וואָס די קנעכט פון הַרדעזר
 האָבען געהאַט, און ער האָט זיי געבראַכט נאָך ירושלים.
- 8 און פון בטח, און פון כרותי, די שטעט פון הַרדעזר, האָט דער קעניג
 דוד גענומען זעהר פּיעל קופּער.
- 9 און ווען תעי דער קעניג פון חמת האָט געהערט אַז דוד האָט געשלאָגען
 די גאַנצע מאַכט פון הַרדעזר.
- 10 אזוי האָט תעי געשיקט זיין זוהן יורם צו דעם קעניג דוד, איהם צו פרע-
 גען נאָך זיין פּריערען, און איהם צו דאַנקען, ווייל ער האָט געשטריטען
 מיט הַרדעזר און ער האָט איהם געשלאָגען, דען הַרדעזר האָט אימער גע-

איש מלחמות תצי יהוה הנדעור ובניו היו כלי-כסף וכלי-
 11 זקב וכלי נחשת: גם אתם הקדיש המלך דוד ליהוה עם-
 הכסף והזהב אשר הקדיש מכל-הגוים אשר פכש:
 12 מארם וממואב ומבני עמון ומפלשתים ומעמלק ומשלל
 הנדעור בן-רחב מלך צובה: ויעש דוד שם בשבו
 13 מהפותו את-ארם בניא-מלח שמונה עשר אלף: וישם
 פאדום נצבים בפל-אדום שם נצבים ויהי כל-אדום
 14 עבדים לדוד וישע יהוה את-דוד בכל אשר הקד: וימלך
 15 דוד על-כל-ישראל ויהי דוד עשה משפט וצדקה לכל-
 עמו: ויואב בן-צרויה על-הצבא ויהושפט בן-אחילוד
 16 מוזיקר: וצדוק בן-אחיתוב ואחיה מלך בן-אביתר כהנים
 17 ושריה סופר: ובניהו בן-יהוידע והנרתי והפלתי ובני
 18 דוד כהנים היו:

ט

CAP. IX. ט

ויאמר דוד הכי יש-עוד אשר נותר לבית שאול ואעשה *
 עמו חסד בעבור יהונתן: ולבית שאול עבד ושמו
 2 ציבא ויקראלו אל-דוד ויאמר המלך אליו האתה
 3 ציבא ויאמר עבדך: ויאמר המלך האפס עוד איש
 לבית שאול ואעשה עמו חסד אלהים ויאמר ציבא
 4 אל-המלך עוד בן ליהונתן נבה רגלים: ויאמר-לו המלך
 איפה הוא ויאמר ציבא אל-המלך הנה-הוא בית מכיר
 5 בן-עמיאל בלו דבר: וישלח המלך דוד ויקחהו מבית
 6 מכיר בן-עמיאל מלו דבר: ויבא מפיבשת בן-יהונתן
 בן-שאול אל-דוד ויפל על-פניו וישתחו ויאמר דוד
 7 מפיבשת ויאמר הנה עבדך: ויאמר לו דוד אל-תירא
 כי עשה אעשה עמך חסד בעבור יהונתן אביך והשיבתי
 לך את-דב-שרה שאול אביך ואמה תאכל לחם על-
 8 שלחני המיד: וישתחו ויאמר מה עבדך כי פנית אל-

- פיהרט קריעג מיט תעי, און ער (יורם) האָט געבראַכט מיט זיך זילבערנע געפעס, און גאָלדענע געפעס, און קופערנע געפעס.
- 11 אויך זיי האָט דער קעניג דוד פּערהייליגט צו גאָט, מיט דעם זילבער און דעם גאָלד וואָס ער האָט פּערהייליגט פון אלע פעלקער וועלכע ער האָט איינגענומען.
- 12 פון ארם, און פון מואָב, און פון די קינדער פון עמון, פון די פלשתים, און פון עמלק, און פון די רויב פון הדדעזר זוהן פון רחוב דעם קעניג פון צובה.
- 13 און דוד האָט זיך געמאַכט אַ נאָמען, ווען ער איז צוריקגעקומען פון זיין שלאָגען ארם אין זאַלצטהאַל אַכטצעהן טויזענד מאַן.
- 14 און דוד האָט געשטעלט מיליטער־בעאַמטע אין אדום, אין גאַנץ אדום האָט ער געשטעלט מיליטער־בעאַמטע, און גאַנץ אדום זיינען געוואָרען קנעכט צו דוד, און גאָט האָט געהאַלפּען דוד איבעראַל, אַוואו ער איז גע־גאַנגען.
- 15 און דוד האָט דעניערט איבער גאַנץ ישראל, און דוד האָט געטהאָן געריכט מיט גערעכטיגקייט צו זיין גאַנצען פּאָלק.
- 16 און יואָב דער זוהן פון צרויה איז געווען איבער די מיליטער, און יהושפט דער זוהן פון אחילוד, אַ סעקרעטאַר.
- 17 און צדוק דער זוהן פון אחיטוב, און אחימלך דער זוהן פון אביתר זיינען געווען (הויכע) פּריעסטער, און שריה — אַ שרייבער.
- 18 און בניהו דער זוהן פון יהוידע איז געווען איבער די כרתים און פלתיים (די גווארדי), און די זיהן פון דוד זיינען געווען כהנים (גרויסע בעאַמטע).

קאַפיטעל ט

- 1 און דוד האָט געזאָגט : צו איז נאָך ווער דאָ, וואָס איז איבערגעבליעבען פון דעם הויזגעזינד פון שאול, אז איך זאָל אָן איהם טהאָן גענאָד וועגען יהונתן ?
- 2 און דאָס הויזגעזינד פון שאול האָט געהאַט אַ קנעכט, און זיין נאָמען איז געווען ציבא, און מען האָט איהם גערופּען צו דוד, און דער קעניג האָט צו איהם געזאָגט : ביזטו ציבא ? און ער האָט געזאָגט : דיין קנעכט (איז עס).
- 3 און דער קעניג האָט געזאָגט : צו איז מעהר ניטאָ אַ מאַן פון דעם הויז־געזינד פון שאול, אז איך זאָל מיט איהם טהאָן אַ גענאָד פון גאָט (גרויסע גענאָד) ? און ציבא האָט געזאָגט צו דעם קעניג : עס איז נאָך דאָ אַ זוהן פון יהונתן, אַ הינקעדיגער.
- 4 און דער קעניג האָט צו איהם געזאָגט : אַוואו איז ער ? און ציבא האָט געזאָגט צו דעם קעניג : זעה, ער איז אין דעם הויז פון מכיר זוהן פון עמיאל פון לֹו דבר.
- 5 און דער קעניג האָט געשיקט און האָט איהם געלאָזט ברענגען פון דעם הויז פון מכיר זוהן פון עמיאל פון לֹו דבר.
- 6 און מפיבשת דער זוהן פון יהונתן, זוהן פון שאול איז געקומען צו דוד, און ער איז געפאַלען אויף זיין געזיכט און ער האָט זיך געבוקט ; און דוד האָט געזאָגט : מפיבשת, און ער האָט געזאָגט : דאָ איז דיין קנעכט.
- 7 און דוד האָט צו איהם געזאָגט : פירכט ניט, דען איך וועל געוויס טהאָן גנאָד מיט דיר וועגען יהונתן דיין פאָטער, און איך וועל דיר צוריקגעבען אלע פעלדער פון שאול דיין פאָטער, און דו זאָלסט עסען ברויט ביי מיין טיש שטענדיג.

9 הַכֶּלֶב הַמֵּת אֲשֶׁר כְּמוֹנִי: וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבְאָ נַעַר
 שָׂאִיל וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּל אֲשֶׁר דָּוִד לְשָׂאִיל וְלְכָל־בֵּיתוֹ נְתַתִּי
 לְבֶן־אֲדֹנָיָךְ: וְעַבְדְּתָ לּוֹ אֶת־הָאֲדָמָה אֲתָהּ וּבְנֶיךָ וְעַבְדֶּיךָ
 וְהַבָּאֵת וְדָוִד לְבֶן־אֲדֹנָיָךְ לֶחֶם וְאָכְלוּ וּמְפִיבֹשֶׁת בֶּן־
 אֲדֹנָיָךְ יֹאכֵל תְּמִיד לֶחֶם עַל־שִׁלְחָנִי וְלִצִּיבְאָ חַמְשֵׁה עֶשֶׂר
 11 בָּנִים וְעֶשְׂרִים עַבְדִּים: וַיֹּאמֶר צִיבְאָ אֶל־דָּוִד כֹּל אֲשֶׁר
 יַצִּיחַ אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֶת־עַבְדּוֹ בֵּן יַעֲשֶׂה עַבְדְּךָ וּמְפִיבֹשֶׁת
 12 אֲכַל עַל־שִׁלְחָנִי כְּאֶחָד מִבְּנֵי הַמֶּלֶךְ: וְלִמְפִיבֹשֶׁת בֶּן־דָּוִד
 וְשִׁמּוֹ מִיכָא וְכֹל מוֹשֵׁב בֵּית־צִיבְאָ עַבְדִּים לִמְפִיבֹשֶׁת:
 13 וּמְפִיבֹשֶׁת יָשָׁב בִּירוּשָׁלַם כִּי עַל־שִׁלְחָן הַמֶּלֶךְ תְּמִיד הוּא
 אֲכָל וְהוּא פֶּסַח שְׁתֵּי רִגְלָיו:

CAP. X.

א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת מֶלֶךְ בְּנֵי עֲמֹן וַיִּמְלֹךְ חֲנָן בְּנֵי
 2 תַחְתָּיו: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד וְעִם־חֲנָן בֶּן־נָחֵשׁ
 כְּאֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו עִמָּדִי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִד לְנַחְמוֹ בֶּן־
 3 עַבְדּוֹ אֶל־אָבִיו וַיְבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד אֶרֶץ בְּנֵי עֲמֹן: וַיֹּאמְרוּ
 שָׂרֵי בְנֵי־עֲמֹן אֶל־חֲנָן אֲדֹנָיהֶם הַמַּכְבֹּד דָּוִד אֶת־אָבִיךָ
 בְּעֵינֶיךָ כִּי־שְׁלַח לָךְ מִנְחָמִים הֲלוֹא בַעֲבוּר חֶקֶד אֶת־
 הָעִיר וְלִרְגֵלָהּ וְלִהְפֹכֶה שְׁלַח דָּוִד אֶת־עַבְדּוֹ אֵלֶיךָ:
 4 וַיִּקַּח חֲנָן אֶת־עַבְדֵי דָוִד וַיַּגְלֵחַ אֶת־חֲצֵי זֶקֶנָם וַיַּכְרֹת
 5 אֶת־מְדוּתֵיהֶם בַּחֲצֵי עַרְשֹׁתוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁלַחם: וַיַּגִּדוּ לְדָוִד
 וַיִּשְׁלַח לְקַרְאֲתָם כִּי־הָיוּ הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר
 6 הַמֶּלֶךְ שִׁבּוּ בִירוּחוֹ עַד־יִצְמַח זֶקֶנְכֶם וְשִׁבְתֶּם: וַיֵּרְאוּ
 בְנֵי עֲמֹן כִּי נִכְאָשׁוּ בְדָוִד וַיִּשְׁלַחוּ בְנֵי־עֲמֹן וַיִּשְׁפְּרוּ
 אֶת־אֲרָם בֵּית־רְחוֹב וְאֶת־אֲרָם צֹבָא עֶשְׂרִים אֶלֶף רִגְלֵי
 וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה אֶלֶף אִישׁ וְאִישׁ טוֹב שְׁנַיִם־עֶשֶׂר אֶלֶף
 7 אִישׁ: וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיִּשְׁלַח אֶת־יֹאָב וְאֶת כָּל־הַצָּבָא

תַּנְבוּרִים

- 8 און ער האָט זיך געבוקט, און ער האָט געזאָגט : וואָס איז דיין קנעכט, דאָס דו קעהרסט זיך צו אזא טוידטען הונד ווי איך בין ?
- 9 און דער קעניג האָט גערופען צו ציבא דעם יונג פון שאול, און ער האָט צו איהם געזאָגט : אַלעס וואָס האָט געהערט צו שאול און צו זיין גאַנצע הויזגעזינד האָב איך געגעבען צו דעם זוהן פון דיין הערר.
- 10 און דו זאָלסט בעאַרבייטען פאַר איהם דאָס לאַנד, דו, און דייע זיהן און דייע קנעכט, און דו וועסט אריינברענגען (די תבואה), און עס וועט זיין פאַר דעם זוהן פון דיין הערר שפייז און ער וועט עס עסען. אָבער מפיבשת דער זוהן פון דיין הערר זאָל שטענדיג עסען ברויט ביי מיין טיש — און ציבא האָט געהאַט פופצעהן זיהן און צוואַנציג קנעכט.
- 11 און ציבא האָט געזאָגט צו דעם קעניג : נאָך אַלעס אזוי ווי מיין הערר דער קעניג וועט בעפעהלען צו זיין קנעכט, אזוי וועט דיין קנעכט טהאָן. (און דוד האָט געזאָגט :) אָבער מפיבשת זאָל עסען ביי מיין טיש ווי איינער פון דעם קעניג'ס זיהן.
- 12 און מפיבשת האָט געהאַט אַ קליינעם זוהן, און זיין נאָמען איז געווען מיכא. און די אַלע הויזגלייב פון ציבא זיינען געווען קנעכט צו מפיבשת.
- 13 און מפיבשת האָט (פון יעצט אָן) געוואָהנט אין ירושלים, דען ער האָט געגעסען שטענדיג ביי דעם טיש פון דעם קעניג ; ער איז אָבער געווען הינקעדיג אויף ביידע פיס.

קאָפיטעל י

- 1 און עס איז געווען נאָכדעם, איז דער קעניג פון די זיהן פון עמון גע- שטאַרבען, און חנון זיין זוהן האָט רעגירט נאָך איהם.
- 2 און דוד האָט געזאָגט : איך וועל טהאָן גנאָד מיט חנון דעם זוהן פון נחש, אזוי ווי זיין פאָטער האָט מיט מיר גנאָד געטהאָן ; און דוד האָט געשיקט דורך זיינע קנעכט איהם צו טרייסטען וועגען זיין פאָטער, און דוד'ס קנעכט זיינען געקומען צו דעם לאַנד פון די זיהן פון עמון.
- 3 און די פירסטען פון די זיהן פון עמון האָבען געזאָגט צו חנון זייער הערר : מיינסטו דאָס דוד עהרט דיין פאָטער אין דייע אויגען, דאָס ער האָט צו דיר געשיקט טרייסטער ? געוויס, נאָר אום אויסצופאַרשען די שטאָרט, און נאָכזעהען איהר, און איהר איבערצוקעהרען האָט דוד געשיקט זיינע קנעכט צו דיר.
- 4 און חנון האָט גענומען די קנעכט פון דוד און ער האָט אָבגעגאַלט די העלפט פון זייערע בערר, און ער האָט אָבגעשניטען זייערע קליידער ביז אין די העלפט, און ער האָט זיי אוועקגעשיקט.
- 5 און מען האָט עס גאַנגעזאָגט צו דוד, און ער האָט געשיקט (לייטע) זיי צו בעגעגענען, דען די מענער זיינען געווען זעהר פערשעהמט, און דער קעניג האָט געזאָגט : בלייבט אין יריחו ביז אייער באָרר וועט אָבוואַק- סען, און דערנאָך וועט איהר צוריקקעהרען,
- 6 און די זיהן פון עמון האָבען געזעהען אז זיי זיינען פערהאַסט געוואָרען ביי דוד, און די זיהן פון עמון האָבען געשיקט און געדונגען די ארם פון בית רחוב און ארם צובא, צוואַנציג טויזענד פוסגעהער, און פון דעם קעניג פון מעכה טויזענד מאָן, און פון די מענער פון טוב צוועלף טויזענד מאָן.
- 7 און דוד האָט עס געהערט, און ער האָט געשיקט יואָב, און די גאַנצע ארמעע, די העלדען.

- הַגִּבּוֹרִים: וַיֵּצְאוּ בְנֵי עֲמֹן וַיַּעֲרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הַשָּׁעָר
 8 וְאִרְסוּ צִבְיָא וְרַחוּב וְאִישֵׁי־טוֹב וּמַעֲכָה לְבָדָם בַּשָּׂדֶה:
 וַיֵּרָא יוֹאָב בִּיְהוָה אֱלֹהֵי שָׁנָן הַמִּלְחָמָה מִפְּנִים וּמֵאֲחֹר
 9 וַיִּסְחַר מִכָּל כְּחוּרֵי בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרֹאת אָרֶם: וְאֵת
 יֵתֵר הָעָם נָתַן בְּיַד אַבְשָׁי אָחִיו וַיַּעֲרֹךְ לִקְרֹאת בְּנֵי עֲמֹן:
 וַיֹּאמֶר אִם־תַּחֲזֹק אָרֶם מִמֶּנִּי וְהִיתָה לִּי לִישׁוּעָה וְאִם־
 11 בְּנֵי עֲמֹן יַחֲזִקוּ מִמֶּנִּי וְהִלַּכְתִּי לְהוֹשִׁיעַ לָךְ: חֲזֹק וּנְתַחֲזֹק
 12 בַּעַד עֲמֹן וּבַעַד עַרְיָ אֱלֹהֵינוּ וַיְהִי וַיַּעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּעֵינָיו:
 וַיִּגַּשׁ יוֹאָב וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ לְמִלְחָמָה בְּאָרֶם וַיִּגְסוּ
 13 מִפְּנֵיו: וּבְנֵי עֲמֹן רָאוּ כִּי־נָסוּ אָרֶם וַיִּגְסוּ מִפְּנֵי אַבְשָׁי
 14 וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיֵּשֶׁב יוֹאָב מֵעַל בְּנֵי עֲמֹן וַיָּבֹא יְרוּשָׁלַם:
 15 וַיֵּרָא אָרֶם כִּי נָגַף לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאסְפוּ דָוִד: וַיִּשְׁלַח
 16 הַדְּרָעוֹר וַיֵּצֵא אֶת־אָרֶם אֲשֶׁר מִעֵבֶר הַנָּהָר וַיָּבֹאוּ
 חֵילָם וְשׁוֹבְדַי שׁוּר־צִבְיָא הַדְּרָעוֹר לִפְנֵיהֶם: וַיִּגַּד לְדָוִד
 17 וַיֹּאסְפוּ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא הַלְּאֲמָה
 וַיַּעֲרְכוּ אָרֶם לִקְרֹאת דָּוִד וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ: וַיִּגְסוּ אָרֶם
 18 מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּהֲרֹגוּ דָּוִד מֵאָרֶם שֶׁבַע מֵאוֹת לְכַב וְאַרְבָּעִים
 אֶלֶף פְּרָשִׁים וְאֵת שׁוֹבְדַי שׁוּר־צִבְיָא הִקָּה וַיָּמַת שָׁם:
 19 וַיֵּרָאוּ כָּל־הַמְּלָכִים עֲבָרֵי הַדְּרָעוֹר כִּי נָגַפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיִּשְׁלְמוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבְדוּם וַיֵּרָאוּ אָרֶם לְהוֹשִׁיעַ עוֹד
 אֶת־בְּנֵי עֲמֹן:

CAP. XI. י"א

י"א

- וְהָיָה לְחִשׁוּבַת הַשָּׁנָה לָעֵת | אֵת הַמְּלָאכִים וַיִּשְׁלַח *
 דָּוִד אֶת־יוֹאָב וְאֶת־עֲבָדָיו עִמּוֹ וְאֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁתַּחֲוּ
 אֶת־בְּנֵי עֲמֹן וַיֵּצְאוּ עַל־רֶבֶךָ וְדָוִד יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַם:
 וַיְהִי | לָעֵת הָעָרֶב וַיָּקָם דָּוִד מֵעַל מִשְׁכְּבוֹ וַיִּתְהַלֵּךְ עַל־
 2 בְּנֵי־הַמְּלָכִים וַיֵּרָא אִשָּׁה רַחֲצַת מֵעַל הַגִּי וְהָאִשָּׁה טוֹבַת

מראה

- 8 און די זיהן פון עמון זיינען ארויסגעגאנגען און זיי האָבען אָנגעברייט די מלחמה ביי דעם אַרײַנגאַנג פון דעם טהויער (פון זייער שטאָדט רבה). און אַרם צובאַ, און רחוב און די מענער פון טוב און מעכה זיינען אַליין געווען אויף דעם פעלד.
- 9 און ווען יואָב האָט געזעהען אז דאָס אַנגעזיכט פון דעם שטרייט איז קער גען איהם פון פאַרענט און פון הינטען, האָט ער אויסערוועהלט פון אלע אויסגעקליבענע (חעלדען) פון ישראל, און ער האָט זיך אָנגערײכט קעגען אַרם.
- 10 און דאָס איבעריגע פון דאָס פּאַלק האָט ער איבערגעגעבען אין די האַנד פון אבישי זיין ברודער, און ער האָט זיך אָנגערײכט קעגען די זיהן פון עמון.
- 11 און ער (יואָב) האָט געזאָגט : אויב אַרם וועט שטאַרקער זיין פון מיר וועסטו מיר העלפּען, און אויב די זיהן פון עמון וועלען שטאַרקער זיין פון דיר וועל איך קומען דיר העלפּען.
- 12 די שטערט פון אונזער גאָט, און לאָז גאָט טהאָן וואָס עס איז גוט אין זיינע אויגען.
- 13 און יואָב האָט געזעהענט מיט דאָס פּאַלק וואָס איז מיט איהם געווען צו דער מלחמה קעגען אַרם, און זיי זיינען פאַר איהם אַנטלאָפּען.
- 14 און די זיהן פון עמון האָבען געזעהען דאָס אַרם איז אַנטלאָפּען, זיינען זיי אויך אַנטלאָפּען געוואָרען פון פאַר אבישי און זיי זיינען אריין אין שטאָדט. און יואָב האָט צוריקגעקעהרט פון די זיהן פון עמון און ער איז געקומען אין ירושלים.
- 15 און אַרם האָט געזעהען אז ער איז געשלאָגען געוואָרען פאַר ישראל, האָבען זיי זיך פּערזאַמעלט צוזאַמען.
- 16 און הדרעזר האָט געשיקט און ער האָט אַרויסגעבראַכט די אַרם וואָס איז אויף דער אַנדער זייט פון דעם טייך (פרת) און זיי זיינען געקומען נאָך חילם, און שובך דער הויפטמאַן פון דער אַרמעע פון הדרעזר איז געווען זייער אָנפיהרער.
- 17 און עס איז אָנגעזאָגט געוואָרען צו דוד, און ער האָט פּערזאַמעלט גאַנץ ישראל, און ער איז אַריבערגעגאַנגען איבער דעם ירדן און ער איז גער קומען נאָך חילם, און די אַרם האָבען זיך אָנגעברייט קעגען דוד, און זיי האָבען מיט איהם געשטריטען.
- 18 און אַרם איז אַנטלאָפּען פאַר ישראל, און דוד האָט ערשלאָגען פון אַרם זיעבען הונדערט (מאַן פון די) רייטוועגען און פּערציג טויזענד רייטער, שובך זיין הויפטמאַן האָט ער ערשלאָגען, און ער איז דאָרט געשטאַרבען.
- 19 און די אלע קעניגע, די קנעכט פון הדרעזר האָבען געזעהען דאָס זיי זיינען געשלאָגען געוואָרען פאַר ישראל, האָבען זיי פּריעדען געשלאָסען מיט ישראל און זיי האָבען זיי געדיענט, און די אַרם האָבען געפירכטעט צו העלפּען מעהר די זיהן פון עמון.

קאַפיטעל יא

- 1 און עס איז געווען אין אַ יאָהר אַרום, צו דער צייט ווען די קעניגע געהן אַרויס (צו מלחמה), האָט דוד געשיקט יואב און זיינע קנעכט מיט איהם און גאַנץ ישראל, און זיי האָבען פּערדאַרבען די זיהן פון עמון, און זיי האָד בען בעלאַגערט רבה. און דוד אָבער איז געזעסען אין ירושלים.
- 2 און עס איז געווען צו דער אַבענדצייט, און דוד איז אויפגעשטאַנען פון זיין געלעגער, און ער איז אַרומגעגאַנגען אויף דעם דאַך פון דעם קעניגלייך בען הויז, און ער האָט געזעהען פון דעם דאַך אז אַ פרוי האָט זיך געוואָר שען, און די פרוי איז געווען זעהר שעהו.

3 מראה מאד: וישלח דוד וידרש לאשה ויאמר הלוא
 4 זאת בת-שבע בת-אליעם אשת אוריה החתי: וישלח
 דוד מלאכים ויקחה ותבוא אליו וישכב עמה והיא
 5 מתקדשת משמאחה ותשב אל-ביתה: ותמר האשה
 6 ותשלח ומגד לדוד ותאמר הרה אנכי: וישלח דוד אל-
 7 יואב שלח אלי את-אוריה החתי וישלח יואב את-אוריה
 8 אל-דוד: ויבא אוריה אליו וישאל דוד לשלום יואב
 9 ולשלום העם ולשלום המלחמה: ויאמר דוד לאוריה
 10 הן לביתך ורחץ בגלגל ויצא אוריה מבית המלך ותצא
 11 אחריו משאת המלך: וישכב אוריה פתח בית המלך
 את כל-עבדי אדניו ולא ירד אל-ביתו: ויגדו לדוד
 לאמר לא-ירד אוריה אל-ביתו ויאמר דוד אל-אוריה
 12 הלוא מדרך אתה בא מדוע לא-ירדת אל-ביתך: ויאמר
 אוריה אל-דוד הארון וישראל ויהודה ישבים בפקודת
 ואדני יואב ועבדי אדני על-פני השדה חנים ואני אבוא
 אל-ביתי לאכל ולשתות ולשכב עם-אשתי חיה וחי
 13 נפשה אם-אעשה את-הדבר הזה: ויאמר דוד אל-
 אוריה שב בזה גסהיום ומחר אשלחך וישב אוריה
 14 בירושלם ביום ההוא וממחרת: ויקרא-לו דוד ויאכל
 לפניו וישת וישכרו ויצא בערב לשכב במשכבו עם-
 15 עבדי אדניו ואל-ביתו לא-ירד: והיו בפקר ויכתב דוד ספר
 16 אל-יואב וישלח ביד אוריה: ויכתב בספר לאמר הבו
 את-אוריה אל-מול פני המלחמה החזקה ושבתם מאחריו
 17 ונקה ומת: ויהי בשמור יואב אל-העיר ויתן את-אוריה
 אל-המקום אשר ידע כי אנשי-חיל שם: ויצאו אנשי
 העיר וילחמו את-יואב ויפל מדהעם מעבדי דוד ויקם
 18 גם אוריה החתי: וישלח יואב מגד לדוד את כל-דברי

המלחמה

- 3 און דוד האָט געשיקט און האָט נאָכגעפרעגט וועגען דער פרוי, און מען האָט געזאָגט : דאָס איז דאָך בת שבע די טאָכטער פון אליעם, דאָס ווייב פון אוריה דעם חתי.
- 4 און דוד האָט געשיקט שלוחים און ער האָט איהר געלאָזט ברענגען און זי איז געקומען צו איהם, און ער איז מיט איהר געווען, און (דאן) האָט זי זיך גערייניגט פון איהר אונריינקייט, און זי האָט צוריקגעקעהרט צו איהר הויז.
- 5 און דאָס ווייב איז שוואַנגער געוואָרען, און זי האָט געשיקט און האָט עס געלאָזט זאָגען צו דוד, און זי האָט געזאָגט : איך בין שוואַנגער,
- 6 און דוד האָט געשיקט צו יואָב (א בעפעל) : שיק צו מיר אוריה דעם חתי, און יואָב האָט געשיקט אוריה צו דוד.
- 7 און אוריה איז געקומען צו איהם, און דוד האָט געפרעגט וועגען דעם פריע־דען פון יואָב און וועגען דעם פריעדען פון דעם פאָלק, און ווי עס האַלט מיט דער מלחמה.
- 8 און דוד האָט געזאָגט צו אוריה : געה אַראָפּ צו דיין הויז, און וואַש דייןע פיס, און אוריה איז אַרויסגעגאַנגען פון דעם קעניג'ס הויז, און הינטער איהם איז נאָכגעגאַנגען אַ געשאַנק פון קעניג.
- 9 און אוריה האָט זיך געלעגט ביי דעם איינגאַנג פון דעם קעניג'ס הויז, מיט די אַלע קנעכט פון זיין הערר, אָבער צו זיין הויז איז ער ניט אַראָפּ־געגאַנגען.
- 10 און מען האָט געזאָגט צו דוד, אַזוי : אוריה איז ניט אַראָפּגעגאַנגען צו זיין הויז, און דוד האָט געזאָגט צו אוריה : דו קומסט דאָך פון וועג, און וואָרום ביזטו ניט אַראָפּגעגאַנגען צו דיין הויז ?
- 11 און אוריה האָט געזאָגט צו דוד : דער ארון, און ישראל און יהודה האַל־טען זיך (יעצט) אין ביידליך, און מיין הערר יואָב, און די קנעכט פון מיין הערר לאַגערען אויף דעם הויילען פעלד, און איך אַליין זאָל געהן צו מיין הויז צו עסען און צו טרינקען און זיין מיט מיין ווייב ? ביי דיין לעבען און ביי דעם לעבען פון דיין זעעל (שווער איך), דאָס איך וועל ניט טהאָן די דאָזיגע זאָך.
- 12 און דוד האָט געזאָגט צו אוריה : בלייב דאָך היינט אויף דאָ, און מאַר־גען וועל איך דיך אוועקשיקען, אַזוי איז אוריה געבליעבען אין ירושלים אין דעם זעלבען טאָג און דעם אַנדער טאָג.
- 13 און דוד האָט איהם גערופען און ער האָט ביי איהם גענעסען און געטרונ־קען, און ער האָט איהם געמאַכט בעטרונקען, און ער איז אַרויסגעגאַנגען אין אַבענד זיך צו לעגען אויף זיין געלעגער מיט די קנעכט פון זיין הערר, אָבער צו זיין הויז איז ער ניט אַראָפּגעגאַנגען.
- 14 און עס איז געווען אין דער פריה, האָט דוד געשריעבען אַ בריעף צו יואָב, און ער האָט איהם געשיקט דורך אוריה.
- 15 און ער האָט אין דעם בריעף געשריעבען, אַזוי : שטעל אוריה קעגען איבער וואו די מלחמה איז אַם שטאַרקסטען, און איהר זאָלט אייך צוריק־קעהרען פון הינטער איהם און ער וועט געשלאָגען ווערען און ער וועט שטאַרבען.
- 16 און עס איז געווען ווען יואָב האָט בעוואַכט די שטאָדט, האָט ער געשמעלט אוריה ביי דעם אָרט וואָס ער האָט געוואוסט אַז מענער העלדען זיינען דאָרט (פון דעם שונא).
- 17 און די מענער פון דער שטאָדט זיינען אַרויסגעגאַנגען און האָבען גע־שטריטען מיט יואָב, און פון דעם פאָלק פון די קנעכט פון דוד זיינען גע־פאַלען, און אויף אוריה דער חתי איז געשטאַרבען.

- 19 המלחמה: ויצו את המלך לאמר ככלותך את כל
 דברי המלחמה לדבר אל המלך: והיה אסרתעלה כ
 חמת המלך ואמר לה מדוע ננשמתם אל העיר להלחם
 הלא ידעתם את אשר ירו מעל החומה: מיהבה את
 21 אבימלך בדרך בשת הלא אשה השליכה עליו פלח
 ורכב מעל החומה וימת בתבץ למה ננשמתם אל החומה
 22 ואמרתם גם עבדך אוריה החתי מת: ויגד המלך ויבא
 23 ויגד לדוד את כל אשר שלחו ויאב: ויאמר המלך אל
 דוד כירגברו עלינו האנשים ויצאו אלינו השנה ונהיה
 24 עליהם עד פתח השער: ויראו המוראים אל עבדך
 מעל החומה וימותו מעבדי המלך וגם עבדך אוריה
 החתי מת: ויאמר דוד אל המלך כהתאמר אל יואב
 אל ברע בעיניך אתה הדבר הזה כירצה וכן האכל
 25 תחרב החוק מלחמתך אל העיר והרסה ותוקרו:
 26 ותשמע אשת אוריה כרמת אוריה אשה ותספר על
 27 בעלה: ויעבר האכל וישלח דוד ויאספה אל ביתו
 ותהילו לאשה ותלד לו בן וברע הדבר אשר עשה דוד
 בעיני יהוה:

י"ב CAP. XII

י"ב

- וישלח יהוה את נתן אל דוד ויבא אליו ויאמר לו שני
 אנשים היו בעיר אחת אחד עשיר ואחד ראש: לעשיר
 2 היה צאן ובקר הרבה מאד: ולראש איך פל כי אם
 3 כבשה אחת קטנה אשר קנה ויחיה ותגדל עמו ועם
 בניו יחדו מפתו האכל ומכסו תשתה ובחיקו תשכב
 ותהילו פכת: ויבא הלך לאיש העשיר ויחמל לקחת
 4 מצאנו ומבקריו לעשות לארח הבא לו ויפח את כבשת
 האיש הראש ויעשה לאיש הבא אליו: ויחר את דוד ה

באיש

- 18 און יואב האָט געשיקט און האָט געלאָזט אָנזאָגען צו דוד די אַלע פּאַסיר-
רונגען פון דעם קריגע.
- 19 און ער האָט געבאָטען דעם שלִיחַ אזוי צו זאָגען : ווען דו וועסט ענדיגען
צו ריידען צו דעם קעניג ווענען די אַלע פּאַסירונגען פון דעם קריגע.
- 20 און עס וועט זיין, אז אויב דעם קעניג'ס צאָרן וועט אויפגעהען, און ער
וועט צו דיר זאָגען : וואָרום זייט איהר געגאנגען אזוי נאָהענט צו דער
שטאָדט צו שטרייטען ? האָט איהר דען ניט געוואוסט דאָס מען שיסט
פון דעם מויער ?
- 21 ווער האָט געשלאַגען אבימלך דעם זוהן פון ירבעם ? האָט דען ניט אַ
פרוי געוואָרפען אויף איהם אַ האַלבען מילשטיין פון די מויער, און ער
איז געשטאַרבען אין תּבֿיץ ? פאַר וואָס האָט איהר גענעהנט ביו צו דעם
מויער ? זאָלסטו זאָגען : אויך דיין קנעכט אוריה דער חתי איז גע-
שטאַרבען.
- 22 און דער שלִיחַ איז געגאַנגען, און ער איז געקומען און ער האָט געזאָגט
צו דוד אַלעס וואָס יואב האָט איהם געשיקט.
- 23 און דער שלִיחַ האָט געזאָגט צו דוד : דען די לייט האָבען זיך איבער
אונז געשטאַרקט, און זיי זיינען קעגען אונז אַרויסגעגאַנגען אויף דעם
פעלד, און מיר האָבען געיאָגט נאָך זיי ביו צו דעם אַריינגאַנג פון דעם
טהויער.
- 24 און די יסיער האָבען געשאַסען אויף דייע קנעכט פון דער מויער, און
עס זיינען געשטאַרבען (אייניגע) פון דעם קעניג'ס קנעכט, און אויך דיין
קנעכט אוריה דער חתי איז געשטאַרבען.
- 25 און דוד האָט געזאָגט צו דעם שלִיחַ : אזוי זאָלסטו זאָגען צו יואב :
לאַז די דאָזיגע זאָך ניט איבעל זיין אין דייע אויגען, דען נאָך אַ מאָל
אזוי פּיעל, און נאָך אַ מאָל אזוי פּיעל פּערצעהרט די שווערד (אין מלחמה),
פּערשטאַרד דיין שטרייט קעגען דער שטאָדט און צושטער איהר, און ער
מוטהיג איהם (יואב'ן) דער צו.
- 26 און אוריה'ס ווייב האָט געהערט, אז איהר מאַן אוריה איז טוירט, האָט
זי געקלאָגט אויף איהר מאַן.
- 27 און ווען די טרויער צייט איז פאַראיבער געגאַנגען, האָט דוד געשיקט
און ער האָט איהר אַריינגעבראַכט צו זיין הויז, און זי איז געוואָרען זיין
ווייב, און זי האָט איהם געבאַרען אַ זוהן ; אָבער די זאָך וואָס דוד
האָט געטראָן איז געווען שלעכט אין די אויגען פון גאָט.

קאַפיטעל יב

- 1 און נאָט האָט געשיקט נתן צו דוד, און ער איז צו איהם געקומען און ער
האָט צו איהם געזאָגט : עס זיינען געווען צוויי מענשען אין איין שטאָדט,
איינער איז געווען רייך און איינער אַרעם.
- 2 דער רייכער האָט געהאַט שאַף און רינדער, זעהר פּיעל.
- 3 און דער אַרעמער האָט גאָר ניט געהאַט, נייערט איין קליין שעפעלע וואָס
ער האָט געקויפט, און ער האָט עס געהאָדעוועט, און עס איז מיט איהם
אויפגעוואקסען און מיט זיינע קינדער צוזאַמען, פון זיין ברויט פלעגט
עס עסען און פון זיין בעכער פלעגט עס טרינקען, און אין זיין שוים
פלעגט עס ליגען, און עס איז צו איהם געווען ווי אַ טאָכטער.
- 4 און אַ וואַנדערער איז געקומען צו דעם רייכען מאַן, און ער האָט געזאָלע-
וועט צו געהמען פון זיינע שאַף און פון זיינע רינדער צו מאַכען (אַ מאָהל-
צייט) פאַר דעם גאַסט וואָס איז געקומען צו איהם, נאָר ער האָט גענומען
דאָס שעפעלע פון דעם אַרעמאָן, און ער האָט עס געמאַכט (אַ מאָהלצייט)
פאַר דעם מאַן וואָס איז צו איהם געקומען.

בְּאִישׁ מֵאֵד וַיֹּאמֶר אֶל־נָתָן חִי־יְהוָה כִּי בְדַמּוֹת הָאִישׁ
 6 הַעֲשֵׂה זֹאת: וְאֶת־הַכֶּשֶׁה יִשְׁלַם אַרְבַּעַתַּיִם עֶקֶב אֲשֶׁר
 7 עָשִׂה אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וְעַל אֲשֶׁר לֹא־חָמַל: וַיֹּאמֶר
 נָתָן אֶל־דָּוִד אֵתָּה הָאִישׁ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 אֲנִכִּי מִשְׁחַתֵּיךָ לְמַלְכְּךָ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאֲנִכִּי הַצַּלְתִּיךָ מִיַּד
 8 שָׂאוּל: וְאֶתְנֶה לְךָ אֶת־בַּיִת אֲדֹנֶיךָ וְאֶת־נִשְׂי אֲדֹנֶיךָ בְּחִיקֶיךָ
 וְאֶתְנֶה לְךָ אֶת־בַּיִת יִשְׂרָאֵל וְיְהוּדָה וְאִם־מַעַט וְאִסְפָּה
 9 לְךָ כְּהֵנָּה וְכַהֲנָה: מִדּוֹשׁ בְּנֵיתִי אֶת־דְּבָר יְהוָה לַעֲשׂוֹת
 הַרְעַ בְּעֵינָי אֶת אֹרְיָה הַחֹתֵן הַכֵּתִי בַחֲרִב וְאֶת־אִשְׁתּוֹ
 * לְקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה וְאִתּוֹ הַרְגַת בַּחֲרִב בְּנֵי עַמּוּן: וְעַתָּה
 לֹא־תִסּוּר חֲרִב מִבֵּיתְךָ עַד־עוֹלָם עֶקֶב כִּי בֹזַתִּי וְתִקַּח
 11 אֶת־אִשְׁתֹּ אֹרְיָה הַחֹתֵן לְהַזְוֹת לְךָ לְאִשָּׁה: כֹּה ו
 אָמַר יְהוָה הִנְנִי מְקִים עֲלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתְךָ וְלִקְחַתִּי אֶת־
 נִשְׂיָךְ לְעֵינֶיךָ וְנָתַתִּי לַרְעִיף וְשָׁכַב עִם־נִשְׂיָךְ לְעֵינֵי
 12 הַשָּׁמַשׁ הַזֹּאת: כִּי אֵתָּה עֲשִׂיתָ בַסֶּתֶר וְאֲנִי אַעֲשֶׂה אֶת־
 13 הַדְּבָר הַזֶּה נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל וְנֶגֶד הַשָּׁמַשׁ: וַיֹּאמֶר
 דָּוִד אֶל־נָתָן הֲטֹאתִי לַיהוָה * וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־
 14 דָּוִד נִס־יְהוָה הַעֲבִיר הַטֹּאתֶךָ לֹא תָמוּת: אָפֶם כִּי־נֹאֵץ
 נֹאצַּת אֶת־אִיבֵי יְהוָה בַּדְּבָר הַזֶּה נִס הַכֵּן הַיְלֹד לְךָ
 15 מֵזֹת יָמוּת: וְיִלְדָּ נָתָן אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּקַּף יְהוָה אֶת־הַיְלֹד
 16 אֲשֶׁר יִלְדָּה אִשְׁת־אֹרְיָה לְדָוִד וַיֹּאנֶשׁ: וַיִּבְקֶשׁ דָּוִד אֶת־
 הָאֱלֹהִים בְּעַד הַנֶּעַר וַיַּעַם דָּוִד צוּם וַיָּבֹא וְלָן וְשָׁכַב
 17 אַרְצָה: וַיִּקְמוּ וַיָּקִי בֵיתוֹ עֲלָיו לְהַקְיָמוֹ מִן־הָאָרֶץ וְלֹא
 18 אָבָה וְלֹא־בָרָה אַתָּם לָחֵם: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיָּמָת
 הַיְלֹד וַיִּרְאוּ עֲבָדֵי דָוִד לְחַגְד־לוֹ וְכִי־מָת הַיְלֹד כִּי
 אָמְרוּ הִנֵּה כַהֲזוֹת הַיְלֹד חִי דִבְרַנּוֹ אֵלָיו וְלֹא־שָׁמַע
 19 בְּקוֹלָנוּ וְאֵךְ נֹאמַר אֵלָיו מָת הַיְלֹד וַעֲשֵׂה רָעָה: וַיִּרְאֵ

דוד

- 5 און דוד'ס צאָרן האָט שטאַרק געגרימט קעגען דעם מאַן, און ער האָט גע-
זאָגט צו נתן : אזוי ווי גאָט לעבט אז דער מאַן וואָס האָט דאָס געטהאָן
פאַרדיענט דעם טויט.
- 6 און פאַר דעם שעפּעלע זאָל ער בעצאָהלען פיער מאָל אזוי פיעל, ווייל
ער האָט געטהאָן די דאָזיגע זאַך, און ווייל ער האָט זיך ניט דערבאַרעמט,
7 און נתן האָט געזאָגט צו דוד : דו ביזט עס דער מאַן, אזוי האָט געזאָגט
גאָט, דער גאָט פון ישׂראל : איך האָב דיך געזאַלכט פאַר אַ קעניג אי-
בער ישׂראל, און איך האָב דיך גערעמעט פון דער האַנד פון שאול.
- 8 און איך האָב דיר געגעבען דאָס הויז פון דיין הערר, און די ווייבער פון
דיין הערר אין דיין שויס, און איך האָב דיר געגעבען דאָס הויז ישׂראל
און יהודה, און אויב דאָס איז נאָך (פאַר דיר געווען) צו וועניג, האָב
איך געקענט דיר צו לעגען נאָך אזוי פיעל און נאָך אזוי פיעל.
- 9 און וואָרום האָסטו פּעראַכטעט דאָס וואָרט פון גאָט, צו טהאָן דאָס וואָס
איז שלעכט אין זיינע אויגען ; אוריה דעם חתי האָסטו דערשלאָגען דורך
דעם שווערד און זיין ווייב האָסטו צו דיר גענומען פאַר אַ ווייב. און
איהם האָסטו אומגעבראַכט מיט דעם שווערד פון די זיהן פון עמון !
- 10 און יעצט זאָל דאָס שווערד ניט אָבנעטהאָן ווערען פון דיין הויז אוריה
אייביג, ווייל דו האָסט מיך פּעראַכטעט און דו האָסט גענומען דאָס
ווייב פון אוריה דעם חתי אז זי זאָל זיין דיין ווייב.
- 11 אזוי זאָגט גאָט : זעה, איך וועל אויפשטעלען קעגען דיר בייזעס פון
דיין (אייגענעם) הויז, און איך וועל אוועקנעמען דייןע ווייבער פאַר
דיינע אויגען און איך וועל זיי איבערגעבען צו דיין פריינד, און ער וועט
זיין מיט דייןע ווייבער (עפענטליך) פאַר דעם שיינ פון דינעזער זונן.
- 12 דען דו האָסט עס געטהאָן אין פּערבאַרגענעם, אָבער איך וועל טהאָן די
דאָזיגע זאַך אין דער געגענוואַרט פון גאַנץ ישׂראל און אין דער געגענ-
ווארט פון דער זונן.
- 13 און דוד האָט געזאָגט צו נתן : איך האָב געזינדיגט קעגען גאָט, און
נתן האָט געזאָגט צו דוד : אויך גאָט האָט פּערגעבען דיין זינד ; דו
וועסט ניט שטאַרבען.
- 14 נאָר ווייל דו האָסט שטאַרק ערצאָרנט די פיינד פון גאָט (דאָס מיינט :
גאָט) מיט די דאָזיגע זאַך, אזוי זאָל אויך דער זוהן וואָס וועט צו דיר גע-
באָרען ווערען געוויס שטאַרבען.
- 15 און נתן איז אוועקגעגאַנגען צו זיין הויז. און גאָט האָט געפלאַנט דאָס
קינד וואָס אוריה'ס ווייב האָט געבאַרען צו דוד, און עס איז געפּהערליך
קראַנק געוואָרען.
- 16 און דוד האָט גאָט געבעטען וועגען דעם יונג, און דוד האָט געפאַסט, און
ער איז געקומען פון דעם ארון צו הויז, און איז די גאַנצע נאַכט געלעגען
אויף דער ערד.
- 17 און די עלטסטע פון זיין הויז זיינען אויף איהם בעשטאַנען, איהם אויפ-
צושטעלען פון דער ערד, אָבער ער האָט ניט געוואָלט, און ער האָט ניט גע-
נאָסען מיט זיי קיין שפייז.
- 18 און עס איז געווען אין דעם זיעבעטען טאָג, אזוי איז דאָס קינד געשטאַר-
בען, און די קנעכט פון דוד האָבען געפירכטעט איהם אָנצוזאָגען אז דאָס
קינד איז געשטאַרבען, דען זיי האָבען געטראַכט ; זעה, ווען דאָס קינד
האָט געלעבט האָבען מיר צו איהם גערעדט און ער האָט ניט געהערט צו
אונזער שטימ, און ווי זאָלען מיר (יעצט) צו איהם זאָגען : דאָס קינד
איז געשטאַרבען ? און ער קען נאָך (זיך) עטוואָס שלעכטס טהאָן.
- 19 און דוד האָט געזעהען אז זיינע קנעכט ריידען (איינער צום אנדערען)
שטילערהייט, און דוד האָט פּערשטאַנען אז דאָס קינד איז געשטאַרבען.

דוד כי עבדיו מתלחשים ויבן דוד ברמת הילד ויאמר
 דוד אל עבדיו המת הילד ויאמרו מת: ויקם דוד כ
 מהארץ וירחץ ויסד ויחלף שמלתו ויבא בית-יהוה
 וישתחו ויבא אל ביתו ושאל ושעמו לו לחם ויאכל:
 21 ויאמרו עבדיו אליו מה הדבר הזה אשר עשיתך
 בעבור הילד הו צמת ותבך ובאשר מת הילד קמת
 ותאכל לחם: ויאמר בעוד הילד הו צמתי ואכפרה
 22 כי אמרתיו מי יודע יתני יהוה וחי הילד: ועתה אמת
 למה זה אני צם האוכל להשיבו עוד אני הלך אליו
 23 והוא לא ישוב אלי: ונתחם דוד את פת-שבע אשתו
 24 ויבא אליה וישכב עמה ותלד בן ויקרא את-שמו
 שלמה ויהוה אהבו: וישלח ביד נתן הנביא ויקרא בה
 את-שמו וידידה בעבור יהוה: וילחם ויאב ברפת
 26 בני עמון וילכד את-עיר המלוכה: וישלח ויאב
 27 מלאכים אל-דוד ויאמר גלתמתי ברפה גם-לכדתי
 את-עיר המים: ועתה אסף את-יתר העם ותנה על-
 28 העיר ולכדה פן-אלכד אני את-העיר ונקרא שמי עליה:
 29 ויאסף דוד את-כל-העם וילך רפתה וילחם בה וילכדה:
 ויקח את-עמרת מלכם מעל ראשו ומשקלה כפר ל
 זרב ואבן יקרה ותהי על-ראש דוד ושלל העיר הוציא
 הרבה מאד: ואת-העם אשר-בה הוציא וישם במגרה
 31 ובחרצי הברזל ובמגזרת הברזל והעביר אותם במלכין
 וכן יעשה לכל עמי בני-עמון וישב דוד וכל-העם
 ירושלם:

CAP. XIII. יג

יג

ויהי אחר-כך ולאבשלום כן-דוד אחות יפה ושמה א
 תמר ויאהבה אמנון בן-דוד: ויצר לאמנון להתחללות
 2

בעבור

- און דוד האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט איז דאָס קינד געשטאָרבֿען ? און זיי האָבען געזאָגט : עס איז געשטאָרבֿען.
- 20 און דוד איז אויפֿגעשטאַנען פֿון דער ערד, און ער האָט זיך געוואַשען און ער האָט זיך געוואָלכט, און ער האָט איבערגעביטען זיינע קליידער, און ער איז אַרײַנגעקומען אין דעם הויז פֿון נאָט און ער האָט זיך געבוקט, און ער האָט צוריקגעקעהרט נאָך זיין הויז און ער האָט געבעטען (עסען), און זיי האָבען איהם געבראַכט שפּײַז און ער האָט געגעסען.
- 21 און זיינע קנעכט האָבען צו איהם געזאָגט : וואָס איז דאָס פֿאַר אַ זאָך וואָס דו האָסט געטהאָן ? ווען דאָס קינד האָט געלעבט האָסטו געײַ פֿאַסט און געוויינט, און ווען דאָס קינד איז געשטאָרבֿען ביזטו אויפֿ־געשטאַנען און האָסט געגעסען שפּײַז.
- 22 און ער האָט געזאָגט : ווי לאַנג דאָס קינד האָט נאָך געלעבט האָב איך געפֿאַסט און געוויינט, דען איך האָב געדאַכט ; ווער ווייס, פּיעלייכט וועט מיר נאָט בעגנאַדיגען, אַז דאָס קינד זאָל בלייבען לעבען.
- 23 אָבער יעצט אַז דאָס (קינד) איז געשטאָרבֿען, וואָרום זאָל איך דען פֿאַסט טען ? קען איך איהם דען וויעדער צוריקברענגען ? איך געה צו איהם אָבער ער וועט ניט צוריקקעהרען צו מיר.
- 24 און דוד האָט געטרייסט זיין ווייב בת שבע, און ער איז צו איהר געקומען, און ער איז מיט איהר געווען. און זי האָט געבאַרען אַ זעה, און ער האָט גערופֿען זיין נאָמען שלמה. און נאָט האָט איהם לייעב געהאַט.
- 25 און ער (נאָט) האָט געשיקט דורך נתן דעם נביא, און ער האָט זיין נאָמען גערופֿען ידִידִיה, פֿון וועגען נאָט (דער געליעבטער פֿון נאָט).
- 26 און יואָב האָט געשמריטען קעגען רבה פֿון די זיהן פֿון עמון, און ער האָט אַײַנגענומען די קעניגליכע שטאָדט.
- 27 און יואָב האָט געשיקט שלוחים צו דוד, און ער האָט געזאָגט : איך האָב געשמריטען קעגען רבה, און איך האָב אויך די וואַסער־שטאָדט אַײַנגענומען.
- 28 און יעצט, זאַמעל אײַן דאָס איבעריגע פֿון דעם פֿאַלק און בעלאַגער די שטאָדט און נעהם זי אײַן ; דען אויב ניט מוז איך זי אַײַננעהמען, און מײַן נאָמען וועט אויף איהר גערופֿען ווערען.
- 29 און דוד האָט אַײַנגעזאַמעלט דאָס גאַנצע פֿאַלק, און ער איז געגאַנגען נאָך רבה, און ער האָט קעגען איהר געשמריטען, און ער האָט זי אַײַנגענומען.
- 30 און ער האָט אַראָפֿגענומען די קרוין פֿון דעם קאָפּ פֿון זייער געזי מולך, און איהר געוויכט איז געווען אַ צעהנטער גאַלד, און אויף איהר איז געווען אַ טהייערער שטײַן, און זי איז אויפֿגעזעצט געוואָרען אויף דוד'ס קאָפּ. און ער האָט אַרויסגעפֿיהרט פֿון דער שטאָדט זעהר פּײַל רויב.
- 31 און דאָס פֿאַלק וואָס איז אין איהר געווען האָט ער אַרויסגעבראַכט, און ער האָט זיי צוטהיילט אין זעגמיהלען, און (ער האָט זיי געמאַכט אַרביי־טען) ביי אַײַזערנע דרעשפֿליעגלען און ביי אַײַזערנע העק, אויף האָט ער זיי געמאַכט אַרבייטען ביי ציענעל אויווענס. און אזוי האָט ער געטהאָן צו אַלע שטעדט פֿון די זיהן פֿון עמון, און דוד און דאָס גאַנצע פֿאַלק האָר בען זיך צוריקגעקעהרט נאָך ירושלים.

קאַפּיטעל יג

- 1 און עס איז געשעהען נאָכדעם : אַבשלום, דוד'ס זעה, האָט געהאַט אַ שעהנע שוועסטער, איהר נאָמען איז געווען תמר, און אַמנון, דוד'ס זעה האָט זי געליעבט.
- 2 און אַמנון האָט זיך געערגערט וועגען תמר זיין (שטיף) שוועסטער, ביז

בַּעֲבוּר תִּמְרָא אַחֲתוֹ כִּי בְתוּלָה הִיא וַיִּפְלֵא בְּעֵינָי אֲמִנֹן
לַעֲשׂוֹת לָהּ מְאוּמָה׃ וּלְאֲמִנֹן רָע וּשְׂמוֹ יוֹנָדָב כִּדְשִׁמְעָה
אָחִי דָוִד וַיּוֹנָדָב אִישׁ חָכֵם מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר לוֹ מִדּוּעַ אָתָּה
כָּכָה דָל כִּדְהַמְלִךְ בְּבִקְרָא בְּבִקְרָא הַלּוֹא תַנְיָד לִי וַיֹּאמֶר
ה' לוֹ אֲמִנֹן אֶת־תִּמְרָא אַחֲתוֹת אֲבִשְׁלֵם אָחִי אֲנִי אֶהֱבֶ׃ וַיֹּאמֶר
לוֹ יוֹנָדָב שָׁכֵב עַל־מִשְׁכַּבְּךָ וְהִתְחַל וּבֹא אֲבִיךָ לִרְאוֹתְךָ
וְאָמַרְתָּ אֵלָיו תְּבֹא נָא תִמְרָא אַחֲתִי וְתִבְרַנִּי לֶחֶם וְעֲשֵׂתָה
לְעֵינַי אֶת־הַבְּרִיָּה לְמַעַן אֲשֶׁר אֶרְאֶה וְאֶכְלֵתִי מִיָּדָה׃
6 וַיִּשְׁכַּב אֲמִנֹן וַיִּתְחַל וּבֹא הַמֶּלֶךְ לִרְאוֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֲמִנֹן
אֶל־הַמֶּלֶךְ תְּבֹא־נָא תִמְרָא אַחֲתִי וְתִלַּבֵּב לְעֵינַי שְׂתֵי
7 לִבְבוֹת וְאֶבְרָה מִיָּדָה׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל־תִּמְרָא הַבִּיתָה
8 לֵאמֹר לְכִי נָא בֵּית אֲמִנֹן אַחֲדָי וְעֲשִׂי־לִי הַבְּרִיָּה׃ וְתִלַּךְ
תִּמְרָא בֵּית אֲמִנֹן אַחֲדָה וְהוּא שָׁכֵב וְתִקַּח אֶת־הַבָּצֵק
9 וְתִלְוֶשׁ וְתִלַּבֵּב לְעֵינָיו וְתִבְשֵׁל אֶת־הַלִּבְבוֹת׃ וְתִקַּח אֶת־
הַמִּשְׁרֵת וְתַעֲצֵק לִפְנֵיו וַיִּמְאֵן לֵאבֹל וַיֹּאמֶר אֲמִנֹן הוֹצִיאוּ
י' כָּל־אִישׁ מַעְלִי וַיִּצְאוּ כָל־אִישׁ מִעָלָיו׃ וַיֹּאמֶר אֲמִנֹן
אֶל־תִּמְרָא הִבִּיאי הַבְּרִיָּה הַחֲדָר וְאֶבְרָה מִיָּדָה וְתִקַּח
תִּמְרָא אֶת־הַלִּבְבוֹת אֲשֶׁר עָשִׂתָה וְתֹבֵא לְאֲמִנֹן אַחֲדָה
11 הַחֲדָרָה׃ וְתִגַּשׁ אֵלָיו לֵאכֹל וַיַּחֲזִקֶבֶה וַיֹּאמֶר לָהּ כִּי־אִי
12 שָׁכְבִי עִמִּי אַחֲתִי׃ וְתֹאמֶר לוֹ אֶל־אָחִי אֶל־תַּעֲנֵנִי כִּי
לֹא־יַעֲשֶׂה בֶן־יִשְׂרָאֵל אֶל־תַּעֲשֶׂה אֶת־הַנְּבִלָה הַזֹּאת׃
13 וְאֲנִי אֲנִי אֹלִיךְ אֶת־חַרְפְּתִי וְאָתָּה תִּהְיֶה כְּאֶתֶד הַנְּבִלִים
בְּיִשְׂרָאֵל וְעָתָה דְבַר־נָא אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא יִמְעַנֵּי מִמֶּךָ׃
14 וְלֹא אָבָה לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלָהּ וַיַּחֲזֵק מִמֶּנָּה וַיַּעֲנֶה וַיִּשְׁכַּב
15 אִתָּהּ׃ וַיִּשְׁנֶאֱהָ אֲמִנֹן שִׁנְאָה גְדוּלָה מְאֹד כִּי גְדוּלָה
הַשִּׁנְאָה אֲשֶׁר שִׁנְאָה מֵאֲהַבָּה אֲשֶׁר אֶהֱבֶה וַיֹּאמֶר לָהּ
16 אֲמִנֹן קוּמִי לְכִי׃ וְתֹאמֶר לוֹ אֶל־אֹדֹת הַרְעָה הַגְּדוּלָה

הואת

- ער איז קראַנט געוואָרען, דען זי איז געווען (אַן אַנשטענדיגע) יונגפֿרוי, און עס איז געווען אַמנון'ען אונמעגליך איהר עטוואָס צו טהאָן.
3. און אַמנון האָט געהאַט אַ פֿריינד, און זיין נאָמען איז געווען יונדב, זוהן פֿון שמעה דוד'ס ברודער; און יונדב איז געווען זעהר אַ קלוגער מאַן.
4. און ער האָט געזאָגט צו איהם: וואָרום ביזטו אזוי מאַגער, קעניג'ס זוהן, פֿון מאַרגען צו מאַרגען? ווילסטו מיר עס ניט זאָגען? און אַמנון האָט צו איהם געזאָגט: תּמר, די שוועסטער פֿון מיין ברודער אַבשלום ליעב איך.
5. און יונדב האָט צו איהם געזאָגט: לעג דיך אויף דיין בעט און מאַך דיך קראַנט, און ווען דיין פֿאָטער וועט דיך קומען זעהען זאָלסטו צו איהם זאָגען: לָאָז דאָך קומען מיין שוועסטער תּמר און מיר געבען שפּייז, און זי זאָל די שפּייז צובערייטען פֿאַר מינע אויגען, אַז איך זאָל עס זעהען, און פֿון איהר האַנד וועל איך עסען.
6. און אַמנון האָט זיך געלעגט, און ער האָט זיך געמאַכט קראַנט; און דער קעניג איז געקומען איהם צו זעהען. און אַמנון האָט געזאָגט צו דעם קעניג: לָאָז דאָך קומען מיין שוועסטער תּמר, און זי זאָל פֿאַרמישען פֿאַר מינע אויגען צוויי פּינגקובען, און פֿון איהר האַנד וועל איך עסען.
7. און דוד האָט געשיקט צו תּמר אין איהר וואָהנונג אזוי צו זאָגען: געה דאָך צו דיין ברודער אַמנון'ס הויז, און בערייט איהם די שפּייז.
8. און תּמר איז אַהינגעגאַנגען צו איהר ברודער אַמנון'ס הויז און ער איז געלעגען, און זי האָט גענומען דעם טייג און האָט עס געקנעטען, און האָט עס פֿאַרמישט פֿאַר זיינע אויגען און זי האָט געבאַקט די פּינגקובען.
9. און זי האָט גענומען די פּאַן, און זי האָט עס אויסגעגאַסען פֿאַר איהם, אָבער ער האָט ניט געוואָלט עסען, און אַמנון האָט געזאָגט: מאַכט אַרויסגעהען יעדער מענשען פֿון מיר (פֿון מיין חדר), און יעדער מענש איז אַרויסגעגאַנגען פֿון איהם.
10. און אַמנון האָט געזאָגט צו תּמר: ברענג די שפּייז אין (מיין) צימער און איך וועל עסען פֿון דיין האַנד, און תּמר האָט גענומען די פּינגקובען וואָס זי האָט געמאַכט, און זי האָט זיי אַריינגעבראַכט צו איהר ברודער אַמנון אין זיין צימער.
11. און ווען זי האָט עס צו איהם נאָהענט געבראַכט צו עסען, האָט ער איהר שטאַרק ערגריעפען און ער האָט צו איהר געזאָגט: זיי מיט מיר מיין שוועסטער.
12. און זי האָט צו איהם געזאָגט: ניט, מיין ברודער! דו זאָלסט מיך ניט פּייניגען, דען אַזעלכעס טהאַר ניט געשעהען אין ישראַל, דו זאָלסט ניט טהאָן דיעזע שענדליכע זאַך.
13. און איך, אַוואו וועל איך אַוועקברענגען מיין שאַנד, און דו וועסט געהאַל־טען ווערען ווי איינער פֿון די שענדליכסטע (מענשען) אין ישראַל; און יעצט, רייך דאָך צו דעם קעניג, דען ער וועט מיך ניט פֿאַרמיידען פֿון דיר.
14. אָבער ער האָט ניט געוואָלט האָרען צו איהר שטים, און ער איז געווען שטאַרקער פֿון איהר, און ער האָט איהר געפּייניגט און ער איז געווען מיט איהר.
15. און אַמנון האָט זי (דערנאָך) געהאַסט מיט אַ זעהר גרויסען האַס; דען דער האַס מיט וואָס ער האָט זי געהאַסט איז גרעסער געווען ווי די ליעבע מיט וועלכע ער האָט זי (פֿריהער) געליעבט; און אַמנון האָט צו איהר געזאָגט: שטעה אויף, געה!
16. און זי האָט צו איהם געזאָגט: מוהו דאָך דאָס ניט מיט מיר אַרויסצושרי

הִזָּאת מֵאַחֲרֵת אֲשֶׁר-עָשִׂיתָ עִמִּי לְשַׁלְּחַנִּי וְלֹא אָבִיָּה
 לְשָׁמֵעַ לָהּ: וַיִּקְרָא אֶת-נִעְרוֹ מִשְׁרָתוֹ וַיֹּאמֶר שִׁלְחֵינָא 17
 אֶת-זֹאת מִעָלַי הַחֹזֶצֶה וְנִעַל הַדָּלֶת אַחֲרָיָהּ: וְעָלֶיהָ 18
 בָּתְנַת פָּסִים כִּי כֵן תִּלְבָּשֶׁן בְּגוֹת-הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלֹת
 מְעִילִים וַיֵּצֵא אוֹתָהּ מִשְׁרָתוֹ הַחֹזֶץ וְנִעַל הַדָּלֶת אַחֲרָיָהּ:
 וַתִּלְקַח תָּמָר אֶפֶר עַל-רֹאשָׁהּ וּבָתְנַת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלֶיהָ 19
 כְּרֻעָה וַתִּשֶׂם יָדָהּ עַל-רֹאשָׁהּ וַתִּלְכֶּד הַלֶּחֶם וַתִּעֲקֹדָה:
 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אַבְשָׁלוֹם אַחִיָּהּ הֲאֵמִינוֹן אַחִיךָ הִנֵּה עִמָּךְ כ
 וְעַתָּה אַחֲוֵתִי הַחַרְשִׁי אַחִיךָ הוּא אֶל-תְּשִׁיתִי אֶת-לֶבֶךְ
 לְדַבֵּר הַזֶּה וַתִּשֶׁב תָּמָר וְשִׁמְמָה בֵּית אַבְשָׁלוֹם אַחִיָּהּ:
 וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁמַע אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּחֲרֹ לוֹ מְאֹד: 21
 וְלֹא-דָבָר אַבְשָׁלוֹם עִם-אֲמִנוֹן לְמַרְעֵ וְעַד-טוֹב כִּי-שָׂנֵא 22
 אַבְשָׁלוֹם אֶת-אֲמִנוֹן עַל-דִּבְרֵי אֲשֶׁר עָשָׂה אֵת תָּמָר אַחֲוֵתוֹ:
 וַיהוִי לַשְּׁנָתַיִם יָמִים וַיהוִי גִזְוִים לְאַבְשָׁלוֹם בְּבַעַל 23
 הַצֹּר אֲשֶׁר עִם-אֲפֵרַיִם וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם לְכָל-בְּנֵי הַמֶּלֶךְ:
 וַיָּבֵא אַבְשָׁלוֹם אֶל-הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּהינָא גִזְוִים לַעֲבֹדָךְ 24
 יִלְדֵינָא הַמֶּלֶךְ וְעַבְדָּיו עִם-עֲבֹדָךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵל-כ 25
 אַבְשָׁלוֹם אֵל-בְּנֵי אֲלֵינָא נִלְךְ בָּלְנוּ וְלֹא נִכְפַּר עֲלֶיךָ
 וַיִּפְרֹדְכוּ וְלֹא-אָבִיָּה לְלִבֹּת וַיִּבְרַכְהוּ: וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם 26
 וְלֹא יִלְדֵינָא אֲתָנוּ אֲמִנוֹן אַחִי וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לְמָה
 יִלְךְ עִמָּךְ: וַיִּפְרֹדְכוּ אַבְשָׁלוֹם וַיִּשְׁלַח אֹתוֹ אֶת-אֲמִנוֹן 27
 וְאֵת כָּל-בְּנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֵּצֵא אַבְשָׁלוֹם אֶת-נִעְרָיו לֵאמֹר 28
 רֵאוּנָא כְּטוֹב לִב־אֲמִנוֹן בִּינוֹן וְאִמְרָתִי אֵלֵיכֶם הֲבִי אֶת־
 אֲמִנוֹן וְהִמַּתֶּם אֹתוֹ אֶל-תִּירָאוּ הֲלוֹא כִּי אֲנִי צִוִּיתִי
 אֲתֶכֶם חֹזְקִי וְהָיוּ לְבְנֵי-חַיִל: וַיַּעֲשׂוּ נְעָרֵי אַבְשָׁלוֹם 29
 לְאֲמִנוֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה אַבְשָׁלוֹם וַיִּקְמוּ ׀ כָּל-בְּנֵי הַמֶּלֶךְ
 וַיִּרְכְּבוּ אִישׁ עַל-פָּרְדּוֹ וַיִּגְסּוּ: וַיהוִי הַמָּוֶה בְּדֶרֶךְ וְהַשְׁמַעְיָה ל
 כָּאֵה אֶל-דָּוִד לֵאמֹר הִבֵּה אַבְשָׁלוֹם אֶת-כָּל-בְּנֵי הַמֶּלֶךְ
 וְלֹא

- קען, דען דאָס דאָזיגע שלעכטקייט איז נאָך גרעסער פון די אנדערע וואָס
 17 דו האָסט מיט מיר געטהאָן. אָבער ער האָט ניט געוואָלט הערען צו איהר.
 און ער האָט גערופען זיין יונג, זיין דיענער, און ער האָט געזאָגט :
 טרייבט דאָך אַרויס די דאָזיגע פון מיר אויף דער גאַס, און מען זאָל פֿער-
 שליעסען די טהיר הינטער איהר.
- 18 און זי האָט אויף זיך געהאַט אַן אויבערקלייד פון פֿרשיעדענע פֿאַרבען ;
 דען אזוי פֿלעגען זיך קליידען דעם קעניג'ס טעכטער די יונגפֿרויען, מיט
 אויבערמאַנטלען, און זיין דיענער האָט זי אַרויסגעבראַכט אויף דער גאַס,
 און ער האָט פֿערשלאָסען די טהיר הינטער איהר.
- 19 און תמר האָט געלעגט אַש אויף איהר קאַפּ, און דאָס קלייד פון פֿרשיע-
 דענע פֿאַרבען האָט זי צוריסען, און זי האָט געלעגט איהר האַנד אויף
 איהר קאַפּ, און זי איז געגאַנגען, און האָט שטאַרק געוויינט.
- 20 און אַבשלום איהר ברודער האָט צו איהר געזאָגט : איז אַמנון דיין ברוד-
 דער געווען מיט דיר ? אָבער יעצט מיין שוועסטער, שווייג דאָך, ער
 איז דיין ברודער ; נעהם דיר דיעזע זאַך ניט צו האַרצען ; און תמר
 איז געבליעבען וואָהנען ווי אַ פֿערוויסטע אין דעם הויז פון אַבשלום איהר
 ברודער.
- 21 און דער קעניג דוד האָט געהערט אַלע די דאָזיגע זאַכען, און עס האָט איהם
 שטאַרק געקרייניקט.
- 22 און אַבשלום האָט ניט גערעדט מיט אַמנון, ניט שלעכט ניט גוט, דען
 אַבשלום האָט געהאַסט אַמנון וועגען דעם וואָס ער האָט געפֿייניגט זיין
 שוועסטער תמר.
- 23 און עס איז געווען אין צוויי יאָהר אַרום, דאָס אַבשלום האָט געהאַט שאָף
 שערערס אין בעל הצור וואָס איז ביי אפֿרים, און אַבשלום האָט איינגע-
 לאָרען אַלע זיהן פון דעם קעניג.
- 24 און אַבשלום איז געקומען צו דעם קעניג און ער האָט געזאָגט : זעה
 דאָך, דיין קנעכט האָט שאָף שערערס, לאָז דאָך דער קעניג און זיינע
 קנעכט געהען מיט דיין קנעכט.
- 25 און דער קעניג האָט געזאָגט צו אַבשלום : ניט אזוי, מיין זוהן, מיר
 אַלע וועלען דאָך ניט געהען, מיר זאָלען אויף דיר ניט שווער זיין (צו
 לאַסט). און ער האָט איהם שטאַרק געבעטען, און ער האָט ניט געוואָלט
 געהען, און ער האָט איהם געבענשט.
- 26 און אַבשלום האָט געזאָגט : ווען ניט, (טו) לאָז דאָך אַמנון מיין ברודער
 מיט אונז געהען, און דער קעניג האָט צו איהם געזאָגט : וואָרום זאָל
 ער מיט דיר געהען ?
- 27 און אַבשלום האָט איהם שטאַרק געבעטען, און ער האָט מיט איהם גע-
 שיקט אַמנון און די אַלע זיהן פון דעם קעניג.
- 28 און אַבשלום האָט געבאָטען צו זיינע יונגען, אזוי : זעהט דאָך, — ווען
 אַמנון'ס האַרץ וועט זיין פֿרעהליך מיט דעם וויין, און איד וועל זאָגען
 צו אייך : שלאָגט אַמנון, זאָלט איהר איהם טוידטען און איהר זאָלט
 ניט פֿירכטען, דען איד בין עס דאָך, דער וואָס האָט אייך (דאָס) געבאָ-
 טען, שטאַרקט אייך און זייט העלדען.
- 29 און אַבשלום'ס יונגען האָבען געטהאָן צו אַמנון אזוי ווי אַבשלום האָט
 געבאָטען, און די אַלע זיהן פון דעם קעניג זיינען אויפגעשטאַנען און זיי
 זיינען געריטען, יעדער אויף זיין מויל־עזעל און זיי זיינען אַנטלאָפֿען.
- 30 און עס איז געווען ווען זיי זיינען געווען אויף דעם וועג, איז אָנגעקומען
 די נאַכריכט צו דוד, אזוי : אַבשלום האָט דערשלאָגען די אַלע זיהן
 פון דעם קעניג, און ניט איינער פון זיי איז איבערגעבליעבען.

31 וְלֹא־נֹתֵר מֵהֶם אֶחָד׃ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו
 32 וַיִּשְׁכַּב אֶרְצָה וְכָל־עַבְדָּיו נֹצְקִים קָרְעוּ בְּגָדִים׃ וַיֵּצֵן
 וַיִּנְדֹּב אֶבְרָם שְׂמֵעָה אַחֵי־דָוִד וַיֹּאמֶר אֶל־יֹאמֵר אֲדֹנָי אֶת
 כָּל־הַנְּעָרִים בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הַמֵּיתוּ כִּי־אֲמַנּוּן לְבָדוּ מֵת כִּי־
 עַל־פִּי אֲבִשְׁלוֹם הַיְתָה שִׁימָה מִיּוֹם עֲנִתוּ אֶת תְּמַר אַחֲתוֹ׃
 33 וַעֲתָה אֶל־יְשׁוּם אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֲלִילְכוּ דָבָר לֵאמֹר כָּל־
 34 בְּנֵי הַמֶּלֶךְ מֵתוּ כִּי־אִם אֲמַנּוּן לְבָדוּ מֵת׃ וַיִּבְרַח אֲבִשְׁלוֹם
 וַיֵּשֶׂא הַנְּעָר הַצֹּפֵה אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה עֲסֹדָב הַלְּכִים
 לֵה מִקְרָד אַחֲרָיו מִצַּד הַהָר׃ וַיֹּאמֶר וַיִּנְדֹּב אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה
 36 בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ כְּדָבָר עַבְדֶּךָ כֵּן הָיָה׃ וַיְהִי אֶפְסַלְתּוֹ
 לְדַבֵּר וְהִנֵּה בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּכְּפוּ וְגַם־
 37 הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַבְדָּיו כָּכֹו כִּכִּי נָדוּל מְאֹד׃ וְאֲבִשְׁלוֹם בָּרַח
 וַיֵּלֶךְ אֶל־תַּלְמִי בֶן־עַמִּיחֹר מֶלֶךְ גִּשׁוּר וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ
 38 כָּל־הַיָּמִים׃ וְאֲבִשְׁלוֹם בָּרַח וַיֵּלֶךְ גִּשׁוּר וַיְהִי־שֵׁם שְׁלֹשׁ
 39 שָׁנִים׃ וַתִּכַּל דָּוִד הַמֶּלֶךְ לַצֹּאֵת אֶל־אֲבִשְׁלוֹם כִּי־נִתְּחַם
 עַל־אֲמַנּוֹן כִּי־מֵת׃

ד CAP. XIV.

יד

2 א וַיָּדַע יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה כִּי־לֵב הַמֶּלֶךְ עַל־אֲבִשְׁלוֹם׃ וַיִּשְׁלַח
 יוֹאָב תְּקוּעָה וַיִּקַּח מִשָּׁם אִשָּׁה חֲכֵמָה וַיֹּאמֶר אֲלֶיהָ
 הַתְּאַבְּלִי־נָא וּלְבַשִּׁי־נָא בְגָדֵי־אֲבָל וְאֶל־תְּסוּכִי שָׁמֹן וְהָיִית
 3 כְּאִשָּׁה זֶה יָמִים רַבִּים מִתְּאַבְּלַת עַל־מֵת׃ וּבָאת אֶל־
 הַמֶּלֶךְ וְדַבַּרְתְּ אֵלָיו כְּדָבָר הַזֶּה וַיִּשָּׂם יוֹאָב אֶת־יְדֵי־דָבָרִים
 4 בְּפִיהָ׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַתְּקַעִית אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתִּפְּל עַל־
 אִפְיָה אֶרְצָה וַתִּשְׁתַּחֲוֶה וַתֹּאמֶר הוֹשְׁעָה הַמֶּלֶךְ׃
 ה וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ מִהֲלָךְ וַתֹּאמֶר אֲבָל אִשָּׁה־אֶלְמָנָה אֲנִי
 6 וַיָּמָת אִישִׁי׃ וּלְשִׁפְחָתְךָ שְׁנֵי בָנִים וַיִּנְצְוּ שְׁנֵיהֶם כְּשָׂדֵה
 וְאִין מִצִּיל בְּיַנְיָהם וַיָּכּוּ הָאֶחָד אֶת־הָאֶחָד וַיָּמָת אֹתוֹ׃

והנה

י"ב v. 32. שומד קרי v. 33. למרנחאי על

ibid. כרוב ולא קי v. 34. עינה קי v. 37. עמוזד קי

- 31 און דער קעניג איז אויפגעשטאנען און ער האָט צוריסען זיינע קליידער, און ער האָט זיך געלענט אויף דער ערד, און אלע זיינע קנעכט זיינען געשטאנען מיט צוריסענע קליידער.
- 32 און יונדב, דער זון פון שמעה דוד'ס ברודער האָט געענטפערט און גע' זאָגט : לאָז ניט מײן הערר זאָגען, אז אלע יונגען, דעם קעניג'ס זיהן האָט מען געטויט, געוויס, איז נאָר אמנון אליין טוידט, דען מיט דעם בער פעהל פון אבשלום איז דאָס געטהאָן געוואָרען, פון דעם טאָג אָן דאָס ער האָט געפייניגט זיין שוועסטער תמר.
- 33 און יעצט לאָז ניט מײן הערר דער קעניג נעהמען צו זיין האַרץ אזא גע' דאנקען צו זאָגען ; אז אלע זיהן פון דעם קעניג זיינען געשטאַרבען, פאַר געוויס איז נאָר אמנון אליין געשטאַרבען.
- 34 און אבשלום איז אנטלאָפּען. און דער יונג דער וועכטער האָט אויפגע' הויבען זיינע אויגען און ער האָט געזעהען, און זעה, פיעל פּאַלק קומען פון דעם וועג הינטער איהם, פון דער זייט פון דעם באַרג.
- 35 און יונדב האָט געזאָגט צו דעם קעניג : זעה, די זיהן פון דעם קעניג זיי' נען געקומען, אזוי ווי דיין קנעכט האָט געזאָגט : אזוי איז עס געשעהן.
- 36 און עס איז געווען ווען ער האָט געענדיגט רעדען, און זעה, די זיהן פון דעם קעניג זיינען אָנגעקומען, און זיי האָבען אויפגעהויבען זייער שטים און זיי האָבען געוויינט, און אויף דער קעניג און זיינע קנעכט האָבען זעהר שטאַרק געוויינט.
- 37 און אבשלום איז אנטלאָפּען, און ער איז געגאנגען צו תלמי זון פון עמיהוד דעם קעניג פון גשור (זיין מוטער'ס פאָטער). און ער (דוד) האָט געטרויערט וועגען זיין זון אלע טעג.
- 38 און אבשלום איז אנטלאָפּען, און ער איז געגאנגען נאָך גשור, און ער איז דאָרט געווען דריי יאָהר.
- 39 און (די זעל פון דעם) קעניג דוד האָט געביינקט אַרויסצוגעהען צו אבשלום, דען ער האָט זיך געטרייסט וועגען אמנון ; ווייל ער איז (דאָך שוין) געווען טוידט.

קאָפימעל יד

- 1 און יואב דער זון פון צרויה האָט געוואוסט אז דאָס האַרץ פון דעם קעניג איז גענייגט צו אבשלום.
- 2 און יואב האָט געשיקט נאָך תקועה און ער האָט פון דאָרט גענומען א קלונע פרוי, און ער האָט צו איהר געזאָגט : מאַך זיך טרויעריג, און קלייד זיך אָן טרויער-קליידער, און זאָלב דיך ניט מיט אויל, און דו זאָלסט זיין ווי א פרוי וואָס טרויערט שוין לאַנג אויף א טוידטען.
- 3 און דו זאָלסט קומען צום קעניג און דו זאָלסט צו איהם ריידען אונגע' פעהר פּאַלגענדע רייד ; און יואב האָט געלעגט די רייד אין איהר מויל.
- 4 און די פרוי פון תקועה האָט געזאָגט צו דעם קעניג : און זי איז געפאַלען אויף איהר געזיכט צו דער ערד און זי האָט זיך געבוקט, און זי האָט גע' זאָגט : העלף, אָ קעניג !
- 5 און דער קעניג האָט צו איהר געזאָגט : וואָס איז דיר ? און זי האָט געזאָגט : פירוואָהר, איך בין א פרוי אן אַלמנה, און מײן מאַן איז גע' שטאַרבען.
- 6 און דיין דיענסט האָט געהאַט צוויי זיהן, און זיי האָבען זיך ביידע גע' קרעגט אין דעם פעלד, און עס איז ניט געווען צווישען זיי איינער וואָס זאָל רעמען, אזוי האָט איינער דעם אנדערען געשלאָגען און ער האָט איהם געטוידט.

- 7 והגה לקמה כלל המשפחה על שפחתך ויאמרו תני
 אתדמכה אחיו ונמתהו בנפש אחיו אשר הרג ונשמידה
 גם אתדיוורש וכפו אתגחלתו אשר נשארה לבלתי
 שום לאיש שם ושארית עלפני האדמה: ויאמר
 8 המלך אלהאשה לבי לביתך ואני אצנה עליך: ותאמר
 9 האשה התקועית אלהמלך עלי אדני המלך העון ועל
 בית אבי והמלך וכסאו נקי: ויאמר המלך
 המדבר אליך והבאתו אלי ולא יסוף עוד לגעת בך:
 ותאמר יוכרנא המלך אתיהנה אלהך מהרבות נאל
 11 תדם לשחת ולא ישמידו אתבני ויאמר חיהנה אם
 12 יפל משערת בנד ארצה: ותאמר האשה תדברנא
 13 שפחתך אל אדני המלך דבר ויאמר דברי: ותאמר
 האשה ולמה חשבתה בזאת עלעם אלהים ומדבר
 המלך הדבר הזה באשם לבלתי השיב המלך אתניהו:
 14 פרמות נמות וכמים הנגרים ארצה אשר לא יאספו
 ולאישא אלהים נפש וחשב מחשבות לבלתי ידח
 ממנו נדח: ועתה אשרבאתי לדבר אלהמלך אדני
 15 אתהדבר הזה כי יראני העם ותאמר שפחתך אדברה
 16 נא אל המלך אולי יעשה המלך אתדבר אמתו: כי
 ישמע המלך להציל אתאמתו מכת האיש להשמד
 אתי ואתבני יחד מנחלת אלהים: ותאמר שפחתך
 17 יהיהנא דבר אדני המלך למנחה פי ופמלאך האלהים
 בן אדני המלך לשמע הטוב והרע ויהיה אלהך יתי
 עמך: וישן המלך ויאמר אלהאשה אלנא
 18 תבחדו ממני דבר אשר אנכי שאל אתך ותאמר האשה
 19 ידברנא אדני המלך: ויאמר המלך הן יואב אתך
 בכלואת ותען האשה ותאמר תי נפשך אדני המלך

אס

- 7 און זעה, די גאנצע פאמיליע איז אויפגעשטאנען קעגען דיין דיענסט און זיי האָבען געזאָגט : גיב אָהער דעם וואָס האָט זיין ברודער דערשלאָגען און מיר וועלען איהם טוידטען, פון וועגען דעם לעבען פון זיין ברודער וואָס ער האָט אומגעבראַכט, און מיר וועלען אויסראַטעהן אויף דעם (דיין לעצטען) יורש, און אזוי וועלען זיי פערלעשען מיין קויל וואָס איז נאָך איבערגעבליבען, אום ניט צו לאָזען צו מיין מאַן איין נאָמען אָדער איבערבלייבונג אויף דער ערד.
- 8 און דער קעניג האָט געזאָגט צו דער פרוי : געה צו דיין הויז, און איך וועל אַ בעפעהל געבען (צו מיינע בעאַמטע) וועגען דיר.
- 9 און די פרוי פון תקועה האָט געזאָגט צו דעם קעניג : אויף מיר, אַ הערר קעניג, און אויף מיין פאָטער'ס הויזגעזינד וועגט דאָך זיין די זינד, (אויב איינער וועט מיין זוהן גלייך דערשלאָגען) אָבער דער קעניג אין זיין טהראָן וועט זיין ריין.
- 10 און דער קעניג האָט געזאָגט : דער וואָס וועט צו דיר ריידען, דעם זאָלסטו צו מיר ברענגען, און ער וועט דיך ניט מעהר אָנריהרען.
- 11 און זי האָט געזאָגט : לאָז דאָך דער קעניג געדענקען אַן גאָט דיין גאָט, דאָס דער בלוטרעכטער זאָל ניט פערמעהרען צו פערדארבען, און זיי זאָל לען ניט פערטיליגען מיין זוהן, און ער האָט געזאָגט : אזוי ווי גאָט לעבט, דאָס עס וועט ניט פאלען אַ האַאר פון דיין זוהן'ס קאָפּ צו דער ערד.
- 12 און די פרוי האָט געזאָגט : לאָז דאָך דיין דיענסט ריידען אַ וואָרט צו מיין הערר דעם קעניג, און ער האָט געזאָגט : רייד.
- 13 און די פרוי האָט געזאָגט : און ווארום האָסטו געדאַכט אזא זאך אויף דעם פאָלק פון גאָט ? און ווען דער קעניג רעדט די זאך (אז דו שווערסט, ניט צו לאָזען טוידטען מיין זוהן), איז ער דאָך ווי שולדיג , וואָס דער קעניג וויל ניט צוריקברענגען זיין פערשטויסענעם (זוהן, אַבשלום).
- 14 דען שטאַרבען מוזען מיר דאָך, און (מיר זיינען) ווי די וואסער וואָס ווערט אויסגערונען אויף דער ערד, וואָס קען ניט מעהר איינגעזאַמעלט ווערען ; אָבער זאָל ניט דער ריכטער פערשוינען אַ זעעל ? און זאָל ער ניט אויס-טראַכטען אַלע מיטלען אז עס זאָלען ניט פערשטויסען ווערען פון אונז די פערשטויסענע ?
- 15 און דאָס וואָס איך בין יעצט געקומען צו דעם קעניג מיין הערר. צו ריידען דאָס דאָזיגע וואָרט (דעם משל), איז ווייל דאָס פאָלק האָבען מיך געשראַקען, און דיין דיענסט האָט געטראַכט ; איך וועל דאָך ריידען צו דעם קעניג, טאָמער וועט דער קעניג טהאָן (דעם פערלאַנג) די זאך פון זיין דיענסט ;
- 16 אויב דער קעניג וועט הערען צו רעמען זיין דיענסט פון דער האַנד פון דעם מאַן, וואָס וויל פערטיליגען מיך און מיין זוהן צוזאַמען, פון דעם ערבטהייל פון גאָט.
- 17 און דיין דיענסט האָט געזאָגט : לאָז דאָך זיין דאָס וואָרט פון מיין הערר דעם קעניג צו אַ בערוהיגונג (פאַר דעם קעניג זעלבסט), דען אזוי ווי אַ מלאַך פון גאָט אזוי איז מיין הערר דער קעניג, צו פערשטעהען וואָס איז גוט און וואָס איז שלעכט ; און גאָט דיין גאָט זאָל זיין מיט דיר.
- 18 און דער קעניג האָט געענטפערט און האָט געזאָגט צו דער פרוי : לויקען דאָך ניט פון מיר אַ זאך וואָס איך וועל דיך פרעגען, און די פרוי האָט גע-זאָגט : לאָז דאָך מיין הערר דער קעניג ריידען.
- 19 און דער קעניג האָט געזאָגט : איז די האַנד פון יואָב מיט דיר אין דאָס אַלעס ? און די פרוי האָט געענטפערט, און זי האָט געזאָגט : אזוי ווי

אם-איש | להמין ולהשמיל מפל אשר-דבר אדני המלך
 כי-עבדך יואב הוא צוני והוא שם כפי שפחתך את
 כ כל-הדברים האלה: לבעבור סבב את-פני הדבר עשה
 עבדך יואב את-הדבר הזה ואדני הנכם כחכמת מלאך
 21 האלהים להצעת את-פל-אשר בארץ: ויאמר
 המלך אל-יואב הנד-נא עשיתי את-הדבר הזה וקד
 22 השב את-הנער את-אבשלום: ויפל יואב אל-פניו ארצה
 וישתחו ויכרד את-המלך ויאמר יואב היום ידע עבדך
 כי-מצאתי חן בפניך אדני המלך אשר-עשה המלך
 23 את-דבר עבדך: הנכם יואב נלך וישורה ויבא את-
 24 אבשלום ירושלים: ויאמר המלך יסב אל-ביתו
 ופני לא יראה ויסב אבשלום אל-ביתו ופני המלך לא
 25 ראה: וכאבשלום לא-היה איש-יפה בכל-ישראל
 להלל מאד מבפ רגלו ועד קדקדו לא-היה בו מום:
 26 ובגלחו את-ראשו והיה מקץ ימים | לימים אשר יגלח
 כי-כבד עליו ויגלחו ושקל את-שער ראשו מאתים
 27 שקלים באבן המלך: ויגלחו לאבשלום שלושה בנים
 ובת אחת ושמה תמר היא היתה אשה יפת מראה:
 28 וישב אבשלום בירושלים שנתים וימים ופני
 29 המלך לא ראה: וישלח אבשלום אל-יואב לשלח אתו
 אל-המלך ולא אבה לבוא אליו וישלח עוד שנית ולא
 ל אבה לבוא: ויאמר אל-עבדיו ראו חלקת יואב אל-
 ידי ולו-שם שערים לכו וחוציתיה באש ויצתו עבדי
 31 אבשלום את-החלקה באש: ויגס יואב ויבא
 אל-אבשלום הביתה ויאמר אליו למה הציתו עבדך
 32 את-החלקה אשר-לי באש: ויאמר אבשלום אל-יואב
 הנה שלחתי אליך | לאמר בא הנה ואשלחה אתך אל-
 המלך

- דיין זעעל לעבט, מיין הערר קעניג, אויב מען קען געהן רעכטס אָדער לינקס (אויב מען קען זאָגען אנדערש), פון דעם אלעם וואָס מיין הערר דער קעניג האָט גערעדט, דען דיין קנעכט יואב, ער האָט עס מיר געבאָרט מען, און ער האָט אלע דיעזע ווערטער געלעגט אין דעם מויל פון דיין דיענסט.
- 20 אום צו ענדערען דאָס געזיכט פון דער זאך האָט דיין קנעכט יואב די דאָזיגע זאך געטהאָן, און מיין הערר איז קלוג ווי די קלוגהייט פון אַ מלאך פון נאָט, צו וויסען אלעס וואָס עס געהט אָן אויף דער ערד.
- 21 און דער קעניג האָט געזאָגט צו יואב : זעה דאָך, איך האָב געטהאָן די דאָזיגע זאך, און געה און ברענג צוריק דעם יונג, אבשלום.
- 22 און יואב איז געפאלען מיט זיין געזיכט אויף דער ערד און ער האָט זיך געבוקט, און ער האָט געבענשט דעם קעניג. און יואב האָט געזאָגט : היינט ווייס דיין קנעכט, דאָס איך האָב געפונען גונסט אין דיינע אויגען, מיין הערר קעניג, ווייל דער קעניג האָט געטהאָן דאָס וואָרט פון דיין קנעכט.
- 23 און יואב איז אויפגעשטאנען און ער איז געגאנגען נאָך גשור, און ער האָט געבראכט אבשלום נאָך ירושלים.
- 24 און דער קעניג האָט געזאָגט : ער זאָל זיך ווענדען נאָך זיין הויז, אָבער מיין געזיכט זאָל ער ניט זעהען, און אבשלום האָט זיך געווענדעט נאָך זיין הויז, און ער האָט ניט געזעהען דאָס געזיכט פון דעם קעניג.
- 25 און אזוי ווי אבשלום איז ניט געווען קיין שעהנערער מאַן אין גאַנץ ישראל, מען האָט איהם זייער געריהמט, פון דעם טריט פון זיין פוס ביז צו זיין קאָפּ איז ניט געווען אין איהם אַ פעהלער.
- 26 און ווען ער פלעגט אָפּשערען די האָאר פון זיין קאָפּ, און דאָס איז געווען (דאָס פלעגט ער טהאָן) פון דעם ענד פון יעדעס יאָהר דאָס ער פלעגט זיך אָפּשערען, דען די האָאר זיינען אויף איהם שווער געוואָרען, אזוי איז פון זיינע האָאר געווען צוויי הונדערט שקלים נאָך דעם געוויכט פון דעם קעניג.
- 27 און עס זיינען געבאָרען געוואָרען צו אבשלום דריי זיהן און איין טאָכטער, און איהר נאָמען איז געווען תמר, זי איז געווען אַ פרוי פון אַ שעה נעם אַנזעהען.
- 28 און אבשלום איז געזעסען אין ירושלים צוויי יאָהר, אָבער ער האָט ניט געזעהען דאָס געזיכט פון דעם קעניג.
- 29 און אבשלום האָט געשיקט נאָך יואב איהם צו שיקען צו דעם קעניג, און ער האָט ניט געוואָלט צו איהם קומען, און ער האָט נאָך אַ מאָל צו איהם געשיקט, אָבער ער האָט ניט געוואָלט קומען.
- 30 און ער האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט : זעהט, די פעלד פון יואב איז נאָהענט פון מיין (פעלד), און ער האָט דאָרטען גערשטען, געהט און צינדט איהר אָן מיט פייער, און אבשלום'ס קנעכט האָבען אָנגעצונדען די פעלד מיט פייער.
- 31 און יואב איז אויפגעשטאנען און ער איז געקומען צו אבשלום אין זיין הויז, און ער האָט געזאָגט צו איהם : וואָרום האָבען דיינע קנעכט אָנגעצונדען מיין פעלד מיט פייער ?
- 32 און אבשלום האָט געזאָגט צו איהם : זעה, איך האָב צו דיר געשיקט אזוי צו זאָגען : קום אהער, און איך וועל דיר שיקען צו דעם קעניג צו זאָגען : וואָרום בין איך געקומען פון גשור ? עס וואָלט מיר בעסער געווען אַן

הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה בָּאתִי מִנְשׂוּר טוֹב לִי עַד אֲנִי־שָׁם
 33 וְעַתָּה אֲרָאָה פָּנַי הַמֶּלֶךְ וְאִם־יִשְׁכְּבֵי עֵינַי וְהִמַּתְנִי: וַיָּבֹא
 וַיֹּאב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְגִדֵּלֹ וַיִּקְרָא אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיָּבֹא אֶל־
 הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ עַל־אֶפְרוֹ אַרְצָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשַׁק
 הַמֶּלֶךְ לְאַבְשָׁלוֹם:

טו

CAP. XV. טו

וַיְהִי מֵאַחֲרֵי כֵן וַיַּעַשׂ לוֹ אַבְשָׁלוֹם מְרֻבָּה וּסְסִים א
 2 וְחַמְשִׁים אִישׁ רָצִים לִפְנָיו: וְהַשְּׂפִים אַבְשָׁלוֹם וַעֲמֹד
 עַל־יַד הַרְדֵּךְ הַשָּׁעַר וַיְהִי כָל־הָאִישׁ אֲשֶׁר־יְהִי־לָו רֵיב
 לְבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְמִשְׁפָּט וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם אֵלָיו וַיֹּאמֶר
 אֲרַמְזָה עִיר אַתָּה וַיֹּאמֶר מֵאַחַד שְׂבָט־יִשְׂרָאֵל עֲבָדָךְ:
 3 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְשָׁלוֹם רְאֵה דְבַרְךָ טוֹבִים וּנְכֻחִים וְשָׁמַע
 4 אִידְלָךְ מֵאֵת הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם מִי־יִשְׁמַעֲנִי שֹׁפֵט
 בְּאֶרֶץ וְעָלִי יָבֹא כָל־אִישׁ אֲשֶׁר־יְהִי־לָו רֵיב־וּמִשְׁפָּט
 5 וְהִצְדִּיקְתִּיו: וְהָיָה בְּקֶרֶב־אִישׁ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ וְשָׁלַח אֶת־הַ
 6 יָד וְהַחֲזִיק לוֹ וַיִּשַׁק לוֹ: וַיַּעַשׂ אַבְשָׁלוֹם כַּדְּבַר הַזֶּה
 לְכָל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יָבֹאוּ לְמִשְׁפָּט אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּגְנַב
 7 אַבְשָׁלוֹם אֶת־לֵב אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים
 שָׁנָה וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵלֶיכָה נָא וְאַשְׁלֵם אֶת־
 8 נְדָרַי אֲשֶׁר־נִגְדַתִּי לַיהוָה בְּחֶבְרוֹן: כִּי־נִגְדַל נִגְדַר עֲבָדָךְ
 בְּשִׁבְתִּי בְּנְשׂוּר בְּאֶרֶם לֵאמֹר אִם־יָשִׁיב יְשָׁבִי יְהוָה
 9 יְרוּשָׁלַם וְעֲבַדְתִּי אֶת־יְהוָה: וַיֹּאמֶר־לָו הַמֶּלֶךְ לָךְ בְּשָׁלוֹם
 10 וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ חֶבְרוֹנָה: וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם מְרַגְלִים
 בְּכָל־שְׂבָטֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כְּשִׁמְעַכֶּם אֶת־קוֹל הַשֹּׁפָר
 11 וְאִמַּרְתֶּם מֶלֶךְ אַבְשָׁלוֹם בְּחֶבְרוֹן: וְאֶת־אַבְשָׁלוֹם הָלְכוּ
 מֵאֵתִים אִישׁ מִירוּשָׁלַם קְרָאִים וְהִלְכִים לְתַמָּם וְלֹא יָדְעוּ
 12 כַּלְדָּבָר: וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם אֶת־אֲחִיתֹפֵל הַגִּילְגָי וַיַּעַן

דוד

איך וואָלט נאָך דאָרט געווען, און יעצט, לאָז מיך זעהען דעם אַנגעזיכט פון דעם קעניג, און אויב עס געפינט זיך אין מיר אַ פערברעכען זאָל ער מיך טוידמען.

33 און יואָב איז געקומען צו דעם קעניג, און ער האָט עס צו איהם געזאָגט: און ער האָט גערופען אַבשלום און ער איז געקומען צו דעם קעניג, און ער האָט זיך צו איהם געבוקט מיט זיין געזיכט צו דער ערד, פאַר דעם קעניג. און דער קעניג האָט געקוישט אַבשלום.

קאָפימעל מו

- 1 און עס איז געווען נאָכדעם אזוי האָט זיך אַבשלום געמאַכט אַ רייטוואָגען און פערד, און פופציג מאַן זיינען פאַר איהם געלאָפּען.
- 2 און אַבשלום פלעגט פריה אויפשטעהען, און איז געשטאַנען ביי דער זייט פון דעם וועג פון דעם טהויער, (פון קעניג'ס הויז), און עס איז געווען דאָס יעדער מאַן וואָס האָט געהאַט אַ שטרייט, צו קומען פאַר דעם קעניג פאַר דאָס געריכט, אזוי האָט איהם אַבשלום גערופען און ער האָט געזאָגט: „פון וועלכער שטאָרט ביזטו?" און ווען ער האָט געזאָגט: דיין קנעכט איז פון איינע פון (די שטערט) פון די שבטים ישראל.
- 3 און אַבשלום האָט צו איהם געזאָגט: זעה, דינע רייד זיינען גוט און גערעכט, אָבער קיינער וועט דאָס דיר ניט אויסהערען ביי דעם קעניג.
- 4 און אַבשלום האָט ווייטער געזאָגט: ווער וואָלט מיך מאַכען פאַר אַ ריכט וואָלט טער אין דעם לאַנד, און יעדער וואָס האָט אַ שטרייט און אַ ריכט וואָלט צו מיר געקומען אזוי וואָלט איך איהם געריכט מיט גערעכטיגקייט.
- 5 און עס איז געווען ווען איינער האָט גענעהנט צו איהם זיך צו בוקען, אזוי האָט ער אויסגעשטרעקט זיין האַנד און האָט איהם אָנגענומען, און איהם געקוישט.
- 6 און אזוי האָט אַבשלום געטהאָן צו גאַנץ ישראל וואָס זיינען געקומען צו דעם קעניג פאַר דאָס געריכט; און אַבשלום האָט געשטוילען (גע'נב'עט) דאָס האַרץ פון די מענער ישראל.
- 7 און עס איז געווען אין דעם ענד פון פיערציג יאָהר (פון דוד'ס מלוכה, עס מיינט, אין זיינע לעצטע יאָהרען) און אַבשלום האָט געזאָגט צו דעם קעניג: לאָז מיך געהען, איך בעט דיך, און איך וועל בעצאָהלען מיין נדר וואָס איך האָב אַ נדר געטהאָן צו גאָט אין חברון.
- 8 דען דיין קנעכט האָט אַ נדר געטהאָן, ווען איך בין געזעסען אין גשור און ארם אזוי צו זאָגען: אויב גאָט וועט מיך נאָר צוריקברענגען נאָך ירושלים, וועל איך דיענען גאָט (מיט קרבנות).
- 9 און דער קעניג האָט צו איהם געזאָגט: געה אין פריעדען, און ער איז אויפגעשטאַנען און ער איז געגאַנגען נאָך חברון.
- 10 און אַבשלום האָט געשיקט שפּיאָנען אין די אַלע שבטים פון ישראל, אזוי: ווען איהר וועט הערען דעם שטים פון דעם שופר, זאָלט איהר זאָגען: אַבשלום איז געוואָרען קעניג אין חברון.
- 11 און מיט אַבשלום זיינען מיטגעגאַנגען צוויי הונדערט מאַן פון ירושלים, גערופענע און זיי זיינען געגאַנגען אונשולדיג, און זיי האָבען ניט געוואוסט פון קיין זאַך.
- 12 און אַבשלום האָט געשיקט (רופען) אחיתפל פון גילה, דוד'ס ראַטגעבער, פון זיין שטאָרט, ווען ער האָט געשלאַכט די שלאַכט-אַפּפּער, און דער בונד

דוד מעירו מגלה בזבח את־הזבחים ויהי הקשר אמין
13 והעם הולך ורב את־אבשלום: ויבא המגיד אל־דוד
14 לאמר הנה לבי־איש ישראל אחרי אבשלום: ויאמר דוד
לכל־עבדיו אשר־אתו בירושלם קומו ונברכה כי לא־
תהייה לנו פליטה מפני אבשלם מחרו ללכת פזי־מחר
והשגנו והדיח עלינו את־הרעה והפה העיר לפי־
טו חרב: ויאמרו עבדי־המלך אל־המלך ככל אשר־יבחר
16 אדני המלך הנה עבדיך: ויצא המלך וכל־ביתו ברגליו
ויצוב המלך את עשר נשים פלגשים לשמר הבית:
17 ויצא המלך וכל־העם ברגליו ויעמדו בית המרחק:
18 וכל־עבדיו עברים עליהו וכל־הכרתי וכל־הפלתי וכל־
הגתים שש־מאות איש אשר־באו ברגלו מנת עברים
19 על־פני המלך: ויאמר המלך אל־אתי הגתו למה תלך
ב גלה אתה למקומך: תמול | בואך והיום אנועך עמנו
ללכת ואני הולך על אשר־אני הולך שוב והשב את־
21 אחיך עמך חסד ואמת: ויען אתי את־המלך ויאמר
חיייהו וחי אדני המלך כי אם במקום אשר יהיה־
שם | אדני המלך אסל־מות אסל־חיים בישם יהיה
22 עבדיך: ויאמר דוד אל־אתי לך ועבר ויעבר אתי הגתו
23 וכל־אנשיו וכל־הטף אשר אתו: וכל־הארץ בוכים קול
גדול וכל־העם עברים והמלך עבר בנהל קדרון וכל־
24 העם עברים על־פני דוד את־המדבר: והנה גם־צדוק
וכל־הלוים אתו נשאים את־ארון ברית האלהים ויצקו
את־ארון האלהים ויעל אביתר עדיתם כל־העם לעבור
כה מן־העיר: ויאמר המלך לצדוק השב את־ארון
האלהים העיר אס־אמצא חן בעיני יהוה והשבני
והראני

- איז געוואָרען שטאַרק, און דאָס פּאָלק האָט זיך געמעהרט און געמעהרט מיט אַבשלום.
- 13 און עס איז געקומען דער אָנזאָגער צו דוד, און האָט אזוי געזאָגט : דאָס האַרץ פון גאַנץ ישׂראל האָט זיך געווענדעט נאָך אַבשלום.
- 14 און דוד האָט געזאָגט צו זיינע אַלע קנעכט וואָס זיינען מיט איהם געווען אין ירושלים : שטעהט אויף און מיר וועלען אַנטלויפען ; דען מיר ווע- לען ניט האָבען קיין רעטונג פון אַבשלום, איילט אייך אַוועקצוגעהן, אַז ער זאָל ניט איילען און (וועט) אונז ערגרייכען, און ער וועט ברענגען אויף אונז אַן אָנגליק, און ער וועט די שטאַרט שלאָגען מיט דעם שאַרף פון די שווערד.
- 15 און די קנעכט פון דעם קעניג האָבען געזאָגט צו דעם קעניג : אַלעס, וואָס מײן הערר דער קעניג וועט נאָר אויסדערוועהלען, זעה, דייע קנעכט (זיינען בערייט).
- 16 און דער קעניג איז אַרויסגעגאַנגען, און זיין גאַנצע הויזגעזינד זיינען איהם נאָכגעגאַנגען ; און דער קעניג האָט איבערגעלאָזען צעהן קעבסוויבער צו היטען דאָס הויז.
- 17 און דער קעניג איז אַרויסגעגאַנגען און דאָס גאַנצע פּאָלק זיינען איהם נאָכגעגאַנגען, און זיי האָבען זיך אָבגעשטעלט ביי אַ הויז פון ווייטען (פון ירושלים).
- 18 און אַלע זיינע קנעכט זיינען ביי זיין זייט פאַראַיבערגעגאַנגען, און די אַלע כרתי, און די אַלע פּלתי, און די אַלע מענער פון גת, זעקס הונדערט מאַן וואָס זיינען מיט איהם מיטגעגאַנגען פון גת זיינען פאַראַיבערגעגאַנגען גען פאַר דעם קעניג.
- 19 און דער קעניג האָט געזאָגט צו אתי פון גת : צו וואָס זאָלסטו אויך געהן מיט אונז ? קעהר צוריק, און בלייב מיט דעם (נייעם) קעניג (אַבשלום), דען דו ביזט דאָך אַ פּרעמדער, און צו וואָס זאָלסטו אויך זיך אַרומטרייבען, געה צו דיין אָרט.
- 20 געכטען ביזטו ערשט אָנגעקומען, און היינט זאָל איך דיר לאָזען פּערוואַך געלט ווערען צו געהען מיט אונז ? און איך געה, אַוואו איך געה. קעהר דו צוריק און נעהם דייע כרידער מיט דיר צוריק, (איך דאַנק דיר פאַר דייע) געטרייהייט און וואַהרהייט.
- 21 און אתי האָט געענטפּערט דעם קעניג און ער האָט געזאָגט : אזוי ווי גאָט לעבט, און אזוי ווי מײן הערר דער קעניג לעבט ; דאָס נאָר אין דעם אָרט אַוואו דאָרט וועט זיין מײן הערר דער קעניג, אויב צום טוידט, אויב צום לעבען, דאָס נאָר דאָרט וועט דיין קנעכט אויך זיין.
- 22 און דוד האָט געזאָגט צו אתי : געה, און פאַראַיבער (פאַראַוים) ; און אתי דער גתי איבערגעפּאַהרען מיט זיינע אַלע לײט, און מיט די אַלע קליינע קינדער וואָס זיינען מיט איהם געווען.
- 23 און אַלע לײט פון דעם לאַנד האָבען געוויינט מיט אַ גרויס קול, און דאָס גאַנצע פּאָלק זיינען פאַראַיבערגעגאַנגען, און דער קעניג איז אַריבער געגאַנגען איבער דעם טייך קדרון, און דאָס גאַנצע פּאָלק איז אַריבערגע- גאַנגען אויף דעם וועג נאָך דער וויסטע צו.
- 24 און זעה, אויך צדוק און די אַלע לײט מיט איהם (זיינען געקומען), זיי האָבען געטראָגען דעם ארון פון דעם כּונד פון גאָט ; פּאַרדעם האָבען זיי געהאַט אַוועקגעשטעלט דעם ארון פון גאָט, און ווען דאָס גאַנצע פּאָלק האָט געענדיגט צו פאַראַיבער געהען (פאַר דעם ארון, און אַרויסגעהען) פון שטאַרט, דאַן איז אַביתר אויך אַרויפגעגאַנגען.
- 25 און דער קעניג האָט געזאָגט צו צדוק : ברענג צוריק דעם ארון פון גאָט אין די שטאַרט ; אויב איך וועל געפינען גונסט אין די אויגען פון גאָט,

- 26 וְהִרְאֵנִי אֶתוֹ וְאֶת־נְהוֹ: וְאִם כֹּה יֹאמֶר לֹא חֲפָצְתִּי בָךְ
 27 הִנְנִי יַעֲשֶׂה־לִּי כַּאֲשֶׁר טוֹב בְּעֵינָיו: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
 אֶל־צְדוֹק הַכֹּהֵן הַרְוֵאָה אֶתָּה שֶׁבָה הָעִיר בְּשָׁלוֹם
 וְאַחִימֵעַץ בְּנֵךְ וַיהוֹנָתָן בְּדֹאבֵיתָר שְׁנֵי בְנֵיכֶם אִתְּכֶם:
 28 רְאוּ אֲנֹכִי מִתְמַהֲמָה בְּעֵבְרוֹת הַמִּדְבָּר עַד־בֹּא דְבַר
 29 מֵעַמְכֶם לְהַגִּיד לִי: וַיֵּשֶׁב צְדוֹק וְאַבְיָתָר אֶת־אֲרוֹן
 הָאֱלֹהִים יְרוּשָׁלַם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: וְדוֹד עָלָה בְּמַעֲלַה הַיּוֹתִים ל
 עָלָה וּבֹכָה וְרָאשׁ לֹא חָפוּי וְהוּא הִלְךְ יַחַף וּבְלִי־הָעַם
 אֲשֶׁר־אִתּוֹ חָפוּי אִישׁ רֹאשׁוֹ וְעָלוּ עִלָּה וּבִכָּה: וְדוֹד הִגִּיד
 31 לֵאמֹר אַחִיתָפַל בְּקִשְׁרִים עִם־אֲבִשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר דוֹד סִכְל־
 32 נָא אֶת־עֲצַת אַחִיתָפַל יְהוָה: וַיְהִי דוֹד כֹּא עַד־הָרֹאשׁ
 אֲשֶׁר־יִשְׁתַּחֲוֶה שָׁם לָאֱלֹהִים וְהִנֵּה לִקְרֹאתוֹ חוּשִׁי
 33 הָאֲרָבִי קָרוֹעַ כְּתֻנּוֹתָו וְאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ: וַיֹּאמֶר לוֹ דוֹד
 34 אִם עֲבַרְתָּ אִתִּי וְהָיָה עָלַי לְמִשְׁאָ: וְאִם־הָעִיר תָּשׁוּב
 וְאִמְרַתְּ לְאַבְשָׁלוֹם עֲבָדֶךָ אֲנִי הַמֶּלֶךְ אֶתְּנֶה עִבֵד אֲבִיךָ
 וְאֲנִי מָאוֹ וְעַתָּה וְאֲנִי עֲבָדֶךָ וְהִפְרַתָּה לִּי אֶת עֲצַת
 אַחִיתָפַל: וַהֲלֹא עַמְדָּה שָׁם צְדוֹק וְאַבְיָתָר הַכֹּהֲנִים יֵה
 וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁמַע מִבֵּית הַמֶּלֶךְ תִּגִּיד לְצְדוֹק
 36 וְלְאַבְיָתָר הַכֹּהֲנִים: הִנֵּה־שָׁם עִמָּם שְׁנֵי בְנֵיהֶם אַחִימֵעַץ
 לְצְדוֹק וַיהוֹנָתָן לְאַבְיָתָר וּשְׁלַחְתֶּם בְּיָדָם אֵלַי כָּל־דְּבַר
 37 אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ: וַיָּבֹא חוּשִׁי רֵעֵה דוֹד הָעִיר וְאַבְשָׁלוֹם
 יָבֹא יְרוּשָׁלַם:

טז

CAP. XVI. טז

- וְדוֹד עָבַר מֵעַט מִהָרֹאשׁ וְהִנֵּה צִיָּבָא נַעַר מִפִּיבִשְׁתָּ *
 לִקְרֹאתוֹ וְצִמְד חֲמֹרִים חֲבָשִׁים וְעֲלִיהֶם מְאִתִּים לֶחֶם
 וּמֵאָה צְמוֹקִים וּמֵאָה קִיץ וְגַבֵּל יוֹן: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־
 2 צִיָּבָא מַה־אֵלֶּה לָּךְ וַיֹּאמֶר צִיָּבָא הַחֲמֹרִים לְבֵית־הַמֶּלֶךְ
 לְרִכֵּב

- וועט ער מיך צוריקברענגען און ער וועט מיר ווייזען, איהם און זיין וואָהר
נונג.
- 26 אָבער אויב ער וועט אזוי זאָגען : איך פערלאַנג דיך ניט, בין איך בע-
רייט, לאָז ער צו מיר טהאָן ווי עס איז גוט אין זיינע אויגען.
- 27 און דער קעניג האָט ווייטער געזאָגט צו צדוק דעם כהן : זעהסטו ?
קעהר דיך צוריק אין די שטאָרט אין פריערען, און אחימעץ דיין זוהן,
און יהונתן דער זוהן פון אביתר, אייערע ביידע זיהן (וועלען זיין) מיט
איך.
- 28 זעהט, איך וועל זיך פערזאמען אין דעם פלוין פון דער וויסטע, ביז עס
וועט קומען א וואָרט פון אייך מיר אָנצוזאָגען.
- 29 און צדוק און אביתר האָבען צוריקגעבראכט דעם ארון פון גאָט נאָך
ירושלים, און זיי זיינען דאָרטען פערבליעבען.
- 30 און דוד איז אַרויפגעגאנגען אויף דעם אויפגאנג פון דעם אוילבאָרג (הר
הזיתים), וויינענדיג ביים אַרויפגעהען, זיין קאָפּ איז געווען צוגעדעקט (ווי
א אַבל), און ער איז געגאנגען באַרפּוס, און דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס איז
מיט איהם געווען, האָט יעדער צוגעדעקט זיין קאָפּ, און זיי זיינען אַרויפ-
געגאנגען וויינענדיג.
- 31 און צו דוד האָט מען אָנגעזאָגט אזוי : אחיתפל איז מיט די וואָס האָבען
זיך פערבונדען מיט אבשלום. און דוד האָט געזאָגט : פערנאָרשיש דאָך
דעם ראַטה פון אחיתפל, אָ גאָט !
- 32 און עס איז געווען אז ווען דוד איז געקומען ביז צום שפיטץ באַרג אוואו
ער פלעגט זיך דאָרט בוקען צו גאָט, און זעה, הושי דער ארכי איז איהם
אנטקעגען געקומען, מיט זיין ראָק צוריסען און ערד אויף זיין קאָפּ.
- 33 און דוד האָט צו איהם געזאָגט : אויב דו וועסט מיטגעהען מיט מיר,
וועסטו נאָך זיין צו מיר אַ לאַסט.
- 34 אָבער אויב דו וועסט צוריקגעהרען אין די שטאָרט, זאָלסטו זאָגען צו
אבשלום : דיין קנעכט וויל איך זיין, אָ קעניג. איך בין געווען דער קנעכט
פון דיין פאטער פון לאַנג אָן, און יעצט וויל איך זיין דיין קנעכט, און
דו וועסט צושטערען פאַר מיר דעם ראַטה פון אחיתפל.
- 35 און דאָרט זיינען דאָך מיט דיר צדוק און אביתר די כהנים, און עס וועט
זיין אז יעדער זאָך וואָס דו וועסט הערען פון דעם קעניג'ס הויז זאָלסטו
זאָגען צו צדוק און צו אביתר די כהנים.
- 36 זעה, דאָרטען זיינען מיט זיי זייערע צוויי זיהן, אחימעץ צו צדוק, און
יהונתן צו אביתר, און דורך זיי זאָלט איהר צו מיר שיקען יעדע זאָך
וואָס איהר וועט הערען.
- 37 און הושי דער פריינד פון דוד איז געקומען אין די שטאָרט, (אין דער
צייט) ווען אבשלום האָט געדאַרפט אָנקומען אין ירושלים.

קאָפימעל מז

- 1 און אַלס דוד איז אַעווקגעגאנגען איין וועניג פון דעם שפיטץ פון באַרג,
און זעה, ציבא דער יונג פון מפיבשת איז איהם אַנטקעגען געקומען, מיט
אַ פּאָאר געזאָמטעלע עזלען, און אויף זיי איז געווען צוויי הונדערט (לאָד
בענט) ברויט, און הונדערט בינטלאַך ראָזינקעס און הונדערט בינטלאַך
זומערפּרוכט און אַ פּלאַש וויין.
- 2 און דער קעניג האָט געזאָגט צו ציבא : וואָס ווילסטו דאָמיט ? און
ציבא האָט געזאָגט : די עזלען זיינען פאַר דעם קעניג'ס הויזגעזינד אויף
זיי צו ריימען, און דאָס ברויט און די זומערפּרוכט זיינען פאַר די יונגען

לרַכֵּב וּלְהִלָּחֵם וְהַקְּרִין לְאִכּוֹל הַנְּעָרִים וְהָיוּ לַשָּׂתוֹת
 3 הַיָּעָף בַּמִּדְבָּר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וְאַיִה בְּךָ אֲדֹנָיִךְ וַיֹּאמֶר
 צִיָּבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ הַנֶּה יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַם כִּי אָמַר הַיּוֹם
 4 יָשׁוּבוּ לִי בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת מַמְלְכוֹת אָבִי׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
 לְצִיָּבָא הַנֶּה לָּךְ כָּל אֲשֶׁר לַמְּפִיבֶשֶׁת וַיֹּאמֶר צִיָּבָא
 ה הַשְׂתַּחֲוִיתִי אֲמָצַאֲחֹן בְּעֵינָיִךְ אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ׃ וּבָא הַמֶּלֶךְ
 דָּוִד עַד־בְּחוּרִים וְהִנֵּה מִשָּׁם אִישׁ יוֹצֵא מִמִּשְׁפַּחַת בֵּית
 6 שָׁאוּל וְשָׁמוֹ שְׁמֹעִי בֶן־נֶרָא יוֹצֵא וּמִקְלָל׃ וַיִּסְפַּל
 בְּאֲבָנִים אֶת־דָּוִד וְאֶת־כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִד וּכְלֵהֲדָעִם
 7 וּכְלֵה־הַגְּבֻרִים מִיָּמֵינוּ וּמִשְׁמָאלוֹ׃ וְכֹה־אָמַר שְׁמֹעִי בְּקִלְלוֹ
 8 יָצָא אִישׁ הַדְּמִים וְאִישׁ הַבְּלִיעַל׃ הַשִּׁיב עָלֶיךָ יְהוָה
 כָּל־דְּמֵי בֵּית־שָׁאוּל אֲשֶׁר מָלַכְתָּ תַּחְתּוֹ וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־
 הַמְּלוּכָה בְּיַד אַבְשָׁלוֹם בֶּנֶךְ וְהַקֵּד בְּרַעְתֶּךָ כִּי אִישׁ דְּמִים
 9 אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר אַבִּישׁוֹ בְּךָ צְרוּיָה אֶל־הַמֶּלֶךְ לָמָּה יִקְלַל
 הַכֶּלֶב הַמֵּת הַזֶּה אֶת־אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֲעִבְדֶהנָּא וְאִסִּירָה
 י אֶת־רֵאשׁוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה כִּי
 יִקְלַל וְכִי יְדוּה אָמַר לוֹ קִלַּל אֶת־דָּוִד וּמִי יֹאמֶר מִדּוֹעַ
 עֲשִׂיתָהּ בֶּן׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אַבִּישׁוֹ וְאֶל־כָּל־עַבְדָּיו הַנֶּה
 11 בְּנֵי אֲשֶׁר־יָצָא מִמֶּנִּי מִבְּקֶשׁ אֶת־נַפְשִׁי וְאִף כִּי־עָתָה בֶּן־
 12 הַיָּמִינִי הִנְחוּ לוֹ וַיִּקְלַל כִּי־אָמַר לוֹ יְהוָה׃ אוּלַי יִרְאֶה
 יְהוָה בְּעֵינָי וְהָשִׁיב יְהוָה לִי טוֹבָה תַּחַת קִלְלָתוֹ הַיּוֹם
 13 הַזֶּה׃ וַיִּלֶךְ דָּוִד וְאַנְשָׁיו בַּדְּרָךְ וְשָׁמְעֵי
 הַלֶּךְ בְּצֹלַע הַדָּר לְעַמְתּוֹ הַלֹּךְ וַיִּקְלַל וַיִּסְפַּל בְּאֲבָנִים
 14 לְעַמְתּוֹ וְעַפְר בְּעַפְרִי׃ וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וּכְלֵהֲדָעִם
 טו אֲשֶׁר־אִתּוֹ עֵיפִים וַיִּנְפֹשׁ שָׁם׃ וְאַבְשָׁלוֹם וּכְלֵהֲדָעִם אִישׁ
 16 יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלַם וְאַחִיתָפַל אִתּוֹ׃ וַיְהִי כֹּאשֶׁר־כָּא
 חוֹשֵׁי הָאָרֶץ רָעָה דָּוִד אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר חוֹשֵׁי אֶל־

אבשלום

- צו עסען, און דער וויין צו טרינקען פאר דעם וואָס וועט זיין מיעד אין דער מדרב.
- 3 און דער קעניג האָט געזאָגט : און וואו איז דער זוהן פון דיין הערר ? און ציבא האָט געזאָגט צו דעם קעניג : זעה, ער איז געבליעבען אין ירושלים, דען ער האָט געזאָגט : היינט וועט דאָס הויז פון ישראל מיר צוריקגעבען דאָס קעניגרייך פון מיין פאָטער.
- 4 און דער קעניג האָט געזאָגט צו ציבא : זעה, אַלעס וואָס געהערט צו מפיבשת זאָל זיין דיין, און ציבא האָט געזאָגט : איך בוק מיר, איך וויל (ווייטער) געפינען גונסט אין דייןע אויגען, מיין הערר קעניג.
- 5 און אַלס דער קעניג דוד איז אָנגעקומען פאַר בחורים, און זעה, פון דאָרט איז אַרויסגעקומען אַ מאַן פון דער פאַמיליע פון שאול'ס הויזגעזינד, און זיין נאָמען איז געווען שמעי דער זוהן פון גרא, און ער איז געגאַנגען און געשאַלטען.
- 6 און ער האָט געוואָרפען שטיינער אויף דוד, און אויף די אַלע קנעכט פון דעם קעניג דוד. און דאָס גאַנצע פּאָלק און אַלע שטאַרקע העלדען זיינען געווען ביי זיין רעכטע האַנד און ביי זיין לינקע האַנד.
- 7 און אזוי האָט שמעי געזאָגט ווען ער האָט געשאַלטען : אַרויס, אַרויס, דו בלוט־שולדיגער מענש און דו ניעדערטרעכטיגער מענש.
- 8 נאָט האָט איבער דיר צוריקגעבראַכט דאָס גאַנצע בלוט פון דעם הויז פון שאול, וואָס דו רעניערסט אָנשטאַט איהם, און נאָט האָט געגעבען די מלוכה אין דער האַנד פון אבשלום דיין זוהן, און דו ביזט יעצט אין דיין אומגליק, דען דו ביזט אַ בלוט־שולדיגער מענש.
- 9 און אבישי דער זוהן פון צרויה האָט געזאָגט צו דעם קעניג : וואָרום זאָל דער דאָזיגער טוידטער הונד שילטען מיין הערר דעם קעניג ? לאָז מיר דאָך אַריבערגעהען, איך בעט דיר, און איך וועל איהם אַראָפּנעהמען זיין קאַפּ.
- 10 און דער קעניג האָט געזאָגט : וואָס האָב איך מיט אַיך צו טהאָן, איהר זיהן פון צרויה ? לאָז ער אזוי שילטען, דען נאָט האָט צו איהם געזאָגט : שילט דוד ; און ווער קען זאָגען (צו נאָט) וואָרום האָסטו אזוי געטהאָן ?
- 11 און דוד האָט געזאָגט צו אבישי און צו אַלע זיינע קנעכט : זעהט, מיין זוהן וואָס איז אַרויסגעקומען פון מיין לייב זוכט מיין לעבען צו געהמען, ווי פיעל מעהר (מכל שכן) יעצט דער מאַן פון בנימין, לאָזט איהם, לאָז ער שילטען , דען נאָט האָט עס צו איהם געהייסען.
- 12 פיעלייכט וועט נאָט זעהען (די טרעהרען) פון מיינע אויגען, און נאָט וועט מיר גוטעס געבען פאר זיין שילטען דעם היינטיגען טאָג.
- 13 און דוד און זיינע לייט זיינען געגאַנגען ווייטער אויף דעם וועג, און שמעי איז געגאַנגען אויף דער זייט פון דעם באַרג קעגען איהם, געגאַנגען און געשאַלטען, און ער האָט געוואָרפען שטיינער קעגען איהם, און ער האָט געוואָרפען מיט שטויב.
- 14 און דער קעניג און דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס איז מיט איהם זיינען אָנגע־קומען (אין בחורים) פערמאַטערט, און ער האָט דאָרט גערוהט.
- 15 און אבשלום און דאָס גאַנצע פּאָלק, די מענער פון ישראל זיינען אָנגעקור מען אין ירושלים, און אחיתפל מיט איהם.
- 16 און ווען חושי דער ארכי, דוד'ס פריינד איז אָנגעקומען צו אבשלום, האָט חושי געזאָגט צו אבשלום : דער קעניג זאָל לעבען, דער קעניג זאָל לעבען.

- 17 אבשלום יחי המלך יחי המלך: ויאמר אבשלום אל-
 חושי זה הסדך את־רעך למה לא־הלכת את־רעך:
 18 ויאמר חושי אל־אבשלום לא כי אשר בחר יהוה והעם
 הוה וכל־איש ושראל לא אהיה ואתו אשב: והשנית
 19 למי אני אעבד הלא לפני בני כאשר עבדתי לפני אביך
 בן אהיה לפניך: ויאמר אבשלום אל־אחיתפל הבן
 20 לכם עצה מהנעשה: ויאמר אחיתפל אל־אבשלום בא
 אל־פלנשי אביך אשר הניח לשמור הבית ושמע כל־
 ישראל כִּי־נבאשת את־אביך וחנקו ידי כל־אשר אתך:
 21 וישו לאבשלום האהל על־הנג ויבא אבשלום אל־פלנשי
 22 אביו לעיני כל־ישראל: ועצת אחיתפל אשר יעץ בימים
 23 ההם כאשר ישאל: בדבר האלהים בן כל־עצת
 אחיתפל גם־לדוד גם־לאבשלום:

CAP. XVII. יז

יז

- וַיֹּאמֶר אַחִיתפֶּל אֶל־אַבְשָׁלוֹם אֲבַחְרָה־נָא שְׁנַיִם־עֶשֶׂר א
 אֶלָּף אִישׁ וְאֶקְוֶמָה וְאַרְדֶּפָה אַחֲרֵי־דָוִד הַלְיָלֵה: וְאָבִיא 2
 עָלָיו וְהוּא יָגֵעַ וְרַפָּה יָדַיִם וְהַחֲרַדְתִּי אֹתוֹ וְגַם כָּל־
 הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְהַבֵּיתִי אֶת־הַמֶּלֶךְ לְכַדּוֹ: וְאֲשִׁיבָה כָּל־ 3
 הָעָם אֵלֶיךָ בְּשׁוֹב הַכּוֹל הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַתָּה מִבְּקֵשׁ כָּל־
 הָעָם יִהְיֶה שְׁלוֹם: וַיִּישֶׁר הַדָּבָר בְּעֵינַי אַבְשָׁלוֹם וּבְעֵינַי 4
 כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם קְרָא נָא גַם 5
 לְחוּשֵׁי הָאָרֶץ וְנִשְׁמָעָה מִהֶבְפִּי גַם־הוּא: וַיָּבֵא חוּשֵׁי 6
 אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֵלָיו לֵאמֹר בְּדָבָר הַזֶּה
 דַּבֵּר אַחֲתֶפֶל הַנְּעִשֶׂה אֶת־דְּבָרֹךָ אִם־יֵאָזֵן אַתָּה דַּבֵּר: 7
 וַיֹּאמֶר חוּשֵׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם לֹא־טוֹבָה הַנְּעִשֶׂה אֲשֶׁר־ 8
 יַעַן אַחֲתֶפֶל בַּפֶּעַם. הִנֵּאת: וַיֹּאמֶר חוּשֵׁי אַתָּה יִרְעָתָה
 אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אֲנָשָׁיו כִּי גִבּוֹרִים הָמָּה וּמְרִי נַפְשׁ הָמָּה

כרוב

- 17 און אבשלום האָט געזאָגט צו חושי : איז דאָס דיין געטרייהייט צו דיין פריינד (דוד) ? וואָרום ביזטו ניט מיטגעגאנגען מיט דיין פריינד ?
- 18 און חושי האָט געזאָגט צו אבשלום : ניין, נאָר דעם וואָס גאָט האָט אויס־ערוועהרט און דאָס דאָזיגע פאָלק און אלע מענער פון ישראל, מיט איהם מוז איך (אויך) זיין, און מיט איהם מוז איך בלייבען.
- 19 און צווייטענס. צו וועמען דען וועל איך יעצט דיענען ? איז דאָס ניט פאר זיין זון ? אזוי ווי איך האָב געדיענט פאר דיין פאָטער אזוי וועל איך זיין פאר דיר.
- 20 און אבשלום האָט געזאָגט צו אחיתפל, ניט אָן עצה וואָס מיר זאָלען טהאָן.
- 21 און אחיתפל האָט געזאָגט צו אבשלום : קום צו דיין פאָטער'ס קעכט־ווייבער, וואָס ער האָט געלאָזען צו היטען דאָס הויז ; און אזוי וועט הער רען גאנץ ישראל דאָס דו ביזט פערהאסט געוואָרען ביי דיין פאָטער, און עס וועלען געשטארקט ווערען די הענד פון אלע וואָס זיינען מיט דיר.
- 22 און מען האָט אויפגעשמעלט פאר אבשלום אַ געצעלט אויף דעם דאָך, און אבשלום איז געקומען צו זיין פאָטער'ס קעכטווייבער, פאר די אויגען פון גאנץ ישראל.
- 23 און דער ראטה פון אחיתפל, וואָס ער פלעגט ראטהען, (האָט מען גע־האלטען) אין יענע צייטען, אזוי (ריכטיג) ווי אַ מענש וואָלט פרעגען דאָס וואָרט פון גאָט, אזוי איז געווען יעדער ראטה פון אחיתפל וואָס ער האָט געגעבען סיי צו דוד, סיי צו אבשלום.

קאפיטעל יז

- 1 און אחיתפל האָט געזאָגט צו אבשלום : איך וועל דיר אויסערוועהלען צוועלף טויזענד מאַן, און איך וועל אויפשטעהן און וועל נאָכיאָגען דוד אין די דאָזיגע נאכט.
- 2 און איך וועל קומען איבער איהם און ער איז פערמאָטערט און מוטהלאָז, און איך וועל איהם דערשרעקען און דאָס גאנצע פאָלק וועלכע מיט איהם וועט אנטלויפען, און איך וועל דערשלאָגען (נאָר) דעם קעניג אליין.
- 3 און איך וועל צוריקברענגען דאָס גאנצע פאָלק צו דיר, ווען אלעס וועט צוריקעהרען, (אויסער) דעם מאַן (דוד) וואָס דו זוכסט, אזוי וועט דאָס גאנצע פאָלק בלייבען אין פריערען.
- 4 און די זאך איז געפעליג געווען אין די אויגען פון אבשלום און אין די אויגען פון אלע עלצמע פון ישראל.
- 5 און אבשלום האָט געזאָגט : רוף דאָך אויך חושי דעם ארכי, און לאָמיר (אויך) הערען, וואָס אויך ער האָט וואָס (צו זאָגען) אין זיין מויל.
- 6 און חושי איז געקומען צו אבשלום, און אבשלום האָט צו איהם געזאָגט אזוי : אזא זאך האָט אחיתפל גערעדט, זאָלען מיר טהאָן נאָך זיין וואָרט ? און אויב ניט, דען רייך דו.
- 7 און חושי האָט געזאָגט צו אבשלום : דער ראטה וואָס אחיתפל האָט געגעבען דאָס דאָזיגע מאַל איז ניט גוט.
- 8 און חושי האָט (ווייטער) געזאָגט : דו קענסט דאָך דיין פאָטער און זיי נע ליט, דאָס זיי זיינען העלדען, און דאָס זיי זיינען ערביטערטע גע־מיטהער, ווי אַ בער וואָס איז בערויבט פון זיינע קינדער, אויף דעם פעלד,

בְּרֹב שְׂבוּל בְּשֹׁדָה וְאֶבֶד אִישׁ מִלְחָמָה וְלֹא יִלְוֶן אֶת־
 9 הָעָם׃ הִנֵּה עֵתָה הוֹאֵנִחָבָא בְּאֶחָת הַפְּחָתִים אוֹ בְּאַחַד
 הַמְּקוֹמֹת וְהָיָה בְּנִפְל בָּהֶם בְּתַחֲלָה וְשָׁמַע הַשְּׁמִיעַ וְאָמַר
 י הַיְתָה מִנְּפָה בְּעַם אֲשֶׁר אַחֲרָי אֲבָשָׁלָם׃ וְהוּא גַם־בְּךָ
 חֵיל אֲשֶׁר לָבוּ בְּלֵב הָאָרֶץ הַמָּס יָמָס כִּי־יָדַע כָּל־
 11 יִשְׂרָאֵל כִּי־גִבּוֹר אַבְיָד וּבְגִי־חֵיל אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ כִּי יַעֲצֵתִי
 הָאֶסֶף יֶאֱסֹף עֲלֶיךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל מִזֶּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע
 12 כַּחֲזוֹל אֲשֶׁר־עַל־דָּהִים לָרֶב וּפְנִיָּה הַלְּכִים בְּקָרֶב׃ וּבָאנוּ
 אֵלָיו בְּאֶחָת הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר נִמְצָא שָׁם וּנְחַנו עָלָיו כַּאֲשֶׁר
 יִפֹּל הַטַּל עַל־הָאֲדָמָה וְלֹא־נֹתֵר בּוֹ וּבְכָל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־
 13 אִתּוֹ גַּם־אֶחָד׃ וְאִסְדֹּא־עִיר יֶאֱסֹף וְהוֹשִׁיאוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל
 אֶל־הָעִיר הַהִיא חֲבָלִים וְסַחֲבָנוּ אִתּוֹ עַד־הַנְּחַל עַד אֲשֶׁר־
 14 לֹא־נִמְצָא שָׁם גַּם־צָרוּר׃ וַיֹּאמֶר אֲבָשָׁלוּם וְכָל־אִישׁ
 יִשְׂרָאֵל טוֹבָה עֲצַת חוּשֵׁי הָאָרֶץ מֵעֲצַת אַחִיתֹּפֶל
 וַיְהִיָּה צוּה לְהַפֵּר אֶת־עֲצַת אַחִיתֹּפֶל הַטוֹבָה לְבַעֲבוֹר
 15 הָבִיא יְהוָה אֶל־אֲבָשָׁלוּם אֶת־הַרְעָה׃ וַיֹּאמֶר חוּשֵׁי
 אֶל־צָדוֹק וְאֶל־אֲבִיתָר הַכֹּהֲנִים כְּנָאת וְכֹזָאת יַעַן אַחִיתֹּפֶל
 אֶת־אֲבָשָׁלוּם וְאֵת וְקִנֵּי יִשְׂרָאֵל וְכֹזָאת וְכֹזָאת יַעֲצֵתִי אֲנִי׃
 16 וְעֵתָה שְׁלַחְנוּ מִהֵרָה וְהַגִּידוּ לְדָוִד לֵאמֹר אֶל־תֵּלֶן הַלְּיָלָה
 בְּעַרְבוֹת הַמִּדְבָּר וְגַם עֲבוֹר תַּעֲבוֹר פֶּן יִבְלַע לְמַלְךְךָ
 17 וּלְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וַיְהוֹנָתָן וְאַחִימֵלֵךְ עֲמָדִים בְּעֵד
 רִגְלֵי וְהִלְכָה הַשִּׁפְחָה וְהַגִּידָה לָהֶם וְהֵם יָלְכוּ וְהַגִּידוּ
 18 לְמַלְךְךָ דָּוִד כִּי לֹא יוֹכְלוּ לְהִרְאוֹת לְבוֹא הָעִירָה׃ וַיֵּרָא
 אֲתָם נֹעַר וַיַּגִּד לְאֲבָשָׁלוּם וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם מִהֵרָה וַיָּבֹאוּ
 אֶל־בֵּית־אִישׁ בְּבַחְרִים וְלוֹ בָּאֵר בְּחֻצּוֹ וַיְהִי שָׁם׃
 19 וַתִּקַּח הָאִשָּׁה וַתִּפְרֹשׂ אֶת־הַמָּסַךְ עַל־פְּנֵי הַבָּאֵר וַתִּשְׁטַח
 כ עָלָיו הַרְפוֹת וְלֹא נֹדַע דְּבָר׃ וַיָּבֹאוּ עֲבָדֵי אֲבָשָׁלוּם אֶל־

האשה

- און דיין פאָטער איז אַ (געוואָהנטער) קריענסמאן, און ער וועט ניט נעבֿן טינגען מיט דעם פּאָלק.
- 9 זעה, געוויס איז ער שוין יעצט בעהאַלטען אין איינע פון די גריבער אָדער אין איינעם פון די ערטער, און עס וועט זיין אז אייניגע פון זיי (פון דייןע לייט) וועלען פעהלען אין אַנפּאָנג (פון דער מלחמה), און דער יעניגער וואָס וועט ער הערען וועט זאָגען : אַ פּלאַג (מפּלה) איז געווען אונטער דעם פּאָלק וואָס געהט נאָך אַבשלום.
- 10 און ער (וואָס וועט עס הערען) זאָל אַפּילו אויך זיין אַ העלד, וועלכענס האַרץ איז ווי דאָס האַרץ פון אַ לייב, וועט עס געוויס צוגאַנגען ווערען, ווייל גאַנץ ישראל ווייס, דאָס דיין פּאָטער איז אַ העלד, און די וואָס זייִן גען מיט איהם זיינען העלדען.
- 11 דאַרום ראַטה איד, לאָז צוערשט איינגעזאַמעלט ווערען גאַנץ ישראל, פון דן ביז באַר שבע, אזוי פּיעל ווי דער זאַמר וואָס איז ביים ים, און דאָס דיין אַנגעזיכט (דו אַלזיין) זאָל געהען אין דעם קריגען.
- 12 און מיר וועלען קומען צו איהם אין איינעם פון די ערטער, אזואו ער איז דאָרט געפונען, און מיר וועלען לאַגערען אויף איהם, אזוי ווי דער טהוי פּאָלט אויף דער ערד, און מיר וועלען ניט איבערלאָזען פון איהם און פון אַלע מענער וואָס זיינען מיט איהם אויך איין איינציגען.
- 13 און אויב ער וועט זיך צוריקציהען אין אַ שטאָדט, וועט גאַנץ ישראל ברענגן גען שטריק צו יענער שטאָדט, און מיר וועלען (דעם פעסטונג) שלעפען ביז אין דעם טייך, ביז עס וועט דאָרט קיין שטיינערל געפונען ווערען.
- 14 און אַבשלום און אַלע מענער פון ישראל האָבען געזאָגט : דער ראַטה פון הושי דער ארכי איז בעסער דען דער ראַטה פון אחיתפל. אָבער גאָט האָט עס (אזוי) בעפוילען צו צושטערען דעם גוטען ראַטה פון אחיתפל. פון וועגען דאָס גאָט זאָל ברענגען די שלעכטס איבער אַבשלום.
- 15 און הושי האָט געזאָגט צו צדוק און אביתר די כהנים : אזוי און אזוי האָט אחיתפל איין עצה געגעבען צו אַבשלום און צו די עלצטע פון ישראל, און אזוי און אזוי האָב איין איין עצה געגעבען.
- 16 און יעצט שיקט געשווינד און זאָגט אָן צו דוד, אזוי : דו זאָלסט ניט נעכטיגען דיעזע נאַכט אין דעם פלוין פון דער וויסטע, און אויך זאָלסט גלייך איבערפּאָהרען דעם (ירדן) ; אז דער קעניג און דאָס גאַנצע פּאָלק וואָס איז מיט איהם זאָלען ניט פּערשלונגען ווערען.
- 17 און יהונתן און אחימעץ זיינען געשטאַנען אין עין רגל, און אַ דיענסט איז געגאַנגען און האָט עס צו זיי געזאָגט : אַז זיי זאָלען געהען און דאָס זאָגען צו דעם קעניג דוד, דען זיי האָבען ניט געטאָרט געזעהען ווערען אָדער אריינקומען אין דער שטאָדט.
- 18 און אַ יונג האָט זיי געזעהען, און ער האָט עס געזאָגט צו אַבשלום, אָבער זיי ביידע זיינען געשווינד אוועקגעגאַנגען, און זיי זיינען געקומען אין דעם הויז פון אַ מאַן אין בחורים, און ער האָט געהאַט אין זיין הויף אַ ברונען, און זיי זיינען אַראָפּגעגאַנגען דאָרט.
- 19 און די פרוי (פון דעם מאַן) האָט גענומען אַ פּאַרהאַנג און זי האָט פּער־שפּרייט איבער דעם ברונען, און זי האָט דאַרויף אויסגעשפּרייט די גריין, און קיין זאך איז ניט קענטיג געווען.
- 20 און די קנעכט פון אַבשלום זיינען געקומען צו דער פרוי אין דער הויז,

האשה הכיתה ויאמרו איה אחימעץ ויהונתן ותאמר
 להם האשה עברו מיכל המים ויבקשו ולא מצאו וישבו
 ירושלים: ויהי אחר לכתם ויצלו מהבאר וילכו
 21 ויגדו למלך דוד ויאמרו אלדוד קומו ועברו מהרר
 את המים כירבקה ועץ עליכם אחיתפל: ויקם דוד
 22 וכל העם אשר אתו ויעברו את הנהר עד אור הכפר
 עד אחד לא נעדר אשר לא עבר את הנהר: ואחיתפל
 23 ראה כי לא נעשתה עצתו ויחבש את החמור ויקם וילך
 אל ביתו אל עירו ויצו אל ביתו ויחנק וימית ויקבר בקבר
 אביו: ודוד בא מחגימה ואבשלם עבר את
 24 הנהר הוא וכל איש ישראל עמו: ואת עמשא שם
 אבשלם תחת יואב על הצבא ועמשא בדאיש ושמו
 יתרא הישראלי אשר בא אל אביגיל בת נחש אחות
 25 צרויה אם יואב: ויחן ישראל ואבשלם ארץ הגלעד:
 26 ויהי כבוא דוד מחגימה ושב בנחש מרבת
 בני עמון ומכיר בני עמיאל מלא דבר וברולי הגלעדי
 27 מרגלים: משקב וספות ובלי יוצר וחפים ושערים וקמח
 28 וקלי ופול ועדשים וקלי: ודבש וחמאה וצאן ושפות
 29 בקר הגישו לדוד ולעם אשר אתו לאכול כי אמרו העם
 רעב וציה וצמא במדבר:

יח

CAP. XVIII. י"ח

ויפקד דוד את העם אשר אתו וישם עליהם שרי אלפים א
 ושרי מאות: וישלח דוד את העם השלשית בדי יואב
 והשלשית ביד אבישי בן צרויה אחי יואב והשלשית
 ביד אתי הגתי: ויאמר המלך אל העם יצא
 אצא בסדאני עמכם: ויאמר העם לא תצא כי אסנתם
 3 נטם לאישימו אלינו לב ואסימתו חצינו לאישימו
 אלינו

- און זיי האָבען געזאָגט : אוואו זיינען אַחימעז און יהונתן ? און די פרוי האָט צו זיי געזאָגט : זיי זיינען אריבערגעגאַנגען איבער דעם שטראָם וואַסער. און זיי האָבען געזוכט און זיי האָבען (זיי) ניט געפונען, און זיי זיינען צוריקגעקעהרט נאָך ירושלים.
- 21 און עס איז געווען נאָך זייער אוועקגעהען, זיינען זיי אַרויפגעקומען פון דעם ברונען, און זיי זיינען געגאַנגען און זיי האָבען עס געזאָגט צו דעם קעניג דוד : שמעחת אויף, און געהט געשווינד איבער דעם וואַסער, דען אזוי האָט אַחיתפל קענען אייך געגעבען אַ ראַטה.
- 22 און דוד איז אויפגעשטאַנען און דאָס נאַנצע פּאָלק וואָס איז מיט איהם געווען, און זיי זיינען אַריבערגעפּאַהרען דעם ירדן. ביז צו דעם מאָרגענ־ליכט האָט קיין איינציגער ניט געפּעהלט וואָס איז ניט אַריבערגעגאַנגען דעם ירדן.
- 23 און ווען אַחיתפל האָט געזעהען אז זיין ראַטה איז ניט געטהאָן געוואָרען, האָט ער געזאָמעלט דעם זעל, און ער איז אויפגעשטאַנען און ער איז געגאַנגען צו זיין הויז, צו זיין שטאָרט, און ער האָט געלאָזען אַ ציאה צו זיין הויזגעזינד (ער האָט בעפוילען צו זיין הויז), און ער האָט זיך דער־שטיקט, און ער איז געשטאַרבען, און ער איז באַגראָבען געוואָרען אין דעם קבר פון זיין פּאָטער,
- 24 און דוד איז געקומען נאָך מחנים. און אַבשלום איז אַריבערגעגאַנגען דעם ירדן, ער און אלע מענער פון ישראל מיט איהם.
- 25 און עמישא׳ן האָט אַבשלום געמאַכט פאַר אַן הויפטמאַן איבער דער אַרמעע אַנשטאַט יואָב, און עמישא איז געווען דער זוהן פון אַ מאַן וואָס זיין נאָם מען איז געווען יתרא דער ישראלי, וועלכער איז געקומען צו אַביגיל די טאָכטער פון נחש, די שוועסטער פון צרויה די מוטער פון יואָב.
- 26 און די ישראל און אַבשלום האָבען געלאַגערט אין דעם לאַנד גלעד.
- 27 און עס איז געווען אז ווען דוד איז געקומען נאָך מחנים, און שבי דער זוהן פון נחש פון רבה פון די קינדער פון עמון, און מכיר דער זוהן פון עמיאל פון לאַ דבר, און ברזילי דער גלעדי פון רגלים.
- 28 האָבען געבראַכט בעטגעוואַנד און בעקען אין ליימענע געשיר, און ווייץ, און גערשטען, און מעהל, און געטריקענטע זאַנגען, און באָב, און לינזען, און געטריקענטע פרוכט.
- 29 און האָניג, און פוטער, און שאַף, און קעז, און זיי האָבען עס געגעבען צו דוד און צו דעם פּאָלק וואָס איז מיט איהם געווען צו עסען ; דען זיי האָבען געזאָגט : דאָס פּאָלק איז הונגעריג און פערמאַטערט און דור־שטיג אין דער מדבר.

קאָפיטעל יח

- 1 און דוד האָט געמוסטירט דאָס פּאָלק וואס איז מיט איהם געווען, און ער האָט איבער זיי געמאַכט הויפטלייט איבער טויזענד און הויפטלייט איבער הונדערט.
- 2 און דוד האָט אויסגעשיקט דאָס פּאָלק, אַ דריטע טהייל אונטער יואָב, און אַ דריטע טהייל אונטער אבישי דעם זוהן פון צרויה, יואָב'ס ברודער, און אַ דריטע טהייל אונטער אתי דעם גתי, און דער קעניג האָט געזאָגט צו דעם פּאָלק : אויך איך וועל מיט אייך אַרויסגעהען.
- 3 און דאָס פּאָלק האָט געזאָגט : דו זאָלסט ניט אַרויסגעהען ; דען אויב מיר וועלען אַנטלויפען (פאַר דעם שונא) וועלען זיי ניט לעגען זייער האַרץ צו אונז, די העלפט פון אונז וועלען שטאַרבען וועלען זיי ניט לעגען זייער

אֵלֵינוּ לֵב כִּירְעַתָּה כְּמֵנו עֲשֶׂרָה אֲלָפִים וְעַתָּה מִזֵּב כִּי־
 4 תְּהוּדֶה־לָנוּ מֵעִיר לְעִיר: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־
 יֵטֵב בְּעֵינֵיכֶם אַעֲשֶׂה וַיַּעֲמֵד הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד הַשָּׁעַר וְכָל־
 הַהָעָם יָצְאוּ לְמָאוֹת וּלְאֲלָפִים: וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ אֶת־יֹאָב
 וְאֶת־אֲבִישׁוּ וְאֶת־אֶתִי לֵאמֹר לֹא־טִלִי לַנֶּעַר לְאַבְשָׁלוֹם
 וְכָל־הָעָם שָׁמְעוּ בְּצִוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הַשָּׂרִים עַל־דָּבָר
 6 אַבְשָׁלוֹם: וַיָּצֵא הָעָם הַשָּׂדֶה לַקְּבָאֹת יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי
 7 הַמִּלְחָמָה בֵּינֵי שְׂרָרִים: וַיִּגְּפוּ שָׁם עִם יִשְׂרָאֵל לַפְּנֵי
 עַבְדֵי דָוִד וַתְּהִי־שָׁם הַמְּנַפֶּה גְדוּלָה בַּיּוֹם הַהוּא עֲשָׂרִים
 8 אֲלָפִים: וַתְּהִי־שָׁם הַמִּלְחָמָה נִפְצוֹת עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ
 וַיִּרְבַּ הַיַּעַר לְאֵכָל בָּעָם מֵאֲשֶׁר אֵכָלָה הַחֶרֶב בַּיּוֹם הַהוּא:
 9 וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם לַפְּנֵי עַבְדֵי דָוִד וַאֲבִשָׁלוֹם רִכְבַּ עַל־
 הַפָּרָד וַיָּבֵא הַפָּרָד תַּחַת שׁוֹבָדֵי הָאֵלֹה הַגְּדוּלָה וַיַּחֲזֹק
 רֵאשׁוֹ בָּאֵלֹה וַיִּתֵּן בֶּן־שָׁמַיִם וּבֶן־הָאָרֶץ וַתִּפְרַד אֲשֶׁר־
 1 תַּחֲתֵיו עָבָר: וַיֵּרָא אִישׁ אֶחָד וַיִּגֵּד לְיֹאָב וַיֹּאמֶר הִנֵּה
 11 רָאִיתִי אֶת־אַבְשָׁלוֹם תָּלוּי בָּאֵלֹה: וַיֹּאמֶר יֹאָב לְאִישׁ
 הַמִּנְדָּה לֹא וְהִנֵּה רָאִיתָ וּמִדּוּעַ לֹא־חַבַּתָּו שָׁם אֶרְצָה
 12 וְעָלִי לַתַּת לָךְ עֲשֶׂרָה כֶּסֶף וַחֲנֻנְיָה אַחַת: וַיֹּאמֶר הָאִישׁ
 אֶל־יֹאָב וְלֹא אֲנִי שִׁקַּל עַל־כַּפִּי אֲלֶיךָ כֶּסֶף לֹא־אֲשַׁלַּח
 יָדִי אֶל־בֶּן־הַמֶּלֶךְ כִּי בְּאֹנֵי אֵיזֵה הַמֶּלֶךְ אֶחָד וְאֶת־
 אֲבִישׁוּ וְאֶת־אֶתִי לֵאמֹר שְׂמֵרֵ־מִי בִנְעַר בְּאַבְשָׁלוֹם:
 13 אֲרַעֲשִׂיתִי בְּנַפְשׁוֹ שָׁקֵר וְכָל־דָּבָר לֹא־יִפְתָּד מִן־הַמֶּלֶךְ
 14 וְאַתָּה תִּתְּנָבֵן מִנְדָּה: וַיֹּאמֶר יֹאָב לֹא־בֶן אַחִיָּלָה לַפְּנֵיךָ
 וַיִּקַּח שְׁלֹשָׁה שְׂבָטִים בְּכַפּוֹ וַיִּתְקַעֵם בְּלֵב אַבְשָׁלוֹם
 15 עוֹדֵנו חַי בְּלֵב הָאֵלֹה: וַיִּסְבּוּ עֲשֶׂרָה נְעָרִים נִשְׂאִי
 16 כָּלִי יֹאָב וַיָּכּוּ אֶת־אַבְשָׁלוֹם וַיִּמָּתְהוּ: וַיִּתְקַע יֹאָב בַּשֶּׁפֶר
 וַיָּשָׁב הָעָם מִרְדֵּף אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל כִּי־חָשַׁד יֹאָב אֶת־הָעָם:
 וַיִּקְרָא

- הארץ צו אונז, אָבער יעצט ביזטו אזוי ווי צעהן טויזענד מאָן פון אונז (זיי וועלען לוייערען נאָר אויף דיר), און יעצט איז עס בעסער אַז דו זאָלסט צו אונז זיין צו הילף פון דער שטאָדט (מיט עצות).
- 4 און דער קעניג האָט צו זיי געזאָגט : וואָס עס איז געפעליג אין אייערע אויגען דאָס וועל איך טהאָן. און דער קעניג האָט זיך געשטעלט ביי דער זייט פון דעם טהויער, און דאָס גאַנצע פּאָלק זיינען אַרויסגעגאַנגען, צו הונדערטע און צו טויזענדער.
- 5 און דער קעניג האָט בעפוילען יואָב, און אבישי, און אתי, אזוי : האַנד דעלט לאַנגזאַם, פון מיינעטוועגען, מיט דעם יונג, מיט אַבשלום, און דאָס גאַנצע פּאָלק האָט געהערט ווי דער קעניג האָט בעפוילען אַלע הויפטמעַד נער וועגען אַבשלום.
- 6 און דאָס פּאָלק איז אַרויסגעגאַנגען אויף דעם פעלד קעגען ישראל, און די מלחמה איז געווען אין דעם וואַלד פון אפרים.
- 7 און דאָס פּאָלק ישראל איז דאָרטען געפלאַגט געוואָרען פאַר די קנעכט פון דוד, און עס איז דאָרטען געווען די ניעדערלאַגע (מפלה) גרויס אין יענעם טאָג, צוואַנציג טויזענד מאַן (זיינען געפאלען).
- 8 און די מלחמה איז דאָרטען געווען צושפרייט איבער דעם גאַנצען לאַנד, און דער וואַלד האָט מעהר פּערדאָרבען פון דעם פּאָלק ווי דאָס שווערד האָט פּערדאָרבען אין יענעם טאָג.
- 9 און אַבשלום האָט זיך געטראַפּען פאַר די קנעכט פון דוד ; און אַבשלום האָט געריטען אויף זיין מויל־עזעל, און דער מויל־עזעל איז געקומען אונטער די פּערפלאַכטענע צווייגען פון אַ גרויסען אייכענבוים, און (די האַר פון) זיין קאַפּ האָט זיך אָנגענומען אָן דעם אייכענבוים, און ער האָט געשוועבט צווישען הימעל און ערד, און דער מויל־עזעל אונטער איהם איז אוועקגעלאָפּען.
- 10 און איין מאַן האָט עס געזעהען און ער האָט עס געזאָגט צו יואָב, און ער האָט געזאָגט : זעה, איך האָב געזעהען אַבשלום הענגען אויף אַן איי־כענבוים.
- 11 און יואָב האָט געזאָגט צו דעם מאַן וואָס האָט איהם דאָס אָנגעזאָגט : זעה, אַז דו האָסט עס געזעהען, וואָרום האָסטו איהם ניט דאָרטען גע־שלאָגען צו דער ערד ? און איך וואָלט דיר געגעבען צעהן זילבערשטיק, און איין גאַרטעל.
- 12 און דער מאַן האָט געזאָגט צו יואָב : און אַז איך זאָל אפילו וועגען (צעהן לען) אין מיינע הענד טויזענד זילבערשטיק, וועל איך ניט אויסטרעקען מיין האַנד קעגען דעם זעהן פון דעם קעניג, דען פאַר אונזערע אויערען האָט דער קעניג בעפוילען דיר, און אבישי און אתי, אזוי : זייט פּאַרויכטיג, ווער עס איז נאָר מיט דעם יונג, מיט אַבשלום.
- 13 אָדער זאָל איך קעגען מיין אייגענעם לעבען האַנדלען פּאַלש ? אָבער קיין זאָך וועט ניט פּערבאָרגען בלייבען פון דעם קעניג, און דו וועסט שטעהען פון ווייטען.
- 14 און יואָב האָט געזאָגט : איך וועל מיך ניט אזוי פיעל בעמען ביי דיר, ער האָט גענומען דריי שפיטציגע ריטער און ער האָט זיי אַריינגעשטעקט אין דעם האַרץ פון אַבשלום, ווען ער האָט נאָך געלעבט אין דער מיטען פון דעם אייכענבוים.
- 15 און צעהן יונגען די וואַפענטרעגער פון יואָב האָבען איהם אַרומגערינגעלט, און זיי האָבען געשלאָגען אַבשלום און זיי האָבען איהם געטויט.
- 16 און יואָב האָט געבלאָזען דעם שופר, און דאָס פּאָלק האָט זיך אומגעקעהרט פון נאָכצווייאַגען ישראל, דען יואָב האָט דאָס פּאָלק אָבגעהאַלטען.

- 17 וַיִּקְחוּ אֶת־אֲבִשְׁלוֹם וַיִּשְׁלְכוּ אֹתוֹ בַיַּעַר אֶל־הַפַּחַת הַגָּדוֹל וַיַּצְבּוּ עָלָיו גַּל־אֲבָנִים גָּדוֹל מְאֹד וְכָל־יִשְׂרָאֵל נָסוּ אִישׁ לְאָהָלָו: וְאֲבִשְׁלֹם לָקַח וַיַּצְבּוּ־לוֹ בָּחַיִּי אֶת־מִצֶּבֶת
 18 אֲשֶׁר בְּעַמְקֵי־הַמֶּלֶךְ כִּי אָמַר אִידְלִי בֶן־בַּעֲבוֹר הַזִּכִּיר שָׁמַי וַיִּקְרָא לַמִּצֶּבֶת עַל־שְׁמוֹ וַיִּקְרָא לָהּ יַד אֲבִשְׁלוֹם
 19 עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְאַחִימֵעַץ בֶּן־צְדוֹק אָמַר אֲרוּצָה נָא וְאֲבִשְׂרָה אֶת־הַמֶּלֶךְ כִּי־שָׁפְטוּ יְהוָה מִיַּד אֲבוֹי: וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹאֵב לֹא אִישׁ בְּשֵׂרָה אַתָּה הַיּוֹם הַזֶּה וּבִשְׂרָתְךָ כִּי
 20 בַיּוֹם אַחֵר וְהַיּוֹם הַזֶּה לֹא תִבְשֹׂר כִּי עַל־ * בֶּן־הַמֶּלֶךְ מָת: וַיֹּאמֶר יוֹאֵב לְבוֹשֵׁי לֶךְ הַגֵּד לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
 21 רָאִיתָה וַיִּשְׁתַּחֲוֵי כּוֹשֵׁי לְיוֹאֵב וַיִּרְץ: וַיִּסַּף עוֹד אַחִימֵעַץ בֶּן־צְדוֹק וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹאֵב וַיְהִי מָה אֲרָצָה־נָא גַם־אֲנִי
 22 אַחֲרֵי הַבוֹשֵׁי וַיֹּאמֶר יוֹאֵב לְמָה זֶה אַתָּה רָץ בְּנִי וּלְכָה אִין־בְּשֵׂרָה מֵצֵאתָ: וַיְהִי־מָה אַרוּץ וַיֹּאמֶר לוֹ רוּץ וַיִּרְץ
 23 אַחִימֵעַץ בֶּרֶךְ הַכֶּפֶר וַיַּעֲבֹר אֶת־הַכּוֹשֵׁי: וְדָוִד יוֹשֵׁב בֶּן־שֵׁנֵי הַשְּׁעָרִים וַיִּלְךְ הַצֶּפֶה אֶל־גִּבַּת הַשְּׁעָרִים אֶל־הַחוּמָה
 24 וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה־אִישׁ רָץ לְבָדוּ: וַיִּקְרָא כִּי הַצֶּפֶה וַיַּגֵּד לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אִם־לְבָדוּ בְּשׂוֹרָה בָּפוּי וַיִּלְךְ הַלּוֹךְ וַיִּקְרַב: וַיִּרְא הַצֶּפֶה אִישׁ־אַחֵר רָץ וַיִּקְרָא
 25 הַצֶּפֶה אֶל־הַשְּׁעָרִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה־אִישׁ רָץ לְבָדוּ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גַּם־זֶה מִבְּשֹׂר: וַיֹּאמֶר הַצֶּפֶה אֲנִי רָאִה אֶת־י מְרוּצֵת הַרְאִשׁוֹן כַּמְרָצֵת אַחִימֵעַץ בֶּן־צְדוֹק וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִישׁ־טוֹב זֶה וְאֶל־בְּשׂוֹרָה טוֹבָה יָבֹא: וַיִּקְרָא אַחִימֵעַץ
 26 וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלוֹם וַיִּשְׁתַּחֲוֵי לַמֶּלֶךְ לְאָפְנוֹ אֲרָצָה וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר סָגַר אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־נִשְׂאוּ אֶת־יְדֵיכֶם בְּאֹדֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁלוֹם לְנַעַר לְאֲבִשְׁלוֹם וַיֹּאמֶר אַחִימֵעַץ רָאִיתִי הַחַמּוֹן
 27 הַגָּדוֹל

- 17 און זיי האָבען גענומען אַבשלוס און זיי האָבען איהם אַריינגעוואָרפֿען אין אַ גרויסע גרוב אין דעם וואַלד, און זיי האָבען איבער איהם אַרויפגע- שטעלט, אַ זעהר גרויסען הויפֿען שטיינער, און נאָנץ ישראל זיינען אַנט- לאָפֿען געוואָרען, יעדער צו זיינע געצעלטען.
- 18 און אַבשלוס האָט גענומען און ער האָט זיך ביי זיין לעבען אויפגעשטעלט אַ דענקמאָל, וואָס איז אין דעם טהאַל פֿון דעם קעניג, דען ער האָט גע- זאָגט: איך האָב ניט אַ זוהן, וואָס זאָל מאַכען דערמאָהנען מיין נאָמען, און ער האָט גערופֿען דעם דענקמאָל נאָך זיין נאָמען, און עס איז גערופֿען געוואָרען דער דענקמאָל פֿון אַבשלוס ביז דעם היינטיגען טאָג.
- 19 און אַחימעץ דער זוהן פֿון צדוק האָט געזאָגט: איך וועל דאָך לויפֿען און איך וועל אָנזאָגען דעם קעניג, דאָס גאָט האָט איהם פֿערשאַפט גערעכטיג- קייט, (און איהם גערעטעט) פֿון דער האַנד פֿון זיינע פֿינד.
- 20 און יואָב האָט צו איהם געזאָגט: היינט ביזטו ניט אַ מאַן מיט אַ פֿרעה- ליכע בשורה, און דו וועסט אָנזאָגען (בשורות) אַן אַנדער טאָג, אָבער איך דעם טאָג דאַרפסטו ניט אָנזאָגען, ווייל דעם קעניג'ס זוהן איז גע- שטאַרבען.
- 21 און יואָב האָט געזאָגט צו דעם כּשׂי: געה זאָג דעם קעניג וואָס דו האָסט געזעהען, און דער כּשׂי האָט זיך געבוקט צו יואָב און ער איז געלאָפֿען.
- 22 און אַחימעץ דער זוהן פֿון צדוק האָט נאָך אַ מאָל געזאָגט צו יואָב: עס קען זיין וואָס עס וועט זיין, לאָז דאָך מיך אויך לויפֿען, איך בעט דיך, נאָך דעם כּשׂי, און יואָב האָט געזאָגט: צו וואָס איז עס נעמטיג דאָס דו זאָלסט לויפֿען, מיין זוהן, און די נאַכריכט וועט דיר גאָר ניט איינברענגען.
- 23 און אַחימעץ האָט געזאָגט: עס קען זיין וואָס עס וועט זיין, איך וועל לויפֿען, און ער האָט צו איהם געזאָגט: לויף, און אַחימעץ איז געלאָפֿען אויף דעם וועג פֿון דעם פֿלוין (פֿון ירדן) און ער האָט איבערגעיאָגט דעם כּשׂי.
- 24 און דוד איז געזעסען צווישען די צוויי טהויערען, און דער וועכטער איז אַרומגעגאַנגען אויף דעם דאָך פֿון דעם טהויער און פֿון דעם מויער, און ער האָט אויפֿגעהויבען זיינע אויגען און ער האָט געזעהען אַז אַ מאַן לויפט אַליין.
- 25 און דער וועכטער האָט גערופֿען, און ער האָט עס אָנגעזאָגט דעם קעניג, און דער קעניג האָט געזאָגט: ווען ער איז אַליין, האָט ער אַ גוטע נאַכ- ריכט אין זיין מויל, און דער איז געקומען געהנטער און געהנטער.
- 26 און דער וועכטער האָט געזעהען איין אַנדער מאַן לויפֿען, און דער וועכ- טער האָט גערופֿען צו דעם טהויער היטער און ער האָט געזאָגט: זעה, אַ מאַן לויפט אַליין, און דער קעניג האָט געזאָגט: דער איז אויך אַן אָנזאָגער.
- 27 און דער וועכטער האָט געזאָגט: איך זעה דאָס לויפֿען פֿון דעם ערשטען ווי דאָס לויפֿען פֿון אַחימעץ דעם זוהן פֿון צדוק און דער קעניג האָט גע- זאָגט: דער איז אַ גוטער מאַן און ער קומט מיט אַ גוטע בשורה.
- 28 און אַחימעץ האָט גערופֿען און ער האָט געזאָגט צו דעם קעניג: פֿריעדען, און ער האָט זיך געבוקט פֿאַר דעם קעניג מיט זיין געזיכט צו דער ערד. און ער האָט געזאָגט: געלויבט איז גאָט דיין גאָט, וואָס האָט איבער- געגעבען דו לייט וואָס האָבען אויפֿגעהויבען זייערע הענד געגען מיין הערר דעם קעניג.
- 29 און דער קעניג האָט געזאָגט: איז פֿריעדען צו דעם יונג, צו אַבשלוס? און אַחימעץ האָט געזאָגט: איך האָב געזעהען אַ גרויס געטומעל, ווען

הַגְּדוֹל לְשַׁלַּח אֶת-עֶבֶד הַמֶּלֶךְ יוֹאֵב וְאֶת-עַבְדּוֹ וְלֹא
 ל יִדְעֵנִי מָה: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ סָב הַתַּיְצֵב כִּי וַיִּסַּב וַיַּעֲמֵד:
 31 וְהָיָה הַבּוֹשֵׁי בָּא וַיֹּאמֶר הַבּוֹשֵׁי יִתְבַּשֶּׁר אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ
 כִּי-שָׁפְטָה יְהוָה הַיּוֹם מִיָּד כָּל-הַקָּמִים עִלָּיָהּ:
 32 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל-הַבּוֹשֵׁי הַשָּׁלוֹם לְנַעַר לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר
 הַבּוֹשֵׁי יְהִי כְנַעַר אִיבֵי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ וְכָל אֲשֶׁר-קָמָה
 עִלָּיָהּ לְרָעָה:

יט CAP. XIX.

יט

א וַיִּרְגַּז הַמֶּלֶךְ וַיַּעַל עַל-עֲלִית הַשָּׁעַר וַיִּבְרַךְ וַיֹּכֵחַ אָמַר
 בְּלִבְתּוֹ בְּנֵי אַבְשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי אַבְשָׁלוֹם מִיִּזְתֵּן מוֹתִי אֲנִי
 2 תַּחֲתֶיךָ אַבְשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי: וַיַּגֵּד לְיוֹאֵב הַיָּהּ הַמֶּלֶךְ בַּכֹּהֵן
 3 וַיִּתְאַבֵּל עַל-אַבְשָׁלוֹם: וַתְּהִי הַתְּשׁוּעָה בַיּוֹם הַהוּא לְאַבֵּל
 לְכָל-הָעָם כִּי-שָׁמַע הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר נַעֲצֵב הַמֶּלֶךְ
 4 עַל-בְּנֵי: וַיִּתְנַגַּב הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לְבּוֹא הָעִיר בְּאֲשֶׁר
 ה יִתְנַגַּב הָעָם הַנִּגְבְּלִים בְּנוֹסָם בַּמִּלְחָמָה: וְהַמֶּלֶךְ לֹאֵט
 אֶת-פָּנָיו וַיִּזְעַק הַמֶּלֶךְ קוֹל גְּדוֹל בְּנֵי אַבְשָׁלוֹם אַבְשָׁלוֹם
 6 בְּנֵי בְנֵי: וַיָּבֹא יוֹאֵב אֶל-הַמֶּלֶךְ הַבַּיִת וַיֹּאמֶר הַבִּשְׁתָּה
 הַיּוֹם אֶת-פָּנָי כָּל-עַבְדֶּיךָ הַמִּמְלָכִים אֶת-נַפְשֶׁךָ הַיּוֹם
 וְאֵת נַפְשׁ בְּנֶיךָ וּבְנֵיךָ וְנַפְשׁ נְשִׂיךָ וְנַפְשׁ כָּל-נַשְׂיֶיךָ:
 7 לְאַהֲבָה אֶת-שֹׁנְאֶיךָ וְלִשְׂנֹא אֶת-אַהֲבֶיךָ כִּי הַגִּדְתָּ הַיּוֹם
 כִּי אֵין לְךָ שָׂרִים וְעַבְדִּים כִּי יִדְעֵנִי הַיּוֹם כִּי לֹא
 אַבְשָׁלוֹם הִי וְכָלֵנו הַיּוֹם מֵתִים כִּי-אֵין יֶשֶׁר בְּעֵינֶיךָ:
 8 וַעֲתָה קוֹם צֵא וְדַבֵּר עַל-לֵב עַבְדֶּיךָ כִּי בַיהוָה נִשְׁפָּעֵתִי
 כִּי-אֵינֶךָ יוֹצֵא אִם-יִלֵּין אִישׁ אֶתְךָ הַלְּיָלָה וְרָעָה לְךָ זֹאת
 מִכָּל-הָרָעָה אֲשֶׁר-בָּאָה עִלָּיָהּ מִנְעַרְיָה עַד-עֲתָה:
 9 וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב בַּשָּׁעַר וְלְכָל-הָעָם הַגִּידוּ לֵאמֹר הַיָּהּ
 הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בַּשָּׁעַר וַיָּבֹא כָל-הָעָם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׂרָאֵל

- יֹאָב הָאָם אוועקגעשיקט דעם קנעכט פון דעם קעניג (דעם כושי), און (מיד) דיין קנעכט, אָבער איך ווייס ניט גענוי וואָס עס איז געשעהען.
- 30 און דער קעניג הָאָם געזאָגט : קעהר דיר אָפּ און שטעל דיר דאָ אָן אַ זייט, און ער הָאָם זיך אוועקגעקעהרט און איז געשטאַנען (אָן אַ זייט).
- 31 און זעה, דער כושי איז אָנגעקומען, און דער כושי הָאָם געזאָגט : בער קום די נאַכריכט, מיין הערר קעניג, דאָס גאָט הָאָם פאַר דיר פּערשאַפט גערעכטיגקייט. פון דער האַנד פון אַלע וואָס זיינען אויפגעשטאַנען קעגען דיר.
- 32 און דער קעניג הָאָם געזאָגט צו דעם כושי : איז פּריעדען צו דעם יונג, צו אַבשלום ? און דער כושי הָאָם געזאָגט : „ מײַן זעהן, מיין זעהן אַבשלום! זיין אַלע די פּיינד פון מיין הערר דעם, קעניג, און אַלע וואָס זיינען אויפֿ־געשטאַנען קעגען דיר צו דעם בייזען.

קאפיטעל יט

- 1 און דער קעניג הָאָם געציטערט, און ער איז ארויפגעגאַנגען אויפֿ־ן דאַך צימער פון דעם טהויער און ער הָאָם געוויינט, און אזוי הָאָם ער געזאָגט ווי ער איז געגאַנגען : מיין זעהן אַבשלום ! מיין זעהן, מיין זעהן אַבשלום! הלאוי וואָלט איך געשטאַרבען אַנשטאַט דיר, אַבשלום מיין זעהן ! מיין זעהן !
- 2 און עס איז אָנגעזאָגט געוואָרען צו יֹאָב : זעה, דער קעניג וויינט און טרויערט אויף אַבשלום.
- 3 און די הילף איז אין יענעם טאָג געוואָרען צו דעם גאַנצען פּאָלק צו אַ טרויער, דען דאָס פּאָלק הָאָם אין דעם זעלביגען טאָג געהערט זאָגען : דער קעניג איז טרויעריג וועגען זיין זעהן.
- 4 און דאָס פּאָלק הָאָם זיך אין יענעם טאָג אַריינגע'גנב'עט אין די שטאָרט צו קומען, אזוי ווי עס גנב'עט זיך אַריין אַ פּאָלק פּערשעהמט ווען זיי אַנט'לויפען פון דער מלחמה.
- 5 און דער קעניג הָאָם פּערדעקט זיין געזיכט, און דער קעניג הָאָם געשריען מיט אַ גרויס קול : מיין זעהן אַבשלום ! אַבשלום, מיין זעהן, מיין זעהן !
- 6 און יֹאָב איז געקומען צו דעם קעניג אין הויז. און ער הָאָם געזאָגט : דו הָאָסט-היינט פּערשעהמט דאָס אָנגעזיכט פון דייע אַלע קנעכט, וואָס הָאָם בען היינט גע'זי'עט דיין לעבען, און דעם לעבען פון דייע זיהן און דייע טעכטער, און דעם לעבען פון דייע ווייבער און קעכטווייבער.
- 7 צו לעבען דייע פיינד, און צו האַסען דייע פריינד, דען דאָמיט האַסטי היינט אַרויסגעזאָגט דאָס דו הָאָסט ניט קיין הויפטלייט און קיין קנעכט, דען היינט ווייס איך ; אַז ווען אַבשלום וואָלט נאָר געבליעבען לעבען, און מיר אַלע וואָלטען היינט געשטאַרבען, דאָס וואָלט רעכט געווען אין דייע אויגען.
- 8 און יעצט, שמעה אויף, געה אַרויס און רייד פּריינדליך צו דעם האַרץ פון דייע קנעכט, דען ביי גאָט שווער איך, דאָס אויב דו געהסט ניט אַרויס, אויב עס וועט מיט דיר דייע נאַכט אַ מאָן איבערנעכטיגען, און דאָס וועט דיר ערגער זיין פאַר אַלע אומגליקען וואָס איז איבער דיר גע'קומען פון דיין יוגענד אָן ביז יעצט.
- 9 און דער קעניג איז אויפגעשטאַנען און ער הָאָם זיך געזעצט ביי דעם דעם טהויער, און צו דעם גאַנצען פּאָלק הָאָם מען אָנגעזאָגט, אזוי : זעה, דער קעניג יוצט ביי דעם טהויער, און דאָס גאַנצע פּאָלק איז געקומען פאַר דעם קעניג, אָבער ישראל איז אַנטלאָפּען יעדער צו זיינע געזעלמען.

- נָם אִישׁ לְאֶהֱלָיו: וַיְהִי כִלְהַעֵם נָדוֹן בְּכָל־שִׁבְטֵי
 יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ הִצִּילָנוּ | מִכַּף אֹיְבָנוּ וְהוּא מִקְטָנוּ
 מִכַּף פְּלִשְׁתִּים וַעֲתָה בָרַח מִן־הָאָרֶץ מֵעַל אֲבִשְׁלוֹם:
 11 וְאֲבִשְׁלוֹם אֲשֶׁר מִשְׁחָנוּ עָלֵינוּ מֵת בַּמִּלְחָמָה וַעֲתָה לָמָּה
 12 אַתָּם מֵחַרְשִׁים לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ: וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד
 שָׁלַח אֶל־צִדֹק וְאֶל־אֲבִיתָר הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר דַּבְּרוּ אֶל־
 וְקֵנוּ יְהוּדָה לֵאמֹר לָמָּה תִּהְיוּ אַחֲרָיִם לְהָשִׁיב אֶת־
 הַמֶּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ וְדַבֵּר כָּל־יִשְׂרָאֵל בָּא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־
 13 בֵּיתוֹ: אַחֵי אַתֶּם עֲצָמִי וּבִשְׂרֵי אַתֶּם וְלָמָּה תִּהְיוּ אַחֲרָיִם
 14 לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ: וְלַעֲמֹשָׁא תִּמְרוּ הֲלוֹא עֲצָמִי וּבִשְׂרֵי
 אַתָּה כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף אִסְרָא שֶׁר־צָבָא
 15 תִּהְיֶה לִפְנֵי כָּל־הַיָּמִים תַּחַת יוֹאָב: וַיֵּט אֶת־לִבָּב כָּל־
 אִישׁ־יְהוּדָה כַּאֲשֶׁר אָחָד וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שׁוֹב אֶתָּה
 16 וְכָל־עַבְדֶּיךָ: וַיָּשָׁב הַמֶּלֶךְ וַיָּבֵא עֲדֵי־הַנְּהֻלָּה וַיְהוּדָה בָּא
 הַגִּלְגָּלָה לְלִבְתָּ לְקִרְיַת הַמֶּלֶךְ לְהַעֲבִיר אֶת־הַמֶּלֶךְ
 17 אֶת־הַנְּהֻלָּה: וַיִּמְחַר שְׁמֵעִי בֶן־נֹרָא בֶן־הַיָּמִינִי אֲשֶׁר
 מִבְּחֻוּרִים וַיַּרְדֵּ עִסְיָאִשׁ יְהוּדָה לְקִרְיַת הַמֶּלֶךְ דָּוִד:
 18 וְאַלְפָּה אִישׁ עַמּוֹ מִבְּנֵי־מִן וְצִיָּבָא גַּעַר בֵּית שְׂאוּל וַחֲמִשֶׁת
 עָשָׂר בָּנָיו וְעִשְׂרִים עַבְדָּיו אִתּוֹ וַצִּלְחוּ הַנְּהֻלָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ:
 19 וְעַבְרָה הָעַבְרָה לְעַבִּיר אֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב
 בְּעֵינָיו וְשְׁמֵעִי בֶן־נֹרָא נָפַל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כַּעֲבָרוֹ בַּנְּהֻלָּה:
 20 וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־יְהוֹשֵׁב־לִי אֲדֹנָי עוֹן וְאֶל־תִּזְכֹּר
 אֵת אֲשֶׁר הָעֲוָה עִבְדֶּךָ בַּיּוֹם אֲשֶׁר־יָצָא אֲדֹנָי־הַמֶּלֶךְ
 21 מִירוּשָׁלַם לָשׁוֹם הַמֶּלֶךְ אֶל־לְבוֹ: כִּי יָדַע עַבְדֶּךָ כִּי
 אֲנִי הִטָּאתִי וְהִנְהִיבָתִי הַיּוֹם רִאשׁוֹן לְכָל־בֵּית יוֹסֵף
 22 לְרַדֵּת לְקִרְיַת אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ: וַיַּעַן אֲבִישׁוֹ בֶן־צְרוּיָה
 וַיֹּאמֶר הַתַּחַת זֹאת לֹא יוֹמַת שְׁמֵעִי כִּי קָלַל אֶת־מֹשִׁיחַ

יְהוּדָה

- 10 און דאָס גאַנצע פּאַלק האָט געשטריטען צווישען זיך, און די אַלע שבטים פון ישראל, אזוי : דער קעניג האָט אונז גערעטעט פון דער האַנד פון אונז זענען פיינד, און ער האָט אונז גערעטעט פון די האַנד פון די פּלשתים, און יעצט איז ער אַנטלאָפּען פון דעם לאַנד פון וועגען אַבשלום.
- 11 און אַבשלום, וועמען מיר האָבען געזאָלכט איבער אונז איז געשטאַרבען אין דער מלחמה, און יעצט, פאַרוואָס שווייגט איהר, (און זעהט ניט) צוריק צו ברענגען דעם קעניג (נאָך זיין הויז).
- 12 און דער קעניג דוד האָט געשיקט (זאָגען) צו צדוק און צו אביתר די כהנים אזוי : רעדט צו די עלטסטע פון יהודה אזוי צו זאָגען : וואָרום זאָלט איהר זיין די לעצטע דעם קעניג צוריק צו ברענגען צו זיין הויז ? ווען דאָס וואָרט פון גאנץ ישראל איז געקומען צו דעם קעניג, וועגען (איהם צו ברענגען) צו זיין הויז.
- 13 איהר זייט דאָך מיינע ברידער, מיין ביין און מיין פלייש זייט איהר, און וואָרום זאָלט איהר זיין די לעצטע אום דעם קעניג צוריק צו ברענגען.
- 14 און צו עמשא זאָלט איהר זאָגען : דו ביזט דאָך מיין ביין און מיין פלייש, גאָט זאָל מיר אזוי טהאָן, און נאָך מעהר, אויב דו וועסט ניט זיין אַ הויפט מאַן פאַר מיר שטענדיג אָנשטאַט יואָב.
- 15 און ער (עמשא) האָט גענייגט דאָס האַרץ פון די אַלע מענער פון יהודה, אזוי ווי איין מאַן, און זיי האָבען געשיקט צו דעם קעניג : קעהר דו צו ריק, און אַלע דייע קנעכט.
- 16 און דער קעניג האָט צוריקגעקעהרט און ער איז געקומען ביז צו דעם ירדן, און יהודה איז געקומען נאָך גלגל, אום צו קומען ענטקעגען דעם קעניג ; אַריבערצופיהרען דעם קעניג איבער דעם ירדן.
- 17 און שמעי דער זוהן פון גרא, פון שבט בנימין, וואָס איז געווען פון בחורים, האָט געאייגלט און ער איז אַראָפּגעגאַנגען מיט די מענער פון יהודה צו באַגעגענען דעם קעניג.
- 18 און מיט איהם זיינען געווען טויזענד מאַן פון בנימין, און ציבא דער יונג פון שאול'ס הויזגעזינד, און זיינע פופצעהן זיהן און זיינע צוואַנציג קנעכט זיינען מיט איהם געווען, און זיי זיינען געשווינד אַריבערגע-פּאַהרען דעם ירדן פאַר דעם קעניג.
- 19 און עס איז אַריבערגעגאַנגען אַ קליינע שיף אַריבערצוברענגען דעם קע-ניג'ס הויזגעזינד, און צו טהאָן וואָס עס איז געפעליג אין זיינע אויגען, און שמעי דער זוהן פון גרא איז געפאלען פאַר דעם קעניג, אין דער צייט וואָס ער איז אַריבערגעפּאַהרען דעם ירדן.
- 20 און ער האָט געזאָגט צו דעם קעניג : לאָז מיין הערר ניט רעכענען מיר די זינד, און דו זאָלסט ניט געדענקען דאָס וואָס דיין קנעכט האָט פּער-בראַכט, אָן דעם טאָג וואָס מיין הערר דער קעניג איז אַרויסגעגאַנגען פון ירושלים, און לאָז ער דער קעניג ניט לעגען צו זיין האַרץ.
- 21 דען דיין קנעכט ווייס, אַז איך האָב געזינדיגט, און זעה, איך בין היינט געקומען דער ערשטער פון דעם גאַנצען הויזגעזינד פון יוסף, אַראָפּצו-ניעדערען צו בעגעגענען מיין הערר דעם קעניג.
- 22 און אבישי דער זוהן פון צרויה האָט געענטפּערט און ער האָט געזאָגט : ווי זאָל שמעי, טראָץ דעם ניט געטוידטעט ווערען ? ער האָט דאָך גע-פּלובט דעם געזאָלכטען פון גאָט.

23 יהוה: וַיֹּאמֶר דָּוִד מִהֲלִי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה בִּי־תְהוּוּ־לִי
 הַיּוֹם לְשִׁמּוֹן הַיּוֹם יוֹמַת אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל כִּי הֲלוֹא יָדַעְתִּי
 24 כִּי הַיּוֹם אֲנִי־מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־שְׁמִעִי
 25 כֹּה לֹא תָמוּת וַיִּשְׁבַּע לוֹ הַמֶּלֶךְ: וּמִפְּבֹשֶׁת בְּדָשָׂאֵל
 יָרַד לִקְרֹאת הַמֶּלֶךְ וְלֹא־עָשָׂה רְגָלוֹ וְלֹא־עָשָׂה שְׁפָמוֹ
 וְאֶת־בְּגָדָיו לֹא כָּבַס לַמָּחָר הַיּוֹם לִכְתּוֹת הַמֶּלֶךְ עַד־הַיּוֹם
 26 אֲשֶׁר־בָּא בְּשָׁלוֹם: וַיְהִי כִּי־בָא יְרוּשָׁלַם לִקְרֹאת הַמֶּלֶךְ
 27 וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה לֹא־הִלַּכְתָּ עִמִּי מִפִּיבֹשֶׁת: וַיֹּאמֶר
 אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ עַבְדִּי רַמְנִי כִּי־אָמַר עַבְדְּךָ אֲחַבְּשֶׁה־לִּי
 הַחֲמוֹר וְאֶרְכַּב עָלָיָה וְאֶלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ כִּי פֶסַח עַבְדְּךָ:
 28 וַיִּרְגַל בַּעַבְדְּךָ אֶל־אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ וְאֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ כַּמֶּלֶךְ
 29 הָאֱלֹהִים וַעֲשֵׂה הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ: כִּי לֹא הָיָה כָּל־בֵּית
 אָבִי כִּי אִם־אֲנָשֵׁי־מֹות לֵאדֹנָי הַמֶּלֶךְ וַתִּשֶׁת אֶת־עַבְדְּךָ
 בְּאֶבְלֵי שְׁלַחְנָךְ וּמִה־יִשְׁלִי עוֹד צָדִיקָה וְלוֹעֵק עוֹד אֶל־
 ל הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה תִּדְבַר עוֹד דְּבַרְךָ
 31 אֲמַרְתִּי אַתָּה וְצִיָּבָא תַחֲלִקוּ אֶת־הַשָּׂדֶה: וַיֹּאמֶר מִפִּיבֹשֶׁת
 אֶל־הַמֶּלֶךְ גַּם אֶת־הַכֶּלֶל יִקַּח אַחֲרָי אֲשֶׁר־בָּא אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ
 32 בְּשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ: וּבְרוּלֵי הַגִּלְעָדִי יָרַד מִרְגָּלִים
 33 וַיַּעֲבֵר אֶת־הַמֶּלֶךְ הַיַּרְדֵּן לְשַׁלְּחוֹ אֶת־בְּנֵיהֶן: וּבְרוּלֵי וְקָן
 מְאֹד בְּדָשְׁמַנִים שָׁנָה וְהוּא־כִּלְכַּל אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּשִׁיבֹתוֹ
 34 בְּמַחֲנֵים כִּי אִש־יָגוּל הוּא מְאֹד: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־
 בְּרוּלֵי אַתָּה עֲבֵר אִתִּי וְכִלְכַּלְתִּי אַתָּה עִמָּדִי בִירוּשָׁלַם:
 35 וַיֹּאמֶר בְּרוּלֵי אֶל־הַמֶּלֶךְ כַּמָּה יָמֵי שָׁנָה חַיִּי כִּי־אֵעֲלֶה
 36 אֶת־הַמֶּלֶךְ יְרוּשָׁלַם: בְּדָשְׁמַנִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם הַזֶּה וְ
 בִּיָּטוֹב לָדַע אִם־יִטַּעַם עַבְדְּךָ אֶת־אֲשֶׁר אֵכַל וְאֶת־אֲשֶׁר
 אֲשֶׁתָּה אִם־אֲשַׁמַּע עוֹד בְּקוֹל שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְלָמָּה יִהְיֶה
 37 עַבְדְּךָ עוֹד לְמִשָּׂא אֶל־אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ: כַּמְעַט יַעֲבֵר עַבְדְּךָ

את

- 23 און דוד האָט געזאָגט : וואָס האָב איך מיט אייך צו טהאָן, איהר זיהן פון צרויה, אז איהר זאָלט היינט צו מיר זיין צו אַ שטערונג ? זאָל דען היינט אַ מאָן אין ישראל געטוידט ווערען ? דען ווייס איך דען ניט, דאָס היינט בין איך אַ (נייער) קעניג איבער ישראל ?
- 24 און דער קעניג האָט געזאָגט צו שמעי : דו זאָלסט ניט שטאַרבען, און דער קעניג האָט צו איהם געשוואָרען.
- 25 און מפיבשת דער זוהן פון שאול איז אַראָפּגעקומען צו בעגעגענען דעם קעניג, און ער האָט ניט צורעכט געמאַכט זיינע פיס, און ער האָט ניט צורעכט געמאַכט זיין ליפּענבאָרד, און ער האָט אויך ניט געוואָשען זיינע קליידער פון דעם טאָג אָן, ווען דער קעניג איז אוועקגעגאַנגען ביז צו דעם טאָג ווען ער איז צוריקגעקומען אין פּריערען.
- 26 און עס איז געשעהען ווען ער איז געקומען אין ירושלים צו בעגעגענען דעם קעניג, האָט דער קעניג צו איהם געזאָגט : וואָרום ביזטו ניט מיט מיר געגאַנגען, מפיבשת ?
- 27 און ער (מפיבשת) האָט געזאָגט : מיין הערר קעניג, מיין קנעכט האָט מיך גענאַרט, דען דיין קנעכט האָט געדאַכט ; איך וועל מיר זאָטלען איין עזעל, און איך וועל רייטען אויף איהר, און איך וועל געהען מיט דעם קעניג, ווייל דיין קנעכט איז אַ הינקעדיגער.
- 28 און ער האָט אָנגערעדט אויף דיין קנעכט צו מיין הערר, דעם קעניג. אָבער מיין הערר דער קעניג איז דאָך ווי אַ מלאַך פון נאָט, טהו דאָס וואָס איז גוט אין דייןע אויגען.
- 29 דען דאָס גאַנצע הויזגעזינד פון מיין פּאָטער, זיינען דאָך ניט געווען נאָר מענשען וואָס פּערדיענען דעם טוידט קעגען מיין הערר דעם קעניג. אָבער דו האָסט געזעצט דיין קנעכט צווישען די וואָס עסען ביי דיין טיש, און וואָס האָב איך נאָך צו פּערלאַנגען נאָך מעהר גערעכטיגקייט ? און נאָך מעהר צו שרייען (פאַר גנאָד) צו דעם קעניג ?
- 30 און דער קעניג האָט צו איהם געזאָגט : צו וואָס זאָלסטו נאָך ריידען דייןע רייד, איך האָב שוין איין מאל געזאָגט (צו ציבא, ער זאָל האָבען אַלעס), נאָר לאָז זיין, אז דו און ציבא, איהר זאָלט אייך טהיילען דאָס לאַנד.
- 31 און מפיבשת האָט געזאָגט צו דעם קעניג : אויך דאָס גאַנצע מעג ער געהמען, אז נאָר מיין הערר דער קעניג איז געקומען אין פּריערען צו זיין הויז.
- 32 און ברזלי דער גלעדי איז אַראָפּגעקומען פון רגלים, און ער איז אריבער געפּאָהרען מיט דעם קעניג איבער דעם ירדן, איהם צו בעגלייטען איבער דעם ירדן.
- 33 און ברזלי איז געווען זעהר אַלט, ער איז אַכטציג יאָהר אַלט געווען, און ער האָט געשפּייזט דעם קעניג ווען ער איז געזעסען אין מחנים, דען ער איז (געווען) אַ זעהר גרויסער מאַן.
- 34 און דער קעניג האָט געזאָגט צו ברזלי : קום דו אריבער מיט מיר, און איך וועל דיר שפּייזען ביי מיר, אין ירושלים.
- 35 און ברזלי האָט געזאָגט, צו דעם קעניג : וויפּיעל נאָך זיינען די טעג פון די יאָהרען פון מיין לעבען אַז איך זאָל אַרויפגעהן מיט דעם קעניג נאָך ירושלים ?
- 36 איך בין היינט אַכטציג יאָהר אַלט, ווייס איך דען אונטערשיידען צווישען גוט און שלעכט ? אָדער פּיהלט דיין קנעכט אַ געשמאַק אין דאָס וואָס איך עס און וואָס איך טרינק ? אָדער זאָל איך זיך נאָך איינהערען צו דער שטים פון זיינער און זיינערענען ? און וואָרום זאָל נאָך דיין קנעכט זיין אַ לאַסט צו מיין הערר דעם קעניג ?

- את־הַיְהוָה אֶת־הַמֶּלֶךְ וְלָמָּה יִגְמְלֵנִי הַמֶּלֶךְ הַגִּמּוּלָה
 הַזֹּאת: יִשְׁבֶּנָּא עֲבָדְךָ וְאַמַּת בְּעֵינֵי עִם קָבַר אָבִי וְאִמִּי
 38 וְהִנֵּה עֲבָדְךָ כַּמָּהם יַעֲבֹר עִם־אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ וַעֲשֶׂה־לּוֹ
 אֵת אֲשֶׁר־טוֹב בְּעֵינֶיךָ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָי יַעֲבֹר כַּמָּהם
 39 וְאֲנִי אַעֲשֶׂה־לּוֹ אֶת־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וְכָל אֲשֶׁר־תִּבְחַר עָלַי
 אַעֲשֶׂה־לָּךְ: וַיַּעֲבֹר כָּל־הָעָם אֶת־הַיְהוָה וְהַמֶּלֶךְ עָבַר וַיִּשְׁק
 מ הַמֶּלֶךְ לְבָרוּזַי וַיְבָרְכֵהוּ וַיָּשָׁב לְמַקְמוֹ: וַיַּעֲבֹר הַמֶּלֶךְ
 41 הַגִּלְגָּלָה וְכַמְהָן עָבַר עִמּוֹ וְכָל־עַם יְהוּדָה וַיַּעֲבִירוּ אֶת־
 42 הַמֶּלֶךְ וְגַם חֲצִי עִם יִשְׂרָאֵל: וְהִנֵּה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
 בָּאִים אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ מִדּוּעַ נִגְבּוֹה אֲחֵינוּ
 אִישׁ יְהוּדָה וַיַּעֲבִרוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתוֹ אֶת־הַיְהוָה
 וְכָל־אֲנָשֵׁי דָוִד עִמּוֹ: וַיַּעַן כָּל־אִישׁ יְהוּדָה עַל־אִישׁ
 43 יִשְׂרָאֵל כִּי־קָרֹב הַמֶּלֶךְ אֵלָי וְלָמָּה זֶה תָּרַח לָךְ עַל־
 הַדָּבָר הַזֶּה הָאִכּוֹל אֲכַלְנוּ מִן־הַמֶּלֶךְ אִם־נִשְׁאֵת נִשְׂא לָנוּ:
 וַיַּעַן אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶת־אִישׁ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר עֲשֶׂר
 44 יְדוּת לִי בַּמֶּלֶךְ וְגַם בְּדָוִד אֲנִי מִמֶּה וּמִדּוּעַ תִּקְלַתֵּנִי וְלֹא־
 הָיָה דְבָרִי רֵאשׁוֹן לִי לְהוֹשִׁיב אֶת־מַלְכִּי וַיִּקְשׁ דְּבַר־אִישׁ
 יְהוּדָה מִדְּבַר אִישׁ יִשְׂרָאֵל:

נ

CAP. XX. כ

- וְשֵׁם נִקְרָא אִישׁ בְּלִיעֵל וְשֵׁמוֹ שֶׁבַע בֶּן־בְּכָרִי אִישׁ יְמִינִי *
 וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר וַיֹּאמֶר אִיִּדְלֵנוּ חֲלָק בְּדוֹד וְלֹא נִחְלְדֵה
 לָנוּ בְּבְרִיֹשֵׁי אִישׁ לְאַהֲלָיו יִשְׂרָאֵל: וַיַּעַל כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
 2 מֵאַחֲרֵי דָוִד אַחֲרָי שֶׁבַע בֶּן־בְּכָרִי וְאִישׁ יְהוּדָה דְּבָקוּ
 בַּמַּלְכָּם מִן־הַיְהוָה וְעַד־יְרוּשָׁלַם: וַיָּבֹא דָוִד אֶל־בֵּיתוֹ *
 3 יְרוּשָׁלַם וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת עֲשָׂר־נָשִׁים וּפְלִגְשִׁים אֲשֶׁר
 הֵנִיחַ לְשֹׁמֵר הַבָּיִת וַיִּתְּנֵם בֵּית־מִשְׁמֶרֶת וַיַּכְלִפְלֵם
 וְאֵלֵיהֶם לֹא־בָּא וְתַהֲוִינָה צָרָרוֹת עַד־יוֹם מִתָּן אֲלֵמְנוֹת

חיות

- 37 קוים קען דיין קנעכט אריבער געהען דעם ירדן מיט דעם קעניג, און צו וואָס איז דאָס נעטהייג דאָס דער קעניג זאָל מיר בעפֿאָהנען מיט די דאָזיגע בעליוונג.
- 38 לָאָז דאָך דיין קנעכט צוריקגעהען, און איך וועל שטארבען אין מיין שטאָדט, און רוהען ביי דעם קבר פון מיין פֿאָטער און פון מיין מוטער, און זעה, דיין קנעכט כמהם (ברזלי'ס זוהן), לָאָז ער אריבערגעהען מיט מיין הערר דעם קעניג, און טהו צו איהם דאָס וואָס געפעליג אין דייע אריגען.
- 39 און דער קעניג האָט געזאָגט : כמהם זאָל מיט מיר אריבערגעהען, און איך וועל טהאָן צו איהם וואָס עס איז נאָך געפעליג אין דייע אריגען, און אלעם, וואָס דו ווינשסט, וועל איך פאר דיר טהאָן.
- 40 און דאָס גאנצע פֿאָלק איז אריבערגעפֿאָהרען דעם ירדן, און דער קעניג איז אריבערגעפֿאָהרען, און דער קעניג האָט געקוישט ברזלי און ער האָט איהם געבעשט, און ער איז צוריקגעגאנגען צו זיין ארט.
- 41 און דער קעניג איז אריבערגעגאנגען נאָך גלגל, און כמהם איז אריבער מיט איהם, און דאָס גאנצע פֿאָלק יהודה האָבען אריבערגעפֿיהרט דעם קעניג, און אויך די העלפט פון דעם פֿאָלק ישראל.
- 42 און זעה, די אַלע מענער פון ישראל זיינען געקומען צו דעם קעניג, און זיי האָבען געזאָגט צו דעם קעניג : פֿאָרוואָס האָבען דיר אונזערע בריר דער, די מענער פון יהודה אוועק גע'גנב'עט, און זיי האָבען אריבערגע' פֿיהרט דעם קעניג און זיין הויזגעזינד אריבער דעם ירדן, און די אַלע מענער פון דוד מיט איהם ?
- 43 און די אַלע מענער פון יהודה האָבען געענטפֿערט צו די מענער פון ישראל : ווייל דער קעניג איז צו מיר נאָהענט (אַ קרוב) ; און וואָרום גרימט עס דיר איבער די זאָך ? האָבען מיר דען פֿיעל געגעסען פון דעם קעניג'ס טיש, אָדער האָבען מיר דען בעקומען געשענק פון דעם קעניג ? און די מענער פון ישראל האָבען געענטפֿערט צו די מענער פון יהודה,
- 44 און זיי האָבען געזאָגט : צעהן טהייל האָב איך אין דעם קעניג, און אויך אין דוד האָב איך מעהר רעכט ווי דו, און וואָרום האָסטו מיך גרינג געשעצט ? און איז דען ניט געווען מיין וואָרט דער ערשטער, צוריק צו ברענגען מיין קעניג ? און די רייד פון די מענער פון יהודה זיינען האָר טער געווען ווי די רייד פון די מענער פון ישראל.

קאָפיטעל כ

- 1 און דאָרטען האָט זיך געטראָפֿען אַ ניעדערטרעכטיגער מאַן, און זיין נאָם מען איז געווען שבע דער זוהן פון בכרי, פון שבט בנימין, און ער האָט גע' בלאָזען דעם שופר און ער האָט געזאָגט : מיר האָבען קיין אַנטהייל אין דוד, און מיר האָבען ניט קיין ערבטהייל אין דעם זוהן פון ישי, יעדער זאָל געהען צו זיינע געצעלטען, איהר ישראל !
- 2 און אַלע מענער פון ישראל זיינען אוועקגעגאנגען פון דוד, און זיינען גאָכגעגאנגען נאָך שבע דעם זוהן פון בכרי, אָבער די מענער פון יהודה האָבען זיך בעהעפט אָן זייער קעניג, פון דעם ירדן אָן ביז נאָך ירושלים.
- 3 און דוד איז געקומען צו זיין הויז אין ירושלים, און דער קעניג האָט גע' נומען די צעהן קעבסוויבער וואָס ער האָט איבערגעלאָזען צו היטען דאָס הויז, און ער האָט זיי אַריינגעזעצט אין אַ וואַכהויז, און ער האָט זיי געשפֿיזט, אָבער ער איז צו זיי מעהר ניט געקומען, און זיי זיינען גע' ווען פֿערשלאָסען ביז צו דעם טאָג פון זייער טויט, ווי וויטווען אויפ'ן גאַנצען לעבען.

4 חיות: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל-עַמְשָׂא הַזֶּקֶן לֵי אֶת-אִישׁ
 ה יהודה שלשת ימים ואתה פה עמד: וַיֵּלֶךְ עַמְשָׂא
 6 לְהַזְעִיק אֶת-יְהוּדָה וַיִּיחָר מִדְּהַמוּעַד אֲשֶׁר יָשָׁדוּ: וַיֹּאמֶר
 דוד אל-אבישי עתה ירע לנו שבע בן-בכרי מן-אבשלום
 אתה קח אֶת-עַבְדִּי אֲדֹנָי וּרְדָף אַחֲרָיו פֶּן-מָצָא לוֹ
 7 עָרִים בְּעָרֹת וְהִצִּיל עֵינָיו: וַיָּבֹאוּ אַחֲרָיו אִישׁ יוֹאֵב
 וְהַכֹּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וְכָל-הַגִּבּוֹרִים וַיָּבֹאוּ מִירוּשָׁלַם לְרֹדְף
 8 אַחֲרָיו שֶׁבַע בְּן-בְּכָרִי: הֵם עַם-דָּאָבָן הַגְּדוּלָה אֲשֶׁר
 בְּנִבְעוֹן וְעַמְשָׂא בֶּן אֶלְפִנְדָּה וַיּוֹאֵב הַנּוֹר וּמְדוּ לְבָשׁוֹ
 וְעָלוּ הַנּוֹר הָרֹב מְעַמְדֵת עַל-מִתְּנֵיוֹ בַּתְּעֹרָה וְהוּא יָבֵא
 9 וְתַפֵּל: וַיֹּאמֶר יוֹאֵב לְעַמְשָׂא הַשְּׁלוֹם אֵתָּה אָחִי וְתַחֲזוּ
 י יְדִימִין יוֹאֵב בּוֹקֵן עַמְשָׂא לְנִשְׁקָלוֹ: וְעַמְשָׂא לֹא-נִשְׁמַר
 בְּהַרְבֵּ | אֲשֶׁר בְּדִי-יוֹאֵב וַיַּכּוּ בָּהּ אֶל-הַחֹמֶשׁ וַיִּשְׁפֹּךְ
 מִעֵי אֶרְצָה וְלֹא-שָׁנָה לוֹ וַיָּמָת וַיּוֹאֵב וְאֲבִישׁ אֲחִיו
 11 רֹדְף אַחֲרָיו שֶׁבַע בְּן-בְּכָרִי: וְאִישׁ עָמֵד עָלָיו מִנְעָרֵי יוֹאֵב
 וַיֹּאמֶר מִי אֲשֶׁר חָפֵץ בְּיוֹאֵב וּמִי אֲשֶׁר-לְדוֹד אַחֲרָיו יוֹאֵב:
 12 וְעַמְשָׂא מִתְּגַלֵּל בָּדָם בְּתוֹךְ הַמַּסְלָה וַיֵּרָא הָאִישׁ כִּי
 עָמֵד כְּלֹדָעִים וַיִּסַּב אֶת-עַמְשָׂא מִן-הַמַּסְלָה הַשְּׂדֵה וַיִּשְׁלַךְ
 13 עָלָיו פֶּגֶד כַּאֲשֶׁר רָאָה כְּלֹדָעִים עָלָיו וְעָמֵד: כַּאֲשֶׁר
 דָּבָר מִן-הַמַּסְלָה עָבַר כָּל-אִישׁ אַחֲרָיו יוֹאֵב לְרֹדְף
 14 אַחֲרָיו שֶׁבַע בְּן-בְּכָרִי: וַיַּעֲבֹר בְּכָל-שַׁבָּטִי יִשְׂרָאֵל אֲבֹלָה
 וּבֵית מַעֲכָה וְכָל-הַכְּפָרִים וַיִּקְלְחוּ וַיָּבֹאוּ אֶת-אַחֲרָיו:
 15 וַיָּבֹאוּ וַיָּצְרוּ עָלָיו בְּאֲבֹלָה בֵּית הַמַּעֲכָה וַיִּשְׁפְּכוּ סֶלֶלָה
 אֶל-דְּעִיר וַתַּעֲמֵד בַּחֹל וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר אֶת-יוֹאֵב
 16 מִשְׁחִיתֵם לְהַפִּיל הַחֹמָה: וַתִּקְרָא אִשָּׁה חֲכָמָה מִן
 הָעִיר שָׁמְעוּ שָׁמְעוּ אִמְרוּ-נָא אֶל-יוֹאֵב קָרֵב עַד-הַנְּהַר
 17 וְאֲדַבְּרָה אֵלָיְךָ: וַיִּקְרַב אֵלָיָהּ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַאֲתָה
 יוֹאֵב

v. 5. וחדר קרי v. 8. ועליו קרי v. 9. חסר א' v. 14. ויקהלו קרי

- 4 און דער קעניג האָט געזאָגט צו עמשא : פּערזאָמעל צו מיר די מענער פון יהודה אין דריי טעג, און דו שטעל זיך דאָ איין.
- 5 און עמשא איז געגאנגען צו פּערזאָמעלען יהודה, און ער האָט פּערזאָמעלט פון דער בעשטימטער צייט וואָס ער האָט איהם בעשטימט.
- 6 און דער קעניג האָט געזאָגט צו אבישי : יעצט וועט אונז שבע דער זוהן פון בכרי מעהר שלעכטס טהאָן ווי אבשלום, יעצט נעהם די קנעכט פון דיין הערר, און יאָג איהם נאָך, אַז ער זאָל ניט אויסגעפינען פעסטע שטעדט און ער וועט זיך רעטען פון אונזערע אויגען.
- 7 און נאָך איהם זיינען ארויסגעגאנגען די מענער פון יואָב, און די כרתי און די פּלתי און די אַלע העלדען, און זיי זיינען ארויסגעגאנגען פון ירושלים נאָכצווייאָגען נאָך שבע דעם זוהן פון בכרי.
- 8 ווען זיי זיינען געווען ביי דעם גרויסען שטיין וואָס איז אין גבעון, איז עמשא אָנגעקומען ענטקעגען זיי, און יואָב איז געווען אָנגעגורט אין זיין נע שמרייט־קליידער, און דאריבער איז געווען אָנגעגורט אין שווערר בעפעסטטיג צו זיינע לענדען, מיט די שייד ; און ער (דער שייד) איז ארויסגעקומען (יעצט פון גארטעל) און דאָס שווערר איז ארויסגעפאלען (געווען ארויס פון שייד).
- 9 און יואָב האָט געזאָגט צו עמשא : ביזטו אין פּריעדען (געזונד), און די רעכטע האַנד פון יואָב האָט אָנגענומען דעם באָרט פון עמשא, אום איהם צו קושען.
- 10 און עמשא האָט זיך ניט געהיט פאַר דעם שווערר וואָס איז געווען אין יואָב'ס האַנד, און ער האָט איהם דאַמיט געשלאַגען אין דער פינפטער ריפ און ער האָט אויסגעגאַסען זיינע אינגעווייד צו דער ערד, און ער האָט איהם ניט געשטאַכען א צווייטען מאָהל, און ער איז געשטאַרבען. און יואָב און אבישי זיין ברודער האָבען נאָכגעיאָגט נאָך שבע דעם זוהן פון בכרי.
- 11 און איינער פון יואָב'ס מענער, פון זיינע יונגען, איז ביי איהם שטעהען געבליעבען, און ער האָט געזאָגט : דער, וואָס ליעבט יואָב, און דער וואָס איז געטריי צו דוד זאָל געהען נאָך יואָב.
- 12 און עמשא איז געלעגען איינגעשמוצט אין דעם בלוט אויף דעם וועג, און ווען דער מאַן האָט געזעהען אַז דאָס גאַנצע פּאַלך איז שטעהען געבליע־בען, האָט ער אָבעקעעהרט עמשא פון דעם וועג אין די פעלד, און ער האָט איבער איהם אַ קלייד געוואָרפען, ווען ער האָט געזעהען אַז יעדער וואָס איז געקומען נעבען איהם איז שטעהען געבליעבען.
- 13 ווען ער איז צוגענומען געוואָרען פון דעם וועג, איז יעדער מאַן אריבער־געגאנגען הינטער יואָב, נאָכצווייאָגען נאָך שבע דעם זוהן פון בכרי.
- 14 און ער (יוואָב) איז דורכגעגאנגען אין אַלע שבטים פון ישראל, ביז נאָך אב־ל פון בית מעכה, און אין די אַלע (שטעדט) פון די ברים, און זיי האָבען זיך פּערזאָמעלט, און זיי זיינען אויך איהם נאָכגעקומען.
- 15 און זיי זיינען געקומען און זיי האָבען איהם בעלאַגערט אין אב־ל פון בית מעכה, און זיי האָבען געשטאַמען אַ שאַנץ אַרום די שטאָדט, און זי איז געשטאַנען (דער שאַנץ ; די באַטעריי) אין גראָבען, און דאָס גאַנצע פּאַלך וואָס איז געווען מיט יואָב האָבען געשטרעמט, איינצוואַרפען די מויער.
- 16 אין אַ קלוגע פרוי האָט גערופען פון דער שטאָדט : הערט, הערט, זאָגט דאָך צו יואָב, גענעהען דאָ אהער, און איך וועל ריידען צו דיך.
- 17 און ער האָט גענעהנט צו איהר, און די פרוי האָט געזאָגט : ביזטו יואָב ? און ער האָט געזאָגט : איך בין עס, און זי האָט איהם געזאָגט : הער צו צו די רייד פון דיין דיענסט. און ער האָט געזאָגט : איך הער.

ויאב ויאמר אני ותאמר לו שמע דברי אמתך ויאמר
 שמע אנכי: ותאמר לאמר דבר ידברו בקראשנה לאמר 18
 שאול ישאלו באבל וכן התמו: אנכי שלמי אמוני 19
 ישראל אתה מבקש להמית עיר ואם בישראל למה
 תבלע נחלת יהוה: ויען יואב ויאמר חלילה חלילה כ
 לי אם-אבלע ואם-אשחית: לא-כן הדבר כי איש מחר 21
 אפרים שבע בך בכרי שמו נשא ידו במלך ברוך הנני
 אתו לבדו ואלכה מעל העיר ותאמר האשה אל-יואב
 הנה ראשו משלך אליך בעד החומה: ותבוא האשה 22
 אל-פלדעים בחכמה ויכרתו את-ראש שבע בך בכרי
 וישלכו אל-יואב ויתקע בשפר ויפצו מעל-העיר איש
 לאחיו ויואב שב ירושלים אל-המלך: ויואב אל- 23
 כל-הצבא ישראל ובניה בך-יחידע על-הדבר ועל-
 הפלתי: ואדרם על-המס ויהושפט בך אחילוד המזכיר: 24
 ושיא ספר ועדוק ואביתר פהנים: וגם עירא הנארי הנה 25
 כהן לדוד: 26

כא

CAP. XXI. כא

ויהי רעב בימי דוד שלש שנים שנה אחרי שנה ויבקש *
 דוד את-פני יהוה ויאמר יהוה אל-שאויל
 ואל-בית הדמים על אשר-המית את-הגבעונים: ויקרא 2
 המלך לגבעונים ויאמר אליהם והגבעונים לא מבני ישראל
 המה כי אם-מיתר האמרי ובני ישראל נשבעו להם
 ויבקש שאול להביתם פקנאתו לבני-ישראל ויהודה:
 ויאמר דוד אל-הגבעונים מה אעשה לכם וכמה אכפר 3
 וברקנו את-נחלת יהוה: ויאמרו לו הגבעונים אידל- 4
 כסף ודב עם-שאויל ועם-ביתו ואידלנו איש להמית
 בישראל ויאמר מה-ראתם אמרים אעשה לכם: ויאמרו ה
 אל-

כ. v. 23. דבריו קרי. v. 24. פתח כחנח. v. 25. ושוא קרי

כ"א v. 1. חסא באמצע פסוק. v. 4. לנו קרי

- 18 און זי האָט געזאָגט : געוויס האָט מען דאָך אין אָנפאַנג געדאַרפט ריי דען, דאָס מיינט : מען האָט דאָך געדאַרפט אָנפּרעגען ביי אַבל, און אזוי וואָלט מען געענדיגט (א מלחמה).
- 19 איך (זיי שטאָרט אָב) בין פון די פּריעדליכע און פון די טרייע (שטערט) אין ישראל, און דו זוכסט צו טוידטען אַ שטאָרט און אַ מוטער (א וויב־טיגע שטאָרט) אין ישראל, וואָרום ווילכטו פּערדאַרבען די ערבטהייל פון גאָט ?
- 20 און יואָב האָט געענטפּערט און געזאָגט : חלילה, חלילה צו מיר אויב איך וועל פּערדאַרבען און אויב איך וועל צושטערען.
- 21 די זאָך איז ניט אזוי, נאָר אַ מאַן פון דעם באַרג אפּרים, שבע דער זוהן פון בכרי איז זיין נאָמען, האָט אויפגעוויבען זיין האַנד קעגען דעם קע־ניג, קעגען דוד, גיעט איהם אַליין אַרויס, און איך וועל אוועקגעהען פון דער שטאָרט, און די פּרוי האָט געזאָגט צו יואָב : זעה, זיין קאָפּ ווערט גלייך אַראָפּגעוואָרפּען צו דיר איבער די מויער.
- 22 און די פּרוי איז געקומען צו דעם גאַנצען פּאָלק מיט איהר קלוגהייט, און זיי האָבען אָבעשניטען דעם קאָפּ פון שבע דעם זוהן פון בכרי, און זיי האָבען איהם אַראָפּגעוואָרפּען צו יואָב. און ער האָט געבלאָזען דעם שופּר, און זיי האָבען זיך צערשפּרייט פון דער שטאָרט, יעדער צו זיינע גע־צעלטען, און יואָב איז צוריקגעקעהרט נאָך ירושלים צו דעם קעניג.
- 23 און יואָב איז ווידער געווען איבער דער גאַנצער אַרמעע פון ישראל, און בניה דער זוהן פון יהוידע איז געווען איבער די כּרתי און איבער די פּלתי.
- 24 און אדרם איבער די אָפּגאַבען, און יהושפט דער זוהן פון אחיזר דער זון פון אדרם איז געווען דער סעקרעטער.
- 25 און שוא איז געווען דער שרייבער, און צדוק און אביתר די כּהנים.
- 26 און אויך עירא, דער יאירי, איז געווען אַ הויכער באַמטער ביי דוד.

קאָפיטעל כא

- 1 און עס איז געווען אַ הונגערסנויט אין די צייטען פון דוד, דריי יאָהר, אַ יאָהר נאָך אַ יאָהר, און דוד האָט געבעטען פאַר דעם געזוכט פון גאָט. און גאָט האָט געזאָגט : עס איז צוליעב שאול, און צוליעב (זיין) דאָס בלוטשולדיגע הויז, ווייל ער האָט געטוידט די גבעונים.
- 2 און דער קעניג האָט גערופּען די גבעונים און ער האָט צו זיי גערעדט, און די גבעונים זיינען ניט געווען פון די קינדער פון ישראל, נאָר פון די איר בערגעבליעבענע פון דעם אמרי, און די קינדער פון ישראל האָבען צו זיי געשוואָרען, אָבער שאול האָט געזוכט זיי צו טוידטען, ווייל ער האָט גע־אויפּערט פאַר די קינדער פון ישראל אין יהודה.
- 3 און דוד האָט געזאָגט צו די גבעונים : וואָס זאָל איך טהאָן פאַר אייך ? און מיט וואָס זאָל איך אייך פּערגיטיגען ? און בעשט דעם ערבטהייל פון גאָט.
- 4 און די גבעונים האָבען צו איהם געזאָגט : מיר זוכען ניט קיין זיכער און קיין גאָרל פון שאול און פון זיין הויזגעזינד, און מיר זוכען ניט צו טוידטען קיין מענשען פון ישראל, און ער האָט געזאָגט : וואָס דען זאָגט איהר ? איך וועל טהאָן פאַר אייך (אייער פּערלאַנג).
- 5 און זיי האָבען געזאָגט צו דעם קעניג : דער מאַן וואָס האָט אונז פּער־

אֶל־הַמֶּלֶךְ הָאִישׁ אֲשֶׁר כָּלְנוּ וְאֲשֶׁר דָּמָה־לָּנוּ נִשְׁמְדֵנוּ
 6 מִהַתִּיצֵב בְּכָל־נֶבֶל יִשְׂרָאֵל: יִנְתְּנֵנוּ שְׁבַע־הַיָּמִים
 מִבְּנֵי וְהוֹקֵעֵנוּם לַיהוָה בְּנֹבַעַת שְׂאוֹל בְּחֹר יְהוָה
 7 • וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲנִי אֶתֵּן: וַיַּחְמַל הַמֶּלֶךְ עַל־מִיבִקֶּשֶׁת
 בְּדַוְדִּי וַיִּתֵּן בְּדָשָׂאוֹל עַל־שְׁבַעַת יְהוָה אֲשֶׁר בְּיַדְכֶם בֵּין
 8 דָּוִד וּבֵין יְהוֹנָתָן בְּדָשָׂאוֹל: וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת־שְׁנֵי בָנָיו
 רִצְפָה בַת־אִיָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְשָׂאוֹל אֶת־אֲרַמֵּי וְאֶת־
 מִפְּכֶשֶׁת וְאֶת־חַמֶּשֶׁת בָּנָיו מִיְכַל בַת־שָׂאוֹל אֲשֶׁר יָלְדָה
 9 לְעֵדֵרִיאֵל בֶּן־בְּרוּלִי הַמְּחַלְתִּי: וַיִּתְּנֵם בְּיַד הַגִּבְעֹנִים
 וַיְקַעֶם בְּהָר לִפְנֵי יְהוָה וַיִּפְּלוּ שְׁבַע־עֶתָיִם יָחַד וְלֶפֶס הָמָתוּ
 • בַּיּוֹם קָצִיר בְּרֵאשִׁיטִים: וַתַּחֲלַת קָצִיר שְׁעָרִים: וַתִּקַּח
 רִצְפָה בַת־אִיָּה אֶת־הַשֵּׁק וַתִּפְּהוּ לָהּ אֶל־הַצֹּר מִתַּחֲלַת
 קָצִיר עַד נִתְּדָמִים עֲלֵיהֶם מִדְּהַשְׁמִים וְלֹא־נִתְּנָה עוֹף
 הַשָּׁמַיִם לִנְחֹת עֲלֵיהֶם יוֹמָם וְאֶת־חַיֵּי הַשָּׁמַיִם לְיָלְדָה:
 11 וַיֵּצֵד לְדָוִד אֶת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה רִצְפָה בַת־אִיָּה
 12 פֶּלֶגֶשׁ שְׂאוֹל: וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיִּקַּח אֶת־עַצְמוֹת שְׂאוֹל וְאֶת־
 עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בָּנוּ מֵאֵת בְּעַלְיָי יָבִישׁ גִּלְגָּד אֲשֶׁר נָבְנוּ
 אַתֶּם מִרְחֹב בֵּית־שֵׁן אֲשֶׁר תָּלוּם שָׁם הַפְּלִשְׁתִּים בְּיוֹם
 13 הַכּוֹת פְּלִשְׁתִּים אֶת־שְׂאוֹל בְּגִלְבָּעַ: וַיַּעַל מִשָּׁם אֶת־
 עַצְמוֹת שְׂאוֹל וְאֶת־עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בָּנוּ וַיֹּאסְפוּ אֶת־עַצְמוֹת
 14 הַמּוֹקֵעִים: וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹת־שְׂאוֹל וַיְהוֹנָתָן בָּנוּ בָּאָרֶץ
 בְּנִימָן בְּצִלְע בְּקִבְרֵי קִישׁ אָבִיו וַיַּעֲשׂוּ כֹל אֲשֶׁר־צִוָּה
 15 הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲתֵר אֱלֹהִים לְאָרֶץ אַחֲרֵיכֶן: וַתְּהִי־עוֹד
 מַלְחָמָה לְפְלִשְׁתִּים אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֵּרֶד דָּוִד וַעֲבָדָיו עִמּוֹ
 16 וַיִּלְחָמוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּעַף דָּוִד: וַיִּשְׁבּוּ בְּנֵב אֲשֶׁר
 בִּילִידֵי הַרְפָּה וּמִשְׁקַל קִינוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת מִשְׁקָל נְחֹשֶׁת
 וְהוּא

v. 6. יתן קרי. ibid. ספקא באמצע פסוק. v. 9. יחד ה. ibid. דומה קרי
 ibid. מרחלח קרי. v. 12. תלאום קרי. ibid. שמה שלשתים קרי. v. 16. וישב ה.

- ניכמעט, און וואָס ער האָט געטראַכט אונז גענצליך צו פּערניכטען, אז מיר זאָלען ניט קיין בעשטאַנד האָבען אין אלע גרענעצען פון ישראל.
- 6 עס זאָל אונז געגעבען ווערען זיעבען מענער פון זיינע זיהן, און מיר ווער לען זיי אויפהענגען פאַר גאָט אין דעם היגעל פון שאול. דו, ערוועהלטער פון גאָט ! און דער קעניג האָט געזאָגט : איך וועל געבען.
- 7 און דער קעניג האָט זיך ערבאַרעמט איבער מפּיבשת דעם זוהן פון יהונתן, זוהן פון שאול, וועגען די שבועה פון גאָט וואָס איז געווען צווישען זיי, צווישען דוד און צווישען יהונתן דעם זוהן פון שאול.
- 8 און דער קעניג האָט גענומען די צוויי זיהן פון רצפה, די טאָכטער פון איה, וואָס זי האָט געבאַרען צו שאול : אדמני און מפּיבשת, און די פינף זיהן פון מיכל די טאָכטער פון שאול, וואָס זי האָט געבאַרען צו עדריאַל דעם זוהן פון ברזלי פון מחלת.
- 9 און ער האָט זיי געגעבען אין די האַנד פון די גבעונים, און זיי האָבען זיי אויפגעהאַנגען אויף דעם באַרג, פאַר גאָט, און זיי זיינען אלע זיעבען געפאלען צוואַמען, און זיי זיינען געטוירט געוואָרען אין די ערשטע טעג פון דעם שניט, אין דעם אָנפאַנג פון דעם גערשטען־שניט.
- 10 און רצפה די טאָכטער פון איה האָט גענומען אַ זאק, און זי האָט איהם פּערשפּרייט אויפ'ן פעלז, פון אָנפאַנג פון דעם שניט ביז די צייט וואָס עס איז געגאַסען געוואָרען אויף זיי וואַסער פון דעם הימעל (ביז די רע-גענצייט) און זי האָט ניט צוגעלאָזען די פּויגעלאַך פון הימעל צו רוהען אויף זיי ביי טאָג, און די ווילדע היות פון דעם פעלד ביי נאַכט.
- 11 און מען האָט אָנגעזאָגט צו דוד וואָס רצפה די טאָכטער פון איה, דאָס קעכטווייב פון שאול האָט געטהאָן.
- 12 און דוד איז געגאַנגען און ער האָט גענומען די ביינער פון שאול, און די ביינער פון יהונתן זיין זוהן פון די מענער פון יבש גלעד, וואָס זיי האָבען זיי געשטוילען פון דעם ברייטען מויער פון בית־שן וואָס די פּלשתים האָבען זיי דאָרטען אויפגעהאַנגען, אין דעם טאָג ווען די פּלשתים האָבען געשלאָגען שאול אין גלבע.
- 13 און ער האָט אַרויפגעבראַכט פון דאָרטען די ביינער פון שאול און די ביינער פון יהונתן זיין זוהן, און זיי האָבען אַיינגעזאַמעלט די ביינער פון די אויפגעהאַנגענע.
- 14 און זיי האָבען באַגראָבען די ביינער פון שאול און יהונתן זיין זוהן, אין דעם לאַנד בנימין, אין צלע, אין דעם קבר פון קיש זיין פאָטער, און זיי האָבען געטהאָן אלעס וואָס דער קעניג האָט געבאָטען. און גאָט איז איבערגעבעטען געוואָרען צו דעם לאַנד נאָכדעם.
- 15 און עס איז געווען נאָך אַ מלחמה פון די פּלשתים מיט ישראל, און דוד האָט אַראָפּגענידערט און זיינע קנעכט מיט איהם און זיי האָבען גע-שפּריטען מיט די פּלשתים. און דוד איז מיער געוואָרען.
- 16 און ישבי פון נב, וועלכער קומט פון די קינדער פון רפה (ריעזען) און דאָס געוויכט פון זיין שפּיז איז געווען דריי הונדערט שקל קופּער, און ער איז

- 17 והוא חָנַר חֲדָשָׁה וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת אֶת־דָּוִד׃ וַיַּעֲזֹרֵלּוּ
 אֲבִישׁוֹ בְּדַצְרוּיָה וַיִּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּמְתְּהוּ אִם נִשְׁבְּעוּ
 אֲנִשְׁי־דָוִד לֹא לֵאמֹר לֹא־תֵצֵא עוֹד אֲתָנוּ לַמִּלְחָמָה וְלֹא
 18 תִּכְבֶּה אֶת־נֵר יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתְּהִי־עוֹד
 הַמִּלְחָמָה בְּגֹב עַם־פְּלִשְׁתִּים אִם הִכָּה סִבְכֵי הַחֲשָׁתִי אֶת־
 19 סֶף אֲשֶׁר בִּילְדֵי הָרֶפָּה׃ וַתְּהִי־עוֹד הַמִּלְחָמָה
 בְּגֹב עַם־פְּלִשְׁתִּים וַיִּךְ אֶלְחָנָן בְּדִיעֲזֵי אֲרָגִים בֵּית הַלְחָמִי
 אֶת גְּלִית הַגָּתִי וְעֵץ חֲנִיתוֹ כַּמְנֹר אֲרָגִים׃ וַתְּהִי־ כ
 עוֹד מִלְחָמָה בְּנֵת וַיְהִי אִישׁ מְדִין וְאֶצְבַּעַת יָדָיו וְאֶצְבַּעוֹת
 רַגְלָיו שֵׁשׁ וְשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע מַסְפֵּר וְגַם־הוּא יָלַד
 לְהָרֶפָּה׃ וַיַּחַרֶף אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּכְהוּ יְהוֹנָתָן בְּדִשְׁמֹעַי אָחִי
 21 דָּוִד׃ אֶת־אַרְבַּעַת אֵלֶּה יָלְדוּ לְהָרֶפָּה בְּנֵת וַיִּפְּלוּ בַיַּד־
 22 דָּוִד וּבַיַּד עַבְדָּיו׃

כב

CAP. XXII. כב

- * וַיְדַבֵּר דָּוִד לַיהוָה אֶת־דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בַּיּוֹם הַהוּא א
 יְהוָה אֱתוּ מִכַּף כָּל־אֲיָבָיו וּמִכַּף שְׂאוֹל׃
 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה סִלְעִי וּמַצְדָּתִי וּמִפְּלִטָּי־לִי׃ אֱלֹהֵי
 3 צִוְיִי אַחֲסֶה־בּוֹ מִגְּנֵי וְקִרְן יִשְׁעֵי מִשּׁוֹנְבֵי
 4 וּמְנוּסֵי מִשְׁעֵי מַחֲמָם תִּשְׁעֵנִי׃ מִהַלָּל
 5 אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֲיָבֵי אֲנֹשֶׁע׃ כִּי אֶפְּנִי מִשְׁבְּרֵי־ה
 6 מוֹת נַחֲלִי כִלְעַל יִכְעֲתֵנִי׃ חֲבָלִי
 7 שְׂאוֹל סִבְכֵי בַצֵּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֵל־
 8 אֱלֹהֵי אֶקְרָא וְשִׁמְעֵ מִהַיְכָל־
 9 קוֹלִי וְשׁוֹעֲתִי בְּאָזְנוֹי׃ וַתִּגְעַשׁ
 וַתַּרְעֵשׁ הָאָרֶץ וַתִּתְנַעֲשׂוּ בִי־חַרְהָ לּוֹ׃ עֲלָה
 יְרֵגוּ עֶשֶׂן

כ"א v. 19. ר וערא v. 20. מדון קרי v. 21. שמעא קרי

כ"ב v. 1. הספרת האזינו רום ו של פסח v. 8. ויתגעש קרי

- געווען אָנגעגארטעלט מיט אַ נייעם שווערר, ער האָט געדאַכט צו שלאָגען דוד.
- 17 אָבער אבישי דער זוהן פון צרויה האָט איהם געהאַלפּען, און ער האָט ער-שלאָגען דעם פּלשתי און האָט איהם געטוידט ; דאַמאָלס האָבען געשוואָר-רען דוד'ס מענער וועגען איהם, אזוי : דו זאָלסט ניט מעהר מיט אונז ארויסגעהען אין דער מלחמה, דאָס דו זאָלסט ניט אויסלעשען דאָס ליכט פון ישראל.
- 18 און עס איז געווען נאָכדעם, און עס איז נאָך אַ מאָל געווען אַ מלחמה אין גוב מיט די פּלשתיים, דאַמאָלס האָט דערשלאָגען סבכי דער חשתי דעם סף וועלכער קומט פון די קינדער פון רפּה.
- 19 און עס איז נאָך אַ מאָל געווען געווען אַ מלחמה אין נב מיט די פּלשתיים, און אלחנן דער זוהן פון יערי ארגים פון בית לחם האָט געשלאָגען גלית דעם גת, און דאָס האָלץ פון זיין שפּיו איז געווען ווי אַ וועבערס בוים.
- 20 און עס איז געווען נאָך אַ מלחמה אין גת, און דאָרט איז געווען איין געוויקסיגער מאַן, און די פינגער פון זיינע הענד און די פינגער פון זיינע פיס זיינען געווען צו זעקס, פיער און צוואַנציג אין צאָהל, און אויך ער איז געבאָרען געוואָרען צו רפּה.
- 21 און ער האָט געלעסטערט ישראל, און יהונתן דער זוהן פון שמעא דוד'ס ברודער, האָט איהם דערשלאָגען.
- 22 די פיער זיינען געבאָרען געוואָרען צו רפּה אין גת, און זיי זיינען געפאַלען דורך די האַנד פון דוד, און דורך די האַנד פון זיינע קנעכט.

קאַפיטעל כב

- 1 און דוד האָט גערעדט צו גאָט די רייד פון דעם דאָזיגען געזאַנג, אין דעם טאָג ווען גאָט האָט איהם גערעטעט פון דער האַנד פון אַלע זיינע פיינד, און פון דער האַנד פון שאול.
- 2 און ער האָט געזאָגט : גאָט איז מיין פעלז און מיין פעסטונג, און ער דער וואָס רעטעט מיך.
- 3 גאָט איז מיין פעלז אין איהם בעשיץ איך מיך, מיין שיצער און מיין הילפּס־קראַפּט, מיין שוטיץ און מיין רעטונגס־אַרט, מיין העלפּער, פון רויב העלפּסטו מיר.
- 4 געריהמטער ! אייביגער ! טהו איך רופּען, און (גלייך) ווער איך געהאַל-פען פון מיינע פיינד,
- 5 דען עס האָבען מיר אַרומגערינגעלט די וועללען פון טוידט, פּערדערבליכע שטראַמען האָבען מיך דערשראָקען.
- 6 טוידט שמערצען האָבען מיך אַרומגערינגעלט, די נעצען פון טוידט האָבען מיר בעגעגענט.
- 7 אין מיין נויטה האָב איך גערופּען גאָט, און צו מיין גאָט האָב איך גע-שריען, און ער האָט געהערט פון זיין פּאַלאַץ מיין שטים, און מיין גע-שריי (איז געקומען) אין זיינע אויערען.
- 8 און די ערד האָט געשטורעמט און געציטערט, די גרונד פעסטען פון הימעל האָבען געציטערט ; און זיי האָבען זיך געשאַקעלט, ווייל ער האָט געציי-רענט.

וְאִשׁ מִפִּי	עֵשֶׂן בְּאִפּוֹ
וַיֵּט	הַתֹּאכֵל
וְעֶרְפֶּל תַּחַת	שָׁמַיִם וַיִּרְד
וַיִּרְא	11 רִגְלָיו:
וַיֵּשֶׁת חֶשֶׁד סְבִיבֹתָיו	12 עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ:
מִנְהָה	13 חֲשַׁרְת־מַיִם עָבַי שְׁחָקִים:
יָרַעַם מִדְּשָׁמַיִם	14 נִגְדּוּ בְּעָרוֹ גַּח־לִי־אֵשׁ:
וַיִּשְׁלַח	15 יְהוָה וְעֲלִיזוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ:
וַיִּרְאוּ אַפְקֵי	16 חַצְיִים וַיִּפְצְצוּם בְּרֶקֶב וַיְהִי־מָם:
בְּנִעְרַת	יָם
יִשְׁלַח מִמְרוֹם	17 יְהוָה מִנְשַׁמֶּת רוּחַ אָפוֹ:
וַיִּצְלַנִי	18 יִקְחֵנִי
מִשָּׂנְאֵי כִי אֲמָצוּ	מֵאֵיבֵי עֵז
וַיְהִי	19 מִמֵּנִי:
וַיֵּצֵא לְמִרְחָב	כ יְהוָה מִשְׁעַן לִי:
וַיִּגְמַלְנִי	21 וַחֲלַצְנִי כִי־תִפֶּן בִּי:
כָּבֵד יְדֵי יְשִׁיב	יְהוָה כְּצַדִּיקָתִי
וְלֹא	22 לִי:
כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו	23 רָשַׁעְתִּי מֵאֲלֹהֵי:
וְאֵהְיָה	24 וַחֲכַתְיוֹ לֹא־אֶסוּר מִמֶּנָּה:
וַיֵּשֶׁב יְהוָה לִי	כִּי תָמִים לוֹ וְאַשְׁתַּמְרָה מֵעוֹנֵי:
עַם־	26 כְּצַדִּיקָתִי
עַם־גִּבּוֹר תָּמִים	חֲסִיד תִּתְחַסְּדֵךְ
וְעַם־	27 תִּתְמָם:
וְאֵת־עַם עֵנִי	28 עֲקָשׁ תִּתְפָּל:
כִּי	29 וְעֵינַיִךְ עַל־רַמִּים תִּשְׁפִּיל:
נִיהְיָה יְגִיהָ	אֵתָהּ נִירֵי יְהוָה
חֲשָׁכִי	

- 9 א רויך איז ארויפגעגאנגען אין זיין צאָרן, און א פייער האָט געפלאַקערט פון זיין מויל, קאָהלען האָבען פון איהר געפלאַמט.
- 10 און געבויען האָט ער דעם הימעל און איז אַראָפּגעקומען, און וואָלקענס האָבען זיך געשפּרייט אונטער זיינע פיס.
- 11 און ער האָט געריטען אויף אַ כּרוב און האָט געשוועבט, און ער האָט זיך בעוווּזען אויף די פּלינגלען פון דעם ווּינד.
- 12 און ער האָט געמאַכט פינסטערנים רינגס ארום איהם צו איין איינוויק' לונג ; וואָסערגוסען פון די וואָלקענס.
- 13 פון דעם גלאַנץ וואָס איז געגאנגען איהם פאַראַויס האָבען געפלאַקערט פייערדיגע קאָהלען.
- 14 פון הימעל האָט געדונערט גאָט, און דער אויבערשטער האָט געלאָזט הע' רען זיין שמים.
- 15 און ער געוואָרפען פּיילען און ער האָט זיי (מיינע פינד) צערשפּרייט, ער האָט געשקאָסען בליצען און ער האָט זיי צוטומעלט.
- 16 און עס זיינען געזעהען געוואָרען די קוואַלען פון ים, אויפגעדעקט זיינען געוואָרען די פונדאמענטען פון דער וועלט, דורך דעם געשריי פון גאָט, דורך דעם אַטהעם פון זיין צאָרן, דורך דעם הויך פון זיין צאָרן.
- 17 ער האָט אויסגעשטרעקט פון דער הויך (זיין האַנד) און האָט מיך צוגע' נומען, ער האָט מיך ארויסגעצויגען פון די שטאַרקע וואָסערען.
- 18 ער האָט מיך גערעטעט פון מיין שטאַרקען פינד, פון די וואָס האָסען מיך וועלכע זיינען געווען שטאַרקער פון מיר.
- 19 זיי זיינען מיר ענטקעגען געקומען אין דעם טאָג פון מיין אונגליק, אָבער גאָט איז געווען מיין שטיצע.
- 20 און ער האָט מיך ארויסגעבראַכט אין אַ ברייטען אָרט, ער האָט מיך גע' רעטעט, ווייל ער האָט מיך געליעבט.
- 21 גאָט האָט מיר בעלאָהנט נאָך מיינע גערעכטיגקייט, נאָך די ריינהייט פון מיינע הענד האָט ער מיר געצאָהלט.
- 22 דען איך האָב געהיט די וועגען פון גאָט, און איך האָב ניט פּערבראַכען קעגען מיין גאָט.
- 23 דען זיינע אלע געבאט זיינען פאַר מיינע אויגען, און זיינע געזעץ, ניט פון איינע האָב איך אָפּגעקעהרט.
- 24 און איך בין געווען געטריי (גאָט) צו איהם, און איך האָב מיך געהיט, פון מיינע זינד.
- 25 און גאָט דאָט מיר געצאָהלט נאָך מיינע גערעכטיגקייט, נאָך מיינע ריינ' הייט וואָס איז (געווען) פאַר זיינע אויגען.
- 26 מיט דעם גענדיגען (חסיד) מאַן בעגעהסטו זיך גנעדיג, מיט דעם העלד, דעם געטרייען בעגעהסטו זיך געטריי.
- 27 מיט דעם ריינעם בעגעהסטו זיך מיט ריינקייט, און מיט דעם פּערקרימ' טען (זינדיגער) בעגעהסטו זיך שטרענג.
- 28 און דעם אָרעמען פּאָלק העלפּסטו, אָבער דייע אויגען זיינען אויף די שטאַלצע, דו מאַכסט זיי ניעדעריג.
- 29 דען דו ביזט מיין ליכט, אַ אייביגער ! און גאָט מאַכט שיינען מיין פינסטערנים.

- חֲשָׁבִי: כִּי בָבָה אֲרוּץ נָרוּד בְּאַלְהֵי ל
 אֲדַלְגֵּ-שׁוּר: הָאֵל תָּמִים 31
 דַּרְבִּי אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה מִן
 הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ: כִּי מִי-אֵל מִבְּלַעֲדִי 32
 יְהוָה וּמִי צוּר מִבְּלַעֲדִי אֱלֹהֵינוּ: הָאֵל 33
 מַעֲוֵי תֵּל מִתַּר תָּמִים
 דַּרְבִּי: מִשׁוּה רַגְלִי בְּאֵילוֹת וְעַל- 34
 בָּמַתִּי וְעַמִּידֵי: מִלְמַד יְדִי לֵה
 לְמַלְחָמָה וְנַחַת קִשְׁת־יְחֹוּשָׁה וְרַעֲתִי: וְתַחֲךָ 36
 לִי מִן יִשְׁעָה וְעִנְתָה תִרְבֵּנִי: תִּרְחִיב צַעֲדִי 37
 תַּחֲתַי וְלֹא מַעֲדוֹ קָרַסְלִי: אֲרַדְפָּה 38
 אִיבִי וְאֲשַׁמְדֵם וְלֹא אָשׁוּב עַד-
 כִּלְתֵם: וְאֹכְלִם וְאִמְחָצֵם וְלֹא יִקְוִינָן וַיִּפְּלוּ 39
 תַּחַת רַגְלִי: וְתִזְכְּרֵנִי תֵּל מ
 לְמַלְחָמָה תִּבְרִיעַ קִמִּי תַּחֲתַי: וְאִיבִי 41
 תַּתָּה לִי עֲרַף מִשְׁנֵאֵי וְאֲצַמִּיתֵם: יִשְׁעוּ וְאִין 42
 מִשִּׁיעַ אֶל-יְהוָה וְלֹא עֵינָם: וְאֲשַׁחֲקֵם 43
 כַּעֲפַר-אֲרָץ כְּמִיט־חֹוֹצוֹת אֲדַקֵּם
 אֲרַקֵּם: וְתַפְלֹטֵנִי מִרִיבֵי עַמִּי תִשְׁמְרֵנִי 44
 לְרֵאשׁ גּוֹיִם עִם לֹא-יִדְעֵתִי
 יַעֲבֹדֵנִי: בְּנֵי נֶכֶר יִתְבַּחְשׁוּ-לִי לְשִׁמּוֹעַ 45
 אִין יִשְׁמְעוּ לִי: בְּנֵי נֶכֶר יִבְּלוּ וַיַּחֲגֹּרוּ 46
 מִמִּסְגְּרוֹתֵם: חֲרִיהֲוֶה וּבְרִיךְ צוּרִי וַיִּרֵם 47
 אֱלֹהֵי צוּר יִשְׁעִי: הָאֵל הִנַּתָּ נִקְמַת 48
 לִי וּמִרִיד עַמִּים תַּחֲתַי: וּמוֹצִיאֵי 49
 מֵאִיבֵי וּמִקְמֵי תִרְוַמְנֵי מֵאִישׁ חַמְסִים
 תַּצִּילֵנִי: עַל-כֵּן אֲוֹדֶה יְהוָה בְּגוֹיִם וְלִשְׁמָךְ אֹמַר: מִגְּדֹל 51
 יִשׁוּעוֹת

- 30 דען מיט דיין הילף, לויף איך קענען פולקען (שונאים), מיט מיין גאָט שפּרינג איך איבער די מויער.
- 31 גאָט — זיין וועג איז אויפריכטיג (גאנץ), דאָס וואָרט פון גאָט איז גע- לייטערט, ער איז אַ שילד צו אַלע וואָס בעשיצען זיך אין איהם.
- 32 דען ווער איז אַ גאָט אויסער גאָט, און ווער איז אַ פעלז (אַ שטאַרקייט) אויסער אונזער גאָט.
- 33 גאָט איז מיין שטאַרקע פעסטונג, און ער מאַכט פריי און גאַנץ מיין וועג.
- 34 ער מאַכט גראַד מינע פיס ווי הירשען, און ער שטעלט מיך אויף מינע הויכע ערטער.
- 35 ער לעהרענט מינע הענד צו פיהרען קריעג, און מינע אָרעמס צוברעכען אַ קופערנעם בויגען.
- 36 און דו האָסט מיר געגעבען פאַר אַ שיעלד — דיין הילף, און דיינע דע- מוטהיגקייט מאַכט מיר גרויס.
- 37 דו מאַכסט ברייט מינע טריט אונטער מיר, און מינע קנעכלען וואַנקען ניט.
- 38 איך וועל נאָכיאָגען מינע פיינד, און איך וועל זיי פערטיליגען, און איך וועל ניט צוריקקעהרען ביז איך וועל זיי האָבען פערניכטעט.
- 39 און איך האָב געמאַכט פון זיי אַן ענד, און איך האָב זיי פערוואַנדעט און זיי וועלען ניט אויפשטעהען, זיי זיינען געפאלען אונטער מינע פיס.
- 40 און דו האָסט מיך אָנגעגורט מיט קראַפט צו דער מלחמה, דו האָסט אונ- טערטהעניג געמאַכט מינע פיינד אונטער מיר.
- 41 און מינע פיינד, דעם (זייער) נאָקען האָסטו מיר געגעבען. און די וואָס האָסען מיך (זייער נאָקען האָסטו מיר געגעבען) און איך פערניכט זיי.
- 42 זיי קעהרען זיך ארום, אָבער קיינער העלפט זיי ניט. צו גאָט (קעהרען זיי זיך) — און ער ענטפערט זיי ניט.
- 43 און איך וועל זיי צורייבען ווי דעם שטויב פון דער ערד, ווי גאַסענקאָוט וועל איך זיי צומאָהלען, איך וועל זיי צוטרעטען.
- 44 און דו האָסט מיר גערעטעט פון די קריענער פון מיין פאָלק. דו האָסט מיך געהיט, און מיך געמאַכט פאַר אַ הויפט איבער פעלקער, פעלקער אונ- בעקאַנטע צו מיר, דיענען מיר.
- 45 קינדער פון פרעמדע פעלקער שמייכלען מיר, נאָר פון הערען מיין בערוף (מיט זייער אויער), ווערען זיי געהאָרכזאַם צו מיר.
- 46 די קינדער פון פרעמדע וועלען פערוועלקען, און זיי וועלען הינקען פון זייערע פּרזשליסונג (די קייטען וואָס פערשליעסען זייערע פיס).
- 47 גאָט לעבט, און געבענשט איז מיין שטאַרקער פעלז, און ערהאַבען איז
- 48 מיין גאָט; מיין שטאַרקייט און מיין הילף. דער גאָט, דער וואָס גיט
- 49 ראַכע צו מיר, און ער שטירצט פעלקער אונטער מיך. און ער ציהט מיך אַרויס פון מינע פיינד, און איבער די וואָס שטעהען אויף קענען מיר האָסטו מיר דערהויבען, דו האָסט מיר מציל געווען פון דעם רויבערישען
- 50 מאַן. דאַרום וועל איך דיך לויבען, אַ גאָט! פאַר די פעלקער, און צו דיין נאָמען וועל איך זינגען.
- 51 (צו איהם) וואָס איז אַ טהורעם פון הילף פאַר זיין קעניג, און טהוט גנאָד

ועשה-חסד
עד-עולם:

לדוד ולדורו

ישועות מלכו
למשיתו

כנ CAP. XXIII.

כנ

א ואלה דברי דוד האחרנים נאם דוד בן-ישי ונאם הנגבר
 2 הקם על משיח אלהי יעקב ונעים ומרות ישראל: רוח
 3 יהוה דבר-בי ומלתו על-לשוני: אמר אלהי ישראל
 4 לי דבר צור ישראל מושל באדם צדיק מושל יראת
 5 אלהים: וכאור בקר ירח-שמש בקר לא עבות מננה
 6 מממר דשא מארץ: כי-לא-כן ביתי עם-אל כי ברית
 7 עולם עם לי ערוכה בכל ושמרה בירכל-ישעי וכל-
 8 הפץ בירלא יאמיח: ובליעל פקוץ מנד פלדס בירלא
 9 בנד יקחו: ואיש ינע בהם ימלא ברזל ועץ חנית
 10 ובאש שרוף ישרפו בשבת: אלה שמות הנגברים
 אשר לדוד ישב בשבת תחכמי וראש השלשי הוא
 עדינו העצנו על-שמנה מאות חלל בפעם אחד:
 11 ואחרו אלעזר בן-דודי בן-אחתי בשלשה נגברים עם
 דוד בדרפס בפלשתים נאספו-שם למלחמה ויעלו
 איש ישראל: הוא קם ונד בפלשתים עד כי-ינעה דוד
 ותדבק דוד אל-החרב ויעש יהוה תשועה גדולה ביום
 12 ההוא והעם ישבו אחריו אך לפשט: ואחרו
 שמה בן-אנא הררי ונאספו פלשתים לחיה ותהי-שם
 חלקת השדה מלאה עדשים והעם גם מפני פלשתים:
 13 ויתיצב בתוך-החלקה ויצילה ונד את-פלשתים ויעש
 יהוה תשועה גדולה: וירדו שלשים מהשלשים ראש
 14 ויבאו אל-קציר אל-דוד אל-מערת עדלם ותית פלשתים
 חנה בעמק רפאים: ודוד אז במצודה ומצב פלשתים
 15 אז בית לחם: ויתאנה דוד ויאמר מי ישקני מים

מבאר

v. 1. קמץ מוק v. 8. העצני קרי. ibid. אחת קרי. v. 9. ואחריו קרי. v. 13. שלשה קרי. ibid. דודו קרי. ibid. הנגברים קרי. v. 11. ואחריו קרי.

צו זיין געזאלבטען, צו דוד און צו זיינע קינדער (וועט ער טהאָן נאָך) אויף אייביג.

קאָפימעל כג

- 1 און דאָס זיינען די לעצטע ווערטער פון דוד : די רייד פון דעם זעהן פון ישי, און די רייד פון דעם מאַן וועלכער איז געשטעלט געוואָרען הייד, דער געזאלבטער פון דעם גאָט פון יעקב, און דער ליעבליכער זינגער פון ישראל.
- 2 דער גייסט פון גאָט רעדט דורך מיר, און זיין וואָרט איז אויף מיין צונג.
- 3 צו מיר האָט געזאָגט דער גאָט פון ישראל, גערעדט צו מיר האָט דער שטארקער פעלז פון ישראל : אַז הערשען איבער מענשען קען נאָר דער גערעכטער, הערשען (קען נאָר) די גאָטעספּורכט.
- 4 און אזוי ווי דאָס ליכט פון פריהמאָרגען ווען די זונן שיינט, אזוי ווי אַ פריה מאָרגען אָהן וואָלקענס, אזוי ווי פון דעם זונדןשיין און פון דעם רעדן גען שפּראַצט אַרויס די גראַז פון דער ערד, (אזוי איז די רעגערונג פון דעם גערעכטען).
- 5 איז דען ניט אזוי מיין הויז מיט גאָט ? דען אַן אייביגען בונד האָט ער מיט מיר געמאַכט, עס איז געאַרדענט מיט אַלעס, און גוט בעוואַכט, דען דאָס איז מיין גאַנצער ווילען און פערלאַנג (צו טהאָן גערעכטיגקייט) וועט ער דען ניט מאַכען שפּראַצען (מיין הויז) ?
- 6 אָבער די ניעדערטרעכטיגע, זיינען אַלע ווי אַ דאָרן וואָס ווערט אוועקגע-וואָרפען, וואָס מען קען ניט אָננעהמען מיט די הענד.
- 7 און דער מאַן וואָס וויל זיי אַנריהרען מוז זיך בעוואַפענען מיט אייזען (געוועהן) און מיט אַ שטאַנג פון אַ שפּיז, און מיט פייער מוזען זיי פער-ברענט ווערען אויף זייער אָרט.
- 8 דאָס זיינען די נעמען פון די העלדען, וואָס דוד האָט געהאַט ; דער פאר-זיצענדער אין דעם זיין פון די מיניסטראָרען איז געווען עדינו דער עצני ; ער איז געווען דער עלצטער פון די הויפטלייט, וועגען וואָס ער האָט ער-שלאָגען אכט הונדערט מאַן אויף איין מאָל.
- 9 און נאָך איהם איז געווען אלעזר דער זעהן פון דוד, דער זעהן פון אחיה, ער איז געווען צווישען די דריי העלדען וואָס זיינען געווען מיט דוד, ווען זיי האָבען געלעסטערט די פלשתיים וואָס זיינען דאָרטען פערזאַמעלט גע-וואָרען צו דער מלחמה, און די מענער פון ישראל זיינען אַרויסגעגאַנגען (צום שטרייט).
- 10 ער איז אויפגעשטאַנען און האָט געשלאָגען די פלשתיים ביז זיין האַנד איז מיעד געוואָרען, און זיין האַנד האָט זיך צוגעקלעבט אָן דעם שווערד, און גאָט האָט געמאַכט אין יענעם טאָג אַ גרויסע הילף. און דאָס פאַלק האָט זיך אומגעקעהרט הינטער איהם, נאָר צו פלינדערען.
- 11 און נאָך איהם איז געווען שמה דער זעהן פון אנא, אַ מאָל האָבען זיך פערזאַמעלט די פלשתיים אין לאַגער, און דאָרט איז געווען אַ שטיק פעלד פול מיט לינזען, און דאָס פאַלק איז אנטלאָפען געוואָרען פון פאר די פלשתיים.
- 12 און ער האָט זיך געשטעלט אין דער מיטען פון דעם פעלד און ער האָט עס גערעמעט, און ער האָט געשלאָגען די פלשתיים, און גאָט האָט געמאַכט אַ גרויסע הילף.
- 13 און עס זיינען אַראָפגעגאַנגען דריי פון די דרייסיג הויפטלייט, און זיי זיינען געקומען אין דער צייט פון דעם שניט צו דוד, צו דער הייהל פון ערלם, און דער לאַגער פון פלשתיים איז געווען אין דעם טהאַל רפאים.
- 14 און דוד איז דאַמאַלס געווען אין דער פעסטונג, און די מיליטער פון די פלשתיים זיינען דאַמאַלס געווען אין בית לחם.

- 16 מבאר בית־לחם אשר בשער: ויבקעו שלשת הגברים
 במחנה פלשתים וישאברום מבאר בית־לחם אשר
 בשער וישאו ויבאו אל־דוד ולא אבה לשתותם ויסד
 אתם ליהוה: ויאמר תלילה לי יהוה מעשתי זאת
 היום האנשים ההלכים בנפשתם ולא אבה לשתותם
 אלה עשו שלשת הגברים: ואבישי אחי ויאב
 בן־צרויה הוא ראש השלשי והוא עורר את־חניתו
 על־שלש מאות חלל ולדשם בשלשה: מדהשלשה
 הכי נכבד ויהי להם לשר ועד־השלשה לא־בא:
 ובניהו בן־יהוידע בן־איש־הי רב־פעלים
 מקבצאל הוא הבה את־שני אראל מאב והוא ירד
 והבה את־האריה בתוך הבאר ביום השלג: והוא
 הבה את־איש מצרי אשר מראה וכיך המצרי חנית
 וירד אליו בשבט ויגול את־חנית מיד המצרי ויחרגו
 בחניתו: אלה עשה בניהו בן־יהוידע ולדשם בשלשה
 הגברים: מדהשלשים נכבד ואל־השלשה לא־בא
 וישמהו דוד אל־משמעתו: עשהאל אחי ויאב
 בשלשים אלחנן בן־דודו בית לחם: שמה
 החרדי אליקא החרדי: חלץ הפלמי עיר
 בן־עקש התקצי: אביעזר הענתתי מבני החשתי:
 צלמון האחוי מהרי הנטפתי: חלב בן
 בענה הנטפתי אתי בן־ריבי מנבעת בני בנימן:
 בניהו פרעתי הדי מנחלי־געש: אב־עלבון
 הערבתי עומות הברחמי: אליחבא השעלבני
 בני ישן יהונתן: שמה החרדי אחואם בן־שרר
 האררי: אליפלט בן־אחסי בן־המעבתי אליעם

ב

15 v. מבר קר 16 v. מבר קר 18 v. השלשה קר 20 v. דיל קר

ibid. דמי קר ibid. דבר לר v. 21 v. איש קר

- 15 און דוד האָט געגלוסט, און ער האָט געזאָגט : ווער וואָלט מיר געבען טרינקען וואַסער פון דעם ברונען פון בית לחם וואָס איז ביי דעם טהויער ?
- 16 און די דריי העלדען האָבען זיך דורכגעבראַכען דורך דעם לאַגער פון די פּלשתים, און זיי האָבען אָנגעשעפּט וואַסער פון דעם ברונען פון בית לחם וואָס איז ביי דעם טהויער, און זיי האָבען עס געטראָגען און געבראַכט צו דוד. אָבער ער האָט עס ניט געוואָלט טרינקען, און ער האָט עס אויסגע- גאַסען פאַר גאָט.
- 17 און ער האָט געזאָגט : פּערמיטען (חלילה) זאָל עס זיין צו מיר, אָ גאָט ! צו טהאָן אזא זאַך, ווי ? דאָס בלוט פון די מענער וואָס זיי זיינען געגאַנגען מיט דעם געפּאָהר פון זייער לעבען, (זאָל איד טרינקען) ? און ער האָט עס ניט געוואָלט טרינקען, דאָס האָבען געטהאָן די דריי העלדען.
- 18 און אבישי, דער ברודער פון יואָב דער זוהן פון צרויה, ער איז געווען דער הויפטמאַן איבער די דריי, ער האָט אויפגעהויבען זיין שפיז קענען דריי הונדערט (פיינד) און עריהאָט זיי ערשלאָגען, און ער האָט געהאַט אַ נאָ- מען אונטער די דריי.
- 19 ער האָט געהאַט אַ העכערע שטעלע פאַר די דריי, און ער איז געווען זייער אַנפיהרער, אָבער אין שטאַרקייט איז ער צו די דריי ניט געקומען.
- 20 און בניהו דער זוהן פון יהוידע, ער איז געווען דער זוהן פון אַ מאַפּפּערען מאַן, דער וואָס האָט אויפגעטהאָן וויכטיגעס ווערק, פון קבצאל, ער האָט ערשלאָגען די צוויי העלדען (שטאַרק ווי ליבען) פון מואָב, און ער איז אַראָפּגעגאַנגען און ער האָט ערשלאָגען דעם לייב אין דער גרוב, אין אַ טאָג פון אַ שנעע־שטורעם.
- 21 און ער האָט ערשלאָגען אַ מאַן אַ מצרי, אַ מאַן פון אַנזעהען, און אין דער האַנד פון דעם מצרי איז געווען אַ שפיז, און ער איז אַראָפּגעגאַנגען צו איהם מיט אַ רוט, און ער האָט אוועקגענומען דעם שפיז פון דער האַנד פון דעם מצרי, און ער האָט איהם ערשלאָגען מיט זיין אייגענעם שפיז.
- 22 דאָס האָט געטהאָן בניהו דער זוהן פון יהוידע, און ער האָט געהאַט אַ נאָ- מען אונטער די דריי העלדען.
- 23 ער האָט געהאַט אַ העכערע שטעלע פאַר די דרייסיג העלדען, אָבער צו די ערשטע דריי איז ער ניט געקומען אין שטאַרקייט, איהם האָט דוד געהאַלטען אונטער זיין לייבוואַך.
- 24 עשהאל דער ברודער פון יואָב איז געווען אונטער די דרייסיג, אלחנן דער זוהן פון דודו פון בית לחם.
- 25 שמה דער חרדי ; אליקא דער חרדי.
- 26 חלמי דער פּלמי, עירא דער זוהן פון עקש דער תקעי.
- 27 אביעזר פון ענתות, מבני פון חושה.
- 28 צלמון דער אחח, מהרי פון נטפה.
- 29 חלב דער זוהן פון בענה פון נטפה, אתי דער זוהן פון ריכי, פון דער שטאָרט גבעה פון די זיהן פון בנימין.
- 30 בניהו פון פרעתון, הדי פון די טייכען פון געש.
- 31 אבי עלבון פון ערבה, עזמות דער ברחמי.
- 32 אליחבא פון שלעבן, פון די זיהן פון ישן, דאָס איז יהונתן.
- 33 שמה דער באַרגמאַן, אחיאב דער זוהן פון שרר פון ארר (אָדער דער באַרג- מאַן).
- 34 אליפּלט דער זוהן פון אחסבי פון מעכה, אליעם דער זוהן פון אחיתפל פון גילה.

לה בְּדֹאחֻת־פֶּל הַגְּלָנִי: חֲצֹלוֹ הַכְּרַמְלִי פַעְרֵי הָאֲרָבִי:
 36 וַיֵּאָל בְּדִנְתָן מַצֵּבָה בְּנֵי הַגָּדִי: אֶלֶק הַעַמּוּנִי:
 37 נַחְרֵי הַבְּאֲרָתִי נִשְׂאִי פְלִי יוֹאֵב בְּדַרְוִיָּה: עִירָא
 38 הַתְּרֵי גָרַב הַתְּרֵי: אֹרֶיָה הַחַתִּי כָּל שְׁלֵשִׁים
 39 וּשְׁבַעָה:

כד CAP. XXIV.

כד

א וַיֹּסֵף אֶת־יְהוָה לַחֲרוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּסֶּת אֶת־דָּוִד בְּהֵם
 2 לֵאמֹר לָךְ מִנָּה אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוָה: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
 אֶל־יוֹאֵב וְשֵׁר־הַחֵיל אֲשֶׁר־אִתּוֹ שׁוּמְנָא בְּכָל־שְׁבַטֵי
 יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע וּפְקֻדוֹ אֶת־הָעָם וַיַּדְעֵמֶי
 3 אֶת מִסְפַּר הָעָם: וַיֹּאמֶר יוֹאֵב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּסֵף יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָעָם בְּהֵם וּבְהֵם מֵאָה פַעֲמִים וַעֲיֵנִי אֲדַבֵּר
 הַמֶּלֶךְ רֵאוֹת וְאֲדַבֵּר הַמֶּלֶךְ לָמָּה חֲפִץ בְּדַבַּר הַזֶּה:
 4 וַיַּחְזֹק דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאֵב וְעַל שָׂרֵי הַחֵיל וַיֵּצֵא יוֹאֵב
 וְשָׂרֵי הַחֵיל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לִפְקֹד אֶת־הָעָם אֶת־יִשְׂרָאֵל:
 ה וַיַּעֲבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיַּחֲטִי בְּעַרְוֵעַר יַמֵּן הַעִיר אֲשֶׁר
 6 בְּתוֹדֵי־הַנַּחַל הַגָּדִי וְאֶל־יַעֲזֹר: וַיָּבֹאוּ הַגְּלָעָדָה וְאֶל־אֶרֶץ
 7 תַּחֲתִים חֲדָשִׁי וַיָּבֹאוּ הֵמָּה יַעַן וּסְבִיב אֶל־צִיְדוֹן: וַיָּבֹאוּ
 מִבְּצַר־צֹר וְכָל־עָרֵי חַתִּי וְהַכְּנַעֲנִי וַיֵּצְאוּ אֶל־נֶגֶב יְהוּדָה
 8 בְּאֵר שֶׁבַע: וַיִּשְׁטוּ בְּכָל־הָאֶרֶץ וַיָּבֹאוּ מִקְצֵה תְּשַׁעָה
 9 חֲדָשִׁים וְעֶשְׂרִים יוֹם יְרוּשָׁלַם: וַיָּתֵן יוֹאֵב אֶת־מִסְפַּר
 מִפְּקֻד־הָעָם אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתִּחַי יִשְׂרָאֵל שְׁמִנָּה מֵאוֹת אֶלֶף
 אִישׁ־חֵיל שְׁלֹף חֶרֶב וְאִישׁ יְהוּדָה חֲמִש־מֵאוֹת אֶלֶף
 אִישׁ: וַיָּדַד לְבַדְּדוֹד אִתּוֹ אַחֲרֵי־כֵן סָפַר אֶת־הָעָם
 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה חַטָּאתִי מֵאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְעַתָּה
 11 יְהוָה הַעֲבֵר־נָא אֶת־עֵינֶן עַבְדְּךָ כִּי נִסְפַּלְתִּי מֵאֹד: וַיִּקָּם
 דָּוִד בְּבִקְרָה וַדְּבַר־יְהוָה הָיָה אֵלָיִךְ הַנְּבִיא־

חזה

- 35 הצרי פון כרמל, פערי פון ארב.
 36 יגאל דער זוהן פון נתן פון צובה, בני פון גד.
 37 צלק פון עמון, נחרי פון בארות, ער איז געווען דער וואפענטרעגער פון יואב דעם זוהן פון צרויה.
 38 עירא פון יתר, גרב פון יתר.
 39 אוריה דער חתי, אלע צוואמען זיעבען און דרייסיג.

קאפיטעל כד

- 1 און דער צאָרן פון גאָט האָט נאָך אַ מאָל געברענט איבער ישראל, דען איינער האָט אָנגערערט דוד'ן, אזוי : געה, און צעהל די ישראל און יהודה.
 2 און דער קעניג האָט געזאָגט צו יואב דעם הויפטמאן פון דער אַרמעע, (און צו די אָנפיהרער) וואָס מיט איהם : געה דאָך דורך אין אלע שבטים פון ישראל, פון דן ביז באר שבע, און צעהלט דאָס פּאָלק, אז איך זאָל וויסען די צאָהל פון דעם פּאָלק.
 3 און יואב האָט געזאָגט צו דעם קעניג : לאָז דאָך גאָט דיין גאָט פער- מעהרען צו דעם פּאָלק נאָך אַ מאָל אזוי פיעל ווי זיי זיינען, ביז אַ הונדערט מאָל, און די אויגען פון מיין הערר זאָלען עס זעהען, אָבער וואָרום פער- לאַנגט מיין הערר דער קעניג אזא זאך ?
 4 אָבער דאָס וואָרט פון דעם קעניג איז געווען שטרענג צו יואב און צו די אָנפיהרער פון דער אַרמעע. און יואב איז אַרויסגעגאַנגען מיט די אָנפיה- רער פון די אַרמעע פון פאר דעם קעניג צו צעהלען דאָס פּאָלק, די ישראל.
 5 און זיי זיינען אַריבער דעם ירדן, און זיי האָבען געלאַגערט אין ערוער, אויף דער רעכטער זייט פון די שטאָרט וואָס ליעגט ביי דעם טייף פון גד און נעבען יעזר.
 6 און זיי זיינען געקומען נאָך גלעד, און נאָך דעם לאַנד פון די תחתים, (און נאָך) חדשי, און זיי זיינען געקומען נאָך דן יען, אין די געגענד פון צידון.
 7 און זיי זיינען געקומען נאָך מבצר צר, און אין אלע שטעט פון דעם הוי און דעם כנעני, און זיי זיינען אַרויסגעקומען צו דער דרום זייט פון יהודה נאָך באר שבע.
 8 און זיי זיינען דורכגעגאַנגען אין דעם גאַנצען לאַנד, און זיי זיינען אָנגע- קומען אין דעם ענד פון ניין חדשים און צוואַנציג טעג נאָך ירושלים.
 9 און יואב האָט געגעבען די צאָהל פון די געצעהלטע פון דעם פּאָלק צו דעם קעניג ; און די ישראל זיינען געווען אכט הונדערט טויזענד קריעגס- מענער, וואָס קענען ציהען אַ שווערד, און די מענער פון יהודה פינף הונדערט טויזענד מאַן.
 10 און דאָס האַרץ פון דוד האָט איהם געקלאַפט נאָכדעם אז ער האָט גע- צעהלט דאָס פּאָלק. און דוד האָט געזאָגט צו גאָט : איך האָב זעהר גע- זינדיגט מיט דעם וואָס איך האָב געטהאָן, און יעצט, אַ גאָט, נעהם דאָך אַוועק די שולד פון דיין קנעכט, דען איך בין געווען זעהר נאַריש.
 11 און דוד איז אויפגעשטאַנען אין דער פריה, און דאָס וואָרט פון גאָט איז געווען צו דעם פּראָפעט גד, דוד'ס נביא, אזוי :

- 12 חנה דוד לאמר: הלאך ודברת אל־דוד כה אמר יהוה
 שלש אנכי נוסל עליך בחר־לך אחת־מהם ואעשה־לך:
 13 וּבֹאֲנֶךָ אֶל־דָּוִד וַיִּגְדְּלוּ וַיֹּאמֶר לוֹ הֲתָבוֹא לְךָ שְׁבַע־
 שָׁנִים וְרֵעַב וּבְאַרְצְךָ וְאִם־שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים נִסְף לִפְנֵי־
 צְרוּךְ וְהוּא רִדְפֶךָ וְאִם־חַיֹּת שְׁלֹשֶׁת יָמִים דָּבַר בְּאַרְצְךָ
 14 עֲתָה דַע וּרְאֵה מִה־אֲשִׁיב שְׁלַחֵי דְבָר: וַיֹּאמֶר
 דָּוִד אֶל־נָדָב צִרְלִי מֵאֵד נִפְלְחֵנָּה בִּיד־יְהוָה כִּי־רַבִּים
 15 רַחֲמָיו וּבְיַד אָדָם אֶל־אֶפְלָה: וַיִּמַּן יְהוָה דָּבָר בְּיֹשְׁבְאֵל
 מִהַבְּקָר וְעִדְיָעַת מוֹעֵד וַיָּמַת מִדְּהַעֲסִם מִדָּן וְעִדְיָבָאֵר
 16 שְׁבַע שְׁבָעִים אֶלֶף אִישׁ: וַיִּשְׁלַח יְדוֹ הַמֶּלֶךְ אֶל־יְרוּשָׁלַם
 לְשַׁחֲתָהּ וַיִּנָּחֵם יְהוָה אֶל־הַרְעֵה וַיֹּאמֶר לַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁחִית
 בָּעֵס רַב עֲתָה תִרְפֶּה יַהֲדָה וּמִלְאֲךָ יְהוָה הִנֵּה עִם־נָחַן
 17 הָאֲרֻנָּה הַזֹּבֵס: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה בְּרֵאתוֹ
 אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמַּבְהֵ בָעֵס וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנֹכִי חָטָאתִי
 וְאֲנֹכִי הַצֹּוֹתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאֵן מִה עָשׂוּ תְהִי נָא יְדָךְ בִּי
 18 וּבְבֵית אָבִי: וַיִּבֹאֲנֶךָ אֶל־דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר
 19 לוֹ עֲלֵה הַקֶּם לַיהוָה מִזֶּבֶחַ בְּנָחַן אֲרֻנָּה הַזֹּבֵס: וַיַּעַל
 20 דָּוִד כַּדְּבַר־יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: וַיִּשְׁקַף אֲרֻנָּה
 וַיִּרְא אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־עַבְדָּיו עֹבְרִים עָלָיו וַיֵּצֵא אֲרֻנָּה
 21 וַיִּשְׁמְחוּ לַמֶּלֶךְ אִפְּסוֹ אֲרָצָה: וַיֹּאמֶר אֲרֻנָּה מִדְּוַע
 בָּא אֲדִי־הַמֶּלֶךְ אֶל־עַבְדָּיו וַיֹּאמֶר דָּוִד לִקְנוֹת מַעֲמֵךָ
 22 אֶת־הַנָּחַן לִבְנוֹת מִזֶּבֶחַ לַיהוָה וְתַעֲצֵר הַמַּגִּפָּה מֵעַל
 הָעַם: וַיֹּאמֶר אֲרֻנָּה אֶל־דָּוִד יִקַּח וַיַּעַל אֲדִי הַמֶּלֶךְ
 23 הַטּוֹב בְּעֵינָיו רֵאשֶׁה הַבְּקָר לַעֲלֹה וְהַמִּרְגָּם וּבְלִי הַבְּקָר
 לַעֲצוּם: הַכֹּל נָתַן אֲרֻנָּה הַמֶּלֶךְ לַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר
 24 אֲרֻנָּה אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ יִרְצֶךָ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
 אֶל־אֲרֻנָּה לֹא בִּיקְנֵנו אֲקַנְהָ מֵאוֹתֶךָ בַּמַּחִיר וְלֹא אֶעֱלֶה
 לַיהוָה

- 12 געה און רייד צו דוד : אזוי זאָגט גאָט ; איך לעג דיר פאַר דריי זאכען, וועהל דיר אויס איינע פון זיי אז איך זאָל עס צו דיר טהאָן.
- 13 און גר איז געקומען צו דוד און ער האָט איהם אָנגעזאָגט, און ער האָט צו איהם געזאָגט : זאָל צו דיר קומען זיבען יאָהר הונגער אין דיין לאַנד ? אָדער אז ר' זאָלסט מוזען לויפען דריי מאָנאַט פאַר דייע פיינד, און ער זאָל דיר נאָכזאָגען ? אז עס זאָל זיין דריי טעג אַ דבר (פעסט) אין דיין לאַנד ? יעצט איבערלעג זיך און זעה, וואָס איך זאָל ענטפערען צו דעם וואָס האָט מיך (צו דיר) געשיקט.
- 14 און דוד האָט געזאָגט צו גאָט : עס איז מיר זעהר לייד, דאָך וועלען מיר בעסער פאַלען אין די האַנד פון גאָט, דען זיינע דערבאַרעמונג איז גרויס, אָבער אין די האַנד פון מענשען וויל איך ניט פאַלען.
- 15 און גאָט האָט געשיקט אַ פעסט אין ישראל, פון פריה מאָרגענס ביז די בעשטימטע צייט, און עס איז פון דעם פּאָלק אויסגעשטאַרבען פון דן ביז באר שבע זיעבציג טויזענד מאַן.
- 16 און דער ענגעל (מלאַך) האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנד קעגען ירושלים זי צו פערדאַרבען, אָבער גאָט האָט געהאַט מיטלייד וועגען דעם אונגליק, און ער האָט געזאָגט צו דעם מלאַך וואָס האָט פערדאַרבען אזוי פיעל פון דעם פּאָלק : גענוג, יעצט ציה צוריק דיין האַנד, און דער מלאַך פון גאָט איז שוין געווען ביי דער שייער פון ארונה דעם יבוס.
- 17 און דוד האָט געזאָגט צו גאָט, ווען ער האָט דערזעהען דעם מלאַך וואָס שלאָגט דאָס פּאָלק, און ער האָט געזאָגט : איך האָב געזינדיגט און איך האָב פערבראַכען, אָבער די דאָזיגע שאַף וואָס האָבען זיי געטהאָן ? לאָז דאָך דיין האַנד זיין קעגען מיר און קעגען מיין פּאָטער'ס הויז.
- 18 און גר איז אין דעם זעלביגען טאָג געקומען צו דוד און ער האָט צו איהם געזאָגט : געה ארויף, און שטעל אויף אַ מזבח פאַר גאָט אין דעם שייער פון ארונה דעם יבוס.
- 19 און דוד איז אַרויפגעגאַנגען נאָך דעם וואָרט פון גר, אזוי ווי גאָט האָט בעפוילען.
- 20 און ארונה האָט געקוקט און ער האָט געזעהען דעם קעניג און זיינע קנעכט געהען פאַר איהם פאַרביי, און ארונה איז אַרויסגעגאַנגען און ער האָט זיך געבוקט פאַר דעם קעניג מיט זיין געזיכט צו דער ערד.
- 21 און ארונה האָט געזאָגט : וועגען וואָס איז געקומען מיין הערר דער קעניג צו זיין קנעכט ? און דוד האָט געזאָגט : פון דיר צו קויפען די שייער, אום אויפצובויען אַ מזבח צו גאָט, אום דאָס די מגפה (פעסט) זאָל אָפֿ געהאַלטען ווערען פון דעם פּאָלק.
- 22 און ארונה האָט געזאָגט צו דוד : לאָז דאָך מיין הערר דער קעניג נעה' מען און (ער קען) אויפברענגען (קרבות) ווי פיעל עס איז גוט אין זיינע אויגען, זעה, דאָ זיינען דאָ אַקסען פאַר אַ בראַנד־אָפּפער, און די דרעש־געצייג און די געשיר פון די רינדער קענען זיין פאַר האַלץ.
- 23 דאָס אַלעס האָט געגעבען דער קעניג ארונה צו דעם קעניג (דוד) ; און ארונה האָט געזאָגט צו דעם קעניג : גאָט דיין גאָט זאָל דיר גנעדיג זיין.
- 24 און דער קעניג האָט געזאָגט צו ארונה : ניין, נאָר איך וועל עס דורכ־אויס קויפען פון דיר פאַר אַ פרייז, און איך וועל ניט אָפּפערען צו גאָט

לַיהוָה אֱלֹהֵי עֲלֹת חֲנֹם וַיִּקַּן דָּוִד אֶת־הַגִּבּוֹרִים וְאֶת־הַבְּקָר
 כֹּה בִבְסֶפֶס שְׂקָלִים חֲמִשִּׁים: וַיִּבֶן שָׁם דָּוִד מִזְבֵּחַ לַיהוָה
 וַיַּעַל עֲלֹת וּשְׁלָמִים וַיַּעֲתֵר יְהוָה לְאָרֶץ וַתַּעֲצֵר הַמִּגָּפָה
 מֵעַל יִשְׂרָאֵל:

ח ז ק

סכום הפסוקים של ספר שמואל אלה וחמש מאות וישישה. וסימנו
 אשרו חמוין: וסדריו ל"ד. וסימנו פותח את י"ד: וחציו ולאשה
 כגל מרבק:

מיין גאָט גאַנצ־אַפּפּער אומזיסט, און דוד האָט געקויפט די שייער און די
 רינדער פאַר פונפציג זילבערנע שקלים.
 25 און דוד האָט דאָרטען געבויט אַ מזבח צו גאָט, און ער האָט געאַפּפּערט
 גאַנצ־אַפּפּער און פריעדען־אַפּפּער, און גאָט איז איבערגעבעטען געוואָרען
 צו דעם לאַנד, און די מגפה איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען פון ישראל.

ח ז ק.

אַלע פּסוקים פון שמואל א, און ב, זיינען איין טויזענד פינף הונדערט
 און זעכס ; און די העלפט איז שמואל א, קאפיטעל כח, פסוק כד ; און זיי
 האָבען צוזאַמען פינף און פונפציג קאפיטעל.

מלכים א

LIBER I. REGUM.

CAPUT I. א

- והמלך דוד זקן וקן בא בימים ויכפרו בכנדים ולא יחס לו: א
ויאמרו לו עבדיו יבקשו לאדני המלך נערה בתולה 2
ועמדה לפני המלך ותהי לו סכנת ושכבה בחיקו יחס
לאדני המלך: ויבקשו נערה יפה בכל גבול ישראל 3
וימצאו את-אבישג השונמית ויבאו אתה למלך: ותנערה 4
יפה עד-מאד ותהי למלך סכנת ותשרתהו והמלך לא
ידעה: ואדניה ברחנית מתנשא לאמר אני אמלך ויעש 5
לו רכב ופרשים ותמשים איש רצים לפניו: ולא עצבו 6
אביו מימיו לאמר מדוע בכה עשית ונסדווא טובת-אר
מאד ואתו ילדה אחרי אבשלום: ויהיו דבריו עם יואב 7
בדארויה ועם אביתר הכהן ויעזרו אחרי אדניה: וצדוק 8
הכהן ובניהו ברהווידיע ונתן הנביא ושמען ורעי והגבורים
אשר לדוד לא היו עס-אדניהו: ויזבח אדניהו צאן ובקר 9
ומריא עם אבן הזחלת אשר-אצל עין רגל ויקרא את-
כל-אחיו בני המלך ולכל-אנשי יהודה עבדי המלך:
ואת-נתן הנביא ובניהו ואת-הגבורים ואת-שלמה אחיו 10
לא קרא: ויאמר נתן אל-בת-שבע אם-שלמה לאמר 11
הלא שמעת פי מלך אדניהו ברחנית ואדנינו דוד לא
ידע: ועתה לבי איצדך נא עצה ומלמי את-נפשך ואתי 12
נפש בנגד שלמה: לבי וביאי אל-המלך דוד ואמרת אליו 13

הלא-

מ ל כ י ם

קאפיטעל א

- 1 אז דער קעניג דוד איז אלט געוואָרען האָט מען איהם איינגעדעקט מיט קליידער, עס האָט איהם אָבער ניט געווארעמט.
- 2 האָבען זיינע דיגענער צו איהם געזאָגט : „זאָל מען אויסזוכען פאר דעם הערן קעניג אַ יונגע מיידעל, זי זאָל אָנגעשמעלט זיין ביי'ן קעניג און זאָל זיין אויפפאסערין זיין ; זי זאָל זיך אימער נעבען איהם געפינען, וועט דעם הערן קעניג ווארעם זיין.“
- 3 מ'האָט געזוכט די שעהנסטע מיידעל פון גאַנצען לאַנד ישראל און מ'האָט געפונען אבישג, די שונמית, און געבראכט איהר צום קעניג.
- 4 דאָס מיידעל איז זעהר שעהן געווען ; זי איז געוואָרען דעם קעניגס אויפפאסערין און האָט איהם בעדיענט. דער קעניג האָט איהר בעפאָר ניט געקענט.
- 5 אדניה, הגית'ם זוהן, האָט זיך אַלץ איבערגענומען, זאָגענדיג : „איך וועל קעניג זיין !“ ער האָט זיך אויך פערשאַפט וועגען מיט רייטער און פופציג מענער וואָס זיינען איהם פאָראויסגעלאָפען.
- 6 זיין פאטער האָט איהם קיין מאָל ניט אויפמערקזאם געמאַכט זאָגענדיג : „ווארים טהוסטו אזוי ?“ וויילע ער איז זעהר שעהן געווען, און איז נאָך אבשלום'ן געבוירען געוואָרען.
- 7 ער האָט זיך אויפגעערדט מיט יואב, צרויה'ם זוהן און מיט אביתר דעם כהן, זיי האָבען אונטערשטיצט אדניה'ן.
- 8 אָבער צדוק דער כהן, בניהו הויידע'ם זוהן, נתן דער פראפעט, אויך שמעי, רעי און דוד'ס העלדען זיינען ניט געווען מיט אדניהו'ן.
- 9 אדניהו האָט שוין געשאכטען שעפסען, רינדער און מאסטפיה נעבען שטיין זחלת, וואָס איז ביי'ן קוואל רגל, און האָט געלאדען זיינע ברידער, דעם קעניגס זיהן, אויך אַלע מענער פון יהודה, דעם קעניגס דינער.
- 10 נתן דעם פראפעט, בניהו'ן, די העלדען און זיין ברודער שלמה, האָט ער ניט געלאדען.
- 11 דאן האָט נתן געזאָגט צו בת-שבע, שלמה'ס מוטער אזוי צו זאָגען : „האָסטו ניט געהערט אַז אדניהו, הגית'ם זוהן איז קעניג געוואָרען און אונזער הערר דוד ווייס דערפון ניט ?“
- 12 אַלזאָ אָט וואָס איך וועל דיר ראטהען, אום דו זאָלט רעמען זיך אויך דיין זוהן שלמה —
- 13 געה און קום צום קעניג דוד און זאָג צו איהם : „האָסטו, הערר קעניג,

הלא אתה אדני המלך נשבעת לאמתך לאמר כי-שלמה
 בנך ימלך אחרי והוא ישב על-כסאי ומדוע מלך
 14 אדניו: הנה עורך מדברת שם עס-המלך ואני אבוא
 15 אחריו ומלאתי את-דברך: ותבא בת-שבע אל-המלך
 הסדרה והמלך וכן מאד ואבישג השונמית משרת אתי
 16 המלך: ותקד בת-שבע ותשתחו למלך ויאמר המלך
 17 מה-דך: ותאמר לו אדני אתה נשבעת ביהוה אלהיך
 לאמתך כי-שלמה בנך ימלך אחרי והוא ישב על-כסאי:
 18 ועתה הנה אדניה מלך ועתה אדני המלך לא ידעת:
 19 ויזבח שור ומריא-וצאן לרב ויקרא לכל-בני המלך
 ולאביתר הכהן וליאב שר הצבא ולשלמה עבדך לא
 כ קרא: ואתה אדני המלך עיני כל-ישראל עליך להניח
 21 להם מי ישב על-כסא אדני-המלך אחריו: והיה
 בשבב אדני-המלך עם-אבתיו והייתי אני ובני שלמה
 22 הפאים: והנה עורמה מדברת עם-המלך ונתן הנביא
 23 פא: ויגידו למלך לאמר הנה נתן הנביא ויבא לפני
 24 המלך וישתחו למלך על-אפיו ארצה: ויאמר נתן
 אדני המלך אתה אמרת אדניו ימלך אחרי והוא
 כה ישב על-כסאי: כי ירד היום ויזבח שור ומריא-וצאן
 לרב ויקרא לכל-בני המלך ולשרי הצבא ולאביתר
 הכהן והנזים אכלים ושתים לפניו ויאמרו יחי המלך
 26 אדניו: ולי אני-עבדך ולצדק הכהן ולבניהו בך
 27 יהודע ולשלמה עבדך לא קרא: אם מאת אדני המלך
 נהיה הדבר הנה ולא הודעת את-עבדך מי ישב על-
 28 כסא אדני-המלך אחריו: ויען המלך דוד ויאמר קראו
 לי לבת-שבע ותבא לפני המלך ותעמד לפני המלך:
 29 וישבע המלך ויאמר היתה אשר-פדה את-נפשי

- ניט געשוואָרען דיין דיענסט זאָגענדיג : „נאָר שלמה דיין זוהן וועט קעניג זיין נאָך מיר, און נאָר ער וועט אויף מיין טהראָן זיצען?“ ווארים זשע איז נאָר אדניהו קעניג געוואָרען ? !”
- 14 דו וועסט נאָך דאָרטען האַלטען אין ריידען מיט'ן קעניג, און איך וועל קומען און דיימליכער ערקלעהרען דייער רייד.
- 15 בת-שבע איז אוועק צום קעניג (דער קעניג איז זעהר אלט געווען און די שונמית האָט איהם בעדיענט).
- 16 זי האָט זיך פארנייגט און געבוקט צום קעניג. אז דער קעניג האָט גע- זאָגט : „וואָס פערלאַנגסטו ?“
- 17 האָט זי צו איהם געזאָגט : „מיין הערר ! דו האָסט געשוואָרען דיין דיענסט ביי דיין גאָט, „נאָר שלמה דיין זוהן וועט קעניג זיין נאָך מיר און נאָר ער וועט זיצען אויף מיין טהראָן —
- 18 און יעצט איז אדניהו קעניג געוואָרען, און דו מיין הערר קעניג, ווייסט עס גאָר ניט . . .
- 19 ער האָט דאָך געשאכטען אַקסען, מאַסט-פיה און שעפסען זעהר פיעל ; ער האָט אויך געלאָדען אלע זיהן דעם קעניגס, אביתר דעם כהן און יואב דעם פּעלד-מאַרשאַל, נאָר דיין געהאָרכזאמען שלמה האָט ער ניט געלאָדען.
- 20 אלזאָ, מיין הערר קעניג, גאנץ ישראל קוקען יעצט אויף דיר, דו זאָלסט זיי זאָגען ווער עס דארף זיצען אויפ'ן טהראָן פון מיין העררן קעניג נאָך איהם.
- 21 אויב דאָס וועט אזוי פערבלייבען וועלען מיר, איך און מיין זוהן שלמה, נאָך דיין שטאַרבען, אַלס פערברעכער ערקלעהרט ווערען.
- 22 זי האָט נאָך גערעדט מיט'ן קעניג איז נתן דער פּראָפעט געקומען.
- 23 מ'האָט געמעלדעט דעם קעניג אז נתן דער פּראָפעט איז דאָ. ער איז אריין צום קעניג און געבוקט זיך פאר איהם מיט'ן געזוכט צו דר'ערד.
- 24 און נתן האָט געזאָגט : „מיין הערר קעניג ! האַסטו עס געזאָגט : „אדניהו וועט קעניג זיין נאָך מיר און וועט זיצען אויף מיין טהראָן ?“
- 25 ווארים ער איז היינט געגאנגען און געשאכטען אַקסען, מאַסטפיה און שעפסען זעהר פיעל ; ער האָט אויך גערופען אלע זיהן דעם קעניגס די מיליטער בעאמטע און אביתר דעם כהן ; זיי עסען און טרינקען צו זאמען און זיי האָבען שוין געזאָגט : „עס לעבע דער קעניג אדניהו !“
- 26 אָבער מיר, דיין קנעכט, אויך צדוק דעם כהן, כניהו יהודיע'ס זוהן און דיין געהאָרכזאמען שלמה האָט ער ניט געלאָדען,
- 27 איז עס ווירקליך געשעהען מיט דעם איינשטימונג פון מיין העררען דעם קעניג, און דו האָסט עס ניט בעקאנט געמאַכט דיין קנעכט ווער עס זאָל זיצען אויפ'ן טהראָן פון מיין העררן קעניג נאָך איהם ?“
- 28 דער קעניג דוד האָט געענטפערט און געזאָגט : „רופט מיר אריין בת- שבע !“ זי איז אריין און שטעהן געבליבען פאר'ן קעניג.
- 29 דאן האָט דער קעניג געשוואָרען זאָגענדיג : „ווי עס לעבט דער גאָט וואָס האָט מיר בעפרייט פון אלע אונגליקען,

מִכָּל־צָרָה׃ כִּי פֶּאֶשֶׁר נִשְׁפַּעְתִּי לָךְ בַּיְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל ל
לֵאמֹר כִּי־שָׁלְמָה בְּנֶדְךָ יִמְלֹךְ אַחֲרַי וְהוּא יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּאִי
תַּחְתָּי כִּי כֵן אַעֲשֶׂה הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַתִּקַּד בַּת־שֹׁבַע אִפְסִים 31
אֶרֶץ וַתִּשְׁמְחוּ לַמֶּלֶךְ וַתֹּאמֶר יְהוָה אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְעַלְמִים׃
וַיֹּאמֶר ׀ הַמֶּלֶךְ דָּוִד קְרָאוּ־לִי לְצִדּוֹק הַכֹּהֵן וּלְנֹתָן 32
הַנָּבִיא וּלְבַנְיָדָו בְּנֵי־יְהוֹדָדָע וַיָּבֹאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר 33
הַמֶּלֶךְ לָהֶם קָחוּ עִמָּכֶם אֶת־עַבְדֵי אֲדֹנֵיכֶם וְהִרְכַּבְתֶּם
אֶת־שָׁלְמָה בְּנֵי־הַפְּרִיָּה אֲשֶׁר־לִי וְהוֹרַדְתֶּם אֹתוֹ אֶל־
גִּחֹן׃ וּמִשַׁח אֹתוֹ שֵׁם צִדּוֹק הַכֹּהֵן וַנִּחַן וַנָּבִיא לַמֶּלֶךְ 34
עַל־יִשְׂרָאֵל וַתִּקְעֶתֶם בְּשׁוֹפָר וַאֲמַרְתֶּם יְהוָה הַמֶּלֶךְ שָׁלְמָה׃
וַעֲלִיתֶם אַחֲרָיו וּבָא וַיֹּשֵׁב עַל־כִּסֵּאִי וְהוּא יִמְלֹךְ תַּחְתָּי לֵאמֹר 35
וְאֹתוֹ צִוִּיתִי לְדַוּוֹת נָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה׃ וַיֵּצֵן 36
בְּעַדוֹ בְּדַוְוִידָע אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר ׀ אֲמֵן כֵּן יֹאמֶר יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ׃ פֶּאֶשֶׁר הָיָה יְהוָה עִם־אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ 37
כֵּן יִהְיֶה עִם־שָׁלְמָה וַיִּנְדַּל אֶת־כִּסֵּאִי מִכִּסֵּאִי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ
דָּוִד׃ וַיֵּרֶד צִדּוֹק הַכֹּהֵן וַנִּחַן וַנָּבִיא וּבְנֵיהוּ בְּדַוְוִידָע 38
וְהִכְרַתִּי וְהַפְּלִתִי וַיִּרְכַּבּוּ אֶת־שָׁלְמָה עַל־פְּרִיָּה הַמֶּלֶךְ
דָּוִד וַיִּלְכּוּ אֹתוֹ עַל־גִּחֹן׃ וַיִּקַּח צִדּוֹק הַכֹּהֵן אֶת־יֶרֶךְ 39
הַשֶּׁמֶן מִיְּהוָה וַיִּמְשַׁח אֶת־שָׁלְמָה וַיִּתְקַעוּ בְּשׁוֹפָר
וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם יְהוָה הַמֶּלֶךְ שָׁלְמָה׃ וַיַּעֲלֶה כָּל־הָעָם מ
אַחֲרָיו וְהָעָם מְחַלְלִים בְּחַלְלִים וּשְׂמֵחִים שִׂמְחָה גְדוֹלָה
וַתִּבְקַע הָאֶרֶץ בְּקוֹלָם׃ וַיִּשְׁמַע אֲדֹנָהוּ וְכָל־הַקְּרָאִים 41
אֲשֶׁר אֹתוֹ וְהֵם כָּלוּ לֵאכֹל וַיִּשְׁמַע יוֹאָב אֶת־קוֹל הַשׁוֹפָר
וַיֹּאמֶר מִדָּוִעַ קוֹל־הַקְּרָיָה הוֹמָה׃ עוֹדְנוּ מְדַבֵּר וְהִנֵּה יוֹנָתָן 42
בְּדַאבְיָתֵר הַכֹּהֵן בָּא וַיֹּאמֶר אֲדֹנָהוּ כֹּה פִּי אִישׁ חֵיֶלֶךְ
אֶתָּה וְטוֹב תִּבְשֹׂר׃ וַיֵּצֵן יוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לְאֲדֹנָהוּ אֲבִלִי 43
אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ־דָּוִד הַמֶּלֶךְ אֶת־שָׁלְמָה׃ וַיִּשְׁלַח אֹתוֹ 44

המלך

- 30 אזוי ווי איך האָב דיר געשוואָרען ביי דעם גאָט פון ישראל און געזאָגט אז נאָר דיין זוהן שלמה וועט קעניג זיין נאָך מיר און ער וועט זיצען נאָך מיר אויף מיין טהראָן, אזוי וועל איך נאָך היינט טהאָן!"
- 31 בת־שבע האָט זיך פּערנייגט מיט'ן געזיכט צו דר'ערד; זי האָט זיך געבוקט פאר דעם קעניג און געזאָגט: „לאנג לעבען זאָל מיין הערר, דער קעניג דוד!"
- 32 דער קעניג דוד האָט געזאָגט: „רופט מיר צדוק דעם כהן, נתן דעם פּראַפּעט און בניהו, יהוידע'ס זוהן! אז זיי זיינען אַריין צום קעניג,
- 33 האָט דער קעניג צו זיי געזאָגט: נעהמט מיט-זיך אייער העררן'ס קנעכט, זעצט אַרויף שלמה'ן אויף מיין מוילעזעל און פיהרט איהם אוועק צום גיחון —
- 34 דאָרט זאָלען איהם זאלבען צדוק דער כהן און נתן דער פּראַפּעט אַלס קעניג איבער ישראל; נאָכדעם זאָלט איהר בלאָזען מיט אַ שופר און בענריסען: „עס לעבע דער קעניג שלמה!"
- 35 איהר זאָלט איהם נאָכגעהן ביז ער וועט קומען און זיצען אויף מיין טהראָן — ער וועט נאָך מיר קעניג זיין; איהם בעשטים איך צו זיין אַ פיהרער פאר ישראל און יהודה."
- 36 בניהו, יהוידע'ס זוהן, האָט געענטפּערט דעם קעניג און געזאָגט: „אזוי זאָל דאָס זיין! זאָל אויך דער גאָט פון מיין הערר קעניג צושטיי מען דערצו!"
- 37 אזוי ווי גאָט איז געווען מיט מיין העררן, דעם קעניג, אזוי זאָל ער אויך אימער זיין מיט שלמה'ן; זאָל ער זיין טהראָן נאָך גרעסער מאַ כען אַלס דעם טהראָן פון מיין העררן, דעם קעניג דוד."
- 38 דאן איז געגאנגען צדוק דער כהן, נתן דער פּראַפּעט, בניהו יהוידע'ס זוהן און די העלדען פון כרתים און פּלשתים, זיי האָבען אַרויפגעזעצט שלמה'ן אויף קעניג דוד'ס מוילעזעל און האָבען איהם אוועקגעפיהרט ביז גיחון.
- 39 צדוק דער כהן האָט גענומען פון געצעלט דעם אייל־האָרן און האָט גע־זאלבט שלמה'ן; נאָכדעם האָט מען געבלאָזען מיט אַ שופר און דאָס גאַנצע פּאָלק האָט אויסגעשריען: „עס לעבע דער קעניג שלמה!"
- 40 דאָס גאַנצע פּאָלק איז נאָכגעגאנגען, זיי האָבען געפּיפּט מיט פּיפּלאַך און זעהר פּרעהליך געווען — די ערד האָט זיך געבראַכען פון זייער שרייען!
- 41 ארניהו מיט אַלע זיינע געסט האָבען עס דערהערט. ווען זיי האָבען געענדיגט עסען האָט יואב דערהערט די שטים פון שופר און געזאָגט: „וואָס איז דאָס פאר אַ ליארעם אין שטאָרט?"
- 42 ער האָט נאָך געהאַלטען אין ריידען, ערשט יונתן, אביתר דעם כהן'ס זוהן איז געקומען. האָט ארניהו געזאָגט: „קום אַריין! דו ביזט אַ פּעהיגער מענש און וועסט גוטעס אָנזאָגען!"
- 43 האָט יונתן געענטפּערט און געזאָגט צו ארניהו'ן: „אונזער הערר, דער קעניג דוד, האָט דאָך שלמה'ן אַלס קעניג ערקלעהרט!"
- 44 דער קעניג האָט מיט איהם געשיקט צדוק דעם כהן, נתן דעם פּראַפּעט,

הַמֶּלֶךְ אֶת־צִדּוֹק הַכֹּהֵן וְאֶת־נִתָּן הַנָּבִיא וּבְנֵיהֶוּ בֶן־
 יְהוֹדָע וְהַכֹּהֵן וְהַפְּלִיגִי וַיִּרְכְּבוּ אֹתוֹ עַל פָּרְדֵּת הַמֶּלֶךְ׃
 מֵה וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ צִדּוֹק הַכֹּהֵן וְנִתָּן הַנָּבִיא לַמֶּלֶךְ בְּגִחוֹן
 וַיַּעֲלוּ מִשֶּׁם שְׂמָחִים וְתָהִם הַקִּרְיָה הוּא הַקּוֹל אֲשֶׁר
 שָׁמְעֵתֶם׃ וְגַם יָשָׁב שְׁלֹמֹה עַל כֶּסֶף הַמְּלוּכָה׃ וְגַם־בָּאוּ
 עֲבָדֵי הַמֶּלֶךְ לִבְרֹךְ אֶת־אֲדֹנָיו הַמֶּלֶךְ דָּוִד לֵאמֹר יֵטֵב
 אֱלֹהֶיךָ אֶת־שֵׁם שְׁלֹמֹה מִשְׁמֹךְ וַיִּגְדַּל אֶת־כֶּסֶף מִכֶּסֶף־
 וַיִּשְׁתַּחוּ הַמֶּלֶךְ עַל־הַמִּשְׁכָּב׃ וְגַם־בָּגָה אִמֵּר הַמֶּלֶךְ בְּרוּךְ
 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נָתַן הַיּוֹם יָשָׁב עַל־כֶּסֶף וְעֵינֵי
 רְאוּת׃ וַיַּחֲרִדוּ וַיִּקְמוּ כָּל־הַקְּרָאִים אֲשֶׁר לְאֲדֹנָיהֶוּ וַיִּלְכוּ
 אִישׁ לְדַרְכּוֹ׃ וַאֲדֹנָיהֶוּ יָרָא מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה וַיִּקָּם וַיִּלְךְ וַיַּחֲזֹק
 בְּקִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיִּגַּד לְשְׁלֹמֹה לֵאמֹר הִנֵּה אֲדֹנָיהֶוּ יָרָא
 אֶת־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה אָמְרוּ בְּקִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר
 יִשְׁבַע־עָלַי כִּי־וּם הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אִם־יָמִית אֶת־עַבְדֵּךְ בַּחֶרֶב׃
 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אִם יִהְיֶה לְבִדְחִיל לֹא־יִפֹּל מִשְׁעַרְתּוֹ אֲרֻצָּה
 וְאִם־רָעָה תִּמְצָא־בוֹ וָמָת׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיִּרְדְּהוּ
 מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וַיָּבֵא וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּאמְרוּ־לּוֹ
 שְׁלֹמֹה לֵךְ לְבֵיתְךָ׃

ב CAP. II.

וַיִּקְרְבוּ יַמִּידוֹת לְמוֹת וַיַּצֵּן אֶת־שְׁלֹמֹה בְּנֵו לֵאמֹר׃
 אֲנִכִּי הֵלֵךְ בְּדַרְכְּךָ כָּל־הָאָרֶץ וְהַזֹּקֵת וְהַיְגִית לְאִישׁ׃ וְשִׁמְרַתִּי
 אֶת־מִשְׁמֵרַת וַיְהוֶה אֱלֹהֶיךָ לְלֶכֶת בְּדַרְכֵּי לְשֹׁמֵר הַקִּתְּוִי
 מִצֹּתִיו וּמִשְׁפָּטָיו וְעֵדוּתָיו בְּכָתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְמַעַן
 תִּשְׁפִּיל אֶת כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר תִּפְנֶה שָׁם׃
 לְמַעַן יָקִים יְהוָה אֶת־דְּבָרֹו אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלַי לֵאמֹר אִם־
 יִשְׁמְרוּ בְנֵיךָ אֶת־דַּרְכֶּם לְלֶכֶת לִפְנֵי כְּאֵמַת כָּל־לִבְבָם
 וּבְכָל־נַפְשָׁם לֵאמֹר לֹא־יִפְרַת לֵךְ אִישׁ מֵעַל כֶּסֶף יִשְׂרָאֵל׃

וְגַם

- בניהו יהודע'ס זוהן און די העלדען פון כרתים און פלשתים ; זיי האָר
בען איהם אַרױפגעזעצט אויפ'ן קעניגס מוילעזעל —
- 45 און צדוק דער כהן מיט נתן דעם פראפעט האָבען איהם געזאלבט אַלס
קעניג נעבען גיחון. פון דאָרטען זיינען זיי אַוועק אַזוי פרעהליך אַז
די שטאָרט האָט געליארעמט ; אַט דאָס איז דער גערויש וואָס איהר
האָט געהערט !
- 46 שלמה האָט זיך שוין געזעצט אויפ'ן קעניגליכען טהראָן
- 47 און דעם קעניגס קנעכט זיינען געגאנגען ווינשען אונזער העררן,
דעם קעניג דוד, אַזוי צו זאָגען : „זאָל דיין גאָט מאַכען שלמה'ס נאָמען
נאָך בעסער פאַר דינעם, און זיין טהראָן גרעסער פאַר דינעם !“ דער
קעניג האָט זיך געבוקט ליגענדיג אויפ'ן בעט.
- 48 אויך דאָס האָט דער קעניג געזאָגט : „געלויבט איז גאָט פון ישראל
וואָס האָט היינט בעשטימט איינעם צו זיצען אויף מיין טהראָן ווען
מיינע אויגען זעהען נאָך !“
- 49 דאָ זיינען אַלע אדניהו'ס געסט דערשראָקענע אויפגעשטאַנען און אַוועק
יעדער אין זיין וועג.
- 50 אויך אדניהו האָט זיך געשראָקען פאַר שלמה'ן, ער איז גלייך אַוועק
און פעסט אָנגענומען זיך אן די ווינקלען פון מזבח.
- 51 אַז מ'האָט דערצעהלט שלמה'ן אַזוי צו זאָגען : אדניהו שרעקט זיך
פאַר'ן קעניג שלמה און ער האַלט זיך אן די ווינקלען פון מזבח זאָגענדיג
דיג : „זאָל מיר קעניג שלמה היינט שווערען אַז ער וועט ניט טוידטען
זיין קנעכט מיט'ן שווערד !“
- 52 האָט שלמה געזאָגט : „וועט ער אנשטענדיג זיין וועט פון איהם אַ
האָר ניט אראָבפאלען, וועט ער זיך אָבער אין וואָס פערשולדיגען,
וועט ער מיט'ן טוידט בעשטראַפּט ווערען.“
- 53 דער קעניג שלמה האָט געשיקט מ'זאָל איהם אַרונטער נעהמען פון
מזבח. ער איז געקומען און געבוקט זיך צום קעניג שלמה און שלמה
האָט צו איהם געזאָגט : „געה אַהיים !“

קאַפּיטעל ב

- 1 אז עס איז געקומען דוד'ס צייט צו שטאַרבען, האָט ער אָנגעזאָגט זיין
זוהן שלמה, אַזוי צו זאָגען :
- 2 איך געה אַוועק אינ'ם וועג וואו אַלע לעבעדיגע געהען, פאַס מוטא און
זיי אַ מאַן !
- 3 איבערהויפּט היט אָב די בעפעהלען פון דיין גאָט — צו געהן אין זיינע
וועגען, אָבחיטען זיינע געזעצען, בעפעהלען, רעכטע און פער-
אַרדענונגען, לויט ווי עס איז געשריבען אין משה'ס לעהרע : אום דו
זאָלסט גליקען אין אַלץ וואָס דו וועסט טהאָן און וואו נאָר דו וועסט
זיך ווענדען.
- 4 אום גאָט זאָל האַלטען זיין וואָרט, וואָס ער האָט וועגען מיר גערעדט,
זאָגענדיג : „אויב דייןע קינדער וועלען היטען זייער וועג צו געהן פאַר
מיר מיט ריכטיגקייט, מיט זייער גאַנצען האַרצען און זעלע ; זאָג
איך צו אַז עס וועט ניט אויפהערען פון דיר אַ מאַן וואָס וועט פאַרנעהמען
דעם טהראָן פון ישראל.“

וְגַם אֶתְּהָ וְדַעַתְךָ אֵת אֲשֶׁר-עָשִׂיהָ לִי יוֹאֵב בְּדַצְרוּתָהּ אֲשֶׁר ה'
 עָשִׂיהָ לְשֵׁנֵי-שָׂרֵי צְבָאוֹת וְיִשְׂרָאֵל לְאַבְנֵר בְּדֹנֵר וְלַעֲמֹשָׁא
 בְּדֹ-יִתָּר וְנַחֲנִים וְנִשְׁם דְּמִי-מִלְחָמָה בְּשָׁלֹם וַיְהִי דְמִי
 מִלְחָמָה בַּחֲנֻכָּתוֹ אֲשֶׁר בְּמַתְנֵיוֹ וּבְנַעֲלוֹ אֲשֶׁר בְּרִגְלָיו:
 6 וַעֲשִׂיתָ בְּחֻקֵּימֶךָ וְלֹא-יִתְּוֹדַע שְׂיִבְתוֹ בְּשָׁלֹם שְׂאֵל:
 7 וְלִבְנֵי בְרוּךְ הַגִּלְעָדִי תַעֲשֶׂה-חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֵבְלֵי שְׁלֹחַנְךָ
 8 כִּי-יִכַן קָרְבוֹ אֵלַי בְּבִרְחֵי מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם אַחִיד: וְהִנֵּה
 9 עֹמֵד שְׂמַעִי בְּדֹ-יִגְרָא בְּדֹ-הַנְּמִינִי מִבְּחָרִים וְהוּא קָלְלָנִי
 קָלְלָה נִמְרָצַת כְּיוֹם לִכְתִּי מַחְנֵים וְהוּא-יִבְרַךְ לִקְרֹאתִי
 הַנְּחֵן וְאֲשַׁבַּע לוֹ בַּיהוָה לֵאמֹר אִם-צִמְיָתְךָ בְּחָרְבִי:
 10 וְעָתָה אֵל-תִּנְקְחוּ כִּי אִישׁ חָכֵם אֶתְּהָ וְדַעַתְךָ אֵת אֲשֶׁר
 11 תַעֲשֶׂה-לוֹ וְהוֹרֵדְתָּ אֶת-שְׂיִבְתוֹ בְּדָם שְׂאֵל: וַיִּשְׁכַּב דָּוִד
 12 עַם-אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר בְּעִיר דָּוִד: וְהַנְּמִים אֲשֶׁר מֶלֶךְ דָּוִד
 13 עַל-יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּחֲבֵרוֹן מֶלֶךְ שֶׁבַע שָׁנִים
 14 וּבִירוּשָׁלַם מֶלֶךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים: וַשְׁלֹמֹה יָשָׁב
 15 עַל-כִּסֵּא דָוִד אָבִיו וַחֲכֵן מַלְכָתוֹ מֵאִדָּ: וַיִּבְנֶה
 16 אֲדֹנָיָהוּ בְּדֹ-חֲנִית אֶל-בֵּית-שֶׁבַע אִם-שְׁלֹמֹה וַתֹּאמֶר
 17 הַשָּׁלוֹם בְּאֵד וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר דָּבָר לִי אֲלֵיךָ וַתֹּאמֶר
 18 דָּבָר: וַיֹּאמֶר אֵת דַּעַתְךָ כִּי-לִי הָיְתָה הַמְּלוּכָה וְעָלִי
 19 שָׁמוּ כָל-יִשְׂרָאֵל פְּנִיהֶם לְמֶלֶךְ וַתִּסַּב הַמְּלוּכָה וַתְּהִי
 20 לְאִחֵי כִּי מוֹתָה הָיְתָה לוֹ: וְעָתָה שְׂאֵלָה אַחַת אֲנֹכִי
 21 שְׂאֵל מֵאֲתָךְ אֶל-תִּשְׁבִּי אֶת-יָפְנֵי וַתֹּאמֶר אֵלָיו דָּבָר: וַיֹּאמֶר
 22 אֲמַר-יָנֹא לְשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא-יֹשִׁיב אֶת-יָפְנֵיךָ וַיִּתְּדֵלִי
 23 אֶת-אֲבִישָׁג הַשְּׂוֹנְמִית לְאִשָּׁה: וַתֹּאמֶר בֵּת-שֶׁבַע טוֹב
 24 אֲנֹכִי אֲדַבֵּר עִלְיָךְ אֶל-הַמֶּלֶךְ: וַתִּבֹּא בֵּת-שֶׁבַע אֶל-הַמֶּלֶךְ
 25 שְׁלֹמֹה לְדַבְּרֵ-לוֹ עַל-אֲדֹנָיָהוּ וַיִּקָּם הַמֶּלֶךְ לִקְרֹאתָהּ
 26 וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לָּהּ וַיִּשָּׁב עַל-כִּסְאוֹ וַיִּשֶׁם כִּסֵּא לְאִם הַמֶּלֶךְ

וְהַשָּׁב

- 5 דו וויסט דאָך וואָס יואב, צרויה'ס זוהן, האָט מיר געטהאָן מיט זיין בעהאנדלען די צוויי פּעלדמאַרשאַלען פון ישראל — אבנר'ן נר'ס זוהן און עמשא'ן יתר'ס זוהן — ער האָט זיי ערשלאַגען און האָט אין פּריעד דען־שטאַנד בלוט פּערגאַסען ווי אין קריענס־שטאַנד; דאָס בלוט פון די ערשלאַגענע האָט ער פּאַרדעקט מיט דעם גאַרטעל פון זיינע לענדען און דעם שוץ פון זיין פּוס . . .
- 6 דו זאָלסט האַנדלען נאָך דיין פּערשטאַנד און לאָז איהם ניט פּריעדליך שטאַרבען.
- 7 מיט ברזלי דעם גלעד'ים קינדער בעגעהויף פּריינדליך, זיי זאָלען זיין אונטער די וואָס עסען ביי דיין טיש; זיי האָבען מיך אויף פּריינד־שאַפט געוויזען ווען איך בין אנטלאָפּען פון דיין ברודער אבשלום.
- 8 עס געפינט זיך ביי דיר איינער אַ שמעי, גרא'ס זוהן, אַ ימין'ער פון בחורים, ער האָט מיר שרעקליך געשאַלטען ווען איך בין גענאנגען אין מחנים. ער איז מיר זאָגאַר אנטקעגען געקומען ביי'ן ירדן און איך האָב איהם ביי נאָט געשוואָרען „איך וועל דיר ניט ערשלאַגען מיט'ן שווערד“;
- 9 אָבער דו לאָז איהם ניט אונבעשטראַפט, דו ביזט דאָך אַ קלונער מענש, וועסטו שוין וויסען וואָס מיט איהם צו טהאָן — בריינג אַרונטער זיין אַלטער אין גראב מיט בלוט . . .”
- 10 דוד איז געשטאַרבען און בערדיגט געוואָרען אין דוד'ס שטאַדט.
- 11 די צייט וואָס דוד האָט רעגירט איבער ישראל איז פּערציג יאָהר — אין חברון האָט ער רעגירט זיעבען יאָהר און אין ירושלים דריי־און־דריי־סיג יאָהר.
- 12 דאן האָט שלמה פּערנומען דעם טהראָן פון זיין פאטער דוד, און זיין רעגירונג האָט זיך גוט איינגעאָרדענט.
- 13 אַ מאל איז אדניהו, הגית'ס זוהן, געקומען צו בת־שבע, שלמה'ס מוטער. זי האָט איהם געפּרענט: „קומסטו מיט פּריעדען?״ האָט ער געענטפּערט: „פּריעדען!“
- 14 נאָכדעם האָט ער געזאָגט: „איך וויל מיט דיר וואָס ריידען“; האָט זי געענטפּערט: „רייד!“
- 15 און ער האָט געזאָגט: „דו וויסט דאָך אז די קעניגרייך האָט געהערט צו מיר, און נאנץ ישראל האָבען געהאַפּט איך זאָל קעניג ווערען; נאָר עס האָט זיך איבערגעדּרעהט און די רעגירונג איז געבליבען ביי מיין ברודער — עס איז בעשערט פון נאָט!“
- 16 יעצט וויל איך דיר עטוואָס בעטען, זאָלסט מיר נאָר ניט ענטזאגען.“ — זי האָט איהם געענטפּערט: „רייד ווייטער!“
- 17 און ער האָט געזאָגט: „רייד איבער מיט קעניג שלמה, דיר וועט ער ניט ענטזאגען, און זאָל ער מיר ערלויבען הייראטהען אבישג די שונמית.“
- 18 בת־שבע האָט געענטפּערט: „גוט, איך וועל וועגען דיר ריידען מיט'ן קעניג!“
- 19 און בת־שבע איז אוועק צום קעניג שלמה, אום מיט איהם צו ריידען וועגען אדניהו'ן. דער קעניג האָט זיך פאַר איהר אוועקגעשטעלט און פּערנייגט זיך צו איהר, דאן האָט ער זיך געזעצט אויף זיין טהראָן. מ'האָט דערלאנגט אַ שטוהל דעם קעניגס מוטער, זי האָט זיך געזעצט ביי זיין רעכטע האַנד,

ב והשב לימיני: והאמר שאלה אחת קטנה אנכי שאלת
 מאתך אל-תשב את-פני ויאמר לה המלך שאלו אמי
 כו כי לא-אשיב את-פניך: והאמר יתן את-אבישג השנמית
 21 לאדניו אהרן לאשה: ויען המלך שלמה ויאמר לאמי
 22 ולמה את שאלת את-אבישג השנמית לאדניו ושאלו
 לו את-המלוכה כי הוא אחי הגדול ממני ולו ולאביתר
 23 הבהן וליואב בן-נריה: וישבע המלך שלמה
 ביהוה לאמר כה יעשה-לי אלהים וכה יוסף כי
 24 בנפשו דבר אדניו את-הדבר הזה: ועמה חייהוה
 אשר הכיני וישיבני על-כסא דוד אבי ואשר עשיתי
 25 לי בית כאשר דבר כי היום יימת אדניו: וישלח
 המלך שלמה ביד בניו בן-יהוידע ופנעי-בו וימת:
 26 ולאביתר הבהן אמר המלך ענתת לך על-שדך
 כי איש מות אתה וביום הזה לא אמיתך כיי-נשאת
 את-ארון אדני יהוה לפני דוד אבי וכי התענית בכל
 27 אשר-התענה אבי: ויגרש שלמה את-אביתר מהיות
 כהן ליהוה למלא את-דבר יהוה אשר דבר על-בית
 28 עלי בשלה: והשמעה באה עד-יואב כי יואב
 גטה אחרי אדניה ואחרי אבשלום לא גטה ויגם יואב
 29 אל-אהל יהוה נחוק בקרנות המזבח: ויגד למלך
 שלמה כי גם יואב אל-אהל יהוה והנה אצל המזבח
 וישלח שלמה את-בניו בן-יהוידע לאמר לך פנעי-בו:
 30 ויבא בניו אל-אהל יהוה ויאמר אליו כה-אמר המלך
 לא ויאמר ו לא כיי-פה אמות וישב בניו את-המלך
 31 דבר לאמר כה-דבר יואב וכה ענני: ויאמר לו המלך
 עשה כאשר דבר ופנעי-בו וקברתו והסרתו ודמי חנם
 32 אשר שפך יואב מעלי ומעל בית אבי: והשיב יהוה

את

- 20 און געזאָגט : „איך האָב צו דיר אַ קליינע ביטטע, זאָלסט מיר ניט ענטזאָגען.“ דער קעניג האָט איהר געענטפערט : „בעט, מיין מוטער, געוויס וועל איך דיר ניט ענטזאָגען!“
- 21 האָט זי געזאָגט : „זאָל עס ערלויבט זיין דיין ברודער אדניהו צו הייראָ — טען אבישג די שונמית!“
- 22 אָבער דער קעניג שלמה האָט זיין מוטער געענטפערט און געזאָגט : „וואָרום בעטסטו נאָר אבישג די שונמית פאר אדניהו'ן ? בעט שוין פאר איהם אויך די רעגירונג, ער איז דאָך מיין עלטערער ברודער . . . פאר איינס אויך פאר אביתר דעם כהן און יואב, צרייה'ס זוהן!“
- 23 דאן האָט שלמה געשוואָרען ביי גאָט זאָגענדיג : „זאָל גאָט מיר אזוי העלפען יעצט און אלע מאָל — די רייד אדניהו'ס וועלען איהם דאָס לעבען קאָסטען . . .“
- 24 אַלזאָ ווי עס לעבט גאָט, וועלכער האָט מיר ביז אָהער געבראכט און אַרויפגעזעצט אויף מיין פאטער דוד'ס טהראָן און מיר אַ הויז געשאפען, ווי ער האָט פערשפראַכען, היינט מוז אדניהו שטאַרבען!“
- 25 און דער קעניג האָט געשיקט בניהו, יהוידע'ס זוהן, ער האָט איהם צו טוירט ערשלאָגען.
- 26 צו אביתר דעם כהן האָט דער קעניג געזאָגט : „געה אוועק אין ענתות, אויף דייןע פעלדער ; אייגענטליך ביזטו צום טוירט פעראורטהיילט, נאָר היינט וועל איך דיר ניט הייסען טוירטען, ווייל דו האָסט גאָטס קאסטען געטראָגען פאר מיין פאטער דוד און ביזט אויך אָבגעקומען ווען מיין פאטער האָט געליטען.“
- 27 אזוי האָט שלמה פארטריבען אביתר'ן אום ער זאָל מעהר קיין כהן ניט זיין פאר גאָט. דערמיט איז ערפילט געוואָרען דאָס וואָרט פון גאָט, וואָס ער האָט גערעדט אין שילה וועגען עלי'ס הויז.
- 28 אז די נאכריכט איז אָנגעקומען צו יואב'ן (יואב האָט געהאַלטען מיט אדניהו, האָט ער דען ניט געהאַלטען אויך מיט אבשלום'ן ?), איז יואב אריינגעלאָפּען אין גאָט'ס געצעלט און פעסט געהאַלטען זיך פאר די ווינקלען פון מזבח.
- 29 מ'האָט אָנגעזאָגט דעם קעניג שלמה אז יואב איז אריינגעלאָפּען אין גאָט'ס געצעלט און שטעהט נעבען מזבח. האָט שלמה געשיקט זאָגען בניהו'ן, יהוידע'ס זוהן : „ערשלאג איהם!“
- 30 בניהו איז אריין אין גאָט'ס געצעלט און געזאָגט צו איהם : „דער קעניג ניג שלמה האָט דיר געהייסען ארויסגעהן.“ האָט ער געענטפערט : „ניין, נאָר אָט דאָ וועל איך שטאַרבען!“ בניהו האָט עס איבערגעגעבן בען שלמה'ן, דערצעהלענדיג וואָס יואב האָט גערעדט און געענטפערט איהם.
- 31 האָט דער קעניג צו איהם געזאָגט : „טהו ווי ער פארלאנגט — ער שלאג איהם און בעגראב איהם ! און זאָל דערמיט אראבגענומען ווערען פון מיר און מיין פאטער'ס הויז דער שולד פון דאָס אומזיסטע בלוט וואָס יואב האָט פערנאָמען.“
- 32 זאָל זיין בלוט־פערברעכען פאלען אויף'ן זיין קאָפּ ; ער, וואָס האָט גע-

אֶת־דָּמֹו עַל־רֹאשׁוֹ אֲשֶׁר פָּנַע בְּשֵׁנֵי־אֲנָשִׁים צַדִּיקִים
 וְטָבִים מִמֶּנּוּ וַיַּחַרְגֵם בַּחֶרֶב וְאָבִי דָוִד לֹא יָדַע אֶת־
 אֲבִנְךָ בְּדָנָר שׁוֹרֵצֵבָא וְיִשְׂרָאֵל וְאֶת־עַמְשָׂא בְּיַד־תֶּר שׁוֹרֵ־
 צֵבָא יְהוּדָה: וְשָׁבוּ דַמִּיהֶם בְּרֹאשׁ יוֹאָב וּבְרֹאשׁ זִרְעֹו
 לְעֹלָם וּלְדָוִד וּלְזִרְעֹו וּלְבֵיתוֹ וּלְכַסְאֹו יְהוּדָה שְׁלוֹם עַד־
 עוֹלָם מִעַם יְהוּדָה: וַיַּעַל בְּנֵיהֹו בְּיַד־יְהוֹיָדָע וַיִּפְגַּע־בּוֹ
 וַיִּמְתְּדוּ וַיִּקְבְּר בְּבֵיתוֹ בַּמִּדְבָּר: וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־בְּנֵיהֹו לֵה
 בְּיַד־יְהוֹיָדָע תַּחֲתָיו עַל־הַצֵּבָא וְאֶת־צְרוּךְ הַכֹּהֵן נָתַן הַמֶּלֶךְ
 תַּחֲתֵי אֲבִיתֶר: וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְשִׁמְעִי וַיֹּאמֶר
 לֵי בְנֵהֲלֶךְ בֵּית בִּירוּשָׁלַם וַיִּשְׁכַּתְּ שָׁם וְלֹא־תֵצֵא מִשָּׁם
 אֲנִי וְאַנְהָ: וְהָיָה בַיּוֹם צֵאתְךָ וְעֵבַרְתָּ אֶת־נַחַל קִדְרוֹן
 יָדַע תִּדַע פִּי־מוֹת תָּמוֹת הַמֶּלֶךְ יְהוּדָה בְּרֹאשֶׁהָ: וַיֹּאמֶר
 שִׁמְעִי לַמֶּלֶךְ טוֹב הַדְּבָר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ כֵּן
 יַעֲשֶׂה עַבְדְּךָ וַיָּשֶׁב שִׁמְעִי בִירוּשָׁלַם יָמִים רַבִּים:
 וַהֲיוּ מִקֶּץ שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיִּבְרַחוּ שְׁנַי־עַבְדִּים לְשִׁמְעִי אֶל־
 אֲכִישׁ בְּדַמְעָבָה מֶלֶךְ גֵּת וַיִּגְדּוּ לְשִׁמְעִי לֵאמֹר הִנֵּה
 עַבְדְּךָ בָּנִית: וַיִּקָּם שִׁמְעִי וַיַּחֲבֹשׂ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיֵּלֶךְ גֵּתֹו מֵ־
 אֶל־אֲכִישׁ לְבַקֵּשׂ אֶת־עַבְדָּיו וַיֵּלֶךְ שִׁמְעִי וַיָּבֵא אֶת־
 עַבְדָּיו מִגֵּת: וַיִּגְדַּל לְשַׁלְמָה בִּי־הַלֶּךְ שִׁמְעִי מִירוּשָׁלַם
 גֵּת וַיָּשֶׁב: וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְשִׁמְעִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲלוֹא
 הִשְׁבַּעְתִּיךָ בַּיהוָה וְאָעַד כֶּךָ לֵאמֹר בַּיּוֹם צֵאתְךָ וְהִלַכְתָּ
 אֲנִי וְאַנְהָ יָדַע תִּדַע פִּי־מוֹת תָּמוֹת הַמֶּלֶךְ וְתֹאמַר אֵלָי טוֹב
 הַדְּבָר שִׁמְעִיתִי: וּמִדָּוֹעַ לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת שְׁבַעַת יְהוָה וְאֶת־
 הַמִּצְוָה אֲשֶׁר־צִוִּיתִי עִלְיָךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־שִׁמְעִי אַתָּה
 יָדַעְתָּ אֶת כָּל־הַרְעִיָה אֲשֶׁר יָדַע לְבַבְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְדָוִד
 אָבִי וְהַשִּׁיב יְהוָה אֶת־רַעְתְּךָ בְּרֹאשֶׁהָ: וְהַמֶּלֶךְ שַׁלְמָה
 בְּרוּךְ וְכַסָּא דָוִד יְהוּדָה נִכּוֹן לִפְנֵי יְהוָה עַד־עוֹלָם: וַיֵּצֵא

המלך

טרַאָפּען צוויי מענער פרומערע און בעסערע פאר איהם און ערשלאַגען זיי מיט'ן שווערד, אָהן דעם וויסען פון מיין פאטער דוד — אבנר'ן, נר'ס זוהן, דעם פעלדמארשאַל פון ישראל און עמשא'ן, יתר'ס זוהן, דעם פעלדמארשאַל פון יהודה.

33 זאָל זייער בלוט אייביג פאלען אויף יואב'ס קאָפּ און די קעפּ פון זיינע קינדער; אָבער פאר דוד'ן און זיינע קינדער, זיין הויז און זיין טהראָן זאָל זיין אימער נאָט'ס פריעדען."

34 דאן איז בניהו, יהוידע'ס זוהן געגאנגען, ער איז איהם בעפאלען און איהם געטוידטעט; בעגראבען האָט מען איהם אין זיין הויז אינ'ם מדבר.

35 אויף זיין אָרט האָט דער קעניג אנגעשטעלט אויף די ארמעע בניהו יהוידע'ס זוהן, אנשטאט אביתר'ן האָט ער אָנגעשטעלט צדוק דעם כהן.

36 דאן האָט דער קעניג געשיקט רופען שמעי'ן און האָט איהם געיאָגט: „בוי זיך אויס אַ הויז אין ירושלים, וואוין דאָרטען און זאָלסט ניט ארויס פון דאָרט אירגענד וואו —

37 ווארים אין דעם זעלביגען טאָג וואָס דו וועסט ארויס פון דיין הויז און אריבער געהן דעם טייך קדרון, זאָלסטו וויסען, וועסטו גלייך שטאַרד בען, דו וועסט אַליין שולדיג זיין!"

38 האָט שמעי געזאָגט צום קעניג: זאָל אזוי זיין! וואָס מיין הערד דער קעניג האָט גערעדט וועט דיין קנעכט פאַלגען.

39 אז עס זיינען אריבער דריי יאָהר זיינען שמעי'ס צוויי קנעכט אנטלאָפּען צו איכיש, מעכה'ס זוהן, דער קעניג פון גת — און מ'האָט שמעי'ן דערצעהלט אזוי צו זאָגען: ביידע קנעכט דייע זיינען אין גת.

40 שמעי איז אויפגעשטאַנען, אָנגעזאָטעלט זיין אייזעל און אוועק צו איכיש'ן אין גת אויפצוזוכען זיינע קנעכט. שמעי איז געגאנגען אין געבראכט זיינע קנעכט פון גת.

41 דאן האָט מען רעפארטעט שלמה'ן אז שמעי איז אוועק פון ירושלים אין גת און איז צוריק געקומען.

42 האָט דער קעניג געשיקט רופען שמעי'ן און געזאָגט צו איהם: „האָב איך דיר ניט באשוואָרען ביי נאָט און געווארענט דיר זאָגענדיג: אין דעם טאָג וואָס דו וועסט פון שטאָדט ארויס און געהן אירגענד וואו, זאָלסטו וויסען אז דו וועסט שטאַרבען? דו האָסט מיר געזאָגט: „זאָל אזוי זיין, איך פאַלג!"

43 פאר וואָס זשע האָסטו ניט געהיט די באשווערונג ביי נאָט, אויך דעם בעפעהל וואָס איך האָב דיר בעפעהלען?"

44 און דער קעניג האָט געזאָגט צו שמעי'ן: „דו ווייסט דאָך אז אַלדאָס-ביז וואָס דיין האַרץ קען נאָר אויסטראכטען האָסטו געהאָן צו מיין פאטער דוד — היינט בריינגט נאָט דאָס ביז אויף דיין קאָפּ.

45 דער קעניג שלמה אָבער איז געבענשט און זיין טהראָן וועט אימער גע-שטאַרקט זיין פון נאָט!"

46 דער קעניג האָט אַ בעפעהל געגעבען צו בניהו, יהוידע'ס זוהן, און יע-

הַמֶּלֶךְ אֶת־בְּנָדָו בְּדִיְהוֹדָע וַיֵּצֵא וַיִּפְנֶע־בּוֹ נִימַת וְהַמֶּמְלָכָה
נְכוֹנָה בְּיַד שְׁלֹמֹה:

CAP. III. ג

א וַיִּתְחַתֵּן שְׁלֹמֹה אֶת־פְּרֻעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּקַּח אֶת־כִּרְתֵּי
פְּרֻעָה וַיָּבִיאהּ אֶל־עִיר דָּוִד עַד כָּלְתּוֹ לִבְנוֹת אֶת־בֵּיתוֹ
2 וְאֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־חֹמַת יְרוּשָׁלַם סָבִיב: רַק הַעֵם
מִזְבָּחִים בְּכַמּוֹת כִּי לֹא־נִבְנְהָ בַיִת לְשֵׁם יְהוָה עַד הַיָּמִים
3 הָהֵם: וַיֵּאָהֵב שְׁלֹמֹה אֶת־יְהוָה לְלַכֵּת בַּחֲקוֹת דָּוִד
4 אָבִיו רַק בְּכַמּוֹת הוּא מִזְבֵּחַ וּמִקְטֹרֶת: וַיִּלְךְ הַמֶּלֶךְ
נֹבֶעֶזָה לְזֹבֵחַ שֵׁם כִּי־הָיָא הַבָּמָה הַגְּדוֹלָה אֵלֶּף עֲלוֹת
ה יַעֲלֶה שְׁלֹמֹה עַל הַמִּזְבֵּחַ הַהוּא: בְּנֹבֶעֶזָן נִרְאָה יְהוָה
אֶל־שְׁלֹמֹה בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שְׂאֵל מֶה
6 אֶתְדַלֶּךְ: וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אֶתְּהָ עֲשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי
חֶסֶד גְּדוֹל כַּאֲשֶׁר הִלַּךְ לִפְנֵיךָ בְּאֵמַת וּבַצְדָקָה וּבִישׁוּרַת
לֵבָב עִמָּךְ וַתִּשְׁמְרֵנִי אֶת־חֶסֶד הַגְּדוֹל הַזֶּה וַתִּתְּדִלְנִי
7 בֶן יִשָּׁב עַל־כִּסְאוֹ כִּי־הָיָה הַזֶּה: וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי אֲתָהּ
הַמֶּלְכֻת אֶת־עַבְדְּךָ תַּחַת דָּוִד אָבִי וְאֲנֹכִי נֶעַד קָמָן לֹא
8 אֲדַע צֵאת וּבֹא: וְעַבְדְּךָ בְּתוֹךְ עַמָּךְ אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ עִם־
9 רֵב אֲשֶׁר לֹא־יִמְנָה וְלֹא יִסְפֵּר מִרְבִּי: וְנָתַתָּ לְעַבְדְּךָ לֵב
שֹׁמֵעַ לְשֹׁפֵט אֶת־עַמָּךְ לְהִבִּין בֵּין־טוֹב לְרָע כִּי מִי יוּכַל
י לְשֹׁפֵט אֶת־עַמָּךְ הַכֹּבֵד הַזֶּה: וַיִּיטֵב הַדָּבָר בְּעֵינֵי אֲדָנִי
11 כִּי שְׂאֵל שְׁלֹמֹה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֵלָיו
יַעַן אֲשֶׁר שְׂאֵלְתָּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא־שְׂאֵלְתָּ לְךָ יָמִים
רַבִּים וְלֹא־שְׂאֵלְתָּ לְךָ עֵשֶׂר וְלֹא שְׂאֵלְתָּ נֶפֶשׁ אִיבִיד
12 וְשְׂאֵלְתָּ לְךָ הִבִּין לְשֹׁמֵעַ מִשְׁפָּט: הִנֵּה עֲשִׂיתִי כַּדְּבָרֶךָ
הַזֶּה וְנָתַתִּי לְךָ לֵב חָכָם וְנִבּוֹן אֲשֶׁר כָּמוֹךָ לֹא־הָיָה
13 לִפְנֵיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא־יִקּוּם כָּמוֹךָ: וְגַם אֲשֶׁר לֹא־שְׂאֵלְתָּ

נָתַתִּי

נער איז אוועק, איז איהם בעפאלען און געטוידט איהם. דאן איז די רעגירונג פעסט געבליבען ביי שלמה'ן.

קאפיטעל ג

- 1 שלמה האָט זיך פּערשוואַנערט מיט פּרעה, קעניג פּון מצרים — ער האָט געהיראט פּרעה'ס טאָכטער און געבראַכט איהר אין דוד'ס שטאָדט ביז ער האָט געענדיגט בויען זיין הויז, גאָט'ס הויז און די מויערוואַנד ארום ירושלים.
- 2 אַבוואָהל דאָס פּאָלק האָט נאָך געאַפּפּערט אויף באַרג־אַלטאַרען, ווייל עס איז נאָך ניט אויסגעבויט געווען אַ הויז פאַר גאָט'ס נאָמען ביז יענע צייט —
- 3 האָט שלמה געלייבט גאָט, ד. ה. צו געהן אין די געזעצען פּון זיין פאַר טער דוד, נאָר געאַפּפּערט און גערויכערט האָט ער אויף די באַרג־אַל־טאַרען.
- 4 אַ מאָל איז דער קעניג געגאַנגען אין גבעון אָפּפּערס צו בריינגען, ווייל דאָרטען איז געווען דער גרעסטער באַרג־אַלטאַר. — טויענד גאַנץ אָפּפּערס פּלעגט שלמה פאַרברענען אויף יענעם אַלטאַר.
- 5 אין גבעון האָט זיך גאָט געוויזען צו שלמה'ן אין נאַכט־טרוים און גע־זאָגט: „בעט! וואָס זאָל איך דיר געבען?“
- 6 האָט שלמה געזאָגט: „דו האָסט געטהאָן מיט דיין קנעכט, מיין פאַטער דוד, גרויס גנאָדע, ווייל ער האָט זיך אויפגעפיהרט קעגען דיר מיט וואהרהייט, טונגענד און אַ ריכטיגע האַרץ; דו האָסט פאַר איהם ביז יעצט דיין גרויס גנאָדע געהאַלטען און געגעבען איהם אַ זעהן וואָס זיצט אויף זיין טהאַרן.
- 7 אַלואָ, מיין גאָט! דו האָסט מיר, דיין קנעכט קעניג געמאַכט נאָך מיין פאַטער דוד; איך בין אָבער אַ קליינער אינגעל און ווייס ניט אַרויס אָרער אַרין —
- 8 און דיין קנעכט איז צווישען דיין פּאָלק וועלכע דו האָסט אויסערוויילט, אַ גרויסע פּאָלק וואָס קען ניט געצעהלט און גערעכענט ווערען פּון גרויסקייט;
- 9 גיב־זשע דיין קנעכט אַ פּערשמענדליכע האַרץ ביי'ן ריכטען דיין פּאָלק, אום איך זאָל אונטערשיידען צווישען גוטעס און שלעכטס; ווארים ווער קען עס ריכטען דיין גרויסע פּאָלק דיעזע?“
- 10 דער ענטפּער איז גאָט געפּעהלען געוואָרען, ווייל שלמה האָט נאָר דאָס פּערלאַנגט;
- 11 און גאָט האָט צו איהם געזאָגט: ווייל דו האָסט נאָר דאָס געבעטען, דו האָסט ניט געבעטען לאַנג לעבען פאַר זיך און האָסט אויך ניט גע־בעטען רייכטהום פאַר זיך און ניט דעם לעבען פּון דייןע פיינד; דו האָסט נאָר געבעטען פאַרשטאַנד אויסצוהערען אַ געריכטס קלאַגע,
- 12 דערפאַר האָב איך געטהאָן דיין פּערלאַנג: „איך האָב דיר געגעבען אַזאַ קלאַגע און בעטראַכטענדע האַרץ, אַז פאַר דיר איז אַזוינס ניט געווען אויך נאָך דיר וועט אַזוינס ניט זיין.
- 13 אויך וואָס דו האָסט ניט געבעטען האָב איך דיר געגעבען — רייכטהום

נתתי לך גס-עשר גס-כבוד אשר לא-היה כמותך איש
 במלכים כל-ימך: ואם תלך בדרך לשמר חקי ומצותי 14
 כאשר הלך דוד אביך והארבתי את-ימך: ויפן 15
 שלמה והנה חלום ויבוא ירושלים ויעמד לפני ארון
 ברית-אדני ועל עלות ועש שלמים ועש משתה לכל-
 עבדיו: אז תבאנה שתיים נשים זנות אל-המלך 16
 ותעמדנה לפניו: ותאמר האשה האחת בי אדני אני 17
 והאשה הזאת ישבת בבית אחר ואלך עמה בבית: ויהי 18
 ביום השלישי ללחתי ותלך גס-האשה הזאת ואנחנו נחיו
 איחד אתנו בבית וילתי שתיים אנחנו בבית: וימת בך 19
 האשה הזאת לילה אשר שכבה עליו: ותקם בתוך כ
 הלילה ותקח את-בני מאצלי ואמתך ישנה ותשכיבנהו
 בחיקה ואת-בנה המת השכיבה בחיקי: ואקם בבקר 21
 להניק את-בני והגדמת ואת-בני אליו בבקר והנה
 לא-היה בני אשר ילדתי: ותאמר האשה האחרת 22
 לא כי בני החי ובגד המת וזאת אמרת לא כי בגד המת
 ובני החי ותדברנה לפני המלך: ויאמר המלך זאת 23
 אמרת וזה בני החי ובגד המת וזאת אמרת לא כי בגד
 המת ובני החי: ויאמר המלך קחילי הרב וביאי חרב 24
 לפני המלך: ויאמר המלך גורו את-הגלד החי לשנים כה
 ותנו את-החצי לאחת ואת-החצי לאחת: ותאמר האשה 26
 אשר-בנה החי אל-המלך כר-נכמרו החמיה על-בנה
 ותאמר בי אדני תנולח את-הגלד החי והמת אל-
 תמותהו וזאת אמרת גסלי גס-לך לא יהנה גורו: ויען 27
 המלך ויאמר תנולח את-הגלד החי והמת לא תמותהו
 הוא אמו: וישמעו כל-ישראל את-המשפט אשר שפט 28
 המלך

- און עהרע — אז עס איז אונטער די קעניגע פון דיין צייט דיין גלייכען ניטאָ.
- 14 און אויב דו וועסט געהן אין מיינע וועגען ווי עס איז געגאנגען דיין פא-
טער דוד, וועסט היטען מיינע געזעצען און בעפעהלען, וועל איך אויך
דערליינגערן דייע יאָהרען."
- 15 שלמה האָט זיך אויפגעכאַפט ערשט עס איז אַ זלום. ער איז אוועק אין
ירושלים, געשטעלט זיך פאר'ן קאַסטען פון גאָט'ס בונד און געבראַכט
נאַנץ־אַפּפּערס אויך פּריעדען־אַפּפּערס און געמאַכט אַ באל פאַר אלע
זיינע קנעכט.
- 16 דאן זיינען געקומען צוויי נאסען־פרויען צום קעניג און געשטעלט זיך
פאר איהם.
- 17 איין פרוי האָט געזאָגט : ביטע, מיין הערר ! איך און דיזעע פרוי
וואוינען אין איין הויז און איך האָב וואוינענדיג מיט איהר צוזאמען
געבוירען אַ קינד אין דאָס זעלביגע הויז,
- 18 אויפ'ן דריטען טאָג פון מיין געבוירען האָט אויך דיזעע פרוי אַ קינד
געבוירען, מיר זיינען געווען גאנץ אליין — קיין פרעמדער איז ביי
אונז אין הויז ניטאָ — נאָר מיר ביידע זיינען אין הויז,
- 19 ביי נאַכט איז געשטאַרבּען דיזער פרוי'ס קינד, ווייל זי האָט זיך אויף
איהם אַרויפגעלעגט,
- 20 זי איז אָבער אויפגעשטאַנען אין מיטען נאַכט, האָט צוגענומען מיין
קינד פון נעבען מיר, ווען איך, דיין דיענסט, האָב געשלאָפּען, און
האָט איהם אוועקגעלייגט אין איהר שוים ; איהר טוידטען קינד האָט
זי אוועקגעלעגט אין מיין שוים.
- 21 אז איך האָב זיך אויפגעכאַפט אין דער פריה מיין קינד צו זייגען, ערשט
ער איז טוידט ; איך האָב זיך אין מאָרגענשיין גוט איינגעקוקט אויף
איהם ערשט עס איז גאָר ניט מיין קינד וואָס איך האָב געבוירען.
- 22 די אנדערע פרוי האָט געזאָגט : „ניין, מיין קינד איז דער לעבעדיגער
און דייער דער טוידטער !“ און די ערשטע זאָגט : „ניין, דייער
איז דער טוידטער און מיינער דער לעבעדיגער !“ אזוי האָבען זיי גע-
רעדט פאר'ן קעניג.
- 23 דער קעניג אָבער האָט בעטראכט : „די זאָגט „דער לעבעדיגער איז
מיין זוהן — און דער טוידטער איז דייער“ און די זאָגט : „ניין !
דיין קינד איז דער טוידטער און מיין קינד דער לעבעדיגער“ . . .
- 24 האָט דער קעניג געזאָגט : „בריינגט מיר אַ שווערד !“ אז מ'האָט
געבראַכט דעם קעניג אַ שווערד,
- 25 האָט דער קעניג געזאָגט : „צושניידט דאָס לעבעדיגע קינד אויף צווייען
און גיט איין העלפּט צו איינע און די צווייטע צו די אנדערע !“
- 26 דאן האָט די פרוי, וועמעם דער לעבעדיגער קינד איז געווען, געענט-
פערט דעם קעניג (איהרע געפיהלען האָבען זיך פונאַנדערגעפלאַמט
אויף איהר קינד) און האָט געזאָגט : „ביטע, מיין הערר ! „גיט
איהר אוועק דאָס לעבעדיגע קינד, נאָר טוידט עס ניט !“ און די
אנדערע האַלט אין איין זאָגען : „זאָל זיין ניט מיר און ניט דיר !
שניידט איבער !“
- 27 דאן האָט דער קעניג הויך געזאָגט : „גיט איהר אָב דאָס לעבעדיגע
קינד, טוידט עס ניט — זי איז די מוטער !“
- 28 אז נאַנץ ישראל האָבען דערהערט דעם אורטהייל וואָס שלמה האָט

הַמֶּלֶךְ וַיֵּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי רָאוּ כִּי־חִכְמַת אֱלֹהִים
בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט:

CAP. IV. ד

ד

א וַיְהִי הַמֶּלֶךְ שָׁלֹמָה מֶלֶךְ עַל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל: וְאֵלֶּה
ב הַשָּׁרִים אֲשֶׁר־לוֹ עָוְרָהוּ בְּדָצְרוֹק הַכְּהֵן: אֵלֶיחֶרֶף
ג וְאַחִיָּה בְּנֵי שֵׁשָׁא סֹפְרִים יְהוֹשֻׁפָט בְּדָאֲחִיָּלֹד הַמִּזְכִּיר:
ד וּבְנֵיהוּ בְּדִהוּדָע עַל־הַצֵּבָא וְצֹדִיק וְאֲבִיתָר כְּהֵנִים:
ה וְעֹרְדֵי בְּדִנְתָן עַל־הַנְּצִבִים וְנָבוֹד בְּדִנְתָן כְּהֵן רַעֲהָ
ו הַמֶּלֶךְ: וְאַחִישָׁר עַל־הַבַּיִת וְאַדְנִירָם בְּדַעֲבָדָא עַל־הַמָּס:
ז וְלִשְׁלֹמֹה שְׁנַיִם־עֶשֶׂר נְצִבִים עַל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְכֹלְכָלוּ
ח אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתוֹ חֲדָשׁ בַּשָּׁנָה יְהוּה עַל־אֶחָד לְכֹלְכָל:
ט וְאֵלֶּה שְׁמֹתֵם בְּדִחֹר בְּהַר אֶפְרָיִם: בְּדַדְקָר בְּמִקְצֵן
י וּבַשְּׁעָלָבִים וּבֵית שֹׁמֵשׁ וְאֵילֹן בֵּית־הַגֵּן: בְּדַחֲסָד בְּאַרְבֹּת
יא לֹו שְׁבָה וְכֹל־אֶרֶץ חֶפְרָ: בְּדַאֲבִינְדָב כְּלִי־נֶפֶת דָּאֵר טָפֵל
יב בֵּת־שְׁלֹמֹה הָיְתָה לוֹ לְאִשָּׁה: בַּעְנָא בְּדַאֲחִיָּלֹד
יג תַּעֲנָד וּמַגִּדוֹ וְכֹל־בֵּית שְׁאֵן אֲשֶׁר אֵצֶל צִרְתָּנָה מִתַּחַת
לְיִזְרְעֵאל מִבֵּית שְׁאֵן עַד אֲבֵל מְחֹלָה עַד מַעֲבָר לְיִקְמָעִם:
יד בְּדַגְבָר בְּרִמָּת גִּלְעָד לֹו חוּת יֵאִיר בְּדַמְנָשָׁה אֲשֶׁר
טו בְּגִלְעָד לֹו חָבֵל אֲרָגָב אֲשֶׁר בְּבִשְׁטָן שִׁשִּׁים עָרִים גְּדִלוֹת
טז חוּמָה וּבְרִיחַ נְחֹשֶׁת: אֲחִינְדָב בְּדַעֲדָא מְחַנְיָמָה:
יז אֲחִימָעֵץ בְּנַפְתָּלִי נְסִיחָא לָקַח אֶת־בְּשֵׁמֶת בֵּת־
יח שְׁלֹמֹה לְאִשָּׁה: בַּעְנָא בְּדַחִישִׁי בְּאֲשֶׁר וּבְעֵלוֹת:
יט יְהוֹשֻׁפָט בְּדַפְרוּחַ בְּיֹושֻׁשָׁבֵר: שִׁמְעִי בְּדַ
כ אֵלָא בְּבִנְיָמִן: נָבֵר בְּדַאֲרֵי בְּאֶרֶץ גִּלְעָד אֶרֶץ
כא סִיחֹן וְהַמֶּלֶךְ הָאֲמָרִי וְעַג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן וְנָצִיב אֶחָד אֲשֶׁר
כב בְּאֶרֶץ: יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל רַבִּים כְּחֹל אֲשֶׁר־עֲלֵיהֶם לְרַב
אֲבָלִים וְשֹׁתִים וְשֹׁמְחִים:

ושלמה

ארויסגעגעבען, האָבען זיי רעספעקט בעקומען פאר'ן קעניג; זיי האָר
בען זיך איבערצייגט אז ער בעזיצט אַ געטליכען פערשטאנד אין ענט-
שעידען אן אורטהייל.

קאפיטעל ד.

- 1 דער קעניג שלמה איז קעניג געוואָרען איבער גאנץ ישראל.
- 2 דאָס זיינען זיינע בעאמטע: עזריהו, צדוק'ס זוהן — דער כהן;
- 3 אליהרף און אחיה, שישא'ס זיהן — שרייבערס; יהושפט, אחילוד'ס
זוהן — סעקרעטער;
- 4 בניהו, יהוידע'ס זוהן — איבער מיליטער אנגעלעגעהייטען; צדוק
און אביתר — כהנים;
- 5 עזריהו, נתן'ס זוהן — איבער די פערוואלטערס; זבוד, נתן דעם
דעם כהן'ס זוהן — דעם קעניגס אַריוטאַנט;
- 6 אחישר — איבער'ן הויז; אדנירם, עברא'ס זוהן — איבער די אב-
צאה.
- 7 אויך האָט שלמה געהאַט צוועלף פערטרעטער איבער גאנץ ישראל, זיי
האָבען צוגעשטעלט שפייז פאר'ן קעניג און זיין הויז, איין מאָנאַט אין
יאָהר האָט יעדער געדארפט צושטעלען.
- 8 דאָס זיינען זייערע נעמען: בן-חור — אויפ'ן באַרג אפרים;
- 9 בן דקר — איבער מקץ, שעלבים, בית-שמש און אילון-בית-חנן;
- 10 בן-חסד — איבער ארבות, איהם איז אויך איינגעטהיילט געווען שכה
און דאָס גאַנצע לאַנד חפר;
- 11 בן-אבינדב — איבער'ן גאַנצען פראָווינץ דאר; טפת, שלמה'ס טאָכ-
טער, איז זיין פרוי געווען.
- 12 בענא, אחילוד'ס זוהן — איבער תענך, מגדו און גאנץ בית-שאן וואָס
ליגט נעבען צרתן ניעדעריגער פון יזרעאל; פון בית-שאן ביז אבלי-
מחלה און אריבער יקמעם.
- 13 בן-גבר — איבער רמת-גלעד, איהם זיינען אויך איינגעטהיילט געווען
די דערפער פון יאיר, מנשה'ס זוהן, וואָס אין גלעד אויך אַ טהייל
פון ארגב וואָס אין בשן — זעכציג גרויסע שטעדט מיט מויער-ווענד
און קופערנע ריגלען.
- 14 אחינדב, ערא'ס זוהן — איבער מחנים.
- 15 אחימעז — איבער נפתלי, ער האָט אויך געהייראַט בשמת, שלמה'ס אַ
טאָכטער.
- 16 בענא, חוש'ים זוהן — איבער אשר און בעלות;
- 17 יהושפט, פרוח'ס זוהן — איבער יששכר;
- 18 שמעי, אלא'ס זוהן — איבער בנימין;
- 19 גבר, ארי'ס זוהן — איבער דאָס לאַנד גלעד, דאָס לאַנד פון סיחון
קעניג פון אמרי און עג קעניג פון בשן; אויך איין פארטרעטער אין
לאַנד.
- 20 יהודה און ישראל זיינען געווען פיעל ווי די זאמד ביי'ן ים; זיי האָבען
געגעסען, געטרונקען און פרעהליך געווען.

CAP. V. ה

ה

- 1 ושלמה הנה מושל בכל הממלכות מן הנגהר ארץ א
 פלשתים ועד גבול מצרים מגשים מנחה ועבדים את
 2 שלמה כל ימי חייו: ויהי לחם שלמה ליום אחד
 3 שלשים פר סלת וששים פר קמח: עשרה בקר בראים
 ועשרים בקר רעי ומאה צאן לבד מאיל וצבוי וחמור
 4 וברברים אבוסים: כיהוא רעהו בכל עבר הנגהר
 מתפסח ועד עזה בכל מלכי עבר הנגהר ושלוש הנה
 5 לו מכל עבריו מסביב: וישב יהודה וישראל לקטח
 איש תחת גפנו ותחת תאנתו מדין ועד באר שבע כל
 6 ימי שלמה: ויהי לשלמה ארבעים אלף ארנות
 7 סוסים למרכבו ושנים עשר אלף פרחים: וכלכלו
 הנצבים האלה את המלך שלמה ואת כל הקרב אל
 8 שלתן המלך שלמה איש חדשו לא יעדרו דבר:
 והשערים והתבן לסוסים ולרכש יבאו אל המקום
 9 אשר יהיה שם איש כמשפטו: ויתן אלהים חכמה
 10 לשלמה ותבונה הרבה מאד ורחב לב כחול אשר על
 שפת הים: ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני יקדם
 11 ומכל חכמת מצרים: ויחכם מכל האדם מאיתן האזרחי
 והימן וכלכל ודרדע בני מחול ויהי שמו בכל העמים
 12 סביב: וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה
 13 ואלף: וידבר על העצים מן הארץ אשר בלבנון ועל
 האזוב אשר יצא בקור וידבר על הבהמה ועל העוף
 14 ועל הרמש ועל הדגים: ויבאו מכל העמים לשמע את
 חכמת שלמה מאת כל מלכי הארץ אשר שמעו את
 15 חכמתו: וישלח חירם מלך צור את עבדיו אל
 שלמה כי שמע כי אתו משחו למלך תחת אביו כי
 16 אהב הנה חירם לדוד כל הימים: וישלח שלמה
 אל-

קאפיטעל ה

- 1 שלמה האָט געהערשט איבער אַלע קעניגרייכען — פון דעם טייך וואָס אין לאַנד פֿלשתיים ביז'ן גרענעץ פון מצרים האָט מען געבראכט פֿרע־זענטען און געדיענט שלמה'ן זיין גאַנצען לעבען.
- 2 דער פֿערצעהרען פון שפּיז אין איין טאָג איז געווען ביי שלמה'ן: דרייסיג כר פינ־מעהל און זעכציג כר געוועהנליכע מעהל.
- 3 צעהען געמאַסטעטע רינדער, צוואנציג וויידע רינדער און הונדערט שעפּסען; אויסער רעהען, הירשען, מאָשוס־טהיערען און געשטאַפּטע ענדיקעס.
- 4 ער האָט בעהערשט דעם גאַנצען ברעג פון טייך — פון תפסח ביז עזה, איבער אַלע קעניגע פון ברעג טייך, און האָט פֿריערען געהאַט פון אַלע זייטען רינגס ארום.
- 5 יהודה און ישראל זיינען געוועסען זיכער, יעדער אונטער זיין ווייני־בוים און פייגענבוים, פון דן ביז באר שבע, די גאַנצע צייט פון שלמה'ס רעגירונג.
- 6 שלמה האָט געהאַט פֿערציג טויזענד שטאַלען מיט פֿערד פאר זיין קא־וואלעריע און צוועלף טויזענד רייטער.
- 7 די אויבענדערמאַנטע פֿערטרעטער האָבען צוגעשטעלט שפּיז פאר'ן קעניג שלמה און אַלע וואָס האָבען זיך בעקעסטיגט אויף שלמה'ס טיש, יעדער אין זיין בעשטימטען מאָנאַט — זיי האָבען נישט פארפעהלט.
- 8 אויך גערשטען און שטריו פאר די רייט־און וועגען־פֿערד, פלעגען זיי בריינגען ביז דעם אָרט וואו זיי האָבען זיך איינגעפונען; יעדער נאָך זיין פֿעראַרדנונג.
- 9 און גאָט האָט געגעבען שלמה'ן קלוגקייט, זעהר פיעל ווי די זאַמד וואָס אויפ'ן ברעג ים. אויך פֿערשטאַנד און אַ ברייטע האַרץ. —
- 10 שלמה'ס קלוגהייט איז גרעסער געווען אַלס די קלוגהייט פון אַלע אָסט־ליכע איינוואוינער, אויך גרעסער אַלס די קלוגהייט פון מצרים —
- 11 ער איז געווען קליגער פאר אַלע מענשען, פאר איתן דעם אזרחי, הימן כלכל און דרדע, מחול'ס זיהן; זיין נאָמען איז בעוואוסט געווען אונט־טער אַלע פעלקער פון ארום.
- 12 ער האָט געזאָגט דריי טויזענד שפּריכווערטער און זיינע ליעדער זיי־נען געווען טויזענד מיט פינף.
- 13 ער האָט גערעדט וועגען בוימער — פון דעם צערער וואָס וואקסט אין לבנון ביז דעם מאך וואָס וואקסט ארויס אויפ'ן וואנד; ער האָט אויך גערעדט איבער פיהע, פויגלען, קריכענדרע און פיש.
- 14 מען איז געקומען פון אַלע פעלקער צו הערען שלמה'ס קלוגהייט — פון די אַלע פעלקער פון לאַנד וועלכע האָבען געהערט וועגען זיין קלוג־הייט.
- 15 און חירם, קעניג פון צור, האָט געשיקט זיינע קנעכט צו שלמה'ן ווען ער האָט דערהערט אז מ'האַט איהם געזאלבט אַלס קעניג נאָך זיין פאַטער; חירם איז אימער געווען דוד'ס אַ פריינד.
- 16 האָט שלמה געשיקט צו חירם'ן אזוי צו זאָגען:

17 אֶל־חִירָם לֵאמֹר: אַתָּה יָדַעַת אֶת־דָּוִד אָבִי כִי לֹא יָמַל
 לְבָנוֹת בֵּית לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו מִפְּנֵי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר
 18 סָבְבוּ עֲדֹתַת יְהוָה אִתְּם תַּחַת כַּפּוֹת רִגְלוֹ: וְעַתָּה
 הִנֵּחַ יְהוָה אֱלֹהָי לִי מִסָּבִיב אֵין שָׁטָן וְאֵין פֶּנֶע רַע:
 19 וְהִנְנִי אֹמֵר לְבָנוֹת בֵּית לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי כַּאֲשֶׁר | דִּבֶּר
 יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי לֵאמֹר בְּנֹךְ אֲשֶׁר אֲתָן תַּחֲתֶיךָ עַל־
 כ כַּסְאֶךָ הוּא יִבְנֶה הַבַּיִת לְשָׁמַי: וְעַתָּה צֹוֹה וַיִּכְרַת־רִלִי
 אֲרֹזִים מִן־הַלְּבָנוֹן וְעִבְדֵי יְהוָה עִם־עִבְדֶיךָ וְשֹׁכֵר עִבְדֶיךָ
 אֲתָן לְךָ כִּכֹּל אֲשֶׁר תֹּאמֵר כִּי | אַתָּה יָדַעַת כִּי אֵין בְּנֵי
 21 אִישׁ יָדַע לְכַר־עֵצִים כְּצִדְנִים: וַיְהִי כַּשְׁמַע חִירָם
 אֶת־דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה וַיִּשְׂמַח מְאֹד וַיֹּאמֶר בְּרֹוךְ יְהוָה הַיּוֹם
 22 אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִד בֶּן חָכִים עַל־הָעַם הַרְבֵּ הַזֶּה: וַיִּשְׁלַח
 חִירָם אֶל־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר שָׁמַעְתִּי אֶת אֲשֶׁר־שָׁלַחַת אֵלַי
 אֲנִי אַעֲשֶׂה אֶת־כָּל־חֲפָצֶךָ בְּעֵצֵי אֲרָנוֹס וּבְעֵצֵי בְרוֹשִׁים:
 23 עִבְדֵי יִרְדּוּ מִן־הַלְּבָנוֹן יָמָה וְאֲנִי אֲשִׁימָם דְּבָרוֹת בָּיִם
 עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח אֵלַי וּנְפַצְתִּים שָׁם וְאַתָּה תִּשָּׂא
 24 וְאַתָּה תַעֲשֶׂה אֶת־חֲפָצֵי לְחַת לֶחֶם בֵּיתִי: וַיְהִי חִירָם
 כה נָתַן לְשְׁלֹמֹה עֵצֵי אֲרָנוֹס וְעֵצֵי בְרוֹשִׁים כָּל־חֲפָצָו: וּשְׁלֹמֹה
 נָתַן לְחִירָם עֲשָׂרִים אֶלֶף כֶּר חֲמִיִם מִכֶּלֶת לְבֵיתוֹ
 וְעֲשָׂרִים כֶּר שֶׁמֶן כְּתִית כֹּה־יִתֵּן שְׁלֹמֹה לְחִירָם שָׁנָה
 26 כְּשָׁנָה: וַיְהוֶה נָתַן חֲכֵמָה לְשְׁלֹמֹה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־
 לוֹ וַיְהִי שָׁלֵם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה וַיִּכְרַתוּ בְּהִירַת
 27 שְׁנֵיהֶם: וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִסָּ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי
 28 הַיָּמָם שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ: וַיִּשְׁלַחֵם לְבָנוֹנָה עֲשָׂרַת אֶלֶפִים
 כַּחֲדָשׁ חֲלִיפוֹת חֹדֶשׁ יְהִיו בְּלִבְנוֹן שְׁנַיִם חֲדָשִׁים בְּבֵיתוֹ
 29 וְאֲדָנִירָם עַל־הַיָּמָם: וַיְהִי לְשְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף נֶשֶׂא
 ל סָבֵל וְשִׁמְנַיִם אֶלֶף חֲצֵב בָּהָר: לְכָד מִשְׁוֵי הַנְּעָבִים
 לְשְׁלֹמֹה

- 17 „דו האָסט געקענט מיין פאטער דוד, איהם איז אונמעגליך געווען צו בויען א הויז פאר זיין גאָט איבער די קריענ־פעלקער וואָס ער האָט אַרום זיך געהאַט, ביז גאָט האָט זיי אונטער זיינע פיס אונטערגע- וואָרפען,
- 18 יעצט אָבער האָט מיר גאָט רוהע געגעבען פון אַרום — איך האָב קיין שטערער און קיין שלעכטע בעגעגעניס,
- 19 אַלזאָ דיינק איך צו בויען אַ הויז פאר מיין גאָט, ווי גאָט האָט פער- שפראַכען מיין פאטער דוד זאָגענדיג : „דיין זוהן וועלכען איך וועל דיין טהראָן געבען נאָך דיר, ער וועט בויען דאָס הויז פאר מיין נאָמען.“
- 20 אַלזאָ גיב אַ בעפעהל אַז מ'זאָל פאר מיר אויסשניידען האַלץ פון לבנון, מיינע קנעכט וועלען דיינע קנעכט העלפען ; בעצאָהלען וועל איך דיינע קנעכט ווירפיעל דו וועסט זאָגען. דו ווייסט דאָך אַז ביי אונז איז ניטאָ קיינער וואָס איז פראַקטיצירט אין האַלץ־שניידען ווי די צדנים.“
- 21 אז חירם האָט דערהערט שלמה'ס ווערטער האָט ער זיך זעהר געפרעהט און געזאָגט : „געלויבט איז גאָט היינט, דער וואָס האָט געגעבען דוד'ן אזא קלוגען זוהן צו רעגירען איבער דיעזע גרויסע פאָלק !“
- 22 און חירם האָט געשיקט זאָגען שלמה'ן : איך האָב געהערט וואָס דו האָסט מיר געשיקט זאָגען, איך וועל ערפילען דיין פערלאַנג וועגען צע- דערן און ציפריסען —
- 23 מיינע קנעכט וועלען זיי אראַב־בריינגען פון לבנון צום ים, איך וועל זיי אויך הייסען בריינגען פליטענווייז אויפ'ן ים ביז דעם אָרט וואָס דו וועסט מיר בעשטימען, דאָרט וועל איך זיי פונאַדערנעהמען און דו וועסט זיי צונעהמען ; דערפאר וועסטו טהאָן מיין פערלאַנג — צו שטעלען שפיז פאר מיין הויז.
- 24 אזוי האָט חירם צוגעשטעלט שלמה'ן צעדערן און ציפריסען וויפיעל ער האָט געדארפט,
- 25 און שלמה האָט חירם'ן געגעבען צוואַנציג טויזענד כר ווייז, שפיז פאר זיין הויז, און צוואַנציג כר געפרעסטע אייל. דאָס האָט שלמה חירם'ן געגעבען יאָהר־יאָהרליך.
- 26 גאָט האָט שלמה'ן בעשאַנקען מיט קלוגהייט ווי ער האָט איהם פער- שפראַכען, און עס איז געווען פריעדען צווישען חירם און שלמה — זיי האָבען ביידע געשלאָסען אַ פריעדען שערבאנד.
- 27 דער קעניג שלמה האָט גענומען אַבצאהל פון גאַנץ ישראל, דער אבצאהל איז געווען דרייסיג טויזענד מאַן.
- 28 ער האָט זיי געשיקט אין לבנון, צו צעהען טויזענד אין אַ מאַנאַט, ביי טענדיג — איין מאַנאַט פלעגען זיי זיין אין לבנון און צוויי מאַנאַטען אין דער היים. אַדנירים איז געווען דער פּערוואַלטער איבער'ן אב- נאהל.
- 29 שלמה האָט אויך געהאַט זיעבציג טויזענד לאַסט־טרעגער, און אכציג טויזענד שטייגשניידערס אין די בערג.
- 30 אויסער די פערטרעמער וואָס שלמה האָט געהאַט איבער די ארבייטער

לשלמה אשר על-המלאכה שלשת אלפים ושלוש מאות
 הרדים בעם העשים במלאכה: ויצו המלך ויסעו אבנים 31
 גדלות אבנים יקרות ליסד הבית אבני נזית: ויפסלו 32
 בני שלמה ובני חירום והגבלים ויבניו העצים והאבנים
 לבנות הבית:

CAP. VI. ו'

וַיְהִי בַשְּׁמוֹנִים שָׁנָה וָאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה לָצֵאת בְּנֵי־
 יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּשָּׁנָה הַרְבִּיעִית בְּחֹדֶשׁ ז' הוּא
 הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לְמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה עַל־יִשְׂרָאֵל וַיְבִן הַבַּיִת לַיהוָה:
 וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לַיהוָה שְׁשִׁים־אַמָּה 2
 אָרְפוּ וְעֶשְׂרִים רְחָבוּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ: וְהָאוֹלָם עַל־
 פְּנֵי הַיְכָל הַבַּיִת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְפוּ עַל־פְּנֵי רֹחַב הַבַּיִת
 עֶשֶׂר בְּאַמָּה רְחָבוּ עַל־פְּנֵי הַבַּיִת: וַיַּעַשׂ לַבַּיִת חֲלוּנֵי 4
 שְׁקָפִים אֲמָמִים: וַיִּבֶן עַל־קִוֵּי הַבַּיִת יָצוּעַ סָבִיב אֶת־הַ 5
 קִוִּיֹּת הַבַּיִת סָבִיב לְהִיכָל וּלְדַבָּיֹר וַיַּעַשׂ צִלְעוֹת סָבִיב:
 וַיִּצְוֶה הַתַּחְתָּנָה חֲמֵשׁ בְּאַמָּה רְחָבָהּ וְהַתִּיכְנָה שֵׁשׁ 6
 בְּאַמָּה רְחָבָהּ וְהַשְּׁלִישִׁית שֶׁבַע בְּאַמָּה רְחָבָהּ כִּי מִנְרַעוֹת
 נָתַן לַבַּיִת סָבִיב הוֹצָה לְבִלְתִּי אֲחֹז בְּקִוִּיֹּת הַבַּיִת:
 וְהַבַּיִת כִּהְפַנְתּוּ אָבֵן שְׁלֹמֹה מִסַּע נִבְנָה וּמִקְבּוֹת וְהַנְרֹן 7
 כָּל־כְּלֵי בָרוֹךְ לֹא־נִשְׁמַע בַּבַּיִת כִּהְפַנְתּוּ: פָּתַח הַצִּלְעַ 8
 הַתִּיכְנָה אֶל־פֶּתַח הַבַּיִת הַיְמָנִית וּבְלוּלִים יַעֲלוּ עַל־
 הַתִּיכְנָה וּמִן־הַתִּיכְנָה אֶל־הַשְּׁלִשִׁים: וַיְבִן אֶת־הַבַּיִת 9
 וַיְכַלּוּ וַיִּסְפְּן אֶת־הַבַּיִת גְּבוּיִם וַיִּשְׁדַּרְתּוּ בְּאֲרוֹנִים: וַיְבִן 10
 אֶת־הַיָּצוּעַ עַל־כָּל־הַבַּיִת חֲמֵשׁ אֲמוֹת קוֹמָתוֹ וַיֵּאָחֵז אֶת־
 הַבַּיִת בְּעֵצֵי אֲרוֹנִים: וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה 11
 לֵאמֹר: הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־אַתָּה בָּנָה אִסִּיתֶלֶךְ בְּחַקְתִּי 12
 וְאֶת־מִשְׁפָּטִי תַעֲשֶׂה וְשִׁמְרַת אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי לִלְכַת בָּהֶם
 וְהִקְמַתִּי

ה' v. 31. קמץ בטרחה ו' v. 4. קמץ בוק v. 5. יציע ק
 v. 6. יציע קרי v. 8. דנש אחר שורק 10.

— דריי טוויזענדר דריי הונדערט האָבען פּערוואַלטעט איבער די לייטע וואָס האָבען די ארבייט געטהאָן.

- 31 דער קעניג האָט געהייסען און מ'האָט אויסגעריסען גרויסע שטיינער, שווערע אַרומגעהאַקטע שטיינער צו מאַכען דעם פּונדאמענט פון הויז.
- 32 שלמה'ס בוימיסטערס צוזאמען מיט חירם'ס בוימיסטערס און די גבלים האָבען אַרומגעהאַקט און צוגעגרייט די האַלץ מיט די שטיינער צו בויען דאָס הויז.

קאָפימעל ו

- 1 אין פיער הונדערט און אכטציגסטען יאָהר זינט די קינדער ישראל זיי נען ארויס פון מצרים, אין פיערמען יאָהר פון שלמה'ס רעגירונג איבער ישראל, אין צווייטען מאָנאַט, ד. ה. ז, האָט ער אָנגעפאנגען בויען דאָס הויז צו נאָט.
- 2 דאָס הויז, וועלכע שלמה האָט געבויט צו נאָט, איז געווען זעכציג איילען די לענג, צוואַנציג די ברייט און דרייסיג איילען די הויך.
- 3 דער אינערליכער צימער, איבער'ן גאַנצען טעמפל-הויז — צוואַנציג איילען זיין לענג, אין דער ברייט פון הויז, און צעהען איילען זיין ברייט, איבער די לענג פון הויז.
- 4 צום הויז האָט מען געמאַכט פענסטער דורכזיכטיגע פערמאַכטערהייט.
- 5 אויפ'ן וואַנד פון הויז ארום האָט ער געבויט אַ גאַללעריע — ארום די ווענד פון הויז, ביי'ן טעמפל און אריינגאנג; ער האָט ארום געמאַכט זייטקאמערן.
- 6 די אונטערסטע גאַללעריע פינף איילען די ברייט, די מיטעלסטע — זעקס איילען די ברייט און די דריטע — זיעבען איילען די ברייט; ער האָט געמאַכט פערשמאלונגען ארום אויסען-זייט פון הויז אום עס זאָל זיך ניט האַלטען אן די ווענד פון הויז.
- 7 ווען דאָס הויז איז געבויט געוואָרען איז עס געמאַכט געווען פון גאַנצע, אויסגעגראָבענע שטיינער; האַמערס, פיילען און אנדערע אייזערנע געצייג האָבען ניט געקלאַפט אין הויז ביי'ן בויען.
- 8 דער איינגאנג פון מיטעלסטע גאַללעריע איז געווען ביי'ן רעכטען זייט פון הויז; אויף וואַנדלטרעפ איז מען ארויף צו די מיטעלסטע, און פון די מיטעלסטע צו די דריטע.
- 9 מ'האָט אויסגעבויט דאָס הויז, פארטיג געמאַכט עס און בעדעקט דאָס הויז מיט באלקענס און רייהען צעדער-ברעטער.
- 10 די גאַללעריע האָט מען געמאַכט איבער'ן גאַנצען הויז, פינף איילען די הויך; דאָס הויז האָט מען צוזאמענגענומען מיט צעדער האַלץ.
- 11 דאן איז נאָט'ס וואָרט געווען צו שלמה'ן אזוי צו זאָגען:
- 12 „דיעזעס הויז, וועלכע דו בויעסט, אויב דו וועסט געהן נאָך מיינע געדענקען, וועסט טהאָן מיינע פּעראָרדנונגען און אבחיטען אַלע מיינע

וְהִקְמַתִּי אֶת־דְּבָרֵי אֲתָךְ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־דָּוִד אָבִיךָ׃
 13 וְשִׁכַּנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אֵעֹב אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃
 14 וַיִּבְנֶן שְׁלֹמֹה אֶת־הַבַּיִת וַיִּכְלְהוּ׃ וַיִּבְנֶן אֶת־
 15 קוֹרוֹת הַבַּיִת מִבַּיְתָה בְּצִלְעוֹת אַרְזִים מִקְרָקַע הַבַּיִת עַד־
 קוֹרוֹת הַסָּפֵן צִפָּה עַץ מִבַּיִת וַיִּצַף אֶת־קְרָקַע הַבַּיִת
 16 בְּצִלְעוֹת בְּרוֹשִׁים׃ וַיִּבְנֶן אֶת־עֲשָׂרִים אֲמָה מִרְפּוֹתַי הַבַּיִת
 בְּצִלְעוֹת אַרְזִים מִדְּהַקְרָקַע עַד־הַקוֹרוֹת וַיִּבְנֶן לוֹ מִבַּיִת
 17 לְדָבִיר לְקֹדֶשׁ הַקְּדוֹשִׁים׃ וְאַרְבָּעִים בָּאֲמָה הָיָה הַבַּיִת
 18 הוּא תְּהִיבֵל לִפְנֵי׃ וְאָרוֹ אֶל־הַבַּיִת פְּנִימָה מִקְלַעַת
 19 פְּקָעִים וּפְטוּרֵי צִצִּים הַכֹּל אָרוֹ אֵין אָבֵן נִרְאָה׃ וְדָבִיר
 בְּתוֹךְ־הַבַּיִת מִפְּנִימָה הֵכִין לְתֵתָן שֵׁם אֶת־אָרוֹן בְּרִית
 כ יְהוָה׃ וּלְפָנָי הַדָּבִיר עֲשָׂרִים אֲמָה אָרְךָ וְעֲשָׂרִים אֲמָה
 רָחֵב וְעֲשָׂרִים אֲמָה קוֹמָתוֹ וַיִּצְפּוּהוּ זָהָב סָגוּר וַיִּצַף מִזֶּבֶח
 21 אָרוֹ׃ וַיִּצַף שְׁלֹמֹה אֶת־הַבַּיִת מִפְּנִימָה זָהָב סָגוּר וַיַּעֲבֵר
 22 בְּרִית־קוֹת זָהָב לְפָנָי הַדָּבִיר וַיִּצְפּוּהוּ זָהָב׃ וְאֶת־כָּל־
 הַבַּיִת צִפָּה זָהָב עַד־תָּם כָּל־הַבַּיִת וְכָל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר־
 23 לְדָבִיר צִפָּה זָהָב׃ וַיַּעַשׂ בְּדָבִיר שְׁנֵי כְּרוּבִים עֲצֵי־שֵׁמֶן
 24 עֵשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ׃ וְהִמָּשׁ אַמּוֹת כִּנְף הַכְּרוּב הָאֶחָת
 וְהִמָּשׁ אַמּוֹת כִּנְף הַכְּרוּב הַשֵּׁנִית עֵשֶׂר אַמּוֹת מִקְצוֹת
 כה כִּנְפָיו וְעַד־קְצוֹת כִּנְפָיו׃ וְעֵשֶׂר בָּאֲמָה הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי
 26 מִדָּה אַחַת וְקָצֵב אֶחָד לְשְׁנֵי הַכְּרוּבִים׃ קוֹמַת הַכְּרוּב
 27 הָאֶחָד עֵשֶׂר בָּאֲמָה וְכֵן הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי׃ וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּרוּבִים
 בְּתוֹךְ הַבַּיִת הַפְּנִימִי וַיִּפְרְשׂוּ אֶת־כִּנְפֵי הַכְּרוּבִים וַתִּגַּע
 כִּנְף הָאֶחָד בְּכִיּוֹר וְכִנְף הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי נִגְעַת בְּכִיּוֹר הַשֵּׁנִי
 28 וְכַנְפֵיהֶם אֶל־תּוֹךְ הַבַּיִת נִגְעַת כִּנְף אֶל־כִּנְף׃ וַיִּצַף אֶת־
 29 הַכְּרוּבִים זָהָב׃ וְאֵת כָּל־קוֹרוֹת הַבַּיִת מִסָּב וְקָלַע פְּתוּחֵי
 מִקְלַעוֹת כְּרוּבִים וְתַמְלֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים מִלְּפָנִים וְלַחֲצוֹן׃

וְאֵת־

- 13 בעפעהלען, אויפצופיהרען ויך נאָך זיי, וועל איך האַלטען מיין פאָר-
שפרעכען וועגען דיר, וואָס איך האָב פערשפראַכען דיין פאטער דוד ;
איך וועל זיך איינגעפינען צווישען די קינדער ישראל, און וועל ניט
פערלאָזען מיין פאָלק ישראל.
- 14 דאָס איז געווען נאָכדעם ווי שלמה האָט אויסגעבויט דאָס הויז און פאָר-
טיג געמאַכט עס.
- 15 די ווענד פון הויז אינווייניג האָט ער אַרומגעבויט מיט צעדער ברעטער ;
פון די דילען פון הויז ביז'ן סופיט פון די ווענד האָט ער אינווייניג
אויסגעדעקט מיט האָלץ. די דילען פונ'ם הויז האָט מען אויסגעלעגט
מיט ציפריסענהאַלץ.
- 16 צוואנציג איילען פון איין זייט הויז האָט ער אָנגעצאמט מיט צעדער-
ברעטער פון די דילען ביז די קווער באַלקען, אַלס אַ אַללערהייליגסטען
צימער, ער האָט עס געמאַכט אינווייניג נאָכ'ן אַריינגאנג.
- 17 די איבריגע פערציג איילען איז געווען דאָס הויז, ד. ה. דער אינערלי-
כער טעמפל.
- 18 די צעדערברעטער פונ'ם הויז אינווייניג זיינען געווען מיט אויסגע-
טאקטע קנוילען און אָפּענע בלומען ; אַלץ איז מיט צעדער באַדעקט
געווען, עס האָט זיך קיין שטיין ניט אַרויסגעזעהען.
- 19 אַן אַריינגאנג צימער האָט ער געמאַכט אינווייניג אינ'ם הויז אום דאָרט
אַריינצושטעלען דעם קאסטען מיט גאָט'ס געזעץ.
- 20 פאָר'ן איינגאנגצימער איז רוים געווען צוואנציג איילען די לענג, צוואַנ-
ציג די ברייט און צוואנציג די הויך ; מ'האָט איהם אויסגעדעקט מיט
ריינעם גאָלד, דעם אַלטאר האָט ער אַרומגעלעגט מיט צעדער.
- 21 שלמה האָט געלאָזען אַרומלעגען דאָס הויז, פון אינווייניג, מיט ריי-
נעם גאָלד, די זייטען נעבען אינערליכען צימער האָט ער בעפּוזט מיט
גאָלדענע קייטלאַך און אַרומגעלייגט מיט גאָלד.
- 22 דאָס גאַנצע הויז האָט ער מיט גאָלד באַדעקט, ביז עס איז פארטיג גע-
וואָרען די גאַנצע הויז ; אויך דעם גאַנצען אַלטאר וואָס אין אַריינגאנג
צימער האָט ער באַדעקט מיט גאָלד.
- 23 אין איינגאנגצימער האָט ער געמאַכט צוויי פּויגעלסטאַטוען פון אייל-
בוים האָלץ, צעהען איילען די הויך,
- 24 פינף איילען דער פּליגעל פון איין סטאַטוע און פינף איילען דער פּליגעל
פון דער צווייטער סטאַטוע — צעהען איילען פון ברעג פון די פּליגעלען
פון איינע ביז די ברעגען פון די פּליגעלען פון די צווייטע.
- 25 צעהען איילען אויך די צווייטע פּויגעלסטאַטוע — איין מאַס און איין
טאַקען האָבען געהאַט ביידע פּויגעלסטאַטוען ;
- 26 איין סטאַטוע איז געווען צעהען איילען די הויך און אזוי אויך די אנדער
סטאַטוע.
- 27 אַז מ'האָט אַריינגעשטעלט די סטאַטוען אין אינערליכען טהייל פון הויז
האָט מען פונאַנדער געשפּרייט זייערע פּליגעלען, דער פּליגעל פון איין
סטאַטוע האָט געגרייכט ביז'ן וואַנד און דער פּליגעל פון דער אנדער
סטאַטוע האָט געגרייכט ביז די צווייטע וואַנד. די פּליגעלען אין הויז
אינווייניג האָבען אָנגעריהרט איינער דעם אנדערן.
- 28 אויך די סטאַטוען האָט מען באַדעקט מיט גאָלד.
- 29 אַלע קווער-באַלקענס פון הויז זיינען אַרומגעלעגט געווען מיט שטריק,
[געטאַקטע שטריק], סטאַטוען, פּאַלמען און אָפּענע בלומען — אינוויי-
ניג און אויסווייניג.

31 וְאֶת־קִרְקַע הַבַּיִת צִפָּה זָהָב לַפְּנִימָה וּלְחִיצוֹן: וְאֵת פֶּתַח ל
 הַדְּבִיר עָשָׂה דִלְתוֹת עֲצֵי־שֹׁמֶן הָאֵיל מְזוּזוֹת חֲמִשִּׁית:
 32 וּשְׁתֵּי דִלְתוֹת עֲצֵי־שֹׁמֶן וְקָלַע עֲלֵיהֶם מִקְלָעוֹת פְּרוּבִים
 וְתַמְרוֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים וְצִפָּה זָהָב וַיָּרֶד עַל־הַפְּרוּבִים וְעַל־
 33 הַתַּמְרוֹת אֶת־הַזָּהָב: וְכֵן עָשָׂה לַפֶּתַח הַהֵיכָל מְזוּזוֹת
 34 עֲצֵי־שֹׁמֶן מֵאֵת רַבְעִית: וּשְׁתֵּי דִלְתוֹת עֲצֵי בְרוּשִׁים שְׁנֵי
 צִלְעִים הַדֶּלֶת הָאֶחָת גְּלִילִים וּשְׁנֵי קָלְעִים הַדֶּלֶת הַשְּׁנִית
 גְּלִילִים: וְקָלַע פְּרוּבִים וְתַמְרוֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים וְצִפָּה זָהָב לַה
 מִיָּשָׁר עַל־הַמַּחְקָה: וַיִּבֶן אֶת־הַחֲצַר הַפְּנִימִית שְׁלֹשָׁה
 36 טוּרֵי נֹגֵית וְטוּר פֶּרֶתֶת אַרְזִים: בַּשָּׁנָה הַרְבַּעִית יָסַד בַּיִת
 37 יְהוָה בְּנֶרַח זו: וּבַשָּׁנָה הָאֶחָת עָשְׂרָה בְּנֶרַח בּוֹל הוּא
 38 הַחֲדָשׁ הַשְּׁמִינִי פָלָה הַבַּיִת לְכָל־דְּבָרָיו וּלְכָל־מִשְׁפָּטָיו
 וַיִּבְנֶהוּ שֶׁבַע שָׁנִים:

CAP. VII. 1

1 וְאֶת־בֵּיתוֹ בָּנָה שְׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיִּבֶל אֶת־כָּל־
 א
 בֵּיתוֹ: וַיִּבֶן אֶת־בַּיִת אֶת־הַבְּנוֹן מֵאָה אָמָה אַרְבּוֹ
 2 וְחֲמִשִּׁים אָמָה רָחְבוֹ וּשְׁלֹשִׁים אָמָה קוֹמָתוֹ עַל אַרְבַּעַל
 טוּרֵי עַמּוּדֵי אַרְזִים וּכְרֶתוֹת אַרְזִים עַל־הָעַמּוּדִים: וְסָפֵן
 3 בְּאֶרֶז מִמְּעַל עַל־הַצֵּלֶת אֲשֶׁר עַל־הָעַמּוּדִים אַרְבַּעִים
 4 וְחֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר הַטּוּר: וּשְׁקָפִים שְׁלֹשָׁה טוּרִים
 5 וּמַחֲוֶה אֶל־מַחֲוֶה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים: וְכָל־הַפֶּתָחִים וְהַמְזוּזוֹת ה
 6 רַבְעִים שְׁקָף וּמוֹל מַחֲוֶה אֶל־מַחֲוֶה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים: וְאֵת
 7 אוֹלָם הָעַמּוּדִים עָשָׂה חֲמִשִּׁים אָמָה אַרְבּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אָמָה
 רָחְבוֹ וְאוֹלָם עַל־פְּנֵיהֶם וְעַמּוּדִים וְעַב עַל־פְּנֵיהֶם: וְאוֹלָם
 8 הַכֶּסֶף אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט־שָׁם אֵלֶם הַמִּשְׁפָּט עָשָׂה וְסָפֵן בְּאֶרֶז
 מִהַקִּרְקַע עַד־הַקִּרְקַע: וּבֵיתוֹ אֲשֶׁר־יָשַׁב שָׁם הַחֲצַר
 הָאַחֶרֶת מִבַּיִת לְאוֹלָם כַּמַּעֲשֵׂה הַזֶּה הָיָה וּבַיִת יַעֲשֵׂה
 לַבַּת־

- 30 די דילען פון הויז האָט מען אויסגעלעגט מיט גאָלד, ווי די אינערליכע צימערן אזוי אויך די אויסערליכע.
- 31 אין אריינגאנג פון איינגאנגס־צימער האָט מען געמאכט טיהרען א פינף־טעל פון איילבוים־האַלץ, אויך דער געשטעל און די פּאַסטען.
- 32 די צוויי איילבוים־האַלץ טיהרען האָט מען ארומגעוועבט מיט פויגעל־בילדער, פּאַלמען און אָפענע בלומען, און נאָכדעם בעדעקט מיט גאָלד, און באצויגען אויך די פויגעל־בילדער און די פּאַלמען מיט גאָלד.
- 33 אויך אין אריינגאנג פון טעמפעל האָט מען געמאכט פּאַסטען א פערטעל פון איילבוים־האַלץ.
- 34 און צוויי טיהרען פון ציפרעס־האַלץ, איין טיהר פון צוויי ברעטער צו זאמענגעשרויפט; אויך די צווייטע טיהר פון צוויי צוזאמענגעשרויפטע ברעטער.
- 35 מיט א באוועבונג פון פויגעל־בילדער, פּאַלמען און אָפענע בלומען; דאָס גאָלד באדעקונג איז צוגעפּאַסט געווען צו די איינקריצונגען.
- 36 דעם אינערליכען הויף האָט מען געבויט פון דריי רייען ארומגעהאַקטע שטיינער און איין רייע צעדער־ברעטער.
- 37 אין פּערטען יאָהר איז געלעגט געווען דער פונדאמענט פון גאָט'ס הויז, אין מאָנאַט זו,
- 38 און אין עלפטען יאָהר, אין מאָנאַט בול (דאָס איז דער אכטער מאָנאַט) איז דאָס הויז פּאַרטויג געוואָרען נאָך זיין פּלאַן און אָרדנונג; מ'האָט איהם געבויט זיבען יאָהר.

קאַפיטעל ז

- 1 זיין אייגענעם הויז האָט שלמה געבויט דרייצעהן יאָהר, ביז ער האָט זיין גאַנצע הויז פּאַרטויג געמאַכט.
- 2 ער האָט אויך געבויט דאָס וואלד־הויז אין לבנון, הונדערט איילען די לענג, פּופציג איילען די ברייט און דרייסיג איילען די הויך, אויף פיער רייען צעדער־זיילען און צעדער־ברעטער אויף די זיילען.
- 3 אויך געדעקט מיט צעדער פון אויבען, איבער די ברעטער וואָס אויף די זיילען [עס איז געווען פינף־און־פּערציג זיילען, צו פּופצעהן אין א רייע].
- 4 און דריי רייען שוועלען, אויך דריי מאָל א פענסטער קעגען א פענסטער.
- 5 אַלע איינגאנגען און פּאַסטען האָבען אויסגעזעהען פיערעקיג, און קעגען איבער איז געווען א פענסטער קעגען א פענסטער; דריי מאָל,
- 6 איין צימער האָט מען געמאַכט פון זיילען, פּופציג איילען די לענג און דרייסיג איילען די ברייט, דער אינווייניג פון די זיילען איז געווען דער צימער; אויבען איז בעדעקט געווען מיט דיקע ברעטער,
- 7 אויך א טהראָן־צימער, וואו ער האָט געריכטעט — א בעזונדער גע־ריכטס־צימער האָט מען געמאַכט — ער איז אויסגעלעגט געווען מיט צעדער פון איין זייט דילען ביז דעם צווייטען.
- 8 זיין הויז, וואו ער האָט געוואוינט, איז געווען אין אנדער הויף פון דאָס אויסגעצימערטע הויז, עס איז געווען פון די זעלביגע ארבייט. אין

9 לְבַת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח שְׁלֹמֹה בְּאוֹלָם הַזֶּה׃ כָּל־אֵלֶּה
 אֲבָנִים יִקְרָת בַּמִּדּוֹת גְּזִית מִגְּרָרוֹת בַּמִּנְרָה מִבֵּית וּמִחוּץ
 וּמִמֶּסֶד עַד־הַטַּפְחוֹת וּמִחוּץ עַד־הַחֲצֵר הַגְּדוֹלָה׃
 10 וּמִיָּסֵד אֲבָנִים יִקְרָת אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֲבְנֵי עֶשֶׂר אַמּוֹת
 11 וְאַבְנֵי שְׁמֹנֶה אַמּוֹת׃ וּמִלְמַעְלָה אֲבָנִים יִקְרָת בַּמִּדּוֹת
 12 גְּזִית וְאֲרוֹז׃ וְחֲצֵר הַגְּדוֹלָה סָבִיב שְׁלֹשָׁה טוּרִים גְּזִית
 וְטוּר כְּרִתוֹת אֲרוֹנִים וְלַחֲצֵר בֵּית־יְהוָה הַפְּנִימִית וּלְאֵלֶם
 13 הַבַּיִת׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיִּקַּח אֶת־חִירָם
 14 מִצֹּר׃ בֶּן־אִשָּׁה אַלְמָנָה הוּא מִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וְאָבִיו אִישׁ
 צָרִי חָרָשׁ נְחֹשֶׁת וַיְמַלֵּא אֶת־הַחֲכֵמָה וְאֶת־הַתְּכוּנָה
 וְאֶת־הַדָּעַת לַעֲשׂוֹת כָּל־מְלָאכָה בְּנְחָשֶׁת וַיָּבֹא אֶל־
 15 הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיַּעַשׂ אֶת־כָּל־מְלָאכָתּוֹ׃ וַיִּצַּר אֶת־שְׁנֵי
 הָעַמּוּדִים נְחֹשֶׁת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת הָעַמּוּד
 הָאֶחָד וְחוּט שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה יָסַב אֶת־הָעַמּוּד הַשֵּׁנִי׃
 16 וּשְׁתֵּי כְתָרֹת עָשָׂה לָתֵת עַל־רֵאשֵׁי הָעַמּוּדִים מִצֶּקֶן
 נְחֹשֶׁת חֲמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת הַכְּתָרֹת הָאֵחָת וְחֲמֵשׁ אַמּוֹת
 17 קוֹמַת הַכְּתָרֹת הַשֵּׁנִית׃ שְׂבָכִים מַעֲשֵׂה שְׂבָכָה גְּדֹלִים
 מַעֲשֵׂה שְׂרָשְׁרוֹת לַכְּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֵאשׁ הָעַמּוּדִים שְׂבָעָה
 18 לַכְּתָרֹת הָאֵחָת וְשְׂבָעָה לַכְּתָרֹת הַשֵּׁנִית׃ וַיַּעַשׂ אֶת־
 הָעַמּוּדִים וּשְׁנֵי טוּרִים סָבִיב עַל־הַשְּׂבָכָה הָאֵחָת לְכַסּוֹת
 אֶת־הַכְּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֵאשׁ הָרַמְנִים וְכֵן עָשָׂה לַכְּתָרֹת
 19 הַשֵּׁנִית׃ וּכְתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֵאשׁ הָעַמּוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוֹשָׁן
 כ בְּאוֹלָם אַרְבַּע אַמּוֹת׃ וּכְתָרֹת עַל־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים נֹסֵד
 מִמַּעַל מִלְעַמַּת הַבֶּטֶן אֲשֶׁר לְעֵבֶר שְׂבָכָה וְהָרַמּוּנִים
 21 מְאֻתָּם טוּרִים סָבִיב עַל הַכְּתָרֹת הַשֵּׁנִית׃ וַיִּקָּם אֶת־
 הָעַמּוּדִים לְאֵלֶם הַהֵיכָל וַיִּקָּם אֶת־הָעַמּוּד הַיְמָנִי וַיִּקְרָא
 אֶת־שְׁמוֹ יָכִין וַיִּקָּם אֶת־הָעַמּוּד הַשְּׂמָאלִי וַיִּקְרָא אֶת־

שמו

- דעם זעלבן הויז האָט ער געמאכט אויף אַ צימער פאר פּרעה'ס טאָכטער (וועלכע שלמה האָט געהייראט).
- 9 אַלעס פון שווערע שטיינער ארומגעהאַקט מיט אַ מאַס, גלאַט־געפּיילט מיט פּיילען פון אינווייניג און אויסווייניג, פון פונדאמענט ביז'ן דאך, און פון אויסווייניג ביז'ן גרויסען הויף.
- 10 דער פונדאמענט איז געלעגט געווען פון גרויסע שווערע שטיינער, צעהענ־אַייליגע און אכט־אַייליגע שטיינער.
- 11 אויף די שווערע שטיינער זיינען געווען נאָכ'ן מאַס ארומגעהאַקטע שטיינער און צעדער־האַלץ.
- 12 און אַ גרויסער הויף, דריי רייהען געהאַקטע שטיינער און איין רייהע צעדער־ברעטער ארום, אויף אַרום דעם אינערליכען הויף פון גאָט'ס הויז, און דאָס בעצימערטע הויז.
- 13 דאן האָט קעניג שלמה געשיקט און געבראַכט חירס'ן פון צר,
- 14 אַ זוהן פון אַ וויטווע, ער און זיין פאטער זיינען געווען צר'ער, פונ'ם שטאַב נפתלי'ס, אַ קופערשמידט, ער האָט געהאַט גענוג קלוגהייט פערשטאַנד און וויסענשאפט צו טהאָן אַלערליי אַרבייט אין קופער ; ער איז געקומען צום קעניג שלמה און געטהאָן אַלע אַרבייט.
- 15 ער האָט די פאַרם געמאַכט פון צוויי קופערנע זיילען, אכטצעהן איילען די הויף פון אַ זייל, און אַ שנור פון צוועלף איילען האָט איהם אַרומגערינגעלט, אויף דעם צווייטען זייל.
- 16 אויף צוויי קארניזען האָט ער געמאַכט אַרויפצולעגען אויף די שפיצען פון די זיילען, פון קופער געגאַסען, פינף איילען די הויף פון איין קארניז און פינף איילען די הויף פון אַנדער קארניז.
- 17 נעצען (נעץ־אַרבייט) געפלאַכטענע, געמאַכט ווי קיטלאַך אויף די קארניזען וואָס אויף די שפיץ־זיילען — זיעבען פאר איין קארניז און זיעבען פאר'ן צווייטען.
- 18 ער האָט געמאַכט די זיילען מיט צוויי ציילען פון גראַנאטעפּעל אַרום אויף איין עניז צו בעדעקען דעם קארניז וואָס אויפ'ן שפיץ, דאָס זעלבע האָט ער געמאַכט צום צווייטען קראַניז.
- 19 די ליילינפאַרמיגע קרוינען וואָס אויפ'ן שפיץ פון די זיילען האָבען פער־נומען אין צימער פיער איילען.
- 20 אויף די צוויי זיילען זיינען געווען קרוינען אויף עטוואַס העכער פון די קען אָרט צום נעץ־צו ; צוויי הונדערט גראַנאטעפּעל אין רייהען אַרום איר בער'ן צווייטען קרוין.
- 21 ער האָט אַוועקגעשטעלט די זיילען פון טעמפּעל־צימער, דעם רעכטען זייל וואָס ער האָט אַוועקגעשטעלט האָט ער גערופען יכין, דעם לינקען זייל וואָס ער האָט אַוועקגעשטעלט האָט ער גערופען בעז.

- 22 שְׁמוֹ בָּעֵז: וְעַל רֹאשׁ הַעַמּוּדִים מַעֲשֶׂה שׁוֹשֵׁן וְחָתָם
 23 מִלְּאֵכֶת הַעַמּוּדִים: וַיַּעַשׂ אֶת־הֵימָם מוֹצֵק עֶשֶׂר
 בָּאֵמָה מִשְׁפָּתוֹ עַד־שְׁפָתוֹ עָנָל וְסָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאֵמָה
 24 קוֹמָתוֹ וְקוֹה שְׁלֹשִׁים בָּאֵמָה יָסַב אֹתוֹ סָבִיב: וּפְקָעִים
 מִתַּחַת לְשֻׁפְתּוֹ וְסָבִיב סָבִיבִים אֹתוֹ עֶשֶׂר בָּאֵמָה מִקְפִּים
 אֶת־הֵימָם סָבִיב שְׁנַי טוֹרִים הַפְּקָעִים יִצְקִים בִּיצְקָתוֹ:
 עֹמֵד עַל־שְׁנַי עֶשֶׂר בְּקֶר שְׁלֹשֶׁה פָּנִים וְצַפּוֹנָה וְשִׁלְשׁוֹה כֹּה
 פָּנִים יָמָה וְשִׁלְשׁוֹה וְפָנִים נֹגְבָה וְשִׁלְשׁוֹה פָּנִים מִזְרְחָה
 26 וְדָגִים עַל־הֵם מִלְּמַעְלָה וְכֹל־אֲחֵרֵיהֶם בֵּיתָה: וְעִבְדוֹ טָפַח
 וְשִׁפְתּוֹ כַּמַּעֲשֶׂה שְׁפַת־כּוֹס פָּרַח שׁוֹשֵׁן אֲלֵפִים בַּת יָבִיל:
 27 וַיַּעַשׂ אֶת־הַמְּכֻנּוֹת עֶשֶׂר נְחֹשֶׁת אַרְבַּע בָּאֵמָה
 אַרְבַּע הַמְּכֻנָּה הָאֶחָת וְאַרְבַּע בָּאֵמָה רְחֹבָה וְשִׁלְשׁ בָּאֵמָה
 28 קוֹמָתָהּ: וְזֶה מַעֲשֶׂה הַמְּכֻנָּה מִסְגֶּרֶת לָהֶם וּמִסְגֶּרֶת
 29 בֵּין הַשְּׁלֵבִים: וְעַל־הַמְּסֻגְרוֹת אֶשֶׁר וּבֵין הַשְּׁלֵבִים אֲרֻזוֹת
 בְּקֶר וְכֹרֻבִים וְעַל־הַשְּׁלֵבִים כֵּן מִמַּעַל וּמִתַּחַת לְאֲרֻזוֹת
 וְלִבְקֶר לְיֹזֵת מַעֲשֶׂה מוֹרֵד: וְאַרְבַּעָה אוֹפְנֵי נְחֹשֶׁת ל
 לַמְּכֻנָּה הָאֶחָת וְסָרְנֵי נְחֹשֶׁת וְאַרְבַּעָה פַּעֲמָתָיו כַּתְּפַת
 לָהֶם מִתַּחַת לְבִיר הַכְּתָפוֹת יִצְקוֹת מֵעֵבֶר אִישׁ לְיֹזֵת:
 31 וּפְיָהוּ מִבֵּית לַכְּתָרֶת וּמַעְלָה בָּאֵמָה וּפְיָה עָנָל מַעֲשֶׂה־
 כֵּן אֵמָה וְחֲצֵי הָאֵמָה וְגַם־עַל־פְיָה מִקְלָעוֹת וּמִסְגֶּרֶתֵיהֶם
 32 מִרְבָּעוֹת לֹא־עָנָלוֹת: וְאַרְבַּעַת הָאוֹפְנִים לַמְּתַחַת
 לַמְּסֻגְרוֹת וַיְדוֹת הָאוֹפְנִים בַּמְּכֻנָּה וְקוֹמַת הָאוֹפֵן הָאֶחָד
 33 אֵמָה וְחֲצֵי הָאֵמָה: וּמַעֲשֶׂה הָאוֹפְנִים כַּמַּעֲשֶׂה אוֹפֵן
 הַמְּרַבְּעָה יְדוֹתֵם וְנִבְיָהֶם וְחִשְׁקֵיהֶם וְחִשְׁרֵיהֶם הַכֹּל מוֹצֵק:
 34 וְאַרְבַּע כַּתְּפוֹת אֵל אַרְבַּע פְּנוֹת הַמְּכֻנָּה הָאֶחָת מִד
 הַמְּכֻנָּה כַּתְּפִיה: וּבִרְאֵשׁ הַמְּכֻנָּה חֲצֵי הָאֵמָה קוֹמָה ל
 עָנָל סָבִיב וְעַל רֹאשׁ הַמְּכֻנָּה יְדִתֶּיהָ וּמִסְגֶּרֶתֶיהָ מִמַּעַה:

וַיִּפְתַּח

- 22 איבער די שפיצען פון די זיילען איז געווען ליילענפארמיגע בעפוזונג ; אן די ארבייט פון די זיילען איז פארטיג געוואָרען,
- 23 האָט ער געמאַכט דעם שטעהענדיגען קובעל צעהען איילען פון ברעג צו ברעג רונד אַרום, און פינף איילען די הויך ; אַ שנור פון דרייסיג איילען האָט איהם ארומגערינגעלט.
- 24 אונטער זיין ראנד זיינען געווען קנוילען, רינגס אַרום, צו צעהען אין אן אייל רינגס אַרום דעם קובעל. צוויי רייהען קנוילען זיינען געווען אויס־געגאַסען פון די זעלביגע גוס.
- 25 ער איז געשטאַנען אויף צוועלף רינדער : דריי געווענדעט צו צפון, דריי געווענדעט צו מערב, דריי צו דרום און דריי צו מזרח, פון אויבען אויף זיי איז געשטאַנען דער קובעל, זיערע הינטענס זיינען געווען אינד־וויניג.
- 26 דיק איז ער געווען איין טפח, זיין זוים איז געווען ווי פון אַ בעכער, אַ ליילענבלום ; צוויי טויזענד בת האָט ער געהאַלטען.
- 27 ער האָט אויך געמאַכט צעהען געשמעלען פון קופער ; פיער איילען די לענג פון יעדער געשמעל, פיער איילען די ברייט און דריי איילען די הויך.
- 28 די ארבייט פון יעדער געשמעל איז אזוי געווען : זיי האָבען געהאַט לייסטען, די לייסטען זיינען געווען צווישען די שטאַפלען.
- 29 אויף די לייסטען וואָס צווישען די שטאַפלען זיינען געווען פיגורען פון לייבען, רינדער און פויגלען ; דאָס זעלביגע אויך העכער, איבער די שטאַפלען. אונטער די לייבען און די רינדער זיינען אַראָנגעהאַנגען קראַנצען.
- 30 יעדער געשמעל האָט געהאַט פיער קופערנע רעדער מיט קופערנע אַקסען, אויף די פיער ווינקלען האָבען זיי געהאַט שפיצען. פון אונטער דעם בעקען זיינען די שפיצען אויסגעגאַסען געווען, און נעבען יעדער זייט קראַנצען.
- 31 אן עפנונג איז געווען פון אינוויניג, אן אייל העכער פאר'ן קרוין, די עפנונג איז אַ רונדע געווען, ווי עס ווערט געמאַכט אַ געשמעל, אן אייל מיט אַ האַלב ; אויך אויף די עפנונג זיינען געווען בעפוזונגען און פיערעקיגע לייסטען — ניט קיילעכדיגע.
- 32 די פיער רעדער זיינען געווען אונטער די לייסטען, די אַקסען פון די רעדער — אין געשמעל. דער דיאַמעטער פון יעדער ראד איז געווען אן אייל און אַ האַלב.
- 33 די רעדער זיינען געמאַכט געווען ווי וואגען־רעדער, זייערע שפיצען, נאַבען, ריפּען און שיענען — אַלץ געגאַסען.
- 34 פיער ראַנדען זיינען געווען אויף די פיער ווינקלען פון יעדער געשמעל ; פון געשמעל זיינען ארויס די ראַנדען.
- 35 אויפ'ן שפיץ פון געשמעל איז געווען אַ רונדער קארניז, אויך איהרע צאַפענס און לייסטען זיינען ארויסגעקומען אויפ'ן שפיץ געשמעל.

36 וַיִּפְתַּח עַל־הַלְּחָת יְרֵתֶיהָ וְעַל וּמִסְגַּרְתֶּיהָ כְּרוּבִים
 37 אֲרָזִים וְתַמְרֹת כַּמְעַר־אִישׁ וְלִיֹּת סָבִיב: כָּזֹאת עָשָׂה
 אֵת עֵשֶׂר הַמְּכֹנֹת מוֹצֵק אֶחָד מִדָּה אַחַת קָצֵב אֶחָד
 38 לְכִלְהֵנָה: וַיַּעַשׂ עֲשָׂרָה כִּיּוֹת נְחֹשֶׁת אַרְבָּעִים
 בֵּית יָבִיל וְהַכִּיּוֹר הָאֶחָד אַרְבַּע בָּאֵמָה הַכִּיּוֹר הָאֶחָד
 39 כִּיּוֹר אֶחָד עַל־הַמְּכֹנֶה הָאֶחָת לְעֵשֶׂר הַמְּכֹנֹת: וַיִּתֵּן
 אֶת־הַמְּכֹנֹת חֹמֶשׁ עַל־פֶּתַח הַבַּיִת מִיְמִין וְחֹמֶשׁ עַל־
 פֶּתַח הַבַּיִת מִשְׂמָאלוֹ וְאֶת־הַיָּם נָתַן מִפֶּתַח הַבַּיִת הַיְמָנִית
 מִקֶּדְמָה מִמּוֹל נֹגֵב: וַיַּעַשׂ חִירוֹם אֶת־הַפִּירוֹת
 וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְּזוֹרְקוֹת וַיְבַל חִירָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־
 41 הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה: עַמּוּדִים
 שְׁנַיִם וְנֹגֶלֶת הַכְּתָרֹת אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שְׁתֵּים
 וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתֵּים לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גִלּוֹת הַכְּתָרֹת אֲשֶׁר
 42 עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים: וְאֶת־הַרְמָנִים אַרְבַּע מְאוֹת לְשְׁתֵּי
 הַשְּׂבָכוֹת שְׁנַיִטְוּרִים רַמְנִים לְשִׁבְכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־
 43 שְׁתֵּי גִלּוֹת הַכְּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָעַמּוּדִים: וְאֶת־הַמְּכֹנֹת
 44 עֵשֶׂר וְאֶת־הַכִּיּוֹר עֲשָׂרָה עַל־הַמְּכֹנֹת: וְאֶת־הַיָּם הָאֶחָד
 מֵהַיָּעִים וְאֶת־הַבְּקָר שְׁנַיִם־עֵשֶׂר תַּחַת הַיָּם: וְאֶת־הַפִּירוֹת וְאֶת־
 הַיָּעִים וְאֶת־הַמְּזוֹרְקוֹת וְאֵת כָּל־הַכְּפָלִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשָׂה
 46 חִירָם לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה נְחֹשֶׁת מִמֶּרֶט: בְּכַפֵּר
 הַנִּרְדָּן יָצְקָם הַמֶּלֶךְ בַּמַּעֲבָה הָאֲדָמָה בֵּין סָסוֹת וּבֵין
 47 צֶרְתָּן: וַיִּנְחַ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־הַכְּפָלִים מִרֵב מְאֹד מְאֹד לֹא
 48 נִחְקַר מִשְׁקָל הַנְּחֹשֶׁת: וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֵת כָּל־הַכְּפָלִים
 אֲשֶׁר בֵּית יְהוָה אֵת מוֹבַח הַזֹּהָב וְאֶת־הַשֶּׁלֶחַן אֲשֶׁר עָלָיו
 49 לֶחֶם הַפָּנִים וְהָב: וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת חֹמֶשׁ מִיְמִין וְחֹמֶשׁ מִשְׂמָאל
 לְפָנֵי הַדְּבִיר וְהָב סָגוּר וְהַפָּרַח וְהַנִּרְתָּ וְהַמְּלָקָחִים וְהָב:
 וְהַסָּפוֹת וְהַמְּזוֹרְקוֹת וְהַמְּזוֹרְקוֹת וְהַכְּפָוֹת וְהַמְּחַתּוֹת וְהָב

סגור

36. v. מסגרתיה קרי v. 40 השטרות ויקהל כמרגו אשכנזים והיא

השטרות סקודי כפי הספרים v. 45 והאלה קרי

- 36 אויף די פלאכהייט פון די אקסען און לייסטען האָט מען אויסגעקריצט פויגעל-בילדער, לייבען און פאלמען; יעדער פיגור טיעף איינגעשניר טען מיט אַ קראַנץ אַרום.
- 37 אזוי האָט ער געמאַכט די צעהען געשטעלען, פון איין שטיק געגאַסען, איין מאַס און די זעלביגע אויסטאקונג פאר אלע.
- 38 ער האָט אויך געמאַכט צעהען קופערנע וואַשבקענס, פערציג בת האָט געהאַלטען יעדער וואַשבקען, פיער איילען יעדער וואַשבקען; יעדער פון די צעהען וואַשבקענס איז געשטאַנען אויף אַ געשטעל.
- 39 פינף געשטעלען האָט ער אוועקגעשטעלט אין רעכטען זייט פון הויז און פינף — אין לינקען זייט פון הויז, דעם ים האָט ער אוועקגעשטעלט אין מזרח פון רעכטען זייט הויז, דרום-צו.
- 40 חירום האָט אויך געמאַכט די טעפ, די שופלען און די בעקענס; ער האָט אויך פארטיג געמאַכט די גאַנצע אַרבייט וואָס שלמה האָט געהאַט צו טהאָן אין גאָט'ס הויז.
- 41 צוויי זיילען און צוויי רונדע קארניזען אויף די שפיץ זיילען, אויך צוויי נעצען צו פארדעקען די צוויי רונדע קארניזען וואָס אויף די שפיץ זיילען.
- 42 אויך די פיער הונדערט גראַנאַטעפֿעל אויף די צוויי נעצען — צוויי ריי-הען גראַנאַטעפֿעל אויף יעדער נעץ וועלכע פארדעקען די צוויי רונדע קארניזען וואָס אויף די זיילען.
- 43 ער האָט אויך געמאַכט די צעהען געשטעלען און די צעהען וואַשבקענס וואָס אויף די געשטעלען.
- 44 דעם איין באַסיין און די צוועלף רינדער-פיגורען וואָס אונטער'ן באַסיין.
- 45 אויך די טעפ, די שופלען, די בעקענס און אלע געשיר פון געצעלט, וואָס חירם האָט געמאַכט פאר'ן קעניג שלמה — פאר גאָט'ס הויז — פון גלאַנציגע קופער.
- 46 אין געגענד פון ירדן האָט עס שלמה געלאָזען גיסען, אין געדיכטע ערד, צווישען סכות און צרתן.
- 47 דאן האָט שלמה אַבגעלייגט די אלע כלים, עס האָט אזוי פיעל געווענען אז מ'האָט ניט געקענט אויסגעפינען דעם געוויכט.
- 48 נאָכהער האָט שלמה געלאָזען מאַכען אלע כלים פאר גאָט'ס הויז: דעם גאָלדענעם מזבח, דעם גאָלדענעם טיש, אויף וועלכען עס איז געלעגן די אַנגעזעהענע ברויט.
- 49 אויך די לייכטער — פינף אין רעכטען זייט און פינף אין לינקען זייט — ביי'ן אַריינגאַנג, פון ריינעם גאָלד; אויך די לייכטהאַלטערס, די רעה'רען און די קנויט'שערען פון גאָלד.
- 50 אויך די בעקענס, מעסערס, שיסלען, לעפֿלען און פאַנען — פון גר

סגור והפתות לדלתות הבית הפנימי לקדש הקדשים
 לדלתי הבית להיכל והב: • ותשלם כל-המלאכה 51
 אשר עשה המלך שלמה בית יהוה ויבא שלמה את-
 קדשי ודין אביו את-הכסף ואת-הזהב ואת-הכלים נתן
 באצרות בית יהוה:

ח

CAP. VIII. ח

אז יקהל שלמה את-זקני ישראל ואת-כל-ראשי המטות *
 וישא האבות לפני ישראל אל-המלך שלמה ירושלם
 להעלות את-ארזן ברית-יהוה מעיר דוד היא ציון:
 2 וינקלו אל-המלך שלמה כל-איש ישראל ברח
 האתנים פחג הוא החדש השביעי: ויבאו כר זקני 3
 ישראל וישא הכהנים את-הארזן: ויעלו את-ארזן יהוה 4
 ואת-אהל מועד ואת-כל-כלי הקדש אשר באהל ועלו
 אתם הכהנים והלוים: והמלך שלמה וכל-עדת ישראל ה 5
 הנועדים עליו אתו לפני הארזן מופחים צאן ובקר
 אשר לא-יפפרו ולא ימנו מרב: ויבאו הכהנים את- 6
 ארזן ברית-יהוה אל-מקומו אל-דביר הבית אל-קדש
 הקדשים אל-החת פנפי הפרוכים: פי הפרוכים פרשים 7
 פנפים אל-מקום הארזן ויסכו הפרוכים על-הארזן ועל
 כדיו מלמעלה: ויארכו הכדים ויראו ראשי הכדים 8
 מדהקדש על-פני הדביר ולא יראו החוצה ויהיו שם
 עד היום הזה: אין בארזן רק שני לחות האבנים אשר 9
 הניח שם משה בהרב אשר כרת יהוה עם-בני ישראל
 בצאתם מארץ מצרים: ויהי בצאת הכהנים מדהקדש י
 והענן מלא את-בית יהוה: ולא-יכלו הכהנים לעמד 11
 לשרת מפני הענן כי-מלא כבוד-יהוה את-בית יהוה:
 אז אמר שלמה יהוה אמר לשפן בערפל: בנה 12
 13

בנית

1. 50. v. עכ. 2. המטות סקודי כמטת אשכנזים

1. 7. v. כי ארז. 2. המטות הם שני של סוכות

טען גאלד; אויך די הענטלאך צו די טיהרען פון אינערליכען צימער
(דער אללערהייליגסטער) אויך צו די טיהרען פון טעמפעל צימער, זיינען
געווען פון גאלד.

51 דערמיט איז פארטיג געוואָרען די גאנצע אַרבייט, וואָס קעניג שלמה
האָט געמאַכט אין גאָט'ס הויז; דאן האָט שלמה אַריינגעבראַכט די
הייליגטהימער פון זיין פאטער דוד, די זילבער און גאלד אויך די גאנצ
צע געשיר האָט ער אַריינגעשטעלט אין זאַמלונגס-צימער פון גאָט'ס הויז.

קאפיטעל ח

- 1 דאן האָט שלמה פּערוואמעלט אַלע עלטסטע פון ישראל, אַלע שטאַמען
פאַרשטעהער אויך די פאַמיליען פאַרשטעהער פון די קינדער ישראל,
צום קעניג שלמה, אין ירושלים; אום אריבערצובריינגען דעם קאסטען
מיט גאָט'ס בונד פון דוד'ס שטאָרט, ד. ה. ציון.
- 2 אַלע מענער פון ישראל האָבען זיך פּערוואמעלט צום קעניג שלמה אין
פייערטאג וואָס אין מאָנאַט איתנים, ד. ה. דער זיעבענטער מאָנאַט.
- 3 אז אַלע עלטסטע פון ישראל זיינען צוזאַמענגעקומען האָבען די כהנים
אויפגעהויבען דעם קאסטען,
- 4 זיי האָבען מיט גאָט'ס ארון געבראַכט אויך דעם פּערוואמלונג געצעלט
מיט אַלע הייליגע כלים פון געצעלט, דאָס האָבען געטראָגען די כהנים
אויך די לויים.
- 5 דער קעניג שלמה און די גאנצע געמיינדע ישראל וואָס האָבען זיך צו
איהם פּערוואמעלט האָבען געאַפּפּערט אזוי פיעל שעפּסען און רינדער
אז מ'האָט ניט געקענט איבערצעהלען און בערעכענען.
- 6 די כהנים האָבען אַריינגעבראַכט דעם קאסטען פון גאָט'ס בונד אויף זיין
אָרט — פון איינגאנג-צימער צום אללערהייליגסטען, אונטער די פליענ-
לען פון די פויגעל־סטאַטוען;
- 7 ווארים די פויגעל־סטאַטוען האָבען אויסגעשפּרייט די פליעגלען איבער'ן
אָרט פון קאסטען, און די פויגעל־סטאַטוען האָבען פון אויבען אריבער-
געדעקט דעם קאסטען און זיינע טראג־שטאַנגען.
- 8 די טראג־שטאַנגען זיינען אזוי לאנג געווען אז די שפיצען פון די שטאַנ-
גען האָבען ארויסגעשטעקט פון הייליגען צימער איבער'ן איינגאנג־ציי-
מער, זיי האָבען אָבער ניט ארויסגעשטעקט ארויס [פון איינגאנג־ציי-
מער]; זיי זיינען דאָרטען פאַרבליבען ביז יעצט.
- 9 אין קאסטען איז קיין זאך ניט געווען אויסער די צוויי שטיינערנע טאַפֿ-
לען, וועלכע משה האָט דאָרט אוועקגעלייגט אין הרב, מיט וועלכע
גאָט האָט זיין בונד געשלאָסען מיט די קינדער ישראל אין זייער ארויס-
געהן פון מצרים.
- 10 ווי נאָר די כהנים זיינען ארויס פון הייליגען צימער האָט אַ וואַלקען פול
געמאַכט גאָט'ס הויז,
- 11 און די כהנים האָבען ניט געקענט איינשטעהן ביי'ן דיענסט איבער'ן
וואַלקען, ווארים גאָט'ס הויז איז פול געוואָרען מיט גאָט'ס עהרע.
- 12 דאן האָט שלמה געזאָגט: „גאָט האָט בעשלאָסען צו וואוינען אינ'ם
וואַלקען —

14 בְּנִיתִי בַּיִת וְכֹל לֶךְ מְכוּן לְשִׁבְתֶּךָ עוֹלָמִים׃ וַיִּסַּב הַמֶּלֶךְ
 אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֵךְ אֶת כָּל־קִהְלֵי יִשְׂרָאֵל וְכָל־קִהְלֵי יִשְׂרָאֵל
 15 עָמְדוּ׃ וַיֹּאמֶר כְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו
 16 אֵת דְּוָד אָבִי וּבִדְוֹ מִלֵּא לֵאמֹר׃ מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
 אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא בָחַרְתִּי בְעִיר מִכָּל שְׂבָמֵי
 יִשְׂרָאֵל לְבָנוֹת בַּיִת לַיהוָה שְׁמִי שָׁם וְאָבַחְר בְּרוּךְ לַיהוָה
 17 עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי עַס־לִבְּךָ דְּוָד אָבִי לְבָנוֹת בַּיִת
 18 לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי דָוִד אָבִי יֵצֵן
 אֲשֶׁר הָיָה עַס־לִבְּךָ לְבָנוֹת בַּיִת לְשְׁמִי הַיּוֹשֵׁבֶת בֵּי הַיָּה
 19 עַס־לִבְּךָ׃ רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי אִם־בְּנֵךְ הַיָּצֵא
 כ מִחֻלְצֶיךָ הוּא יִבְנֶה הַבַּיִת לְשְׁמִי׃ וַיִּגַּם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ
 אֲשֶׁר דִּבֶּר וְאִלֵּם תַּחַת דָּוִד אָבִי וְאַשְׁבּוּ עַל־כַּפַּי יִשְׂרָאֵל
 כֹּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וְאִבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
 21 וְאַשֶׁם שֵׁם מְקוֹם לְאַרְזֵן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר
 כָּרַת עִם־אַבְרָהָם בְּהוֹצִיאֹ אֶתֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם׃
 22 וַיַּעֲמֵד שְׁלֹמֹה לִפְנֵי מִזְבֵּחַ יְהוָה נֹגֵד כָּל־קִהְלֵי יִשְׂרָאֵל
 23 וַיִּפְרֹשׂ בְּפִיו הַשָּׁמַיִם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵיךְ
 כְּמוֹךָ אֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מַמְעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת שֹׁמֵר
 הַבְּרִית וְהַחֹסֵד לְעַבְדֶּיךָ הַהֹלְכִים לִפְנֵיךָ בְּכָל־לַבָּאִם׃
 24 אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ לְעַבְדֶּךָ דְּוָד אָבִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ
 כִּי וְהַדְּבָר כַּפִּיךָ וּבִיּוֹךְ מִלֵּאת בְּיָוִם הַזֶּה׃ וְעַתָּה יְהוָה ו
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שֹׁמֵר לְעַבְדֶּךָ דְּוָד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ
 לוֹ לֵאמֹר לֹא יִפְרַת לְךָ אִישׁ מִלִּפְנֵי יֹשֵׁב עַל־כַּפַּי
 יִשְׂרָאֵל רַק אִם־יִשְׁמְרוּ בְּנֵיךָ אֶת־דִּרְכֶּם לִלְכַת לִפְנֵי
 26 כַּאֲשֶׁר הִלַּכְתָּ לִפְנָי׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאֱמֵן נָא
 27 דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדֶּךָ דְּוָד אָבִי׃ כִּי הָאֲמִנִים יֹשֵׁב
 אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה הַשָּׁמַיִם וְשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלָלוּךָ

- 13 אבער איך האָב אויסגעבויט אַ וואוינונג פאר דיר, אַן אָרט וואו דו זאָלסטו אייביג וואוינען."
- 14 נאָכהער האָט דער קעניג אַ קעהר געטהאָן זיין געזיכט און געבענשט דאָס גאנצע פּערוואַמלונג פון ישראל — אַלע פּערוואַמלעטע פון ישראל זיינען געשטאנען —
- 15 און ער האָט געזאָגט: „געלויבט איז גאָט פון ישראל, וועלכער האָט פּערשפּראַכען מיין פּאטער דוד (און יעצט דורכגעפיהרט דאָס) זאָר גענדיג:
- 16 זינט איך האָב מיין פּאָלק אַרויסגענומען פון מצרים האָב איך ניט אויס־געקליבען קיין שטאָרט פון אַלע שטאַמען ישראל'ס, דאָרט אַ הויז צו בויען וואו מיין נאָמען זאָל זיין, ביז איך האָב ערוועהלט דוד'ן רעגירער צו זיין איבער מיין פּאָלק ישראל,
- 17 און מיין פּאטער דוד האָט געהאַט בעשלאָסען צו בויען אַ הויז פאר'ן נאָמען פון גאָט פון ישראל,
- 18 נאָר גאָט האָט געזאָגט צו מיין פּאטער דוד: „דאָס וואָס דו האָסט אין דיין האַרצען געהאַט אַ הויז צו בויען פאר מיין נאָמען, איז אַ גוטער געדאַנק געווען;
- 19 נאָר דו וועסט דאָס הויז ניט בויען — דיין זוהן, וואָס וועט ביי דיר געבוירען ווערען, ער וועט דאָס הויז בויען פאר מיין נאָמען,
- 20 און גאָט האָט וואָרט געהאַלטען ווי ער האָט פּערשפּראַכען — אָט בין איך געקומען נאָך מיין פּאטער דוד און איך זיין אויפ'ן טהראָן פון ישראל, ווי גאָט האָט גערעדט, און האָב אויסגעבויט דאָס הויז פאר דעם גאָט פון ישראל.
- 21 איך האָב דאָרט געמאַכט אַן אָרט פאר'ן קאַסטען, אין וועלכען עס איז גאָט'ס בונד, וואָס ער האָט אָבגעמאַכט מיט אונזערע עלטערן, אַרויס־געהמענדיג זיי פונ'ם לאַנד מצרים."
- 22 דאן האָט זיך שלמה געשטעלט פאר גאָט'ס מזבח, קעגען די גאַנצע פּערוואַמלונג פון ישראל, ער האָט אויסגעשפּרייט זיינע הענד צום הוי מעל
- 23 און געזאָגט: „אָ, גאָט פון ישראל! עס איז ניטאָ דיין גלייכען קיין גאָט אינ'ם הימעל אויבען ווי אויף דער ערד אונטען; דו היטסט דעם אָב־מאָך פון גאָדע פאר דייןע קנעכט וואָס געהען פאר דיר מיט'ן גאַנצען האַרצען.
- 24 דו האָסט געהאַלטען דיין פּערשפּרעכען וואָס דו האָסט דיין קנעכט, מיין פּאטער דוד געגעבען, וואָס דו האָסט דאן גערעדט האָסטו ערפילט היינטיגען טאָג.
- 25 אַלזאָ, גאָט פון ישראל, היט אויך פאר דיין קנעכט, מיין פּאטער דוד וואָס דו האָסט איהם פּערשפּראַכען, זאָגענדיג: עס וועט פון דיר ניט אויפהערן אַ מאָן וואָס וועט פון מיר זיצען אויפ'ן טהראָן פון ישראל, נאָר אויב דייןע קינדער וועלען אָבחיטען זייער וועג אויפ־צופיהרען זיך קעגען מיר ווי דו האָסט זיך אויפגעפיהרט;
- 26 יעצט, אָ גאָט פון ישראל! זאָל ריכטיג דורכגעפיהרט ווערען דיין פּערשפּרעכען וואָס דו האָסט פּערשפּראַכען דיין קנעכט מיין פּאטער דוד —
- 27 ווארים ריכטיג גערעדט: קען דען גאָט וואוינען אויף דער ערד? אַז די הימלען און אָבער־הימלען קענען דיר ניט אויפהאַלטען, זעלכסטפּערשטענדיג דייעזע הויז וואָס איך האָב געבויט. . . .

- 28 אַף כִּי־הִבִּית הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי: וּפָנִית אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ
 וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהֵי לִשְׁמַע אֶל־הַרְנָה וְאֶל־תְּפִלָּה
 29 אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם: לַחַיּוֹת עֵינֶךָ פִּתַּחַת
 אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה לִילָה וַיּוֹם אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ יְהוָה
 שְׁמִי שָׁם לִשְׁמַע אֶל־תְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־
 הַמָּקוֹם הַזֶּה: וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תְּחִנָּת עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ל
 אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע אֶל־מָקוֹם
 31 שְׁבִתְךָ אֶל־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלַחְתָּ: אֵת אֲשֶׁר יַחֲטָא
 אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנִשְׂאֵבוּ אֶלָּה לְהֵאֱלֹהֵי וּבָא אֵלָּה לְפָנַי
 32 מִזִּבְחֶךָ בַּבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְעֲשִׂיתָ
 וְשִׁפְטֶת אֶת־עַבְדְּךָ לְהַרְשִׁיעַ רִשְׁעֵי לִתְת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ
 33 וּלְהַצְדִּיק צְדִיק לְתֵת לוֹ בְּצַדִּיקוֹ: בְּהִנָּנֶה עַמְּךָ
 יִשְׂרָאֵל לְפָנַי אוֹיֵב אֲשֶׁר יַחֲטֹאֲלֶךָ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ וְהוֹדוּ
 34 אֶת־שִׁמְךָ וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בַּבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה
 תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לַחַטָּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁבַּתְתָּם
 אֶל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּ לְאֲבוֹתָם: בְּהִעָצֵר שָׁמַיִם לַה
 וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יַחֲטֹאֲלֶךָ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
 36 וְהוֹדוּ אֶת־שִׁמְךָ וּמַחֲטָאֶתָם יִשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֵם: וְאַתָּה תִּשְׁמַע
 תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לַחַטָּאת עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
 כִּי תוֹרַם אֶת־הַדָּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יִלְכְּדֶנָּה וְנִתְתָה מָטָר
 37 עַל־אֶרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה: רַעֲב כִּי־
 יִהְיֶה בָאָרֶץ דָּבָר כִּי־יִהְיֶה שֹׁדֵפוֹן יִרְקוֹן אֲרָבָה חֲסִיל כִּי־
 יִהְיֶה כִּי יִצְרְלוּ אוֹיְבוֹ בָאָרֶץ שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע כָּל־מַחֲלָה:
 38 כָּל־תְּפִלָּה כָּל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר תִּהְיֶה לְכָל־הָאָדָם לְכָל עַמְּךָ
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִדְעוּן אִישׁ נֶגַע לִבּוֹ וּפָרַשׁ כְּפִיו אֶל־
 39 הַבַּיִת הַזֶּה: וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן שְׁבִתְךָ וְסָלַחְתָּ
 וְעֲשִׂיתָ וְנָתַתָּ לְאִישׁ כְּכַל־דַּרְכּוֹ אֲשֶׁר תִּדַע אֶת־לִבּוֹ
 כִּי־אַתָּה יָדַעְתָּ לְבָדְךָ אֶת־לִבְבֵי כָּל־פְּנֵי הָאָדָם: לְמַעַן מ

- 28 ווענדע זיך נאָר, אַ מיין נאָט! צו דאָס געבעט און ביטטע פון דיין קנעכט, אום אויסצוהערען דאָס געזאנג און געבעט וואָס דיין קנעכט בעט פאר דיר היינט.
- 29 דייע אױגען זאָלען אױך אָפען זײן אױבער דײַעזע הױז נאָכט און טאָג, אױף דעם אָרט וואָס דו האָסט געזאָגט „מײן נאָמען וועט דאָרט זײן“, אום אױסצוהערען דאָס געבעט וואָס דיין קנעכט בעט אין דײַעזען אָרט.
- 30 דו זאָלסט אױמער אױסהערען די ביטטע פון דיין קנעכט און דיין פּאָלק ישראל, ווען זיי וועלען בעטען אין דעם אָרט, דו זאָלסט עס הערען פון דיין וואױנונג אָרט (פון הימעל) — זאָלסט הערען און פּערצײהען!
- 31 אױב אײנער וועט אַ פּערברעכען בעגעהן קעגען צוױטען און ער וועט אױם אױפּפּאַרען צו שווערען און די בעשווערונג וועט פּאַרקומען פאר דיין מזבח אין דײַעזע הױז,
- 32 זאָלסטו פון הימעל הערען און דורכפּיהרען, דו זאָלסט אױרטײלען דייע קנעכט — דעם שלעכטען שולדיג מאַכען און צאָהלען אױם נאָך זײן אױפּפּיהרונג, דעם עהרליכען גערעכט מאַכען און צאָהלען אױם נאָך זײן ריכטיגקײט.
- 33 ווען דיין פּאָלק ישראל וועט פון פּײַנד געשלאָגען ווערען, ווײל זיי וועלען קעגען דיר פּאַרברעכען, און זיי וועלען זיך צו דיר קעהרען, זיי וועלען אנערקענען דיין נאָמען און בעטען צו דיר אין דײַעזע הױז,
- 34 זאָלסטו הערען פון הימעל און פּערצײהען דעם פּאַרברעכען פון דיין פּאָלק ישראל, און זאָלסט זיי צוריק ברײנגען צו דאָס לאַנד וואָס דו האָסט געגעבען צו זײערע עלטערן.
- 35 אױב דער הימעל וועט פּאַרהאַלטען זײן — עס וועט קײן רעגען זײן — ווײל זיי האָבען קעגען דיר פּערבראַכען, און זיי וועלען בעטען צו דעם אָרט; זיי וועלען אנערקענען דיין נאָמען און צוריק קעהרען זיך פון זײערע זײַנד, נאָכדעם ווי דו וועסט זײן אונטערדרוקען,
- 36 זאָלסטו הערען פון הימעל און פּערצײהען דעם פּערברעכען פון דייע קנעכט און דיין פּאָלק ישראל, בעלעהרענדיג זיי די גוטע וועג אױף וועלכע זיי זאָלען געהן; און זאָלסט רעגען געבען אױף דיין לאַנד וועלכע דו האָסט דיין פּאָלק געגעבען אַלס אַ בעזײ.
- 37 אױב עס וועט זײן אַ הונגער אין לאַנד, אױב עס וועט זײן אַ פּעסט, אַ קארענבראַנד, אַ פּערגעלונג, אַ הײשערײק אָדער אַ אפּפּרעסונג אױב עס וועט זײן, אױב זײן פּײַנד וועט אױם בעלאַגערן זײנע פּעסטע שטערט, אַ פּלאַג אָדער אַ וועלכער עס־אױ קראַנקײט — — —
- 38 יעדער געבעט, יעדער ביטטע וואָס עס וועט האָבען יעדער אײנציגער פון דיין גאַנצע פּאָלק ישראל (יעדער פון זיי ווייס דאָך זײן אײנער ליכען פּלאַג!) און ער וועט אױסשפּרײטען זײנע הענד צו דײַעזע הױז,
- 39 זאָלסטו הערען פון הימעל, דיין וואױנונגס אָרט, און פּערצײהען און בעזאָרגען; גיב יעדערן נאָך זײן אױפּפּיהרונג, ווי דו געפּינסט זײן האַרץ [נאָר דו אַלײן ווײסט דאָך דאָס האַרץ פון יעדער מענשען . . .].

ויראהו כל־הימים אשר־הם חיים על־פני האדמה אשר
 41 נתתה לאבותינו: וגם אל־הנכרי אשר לא־מעמך ישראל
 42 הוא ובא מארץ רחוקה למען שמך: כי ישמעון את־
 שמך הגדול ואת־יך החזקה וורעה הנמויה ובא
 43 והתפלל אל־הבית הזה: אתה תשמע השמים מכון
 שבתך ועשית ככל אשר־יקרא אליך הנכרי למען
 ידעון כל־עמי הארץ את־שמך ליראה אתך פעמך
 ישראל ולדעת כי־שמך נקרא על־הבית הזה אשר
 44 בניתי: כי־יצא עמך למלחמה על־איבו בדרך
 אשר תשלחם והתפללו אל־יהוה הך העיר אשר
 מה בחרת בה והבית אשר־בנתי לשמך: ושמעת השמים
 46 את־תפלתם ואת־תחנתם ועשית משפטם: כי יחטאו
 לך כי אין אדם אשר לא־יחטא ואנפת כס ונתתם לפני
 אויב ושבוים שביהם אל־ארץ האויב רחוקה או קרובה:
 47 והשיבו אל־לכם בארץ אשר נשבו־שם ושבו והתחננו
 אליך בארץ שביהם לאמר חטאנו והענינו רשענו:
 48 ושבו אליך בכל־לבכם ובכל־נפשם בארץ איביהם
 אשר־שבו אתם והתפללו אליך דרך ארצם אשר־
 נתתה לאבותם העיר אשר בחרת והבית אשר־בנית
 49 לשמך: ושמעת השמים מכון שבתך את־תפלתם
 ואת־תחנתם ועשית משפטם: וסלחת לעמך אשר
 חטאו־לך ולכל־פשעיהם אשר פשעו־בך ונתתם לרחמים
 51 לפני שביהם ורחמים: כי־עמך ונחלתך הם אשר הוצאת
 52 ממצרים מתוך בור הבדול: להיות עיניך פתחת אל־
 תחנת עבדך ואל־תחנת עמך ישראל לשמע אליהם
 53 בכל קראם אליך: כי־אתה הבדלתם לך לנחלה מכל
 עמי הארץ כאשר דברת ביד משה עבדך בהוציאתך

את

- 40 אום זיי זאָלען פאר דיר פורכט האָבען די גאַנצע צייט וואָס זיי לעבען אויף דער ערד וואָס דו האָסט געגעבען צו אונזערע עלטערן.
- 41 זאָגאר דעם פרעמדען, וואָס שטאַמט ניט פון דיין פאָלק ישראל, אויב ער וועט קומען פון אַ ווייטע לאַנד צוליעב דיין נאָמען,
- 42 ווייל זיי וועלען הערען פון דיין גרויסען נאָמען, דיין שטאַרקע האַנד און אויסגעשטרעקטען אַרם, אויב ער וועט קומען בעמען אין דיעזע הויז —
- 43 זאָלסטו אויסהערען פון הימעל, דיין וואוינונג, און זאָלסט ערפילען אלץ וואָס דער פרעמדער וועט פון דיר בעמען, אום אלע פעלקער דער וועלט זאָלען ערקענען דיין נאָמען און פורכט האָבען פאר דיר ווי דיין פאָלק ישראל; זאָלען זיי אויך וויסען אז דיין נאָמען ווערט גערופען אויף דיעזע הויז וואָס איך האָב געבויט.
- 44 ווען דיין פאָלק וועט אַרויס אין קריעג קעגען זיין פיינד, אויף דעם וועג וואָס דו וועסט זיי שיקען, און זיי וועלען בעמען צו דיר, גאָט, פון דער שטאָרט וועלכע דו האָסט אויסגעקליבען און דאָס הויז וואָס איך האָב פאר דיין נאָמען געבויט —
- 45 זאָלסטו הערען פון הימעל זייער געבעט און ביטטע, און זאָלסט טהאָן זייער פערלאַנג.
- 46 ווען זיי וועלען קעגען דיר זינדיגען [עס גיט דאָך גיט אַ מענטש וואָס זאָל גיט זינדיגען!] און דו וועסט אויף זיי ביז ווערען און וועסט זיי איבערגעבען צום פיינד ביז זייערע פאנגער וועלען זיי אוועקפיהרען אין דעם פיינד'ס לאַנד — ווייט אָדער נאָהענט —
- 47 און זיי וועלען זיך נעהמען צום האַרצען אין די לאַנד וואוהין זיי זיינען געפאנגענע אוועקגעפיהרט, זיי וועלען זיך בעדיינקען און בעמען דיר פון זייערע פאנגערס לאַנד זאָגענדיג: „מיר האָבען געזינדיגט, קרום און שלעכט געטהאָן“
- 48 און זיי וועלען זיך קעהרען צו דיר מיט'ן גאַנצען האַרצען און זעעלע, פון זייער פיינד'ס לאַנד וואוהין מ'האָט זיי אוועקגעפיהרט, און וועלען דיר בעמען אין די ריכטונג פון זייער לאַנד, וואָס דו האָסט צו זייערע עלטערן געגעבען, די שטאָרט וועלכע דו האָסט אויסגעקליבען און דאָס הויז וואָס איך האָב געבויט פאר דיין נאָמען,
- 49 זאָלסטו הערען פון הימעל, דיין וואוינונג אַרט, זייער געבעט און ביטטע און זאָלסט אַרויסגעבען זייער אורטהייל.
- 50 דו זאָלסט פערצייהען דיין פאָלק וואָס האָבען צו דיר געזינדיגט און זייערע פערברעכען וואָס זיי האָבען קעגען דיר בעגאַנגען; גיב זיי באַרעמ-הערציגקייט פון זייערע פאנגער אום זיי זאָלען זיי מילד בעהאַנדלען.
- 51 זיי זיינען דאָך דיין פאָלק און בעזיץ, וועלכען דו האָסט אַרויסגענומען פון מצרים, פון אייזערנעם שמעלץ-איינווען.
- 52 זאָלען דייע אונגען אָפען זיין פאר די ביטטע פון דיין קנעכט און די ביטטע פון דיין פאָלק ישראל, דו זאָלסט זיי אויסהערען ווען נאָר זיי וועלען צו דיר רופען.
- 53 דו האָסט דאָך זיי אָנגעזונדערט פון אלע פעלקער דער וועלט אַלס אַ

- 54 אֶת־אֲבֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם אֲדֹנָי יְהוִה: וַיְהִי | כְּכֹלֹת
 שְׁלֹמֹה לְהַתְּפִלֵּל אֶל־יְהוָה אֵת כָּל־הַתְּפִלָּה וְהַתְּחִנָּה
 הַזֹּאת קָם מִלְּפָנָי מִזְבַּח יְהוָה מִכְרַע עַל־בִּרְכֹּיו וּכְפָיו
 פָּרְשׂוֹת הַשָּׁמַיִם: וַיַּעֲמֵד וַיְבָרֵךְ אֵת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל 55
 קוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר: בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן מִנוּחָה לְעַמּוֹ 56
 יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר לֹא־נִפְּל דְבַר אֶחָד מִכֹּל דְּבָרֵי
 הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ: יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 57
 עִמָּנוּ כְּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אֶל־יַעֲזֹבֵנוּ וְאֶל־יִשְׁטָנוּ:
 לַהֲטוֹת לִבְבָנוּ אֵלָיו לְלַבֵּת בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְשַׁמֵּר מִצְוֹתָיו 58
 וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ: וַיְהִי דְבַר־י 59
 אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה קְרִבִּים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 יוֹמָם וְלַיְלָה לְעֲשׂוֹת | מִשְׁפָּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפָּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
 דְּבַר־יז בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא 60
 הָאֱלֹהִים אֲנִי עוֹד: וְהָיָה לְבַבְכֶם שָׁלֵם עִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 61
 לְלַבֵּת בְּחֻקָּיו וּלְשַׁמֵּר מִצְוֹתָיו בְּיָוֶם הַזֶּה: וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־ 62
 יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ וְכַחֲסִים וְכַח לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּזְבַּח שְׁלֹמֹה אֶת־ 63
 זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר זָבַח לַיהוָה בְּקֶרֶב עֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם אֵלֶּיָּהּ
 וַצֹּאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֵלֶּיָּהּ וַיַּחֲנֹכוּ אֶת־בַּיִת יְהוָה הַמֶּלֶךְ
 וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: בְּיָוֶם הַהוּא קִדַּשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת־תוֹךְ 64
 הַחֲצַר אֲשֶׁר לִפְנֵי בַיִת־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־
 הַמִּנְחָה וְאֶת חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי־מִזְבַּח הַנּוֹחֶשֶׁת אֲשֶׁר
 לִפְנֵי יְהוָה קָמַן מִהִבֵּל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת חֲלָבֵי
 הַשְּׁלָמִים: וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה בְּעֵת־הַהוּא | אֶת־הַחֹג וְכָל־ 65
 יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָדָל גָּדוֹל מִלְּבֹא חֶמֶת | עַד־נַחַל מִצְרַיִם
 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁבְעַת יָמִים וּשְׁבַעַת יָמִים אַרְבַּעַה
 עֶשֶׂר יוֹם: בְּיָוֶם הַשְּׁמִינִי שִׁלַּח אֶת־הָעַם וַיְבָרְכוּ אֶת־י 66
 הַמֶּלֶךְ

בעיני פאר דיר, ווי דו האָסט גערערט דורך משה דיין דיענער, ווען
דו, גאָט, האָסט אַרויסגעפיהרט אונזערע אור־עלטערן פון מצרים."

54 אז שלמה האָט געענדיגט בעטען צו גאָט דאָס גאנצע געבעט און ביטטע,
האָט ער אויפגעהערט קניען זיך פאר גאָט'ס מזבח און אויסשפרייטען
די הענר צום הימעל,

54 ער האָט זיך אוועקגעשטעלט און געבענשט אין דער הויך דאָס גאנצע
פערזאמלונג פון ישראל, אזוי צו זאָגען :

56 „געלויבט איז גאָט וואָס האָט געגעבען רוהע צו זיין פאָלק ישראל, ווי
ער האָט פערשפראַכען ; עס איז איין וואָרט ניט אָבגעפאלען פון זיין
גאנצען גוטען צוואַג, וואָס ער האָט גערערט דורך משה, זיין דיענער !

57 זאָל אונזער גאָט זיין מיט אונז ווי ער איז געווען מיט אונזערע עלטערן—
ער זאָל אונז ניט פערלאָזען און פערוואַרפען.

58 ער זאָל אימער נייגען אונזער האַרץ צו איהם אום צו געהן אין זיינע
וועגען און היטען זיינע געבאָט, געזעצען און פעראַרדנונגען, וועלכע
ער האָט אונזערע עלטערן געגעבען.

59 און זאָלען דיעזע ווערטער מיינע, מיט וועלכע איך האָב צו גאָט גע-
בעטען, זיין גאָהענט צו אונזער גאָט ווי טאָג אזוי נאָכט ; אום ער
זאָל אורטהיילען פאר זיין קנעכט און זיין פאָלק ישראל, טאָג־טעגליך.

60 דאן וועלען אַלע פעלקער דער וועלט אנערקענען אז עס איז ניטאָ אויסער
אונזער גאָט.

61 אָבער אייער האַרץ זאָל אימער גאנץ איבערגעבען זיין אונזער גאָט, זיך
אויפצופיהרען נאָך זיינע געזעצען און אבהיטען זיינע בעפעהלען אזוי
ווי היינט."

62 דער קעניג אויך גאנץ ישראל מיט איהם האָבען געאָפּפערט פאר גאָט
אָפּפערט.

63 צוערשט האָט שלמה געאָפּפערט. די פריעדענ־אָפּפערס וואָס ער האָט
פאר גאָט געבראכט איז בעשטאָנען פון צוויי־און־צוואנציג טויזענד
רינדער און הונדערט צוואנציג טויזענד שעפסען. דערמיט האָט דער
קעניג און אַלע קינדער ישראל איינגעווייהעט גאָט'ס הויז.

64 אין דעם זעלביגען טאָג האָט שלמה געהייליגט דעם אינערליכען הויף
וואָס פאר גאָט'ס הויז, מאַכענדיג דאָרטען די גאנץ און שפייז־אָפּפערס,
אויך דאָס פעטס פון די פריעדענ־אָפּפערס ; ווארים דער קופערנער
מזבח וואָס פאר גאָט איז צו קליין געווען אויפצוהאלטען אַלע גאנץ און
שפייז־אָפּפערס מיט די פעטס פון די פריעדענ־אָפּפערס.

65 דאן האָט שלמה און גאנץ ישראל מיט איהם, א גרויסע פערזאמלונג [פון
אַריינגאנג צו המת ביוז'ן טייך מצרים], געמאכט א פייערטאג פאר
אונזער גאָט זיעבען טעג און נאָך א מאָל זיעבען טעג — פיערצען טעג.

66 אויפ'ן אכטען טאָג האָט ער פונאנדערגעלאָזען דאָס פאָלק. זיי האָבען
געבענשט דעם קעניג און פונאנדער געגאנגען זיך צו זייערע געזעלטען

הַמֶּלֶךְ וַיֵּלְכוּ לְאַהֲלֵיהֶם שְׂמֵחִים וַיִּטְּבוּ לִבָּם עַל כָּל־הַפְּסוּכָה
 אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִד עַבְדּוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:

CAP. IX. ט

ט

א וַיְהִי כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בַּיִת יְהוָה וְאֶת־בַּיִת הַמֶּלֶךְ
 2 וְאֵת כָּל־חֶשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָפֵץ לַעֲשׂוֹת: וַיֵּרָא
 יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה שְׁנֵית כְּאֲשֶׁר נִרְאָה אֵלָיו בְּגִבְעוֹן:
 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתְךָ וְאֶת־תְּחִנָּתְךָ
 אֲשֶׁר־הִתְחַנַּנְתָּה לְפָנַי הַקְּדוֹשִׁי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר
 בָּנִיתָה לְשׁוּם שְׂמֵרָשָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־
 4 הַיָּמִים: וְאַתָּה אִם־תֵּלֶךְ לְפָנַי כְּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִד אָבִיךָ
 בְּתַם־לֵבָב וּבְיִשָׁר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתְךָ חֻקִּי וּמִשְׁפָּטֵי
 הַתְּשׁוּרָה: וְהִקְלַמְתִּי אֶת־כִּפָּא מִמַּלְכֻתְךָ עַל־יִשְׂרָאֵל לְעַלְמִם
 כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל־דָּוִד אָבִיךָ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ
 6 מֵעַל כִּפָּא יִשְׂרָאֵל: אִם־שׁוּב תִּשְׁבֹּן אַתֶּם וּבְנֵיכֶם מֵאַחֲרַי
 וְלֹא תִשְׁמְרוּ מִצְוֹתַי חֻקְתִּי אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנֵיכֶם וְהִלַּכְתֶּם
 7 וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְהִכַּרְתִּי
 אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־
 הַבַּיִת אֲשֶׁר הַקְּדִשְׁתִּי לְשִׁמִּי אֲשַׁלַּח מֵעַל פָּנָי וְהָיָה
 8 יִשְׂרָאֵל לְמַשָּׁל וּלְשִׁנְיָה בְּכָל־הָעַמִּים: וְהַבַּיִת הַזֶּה יְהוּה
 עֲלִיּוֹן כָּל־עֹבֵר עָלָיו יִשָּׂם וְשָׂרַק וְאָמְרוּ עַל־מָה עָשָׂה
 9 יְהוָה כֹּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת וּלְבַיִת הַזֶּה: וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר
 עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצִיא אֶת־אֲבֹתָם מֵאֶרֶץ
 מִצְרַיִם וַיַּחֲזִקוּ בָאֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָהֶם וַיַּעֲבְדוּם
 עַל־כֵּן הֵבִיא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת כָּל־הַרְעָה הַזֹּאת:
 י וַיְהִי מִקְצֵה עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־שְׁנֵי
 11 הַבָּתִּים אֶת־בַּיִת יְהוָה וְאֶת־בַּיִת הַמֶּלֶךְ: חִדְּם מֶלֶךְ־צֹר
 נָשָׂא אֶת־שְׁלֹמֹה בְּעֵצֵי אֲרָזִים וּבְעֵצֵי בְרוֹשִׁים וּבְזָהָב
 לְכָל

פרעהליך און צופריעדען מיט אלדאָס־גוטס וואָס גאָט האָט פּערשאַפּען דור'ן זיין קנעכט און זיין פּאָלק ישראל.

קאָפיטעל ט

- 1 אז שלמה האָט געענדיגט בויען גאָט'ס הויז, דעם קעניג'ס הויז און דעם גאנצען שלאָס וואָס שלמה האָט געפלאַנט צו מאַכען,
- 2 האָט זיך גאָט אַ צווייטען מאל בעוויזען צו שלמה אזוי ווי ער האָט זיך צו איהם בעוויזען אין גבעון,
- 3 און גאָט האָט צו איהם געזאָגט : איך האָב אויסגעהערט דיין געבעט און ביטטע וואָס דו האָסט צו מיר געבעטען, איך האָב געהייליגט די עזע הויז, וואָס דו האָסט געבויט, אום צו האַלטען דאָרט מיין נאָ-מען אויף אימער ; אַלע מאל וועלען מיינע אויגען און האַרץ זיין דאָר-טען.
- 4 וועגען דיר איז אזוי — אויב דו וועסט זיך אויפפיהרען קעגען מיר ווי עס האָט זיך אויפגעפיהרט דיין פאטער דוד, מיט הערצענס אויפריכ-טיגקייט און אָרענטליכקייט צו טהאָן אַלץ וואָס איך האָב דיר בעפעהלען און היטען מיינע געזעצען און פּעראָרדנונגען,
- 5 וועל איך בעפעסטגיגען דיין קעניגליכען טהראָן איבער ישראל אויף איי-ביג, אזוי ווי איך האָב פּערשפּראַכען דיין פאטער דוד, זאָגענדיג : עס וועט פון דיר ניט אויפהערען אַ מאַן פון טהראָן ישראל'ס.
- 6 וועט איהר און אייערע קינדער אָבער אבווענדען זיך פון מיר — איהר וועט ניט אבהיטען מיינע בעפעהלען און געזעצען וואָס איך האָב נאָך בעפאָר אייך געגעבען, איהר וועט געהן דיענען אנדערע געטער און בוקען זיך צו זיי —
- 7 וועל איך אויסראַטען ישראל פון דעם לאַנד וואָס איך האָב זיי געגעבען, אויך דאָס הויז, וועלכען איך האָב געהייליגט צו מיין נאָמען וועל איך פון זיך אָבשטויסען, ביז ישראל וועט ווערען אונטער אַלע פעלקער אַלס אַ ביישפּיל און אַ וואַרנונג.
- 8 און די עזע הויז וואָס האָט געקענט זיין דאָס העכסטע, ווער נאָר עס וועט איהם פּערבייגען וועט זיך וואַנדערן און פייפען, זיי וועלען זאָגען : „וואַרום האָט עס גאָט אזוי געטהאָן צו די עזע לאַנד און די עזע הויז ?“
- 9 וועט מען ענטפּערן : „ווייל זיי האָבען פּערלאָזען זייער גאָט, וועלכער האָט זייערע אור-עלטערן ארויסגענומען פונ'ם לאַנד מצרים, און האָט בען זיך געהאַלטען אָהן אנדערע געטער, געבוקט זיך צו זיי און גע-דיענט זיי ; דערפאר האָט גאָט אויף זיי געבראַכט דאָס דאָזיגע שלעכטס.“
- 10 עס איז פּערלאָפּען צוואַנציג יאָהר ביז שלמה האָט אויפגעבויט ביידע הייזער — גאָט'ס הויז און דעם קעניג'ס הויז.
- 11 חירם, קעניג פון צר, האָט פּערשאַפּט דעם קעניג שלמה צעדער-און

לְכַלְחַפְצוֹ אֹי יִתֵּן הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְחִירָם עֶשְׂרִים עִיר
 בְּאֶרֶץ הַגִּלְגָּל: וַיֵּצֵא חִירָם מִצֹּר לְרֹאוֹת אֶת־הָעָרִים 12
 אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ שְׁלֹמֹה וְלֹא יָשְׁרוּ בְּעֵינָיו: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ 13
 הָעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִּי אֲחִי וַיִּקְרָא לָהֶם אֶרֶץ
 כְּבוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיִּשְׁלַח חִירָם לַמֶּלֶךְ מֵאֵה 14
 וְעֶשְׂרִים כֶּפֶר וְהֵב: וְזֶה דְבַר־הַמָּס אֲשֶׁר־הֵעֵלָה הַמֶּלֶךְ 15
 שְׁלֹמֹה לְבָנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּיתוֹ וְאֶת־הַמִּלּוֹא וְאֶת
 חֹמַת יְרוּשָׁלַם וְאֶת־חֶצֶר וְאֶת־מִגְדוֹ וְאֶת־גֹּזֶר: פָּרְעָה 16
 מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עָלָה וַיִּלְכֹּד אֶת־גֹּזֶר וַיִּשְׂרְפָהּ בְּאֵשׁ וְאֶת־
 הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּעִיר הָרֶגַע וַיִּתְּנָהּ שְׁלֹחִים לְכַתּוֹ אֵשֶׁת 17
 שְׁלֹמֹה: וַיָּבֵן שְׁלֹמֹה אֶת־גֹּזֶר וְאֶת־בֵּית חָרֹן מִחֶתּוֹן: וְאֶת־ 18
 בְּעֻלַּת וְאֶת־יַם מֶר בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ: וְאֶת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכָּנוֹת 19
 אֲשֶׁר הָיוּ לְשְׁלֹמֹה וְאֶת עָרֵי הָרֶכֶב וְאֶת עָרֵי הַפָּרָשִׁים
 וְאֶת חֶשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חֶשֶׁק לְבָנוֹת בִּירוּשָׁלַם וּבְלִבְנוֹן
 וּבְכָל אֶרֶץ מְמַשְׁלָתוֹ: כָּל־הָעָם הַנּוֹתֵר מִן־הָאֲמֹרִי הַחֲתִי כ
 הַפְּרִזִי הַחִוִּי וְהַנּוֹבְסִי אֲשֶׁר לֹא־מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָמְדָה:
 בְּנוֹתָם אֲשֶׁר נֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָכְלוּ בָנֵי 21
 יִשְׂרָאֵל לְהַחְרִימָם וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס־עֹבֵד עַד הַיּוֹם
 הַזֶּה: וּמִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה עֹבֵד כִּי־הֵם אֲנָשֵׁי 22
 הַמִּלְחָמָה וַעֲבָדוּ וּשְׂרָיו וּשְׁלֻשָׁיו וּשְׂרָי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו:
 אֵלֶּה וְשְׂרָי הַנּוֹצְבִים אֲשֶׁר עַל־הַמֶּלֶאכָה לְשְׁלֹמֹה 23
 חֲמִשִּׁים וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת הָרָרִים בָּעָם הָעֹשִׂים בַּמִּלְאכָה:
 אֵךְ בַּת־פָּרְעָה עָלְתָה מֵעִיר דָּד אֶל־בֵּיתָהּ אֲשֶׁר בְּנֵה־ 24
 לָהּ אֹי בְּנֵה אֶת־הַמִּלּוֹא: וְהֵעֵלָה שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים כה
 בַּשָּׁנָה עֹלוֹת וּשְׁלָמִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּנֵה לַיהוָה
 וְהַקְטִיר אֹתוֹ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁלָם אֶת־הַבַּיִת: וְאֲנִי 26
 עָשִׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּעֵצִי־וְגִבֹר אֲשֶׁר אֶת־אֵלֹהֵי עַל־

שפת

- ציפרים האַלץ אויך גאַלד וויפיעל ער האָט פּערלאַנגט ; דאן האָט שלמה געגעבען חירם'ן צוואַנציג שטערט און פּראָווינץ גליל.
- 12 ווען חירם איז געקומען פון צר בעקוקען די שטערט, וועלכע שלמה האָט איהם געגעבען, זיינען זיי איהם ניט געפּעהלען,
- 13 און ער האָט געזאָגט : „וואָס פאַר שטערט זיינען דאָס, וואָס דו האָסט מיר געגעבען, מיין פּריינד ?“ מ'רופט זיי „לעהם לאַנד“ ביז יעצט.
- 14 חירם האָט דעם קעניג צוגעשיקט הונדערט מיט צוואַנציג צענטנער גאַלד.
- 15 דאָס איז די אורזאכע פונ'ם אבצאהל וואָס קעניג שלמה האָט געלעגט : אום צו בויען גאָט'ס הויז, זיין הויז, די פעסטונג, די מויער-וואַנד פון ירושלים, אויך חצור, מגדו און גזר.
- 16 [פרעה, קעניג פון מצרים איז ארויף, האָט צוגענומען גזר און אָנגע-צונדען מיט פייער ; דעם כנעני, וואָס האָט בעוואוינט די שטאָדט האָט ער אויסגע'הרג'עט און האָט עס געגעבען אַלס האָכצייט-פרעזענט צו זיין טאָכטער, שלמה'ס פרוי,
- 17 האָט שלמה אָבגעבויט גזר.] אויך דעם אונטערשטען בית-חרון,
- 18 אויך בעלת און תדמר אינ'ם מדבר נעבען בעוואוינטע לאַנד.
- 19 אויך אַלע מאנאזינען שטערט וואָס שלמה האָט געהאט, די געביידען פאַר די רייט-פּערד און פאַר די רייטער, אויך שלמה'ס שלעסער וואָס ער האָט געוואַלט בויען אין ירושלים, אין לבנון און איבער דאָס גאַנצע לאַנד פון זיין רעגירונג.
- 20 די גאַנצע בעפעלקערונג וואָס איז פאַרבליבען פון אמרי, חתי, פרוי, חוי, און יבוס, וועלכע שטאַמען ניט פון די קינדער ישראל,
- 21 זייערע קינדער וואָס זיינען נאָך זיי פאַרבליבען אינ'ם לאַנד, די וועלכע די קינדער ישראל האָבען ניט געקענט פּערניכטען, האָט שלמה אויף זיי געלייגט אַן אריבטי-שטייער ביז דיעזען טאָג.
- 22 פון די קינדער ישראל האָט שלמה קיינע קנעכט געמאַכט, זיי זיינען געווען די קריעגס-לייט, זיינע הויפּדיענער, פירסטען, הויכע בעאַמטע און פּערוואַלטער איבער די רייט-פּערד און זיינע רייטער —
- 23 די הויפט פּערוואַלטער איבער שלמה'ס אריבטי, פינף הונדערט און פּופציג וואָס האָבען פּערוואַלטעט איבער די מאַסע אריבטייער.
- 24 ווי נאָך פרעה'ס טאָכטער איז אריבער פון דוד'ס שטאָדט אין איהר הויז וואָס ער האָט פאַר איהר געבויט, דאן האָט ער די פעסטונג געבויט.
- 25 דריי מאָהל יעהרליך האָט שלמה געבראַכט גאַנץ און פריעדען-אָפּפּערס אויף גאָט'ס מזבח וואָס ער האָט אויפגעבויט, ער האָט אויך גערויב כּערט אויף דעם מזבח וואָס פאַר גאָט ; אזוי האָט ער פאַרטיג געמאַכט דאָס הויז.
- 26 אויך אַ שיף האָט שלמה געלאָזען מאַכען אין עציון-גבר, נעבען אלות בילין ברעג ים-סוף, אין פּראָווינץ אדום.

27 שִׁפְתַי יִסְסוּךָ בְּאַרְצָךָ אֲדוֹם׃ וַיִּשְׁלַח הַיָּרֵם בְּאֵלַי אֶת־עֲבָדָיו
 28 אֲנָשֵׁי אֲנִיּוֹת יָדְעֵי הַיָּם עִם עֲבָדֵי שְׁלֹמֹה׃ וַיָּבֹאוּ אוֹפִירָה
 וַיִּקְחוּ מִשָּׁם זָהָב אַרְבַּע־מֵאוֹת וַעֲשָׂרִים כִּכָּר וַיָּבֹאוּ אֶל־
 הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃

CAP. X.

א וּמִלְפַת־שֹׁבָא שָׁמַעַת אֶת־שְׁמֵעַ שְׁלֹמֹה לְשֵׁם יְהוָה וַתָּבֹא
 2 לְנַסְתּוֹ בַּחֲדוּדוֹת׃ וַתָּבֹא יְרוּשָׁלַיִם בַּחֲלוֹל כִּכָּר מֵאֵד גְּמָלִים
 ג וְשִׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב רַב־מְאֹד וְאֶבֶן יָקָרָה וַתָּבֹא אֶל־
 4 שְׁלֹמֹה וַתִּדְבֹר אֵלָיו אֶת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה עִם־לִבָּבָהּ׃ וַיַּגִּיד
 5 לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דִּבְרֶיהָ לֹא־הָיָה דָבָר נֶעְלָם מִן־הַמֶּלֶךְ
 6 אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ׃ וַתֵּרָא מִלְפַת־שֹׁבָא אֶת כָּל־חֲכַמַת
 7 הַשְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃ וּמֵאֲבָל שְׁלֹחֵנוּ וּמוֹשֵׁב עֲבָדָיו
 8 וּמַעֲמֹד מִשְׁרָתוֹ וּמִלְבָּשֵׁיהֶם וּמִשְׁקֵיו וְעֵלְתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה
 9 בֵּית יְהוָה וְלֹא־הָיָה בָּהּ עוֹד רוּחַ׃ וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ
 10 אֲמַת הַיָּה הַדְּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דִּבְרֶיךָ וְעַל־
 11 חֲכַמְתְּךָ׃ וְלֹא־הָאֵמַנְתִּי לְדִבְרִים עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתֵּרָאֵנִה
 12 עֵינַי וְהִנֵּה לֹא־הִגַּדְתִּי לְךָ הַחֲצִי הַנִּסְפַת חֲכַמָּה וְטוֹב אֶל־
 13 הַשְׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי׃ אֲשֶׁר־י אֲנָשֶׁךָ אֲשֶׁר־י עֲבָדֶיךָ
 14 אֵלֶּה הַעֲמָדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד הַשְּׂמָעִים אֶת־חֲכַמְתְּךָ׃ יְהוָה
 15 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּרוּךְ אֲשֶׁר חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל
 16 בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל לְעַלְמֵי וַיִּשְׁיֹמֶךָ לְמֶלֶךְ לְעַשׂוֹת
 17 מִשְׁפָּט וְצִדְקָה׃ וַתֵּתֵן לְמֶלֶךְ מֵאֵה וַעֲשָׂרִים כִּכָּר זָהָב
 18 וּבְשָׂמִים חֲרֻבָה מְאֹד וְאֶבֶן יָקָרָה לֹא בָא כְּבִשָּׁם הַהוּא
 19 עוֹד לְרֹב אֲשֶׁר־נִתְּנָה מִלְפַת־שֹׁבָא לְמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וְנֹס
 20 אֵינִי חֵרֶם אֲשֶׁר־נִשָּׂא זָהָב מֵאוֹפִיר הַבֵּיא מֵאֹפִיר עֲצֵי
 21 אֶלְמָנִים חֲרֻבָה מְאֹד וְאֶבֶן יָקָרָה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי
 22 הָאֶלְמָנִים מִסָּעַד לְבַיַת־יְהוָה וּלְבַיַת הַמֶּלֶךְ וּבְנֵינֹת
 23 וּבְנָלִים

- 27 הירם האָט מיט געשיקט אין דעם שיף שיפ־ארבייטער פון זיינע קנעכט, געאיבטע אויפ'ן ים, מיט שלמה'ס קנעכט.
- 28 זיי זיינען אין אופיר געקומען און צוואמענגענומען דאָרטען גאָלד פיער הונדערט מיט צוואנציג צענטנער און געבראכט צום קעניג שלמה.

קאפיטעל י

- 1 אז די קעניגין פון שבא האָט דערהערט וועגען שלמה'ס בערוף אז עס איז ביז צום פארגעטערן, איז זי געקומען פרובירען איהם מיט רע־טעניסן.
- 2 זי איז געקומען אין ירושלים מיט זעהר א גרויסע ארמעע, מיט קעמלען בעלאדענע מיט געווירצען אויף זעהר פיעל גאָלד און קאָסטבארע שטיי־נער; זי איז געקומען צום קעניג און גערעדט מיט איהם וואָס זי האָט אויפ'ן האַרצען געהאט.
- 3 שלמה האָט איהר געענטפערט אויף אַלע איהרע רייד, קיין זאך איז איהם ניט אונבעקאנט געווען ער זאָל איהר ניט קענען ערקלעהרען.
- 4 ווען די קעניגין פון שבא האָט איינגעזעהען שלמה'ס קלוגהייט, די גע־ביידען וואָס ער האָט געבויט,
- 5 די שפייז פון זיין טיש, דעם זיין־אָרדנונג פון זיינע קנעכט, דעם צור־שטאנד פון זיינע דינענער און זייער קליידונג, אויף זיינע וויינישענקערס און די פראָצעסיע ווען ער געהט אין גאָט'ס הויז — האָט איהר דעם אטהעם פערנומען.
- 6 זי האָט צום קעניג געזאָגט: „די נאַכריכט וואָס איך האָב אין מיין לאַנד געהערט וועגען דיין אויפ־פיהרונג און קלוגהייט איז ריכטיג געווען!“
- 7 איך האָב דאָס ניט געגלויבט ביז איך בין געקומען און מיט מיניע אויגען געזעהן, ערשט מ'האָט מיר קיין העלפֿט ניט איבערגעגעבען — דו האָסט פיעל מעהר קלוגהייט און גוטסקייט וואָס דאָס וואָס איך האָב געהערט!
- 8 גליקליך זיינען דייןע מענשען, גליקליך זיינען דייעזע קנעכט דייןע, וועלכע שטעהען אימער נעבען דיר און הערען דיין קלוגהייט.
- 9 געבענשט זאָל זיין דיין גאָט וואָס דו ביזט איהם געפעהלען דיר אויף דעם טהראָן פון ישראל צו זעצען; ווייל גאָט לייעבט שטארק ישראל האָט ער דיר אַלס קעניג געזעצט אום צו טהאָן רעכט און גערעכט־ג־קייט.“
- 10 דאן האָט זי דעם קעניג געגעבען הונדערט מיט צוואנציג צענטנער גאָלד, אויף זעהר פיעל געווירצען און קאָסטבארע שטיינער; עס איז נאָך קיין מאָהל ניט אריינגעקומען אזוי פיעל געווירצען וויפיעל די קעניגין פון שבא האָט שלמה'ן געגעבען.
- 11 אויך הירם'ס שיף וואָס האָט געפיהרט גאָלד פון אופיר, האָט פון אופיר געבראכט זעהר פיעל סאנדעל־האַלץ און קאָסטבארע שטיינער.
- 12 פון די סאנדעל־האַלץ האָט דער קעניג געלאָזען מאַכען א פארענטש אין גאָט'ס הויז אויך אין קעניגס הויז; אויך פיעדלען און האַרפען פאר

וּנְבָלִים לְשָׂרִים לֹא-בָא כִּן עֲצֵי אֲלֻמִּיִּם וְלֹא נִרְאָה עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַמֶּלֶךְ שָׁלְמָה נָתַן לְמַלְכַת-שֶׁבַע אֶת-כָּל-
 13 הַפָּצָה אֲשֶׁר שָׁאַלָה מִלְכָּד אֲשֶׁר נִתְּדָלָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ
 שָׁלְמָה וְתַפֵּן וְתִלְךָ לְאַרְצָהּ הִיא וְעַבְדֶּיהָ׃ וַיְהִי
 14 מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר-בָּא לְשָׁלְמָה בְּשָׁנָה אַחַת שֵׁשׁ מֵאוֹת
 שָׁשִׁים וְשֵׁשׁ בָּפָר זָהָב׃ לְכַד מֵאֲנָשֵׁי הַתָּרִים וּמִסַּחֲר
 15 הַרְכָּלִים וְכָל-מַלְכֵי הָעָרִב וּפְחוֹת הָאָרֶץ׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
 16 שָׁלְמָה מֵאֲתִים צִנְהָ זָהָב שְׁחוּט שֵׁשׁ-מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה
 עַל-הַצִּנְהָ הָאֶחָת׃ וּשְׁלֹשׁ-מֵאוֹת מִנְּיָם זָהָב שְׁחוּט
 17 שְׁלֹשַׁת מִנִּים זָהָב יַעֲלֶה עַל-הַמִּנְּן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ
 בֵּית יַעַר הַלְבָנוֹן׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ בְּסֹא-שֵׁן נָדוּל וַיַּצְפְּהוּ
 18 זָהָב מִפָּז׃ שֵׁשׁ מַעְלוֹת לַכֶּסֶף וְרֹאשׁ עָגוּל לַכֶּסֶף
 19 מֵאֲחֲרָיו וַיִּדַּת מִזָּה וּמִזָּה אֶל-מְקוֹם הַשִּׁבְתָּ וּשְׁנַיִם אֲרִיֹּת
 עֲמָדִים אֶצֶל הַיְדוֹת׃ וּשְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲרִיִּים עֲמָדִים שָׁם
 20 עַל-שֵׁשׁ הַמַּעְלוֹת מִזָּה וּמִזָּה לֹא-נַעֲשֶׂה כִּן לְכָל-מַמְלָכוֹת׃
 וְכָל כָּלֵי מִשְׁקָה הַמֶּלֶךְ שָׁלְמָה זָהָב וְכָל כָּלֵי בֵּית-יַעַר
 21 הַלְבָנוֹן זָהָב סָגוּר אֵין כֶּסֶף לֹא נִחְשַׁב בְּיַמֵּי שָׁלְמָה
 לְמֵאוֹמָה׃ כִּי אֲנִי תְרַשִּׁישׁ לַמֶּלֶךְ בְּיָסָם עִם אֲנִי חִירָם
 22 אַחַת לְשֹׁלֵשׁ שָׁנִים תָּבוֹא׃ אֲנִי תְרַשִּׁישׁ נִשְׂאֵת זָהָב וְכֶסֶף
 שְׁנֵהָבִים וְכַפִּים וְתַבִּיִּים׃ וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ שָׁלְמָה מִכָּל
 23 מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֶשֶׂר וּלְחַכְמָה׃ וְכָל-הָאָרֶץ מִבְּקָשִׁים אֶת-
 24 פְּנֵי שָׁלְמָה לְשֹׁמֵעַ אֶת-דְּחֻמָּתוֹ אֲשֶׁר-נָתַן אֱלֹהִים בְּלִבּוֹ׃
 וְהָמָּה מְבִיאִים אִישׁ-מִנְחָתוֹ כְּלֵי-כֶסֶף וְכָלֵי זָהָב וּשְׁלֹמוֹת
 25 וְנֶשֶׁק וּבִשְׂמִים סוּסִים וּפָרָדִים דְּבַר-שָׁנָה בְּשָׁנָה׃
 וַיֵּאסֶף שָׁלְמָה רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי-לּוֹ אֶלֶף וָאַרְבַּע-מֵאוֹת
 26 רֶכֶב וּשְׁנַיִם-עֶשֶׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיִּנְחַם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעַם-
 הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלַם׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת-הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלַם
 27

כאבנים

- די זינגערס. אזעלכע סאנדעל־האַלץ איז נימאָלס אַרײַנגעקומען אָדער געזעהען געוואָרען ביז דעם טאָג.
- 13 דער קעניג שלמה האָט געגעבען די קעניגין פון שבא אַלץ וואָס זי האָט פּערלאַנגט, אויסער וואָס ער האָט איהר געגעבען לויט דעם פּערמעגען פון קעניג שלמה; זי האָט זיך אומגעקעהרט און אוועק אין איהר לאַנד זי מיט איהרע קנעכט.
- 14 די געוויכט גאָלד וואָס פֿלעגט אַרײַנקומען ביי שלמה יעדער יאָהר איז געווען זעקס הונדערט זעקס און זעכציג צענטנער גאָלד.
- 15 אויסער וואָס עס האָבען אַרײַנגעבראַכט די רײזענדע, דער האַנדעל פון די קויפֿלייטע, פון אַלע ערב'ער קעניגע און די גובערנאַטאָרען פון די פּראָווינצען.
- 16 דאָן האָט דער קעניג געמאַכט צוויי הונדערט פּאַנצערס פון פֿלאַכען גאָלד — זעקס הונדערט גאָלדשטיקער איז אוועק אויף יעדער פּאַנצער.
- 17 אויך דריי הונדערט שילדען פון פֿלאַכען גאָלד — דריי גאָלד־מנים איז אוועק אויף יעדער שילד. דער קעניג האָט זיי אַרײַנגעשטעלט אין לבנון וואַלד־הויז.
- 18 דער קעניג האָט אויך געמאַכט אַ גרויסען טהראָן פון עלפּענביין און באַצויגען איהם מיט פּיינעם גאָלד.
- 19 דער טהראָן האָט געהאַט זעקס טרעפּ און אַ רונדען קופּעל פון הינטען, אויך פּאַרענטשעס פון ביידע זייטען ביז'ן געזעס, צוויי לײבען־פּיגורען זיינען געשטאַנען ביי די פּאַרענטשעס.
- 20 אויך פון ביידע זייטען די זעקס טרעפּ זיינען געשטאַנען צוועלף לײבען; אַזאַ טהראָן איז פאַר קיין רעגירונג ניט געמאַכט געווען.
- 21 אַלע געשיר צום טרינקען ביי קעניג שלמה זיינען געווען פון גאָלד, אויך אַלע געשיר פון לבנון וואַלד־הויז זיינען געווען פון גוטען גאָלד — ניט זילבער, דאָס האָט אין שלמה'ס צייטען קיין ווערט געהאַט.
- 22 ווארים דער קעניג האָט געהאַט אַ געפּאַנצערטע שיף אויפ'ן ים, צוואַר מען מיט חירס'ס שיף; יעדערע דריי יאָהר פֿלעגט די פּאַנצער־שיף קום מען בעלאַדען מיט גאָלד, זילבער, עלפּענביין, אפּפען און פּאַווען.
- 23 דער קעניג שלמה איז אין רייכטהום און קלוגהייט גרעסער געווען פאַר אַלע קעניגע דער וועלט.
- 24 פון פּערשיעדענע לענדער פֿלעגט מען שלמה'ן בעזוכען אום צו הערען זיין קלוגהייט וואָס גאָט האָט איהם אין זיין האַרצען געגעבען.
- 25 און יעדער פון זיי האָט איהם אַ פּרעזענט געבראַכט, זילבערנע געשיר און גאָלדענע; קליידער, וואפּען און געווירצען; פּערד און מויל־עזען, יאָהר פאַר יאָהר.
- 26 שלמה האָט אָנגעזאַמעלט רײט־פּערד און רײטער, ביז ער האָט געהאַט טויזענד פיער הונדערט רײט־פּערד און צוועלף טויזענד רײטער. אַ טהײל דערפון האָט ער געהאַלטען אין די געביידען פאַר די פּערד, און אַ טהײל בײַן קעניג אין ירושלים.
- 27 דער קעניג האָט געמאַכט אַ זילבער און ביליג געווען אין ירושלים ווי

פֹּאבְנִים וְאֵת הָאָרְזִים נָתַן כְּשִׁקְמִים אֲשֶׁר-בְּשַׁפְּלָה לְרֹב:
 28 וּמוֹצֵא הַסּוּסִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה מִמִּצְרַיִם וּמִקְנֵה סַחְרֵי
 29 הַמֶּלֶךְ יִקְחוּ מִקְנֵה בְּמַחִיר: וְתַעֲלֶה וְתֵצֵא מִרְפָּבָה
 מִמִּצְרַיִם בְּשֵׁשׁ-מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן
 לְכָל-מַלְכֵי הַחֵתִים וּלְמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדֶם יֵצְאוּ:

CAP. XI. א

א וְהַמֶּלֶךְ שִׁלְמָה אָדָב נָשִׁים נְכָרִיּוֹת רַבּוֹת וְאֶת-כַּתְּפֵי-פָרְעֹה
 2 מִזֹּאבֵיּוֹת עַמִּיּוֹת אֲרָמִית צְדֵנִית חֲתִית: מִדְּהַגּוּזִים אֲשֶׁר
 אָמַר-יְהוָה אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא-תִבְאוּ בָהֶם וְהֵם לֹא-
 יָבֹאוּ בָכֶם אֲכֵן יִשׂוּ אֶת-לִבְכֶם אַחֲרַי אֱלֹהֵיהֶם בָּהֶם
 3 דַּבֵּק שִׁלְמָה לְאַהֲבָה: וַיְהִי-לֹו נָשִׁים שְׂרוֹת שֶׁבַע מֵאוֹת
 4 וּפְלִגְשִׁים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּשׂוּ נָשָׁו אֶת-לִבּוֹ: וַיְהִי לַעֲלַת
 זִקְנַת שִׁלְמָה נָשָׁו הַטּוֹ אֶת-לִבְכֹו אַחֲרַי אֱלֹהִים אַחֲרִים
 וְלֹא-הָיָה לְבָכֹו שְׁלָם עִם-יְהוָה אֱלֹהָיו כְּלַבֵּב דָּוִד אָבִיו:
 ה וַיֵּלֶךְ שִׁלְמָה אַחֲרַי עֲשֵׂתֶרֶת אֱלֹהֵי צְדָנִים וְאַחֲרַי מַלְכָם
 6 שִׁקָּץ עַמִּנִּים: וַיַּעַשׂ שִׁלְמָה הֲרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְלֹא מִלָּא
 7 אַחֲרַי יְהוָה בְּדַרְדַּר אָבִיו: אִו יִבְנֶה שִׁלְמָה בְּמָה
 לְכַמוֹשׁ שִׁקָּץ מִזֹּאב בְּהָר אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי יְרוּשָׁלַם וּלְמֶלֶךְ
 8 שִׁקָּץ בְּנֵי עַמּוֹן: וְכֵן עָשָׂה לְכָל-נָשָׁו הַנְּכָרִיּוֹת מִקְטִינּוֹת
 9 וּמִנּוֹבְחוֹת לְאַלְהוּתָן: וַיִּתְאַנֶּף יְהוָה בְּשִׁלְמָה כִּי-נִטְמָה
 לְבָכֹו מֵעַם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּרְאָה אֵלָיו פְּעַמִּים:
 י וַעֲנָה אֵלָיו עַל-הַדְּבַר הַזֶּה לְבַל-תִּלְכֹּת אַחֲרַי אֱלֹהִים
 11 אַחֲרִים וְלֹא שָׁמַר אֶת אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה
 לְשִׁלְמָה יֵעַן אֲשֶׁר הִוְתֵּה-זֹאת עִמָּךְ וְלֹא שָׁמַרְתְּ בְרִיתִי
 וְחַקְתִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי עִלְיָךְ קָרַע אֶקְרַע אֶת-הַמַּמְלָכָה מֵעַלְיָךְ
 12 וְנִתְתִּיחָה לְעַבְדָּךְ: אֲדִי-בִימִיךָ לֹא אֶעֱשֶׂה לְמַעַן דָּוִד
 13 אָבִיךָ מִיַּד בְּנֵי אֶקְרַעְנָה: רַק אֶת-כָּל-הַמַּמְלָכָה לֹא אֶקְרַע

שטיינער, און צעדער-האַלץ — ווי סיקאמארען, וועלכע זיינען פיעל אינ'ם ניעדערלאנד.

28 שלמה'ס פערדען-אימפארט איז געווען פון מצרים, ער האָט אויך געגרינדעט אַ האַנדעל פּעראַיין וועלכער האָט די פּרײַזען בעשטימט.

29 מען האָט געבראַכט פון מצרים וועגען צו זעסס הונדערט זילבערשטיק און פּערד — פאַר הונדערט און פּופּציג. אויך אַלע קעניגע פון חת און אַרם האָבען דורך זיי פּערד בעצויגען.

קאפיטעל יא

1 דער קעניג שלמה האָט געליעבט פיעל פּרעמדע פּרויען אויסער פּרעה'ס טאָכטער — מואב'יער, עמון'יער, אדם'יער, צדן'יער און חתי'ער —

2 פון די פעלקער וואָס גאָט האָט געזאָגט צו די קינדער ישראל : „איהר זאָלט ניט אַרײַנקומען צו זיי, און זיי זאָלען ניט אַרײַנקומען צו אייך ; וואַרים זיי וועלען אייער האַרץ קעהרען נאָך זייערע געטער“ — אָט מיט די האָט זיך שלמה פּעראַייניגט און זיי לייעב געהאַט.

3 ער האָט געהאַט פּרויען פּרינצעסינס זיעבען הונדערט און קעס-זווייבער — דריי הונדערט ; זיינע ווייבער האָבען זיין האַרץ אָבגעווענדט,

4 און אז שלמה איז עלטער געוואָרען האָבען זיינע ווייבער זיין האַרץ אָבגעווענדעט נאָך אַנדערע געטער, זיין האַרץ איז ניט מעהר געווען נאַנט איבערגעבען צו זיין גאָט ווי דאָס האַרץ פון זיין פאטער דוד.

5 שלמה איז אַוועק נאָך עשתרת דער גאָט פון צדנים, און נאָך מלכם דעם געץ פון עמונים.

6 און שלמה האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, ער איז ניט פּאָלקאָס נאָך גאָט געגאַנגען ווי זיין פאטער דוד.

7 דאן האָט שלמה געבויט אַ באַרג-אַלטאַר פאַר כּמוש דעם געץ פון מואב אויפ'ן באַרג נעבען ירושלים, אויך צו מלך דעם געץ פון עמון.

8 דאָס זעלביגע האָט ער אויך געמאַכט פאַר אַלע זיינע ניט אידישע ווייבער, וועלכע האָבען גערויכערט און געאַפּפּערט צו זייערע געטער.

9 דאן איז גאָט ביז געוואָרען אויף שלמה'ן, ווייל זיין האַרץ האָט זיך אָבגעקעהרט פּונ'ם גאָט פון ישראל, וועלכער האָט זיך צו איהם צוויי מאָהל בעוויזען,

10 און געווארענט איהם וועגען דעם — ניט צו געהן נאָך אַנדערע געטער ; ער האָט אָבער ניט אָבגעהיט וואָס גאָט האָט איהם אָנגעזאָגט.

11 דאן האָט גאָט געזאָגט צו שלמה'ן : „ווייל מיט דיר איז אזוינס גע-שעהען און דו האָסט ניט אָבגעהיט מיין בונד און מיינע געזעצען, וואָס איך האָב דיר אָנגעזאָגט, וועל איך אָברייסען אַ טהייל פון דיין קעניגרייך און אַוועקגעבען צו דיין קנעכט ;

12 נאָר ביי דיין לעבען וועל איך דאָס ניט טהאָן, צוליבע דיין פאטער דוד — אָט פון דיין זוהן וועל איך עס שוין אָברייסען !

13 איך וועל ניט אָברייסען די גאַנצע קעניגרייך — איין שטאַם וועל איך

שָׁבַט אֶחָד אֶתֵּן לְבִנְיָדָא לְמַעַן דְּנֹד עֲבָדֵי וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם
 אֲשֶׁר בְּחֶרְתִּי: וַיָּקָם יְהוָה וּשְׁמֹן לְשַׁלְמָה אֶת הַדָּד 14
 הָאֲדָמִי מִזְרַע הַמֶּלֶךְ הוּא בְּאֲדָוִם: וַיְהִי בַהֲזוֹת דָּוִד 15
 אֶת־אֲדָוִם בַּעֲלוֹת יוֹאָב שֶׁר הָעֵבֶא לְקַבֵּר אֶת־הַחֲלָלִים
 בִּיָּד פְּלִזְכָר בְּאֲדָוִם: כִּי־שֵׁשֶׁת חֳדָשִׁים יָשְׁבִישֶׁם יוֹאָב 16
 וְכָל־יִשְׂרָאֵל עַד־הַכְּרִית פְּלִזְכָר בְּאֲדָוִם: וַיִּבְרַח אִדָּד 17
 הוּא וְאֲנָשָׁיִם אֲדָמִיִּם מֵעֲבָדֵי אָבִיו אֲתוּ לְבֹא מֵצָרִים
 וַהֲדָד נָעַר קָמָן: וַיִּקְמוּ מִמֶּדִּיָן וַיָּבֹאוּ פָּאֲרָן וַיִּקְחוּ אֲנָשִׁים 18
 עִמָּם מִפָּאֲרָן וַיָּבֹאוּ מֵצָרִים אֶל־פְּרָעָה מֶלֶךְ־מֵצָרִים וַיִּתֵּן
 לוֹ בַּיִת וְלֶחֶם אָמַר לוֹ וְאֶרֶץ נָתַן לוֹ: וַיִּמְצָא הַדָּד חֵן בְּעֵינֵי 19
 פְּרָעָה מְאֹד וַיִּתֵּן־לוֹ אִשָּׁה אֶת־אֲחֹת אִשְׁתּוֹ אַחֹת
 תַּחֲפָנִים הַגְּבִירָה: וַתֵּלֶד לוֹ אַחֹת תַּחֲפָנִים אֶת נְגַבֶּת כ
 בְּנֹו וַתִּגְמַלְהוּ תַּחֲפָנִים בַּתְּדָד בֵּית פְּרָעָה וַיְהִי נְגַבֶּת בֵּית
 פְּרָעָה בַּתְּדָד בְּנֵי פְּרָעָה: וַהֲדָד שָׁמַע בְּמֵצָרִים כִּי־שָׁכַב 21
 דָּוִד עִם־אֵבֶתּוֹ וְכִי־מָת יוֹאָב שֶׁר־הָעֵבֶא וַיֹּאמֶר הַדָּד
 אֶל־פְּרָעָה שְׁלַחְנִי וְאֵלֶךְ אֶל־אַרְצִי: וַיֹּאמֶר לוֹ פְּרָעָה 22
 כִּי מַה־אֶתָּה חֹסֵר עָמִי וְהִנֵּךְ מִבְּקִשׁ לְלֶכֶת אֶל־אַרְצֶךָ
 וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא כִּי שְׁלַח תְּשַׁלַּחְנִי: וַיָּקָם אֱלֹהִים לוֹ שְׁמֹן 23
 אֶת־דָּוִד בְּדֹאֲלִיבַע אֲשֶׁר בָּרַח מֵאֵת הַדְּדָעוֹר מֶלֶךְ־
 צוּבָה אֲדָוִי: וַיִּקְבֹּץ עָלָיו אֲנָשִׁים וַיְהִי שֶׁר־גִּדּוֹד בְּהַרְג 24
 דָּוִד אֲתָם וַיִּלְכוּ דַּמְשֶׁק וַיִּשְׁבוּ בָּהּ וַיִּמְלְכוּ בְּדַמְשֶׁק:
 וַיְהִי שְׁמֹן לְיִשְׂרָאֵל כָּל־יְמֵי שְׁלֹמֹה וְאֶת־הַרְעָה אֲשֶׁר כה
 הַדָּד וַיִּקָּץ בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ עַל־אֲרָם: וַיִּרְבְּעָם בְּד 26
 נִבְט אֶפְרַתִּי מִן־הַצְּרֹדָה וְשֵׁם אָמִו צְרוּעָה אִשָּׁה אֶלְמָנָה
 עָבַד לְשַׁלְמָה וַיְרִם יָד בַּמֶּלֶךְ: וַזֶּה הַדְּבָר אֲשֶׁר־הָרִים 27
 יָד בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּנָה אֶת־הַמְּלוּא סֹנֵר אֶת־פְּרִיץ עִיר
 דָּוִד אָבִיו: וְהָאִישׁ יִרְבְּעָם גִּבּוֹר הָיִל וַיֵּרָא שְׁלֹמֹה אֶת־ 28

הַנָּעַר

- לאָזען פאר דיין זוהן, צוליעב דוד מיין קנעכט און צוליעב ירושלים וועלכע איך האָב אויסגעקליבען.
- 14 און גאָט האָט אויפגעהויבען אַ געגנער קעגען שלמה'ן הדר דעם אדמי'ער; ער האָט געשטאַמט פון די קעניגליכע קינדער אין אדום.
- 15 אמאָל, ווען דוד האָט אדום צושטערט (ווען יואב דער פעלדמארשאַל איז אוועק בעגראבען די ערשלאגענע) האָט ער אויסגע'הרג'עט אַלע מאַנספערזאָנען פון אדום,
- 16 זעקס מאַנאַטען האָט יואב און נאנץ ישראל דאָרטען אויפגעהאַלטען זיך ביז ער האָט פערניכטעט אַלע מאַנספערזאָנען פון אדום.
- 17 דאן איז אדד אנטלאָפּען, ער מיט אייניגע אדמי'ער פון זיין פאטערס קנעכט, אוועק צוגעהן אין מצרים. הדר איז דאן געווען אַ קליינער אינגעל.
- 18 זיי זיינען אוועק פון מדין און געקומען אין פארן, פון פארן האָבען זיי מיטגענומען מענשען און אוועק אין מצרים, צו פרעה קעניג פון מצרים; ער האָט איהם אַ וואוינונג געגעבען, געהייסען בעזאָרגען איהם מיט שפּיז, אויך האָט ער איהם אַ פראָווינץ אָבעגעבען.
- 19 הדר האָט זעהר אויסגענומען ביי פרעה'ן און ער האָט צו איהם פער-הייראטה זיין ווייב'ס שוועסטער — אחות־תחפנים די פרינצעסין.
- 20 אחות־תחפנים האָט איהם געבוירען זיין זוהן נכת; תחפנים האָט איהם ערצויגען אין פרעה'ס הויז. די צייט וואָס נכת איז געווען אין פרעה'ס הויז איז ער געווען מיט פרעה'ס קינדער צוזאמען.
- 21 אז הדר האָט דערהערט אין מצרים אז דוד איז געשטאָרבען, אויך יואב, דער פעלדמארשאַל, איז געשטאָרבען, האָט הדר געזאָגט צו פרעה'ן: „לאָז מיר אָב, איך וויל געהן אין מיין לאַנד“.
- 22 אָבער פרעה האָט צו איהם געזאָגט: „פעהלט דיר דען וואָס ביי מיר וואָס דו ווילסט צוריק געהן אין דיין לאַנד?“ האָט ער געענטפערט: „ניין! אָבער דאָך לאָז מיר געהן“.
- 23 אויך האָט גאָט קעגען איהם אויפגעשטעלט אַ געגנער — רזון, אלידע'ס זוהן, דער וואָס איז אנטלאָפּען פון זיין הערר הדרדעור, קעניג פון צובה.
- 24 ער האָט ארום זיך צוזאמענגעקליבען מענשען און איז געוואָרען דער הויפטמאַן פון אַ רויבער־באַנדע; נאָר ווען דוד האָט אייניגע פון זיי גע'הרג'עט, זיינען זיי אוועק אין דמשק, באזעצט זיך דאָרטען און אַ רעגירונג געמאַכט אין דמשק.
- 25 ער האָט געשטערט ישראל די גאנצע צייט פון שלמה [אויסער וואָס זיי האָבען געליטען פון הדר'ן], ער האָט געהאַטט ישראל אויך ווען ער איז קעניג געוואָרען איבער ארם.
- 26 אויך ירבעם, נבט'ס זוהן, אן אדעליגער פון צרדה, (זיין מוטער האָט מען גערופען צרועה [עלענדע פרוי]) — שלמה'ס אן אונטערטהאן, האָט רעוואָלטירט קעגען קעניג.
- 27 דאָס האָט איהם געפיהרט צו רעוואָלטירען קעגען קעניג: ווען שלמה האָט געבויט די פעסטונג און פארריכט די צובראָכענע ערטער אין זיין פאטער דוד'ס שטאָרט,
- 28 האָט שלמה בעמערקט אַ יונגען אַרבייטער זעהר אַ פלייסיקען [דער

הנער כִּי־עָשָׂה מְלָאכָה הוּא וַיִּפְקֹד אֹתוֹ לְכָל־סָבֵל
29 בַּיּוֹם וַיְהִי בַעֲת הַהִיא וַיִּרְבְּעֵם יָצָא מִירוּשָׁלַם
וַיִּמְצָא אֹתוֹ אֲחִיהָ הַשִּׁילְנִי הַנָּבִיא בַדְרֵךְ וְהוּא מִתְכַּסֶּה
ל בַּשְּׁלֵמָה חֲדָשָׁה וּשְׁנֵיהֶם לְבָדָם בַּשָּׂדֶה׃ וַיִּתְפֹּשׂ אֲחִיהָ
בַּשְּׁלֵמָה הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּקְרָעָהּ שְׁנַיִם עָשָׂר קָרְעִים׃
31 וַיֹּאמֶר לַיִּרְבְּעָם כַּחֲלָף עָשְׂרָה קָרְעִים כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי כָרַע אֶת־הַמְּמַלְכָה מִיַּד שְׁלֹמֹה וְנִתְּתִי
32 לָךְ אֶת עָשְׂרָה הַשִּׁבְטִים׃ וְהַשְּׁבֹט הָאֶחָד יִהְיֶה־לְךָ לְמַעַן
עֲבֹדִי דָוִד וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם הָעִיר אֲשֶׁר בְּחִרְתִּי כֹה מִכָּל־
33 שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל׃ יַעַן אֲשֶׁר עֲנֹבֵנִי וַיִּשְׁתַּחֲוֶי לַעֲשֹׂת־רַתְּ
אֱלֹהֵי צִדְיִן לְכַמּוֹשׁ אֱלֹהֵי מוֹאָב וּלְמַלְכָם אֱלֹהֵי בְנֵי־
עַמּוֹן וְלֹא־הִלְכִנוּ בַדְרֵכִי לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי וְחִקְתִּי
34 וּמִשְׁפָּטֵי בְּדוֹד אָבוֹי׃ וְלֹא־אָקַח אֶת־כָּל־הַמְּמַלְכָה
מִיָּדוֹ כִּי וְנָשִׂיא אֲשֶׁתִּנוּ כָּל־יְמֵי חַיָּו לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי אֲשֶׁר
לֹה בְּחִרְתִּי אֹתוֹ אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וְחִקְתִּי׃ וְלִקְחֹתִי הַמְּלוּכָה
36 מִיַּד בְּנֵו וְנִתְּתִיהָ לָךְ אֶת עָשְׂרַת הַשִּׁבְטִים׃ וּלְבָנֵו אֲתֹן
שְׁבֹט־אֶחָד לְמַעַן הִוֹת־נִיר לְדָוִד־עַבְדִּי כָּל־הַיָּמִים׃
לְפָנַי בִּירוּשָׁלַם הָעִיר אֲשֶׁר בְּחִרְתִּי לִי לְשׁוֹם שְׁמִי שָׁם׃
37 וְאֲתֹךְ אָקַח וּמַלְכֹתָ כָּל־אֲשֶׁר־תֵּאָוֶה נִפְשֶׁךָ וְהָיִיתָ מְלֹךְ
38 עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה אִסְיֹת־שִׁמְעֹ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָ
וְהִלְכֹתָ בַדְרֵכִי וַעֲשִׂיתָ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי לְשִׁמּוֹר חֻקֹתַי וּמִצְוֹתַי
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה דָוִד עַבְדִּי וְהָיִיתִי עִמָּךְ וּבִנִיתִי לָךְ בַּיַּת־
39 נְאֻמָן כַּאֲשֶׁר בְּנִיתִי לְדָוִד וְנָתַתִּי לָךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וְאַעֲנֶה
מִ־אֶת־זֶרַע דָּוִד לְמַעַן זֹאת אֲךָ לֹא כָּל־הַיָּמִים׃ וַיִּבְקֹשׁ
שְׁלֹמֹה לְהַמִּית אֶת־יִרְבְּעָם וַיִּקָּם יִרְבְּעָם וַיִּבְרַח מִצָּרִים
אֶל־שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרָיִם וַיְהִי בְּמִצְרָיִם עַד־מוֹת שְׁלֹמֹה׃
41 וְיִתֵּר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְחֻקְמֹתוֹ הֲלֹא־

הם

- ירבעם איז ווירקליך א העלדישער מאן געווען! [האָט ער איהם אָנגעשטעלט איבער אלע ארבייטער פון יוסף'ס הויז.
- 29 נראדע אין יענער צייט ווען ירבעם איז ארויס פון ירושלים האָט איהם געטראפּען אחיה דער פּראָפּעט, פון שילה, אויפ'ן וועג, ער איז איינער געדעקט געווען אין אַ נייען מאַנטעל; נאָר זיי ביידע זיינען געווען אינ'ם פּעלד,
- 30 האָט אחיה אָנגענומען דעם נייען מאַנטעל, וואָס אויף איהם, און האָט איהם אויף צוועלף שטיקער צוריסען.
- 31 דאן האָט ער געזאָגט צו ירבעם'ן: „נעהם זיך צעהען שטיקער! ווארים אזוי האָט געזאָגט דער נאָט פון ישראל: איך וועל אַברייסען די רעגירונג פון שלמה און וועל דיר אוועקגעבען צעהען שבטים.
- 32 נאָר איין שבת וועט ביי איהם בלייבען, צוליעב דוד מיין קנעכט און צוליעב ירושלים — די שטאָרט וועלכע איך האָב אויסגעקליבען פון אלע שבטים ישראל'ס.
- 33 ווייל זיי האָבען מיר פּערלאָזען און געבוקט זיך צו עשתרת דער נאָט פון צדנין, כמוש — דער נאָט פון מואב, און מלכם — דער נאָט פון עמון; זיי זיינען ניט געגאנגען אין מיינע וועגען צו טהאָן וואָס עס געפּעהלט מיר, און אָבהיטען מיינע געזעצען און פּעראָרדנונגען ווי דוד זיין פאטער.
- 34 די גאַנצע קעניגרייך וועל איך פון איהם ניט צונעהמען, איהם וועל איך אלס פּרינץ לאָזען זיין גאַנצען לעבען צוליעב מיין קנעכט דוד, וועמען איך האָב אויסגעקליבען ווייל ער האָט געהיט מיינע בעפּעהלען און געזעצען,
- 35 פון זיין זוהן אָבער נעהם איך צו די קעניגרייך און גיב דיר איבער צעהען שבטים.
- 36 נאָר איין שבת וועל איך פאר זיין זוהן לאָזען, אום צו לאָזען פאר זיך אימער אַ פּעלד פאר מיין קנעכט דוד אין ירושלים, די שטאָרט וועלכע איך האָב אויסגעקליבען דאָרט מיין נאָמען צו האַלמען.
- 37 דיר נעהם איך און דו קענסט רעגירען איבעראַל וואו דו וועסט וועלען, זייענדיג קעניג איבער ישראל.
- 38 דאָס וועט געשעהען אויב דו וועסט הערען אלץ וואָס איך וועל דיר בעפּעהלען, אויב דו וועסט געהן אין מיינע וועגען און טהאָן וואָס מיר געפּעהלט — אָבהיטען מיינע געזעצען און בעפּעהלען, ווי מיין קנעכט דוד האָט געטהאָן — וועל איך זיין מיט דיר און וועל דיר אויסבויען א דויערהאַפטיגע הויז, ווי איך האָב פאר דוד'ן געבויט, איך וועל דיר אוועקגעבען די רעגירונג פון ישראל,
- 39 איך וועל צוליעב דעם אונטערדריקען דוד'ס קינדער; אָבער ניט אויף אימער” . . .
- 40 שלמה האָט געוואָלט טוידטען ירבעם'ן, אָבער ירבעם איז ענטלאָפּען אין מצרים, צו שישק, קעניג פון מצרים; ער איז פארבליבען אין מצרים ביז שלמה איז געשטאָרבען.
- 41 די איבריגע פאסירונגען שלמה'ס, אלץ וואָס ער האָט אויפּגעהאָן און זיין קלוגהייט זיינען פארשריבען אין בוך „שלמה'ס פאסירונגען”.

42 הם כתיבים על־ספר דברי שלמה: והימים אשר מלך
 43 שלמה בירושלם על־כל־ישראל ארבעים שנה: וישב
 שלמה עם־אבתו ויקבר בעיר דוד אביו ומלך רחבעם
 בנו תחתיו:

יב

CAP. XII. יב

4 וילך רחבעם שבם פי שבם בא כל־ישראל להמלך
 2 אתו: ויהי בשמעו ירבעם בךנבט והוא עזרו במצרים
 אשר ברח מפני שלמה המלך וישב ירבעם במצרים:
 3 השלחו ויקראו־לו ויבאו ירבעם וכל־קתל ישראל וידברו
 4 אל־רחבעם לאמר: אביך הקשה את־עלנו ואתה עתה
 הקל מעבדת אביך הקשה ומעלו הכבד אשר־נתן
 5 עלנו ונעבדך: ויאמר אליהם לכו־עד שלשה ימים
 6 ושובו אלי ויגלו העם: וינעץ המלך רחבעם את־
 7 הזקנים אשר־היו עמדים את־פני שלמה אביו בדותו
 8 כי לאמר איך אתם נועצים להשיב את־העם־הזה דבר:
 9 וידבר אליו לאמר אם־היום תהנה־עבד לעם הנה
 10 ועבדתם ועניתם ודברת אליהם דברים טובים והיו לך
 11 עבדים כל־הימים: ויעוב את־עצת הזקנים אשר יעצו
 12 וינעץ את־הילדים אשר נדלו אתו אשר העמדים לפניו:
 13 ויאמר אלהם מה אתם נועצים ונשיב דבר את־העם
 14 הנה אשר דברו אלי לאמר הקל מן־העל אשר־נתן
 15 אביך עליו: וידברו אליו הילדים אשר נדלו אתו
 16 לאמר פהתאמר לעם הנה אשר דברו אלך לאמר
 17 אביך הכבד את־עלנו ואתה הקל מעלנו פה תדבר
 18 אליהם קמני עבה ממתני אבי: ועתה אבי העמים
 19 עליכם על כבוד ואני אסוף על־עלכם אבי יסר אתכם
 20 בשוטים ואני אסור אתכם בעקרבים: ויבו ירבעם
 21 וכל־

- 42 די צייט וואָס שלמה האָט רעגירט אין ירושלים איבער גאנץ ישראל איז געווען פערציג יאָהר.
 43 אז שלמה איז געשטאָרבען האָט מען איהם בערעדיגט אין זיין פאטער דור'ס שטאָרט. זיין זוהן רחבעם האָט רעגירט נאָך איהם.

קאפיטעל יב

- 1 רחבעם איז אוועק אין שכם, ווייל גאנץ ישראל איז געקומען אין שכם איהם פאר קעניג צו מאַכען.
 2 אז ירבעם, נבט'ס זוהן, וועלכער איז אנטלאָפֿען פון קעניג שלמה האָט דאָס דערהערט (ער איז נאָך געווען אין מצרים, ווייל ירבעם האָט זיך בעזעצט אין מצרים)
 3 האָט מען איהם געשיקט גערופֿען), איז ירבעם מיט די גאנצע פערזאָמלונג פון ישראל געקומען און גערעדט צו רחבעם'ן אזוי צו זאָגען :
 4 „דיין פאטער האָט שווער געמאכט אונזער יאָך, אַלזאָ פארגריןנער דו דיין פאטער'ס שווערע אַרבייט, אויך זיין שווערען יאָך, וואָס ער האָט געלעגט אויף אונז — דאן וועלען מיר דייע אונטערטהאנע זיין . . .“
 5 האָט ער צו זיי געזאָגט : „געהט און קומט צו מיר אין דריי טעג ארום!“
 6 דאן האָט זיך קעניג רחבעם בעראטהען מיט די עלטסטע, וועלכע האָר בען זיך איינגעפונען ביי זיין פאטער שלמה ווען ער האָט געלעבט, אזוי צו זאָגען : „וואָס פאר אן ענטפער ראטה איהר מיר צו געבען דעם פאַלק ?“
 7 האָבען זיי צו איהם אזוי געזאָגט : „אויב דו וועסט זיך היינט בייגען פאר'ן פאַלק, דו וועסט זיך זיי אונטערגעבען, ענטפערען זיי און ריידען צו זיי מיט גוטען, וועלען זיי אימער זיין דייע קנעכט.“
 8 ער האָט אָבער פארוואָרפען דעם ראטה וואָס די עלטסטע האָבען איהם געגעבען, און האָט זיך בעראטהען מיט די קינדער וואָס זיינען מיט איהם צוזאמען געוואקסען און יעצט געפינען זיך ביי איהם.
 9 צו זיי האָט ער געזאָגט : „וואָס פאר אן ענטפער ראטה איהר מיר צו געבען דעם פאַלק, וואָס האָט צו מיר גערעדט זאָגענדיג : „פארגרינ-נער דעם יאָך וואָס דיין פאטער האָט אויף אונז געלעגט ?“
 10 די קינדער וואָס זיינען מיט איהם צוזאמען אויפגעוואקסען האָבען צו איהם אזוי גערעדט : „אַט וואָס דו זאָלסט ענטפערען דיעזע פאַלק וואָס האָבען צו דיר גערעדט, זאָגענדיג : „דיין פאטער האָט שווער גע-מאכט אונזער יאָך און דו פארגריננער אונז !“ זאָג זיי אזוי : „מיין קליינער פינגער איז גרעכער פאר מיין פאטערס לענדען . . .“
 11 אַלזאָ, מיין פאטער האָט אייך בעלאדען מיט אַ שווערען יאָך, איך וועל נאָך שווערער מאכען אייער יאָך — מיין פאטער האָט אייך בא-שטראפט מיט ריטער, איך אָבער וועל אייך בעשטראפען מיט דער-נער.“
 12 ווען ירבעם מיט דעם גאנצען פאַלק זיינען געקומען צו רחבעם'ן אויפ'ן

וְכַל־הָעַם אֶל־רַחֲבֵעַם בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ
 13 לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ אֶת־הָעַם
 14 קָשָׁה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יַעֲזָחוּ וַיִּדְבֹּר
 אֲלֵיהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר אָבִי הַכְּבִיד אֶת־עַלְכֶם
 וְאֲנִי אִסְּףָה עַל־עַלְכֶם אָבִי יִסֵּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹמִים וְאֲנִי
 15 אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בַּעֲקָרִים וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעַם כִּי
 הָיְתָה סִבָּה מֵעַם יְהוָה לִמְעַן הָקִים אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר
 16 יְהוָה בְּיַד אַחִיָּה הַשִּׁילֹנִי אֶל־רַחֲבֵעַם בְּדִנְכֶם וַיֵּרָא
 כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֱלֹהִים וַיֵּשְׁבוּ הָעַם אֶת־
 הַמֶּלֶךְ דְּבַר וְלֵאמֹר מַה־זָּלְנוּ חָלַק בְּדוֹד וְלֹא־נִחַלָה בְּכַךְ
 יֵשִׁי לְאַהֲלֵיךָ יִשְׂרָאֵל עִתָּה רְאֵה בֵּיתְךָ דָּוָד וַיִּלְךְ יִשְׂרָאֵל
 17 לְאַהֲלָיו וּבָנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ
 18 עֲלֵיהֶם רַחֲבֵעַם וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רַחֲבֵעַם אֶת־אֲדָרָם
 אֲשֶׁר עַל־הַמִּים וַיִּרְגְּמוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל בּוֹ אֲבָן וַיָּמָת וְהַמֶּלֶךְ
 19 רַחֲבֵעַם הִתְאַמֵּן לַעֲלֹת בַּמֶּרְכָּבָה לְנוֹס יְרוּשָׁלַם וַיִּפְשְׁעוּ
 כ יִשְׂרָאֵל בְּבֵית דָּוָד עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי בַשָּׁמַע כָּל־
 יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׁב רַחֲבֵעַם וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ אֹתוֹ אֶל־תַּעֲרֹדָה
 וַיְמַלִּיכוּ אֹתוֹ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה אַחֲרָי בֵּית־דָּוָד
 21 וְזֹלְתִי שִׁבְט־יְהוּדָה לְבָדוֹ וַיָּבֹאוּ רַחֲבֵעַם יְרוּשָׁלַם
 וַיִּקְהַל אֶת־כָּל־בֵּית יְהוּדָה וְאֶת־שִׁבְט בְּנִימִן מֵאָה
 וּשְׁמֹנִים אָלֶף בַּחֹר עָשָׂה מִלְחָמָה לְהַלְחֵם עִם־בֵּית
 יִשְׂרָאֵל לְהַשִּׁיב אֶת־הַמְּלוּכָה לְרַחֲבֵעַם בִּן־שַׁלְמָה וְהָיוּ דְבַר הָאֱלֹהִים אֶל־שִׁמְעִיָה אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר
 22 אָמַר אֶל־רַחֲבֵעַם בִּן־שַׁלְמָה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל־כָּל־בֵּית
 23 יְהוּדָה וּבְנֵימִן וַיִּתֵּר הָעַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־
 24 תַעֲלוּ וְלֹא־תִלְחַמּוּן עִם־אֲחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אִישׁ
 לְבֵיתוֹ כִּי מֵאֵתִי נְהִיָה הַדְּבַר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דְּבַר

יהוה

- דריטען טאָג [אזוי ווי דער קעניג האָט זיי געזאָגט : „קומט צו מיר אויפ'ן דריטען טאָג !“]
- 13 האָט דער קעניג דעם פּאָלק גראַב געענטפערט [ער האָט פארוואָרפּען דעם ראטה וואָס די עלטסטע — האָבען איהם געגעבען,
- 14 און האָט צו זיי גערעדט לויט דעם ראטה פון די קינדער] זאָגענדיג : „מיין פאטער האָט אויף אייך אַ שווערען יאָך געלעגט, איך וועל עס נאָך שווערער מאַכען ; מיין פאטער האָט אייך געשטראַפּט מיט ריי-טער, איך אָבער וועל אייך שטראַפּען מיט דערנער . . .“
- 15 דער קעניג האָט דעם פּאָלק ניט פאַרשטאַנען ; עס איז געווען פּער-אורואכט פון גאָט, אום גאָט זאָל אויספיהרען זיין פּערשפּרעכען וואָס ער האָט געגעבען צו ירבעם'ן נכט'ס זוהן, דורך אחיה דעם שילון'ער.
- 16 אז גאַנץ ישראל האָבען איינגעזעהען אז דער קעניג האָט זיי ניט אויס-געהערט, האָט דאָס פּאָלק געענטפערט דעם קעניג זאָגענדיג : „וואָס פאַר אַ טהייל האָבען מיר אין דוד'ן ! עס איז אויך קיין ערבטהייל פאַר ישי'ס זוהן . . . יעדער צו דייע געצעלטען, ישראל ! יעצט וועסטו נאָך דיין הויז אָנזעהען, דוד ! . . .“ און גאַנץ ישראל זיינען אַוועק יעדער צו זיינע געצעלטען.
- 17 בלויז די קינדער ישראל וועלכע האָבען געוואוינט אין די שטעדט יהודה, איבער זיי האָט רעגירט רחבעם.
- 18 ווען קעניג רחבעם האָט געשיקט אדרם'ן, וואָס איבער די אבצאהלונג גען, האָבען גאַנץ ישראל איהם מיט שטיינער פארוואָרפּען ביז ער איז געשטאַרבען. דער קעניג רחבעם האָט זיך געאיילט אַרויפצושטייגען אויפ'ן וואגען, אום צו אנטלויפּען קיין ירושלים.
- 19 אזוי האָבען די קינדער ישראל וויעדערשפעניגט קעגען דעם הויז פון דוד ביז דיעזען טאָג.
- 20 ווען גאַנץ ישראל האָבען דערהערט אז ירבעם איז צוריק געקומען, האָט בען זיי איהם געשיקט רופּען צו א פּערוזאמלונג און געמאַכט איהם קע-ניג איבער ישראל ; אן דוד'ס הויז האָט זיך געהאַלטען דער שבת יהודה אליין.
- 21 אז רחבעם איז געקומען אין ירושלים, האָט ער פּערוזאמעלט דאָס גאַנ-צע הויז יהודה און דעם שבת בנימין — הונדערט מיט אכציג טויזענד אויסערוועהלטע קריעגס-לייט, אום קריעג צו פיהרען מיט ישראל צוריק צוקעהרען די רעגירונג צו רחבעם שלמה'ס זוהן.
- 22 איז גאָט'ס וואָרט געווען צו שמעיה דעם געטליכען מאַן אזוי צו זאָגען :
- 23 זאָג צו רחבעם'ן, שלמה'ס זוהן, דער קעניג פון יהודה אויך צו אַלע-מען פון יהודה און בנימין מיט די איבריגע פּאָלק, אזוי צו זאָגען :
- 24 „אזוי האָט גאָט געזאָגט — געהט ניט און פיהרט ניט קיין קריעג מיט אייערע ברודער, די קינדער ישראל, קעהרט זיך צודיק יעדער צו זיין הויז, ווארים פון מיר איז בעשלאָסען דיעזע פּאַסירונג.“ זיי האָבען געהערט גאָט'ס ווערטער און זיינען צוריק געגאַנגען, ווי גאָט האָט געהייסען.

יהוה וישובו ללכת בדבר יהוה: ויבן ירבעם את־כֹּה־
 שֶׁבֶם בְּהַר אֶפְרַיִם וַיֵּשֶׁב בָּהּ וַיֵּצֵא מִשָּׁם וַיִּבֶן אֶת־פְּנוּאֵל:
 26 וַיֹּאמֶר יִרְבֻּעָם בְּלִבּוֹ עֲתָה תָשׁוּב הַמַּמְלָכָה לְבֵית־דָּוִד:
 27 אִם־יֵצֵא־הוּא הָעַם הַזֶּה לַעֲשׂוֹת זְבָחִים בְּבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַם
 וְשָׁב לֵב הָעַם הַזֶּה אֶל־אֲדֹנָיָהם אֶל־יִרְחָבְעָם מֶלֶךְ יְהוּדָה
 28 וְהִרְגֵנִי וְשָׁבוּ אֶל־יִרְחָבְעָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה: וַיִּעַן הַמֶּלֶךְ
 וַיַּעַשׂ שְׁנֵי עֲנָוֵי וְהִב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רַב־לֶכֶם מַעֲלֹת
 יְרוּשָׁלַם הַנֶּה אֶלְהִידֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵעִלִיד מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:
 29 וַיֵּשֶׁם אֶת־הָאֵחָד בְּבֵית־אֵל וְאֶת־הָאֵחָד נָתַן בְּחֵן: וַיְהִי
 31 הַדְּבָר הַזֶּה לְחַטָּאת וַיִּלְכְּוּ הָעַם לִפְנֵי הָאֵחָד עַד־כֵּן: וַיַּעַשׂ
 אֶת־בַּיִת בְּמֹת וַיַּעַשׂ כְּהֵנִים מִקְצֹת הָעַם אֲשֶׁר לֹא־הָיוּ
 32 מִבְּנֵי לֵוִי: וַיַּעַשׂ יִרְבֻּעָם חֵג בַּחֲדָשׁ הַשְּׁמִינִי בַחֲמִשָּׁרֵי
 עֶשֶׂר יוֹם | לַחֲדָשׁ כְּחֵג | אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ
 בֶּן עֶשֶׂה בְּבֵית־אֵל לִזְבַּח לַעֲגָלִים אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהֵעֵמִיד
 33 בְּבֵית אֵל אֶת־כְּהֵנֵי הַבְּמֹת אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ
 אֲשֶׁר־עָשָׂה בְּבֵית־אֵל בַּחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר יוֹם בַּחֲדָשׁ הַשְּׁמִינִי
 בַּחֲדָשׁ אֲשֶׁר־בָּרָא מֶלֶכְךָ וַיַּעַשׂ חֵג לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַל
 עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר:

יג

CAP. XIII. יג

1 וַהֲנֵה | אִישׁ אֱלֹהִים בָּא מִיהוּדָה בְּדָבָר יְהוָה אֶל־בַּיִת אֵל
 2 וַיִּרְבֻּעָם עָמַד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר: וַיִּקְרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ
 בְּדָבָר יְהוָה וַיֹּאמֶר מִזְבֵּחַ מִזְבֵּחַ כֹּה אָמַר יְהוָה הַנִּהְיֶיךָ
 נוֹלָד לְבֵית־דָּוִד | יֵאשְׁרֵהוּ שְׁמוֹ וְזָבַח עֲלֶיךָ אֶת־כְּהֵנֵי
 הַבְּמֹת הַמִּקְטִירִים עֲלֶיךָ וַעֲצֹמֹת אֲדָם יִשְׂרָפוּ עֲלֶיךָ:
 3 וְנָתַן בַּיּוֹם הַהוּא מוֹפֵת לֵאמֹר זֶה הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר
 יְהוָה הַנֶּה הַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע וְנִשְׁפָּד הַדָּשָׁן אֲשֶׁר־עָלָיו:
 4 וַיְהִי כַשְׂמַע הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבָר אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא
 עַל־

- 25 דאן האָט ירבעם איבערגעבויט שכם, אויפ'ן בארג אפרים, און האָט זיך אין איהר בעזעצט; פון דאָרט איז ער אוועק און געבויט פּנואל.
- 26 אָבער ירבעם האָט געטראכט: די רעגירונג קען זיך נאָך צוריק קעהרען צו דוד'ס הויז,
- 27 אויב דאָס פּאָלק וועט דארפֿען געהן אוש אין ירושלים אָפּפּערס צו בריינגען אין גאָט'ס הויז, וועט זיך זייער האַרץ צוריק קעהרען צו זייער הערן, רחבעם דער קעניג פון יהודה, דאן וועלען זיי מיר הרג'נען און אוועק צו רחבעם קעניג פון יהודה. . .
- 28 האָט זיך דער קעניג בעראטהען און געמאַכט צוויי גאָלדענע קעלבער, ער האָט געזאָגט צו זיי: „גענוג אייך געהן אין ירושלים! אָט איז דיין גאָט, ישראל, וואָס האָט דיר אַרויסגעבראַכט פּונ'ם לאַנד מצרים.“
- 29 איינעם האָט ער אוועקגעשטעלט אין בית־אל און איינעם האָט ער אוועק־געשטעלט אין דן,
- 30 (דערמיט האָט זיך אָנגעפּאַנגען דאָס פּערברעכען) און דאָס פּאָלק איז געגאַנגען צו איינעם ביו דן.
- 31 ער האָט אויך געמאַכט אַלטאַר־הייזער און אָנגעשטעלט אַלס כּהנים פון איינפאַכען פּאָלק, וועלכע זיינען ניט געווען פון לוי'ס אָבשטאַמונג.
- 32 ירבעם האָט איינגעפּיהרט אַ פּיערטאג אין אכטען מאָנאַט, פּופּצעהן טעג אין מאָנאַט, אַנשטאַט דעם פּיערטאג וואָס איז אין יהודה און האָט געבראַכט אָפּפּערס אויפ'ן מזבח; אזוי האָט ער אויך געמאַכט אין בית־אל, אום צו אָפּפּערן צו די קעלבער וואָס ער האָט געמאַכט, אויך אין בית־אל האָט ער אָנגעשטעלט כּהנים ווי אויף די באַרג־אַלטאַרען וואָס ער האָט געמאַכט.
- 33 ער האָט געאָפּפּערט אויפ'ן מזבח וואָס ער האָט געמאַכט אין בית־אל, דעם פּופּצעהנטען טאָג אין אכטען מאָנאַט — דעם מאָנאַט וואָס ער אַליין האָט אויסגעטראכט און געמאַכט אַ פּיערטאג פאר די קינדער ישראל; ער איז אויך אַרויף אויפ'ן מזבח אום צו רויכערן.

קאפיטעל יג

- 1 דאן איז אַ געטליכער מאן געקומען פון יהודה מיט גאָט'ס אַ וואָרט וועגן גען בית־אל, דאַמאלס ווען ירבעם איז געשטאַנען ביי'ן מזבח אום צו רויכערן.
- 2 ער האָט אויסגעשריען אויפ'ן מזבח מיט גאָט'ס וואָרט, און האָט געזאָגט: „מזבח, מזבח! אזוי זאָגט גאָט — אַ זון וועט געבוירען ווערען ביי דוד'ס פּאַמיליע, מיט'ן נאָמען יאשיהו, ער וועט אויף דיר קוילען די כּהנים פון די באַרג־אַלטאַרען וואָס רויכערן אויף דיר און מעגשעשע ביינער וועט מען אויף דיר פּאַרברענען!“
- 3 אין דער זעלביגער צייט האָט ער אויך אַ צייכען געגעבען זאָגענדיג: „דאָס איז דער וואונדער־צייכען וואָס גאָט האָט בעשטימט — דער מזבח וועט פּלאַצען און די אש וואָס אויף איהם וועט זיך אַראָבשיטען!“
- 4 ווען דער קעניג האָט דערהערט די רייד פון געטליכען מאן וואָס ער האָט גערעדט וועגען מזבח פון בית־אל, האָט ירבעם אויסגעצויגען

על־המוֹצֵחַ בְּבֵית־אֵל וַיִּשְׁלַח יִרְבְּעָם אֶת־יָדוֹ מֵעַל
הַמּוֹצֵחַ לֵאמֹר | תִּפְשׁוּהוּ וְתִיבֶשׂ יָדוֹ אֲשֶׁר־שָׁלַח עָלָיו
ה וְלֹא יָכַל לְהִשְׁיבָהּ אֵלָיו: וְהַמּוֹצֵחַ נִקְרַע וַיִּשְׁפֹּךְ הַדָּשָׁן
מִן־הַמּוֹצֵחַ כַּמּוֹפֵת אֲשֶׁר נָתַן אִישׁ הָאֱלֹהִים בְּדַבַּר יְהוָה:
6 וַיֵּצֵן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר | אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים חַל־נָא אֶת־פְּנֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בְּעַדִּי וְתִשָּׁב יְדֵי אֱלֵי וְיִחַל אִישׁ־
הָאֱלֹהִים אֶת־פְּנֵי יְהוָה וְתִשָּׁב יַד־הַמֶּלֶךְ אֵלָיו וְתִהְיֶה
7 כְּבָרָאשְׁנָה: וַיְדַבֵּר הַמֶּלֶךְ אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים כַּאֲדָתָי
8 הַבֵּיתָה וּסְעָדָה וְאַתְנָה לְךָ מִתַּת: וַיֹּאמֶר אִישׁ־הָאֱלֹהִים
אֶל־הַמֶּלֶךְ אִם־תִּתְחַדְּלִי אֶת־חֲצֵי בִיתְךָ לֹא אֲבֹא עִמָּךְ וְלֹא־
9 אֲכַל לֶחֶם וְלֹא אֲשַׁתְּהִמִּים בְּמָקוֹם הַזֶּה: כִּי־כֵן | אָנֹכִי
אֹתִי בְּדַבַּר יְהוָה לֵאמֹר לֹא־תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא תִשְׁתַּהֲ־
י מִים וְלֹא תִשׁוּב בְּדַרְךְ אֲשֶׁר הִלַּכְתָּ: וַיֵּלֶךְ בְּדַרְךְ אַחֵר
11 וְלֹא־שָׁב בְּדַרְךְ אֲשֶׁר בָּא בָהּ אֶל־בֵּית־אֵל: וַיָּבִיֵא
אֶחָד זָקֵן יוֹשֵׁב בְּבֵית־אֵל וַיָּבֹא בָנוּ וַיִּסְפְּרֵלוּ אֶת־כָּל־
הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה אִישׁ־הָאֱלֹהִים | הַיּוֹם בְּבֵית־אֵל אֶת־
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּסְפְּרוּם לְאַבְנֵיהֶם:
12 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֲבֵיהֶם אֵינָה הַדַּרְךְ הַזֶּה וַיֵּרָא בְּעֵינָיו
אֶת־הַדַּרְךְ אֲשֶׁר הִלֵּךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיְהוּדָה:
13 וַיֹּאמֶר אֶל־בָּנָיו הַבְּשִׂרְלִי הַחֲמוֹר וַיַּחֲפְשִׂדְלוּ הַחֲמוֹר
14 וַיִּרְכַּב עָלָיו: וַיֵּלֶךְ אַחֲרָי אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיִּמְצְאוּהוּ יוֹשֵׁב
תַּחַת הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲאִתָּה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־
15 בָּאתָ מִיְהוּדָה וַיֹּאמֶר אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְךָ אֹתִי הַבֵּיתָה
16 וְאֲכַל לֶחֶם: וַיֹּאמֶר לֹא אוֹכַל לָשׁוּב אִתְּךָ וּלְבֹא אִתְּךָ
וְלֹא־אֲכַל לֶחֶם וְלֹא־אֲשַׁתְּהִ אִתְּךָ מִים בְּמָקוֹם הַזֶּה:
17 כִּי־דַבֵּר אֵלַי בְּדַבַּר יְהוָה לֹא־תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא־תִשְׁתַּהֲ־
18 שָׁם מִים לֹא־תִשׁוּב לְלֶכֶת בְּדַרְךְ אֲשֶׁר־הִלַּכְתָּ בָּהּ: וַיֹּאמֶר

ל

- זיין האַנד פון מזבח אום צו זאָגען, „כאַפט איהם!“ — אָבער זיין האַנד
וואָס ער האָט אויף איהם אויסגעצויגען איז טרוקען געוואָרען און ער
האָט איהר ניט געקענט צוריק בריינגען צו זיך.
- 5 אויך דער מזבח האָט געפלאַצט און די אש פון מזבח האָט זיך אַראָב-
געשטאַטען, ווי דער וואונדער־צייכען וואָס דער געטליכער מאַן האָט
געגעבען נאָך גאָט'ס רייד.
- 6 דאן האָט דער קעניג געענטפערט זאָגענדיג צום געטליכען מאַן, „בעט
איבער דיין גאָט, בעט אויך פאר מיר אז מיין האַנד זאָל זיך צוריק
קעהרען צו מיר.“ דער געטליכער מאַן האָט גאָט געבעטען און דעם
קעניגס האַנד איז ווידער געוואָרען ווי פריהער.
- 7 דאן האָט דער קעניג געזאָגט צום געטליכען מאַן: „קום צו מיר אין הויז,
עסס עפעס און אויך וועל דיר געבען א פּרעזענט.“
- 8 האָט דער געטליכער מאַן געענטפערט דעם קעניג: „א האַלבע הויז דיין
נע אז דו וועסט מיר אוועקגעבען וועל אויך צו דיר ניט אריינקומען;
אויך וועל קיין ברויט ניט עסען און קיין וואסער טרינקען אין דעם אָרט,
ווארים אזוי בין אויך מיט גאָט'ס וואָרט בעפעהלען געוואָרען: „עסס
ניט קיין ברויט, טרינק קיינע וואסער און געה ניט צוריק אינ'ם וועג
וואָס דו ביזט אהער געגאנגען.“
- 10 און ער איז אוועק מיט אן אנדער וועג, ער איז ניט צוריק געגאנגען אין
דעם זעלביגען וועג מיט וועלכען ער איז געקומען אין בית־אל.
- 11 אין בית־אל האָט געוואוינט אן אלטער נביא, איז זיין זוהן געקומען
און דערזעהלט איהם אלץ וואָס דער געטליכער מאַן האָט דעם טאָג
געטהאָן אין בית־אל; ער האָט זיין פאטער אויך דערזעהלט וואָס ער
האָט צום קעניג גערעדט.
- 12 האָט דער פאטער זיינע זיהן געפרעגט: „מיט וועלכע וועג איז ער
אוועק געגאנגען?“ האָבען זיינע זיהן אויסגעפונען דעם וועג מיט
וועלכען דער געטליכער מאַן, וואָס איז געקומען פון יהודה איז אוועק
געגאנגען.
- 13 דאן האָט ער געזאָגט צו זיינע זיהן: „זאָטעלט מיר אן אן
עזעל!“ מ'האָט איהם אָנגעזאטעלט אן עזעל און ער איז אוועק גע-
ריטען.
- 14 ער איז נאָכגעגאנגען דעם געטליכען מאַן און געטראפען איהם זיצענדיג
אונטער אַ בויים. ער האָט צו איהם געזאָגט: „ביזטו דאָס דער געט-
ליכער מאַן, וואָס איז געקומען פון יהודה?“ ער האָט געענטפערט:
„אויך בין דאָס!“
- 15 האָט ער צו איהם געזאָגט: „קום צו מיר אין הויז און עסס עפעס!“
- 16 ער האָט אָבער געענטפערט: „אויך קען ניט אומקעהרען זיך און געהן
מיט דיר; אויך וועל אויך ניט עסען קיין ברויט און טרינקען קיין ווא-
סער אין דעם אָרט.“
- 17 ווארים גאָט האָט מיר אָנגעזאָגט: „עסס ניט קיין ברויט און טרינק
ניט קיין וואסער דאָרט, און געה ניט צוריק מיט דעם וועג וואָס דו
ביזט געקומען.“
- 18 האָט ער צו איהם געזאָגט: „אויך בין אויך אזא נביא ווי דו, און מיר

- לו נסאני נביא כמוך ומלאך דבר אלי בדבר יהוה
 לאמר השבתו אתך אל ביתך ויאכל לחם וישת מים
 כחש לו: וישב אמו ויאכל לחם בביתו וישת מים: 19
 ויהי הם יושבים אלהשלחן * ויהי דבר יהוה כ
 אלהנביא אשר השיבו: ויקרא אל-איש האלהים אשר
 בא מיהודה לאמר פה אמר יהוה יצן פי מרית פי
 יהוה ולא שמרת את-המצוה אשר צוה יהוה אלהיך:
 ותשב ותאכל לחם ותשת מים במקום אשר דבר אליך
 אלהתאכל לחם ואלתשת מים לאתבוא נבלתך אל-
 קבר אבתך: ויהי אחרי אכלו לחם ואחרי שתותו
 ויחבש-לו החמור לנביא אשר השיבו: וילך וימצאו
 ארזה בדרך וימתדו ויהי נבלתו משלכת בדרך והחמור
 עמד אצלה והארזה עמד אצל הנבלה: והנה אנשים טו
 עברים ויראו את-הנבלה משלכת בדרך ואת-הארזה
 עמד אצל הנבלה ויבאו וידברו בעיר אשר הנביא
 הזקן ישב בה: וישמע הנביא אשר השיבו מן-הדרך
 ויאמר איש האלהים הוא אשר מדה את-פי יהוה
 ויתנהו יהוה לארזה וישבלהו וימתדו בדבר יהוה
 אשר דבר-לו: וידבר אל-בניו לאמר הכשו-לי את-
 החמור ויחבשו: וילך וימצא את-נבלתו משלכת בדרך
 וחמור והארזה עמדים אצל הנבלה לא-אכל הארזה
 את-הנבלה ולא שבר את-החמור: וישא הנביא את-
 נבלת איש-האלהים וינחהו אל-החמור וישיבוהו ויבא
 אל-עיר הנביא הזקן לספר ולקברו: וינח את-נבלתו ל
 בקברו ויספרו עליו הוי אחי: ויהי אחרי קברו אתו
 ויאמר אל-בניו לאמר כמותי וקברתם אתי בקבר אשר
 איש האלהים קבור בו אצל עצמותי הנחה את-עצמותי:

- האָט אַ מלאַך געזאָגט אין גאָט'ס נאָמען, אזוי צו זאָגען: „בריינג איהם צוריק אין דיין הויז אַרײַן און זאָל ער עסען ברויט און טרינקען וואַסער.“ — ער האָט איהם גענאַרט.
- 19 ער איז מיט איהם צוריק געגאנגען און האָט אין זײַן הויז ברויט געגעסען און וואַסער געטרונקען.
- 20 דאן איז גאָט'ס וואָרט געקומען צום נביא וואָס האָט איהם צוריק גע-
בראַכט,
- 21 ער האָט צוגערופען דעם געטליכען מאַן וואָס איז געקומען פון יהודה און געזאָגט: „אזוי האָט גאָט געזאָגט — ווייל דו ביזט אונגעהאָרנאָם געווען צו גאָט'ס געבאָט און האָסט נישט אָבגעהיט וואָס דיין גאָט האָט דיר אָנגעזאָגט —
- 22 דו ביזט צוריק געגאנגען, געגעסען ברויט און געטרונקען וואַסער אין דעם אָרט וואָס ער האָט דיר געהייסען נישט עסען ברויט און נישט טרינקען וואַסער — וועט דיין קערפער נישט בערדיגט ווערען נעבען דייןע עלטערן.“
- 23 נאָך דעם עסען און טרינקען האָט מען אָנגעזאַמלט דעם עזעל פאַר דעם צוריקגעקומענעם נביא,
- 24 און ער איז אַוועק. אויפ'ן וועג האָט איהם געטראָפּען אַ לייב און גע- טויט איהם; זײַן קערפער איז געלעגען אויפ'ן וועג און דער עזעל איז דערביי געשטאַנען, אויך דער לייב איז נעבען קערפער געשטאַנען.
- 25 מענטשען זײַנען פאַרבריינגעגאנגען האָבען זײ געזעהען דעם קערפער ליגענ- דיג אויפ'ן וועג און אַ לייב שטעהט נעבען קערפער, זײַנען זײ געקומען און דערזעהעלט אין שטאָרט וואו דער אלטער נביא האָט געוואוינט.
- 26 אַז דער נביא וואָס האָט איהם צוריקגעבראַכט האָט דאָס דערהערט, האָט ער געזאָגט: דאָס איז דער געטליכער מאַן, וואָס האָט נישט געפאַלגט גאָט'ס בעפעהל, דערפאַר האָט איהם גאָט איבערגעגעבען צום לייב וועלכער האָט איהם צובראַכען און געטויט, לויט ווי גאָט האָט וועגען איהם געזאָגט.
- 27 ער האָט געזאָגט צו זײַנע זײַהן: „זאַמעלט מיר אָן דעם עזעל!“ אַז זײ האָבען אָנגעזאַמלט,
- 28 איז ער אַוועק און געפונען זײַן קערפער ליגענדיג אויפ'ן וועג און דער עזעל מיט'ן לייב שטעהען דערביי — דער לייב האָט נישט געגעסען דעם קערפער און נישט צוריסען דעם עזעל.
- 29 דער נביא האָט גענומען דעם קערפער פון געטליכען מאַן האָט איהם אַרױפגעלעגט אויפ'ן עזעל און האָט איהם צוריקגעפיהרט. מען איז צוזאַמענגעקומען אין שטאָרט פון אלטען נביא צו בעקלאַגען איהם און בערדיגען.
- 30 אַז ער האָט אַרױפגעלעגט זײַן קערפער אין קבר, האָט מען איהם בעקלאַגט: „אַך, מײַן ברודער . . .“
- 31 נאכ'ן בערדיגען איהם האָט ער צו זײַנע קינדער אזוי געזאָגט: „אַז איך וועל שטאַרבען זאָלט איהר מיר בערדיגען אין דעם זעלביגען גראב וואו דער געטליכער מאַן איז בעגראבען — נעבען זײַנע ביינער לייגט מײַנע ביינער!“

32 כִּי הָיָה יְהוָה הַדֹּבֵר אֲשֶׁר קָרָא בְּדַבַּר יְהוָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ
 אֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל וְעַל כָּל־בֵּתֵי הַבָּמֹת אֲשֶׁר בְּעָרֵי שְׂמֶרֶון:
 33 אַחַר הַדֹּבֵר הַזֶּה לֹא־שָׁב יִרְבֵּעַם מִדְּרָכֵי הַרְעָה וְיָשֹׁב
 וַיַּעַשׂ מִקְצוֹת הַעַם כַּהֲנֵי בָמֹת הַחֹפְצִין יַמְלֵא אֶת־יְדֵי וַיְהִי
 34 כַּהֲנֵי בָמֹת: וַיְהִי בְּדַבַּר הַזֶּה לַחֲטָאת בֵּית יִרְבֵּעַם
 וּלְהַכְחִיד וּלְהַשְׁמִיד מֵעַל פְּנֵי הָאָרֶץ:

ד CAP. XIV.

יד

2 א בָּעֵת הַהִיא חָלָה אֲבִיהַּ בְּדִירְבַּעַם: וַיֹּאמֶר יִרְבֵּעַם
 לְאִשְׁתּוֹ קוּמִי נָא וְהִשְׁתַּנִּיתִי וְלֹא יִדְעוּ כִּי־אֲתִי אֲשֶׁת
 יִרְבֵּעַם וְהִלְכַתְּ שִׁלְהָ הַנְּדָשִׁים אֲחֵיהָ הַנְּבִיא הוּא־הַדֹּבֵר
 3 עָלַי לְמַלְךְ עַל־הָעָם הַזֶּה: וּלְקַחַת בְּיָדָךְ עֲשָׂרָה לֶחֶם
 וּנְקָדִים וּבִקְבֵקֵב דָּבָשׁ וּבָאת אֵלָיו הוּא יַגִּיד לְךָ מַה־יְהוָה
 4 לְעָרֵךְ: וַתַּעַשׂ כֵּן אֲשֶׁת יִרְבֵּעַם וַתִּקֶּם וַתִּלְךְ שִׁלְהָ וַתִּבְאֵ
 בֵּית אֲחֵיהָ וַאֲחֵיהָ לֹא־יָכֹל לִרְאוֹת כִּי קָמוּ עֵינָיו מִשִּׁיבִי:
 ה וַיְהוָה אָמַר אֶל־אֲחֵיהָ הִנֵּה אֲשֶׁת יִרְבֵּעַם בָּאָה
 לְדַרְשׁ דְּבַר מַעֲמָד אֶל־בְּנֵהּ כִּי־חָלָה הוּא כִּזְהָ וּבִזְהָ
 6 תְּדַבֵּר אֵלָיָה וַיְהִי כַּבָּאָה וְהוּא מִתְּנַכְרָה: וַיְהִי כַּשְׂמַע
 אֲחֵיהָ אֶת־קוֹל רִנְלִיָּהּ בָּאָה בִּפְתַח וַיֹּאמֶר בָּאִי אֲשֶׁת
 יִרְבֵּעַם לָמָּה זֶה אַתְּ מִתְּנַכְרָה וְאֲנֹכִי שְׂלוֹחַ אֵלֶיךָ קָשָׁה:
 7 לְכִי אֲמַרְי לִירְבֵּעַם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵעַן
 אֲשֶׁר הִרְמַתְיךָ מִתּוֹךְ הָעָם וְאַתְּנֶךָ נְגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל:
 8 וְאַתְּרַע אֶת־הַמַּמְלָכָה מִבֵּית דָּוִד וְאַתְּנָה לְךָ וְלֹא הָיִית
 כַּעֲבָדֵי דָוִד אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וְאֲשֶׁר הִלְךְ אַחֲרַי בְּכָל־
 9 לְבָבוֹ לַעֲשׂוֹת רַק הַיֹּשֵׁר בְּעֵינָי: וַתִּרַע לַעֲשׂוֹת מִכָּל־
 אֲשֶׁר־הָיוּ לִפְנֵיךָ וַתִּלְךְ וַתַּעֲשׂוּה־לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
 י וּמִסְכּוֹת לְהַכְעִיֵּסַנִי וְאֲתִי הִשְׁלַכְתְּ אַחֲרַי גּוֹף: לָכֵן הִנְנִי
 מִבְּיַד רָעָה אֶל־בֵּית יִרְבֵּעַם וְהַכְרַתִּי לִירְבֵּעַם מִשְׁתֵּין

בקר

- 32 ווארים עם וועט געוויס געשעהען גאט'ס ווארט וואס ער האט געזאגט וועגען מזבח וואס אין בית-אל אויף אויף אלע הייזער פון די בארג-אלט-טארען וואס אין די שטערט שמרון."
- 33 נאך דיעזע פאסירונג האט זיך ירבעם ניט צוריקגעקעהרט פון זיין שלעכטען וועג; ער האט ווידער געמאכט פון איינפאכען פאלק כהנים פאר די בארג-אלטארען — ווער עם האט נאך געוואלט האט זיך איינגעאיבט און געווארען א כהן צו די בארג-אלטארען.
- 34 די זאך איז געווען דער פערברעכען פון ירבעם'ס הויז, אום עם צו פאר-טיליגען און אונטערבריינגען פון דער ערד.

קאפיטעל יד

- 1 אין דער זעלביגער צייט איז קראנק געווארען אביה, ירבעם'ס זון,
- 2 האט ירבעם געזאגט צו זיין ווייב: נעהם און פערשטעל זיך אז מ'זאל ניט דערקענען דאס דו ביזט ירבעם'ס ווייב, און געה אוועק אין שילה; דארטען געפינט זיך אחיה דער נביא — ער האט עם מיר פאראויס-געזאגט אז איך וועל קעניג זיין איבער דעם פאלק.
- 3 נעהם מיט זיך צעהען ברויטען, צוויבאק און א פלאש האניג, אז דו וועסט קומען צו איהם וועט ער דיר שוין זאגען וואס מיט'ן קינד וועט זיין.
- 4 ירבעם'ס ווייב האט אזוי געטהאן — זי איז אוועק אין שילה און אריין אין אחיה'ס הויז, [אחיה האט שוין ניט געקענט זעהען — זיינע אויגען זיינען אונטעוועגט געווען פון אלטקייט].
- 5 גאט האט אבער געזאגט צו אחיה: „גאט קומט ירבעם'ס ווייב פרעגען ביי דיר וועגען איהר זון וואס איז קראנק, ווען זי וועט קומען וועט זי פארשטעלט זיין, אזוי זאלסטו צו איהר ריידען . . .“
- 6 ווי נאך אחיה האט דערהערט דעם גערויש פון איהרע טריט אריינגע-הענדיג אין טהיר, האט ער געזאגט: קום אריין, ירבעם'ס ווייב! וואס פערשטעלטו זיך? איך בין בעאויפטראגט דיר הארטע ווערטער צו זאגען —
- 7 געה און זאג ירבעם'ן: „אזוי האט געזאגט גאט פון ישראל — ווייל איך האב דיר אויפגעהויבען פון פאלק און געמאכט פאר א פיהרער איבער מיין פאלק ישראל;
- 8 איך האב אָנגעריסען די קעניגרייך פון דוד'ס הויז און אוועקגעגעבען דיר, און דו ביזט ניט געווען ווי מיין קנעכט דוד, וועלכער האט אָב-געהיט מייע בעפעלהען און איז גענאנגען נאך מיר מיט'ן נאנצען האר-צען צו טהאן וואס עם געפעחלט מיר;
- 9 אָבער דו טהוסט ערגערע זאכען פאר אלע וואס זיינען פאר דיר געווען, דו ביזט גענאנגען און געמאכט זיך אנדערע געטער און גענאָסענע בילד-דער מיר צו ערצארנען, און מיר האָסטו פארווארפען הינטער דיין רוקען —
- 10 דערפאר וועל איך בריינגען שלעכטס אויף ירבעם'ס הויז איך וועל פערניכטען ביי ירבעם'ן פון קינדער ביז אן איינהאלטער און פערשטארקער

- בקור עצור וענוב בישראל ובערתי אחרי בית־ירבעם
 כאשר יבער הנגלל עד־תמו: המות לירבעם בעיר ואכלו 11
 הכלבים והמת בשדה ואכלו עוף השמים כי יהיה
 דבר: ואת קומי לבי לביתך בבאה רגלך השירה ומת 12
 הילד: וספדו־לו כל־ישראל וקברו אתו ביתה לבדו 13
 יבא לירבעם אל־קבר יצן נמצאו דבר טוב אל־יהוה
 אלתי ישראל בבית ירבעם: והקים יהוה לו מלך על־ 14
 ישראל אשר יכרית את־בית ירבעם זה היום ומה גם־
 עתה: והכה יהוה את־ישראל כאשר יגוד הקנה במים 15
 ונתש את־ישראל מעל האדמה הפורכה הזאת אשר
 נתן לאבותיהם וזרם מעבר לנהר יצן אשר עשו את־
 אשריהם מכעיסים את־יהוה: ויתן את־ישראל בנגלל 16
 הפאות ירבעם אשר הוא ואשר החטיא את־ישראל:
 ותקם אשת ירבעם ותלך ותבא תרצתה היא באה בסף 17
 הבית והנער מת: ויקברו אתו ויספדו־לו כל־ישראל 18
 בדבר יהוה אשר דבר ביד־עבדו אחיהו הנביא: ויתר 19
 דברי ירבעם אשר נלחם ואשר מלך הנם כתובים על־
 ספר דברי הימים למלכי ישראל: והימים אשר־מלך 20
 ירבעם עשרים ושתים שנה וישכב עם־אבתיו וימלך
 נדב בנו תחתיו: ורחבעם בן־שלמה מלך ביהודה 21
 בן־ארבעים ואתת שנה רחבעם במלכו ושבע עשרה
 שנה מלך בירושלם העיר אשר־בחר יהוה לשוים
 את־שמו שם מכל שבטי ישראל ושם אמו נעמה
 העמנית: ויעש יהודה הרע בעיני יהוה ויקנאו אתו 22
 מכל אשר עשו אבתם בחטאתם אשר חטאו: ויבנו גם־ 23
 המה להם במות ומצבות ואשרים על פל־גבעה גבהה
 ותחת פל־יצן רענו: וגם־קדש היה בארץ עשו ככל 24

אונטער ישראל. איך וועל אוועקראמען ירבעם'ס הויז אין גאנצען, ווי מ'ראמט אוועק מיסט.

11 דער פון ירבעם'ס וואָס וועט שטאַרבן אין שטאָרט וועלען הינט עסען, און ווער עס וועט אין פעלד שטאַרבן וועלען עסען די הימעל־פויגלען — אזוי האָט גאָט גערעדט ;

12 אַלזאָ געה זיך דיר אַהיים, ווי דו וועסט אין שטאָרט צריין וועט דאָס קינד שטאַרבן.

13 גאַנץ ישראל וועלען אויף איהם קלאַנגען אז מ'וועט איהם בעערדיגען ; פון ירבעם'ס הויז וועט נאָר דער אַליין בעערדיגט ווערען, ווייל פון גאַנץ ירבעם'ס הויז איז נאָר אין איהם דאָ עטוואָס וואָס עס געפעהלט דעם גאָט פון ישראל.

14 גאָט וועט נאָך אנשמעלען אַ קעניג וואָס וועט אין אַ געוויסען טאָג אויס־ראָטען ירבעם'ס הויז — זאָל עס נאָר וואָס גיכער געשעהען !

15 גאָט וועט שלאָגען ישראל ווי עס שלאָגט זיך דער גראָז־שטעקעל אן וואסער, ער וועט פּערוואַרפען ישראל פון דיעזע גוטע לאַנד וואָס ער האָט צו זייערע עלטערן געגעבען, ער וועט זיי צושפּרייטען איבער'ן טייך, ווייל זיי האָבען געמאַכט די געצען־בוימער גאָט צו ערצארענען.

1 דאָס וועט גאָט טהאָן צו ישראל איבער ירבעם'ס זינד וואָס ער זעלבסט האָט געזינדיגט און זינדיג געמאַכט אויך ישראל."

1 ירבעם'ס ווייב איז אויפגעשטאַנען, אַוועק געגאַנגען און געקומען אין תּרצה. ווי זי איז צורויף אויפ'ן שוועל פון הויז איז דער קינד גע־שטאַרבן.

1 מ'האָט איהם בעערדיגט און גאַנץ ישראל האָבען איהם בעקלאַנגט, לויט גאָט'ס וואָרט וואָס ער האָט גערעדט דורך זיין קנעכט אחיהו דער נביא.

1 רי איבריגע פּאַסירונגען ירבעם'ס, ווי ער האָט קריגע געפיהרט און רעגירט, איז פּאַרשריבען אין בוך „צייט פּאַסירונגען פון די קעניגע ישראל'ס".

2 די צייט וואָס ירבעם האָט רעגירט איז — צוויי־און־צוואַנציג יאָהר. אז ער איז געשטאַרבן האָט נדב זיין זוהן רעגירט נאָך איהם.

2 רחבעם, שלמה'ס זוהן, האָט רעגירט איבער יהודה ; איין־און־פּער־ציג יאָהר אלט איז רחבעם קעניג געוואָרען, און זיעבצעהן יאָהר האָט ער רעגירט איבער ירושלים, די שטאָרט וואָס גאָט אויסגעקליבען פון אלע שבטים ישראל'ס דאָרט זיין נאָמען צו האַלטען. זיין מוטער האָט מען גערופען נעמה די עמונית.

2 אויך אין יהודה האָט מען געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, מיט זייערע זינדיגע טהאַמען האָבען זיי איהם ערביזערט מעהר ווי זייערע עלטערן האָבען געטהאָן ;

! אויך זיי האָבען זיך געבויט באַרג־אַלטאַרען, סטאַטוען און געצען־בוימער אויף יעדער הויכען בערגעל און אונטער יעדער גרינעם בוים.

! אויך אויסגעלאַענהייט האָט עקשעכמירט אינ'ם לאַנד, לויט די אונ־

התועבת הגוים אשר הוריש יהוה מפני בני ישראל:
 כה ויהי בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שושק מלך-
 26 מצרים על־ירושלם: ויקח את־אצרות בית־יהוה ואת־
 אצרות בית־המלך ואת־הכל לקח ויקח את־כל־מגני
 27 הזהב אשר עשה שלמה: ויעש המלך רחבעם תחתם
 מגני נחשת והפקוד על־יד שרי הרצים השמרים פתח
 28 בית המלך: ויהי מדי־בא המלך בית יהוה ישאום
 29 הרצים והשיבום אל־תא הרצים: ויתר דברי רחבעם
 וכל־אשר עשה הלא־המה כתובים על־ספר דברי הימים
 ל למלכי יהודה: ומלחמה היתה בין־רחבעם ובין ירבעם
 31 כל־הימים: וישכב רחבעם עם־אבתיו ויקבר עם־אבתיו
 בעיר דוד ושם אמו נעמה העמנית וימלך אבים
 בנו תחתיו:

CAP. XV. טו

טו

א ובשנת שמונה עשרה למלך ירבעם בן־נבט מלך אבים
 2 על־יהודה: שלש שנים מלך בירושלם ושם אמו מעכה
 3 בת־אבישלום: וילך בכל־תפאות אביו אשר־עשה
 לפגיו ולא־היה לבבו שלם עם־יהוה אלהיו כל־כב דוד
 4 אביו: כי למען דוד נתן יהוה אלהיו לו ניר בירושלם
 ה להקים את־בנו אתריו ולהעמיד את־ירושלם: אשר
 עשה דוד את־הישר בעיני יהוה ולא־סר מכל אשר
 6 צוהו כל ימי חייו רק בדבר אוריה החתי: ומלחמה
 7 היתה בין־רחבעם ובין ירבעם כל־ימי חייו: ויתר דברי
 אבים וכל־אשר עשה הלא־המה כתובים על־ספר דברי
 הימים למלכי יהודה ומלחמה היתה בין אבים ובין
 8 ירבעם: וישכב אבים עם־אבתיו ויקברו אתו בעיר דוד
 9 וימלך אסא בנו תחתיו: ובשנת עשרים לירבעם

מלך

- ווירדיגקייט פון אלע פעלקער, וועלכע גאָט האָט פארטריבען פאר די קינדער ישראל.
- 25 אין פינפטען יאָהר פון קעניג רחבעם איז שישק, קעניג פון מצרים ארויף אויף ירושלים,
- 26 און האָט צוגענומען די רייכטהימער פון גאָט'ס הויז אויף די רייכטהי-
מער פון קעניגס הויז — אַלץ האָט ער צוגענומען! ער האָט אויף צו-
גענומען אלע גאָלדענע פאנצערס וואָס שלמה האָט געמאַכט.
- 37 דער קעניג רחבעם האָט אנשטאדט זיי אבגעמאַכט קופערנע פאנצערס
און האָט זיי איבערגעגעבן די אָבער-שנעל-לויפערס, וועלכע האָבען
בעוואַכט דעם אַרײַנגאַנג פון קעניגס הויז.
- 28 ווען דער קעניג פלעגט קומען אין גאָט'ס הויז פלעגען עס די שנעל-
לויפערס אַרױסטראַגען, דערנאָך פלעגען זיי עס צוריק אַרױנטראַגען
אין געביידע פאר די שנעל-לויפערס.
- 29 די איבריגע פאסירונגען רחבעם'ס און אַלץ וואָס ער האָט אויפגעטהאָן,
זיינען פארשריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 30 רחבעם און ירבעם האָבען אימער קריעג געפיהרט צווישען זיך.
- 31 אז רחבעם איז געשטאַרבן האָט מען איהם בערדיגט נעבען זיינע
עלטערן אין דוד'ס שטאָדט. (זיין מוטער האָט מען גערופען נעמה די
עמנית) נאָך איהם האָט רעגירט זיין זוהן אבים.

קאפיטעל טו

- 1 אין אַכטצעהנטען יאָהר זינט ירבעם, נבט'ס זוהן, האָט רעגירט, איז
אבים קעניג געוואָרען איבער יהודה.
- 2 דריי יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים; זיין מוטער האָט מען גע-
רופען מעכה, אבישלום'ס טאָכטער.
- 3 ער איז געגאנגען אין זיין פאטער'ס זינד וואָס ער האָט געטהאָן איידער
ער איז קעניג געוואָרען, זיין האַרץ איז ניט געווען אין גאנצען איבער-
געגעבען זיין גאָט ווי דאָס האַרץ פון זיין אור-פאטער דוד.
- 4 נאָר צוליבע דוד'ן האָט זיין גאָט איהם געגעבען אַ פעלד אין ירושלים,
אום צו ערהויבען זיין זוהן נאָך איהם און אויפהאַלטען ירושלים.
- 5 ווייל דוד האָט געטהאָן וואָס עס געפעהלט גאָט און האָט ניט אָבגע-
קעהרט, צייט זיין לעבען, פון אַלץ וואָס ער האָט איהם געבאַטען,
אויסער וועגען אוריה דעם חתי . . .
- 6 אזוי ווי עס איז אימער קריעג געווען צווישען רחבעם און ירבעם,
- 7 איז אויף אימער קריעג געווען צווישען אבים און ירבעם. די איבריגע
פאסירונגען אבים'ס און אַלץ וואָס ער האָט אויפגעטהאָן איז פארשרי-
בען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 8 אז אבים איז געשטאַרבן האָט מען איהם בערדיגט אין דוד'ס שטאָדט,
און זיין זוהן אסא האָט רעגירט נאָך איהם.
- 9 אין צוואנציגסטען יאָהר זינט עס האָט רעגירט ירבעם איבער ישראל
איז אסא קעניג געוואָרען איבער יהודה.

מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ אֲסָא עַל־יְהוּדָה׃ וְאַרְבָּעִים וְאַחַת
שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ מַעֲכָה בַת־אֲבִישָׁלוֹם׃
11 וַיַּעַשׂ אֲסָא הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּדוֹד אָבִיו׃ וַיַּעֲבֹר
12 הַקַּדְשִׁים מִן־הָאָרֶץ וַיִּסַּר אֶת־כִּלְיֵהַגְלִילִים אֲשֶׁר עָשׂוּ
אֲבֹתָיו׃ וְגַם אֶת־מַעֲכָה אִמּוֹ וַיִּסְרָהּ מִנְּבִירָהּ אֲשֶׁר־
13 עָשָׂתָה מִפְּלִצַת לְאִשְׁרָה וַיִּכְרַת אֲסָא אֶת־מִפְּלִצָתָהּ
וַיִּשְׂרַף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃ וְהַבָּמֹת לֹא־סָרוּ רַק לְבַב־אֲסָא
14 הָיָה שָׁלֵם עִם־יְהוָה כָּל־יָמָיו׃ וַיָּבֵא אֶת־קַדְשֵׁי אָבִיו וְקַדְשׁוֹ
טו בֵּית יְהוָה כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אֲסָא
16 וּבֵין בַּעֲשָׂא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כָּל־יָמֵיהֶם׃ וַיַּעַל בַּעֲשָׂא מֶלֶךְ־
17 יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיְבִין אֶת־הַרְרָמָה לְבַלְתִּי תַת יָצָא וַיָּבֵא
לְאֲסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וַיִּקַּח אֲסָא אֶת־כִּלְיֵהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב
18 הַנּוֹתָרִים וּבְאוֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אוֹצְרוֹת בֵּית מֶלֶךְ
וַיִּתְּנֵם בְּיַד עַבְדָּיו וַיִּשְׁלַחֵם הַמֶּלֶךְ אֲסָא אֶל־בְּדַחְדָּח בֶּן־
טוּבְרָמָן בְּדַחְזוֹן מֶלֶךְ אֲרָם הַיֹּשֵׁב בְּדַמְשֶׁק לֵאמֹר׃
19 בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶךָ בֵּין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שְׁלַחְתִּי לָךְ
שְׁחָד כֶּסֶף וְזָהָב לָךְ הַפְרָה אֶת־בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעֲשָׂא מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֶה מַעֲלִי׃ וַיִּשְׁמַע בְּדַחְדָּח אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲסָא כ
וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחַיִּלִּים אֲשֶׁר־לוֹ עַל־עַרְבֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּךְ
אֶת־עֵינֹן וְאֶת־דָּן וְאֶת אָבֵל בֵּית־מַעֲכָה וְאֶת כָּל־בְּנֵי־רוֹת
עַל כָּל־אֶרֶץ נַפְתָּלִי׃ וַיְהִי כִשְׁמַע בַּעֲשָׂא וַיַּחְדֵּל מִבְּנֹת
21 אֶת־הַרְרָמָה וַיָּשָׁב בְּתַרְעָה׃ וְהַמֶּלֶךְ אֲסָא הִשְׁמִיעַ אֶת־
22 כָּל־יְהוּדָה אֵין נָקִי וַיִּשְׂאוּ אֶת־אֲבָנֵי הַרְרָמָה וְאֶת־עֲצֵיהָ
אֲשֶׁר בָּנָה בַּעֲשָׂא וַיְבִין כִּם הַמֶּלֶךְ אֲסָא אֶת־נִבְעֵי בְּנִימָן
וְאֶת־הַמַּצְפָּה׃ וַיִּתֵּר כָּל־דְּבָרֵי אֲסָא וְכָל־זְבוֹדֹתָיו וְכָל־
23 אֲשֶׁר עָשָׂה וְהַעֲרִים אֲשֶׁר בָּנָה הִלְאִידָמָה כְּתוּבִים עַל־
סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמֶלֶכִי יְהוּדָה רַק לְעַת וּקְנֹתוֹ חִלָּה

את

- 10 איין־און־פערציג יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים (זיין מוטער האָט מען גערופען מעכה, אבישלוֹם'ס טאָכטער).
- 11 אסא האָט געמאהן וואָס עס געפעהלט נאָט ווי דוד זיין אור־פאטער.
- 12 ער האָט אָנגעשאפט פון לאנד די אויסגעלאסענע, אויך האָט ער פאר־וואָרפען אלע אבשטויסענדע געצען וואָס זיינע עלטערן האָבען געמאכט.
- 13 אויך זיין מוטער מעכה האָט ער אַראָנגעזעצט פון איהר גרויסקייט, ווייל זי האָט געמאכט אַ שרעק־בילד אַלס אַ געצען־בוים. אסא האָט אָנגעד־שניטען דעם שרעק־בילד און פערברענט נעבען טייך קרון.
- 14 די בארג־אַלטארען האָט מען ניט אָנגעשאפט ; אָבער אסא'ס האַרץ איז צייט זיין לעבען גאנץ איבערגעבען געווען נאָט.
- 15 ער האָט אַריינגעבראכט אין נאָט'ס הויז זיינע און זיין פאטערס הייליג־טהימער, אויך זילבער, גאָלד און פערשידענע געשיר.
- 16 צווישען אסא און בעשא, קעניג פון ישראל איז אימער קריגע געווען.
- 17 איינמאל איז בעשא, קעניג פון ישראל ארויף אויף יהודה און האָט אויסגעבויט אַ הויכע וואנד אום ניט ארויס אָדער אַריינצולאָזען קיינעם פון די לייטע פון אסא קעניג פון יהודה.
- 18 האָט אסא גענומען די גאנצע זילבער און גאָלד וועלכע זיינען איבער־געבליבען אין די שאַטצקאמערען פון נאָט'ס הויז אויך פון קעניגס הויז און האָט עס געגעבען זיינע קנעכט און דער קעניג אסא האָט זיי געשיקט צו בן־הרדד, זוהן פון טברמן זוהן פון חזיון, קעניג פון ארם, וועלכער האָט געוואוינט אין דמשק, אזוי צו זאָגען :
- 19 „א פערבינדונג איז צווישען מיר און דיר ווי צווישען מיין פאטער און דיין פאטער ; אָט שיק איך דיר אַ געשענק זילבער און גאָלד, געה און ברעך דיין פערבינדונג מיט בעשא קעניג פון ישראל און זאָל ער פון מיר אַוועק.“
- 20 בן־הרדד האָט איינגעשטימט צום קעניג אסא און האָט געשיקט זיינע מיר־ליטער בעאמטע אויף די שטערט פון ישראל ; ער האָט אונטערדריקט עיון, דן, אבל בית־מעכה און דעם גאנצען פראָווינץ כנרות וואָס נעבען לאַנדטהייל פון נפתלי.
- 21 אז בעשא האָט דאָס דעהערט האָט ער אויפגעהערט בויען די הויכע וואנד און צוריק געגאנגען אין תרצה.
- 22 דאן האָט דער קעניג אסא צוזאמענגערופען גאנץ יהודה, אָהן אויס־נאהמע, און מ'האָט צוטראגען די שטיינער און האָלץ מיט וועלכע בעשא האָט געבויט די הויכע וואנט, מיט דעם האָט קעניג אסא פאר־בויט גבע־בנימין און מצפה.
- 23 די איבריגע פאסירונגען אסא'ס, זיינע אַלע העלדענטהאטען, אַלץ וואָס ער האָט אויפגעטהאן אין די שטערט וואו ער האָט געבויט — איז פארשריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“ ; אויף דער עלטער איז ער קראנק געווען אויף די פיס.

24 אֶת־דָּגְלוֹי: וַיִּשְׁכַּב אִסָּא עַם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר עִם־אֲבֹתָיו
 כה בַּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנֵו תַחְתָּיו: וַנִּדְב
 בְּיִרְבְּעָם מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁנָה שְׁתַּיִם לְאִסָּא מֶלֶךְ
 26 יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁנַת־יָמַי: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
 וַיֵּלֶךְ בְּדַרְךְ אָבִיו וּבַחֲטָאתָו אֲשֶׁר חָטָא אֶת־יִשְׂרָאֵל:
 27 וַיִּקְשֹׁר עָלָיו בַּעֲשָׂא בְדֹאחִיהָ לְבַיִת יִשְׁשָׁכָר וַיִּפְרוּ בַּעֲשָׂא
 בַּנְּבוֹתָיו אֲשֶׁר לְפָלְשֵׁתַיִם וַנִּדְב וּבְלִי־יִשְׂרָאֵל אֲרָמִים עַל־
 28 גְּבֻתָיו: וַיִּמְתְּחוּ בַּעֲשָׂא בַּשָּׁנָה שְׁלֹשׁ לְאִסָּא מֶלֶךְ יְהוּדָה
 29 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו: וַהֲרִי כַּמְלֵכוֹ הִבֵּה אֶת־כָּל־בַּיִת יִרְבְּעָם לֹא־
 הַשְׂאִיר כָּל־נִשְׁמָה לְיִרְבְּעָם עַד־הַשְּׁמָדוֹ כַּדָּבָר יְהוָה אֲשֶׁר
 ל דָּבָר כִּי־עָבְדוּ אֱלֹהֵי הַשִּׁילֹנִי: עַל־דַּמְאֹת יִרְבְּעָם אֲשֶׁר
 חָטָא וְאֲשֶׁר חָטָא אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכַעֲסוֹ אֲשֶׁר הִכְעִים אֶת־
 31 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּתֵּר דְּבָרֵי נָדָב וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה
 הַלֹּא־אֵדָם בְּתוֹכָם עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי דַיִּמַּיִם לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
 32 וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אִסָּא וּבֵין בַּעֲשָׂא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כָּל־
 33 יְמֵיהֶם: בַּשָּׁנָה שְׁלֹשׁ לְאִסָּא מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ בַּעֲשָׂא
 בְדֹאחִיהָ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּתַרְגָּה עֲשָׂרִים וָאַרְבַּע שָׁנָה:
 34 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדַרְךְ יִרְבְּעָם וּבַחֲטָאתָו אֲשֶׁר
 חָטָא אֶת־יִשְׂרָאֵל:

טז CAP. XVI.

טז

א וַהֲרִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי־הוּא כִּי־חָנְנִי עַל־בַּעֲשָׂא לֵאמֹר:
 2 יַעַן אֲשֶׁר הִרְיַמְתִּיךָ מִן־הַעֲפָר וְאֶתְנָה נָגִיד עַל עַמִּי
 יִשְׂרָאֵל וַתִּלְךָ בְּדַרְךְ יִרְבְּעָם וַתַּחֲטִיא אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
 3 לְהִכְעִיסַנִי בַּחֲטָאתָם: הֲנִנִי מִבַּעִיר אַחֲרֵי בַּעֲשָׂא וְאַחֲרֵי
 4 בֵיתוֹ וַנִּתְתִּי אֶת־בַּיִתְךָ כְּבַיִת יִרְבְּעָם כִּי־נִבְטָ: הַמֵּת
 לְבַעֲשָׂא בַּעִיר יֵאָכְלוּ הַכְּלָבִים וְהַמֵּת לוֹ כַּשָּׂדֶה יֵאָכְלוּ
 ה עוֹף הַשָּׁמַיִם: וַיִּתֵּר דְּבָרֵי בַּעֲשָׂא וְאֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּנְבֹּרְתָו
 הַלֹּא־

- 24 אז אסא איז געשטארבען האָט מען איהם בעערדיגט נעבען זיינע עלטערן אין דער שטאָרט פון זיין פאטער דוד ; זיין זוהן יהושפט האָט רעגירט נאָך איהם.
- 25 נבד, ירבעם'ס זוהן איז קעניג געוואָרען איבער ישראל אין צווייטען רע- גיערונגס יאָהר פון אסא, קעניג פון יהודה, ער האָט רעגירט איבער ישראל צוויי יאָהר.
- 26 ער האָט געטהאָן שלעכטס אין גאָט'ס אויגען — ער איז געגאנגען אין זיין פאטער'ס וועג און אין זיינע זינד מיט וועלכע ער האָט זינדיג גע- מאַכט ישראל.
- 27 קענען איהם האָט אַ פערשווערונג געמאַכט בעשאַ אחיה'ס זוהן, פונ'ם הויז יששכר ; דער בעשאַ האָט איהם ערשלאנגען אין גבתון וואָס בעד לאנגט צו פלשתים ווען נבד מיט גאנץ ישראל האָבען בעלאגערט גבתון.
- 28 בעשאַ האָט איהם ערשלאנגען אין דריטען יאָהר פון אסא, קעניג איבער יהודה, און האָט נאָך איהם רעגירט.
- 29 אז ער איז קעניג געוואָרען האָט ער אויסגע'הרג'עט דאָס גאנצע הויז ירבעם'ס, ער האָט ניט איין לעבעדיגע פערזאָן איבערגעלאָזען פון ירבעם'ס פאמיליע — אין גאנצען פערטיליגט, ווי גאָט האָט גערעדט דורך זיין קנעכט, אחיה דעם שילון'ער.
- 30 איבער ירבעם'ס זינד, וואָס ער האָט אַליין געזינדיגט און זינדיג גע- מאַכט ישראל, דורך זיינע שענדליכע טהאַטען מיט וועלכע ער האָט ערצאָרענט דעם גאָט פון ישראל.
- 31 די איבריגע פאסירונגען נדב'ס און אַליז וואָס ער האָט געטהאָן איז פארשריבען אינ'ם בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע ישראל'ס“.
- 32 אסא און בעשאַ קעניג פון ישראל האָבען צייט זייער לעבען צווישען זיך קריעג געפיהרט.
- 33 אין דריטען יאָהר פון אסא, קעניג פון יהודה, איז בעשאַ, אחיה'ס זוהן קעניג געוואָרען איבער גאנץ ישראל אין תרצה, ער האָט רעגירט פיער-און-צוואנציג יאָהר.
- 34 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, ער איז גע- גאנגען אינ'ם וועג פון ירבעם און זיין פערברעכען וואָס ער האָט זינדיג געמאַכט ישראל.

קאפיטעל טז

- 1 דאן איז געווען גאָט'ס וואָרט צו יהואַ חנני'ס זוהן, וועגען בעשאַ'ן, אזוי צו זאָגען :
- 2 דערפאר וואָס איך האָב דיר אויפגעהויבען פון דער ערד און געמאַכט דיר אַ פיהרער איבער מיין פאָלק ישראל, און דו ביזט געגאנגען אינ'ם וועג פון ירבעם און האָסט זינדיג געמאַכט מיין פאָלק ישראל און ער- צארענט מיר מיט זייערע זינד
- 3 וועל איך פערטיליגען בעשאַ און זיין הויז — איך וועל מאַכען דיין הויז ווי דאָס הויז פון ירבעם, נבט'ס זוהן.
- 4 דער, פון בעשאַ'ס הויז, וואָס וועט שטאַרבען אין שטאָרט וועלען איהם הינט עסען, און דער פון זיינע וואָס וועט שטאַרבען אין פעלד וועלען עסען די פויגלען פון הימעל.
- 5 די איבריגע פאסירונגען בעשאַ'ס, וואָס ער האָט געטהאָן און זיין

הלא־הם פְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיִּשְׁכַּב בַּעֲשָׂא עַס־אֲבָתָיו וַיִּקְבֹּר בְּתַרְצָה וַיִּמְלֹךְ אֵלָּהּ 6
בְּנֹו תַחְתָּיו׃ וְגַם כִּידֹו יְהוּא בֶן־חֲנָנִי הַנְּבִיא דְּבַר־יְהוָה 7
הָיָה אֶל־בַּעֲשָׂא וְאֶל־בֵּיתוֹ וְעַל כָּל־הָרָעָה ׀ אֲשֶׁר־עָשָׂה ׀
בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִימוֹ בְּמַעֲשָׂה יָדָיו לְהַיּוֹת כְּבֵית יִרְבָּעַם
וְעַל אֲשֶׁר־הִכָּה אֹתוֹ׃ בַּשָּׁנָת עֶשְׂרִים וּשְׁשׁ שָׁנָה 8
לְאַסָּא מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ אֵלָּהּ בְּבַעֲשָׂא עַל־יִשְׂרָאֵל
בְּתַרְצָה שְׁנָתִים׃ וַיִּקְשֶׁר עָלָיו עַבְדּוֹ וּמְרִי שֶׁר מַחְצִית 9
הָרֶכֶב וְהוּא בְּתַרְצָה שֶׁתָּה שְׁפֹר בֵּית אַרְצָא אֲשֶׁר עַל־
הַבַּיִת בְּתַרְצָה׃ וַיָּבֵא וּמְרִי וַיַּכּוּ וַיְמִיתוּהוּ בַּשָּׁנָת עֶשְׂרִים י
וּשְׁבַע לְאַסָּא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ וַיְהִי בְּמַלְכוֹ 11
בְּשִׁבְתּוֹ עַל־כִּסְאוֹ הִכָּה אֶת־כָּל־בֵּית בַּעֲשָׂא לֹא־הוֹשִׁיֵּר
לוֹ מִשְׁתָּיִן בְּקִר וְנֹאֲלָיו וַרְעָהוּ׃ וַיִּשְׁמַד וּמְרִי אֶת כָּל־ 12
בֵּית בַּעֲשָׂא כַּדְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־בַּעֲשָׂא בְּיַד
יְהוּא הַנְּבִיא׃ אֵל כָּל־הַטָּאֹת בַּעֲשָׂא וְחַטָּאוֹת אֵלָּהּ בְּנֹו 13
אֲשֶׁר חָטָא וְאֲשֶׁר חָטָא׀ אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִים אֶת־י
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּהַבְלִיהֶם׃ וַיִּתֵּר דְּבָרֵי אֵלָּהּ וְכָל־ 14
אֲשֶׁר עָשָׂה הִלּוּא־הֶם פְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים
לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ בַּשָּׁנָת עֶשְׂרִים וּשְׁבַע שָׁנָה לְאַסָּא 15
מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ וּמְרִי שֶׁבַעַת יָמִים בְּתַרְצָה וְהָעַם
חָנִים עַל־גַּבְתּוֹן אֲשֶׁר לְפָלְשִׁתִּים׃ וַיִּשְׁמַע הָעַם הַחֲנִים 16
לְאֹמֵר קִשֶׁר וּמְרִי וְגַם הִכָּה אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיִּמְלְכוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל
אֶת־עַמְרֵי שַׁר־צָבָא עַל־יִשְׂרָאֵל כִּיּוֹם הָהוּא בַּמַּחְנֶה׃
וַיַּעֲלֶה עַמְרֵי וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִגַּבְתּוֹן וַיֵּצְאוּ עַל־תַּרְצָה׃ 17
וַיְהִי כִּרְאוֹת וּמְרִי כִּי־נִלְבְּתָה הָעִיר וַיָּבֵא אֶל־אַרְמֹן 18
בֵּית־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׂרֹף עָלָיו אֶת־בֵּית־מֶלֶךְ פֶּאֶשׁ וַיָּמָת׃ עַל־ 19
חַטָּאתָיו אֲשֶׁר חָטָא לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְלַכֵּת

בדרך

- העלרענטהאָט, איז פארשריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קע-
ניגע ישראל'ס“.
- 6 אז בעשא איז געשטאָרבען האָט מען איהם בערדיגט אין תרצה און זיין
זוהן אלה האָט רעגירט נאָך איהם.
- 7 אָבער דורך דעם פראפעט יהוא, זוהן פון חנני דעם נביא, איז געווען
גאָט'ס וואָרט וועגען בעשא און זיין הויז, [ווייל ער האָט אלדאָס-ביין
געטהאָן קעגען גאָט, אום צו ערצארנען איהם מיט זיינע טהאָמען] אז
עס וועט זיין ווי ירבעם'ס הויז, וועלכען ער האָט פערניכטעט.
- 8 אין זעקס-און-צוואנציגסטען יאָהר פון אסא, קעניג פון יהודה איז אלה
בעשא'ס זוהן קעניג געוואָרען איבער ישראל (אין תרצה) ער האָט רעד-
גירט צוויי יאָהר.
- 9 קענען איהם האָט אַ פערשווערונג געמאכט זיין קנעכט זמרי, אַ פער-
וואלטער איבער אַ העלפט פון די קאוואלערי, ווען ער איז שטארק
בעטרונקען געווען אין תרצה, אינ'ם הויז פון ארצא, דער פערוואלטער
פון קעניגליכען הויז וואָס אין תרצה,
- 10 איז זמרי געקומען און האָט איהם טוירט געשלאגען אין זיעבען-און-
צוואנציגסטען יאָהר פון אסא, קעניג פון יהודה, און איז אליין קעניג
געוואָרען נאָך איהם.
- 11 ווי נאָך ער איז קעניג געוואָרען און געזעצט זיך אויף זיין טהראָן, האָט
ער פערניכטעט דאָס גאנצע הויז בעשא'ס, ניט איבערלאָזענדיג אַ
קינד, אַ פערוואנדטען אָדער אַ פריינד.
- 12 זמרי האָט פערניכטעט בעשא'ס גאנצע הויז, לויט גאָט'ס וואָרט וואָס
ער האָט גערעדט וועגען בעשא'ן דורך יהוא דעם פראפעט.
- 13 איבער די זינד פון בעשא'ן אויף די זינד פון זיין זוהן אלה, וואָס זיי
האָבען אליין געזינדיגט און נאָך זינדיג געמאכט ישראל, אום צו ער-
צארנען דעם גאָט פון ישראל מיט זייערע נאָרישע טהאָמען.
- 14 די איבריגע פאסירונגען אלה'ס און אלץ וואָס ער האָט געטהאָן איז פאר-
שריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע ישראל'ס“.
- 15 אין זיעבען-און-צוואנציגסטען יאָהר פון אסא, קעניג פון יהודה, האָט
זמרי געקעניגט אין תרצה זיעבען טעג; דאָס פאָלק האָט דאן געלאָ-
גערט נעבען גבתון וואָס בעלאנגט צו פלשתיים.
- 16 אז דאָס פאָלק, וואָס האָט געלאגערט, האָט דערהערט זאָגענדיג: „זמרי
האָט אַ פארשווערונג געמאכט און האָט ערשלאגען דעם קעניג“; האָט
בען גאנץ ישראל קעניג געמאכט עמרי'ן, דער פעלדמארשאַל פון ישראל,
נאָך יענעם טאָג, אין לאַגער.
- 17 דאן איז עמרי און גאנץ ישראל מיט איהם אוועק פון גבתון און בעלאגערט
תרצה.
- 18 אז זמרי האָט דערזעהען אז די שטאָרט איז געפאנגען, איז ער אריין
אין פאלאסט [אין קעניגס הויז] האָט אָנגעצונדען דעם קעניגס הויז מיט
פייער און ער איז אויף פארברענט געוואָרען און געשטאָרבען.
- 19 איבער זיינע זינד וואָס ער האָט געזינדיגט צו טהאָן וואָס עס איז
שלעכט אין גאָט'ס אויגען צו געהן אינ'ם וועג פון ירבעם'ן זיינע
זינד מיט וועלכע ער האָט גאנץ ישראל זינדיג געמאכט.

בדרך ירבעם ובחטאתו אשר עשה להחטיא את־
כ ישראל: ויתר דברי זמרי וקשרו אשר קשר הלא־תם
בתובים על־ספר דברי הימים למלכי ישראל:
21 או יחלק העם ישראל לחצי חצי העם היה אחרי תבני
22 בדגינת להמליכו והחצי אחרי עמרי: ויחוק העם אשר
אחרי עמרי את־העם אשר אחרי תבני בדגינת נמת
23 תבני וימלך עמרי: בשנת שלשים ואחת שנה לאסא
מלך יהודה מלך עמרי על־ישראל שתים עשרה שנה
24 בתרצה מלך שש־שנים: ויבן את־ההר שמרון מאת
שהר בכפרים כסף ויבן את־ההר ויקרא את־שם העיר
כה אשר בנה על שם־שמר אדני ההר שמרון: ויעשה
26 עמרי הרע בעיני יהוה וירע מכל אשר לפניו: וילך
בכל־דרך ירבעם בדגבט ובחטאתיו אשר החטיא את־
ישראל להבעים את־יהוה אלהי ישראל בהבליהם:
27 ויתר דברי עמרי אשר עשה וגבורתו אשר עשה הלא־
תם בתובים על־ספר דברי הימים למלכי ישראל:
28 וישכב עמרי עם־אבתיו ויקבר בשמרון וימלך אחאב
29 בנו תחתיו: ואחאב בדעמרי מלך על־ישראל
בשנת שלשים ושמנה שנה לאסא מלך יהודה וימלך
אחאב בדעמרי על־ישראל בשמרון עשרים ושתים
ל שנה: ויעש אחאב בדעמרי הרע בעיני יהוה מכל אשר
31 לפניו: ויהי הנקל לכתו בחטאות ירבעם בדגבט ויקח
אשה את־איזבל בת־אתבעל מלך צידונים וילך ויעבד
32 את־הבעל וישתחו לו: ויקם מזבח לבעל בית הבעל
33 אשר בנה בשמרון: ויעש אחאב את־האשרה ויוסף
אחאב לעשות להבעים את־יהוה אלהי ישראל מכל
34 מלכי ישראל אשר הוּן לפניו: בימיו בנה חואל בית
האלי

- 20 די איבריגע פאסירונגען זמרי'ס און זיין פערשווערונג, זיינען פאר-שריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע ישראל'ס“.
- 21 דאן האָט זיך דאָס פּאָלק ישראל צוטהיילט אויף צוויי — אַ העלפט פּונג'ס פּאָלק האָט געוואָלט קעניג מאַכען תּבני גינת'ס זוהן, און די אנדער העלפט איז געווען מיט עמרי'ן.
- 22 די וואָס האָבען געהאַלטען מיט עמרי'ן זיינען שטאַרקער געווען פּאַר די וואָס האָבען געהאַלטען מיט תּבני, גינת'ס זוהן, האָט מען תּבני'ן געטויט און עמרי איז פּערבליבען קעניג.
- 23 אין איינ-און-דרייסיגסטען יאָהר פון אסא קעניג פון יהודה איז עמרי קעניג געוואָרען איבער ישראל; ער האָט רעגירט צוועלף יאָהר. אין תּרצה האָט ער רעגירט זעקס יאָהר.
- 24 ער האָט אָבגעקויפט דעם באַרג שמרון פון שמר'ן פאַר צוויי צענטנער זילבער, ער האָט דעם באַרג פאַרבוט און האָט אַ נאָמען געגעבען די שטאָדט וואָס ער האָט געבויט, נאָכ'ן נאָמען פון שמר, דער אייגענ-טהימער פון באַרג — שמרון.
- 25 עמרי האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין נאָט'ס אויגען, פיעל ערגער אַלס די וועלכע זיינען פאַר איהם געווען.
- 26 ער איז גענאנגען אין אלע וועגען פון ירבעם, נבט'ס זוהן, און לויט זיינע זינד האָט ער ישראל זינדיג געמאַכט צו ערצארנען דעם גאָט פון ישראל מיט נאַרישע טהאַטען.
- 27 די איבריגע פּאסירונגען עמרי'ס, אַלץ וואָס ער האָט געטהאָן און זיינע העלדענטהאַטען, איז פאַרשריבען אינ'ם בוך „צייטפּאסירונגען פון די קעניגע ישראל'ס“.
- 28 עמרי איז געשטאַרבען און בערדיגט געוואָרען אין שמרון, נאָך איהם האָט רעגירט זיין זוהן אחאב.
- 29 אחאב'ס עמרי'ס זוהן איז קעניג געוואָרען איבער ישראל אין אכט-און-דרייסיגסטען יאָהר פון אסא, קעניג פון יהודה. אחאב, עמרי'ס זוהן, האָט רעגירט איבער ישראל, אין שמרון, צוויי-און-צוואנציג יאָהר.
- 30 אחאב, עמרי'ס זוהן, האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין נאָט'ס אויגען, מעהר ווי די וואָס זיינען פאַר איהם געווען.
- 31 דאָס קלענסטע איז ביי איהם געווען זיין געהן אין די זינד פון ירבעם, נבט'ס זוהן; ער האָט געהייראַט אַ זיבל, אַ טאָכטער פון אַתבעל, קעניג פון צידנים; אַהין געהענדיג האָט ער געדיענט דעם בעל און געבוקט זיך צו איהם.
- 32 ער האָט אויך אויפגעשטעלט אַ מזבח צום בעל — דאָס בעל-הוויז וועלכע ער האָט געבויט אין שמרון.
- 33 אויסער וואָס אחאב האָט געמאַכט אַ געצען-בוים, האָט אחאב ערצארנט דעם גאָט פון ישראל מעהר פאַר אלע קעניגע פון ישראל, וואָס זיינען געווען פאַר איהם.
- 34 אין זיין צייט האָט חיאַל פון בית-אל אויפגעבויט יריחה. מיט אבירם זיין ערשטלינג האָט ער דעם פינדאמענט געלענט און מיט שגוב זיין

הָאֵלֹהִים אֶת־יְהוָה בְּאֹכְלֵם בְּכָרוּ יִסְדֶּה וּבְשֹׁנֵיב צַעֲרוֹ
הַצֵּיב דְּלִתֶּיהָ בְּדָבָר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד יְהוֹשֻׁעַ בֶּרְנוֹן:

CAP. XVII. ז'

- יז
א וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵינוּ הַתְּשִׁבֵנוּ מִתְּשִׁבֵנוּ גִלְעָד אֶל־אֲחֵינוּ חֵי
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־עָמַדְתִּי לְפָנָיו אִם־יְהוָה
הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה טַל וּמָטָר כִּי אִסְלַפְי דְּבָרַי: וַיְהִי
דְּבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר: לֵךְ מִזֶּה וּפְגַעַת לָךְ קְדָמָה
וּנְסַתְרָת בְּנַחַל בְּרִית אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַנָּדָבָן: וַהֲרִי
מִהַנַּחַל תִּשְׁתֶּה וְאֶת־הָעֲרָבִים צִוִּיתִי לְכַלְפֶּלְךָ שָׁם: וַיֵּלֶךְ
וַיַּעַשׂ כְּדִבְרֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב בְּנַחַל בְּרִית אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
הַנָּדָבָן: וְהָעֲרָבִים מְבִיאִים לוֹ לֶחֶם וּבָשָׂר בְּכַף וּלְחֵם
וּבָשָׂר בְּעָרֵב וּמִן־הַנַּחַל יִשְׁתֶּה: וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיִּבֶשׂ
הַנַּחַל כִּי לֹא־הָיָה נָשִׁים בְּאֶרֶץ: וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה
אֵלָיו לֵאמֹר: קוּם לֵךְ אַרְפָּתָה אֲשֶׁר לְצִדּוֹן וַיִּשְׁכַּת שָׁם
הָיָה אֲנִיתִי שָׁם אִשָּׁה אֶלְמָנָה לְכַלְפֶּלְךָ: וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ
אַרְפָּתָה וַיָּבֵא אֶל־פֶּתַח הַעִיר וַהֲרִי־שָׁם אִשָּׁה אֶלְמָנָה
מְקַשֶּׁשֶׁת עֲצִים וַיִּקְרָא אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר קְהִי־נָא לִי מַעֲטֵי
מִים בְּפָלִי וְאִשְׁתֶּה: וַתֵּלֶךְ לִקְחַת וַיִּקְרָא אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר
לְקְהִי־נָא לִי פֶתִילֶחֶם בְּיָדְךָ: וַתֹּאמֶר חַי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אִם־יִשְׁלִי מַעֲוֹן כִּי אִם־מֵלֵא כִּי־לִמָּח בְּכַד וּמַעֲטֵי־שֶׁמֶן
בְּצַפְחַת וְהִנְנִי מְקַשֶּׁשֶׁת שָׁנִים עֲצִים וּבָאתִי וַעֲשִׂיתִיהוּ
לִי וּלְבָנִי וְאֶכְלֵנּוּ וּמָתָנוּ: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֱלֹהֵינוּ אֶל־
תִּירָאִי בְּאֵי עֲשֵׂי כְּדִבְרֵךְ אֶךְ עֲשִׂיתִי לִי מִשֶּׁם עֲנָה קָמָה
בְּרֵאשִׁיטָה וְהוֹצֵאת לִי וְלֵךְ וּלְבָנְךָ תַעֲשֵׂי בְּאֶחְרָתָה: כִּי
כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּד הַקָּמָה לֹא תִכְלֶה
וּצַפְחַת הַשֶּׁמֶן לֹא תִחַסַר עַד יוֹם תִּתְּוִיָּה וְנָשָׁם עַל־
פְּנֵי הָאֲדָמָה: וַתֵּלֶךְ וַתַּעֲשֶׂה כְּדִבְרֵי אֱלֹהֵינוּ וַתֹּאכַל הוּא־

וְהָיָה

אינגסטען האָט ער איהרע טהויערן געשטעלט, לויט גאָט'ס וואָרט וואָס ער האָט גערעדט דורך יהושע, נון'ס זוהן.*)

קאפיטעל יז

- 1 אליהו דער תשבי (פון תושב נעבען גלעד) האָט געזאָגט צו אחאב'ן : „ווי עס לעבט גאָט פון ישראל, וועלכער האָט מיר אלס נביא אָנגעד שטעלט, אויב עס וועט זיין אין דיעזע יאָהרען טהוי אָדער רעגען אויב איך וועל ניט מיין וואָרט געבען!“
- 2 דאן איז גאָט'ס וואָרט געווען צו איהם אזוי צו זאָגען :
- 3 „געה פון דאנען, קעהר זיך מזרח-צו און בעהאלט זיך נעבען טייך כרית, וואָס ביי'ן ירדן.
- 4 פון טייך וועסטו טרינקען און די ערב'יער האָב איך בעשטימט צו שפייז זען דיר דאָרט.“
- 5 ער איז אוועק און געטהאָן ווי גאָט האָט געזאָגט — ער איז אוועק און באזעצט זיך ביי'ן טייך כרית וואָס נעבען ירדן,
- 6 די ערב'יער האָבען צו איהם געבראכט ברויט מיט פלייש אין דער פריה און אויך אין אבענד, און געטרונקען האָט ער פון טייך.
- 7 אין פערלויף פון אייניגע טעג האָט דער טייך אויסגעטריקענט ווייל אין יענע לאַנד איז קיין רעגען געווען,
- 8 איז גאָט'ס וואָרט געווען צו איהם אזוי צו זאָגען :
- 9 „שטעה אויף געה אין צרפת, וואָס נעבען צידון, און באזעץ זיך דאָרט ; איך האָב שוין בעשטימט דאָרט אַ עלענדע פרוי צו שפייז זען דיר.
- 10 ער איז אויפגעשטאנען און אוועק אין צרפת. אז ער איז געקומען צום טהויער פון שטאָרט ערשט אן עלענדע פרוי קלייבט דאָרט האָלץ ; ער האָט איהר אַ רוף געטהאָן און געזאָגט : „נעהם פאר מיר אין וואָס אַ ביסעל וואסער, איך וויל טרינקען“ ;
- 11 און אז זי איז געגאנגען בריינגען, האָט ער איהר אַ רוף געטהאָן און געזאָגט : „נעהם שוין דאָרט אויך אַ שטיקעל ברויט מיט!“
- 12 זי האָט אָבער געענטפערט : „ווי עס לעבט דיין גאָט ! איך האָב קיינע געבעק, נאָר אַ האַנדפול מעהל אין קרוג און אַ ביסעל בוימאייל אין פלאש ; איך קלייב נאָר אַן אַ פּאָאָר שפענדליך דאן וועל איך געהן און מאַכען זאָס פאר מיר מיט מיין זוהן, מיר וועלען אָבעסען און נאָכד הער שטארבען . . .“
- 13 האָט אליהו צו איהר געזאָגט : „שרעק זיך ניט ! געה און טהו ווי דו זאָגסט, נאָר צוערשט מאַך פון דאָס פאר מיר אַ קליין קיבעל און בריינג עס מיר — פאר דיר מיט דיין זוהן וועסטו נאָכדעם מאַכען —
- 14 ווארים אזוי האָט געזאָגט דער גאָט פון ישראל : דער מעהל וועט זיך ניט אויסנעהמען פון קרוג און דער אייל — פון פלאש, ביז דעם טאָג ווען גאָט וועט נעבען רעגען אויף דער ערד.“
- 15 זי איז געגאנגען און געטהאָן ווי אליהו האָט געזאָגט, עס האָבען דער פון געגעסען ער, זי און איהר געזינד אַ לאַנגע צייט.

(* זעה יהושע קאפ. ו' פסוק 26 (ח. ש. נ.).

16 וְהָיָא וּבֵיתָהּ יָמִים: כִּד הַקְּמֹחַ לֹא כָלְתָהּ וְצַפְחַת
הַשֶּׁמֶן לֹא חָסַר בְּדַבֵּר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֱלֹהֵיוֹ:
17 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלָה בְּרֹחַאֲשָׁה בְּעֵלְת
הַבַּיִת וַיְהִי חָלֹו חֹזֵק מְאֹד עַד אֲשֶׁר לֹא־נִוְתְרָהּ־בָּו
18 נִשְׁמָה: וַתֹּאמֶר אֶל־אֱלֹהֵיוֹ מִהֲלִי וְלֵךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים
19 בָּאתְ אֵלַי לְחַנּוּקִיר אֶת־עֹנִי וּלְחַמִּית אֶת־בְּנִי: וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִי תַנְיֵלִי אֶת־בְּנֶךָ וַיִּקְחֵהוּ מִחִיקָה וַיַּעֲלֵהוּ אֶל־
כ הָעֵלְיָה אֲשֶׁר־הָיָא יֹשֵׁב שָׁם וַיִּשְׁכַּבְהוּ עַל־מִטָּתוֹ: וַיִּקְרָא
אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי חֹנָם עַל־הָאֱלֹמָנָה אֲשֶׁר־
21 אָנֹכִי מִתְנַוְוֶר עִמָּה חֲרָעוֹת לְחַמִּית אֶת־בְּנֶךָ: וַיִּתְמַדֵּךְ
עַל־הַיֵּלֶד שְׁלֹשׁ פְּעֻמִּים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה
22 אֱלֹהֵי תִשָּׁבֵנָא נַפְש־הַיֵּלֶד הַזֶּה עַל־קִרְבּוֹ: וַיִּשְׁמַע יְהוָה
23 בְּקוֹל אֱלֹהֵיוֹ וַתִּשָּׁב נַפְש־הַיֵּלֶד עַל־קִרְבּוֹ וַיְחִי: וַיִּקַּח
אֱלֹהֵיוֹ אֶת־הַיֵּלֶד וַיִּרְחֲהוּ מִן־הָעֵלְיָה הַבַּיִתָּה וַיִּתְנַהּוּ
24 לֵאמֹר וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵיוֹ רְאֵי חֵי בְנֶךָ: וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־
אֱלֹהֵיוֹ עַתָּה נָה יְדַעְתִּי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים אַתָּה וְדַבַּר־יְהוָה
בְּפִיךָ אֱמַת:

יח. CAP. XVIII.

יח

א • וַיְהִי יָמִים רַבִּים וַדַּבֵּר יְהוָה הָנָה אֶל־אֱלֹהֵיוֹ בַּשָּׁנָה
הַשְּׁלִישִׁית לֵאמֹר לֵךְ הֲרֵאָה אֶל־אַחָאָב וְאַחְנָה מִטָּר
2 עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: וַיֵּלֶךְ אֱלֹהֵיוֹ לְהִרְאוֹת אֶל־אַחָאָב
3 וַחֲרָעַב חֹזֵק בַּשְּׁמֶרֹן: וַיִּקְרָא אַחָאָב אֶל־עַבְדָּיוֹ אֲשֶׁר
4 עַל־הַבַּיִת וְעַבְדָּיוֹ הָנָה יָבֵא אֶת־יְהוָה מֵאֹד: וַיְהִי
בְּהַכְרִית אַזְבַּל אֶת נְבִיאֵי יְהוָה וַיִּקַּח עַבְדָּיוֹ מֵאֹה
נְבִיאִים וַיַּחְבִּיאֵם חֲמִשִּׁים אִישׁ בַּמְעָרָה וּבְלִכְלֵם לֶחֶם
ה וַיָּמִים: וַיֹּאמֶר אַחָאָב אֶל־עַבְדָּיוֹ לֵךְ בְּאֶרֶץ אֶל־כָּל־
מַעֲיַנֵי הַיָּמִים וְאֵל כָּל־הַנְּחָלִים אוֹלֵי וְנִמְצָא חֲצִיר וְנִתְּחַהּ

סוּס

- 16 דער מעהל האָט זיך ניט אויסגענומען פון קרוג, און דער אייל — פון פלאש, אזוי ווי גאָט האָט גערעדט דורך אליהו'ן.
- 17 נאָך די פאָסירונג איז קראַנק געוואָרען דער זוהן פון די פרוי, די הויז ווירטהין, זיין קראַנקהייט איז אזוי שטאַרק געווען אז ער האָט שוין קיין אַטהעם ניט געהאַט.
- 18 האָט זי געזאָגט צו אליהו'ן: „וואָס האָסטו צו מיר, געטליכער מאַן? ביזטו געקומען צו מיר אום מיינע זינד צו דערמאהנען און טוידטען מיין קינד?“
- 19 האָט ער צו איהר געזאָגט: „גיב אַהער דיין קינד!“ ער האָט איהם גענומען פון איהרע הענד און ארויפגעטראָגען אין אויבער־שטיבעל, דאָרט וואו ער האָט געוואוינט און אוועקגעלעגט איהם אויף זיין בעט.
- 20 דאן האָט ער גאָט געבעטען און געזאָגט: „מיין גאָט! אויך אויף די עלענדע, ביי וועמען איך וואוינ, האָסטו אן אונגליק געבראַכט איהר זוהן צו טוידטען?“
- 21 ער האָט זיך דריי מאָהל אויסגעצויגען אויפ'ן קינד בעטענדיג גאָט און האָט געזאָגט: „מיין גאָט! זאָל דער קינד צוריק געזונד ווערען!“
- 22 און גאָט האָט געהערט אליהו'ס שטימע — דער קינד האָט אָנגעלעבט און געזונד געוואָרען.
- 23 דאן האָט אליהו גענומען דעם קינד, ער האָט איהם אַראָב געטראָגען פון אויבער־שטיבעל אין הויז אַריין און איבערגעגעבען זיין מוטער; אליהו האָט געזאָגט: „זעהסטו, דיין קינד איז געזונד!“
- 24 די פרוי האָט אליהו'ן געענטפערט: יעצט בין איך איבערצייגט אז דו ביזט אַ געטליכער מאַן און וואָס דו זאָגסט אין גאָט'ס נאָמען איז ריכטיג.

קאַפיטעל יח

- 1 אין אַ צייט אַרום, אז עס איז אַריבער דריי יאָהר, איז גאָט'ס וואָרט געווען צו אליהו'ן אזוי צו זאָגען: „געה בעווייז זיך צו אחאב'ן, איך וועל שוין געבען רעגען אויף דער ערד“.
- 2 איז אליהו אוועק ווייזען זיך צו אחאב'ן. דער הונגער איז דאן שטאַרק געווען אין שִמְרוֹן,
- 3 און אחאב האָט גערופען עבדיהו'ן דעם הויז־פּער־וואַלטער [עבדיהו איז געווען זעהר אַ פּרוּמער,
- 4 און ווען איזבֿל האָט אומגעבראַכט גאָט'ס נביאים האָט עבדיהו גענומען הונדערט נביאים, ער האָט זיי בעהאַלטען צו פּופּציג אין אַ הייזל און געשפּייזט זיי מיט ברויט און וואַסער.],
- 5 און אחאב האָט געזאָגט צו עבדיהו'ן: „לאָמיר געהן איבער'ן לאַנד געבען אַלע וואַסער־קוואַלען און אַלע טייכען, פּיעללייכט וועלען מיר געפינען גראָז און מיר וועלען קענען אויפהאַלטען אַ פּערד אָדער אַ מויל־עזעל, אז עס זאָל ניט אויסגעראַטעט ווערען די פּיה“.

- 6 סוּס וּפָרָד וְלֹא נִכְרִית מִהַבְּהֵמָה: וַיַּחַלְקוּ לָהֶם אֶת־
 הָאָרֶץ לְעִבְרֵיהֶּם אֶתְּאֵב הַלֶּךְ בְּדֶרֶךְ אֶחָד לְבָדוֹ וְלְעִבְרֵיהֶּם
 7 הַלֶּךְ בְּדֶרֶךְ־אֶחָד לְבָדוֹ: וַיְהִי עִבְדֵיהֶּם בְּדֶרֶךְ וַהֲנִיחָה
 אֱלֹהֵי לִקְרֵאתוֹ וַיְכַרְהוּ וַיַּפֵּל עַל־פְּנָיו וַיֹּאמֶר הֲאִתָּה נָה
 8 אֲדֹנָי אֱלֹהֵי: וַיֹּאמֶר לוֹ אֲנִי לֵךְ אֲמַר לְאֲדֹנָיךָ הֲנִי אֱלֹהֵי:
 9 וַיֹּאמֶר מַה הֵטַאתִי כִּי־אִתָּה נָחַן אֶת־עַבְדְּךָ בֵּינְךָ אֲהֲאֵב
 לְבַמְתָּנִי: חַי וְיָהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם־יִשְׁעֵנִי וּמִמְלִכָה אֲשֶׁר
 לֹא־שָׁלַח אֲדֹנָי שָׁם לְבַקֵּשׁךָ וְאָמְרוּ אֵין וְהִשְׁפִּיעַ אֶת־
 11 הַמִּמְלָכָה וְאֶת־הָעָרִי כִּי לֹא יִמְצָאֶנָּה: וְעָתָה אִתָּה אֲמַר
 לֵךְ אֲמַר לְאֲדֹנָיךָ הֲנִי אֱלֹהֵי: וְהָיָה אֲנִי אִלְךָ מֵאִתְּךָ
 12 וְרוּחַ יְהוָה וַיִּשְׁאֲף עַל־אֲשֶׁר לֹא־אָדָע וַיָּבֵאתִי לְהַגִּיד לְאֲהֲאֵב
 13 וְלֹא יִמְצָאֶנָּה בְּדַרְגָּי וַעֲבַדְךָ יָבֵא אֶת־יְהוָה מִעֵשְׂרֵי: הֲלֹא־
 הִנֵּה לְאֲדֹנָי אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בְּדַרְגָּי אֲזַכֵּר אֶת נְבִיא־
 14 יְהוָה וְאֲחַבֵּא מִנְּבִיאֵי יְהוָה מֵאֵה אִישׁ הַמְּשִׁים הַמְּשִׁים
 אִישׁ בַּמַּעֲרֵד וְאֲנַלְכֵלֶם לָחֶם וּמַיִם: וְעָתָה אִתָּה אֲמַר
 15 לֵךְ אֲמַר לְאֲדֹנָיךָ הֲנִי אֱלֹהֵי וְהַרְגֵנִי: וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי
 חַי יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר עִמָּדְתִּי לִפְנֵי כִּי הָיוּ אֲרָאֵה
 16 אֱלֹהֵי: וַיִּלְךְ עִבְדֵיהֶּם לִקְרֵאת אֶתְּאֵב וַיַּגִּיד לוֹ וַיִּלְךְ אֲהֲאֵב
 17 לִקְרֵאת אֱלֹהֵי: וַיְהִי כִּרְאִית אֲהֲאֵב אֶת־אֱלֹהֵי וַיֹּאמֶר
 18 אֲהֲאֵב אֱלֹהֵי הֲאִתָּה נָה עֵבֶר יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר לֹא עֵבֶרְתִּי
 אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־אִתָּה וּבֵית אֲבִיךָ בְּעֵבֶרְכֶם אֶת־מַעֲוֹת
 19 יְהוָה וַתִּלְךְ אַחֲרַי הַבְּעָלִים: וְעָתָה שְׁלַח קִבְּץ אֵלַי אֶת־
 כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַר הַכְּרִמָּל וְאֶת־נְבִיאֵי הַבַּעַל אֲרַבְע־
 מֵאוֹת וְחַמְשִׁים וּנְבִיאֵי הָאֲשֶׁר־הָאֲרַבְע־מֵאוֹת אֲנִלֵּךְ שְׁלַחַן
 20 אֲזַכֵּר: וַיִּשְׁלַח אֲהֲאֵב בְּכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבֹּץ אֶת־כ
 הַנְּבִיאִים אֶל־הַר הַכְּרִמָּל: וַיֵּשֶׁב אֱלֹהֵי אֶל־כָּל־הָעָם
 21 וַיֹּאמֶר עַד־מָתַי אַתֶּם פֹּסְחִים עַל־שִׁתִּי הַפְּעֻפִּים אִם־יְהוָה

האלהים

- 6 זיי האָבען זיך צוטהיילט דאָס לאַנד אין געהן — אחאב איז געגאנגען אין איין וועג אליין און עבריהו איז געגאנגען אליין אין די אַנדער וועג.
- 7 אז עבריהו האָט גענומען געהן ערשט אליהו שטעהט קעגען איהם ; ער האָט איהם דערקענט. ער איז אויפ'ן געזיכט געפאלען און געזאָגט : „ביזטו דאָס, מיין הערר אליהו ? !“
- 8 ער האָט געענטפערט: „איך בין דאָס ! געה זאָג דיין העררען — אליהו איז דאָ !“
- 9 האָט ער געענטפערט : „וואָס האָב איך אזוי געזינדיגט אז דו ווילסט איבערגעבען דיין קענעכט אחאב'ן אין האַנד אום צו טוידטען מיר ?“
- 10 ווי עס לעבט דיין גאָט ! אויב עס איז דאָ א פּאָלק אָדער א קעניגרייך וואָס מיין הערר האָט דאָרט ניט געשיקט דיר זוכען, און אז זיי האָבען געזאָגט : „ער איז ניטאָ !“ האָט ער באשוואַרען די קעניגרייך אָדער דאָס פּאָלק אז מ'זאָל דיר דאָרט ניט געפינען —
- 11 יעצט זאָגסטו : „געה זאָג דיין העררן — אָט איז אליהו !“
- 12 און ווי איך וועל פון דיר אוועק געהן וועט דיר גאָט'ס נייסט פארטראָג גען, איך ווייס אויך ניט וואו ; אז איך וועל קומען און זאָגען אחאב'ן און ער וועט דיר ניט געפינען וועט ער מיר הרג'נען, און איך, דיין קענעכט, בין א פרומער פון קינדווייז אן . . .
- 13 געוויס האָט מען מיין העררן דערצעהלט וואָס איך האָב געטהאָן ווען איזבל האָט אויסגע'הרג'עט גאָט'ס נביאים ? — איך האָב הונדערט מאן פון גאָט'ס נביאים בעהאַלטען צו פופציג אין א הייהל און געשפייזט זיי מיט ברויט און וואסער . . .“
- 14 און יעצט זאָגסטו „געה זאָג דיין העררן אָט איז אליהו . . . וועט ער מיר הרג'נען“ ?
- 15 און אליהו האָט ווידער גערעדט : „ווי עס לעבט דער גאָט פון אלע באשעפעניסען, וועלכע האָט מיר אלס נביא אָנגעשטעלט, אז נאָך היינט בעווייז איך זיך צו איהם !“
- 16 דאן איז עבריהו געגאנגען טרעפען אחאב'ן און האָט עס איהם געזאָגט ; אחאב איז אוועק טרעפען אליהו'ן.
- 17 אז אחאב האָט דערזעהען אליהו'ן האָט ער צו איהם געזאָגט : „ביזטו דאָס דער וואָס האָט פאראונגליקט ישראל ?“
- 18 ער האָט אָבער געענטפערט: „ניט איך האָב פאראונגליקט ישראל! נאָר דו און דיין פאטער'ס הויז, ווייל איהר האָט פארלאָזען גאָט'ס געבאָט און געגאנגען נאָך די בעל'געצען.“
- 19 יעצט שיק און קלייב מיר צוזאמען גאנץ ישראל צום בארג כרמל, אויך די פיער הונדערט פופציג בעל'פראָפעטען און די פיער הונדערט געצענ' בוים פראָפעטען, וועלכע עסען ביי איזבל'ס טיש.“
- 20 אחאב האָט פונאָדערגעשיקט איבער גאנץ ישראל, ער האָט פערזאמעלט די נביאים ביי'ן בארג כרמל.
- 21 דאן איז אליהו צוגעגאנגען צום גאנצען פּאָלק און געזאָגט : „ווי לאַנג נאָך וועט איהר ארומשפרינגען מיט צוויי מיינונגען ? איז דער עוויגער

האלהים לכו אחריו ואם הפעל לכו אחריו ולא ענו
העם אתו דבר: ויאמר אליהו אליהעם אני נותרתי
נביא ליהוה לבדי ונביאי הפעל ארבע מאות וחמשים
איש: ויתנו לנו שנים פרים ויבחרו להם הפר האחד
וינתחו וישימו על העצים ואש לא ישימו ואני אעשה
את הפר האחד ונתתי על העצים ואש לא אשים:
וקראתם בשם אלהיכם ואני אקרא בשם יהוה ויהי
האלהים אשר יענה באש הוא האלהים ויען כל העם
כה ויאמרו טוב הדבר: ויאמר אליהו לנביאי הפעל בחרו
לכם הפר האחד ועשו ראשנה כי אתם הרבים וקראו
בשם אלהיכם ואש לא תשימו: ויקחו את הפר אשר
נתן להם ויעשו ויקראו בשם הפעל מהפקר ועד
הצהרים לאמר הפעל עננו ואין קול ואין ענה ויפסחו
על המזבח אשר עשה: ויהי בצהרים ויהתל בהם
אליהו ויאמר קראו בקול גדול ביהוה הוא בישית
ובישית לו וביתרדך לו אולי ישן הוא ויקץ: ויקראו
בקול גדול ויתגדדו כמשפטם בחרבות וברמחים עד
שפךדם עליהם: ויהי בעבר הצהרים ויתנפאו עד
ל לעלות המזחה ואין קול ואין ענה ואין קשב: ויאמר
אליהו לכל העם גשו אלי ויגשו כל העם אליו וירפא
את מזבח יהוה הקרום: ויקח אליהו שפלים עשרה
אבנים כמספר שבטי בני ישראל אשר הנה דברי יהוה
אליו לאמר ישראל יהיה שמך: ויבנה את האבנים
מזבח בשם יהוה ויעש העלה כבית סאתים ורע סביב
למזבח: ויערך את העצים וינתח את הפר וישם על
העצים: ויאמר מלאו ארבעה כדים מים ויצקו על
העלה ועל העצים ויאמר שנו וישנו ויאמר שלשו

וישלשו

- דער גאָט געהט נאָך איהם, אויב־זשע דער בעל — געהט נאָך איהם!" . . . דאָס פּאָלק האָט אָבער אַ וואָרט ניט געענטפּערט.
- 22 דאן האָט אַליהו ווידער גערעדט צום פּאָלק: „איך בין פּערבליבען דער איין־איניציגער נביא צו גאָט, די בעל־נביאים אָבער זיינען פּיער הונט־דערט פּופּציג מאָן —
- 23 זאָל מען אונז געבען צוויי אָקסען; זיי זאָלען זיך אויסקלייבען איין אָקס, צושניידען איהם און ארויפֿלעגען אויף די האַלץ, פּיער זאָלען זיי ניט מאַכען; איך וועל צורעכט מאַכען דעם צווייטען אָקס, אַרויפֿ־לעגען איהם אויף די האַלץ און אויך ניט מאַכען קיין פּיער —
- 24 דאן וועט איהר רופּען צו אייער גאָט און איך וועל רופּען צום עוויגען, און זאָל עס זיין אז דער גאָט וואָס וועט ענטפּערן מיט אַ פּיער יענער איז דער אַלמעכטיגער!" דאָס גאַנצע פּאָלק האָט געענטפּערט און געזאָגט: „דער פּאַרשלאַג איז גוט!"
- 25 און אַליהו האָט געזאָגט צו די בעל־נביאים: „קלייבט איהר זיך די ערשטע אויס איין אָקס און גרייט צו, איהר זייט דאָך די מעהרערע; רופּט צו אייער גאָט — קיין פּיער מאַכט ניט!"
- 26 זיי האָבען גענומען דעם אָקס וואָס מ'האָט זיי דערלאַנגט, זיי האָבען אַלץ געטהאָן און גערופּען דעם בעל מיט'ן נאָמען פון פּריהמאָרגען ביז'ן מיטען טאָג, זאָגענדיג: „אַ, בעל, ענטפּער אונז!" עס איז אָבער קיין שטימע און קיין ענטפּער. . . זיי זיינען געשפרונגען אַרום מזבח וואָס מ'האָט געמאַכט.
- 27 מיטאָג צייט האָט אַליהו פון זיי שפּאַס געמאַכט און געזאָגט: „שרייט הויך! ער איז דאָך אַ גאָט, פּיעלייכט האָט ער אַ געשפּרעך אָדער אַ אונטערהאַלטינג; פּיעלייכט איז ער אין וועג, אויב ער שלאָפּט, וועט ער זיך אויפֿכאַפּען. . ."
- 28 דאן האָבען זיי הויך געשריען, זיי האָבען זיך, לויט זייער געוואָהנ־הייט וואונדערן געמאַכט מיט שווערדען און שפּיעזען ביז עס האָט זיך פון זיי בלוט געגאָסען.
- 29 נאָך האַלבען טאָג האָבען זיי צווישען זיך גערעדט ביז מ'האָט דעם שפּייז־אָפּפּער געבראַכט, מ'האָט אָבער ניט געהערט קיין שטימע, קיין ענטפּער און קיין אויפֿמערקזאַמקייט.
- 30 האָט אַליהו געזאָגט צום גאַנצען פּאָלק: „קומט געהנטער אַהער!" דאָס גאַנצע פּאָלק איז צו איהם צו געגאַנגען, און ער האָט פּאַרריכט גאָט'ס מזבח, וואָס איז צובראָכען געווען.
- 31 דאן האָט אַליהו גענומען צוועלף שטיינער, נאָך דעם צאהל פון די שבּטים, יעקב'ס קינדער, צו וועמען גאָט'ס וואָרט איז געווען אזוי צו זאָגען: (*) „ישראל" זאָל דיין נאָמען זיין!"
- 32 פון די שטיינער האָט ער געבויט אַ מזבח פאַר גאָט און האָט געמאַכט אַ גראַבען, רויס פון צוויי סאַה זוימען, אַרום מזבח.
- 33 ער האָט צונויפֿגעלייגט די האַלץ און צושניטען דעם אָקס און אוועק־געלעגט אויף די האַלץ.
- 34 ער האָט אויך געהייסען אַנשעפּען פּיער קריעג וואַסער און ניסען אויפֿ'ן פּיער־אַפּפּעך און אויף די האַלץ; דאן האָט ער געזאָגט: „נאָך אַ מאָל!"

(* זעה בראשית קאפ. ל"ב פסוק 29 (ח. ש. נ.)

וישלשו: וילכו הפנים סביב למזבחה וגם אתהתעלה לה
 מלא-מים: ויהי בפעלות המנחה ויש אליו הנביא
 36 ויאמר יהוה אליו אברכם ויחזק וישאל היום וידע כי
 אתה אלהים בישראל ואני עבדך ובדברך עשיתי את
 פלדדברים האלה: ענני יהוה ענני ודעו העם הנה
 37 פריאתה יהוה האלהים ואתה הסבת אתלבם אחרנית:
 ותפל אשיהוה ותאכל אתהעלה ואתהעלים ואתי-
 38 האבנים ואתהעפר ואתהמים אשרפתעלה לחבה:
 ורא כל-העם ויפלו על-פניהם ויאמרו יהוה הוא
 39 האלהים יהוה הוא האלהים: ויאמר אליו לזם מ
 תפשו: אתנביאי הפעל איש אל-מלט מהם ויתפשו
 ויורדם אליו אל-נחל קישון וישתם שם: ויאמר
 41 אליו לאהאב עליך אכל ושתה כי-קול המון הנשם:
 ויעלה אהאב לאכל ולשתות ואליו עליך אל-ראש
 42 הכרמל ויגבר ארצה וישם פניו בין פרזי: ויאמר אל-
 43 נעזו עליהנא הפט דרד-ים ויעל ויפוט ויאמר אין
 מאומה ויאמר שב שבע פעמים: ויהי בשבעית ויאמר
 44 הנהעב קמנה ככף-איש עליך מים ויאמר עליך אמר
 אל-אהאב אשר נרד ולא יעצרכה הנשם: ויהי ועד
 45 כה ועד-פה והשמים התקדרו עבים ורוח יהוה נשם
 גדול וירכב אהאב וילך ורעאלה: ונד יהוה היתה
 46 אל-אליו וישם מתניו וירץ לפני אהאב עד-באבה
 ורעאלה:

יט

CAP. XIX. יט

ויגד אהאב לאונבל את כל אשר עשה אליו ואת כל-
 אשר הונו את-כל-הנביאים בחרב: ותשלח אונבל
 מלאך אל-אליו לאמר כה-יעשו אלהים וכה יוספון

כי-

- האָבען זיי אַ צווייטען מאָל אָנגעשעפּט, ער האָט געזאָגט : „אַ דריטען מאָל !“ און זיי האָבען צום דריטען מאָל אָנגעשעפּט,
- 35 ביו דאָס וואסער איז גערונען אַרום מזבח ; אויך דעם גראבען האָט מען מיט וואסער פול געמאַכט.
- 36 צו דער צייט פון שפּייז־אָפּפער איז אליהו דער נביא צוגעגאנגען און געזאָגט : „גאָט פון אברהם, יצחק און ישראל ! זאָל היינט בעקאנט ווערען אז דו ביזט דער גאָט פון ישראל און איך בין דיין קנעכט, און האָב לויט דייןע רייד דאָס אלץ געטהאָן.
- 37 ענטפער מיר, גאָט, ענטפער מיט ! זאָל דאָס פאָלק וויסען אז דו ביזט גאָט און דו האָסט עם זייער האַרץ צוריק געקעהרט . . .“
- 38 דאן איז אַראָב אַ גרויסער פייער און פארברענט דעם אָפּפער, די האָלץ, די שטיינער און די ערד ; אויך די וואסער פון גראבען האָט עם אויס־געלעקט.
- 39 אז דאָס גאנצע פאָלק האָט דאָס דערזעהען זיינען זיי אויפ'ן געזיכט געפאלען און געזאָגט : „דער עוויגער איז גאָט ! נאָר דער עוויגער איז גאָט !“
- 40 אליהו האָט צו זיי געזאָגט : כאַפּט זשע די בעל־נביאים, איינער פון זיי זאָל ניט ענטרונען ווערען ! אז מ'האָט זיי נעכאַפּט, האָט אליהו זיי אַרונטערגעפיהרט צום טייך קישון און געקוילעט זיי דאָרטען.
- 41 דאן האָט אליהו געזאָגט צו אהאב'ן : „געה, עסס און טרינק, ווארים עם פיהלט זיך דער גערויש פון אַ גרויסען רעגען.“
- 42 אהאב איז אוועק עסען און טרינקען און אליהו איז ארויף אויפ'ן שפיץ כרמל, ער האָט זיך אויסגעצויגען אויף דר'ערד און געהאלטען זיין גע־זיכט צווישען זיינע קניע.
- 43 ער האָט געזאָגט צו זיין דינער : „געהנאָר, טהו אַ קוק צום ים־צו !“ ער איז געגאנגען, אַ קוק געטהאָן און געזאָגט : „נישט צו מערקען !“ האָט ער געענטפערט : „געה זיבען מאָל !“
- 44 דעם זיעבענטען מאָל האָט ער געזאָגט : „עם הויכט זיך אַ קליינער וואָלקען פון ים, ווי אַ מענשענס האַנד די גרויס“. האָט ער געענט־פערט : „געה זאָג אהאב'ן : „שפאן און פאָהר ! ווען ניט וועט דיר דער רעגען אָבהאַלטען.“
- 45 דערווייל איז דער הימעל שוואַרץ געוואָרען פון וואָלקענס און עם איז געוואָרען אַ גרויסער רעגען מיט אַ ווינד ; אהאב איז רייטענדיג אוועק אין יזרעאל.
- 46 און גאָט האָט אַ וואונק געטהאָן אליהו'ן, האָט ער אָנגעארטעלט זיינע לענדען און געלאָפען פאָראַויס אהאב'ן, ביז צום איינגאנג פון יזרעאל.

קאַפיטעל ית

- 1 אַז אהאב האָט דערזעהלט איזבל'ן אלץ וואָס אליהו האָט געטהאָן און אז ער האָט אויסגע'הרג'ט אלע בעל־נביאים מיט'ן שווערד,
- 2 האָט איזבל געשיקט אַ מאַן צו אליהו'ן אזוי צו זאָגען : „זאָל מיר גאָט

3 כִּי־בָעַת מָחָר אָשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ כַּנֶּפֶשׁ אֶחָד מֵהֵם׃ וַיֵּרָא
 וַיִּקָּם וַיֵּלֶךְ אֶל־נַפְשׁוֹ וַיָּבֵא בָּאֵר שֶׁבַע אֲשֵׁר לַיהוָה וַיִּנַּח
 4 אֶת־נַעְרָו שָׁם׃ וְהוּא־הָלַךְ בַּמַּדְבָּר בְּרֶדֶךְ יוֹם וַיָּבֵא וַיֵּשֶׁב
 תַּחַת רְתֹם אַחַת וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לְמוֹת וַיֹּאמֶר ׀ רַב
 ה עֲתָה יְהוָה קָח נַפְשִׁי כִּי לֹא־טוֹב אֲנִי מֵאַבְתָּי׃ וַיִּשְׁכַּב
 וַיִּישָׁן תַּחַת רְתֹם אֶחָד וְהַנְּהִיחָה מִלְּאֲךָ נִגְעָה בּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ
 6 קוּם אֲכוּל׃ וַיִּבֶט וְהִנֵּה מֵרָאשְׁתּוֹ עֵנַת רִצְפִים וְצַפְחַת
 7 מִיָּם וַיֹּאכַל וַיִּשֶׁת וַיֵּשֶׁב וַיִּשְׁכַּב׃ וַיֵּשֶׁב מִלְּאֲךָ יְהוָה ׀
 שְׁנֵית וַיַּגִּיעֵבּוּ וַיֹּאמֶר קוּם אֲכַל כִּי רַב מִמֶּךָ הַדָּרֶךְ׃
 8 וַיִּקָּם וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתָּה וַיֵּלֶךְ בְּכַח ׀ הָאֲכִילָה הַהִיא אַרְבָּעִים
 9 יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה עַד תַּר הָאֱלֹהִים הָרָב׃ וַיָּבֵא־שָׁם
 אֶל־הַמַּעְרָה וַיִּלֵּן שָׁם וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ
 ׀ מַה־לְּךָ פֹּה אֱלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר קָנָא קָנָאתִי לַיהוָה ׀ אֱלֹהֵי
 צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֶיךָ הָרְסוּ
 וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בַחֶרֶב וְאֹתָר אֲנִי לְבָדִי וַיִּבְקְשׁוּ אֶת־
 11 נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ׃ וַיֹּאמֶר צֵא וְעַמְדַת בְּרֹךְ לִפְנֵי יְהוָה
 וְהִנֵּה יְהוָה עֹבֵר עָבַר וְרוּחַ גְּדוּלָה וְחֹזֶק מְפָרֵק הָרִים וּמְשַׁבֵּר
 סִלְעִים לִפְנֵי יְהוָה לֹא בְרוּחַ יְהוָה וְאַחַר הָרוּחַ רָעַשׁ לֹא
 12 בְּרַעַשׁ יְהוָה׃ וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא בָאֵשׁ יְהוָה וְאַחַר
 13 הָאֵשׁ קוּל דְּמָמָה דָּקָה׃ וַיְהִי ׀ בְּשִׁמְעַע אֱלֹהָיו וַיִּלֶט פְּנֵי
 בְּאֲדָרְתּוֹ וַיָּצֵא וַיַּעֲמֵד תַּחַת הַמַּעְרָה וְהִנֵּה אֵלָיו קוּל וַיֹּאמֶר
 14 מַה־לְּךָ פֹּה אֱלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר קָנָא קָנָאתִי לַיהוָה ׀ אֱלֹהֵי
 צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֶיךָ
 הָרְסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בַחֶרֶב וְאֹתָר אֲנִי לְבָדִי וַיִּבְקְשׁוּ
 15 אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו לֵךְ שׁוּב
 לְדָרְכְךָ מִדְּבַרְךָ דַּמְשֶׁק וּבָאת וּמְשַׁחַת אֶת־הַזֹּאֵל לְמַלְךְ
 16 עַל־אֲרָם׃ וְאַתָּה יְהוּא בֶן־נִמְשִׁי תִמְשַׁח לְמַלְךְ עַל־יִשְׂרָאֵל

וְאַתָּה

- זווי העלפען היינט און אלע מאָל, אז פונקט מאָרגען וועל איך דיר טהאָן וואָס דו האָסט זיי געטהאָן."
- 3 ער האָט זיך דערשראָקען, איז אויפגעשטאנען און איז זיך אַוועק געגאנגען גען ביז ער איז געקומען אין באַר שבע וואָס נעבען יהודה, דאָרט האָט ער איבערגעלאָזען זיין דיענער
- 4 און ער איז אַוועק, איין טאָג נאָנג, אין'ם מדבר; ער איז געקומען אונטער אַ וואַכהאַלדער און אַוועקגעזעצט זיך. ער האָט זיך דעם טוירט געוואונשען און געזאָגט: „גענוג! יעצט, גאָט, נעהם צו מיין לעבען — איך בין ניט בעסער פאַר מייע עלטערן!"
- 5 ער האָט זיך אַוועקגעלייגט און איינגעשלאָפען אונטער אַ וואַכהאַלדער ערשט אַ מלאַך ריהרט איהם אַן און זאָגט צו איהם: „שמעה אויף, עסס!"
- 6 ער האָט זיך אַרומגעקוקט ערשט ביי זיין צוקאָפּענס איז אַ געבאַקטע קיכעל און אַ גלאָז וואַסער; ער האָט געגעסען, געטרונקען און ווידער געלעגט זיך.
- 7 גאָט'ס מלאַך האָט איהם ווידער אָנגעריהרט און געזאָגט: „שמעה־אויף און עסס, דו האָסט אַ וויימען וועג!"
- 8 ער איז אויפגעשטאנען, האָט געגעסען און געטרונקען און איז געגאנגען מיט דעם קראַפט פון דעם עסען פּערציג טעג און פּערציג נעכט, ביז גאָט'ס באַרג — הרב.
- 9 ער איז דאָרט אַרײַן אין אַ הייהל און פּערבליבען דאָרט, ערשט גאָט'ס וואָרט האָט צו איהם גערעדט און געזאָגט: „וואָס טהוּסטו דאָ, אַליהו?"
- 10 האָט ער געענטפּערט: „איך בין זעהר אויפגערגעט צוליעב דיר, גאָט פון אלע בעשעפעניסען — די קינדער ישׂראל האָבען דיין געזעץ פּער־לאָזען, צובראָכען דייע אלטאַרען און גע'הרג'עט דייע נביאים מיט'ן שווערד; איך נאָר אַליין בין געבליבען האָבען זיי מיר אויך געוואָלט דאָס לעבען נעהמען. . ."
- 11 האָט ער געענטפּערט: „געה, שמעה אויפ'ן באַרג און ווארט אויף גאָט! און אַט קומט גאָט אָן. . . אַ גרויסער שטאַרקער ווינד וואָס ברעקעלט בערג און ברעכט די גרעסטע שטיינער — ניט אין ווינד איז גאָט! נאָכ'ן ווינד קומט אַ שטורעם — ניט אין שטורעם איז גאָט!
- 12 נאָכ'ן שטורעם קומט אַ פייער — ניט אין פייער איז גאָט! נאָכ'ן פייער קומט אַ קליין, שטיל גערויש. . ."
- 13 אַז אַליהו האָט עס דערהערט האָט ער איינגעהילט זיין געזיכט אין זיין מאַנטעל, ער איז אַרויס און געשטעלט זיך אין איינגאנג פון הייהל, ערשט אַ שטימע רופט איהם און זאָגט: „וואָס טהוּסטו דאָ, אַליהו?"
- 14 ער האָט געענטפּערט: „איך בין זעהר אויפגערגעט צוליעב דיר, גאָט פון אלע בעשעפעניסען — די קינדער ישׂראל האָבען דיין געזעץ פּער־לאָזען, דייע אלטאַרען האָבען זיי צובראָכען און גע'הרג'עט דייע נביאים מיט'ן שווערד; איך נאָר אַליין בין געבליבען, האָבען זיי מיר אויך געוואָלט דאָס לעבען נעהמען."
- 15 אָבער גאָט האָט צו איהם געזאָגט: „געה זיך מיט דיין וועג צוריק צום מדבר דמשק; אַז דו וועסט אַהין קומען זאָלסטו חזאַל'ן זאַלבען אַלס קעניג איבער אַרם,
- 16 און יהוואָ, נמשי'ם זוהן, זאַל אַלס קעניג איבער ישׂראל; אַלישע,

- ואת אלישע בן־שפט מאכל מחולה תמשח לנביא
 17 סחתיך: והיה הנמלט מהרב חזאל ימית יהוא והנמלט
 18 מהרב יהוא ימית אלישע: והשארתי בישראל שבעת
 אלפים פל־הברפים אשר לא־קרעו לפעל וכל־הפה
 19 אשר לא־נשק לו: וילך משם וימצא את־אלישע בן־
 שפט והוא חרש שנים־עשר צמדים לפניו והוא בשנים
 העשר ויעבר אליהו אליו וישלך אדרתו אליו: ויענב כ
 את־הבקר וירץ אחרי אליהו ויאמר אשקה־נא לאבי
 ולאמי ואלכה אחרך ויאמר לו לך שוב כי מה עשיתי
 לך: וישב מאחוריו ויקח את־צמד הבקר ויובחחו ובכלי
 21 הבקר בשלם הבשר ויתן לעם ויאכלו ויקם וילך אחרי
 אליהו וישרתהו:

כ

CAP. XX. כ

- ובן־הנר מלך־ארם קבל את־פל־חילו ושלשים ושנים א
 מלך אתו וסוס ורכב ויעל ויצר על־שמרון וילחם בה:
 2 וישלח מלאכים אל־אחאב מלך־ישראל העירה: ויאמר
 3 לו בה אמר בן־הנר בספת וזהבך ליהוא ונשיך ובנדך
 השוכים ליהם: ויען מלך־ישראל ויאמר בן־הנר אדני
 4 המלך לך אני וכל־אשר־לי: וישבו המלאכים ויאמרו ה
 כה־אמר בן־הנר לאמר כִּי־שלחתי אליך לאמר בספת
 6 וזהבך ונשיך ובנדך לי תתן: כִּי אס־כעת מחר אשלח
 את־עבדי אליך וחפשו את־ביתך ואת בתי עבדך והיה
 7 כִּל־מחמד עניך ישימו בידם ולקחו: ויקרא מלך־
 ישראל לכל־זקני הארץ ויאמר הערנא וראו כי רעה
 8 זה מבקש כִּי־שלח אלי לנשי ולבני ולכספי ולזהבי
 ולא מנעתי ממנו: ויאמרו אליו כל־הזקנים וכל־העם
 9 אל־תשמע ולוא תאכה: ויאמר למלאכי בן־הנר אמרו
 לאדני

- שפּט'ס זױן, פון אבֿל מחוֹלָה, זאָלב אלס נביא — דיין שמעלפּער-טרעטער.
- 17 עס װעט אַזױ זײן — דער װאָס װעט זיך רעטען פון הזאָל'ס שװערד, װעט איהם יהוּא טױרט שלאָגען, און דער װאָס װעט זיך רעטען פון יהוּא'ס שװערד װעט אלישע איהם טױרט שלאָגען.
- 18 און אַזױ װעל איך איבערלאָזען אײן ישׂראל נאָר זײענען טױזענד — אָט די קניע, װעלכע האָבען זיך נײט געבױגען פאר'ן בעל, און יעדער מױל, װעלכע האָט איהם נײט געקױשט.
- 19 ער איז פון דאָרט אַװעק און אָנגערטראָפען אלישע, שפּט'ס זױן אקערנ־דיג, פּאַראױס זײנען גענאָנגען צװעלף געשפּאַנען און ער איז נאָך גע־נאָנגען דעם צװעלפטען. אליהו איז צו איהם צוגעגאָנגען און אַ װאָרף געטהאָן אויף איהם זײן מאַנטעל.
- 20 ער האָט גלייך געלאָזען די אקער־רײנדער און נאָכגעלאָפען אליהו, זאָ־גענדיג: „איך װעל נאָר קױשען מײן פּאַטער און מוטער און װעל אויך געהן מיט דיר.“ ער האָט געענטפּערט: „געה צוריק! װאָס האָב איך דיר דען געטהאָן?“
- 21 ער האָט זיך אומגעקעהרט, גענומען אַ געשפּאַן רײנדער, געשאַכטען זיי און אויף די געשפּאַן־האַלץ האָט ער פּאַר זיי פּלױש געקאַכט; ער האָט אויך דעם פּאַלק געגעבען, און אז זיי האָבען אָבגעגעסען איז ער אויפ־געשטאַנען, אַװעק מיט אליהו און האָט איהם בעדיענט.

קאָפיטעל ב

- 1 בן־הרדד, קעניג פון ארם, האָט פּערזאָמעלט זײן גאַנצע ארמעע, מיט איהם זײנען געװען נאָך צװײ־און־דרייסיג קעניגע אויך פּיעל פּערד און װעגען. ער איז אַװעק און בעלאָגערט שמרון און ערקלעהרט איהר קריעג.
- 2 ער האָט געשיקט לײטע אײן שטאָרט צו אחאב'ן, קעניג פון ישׂראל,
- 3 זיי זאָלען איהם זאָגען: „אַזױ זאָגט בן־הרדד — דיין זילבער און גאָלד בעלאָנגט צו מיר, אויך דיײנע פּרױען און די בעסטע קינדער זײנען מײנע!“
- 4 דער קעניג פון ישׂראל האָט געענטפּערט: „עס איז אַזױ װי דו רעדסט, מײן הערר קעניג! איך און אלץ װאָס איך פּערמעג איז דיײנע.“
- 5 די לײטע זײנען נאָך אַ מאָל געקומען און געזאָגט: „בן־הרדד זאָגט אַזױ — װען איך האָב צו דיר געשיקט האָב איך געמײנט אַז דיין זילבער און גאָלד, װײבער און קינדער זאָלסטו מיר גלייך אַװעקגעבען —
- 6 אויב נײט װעל איך מאָרגען שיקען מײנע קנעכט צו דיר, זיי װעלען דורכזוכען דיין הױז און די הײזער פון דיײנע קנעכט, און זיי װעלען מײט־נעהמען אַל־דאָס בעסטע.“
- 7 דאן האָט דער קעניג פון ישׂראל צונויפגערופען אַלע עלטסטע פּונ'ם לאַנד און געזאָגט: „זײט װײסען און פּערשטעהט אַז ער זוכט נאָר אַ געלעגענהײט, װאָרײם װען ער האָט צו מיר געשיקט װעגען מײנע װײב־בער און קינדער, זילבער און גאָלד, האָב איך איהם נײט ענטזאָגט.“
- 8 די עלטסטע אויך דאָס גאַנצע פּאַלק האָבען איהם געענטפּערט: „הער איהם נײט און װײליג נײט אײן!“
- 9 דאן האָט ער געזאָגט צו בן־הרדד'ס לײטע: „זאָגט מײן הערר, דעם

לְאֹדְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּלְ אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֶל־עַבְדְּךָ בְּרֵאשֶׁנָּה
 אֲעֲשֶׂה וְהַדְּבָר הַזֶּה לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת וַיִּלְכוּ הַמַּלְאָכִים
 וַיִּשְׁבְּחוּ דָבָר: וַיִּשְׁלַח אֵלָיו בְּדָהֲרָד וַיֹּאמֶר כֹּה־יַעֲשׂוּן
 לִי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסֶפוּ אִם־יִשְׁפַק עָפָר שְׁמִרֹן לְשַׁעֲלִים
 11 לְכָל־הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלָיו: וַיַּעַן מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר דַּבְּרוּ
 12 אֵלַי־הַלֵּל חֲגֹר בַּמִּפְתָּח: וַיְהִי כַשְׂמַע אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה
 וְהוּא שָׁתָה הוּא וְהַמַּלְכִים בַּסָּפּוֹת וַיֹּאמֶר אֶל־עַבְדָּיו
 13 שִׁימוּ וַיִּשְׁימוּ עַל־הַעִיר: וְהִנֵּה נָבִיא אֶחָד נֹגֵשׂ אֶל־
 אַחָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה הֲרֵאִיתָ אֶת
 כָּל־הַתְּמוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה הֲנִנִי נָתַנּוּ בְיָדְךָ הַיּוֹם וַיִּדְעַת כִּי־
 14 אֲנִי יְהוָה: וַיֹּאמֶר אַחָב בָּמִי וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה
 בְּנַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינֹת וַיֹּאמֶר מִי־יֹאמֶר הַמַּלְחָמָה וַיֹּאמֶר
 טו אָתָּה: וַיִּפְקֹד אֶת־נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינֹת וַיְהִיו מֵאֲתִים
 שָׁנִים וּשְׁלֹשִׁים וְאַחֲרֵיהֶם פָּקֹד אֶת־כָּל־הָעָם כָּל־בְּנֵי
 16 יִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים: וַיָּצְאוּ בַצְּהָרִים וּבְדָהֲרָד שָׁתָה
 שְׂפּוֹר בַּסָּפּוֹת הוּא וְהַמַּלְכִים שְׁלֹשִׁים־וּשְׁנַיִם מֶלֶךְ עוֹר
 17 אֲתוֹ: וַיָּצְאוּ נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינֹת בְּרֵאשֶׁנָּה וַיִּשְׁלַח בֶּן־
 18 הַדָּד וַיְגִידוּ לוֹ לֵאמֹר אֲנָשִׁים יָצְאוּ מִשְׁמֶרֶן: וַיֹּאמֶר
 אִם־לְשָׁלוֹם יָצְאוּ תִפְשׂוּם חַיִּים וְאִם לְמַלְחָמָה יָצְאוּ
 19 חַיִּים תִּפְשׂוּם: וְאֵלֶּה יָצְאוּ מִן־הָעִיר נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינֹת
 כ וְהַחִיֹּל אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם: וַיְכּוּ אִישׁ אִישׁוֹ וַיָּנֶסוּ אֲרָם וַיִּרְדָּפֶם
 יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹט בְּדָהֲרָד מֶלֶךְ אֲרָם עַל־סוּס וּפָרָשִׁים:
 21 וַיָּצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל גֶּרֶךְ אֶת־הַסּוּס וְאֶת־הַרְכָּב וְהָפֵה בְּאֲרָם
 22 מִבַּה גְּדוּלָּה: וַיִּגֵּשׁ הַנָּבִיא אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לוֹ
 לֵךְ הַתְּחֹק וְדַע וּרְאֵה אֶת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה כִּי לַתְּשׁוּבָת
 23 הַשָּׁנָה מֶלֶךְ אֲרָם עָלָה עִלְיָךְ: וְעַבְדֵי מֶלֶךְ־אֲרָם
 אָמְרוּ אֵלָיו אֱלֹהֵי חַרְיָם אֱלֹהֵיהֶם עַל־כֵּן חֲזָקוֹ מִמֶּנּוּ

ואולם

- קעניג : — אלץ וואָס דו האָסט דעם ערשטען מאָל געשיקט זאָגען דיין קנעכט וועל איך טהאָן ; אָבער דאָס קען איך ניט טהאָן ! " די לייטע זיינען אוועק און איהם דעם ענטפער איבערגעבען.
10. האָט בן־הדרד ווידער געשיקט צו איהם און געזאָגט : „זאָל מיר נאָט אזוי העלפֿען יעצט און אלע מאָל, אויב עס וועט גענוג זיין די ערד פון שמרון פאר די טריט פונ'ם פּאָלק וואָס געהט מיט מיר !"
11. דער קעניג פון ישראל האָט געענטפערט און געזאָגט : „זאָגט איהם — זאָל זיך דער געבונדענער ניט ריהמען ווי דער אָבגעבונדענער !" . . .
12. אז ער האָט דעם ענטפער דערהערט האָט ער מיט די איבריגע קעניגע געטרונקען אין די לאַגע־ביידלעך, ער האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט : „שטעלט זיך אויס !" און זיי האָבען זיך אויסגעשטעלט ארום שטאָרט.
13. דאן איז אַ נביא צוגעגאנגען צו אחאב, קעניג פון ישראל, און געזאָגט : „אזוי האָט נאָט געזאָגט — האָסטו בעטראכט די גרויסע ארמעע ? איך וועל עס נאָך היינט געבען אין דיין האַנד, אום דו זאָלסט וויסען אז איך בין נאָט."
14. האָט אחאב געפרעגט : „דורך וועמען ?" האָט ער ווידער געזאָגט : „אזוי זאָגט נאָט — דורך די יונגע דיענער פון די פּראָווינצען פּערוואַל־טערס !" ער האָט ווידער געפרעגט : „ווער זאָל די שלאכט עפענען ?" האָט ער געזאָגט : „דו !"
15. ער האָט איבערגעזעהלט די יונגע דיענער פון די פּראָווינצען פּערוואַל־טערס, זיינען זיי געווען צוויי הונדערט צוויי און דרייסיג ; נאָכדעם האָט ער געזעהלט דאָס גאנצע פּאָלק (אלע קינדער ישראל) איז געווען זיעבען טויזענדר.
16. מיטאג צייט זיינען זיי ארויס, ווען בן־הדרד האָט אין די לאַגע־ביידלעך גע'שכור'ט מיט די צוויי־און־דרייסיג קעניגע, זיינע העלפֿערס.
17. אז עס זיינען ארויסגעגאנגען די יונגע דיענערס פון די פּראָווינצען פּערוואַל־טערס, וועלכע זיינען געגאנגען די ערשטע, האָט מען געשיקט זאָגען בן־הדרד'ן : „פון שמרון זיינען ארויס מענשען !"
18. האָט ער געענטפערט : „אויב זיי זיינען ארויס אום פּריעדען, בריינגט זיי גלייך ; און אויב אום קריעג — כאַפט זיי לעבעדיגע !"
19. דאָס זיינען נאָך די יונגע דיענער פון די פּראָווינצען פּערוואַל־טערס געווען ארויסגעגאנגען, די ארמעע איז זיי נאָכגעגאנגען,
20. זיי האָבען ערשלאגען וועמען נאָך זיי האָבען געטראָפֿען. דאן איז אַרם אנטלאָפֿען, און ווען ישראל האָט זיי נאָכגעזאָגט איז אויך בן־הדרד, קעניג פון אַרם, אנטלאָפֿען מיט פּערד און רייטער.
21. דאן איז דער קעניג פון ישראל ארויס און פּעריניכטעט פּערד און רייטער, אויך פּיעל ערשלאגען אין אַרם.
22. דער נביא איז צוגעגאנגען צום קעניג פון ישראל און געזאָגט צו איהם : „געה בעפעסטיג זיך, בעטראכט און זעה וואָס דו האָסט צו טהאָן — איבער אַ יאָהר וועט דער קעניג פון אַרם דיר ווידער בעפאלען . . ."
23. די קנעכט פון קעניג פון אַרם האָבען צו איהם געזאָגט : „זייער נאָט איז פון די בערג־געטער, דערפאַר האָבען זיי אונז בעזיעגט ; אז מיר

24 וְאִלֵּם נִלְחַם אַתֶּם בְּמִישׁוֹר אִם־לֹא נַחֲזֹק מֵהֶם׃ וְאַתֶּי
 הַדְּבָר הַזֶּה עָשָׂה הָסֵר הַמְּלָכִים אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ וְשִׁים פַּחֲוֹת
 תַּחְתֵּיהֶם׃ וְאַתָּה תִּמְנְהֶלֶךְ׃ חֵיל כְּחֵיל הַגִּבּוֹל מֵאוֹתָךְ כֹּחַ
 וְקוֹס־כַּפּוּס׃ וְרִכָּב כָּרֶכֶב וְנִלְחַמָּה אוֹתָם בְּמִישׁוֹר אִם־
 26 לֹא נַחֲזֹק מֵהֶם וְיִשְׁמַע לְקִלְמֹם וַיַּעַשׂ כֵּן׃ וַיְהִי לַתְּשׁוּבָת
 הַשָּׁנָה וַיִּפְקֹד בְּיַד־הַדָּוָד אֶת־אַרְם וַיַּעַל אֶפְקָה לְמִלְחַמָּה
 עִם־יִשְׂרָאֵל׃ וּבָנֵי יִשְׂרָאֵל הִתְפַּקְרוּ וַכָּלְכָלוּ וַיִּלְכּוּ
 27 לְקִרְיָתָם וַיַּחֲנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל נֶגְדָם כִּשְׁנֵי חֲשָׁפֵי עֵינַיִם וְאַרְם
 מִלָּאוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיָּגֵשׁ אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־מֶלֶךְ
 28 יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה יֵעַן אֲשֶׁר אָמְרוּ אַרְם אֱלֹהֵי
 הָרִים יְהוָה וְלֹא־אֱלֹהֵי עֲמֻקֹּת הוּא וְנָתַתִּי אֶת־כָּל־הַחַמּוֹן
 הַגָּדוֹל הַזֶּה בְּיָדְךָ וַיִּדְעָתָם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וַיַּחֲנוּ אֱלֹהֵי נֶכַח
 29 אֱלֹהֵי שִׁבְעַת יָמִים וַיְהִי׃ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַתִּקְרַב הַמִּלְחָמָה
 וַיָּבוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־אַרְם מֵאֶד־אֶלֶף רִגְלֵי בַיּוֹם אֶחָד׃
 3 וַיָּנֹסוּ הַנּוֹתְרִים׃ אֶפְקָה אֶל־הַעִיר וַתַּפֵּל הַחֹמָה עַל־
 עֲשָׂרִים וּשְׁבַע־הָאֶלֶף אִישׁ הַנּוֹתְרִים וּבְיַד־הַדָּוָד נָס וַיָּבֹא
 31 אֶל־הַעִיר חָדָר בַּחֲדָר׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו עֲבָדֶיךָ הִנְהַדְנָא
 שָׁמַעְנוּ כִּי־מַלְכֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי־מַלְכֵי הָסֵד הֵם נִשְׁיָמָה
 נָא שְׁלוֹם בְּמַתְנֵינוּ וַחֲבָלִים בְּרֹאשֵׁנוּ וַנֵּצֵא אֶל־מֶלֶךְ
 32 יִשְׂרָאֵל אוֹלֵי יְהוָה אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ וַיַּחֲזְרוּ שְׁלָמִים בְּמַתְנֵיהֶם
 וַחֲבָלִים בְּרֹאשֵׁיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ
 עֲבָדֶיךָ בְּיַד־הַדָּוָד אָמַר תַּחֲזִינָא נַפְשֵׁי וַיֹּאמֶר הַעֲזֹבֵנוּ הִי
 33 אַחֵי הוּא׃ וְהָאֲנָשִׁים נִחְשׂוּ וַיִּמְחָרוּ וַיַּחֲלְטוּ הַמַּמְנוּ וַיֹּאמְרוּ
 אַתָּה בְּיַד־הַדָּוָד וַיֹּאמֶר כֹּה־נִסְחָנוּ וַיָּצֵא אֵלָיו בְּיַד־הַדָּוָד
 34 וַיַּעֲלֵהוּ עַל־הַמֶּרְפֵּזָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַעֲרִים אֲשֶׁר־לְךָ
 אָבִי מֵאֵת אָבִיךָ אָשִׁיב וְחֲצוֹת תְּשִׁים לָךְ בְּדַמְשֶׁק
 כַּאֲשֶׁר־שָׂם אָבִי בְּשֶׁמְרוֹן וְאֲנִי כַּבְרִית אֲשַׁלְּחֶךָ וַיִּכְרַת
 לוֹ כְּרִית וַיִּשְׁלַחְהוּ׃ וְאִישׁ אֶחָד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים לֵאמֹר

אמר

- וועלען אָבער מיט זיי שטריימען אויף א גלייכען פלאץ וועלען מיר זיי בייקומען !
- 24 אָט וואָס טהו — שאַף אָב די קעניגע, יעדערן פון זיין פלאץ, און שטעל אן גובערנאַטאַרען אנשטאט זיי.
- 25 דאן צעהל אויס אן ארמעע ווי די וועלכע איז אָבגעפאלען פון דיר, אויף אַזוי פיעל פערד און וועגען ; און לאמיר מיט זיי שטריימען אויף א גלייכען פלאץ, וועלען מיר זיי געוויס בייקומען." ער האָט זיי גע- פאַלגט און אַזוי געטהאָן.
- 26 פונקט אין א יאָהר ארום האָט ער גענומען א גרויסען צאָל מענשען פון ארם און איז אַוועק אין אַפּק, שטריימען מיט ישראל.
- 27 אָבער די קינדער ישראל האָבען זיך געצעהלט און איינגעאַרדערט, דאן זיינען זיי ארויס קעגען זיי. די קינדער ישראל האָבען קעגען זיי גע- לאַגערט ווי צוויי פּערוואַמלונגען פון ציעגען, די ארם־ארמעע איז געווען פול איבעראַל.
- 28 דאן איז דער געמליכער מאַן צוגעגאַנגען און געזאָגט צום קעניג פון ישראל אַזוי : „אַזוי האָט נאָט געזאָגט — ווייל מ'זאָגט אין ארם אַז דער עוויגער איז נאָר אַ באַרג־גאַט, אָבער ניט אַ גאָט פון די טהאַלען, וועל איך די גאַנצע גרויסע ארמעע אין דיין האַנד איבערגעבען, אום איהר זאָלט וויסען אַז איך גאָט בין איבעראַל . . ."
- 29 זיי האָבען געלאַגערט איינע קעגען די אנדערע זיעבען טעג. אויפ'ן זיעבעטען טאָג האָט די שלאַכט אָנגעפאַנגען און די קינדער ישראל האָבען אויסגע'הרג'עט פון ארם הונדערט טויזענד פּוּס־געהער אין איין טאָג.
- 30 די איבריגע זיינען אנטלאָפּען אין אַפּק, אין פעסטונג, איז דער מויער איינגעפאלען אויף די איבריגע זיעבען־און־צוואַנציג טויזענד מאַן; בן־הרד אַליין איז אנטלאָפּען אין פעסטונג און האָט זיך בעהאַלטען פון איין צימער אין אַנדערן.
- 31 דאן האָבען זיינע קנעכט צו איהם געזאָגט : „מיר האָבען געהערט אַז די קעניגע פּוּס'ם הויז ישראל זיינען פריינדליכע קעניגע, לאַמיר ארויפ' לעגען זעק אויף אונזערע לענדען און שטריק אויפ'ן קאַפּ, און געהן צום קעניג פון ישראל, פיעלייכט וועט ער דיר לעבען לאַזען.
- 32 זיי האָבען ארומגעבונדען זעק אויף זייערע לענדען און שטריק אויף זייערע קעפּ, זיי זיינען אַזוי אַוועק צום קעניג פון ישראל און געזאָגט : „דיין קנעכט בן־הרד בעט דו זאָלסט איהם לעבען לאַזען !" האָט ער געזאָגט : „לעבט ער נאָך ? זאָל ער מיין פריינד זיין !"
- 33 די לייטע האָבען עס צו פרובירען געטהאָן, זיי האָבען דערפון שנעלל בעשלאָסען און געזאָגט : „בן־הרד זוכט דיין פריינדשאַפט !" האָט ער געזאָגט : „געהט בריינגט איהם !" און אַז בן־הרד איז צו איהם ארויס האָט ער איהם אַרויפגענומען אויפ'ן וואַגען,
- 34 און געזאָגט צו איהם : די שטעדט וואָס מיין פאטער האָט פון דיין נאטער צוגענומען, וועל איך דיר צוריקגעבען, דו קענסט זיך מאַכען נאסען אין דמישק ווי מיין פאטער האָט אין שמרון געמאַכט ; איך וועל דיר בעפרייען מיט אַ פריעדענס־פּערבינדונג. ער האָט מיט איהם אַ פריעדענס־פּערבאנד געמאַכט, און בעפרייט איהם.
- 35 איינער פון די יונגע נביאים האָט געזאָגט צום צווייטען נאָך אַ בעפעהל

אמר אל־רעהו בדבר יהוה הפני נא ומאן האיש
 36 להפתי: ויאמר לו ען אשר לא־שמעת בקול יהוה
 הניך הולך מאתי והקד הארצה וילך מאצלו ומצא
 37 הארצה נכה: ומצא איש אחר ויאמר הפני נא ונכה
 38 האיש נכה ופצע: וילך הנביא ויעמד למלך אל־הדרך
 39 ויתחפש באפר על־עיניו: והי המלך עבר והוא צעק
 אל־המלך ויאמר עבדך יצא בקרב־המלחמה והנה
 איש סר ויבא אלי איש ויאמר שמר את־האיש הזה
 אסיה־פקד יפקד והיתה נפשך תחת נפשו או כבר
 מ כסף תשקול: והיו עבדך עשה תנה ונהה והוא אינו
 ויאמר אליו מלך־ישראל כן משפטך אתה חרצת:
 41 וימחר ניסר את־האפר מעל עינו ויבר אתו מלך ישראל
 42 כי מהנביאים הוא: ויאמר אליו כה אמר יהוה ען
 שלחת את־איש־חרמי מיד והיתה נפשך תחת נפשו
 43 ועמד תחת עמו: וילך מלך־ישראל על־ביתו סר וועף
 ויבא שמרונה:

כא CAP. XXI.

כא

א יהוה אחר הדברים האלה פרס הנה לנכות היוֹרעֵאלִי
 2 אשר ביוֹרעֵאל אצל הוכל אחאב מלך שמרון: וידבר
 אחאב אל־נבות ויאמר ותנה־לי את־כרמך ויהרלי לך
 ירק כי הוא קרוב אצל ביתי ואתנה לך תחתיו פרס טוב
 3 מפני אם טוב בעיניך אתנה־לך כסף מחיר זה: ויאמר
 נבות אל־אחאב חלילה לי מזהה מתתי את־נחלת
 4 אבתי לך: ויבא אחאב אל־ביתו סר וועף על־הדבר
 אשר־דבר אליו נבות היוֹרעֵאלִי ויאמר לא־אתן לך את־
 נחלת אבותי וישכב על־משתו ויפס את־פניו ולא־אכל
 ה לחם: ויבא אליו איובל אשתו ותדבר אליו מהזהר

ויע

- פון גאָט : „שלאַג מיר!“ דער מאַן האָט איהם ניט געוואַלט שלאַגען ;
 36 האָט ער צו איהם געזאָגט : „ווייל דו האָסט ניט געפּאָלט גאָט'ס בעפעהל, וועט דיר אַ לייב דער/הרג'נען גלייך ווי דו וועסט פון מיר אַוועק געהן!“ און אז ער איז פון איהם אַוועק האָט איהם אַ לייב בעגעגענד און דער-הרג'עט.
- 37 דאן האָט ער געטראָפּען אַן אנדער מאַן און געזאָגט : „שלאַג מיר!“ האָט איהם דער מאַן געשלאַגען און פּערוואַנדעט.
- 38 דער זעלביגער נביא איז אַוועק און אָבגעוואַרט דעם קעניג אויפ'ן וועג, ער האָט זיך פאַרשטעלט די אויגען מיט אַ מאַסקע.
- 39 ווען דער קעניג איז פאַרבייגעגאַנגען האָט ער געשריען צום קעניג און געזאָגט : „דיין קנעכט איז געווען אין קריעג, ערשט אַ מאַן איז געקור מען, געבראכט איינעם צו מיר און געזאָגט : „היט דעם מאַן ! אויב ער וועט פעהלען וועט זיין דיין לעבען פאַר זיין לעבען, אָדער דו וועסט שטראַפירט ווערען מיט אַ צענטנער זילבער!“
- 40 אָבער ביז איך דיין קנעכט, האָב זיך אַ קעהר געטהאָן הין און הער איז ער ניט געוואָרען . . .“ האָט דער קעניג פון ישראל צו איהם געזאָגט : „דיין אורטהייל איז ריכטיג ; דו אליין האָסט דאָס פאַראַרזאכט!“
- 41 דאן האָט ער שנעל אַראָבגענומען די מאַסקע פון זיינע אויגען, [דער קע-ניג פון ישראל האָט איהם דערקענט אז ער איז פון די נביאים].
- 42 און האָט צו איהם געזאָגט : „אזוי האָט גאָט געזאָגט — ווייל דו האָסט מיין פינד אַרויסגעלאָזען פון האַנד וועט זיין דיין לעבען פאַר זיינעם און דיין פּאָלק — פאַר זיין פּאָלק ! . . .“
- 43 דער קעניג פון ישראל איז אַוועק אַהיים ביז און אונמוטהיג און איז געקומען אין שמרון.

קאַפיטעל כא

- 1 נאָך די פּאַסירונגען האָט דאָס געטראָפּען :
 נבות פון יזרעאל האָט געהאַט אַ וויינגאַרטען, נעבען אחאב'ס פּאַלאַסט (קעניג פון שמרון) וואָס אין יזרעאל ;
- 2 האָט אחאב גערעדט צו נבות'ן זאָגענדיג : „גיב מיר אַוועק דיין וויינ-גאַרטען איך וועל עס מאַכען פאַר אַ גרינס-גאַרטען, ווייל עס איז נאָך הענט צו מיין הויז ; איך וועל דיר דערפאַר געבען נאָך אַ בעסערן וויינגאַרטען און אויב דו ווילסט וועל איך דיר פאַר איהם גוט בעצאהלען.
- 3 נבות האָט אחאב'ן געענטפּערט : „גאָט בעהיט ! איך וועל דיר אַוועק געבען מיין פּאַטער'ס בעזיץ ?!“
- 4 דאן איז אחאב אַוועק אַהיים ביז און אונמוטהיג פון די ווערטער וואָס נבות, דער יזרעאל'ער, האָט צו איהם גערעדט, זאָגענדיג : „איך וועל דיר ניט אַוועק געבען דעם בעזיץ פון מייע עלטערן.“ ער האָט זיך געלייגט אין זיין בעט אומגעקעהרט דאָס געזיכט און נישט גע-געסען.
- 5 איז צו איהם געקומען זיין ווייב איזבל און געזאָגט צו איהם : „וואָס ביזטו אזוי אונמוטהיג און עסט ניט קיין ברויט ?“

- רוחו סרה ואינה אכל לחם: וידבר אליה כִּי-אֲדַבֵּר
 אֶל-נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי וְאָמַר לוֹ תְּנֵה-לִי אֶת-בְּרֵמֶזֶךְ בְּכֶסֶף
 או אִסְחָפֵן אִתָּהּ אֶתְנֵה-לְךָ בָרֶם תַּחֲתוּ וַיֹּאמֶר לֹא-
 אֶתֵּן לְךָ אֶת-בְּרֵמִי: וַתֹּאמֶר אֵלָיו אֵינְכֵל אִשְׁתּוֹ אִתָּהּ עִתָּהּ
 תַעֲשֶׂה מְלוּכָה עַל-יִשְׂרָאֵל קוּם אֲכַל-לֶחֶם וַיִּטֵּב לְכָד אֵלֵי
 אֶתֵּן לְךָ אֶת-בְּרֶם נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי: וַתִּכְתֹּב סִפְרִים בְּשֵׁם
 אַחָאָב וַתַּחֲתֵם בְּחֶתְמוֹ וַתִּשְׁלַח הַסִּפְרִים אֶל-הַזִּקְנִים
 וְאֶל-הַחֲרִים אֲשֶׁר בְּעִירוֹ הַיֹּשְׁבִים אֶת-נְבוֹת: וַתִּכְתֹּב
 בַּסִּפְרִים לֵאמֹר קְרָאוּ-צוּם וְהִשִּׁיבוּ אֶת-נְבוֹת בְּרֹאשׁ הַעֵם:
 וְהִשִּׁיבוּ שְׁנַיִם אָנָשִׁים בְּנֵי-בְלִיעֵל נְגִדוֹ וַעֲדָהוּ לֵאמֹר
 בְּרַכְתָּ אֱלֹהִים וּמִלֶּךְ וְהוֹצִיאָהוּ וְסִקְלָהוּ וַיִּמָּת: וַיַּעֲשׂוּ
 אֲנָשֵׁי עִירוֹ הַזִּקְנִים וְהַחֲרִים אֲשֶׁר הַיֹּשְׁבִים בְּעִירוֹ כַּאֲשֶׁר
 שְׁלָחָה אֵלֵיהֶם אֵינְבֵל כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בַּסִּפְרִים אֲשֶׁר
 שְׁלָחָה אֵלֵיהֶם: קְרָאוּ צוּם וְהִשִּׁיבוּ אֶת-נְבוֹת בְּרֹאשׁ
 הַעֵם: וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הָאָנָשִׁים בְּנֵי-בְלִיעֵל וַיִּשְׁבוּ נְגִדוֹ וַעֲדָהוּ
 אֲנָשֵׁי הַבְּלִיעֵל אֶת-נְבוֹת נְגִד הַעֵם לֵאמֹר בְּרַךְ נְבוֹת
 אֱלֹהִים וּמִלֶּךְ וַיִּצִיאָהוּ מִחוּץ לְעִיר וַיִּסְקְלָהוּ בְּאֲבָנִים וַיִּמָּת:
 וַיִּשְׁלָחוּ אֶל-אֵינְבֵל לֵאמֹר סִקֵּל נְבוֹת וַיִּמָּת: וַיְהִי כַּשְּׁמֹעַ
 אֵינְבֵל כִּי-סִקֵּל נְבוֹת וַיִּמָּת וַתֹּאמֶר אֵינְבֵל אֶל-אַחָאָב
 קוּם רֹשׁ אֶת-בְּרֶם נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר מֵאֵן לְתַתֵּי-
 לְךָ בְּכֶסֶף כִּי אֵין נְבוֹת חַי כִּי-יִמָּת: וַיְהִי כַּשְּׁמֹעַ אַחָאָב
 כִּי-יִמָּת נְבוֹת וַיָּקָם אַחָאָב לְרֵדֶת אֶל-בְּרֶם נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי
 לְרִשְׁתּוֹ: וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-אֱלֹהֵי הַתְּשֻׁבִי לֵאמֹר:
 קוּם רֵד לְקַרְאֵת אַחָאָב מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּשֶׁמְרוֹן
 הַגִּיזָה בְּכֶרֶם נְבוֹת אֲשֶׁר-יָרַד שֵׁם לְרִשְׁתּוֹ: וַדְּבַרְתָּ אֵלָיו
 לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִרְצַחְתָּ וְנִסְיַרְשַׁת וַדְּבַרְתָּ אֵלָיו
 לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה בְּמָקוֹם אֲשֶׁר לָקַחְנוּ הַפְּלִבִּים אֶת-

- 6 האָט ער איהר דערצעהלט : „איך האָב גערעדט צו נבות דעם יורעאל'ער און געזאָגט צו איהם — גיב מיר אַוועק זיין וויינגארטען פאר געלד, אָדער, אויב דו ווילסט, וועל איך דיר געבען אן אנדער וויינגארטען אנשטאט איהם; האָט ער געענטפערט : „איך וועל דיר מיין וויינגארטען ניט אַוועק געבען !”
- 7 האָט איזבל זיין ווייב צו איהם געזאָגט : „דו פאסט זיך צו האַלטען די רעגירונג איבער ישראל ! . . . געה עסס וואָס, און זאָל דיר בע-קומען — איך וועל דיר אַוועקגעבען דעם וויינגארטען פון נבות דעם יורעאל'ער !”
- 8 זי האָט אין אהאב'ס נאָמען בריעף געשריבען, פארזעגעלט זיי מיט זיין זעגעל און אָבגעשיקט די בריעף צו די עלטסטע און די פירסטע פון זיין שטאָדט ד. ה. וואו נבות האָט געוואוינט.
- 9 אין די בריעף האָט זי אַזוי געשריבען : „רופט אַ פּערוואַמלונג און זעצט אַוועק נבות'ן אויבען־אָן,
- 10 קעגען איהם אָבער זעצט אַוועק צוויי יונגאטשעס, זיי זאָלען איהם פארווארפען זאָגענדיג : „דו האָסט געלעסטערט נאָט און דעם קעניג !” דאן פיהרט איהם אַרויס און פארשטיינערט איהם צום טוידט.”
- 11 די לייטע פון זיין שטאָדט, די עלטסטע און פירסטע, האָבען געמאָגן אַזוי ווי איזבל האָט זיי געהייסען — ווי עס איז געשריבען געווען אין די בריעף וועלכע זי האָט זיי געשיקט :
- 12 זיי האָבען גערופען אַ פּערוואַמלונג און אַוועקגעזעצט נבות'ן אויבען־אָן,
- 13 דאן זיינען געקומען די בעשטעלטע יונגאטשעס, האָבען זיך אַוועקגעזעצט קעגען איהם; זיי, די יונגאטשעס, האָבען איהם פארגעוואָרפען פאר אלע פּערוואַמלעטע זאָגענדיג : „אָט דער נבות האָט געלעסטערט נאָט און דעם קעניג !” מ'האָט איהם גלייך אַרויסגעפיהרט פון שטאָדט און צום טוידט פארשטיינערט איהם,
- 14 און רעפּאָרטעט איזבל'ן זאָגענדיג : „נבות איז פארשטיינערט, ער איז שוין טוידט !”
- 15 ווען איזבל האָט דערהערט אז נבות איז פארשטיינערט און ער איז שוין טוידט, האָט איזבל געזאָגט צו אהאב'ן : „געה, בעזויך נבות דעם יורעאל'ערס וויינגארטען, וועלכען ער האָט דיר פאר געלט ניט געוואָלט געבען — נבות איז שוין ניטאָ; ער איז געשטאָרבען !”
- 16 אז אהאב האָט דערהערט אז נבות איז געשטאָרבען איז ער אויפגעשטאַ-נען אַראָבגעהן אין נבות דעם יורעאל'ער וויינגארטען אום צו בעזיצען איהם —
- 17 אין דער זעלביגער צייט איז נאָט'ס וואָרט געווען צו אליהו דעם תשב'ער אַזוי צו זאָגען :
- 18 שמעה אויף, געה טרעף אהאב'ן, דעם קעניג פון ישראל, וואָס וואוינט אין שמרון; ער איז יעצט אין נבות'ס וויינגארטען, וועלכען ער איז געגאנגען צונעהמען,
- 19 און זאָלסט צו איהם אַזוי ריידען : „אַזוי האָט נאָט געזאָגט : „האָסטו אָבער געמאָרדעט און אויך גערויבט !” נאָכדעם זאָג צו איהם :

כ הם נבות ילקו הכלבים את-דמך גם-אתה: ויאמר
 אחאב אל-אלהיו המצאתני אויבי ויאמר מצאתי יצן
 21 התמכרך לעשות הרע בעיני יהוה: הנני מבי אליך
 רעה ובשרתי אחרוך והכרתי לאחאב משתין בקיה
 22 ועצור ועזוב בישראל: ונתתי את-ביתך בבית ירבעם
 בן-נבט וכבית בעשא בן-אחיה אל-הפעם אשר הכעסת
 23 ותחטא את-ישראל: וגם-לאיזבל דבר יהוה לאמר
 24 הכלבים יאכלו את-איזבל בחל יורעאל: המת לאחאב
 בעיר יאכלו הכלבים והמת בשדה יאכלו עוף השמים:
 כה רק לאחיה כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני
 26 יהוה אשר-הסתה אתו איזבל אשתו: ויתעב מאד
 ללכת אחרי הגלולים ככל אשר עשו האמרי אשר
 27 הוריש יהוה מפני בני ישראל: ויהי כשמע אחאב את-
 הדברים האלה ויקרע בגדיו וישם-שק על-בשרו ויצום
 28 וישכב בשק ויהלך אט: ויהי דבר-יהוה אל-
 29 אליהו התשבי לאמר: הראית ביינכנע אחאב מלפני
 יצן ביינכנע מפני לא-אבי הרעה ביימיו בימי בנו אביא
 הרעה על-ביתו:

כב CAP. XXII.

כב

א וישבו שלש שנים אין מלחמה בין ארם ובין ישראל:
 2 ויהי בשנה השלישית וירד יהושפט מלך-יהודה
 3 אל-מלך ישראל: ויאמר מלך-ישראל אל-עבדיו
 הודעתם כירלנו רמת גלעד ואנחנו מחשים מקחת אתה
 4 מיד מלך ארם: ויאמר אל-יהושפט התלך אתי
 למלחמה רמת גלעד ויאמר יהושפט אל-מלך ישראל
 ה כמוני כמוך פעמי בעמד כסוסי כסוסך: ויאמר יהושפט
 6 אל-מלך ישראל דרש-נא כיום את-דבר יהוה: ויקבץ
 מלך-

כא v. 21. מביא קרי v. 27. קמץ בויק ibid פתח בסס
 v. 29. אביא קרי כ"ב v. 6. חצי הספר בססוקים

- „אזוי האָט גאָט געזאָגט — אויף דעם אָרט וואו די הינט האָבען געלעקט נבות'ס בלוט וועלען אויך דיין בלוט הינט לעקען ! . . .”
- 20 האָט אַחאַב געזאָגט צו אליהו'ן : „דו האָסט מיר שוין געפונען, מיין פיינד ?” האָט ער געענטפערט : „וויילע דו האָסט זיך איבערגעבען צו טהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען,
- 21 וועל איך אויף דיר בריינגען אן אונגליק און וועל דיר אויסרוימען ; איך וועל פון אַחאַב'ס הויז פערניכטען פון א קינד ביז אַ הערשער און אויפהאַלטער ביי ישראל.
- 22 איך וועל דיין הויז מאַכען ווי דאָס הויז פון ירבעם, נבט'ס זוהן און ווי די הויז פון בעשא, אחיה'ס זוהן, ווייל דו האָסט מיר ערצארענט און האָסט ישראל זינדיג געמאַכט.”
- 23 און וועגען איזבל'ן האָט גאָט אזוי געזאָגט : „הינט וועלען איזבל'ן עסען אין פעסטונג יזרעאל !
- 24 דער פון אַחאַב'ן וואָס וועט שטאַרבען אין שטאָרט וועלען איהם הינט עסען און דער וואָס וועט שטאַרבען אין פעלד וועלען די פויגלען עסען . . .”
- 25 עס איז ניט געווען אזא ווי אַחאַב וואָס זאָל זיך איבערגעבען צו טהאָן דאָס וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, ווייל איזבל זיין ווייב האָט איהם אָנגערעדט.
- 26 ער איז זעהר העסליך נאָכגעגאנגען אַלע שאַנדטשאַטען ווי מ'האָט געד טהאָן אין אמורי, וועלכען גאָט האָט פארטריבען פאר די קינדער ישראל.
- 27 אז אַחאַב האָט דיעזע ווערטער דערהערט האָט ער צוריסען זיינע קלייד דער, אָנגעטהאָן אַ זאַק אויף זיך, זאָגאר געשלאָפען אין זאַק ; ער האָט אויך געפאַסט און איז קוים אַרומגעגאַנגען.
- 28 דאן איז געווען גאָט'ס וואָרט צו אליהו דעם תשב'ער, אזוי צו זאָגען :
- 29 „האָסטו געזעהען אז אַחאַב האָט זיך ניעדערגעבויגען פאר מיר ? וויילע ער האָט זיך פאר מיר ניעדערגעבויגען וועל איך אין זיין צייט דעם אונגליק ניט בריינגען — ערשט אין זיין זוהן'ס צייט וועל איך אויף זיין הויז דעם אונגליק בריינגען.”

קאַפיטעל כב

- 1 דריי יאָהר איז רוהע געווען — קיין קריעג צווישען ארם און ישראל.
- 2 אין דריטען יאָהר איז יהושפט, קעניג פון יהודה געקומען צום קעניג פון ישראל.
- 3 דער מלך ישראל האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט : „ווייסט איהר אז יבש גלעד בעלאנגט צו אונז ? פאר וואָס זשע שווייגען מיר און נעהמען איהר ניט אָב ביי'ן קעניג פון ארם ?”
- 4 און צו יהושפט'ן האָט ער געזאָגט : „וועסטו געהן מיט מיר אין קריעג קעגען רמת-גלעד ?” האָט יהושפט געענטפערט דעם קעניג פון ישראל : „איך וועל געהן גלייך מיט דיר, מיין פאָלק ווי דיין פאָלק, מינע פערד ווי דינע פערד !”
- 5 און יהושפט האָט געזאָגט צום קעניג פון ישראל : „פרעג נאָר וואָס גאָט זאָגט !”

מלך־ישראל את־הנביאים כִּארְבַּע מאות איש וַיֹּאמֶר
אִלְהֵם הֲאֵלֶיךָ עַל־רַמַּת גִּלְעָד לְמַלְחָמָה אִם־אֶחָדֶל וַיֹּאמְרוּ
עֲלֵה וְנִתֵּן אֲדֹנָי בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הֲאֵין פֶּה־
7 נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרָשָׁה מֵאֵתוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
6 אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לְדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֵתוֹ וְאֲנִי
שָׁנְאֵתוֹ כִּי לֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם־רָע מִכִּידוֹ בְּךָ
יִמְלֶה וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־יֹאמֵר הַמֶּלֶךְ כֵּן׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־
9 יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר מִהֲרָה מִכִּידוֹ בְּדִימְלָה׃
וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה יֹשְׁבִים אִישׁ עַל־
כְּסֹא מְלָבָשִׁים בְּנָדִים בְּגֶרֶן פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־
11 הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם׃ וַיַּעַשׂ לוֹ צְדָקְיָה בְּדִבְנֵעָנָה
קָרְנֵי בְרוֹזַל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תִּנְגַח אֶת־אֲרָם
עַד־כַּלּוֹתָם׃ וְכָל־הַנְּבִיאִים נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רַמַּת
12 גִּלְעָד וְהַצַּלַח וְנִתֵּן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־
13 הָלַךְ לְקִרְיָא מִכִּידוֹ דִּבְרֵי אֵלָיו לֵאמֹר הַהֲדַבֵּר דִּבְרֵי
הַנְּבִיאִים פֶּה אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וְהִירֵנָא דְבַרְיָךְ כִּדְבַר
אֶחָד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טוֹב׃ וַיֹּאמֶר מִכִּידוֹ חִי־יְהוָה כִּי אֶת־
14 אֲשֶׁר יֹאמֶר יְהוָה אֵלַי אֲדַבֵּר׃ וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ
15 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִכִּידוֹ הַגִּלְעָד אֶל־רַמַּת גִּלְעָד
לְמַלְחָמָה אִם־נִחְדָּל וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲלֵה וְהַצַּלַח וְנִתֵּן יְהוָה
16 בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמָּה פַעַמִּים אֲנִי
מִשְׁבִּיעֶיךָ אֲשֶׁר לֹא־תִדְבַר אֵלַי רַק־אֲמַת בִּשְׁם יְהוָה׃
17 וַיֹּאמֶר רֵאִיתִי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל נֹפְצִים אֶל־הַהָרִים כַּצֹּאֵן
אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם רֵעַה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדַנֵּם לְאֵלֶּה יִשׁוּבוּ
18 אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט
הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם־רָע׃
19 וַיֹּאמֶר לָכֵן שָׁמַע דְּבַר־יְהוָה רֵאִיתִי אֶת־יְהוָה יֹשֵׁב עַל־

כסאו

- 6 דאן האָט דער קעניג פון ישראל צונויפגעקליבען די נביאים, ביי פיער הונדערט מאָן, און געזאָגט צו זיי: „זאָל איך געהן אין קריעג קעגען רמת-גלעד, אָדער אויפהערן?“ זיי האָבען געענטפערט: „געה! גאָט וועט עס געבען אין קעניגס האַנד!“
- 7 האָט יהושפט געזאָגט: „איז דאָ שוין מעהר קיין איין גאָט'ס נביא נישטא, ביי וועמען מ'קען פרעגען?“
- 8 דער קעניג פון ישראל האָט געענטפערט יהושפט'ן: „עס איז נאָך דאָ איין מאָן דורך וועמען מ'קען ביי גאָט פרעגען, נאָר איך האָס איהם ווייל ער רעדט אויף מיר קיין גוטס ניט נאָר שלעכטס, דאָס איז מיכיהו ימלה'ס זוהן.“ יהושפט האָט געענטפערט: „דער קעניג דארף אזוי ניט ריידען!“
- 9 דאן האָט דער קעניג פון ישראל גערופען אַ הויפדיענער און געזאָגט: „בריינג שנעל מיכיהו, ימלה'ס זוהן!“
- 10 דער קעניג פון ישראל און יהושפט קעניג פון יהודה, זיינען געזעסען און שיער, בייל'ן טהויער אַריינגאנג פון שמרון יעדער אויף זיין שטוהל אָנגעטשאַן קעניגליך, און אלע נביאים האָבען נביאות געזאָגט פאר זיי.
- 11 צדקיהו, כנענה'ס זוהן, האָט זיך געמאכט אייזערנע הערנער און האָט געזאָגט: „אזוי האָט גאָט געזאָגט — אָט דערמיט וועסטו שטויסען ארם ביז דו וועסט זיי פערניכטען!“
- 12 אויך אלע איבריגע נביאים האָבען דאָס זעלביגע גערעדט, זאָגענדיג: „געה אויף רמת-גלעד און האָב גליק! גאָט וועט עס געבען אין האַנד פון קעניג!“
- 13 דער מאָן וואָס איז געגאנגען רופען מיכיהו'ן, האָט צו איהם אזוי גע-זאָגט: „אלע נביאים ווי איינער פראָפעצייהען דעם קעניג נאָר גוטס, זאָלען דייער רייד אויך זיין ווי זייערע — רעד גוטס!“
- 14 האָט מיכיהו געענטפערט: „ווי עס לעבט גאָט! נאָר וואָס גאָט וועט מיר הייסען דאָס וועל איך ריידען!“
- 15 אז ער איז געקומען צום קעניג, האָט דער קעניג צו איהם געזאָגט: „מיכיהו! זאָלען מיר געהן אין קריעג קעגען רמת-גלעד אָדער אויפ-הערען?“ האָט ער איהם געענטפערט: „געה, און האָב גליק! גאָט וועט איבערגעבען אין האַנד פון קעניג!“ . . .
- 16 אָבער דער קעניג האָט צו איהם געזאָגט: „איך בעשווער דיר פיעל מאָל אז דו זאָלסט צו מיר נאָר וואַהרהייט ריידען אין גאָט'ס נאָמען.“
- 17 דאן האָט ער געזאָגט: „איך שמעל מיר פאָר גאַנץ ישראל צושפרייט איבער די בערג ווי שעפסען וואָס האָבען קיין פיטערער ניט . . . און גאָט זאָגט — אז די האָבען קיינע העררען ניט זאָלען צוריק געהן אין פריעדען יעדער צו זיין הויז!“
- 18 האָט דער קעניג פון ישראל געזאָגט צו יהושפט'ן: „האָב איך דיר ניט געזאָגט — ער וועט אויף מיר קיין גוטס ניט ריידען, נאָר שלעכטס?“
- 19 אָבער מיכיהו האָט ווידער גערעדט: „אויב אזוי, הער-זשע גאָט'ס

כסאו וכל־צבא השמים עמד עליו מימינו ומשמאלו:
כ וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יִפְתָּח אֶת־אֲחָאֵב וַיַּעַל וַיִּפֹּל בְּרִמְת גִּלְעָד
21 וַיֹּאמֶר זֶה בְּכַה וְזֶה אָמַר בְּכַה: וַיֵּצֵא הַרוּחַ וַיַּעֲמֵד לִפְנֵי
22 יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶפְתְּנֵהוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בְּמַה: וַיֹּאמֶר
אֲצֵא וְהִיטִי רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תִּפְתָּחֶהָ
23 וְגַם תּוּכַל צֵא וַעֲשֶׂה־כֵּן: וַעֲתָה הִנֵּה נָתַן יְהוָה רוּחַ שֶׁקֶר
24 בְּפִי כָּל־נְבִיאָיךָ אֵלֶּה יְהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה: וַיִּגַּשׁ
צִדְקִיָּהוּ בֶן־בְּנַעֲנָה וַיִּכֶּה אֶת־מִיכָהוּ עַל־הַלְּחֵי וַיֹּאמֶר
כה אֵיךָ עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאֵתִי לְדַבֵּר אוֹתָךְ: וַיֹּאמֶר
מִיכָהוּ הִנֵּךְ רֵאָה בְּיָוִם הַזֶּה אֲשֶׁר תִּבָּא חֲדָר חֲדָר בַּחֲדָר
26 לְהַחֲבֹה: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קַח אֶת־מִיכָהוּ וְהַשִּׁיבֵהוּ
27 אֶל־אֲמֵן שׂוֹר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאֵשׁ בֶּן־דָּמְלָךְ: וְאָמַרְתָּ בֹרַח
אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׁימוּ אֶת־זֶה בֵּית הַפֶּלֶא וְהֶאֱכִלְהוּ לַחֵם
28 לַחֵץ וַיִּמּוּ לַחֵץ עַד בָּאִי בְּשָׁלוֹם: וַיֹּאמֶר מִיכָהוּ אִם־
שׁוּב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דַבֵּר יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּ
29 עַמִּים כָּל־עַם: וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיְהוֹשֶׁפֶט מֶלֶךְ־
ל יְהוּדָה רִמְת גִּלְעָד: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשֶׁפֶט
הַתַּחֲפָשׁ וַיָּבֹא בַּמְּלַחְמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ וַיִּתְחַפְּשׁ
31 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ בַּמְּלַחְמָה: וּמֶלֶךְ אֲרָם צָנַח אֶת־
שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם לֵאמֹר לֹא תִלָּחֲמוּ
אֶת־קַטָּן וְאֶת־גָּדוֹל כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ:
32 וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשֶׁפֶט וְהָמָּה אָמְרוּ אֶךְ
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא וַיִּסְרוּ עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק יְהוֹשֶׁפֶט:
33 וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הוּא וַיִּשׁוּבוּ
34 מֵאַחֲרָיו: וְאִישׁ מִשָּׁד בִּקְשָׁת לָתָמוּ וַיִּכֶּה אֶת־מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין הַשְּׂרָיִם וַיֹּאמֶר לְרַכְּבוֹ הַפָּדֶה
לה יִדְוֶה וְהוֹצִיאֵנִי מִן־הַמַּחְנֶה כִּי הִחֲלִיתִי: וַתַּעֲלֶה הַמְּלַחְמָה
בְּיָוִם

- רייד ! איך שטעל מיר פאַר גאַט זיצענדיג אויף זיין טהראָן און די אלע הימעל אָנגעשטעלטע שטעהען נעבען איהם, רעכטס און לינקס —
- 20 און גאַט האָט געזאָגט : „ווער וועט איינריידען אחאב'ן אז ער זאָל געהן אויף רמת-גלעד און פאלען דאָרט ?“ האָט מען געענטפערט ווער פון איין זייט, ווער פון דער אַנדער זייט.
- 21 ביז עס איז אַרויס אַ גייסט און געשטעלט זיך פאר גאַט און געזאָגט : „איך וועל איהם איינריידען !“ גאַט האָט צו איהם געזאָגט : „ווי אזוי ?“
- 22 האָט ער געענטפערט : „איך וועל אוועק געהן און ווערען אַ פאלשע גייסט אינ'ם מויל פון אלע נביאים זיינע“ . . . האָט גאַט געזאָגט : „רייד איהם איין, דו וועסט דאָס קענען ! געה טהו אזוי !“
- 23 און יעצט האָט דאָס גאַט אַרײַנגעגעבען אַ פאלשען גייסט אינ'ם מויל פון אלע נביאים זיינע . . . גאַט האָט אויף דיר אַן אונגליק געדראַכט ! . . .“
- 24 דאן איז צדקיהו, כנענה'ס זוהן, צוגעגאנגען, ער האָט געשלאָגען מיכיהו'ן אין באַק און געזאָגט : „ווי איז דאָס עפעס גאָט'ס גייסט אוועק פון מיר אום צו ריידען מיט דיר ?“
- 25 מיכיהו האָט געענטפערט : „דו וועסט דאָס זעהען דאמאלס ווען דו וועסט געהן פון צימער צו צימער אום צו בעהאַלטען זיך.“
- 26 האָט דער קעניג פון ישראל געזאָגט : „נעהם מיכיהו'ן און פיהר איהם אוועק צו אמן דעם שטאָרט־פּערוואַלטער און יואש דעם פרינץ,
- 27 און זאָג זיי — דער קעניג האָט אזוי געזאָגט : „זעצט איהם אין געדפּענגניס, גיט איהם צום עסען וועניג ברויט און וועניג וואסער, ביז איך וועל אין פריעדען צוריק קומען !“
- 28 אָבער מיכיהו האָט געענטפערט : „אויב דו וועסט צוריק קומען אין פריעדען האָט עס גאַט צו מיר גיט גערעדט !“ . . . האָט ער געזאָגט : „הערט, אלע פּערוואַלטע !“
- 29 אז דער קעניג פון ישראל און יהושפט קעניג פון יהודה זיינען אוועק אין רמת-גלעד,
- 30 האָט דער קעניג פון ישראל געזאָגט צו יהושפט'ן : „איך וועל זיך פאַרשטעלען געהענדיג אין קריעג ; אָבער דו קלייד אָן זיינע קעניגליכע קליידער.“ און דער קעניג פון ישראל האָט זיך פאַרשטעלט און אוועק אין קריעג.
- 31 דער קעניג פון ארם האָט אָנגעזאָגט זיינע צוויי-און-דרייסיג קאוואלעריע-פּערוואַלטערס, אזוי צו זאָגען : „קעמפט גיט מיט'ן קלענסטען אָדער גרעסטען — נאָר מיט'ן קעניג פון ישראל זעלבסט !“
- 32 אז די קאוואלעריע־פּערוואַלטערס האָבען דערזעהען יהושפט'ן האָבען זיי געדיינקט „אַט דער איז דאָס דער קעניג פון ישראל“ האָבען זיי זיך אַ קעהר געטהאָן צו איהם קעמפּען קעגען איהם ; האָט יהושפט אָנגעהייבען שרייען.
- 33 אז די קאוואלעריע־פּערוואַלטערס האָבען זיך איבערצייגט אז דאָס איז גיט דער קעניג פון ישראל, זיינען זיי אוועק פון איהם.
- 34 איינער אָבער האָט אונגערען אַ ציה געטהאָן דעם בויגען און אַרײַנגע-שאַסען דעם קעניג פון ישראל צווישען די פאלבען פון פאַנצער, האָט ער געזאָגט צו זיין אַנטרייבער : „קעהר זיך אום און פיהר מיר אַרויס פון לאַגער — איך בין פּערוואַנדעט !“
- 35 די מלחמה קענען ארם האָט אָנגעהאַלטען דעם גאַנצען טאָג ; דער קעניג

ביום ההוא והמלך היה מעמד במרכבה נכח ארם
 36 וימת בערב ויצק דם-המכה אל-חיק הרקב: ויעבר
 הרנה במחנה כבא השמש לאמר איש אל-עירו ואיש
 אל-ארצו: וימת המלך ויבוא שמרון ויקברו את-המלך
 37 בשמרון: וישטף את-הרקב על ברכת שמרון וילקו
 38 הפלבים את-דמו והונות רחצו בדבר יהוה אשר דבר:
 39 ויתר דברי אהאב וכל-אשר עשה ובית השן אשר בנה
 וכל-הערים אשר-בנה הלא-הם פתובים על-ספר
 דברי הימים למלכי ישראל: וישכב אהאב עם-אבתיו מ
 41 ומלך אחוזהו בנו תחתיו: ויהושפט בן-אסא מלך
 42 על-יהודה בשנת ארבע לאהאב מלך ישראל: יהושפט
 בן-שלשים והמש שנה במלכו ועשרים והמש שנה
 43 מלך בירושלם ושם אמו צוובה בת-שלחי: וילך בכל-
 44 דרך אסא אביו לא-סר ממנו לעשות הישר בעיני יהוה:
 אך הבמות לא-סרו עוד העם מובחים ומקטרים בבמות:
 44 וישלם יהושפט עם-מלך ישראל: ויתר דברי יהושפט
 46 ונבחרתו אשר-עשה ואשר נלהם הלא-הם פתובים על-
 47 ספר דברי הימים למלכי יהודה: ויתר הקולש אשר
 48 נשאר בימי אסא אביו בער מן-הארץ: ומלך אין
 49 באדום נצב מלך: יהושפט עשר אניות תרשיש ללכת
 אופירה לזהב ולא הלך פני-שברה אניות בעציון גבר:
 אז אמר אחוזהו בן-אהאב אל-יהושפט ילכו עבדי עם-
 עבדיך באניות ולא אבה יהושפט: וישכב יהושפט
 51 עם-אבתיו ויקבר עם-אבתיו בעיר דוד אביו ומלך
 52 יהורם בנו תחתיו: אחוזהו בן-אהאב מלך על-
 ישראל בשמרון בשנת שבע עשרה ליהושפט מלך
 53 יהודה ומלך על-ישראל שנתים: ויעש הרע בעיני

יהוה

- האָט זיך געהאלטען אויפ'ן וואָגען און די בלוט פון וואונד איז גערונען אין וואָגען, אבענר־צו איז ער געשטאָרבן.
- 36 אז די זונן איז אונטערגעגאנגען איז געווען אַ סיגנאַל דורך דעם לאַגער, זאָגענדיג: „יעדער צו זיין שטאָרט און פּראָוויניז!“
- 37 אז דער קעניג איז געקומען אין שמרון איז ער געשטאָרבן. מ'האָט איהם אין שמרון בערדיגט.
- 38 אז מ'האָט דעם וואָגען געוואָשען ביין טייך'ל אין שמרון, האָבען די הינט געלעקט זיין בלוט און די בוחלערינס האָבען זיך געבאָדען, ווי גאָט האָט פּאַראַויס געזאָגט.
- 39 די איבריגע פּאַסירונגען אַחאַב'ס, אלץ וואָס ער האָט געטהאָן — דאָס עלפּענביינדיג וואָס ער האָט געבויט און אלע שטעדט וואָס ער האָט אויסגעבויט, איז פאַרשריבען אין בוך „צייטפּאַסירונגען פון די קעניגע ישׂראל'ס“.
- 40 אז אַחאַב איז געשטאָרבן האָט אַחזיהו זיין זוהן רעגירט נאָך איהם.
- 41 יהושפט, אסא'ס זוהן, איז קעניג געוואָרען איבער יהודה אין פּערטען יאָהר פון אַחאַב קעניג פון ישׂראל.
- 42 פינף־און־דרייסיג יאָהר אַלט איז יהושפט קעניג געוואָרען און פינף־און־צוואַנציג יאָהר האָט ער רעגירט איבער ירושלים, זיין מוטער האָט מען גערופען עזובה, שלח'ס טאָכטער.
- 43 ער איז געגאנגען אין די וועגען פון זיין פאטער אסא, צו טהאָן וואָס עס געפעהלט גאָט, ער האָט פון דעם ניט אָבגעקעהרט.
- 44 די באַרג אַלטהאַרען אָבער האָבען ניט אויפגעהערט; דאָס פּאַלק האָט נאָך געאַפּפּערט און גערויכערט אויף די באַרג־אַלטהאַרען.
- 45 יהושפט האָט פּריעדען געשלאָסען מיט'ן קעניג פון ישׂראל.
- 46 די איבריגע פּאַסירונגען יהושפט'ס, זיינע העלדענטהאַטען וואָס ער האָט געטהאָן און קריגע געפיהרט, איז פאַרשריבען אין בוך „צייטפּאַסירונג־גען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 47 די גאַנצע אויסגעלאַסענהייט וואָס איז פאַרבליבען אין די צייט פון זיין פאטער אסא, האָט ער אויסגערוימט פונ'ם לאַנד.
- 48 [אין אדום איז דאן ניט געווען קיין קעניג נאָר אַ קעניגליכער פּער־טרעטער.]
- 49 יהושפט האָט געמאַכט פּאַנצער־שיפען צו געהן אין אופיר נאָך גאַלד, זיי זיינען אָבער ניט געגאנגען, ווייל די שיפען זיינען צובראָכען גע־וואָרען אין עציון גבר.
- 50 דאן האָט אַחזיהו, אַחאַב'ס זוהן, געזאָגט צו יהושפט'ן: זאָלען מיינע קנעכט מיט געהן מיט דינע קנעכט אויף די שיפען; אָבער יהושפט האָט ניט איינגעשטימט.
- 51 אז יהושפט איז געשטאָרבן האָט מען איהם בערדיגט נעבען זיינע עלטערן אין דוד'ס, זיין אור־פאטערס, שטאָרט. נאָך איהם האָט רע־גירט זיין זוהן יהורם.
- 52 אַחזיהו, אַחאַב'ס זוהן, איז קעניג געוואָרען אין שמרון איבער ישׂראל אין זעכצעהנטען יאָהר צו יהושפט קעניג פון יהודה; ער האָט רעגירט איבער ישׂראל צוויי יאָהר.
- 53 ער האָט געטהאָן אלץ וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען ער איז

54 יְהוָה וַיִּלְךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו וּבְדֶרֶךְ אִמּוֹ וּבְדֶרֶךְ יִרְבָּעָם בֶּן
 נְבַט אֲשֶׁר הִחֲטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל: וַיַּעֲבֹד אֶת־הַבַּעַל
 וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיִּכְעַם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּכָל אֲשֶׁר־
 עָשָׂה אָבִיו:

מלכים ב

LIBER II. REGUM.

CAPUT I. *

א 2 וַיִּפְשַׁע מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מוֹת אַחָאב: וַיִּפֹּל אַחֲזִיָּה
 בְּעַד הַשִּׁבְכָה בְּעֲלִיתוֹ אֲשֶׁר בְּשִׁמְרוֹן וַיַּחַל וַיִּשְׁלַח
 מַלְאָכִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ דַרְשׁוּ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי
 3 עַקְרוֹן אִם־אֲתֵנָה מִחֲלֵי זֶה: וּמִלֹּאֲדָי יְהוָה דִּבֶּר אֶל־
 אֵלֶיהָ הַתְּשִׁבִי קוֹם עֲלֶה לִקְרֹאת מַלְאָכָי מִלְּדַשְׁמֶרוֹן
 וּדְבַר אֲלֵהֶם הַמַּבְלִי אֵין־אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתֶּם הַלְלִים
 4 לַדְּרוֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עַקְרוֹן: וּלְכֹן כֹּה־אָמַר יְהוָה
 הַמַּטָּה אֲשֶׁר־עָלִית שָׁם לֹא־תִרְדּוּ מִמֶּנָּה כִּי מוֹת תָּמוּת
 ה וַיִּלְךְ אֵלֶיהָ: וַיָּשׁוּבוּ הַמַּלְאָכִים אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מַדּוּ
 6 זֶה שִׁבְתֶּם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ | עֲלֶה לִקְרֹאתֵנוּ וַיֹּאמֶר
 אֵלֵינוּ לְכוּ שׁוּבוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם וּדְבַרְתֶּם
 אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הַמַּבְלִי אֵין־אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתָּה
 שָׁלַח לַדְּרוֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עַקְרוֹן לְכֹן הַמַּטָּה
 7 אֲשֶׁר־עָלִית שָׁם לֹא־תִרְדּוּ מִמֶּנָּה כִּי־מוֹת תָּמוּת: וַיַּדְבֵּר
 אֲלֵהֶם מַה מִּשְׁפַּט הָאִישׁ אֲשֶׁר עָלָה לִקְרֹאתְכֶם וַיַּדְבֵּר
 8 אֲלֵיהֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ בְּעַל־

געגאנגען אינ'ם וועג פון זיין פאטער און מוטער, אויף אינ'ם וועג פון ירבעם, נבט'ם וזהן, וועלכער האָט ישראל זינדיג געמאכט.

54 ער האָט געזייענט דעם בעל און געבוקט זיך צו איהם, און האָט ער-צארענט גאָט פון ישראל, ווי זיין פאטער האָט געטהאָן.

מ ל כ י ם ב

קאפיטעל א

- 1 נאָך אחאב'ס טיידט האָט מואב רעוואָלטירט קעגען ישראל.
- 2 איין מאָל איז אחזיהו אראָבגעפאלען פון באלקאָן, פון זיין אויבערהויז, אין שמרון, און איז קראַנק געוואָרען. ער האָט געשיקט לייטע און געזאָגט זיי: „געהט פרעגט ביי בעל זבוב, דעם גאָט פון עקרון אויב איך וועל געזינד ווערען פון די קראַנקהייט.“
- 3 און אַ מלאך פון גאָט האָט געזאָגט צו אליהו דעם תשב'ער: שמעה אויף! געה אנטקעגען די געשיקטע פון קעניג פון שמרון און זאָג צו זיי: „איז דאָס ביי ישראל קיין גאָט ניטאָ, וואָס איהר געהט פרעגען בעל-זבוב, דעם גאָט פון עקרון?“
- 4 דערפאר האָט גאָט אזוי געזאָגט: „פון די בעט, אויף וועלכע דו ביזט ארויף וועסטו ניט אראָבגעהן — דו וועסט שטאַרבען.“ אליהו איז אוועקגעגאנגען.
- 5 די לייטע זיינען אויך אוועק צוריק צו איהם. האָט ער צו זיי געזאָגט: „פאר וואָס האָט איהר זיך צוריק געקעהרט?“
- 6 האָבען זיי צו איהם געזאָגט: „א מאן איז אונז אנטקעגען געקומען און געזאָגט צו אונז — געהט צוריק צום קעניג וואָס האָט אייך געשיקט און זאָגט צו איהם: „אזוי האָט גאָט געזאָגט — איז דען ביי ישראל קיין גאָט ניטאָ וואָס דו שיקסט פרעגען בעל-זבוב דעם גאָט פון עקרון? דערפאר וועסטו ניט אראָבגעהן פונ'ם בעט אויף וועלכען דו ביזט ארויף — דו וועסט שטאַרבען!“
- 7 האָט ער זיי געפרעגט: „ווי האָט אויסגעזעהען דער מאן וואָס איז אייך אנטקעגען געקומען, און גערעדט צו אייך דיעזע רייד?“
- 8 האָבען זיי צו איהם געזאָגט: „א האארינגער מאן און מיט אַ לעדערנער

- שָׁעַר וְאוֹזֵר עוֹר אֲנֹזֵר בְּמִתְנָנִי וַיֹּאמֶר אֵלֶיָּה הַתְּשִׁבִי הוּא:
 9 וַיִּשְׁלַח אֵלָיו שָׂר חַמְשִׁים וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל אֵלָיו וְהִנֵּה יוֹשֵׁב
 עַל־רֹאשׁ הַהָר וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ דִּבֶּר
 רָדָה: וַיַּעַנֶּה אֵלָיו וַיְדַבֵּר אֶל־שָׂר הַחֲמִשִּׁים וְאָמַר־
 אִישׁ אֱלֹהִים אָנֹכִי תִרְדַּ אֲשֶׁר מִן־הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֶתְךָ וְאֶת־
 חַמְשֶׁיְךָ וְתִרְדַּ אֲשֶׁר מִן־הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֹתוֹ וְאֶת־חַמְשָׁיו:
 11 וַיֹּשֵׁב וַיִּשְׁלַח אֵלָיו שַׂר־חֲמִשִּׁים אַחֵר וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַן
 וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ מִדְּבַר
 רָדָה: וַיַּעַן אֵלֶיָּה וַיְדַבֵּר אֵלֵיהֶם אִישׁ הָאֱלֹהִים אָנֹכִי
 12 תִרְדַּ אֲשֶׁר מִן־הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֶתְךָ וְאֶת־חַמְשֶׁיְךָ וְתִרְדַּ
 אֲשֶׁר־אֱלֹהִים מִן־הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֹתוֹ וְאֶת־חַמְשָׁיו:
 13 וַיֹּשֵׁב וַיִּשְׁלַח שַׂר־חֲמִשִּׁים שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל וַיִּכְאֵ
 שַׂר־הַחֲמִשִּׁים הַשְּׁלִישִׁי וַיִּכְרַע עַל־בְּרַכְיוֹ לִנְגַד
 אֵלָיו וַיִּתְחַנֵּן אֵלָיו וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים תִּיכַר־
 14 נָא נַפְשִׁי וְנַפְשׁ עַבְדְּךָ אֱלֹהֵי חַמְשִׁים כְּעֵינֶיךָ: הִנֵּה
 יִרְדָּה אֲשֶׁר מִן־הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֶת־שְׁנֵי שָׂרֵי הַחֲמִשִּׁים
 הָרִאשֹׁנִים וְאֶת־חַמְשֵׁיהֶם וְעַתָּה תִיכַר נַפְשִׁי כְּעֵינֶיךָ:
 15 וַיְדַבֵּר מֶלֶךְ יְהוָה אֶל־אֵלֵיהֶו רַד אֹתוֹ אֶל־הַיָּרֵא
 16 מִפְּנֵי נִיָּקָם וַיִּרְדַּ אֹתוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ: וַיְדַבֵּר אֵלָיו כֹּה־
 אָמַר יְהוָה יַעַן אֲשֶׁר־שַׁלַּחְתָּ מַלְאָכִים לְדַרוֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב
 אֵלֵהֶו עֲקָרוֹן הַמִּבְלִי אִין־אֱלֹהִים בִּישְׂרָאֵל לְדַרוֹשׁ בְּדַבְּרוֹ
 לְכֵן הַמַּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָׁם לֹא־תִרְדַּ מִמֶּנָּה כִּי־מֹת
 17 תָּמוֹת: וַיָּמַת כְּדַבֵּר־יְהוָה וְאֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו וַיִּמְלֹךְ
 יְדֹרָם תַּחֲתָיו בְּשֵׁנַת שָׁתַיִם לַיהוָרָם בְּדִיהוֹשָׁפֵט מֶלֶךְ
 18 יְהוּדָה כִּי לֹא־הָיָה לוֹ בֵּן: וַיִּתֵּר דִּבְרֵי אַחֲזַהֲוֹ אֲשֶׁר
 עָשָׂה הַלְוֵאִיתָמָה כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
 יִשְׂרָאֵל:

- גארטעל איז ער פארגארטעלט. "האָט ער געזאָגט : „דאָס איז אליהו דער תּשבֿ'ער!"
- 9 דאן האָט ער צו איהם געשיקט א בעאמטען איבער פופציג מיט זיינע מענשען. ווען ער איז צו איהם געקומען האָט ער איהם געפונען זיצענדיג אויפֿן שפיץ באַרג ; ער האָט צו איהם געזאָגט : „געטליכער מאַן! דער קעניג הייסט דיר אַראָבגעהן!"
- 10 אליהו האָט געענטפערט און געזאָגט צום בעאמטען איבער פופציג : „אויב איך בין יא א געטליכער מאַן, זאָל אַראָב א פייער פון הימעל און פארברענען דיר מיט דייןע לייטע!" און א פייער פון הימעל איז אראב און פארברענט איהם מיט זיינע מענשען.
- 11 ער האָט ווידער געשיקט צו איהם אן אנדער בעאמטען איבער פופציג מיט זיינע מענשען, דער האָט הויך גערעדט צו איהם : „געטליכער מאַן! דער קעניג האָט אזוי געזאָגט — שנעל געה אַראָב!"
- 12 אליהו האָט זיי געענטפערט : „אויב איך בין א געטליכער מאַן, זאָל אַראָב א פייער פון הימעל און פארברענען דיר מיט דייןע מענשען!" עס איז גלייך אַראָב א גרויסער פייער פון הימעל און פארברענט איהם מיט זיינע מענשען.
- 13 ער אָבער האָט ווידער געשיקט א בעאמטען איבער פופציג מיט זיינע מענשען, צום דריטען מאָל. דער דריטער בעאמטער איבער פופציג איז אוועק און געשטעלט זיך אויף די קניע פאר אליהו, געבעטען זיך ביי איהם און געזאָגט : „געטליכער מאַן! זאָל ביי דיר א ווערטה האָר בען מיין לעבען און דער לעבען פון די פופציג קנעכט. . ."
- 14 עס איז שוין אַראָב א פייער פון הימעל און פארברענט די ערשטע צוויי בעאמטע איבער פופציג מיט זייערע מענשען ; זאָל יעצט מיין לעבען א ווערטה האָבען ביי דיר!"
- 15 דאן האָט גאָט'ס א מלאך גערעדט צו אליהו'ן : „געה אַראָב צו איהם, שרעק זיך פאר איהם ניט!" ער איז אויפגעשטאנען און אוועק מיט איהם צום קעניג,
- 16 און האָט צו איהם גערעדט : „אזוי האָט גאָט געזאָגט — ווייל דו האָסט געשיקט מענשען צו פרעגען בעל-זבוב, דעם גאָט פון עקרון ; איז דען קיין גאָט ניטאָ אין ישראל ביי וועמען צו פרעגען? דערפאר וועסטו שוין ניט אַראָב פונ'ם בעמ, אויף וועלכע דו ביזט ארויף — דו וועסט שטאַרבען!"
- 17 ער איז געשטאַרבען, לויט גאָט'ס וואָרט וואָס אליהו האָט גערעדט, און זיין ברודער יהורם האָט נאָך איהם רעגירט (אין צווייטען יאָהר פון יהורם, יהושפט'ס זעהן קעניג פון יהודה) ווייל ער האָט קיין זעהן ניט געהאַט.
- 18 די איבריגע פאסירונגען אחזיהו'ס און וואָס ער האָט געטהאָן איז פאָר-שריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע ישראל'ס".

ב CAP. II.

כ

א ויהי בהעלות יהוה את-אלהו בפערה השמים וילך
 ב אלהו ואלישע מן-הגלגל: ויאמר אלהו אל-אלישע
 שב-נא פה כי יהוה שלחני עד-בית-אל ויאמר אלישע
 ג חרינה וחרינפשך אס-אעובך וירדו בית-אל: ויצאו
 ד בני-הנביאים אשר-בית-אל אל-אלישע ויאמרו אליו
 הודעת כי היום יהוה לקח את-אדניך מעל ראשך
 ויאמר גם-אני ידעתי החשו: ויאמר לו אלהו אלישע
 ושב-נא פה כי יהוה שלחני ירחו ויאמר חרינה
 ה וחרינפשך אס-אעובך ויבאו ירחו: ויגשו בני-הנביאים
 ו אשר-ביריחו אל-אלישע ויאמרו אליו הודעת כי היום
 ז יהוה לקח את-אדניך מעל ראשך ויאמר גם-אני ידעתי
 ח החשו: ויאמר לו אלהו שב-נא פה כי יהוה שלחני
 ט חרינה ויאמר חרינה וחרינפשך אס-אעובך וילכו
 י שניהם: וחמשים איש מבני הנביאים הלכו ויעמדו
 יא מנגד מרחוק ושניהם עמדו על-הירדן: ויקח אלהו
 יב את-אדרתו ויגלם ויבה את-המים ויחצו הנה והנה
 יג ויעברו שניהם בחרבה: ויהי בעברם ואלהו אמר
 יד אל-אלישע שאל מה אעשה-לך בטרם אלקח מעמד
 יו ויאמר אלישע ויהי-נא פיר-שנים ברוחך אלי: ויאמר
 יז הקשית לשאול אס-תראה אתי לקח מאתך יהי-לך כן
 יח ואס-אין לא יתנה: ויהי המה הלכים הלוח ודבר
 יט והנה רכב-אש וסוסי אש ויפחדו בין שניהם ויעל
 כ אלהו בפערה השמים: ואלישע ראה והוא מצעק
 כא אבי ו אבי רכב ישראל ופרשיו ולא ראה עוד ויחזק
 כב בכנריו ויקרעם לשנים קרעים: וירם את-אדרת אלהו
 כג אשר נפלה מעליו וישב ויעמד על-שפת הירדן: ויקח
 כד

את-

קאפיטעל ב

- 1 אזוי איז דאָס צוגעגאנגען ווען גאָט האָט אליהו'ן אויפגעהויבען אין דער הויך מיט אַ שטורם־ווינד : אליהו און אלישע זיינען געגאנגען פון גלגל, האָט אליהו געזאָגט צו אלישע'ן : „בלויב דאָ, ווארים גאָט שיקט מיר ביז בית־אל“. האָט אלישע געזאָגט : „כיי גאָט און ביי דיין לעבען, אויב איך וועל דיר פערלאָזען!“ און זיי זיינען צוזאמען געגאנגען ביז בית־אל.
- 2 די יונגע נביאים פון בית־אל זיינען ארויס צו אלישע'ן און געזאָגט צו איהם : „ווייסטו אז היינט נעהמט גאָט צו דיין העררן פון דיר?“ האָט ער געענטפערט : „איך ווייס שוין, שווייגט!“
- 3 דאן האָט אליהו צו איהם געזאָגט : „בלויב דאָ, ווארים גאָט שיקט מיר אין יריחו!“ ער האָט געענטפערט : „כיי גאָט און ביי דיין לעבען, אויב איך וועל דיר פערלאָזען!“ אז זיי זיינען געקומען אין יריחו,
- 5 זיינען די יריחו'ער יונגע נביאים צוגעגאנגען צו אלישע'ן און געזאָגט צו איהם : „ווייסטו אז היינט נעהמט גאָט צו דיין העררן פון דיר?“ האָט ער געענטפערט : „איך ווייס שוין, שווייגט!“
- 6 דאן האָט אליהו צו איהם געזאָגט : „בלויב דאָ, ווארים גאָט שיקט מיר ביז צום ירדן!“ האָט ער געענטפערט : „כיי גאָט און ביי דיין לעבען, אויב איך וועל דיר פערלאָזען!“ און זיי זיינען אוועק צו זאמען.
- 7 פופציג מאָן פון די יונגע נביאים זיינען נאָכגעגאנגען פון ווייטען און אָבגעשטעלט זיך ווען זיי ביידע זיינען געבליבען שטעהן ביי'ן ירדן.
- 8 דאן האָט אליהו אַראָבגענומען זיין מאַנטעל, האָט איהם צונויפגעוויי קעלט און אַ קלאַפ געטהאָן אויפ'ן וואסער. די וואסער האָט זיך צו טהיילט הין און הער און זיי זיינען ביידע אריבער אין טרוקענעס.
- 9 אז זיי זיינען אריבער האָט אליהו געזאָגט צו אלישע'ן : „בעט, וואָס זאָל איך פאר דיר טהאָן איידער איך ווער צוגענומען פון דיר?“ האָט אלישע געזאָגט : „מיין בעגייסטערונג זאָל זיין צוויי מאָל אזוי שטאַרק ווי דיניע!“ . . .
- 10 ער האָט געענטפערט : „דו בעטסט אַ צו־שווערע זאָך! אויב דו וועסט זעהן ווי איך ווער צוגענומען פון דיר וועט דיין וואונש ערפילט ווערען, אָבער אויב ניט — וועט עס ניט זיין!“ . . .
- 11 זיי זיינען זיך אזוי געגאנגען, ריידענדיג געהענדיג, ערשט אַ פייער־דינער וואגען און פייערדיגע פערד האָבען זיי פונאָנדערגעטהיילט, און דער ווינט האָט אליהו'ן אויפגעהויבען אין דער הויך . . .
- 12 אלישע האָט געקוקט און געשריען : „פאטער, פאטער! וועגען און רייטערס פון ישראל!“ אז ער האָט איהם מעהר ניט געזעהן האָט ער אָנגענומען זיינע קליידער און צוריסען זיי אויף צוויי שטיקער.
- 13 דאן האָט ער אויפגעהויבען אליהו'ס מאַנטעל, וואָס איז פון איהם אַראָב־געפאלען און ווידער געשטעלט זיך ביי'ן ברעג ירדן.
- 14 ער האָט גענומען אליהו'ס מאַנטעל, וואָס איז פון איהם אַראָבגעפאלען

אֶת־אֲדֹרֶת אֱלֹהֵי אֲשֶׁר־נִפְלְאָה מֵעָלָיו וַיִּבֶה אֶת־הַמַּיִם
 וַיֹּאמֶר אִיֶּה יְהוָה אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֲדֹרֶת אֱלֹהֵי אֲדֹרֶת
 וַיִּחַצֵּל הַנָּהָר וְהַנָּהָר וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע׃ וַיִּרְאוּ בְנֵי־הַנְּבִיאִים 16
 אֲשֶׁר־בִּירְיָחוֹ מִנְּגַד וַיֹּאמְרוּ נָחָה רֹחַ אֱלֹהֵי עַל־אֱלִישָׁע
 וַיָּבֹאוּ לִקְרֹאתוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ־לּוֹ אֶרְצָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַנָּהָר 16
 נָא יֵשׁ־אֶת־עַבְדְּךָ חֲמִשִּׁים אַנְשִׁים בְּנֵי־חִיל וַלְכֹרֶנֶת
 וַיִּבְקְשׂוּ אֶת־אֲדֹנֶיךָ פֶּן־נִשְׂאוּ רֹחַ יְהוָה וַיִּשְׁלַכְהוּ בְּאֶחָד
 הַהָרִים אוֹ בְּאֶחָת הַגְּבָאוֹת וַיֹּאמֶר לֹא תִשְׁלַחוּ׃ וַיִּפְצְרוּ 17
 בּוֹ עַד־בֶּשֶׂת וַיֹּאמֶר שְׁלַחוּ וַיִּשְׁלַחוּ חֲמִשִּׁים אִישׁ וַיִּבְקְשׂוּ
 שְׁלֹשָׁה יָמִים וְלֹא מָצְאוּהוּ׃ וַיָּשׁוּבוּ אֵלָיו וְהוּא יֹשֵׁב בִּירְיָחוֹ 18
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הֲלוֹא־אָמַרְתִּי אֵלֵיכֶם אֶל־תִּלְכּוּ׃
 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי הַעִיר אֶל־אֱלִישָׁע הַנָּהָרֵינָא מוֹשֵׁב הַעִיר טוֹב 19
 בְּאֲשֶׁר אֲדֹנֵי רֹאֵה וְהַמַּיִם רָעִים וְהָאֶרֶץ מִשְׁכָּלֶת׃ וַיֹּאמֶר כ 20
 קַח־לִי צִלְתִּית חֲדָשָׁה וְשִׂימוּ שָׁם מֶלַח וַיִּקְחוּ אֵלָיו׃ וַיֵּצֵא 21
 אֶל־מוֹצֵא הַמַּיִם וַיִּשְׁלַךְ־שָׁם מֶלַח וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה
 רַפְּאֵתִי לַמַּיִם הָאֵלֶּה לֹא־יְהִי־מִשָּׁם עוֹד מוֹת וּמִשְׁכָּלֶת׃
 וַיִּרְפוּ הַמַּיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה כַּדָּבָר אֱלִישָׁע אֲשֶׁר דִּבֶּר׃ 22
 וַיַּעַל מִשָּׁם בֵּית־אֵל וְהוּא | עָלָה בְּדֹרֶךְ וּנְעָרִים 23
 קָמְעִים יֵצְאוּ מִדְּהַעִיר וַיִּתְקַלְסוּ־בּוֹ וַיֹּאמְרוּ לוֹ עָלָה
 קָחֶם עָלָה קָרַח׃ וַיִּפֶן אַחֲרָיו וַיִּרְאֵם וַיִּקְלַלֵם בְּשֵׁם 24
 יְהוָה וַתִּצְאָנָה שְׁתֵּי דְבִים מִדְּהַעִיר וַתִּבְקַעְנָה מֵהֶם
 אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִ יָלְדִים׃ וַיִּלָּךְ מִשָּׁם אֶל־תֵּר הַבְּרָמָל וּמִשָּׁם כֹּה
 שָׁב שְׁמֵרוֹן׃

CAP. III. ג

וַיְהוּרֶם בְּדֹאחָאֵב מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשְׁמֵרוֹן בְּשַׁנְתָּ *
 שְׁמֵנָה עֶשְׂרִי לַיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ שְׁתַּיִם־
 עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וַיַּעֲשֶׂה הָרַע בְּעֵינָי יְהוָה רַק לֹא כָאָבוֹ 2
 וְכָאִמָּו

וְכָאִמָּו

און קלאפענדיג איבער'ן וואסער האָט ער געזאָגט : „וואו איז אליהו'ס גאָט ? ! . . .“ נאָכהער האָט ער אויך אַ קלאַפּ געגעבען איבער'ן וואַסער און זיי האָבען זיך צוטוהילט אַהער און אַהין ביז אלישע איז דורכ־געגאַנגען.

15 אַז די יונגע נביאים פון יריחו האָבען איהם פון ווייטען דערזעהען, האָט בען זיי געזאָגט : אליהו'ס גייסט רוהט אויף אלישע'ן ! זיי זיינען איהם אנגעגען געגאַנגען און געבוקט זיך צו איהם ביז דער ערד.

16 זיי האָבען צו איהם געזאָגט : „אַט זיינען מיר דאָ, דיינע קנעכט, פופציג שטאַרקע מענשען, זיי ווילען געהן זוכען דיין העררן פילייכט האָט איהם אַ שטאַרקער ווינט פארטראָגען און אראַבגעוואַרפען אויף איינעם פון די בערג אָדער טהאַלען“ . . . ער האָט געזאָגט : „שיקט ניט !“

17 אַז זיי האָבען איהם שטאַרק געבעטען האָט ער געזאָגט : „שיקט !“ האָבען זיי געשיקט פופציג מענשען, זיי האָבען דריי טעג געזוכט און האָט בען איהם ניט געפונען.

18 אַז זיי זיינען צו איהם צוריק געקומען [ער איז שוין געווען אין יריחו], האָט ער צו זיי געזאָגט : „האָב איך אייך ניט געזאָגט — געהט ניט !“

19 די איינוואוינער פון שטאָרט האָבען געזאָגט צו אלישע'ן : „וואוינען אין שטאָרט איז גוט, ווי דער הערר זעהט ; אָבער דאָס וואַסער איז שלעכט און דאָס לאַנד איז פארדארבענד !“

20 האָט ער געזאָגט : „בריינגט מיר אַ נייע גלאָז און לעגט דאָרט אַריין זאַלץ !“ זיי האָבען עס געבראַכט צו איהם.

21 ער איז אַרויס צום וואַסער־קוואַל און אַריינגעוואַרפען דאָרט דאָס זאַלץ און געזאָגט : „אַזוי זאָגט גאָט — איך האָב דאָס וואַסער געזונד געמאַכט, עס וועט פון דאָרט מעהר ניט זיין טוידט און פערדארבונג !“

22 דאָס וואַסער איז טרינקבאַר געוואָרען ביז יעצט, ווי אלישע האָט גע־זאָגט.

23 פון דאָרט איז ער אוועק אין בית־אל. אַז ער איז אויפ'ן וועג אַרויף זיינען אַרויס פון שטאָרט קליינע אינגלאַך און שפּאַס געמאַכט פון איהם, זיי האָבען צו איהם געזאָגט : געה אוועק, פליכעוואַטער ! געה אוועק, פליכעוואַטער !“

24 אַז ער האָט זיך אַ קעהר געגעבען אַהינטער און האָט זיי דערזעהען, האָט ער זיי געשאַלטען מיט גאָט'ס נאָמען. דאָן זיינען אַרויס פון וואַלד צוויי בערען און האָבען צוריסען פון זיי צוויי־און־פערציג אינגלאַך.

25 ער איז אוועק פון דאָרט צום באַרג כּרמל און פון דאָרטען איז ער צוריק געגאַנגען אין שמרון.

קאַפיטעל ג

1 יהורם, אַחאַב'ס זון, איז קעניג געוואָרען איבער ישראל, אין שמרון, אין אכטצעהנטען יאָהר פון יהושפט, קעניג פון יהודה ; ער האָט רע־גירט צוועלף יאָהר,

2 און האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, נאָר ניט ווי

3 וּבָאֲמוֹ וַיִּסַּר אֶת־מַצֵּבַת הַפֶּעַל אֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו׃ רָק
 בַּחֲפָאוֹת יִרְבְּעִם בְּדִנְבַט אֲשֶׁר־חָטְאָ אֶת־יִשְׂרָאֵל דָּבָק
 4 לֹא־סָר מִמֶּנּוּ׃ וַיִּשְׁעַ מֶלֶךְ־מּוֹאָב הַזֶּה נִקְדָּה
 וַהֲשִׁיב לְמֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל מֵאֶה־אֵלָיו כְּרִים וּמֵאֶה אֵלָיו
 ה אֵילִים צֹמֵר׃ וַיְהִי כַּמּוֹת אַחֲבָב וַיִּפְשַׁע מֶלֶךְ־מּוֹאָב בְּמֶלֶךְ
 6 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם בְּיָוֵם הַהוּא מִשְׁמֶרֶז וַיִּפְקֹד
 7 אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה
 לֵאמֹר מֶלֶךְ מּוֹאָב פָּשַׁע בִּי הַתְּלַךְ אֶתִּי אֶל־מּוֹאָב
 לְמַלְחָמָה וַיֹּאמֶר אֶעֱלֶה כְּמֹנִי כְּמוֹךָ כְּעַמִּי כְּעַמְּךָ כְּסוֹסִי
 8 כְּסוֹסֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר אִי־זָה חֲדָרְךָ נַעֲלָה וַיֹּאמֶר חֲדָרְךָ מִדְּבַר
 9 אָדָם׃ וַיֵּלֶךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ יְהוּדָה וּמֶלֶךְ אֲדָוִם
 וַיָּסֹבּוּ דָרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וּלְאִהֲוִיהֶם מִים לְמַחְנֶה וּלְבַהֲמָה
 י אֲשֶׁר בְּרִנְלֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵלֶּה בְּיַד־קִרְבֵּי
 יְהוָה לְשַׁלֵּשֵׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה לָתֵת אֹתָם בְּיַד־מּוֹאָב׃
 11 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאִין פֶּה נָבִיא לַיהוָה וְנִדְרָשָׁה אֶת־יְהוָה
 מֵאוֹתוֹ וַיַּעַן אֶחָד מֵעַבְדֵי מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר פֶּה אֵלִישָׁע
 12 בְּדַשְׁפָּט אֲשֶׁר־צָק מִים עַל־יְדֵי אֱלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט
 יֵשׁ אִתּוֹ דְּבַר־יְהוָה וַיִּרְדּוּ אֵלָיו מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיְהוֹשָׁפָט
 13 וּמֶלֶךְ אֲדָוִם׃ וַיֹּאמֶר אֵלִישָׁע אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מַה־לִּי
 וְלָךְ לָךְ אֶל־נְבִיאֵי אֲבֹתָי וְאֶל־נְבִיאֵי אִמִּי וַיֹּאמֶר לוֹ מֶלֶךְ
 יִשְׂרָאֵל אַל בִּירְכָא יְהוָה לְשַׁלֵּשֵׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה לָתֵת
 14 אֹתָם בְּיַד מּוֹאָב׃ וַיֹּאמֶר אֵלִישָׁע חִי־יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר
 עִמָּדָי לִפְנֵי כִי לֹוֶלִי פְנֵי־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲנִי נֹשֵׂא
 15 אִם־אֶבִּיט אֶלְיָךְ וְאִם־אֶרְאֶךָ׃ וְעַתָּה קְחוּ־לִי מִנְּגֹן וְהִנֵּה
 16 כְּנָנִן הַמְּנַנֵּן וְהִתֵּי עִלְיוֹ יַד יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר פֶּה אָמַר יְהוָה
 17 עָשָׂה הַנַּחַל הַזֶּה גְּבִים וְגְבִים׃ בִּירְכָה וְאָמַר יְהוָה לֹא
 תִרְאוּ רוּחַ וְלֹא־תִרְאוּ נָשָׁם וְהַנַּחַל הַהוּא יִמְלֵא מִים

וּשְׁתִּיתֶם

- זיין פאטער און מוטער — ער האָט אָבגעשאַפּט די סטאַטועס פון בעל, וואָס זיין פאטער האָט געמאַכט.
- 3 ער האָט זיך געהאַלטען ביי די זינד פון ירבעם, נבט'ס זוהן, וועלכער האָט זינדיג געמאַכט גאַנץ ישראל, ער איז פון זיי ניט אָבגעטרעטען.
- 4 מישע, קעניג פון מואב, איז געווען אַ פיההענדלער. ער פלעגט צו שטעלען דעם קעניג פון ישראל הונדערט טויזענד פעטע שעפסען און הונדערט טויזענד וואַליגע ווידערס.
- 5 זינט אהאב איז געשטאַרבען האָט דער קעניג פון מואב רעוואָלטירט קעגן קעניג פון ישראל.
- 6 דאן איז דער קעניג יהורם אַרויס פון שמרון און האָט בעשטעלט גאַנץ ישראל.
- 7 ער איז אוועק און געשיקט צו יהושפט, קעניג פון יהודה, אזוי צו זאָגן: „דער קעניג פון מואב האָט קעגען מיר רעוואָלטירט, וועסטו געהן מיט מיר אין קריעג קעגען מואב?“ האָט ער געענטפערט: „איך געה גלייך מיט דיר, מיין פּאָלק — ווי דיין פּאָלק, און מיינע פּערד — ווי דיין פּערד.“
- 8 האָט ער געפּרעגט: „מיט וועלכען וועג וועלען מיר געהן?“ האָט ער געזאָגט: „דורך די וויסטע אדום!“
- 9 דאן איז געגאַנגען דער קעניג פון ישראל, דער קעניג פון יהודה און דער קעניג פון אדום; זיי זיינען אַרומגעגאַנגען זיעבען טעג און האָבען ניט געהאַט קיין וואסער פאַר'ן לאַגער און די פיה וואָס מיט זיי.
- 10 האָט דער קעניג פון ישראל געזאָגט: „וועה! נאָט האָט צוזאַמענגערופען דייע דריי קעניגע אום איבערצוגעבען זיי מואב'ן אין האַנד...“
- 11 האָט יהושפט געזאָגט: „איז דאָ ניטאָ גאָט'ס אַ נביא וואָס מיר זאָגן לען דורך איהם קעגען נאָט פרעגען?“ איינער פון קעניגס קנעכט האָט געענטפערט און געזאָגט: „דאָ געפינט זיך אלישע, שפּט'ס זוהן, דער וואָס האָט ביי אַיהו'ן די וואסער געגאַסען.“
- 12 האָט יהושפט געזאָגט: „ער וועט געוויס ריכטיג זאָגען!“ זיינען זיי אוועק צו איהם דער קעניג פון ישראל, יהושפט און דער קעניג פון אדום.
- 13 אָבער אלישע האָט געזאָגט צום קעניג פון ישראל: „וואָס האָב איך מיט דיר צו טהאָן? געה צו דיין פאטערס נביאים אָדער צו דיין מר טערס נביאים!“ האָט דער קעניג פון ישראל צו איהם געזאָגט: „זאָג דאָס ניט! האָט דען נאָט צונויפגערופען די דריי קעניגע אום איבערצוגעבען זיי מואב'ן אין האַנד?“
- 14 האָט אלישע געזאָגט: „ווי עס לעבט נאָט פון אַלע בעשעפעניסען, ביי וועמען איך בין אָנגעשטעלט — ווען איך וואָלט ניט שוינען יהושפט, קעניג פון יהודה, וואָלט איך אויף דיר אַ קוק ניט געטהאָן און וואָלט דיר ניט אַנגעזעהען...“
- 15 יעצט בריינגט מיר אַ שפּיעלער!“ אז דער שפּיעלער האָט גענומען שפּיעלען האָט גאָט'ס קראַפּט געווירקט אויף איהם,
- 16 און ער האָט געזאָגט: „אזוי האָט נאָט געזאָגט: „מאַכט אין טהאַל פּיעל גריבער!“
- 17 ווארים אזוי האָט נאָט געזאָגט: איהר וועט ניט זעהען קיין ווינט און וועט ניט זעהען קיין רעגען; דאָך וועט דער טהאַל פול ווערען

18 וּשְׁתִיתֶם אִתָּם וּמְקַנְיֶכֶם וּבְדַמְתְּכֶם: וְנִקַּל זֹאת בְּעֵינַי
 19 יְהוָה וְנָתַן אֶת־מוֹאֵב בְּיַדְכֶם: וְהַפִּיתֶם כָּל־עִיר מִבְּצָר
 וְכָל־עִיר מִבְּחֹזֶר וְכָל־עֵץ טוֹב תְּפִילוּ וְכָל־מְעִינֵי־מַיִם
 תִּסְתְּמוּ וְכָל הַחֲלָקָה הַטּוֹבָה תִּכְאֹבוּ בְּאַבְנִים: וַיְהִי כ
 בַּבֶּקֶר בַּעֲלֹת הַמִּנְחָה וְהַגְּהִרִים בָּאִים מִדֶּרֶךְ אֲדוּם
 וְהַמֶּלֶךְ הָאָרֶץ אֶת־הַמַּיִם: וְכָל־מוֹאֵב שָׁמְעוּ כִּי־עָלוּ 21
 הַמְּלָכִים לְהִלָּחֵם בָּם וַיַּצַּעְקוּ מִכָּל חֶגֶר חֶגְרָה וּמַעְלָה
 וַיַּעֲמֵדוּ עַל־הַנָּבוֹל: וַיִּשְׁפִּימוּ בַּבֶּקֶר וְהַשֶּׁמֶשׁ נִרְחַח עַל־ 22
 הַמַּיִם וַיֵּרְאוּ מוֹאֵב מִנֶּגֶד אֶת הַמַּיִם אֲדָמִים בָּדָם: וַיֹּאמְרוּ 23
 דָּם זֶה הַחֶרֶב נִחְרְבוּ הַמְּלָכִים וַיָּבוּ אִישׁ אֶת־דַּרְעוֹ וַעֲתָה
 לְשָׁלַל מוֹאֵב: וַיָּבֹאוּ אֶל־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיִּקְמוּ יִשְׂרָאֵל 24
 וַיָּבוּ אֶת־מוֹאֵב וַיִּגְסוּ מִפְּנֵיהֶם וַיְבוֹדָה וְהַפִּיתָ אֶת־מוֹאֵב:
 וְהַעֲרִים יַחֲרֹסוּ וְכָל־חֲלָקָה טּוֹבָה יִשְׁלִיכוּ אִישׁ־אֶבְנֵוּ כה
 וּמִלְאוּהָ וְכָל־מְעִינֵי־מַיִם יִסְתְּמוּ וְכָל־עֵץ־טוֹב יִפִּילוּ עַד־
 הַשָּׂאִיר אֲבִינָה בַּקֶּזֶר חֲרָשֶׁת וַיִּסְבּוּ הַקְּלָעִים וַיְכַוְּדוּ:
 וַיֵּרָא מֶלֶךְ מוֹאֵב כִּי־חָנוֹק מִמֶּנּוּ הַמֶּלֶךְמָה וַיִּקַּח אוֹתוֹ 26
 שֶׁבַע־מֵאוֹת אִישׁ שֶׁלַף חָרָב לְהַבְקִיעַ אֶל־מֶלֶךְ אֲדוּם
 וְלֹא יָבִלוּ: וַיִּקַּח אֶת־בְּנוֹ הַבְּכוֹר אֲשֶׁר־יָמַלְךָ תַּחֲתָיו 27
 וַיַּעֲלֵהוּ עִלָּה עַל־תַּחֲמָה וַיְהִי־קֶצֶף נָדוּל עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ
 מֵעָלָיו וַיָּשֻׁבוּ לָאָרֶץ:

ד

CAP. IV. ד

• וְאִשָּׁה אַחַת מִנְּשֵׁי בְנֵי־הַנְּבִיאִים צָעָקָה אֶל־אֱלֹהֵי־שָׁע א
 לֵאמֹר עֲבָדְךָ אִישִׁי מֵת וְאַתָּה יָדַעְתָּ כִּי עֲבָדְךָ הָיָה יְהִי וְרָא
 אֶת־יְהוָה וְהַנְּשֵׂה כָּא לָקַחְתָּ אֶת־שְׁנֵי יַלְדָי לֹא לַעֲבָדִים:
 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֱלֹהֵי־שָׁע מָה אַעֲשֶׂה־לָּךְ הַיְדִידִי לִי מִה־יֵשֶׁר 2
 לָכִי בַּבַּיִת וְהֵאמֶר אֵין לְשִׁפְחָתְךָ כָּל בַּבַּיִת כִּי אִם־אֶסּוּף
 שְׁמִן: וַיֹּאמֶר לָכִי שְׂאֵל־יָלְךָ בָּלַיִם מִדְּחֹוֹץ מֵאַתָּ כָּל־ 3
 שְׁכִינִי

- מיט וואסער — עם וועט זיין צו טרינקען פאר אייך, אויך פאר אייערע קליינע און גרויסע פיה.
- 18 דאָס איז נאָך ביי גאָט אַ קלייניגקייט — ער וועט נאָך אויך מואב איבער געבען אין אייער האַנד !
- 19 איהר וועט צוברעכען יעדער פעסטע שטאָרט און יעדער גוטע שטאָרט ; אַלע בוימער וואַרפט אײן, אַלע וואַסער־קוואַלען פּערשטאַפט און אַלע גוטע פּעלדער פּאַרלײגט מיט שטײנער.
- 20 דאָס איז געווען אין דער פּריה, אבענדיצו איז אנגעקומען וואסער פון אדום־זייט און דער אָרט איז פול געוואָרען מיט וואסער.
- 21 אין מואב האָט מען דערהערט אַז די קעניגע זיינען געקומען קריעג פיהר רען מיט זיי, האָבען זיי זיך פּערזאַמעלט ווער עס קען נאָר אַ גארטעל אנגארטלען און האָבען זיך אויסגעשטעלט בײַן גרענעץ.
- 22 אין דער פּריה, ווען זיי זיינען אויפגעשטאַנען האָט די זון אָבגעשײנט אין וואסער, ביי די מואב'ער האָט פון ווייטען אויסגעזעהן די וואסער רויטה ווי בלוט ;
- 23 האָבען זיי געזאָגט : „דאָס איז בלוט ! די קעניגע האָבען זיך געשלאָגן גען צווישען זיך און האָבען זיך פּערניכטעט — אַלזאָ איז עס רויב פאר מואב !“
- 24 אַז זיי זיינען געקומען צום לאַגער פון ישראל, האָבען ישראל זיך קער גען זיי געשטעלט און געשלאָגען מואב ביז זיי זיינען פון זיי אנטלאָפּען. זיי האָבען געשלאָגען מואב,
- 25 און צובראָכען די שטעדט, אין יעדער גוטע פּעלד האָט מען פול שטיי נער אָנגעוואָרפּען, אַלע וואַסער־קוואַלען האָט מען פּערשטאַפט און אַלע גוטע בוימער אײנגעוואָרפּען. זאָגאר די שטײנערע וואַנד פון קיר הרשת האָבען די שיסער רונד אַרום צובראָכען.
- 26 אַז דער קעניג פון מואב האָט געזעהען אַז די קריעג איז צו שטאַרק פאַר איהם, האָט ער מיט זיך גענומען זיעבען הונדערט מאָן געאיבטע מיט'ן שווערד דורכצוברעכען דורכ'ן קעניג פון אדום ; זיי האָבען אָבער ניט געקענט.
- 27 דאַן האָט ער גענומען זיין ערשט געבאָרענעם זוהן, וואָס דאַרף קעניג ווערען נאָך איהם און האָט איהם אַלס אָפּפּער פאַרברענט אויפ'ן מויערוואַנד. דאָס האָט ישראל זעהר פאַרדראָסען און זיי זיינען פון איהם אַוועק און צוריק געגאַנגען אין זייער לאַנד.

קאַפּיטעל ד

- 1 איינע, אַ פּרוי פון אַ יונגען נביא האָט זיך בעטלאָגט פאר אַלישע'ן אַזוי צו זאָגען : דיין קנעכט, מיין מאָן, איז געשטאָרבען, דו ווייסט דאָך אַז ער איז אַ פרומער געיווען, און יעצט איז דער מאַהנער געקומען צונעהמען מייןע צוויי קינדער אַלס קנעכט.
- 2 האָט אַלישע צו איהר געזאָגט : „וואָס זאָל איך דיר טהאָן ? זאָג מיר וואָס פאַרמאַנסטו אין הויז ? ! זי האָט געענטפּערט „איך האָב קיין זאָך ניט אין הויז, אויסער אַ קריגעל אײל.“
- 3 האָט ער געזאָגט : „געה אין גאס לײהדאָן כּלײם בײ אַלע שכנים דייןע, לײדיגע כּלײם, ניט וועניג —

שכניכי פלים רקים אל-תמעיטי: ובאת וסגרת הדלת
בעתך ובעד-בניך ויצקת על כל-הפלים האלה והמלא
ה תפיעי: ותלך מאתו ותסגר הדלת בעדה ובעד בניה
6 הם מנישים אליה והיא מיצקת: ויהי בפמלאת הפלים
ותאמר אל-בנה הנשאה אלי עוד פלי ויאמר אליה אין
7 עוד פלי ויעמד השמן: ותבא ותגר לאיש האלהים
ויאמר לבי מכרי את-השמן ושלמי את-נשיכי ואת
8 בניכי תחיי בנותר: ויהי היום ויעבר אלישע
אל-שונם ושם אשה גדולה ותחוק-בו לאכל-לחם ויהי
9 מדי עברו יסר שמה לאכל-לחם: ותאמר אל-אישה
הגדולה ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא עבר עליו
י תמיד: נעשה-נא עלית-קור קטנה ונשים לו שם מטה
ושלחן וכסא ומנורה ויהי כבאו אליו יסור שמה:
11 ויהי היום ויבא שמה ויסר אל-העלמה וישכב-שמה:
12 ויאמר אל-גיחזי נערו קנא לשונמית הזאת ויקרא-
13 לה ותעמד לפניו: ויאמר לו אמר-נא אליה הנה
הנדה אלני את-כל-החרדה הזאת מה לעשות לך
היש לדבר-לך אל-המלך או אל-שר הצבא ותאמר
14 בתוך עמי אנכי ישבת: ויאמר ומה לעשות לך ויאמר
15 גיחזי אבל בן אידלה ואישה זקן: ויאמר קרא-לה
16 ויקרא-לה ותעמד בפתח: ויאמר למועד הזה בעת
הזה אתי הבקת בן ותאמר אל-אדני איש האלהים
17 אל-תכזב בשפדנתך: ותבר האשה ותלך בן למועד
18 הזה בעת הזה אשר-דבר אליה אלישע: ויגדל היגד
19 ויהי היום ויבא אל-אביו אל-הקצרים: ויאמר אל-אביו
כ ראשי ראשי ויאמר אל-הנער שאדו אל-אמו: וישארו
ויביארו אל-אמו וישב על-ברכה ער-הצדונים וימת:
ותצל

- 4 אז דו וועסט קומען פארשפאר זיך די טיהר הינטער דיר און דינע קינד דער און גיס אין די כלים ; די פולע זאָלסטו אָברוקען."
- 5 זי איז פון איהם אוועק, האָט פארשלאָסען די טיהר הינטער איהר מיט זייהרע קינדער — זיי האָבען איהר דערלאנגט און זי האָט אָנגעקאָסען.
- 6 אז די כלים זיינען שוין פול געווען האָט זי געזאָגט צו איהר זוהן : „דערלאנג נאָך אַ כלי !“ אז ער האָט איהר געענטפערט : „עס איז מעהר קיין כלים ניטאָ !“ האָט אויפגעהערט די אייל.
- 7 זי איז אוועק און דערצהלט דעם געטליכען מאַן, האָט ער געזאָגט : „געה פערקויף די אייל און בעצאהל דינע שולדען — דו מיט דינע קינדער וועסטו לעבען פון די איבריגע !“
- 8 אַ מאָל איז אלישע געקומען אין שונם ; דאָרט איז געווען אַ וואָהלהאָט-בענדע פרוי, האָט זי איהם שטאַרק געבעטען ער זאָל ביי איהר עסען, און ווען ער פלעגט אהין קומען פלעגט ער אריין ביי איהר עסען.
- 9 זי האָט צו איהר מאַן געזאָגט : „איך ווייס אז דער מאַן וואָס קומט אָפט צו אונז איז אַ הייליגער און געטליכער מענש,“
- 10 לאָמיר מאַכען אַ קליין אויבער־שטיבעל און אוועקשטעלען דאָרט פאר איהם אַ בעט, אַ טיש, אַ שטוהל און אַ לאָמפ, אז ווען ער וועט צו אונז קומען זאָל ער דאָרטען זיין."
- 11 איין טאָג איז ער אהין געקומען, איז אריין אין אויבער־שטיבעל און אוועקגעלייגט זיך דאָרטען.
- 12 דאן האָט ער געזאָגט צו גיחזי'ן, זיין דיענער : „רוף אריין די שונמית !“ ער האָט איהר אריינגערופען. אז זי איז געשטאַנען פאר איהם,
- 13 האָט ער צו איהם געזאָגט : „זאָג איהר — דו האָסט פאר אונז אזוי פיעל געזאָרגט, וואָס קען איך יעצט פאר דיר טהאָן ? האָסטו פילייכט וואָס צו ריידען צום קעניג אָדער צום פערל־מארשאַל ?“ זי האָט גע־ענטפערט : „איך וואוין צווישען איינפאכען פאָלק ! . . .“
- 14 האָט ער געזאָגט : „וואָס פאָרט קען מען טהאָן פאר איהר ?“ אָבער גיחזי האָט געענטפערט : „זי האָט דאָך קיין זוהן ניט און איהר מאַן איז שוין אלט . . .“
- 15 האָט ער געזאָגט : „רוף איהר אריין !“ גיחזי האָט איהר אריינגערוד־פען און זי איז געבליבען שמעהן אין טיהר.
- 16 דאן האָט אלישע געזאָגט : „פונקט אין דער צייט, אויב מיר וועלען לעבען, וועסטו אַ זוהן האַלטען אין דינע ארעמס !“ זי האָט אָבער געענטפערט : „ניין, מיין הער, געטליכער מאַן ! דו וועסט דיין דיענסט ניט נאַרען ! . . .“
- 17 אָבער די פרוי האָט געשוואנגערט און געבוירען אַ זוהן, פונקט אין דער בעשטימטער צייט, ווי אלישע האָט איהר געזאָגט.
- 18 אז דאָס קינד איז גרעסער געוואָרען איז ער אמאָל אוועק צום פאטער, אין שניט צייט,
- 19 און האָט געזאָגט צו זיין פאטער : „מיין קאָפּ ! מיין קאָפּ ! . . .“ האָט ער געזאָגט צו אַ דיענער : „טראַג איהם אוועק צו זיין מוטער !“
- 20 יענער האָט איהם געטראַגען און געבראכט צו זיין מוטער. ער איז ביז מיטאג געזעסען אויף איהרע קניע און איז געפעהרליך קראַנק גע־וואָרען.

- ותעל ותשכבהו על־מִטַּת אִישׁ הָאֱלֹהִים ותסַנֵּר בַּעֲדוֹ
 ותצא: ותקרא אֶל־אִישׁוֹהָ וּתְאָמַר שְׁלַחָה נָא לִי אֶחָד
 מִדְּהַנְּעָרִים וְאַחַת הָאֲתָנּוֹת וְאֶרְצָה עִד־אִישׁ הָאֱלֹהִים
 וְאֲשׁוּבָה: וַיֹּאמֶר מִדּוּעַ אֲתִי הִלַּכְתִּי אִלָּיו הַיּוֹם לֹא־
 חָדַשׁ וְלֹא שֶׁבֶת וּתְאָמַר שְׁלוֹם: וּתְחַבֵּשׁ הָאֲתוֹן וּתְאָמַר
 אֶל־נַעֲרָה נְהַג וְגַד אֶל־תַּעֲצֹר־לִי לְרֹכֵב כִּי אִם־אֲמַרְתִּי
 לָךְ: וּתְלַךְ וּתִבָּא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־תֵּר הַכַּרְמֶל כֹּה
 וַיְהִי כִּרְאוֹת אִישׁ־הָאֱלֹהִים אוֹתָהּ מִנְּגַד וַיֹּאמֶר אֶל־גִּיחֹן
 נַעֲרוֹ הִנֵּה הַשּׁוֹנְמִית הִלְוָה: עֲתָה רוּץ־נָא לְקִרְאתָהּ וַאֲמַר־
 לָהּ הַשְּׁלוֹם לָךְ הַשְּׁלוֹם לְאִישׁךָ הַשְּׁלוֹם לְיֶלֶד וּתְאָמַר
 שְׁלוֹם: וּתִבָּא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הָהָר וּתְחַזֵּק בְּרַגְלָיו
 וַיִּנָּשׁ גִּיחֹן לְהַדְּפָה וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים הֲרַפְּדֵה־לָּהּ
 כִּי־נִפְשָׁה מִדְּהַלָּה וַיְהִי הָעֲלִים מִמֶּנִּי וְלֹא הִגִּיד לִי:
 וּתְאָמַר הַשְּׁאֵלְתִי בֶן־מֵאֵת אֲדֹנָי הֲלֹא אֲמַרְתִּי לֹא תִשְׁלַח
 אֲתִי: וַיֹּאמֶר לְגִיחֹן הִנֵּר מִתְנַקֵּד וְכָה מִשְׁעַנְתִּי בַּיָּד
 וְלָךְ כִּי תִמְצָא־אִישׁ לֹא תִבְרַכְנִי וְכִי־יִבְרַכְךָ אִישׁ לֹא־
 תַעֲנֶנּוּ וּשְׂמַת מִשְׁעַנְתִּי עַל־פְּנֵי הַנֶּעֱר: וּתְאָמַר אִם הַנֶּעֱר
 חִי־יְהִי וְהִרְנִפְשֶׁךָ אִם־אֲעֹבֶכָּה וַיִּקֶּם וַיִּלְךָ אַחֲרֶיהָ: וַגִּיחֹן
 עָבַר לְפָנֵיהֶם וַיִּשֶׁם אֶת־הַמִּשְׁעַנֹּת עַל־פְּנֵי הַנֶּעֱר וַאֲן
 קוֹל וַאֲן קֶשֶׁב וַיִּשָּׁב לְקִרְאתוֹ וַיַּגִּיד־לּוֹ לֵאמֹר לֹא הִקוּץ
 הַנֶּעֱר: וַיָּבֹא אֶל־יִשָּׁע הַבֵּיתָה וְהִנֵּה הַנֶּעֱר מֵת מִשְׁכָּב
 עַל־מִשְׁתּוֹ: וַיָּבֹא וַיִּסַּנֵּר הַדָּלֶת בַּעֲד שְׁנֵיהֶם וַיִּתְפַּלֵּל
 אֶל־יְהוָה: וַיַּעַל וַיִּשְׁכַּב עַל־הַיֶּלֶד וַיִּשָּׂם פְּוֹ עַל־פְּוֹ
 וַיַּעֲנֵו עַל־עֵינָיו וְכַפְּו עַל־כַּפְּו וַיַּגִּיר עָלָיו וַיָּחֵם בְּשׁוֹר
 הַיֶּלֶד: וַיִּשָּׁב וַיִּלְךָ בְּבֵית אַחַת הַגָּוָה וְאַחַת הַגָּוָה וַיַּעַל לָהּ
 וַיַּגִּיר עָלָיו וַיִּזְוֶרר הַנֶּעֱר עַד־שֶׁבַע פְּעָמִים וַיִּפְקַח הַנֶּעֱר
 אֶת־עֵינָיו: וַיִּקְרָא אֶל־גִּיחֹן וַיֹּאמֶר קְרָא אֶל־הַשּׁוֹנְמִית

הזאת

- 21 זי האָט איהם אַרויפגעטראָגען און אַנידערגעלעגט אויף דעם געמליכען מאַן'ס בעט, האָט פאַרשלאָסען די טיהר און אַרויסגעגאַנגען.
- 22 דאַן האָט זי גערופען איהר מאַן און געזאָגט : שיק מיר איינעם פון די דיענערס און אַן זעעלין, אײַך ווײַל שנעל געהן צום געמליכען מאַן און קומען צוריק.
- 23 האָט ער געזאָגט : וואָרום געהסטו היינט צו איהם ? עס איז דאָך היינט קיין מאָנאַט־פּעסט און ניט שבת ? האָט זי געענטפערט : „אום, צו בעגריסען איהם !“
- 24 זי האָט געהייסען זאַטלען די זעעלין און געזאָגט צו איהר דיענער : טרייב פאַראַויס ! זאָלסט מיר ניט אָבהאַלטען פון ריימען סיייען אײַך וועל דיר הייסען.
- 25 אזוי איז זי געגאַנגען ביז זי איז געקומען צום געמליכען מאַן, צום באַרג כרמל. אז דער געמליכער מאַן האָט איהר פון ווייטען דערזעהען האָט ער געזאָגט צו גיחזי, זיין דיענער : — יענע שנמית איז דאָ !
- 26 אַלזאָ לויף אַנטקעגען און פּרעג איהר וואָס זי מאַכט, אײַך איהר מאַן און דער קינד. זי האָט איהם געענטפערט : וואויל !
- 27 און זי איז צוגעגאַנגען צום געמליכען מאַן און אָנגענומען איהם ביי זיינע פיס, איז גיחזי צוגעגאַנגען אָבשטופען איהר. אָבער דער געמליכער כער מאַן האָט געזאָגט : „לאָז איהר ! זי האָט עפעס פּערדרום און גאָט האָט עס פון מיר בעהאַלטען און ניט געזאָגט מיר.“
- 28 האָט זי געזאָגט : „האָב אײַך ביי מיין העררן אַ זוהן געבעטען ? האָב אײַך דיר ניט געזאָגט — בעאונרוהיג מיר ניט ?“
- 29 האָט ער געזאָגט צו גיחזי'ן : „גארטעל אַן דיינע לענדען, נעהם מיין שטעקען אין האַנד און געה ! אז דו וועסט וועמען טרעפען זאָלסטו איהם ניט בעגריסען, און אויב ווער וועט דיר בעגריסען ענטפער איהם ניט, און לעג אַוועק מיין שטעקען אויפ'ן אינגעל'ס געזיכט.“
- 30 אָבער דעם אינגעל'ס מוטער האָט געזאָגט : ביי גאָט און ביי דיין לעבען, אויב אײַך וועל דיר אַבלאזען ! איז ער אויפגעשטאַנען און געגאַנגען מיט איהר.
- 31 גיחזי איז אַוועק פאַראַויס, ער האָט אַרויפגעלעגט דעם שטעקען אויפ'ן אינגעל'ס געזיכט ; עס איז אָבער געווען ניט צו הערען און ניט צו מערקען . . . איז ער איהם אַנטקעגען געגאַנגען און געזאָגט איהם : „דער אינגעל האָט ניט ערוואַכט !“
- 32 אַז אַלישע איז אין הויז אַריין איז דער אינגעל געלעגען אויף זיין בעט ווי טוירט.
- 33 ער איז אַריין, פאַרשלאָסען די טיהר הינטער זיי ביידען און געבעטען צו גאָט.
- 34 דאַן איז ער אַרויף און געלעגט זיך אויפ'ן אינגעל — מויל אויף מויל, אויגען אויף אויגען און הענד אויף הענד, ער האָט זיך אויף איהם אויסגעצויגען ביז דעם קינדס קערפער איז וואַרעם געוואָרען.
- 35 ער איז אַראָב און געגאַנגען הין און צוריק איבער'ן הויז און ווידער אויסגעצויגען זיך אויף איהם. אז דער אינגעל האָט זיבען מאָל גע-נאַסען און געפּענט זיינע אויגען,
- 36 האָט ער צוגערופען גיחזי'ן און געזאָגט : רופ אַריין די שנמית ! ער

37 הָאֵת וַיִּקְרָאָהּ וַתָּבֵא אֵלָיו וַיֹּאמֶר שְׂאֵי בְנֵךְ: וַתֵּבֵא
וַתִּפֹּל עַל-רַגְלָיו וַתִּשְׁתַּחֲוֶה אַרְצָה וַתִּשָּׂא אֶת-יָדָהּ וַתֵּצֵא:
38 וְאֵלֶיָּשָׁע שָׁב הַגְּלִילָה וַהֲרַעַב בְּאֶרֶץ וּבְנֵי הַנְּבִיאִים
יֹשְׁבִים לִפְנֵיו וַיֹּאמֶר לְנַעֲזוּ שֹׁפֵת הַסֵּיף הַגְּדוּלָה וּבִשְׁלַ
39 נְזִיד לִבְנֵי הַנְּבִיאִים: וַיֵּצֵא אֶחָד אֶל-הַשְּׂדֵה לְלֶקֶט אֶרֶץ
וַיִּמְצֵא גֶפֶן שָׂדֵה וַיִּלְקֹט מִמֶּנּוּ פִקְעֹת שָׂדֵה מְלֵא בְנָדוּ
מ וַיָּבֵא וַיִּפְלַח אֶל-סֵיף הַנְּזִיד כִּי-לֹא יָדָעוּ: וַיִּצְקוּ לְאִנְשֵׁים
לְאֹכֹל וַיְהִי כְּאֹכְלֵם מִהַנְּזִיד וַהֲמָה צִעְקוּ וַיֹּאמְרוּ מוֹת
41 בְּסֵיף אִישׁ הָאֱלֹהִים וְלֹא יִבְלוּ לְאֹכְלֵם: וַיֹּאמֶר וּקְחֵד
לְמַח וַיִּשְׁלַךְ אֶל-הַסֵּיף וַיֹּאמֶר צֵק לְעַם וַיֹּאכְלוּ וְלֹא
42 הָיָה דְבַר רָע בְּסֵיף: וְאִישׁ כָּא מִכְּעַל שְׂלֹשָׁה
וַיָּבֵא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים לֶחֶם כַּפּוּרִים עֶשְׂרִים-לֶחֶם שְׁעָרִים
43 וְכִרְמֵל בְּצִקְלָנוּ וַיֹּאמֶר תֵּן לְעַם וַיֹּאכְלוּ: וַיֹּאמֶר מִשְׁרָתוֹ
מָה אַתָּן זֶה לִפְנֵי מַאֲהָ אִישׁ וַיֹּאמֶר תֵּן לְעַם וַיֹּאכְלוּ כִּי
44 כֵּה אָמַר יְהוָה אֹכֹל וְהוֹתֵר: וַיִּתֵּן לַפְּנִיתֵם וַיֹּאכְלוּ וַיִּוֹתֵרוּ
כְּדָבָר יְהוָה:

CAP. V. ה

ה

א וַנַּעֲמָן שַׂר-צַבָּא מֶלֶךְ-אַרְם הָיָה אִישׁ גָּדוֹל לִפְנֵי אֲדֹנָיו
וַיִּשָּׂא פָנָיִם כִּי-רָבוּ נִתְּנֵי-יְהוָה תְּשׁוּעָה לְאַרְם וְהָאִישׁ הָיָה
2 גִּבּוֹר חֵיל מְצַרַע: וְאַרְם יָצָאוּ גֵדוּדִים וַיִּשְׁכּוּ מֵאֶרֶץ
3 יִשְׂרָאֵל נַעֲרָה קַמֶּנֶה וַתְּהִי לִפְנֵי אִשֶׁת נַעֲמָן: וַתֹּאמֶר
אֶל-גַּבְרִיתָהּ אַחֲלֵי אֲדֹנָי לִפְנֵי הַנְּבִיא אֲשֶׁר בְּשַׁמְרוֹן אִן
4 יֵאסֵף אֶתוֹ מִצַּרְעָתוֹ: וַיָּבֵא וַיַּגִּד לְאֲדֹנָיו לֵאמֹר כִּנְאוֹת
ה וְכִנְאוֹת הַבְּרָה הַנַּעֲרָה אֲשֶׁר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ-
אַרְם לֵךְ כִּי כֹא וְאִשְׁלַחָה סֹפֵר אֶל-מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּלְחַץ וַיִּקְחָה
בְּיָדוֹ עֶשֶׂר כַּפְרֵי-כֶסֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב וְעֶשֶׂר חֲלִיפוֹת
6 בְּנָדִים: וַיָּבֵא הַסֹּפֵר אֶל-מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וְעַתָּה כִּבּוֹא

הספר

- הָאֵט איהר גערופען. אַז זי איז אַרײַן צו איהם הָאֵט ער געזאָגט : נעהם דיין זוהן !
- 37 זי איז אַרײַן, געפאלען צו זײַנע פּים און געבוקט זיך ביז דער ערד ; זי הָאָט גענומען איהר קינד און אַרױס.
- 38 אַלישע איז אַוועק צוריק אין גלגל. אײנ'ם לאַנד איז דאָן געווען הונגער און אלע יונגע נביאים זײַנען געזעסען אַרום איהם. הָאֵט ער געהױסען זײַן דיענער : גרײט צו דעם גרויסען טאָפּ און קאָך עפעס פאַר די נביאים !
- 39 איז אײַנער אַרױס אין פֿעלד אָנקלײבען קרײטער, הָאֵט ער געפונען אַ ווײלדען ווײַנבוים און הָאֵט דערפון אָנגעקלײבען ווײלדע יאָגרעס אַ פּולען קלײד, ער איז געקומען און הָאֵט עס צושניטען אין טאָפּ אַרײַן ; זײ האָבען ניט געוואוסט וואָס דאָס איז,
- 40 און מ'הָאָט אָנגעגאָסען די מענשען עסען ; אָבער ווי זײ האָבען גענומען עסען האָבען זײ געשריען און געזאָגט : גיפּט איז אין טאָפּ, געטל'י כער מאַן ! זײ האָבען עס ניט געקענט עסען.
- 41 הָאֵט ער געזאָגט : ברײַנגט מעהל ! ער הָאֵט עס אַרײַנגעשאַטען אין טאָפּ און געזאָגט : גיס אַרײַן פאַר די לײטע, זאָלען זײ עסען ! מ'הָאָט מעהר קײן שלעכטס געפיהלט אין טאָפּ.
- 42 אַמאָל איז אַ מאַן געקומען פון בעל־שֵׁלשָׁה און געבראַכט פאַר'ן געטל'י כען מאַן פּרײשע ברױט — צוואַנציג גערשטען ברױט און גרינע זאַנגען אין זײַן זאַק. הָאֵט ער געזאָגט : גיב די לײטע און זאָלען זײ עסען !
- 43 זײַן דיענער הָאֵט אָבער געזאָגט : וואָס זאָל איך דאָס געבען פאַר הונד דערל מאַן ? הָאֵט ער געזאָגט : גיב די לײטע און זאָלען זײ עסען ; וואַרױם אזױ הָאֵט גאָט געזאָגט : „מ'וועט עסען און נאָך איבערלאָזען !“
- 44 ער הָאֵט עס זײ געגעבען, האָבען זײ געגעסען און נאָך איבערגעלאָזען ; ווי גאָט הָאֵט געזאָגט.

קאַפיטעל ה

- 1 נעמן, פֿעלדמאַרשאַל בײַן קעניג פון אַרם, איז זעהר געשעצט געווען בײַ זײַן העררן און געאַכטעט, וואַרױם דורך איהם הָאֵט גאָט אַרם געד האָלפֿען. דער מאַן איז געווען דער העלד פון אַרמעע, אָבער קרעצײג.
- 2 אַמאָל איז אַרױס פון אַרם אַ רױבערבאַנדע און האָבען געפאַנגען פּונ'ם לאַנד ישׂראל אַ קלײַן מײדעל. זי הָאָט בעדיענט נעמן'ס פּרוי.
- 3 זי הָאָט געזאָגט צו איהר ווירטחין : זאָל עס מײן הערר צו ווײסען געד בען דעם נביא פון שמרון, וועט ער איהם אויסהײלען פון זײַן קרעצײג קײט.
- 4 איז ער אַוועק און דערצעהלט זײַן העררן אזױ צו זאָגען: דאָס מײדעל פּונ'ם לאַנד ישׂראל הָאָט אזױ און אזױ געזאָגט.
- 5 הָאֵט דער קעניג פון אַרם געזאָגט : געה, איך וועל שיקען אַ ברײעף צום קעניג פון ישׂראל. ער איז אַוועק און מיטגענומען צעהען צענטנער זילבער און זעקס טױזענד גאָלד שטיק מיט צעהען אַנצוגען.
- 6 ער הָאָט דעם ברײעף געבראַכט צום קעניג פון ישׂראל, אין ברײעף הָאָט

הספר הזה אליך הנה שלחתי אליך את־נעמן עבדי
 ואספתו מצרעתו: ויהי בקרא מלך־ישראל את־הספר 7
 ויקרע בגדיו ויאמר האלהים אני להמית ולהחיות
 בידה שלח אלי לאסף איש מצרעתו כי ארד־עִרְנָא
 וראו כִּי־מתאנה הוא לי: ויהי בשמעו אלישע איש־
 8 האלהים כִּי־קרע מלך־ישראל את־בגדיו וישלח אל־
 המלך לאמר למה קרעת בגדיך יבא־נא אלי וידע כי
 יש נביא בישראל: ויבא נעמן בסוסו וברכבו ויעמד
 9 פתח־הבית לאלישע: וישלח אליו אלישע מלאך לאמר
 הלוך ורחצת שבע־פעמים בירדן וישב בשדה לך וטהר:
 ויקצף נעמן וילך ויאמר הנה אמרתי אלי יצא יצוא 11
 ועמד וקרא בשם־יהוה אלהיו והניף ידו אל־המקום
 ואסף המצרע: הלא טוב אבנה ופרפר נהרות דמשק
 12 מכל מימי ישראל הלא־ארחץ בהם וטהרתי ויפן
 וילך בחמה: ויגשו עבדיו וידברו אליו ויאמרו אבי 13
 דבר גדול הנביא דבר אליך הלא תעשה ואת כִּי־אמר
 אלקי חזק וטהר: וירד ויטבל בירדן שבע פעמים 14
 כדבר איש האלהים וישב בשרו כבשר נער קטן וטהר:
 וישב אל־איש האלהים הוא וכל־מחנהו ויבא ויעמד 15
 לפניו ויאמר הנה־נא ידעתי כי אין אלהים בכל־הארץ
 כי אם־בישראל ועתה קח־נא ברכה מאת עבדך: ויאמר 16
 חִי־יהוה אשר־עמדתי לפניו אם־אקח ויפצרו־בו לקחת
 וימאן: ויאמר נעמן ולא יתן־נא לעבדך משא צמד 17
 פרדים אדמה כי לוא־יעשה עוד עבדך עלה ונבל
 18 לאלהים אחרים כי אם־ליהוה: לדבר הזה יסלח
 יהוה לעבדך בבוא אדני בית־דמון להשתחות שמה
 והוא נשען על־ידי והשתחותי בית רמן בהשתחותי

בית

- ער געזאָגט : „צוזאמען מיט דעם בריעף שיק איך צו דיר מיין קנעכט נעמן, און דו הייל איהם אויס פון זיינע קרעץ.“
- 7 אז דער קעניג פון ישראל האָט איבערגעלייענט דעם בריעף, האָט ער צוריסען זיינע קליידער און געזאָגט : בין איך דען אַ גאָט צו מאַכען טודט אָדער לעבעדיג וואָס דער שיקט צו מיר אויסהיילען אַ מענשען פון זיין קרעציגקייט ? אַלזאָ זייט וויסען און פערשטעהט אז ער זוכט נאָר אַ אורזאכע קעגען מיר !
- 8 אז אלישע, דער געטליכער מאַן, האָט דערהערט אז דער קעניג פון ישראל האָט זיינע קליידער צוריסען, האָט ער געשיקט צום קעניג זאָגען : „ווארום האָסטו דיינע קליידער געריסען ? זאָל ער צו מיר קומען, און וויסען אז עס איז דאָ אַ נביא אין ישראל !“
- 9 איז נעמן געקומען מיט זיינע פערד און וואגען און איז שטעהן געבליבען ביים אינגאנג פון אלישע'ס הויז.
- 10 האָט אלישע צו איהם געשיקט אַ מאַן זאָגען : „געה וואש זיך זיעבען מאָל אין ירדן וועט דיין קערפער צוריק ריין ווערען.“
- 11 נעמן איז ביז געוואָרען און אוועק זאָגענדיג: איך האָב געדענקט ער וועט צו מיר אַרויס, ער וועט זיך שטעלען און אַנרופען זיין גאָט, אָדער בעוועגען זיין האַנד איבער דעם קראַנקען אָרט ביז די קרעציגקייט וועט אַראָב ;
- 12 איז ניט בעסער אמנה און פרפר, דמשק'ר טייכען פאר אלע וואסערן אין ישראל ? קען איך זיך ניט וואשען אין זיי אום ריין צו ווערען ? ער האָט זיך אַ קעהר געגעבען און אוועק בייזעהייד.
- 13 זיינען זיינע קנעכט צו איהם צוגעגאנגען און געזאָגט : הערר ! ווען דער נביא וואָלט דיר הייסען אַ גרויסע זאך טהאָן, וואָלסטו דען ניט געפאָלגט ? דאָס זעלביגע טהו אז ער האָט דיר געזאָגט : „וואש זיך און ווער ריין ! . . .“
- 14 ער איז אַראָב און איינגעטונקט זיך אין ירדן זיעבען מאָל, ווי דער געטליכער מאַן האָט געהייסען, איז זיין לייב געוואָרען ריין ווי די לייב פון אַ קליין קינד.
- 15 דאן איז ער צוריק געקומען צום געטליכען מאַן, ער און אלע בעגלייטער זיינע ; אז ער איז געקומען איז ער שטעהן געבליבען און געזאָגט : יעצט בין איך איבערצייגט אז עס איז ערגעץ קיין גאָט ניטאָ אויסער אין ישראל ! אַלזאָ נעהם אַ געשאַנק פון דיין קנעכט !
- 16 אָבער ער האָט געזאָגט : ביי גאָט, וועלכער האָט מיר אָנגעשטעלט ! אויב איך וועל נעהמען, ער האָט איהם זעהר געבעטען ער זאָל נעהמען, אָבער ער האָט ניט געוואָלט.
- 17 האָט נעמן געזאָגט : ווען ניט, הייס מען זאָל דיין קנעכט געבען ערר וויפיעל אַ פּאָאָר מוילעזלען קענען פיהרען, ווארים דיין קנעכט וועט שוין מעהר ניט אָפּפערן צו אַן אנדער גאָט אויסער דעם עוויגען.
- 18 די איין זאך וועט דער עוויגער פערצייהען דיין קנעכט — ווען מיין הערר קומט אין טעמפעל רמון, זיך בוקען דאָרטען, און ער איז אָנגעשפּארט אויף מיין האַנד מוז איך זיך אויך בוקען אין טעמפעל רמון ווען ער

19 בית רמון יסלחנא יהנה לעבדך בדבר הזה: ויאמר
 ב לו לך לשלום וילך מאתו כבבת ארץ: ויאמר גיחזי
 גער אלישע איש האלהים הנה חשך אדני את נעמן
 הארמי הנה מקחת מנחו את אשר הבא חרחה בר
 21 אסרצתי אחריו ולקחתי מאתו מאומה: וירדה גיחזי
 אחריו נעמן ויראה נעמן רץ אחריו ויפל מעל המרפבה
 22 לקראתו ויאמר השלום: ויאמר א שלום אדני שלחתי
 לאמר הנה עתה זה באו אלי שני נערים מחר אפרים
 מבני הנביאים תנהנא להם כפרספ ושתי חלפות
 23 בנדים: ויאמר נעמן הואל קח כפרים ויפרץ בו ויצל
 כפרים פספ בשני חרמים ושתי חלפות בנדים ויתן אל
 24 שני נערו וישאו לפניו: ויבא אל העפל ויקח מידם
 כה ויפקד בבית וישלח את האנשים וילכו: והוא בא ויעמד
 אל אדניו ויאמר אליו אלישע מאן גחזי ויאמר לא הלקך
 26 עבדך אנה ואנה: ויאמר אליו לא לפני הלק באשר
 הפד איש מעל מרפבתו לקראתך העת לקחת אתי
 הכסף ולקחת בנדים וזיתים וכרמים וצאן ובקר ועבדים
 27 ושפחות: וצרעת נעמן תדבק בך ובזרעך לעולם ויצא
 מלפניו מצרע בשלג:

CAP. VI. 1

1 ויאמרו בני הנביאים אל אלישע הנהנא במקום אשר
 2 אנחנו יושבים שם לפניה צר ממנו: נלכהנא עדה הנהנן
 ונקחה משם איש קורה אחת ונעשה לנו שם מקום
 3 לשבת שם ויאמר לכו: ויאמר האחד הואל נא וילך
 4 את עבדך ויאמר אני אלק: וילך אתם ויבאו הירדנה
 ה וינורו העצים: ויהי האחד מפיל הקורה ואת הברזל
 נפל אל המים ויצעק ויאמר אהה אדני והוא שאול:

ויאמר

ה 18. v. כזב, ולא ק. 19. v. עד כאן. 20. v. היא ממה. 25. v. מאן ק

- בוקט זיך דאָרט — דאָס וועט דער עוויגער דיין קנעכט פּערצייַהען.
- 19 אלישע האָט צו איהם געזאָגט : „נעה אין פּריעדען!“ ווען ער איז שוין געווען אָבעגאנגען אַ שטיק וועג
- 20 האָט גיחזי, אלישע דעם געטליכען מאַן'ס דינער, געטראכט : מיין הערר האָט נעמ'ען, דינען ארמי, ענטזאגט פון איהם צו נעהמען וואָס ער האָט געבראכט ; ביי גאָט ! איך וועל איהם נאָכלויפּען און נעהמען עפעס פון איהם . . .
- 21 און גיחזי האָט זיך געלאָזען לויפּען נאָך נעמ'ען. אז נעמן האָט דער־זעהן איינער לויפט איהם נאָך איז ער אראָבעשפרונגען קעגען איהם פון וואגען און געזאָגט : „וואָס איז געשעהען ?“
- 22 האָט ער געענטפּערט : פּריעדען ! מיין הערר האָט מיר געשיקט זאָגן דיר : „אַט נאָר וואָס זיינען צו מיר געקומען צוויי יונגע לייט פון באַרג אפרים, יונגע נביאים, גיב פאר זיי איין צענטנער זילבער און צוויי אנצוגען.
- 23 האָט נעמן געזאָגט : ביטטע, נעהם צוויי צענטנער ! ער האָט איהם שטאַרק געבעטען און האָט איינגעבונדען צוויי צענטנער זילבער אין צוויי מיכער אויף צוויי אנצוגען. ער האָט עם דערלאנגט זיינע צוויי דינער און זיי האָבען דאָס פאר איהם געטראָגען.
- 24 אז ער איז געקומען ביז'ן עפל האָט ער דאָס פון זיי צוגענומען בע־האַלטען אין הויז און אָבעשיקט די מענער ; זיי זיינען אוועק.
- 25 אז ער איז געקומען און געשטאַנען פאר זיין העררן, האָט אלישע צו איהם געזאָגט : פון וואגען קומסטו, גיחזי ? האָט ער געענטפּערט : דיין קנעכט איז אין ערגעץ ניט געגאנגען . . .
- 26 האָט אלישע צו איהם געזאָגט : מיין אויפּמערקזאַמקייט האָט ניט אויפּגעהערט ווען יענער מאַן האָט זיך פון זיין וואגען אומגעקעהרט צור־ליעב דיר . . . איז יעצט אַ צייט צו נעהמען דאָס זילבער, אָדער נעהמען קליידער, איילבוים פּרוכט און וויינפּרוכט, אָדער שעפּסען, רינדער, קנעכט און דינענסמען ? . . .
- 27 דערפאר זאָל נעמן'ס קרעץ ארויף אויף דיר און אויף דייןע קינדער ביז אייביג. אז ער איז פון איהם אוועק איז ער שוין געווען קרעציג, ווייס ווי שנעע.

קאפיטעל ז

- 1 איין מאָל האָבען די יונגע נביאים געזאָגט צו אלישע'ן : דער אָרט וואו מיר וואוינען דאָ מיט דיר, איז אונז ענג ;
- 2 לאָמיר נעהן ביז'ן ירדן און מיר וועלען פון דאָרטען נעהמען יעדער אַ באַלקען און מיר וועלען זיך דאָרט אויסבויען אן אָרט צום וואוינען. האָט ער געזאָגט : „געהט זיך!“
- 3 האָט איינער געזאָגט : ביטטע, קום אויף מיט דייןע קנעכט ! האָט ער געזאָגט : איך נעה !
- 4 און ער איז מיט זיי געגאנגען. זיי זיינען געקומען צום ירדן און געשניי־טען קלעצער.
- 5 ווען איינער האָט איינגעוואָרפען אַ באַלקען איז דאָס אייזערנע האק אריינגעפאלען אין וואסער. האָט ער געשריען : אָ, מיין הערר ! עם איז אַ געליהענע ! . . .

6 וַיֹּאמֶר אִישׁ־הָאֱלֹהִים אָנֹכִי נִפְלֵ וַיִּרְאוּ אֶת־הַמָּקוֹם
 7 וַיִּקְצַב־עַץ וַיִּשְׁלַךְ שָׁמָּה וַיֵּצֵא הַבְּרוֹזִל׃ וַיֹּאמֶר הָרֶם לְךָ
 8 וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחֵהוּ׃ וּמֶלֶךְ אֲרָם הָיָה נֹלְחֵם בְּיִשְׂרָאֵל
 9 וַיּוֹעֵץ אֶל־עַבְדָּיו לֵאמֹר אֶל־מָקוֹם פְּלִנִי אֶלְמִנִי תִּחְנְתִי׃
 10 וַיִּשְׁלַח אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הֲשִׁמְר
 11 מֵעֵבֶר הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־שָׁם אֲרָם נֹחֲתִים׃ וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ
 12 יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ אִישׁ־הָאֱלֹהִים וְהוֹחִיזָה
 13 וְנִשְׁמַר־שָׁם לֹא־אֶחָת וְלֹא שְׁתֵּים׃ וַיִּסְעֹר לֵב מֶלֶךְ־אֲרָם
 14 עַל־הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּקְרָא אֶל־עַבְדָּיו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הַלֹּזֵז
 15 תַּגִּידוּ לִי מִי מִשְׁלָנוּ אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר אֶחָד
 16 מֵעַבְדָּיו לֹא אֲדִנִי הַמֶּלֶךְ כִּי־אֲלִישָׁע הַנְּבִיא אֲשֶׁר
 17 בְּיִשְׂרָאֵל יַגִּיד לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹר
 18 בְּחֵדֶר מִשְׁכַּבְּךָ׃ וַיֹּאמֶר לָכוּ וּרְאוּ אֵיכָה הוּא וְאִשְׁלַח
 19 וְאִקְחֵהוּ וַיַּגִּדֵּלֹ לֵאמֹר הִנֵּה בְדִתָּן׃ וַיִּשְׁלַח שָׁמָּה סוּסִים
 20 וּרְכָב וְחֵיל כָּבֵד וַיָּבֹאוּ לִילָה וַיִּקְפוּ עַל־הָעִיר׃ וַיִּשְׁכַּם
 21 מִשְׁרֵת אִישׁ הָאֱלֹהִים לָקוּם וַיֵּצֵא וְהִגִּיד־חֵיל סוּבָב אֶת־י
 22 הָעִיר וְסוּם וּרְכָב וַיֹּאמֶר נַעֲרוּ אֵלָיו אַהֲרָה אֲדִנִי אֵיכָה
 23 נַעֲשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר אֶל־תִּירָא כִּי רַבִּים אֲשֶׁר אֲתֵנוּ מֵאֲשֶׁר
 24 אוֹתָם׃ וַיִּתְפַּלֵּל אֲלִישָׁע וַיֹּאמֶר יְהוָה פְּקַח־נָא אֶת־עֵינָיו
 25 וּרְאֵה וַיִּפְקַח יְהוָה אֶת־עֵינֵי הַנָּעֵר וַיֵּרָא וְהִנֵּה הָדָר מְלֹא
 26 סוּסִים וּרְכָב אֲשֶׁ סָבִיבָת אֲלִישָׁע׃ וַיִּרְדּוּ אֵלָיו וַיִּתְפַּלֵּל
 27 אֲלִישָׁע אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר תִּדְּנָא אֶת־הַנְּעִיִּיחָה בַּסְּנוּרִים
 28 וַיִּכַּם בַּסְּנוּרִים כָּרְבַר אֲלִישָׁע׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲלִישָׁע
 29 לֹא־זָנָה תִּדְרֹךְ וְלֹא־זָנָה הָעִיר לָכוּ אַחֲרַי וְאֹלִיכָה אֲתָנָם
 30 אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּן וַיִּלְךְ אוֹתָם שְׁמֵרוּנָה׃ וַיְהִי כ
 31 כַּבָּאִם שְׁמֵרוֹן וַיֹּאמֶר אֲלִישָׁע יְהוָה פְּקַח אֶת־עֵינֵי־אַלְהָה
 32 וּרְאוּ וַיִּפְקַח יְהוָה אֶת־עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה בְּתוֹךְ שְׁמֵרוֹן׃
 וַיֹּאמֶר

- 6 האָט דער געטליכער מאַן געפרעגט : וואו איז עס אַרײַנגעפאלען ? אז מ'האָט איהם אָנגעוווּזען דעם אָרט, האָט ער אָבגעהאַקט אַ שטיק האָלץ און אַרײַנגעוואָרפֿען דאָרט, איז דאָס אײַזערנע האַק אַרײַפֿגע-שוואַמען.
- 7 און ער האָט געזאָגט : הויב איהם אויף ! יענער האָט אויסגעצויגען זײַן האַנד און צוגענומען איהם.
- 8 דער קעניג פֿון ארם האָט אַמאָל ישראל קריעג ערקלעהרט, האָט ער זיך בעראַטהען מיט זײַנע דיענער און אָבגערעדט צו לאַגערן אין אַ אונבעוואוסטען אָרט.
- 9 האָט דער געטליכער מאַן געשיקט זאָגען צום קעניג פֿון ישראל : „זײ פֿאַרויכטיג פֿאַרביי צו געהן דיעזען אָרט, דאָרטען איז אַ געהימער לאַגער פֿון ארם !“
- 10 האָט דער קעניג פֿון ישראל עטליכע מאָל אַן ארמעע געשיקט צו דעם אָרט וואָס דער געטליכער מאַן האָט איהם געזאָגט און געווארענט, און דערמיט האָט ער זיך פֿון אונגליק פֿאַרהיט.
- 11 דעם קעניג פֿון ארם האָט דאָס זעהר פֿאַרדראָסען, ער האָט צוזאַמענגע-רופֿען זײַנע קנעכט און געזאָגט צו זײ : „קענט איהר מיר זאָגען ווער פֿון אונזערע גיט אַלץ איבער דעם קעניג פֿון ישראל ?“
- 12 האָט אײַנער פֿון זײַנע קנעכט געזאָגט : עס איז נײַט אַזוי, מײַן הער קעניג ! אַלישע, דער נביא וואָס אין ישראל דערצעהלט דעם קעניג פֿון ישראל זאָגאר אַלץ וואָס דו רעדסט אין דײַן שלאַפֿצימער . . .“
- 13 האָט ער געזאָגט : „געהט געפֿינט אויס וואו ער איז, וועל איך שיקען בריינגען איהם.“ אז מען האָט איהם רעפֿאָרטעט אז ער איז אין דתן,
- 14 האָט ער אַהין געשיקט אַ גרויסע ארמעע מיט פֿערד און וועגען ; זײ זײַנען געקומען בײַנאַכט און בעלאַגערט די שטאָרט.
- 15 דעם געטליכען מאַן'ס דיענער איז פֿריה אויפֿגעשטאַנען און ארויס-געגאַנגען, ערשט אַן ארמעע מיט פֿערד און וועגען זײַנען אַרום שטאָרט. האָט זײַן דיענער צו איהם געזאָגט : וועה, מײַן הער ! וואָס וועלען מיר יעצט טהאָן ?
- 16 האָט ער געענטפֿערט : שרעק זיך נײַט ! אונזער ארמעע איז גרעסער פֿאַר זײַערע . . .
- 17 און אַלישע האָט גאָט געבעטען און געזאָגט : עפען, גאָט, זײַנע אויגען און זאָל ער זעהען ! גאָט האָט דעם אינגעל די אויגען געעפענט און ער האָט דערזעהען אז אויפֿ'ן באַרג, ארום אַלישע'ן, איז פֿול פֿייערדיגע פֿערד און וועגען,
- 18 וועלכע זײַנען צו איהם אַראָב. דאַן האָט אַלישע גאָט געבעטען און גע-זאָגט : בעשטראַף דאָס פֿאָלק מיט בלענדעניס ! האָט זײַ גאָט גע-שטראַפט מיט בלענדעניס, ווי אַלישע האָט פֿערלאַנגט.
- 19 האָט אַלישע צו זײַ געזאָגט : נײַט דאָס איז דער וועג, און נײַט דאָ איז די שטאָרט ! געהט מיר נאָך, איך וועל אייך פֿיהרען צום מאַן וואָס איהר זוכט. ער האָט זײַ אוועקגעפֿיהרט אין שמרון.
- 20 אז זײַ זײַנען געקומען אין שמרון האָט אַלישע געזאָגט : עפען, גאָט, זײַערע אויגען און זאָלען זײַ זעהען ! האָט גאָט געעפענט זײַערע אויגען און זײַ האָבען דערזעהען אז זײַ זײַנען אין שמרון.

21 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֱלִישָׁע פְּרֹאֲתוּ אֹתָם הָאֵבֶה
 22 אֵבֶה אֲבִי: וַיֹּאמֶר לֹא תִכֶּה הָאִשׁר שְׂבִית בְּחֶרֶפְךָ
 וּבְקִשְׁתְּךָ אֵתָּה מִכֶּה שֵׁים לָחֶם וּמִים לַפְּנִיחִים וַיֹּאכְלוּ
 23 וַיִּשְׁתּוּ וַיֵּלְכוּ אֶל־אֲדֹנֵיהֶם: וַיִּכְרֶה לָּהֶם פְּרֶה גְדוּלָּה
 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁלַחֵם וַיֵּלְכוּ אֶל־אֲדֹנֵיהֶם וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד
 24 גְּדוּדֵי אֶרֶם לָבוֹא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן
 וַיִּקְבֹּץ בְּדִדְדָר מֶלֶךְ־אֶרֶם אֶת־כָּל־מַחְנֵהוּ וַיַּעַל וַיַּצֵּר עַל־
 כה שְׂמֶרוֹן: וַיְהִי רָעַב גְּדוּלַּל בְּשֶׁמֶרוֹן וַהֲנִיחָה צָרִים עֲלֶיהָ עַד
 הַיּוֹת רֵאשִׁי־חֲמוֹר בְּשֶׁמֶנִים כֶּסֶף וְרַבַּע הַקֶּבֶץ הַדְּרִיזוֹנִים
 26 בַּחֲמִשָּׁה כֶּסֶף: וַיְהִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עֹבֵר עַל־הַחֲמָה וְאִשָּׁה
 27 צִעֲקָה אֵלָיו לֵאמֹר הוֹשִׁיעָה אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר אֶל־
 28 וַיִּשְׁעָה יְהוָה מֵאֵין אִישִׁיעָה הַמֶּזֶחַ הַגֶּרֶן אוֹ מִדְּהִיבֶקֶב: וַיֹּאמְרֵי
 לָּהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַזֹּאת אָמְרָה אֵלַי תֵּנֵי
 29 אֶת־בְּנֶךָ וְנֹאכְלֵנוּ הַיּוֹם וְאֶת־בְּנֵי נֹאכַל מָחָר: וַנִּבְשַׁל
 אֶת־בְּנֵי וְנֹאכְלֵהוּ וַאֲמַר אֵלֶיהָ בַּיּוֹם הָאֲחֵר תֵּנֵי אֶת־בְּנֶךָ
 ל וְנֹאכְלֵנוּ וַתִּחַבֵּא אֶת־בְּנֵיהָ: וַיְהִי כִשְׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר־
 הָאִשָּׁה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וְהוּא עֹבֵר עַל־הַחֲמָה וַיִּרְאֵהוּ
 31 הָעָם וַהֲנִיחָה הַשֶּׁקֶת עַל־בְּשָׂרוֹ מִבַּיִת: וַיֹּאמֶר כֹּה־יַעֲשֶׂה־
 לִי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסֵף אִם־יַעֲמַד רֹאשׁ אֱלִישָׁע בְּדִשְׁפָט
 32 עָלָיו הַיּוֹם: וְאֱלִישָׁע יֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ וְהוֹקֵנִים יֹשְׁבִים אֵתוֹ
 וַיִּשְׁלַח אִישׁ מִלְּפָנָיו בְּטָרִם יָבֹא הַמֶּלֶךְ אֵלָיו וְהוּא
 אָמַר אֶל־הוֹקֵנִים הֲרֵאִיתֶם כִּי־שָׁלַח בֶּן־הַמְּרִצָּח הַזֶּה
 לְהַסִּיר אֶת־הָרֹאשִׁי רֹאוּ כִּבְּא הַמֶּלֶךְ סָגְרוּ הַדְּלָתַי
 33 וְלִחְצַתֶם אֹתוֹ בַּדְּלַת הַלּוֹא קוֹל רִגְלֵי אֲדֹנָי אַחֲרָיו: עוֹדֵנִי
 מְדַבֵּר עִמָּם וַהֲנִיחָה הַמֶּלֶךְ יָרֵד אֵלָיו וַיֹּאמֶר הַנְּהִינָאֲתָה
 הֲרַעָה מֵאֵת יְהוָה מִהָאֲחִיל לַיהוָה עוֹד:

וַיֹּאמֶר

- 21 אז דער קעניג פון ישראל האָט זיי דערזעהען האָט ער געזאָגט צו אלישע'ן : זאָל איך זיי שלאָגען, מיין הערר ?
- 22 האָט ער געענטפערט : „דו זאָלסט ניט שלאָגען ; דו קענסט נאָר שלאָגען די, וועלכע דו נעהמסט געפאנגען מיט דיין שווערד און בויגען . . . זיי אָבער גיב ברויט און וואסער — זאָלען זיי עסען און טרינקען און געהן צו זייער העררן.“
- 23 ער האָט פאר זיי צוגעגרייט פיעל שפייז, זיי האָבען געגעסען און גע'טרונקען ; נאָכהער האָט ער זיי בעפרייט און זיי זיינען אוועק צו זייער העררן. ארם'ער רויבער-באָנדעס זיינען שוין מעהר ניט געקומען אין לאַנד פון ישראל.
- 24 נאָכדעם האָט בן-הדרד, קעניג פון ארם, פערזאמעלט זיין גאנצע ארמעע און איז געקומען און בעלאגערט שמרון.
- 25 אין שמרון איז געוואָרען אזא גרויסער הונגער, ווען זיי האָבען איהר בעלאגערט, אז א קאָפּ פון א עזעל האָט געקאָסט אכציג זילבער-שטיק און איין פערטיל קב טויבענמיסט — פינף זילבער-שטיק.
- 26 ווען דער קעניג פון ישראל איז געגאנגען אויפ'ן מויער-וואַנד האָט א פרוי צו איהם געשריען און געזאָגט : „העלף, הערר קעניג !“
- 27 האָט ער געזאָגט : זאָל דיר גאָט ניט העלפען ! פון וואנען קען איך דיר העלפען ? ! פון לידיגען שיער אָדער טרוקענעם קעלטער ? . . .
- 28 דאן האָט דער קעניג צו איהר געזאָגט : וואָס ווילסטו ? ! האָט זי געזאָגט : אָט דיעזע פרוי האָט צו מיר געזאָגט „גיב דיין קינד, לאָמיר איהם אויפגעסען היינט, און מיין קינד וועלען מיר אויפגעסען מאָרגען.“
- 29 האָבען מיר אויסגעקאָכט מיין קינד און אויפגעגעסען איהם ; און אז איך האָב אויפ'ן צווייטען טאָג געזאָגט צו איהר : „גיב דיין קינד, לאָמיר איהם אויפגעסען“ האָט זי איהר קינד בעהאַלטען . . .
- 30 אז דער קעניג האָט דעהערט דער פרוי'ס רייד האָט ער צוריסען זיינע קליידער, געהענדיג אויפ'ן מויער-וואַנד [און דאָס פאָלק האָט דער זעהען אז אויף זיין קערפער אונטער די קליידער איז א זאָק],
- 31 און ער האָט געזאָגט : זאָל מיר גאָט יעצט אזוי העלפען און אלע מאָל, אויב ביי אלישע, שפּט'ס זוהן, וועט היינט בלייבען זיין קאָפּ ! . . .
- 32 אלישע איז דאן געזעסען אין זיין הויז און די עלטסטע זיינען אויך גע'זעסען ביי איהם, אָבער ער האָט אַלעמען אַרויסגעשיקט ; און נאָך איידער דער געשיקטער פון קעניג איז צו איהם געקומען, האָט ער געזאָגט צו די עלטסטע : זעהט נאָר ! דער מערדערס זוהן האָט גע'שיקט מיר דעם קאָפּ אַראָבנעהמען. ווי נאָר דער געשיקטער וועט אין הויז אַרײַן, שפּאַרט צו די טײַר און קוועצט איהם איין אין טײַר — נאָך איהם הער איך זיין הערר'ס טריט . . .
- 33 ער האָט נאָך גערעדט צו זיי איז שוין דער קעניג אַרײַן און געזאָגט : אז אזא אונגליק איז פון גאָט — קען איך נאָך צו גאָט האַפען ? . . .

CAP. VII. 1

1 וַיֹּאמֶר אֱלִישֶׁע שְׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כֹּה אָמַר יְהוָה כְּעַתָּה א
 מִחַר סָאֵה־סִלַּת בְּשֶׁקֶל וְסִאתִים שְׁעָרִים בְּשֶׁקֶל בְּשַׁעַר
 2 שְׁמָרוּן׃ וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ נִשְׁעַן עַל־יָדוֹ אֶת־אִישׁ
 הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה אַרְבּוֹת בְּשָׁמַיִם
 הַיְהִיָּה הַדְּבַר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הַנָּבִיחַ רָאֵה בְּעֵינַיִךְ וּמִשָּׁם
 3 לֹא תֹאכַל׃ וַאֲרֻבָּעָה אַנְשִׁים הָיוּ מִצָּרְעִים פֶּתַח
 הַשַּׁעַר וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מַה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים פֶּה
 4 עַד־מָתְנוּ׃ אִם־אָמַרְנוּ נָבֹא הָעִיר וְהָרַעַב כְּעִיר וּמָתְנוּ
 שָׁם וְאִם־יִשְׁכְּנוּ פֶה וּמָתְנוּ וְעַתָּה לָבוֹ וּנְפֹלָה אֶל־מַחְנֵה
 5 אֲרָם אִם־יִחַיֵּנוּ נַחֲיָה וְאִם־יָמִיתְנוּ וּמָתְנוּ׃ וַיִּקְמוּ בְנִשְׁפָּה
 לָבוֹא אֶל־מַחְנֵה אֲרָם וַיָּבֹאוּ עַד־קִצָּה מַחְנֵה אֲרָם וְהִנֵּה
 6 אֵין־שָׁם אִישׁ׃ וְאֲדָנִי הַשָּׁמַיִם אֶת־מַחְנֵה אֲרָם קוּל
 רָכַב וְקוּל סוּס קוּל חֵיל גָּדוֹל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו
 הִנֵּה שְׁכַר־עֲלֵינוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת־מַלְכֵי הַחַתִּים וְאֲרֹד־
 7 מַלְכֵי מִצְרַיִם לָבוֹא עָלֵינוּ׃ וַיִּקְוּוּ וַיִּנּוּסוּ בְנִשְׁפָּה וַיַּעֲזְבוּ
 אֶת־אֱהֱלֵיהֶם וְאֶת־סוּסֵיהֶם וְאֶת־חַמְרֵיהֶם הַמַּחְנֵה כַּאֲשֶׁר
 8 הָיָה וַיָּנֻסוּ אֶל־נַפְשָׁם׃ וַיָּבֹאוּ הַמִּצְרָעִים הָאֵלֶּה עַד־
 קִצָּה הַמַּחְנֵה וַיָּבֹאוּ אֶל־אֶהֱל אַחֵר וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׂאוּ
 9 מִשָּׁם כֶּסֶף וְזָהָב וּבָגָדִים וַיִּלְכְּדוּ וַיִּטְמְנוּ וַיִּשְׁכְּבוּ וַיָּבֹאוּ
 אֶל־אֶהֱל אַחֵר וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם וַיִּלְכְּדוּ וַיִּטְמְנוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ
 אֶל־רֵעֵהוּ לֹא־בָנָן אֲנַחְנוּ עֹשִׂים הַיּוֹם הַזֶּה יוֹם־בְּשׂוּרָה
 הוּא וְאֲנַחְנוּ מִחַשִׁים וְחַפְּיָנוּ עַד־אֹר הַבֶּקֶר וּמִצָּאֵנוּ
 10 עֹזֶן וְעַתָּה לָבוֹ וְנִכְאָה וְנִנְיָדָה בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּבֹאוּ
 וַיִּקְרְאוּ אֶל־שַׁעַר הָעִיר וַיַּגִּידוּ לָהֶם לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־
 מַחְנֵה אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ וְקוּל אָדָם כִּי אִם־
 הַסּוּס אֲסוּר וְהַחֲמוֹר אֲסוּר וְאֱהֱלִים כַּאֲשֶׁר הִמָּרָה׃
 וַיִּקְרָא

קאפיטעל ז

- 1 דאן האָט אַלישע געזאָגט : „הערט זשע גאָט'ס וואָרט ! אזוי האָט גאָט געזאָגט — מאָרגען אין דער צייט וועט ביי'ן טהויער פון שמרון קאָסטען אַ גאנצע סאה פיינמעהל — איין שקל, און צוויי סאה גערשטען אויך איין שקל !”
- 2 האָט דער אַרדוטאָנט, וואָס דער קעניג איז אן איהם אָנגעשפּאַרט גע- ווען, געענטפּערט דעם געטליכען מאַן און געזאָגט : און אז גאָט זאָל זאָגאר מאַכען פּענסטער אין הימעל, איז אזא זאך דען מעגליך ? ! האָט דער נביא געזאָגט : „דו וועסט דאָס זעהען מיט דיניע אויגען אָבער ניט געניסען דערפון . . .”
- 3 פיער קרעציגע מענשען האָבען זיך אויפגעהאַלטען נעבען איינגאנג פון טהויער. איין מאָל האָבען זיי געזאָגט איינער צום אנדערן : וואָס זי- צען מיר דאָ ביז מיר וועלען שטאַרבען ? !
- 4 זאָלען מיר אין שטאָרט אַרײַן, איז דאָך אין שטאָרט אַ הונגער און מיר וועלען פון הונגער שטאַרבען ; אַלזאָ קומט לאָמיר אַריבער געהן אין לאַגער פון אַרם : וועלען זיי אונז דעם לעבען אויפהאַלטען — וועלען מיר לעבען בלייבען ; וועלען זיי אונז דער'האַרנען — וועלען מיר שטאַרבען . . .
- 5 אבער-צייט האָבען זיי זיך געלאָזען געהן צום לאַגער פון אַרם. אז זיי זיינען געקומען צום גרענעץ פון אַרם'ס לאַגער ערשט דאָרט איז קיין מענש ניטאָ.
- 6 [גאָט האָט עס געמאַכט אז דעם לאַגער פון אַרם האָט זיך געדוכט אז זיי הערען אַ גערויש פון אַ גרויסע אַרמעע מיט וועגען און פּערד ; האָבען זיי איינער צום צווייטען געזאָגט : דאָס האָט דער קעניג פון ישראל קעגען אונז געדונגען די חת'ישע קעניגע אויך די קעניגע פון מצרים . . .
- 7 זיינען זיי אבער-צייט אויפגעשטאַנען און אנטלאָפּען, זיי האָבען איר בערגעלאָזען זייערע געצעלטען, זייערע פּערד און עזלען — דעם גאַנצען לאַגער ווי ער איז — און זיינען מיט'ן לעבען אנטלאָפּען.]
- 8 די קרעציגע זיינען צו ערשט צוגעגאַנגען צום גרענעץ פון לאַגער, דאן זיינען זיי אַרײַן אין איין געצעלט און געגעסען און געטרונקען ; זיי האָבען אויך אַרויסגעטראָגען פון דאָרט זילבער, גאָלד און קליידער. זיי זיינען אוועק, בעהאַלטען דאָס און זיינען צוריק געקומען. זיי זיי- נען אַרײַן אין אַן אנדער געצעלט, פון דאָרטען אַלץ אַרויסגעטראָגען, אוועק און בעהאַלטען . . .
- 9 דאן האָבען זיי געזאָגט איינער צום אנדערן : מיר טהוען ניט ריכטיג ! היינט איז אַ טאָג פון גוטע נאַכריכט, און מיר שווייגען . . . אז מיר וועלען אַבלייגען ביז עס וועט טאָג ווערען וועלען מיר בענעהן אַ פּערד ברעכען. אַלזאָ קומט, לאָמיר געהן און דערצעהלען דאָס אינ'ם קע- ניגס הויז !
- 10 זיינען זיי געקומען און דערצעהלט דעם היטער פון שטאָרט טהויער, אזוי צו זאָגען : מיר זיינען געווען אין לאַגער פון אַרם ערשט דאָרט איז קיין מענש ניטאָ — קיין מענשעשע שטימע ; די פּערד זיינען אָנגעבונדען, די עזלען אָנגעבונדען, און די געצעלטען אָט ווי זיי זיינען.

11 וַיִּקְרָא הַשְּׁעָרִים וַיִּגִּדּוּ בֵּית הַמֶּלֶךְ פְּנִימָה: וַיִּקֶּם הַמֶּלֶךְ
 12 לֵילָה וַיֹּאמֶר אֶל-עֲבָדָיו אַנְדָּה-נָא לָכֶם אֶת אֲשֶׁר-עָשׂוּ
 לָנוּ אֲדָם יָדְעוּ כִּי-רַעֲבִים אָנַחְנוּ וַיֵּצְאוּ מִן-הַמַּחְנֶה
 לְהַחֲבֶה בַּהַשְּׂדֶה לֵאמֹר כִּי-יֵצְאוּ מִן-הָעִיר וּנְתַפְּשֵׂם
 13 חַיִּים וְאֶל-הָעִיר נָבֵא: וַיַּעַן אַחַד מֵעֲבָדָיו וַיֹּאמֶר וַיִּקְחוּ-
 נָא חֲמִשָּׁה מִן-הַסּוּסִים הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר נִשְׁאָרוּ-בָהּ
 הַנֶּסֶם כְּכֹל-הַמּוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִשְׁאָרוּ-בָהּ הַנֶּסֶם כְּכֹל-
 14 הַמּוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-תָּמוּ וּנְשַׁלְּחָה וּנְרֹאֶה: וַיִּקְחוּ שְׁנֵי
 רֶכֶב סוּסִים וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחֲרֵי מַחְנֵה-אָדָם לֵאמֹר
 15 לְכוּ וּרְאוּ: וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵיהֶם עַד-בְּנֵי-דָן וַהֲנִיחָה כָּל-יַד-הַרְדֵּף
 מִלֵּאָה בְּגָדִים וּבְלִיָּם אֲשֶׁר-הִשְׁלִיכוּ אָדָם בַּהַחֲפֹזִים וַיָּשֻׁבוּ
 16 הַמְּלָאכִים וַיִּגְדּוּ לַמֶּלֶךְ: וַיֵּצֵא הָעָם וַיָּבֹאוּ אֶת מַחְנֵה
 אָדָם וַיְהִי סְאֵה-סֵלֶת בְּשֶׁקֶל וְסֵאתִים שְׁעָרִים בְּשֶׁקֶל
 17 כַּדָּבָר יְהוָה: וְהַמֶּלֶךְ הִפְקִיד אֶת-הַשְּׁלִישׁ אֲשֶׁר נִשְׁעַן
 עַל-יָדוֹ עַל-יַד-הַשְּׁעָר וַיִּרְמְסֵהוּ הָעָם בַּשְּׁעָר וַיָּמַת כַּאֲשֶׁר
 18 דִּבֶּר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּרַדְת הַמֶּלֶךְ אֵלָיו: וַיְהִי
 כַּדָּבָר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל-הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵאתִים שְׁעָרִים
 בְּשֶׁקֶל וְסֵאתֵי-סֵלֶת בְּשֶׁקֶל יְהִי כַּעַת מִחֵר בַּשְּׁעָר
 19 שְׁמֵרוֹן: וַיַּעַן הַשְּׁלִישׁ אֶת-אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר וַהֲנִיחָה
 יְהוָה עֲשֵׂה אַרְבּוֹת בַּשָּׁמַיִם הַיְהוָה כַּדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר
 כ הַנָּךְ רֹאֵה בְּעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכַל: וַיְהִי-לּוֹ כֵן וַיִּרְמְסוּ
 אֹתוֹ הָעָם בַּשְּׁעָר וַיָּמַת: *

CAP. VIII. ח

ח

א וְאֵלִישֶׁע דִּבֶּר אֶל-הָאִשָּׁה אֲשֶׁר-הָחִיָּה אֶת-בְּנֹתָ לֵאמֹר
 קוּמִי וּלְכִי אִתִּי וּבִיתְךָ וְגוּרֵי כַּאֲשֶׁר תִּגְדְּרִי כִּי-קָרָא יְהוָה
 2 לְרַעֲב וְנִסְ-בָּא אֶל-הָאָרֶץ שְׁבַע שָׁנִים: וְתִקֶּם הָאִשָּׁה
 וְתַעַשׂ כַּדָּבָר אִישׁ הָאֱלֹהִים וַתֵּלֶךְ הִיא וּבִיתָהּ וַתֵּגֶר

בארץ

- 11 די טהויער היטערס האָבען דאָס איבערגעגעבען אין קעניגס הויז, אינד ווייניג.
- 12 דער קעניג איז אויפגעשטאנען אין מיטען נאכט; ער האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט: איך וועל אייך זאָגען וואָס ארם האָט אונז אָבגעטהאָן — זיי ווייסען אז מיר הונגערן, זיינען זיי ארויס פון לאַגער און בעד האַלטען זיך אין פעלד; זיי דענקען „צו וואָס זאָלען מיר געהן אין שטאָרט? זיי וועלען ארויס פון שטאָרט וועלען מיר זיי כאַפּען לעד בעדיגעהייט“.
- 13 אָבער איינער פון זיינע קנעכט האָט געענטפערט: זאָלען מיר נעהמען פינף פון די איבערגעבליבענע פערד, וועלכע זיינען דאָ, [דאָס אלץ איז וואָס ביי גאנץ ישראל איז פארבליבען, זיי זיינען אויף אויסגעגאנגען גען ווי פיעלע פון ישראל]: און לאָמיר שיקען זעהען.
- 14 מ'האָט גענומען צוויי רייט־פערד און דער קעניג האָט געשיקט אין לאַגער פון ארם, ער האָט געזאָגט: „נעהט און זעהט נאָך!“
- 15 מען איז זיי נאָכגעגאנגען ביז'ן ירדן, ערשט דער נאנצער וועג איז פול מיט קליידער און כלים, וואָס די ארם'ער האָבען צוואַרפּען פון היילעד־ניש. די געשיקטע זיינען געקומען און דערצעהלט דעם קעניג.
- 16 דאן איז דאָס פּאָלק ארויס און האָבען צורויבט דעם לאַגער פון ארם, איז געוואָרען אַ סאה פיינמעהל פאר איין שקל און צוויי סאה גערשטען פאר איין שקל, ווי גאָט האָט גערעדט.
- 17 דער קעניג האָט אָנגעשטעלט דעם אַדיוטאַנט, אויף וועלכען ער איז אָנגעשפּאַרט געווען; אָבער דאָס פּאָלק האָט איהם צוטראַטען אין טהויער אויף טוידט, אַזוי ווי דער געטליכער מאַן האָט גערעדט ווען דער קעניג איז צו איהם געקומען.
- 18 [ווען דער געטליכער מאַן האָט געזאָגט דעם קעניג: צוויי סאה גערשט־טען פאר איין שקל און אַ סאה פיינמעהל פאר איין שקל וועט זיין מאָרד גען ביז'ן טהויער פון שמרון,
- 19 האָט דער אַדיוטאַנט געענטפערט דעם געטליכען מאַן און געזאָגט: „און אז גאָט זאָל זאָנאר מאַכען פענסטער אינ'ם הימעל קען דאָס זיין?“ האָט דער נביא געזאָגט: דערפאר וועסטו דאָס זעהען מיט דייע אויך גען אָבער ניט געניסען דערפון;
- 20 און אַזוי האָט מיט איהם פּאַסירט — דאָס פּאָלק האָט איהם אויף טוידט צוטראַטען ביז'ן טהויער . . .].

קאָפימעל ח

- 1 אלישע האָט געזאָגט צו דער פרוי, וועמעס קינד ער האָט געזונד גע־מאַכט, אַזוי צו זאָגען: שמעה אויף און געה דו מיט דיין געזונד און בעזעצט זיך ווארעס־איז; ווארים גאָט האָט בעשטימט אַ זיעבען־יאָהריגען הונגער אינ'ם לאַנד, און ער פאנגט זיך שוין אָן.
- 2 די פרוי האָט גלייך געטהאָן ווי דער געטליכער מאַן האָט געהייסען — זי איז אַוועק מיט איהר געזונד און געוואוינט זיעבען יאָהר אינ'ם לאנד פלשתים.

- 3 בארץ־פלשתים שבע שנים: ויהי מקצה שבע שנים
 ותשב האשה מארץ פלשתים ותצא לצעק אל־המלך
 4 אל־ביתה ואל־שדה: והמלך מדבר אל־גחוי
 נער איש־האלהים לאמר ספרה־נא לי את כל־הנדלות
 5 אשר־עשה אלישע: ויהי הוא־מספר למלך את אשר־ה
 החנה את־המת והנה האשה אשר־החנה את־בנה
 צעקת אל־המלך על־ביתה ועל־שדה ויאמר גחוי אדני
 6 המלך זאת האשה וזה־בנה אשר־החנה אלישע: וישאל
 המלך לאשה ותספר־לו ויתן־לה המלך סלים אחד
 לאמר השיב את־כל־אשר־לה ואת כל־תבואת השדה
 7 מיום ענבה את־הארץ ועד־עתה: ויבא אלישע
 דמשק ובה־הנד מלך־אדם חלה ויגדלו לאמר בא איש
 8 האלהים עד־הנה: ויאמר המלך אל־חנהאל קח בידך
 מנחה ולך לקראת איש האלהים ודרשת את־יהוה
 9 מאותו לאמר האתה מחלי זה: וילך חנהאל לקראתו
 ויקח מנחה בידו וכל־טוב דמשק משא ארבעים נמל
 ויבא ויעמד לפניו ויאמר בנה בך־הנד מלך־אדם
 10 שלחני אליך לאמר האתה מחלי זה: ויאמר אליו
 אלישע לך אמר־לא חנה תחנה והראני יהוה פירות
 11 ימות: ויעמד את־פניו וישם עד־בש ויבך איש האלהים:
 12 ויאמר חנהאל מדוע אדני בכה ויאמר פי ודעתי את
 אשר־תעשה לבני ישראל רעה מבצרותם תשלח
 13 באש ובחרוהם בחרב תהרג ועלליהם תרפוש והרתיהם
 תבקע: ויאמר חנהאל פי מה עבדך תפלב פי ועשור
 הדבר הגדול הזה ויאמר אלישע הראני יהוה אתך
 14 מלך על־אדם: וילך מאת אלישע ויבא אל־אדניו
 ויאמר לו מה־אמר לך אלישע ויאמר אמר לי יהוה

תחיה

- 3 נאָכ'ן פּערל'ווּף פּון די זייעבען יאָהר איז די פּרוי צוריק געקומען פּון פּלשתיים לאַנד, און זי איז געקומען צום קעניג בעקלאַגען זיך וועגען איהר הויז און פּעלד.
- 4 גראַדע דאָן האָט דער קעניג גערעדט צו גיחזי, דעם געמליכען מאַן'ס דייענער, אזוי צו זאָגען: דערצעהל מיר נאָר וועגען די גרויסע טהאַטען וואָס אלישע האָט אויפגעטהאַן.
- 5 און ווען ער האָט דעם קעניג דערצעהלט ווי ער האָט געזונד געמאַכט דעם געפּעהרליך־קראַנקען, ערשט די פּרוי, וועמעס זוהן ער האָט גע־זונד געמאַכט, האָט זיך בעקלאַגט פאַר'ן קעניג וועגען איהר הויז און פּעלד; האָט גיחזי געזאָגט: הערר קעניג! אָט דאָס איז די פּרוי און דאָס איז איהר זוהן וואָס אלישע האָט געזונד געמאַכט!
- 6 דער קעניג האָט די פּרוי געפּרעגט און זי האָט איהם דערצעהלט; דאָן האָט דער קעניג איהר קלאַגע איבערגעגעבען איינעם פּון די הויפּדיענער און געזאָגט: נעהם פאַר איהר אָב צוריק אַלץ וואָס איז איהרע געווען, אויך די גאַנצע פּעלד פּראָדוקטען זינט זי האָט די לאַנד פּערלאָזען ביז יעצט.
- 7 אַ מאָל איז אלישע געקומען אין דמשק, בן־הרד, קעניג פּון אַרם איז דאָן קראַנק געווען; האָט מען איהם געזאָגט: דער געמליכע מאַן איז אַהער געקומען.
- 8 האָט דער קעניג געזאָגט צו חזאל'ן: נעהט מיט זיך אַ געשאַנק, געה און טרעף דעם געמליכען מאַן און פּרעג ביי איהם וואָס האָט גאָט בע־שלאָסען — אויב איך וועל געזונד ווערען פּון דייעזע קראַנקהייט.
- 9 חזאל איז אוועק טרעפען איהם. ער האָט מיטגענומען אַ געשאַנק און פּון אַל־דאָס־גוטס פּון דמשק אנגעלאדען פּערציג קעמלען. אז ער איז געקומען האָט ער זיך געשטעלט פאַר איהם און געזאָגט: דיין זוהן בן־הרד, קעניג פּון אַרם, האָט מיר געשיקט צו דיר פּרעגען: „וועל איך געזונד ווערען פּון דייעזע קראַנקהייט?“
- 10 האָט איהם אלישע געזאָגט: דו געה זאָג איהם „דו וועסט געזונד ווע־רען!“ אָבער מיר האָט גאָט געוויזען אז ער וועט שטאַרבען.
- 11 ער האָט איינגעהאַלטען זיינע געפּיהלען און האָט זיך אַ צייט געשטאַרקט, נאָכדעם האָט זיך דער געמליכער מאַן פּונאַנדערגעוויינט.
- 12 חזאל האָט געפּרעגט: וואָרום וויינט, מיין הערר? האָט ער געענט־פּערט: „ווייל איך ווייס שוין אז דו וועסט טהאָן שלעכטס צו די קינד דער ישראָל — זייערע פּעסטונגען וועסטו אנצינדען מיט פייער, זייערע יונגע לייט וועסטו מיט'ן שווערר טוידטען, זייערע קליינע קינדער וועסטו צושטעמערן און זייערע שוואַנגערע פּרויען וועסטו די בייכער צושפּאַלטען...“
- 13 האָט חזאל געזאָגט: איז דען דיין קנעכט אזא הונט אז ער איז פּייהיג אזא שרעקליכע זאַך צו טהאָן? דאָרויף האָט אלישע געענטפּערט: „גאָט האָט מיר דיר געוויזען אַלס קעניג איבער אַרם...“
- 14 ער איז אוועק פּון אלישע'ן. אז ער איז געקומען צו זיין העררן, האָט יענטר איהם געפּרעגט: „וואָס האָט דיר אלישע געזאָגט?“ האָט ער געענטפּערט: „ער האָט מיר געזאָגט אז דו וועסט געזונד ווערען.“

טו תְּחִיָּה: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ וַיִּטְפַּל בַּמַּיִם
 וַיִּפְרַשׂ עַל-פָּנָיו וַיָּמָת וַיִּמְלֹךְ הוֹדָאֵל תַּחְתָּיו:
 16 וּבִשְׁנַת חֲמֵשׁ לְיֹרָם בֶּן-אַחָאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיְהוֹשֶׁפֶט
 17 מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ יְהוּרָם בֶּן-יְהוֹשֶׁפֶט מֶלֶךְ יְהוּדָה: בֶּן
 שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה הָיָה בְּמִלְכוֹ וַשְׁמָנָה שָׁנָה מֶלֶךְ
 18 בִּירוּשָׁלַם: וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ א מֶלְכֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בֵּית
 אַחָאָב כִּי בֵּית-אַחָאָב הִתְהַלְּלוּ לְאִשָּׁה וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
 19 יְהוָה: וְלֹא-אַבְהָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת-יְהוּדָה לְמַעַן דָּוִד
 עַבְדּוֹ כַּאֲשֶׁר אָמַר-לוֹ לֵאמֹר לֹא יָנִיחַ לְךָ יְהוָה וְלִבְנֵיךָ כָּל-הַיָּמִים:
 כ בְּיָמָיו פָּשַׁע אֲדֹמִים מִתַּחַת יַד-יְהוּדָה וַיִּמְלְכוּ עֲלֵיהֶם
 21 מֶלֶךְ: וַיַּעֲבֹר יוֹרָם צְעִירָה וְכָל-הַרְקֵב עִמּוֹ וַיְהִי-הוּא
 קָם לְיָלֵה וַיִּכֶּה אֶת-אֲדֹמִים הַסְּבִיב אֵלָיו וְאֵת שָׂרֵי הַרְקֵב
 22 וַיָּנֶם הָעָם לְאַהֲלָיו: וַיִּפְשַׁע אֲדֹמִים מִתַּחַת יַד-יְהוּדָה עַד
 23 הַיּוֹם הַזֶּה אִזּוֹ תִפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא: וַיִּתֵּר דְּבָרֵי
 יוֹרָם וְכָל-אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֵאֵתָם כְּתוּבִים עַל-סֵפֶר דְּבָרֵי
 24 הַיָּמִים לְמִלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב יוֹרָם עִם-אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר
 עִם-אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אַחֲזֵיהוּ בֶּןוֹ תַּחְתָּיו:
 כה בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם-עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיֹרָם בֶּן-אַחָאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
 26 מֶלֶךְ אַחֲזֵיהוּ בֶן-יְהוּרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה: בֶּן-עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם
 שָׁנָה אַחֲזֵיהוּ בְּמִלְכוֹ וּשְׁנָה אַחַת מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם
 27 אָמֹן עַתְלֵיהוּ בֶּת-עַמְרֵי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ בֵּית
 אַחָאָב וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּבֵית אַחָאָב כִּי חָתָן
 28 בֵּית-אַחָאָב הוּא: וַיֵּלֶךְ אֶת-יֹרָם בֶּן-אַחָאָב לְמַלְחָמָה
 עִם-חֲזַאֵל מֶלֶךְ-אַרָם בְּרֵמֶת גִּלְעָד וַיָּכּוּ אַרְמִים אֶת-יֹרָם:
 29 וַיִּשָׁב יוֹרָם הַמֶּלֶךְ לְחַתְרַפָּא בֶּן-רְעָאֵל מִדְּנַמְכִים אֲשֶׁר
 יָכְרוּ אַרְמִים בְּרָמָה כְּהִלְחָמוֹ אֶת-חֲזַאֵל מֶלֶךְ אַרָם

ואחזיהו

- 15 אויף מאַרגען האָט ער גענומען אַ דעקע איינגעטונקט אין וואסער און אויסגעשפּרייט אויף זיין געזיכט ביז ער איז געשטאַרבען. חזקאל האָט נאָך איהם רעגירט.
- 16 אין פינפטען יאָהר פון יורם, אחאב'ס זוהן, קעניג פון ישראל און (יהושפט) יהודה, איז יהורם, יהושפט'ס זוהן געוואָרען קעניג פון יהודה.
- 17 צוויי-און-דרייסיג יאָהר אלט איז ער קעניג געוואָרען און אכטצעהן יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים.
- 18 ער איז געגאנגען אין די וועגען פון די קעניגע ישראל'ס, ווי אחאב'ס הויז האָט געטהאָן, ווארים אחאב'ס אַ טאָכטער איז זיין פרוי געווען. ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען ;
- 19 נאָך גאָט האָט ניט געוואָלט אונטערבריינגען יהודה צוליב זיין קנעכט דוד, וועמען ער האָט פּערשפּראַכען אַז ער וועט אימער געבען זיינע קינדער די הערשונג.
- 20 אין זיין צייט איז אדום ארויסגעטראטען פון די פּערוואלטונג פון יהודה און האָבען פון זיך אַ קעניג געמאַכט.
- 21 איז יורם אוועק אין צעיר און די גאַנצע קאוואלערי מיט איהם. נאָך ווען ער איז אויפגעשטאַנען ביי-נאַכט מיט די קאוואלערי בעאמטע און געשלאָגען דעם טהייל פון אדום וואָס איז געבען איהם, איז דאָס פּאָלק אנטלאָפּען יעדער צו זיינע געצעלמען. —
- 22 דערפאר האָט אדום ארויסגעטראטען פון אונטער די פּערוואלטונג פון יהודה ביז יעצט. אין יענער צייט האָט אויך לבנה ארויסגעטראטען.
- 23 די איבריגע פאסירונגען יורם'ס אויך אלץ וואָס ער האָט געטהאָן איז פארשריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 24 אַז יורם איז געשטאַרבען האָט מען איהם בעגראבען נעבען זיינע על-טערן, אין דוד'ס שטאָדט, און זיין זוהן אחזיהו האָט רעגירט נאָך איהם.
- 25 אין צוועלפטען יאָהר פון יורם, אחאב'ס זוהן קעניג פון ישראל, איז קעניג געוואָרען אחזיהו יהורם'ס זוהן, קעניג פון יהודה.
- 26 צוויי-און-צוואנציג יאָהר אלט איז אחזיהו קעניג געוואָרען און איין יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים. זיין מוטער האָט מען גערופען עתליהו, עמרי'ס טאָכטער, דער קעניג פון ישראל.
- 27 ער איז געגאנגען אין די וועגען פון אחאב'ס הויז, ער האָט אויך געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען אַזוי ווי אחאב'ס הויז — ווייל ער איז געווען אחאב'ס אן איידים.
- 28 ער איז געגאנגען מיט יורם, אחאב'ס זוהן, אין קריעג קעגען חזאל, קעניג פון ארם, אין רמת-גלעד, האָבען די ארם'ער פּערוואונדעט יורם'ן.
- 29 דאן איז קעניג יורם אוועק אין יזרעאל היילען זיך פון די וואונדערן וואָס די ארם'ער האָבען איהם פארוואונדעט אין רמה, [ווען ער האָט קריעג געפיהרט קעגען חזקאל, קעניג פון ארם] און אחזיהו, יהורם'ס זוהן,

וַאֲחֻזְרוּ בְּדִיהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לְרִאֲוֹת אֶת־יֹרְם
בְּדֹאחָב בְּיֹרְעָאֵל כִּי־חָלָה הוּא׃

CAP. IX. ט

ט

- וְאִישׁ־עַל הַנְּבִיא קָרָא לְאַחַד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים וַיֹּאמֶר לוֹ *
הֲנִיר מִתְנַדֵּךְ וְקַח פֶּךְ הַשָּׁמֶן הַזֶּה בְּיָדְךָ וְלֵךְ רֶמֶת גִּלְעָד׃
2 וּבֹאֵת־שָׁמָּה וּרְאֵה־שָׁם יְהוּא בְּדִיהוֹשָׁפָט בֶּן־נִמְשִׁי
וּבֹאֵת וְהִקְמֵתוּ מִתּוֹךְ אָחִיו וְהִבִּיאֵת אֹתוֹ חֹדֶר בַּחֲדָר׃
3 וְלָקַחֶת פֶּךְ־הַשָּׁמֶן וַיַּצִּקֶתָּ עַל־רֹאשׁוֹ וַאֲמַרְתָּ כֹּה־אָמַר
יְהוָה מִשְׁחֵתִיךָ לְמֶלֶךְ אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל וּפְתַחֶת הַדְּלֶת וְנִסְתָּה׃
4 וְלֹא תִחַפֶּה׃ וַיֵּלֶךְ הַנָּעַר הַנָּעַר הַנְּבִיא רֶמֶת גִּלְעָד׃ וַיָּבֹא
וְהָיָה שָׂרֵי הַחֵיל יֹשְׁבִים וַיֹּאמֶר דָּבָר לִי אֱלֹהֵי הַשָּׁר וַיֹּאמֶר
6 הוּא אֵלֵּמִי מִכְּלָנוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי הַשָּׁר׃ וַיָּקָם וַיָּבֹא
הַבִּיתָה וַיַּצֵּק הַשָּׁמֶן אֶל־רֹאשׁוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִשְׁחֵתִיךָ לְמֶלֶךְ אֱלֹהֵים יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל׃
7 וְהִבִּיתָה אֶת־בֵּית אֲחָאָב אֲדֹנֶיךָ וְנִקְמַתִי דָּמִי עֲבָדֶי
8 הַנְּבִיאִים וְדָמִי כָל־עַבְדֵי יְהוָה מִדֹּ אֲזַנְבָל׃ וַאֲבָד כָּל־
בֵּית אֲחָאָב וְהִכְרַתִי לְאֲחָאָב מִשְׁתֵּינן כְּקִיר וְעֲצִיר וְעֹזֹב
בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְנִתְתִי אֶת־בֵּית אֲחָאָב כַּבַּיִת וְרִבְעָם בְּדִנְבָט
9 וּכְבַיִת בַּעֲשָׂא בְּדֹאחָהִי׃ וְאֶת־אֲזַנְבָל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים
11 בַּחֲלֶק יֹרְעָאֵל וְאֵין קִבְר וַיִּפְתַּח הַדְּלֶת וַיָּנֶס׃ וְהוּא
יָצָא אֶל־עַבְדֵי אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הַשְׁלֹם מִדּוֹעַ פֶּלִי
הַמְּשֻׁנָּע הַזֶּה אֱלֹהֵי וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַתֶּם יָדַעְתֶּם אֶת־י
12 הָאִישׁ וְאֶת־שִׁיחוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ שִׁקֵּר הַגִּדְנָא לָנוּ וַיֹּאמֶר
כֹּזֵאת וּכֹזֵאת אָמַר אֵלֵי לֹאֲמַר כֹּה אָמַר יְהוָה מִשְׁחֵתִיךָ
לְמֶלֶךְ אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּמְהָרוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ בְּגָדוֹ וַיִּשְׂמְנוּ
13 תַּחְתּוֹ אֲלֵגְרָם הַמַּעֲלֹת וַיִּתְקְעוּ בְּשׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ מֶלֶךְ
14 הוּא׃ וַיִּתְקַשֶּׁר יְהוּא בְּדִיהוֹשָׁפָט בֶּן־נִמְשִׁי אֶל־יֹרְם

וִיֹרְם

קעניג פון יהודה איז אוועק אין יזרעאל זעהען יורם', אהאב'ס זוהן, וועלכער איז קראנק געווען.

קאפיטעל ט

- 1 אלישע דער נביא האָט צוגערופען איינעם פון די יונגע נביאים און געזאָגט צו איהם : פארגארטעל דייע לענדען, נעהם דעם קריגעל אייל אין דיין האַנד און געה אין רמת־גלעד.
- 2 אז דו וועסט דאָרטען קומען און דו וועסט דאָרט זעהען יהוא זוהן פון יהושפט, זוהן פון נמשי, זאָלסטו אריינגעהן, אויפהויבען איהם פון מיטען זיינע פרוינד און אריינפיהרען איהם אין אַ אינערליכען צימער.
- 3 דאן נעהם אַ קריגעל אייל, גים ארויף אויף זיין קאָפּ און זאָג : „אזוי האָט גאָט געזאָגט — איך האָב דיר געזאָלכט אַלס קעניג איבער ישראל!“ דאן עפען די טיהר און אנטלויף — ווארט ניט !
- 4 און דער יונגע, דעם נביא'ס דיענער, איז אוועק אין רמת־גלעד.
- 5 ער איז אריין, ערשט אַלע מיליטער בעאמטע זיצען. האָט ער געזאָגט : „איך וויל דיר וואָס זאָגען, הערר!“ יהוא האָט געפרעגט : וועמען פון אונז אַלעמען ? האָט ער געענטפערט : „דיר, מיין הערר !“
- 6 אז ער איז אויפגעשטאנען און אריין אין הויז, האָט ער געגאָסען אייל אויף זיין קאָפּ און געזאָגט צו איהם : „אזוי האָט געזאָגט גאָט פון ישראל — איך האָב דיר געזאָלכט אַלס קעניג אויף גאָט'ס פאָלק — איבער ישראל !“
- 7 דו זאָלסט ערשלאגען דאָס הויז פון אהאב דיין העררן, אום איך זאָל ראכע נעהמען פון איזבל פאר די בלוט פון מיינע קנעכט די נביאים און די בלוט פון אַלע גאָט'ס קנעכט.
- 8 דאָס גאנצע הויז אהאב'ס זאָל אונטערגעהן, איך וועל פערניכטען ביי אהאב'ן פון אַ קינד ביז אַ הערשער אָדער אַ פיהרער אין ישראל.
- 9 איך וועל מאַכען אהאב'ס הויז ווי די הויז פון ירבעם, נבט'ס זוהן און ווי די הויז פון בעשא, אחיה'ס זוהן.
- 10 איזבל'ן וועלען הינט עסען אינ'ם פעלד יזרעאל, מ'וועט איהר ניט בעערדיגען!“ ער האָט געעפענט די טהיר און אנטלאָפּען.
- 11 יהוא איז אריין צוריק צו זיין העררן'ס קנעכט ; האָבען זיי צו איהם געזאָגט : „איז עס צו גוטען ? נאָך וואָס איז דעו משגע'נער צו דיר געקומען ?“ האָט ער זיי געענטפערט : „איהר קענט דאָך דעם מאַן מיט זיינע געשפרעכען !“
- 12 זיי האָבען אָבער געזאָגט : „ליענען ! זאָג אונז די ריכטיגקייט !“ האָט ער זיי געזאָגט : „אַט וואָס דער מאַן האָט מיר געזאָגט — „אזוי האָט גאָט געזאָגט : איך האָב דיר געזאָלכט אַלס קעניג איבער ישראל !“
- 13 דאן האָבען זיי שנעל אַראָכגענומען יעדער זיין ראָק און אוועק געלעגט אונטער איהם ווי אַ הויכען טרעפּ ; זיי האָבען געבלאָזען אין אַ שופר און געזאָגט : „עס קעניגט יהוא !“
- 14 דאן האָט יהוא זוהן פון יהושפט, זוהן פון נמשי, געמאַכט אַ פאַרשווע-

ויִזְרְם הַיָּה שְׁמֵר בְּרִמַת גִּלְעָד הוּא וְכַל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי
 10 חֲזָאֵל מֶלֶךְ אַרְם׃ וַיֵּשֶׁב יְהוֹרָם הַמֶּלֶךְ לְהִתְרַפֵּא בְּיִזְרְעֵאל
 מִדְּהַמְכִּים אֲשֶׁר יָבְהוּ אַרְמִים בְּהַלְחֲמֹו אֶת־חֲזָאֵל מֶלֶךְ
 אַרְם וַיֹּאמֶר יְהוּא אִם־יֵשׁ נַפְשְׁכֶם אֶל־יֵצֵא פְּלִיט מִן־
 16 הַעִיר לְלֶכֶת לְגֵיד בְּיִזְרְעֵאל׃ וַיִּרְכַּב יְהוּא וַיֵּלֶךְ יִזְרְעֵאלָהּ
 כִּי יִזְרַם שָׁכַב שָׁמָּה וְאַחֲזִיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לְרְאוֹת
 17 אֶת־יִזְרַם׃ וְהַצִּפְפָּה עָמַד עַל־הַמַּגֵּדֵל בְּיִזְרְעֵאל וַיֵּרָא אֶת־
 שַׁפְעֵת יְהוּא כִּבְאוֹ וַיֹּאמֶר שַׁפְעֵת אֲנִי רֹאֶה וַיֹּאמֶר
 18 יְהוֹרָם קַח רֶכֶב וְשַׁלַּח לְקִרְאֲתָם וַיֹּאמֶר הַשְּׁלוֹם׃ וַיֵּלֶךְ
 רֶכֶב הַסּוּם לְקִרְאֲתֹו וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ הַשְּׁלוֹם
 וַיֹּאמֶר יְהוּא מַה־לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סָב אֶל־אַחֲרָי וַיַּגֵּד הַצִּפְפָּה
 19 לְאָמַר כֹּה־הַמֶּלֶךְ עַד־הֵם וְלֹא־שָׁב׃ וַיִּשְׁלַח רֶכֶב סוּם
 שְׁנֵי וַיָּבֵא אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ שְׁלוֹם וַיֹּאמֶר
 כ יְהוּא מַה־לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סָב אֶל־אַחֲרָי׃ וַיַּגֵּד הַצִּפְפָּה לְאָמַר
 כָּא עַד־אֲלֵיהֶם וְלֹא־שָׁב וְהַמְנַהֵג כַּמְנַהֵג יְהוּא בְּדַחַמְשֵׁי
 21 כִּי בַשְּׁנַעֲזוֹן יִנְהַג׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹרָם אִסֵּר וַיֹּאסֵר רֶכֶבוֹ
 וַיֵּצֵא יְהוֹרָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְאַחֲזִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה אִישׁ
 בְּרֶכְבוֹ וַיֵּצְאוּ לְקִרְאֵת יְהוּא וַיִּמְצְאוּהוּ בְּחַלְקֵת נְכוֹרַת
 22 הַיִּזְרְעֵאלִי׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת יְהוֹרָם אֶת־יְהוּא וַיֹּאמֶר הַשְּׁלוֹם
 יְהוּא וַיֹּאמֶר מַה הַשְּׁלוֹם עַד־וְנֹנִי אֵינְכֵל אִמְרֶךָ וּכְשַׁפְיָהּ
 23 הַרְבִּיבִים׃ וַיַּחֲפֹךְ יְהוֹרָם יָדָיו וַיָּגֵם וַיֹּאמֶר אֶל־אַחֲזִיָּהוּ
 24 מִרְמָה אַחֲזִיָּה׃ וַיְהוּא מִלֵּא יָדוֹ בַקֶּשֶׁת וַיַּךְ אֶת־יְהוֹרָם
 כֹּה בֵּין זְרָעָיו וַיֵּצֵא הַחֲצִי מִלְּבוֹ וַיַּכְרַע בְּרֶכְבוֹ׃ וַיֹּאמֶר
 אֶל־בְּדִקְךָ שְׁלֹשָׁה שָׂא הַשְּׁלֹכְהוּ בְּחַלְקֵת שְׂדֵה נְכוֹרַת
 הַיִּזְרְעֵאלִי כִּי זָכַר אֲנִי וְאַתָּה אֶת רֶכְבִּים צְמִדִים אַחֲרָי
 26 אַחָב אֲבִיו וַיְהוּה נִשָּׂא עָלָיו אֶת־הַמָּשָׂא הַזֶּה׃ אִם־
 לֹא אֶת־דַּמִּי נְכוֹת וְאֶת־דַּמִּי בְּנֵי רְאֵתִי אִמְשׁ נְאֻם־יְהוּה
 וּשְׁלַמְתִּי

- רונג קעגען יורם'; יורם און גאנץ ישראל האָבען בעוואַכט רמת-גלעד פון חזאל קעניג פון ארם.
- 15 [יהורם איז שוין צוריק געקומען פון היילען זיך אין יזראעל פון די וואַנדערן וואָס די ארם'ער האָבען איהם פארוואונדערט ווען ער איז אין קריגע געווען קעגען חזאל קעניג פון ארם] האָט יהוא געזאָגט: אויב איהר זייט איינשטימיג — זאָל קיין שנעל־לויפער ניט אַרויס פון שטאָדט אום צו געהן דערצעהלען אין יזראעל.
- 16 יהוא איז אוועקגעריטען אין יזראעל וואו יורם איז געלעגען קראַנק. [דאָס האָט פאסירט ווען אחזיה, קעניג פון יהודה, איז געגאנגען זעהען יורם'ן].
- 17 דער וועכטער וואָס איז געשטאַנען אויפ'ן טהורעם אין יזראעל האָט דערזעהען די פערזאַמלונג אָנקומענדיג מיט יהוא'ן, האָט ער רעפּאָר־טעט: „איך זעה אַ פערזאַמלונג!“ האָט יהורם געזאָגט: „נעהם שיק אַ רייטער זיי אנטקעגען און זאָל ער פרעגען אויב דאָס מיינט פריעדען.“
- 18 דער רייטער איז איהם אנטקעגען געקומען און געזאָגט: „דער קעניג פּרעגט אויב דאָס מיינט פריעדען“; האָט יהוא געענטפערט: וואָס האַסמו צו פרעגען וועגען פריעדען? געה מיר נאָך פון הינטען! דער וועכטער האָט רעפּאָרטעט אזוי צו זאָגען: „דער געשיקטער איז ביז זיי צוגעגאנגען און געהט ניט צוריק!“
- 19 האָט מען געשיקט אַ צווייטען רייטער. ער איז צו זיי צוגעגאנגען און געזאָגט: „דער קעניג פּרעגט אויב דאָס מיינט פריעדען!“ האָט יהוא געענטפערט: „וואָס האַסמו צו פרעגען וועגען פריעדען? געה מיר נאָך פון הינטען!“
- 20 דער טהורעס־וועכטער האָט רעפּאָרטעט אזוי צו זאָגען: ער איז צו געגאנגען צו זיי און געהט ניט צוריק! [דער אויפפיהרונג איז ווי יהוא'ס אויפפיהרונג — ער האָט זיך אויפגעפיהרט ווי אַ משגל־נער].
- 21 האָט יהורם געזאָגט: „שפּאן!“ מען האָט זיין וואגען געשפּאַנט. יהורם, קעניג פון ישראל, און אחזיהו, קעניג פון יהודה, זיינען ארויס יעדער אין זיין וואגען קעגען יהוא'ן. זיי האָבען איהם געטראָפּען אינ'ם פעלד פון נבות דעם יזראעל'ער.
- 22 אז יהורם האָט דערזעהען יהוא'ן, האָט ער געזאָגט: מיינט דאָס פריעדען, יהוא? האָט ער געענטפערט: „וואָס פאר פריעדען? פיליכט צוליב די אויסגעלאַסענהייט פון דיין מוטער איזבל און איהרע פעל צויבערייען! . . .“
- 23 יהורם האָט זיך אַ קעהר געטהאָן אום צו אנטלויפען און האָט געזאָגט צו אחזיהו'ן: „דאָס איז אַ פאַרשווערונג, אחזיהו!“
- 24 אָבער יהוא האָט מיט זיין האַנד שטאַרק אַ ציה געטהאָן דעם בויגען און אַרוינגעשאַסען יהורם'ן צווישען די ארעמס און דער פייל איז דורך זיין האַרץ, ער איז געפאַלען אין וואגען.
- 25 דאן האָט יהוא געזאָגט צו בדקר, זיין אַדיוטאַנט: „נעהם וואַרף איהם אַרײַן אינ'ם פעלד־טהײל פון נבות דעם יזראעל'ער! איך מיט דיר געדריינקען דאָך נאָך זינט מיר האָבען צוזאַמען נאָכגעריטען זיין פאַטער אַחאַב, אַז גאָט האָט באַשטימט פאַר איהם דיזעז שטראַף . . .“
- 26 אָט נאָך ווי לעצטע נאַכט וואָלט איך געזעהען נבות'ס בלוט און די בלוט פון זיינע קינדער, פאַר וועלכע גאָט האָט געזאָגט: „אויף דעם זעלבי־

ושלמתי לך בחלקה הזאת נאם יהוה ועתה שא השלכו
 בחלקה בדבר יהוה: ואחונה מלך יהודה ראה ויגם
 27 דרך בית הגן וירדת אחרי יווא ויאמר גם אתו הכהו
 אל המרכבה במעלה גור אשר אתי ובלעם ויגם מגדו
 28 וימת שם: וירפבו אתו עבדיו וירושלמה ויקברו אתו
 בקברתו עם אבתיו בעיר דוד: ובשנת אחת עשרה
 29 שנה ליוזם בן אחאב מלך אחוזה על יהודה: ויבוא ל
 יהוא וירעאלה ואיובל שמעה ותשם בפוך עיניה ותיטב
 את ראשה ותשקף בעד החלון: ויהוא בא בשער
 31 ותאמר השלום ומרי הרג אדניו: וישא פניו אל החלון
 ויאמר מי אתי מי וישקיפו אליו שנים שלשה סריסים:
 32 ויאמר שמטוהו וישמטוהו ויו מדמה אל הקור ואל
 33 הסוסים וירמסוהו: ויבא ויאכל וישת ויאמר פקדוניא
 אתה אוריה הזאת וקבריה פי בת מלך הוא: וילכו לה
 לקברה ולא מצאו בה פי אסדהגלגלת והרגלים וכפות
 34 הידים: וישבו וינידו לו ויאמר דבר יהוה הוא אשר
 דבר ביר עבדו אליו החשבי לאמר בחלק וירעאל
 35 יאכלו הכלבים את בשר איובל: והיית נבלת איובל
 36 פדמן על פני השדה בחלק וירעאל אשר לא יאמרו
 זאת איובל:

CAP. X.

ולאחאב שבעים פנים בשמרון ויכתב יהוא ספרים *
 וישלח שמרון אל שרי וירעאל הזקנים ואל האמנים
 2 אחאב לאמר: ועתה כבא הספר הזה אליכם ואתכם
 בני אדניכם ואתכם הרקב והסוסים ועיר מבצר והנשק:
 3 וראיתם המוב והישר מבני אדניכם ושמחתם על כפא
 4 אביו והלחמו על בית אדניכם: ויראו מאד מאד ויאמרו

הנה

- גען פעלדט הייל וועל איך דיר בעצאהלען!" . . . אלזאָ נעהם וואַרף
 איהם אַרײַן אין דיעזען פעלדט הייל, ווי גאָט האָט געזאָגט."
- 27 אַז אחזיהו, קעניג פון יהודה, האָט דאָס געזעהען, איז ער אנטלאָפֿען
 דורכ'ן גארטען־הײַז; אָבער יהואַ האָט איהם אָנגעיאָגט בײַן אַרױפֿ־
 גאַנג פון גור, נעבען יבלעם, און געזאָגט: „הרג'עט איהם אויך!"
 ער איז דערלאָפֿען ביז מגדו און געשטאָרבען דאָרט.
- 28 זײַנע קנעכט האָבען איהם געבראַכט אין ירושלים און בערדריגט איהם
 נעבען זײַנע עלטערן, אין דוד'ס שטאָרט.
- 29 [אין עלפטען יאָהר פון יורם, אחאב'ס זון, איז אחזיהו קעניג גע־
 וואָרען איבער יהודה.]
- 30 און יהואַ איז אַוועק אין יזרעאל. אַז איזבל האָט וועגען זײַן אָנקומען
 דערהערט האָט זי געשמינקט איהרע אויגען, פאַרפּוצט איהרע האָאָר
 און אַרױסגעקוקט דורכ'ן פענסטער.
- 31 אַז יהואַ איז אַרײַן אין טהויער האָט זי געזאָגט: געהט עס דיר גוט,
 זמרי, דו העררן־מערדער*?)
- 32 ער האָט אויפֿגעהויבען זײַן געזיכט צום פענסטער און געזאָגט: „ווער
 פון מײַנע איז דאָ מיט מיר?" צוויי־דריי הויפֿדיענער האָבען צו איהם
 אַרױסגעקוקט,
- 33 האָט ער געזאָגט: „שלעפט איהר אַרױס!" שלעפענדיג האָט מען
 איהר צוטראָטען און איהר בלוט האָט געשפּריצט אויפֿ'ן וואַנד און אויף
 די פּערד.
- 34 ער איז אַרײַן, האָט געגעסען און געטרונקען. דאַן האָט ער געזאָגט:
 „געפּינט די פאַרפּלוצטע און בעגראָכט איהר — זי איז דאָך אַ קעניגס
 טאָכטער!"
- 35 אַז זיי זײַנען געגאַנגען בעגראָבען איהר, האָבען זיי פון איהר אויסער
 דעם שאַרבען, די פּיס און די הענד־געלענקען קײַן זאַף ניט גע־
 פונען.
- 36 מען איז געקומען און דערצעהלט איהם, האָט ער געזאָגט: „דאָס
 איז גאָט'ס וואָרט, וואָס ער האָט געזאָגט דורך זײַן קנעכט אליהו דעם
 תּשׁבֿ'ער אַזוי צו זאָגען: „אינ'ם פעלד יזרעאל וועלען הינט עסען
 איזבל'ס קערפּער.
- 37 און איזבל'ס טוידטער קערפּער וועט ליגען אינ'ם פעלד יזרעאל ווי
 מיסט אויפֿ'ן פעלד — אום קײַנער זאָל ניט זאָגען, דאָס איז איזבל!..."

קאפיטעל י

- 1 אחאב האָט געהאַט אין שמרון זײַעבציג זײַהן. האָט יהואַ געשריבען
 בריעף צו די עלטסטע בעאמטע פון יזרעאל אויך צו אחאב'ס קינדער
 ערציהער, אַזוי צו זאָגען:
- 2 גלײַך ווי איהר וועט דיעזען בריעף ערהאַלטען (איהר האָט דאָך בײַ
 אײַך אײַער העררן'ס קינדער, אויך וועגען און פּערד, פעסטונגען און
 געוועהר)
- 3 זאָלט איהר בעטראַכטען דעם בעסטען און פּעהיגסטען פון אײַער העררן'ס
 קינדער און אַוועקזעצען איהם אויף זײַן פּאַטער'ס טהראָן. קעמפּט פאַר
 אײַער העררן'ס הױז!"
- 4 זיי האָבען זיך זעהר דערשראָקען און גערעדט צווישען זיך: „אַז צוויי

(* זעה מלכים א' ט"ז, ט"י—י"ב. (ח. ש. נ.)

הנה שני המלכים לא עמדו לפניו ואך נעמד אנחנו:
ה וישלח אשר עלהבית ואשר עלהעיר והוקנים והאמנים
אליהוא | לאמר עבדיך אנחנו וכל אשרתאמר אלינו
6 נעשה לאנמלך איש הטוב בעיניך עשה: וכתב אליהם
ספר | שנית לאמר אסלי אתם ולקלי | אתם שמעים
קחו אתראשי אנשי בניאדניכם ובאו אלי כעת מחר
זרעאלה ובני המלך שבעים איש אתגדלי העיר
7 מגדלים אתם: ויהי כבא הספר אליהם ויקחו אתבני
המלך וישחטו שבעים איש וישמו אתראשיהם בודים
8 וישלחו אליו זרעאלה: ויבא המלאך ויגדלו לאמר
הביאו ראשי בניהמלך ויאמר שימו אתם שני עפרים
9 פתח השער עדהבקר: ויהי כבקר ויצא ונעמד ויאמר
אלכלהעם צדקים אתם הנה אני קשרתי עלאדני
ואהרנהו ומי הנה אתכלאלה: דעו אפוא כי לא יפל
מדבר יהוה ארצה אשרדבר יהוה עלבית אחאב
11 ויהוה עשה את אשר דבר בך עבדו אליהו: ויך יהוה
את כלהנשארים לביתאחאב בזרעאל וכלגדלו
12 ומידעיו וכרגיו עדיבלתי השאירלו שריד: ויקם ויבא
13 ויגד שמרון הוא ביתעקד הרעים בדרך: ויהוה מצא
אתאחי אחזיהו מלךיהודה ויאמר מי אתם ויאמרו
אחי אחזיהו אנחנו ונרד לשלום בניהמלך ובני הנבירה:
14 ויאמר תפשוים חיים ויתפשוים חיים וישחטום אלכור
ביתעקד ארבעים ושנים איש ולאדשאיר איש מהם:
15 ויגד משם וימצא אתיהונדב בדרך לבקראתו
ויברכוה ויאמר אליו היש אתלבבך ישר כאשר קנב
עםלבבך ויאמר יהונדב יש ויש תנה אתידך וימן
16 ידו ויעלהו אליו אלהמרקבה: ויאמר לכה אתי וראה
17 בקנאתי ליהוה וירכבו אתו ברכבו: ויבא שמרון ויך

- קעניגע האָבען קעגען איהם ניט געקענט שטעהן, ווי קענען מיר איהם ווידערשטעהן? . . ."
- 5 דאן האָבען די פּערוואַלטערס פון הויז, און שטאָדט, אויך די עלטסטע און די קינדער ערציהער געשיקט זאָגען יהוא'ן אזוי: "מיר זיינען דייןע קנעכט, און וואָס דו וועסט אונז זאָגען וועלען מיר טהאָן — מיר וועלען קיין קעניג ניט ערקלעהרען, דו טהו וואָס דו ווילסט!"
- 6 האָט ער זיי אַ צווייטען בריעף געשריבען אזוי: אויב איהר זייט אין מיין זייט און ווילט מיר פּאָלגען — דאָן נעהמט מיט די מענשעשע קעפּ פון אייער הערר'ס קינדער און קומט צו מיר מאָרגען אין יזרעאל." [דעם קעניג'ס זיעבציג קינדער האָבען ערצויגען די גרעסטע מענשען פונ'ם שטאָדט.]
- 7 אַז דער בריעף איז זיי אָנגעקומען האָבען זיי גענומען דעם קעניג'ס קינדער און אויסגעקוילעט אַלע זיעבציג; זייערע קעפּ האָבען זיי אריינגעלייגט אין קערב און אוועקגעשיקט צו איהם אין יזרעאל.
- 8 אַז דער געשיקטער איז אריין און האָט איהם געזאָגט: "מ'האָט געבראכט די קעפּ פון דעם קעניגס קינדער!" האָט ער געזאָגט: "לעגט זיי צונויף אין צוויי קופּקעס ביז'ן אריינגאנג פון טהויער, ביז אין דער פּריה!"
- 9 אין דער פּריה איז ער ארויס און שטעהענדיג האָט ער געזאָגט צום גאַנצען פּאָל: "אַט איהר זייט אונשולדיגע! איך האָב אַ פאַרשווערונג געמאַכט קעגען מיין העררן און גע'הרג'עט איהם; ווער אָבער האָט די אַלע גע'הרג'עט? . . ."
- 10 אַלזאָ זייט וויסען אַז פון גאָט'ס רייד, וואָס ער האָט גערעדט וועגען אַהאַב'ס הויז וועט איין וואָרט ניט פעהלען — דאָס האָט גאָט געטהאָן וואָס ער האָט גערעדט דורך זיין קנעכט אליהו.
- 11 דאן האָט יהוה גע'הרג'עט אַלע די וואָס זיינען געבליבען פון אַהאַב'ס פּאַמיליע אין יזרעאל, אויך אַלע זיינען גרויסע מענשען, זיינע פריינד און פּריסטער — ער האָט איינעם ניט איבערגעלאָזען.
- 12 ער איז אויפגעשטאַנען געהן אין שמרון. אַז ער איז געהענדיג געקומען ביז דעם הויז וואו די פיטערער פּערוואַלטען זיך,
- 13 האָט יהוה געטראָפּען די ברידער פון אחזיהו, קעניג פון יהודה; האָט ער געזאָגט: "ווער זייט איהר?" זיי האָבען געענטפּערט: "מיר זיינען אחזיהו'ס ברידער און געהען בעזוכען דעם קעניגס קינדער אויך דער קעניג'ן'ס קינדער."
- 14 האָט ער געזאָגט: כאַפּט זיי גלייך! מ'האָט זיי גלייך געכאַפּט און געקוילעט אינ'ם גרוב, נעבען פּערוואַלונגס הויז — צוויי און פּערציג מאָן, איינער פון זיי איז ניט געבליבען.
- 15 אַז ער איז פון דאָרטען אוועק האָט ער געטראָפּען יהונדב, רכב'ס זון, געהענדיג איהם אנטקעגען. ער האָט איהם באַגריסט און געזאָגט צו איהם: "ביזטו אין מיר אזוי איינגעטרויט ווי איך אין דיר?" האָט יהונדב געענטפּערט: "געוויס! גיב מיר דיין האַנד!" ער האָט איהם זיין האַנד געגעבען און ארויפגענומען צו זיך אויפ'ן וואגען.
- 16 אַז מ'האָט איהם אריינגענומען אין זיין וואגען האָט ער געזאָגט: קום מיט מיר און זעה ווי איך נעהם זיך אן פאַר גאָט!
- 17 אַז ער איז געקומען אין שמרון האָט ער אויסגע'הרג'עט אַלע די וואָס

- אֶת־כָּל־הַנְּשֹׂאִים לְאַחָב בְּשִׁמְרוֹן עַד־הַשְּׁמֶרֶן כְּדָבַר
 18 יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־אֱלֹהֵי:
 וַיִּקְבֹּץ יְהוָה אֶת־כָּל־
 הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַחָב עֲבַד אֶת־הַבַּעַל מֵעַתָּה וְהוּא
 19 יַעֲבֹדֵנִי הַרְבֵּה: וַעֲתָה כָּל־נְבִיאֵי הַבַּעַל כָּל־עַבְדָּיו וְכָל־
 כַּהֲנָיו קְרָאוּ אֵלַי אִישׁ אֶל־יַפְקֹד כִּי זָכַח נְדוּל לִי לַבַּעַל
 כָּל אֲשֶׁר־יַפְקֹד לֹא יִחְיֶה וְיִהְיֶה עֲשֵׂה בַעֲקֵבָה לְמִצַּן
 הָאָבִיד אֶת־עַבְדֵי הַבַּעַל: וַיֹּאמֶר יְהוָה קְדָשׁוּ עֲבָדָה
 21 לַבַּעַל וַיִּקְרָאוּ: וַיִּשְׁלַח יְהוָה בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֵאוּ כָּל־
 עַבְדֵי הַבַּעַל וְלֹא־נִשְׂאָר אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־בָא וַיָּבֵאוּ בֵּית
 22 הַבַּעַל וַיִּמְלֵא בֵּית־הַבַּעַל פֶּה לֶפֶה: וַיֹּאמֶר לְאַשֶׁר־עַל־
 הַמִּלְחָמָה הוֹצֵא לְבוּשׁ לְכָל עַבְדֵי הַבַּעַל וַיֵּצֵא לָהֶם
 23 הַמִּלְבוּשׁ: וַיָּבֵא יְהוָה וַיְהוֹנָדָב בְּדֶרֶכַב בֵּית הַבַּעַל
 וַיֹּאמֶר לְעַבְדֵי הַבַּעַל חַפְּשׁוּ וְרֵאוּ פְדִיש־פֶּה עִמָּכֶם מֵעַבְדֵי
 24 יְהוָה כִּי אִם־עַבְדֵי הַבַּעַל לְבָרָם: וַיָּבֵאוּ לַעֲשׂוֹת זָבָתִים
 וְעֹלֹת וַיְהוּא שִׁסְלוֹ בַחֲוִץ שְׁמָנִים אִישׁ וַיֹּאמֶר הָאִישׁ
 אֲשֶׁר־יִמְלֵט מִן־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֲנִי מִבִּיא עֲלֵי־דִיכֶם נַפְשׁוֹ
 תַחַת נַפְשׁוֹ: וַיְהִי כַכֵּלְתוֹ לַעֲשׂוֹת הָעֹלָה וַיֹּאמֶר יְהוָה כֹּה
 לְרָצִים וְלִשְׁלֹשִׁים בָּאוּ הַכּוּם אִישׁ אֶל־יֵצֵא וַיָּכּוּם לְפִי
 חָרֵב וַיִּשְׁלְכוּ הָרָצִים וְהַשְּׁלֹשִׁים וַיִּלְכוּ עַד־עֵיר בֵּית־
 26 הַבַּעַל: וַיֵּצֵאוּ אֶת־מַצֵּבֹת בֵּית־הַבַּעַל וַיִּשְׂרְפוּהָ: וַיִּתְּצוּ
 27 אֶת מַצֵּבַת הַבַּעַל וַיִּתְּצוּ אֶת־בֵּית־הַבַּעַל וַיִּשְׁמְדוּ
 לְמַחְרָאוֹת עַד־הַיּוֹם: וַיִּשְׁמַד יְהוָה אֶת־הַבַּעַל מִיִּשְׂרָאֵל:
 28 וְכִּי חָטְאִי יִרְבְּעָם בְּדִנְבַט אֲשֶׁר חָטְאִי אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־
 29 סָר יְהוָה מֵאַחֲרֵיהֶם עַגְלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בֵּית־אֵל וְאֲשֶׁר
 בְּרֶן: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוָה יֵצֵן אֲשֶׁר־הִמְיַכְתָּ לִּי
 לַעֲשׂוֹת הַיִּשָּׁר בְּעֵינֵי כָּל־אֲשֶׁר בְּלִבְכִי עֲשִׂיתָ לְבֵית
 31 אַחָב בְּנֵי רַבְעִים יִשְׁבוּ לָךְ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל: וַיְהוּא
 לֹא

- זיינען פון אהאב'ס פאמיליע געבליבען אין שמרון, ביז ער האָט אַלע מען פערניכטעט; אזוי ווי גאָט האָט גערעדט צו אליהו'ן.
- 18 דאן האָט יהוא צוזאמענגעקליבען דאָס גאַנצע פּאָלק און געזאָגט צו זיי: אהאב האָט דעם בעל וועניג געדיענט, יהוא וועט איהם פיעל מעהר דינען!
- 19 אַלזאָ רופט מיר צוזאמען אַלע נביאים פון בעל, אַלע זיינע דינער און אַלע זיינע פּריסטער — איינער זאָל ניט פעהלען, ווארים איך וויל א גרויסען אָפּפער בריינגען צום בעל. דער וואָס וועט ניט קומען וועט מעהר ניט לעבען. . . . [יהוא האָט עס אבוזכטליך געטהאָן, אום צו פערניכטען אַלע בעל־דינער.]
- 20 אויך האָט יהוא געזאָגט: „רופט אַ פּערזאָנלונג אין עהרע פון בעל!“ זיי האָבען גערופען.
- 21 יהוא געשיקט איבער גאַנץ ישראל און אַלע בעל־דינער זיינען געקומען — עס איז ניט געווען איינער וואָס איז ניט געקומען. אַז זיי זיינען אַריין אינ'ם הויז פון בעל איז דאָס הויז פול געווען פון ברעג צו ברעג.
- 22 דאן האָט ער געזאָגט צום פּערוואַלטער פון קליידער קאמער: „נעהם אַרויס קליידער פאַר אַלע בעל־דינער!“ מען האָט זיי דערלאנגט קליידער.
- 23 יהוא מיט יהונדב, רכב'ס זוהן, זיינען אַריין אינ'ם בעל־הויז, און ער האָט געזאָגט צו די בעל־דינער: „זוכט און געפינט אַויס פּילייכט איז דאָ ווער פון גאָט'ס קנעכט — נור בעל־דינער אַליין זאָלען דאָ זיין!“
- 24 דאן איז מען אַריין אָפּפערן שלאכט און גאַנץ אָפּפערט. יהוא אָבער האָט בעשטעלט אין גאס אכטציג מאן און האָט צו זיי געזאָגט: „אויב איינער פון די וואָס איך בריינג אהער וועט דורך אייך גערעטעט ווערען, וועט איהר מיט אייער לעבען פאַר איהם באצאהלען! . . .“
- 25 אַז מ'האָט געענדיגט אָפּפערן די גאַנץ אָפּפערס האָט יהוא געזאָגט צו די שנעל־לויפערס און אַדיוטאַנטען: „נעהט, ערשלאגט זיי — אייז נער זאָל ניט אַרויס!“ אַז זיי האָבען זיי ערשלאגען מיט'ן שאַרפען שווערד האָבען די שנעל־לויפער און אַדיוטאַנטען זיי איבערגעלאָזען און זיינען אוועק צו דער שטאָדט בית־בעל.
- 26 דאָרט האָבען זיי אַרויסגענומען די סטאַטוע פון בית בעל און פאַרברענט איהר.
- 27 זיי האָבען צובראָכען די סטאַטוע פון בעל, אויך האָבען זיי צובראָכען דאָס בעל־הויז און בעשטימט עס פאַר אַ מיסט־פּלאַץ ביז היינט.
- 28 אזוי האָט יהוא פּערטיליגט דעם בעל פון ישראל.
- 29 אָבער פון די זינד פון ירבעם, נבט'ס זוהן, וועלכער האָט גאַנץ ישראל זינדיג געמאַכט, האָט ער ניט אָבגעטראָמען, ד. ה. די גאָלדענע קעל־בער וואָס אין בית־אל און דן.
- 30 דאן האָט גאָט געזאָגט צו יהוא'ן: ווייל דו ביזט גוט געווען און געטהאָן וואָס מיר געפעהלט, אויך האָסטו מיין פּערלאנג דורכגעפיהרט אויף אהאב'ס הויז, וועלען אויך דינע אור־אורי־אייניקלאך זיצען אויפ'ן טהראָן פון ישראל.

לא שמר ללכת בתורת יהוה אלהי ישראל בכל-
 לבבו לא סר מעל חטאות ירבוע אשר החטיא את-
 32 ישראל: בימים ההם החל יהוה לקצות בישראל ויבס
 33 חואל בכל גבול ישראל: מן הירדן מזרח השמש את
 כל ארץ הגלעד הגדי והראובני והמנשי מערער אשר
 34 על נחל ארנון והגלעד והבשן: ויתר דברי יהוה וכל-
 אשר עשה וכל גבורתו הלא אלהם פתובים על ספר
 לה דברי הימים למלכי ישראל: וישב יהוא עם אבתיו
 36 ויקברו אתו בשמרון וימלך יהואחו בנו פחתיו: והימים
 אשר מלך יהוא על ישראל עשרים ושמונה שנה בשמרון:

י"א CAP. XI.

י"א

א ועתליה אם אחוהו וראתה פיימת בנה ותקם ותאבד
 2 את כל צרע הממלכה: ותקח הושבע בת המלך יורם
 אחות אחוהו את יואש בן אחוזה ותנגב אתו מתוך
 בנה המלך הממותים אתו ואת מנקתו בחדר המטות
 3 ויסתרו אתו מפני עתליהו ולא הומת: ויהי אתה בית
 יהוה מתחבא שש שנים ועתליה מלכת על הארץ:
 4 ובשנה השביעית שלח יהוידע ויקח את שרי
 המאיות לכרי ולרצים ויבא אתם אליו בית יהוה ויכרת
 להם ברית וישבע אתם בבית יהוה וירא אתם את-בך
 ה המלך: ויצום לאמר זה הדבר אשר תעשון השלשית
 6 מכם באי השפת ושמרי משמרת בית המלך: והשלשית
 בשער סור והשלשית בשער אחר הרצים ושמרתם
 7 את משמרת הבית מסח: ושתי הדרות בכם כל יצאי
 השפת ושמרו את משמרת בית יהוה אל המלך:
 8 והקפתם על המלך סביב איש וכליו בידו והבא אל-
 9 השדרות יומת והיו את המלך בצאתו ובכאו: ויעשו

שרי

31. v. למדיחאי חסר 1. י"א v. ראתה קר. 2. v. הממזס קר. 4. v. וכאח קר.

- 31 יהוא האָט אָבער ניש געהיט צו געהן מיט'ן גאַנצען האַרצען אין די לעהר רע פון גאָט פון ישראל, ער איז אויך ניש אַוועק פון ירבעם'ס זיגל, מיט וועלכע ער האָט גאנץ ישראל זיגל געמאַכט.
- 32 אין יענע צייט האָט גאָט אָנגעפאנגען אבשניידען פון די גרענעצען פונ'ם לאַנד ישראל און חזאל האָט זיי געדריקט ביי אַלע גרענעצען פון ישראל —
- 33 פון ירדן, זון אויפגאנג־צו, דאָס גאַנצע פראָווינץ גלעד : גל, ראובן און מנשה ; פון ערער וואָס נעבען טייך ארנן אויך גלעד און בשן.
- 34 די איבריגע פאסירונגען יהוא'ס, אַלץ וואָס ער האָט געטהאָן און זיינע העלדענטהאַטען, זיינען געשריעבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע ישראל'ס“.
- 35 אַז יהוא איז געשטאַרבען האָט מען איהם בערדריגט אין שמרון און זיין זוהן יהואחז האָט נאָך איהם רעגירט.
- 36 די צייט וואָס יהוא האָט רעגירט איבער ישראל אין שמרון איז אכט־און־צוואנציג יאָהר.

קאפיטעל יא

- 1 אַז עתליה, אחזיהו'ס מוטער, האָט געזעהען אַז איהר זוהן איז טוירט, האָט זי גענומען און פערניכטעט אַלע קעניגליכע קינדער.
- 2 אָבער יהושבע, קעניג יורם'ס טאָכטער, אחזיהו'ס ״וועסטער, האָט גענומען יואש׳ן, אחזיהו'ס זוהן ; זי האָט איהם אַרויסגע׳גנב׳עט פון צווישען די קעניגליכע קינדער וועלכע מ'האָט געטוירט, איהם מיט זיין אָם. מ'האָט איהם בעהאַלטען פון עתליה׳ן אין שלאַף־צימער און ער איז ניש געטוירט געוואָרען.
- 3 אַזוי איז ער ביי איהר געווען בעהאַלטען אין גאָט'ס הויז זעקס יאָהר, און עתליהו האָט רעגירט אינ'ם לאַנד.
- 4 אויפ'ן זיעבענטען יאָהר האָט יהוידע געשיקט און גענומען די בעאמטע איבער הונדערטע, איבער די וויידע־פּלעצער און די שנעל־לויפער, ער איז מיט זיי אַרײַן אין גאָט'ס הויז ; דאָרט האָט ער מיט זיי אַ פּערבינד־דונג געמאַכט. נאָכדעם ווי ער האָט זיי באשוואָרען, האָט ער זיי גע־וויזען דעם קעניג'ס זוהן אין גאָט'ס הויז.
- 5 און האָט זיי בעפעהלען זאָגענדיג : „אָט וואָס איהר זאָלט טהאָן — איין דריטעל פון אייך, די וואָס קומען יעדען שבת אום צו היטען אינ'ם וואך בײַן קעניגס הויז,
- 6 און איין דריטעל אינ'ם טהויער סור, איין דריטעל אין טהויער נעבען די געביידע פאר די שנעל־לויפערס. איהר אַלע זאָלט היטען די בע־וואכונג פונ'ם הויז בײַטענדיג זיך.
- 7 צוויי טהויל פון אייך, אַלע וואָס געהען אַרויס שבת, זאָלען היטען די בעוואכונג פון גאָט'ס הויז, איבערהויפט דעם קעניג.
- 8 איהר זאָלט אימער שטעהן אַרום דעם קעניג, יעדער פון אייך מיט זיינע געוועהר אין האַנד, ווער עס וועט אין אייערע רײהען אַרײַן זאָל גע־טוירט ווערען — איהר מוזט זיין מיט'ן קעניג ווען ער געהט אַרויס און קומט אַרײַן ! . . .“

שָׂרֵי הַמְּאֹזֹת כָּבַל אֶשְׂרֵצוּהָ יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ
 אֶת־אִשׁוֹ בְּאֵי הַשֵּׁבֶת עִם יְצֵאי הַשֵּׁבֶת וַיָּבֵאוּ אֶל־יְהוֹיָדָע
 הַכֹּהֵן: וַיְהֵן הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי הַמְּאֹזֹת אֶת־הַחַיִּית וְאֶת־
 11 הַשְּׁלֹטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִד אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה: וַיַּעֲמֵדוּ
 הָרָצִים אִישׁ וּכְלָיו בְּיָדוֹ מִכַּתֵּף הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־פֶּתַח
 12 הַבַּיִת הַשְּׂמָאלִית לַמּוֹבָח וּלְבַיִת עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב: וַיּוֹצֵא
 אֶת־כֹּדֶה־הַמֶּלֶךְ וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַנֹּר וְאֶת־הַעֲדוּת וַיִּמְלְכוּ
 אֹתוֹ וַיִּמְשַׁחֻהוּ וַיִּפְרֹקֵהָ וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ:
 13 וַתִּשְׁמַע עֲתָלְיָה אֶת־קוֹל הָרָצִין הָעֵם וַתָּבֵא אֶל־הָעַם בֵּית
 14 יְהוָה: וַתֵּרָא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד עַל־הַעֲמֹד כַּמִּשְׁפָּט
 וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצִצְרוֹת אֶל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ
 וְתֹקֵעַ בַּחֲצִצְרוֹת וְתֹקְרַע עֲתָלְיָה אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתִּקְרָא קָשֶׁר
 15 קָשֶׁר: וַיֵּצֵא יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמְּאֹזֹת וַפְּקֹדֵי הַחֵלֶל
 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הוֹצִיאוּ אֹתָהּ אֶל־מִבֵּית לְשַׁדְרָת וְהִבֵּא
 אַחֲרֶיהָ הַמֵּת בַּחֲרֹב כִּי אָמַר הַכֹּהֵן אֶל־תּוֹמַת בֵּית יְהוָה:
 16 וַיִּשְׁמוּ לָהּ יְדִים וַתָּבֹא הַרְדֵּי־מָבֹא הַפּוֹסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ
 17 וַתּוֹמַת שָׁם: וַיִּכְרַת יְהוֹיָדָע אֶת־הַבְּרִית בֵּין יְהוָה
 וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם לַהֲוֹת לְעַם לַיהוָה וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין
 18 הָעָם: וַיָּבֵאוּ כָל־עַם הָאָרֶץ בֵּית־הַבַּעַל וַיַּחֲצִיאוּ אֹתָהּ
 מִן־בַּחֲתוֹ וְאֶת־צִלְמוֹ שִׁבְרוּ הַיָּטֵב וְאֵת מִתֵּן כַּתֵּן הַבַּעַל
 הָרָגוּ לַפְּנֵי הַמּוֹבָחוֹת וַיִּשֶׁם הַכֹּהֵן פְּקֻדַת עַל־בֵּית יְהוָה:
 19 וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמְּאֹזֹת וְאֶת־הַכְּרִי וְאֶת־הָרָצִים וְאֵת כָּל־
 עַם הָאָרֶץ וַיִּרְדּוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה וַיָּבִיאוּ הַרְדֵּי־
 שַׁעַר הָרָצִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב עַל־כִּסֵּא הַמְּלָכִים: וַיִּשְׁמַח כ
 כָּל־עַם־הָאָרֶץ וְהַעִיר שִׁקְטָה וְאֶת־עֲתָלְיָה הַמִּיתוּ בַּחֲרֹב
 בֵּית־הַמֶּלֶךְ:

כד

9. 10. v. המאות קד 12. v. קמץ בוק 15. v. המאות קד
 17. v. המאות פ' שלום 18. v. מוסריו קד 20. v. המלך קד

- 9 די בעאמטע איבער הונדערטע האָבען געטהאָן אלץ וואָס יהוידע דער כהן האָט זיי בעפעהלען. זיי האָבען צוזאמענגענומען יעדער זיינע לייטע, ווי די וועלכע קומען שבת אזוי אויך די וועלכע געהען אוועק שבת, און זיינען געקומען צו יהוידע דעם כהן.
- 10 דאן האָט דער כהן געגעבען די בעאמטע איבער הונדערט דעם קעניג דוד'ס שפיעזען און פאנצערס וואָס זיינען געווען אין גאָט'ס הויז.
- 11 די שנעל־לויפערס האָבען זיך אויסגעשטעלט יעדער מיט זיינע געוועהר אינ'ם האַנד, פון רעכטען זייט הויז ביז דעם לינקען זייט הויז, פון מזבח אינווייניג צו ארום קעניג.
- 12 דאן האָט ער ארויסגעפיהרט דעם קעניג'ס זוהן, ער האָט איהם אָנגע־טהאָן די קרוין און דערלאנגט איהם דאָס געזעצבוך; מ'האָט איהם אלס קעניג ערקלעהרט און געזאלבט איהם. אלע האָבען מיט די הענד געקלאַפט און געזאָגט: „עס לעבע דער קעניג!“
- 13 אז עתליהו האָט דערהערט דעם רויש פון לויפערנען פאָלק, איז זי אַרייַג־געקומען צום פאָלק אין גאָט'ס הויז.
- 14 און אז זי האָט דערזעהען דעם קעניג שטעהענדיג אויפ'ן ביהנע און די זינגערס מיט די טראמפייטען שפילער נעבען קעניג, ווי עס פיהרט זיך, אויך אז דאָס גאַנצע פאָלק פונ'ם לאַנד איז פרעהליך און בלאָזען אין טראמפייטען — האָט עתליהו צוריסען איהרע קליידער און אויסגע־שריען: „א פערשווערונג! א פערשווערונג!“
- 15 יהוידע דער כהן האָט אַ בעפעהל געגעבען די בעאמטע איבער הונדערט, ד. ה. די מיליטער־בעאמטע, און געזאָגט צו זיי: „פיהרט איהר ארויס אויסער די רייהען און ווער עס וועט איהר נאָכגעהען זאָל געטוידיט ווערען מיט'ן שווערד!“ דער כהן האָט געוואָלט זי זאָל ניט געטוידיט ווערען אין גאָט'ס הויז.
- 16 מ'האָט פאר איהר אַן אָרט געמאַכט און זי איז דורך דעם פערד־אַרייַג־גאַנג אריין אין קעניג'ס הויז — דאָרט האָט מען איהר געטוידיט.
- 17 יהוידע האָט געשלאָסען אַ פארבינדונג צווישען גאָט, קעניג און פאָלק — דאָס פאָלק זאָל צו גאָט געהערען און זאָל אין פערבינדונג שטעהן מיט'ן קעניג.
- 18 דאן איז דאָס גאַנצע פאָלק אריין אין בעל־הויז און צושמעטערט זיינע אַלטארען אויך גוט צובראָכען זיינע בילדער; מתן, דעם כהן פון בעל, האָבען זיי ביי'ן מזבח דער'הרנ'עט. דער כהן האָט אָנגעשטעלט בעאמטע איבער'ן גאָט'ס הויז.
- 19 דאן האָט ער גענומען די בעאמטע איבער הונדערט, איבער די וויידע־פלעצער און די שנעל־לויפערס אויך דאָס גאַנצע פאָלק פונ'ם לאַנד, און זיי האָבען אוועקגעפיהרט דעם קעניג פון גאָט'ס הויז, און דורך דעם טהויער פון די שנעל־לויפערס זיינען זיי אריין אין קעניג'ס הויז; דאָרט האָט ער זיך געזעצט אויפ'ן קעניגליכען טהראָן.
- 20 דאָס גאַנצע פאָלק פון לאַנד איז פרעהליך געווען, און נאָכדעם ווי מ'האָט עתליהו'ן געטוידיט מיט'ן שווערד אינ'ם קעניג'ס הויז איז אין שטאָרט שטיל געוואָרען.

יב CAP. XII.

יב

2 א בְּשֵׁבַע שָׁנִים יְהוֹאֵשׁ בְּמִלְכוֹ: בְּשֵׁנַת־שֶׁבַע לַיהוָה מֶלֶךְ
 יְהוֹאֵשׁ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה
 3 מִבְּאֵר שֶׁבַע: וַיַּעַשׂ יְהוֹאֵשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּלִימֹי
 4 אֲשֶׁר הוֹרְהוּ יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן: תֵּק הַבַּמּוֹת לֹא־סָרוּ עוֹד
 ה הָעַם מִזִּבְחִים וּמִקְרָבִים בַּבַּמּוֹת: וַיֹּאמֶר יְהוֹאֵשׁ אֶל־
 הַכֹּהֲנִים כֹּל כֶּסֶף הַקֶּדָּשִׁים אֲשֶׁר יוֹבֵא בֵּית־יְהוָה כֶּסֶף
 עוֹבֵר אִישׁ אִישׁ נִפְשׁוֹת עֲרָבּוּ כְּל־כֶּסֶף אֲשֶׁר יַעֲלֶה עַל
 6 לִב־אִישׁ לְהָבִיא בֵּית יְהוָה: יִקְחוּ לָהֶם הַכֹּהֲנִים אִישׁ
 מֵאֵת מִקְרָו וְהֵם יַחְזְקוּ אֶת־בְּדֵק הַבַּיִת לְכֹל אֲשֶׁר־יִמְצָא
 7 שָׁם בְּדֵק: וַיְהִי בְשֵׁנַת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשׁ שָׁנָה לַמֶּלֶךְ
 8 יְהוֹאֵשׁ לֹא־חִזְקוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־בְּדֵק הַבַּיִת: וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ
 יְהוֹאֵשׁ לַיהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וְלַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִדּוֹעַ
 אֲנִיכֶם מִחֻזְקֵם אֶת־בְּדֵק הַבַּיִת וְעַתָּה אֲלִתְקַחְרוּ־כֶסֶף
 9 מֵאֵת מִקְרֵיכֶם כִּי־לְבַדְּךָ הַבַּיִת תִּתְּנֶהוּ: וַיֵּאתוּ הַכֹּהֲנִים
 לְבַלְתִּי קַח־תִּכְסֶּף מֵאֵת הָעַם וּלְבַלְתִּי חֹזֵק אֶת־בְּדֵק
 הַבַּיִת: וַיִּקַּח יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶרְוֹן אַחַד וַיִּקַּב חָר בְּדַלְתּוֹ
 וַיִּתֵּן אֹתוֹ אֶצֶל הַמּוֹזֵבַח בְּיָמִין כְּבוֹא־אִישׁ בֵּית יְהוָה
 וַנִּתְּנוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים שְׁמֵרֵי הַסֶּף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַמּוֹבֵא
 11 בֵּית־יְהוָה: וַיְהִי כִּרְאוֹתֶם כִּי־רָב הַכֶּסֶף בְּאֶרְוֹן וַיַּעַל
 סֹפֵר הַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּצְרוּ וַיִּמְנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא
 12 בֵּית־יְהוָה: וַנִּתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַמֵּתָפֵן עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה
 הַפְּקָדִים בֵּית יְהוָה וַיּוֹצִיאוּהוּ לְחֹרְשֵׁי הָעֵץ וּלְבַנִּים
 13 הָעֹשִׂים בֵּית יְהוָה: וּלְגֹדְרִים וּלְחֻצְבֵי הָאֶבֶן וּלְקִנּוֹת
 עֲצִים וְאֲבָנֵי מַחְצָב לְחֹזֵק אֶת־בְּדֵק בֵּית־יְהוָה וּלְכֹל
 14 אֲשֶׁר־יִצָּא עַל־הַבַּיִת לְחֻזְקָה: אֵךְ לֹא יַעֲשֶׂה בֵּית יְהוָה
 סִפּוֹת כֶּסֶף מְזֻמְרֹת מְזֻרְקוֹת חֲצֻצְרוֹת כָּל־כְּלֵי זָהָב וְכֹל־

כסף

קאפיטעל יב

- 1 זיעבען יאָהר אלט איז יהואש קעניג געוואָרען.
- 2 אין זיעבענטען יאָהר פון יהוא איז יהואש קעניג געוואָרען און פערציג יאָהר האָט ער רעגירט איבער ירושלים, זיין מוטער האָט מען גערופען צביה פון באר שבע.
- 3 זיין נאנצען לעבען האָט יהואש געטהאָן וואָס עס געפעהלט גאָט, דאָס האָט איהם געלערענט יהודע דער כהן.
- 4 אָבער די בארג־אלטארען האָט מען ניט אָבגעשאַפט — דאָס פאָלק האָט געאַפּפערט און גערויכט אויף די בארג אלטארען.
- 5 יהואש האָט דאן געזאָגט צו די כהנים : אלע געהייליגטע זילבער וואָס ווערט געבראכט אין גאָט'ס הויז, ווי די זילבער פון צעהלען אזוי די זילבער פון פערזאָנען שאַטצונג, אָדער זילבער פון פרייוויליגע גאבען וואָס מ'בריינגט אין גאָט'ס הויז,
- 6 זאָלען דאָס די כהנים צונויפנעהמען יעדער פון זיינעם בעקאנטען, און זיי זאָלען פארריכטען די צובראָכענע ערטער פונ'ם הויז וואו עס וועט נאָר זיין צובראָכען.
- 7 אָבער ביז דעם דרייאַן־צוואַנציגסטען יאָהר פון קעניג יהואש האָבען די כהנים ניט פארריכט די צובראָכענע ערטער פונ'ם הויז.
- 8 האָט קעניג יהואש גערופען כהן יהודע און די איבריגע כהנים און האָט צו זיי געזאָגט : „פאר וואָס פארריכט איהר ניט די צובראָכענקייט פונ'ם הויז ? פון יעצט אן זאָלט איהר מעהר קיין זילבער נעהמען פון אייערע בעקאנטע, דאָס זאָל געהערען צום הויז פארריכטונג !“
- 9 די כהנים האָבען איינגעשטימט מעהר ניט צו נעהמען זילבער פונ'ם פאָלק און אויף ניט צו פארריכטען די צובראָכענע ערטער פונ'ם הויז.
- 10 דאן האָט יהודע דער כהן גענומען אַ קאסטען און געמאַכט אַ לאָך אין זיין טיהר'ס. ער האָט איהם אוועקגעשטעלט פון רעכטען זייט מזבחה. וואו מען געהט אַריין אין גאָט'ס הויז, דאָרט פלעגען די כהנים, וואָס האָבען געהיט דעם שוועל, אַריינלייגען דאָס גאנצע זילבער וואָס מ'האָט געבראכט אין גאָט'ס הויז.
- 11 און אז זיי האָבען געזעהען אז אין קאסטען איז שוין פיעל זילבער דאָ, איז געקומען דעם קעניגס שרייבער מיט'ן אָבער־כהן, זיי האָבען אויס־געצעהלט דאָס געלד וואָס האָט זיך געפונען אין גאָט'ס הויז און פאר־בונדען.
- 12 דאָס אויסגעצעהלטע געלד האָבען זיי אוועק געגעבען די פערוואלטער איבער די אַרבייט פון גאָט'ס הויז ; יענע האָבען עס אויסגעגעבען אויף האַלץ־אַרבייטער און בוי־מיסטערס, וועלכע האָבען געאַרבייט אין גאָט'ס הויז.
- 13 אויף פאר די צאם־מאַכערס, פאר די שטיין האקערס און צו קויפען האַלץ און געהאקטע שטיינער צו פארריכטען די צובראָכענע ערטער פון גאָט'ס הויז, אויף אויף אלץ וואָס מען האָט אויסגעגעבען אום צו פארשטארקען דאָס הויז.
- 14 פון דעם זילבער וואָס מ'האָט געבראכט אין גאָט'ס הויז, האָט מען

כֶּסֶף מִדֶּה־כֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית־יְהוָה: כִּי־לַעֲשֵׂי הַמְּלָאכָה טו
 יתְּנֶהוּ וְחִזְקֶרְבוּ אֶת־בֵּית יְהוָה: וְלֹא יִחַשְׁבוּ אֶת־
 16 הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף עַל־יָדָם לַתֵּת לַעֲשֵׂי
 הַמְּלָאכָה כִּי בְּאִמְנַתָּהֶם עָשִׂים: כֶּסֶף אֲשֶׁם וְכֶסֶף חֲטָאוֹת
 17 לֹא יִבָּא בֵּית יְהוָה לִכְהֻנִּים יְהוּ: * אִן יַעֲלֶה חֲוָאֵל
 מֶלֶךְ אֲרָם וְיִלָּחֶם עֲלֵינָת וְיִלְכְּדֶה נִישָׁם חֲוָאֵל פְּנֵיו לַעֲלוֹת
 18 עַל־יְרוּשָׁלַם: וַיִּקָּח יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶת כָּל־הַקֶּדָּשִׁים
 אֲשֶׁר־הִקְדִּישׁוּ יְהוֹשָׁפָט וַיהוֹרָם וַיהוֹרָם וְאֶחָזְיָהוּ אֲבֹתָיו מִלְכֵי
 יְהוּדָה וְאֶת־קֶדְשָׁיו וְאֶת כָּל־הַזָּהָב הַנִּמְצָא בַּאֲצֵרוֹת בֵּית־
 יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח לְחֲוָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּעַל מֵעַל
 יְרוּשָׁלַם: וַיִּתֵּר דְּבָרֵי יוֹאָשׁ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הַלְוֵאִים כ
 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַנְּבִיִם לְמִלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּקְמוּ 21
 עֲבָדָיו וַיִּקְשְׁרוּ־קֶשֶׁר וַיִּבּוּ אֶת־יוֹאָשׁ בֵּית מִלָּא הַיָּרֵד
 סֵלָא: וַיּוֹזְכֵר כְּדִשְׁמַעַת וַיְהוֹזְכֵר בְּדִשְׁמַר וְעֲבָדָיו הִכְּדוּ 22
 וַיָּמָת וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָה
 בְּנֵו תַחֲמוּ:

CAP. XIII. יג

יג
 בַּשָּׁנָת עֲשָׂרִים וּשְׁלֹשׁ שָׁנָה לְיוֹאָשׁ כְּדִאֲחֻזְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה *
 מֶלֶךְ יְהוֹאָחָז כְּדִיהוּא עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְרוֹן שֶׁבַע עֶשְׂרֵה
 שָׁנָה: וַיַּעַשׂ הַרְעָ בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּלְךְ אַחֲרֵי חַטָּאוֹת יִרְבָּעָם 2
 כְּדִנְבַט אֲשֶׁר־הִחֲטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־סָר מִמֶּנָּה: וַיַּחֲרֵי 3
 אִף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיָד חֲוָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם וּבְיַד
 כְּדִהַרְדִּי כְּדִחֲוָאֵל כָּל־הַנְּבִיִם: וַיַּחַל יְהוֹאָחָז אֶת־פְּנֵי יְהוָה 4
 וַיִּשְׁמַע אֵלָיו יְהוָה כִּי רָאָה אֶת־לֶחֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי־לֶחֶץ
 אֶתָּם מֶלֶךְ אֲרָם: וַיִּתֵּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ וַיַּצֵּא 5
 מִתַּחַת יַד־אֲרָם וַיִּשְׁכְּבוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲלֵיהֶם כַּתְּמַל
 שְׁלֹשׁ־שָׁנָה: אֵךְ לֹא־סָרוּ מִחַטָּאוֹת בֵּית־יִרְבָּעָם אֲשֶׁר־הִחֲטִי 6

את־

- ניט געמאכט אין גאט'ס הויז זילבער־שאלען, מעסערס, בעקענס, טראמפייטען — קיינע גאלד אָדער זילבער כלים.
- 15 מ'האָט עס די ארבייטער געגעבען, זיי האָבען מיט דעם בעפעסטיגט גאָט'ס הויז.
- 16 מ'האָט ניט נאָכגעזעענע די לייטע, וועלכע מ'האָט דאָס זילבער אויפ'ן האַנד געגעבען און זיי זאָלען צאהלען די ארבייטער, ווארים זיי האָבען ריכטיג געטהאָן.
- 17 [זילבער פון שולד־אַפּפּערס און זינד־אַפּפּערס האָט מען ניט געבראכט אין גאָט'ס הויז — דאָס איז געווען פאר די כהנים].
- 18 אין יענער צייט איז געקומען חזאל, קעניג פון ארם, ער האָט געפיהרט קריגע קעגען גת און האָט איהר איינגענומען, פון דאָרטען האָט ער בעשלאָסען געהן אויף ירושלים.
- 19 האָט יהואש, קעניג פון יהודה, גענומען אלע הייליגהיימער וואָס יהושפט, יהורם און אחזיהו זיינע עלטערן, די קעניגע פון יהודה, האָבען אנגעזאמעלט, אויך זיינע אייגענטימער און די גאנצע גאלד וואָס האָט זיך געפונען אין די שאַטצקאמערן פון גאָט'ס הויז און דעם קעניג'ס הויז, און האָט דאָס אוועקגעשיקט צו חזאל, קעניג פון ארם, איז ער אוועק פון ירושלים.
- 20 די איבריגע פאסירונגען, און אלץ וואָס ער האָט געטהאָן, איז פאר־שריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 21 זיינע קנעכט האָבען זיך קעגען איהם געשטעלט און געמאכט א פאר־שווערונג, זיי האָבען יואש'ן ערשלאגען אין פעסטונג וואָס איז נע־בען סלא.
- 22 זיינע אייגענע קנעכט — יוזכר שמעת'ס זוהן און יהוזבד שמר'ס זוהן, האָבען איהם ערשלאגען. ער איז געשטאָרבען און מ'האָט איהם בעער־דיגט נעבען זיינע עלטערן אין דוד'ס שטאָרט; זיין זוהן אמציה האָט רעגירט נאָך איהם.

קאָפיטעל יג

- 1 אין דריי־און־צוואנציגסטען יאָהר פון יואש, אחזיהו'ס זוהן, קעניג פון יהודה, איז יהואחז, יהוא'ס זוהן, קעניג געוואָרען איבער ישראל אין שמרון; ער האָט רעגירט זיעבצעהן יאָהר.
- 2 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, און נאָכ־געגאנגען די זינד פון ירבעם, נבט'ס זוהן, וועלכער האָט זינדיג געמאכט גאנץ ישראל, ער האָט פון דעם ניט אָבגעקעהרט.
- 3 דאן האָט גאָט'ס צאָרען געברענט אויף ישראל און ער האָט זיי איבער־געגעבען אין האַנד פון חזאל, קעניג פון ארם, אויך אין האַנד פון כיהדר, חזאל'ס זוהן, אויף אַ לאַנגע צייט.
- 4 אָבער אז יהואחז האָט גאָט געבעטען, האָט גאָט איהם געהערט און בעטראכט דעם דריקונג פון ישראל מיט וועלכען דער קעניג פון ארם האָט זיי געדריקט.
- 5 און גאָט האָט ישראל געגעבען א בעפרייער, זיי זיינען ארויס פון ארם'ס מאַכט און געזעסען אין זייערע געצעלטען ווי נעכטען און עהער־נעכטען.
- 6 זיי האָבען אָבער ניט אָבגעטרעטען פון די זינד פון ירבעם'ס הויז, וועל־

7 אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּהַ הַלֵּךְ וְגַם הָאֲשֵׁרָה עָמְדָה בְּשֹׁמְרוֹן׃ כִּי
 לֹא הִשְׁאִיר לַיהוָה אִתּוֹ עִם כִּי אִסְחָמְשִׁים פְּרָשִׁים וְעִשְׂוֹה
 רֶכֶב וְעִשְׂוֹת אֲלָפִים רִגְלֵי כִּי אֲבָדָם מֶלֶךְ אֲרָם וַיִּשְׁמַם
 8 בַּעֲפֹר לְדָשׁ׃ וַיִּתֵּר דִּבְרֵי יְהוָה וְכֹל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ
 הַלּוֹאֲרֵהֶם פְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
 9 וַיִּשְׁכַּב יְהוָה וְהוֹאֲחוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּהוּ בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ יוֹאֲשׁ
 בֶּן־יְחֻזְבָּן׃ בְּשָׁנַת שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעֵי שָׁנָה לַיהוֹאֲשׁ מֶלֶךְ
 יְהוּדָה מֶלֶךְ יְהוֹאֲשׁ בֶּן־יְהוֹאֲחָז וְעַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שָׁשׁ
 11 עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂה הַרְעָ בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מִכָּל־
 חַטָּאוֹת וַיִּרְבְּעִם בְּדָנָבֶט אֲשֶׁר־הִחֲטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּהַ
 12 הַלֵּךְ׃ וַיִּתֵּר דִּבְרֵי יוֹאֲשׁ וְכֹל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר
 גָּלְחָם עִם־אֲמֻצִּיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה הַלְּאֵהֶם פְּתוּבִים עַל־
 13 סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יוֹאֲשׁ עִם־
 אֲבֹתָיו וַיִּרְבְּעִם יֵשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וַיִּקְבַּר יוֹאֲשׁ בְּשֹׁמְרוֹן עִם
 14 מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאַל־יָשַׁע חָלָה אֶת־חֻלּוֹ אֲשֶׁר יָמִית
 בּוֹ וַיֵּרֶד אֵלָיו יוֹאֲשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶךְ עַל־פָּנָיו וַיֹּאמֶר
 15 אָבִי וְאָבִי רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלִישָׁע קַח
 16 קֶשֶׁת וַחֲצִים וַיִּקַּח אֵלָיו קֶשֶׁת וַחֲצִים׃ וַיֹּאמֶר לְמַלְכֵי
 יִשְׂרָאֵל הֲרַכֵּב יָדָךְ עַל־הַקֶּשֶׁת וַיִּרְכַּב יָדוֹ וַיִּשֶׂם אֱלִישָׁע
 17 יָדוֹ עַל־יָדָיו הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר פָּתַח הַחֲלוֹן קְדָמָה וַיִּפְתַּח
 וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע יֵרֶה וַיִּזֵּר וַיֹּאמֶר חֲזַק־תְּשׁוּעָה לַיהוָה וַחֲזַק
 18 תְּשׁוּעָה בְּאֲרָם וְהִבִּיתָ אֶת־אֲרָם בְּאֶפֶק עַד־כִּלְהָ׃ וַיֹּאמֶר
 קַח הַחֲצִים וַיִּקַּח וַיֹּאמֶר לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל הֵן אֲרָצָה הֵן
 19 שְׁלֹשׁ־פַעְמַיִם וַעֲמַד׃ וַיִּקְצַף עָלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר
 לְהַבֹּת חֲמֵשׁ אֲרֻשֵׁשׁ פַּעְמַיִם אִו הִבִּיתָ אֶת־אֲרָם עַד־
 כִּלְהָ וְעַתָּה שְׁלֹשׁ פַּעְמַיִם תִּכֶּה אֶת־אֲרָם׃
 כ וַיָּמָת אֱלִישָׁע וַיִּקְבְּרוּהוּ וַיְהִי מֵאָבִי יְבִאוּ בְּאֶרֶץ כִּנְזַן

שנה

- כער האָט זינדיג געמאַכט ישראל; ער איז אין זיי געגאנגען, אויך דער געצען־בוים איז נאָך געשטאַנען אין שמרון.
- 7 זאָגאר ווען יהואַחו האָט מעהר ניט געהאַט ווי פּופּציג רייטער, צעהען וועגען און צעהען טויזענד פּוּם־געהער; ווייל דער קעניג פּון אַרם האָט זיי פּערניכטעט און געמאַכט זיי ווי דער שטויב אויף וועלכען מען טרעט.
- 8 די איבריגע פּאַסירונגען יהואַחו'ס, אַלץ וואָס ער האָט געטהאָן און זיינע העלדענטהאַטען, איז פּאַרשריבען אין בוך „צייטפּאַסירונגען פּון די קעניגע ישראל'ס“.
- 9 אז יהואַחו איז געשטאַרבען האָט מען איהם בערדריגט אין שמרון און יואש זיין זוהן האָט רעגירט נאָך איהם.
- 10 אין זיעבען־און־דרייסיגסטען יאָהר פּון יואש קעניג פּון יהודה איז יהואש, יהואַחו'ס זוהן געוואָרען קעניג איבער ישראל אין שמרון, און רעגירט זעכצעהן יאָהר.
- 11 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען און איז ניט אוועק פּון אַלע זינד ירבעם'ס, נבט'ס זוהן, וועלכער האָט זינדיג גע־מאַכט ישראל, אין זיין־וועג איז ער געגאנגען.
- 12 די איבריגע פּאַסירונגען יואש'ס, אַלץ וואָס ער האָט געטהאָן, זיין העל־דענטהאַט און זיין קריגע וואָס ער האָט געפיהרט מיט אמציהו, קעניג פּון יהודה, איז פּאַרשריבען אין בוך „צייטפּאַסירונגען פּון די קעניגע ישראל'ס“.
- 13 אז יואש איז געשטאַרבען איז ער בערדריגט געוואָרען אין שמרון נעבען די קעניגע פּון ישראל, אויף זיין טהראָן איז געזעסען ירבעם.
- 14 אלישע איז קראַנק געוואָרען אויף אַ קראַנקהייט פּון וועלכע ער איז געשטאַרבען, איז יואש, קעניג פּון ישראל, געקומען צו איהם, ער האָט פאַר איהם געוויינט און געזאָגט: „מיין הערר! מיין הערר! דו ביזט די וועגען פּון ישראל און זייערע רייטער!“ (*). . .
- 15 האָט אלישע צו איהם געזאָגט: „נעהם אַ בויגען און פּיילען“, אז ער האָט געבראַכט אַ בויגען און פּיילען,
- 16 האָט ער געזאָגט צום קעניג פּון ישראל: „לעג אַרויף דיין האַנד אויפ'ן בויגען!“ אז ער האָט אַרויפגעלעגט זיין האַנד, האָט אלישע אַרויפ־געלעגט זיינע הענד אויף דעם קעניגס הענד
- 17 און ער האָט געזאָגט: עפען דעם מורח פּענלסטער! אז ער האָט געעפענט האָט אלישע געזאָגט: „שים!“ אז ער האָט אויסגעשאַסען האָט אישע געזאָגט: „דאָס איז אַ זיעג־פּייל פּון גאָט — אַ זיעג־פּייל איבער אַרם!“
- אַט אזוי וועסטו אין אפּק אויס'הרג'נען גאַנץ אַרם. . .
- 18 ער האָט ווידער געזאָגט: „נעהם די פּיילען!“ אז ער האָט זיי גענוֹר־מען האָט אלישע געזאָגט צום קעניג פּון ישראל: „קלאַפּ אַן דר'ערד!“ האָט ער דריי מאָל אַ קלאַפּ געטהאָן און אויפגעהערט.
- 19 דאן איז דער געטליכער מאן אויף איהם ביין געוואָרען און געזאָגט: ווען דו וואָלסט פינע אָדער זעקס מאָל געקלאַפּט, דאן וואָלסטו גאַנץ אַרם אויסגע'הרג'עט; אָבער יעצט וועסטו נאָר דריי מאָל בעזיגען אַרם.
- 20 אז אלישע איז געשטאַרבען און מ'האַט איהם בערדריגט האָבען אָנגע־פּאַנגען רויבער־באַנדעס פּון מואב צו קומען אינ'ם לאַנד יאָהר־יעהרליך.

- 21 איין מאָל האָט מען בעערדיגט אַ מאַן, ערשט זיי האָבען דערזעהען די רויבער־באַנדע, האָבען זיי דעם טוידטען אַרײַנגעוואָרפען אין אלישע'ס קבר, פאַלענדיג האָט זיך דעם מענשענס קערפּער אָנגעריהרט אן אלישע'ס גליעדער, איז ער גלייך לעבעדיג געוואָרען און געשטעלט זיך אויף זיינע פיס.
- 22 חוואל, קעניג פון ארם, האָט איינגעמאַכט ישראל די גאַנצע צייט פון יהואחז,
- 23 ביז גאָט האָט זיי בעגנאַדיגט, ערבאַרמט זיך אויף זיי און געווענדעט זיך צו זיי, צוליעב זיין בונד מיט אברהם, יצחק און יעקב, ער האָט זיי נאָך ניט געוואָלט אונטערבריינגען און פּערוואַרפען זיי פון זיין געזיכט.
- 24 אז חוואל קעניג פון ארם איז געשטאַרבען האָט זיין זוהן בן־הרד רעגירט נאָך איהם.
- 25 דאן האָט יהואש, יהואחז'ס זוהן, צוריק אָבגענומען פון בן־הרד, חוואל'ס זוהן, די שטערט וועלכע ער האָט אין קריעג צוגענומען פון זיין פאטער. דריי מאָל האָט איהם יואש געשלאָגען ביז ער האָט צוריק צוגענומען די שטערט פון ישראל.

קאפיטעל יד

- 1 אין צווייטען יאָהר פון יואש, יואחז'ס זוהן, קעניג פון ישראל, איז קעניג געוואָרען אַמִּיציהו, יואש'ס זוהן, קעניג פון יהודה.
- 2 פינף־און־צוואנציג יאָהר אלט איז ער קעניג געוואָרען און ניין־און־צוואנציג יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים, זיין מוטער האָט מען גערופען יהועדן פון ירושלים.
- 3 ער האָט געטהאָן וואָס עס געפעהלט גאָט, אלץ אזוי ווי זיין פאטער יואש האָט געטהאָן, אָבער ניט ווי זיין אור־פאטער דוד.
- 4 די באַרג־אַלְטאַרען זיינען ניט אָבגעשאַפט געוואָרען — דאָס פּאָלק האָט נאָך געאַפּפּערט און גערויכערט אויף די באַרג־אַלְטאַרען.
- 5 אז די רעגירונג איז פעסט געוואָרען אין זיין האַנד, האָט ער געטוידט זיינע קנעכט וועלכע האָבען ערשלאָגען זיין פאטער, דעם קעניג.
- 6 די קינדער פון די שלאָגער האָט ער ניט געטוידט, אזוי ווי עס איז גע־שריבען אין משה'ס געזעץ בוך, וואָס גאָט האָט איהם בעפעהלען זאָ־גענדיג: „עלְמֶעֶרֶן זאָלען ניט געטוידט ווערען איבער דעם פּאַרברעכען פון קינדער, און קינדער זאָלען ניט געטוידט ווערען איבער דעם פּאַר־ברעכען פון די עלְמֶעֶרֶן — נאָר פאַר זיינע אייגענע זינד קען אַ מענש געטוידט ווערען.“
- 7 ער האָט אין זאַל־טֶהאַל ערשלאָגען צעהען טויענד פון אדום אין אב־גענומען סלע אין קריעג, ער האָט עס אַ נאָמען געגעבען יקחאל [און דאָס איז איהר נאָמען] ביז יעצט.
- 8 דאן האָט אַמִּיציהו געשיקט לייטע צו יהואש זוהן פון יהואחז, זוהן פון יהוא, קעניג פון ישראל, אזוי צו זאָגען: „קום, לאָמיר איינער דעם אנדערן אַנקוקען! . . .“
- 9 האָט יהואש, קעניג פון ישראל, געשיקט זאָגען אַמִּיציהו, קע־ניג פון יהודה: „דער קליינער דאָרן פון לבנון האָט געשיקט

בְּלִבְנוֹן לֵאמֹר תִּנְהַ אֶת־בֵּיתְךָ לְבְנֵי לְאִשָּׁה וּתְעַבֵּר חַיִּת
י הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּלִבְנוֹן וּתְרַמֵּס אֶת־הַחֹחַ: הַכֶּה הַכִּיָּת
אֶת־אֲדָוִם וּנְשָׂאֵךְ לְבָךְ הַקֶּבֶד וְשֵׁב בְּבֵיתְךָ וּלְמָה תִּתְנַהֵר
11 בְּרָעָה וּנְפִלְתָה אִתָּה וַיְהוּדָה עִמָּךְ: וְלֹא־שָׁמַע אֲמֻצַּיְהוּ
וַיַּעַל יְהוּאֵשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּרָאוּ פָּנִים הוּא וְאֲמֻצַּיְהוּ
12 מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לַיהוּדָה: וַיִּגְנַף יְהוּדָה
13 לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּנְסוּ אִישׁ לְאֹהֲלוֹ: וְאֵת אֲמֻצַּיְהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה בְּיַהוּאֵשׁ בְּיַהֲחֻזְהוּ תִפֵּשׁ יְהוּאֵשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיָּבֵאוּ יְרוּשָׁלַם וַיִּפְרֹץ בַּחֹמֹת יְרוּשָׁלַם
בְּשַׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפְּנֵה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה:
14 וַלְקַח אֶת־כָּל־הַזֹּהָב וְהַכֶּסֶף וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצָאִים
בֵּית־יְהוָה וּבֵאוּצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת בְּנֵי הַתַּעֲרָבוֹת
15 וַיֵּשֶׁב שְׁמֵרוֹנָה: וַיִּתֵּר דְּבַר־יְהוּאֵשׁ אֲשֶׁר עָשָׂה וּנְבוּרָתוֹ
וְאֲשֶׁר נִלְחַם עִם אֲמֻצַּיְהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הַלֵּאֲתָם כְּתוּבִים
16 עַל־סֵפֶר דְּבַר־יְהוֹשִׁעַ לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁכַּב יְהוּאֵשׁ
עַם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר בְּשְׁמֵרוֹן עִם מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ
17 יִרְבֵּעַם בְּנוֹ תַחֲתָיו: וַיְחִי אֲמֻצַּיְהוּ בְּיַהוּאֵשׁ מֶלֶךְ
יְהוּדָה אַחֲרָי מוֹת יְהוּאֵשׁ בְּיַהוּאֵשׁוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ
18 עֶשְׂרֵה שָׁנָה: וַיִּתֵּר דְּבַר־יְהוּאֵשׁ הַלֵּאֲתָם כְּתוּבִים
19 עַל־סֵפֶר דְּבַר־יְהוֹשִׁעַ לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו
קָשָׁר בִּירוּשָׁלַם וַיִּנָּס לְכִישָׁה וַיִּשְׁלַחוּ אַחֲרָיו לְכִישָׁה
כ וַיִּמְתְּרוּ שָׁם: וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ עַל־הַסּוּסִים וַיִּקְבֹּר בִּירוּשָׁלַם
עַם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד: וַיִּקְחוּ כָּל־עַם יְהוּדָה אֶת־עֲזַרְיָה
וְהוּא בֶן־יֶשֶׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיִּמְלְכוּ אֹתוֹ תַחַת אָבִיו
22 אֲמֻצַּיְהוּ: הוּא בָנָה אֶת־אֵילַת וַיִּשְׁבֶּה לַיהוּדָה אַחֲרָי
23 שֹׁכְבֵי־הַמֶּלֶךְ עַם־אֲבֹתָיו: בְּשֵׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
לְאֲמֻצַּיְהוּ בְּיַהוּאֵשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ יִרְבֵּעַם בְּיַהוּאֵשׁ
מֶלֶךְ

- צום גרויסען צעדער פון לבנון אזוי צו זאגען : „פארהייראט דיין טאכטער פאר מיין זון!“ איז ארויס די פעלד-ארמעע פון לבנון און צו טראַטען דעם קליינעם דאָרן . . .
- 10 דו האָסט אייניגע מאָל בעזיגט אדום, האָסטו שוין מוטע בעקומען . . . היט דיין עהרע און בלייב אין דער היים! רייז ניט דעם אונגליק! דו וועסט נאָך דורכפאלען און גאנץ יהודה מיט דיר . . .”
- 11 אמציהו האָט אָבער ניט געוואָלט הערען, איז יהואש, קעניג פון ישראל געקומען אויף אמציהו, קעניג פון יהודה, און זיי האָבען זיך אָנגעקוקט אין בית שמש, וואָס אין יהודה.
- 12 אָבער יהודה איז געשלאגען געוואָרען פאר ישראל און זיי זיינען צולאָ-פען יעדער צו זיינע געצעלטען.
- 13 אמציהו'ן דעם קעניג פון יהודה (זוהן פון יהואש, זוהן פון אחזיהו) האָט יהואש, קעניג פון ישראל געכאַפט. דאן איז ער אריין אין ירושלים און האָט צובראָכען די מויער-וואַנד פונ'ם טהויער אפרים ביז'ן ווינקל-טהויער — פיער הונדערט איילען.
- 14 ער האָט אויף צוגענומען דאָס גאנצע גאָלד און זילבער און אלע געשיר (כלים) וואָס זיינען געווען אין גאָט'ס הויז און אין קעניגס שאַטצקאמערן, אויף די פער'משכונ'טע קינדער, און אוועק צוריק אין שמרון.
- 15 די איבריגע פאסירונגען יהואש'ס, אלץ וואָס ער האָט געטהאָן, זיין העלדענטהאט און וועגען די קריען מיט אמציהו קעניג פון יהודה, אין פארשריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע ישראל'ס“.
- 16 אז יהואש איז געשטאָרבען האָט מען איהם בעערדיגט אין שמרון נעבען די קעניגע פון ישראל; זיין זוהן ירבעם האָט רעגירט נאָך איהם.
- 17 אמציהו, יואש'ס זוהן, קעניג פון יהודה האָט געלעבט נאָך דעם טויט פון יהואש, יהואח'ס זוהן, קעניג פון ישראל, פופצעהן יאָהר.
- 18 די איבריגע פאסירונגען אמציהו'ס זיינען פארשריבען אין בוך „צייט-פאסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 19 מ'האָט קעגען איהם א פארשווערונג געמאַכט אין ירושלים איז ער אנטלאָפען אין לכיש; האָט מען אָבער נאָך איהם געשיקט אין לכיש און געטויט איהם דאָרטען.
- 20 מ'האָט איהם אויף פערד געבראַכט אין ירושלים און בעערדיגט נעבען זיינע עלטערן אין דוד'ס שטאָרט.
- 21 דאן האָט די גאַנצע באפעלקערונג פון יהודה גענומען עזריהו'ן [ער איז אלט געווען זעכצעהן יאָהר] און האָבען איהם אלס קעניג ערקלעהרט אנשטאט זיין פאטער אמציהו.
- 22 נאָך זיין פאטער'ס טויט האָט ער איבערגעבויט אילת און צוגעגעבען עס צו יהודה.
- 23 אין פופצענטען יאָהר פון אמציהו, יואש'ס זוהן, קעניג פון יהודה, איז ירבעם, יואש'ס זוהן, קעניג געוואָרען איבער ישראל; איין-און-פערציג יאָהר האָט ער רעגירט אין שמרון.

- 24 מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְרוֹן אַרְבַּעִים וְאַחַת שָׁנָה: וַיַּעַשׂ הָרַע
 בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מִכָּל-חַטָּאוֹת יַרְבָּעִים בְּדָנֹבֶט אֲשֶׁר
 הִחְטִיא אֶת-יִשְׂרָאֵל: הוּא הָשִׁיב אֶת-נָבֹל יִשְׂרָאֵל כִּי
 מִלְּבֹא חָמַת עַד-יָם הָעֲרֵבָה בְּדָבַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ יוֹנָה בֶן-אֲמִתִּי הַנְּבִיא אֲשֶׁר מָנַת
 26 הַחֶפֶר: בִּירְדָּאָה יְהוָה אֶת-עֵינֵי יִשְׂרָאֵל מִדָּה מֵאֵד וְאָפֶס
 עֲצוּר וְאָפֶס עֲזוּב וְאִין עֹזֵר לְיִשְׂרָאֵל: וְלֹא-דִבֶּר יְהוָה
 27 לְמַחֲזֹת אֶת-שָׁם יִשְׂרָאֵל מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם וַיִּוְשִׁיעֶם בְּיַד
 28 יַרְבָּעִם בֶּן-יוֹאָשׁ: וַיִּתֵּר דִּבְרֵי יַרְבָּעִם וְכָל-אֲשֶׁר עָשָׂה
 וַנְּבוֹרְתוּ אֲשֶׁר-נִלְחָם וְאֲשֶׁר הָשִׁיב אֶת-יַד מִשָּׁק וְאֶת-חַמַּת
 לְיְהוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל הֲלֹא-הֵם כְּתוּבִים עַל-סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁכַּב יַרְבָּעִם עִם-אֲבֹתָיו עִם מַלְכֵי
 29 יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ זְכַרְיָה בְּנוֹ תַחְתָּיו:

טז

CAP. XV. טו

- א בַּשָּׁנָה עֲשָׂרִים וְשֵׁבַע שָׁנָה לַיַּרְבָּעִם מָלַךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ א
 2 עֲזַרְיָה בֶן-אֲמִצִּיָּה מָלַךְ יְהוּדָה: בְּדָשָׁשׁ עֲשָׂרָה שָׁנָה
 דָּוָה בְּמִלְכוֹ וְחַמְשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשָׁם
 3 אִמּוֹ יִכְלָהוּ מִירוּשָׁלַם: וַיַּעַשׂ הַיִּשְׂרָאֵל בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל
 4 אֲשֶׁר-עָשָׂה אֲמִצִּיָּהוּ אָבִיו: רַק הַבָּמֹת לֹא-סָרוּ עוֹד
 5 הָעַם מִזְבֹּחִים וּמִקְרָבִים בְּבָמֹת: וַיִּנְנַע יְהוָה אֶת-הַמֶּלֶךְ
 וַיְהִי מִצְרַע עַד-יוֹם מָתוֹ וַיֵּשֶׁב בְּבֵית הַחֲפָשִׁית וַיּוֹתֵם
 6 בְּדַהֲמָלָךְ עַל-הַבָּיִת שִׁפְט אֶת-עַם הָאָרֶץ: וַיִּתֵּר דִּבְרֵי
 עוֹד יְהוּ וְכָל-אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא-הֵם כְּתוּבִים עַל-סֵפֶר דִּבְרֵי
 7 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב עֲזַרְיָה עִם-אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ
 אֹתוֹ עִם-אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ תַחְתָּיו:
- 8 בַּשָּׁנָה שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה לְעֲזַרְיָהוּ מָלַךְ יְהוּדָה מָלַךְ
 זְכַרְיָהוּ בֶן-יַרְבָּעִם עַל-יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְרוֹן שָׁשָׁה חֳדָשִׁים:

ויַעַשׂ

- 24 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, ניט אוועק־
געהענדיג פון אלע זינד פון ירבעם, נבט'ס זוהן, וועלכער האָט זינדיג
געמאַכט גאַנץ ישראל.
- 25 ער האָט צוגעגעבען צום גרענעץ פון ישראל פון אַריינגאנג צו חמת
ביז'ן ים פון ערב, ווי עס האָט פארשפראַכען גאָט פון ישראל ווען ער
האָט גערעדט דורך זיין קנעכט יונה, אמת־י דעם נביא'ס זוהן, פון
גת־הפר.
- 26 ווען גאָט האָט געזעהן אז ישראל איז זעהר ניערערגעשלאָגען און עס
איז ניטאָ קיין הערשער, קיין פערשטארקער און קיין רעטער אין
ישראל.
- 27 גאָט האָט שוין ניט גערעדט אויסצומעקען דעם נאָמען ישראל פון
אונטער'ן הימעל, נאָר ער האָט זיי געהאָלפען דורך ירבעם'ן יואש'ס
זוהן.
- 28 די איבריגע פאסירונגען ירבעם'ס, אלץ וואָס ער האָט געטהאָן, זיין
העלדענטהאָט, זיין קריעג פיהרען און ווי ער האָט צוריקגענומען דמשק
און חמת פאר יהודה און ישראל, זיינען פארשריבען אין בוך „צייט־
פאסירונגען פון די קעניגע ישראל'ס“.
- 29 ירבעם איז געשטאָרבען (און בערדיגט געוואָרען) נעבען זיינע עלטערן,
די קעניגע פון ישראל; נאָך איהם האָט רעגירט זיין זוהן זכריה.

קאָפימעל טו

- 1 אין זיעבען־און־צוואַנציגסטען יאָהר פון ירבעם, קעניג פון ישראל, איז
קעניג געוואָרען עזריה, אמציה'ס זוהן, קעניג פון יהודה.
- 2 זעכצעהן יאָהר אַלט איז ער קעניג געוואָרען און צווייאָן־פופציג יאָהר
האָט ער רעגירט אין ירושלים; זיין מוטער האָט מען גערופען יכליהו
פון ירושלים.
- 3 ער האָט געטהאָן אלץ וואָס איז גאָט געפעהלען, אלץ אזוי ווי עס האָט
געטהאָן זיין פאטער אמציהו.
- 4 נאָר די באַרג־אַלטאַרען זיינען ניט אָבגעשאַפט געווען, דאָס פאָלק
האָט נאָך געאַפּפערט און גערויכערט אויף די באַרג־אַלטאַרען.
- 5 גאָט האָט דעם קעניג געשטראַפט — ער איז געווען קרעציג און ביז זיין
שטאָרבען איז ער געווען אין אַ אָבגעזונדערטע הויז. יותם, דעם קע־
ניגס זוהן, דער פּערוואַלטר פונ'ם הויז איז דער ריכטער פונ'ם פאָלק
געווען.
- 6 די איבריגע פאסירונגען עזריה'ס און אלץ וואָס ער האָט געטהאָן איז
פארשריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 7 אז עזריה איז געשטאָרבען האָט מען איהם בערדיגט נעבען זיינע על־
טערן אין דוד'ס שטאָדט. נאָך איהם האָט רעגירט זיין זוהן יותם.
- 8 אין אכט־און־דרייסיגסטען יאָהר פון עזריהו, קעניג פון יהודה, איז
זכריהו, ירבעם'ס זוהן קעניג געוואָרען איבער ישראל. [ער האָט רע־
גירט] אין שמרון זעקס מאָנאַטען.

9 וַיַּעַשׂ הַרְעָה בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָיו לֹא סָר
 מִחַטָּאוֹת יָרֵבֵעַם בְּדִבְכֹּשׁ אֲשֶׁר הִחְטִיֵּא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
 וַיִּקְשֶׁר עָלָיו שְׁלֹם בְּדִיבֶשׁ וַיַּכְהוּ קָבֵל־עַם וַיִּמְתְּהוּ וַיִּמְלֹךְ
 11 תַּחֲתָיו׃ וַיִּתֵּר דְּבָרֵי זְכַרְיָה הַנֶּגֶם בְּתוֹבִים עַל־סֹפֵר דְּבָרֵי
 12 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ הוּא דְבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־
 יְהוָה לֵאמֹר בְּנֵי רַב־עַיִם יֵשְׁבוּ לָךְ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל
 13 וַיְהִי־בָן׃ שְׁלֹם בְּדִיבֶשׁ מֶלֶךְ בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים
 וְתֵשַׁע שָׁנָה לְעֹזִיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ יַרְחֵי־יָמִים בְּשֹׁמְרוֹן׃
 14 וַיַּעַל מְנַחֵם בְּדִגְדֵי מִתְרַצָּה וַיָּבֵא שֹׁמְרוֹן וַיִּגַּד אֶת־שְׁלֹם
 15 בְּדִיבֶשׁ בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְתְּהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו׃ וַיִּתֵּר דְּבָרֵי
 שְׁלֹם וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קִשֶׁר הַנֶּגֶם בְּתוֹבִים עַל־סֹפֵר דְּבָרֵי
 16 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ אִזְּכַר־מְנַחֵם אֶת־הַתַּפְסָח
 וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶת־נְבוּלִיָּה מִתְרַצָּה כִּי לֹא פָתַח
 17 וַיִּגַּד אֶת כָּל־הַהֲרֹתָיָה בַּקָּע׃ בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְתֵשַׁע
 שָׁנָה לְעֹזִיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ מְנַחֵם בְּדִגְדֵי עַל־יִשְׂרָאֵל
 18 עָשָׂר שָׁנִים בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַשׂ הַרְעָה בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא־סָר
 מֵעַל חַטָּאוֹת יָרֵבֵעַם בְּדִיבְכֹשׁ אֲשֶׁר־הִחְטִיֵּא אֶת־יִשְׂרָאֵל
 19 כָּל־יָמָיו׃ בָּא פוֹל מֶלֶךְ־אֲשׁוּר עַל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן מְנַחֵם
 לְפוֹל אֶלֶף כֶּבֶד־כֶּסֶף לְהָיוֹת יָדָיו אִתּוֹ לְהַחְנוּק הַמַּמְלָכָה
 כ בְּיָדוֹ׃ וַיֵּצֵא מְנַחֵם אֶת־הַכֶּסֶף עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כָּל־גְּבוּרֵי
 הַחֵיַל לְתַת לְמֶלֶךְ אֲשׁוּר חֲמִשִּׁים שְׁקָלִים כֶּסֶף לְאִישׁ
 21 אֶחָד וַיֵּשֶׁב מֶלֶךְ אֲשׁוּר וְלֹא־עָמַד שָׁם בְּאֶרֶץ׃ וַיִּתֵּר
 דְּבָרֵי מְנַחֵם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם בְּתוֹבִים עַל־
 22 סֹפֵר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב מְנַחֵם עִם־
 23 אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ פְּקַחְיָה בְּנֵי תַּחֲתָיו׃ בִּשְׁנַת חֲמִשִּׁים
 שָׁנָה לְעֹזִיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ פְּקַחְיָה בֶן־מְנַחֵם עַל־
 24 יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שְׁנָתַיִם׃ וַיַּעַשׂ הַרְעָה בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא

- 9 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, (ווי זיינע עלטערן האָבען געטהאָן) ער האָט ניט אָבגעטראָטען פון די זינד פון ירבעם, נבט'ס זוהן, וועלכער האָט גאנץ ישראל זינדיג געמאַכט.
- 10 קענען איהם האָט אַ פּערשווערונג געמאַכט שלם, יבש'ס זוהן; אין געגענווארט פון פּאָלק האָט ער איהם ערשלאַגען און געטויט. ער האָט נאָך איהם רעגירט.
- 11 די איבריגע פּאַסירונגען זכריה'ס זיינען פאַרשריבען אין בוך „צייטפּאַסיר-ונגען פון די קעניגע ישראל'ס“.
- 12 דערמיט איז ערפילט געוואָרען גאָט'ס וואָרט וואָס ער האָט גערעדט צו יהוא'ן זאָגענדיג: „דיינע אור-אור-אייניקלאַך וועלען זיצען אויפ'ן טהראָן פון ישראל“; אזוי איז עס געווען.
- 13 שלום, יבש'ס זוהן, איז קעניג געוואָרען אין ניינאָן-דרייסיגסטען יאָהר פון עזריה, קעניג פון יהודה; ער האָט רעגירט אין שמרון אין מאַנאַט.
- 14 דאן איז ארויס מנחם, גדי'ס זוהן, פון תרצה, און געקומען אין שמרון; ער האָט אין שמרון ערשלאַגען און געטויט שלום'ן, יבש'ס זוהן, און רעגירט נאָך איהם.
- 15 די איבריגע פּאַסירונגען שלום'ס און זיין פּערשווערונג וואָס ער האָט געמאַכט, זיינען פאַרשריבען אין בוך „צייטפּאַסירונגען פון די קעניגע ישראל'ס“.
- 16 אין יענער צייט האָט מנחם צושלאַגען תפסח, און איהרע איינוואוינער און גרענעץ בעוואוינער, ווייל מ'האָט איהם ניט געעפענט האָט ער זיי ערשלאַגען, ער האָט אויף אַלע איהרע באַרג פעסטונגען צו-שמעטערט.
- 17 אין ניינאָן-דרייסיגסטען יאָהר פון עזריה, קעניג פון יהודה, איז קע-ניג געוואָרען מנחם, גדי'ס זוהן, איבער ישראל. צעהען יאָהר האָט ער רעגירט אין שמרון.
- 18 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, ער איז זיין גאַנצען לעבען ניט אוועק פון די זינד פון ירבעם, נבט'ס זוהן, וועלכער האָט זינדיג געמאַכט גאנץ ישראל.
- 19 פול, קעניג פון אשור, איז ארויף אויפ'ן לאַנד, האָט מנחם געגעבען פול'ן טויזענד צענטנער זילבער אום ער זאָל איהם בעהילפיג זיין אז די רעגירונג זאָל ביי איהם פעסטער זיין.
- 20 מנחם האָט דעם געלד אבצאהל געלעגט אויף ישראל, יעדער שטאַרקער מאַן האָט געדאַרפט צאָהלען פאַר אשור'ס קעניג פּופציג זילבער שקלים; דאן איז דער קעניג פון אשור אוועק, און איז ניט געבליבען אין לאַנד.
- 21 די איבריגע פּאַסירונגען מנחם'ס און אלץ וואָס ער האָט געטהאָן איז פאַרשריבען אין בוך „צייטפּאַסירונגען פון די קעניגע ישראל'ס“.
- 22 אז מנחם איז געשטאַרבען האָט פּקחיה זיין זוהן רעגירט נאָך איהם.
- 23 אין פּופציגסטען יאָהר פון עזריה, קעניג פון יהודה, איז פּקחיה מנחם'ס זוהן קעניג געוואָרען איבער ישראל; צוויי יאָהר האָט ער רעגירט אין שמרון.
- 24 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, און האָט ניט

סָר מִחַטָּאוֹת יִרְבְּעַם בְּדַבַּר אֲשֶׁר הִחֲטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
 וַיִּקְשֶׁר עָלָיו פֶּקֶח בֶּן־רַמְלֵיהוּ שְׁלִישׁוֹ וַיִּבְהוּ בְּשֹׁמְרוֹן כֹּה
 בְּאַרְמוֹן בֵּית־מֶלֶךְ אֶת־אַרְנָב וְאֶת־הָאָרְזִי וְעַמּוֹ חַמְשִׁים
 אִישׁ מִבְּנֵי גִלְעָדִים וַיִּמְתְּהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו׃ וַיִּתֵּר דְּבָרֵי
 26 פֶּקֶח וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֵנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי
 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
 27 בַּשָּׁנָה חַמְשִׁים וּשְׁתַּיִם
 שָׁנָה לְעֹזְרֵיהַּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ פֶּקֶח בֶּן־רַמְלֵיהוּ עַל־
 28 יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן עֲשָׂרִים שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
 לֹא סָר מִדְּחַטָּאוֹת יִרְבְּעַם בְּדַבַּר אֲשֶׁר הִחֲטִיא אֶת־
 29 יִשְׂרָאֵל׃ בַּיָּמֵי פֶּקֶח מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בָּא תַגְלֵת פְּלֹאֶסֶר
 מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּקַּח אֶת־עֵיּוֹן וְאֶת־אָבֶל בֵּית־מַעֲכָה וְאֶת־
 לְנוּחַ וְאֶת־לָקִישׁ וְאֶת־חֲצוֹר וְאֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־הַגִּלְגָּל כָּל
 אֶרֶץ נַפְתָּלִי וַיְנַלֵּם אַשּׁוּרָה׃ וַיִּקְשֶׁר־לְקִשֶׁר הוֹשַׁע בֶּן־אֵלִיָּהוּ ל
 עַל־פֶּקֶח בֶּן־רַמְלֵיהוּ וַיִּבְהוּ וַיִּמְתְּהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו
 31 בַּשָּׁנָה עֲשׂוּרִים לְיוֹתָם בְּדַעְוָה׃ וַיִּתֵּר דְּבָרֵי פֶּקֶח וְכָל־
 אֲשֶׁר עָשָׂה הֵנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
 32 יִשְׂרָאֵל׃ בַּשָּׁנָה שְׁתַּיִם לְפֶקֶח בֶּן־רַמְלֵיהוּ מֶלֶךְ
 33 יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ יוֹתָם בֶּן־עֲזַרְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בְּדַעְשָׁרִים
 וַחֲמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְּמַלְכוּ וַשֵּׁשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם
 וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁא בַת־צְדוּק׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה
 34 כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֲזַרְיָהוּ אָבִיו עָשָׂה׃ רַק הַבְּמוֹת לֹא סָרוּ לֵה
 עוֹד הָעַם מִזִּבְחִים וּמִקְטָרִים בַּבְּמוֹת הוּא בָנָה אֶת־
 36 שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן׃ וַיִּתֵּר דְּבָרֵי יוֹתָם וְכָל־אֲשֶׁר
 עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
 37 יְהוּדָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם הִחַל יְהוָה לְהַשְׁלִיחַ בִּיהוּדָה
 38 רָצִין מֶלֶךְ אַרָם וְאֶת פֶּקֶח בֶּן־רַמְלֵיהוּ׃ וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם

- אבגעטראטען פון די זינד פון ירבעם, נבט'ס זוהן, וועלכער האָט זינדיג געמאַכט גאנץ ישראל.
- 25 פּקח, רמליהו'ס זוהן, זיין אדיוטאנט, האָט קעגן איהם אַ פּערשווער רונג געמאַכט, ער מיט ארגב און אריה האָבען איהם ערשלאָגען אין שמרון, אין קעניגליכען פּאַלאַץ מיט נאָך פּופּציג מאָן פון גלעד; ער האָט איהם געטויט און רעגירט נאָך איהם.
- 26 די איבריגע פּאַסירונגען פּקחיה'ס און אַלץ וואָס ער האָט געטהאָן, איז פּאַרשריבען אין בוך „צייטפּאַסירונגען פון די קעניג: ישראל'ס“.
- 27 אין צווייטן-פּופּציגסטען יאָהר פון עזריה, קעניג פון יזרה, איז פּקח, רמליהו'ס זוהן, קעניג געוואָרען איבער ישראל; צוואנציג יאָהר האָט ער רעגירט אין שמרון.
- 28 ער האָט געטהאָן דאָס וואָס עס איז שלעכט אין נאָט'ס אויגען און ניט אָבגעטראַטען פון די זינד פון ירבעם, נבט'ס זוהן, וועלכער האָט גאנץ ישראל זינדיג געמאַכט.
- 29 אין דער צייט פון פּקח, קעניג פון ישראל, איז געקומען תּגלת פּלאַסר, קעניג פון אשור און האָט צוגענומען עיון, אבל ביה מעכה, ינוח, קדש, חצור, גלעד און גליל — דאָס גאַנצע לאַנד פון נפתלי, און האָט זיי פּאַרטריבען אין אשור.
- 30 דאן האָט הוישע, אלה'ס זוהן, אַ פּערשווערונג געמאַכט קעגן פּקח, רמליהו'ס זוהן, ער האָט איהם טויט געשלאָגען און רעגירט נאָך איהם. דאָס האָט פּאַסירט אין צוואנציגסטען יאָהר פון יותם, עזיהו'ס זוהן.
- 31 די איבריגע פּאַסירונגען פּקח'ס און אַלץ וואָס ער האָט געטהאָן, איז פּאַרשריבען אין בוך „צייטפּאַסירונגען פון די קעניגע ישראל'ס“.
- 32 אין צוועלפטען יאָהר פון פּקח, רמליהו'ס זוהן, קעניג פון ישראל, איז קעניג געוואָרען יותם, עזיהו'ס זוהן, קעניג פון יהודה.
- 33 פינף-און-צוואנציג יאָהר אַלט איז ער קעניג געוואָרען, און זעכצען יאָהר האָט ער רעגירט איבער ירושלים; זיין מוטער האָט מען גערופּען ירושא, צדוק'ס טאָכטער.
- 34 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז גאָט געפּעהלען, אַלץ ווי עס האָט געטהאָן זיין פּאַטער עזיהו.
- 35 נאָר די באַרג-אַלטאַרען זיינען ניט אָבגעשאַפּט געוואָרען, דאָס פּאָלק האָט נאָך געאַפּפּערט און גערויכערט אויף די באַרג-אַלטאַרען. ער האָט געבויט דעם אויבערשטען טהויער צו נאָט'ס הויז.
- 36 די איבריגע פּאַסירונגען יותם'ס און אַלץ וואָס ער האָט געטהאָן איז פּאַר-שריבען אין בוך „צייטפּאַסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 37 אין יענער צייט האָט נאָט אָנגעפּאַנגען אנשיקען אויף יהודה רצין, קעניג פון ארם, און פּקח רמליהו'ס זוהן.

עם־אבתיו ויקבר עם־אבתיו בעיר דוד אביו וימלך אהו
בנו תחביו:

CAP. XVI. טו

טו

א בשנת שבע־עשרה שנה לפקח בן־דמליהו מלך אהו
2 בן־יותם מלך יהודה: בן־עשרים שנה אהו במלכו
ושש־עשרה שנה מלך בירושלם ולא־עשה הישר
3 בעיני יהוה אלהיו כדוד אביו: וילך בדרך מלכי
ישׂראל וגם את־בנו העביר באש פתעבות הגוים אשר
4 הוריש יהוה אתם מפני בני ישׂראל: ויזבח ויקטר
ה בכמות ועל־הנבעות ותחת פל־עץ קענן: או יעלה רצין
מלך־אֲרָם ופקח בן־דמליהו מלך־ישׂראל ירושלם
למלחמה ויצרו על־אהו ולא יכלו להלחם:
6 בעת ההיא השיב רצין מלך־אֲרָם את־אילת לאֲרָם
וינשל את־היהודים מאילות וארומים באו אילת וישבו
7 שם עד היום הנה: וישלח אהו מלאכים אל־תגלת
פלטר מלך־אשור לאמר עבדך ובנה אני עלה והושעני
8 מכף מלך־אֲרָם ומכף מלך ישׂראל הקומים עלי: ויקח
אהו את־הכסף ואת־הזהב הנמצא בית יהוה ובאצרות
9 בית המלך וישלח למלך אשור שחר: וישמע אליו
מלך אשור ויעל מלך אשור אל־דמשק ויתפשט ויגלה
י קורה ואת־רצין המית: וילך המלך אהו לקראת תגלת
פלטר מלך־אשור דמשק וירא את־המוזבח אשר
בדמשק וישלח המלך אהו אל־אוריה הכהן את־דמות
11 המזבח ואת־תבניתו לכל־מעשהו: ויבן אוריה הכהן
את־המוזבח ככל אשר־שלח המלך אהו מדמשק כן
12 עשה אוריה הכהן עד־בוא המלך־אהו מדמשק: ויבא
המלך מדמשק וירא את־המוזבח ויקרב המלך
על

38 אז יותם איז געשטאָרבען האָט מען איהם בעערדיגט נעבען זיינע עלטערן אין דוד'ס שטאָרט. נאָך איהם האָט רעגירט זיין זוהן אחז.

קאפיטעל טז

- 1 אין זעבצעהנטען יאָהר פון פקח, רמליהו'ס זוהן, איז קעניג געוואָרען אחז, יותם'ס זוהן, קעניג פון יהודה.
- 2 צוואנציג יאָהר אלט איז אחז קעניג געוואָרען און זעכצעהן יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים. ער האָט ניט געטהאָן וואָס עס איז גאָט גע־פעהלען ווי זיין אוריפאטער דוד.
- 3 ער איז געגאנגען אין די וועגען פון די קעניגע פון ישראל, אויך האָט ער זיין זוהן דורכגעפיהרט דורך פייער, ווי די גרויל־טהאטען פון די פעלקער, וואָס גאָט האָט זיי פארטריבען צוליעב די קינדער ישראל.
- 4 ער האָט געאָפּפערט אויף די באַרג־אַלטאַרען און אויף די בערג, און גערויכערט אונטער יעדער גרינעם בוים.
- 5 אין יענער צייט איז געקומען רצין קעניג פון ארם מיט פקח, רמליהו'ס זוהן, קעניג פון ישראל אין קריעג קעגען ירושלים; זיי האָבען אחז'ן בעלאַגערט, האָבען איהם אָבער ניט בעזיגט.
- 6 אין דער זעלבער צייט האָט רצין, קעניג פון ארם, צוריק צוגענומען אילת פאר ארם; ער האָט פון אילת ארויסגעטריבען די יהודים און אדומים זיינען אין אילת געקומען און באזעצט זיך דאָרט ביז יעצט.
- 7 דאן האָט אחז געשיקט לייטע צו תגלת פלסר, קעניג פון אשור, אַזוי צו זאָגען: „אויך בין אי דיין קנעכט אי דיין זוהן! קום און העלף מיר פון די האַנד פונ'ם ארם'ס קעניג אויך פון די האַנד פון ישראל'ס קעניג, וואָס האָבען זיך קעגען מיר געשטעלט.“
- 8 און אחז האָט גענומען דאָס זילבער און גאָלד, וואָס האָט זיך געפונען אין גאָט'ס הויז און אין די שאַטצקאמערן פון גאָט'ס הויז, ער האָט עס אוועקגעשיקט אַלס בעלויגונג.
- 9 דער קעניג פון אשור האָט מיט איהם איינגעשטימט, ער איז אַרויף אויף דמשק און צוגענומען איהר; רצין'ען האָט ער געטוידט און די איינוואוינער פארטריבען אין קיר.
- 10 דאן איז קעניג אחז אנטקעגען געגאנגען תגלת פלאסר'ן, דעם קעניג פון אשור, אין דמשק, ער האָט בעטראַכט דעם מזבח אין דמשק און האָט געשיקט צו אוריה דעם כהן דעם אויסעהען פון מזבח, זיין פלאן און ארבייט.
- 11 האָט אוריה דער כהן אויסגעבויט אַ מזבח, לויט דעם פלאן וואָס קעניג אחז האָט איהם געשיקט פון דמשק האָט אוריה דער כהן ריכטיג נאָכ־געמאַכט, איידער קעניג אחז איז צוריקגעקומען פון דמשק.
- 12 ווען דער קעניג איז געקומען פון דמשק און ער האָט דערזעהען דעם מזבח, איז דער קעניג צום מזבח צוגעגאנגען און געאָפּפערט אויף איהם.

- 13 על-המוֹפֶת וַיַּעַל עָלָיו: וַיִּקְטֹר אֶת-עֹלֹתוֹ וְאֶת-מִנְחָתוֹ
 וַיִּסַּךְ אֶת-יָסָפוֹ וַיִּזְרַק אֶת-דַּם-הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר-לֹו עַל-
 14 הַמוֹפֶת: וְאֵת הַמוֹפֶת הִנְחִשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וַיִּקְרַב
 מֵאֵת פְּנֵי הַבַּיִת מִבֵּין הַמוֹפֶת וּמִבֵּין בַּיִת יְהוָה וַיִּתֵּן אֹתוֹ
 15 עַל-יָרֵךְ הַמוֹפֶת צְפוֹנָה: וַיִּצְוֵהוּ הַמֶּלֶךְ אֶחָז אֶת-אוּרִיָּה
 הַכֹּהֵן לֵאמֹר עַל-הַמוֹפֶת הַגָּדוֹל הִקְטֹר אֶת-עֹלֹת-הַבֶּקֶר
 וְאֶת-מִנְחַת הָעֶרֶב וְאֶת-עֹלֹת הַמֶּלֶךְ וְאֶת-מִנְחָתוֹ וְאֵת
 עֹלֹת כָּל-עַם הָאָרֶץ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם וְכֹל־דָּם עֲלֶיהָ
 וְכֹל־דָּם זָבַח עָלָיו תִּזְרַק וּמוֹפֶת הִנְחִשֶׁת יְהוָה-לִי לְבִקְרֹו:
 16 וַיַּעַשׂ אוּרִיָּה הַכֹּהֵן כְּכֹל אֲשֶׁר-צִוָּה הַמֶּלֶךְ אֶחָז: וַיִּקְצָץ
 17 הַמֶּלֶךְ אֶחָז אֶת-הַמִּסְנָרוֹת הַמִּכְנֹוֹת וַיִּסַּר מֵעֲלֵיהֶם וְאֶת-
 הַכִּיֹּר וְאֶת-הַיָּם הַזֶּה מֵעַל הַבֶּקֶר הִנְחִשֶׁת אֲשֶׁר תַּחְתֶּיהָ
 18 וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל מַרְצֶפֶת אֲבָנִים: וְאֶת-מִסַּךְ הַשֶּׁבֶת אֲשֶׁר-
 בְּנֵי בַבְּלַיִת וְאֶת-מִבּוֹא הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה הַסָּבִיב בַּיִת יְהוָה
 19 מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר: וַיִּתֵּר דַּבְּרֵי אֶחָז אֲשֶׁר עָשָׂה הַלֵּא-
 הֵם כְּתוּבִים עַל-סֵפֶר דַּבְּרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב כ
 אֶחָז עִם-אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר עִם-אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ
 חִזְקִיָּהוּ בְּנֵי תַחְתָּיו:

CAP. XVII. זי

- זי
 א בַּשָּׁנָה שְׁתַּיִם עָשָׂרָה לְאֶחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה מֶלֶךְ הַשָּׁשָׁע
 ב כַּדְּאֵלָה בַּשְּׁמֶרוֹן עַל-יִשְׂרָאֵל תִּשְׁעָ שָׁנִים: וַיַּעַשׂ הַרַע
 ג בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא כַּמַּלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיו:
 ד עָלָיו עָלָה שְׁלֹמֶנְאָסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיְהִי-לֹו הַשָּׁשָׁע עֶבֶד
 ה וַיָּשָׁב לֹו מִנְחָה: וַיִּמְצָא מֶלֶךְ-אַשּׁוּר בְּהוֹשָׁע קִשֵׁר אֲשֶׁר
 ו שָׁלַח מִלְּאֲכִים אֶל-סוּא מֶלֶךְ-מִצְרַיִם וּלְאֵהֱעֵלָה מִנְחָה
 ז לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר כַּשָּׁנָה בַּשָּׁנָה וַיַּעֲצֵרְהוּ מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּאֲסָרְהוּ
 ח בַּיִת כְּלָא: וַיַּעַל מֶלֶךְ-אַשּׁוּר בְּכָל-הָאָרֶץ וַיַּעַל שְׁמֶרוֹן ה

וַיִּצַר

- 13 ער האָט פארברענט זיין גאנץ־אָפּפּער און שפּיז־אָפּפּער, אויך האָט ער זיין גיס־אָפּפּער געגאַסען און געשפּריצט דאָס בלוט פון זיין פּריערען־אָפּפּער אויפ'ן מזבח.
- 14 דעם קופּערנעם מזבח, וואָס איז געשטאַנען אינווייניג נעבען הייליג־טהום, האָט ער אָבגערוקט פון אינערליכען צימער און האָט אוועק־געשטעלט צווישען נייען מזבח און דעם הייליגען צימער — ביי'ן צפון־זייט פון מזבח.
- 15 דער קעניג אחז האָט אַ בעפעהל געגעבען אוריה דעם כהן, זאָגענדיג : „אויפ'ן גרויסען מזבח זאָל מען רויכערן דעם מאָרגען־אָפּפּער, דעם אבענד־אָפּפּער, אויך דעם קעניגס גאנץ־אָפּפּער און זיין שפּיז־אָפּפּער, די אָפּפּערס פונ'ם גאַנצען פּאָלק, זייער שפּיז־אָפּפּער און גיס־אָפּפּערס. אויף איהם זאָל מען אויך שפּריצען דאָס בלוט פון אלע גאנץ־אָפּפּערס און שלאכט־אָפּפּערס — דער קופּערנער מזבח זאָל זיין נאָר פאר מיר ווען איך וועל אַ בעזוך מאַכען.
- 16 דער כהן אוריה האָט געטהאָן אַלץ וואָס קעניג אחז האָט איהם גע־הייסען.
- 17 דאן האָט דער קעניג אחז אָבגעהאַקט די לייסטען פון די געשטעלען און האָט פון זיי אראָבגענומען דעם וואש־בעקען, אויך האָט ער אראָב־גענומען דעם קובעל פון די קופּערנע רינדער פיגורען וואָס אונטער איהם, און האָט איהם אוועקגעשטעלט אויף אַ שטיינערנעם געשטעל.
- 18 דעם צוגערעקטען זייד־באַלקאן וואָס מ'האָט געמאַכט נעבען הויז אויך דעם אויסערליכען אריינגאַנג פאר'ן קעניג, האָט ער אריבערגעטראָגען אין גאָט'ס הויז, צוליעב דעם קעניג פון אשור.
- 19 די איבריגע פאסירונגען אחז'ס און אַלץ וואָס ער האָט געטהאָן איז פארשריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 20 אז אחז איז געשטאַרבען האָט מען איהם בערדיגט נעבען זיינע עלטערן אין דוד'ס שטאָרט און זיין זוהן חזקיהו האָט רעגירט נאָך איהם.

קאָפיטעל יז

- 1 אין צוועלפטען יאָהר פון אחז, קעניג פון יהודה, איז הושע, אלה'ס זוהן, קעניג געוואָרען איבער ישראל ; ער האָט רעגירט אין שמרון ניין יאָהר.
- 2 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, אָבער ניט ווי די קעניגע פון ישראל, וואָס זיינען פאר איהם געווען.
- 3 שלמנאסר, קעניג פון אשור, איז איהם בעפאלען, הושע איז זיין אונטערטהאן געוואָרען און האָט איהם געשענקע געגעבען.
- 4 אָבער דער קעניג פון אשור האָט אויסגעפונען אין הושע'ן א פּערראט אין דעם וואָס ער האָט געשיקט געזאנדעטע צו סוא, קעניג פון מצרים און ניט מעהר געבראַכט דעם יאָהרליכען פּרעזענט צום קעניג פון אשור ; האָט איהם דער קעניג פון אשור ארעסטירט און געשמידט אין גע־פענגנים.
- 5 אויך איז דער קעניג פון אשור דורכגעגאַנגען דאָס גאַנצע לאַנד, ער איז ארויף אויף שמרון און האָט איהר בעלאַגערט דריי יאָהר צייט.

6 וַיֵּצֵר עָלֶיהָ שְׁלֹשׁ שָׁנִים: בְּשָׁנָה הַחֲשִׁיעִית לְהוֹשֵׁעַ לְכַד
 מֶלֶךְ-אֲשׁוּר אֶת-שֹׁמְרוֹן וַיְגַל אֶת-יִשְׂרָאֵל אֲשׁוּרָה וַיֵּשֶׁב
 אוֹתָם בַּחֲלָה וּבַחֲבוּר נְהַר גּוֹזָן וְעַד מְדִי:
 7 וַיְהִי כִּי-הִטְּאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַמַּעֲלָה
 אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִתַּחַת יַד פֶּרְעֹה מֶלֶךְ-מִצְרַיִם
 8 וַיִּירָאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים: וַיֵּלְכוּ בַּחֲקוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
 הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשׂוּ:
 9 וַיַּחֲפְּאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא-כֵן עַל-יְהוָה
 אֱלֹהֵיהֶם וַיִּבְנוּ לָהֶם בָּמֹת בְּכָל-עָרֵיהֶם מִמִּנְהַל נוֹצְרִים
 • עַד-עִיר מִבְּצָר: וַיַּצְבּוּ לָהֶם מַצְבּוֹת וְאֲשֵׁרִים עַל כָּל-
 11 גִּבְעָה גְבוּהָה וְתַחַת כָּל-עֵץ רַעֲנָן: וַיִּקְטְרוּ-שֵׁם בְּכָל-בָּמֹת
 פְּגוּיִם אֲשֶׁר-הִגְלָה יְהוָה מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲשׂוּ דְבָרִים רָעִים
 12 לְהַכְעִים אֶת-יְהוָה: וַיַּעֲבְדוּ הַגִּלְלִים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה
 13 לָהֶם לֹא תַעֲשׂוּ אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה: וַיַּעַד יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל
 וּבַיהוּדָה בְּיַד כָּל-נְבִיאָיו כָּל-חֹזֶה לֵאמֹר שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם
 הָרָעִים וְשִׁמְרוּ מִצְוֹתֵי חֻקוֹתַי כְּכָל-הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי
 אֶת-אֲבֹתֵיכֶם וְאֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי אֵלֵיכֶם בְּיַד עֲבָדַי הַנְּבִיאִים:
 14 וְלֹא שָׁמְעוּ וַיִּקְשׂוּ אֶת-עַרְפָּם כַּעֲרַף אֲבוֹתָם אֲשֶׁר לֹא
 15 הָאֲמִינוּ בַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם: וַיִּמָּאֲסוּ אֶת-חֻקֵּי וְאֶת-בְּרִיתוֹ
 אֲשֶׁר-כָּרַת אֶת-אֲבוֹתָם וְאֶת עֲדוּתוֹ אֲשֶׁר הֵעִיד בָּם
 16 וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַרְבֵּל וַיְהַפְּלוּ וְאַחֲרֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סָבִיבָתֶם
 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתָם לִבְלֹתֵי עֲשׂוֹת פֶּהֶם: וַיַּעֲזְבוּ
 17 אֶת-כָּל-מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מִסַּכָּה שָׁנִים
 עֲגָלִים וַיַּעֲשׂוּ אֲשִׁירָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְכָל-צְבָא הַשָּׁמַיִם
 18 וַיַּעֲבְדוּ אֶת-הַבַּעַל: וַיַּעֲבִירוּ אֶת-בְּנֵיהֶם וְאֶת-בָּנוֹתֵיהֶם
 בָּאֵשׁ וַיִּקְסְמוּ קִסְמִים וַיִּנְחֲשׂוּ וַיִּתְמַכְּרוּ לַעֲשׂוֹת דָּרַע
 בְּעֵיני יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ: וַיִּתְאַנֶּף יְהוָה מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל

ויסרם

- 6 אין ניינטען יאָהר צו הוישע האָט דער קעניג פון אשור אָבגענומען שמרון און פארטריבען ישראל און אשור, דאָרטען האָט ער זיי באזעצט אין חלה, חבור, ארום טייך גוזן און אין פערשיעדענע שטערט פון מדי.
- 7 דאָס איז געשעהען ווייל די קינדער ישראל האָבען געזינדיגט קעניגן זייער גאָט, וועלכער האָט זיי ארויסגענומען פונ'ם לאַנד מצרים [פון אונטער דעם יאָך פון פרעה, קעניג פון מצרים] און האָבען עהרע גוז געבען אנדערע געטער,
- 8 זיי זיינען געגאנגען נאָך די געזעצען פון די פעלקער, וועלכע גאָט האָט פארטריבען צוליעב די קינדער ישראל, ווי די קעניגע פון ישראל האָר בען איינגעפיהרט.
- 9 זיי האָבען אין געהיים געטהאָן אונרעכט^ע קעגען זייער גאָט — זיי האָר בען אנגעבויט באַרג־אַלמארען אין אַלע שטערט זייערע, פון וואָך־טהורם ביז'ן באַפעסטיגטע שטאָדט.
- 10 זיי האָבען אויך אָנגעשטעלט איבעראַל סטאַטוען און געצען־בוימער — אויף יעדער הויכען באַרג און אונטער יעדער גרינעם בוים.
- 11 דאָרט, אויף אַלע באַרג־אַלמארען, האָבען זיי גערויכערט ווי די פעל־קער וועלכע גאָט האָט צוליעב זיי פארטריבען, און האָבען אויך אנדערע שלעכטע זאכען געטהאָן אום גאָט צו ערצאָרנען.
- 12 זיי האָבען אויך געצען געדיענט, אָבוואָהל גאָט האָט זיי פארזאָגט זיי זאָלען דאָס ניט טהאָן.
- 13 גאָט האָט געוואַרענט ישראל און יהודה דורך אַלע זיינע נביאים און פאָר־אויסזעהער, זאָגענדיג: „קעהרט זיך צוריק פון אייערע שלעכטע וועגען און היט מיינע בעפעהלען און געזעצען, לויט די לעהרע וואָס איך האָב געגעבען אייערע עלטערן און וועלכע איך האָב צו אייך געשיקט דורך מיינע קנעכט די פּראָפּעטען.“
- 14 זיי האָבען אָבער ניט געהערט. זיי האָבען שטייף געמאַכט זייער נאַקען ווי זייערע עלטערן וואָס האָבען ניט געגלויבט אין זייער גאָט.
- 15 זיי האָבען פּעראַכטעט זיינע געזעצען און זיין בונד וואָס ער האָט מיט זייערע עלטערן געשלאָסען, אויך זיין וואַרנונג וואָס ער האָט זיי גע־וואַרענט; זיי זיינען געגאנגען נאָך נאַרישקייטען און זיינען נארען גע־וואַרען, אויך נאָך די פעלקער וואָס ארום זיי, די וועגען וועלכע גאָט האָט זיי בעפעהלען ניט נאָכצוטהאָן זיי.
- 16 זיי האָבען אָבער פאַרלאָזען אַלע בעפעהלען פון זייער גאָט — זיי האָר בען זיך געמאַכט צוויי געגאָסענע קעלכער און געצען־בוימער, און האָבען זיך געבוקט צו אַלע הימעל־פלאַנעטען אויך געדיענט דעם בעל.
- 17 זייערע זיהן און טעכטער האָבען זיי דורכגעפיהרט דורך פייער, זיי האָבען צויבעריי געטריבען און שלאנגען־בעשווערעריי — זיי האָבען זיך איבערגעגעבען צו טהאָן דאָס וואָס גאָט געפעהלט ניט, אום איהם צו ערצאָרנען.
- 18 דערפאר איז גאָט זעהר בייז געוואָרען אויף ישראל און האָט זיי ערוויי־טערט פון זיין געזיכט, נאָר דער שטאַם יהודה אַליין איז געבליבען.

ויסרם מעל פְּנֵי לֹא נִשְׂאָר רַק שָׁבַט יְהוּדָה לְבִדּוֹ:
 19 נִס־יְהוּדָה לֹא שָׁמַר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּלְכּוּ
 בַחֲקוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשׂוּ: וַיִּמָּאֵס יְהוָה בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל כ
 21 וַיַּעֲזֹב וַיִּתְּנֵם בְּיַד שָׂסִים עַד אֲשֶׁר הִשְׁלִיכֶם מִפְּנֵי: כִּי־
 קָרַע יִשְׂרָאֵל מֵעַל בֵּית דָּוִד וַיִּמְלִיכוּ אֶת־יָרְבֶּעַם בֶּן־
 נִבְט וַיֵּדֹא יָרְבֶּעַם אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְהַחֲטִיאֵם
 22 הִטְּאָה גְדוּלָה: וַיִּלְכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־חַטֹּאות יָרְבֶּעַם
 23 אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא־סָרוּ מִמֶּנָּה: עַד אֲשֶׁר־הִסִּיר יְהוָה אֶת־
 יִשְׂרָאֵל מֵעַל פְּנֵי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד כָּל־עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים
 וַיִּגַּל יִשְׂרָאֵל מֵעַל אֲדָמְתוֹ אֲשׁוּרָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
 24 וַיָּבֹא מֶלֶךְ־אֲשׁוּר מִבָּבֶל וּמְבוֹתָהּ וּמַעֲזָא וּמַחֲמַת וּסְפָרְוּיִים
 וַיֵּשֶׁב בְּעָרֵי שָׁמְרוֹן תַּחַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ אֶת־שָׁמְרוֹן
 וַיֵּשְׁבוּ בְּעָרֶיהָ: וַיְהִי בַתְּחִלַּת שְׁבַתָּם שֵׁם לֹא יָדְאוּ אֶת־כֹּה־
 יְהוָה וַיִּשְׁלַח יְהוָה בָּהֶם אֶת־הָאֲרִיֹּת וַיְהִי הַרְגִיִּים
 בָּהֶם: וַיֹּאמְרוּ לְמֶלֶךְ אֲשׁוּר לֵאמֹר הַגִּיזִים אֲשֶׁר הִגְלִיתָ
 26 וַתּוֹשֵׁב בְּעָרֵי שָׁמְרוֹן לֹא יָדְעוּ אֶת־מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי הָאָרֶץ
 וַיִּשְׁלַח־בָּם אֶת־הָאֲרִיֹּת וְהֵגַם מִמִּיתִים אוֹתָם כַּאֲשֶׁר
 27 אִינֶם יָדְעִים אֶת־מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי הָאָרֶץ: וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־אֲשׁוּר
 לֵאמֹר הֲלִיכּוּ שָׁמָּה אַחַד מִהַכְּהֵנִים אֲשֶׁר הִגְלִיתֶם מִשָּׁם
 28 וַיִּלְכּוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם וַיִּרְם אֶת־מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי הָאָרֶץ: וַיָּבֹא
 אַחַד מִהַכְּהֵנִים אֲשֶׁר הִגְלוּ מִשָּׁמְרוֹן וַיֵּשֶׁב בְּבֵית־אֵל
 וַיְהִי מוֹרֵה אֹתָם אֵיךְ יִרְאוּ אֶת־יְהוָה: וַיְהִי עֲשִׂים גֹּי־
 29 גֹּי אֱלֹהָיו וַיִּנְיָחוּ בְּבֵית הַבָּמֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ הַשָּׁמְרָנִים
 גֹּי־גֹי בְּעָרֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם יֹשְׁבִים שָׁם: וְאֲנָשִׁי בָּבֶל
 עָשׂוּ אֶת־סִבּוֹת בָּנוֹת וְאֲנָשִׁי־כּוֹת עָשׂוּ אֶת־נִרְגָל וְאֲנָשִׁי
 חֲמַת עָשׂוּ אֶת־אֲשִׁימָא: וְהָעַזִּים עָשׂוּ נִבְחָן וְאֶת־
 31 תַּרְתַּק וְהַסְּפָרְוּיִים שָׂרְפִים אֶת־בְּנֵיהֶם כַּאֲשֶׁר לֹא־דָרַךְ
 וְעַנְמֶלֶךְ

- 19 אָבער אויך יהודה האָט ניט אָבגעהיט די בעפעהלען פון זייער גאָט און זיינען געגאנגען נאָך דעם פיהרונג פון ישראל און אלץ וואָס זיי האָבען געטהאָן.
- 20 ביז גאָט האָט פּערהאַסט אַלע קינדער פון ישראל, ער האָט זיי ערניע־דערט און איבערגעגעבען צו רויבער ביז ער האָט זיי פון זיך פאר־וואָרפען.
- 21 פריהער האָט גאָט אָבגעריסען ישראל פון דוד'ס הויז, האָבען זיי פאר־קעניג געמאַכט ירבעם, נבט'ס זוהן; דער ירבעם האָט דערווייטערט ישראל פון גאָט און האָט זיי זעהר זינדיג געמאַכט.
- 22 ישראל זיינען געגאנגען אין ירבעם'ס זינדיגע וועגען, אלץ וואָס ער האָט געטהאָן האָבען זיי דערפון ניט אָבגעטראָטען.
- 23 ביז גאָט האָט ערווייטערט ישראל פון זיין געזיכט, אזוי ווי ער האָט גערעדט דורך די פּראָפּעטען זיינע קנעכט, און האָט פארטריבען ישראל פון זיין לאַנד אין אשור, ביז יעצט.
- 24 דער קעניג פון אשור האָט געבראַכט מענשען פון בבל, כּוּתאַ, עוּאַ, חמת, און ספרוים און באזעצט זיי אין די שטעדט פון שמרון אנשטאט די קינדער ישראל; זיי האָבען צוגענומען שמרון און באזעצט זיך אין איהרע שטעדט.
- 25 אין אנפאנג פון זייער באזעצען זיך דאָרטען האָבען זיי ניט געעהרט גאָט. האָט גאָט אויף זיי אָנגעשיקט לייבען און זיי פלעגען זיי טוידטען.
- 26 ביז מ'האָט אָנגעזאָגט דעם קעניג פון אשור, אזוי צו זאָגען: „די פּעלַקער וועלכע דו האָסט פארטריבען און באזעצט אין די שטעדט פון שמרון, ווייסען ניט די פאדערונגען פונ'ם גאָט פון זיאָס לאַנד און דער פאר האָט ער אויף זיי אָנגעשיקט לייבען און זיי טוידטען זיי — דאָס איז ווייל זיי ווייסען ניט די פאדערונגען פונ'ם גאָט פון דאָס לאַנד.“
- 27 האָט דער קעניג פון אשור געהייסען אזוי: פיהרט אַהין אוועק אייניגע פון די כּהנים, וועלכע מ'האָט פון דאָרטען פארטריבען; זיי זאָלען דאָרטען בלייבען וואוינען, און לערנען זיי די געזעצען פונ'ם גאָט פון דאָס לאַנד.
- 28 איז געקומען איינער פון די כּהנים, וועלכע מ'האָט פארטריבען פון שמרון, און האָט זיך באזעצט אין בית־אל; ער האָט זיי געלעהרענט ווי גאָט צו עהרען.
- 29 זיי פלעגען זיך אויך מאַכען יעדער פאַלק זיין געץ און געהאַלטען זיי אין אַלט־אַר־הויז וואָס די שמרון'ער האָבען געמאַכט — אזוי ווי יעדער פאַלק אין זייערע שטעדט, אין וועלכע זיי האָבען געוואוינט.
- 30 די לייטע פון בבל האָבען זיך געמאַכט סכּוּת־בנות; די לייטע פון כּוּת — נרגל; די לייטע פון חמת — אשימא.
- 31 די לייטע פון עזה האָבען זיך געמאַכט נבחו און תרתק; די לייטע פון ספרונם פלעגען פאַרברענען זייערע קינדער אין פייער פאר אדרמלך און ענמלך די נעצען פון ספרוים.

32 וַעֲנֵם־לָךְ אֱלֹהֵי סַבְרֹתִים׃ וַיִּדְּעוּ יִרְאִים אֶת־יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ
 לָהֶם מִקְצוֹתֶם כַּהֲנֵי כַמּוֹת וַיִּדְּעוּ עֲשִׂים לָהֶם בְּבֵית
 33 הַכַּמּוֹת׃ אֶת־יְהוָה הָיוּ יִרְאִים וְאֶת־אֱלֹהֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים
 34 כַּמִּשְׁפָּט הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִגְלוּ אֹתָם מִשָּׁם׃ עַד הַיּוֹם הַזֶּה
 הֵם עֲשִׂים כַּמִּשְׁפָּטִים הַרְאֵשִׁים אִינָם יִרְאִים אֶת־יְהוָה
 וְאִינָם עֲשִׂים כַּחֲקֹתָם וּכְמִשְׁפָּטָם וּבַתּוֹרָה וּכְמִצְוַה אֲשֶׁר
 35 צִוָּה יְהוָה אֶת־בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר־שָׂם שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּכְרַת
 יְהוָה אֹתָם בְּרִית וַיִּצְנַם לֵאמֹר לֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
 וְלֹא־תִשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדוּם וְלֹא תִזְבְּחוּ לָהֶם׃
 36 כִּי ׀ אִסְּאֵת־יְהוָה אֲשֶׁר הֵעֵלָה אֹתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 בְּכַח גְּדוֹל וּבְכֹרַע נְטוּיָה אֹתוֹ תִירְאוּ וְלוֹ תִשְׁתַּחֲוּוּ וְלוֹ
 37 תִזְבְּחוּ׃ וְאֶת־הַחֲקִים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה
 אֲשֶׁר כָּתַב לָכֶם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת כָּל־הַיּוֹמִים וְלֹא תִירְאוּ
 38 אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ וְהַבְּרִית אֲשֶׁר־בְּרַתִּי אֹתְכֶם לֹא תִשְׁכַּחוּ
 39 וְלֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ כִּי אִסְּאֵת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 מִתִּירְאוּ וְהוּא יִצִּיל אֹתְכֶם מִיַּד כָּל־אֲיִבֵיכֶם׃ וְלֹא שָׁמְעוּ
 41 כִּי אִסְּכַמִּשְׁפָּטִים הִרְאִשׁוּן הֵם עֲשִׂים׃ וַיִּדְּעוּ הַגּוֹיִם
 הָאֵלֶּה יִרְאִים אֶת־יְהוָה וְאֶת־פְּסִילֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים גַּם־
 בְּנֵיהֶם ׀ וּבְנֵי בְנֵיהֶם כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָם הֵם עֲשִׂים עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה׃

יח. CAP. XVIII.

יח

א וַיְהִי בַשָּׁנָה שְׁלֹשׁ לַהֲוֹשַׁע כַּדְּאֵלָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ
 2 חֲזַקְיָה כַּדְּאָחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בְּך־עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה
 הָיָה בְּמִלְכוֹ וְעֲשָׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם
 3 אָמוֹ אֲבִי בַת־זַכְרְיָה׃ וַיַּעַשׂ הַיִּשְׂרָאֵל בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל
 4 אֲשֶׁר־עָשָׂה דָוִד אָבִיו׃ הוּא ׀ הִסִּיר אֶת־הַכַּמּוֹת וְשִׁבַּר
 אֶת־הַמִּצְבֹּת וַיִּכְרַת אֶת־הָאֲשֵׁרָה וַיַּכְתֵּת נָחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת

אשר-

- 32 און אַבוואָהל זיי האָבען געעהרט גאָט האָבען זיי אייניגע פון זיך אָנ־
געשטעלט אַלס אלטאר־פּריסטערס און פּלעגען זיך אָפּפּערן אין די אל־
טאר־הייזער —
- 33 גאָט האָבען זיי געעהרט און זייערע געצען האָבען זיי געדיענט, נאָך
די געזעצען פון די פעלקער, פון וועלכע מ'האָט זיי אָהער פּארטריבען.
- 34 [אַבער די קינדער ישראל] טהוען נאָך יעצט אויך ווי זיי האָבען פּריהער
געטהאָן — זיי עהרען ניט גאָט און היטען ניט זייערע געזעצען, רעכטע,
לעהרע און בעפעהלען וואָס האָט געגעבען יעקב'ס קינדער, וועמעס
נאָמען ער האָט איבערגעמאַכט אויף „ישראל“.*
- 35 ווען גאָט האָט מיט זיי געשלאָסען אַ בונד, האָט ער זיי אזוי געזאָגט :
„עהרט ניט פרעמדע געטער, בוקט זיך צו זיי ניט, דיענט זיי ניט און
אָפּפּערט ניט פאר זיי —
- 36 איהר זאָלט עהרען נאָר דעם גאָט וואָס האָט אייך מיט גרויס מאַכט און
אויסגעשטרעקטען ארעם ארויסגענומען פונ'ם לאַנד מצרים, צו איהם
זאָלט איהר זיך בוקען און צו איהם אָפּפּערן.
- 37 די געזעצען, די רעכטע, די לעהרע און בעפעהלען וואָס ער האָט אייך
פאַרגעשריבען זאָלט איהר אָבהיטען צו טהאָן אימער — קיינע אנדערע
געטער זאָלט איהר ניט עהרען.
- 38 דעם בונד וואָס אייך האָב מיט אייך געשלאָסען זאָלט איהר ניט פאַרגע־
סען, אום ניט צו עהרען קיינע אנדערע געטער —
- 39 עהרט נאָר אייער גאָט וועט ער אייך רעטען פון אלע אייערע פיינדע !
- 40 זיי האָבען אָבער ניט געהערט און האָבען געטהאָן לויט זייער פּריהעריגע
געוואָנהייט.
- 41 די פעלקער אָבער האָבען געעהרט גאָט אַבוואָהל זיי האָבען געדיענט
זייערע געצענ־בילדער, זיי אויך זייערע קינדער און קינדס קינדער —
ווי זייערע עלטערן האָבען געטהאָן, טהוען זיי נאָך היינט.

קאפיטעל יח

- 1 אין דריטען יאָהר פון הושע, אַל־ה'ם זוחן, קעניג פון ישראל, איז קע־
ניג געוואָרען חזקיהו, אחז'ס זוחן, קעניג פון יהודה.
- 2 פינף־און־צוואַנציג יאָהר אַל־ט איז ער קעניג געוואָרען אין ירושלים זיין
מוטער האָט מען גערופען אבי, זכריה'ס טאָכטער.
- 3 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז גאָט געפעהלען, אַלץ ווי זיין פאטער
דוד האָט געטהאָן.
- 4 ער האָט אָנגעשאפט די באַרג־אַלטאַרען, צובראָכען די סטאַטוען, אָב־
געשניטען דעם געצען־בויים און צושמעטערט דעם קופּערנעם שלאַנג וואָס

(* זעה בראשית קאפ. ל"ב פסוק כ"ט (ח. ש. נ.).

אֲשֶׁר-עָשָׂה מֹשֶׁה כִּי עָדִי-הָיִים הָהֵמָּה הָיוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל
מִקְשָׁרִים לוֹ וַיִּקְרָאוּלוֹ נַחֲשָׁתָן׃ בֵּיהוָה אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל ה
בָּטָח וְאַחֲרָיו לֹא-הָיָה כְּמֹהוּ בְּכָל מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֲשֶׁר
הָיוּ לִפְנָיו׃ וַיִּדְבַק בֵּיהוָה לֵא-סָר מֵאַחֲרָיו וַיִּשְׁמַר 6
מִצֹּתָיו אֲשֶׁר-צִנָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה׃ וְהָיָה יְהוָה עִמּוֹ 7
בְּכָל אֲשֶׁר-יֵצֵא יִשְׂכִּיל וַיִּמְרֹד בַּמֶּלֶךְ-אֲשׁוּר וְלֹא עָבְדוּ׃
הוּא הִכָּה אֶת-פְּלִשְׁתִּים עַד-עֵזָה וְאֶת-גְּבוּלֶיהָ מִמִּגְדֹּל 8
נוֹצְרִים עַד-עִיר מִבְּצָר׃ וַיְהִי בַשָּׁנָה הָרְבִיעִית 9
לְמֶלֶךְ הַחֻקְיָהוּ הוּא הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית לְהוֹשַׁע בֶּן-אֱלֹהֵי
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עָלָה שְׁלֹמֹנָסֶר מֶלֶךְ-אֲשׁוּר עַל-שִׁמְרוֹן
וַיֵּצֵר עָלֶיהָ׃ וַיִּלְבְּדָהּ מִקֶּצֶה שְׁלֹשׁ שָׁנִים בַּשָּׁנָה-שֵׁשׁ
לְחֻקְיָה הָיָה שְׁנַת-תִּשְׁעֵה לְהוֹשַׁע מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִלְבְּדָה
שִׁמְרוֹן׃ וַיִּגַּל מֶלֶךְ-אֲשׁוּר אֶת-יִשְׂרָאֵל אֲשׁוּרָה וַיִּנָּחֵם 11
בַּחֲלָה וּבַחֲבוּר נִתַּר גּוֹזָן וְעָרֵי מְדִי׃ עַל אֲשֶׁר לֹא- 12
שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעֲבְרוּ אֶת-בְּרִיתוֹ אֶת כָּל-
אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עַבְדֵי יְהוָה וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא עָשׂוּ׃
וּבַאֲרָבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמֶלֶךְ הַחֻקְיָהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב 13
מֶלֶךְ-אֲשׁוּר עַל כָּל-עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְּפֹשֶׂם׃
וַיִּשְׁלַח הַחֻקְיָה מֶלֶךְ-יְהוּדָה אֶל-מֶלֶךְ-אֲשׁוּר לִבְיֹשֶׁה 14
לֵאמֹר׃ הִטָּאתִי שׁוֹב מֵעָלַי אֶת אֲשֶׁר-תָּתֵן עָלַי אֲשֶׁא
וַיִּשֶׂם מֶלֶךְ-אֲשׁוּר עַל-חֻקְיָה מֶלֶךְ-יְהוּדָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
כִּפְרֵי-כֶסֶף וּשְׁלֹשִׁים כִּפְרֵי זָהָב׃ וַיִּתֵּן חֻקְיָה אֶת-כָּל- 15
הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בֵּית-יְהוָה וּבְאֻצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ בָּעֵת 16
הַהִוא קִצְצָן חֻקְיָה אֶת-יְדֵלְתוֹת הַיֶּכֶל יְהוָה וְאֶת-
הָאֲמֹנֹת אֲשֶׁר צִפָּה חֻקְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּתְּנֶם לְמֶלֶךְ
אֲשׁוּר׃ וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ-אֲשׁוּר אֶת-תִּרְתָּן וְאֶת-רַב־ 17
סָרִיס׃ וְאֶת-רַב־שָׂקָה מִן-לְכִישׁ אֶל-הַמֶּלֶךְ חֻקְיָהוּ בַחֵיל
כָּבֵד יְרוּשָׁלַם וַיַּעֲלוּ וַיָּבֵאוּ יְרוּשָׁלַם וַיַּעֲלוּ וַיָּבֵאוּ וַיַּעֲמֵדוּ

- משה האָט געמאכט ; ווארום ביז יענער צייט האָבען די קינדער ישראל גערויכערט צו איהם, מ'האָט איהם גערופען „נחשתן“.
- 5 אויף דעם גאָט פון ישראל האָט ער פערטרויט — עס איז אַזוי ווי ער ניט געווען אונטער אלע קעניגע פון יהודה, וועלכע זיינען געווען פאר איהם און נאָך איהם.
- 6 ער האָט זיך פעסטגעהאלטען אן גאָט און האָט פון איהם ניט אָבגע-קעהרט, ער האָט אָבגעהיט די בעפעהלען וואָס גאָט האָט משה'ן גע-באָטען.
- 7 דערפאר איז גאָט געווען מיט איהם און וואו ער איז געגאנגען האָט איהם געגליקט ; ער האָט אויך ווידערשפעניגט קעגען קעניג פון אשור און ניט געווען איהם אונטערטהאן.
- 8 ער האָט געשלאגען די פלשתים ביז די גרענעצען פון עזה [פון וואך טהורם ביז באפעסטיגטע שטערט].
- 9 אין פערטען יאָהר פון קעניג חזקיהו, ד. ה. אין זיעבענטען יאָהר פון הושע, אלה'ס זונה, קעניג פון ישראל, איז שלמנאסר קעניג פון אשור ארויף אויף שמרון און בעלאגערט איהר.
- 10 ער האָט איהר צוגענומען נאָך אַ פערלויף פון דריי יאָהר, ד. ה. אין זעקס-טען יאָהר פון חזקיהו'ס רעגירען, אָדער אין ניינטען יאָהר פון הושע, קעניג פון ישראל, איז שמרון צוגענומען געוואָרען.
- 11 דאן האָט דער קעניג פון אשור פארטריבען ישראל אין אשור, און האָט זיי צושפרייט איבער חלה, חבור, ארום טייך גוזן און פערשיעדענע שטערט פון מדי —
- 12 ווייל זיי האָבען ניט געהערט די שטימע פון זייער גאָט און האָבען איר בערטראָטען זיין געזעץ : אלץ וואָס משה גאָט'ס קנעכט האָט זיי אָנגעזאָגט האָבען זיי ניט געהערט און ניט געטהאָן.
- 13 און אין פערצענטען יאָהר פון קעניג חזקיהו, איז סנחריב, קעניג פון אשור בעפאלען אלע באפעסטיגטע שטערט פון יהודה און האָט זיי איינגענומען.
- 14 האָט חזקיהו, קעניג פון יהודה, געשיקט זאָגען צום קעניג פון אשור אין לביש : „אויך האָב געזינדיגט. געה אַוועק פון מיר, און וואָס פיר אַ שטראף דו וועסט אויף מיר לעגען וועל איך געבען.“ דער קעניג פון אשור האָט ארויף געלעגט אויף חזקיהו, קעניג פון יהודה אן אבצאהל פון דריי הונדערט צענטנער זילבער און דרייסיג צענטנער גאָלד.
- 15 דאן האָט חזקיהו אַוועקגעגעבען דאָס גאנצע זילבער וואָס האָט זיך גע-פונען אין גאָט'ס הויז און אין די שאַטצקאמערן פון קעניגס הויז.
- 16 אין דער זעלביגער צייט האָט חזקיהו אָבגעהאַקט די טיהרען פון גאָט'ס טעמפל אויך די ווינקעל-זיילען, וועלכע ער (חזקיהו, קעניג פון יהודה) האָט באדעקט, האָט ער אַוועקגעגעבען דעם קעניג פון אשור.
- 17 דאָך האָט דער קעניג פון אשור געשיקט תרתן, רבי-סרים און רבשקה פון לכים צום קעניג חזקיהו אין ירושלים מיט אַ גרויסע ארמעע. זיי

בתעלת הברכה העליונה אשר במסלת שדה כובס:
 18 ויקראו אל-המלך ויצא אלהם אליקים בן-הלקניו
 אשר על-הבית ושכנה הספר ויואח בן-אסף המזכיר:
 19 ויאמר אלהם רבשקה אמרונא אל-חוקניו כה-אמר
 המלך הגדול מלך אשור מה הבטחון הזה אשר
 ב-בטחת: אמרת אד-דבר שפתים עצה ונבוכדזה למלחמה
 21 עתה על-מי בטחת כי מרדת בני עתה הנה בטחת
 לך על-משענת הקנה הרצוץ הנה על-מצרים אשר
 יסמך איש עליו וקא בכפו ונקבה בן פרעה מלך-
 22 מצרים לכל-הבטחים עליו: וכי-תאמרו אלי אליהוהו
 יאלהנו בטחנו הלא-הוא אשר הסיר חוקניו את-
 במתיו ואת-מובחתיו ויאמר ליהודה ולירושלם לפני
 23 המובח הזה תשתחוו בירושלם: ועתה התערב נא
 את-אדני את-מלך אשור ואתנה לך אלפים סוסים אם-
 24 תוכל לתת לך רכבים עליהם: ואיך תשיב את פני
 פחת אתר עבדי אדני הקמנים ותבטח לך על-מצרים
 ב-לרכב ולפרשים: עתה המבלעדי יהוה עליתי על-
 המקום הנה להשחתו יהוה אמר אלי עלה על-הארץ
 26 הזאת והשחיתה: ויאמר אליקים בן-הלקניו ושכנה
 ויואח אל-רבשקה דבר-נא אל-עבדיך ארמית כי
 שמעים אנחנו ואל-תדבר עמנו יהודית באוני העם
 27 אשר על-החמה: ויאמר אליהם רבשקה העל אדניך
 ואלך שלחני אדני לדבר את-הדברים האלה הלא
 על-האנשים הישבים על-החמה לאכל את-חליהם
 28 ולשתות את-שיניהם עמכם: ויעמד רבשקה ויקרא
 בקול-גדול יהודית וידבר ויאמר שמעו דבר-המלך
 29 הגדול מלך אשור: כה אמר המלך אלי-ישא לבס

חוקיו

- זיינען געקומען אין ירושלים און זיינען ארויף און געשטעלט זיך ביי'ן גראבען פון אויבערשטען טייך, וואס געבען וועג פון וואש-פעלד,
- 18 און האָבען גערופען דעם קעניג. איז צו זיי ארויס אליקם, חלקיהו'ס זוהן, דער פערוואלטער פון הויז מיט שבנה דעם שרייבער און יואח, אסר'ס זוהן, דער סעקרעטער.
- 19 דאן האָט רבשקה צו זיי געזאָגט : „זאָגט צו חזקיהו — אזוי האָט גע- זאָגט דער גרויסער קעניג, אשור'ס קעניג : וואָס ביזטו דאָס אזוי זיכער ?
- 20 דו דענקסט עם איז נאָר מיט די ליפען גערעדט — ראטה און מאַכט האָב איך צום קריעג ! . . . אויף וועמען ביזטו יעצט פערטרויט וואָס דו ווידערשפעניגסט קענען מיר ?
- 21 געוויס ביזטו פערטרויט אויף די שטיצע פונ'ם צובראָכענעם שמעקען — מצרים — וואָס אז מ'שפּאַרט זיך אויף איהם אָן שמעכט ער זיך אריין אין האַנד און מאַכט אַ לאַך . . . אָט דאָס איז פּרעה, קעניג פון מצרים, פאר אלע די וואָס זיינען פארטרויט אויף איהם !
- 22 פּילייכט וועט איהר מיר זאָגען : „אויף אונזער גאָט פארטרויען מיר, ער איז דאָך דער זעלביגער וואָס חזקיהו האָט צוליעב איהם אָבגעשאפט די באַרג-אַלטאַרען און מזבחות, און האָט געזאָגט צו די איינוואוינער פון יהודה און ירושלים, „נאָר פאר דעם מזבח זאָלט איהר זיך בוקען אין ירושלים !“
- 23 אַלזאָ האָב נאָר אַ וועט מיט מיין העררן, אשור'ס קעניג, איך וועל דיר געבען צוויי טויזענד פערד אויב דו וועסט קענען ארויפזעצען ריי- טער אויף זיי . . .
- 24 און ווי קענסטו ענטזאגען זאָגאר איינעם פון די קלענסטע קנעכט מיין הערר'ס ? זאָגאר ווען דו האָסט צוטרויען צו מצרים מיט זייערע וועגען און פערד ? . . .
- 25 דענק נאָר, בין איך דען אַהן גאָט'ס צושטימונג געקומען פערניכטען דעם אָרט ? — גאָט אליין האָט צו מיר געזאָגט : „געה ארויף אויף דיעזע לאַנד און פערניכטע איהר !“
- 26 אליקים, חלקיהו'ס זוהן, אויך שבנה און יואח האָבען געזאָגט צו רבשקה: „רייד צו דיינע קנעכט ארמית, וואָס נאר מיר פארשמעהן, און רייד צו אונז ניט העברעאיש אין געגענווארט פונ'ם פאָלק וואָס אויפ'ן מויער- וואַנד.“
- 27 אָבער רבשקה האָט זיי געענטפערט : „האָט מיר מיין הערר געשיקט ריידען דיעזע ווערטער נאָר צו דיין העררן און צו דיר ? ניין ! ווי צו איך אזוי אויך צו די מענשען וואָס זיצען אויפ'ן מויער-וואַנד און עסען שמוץ און טרינקען אונרייניכעס.“
- 28 און רבשקה האָט זיך אוועקגעשטעלט און אויסגעשריען הויך אין העב- רעאיש. אזוי צו זאָגען : הערט די רייד פון גרויסען קעניג, אשור'ס קעניג !
- 29 אזוי האָט דער קעניג געזאָגט : „לאַזט זיך פון חזקיהו'ן ניט איינריי- דען — פון מיין האַנד וועט ער איך ניט קענען רעטען !

חֲזַקְתֶּהוּ כִּי־לֹא יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ: וְאֶל־יִבְטַח ל
 אֶתְכֶם חֲזַקְתֶּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה וְלֹא־
 31 תִּנְתֵּן אֶת־הַעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר: אֶל־תִּשְׁמְעוּ אֵל־
 חֲזַקְתֶּהוּ כִּי כֹה אָמַר מֶלֶךְ אַשּׁוּר עֲשׂוּ אִתִּי בְרִכָּה וְצֹאוּ
 אֵלַי וְאֶכְלוּ אִישׁ־נַפְשׁוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ וְשִׁתּוֹ אִישׁ מִרְבְּרוֹ:
 32 עַד־בָּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ פְּאָרְצֻכֶם אֶרֶץ דְּגָן
 וְתִירֹשׁ אֶרֶץ לֶחֶם וּכְרָמִים אֶרֶץ נֹת יַעֲרֹל וְדִבְשׁ וְחִי
 וְלֹא תִמְתּוּ וְאֶל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲזַקְתֶּהוּ כִּי־יִסֵּית אֶתְכֶם
 33 לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ: הַהַצֵּל הַצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ
 34 אֶת־אֶרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר: אִיֶּה אֱלֹהֵי חֲמַת וְאַרְפָּד
 אִיֶּה אֱלֹהֵי סַפְרָיִם הַנֶּעַ וְעִנָּה כִּי־הַצִּילוּ אֶת־שִׁמְרוֹן
 35 מִיָּד: מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הָאָרְצוֹת אֲשֶׁר־הַצִּילוּ אֶת־אֶרְצֵם לֵה
 36 מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַם מִיָּדִי: וְהַחֲרִישׁוּ הָעַם
 וְלֹא־עָנּוּ אִתּוֹ דְּבַר כִּי־מִצּוֹת הַמֶּלֶךְ הוּא לֵאמֹר לֹא־
 37 תַּעֲנֶהוּ: וַיָּבֹא אֱלִיקָנָם בְּדַחֲלֻקְיָה אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשִׁבְנָא
 הַסֹּפֵר וַיֹּאחַ בְּדֹאסָף הַמִּזְכִּיר אֶל־חֲזַקְתֶּהוּ קְרוּעֵי בְגָדִים
 וַיִּגְדּוּ לוֹ אֵת דְּבָרֵי רַב־שָׁקָה:

י"ט

CAP. XIX. י"ט

1 וַיְהִי כַשְׁמַע הַמֶּלֶךְ חֲזַקְתֶּהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס א
 2 בְּשָׂק נִבְא בֵּית יְהוָה: וַיִּשְׁלַח אֶת־אֱלִיקָנָם אֲשֶׁר־עַל־
 הַבַּיִת וְשִׁבְנָא הַסֹּפֵר וְאֵת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתַּפְסִיס
 3 בְּשָׂקִים אֶל־יַשְׁעוֹהוּ הַנְּבִיא בְּדָמוּץ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
 4 כֹּה אָמַר חֲזַקְתֶּהוּ יוֹס־צָרָה וְתוֹכַחַה וּנְאֻצָּה הַיּוֹם הַזֶּה
 כִּי־בָאוּ בָנִים עַד־מִשְׁפַּר וְכַח אֵין לְלֶדָה: אוֹלַי יִשְׁמַע
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־כָּל־דְּבָרֵי רַב־שָׁקָה אֲשֶׁר שָׁלַחוּ מֶלֶךְ־
 אַשּׁוּר וְאֶדְנֵנוּ לְחַרְף אֱלֹהִים חַי וְהוֹכִיחַ בְּדְבָרִים אֲשֶׁר
 שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁאֵת תַּפְלָה בְּעַד הַשְּׂאֵרִית

הַנִּמְצָאָה

- 30 אומזיסט פארזיכערט אייך חזקיהו פון גאָט'ס וועגען זאָגענדיג : „אונז-זער גאָט וועט אונז רעמען און די שטאָרט וועט ניט איבערגעגעבען ווע-רען אין האַנד פון אשור'ס קעניג !”
- 31 וואָס הערט איהר חזקיהו'ן ווען דער קעניג פון אשור האָט אזוי געזאָגט : „טהוט מיר אַ געפעליגקייט — קומט אַרויס צו מיר און עסט יעדער פון זיין וויינבוים און טרינקט יעדער זיינע אייגענע ברוגען-וואסער,
- 32 ביז איך וועל קומען און אַוועקפיהרען אייך אין אַ לאַנד אזא ווי אייער לאַנד — אַ לאַנד פון געטריידע און וויין, ברויט-פעלדער און וויין-גערט-נער, איילבערען, אַליווען און האָניג ; איהר קענט בעסער לעבען איידער שטאַרבן . . . הערט ניט חזקיהו'ן, וועלכער רעדט אייך איין זאָגענדיג : „גאָט וועט אונז רעמען !”
- 33 האָבען די געטער פון אנדערע פעלקער גערעמעט יעדער זיין לאַנד פון די הענד פון אשור'ס קעניג ?
- 34 וואו זיינען די געטער פון חמת און ארפד ? וואו זיינען די געטער פון ספרוים, הנע און עוה ? האָבען זיי גערעטעט שמרון פון מיין האַנד ?
- 35 ווער פון די געטער פון די אַלע לענדער האט דאָס לאַנד פון מיין מאַכט בעפרייט ? אזוי וועט אויך אייער גאָט ירושלים פון מיין מאַכט בע-פרייען . . .”
- 36 דאָס פאַלק האָט געשוויגען און קיין וואָרט ניט געענטפערט איהם, ווא-רים אזוי האָט דער קעניג פארזאָגט : „איהר זאָלט איהם ניט ענט-פערן !”
- 37 דאן איז אַליקים, חלקיה'ס זוהן, דער הויז-פערוואלטער, אויך שבנא דער שרייבער און יואח, אסר'ס זוהן, דער סעקרעטער, געקומען צו חזקיהו'ן אין צוריסענע קליידער ; זיי האָבען איהם דערצעהלט וואָס רבשקה האָט גערעדט.

קאפיטעל יט

- 1 אז קעניג חזקיהו האָט דאָס דערהערט האָט ער זיינע קליידער צוריסען ; ער האָט זיך באדעקט מיט אַ זאַק און געקומען אין גאָט'ס הויז.
- 2 ער האָט געשיקט אַליקים'ן, דעם הויז-פערוואלטער און שבנא דעם שרייבער מיט די עלטסטע כהנים, באדעקטע מיט זעק צו ישעיהו דעם נביא, אמוי'ס זוהן.
- 3 זיי האָבען צו איהם געזאָגט : „אזוי האָט חזקיהו געזאָגט — אַ טאָג פון אונגליק, פארווירפע און פערדרום איז היינטיגער טאָג — די קינד דער האַלמען שוין ביי'ן דורכברעכען און עס איז קיין קרעפטען ניטאָ צו געבוירען . . .”
- 4 פילייכט וועט דיין גאָט הערען רבשקה'ס אַלע רייד, וואָס זיין הער, דער קעניג פון אשור, האָט איהם געשיקט צו לעסטערן דעם עוויגען גאָט. איבערצייג זיך וועגען דעם אויב דיין גאָט האָט דאָס געהערט און בעט פאר די לעצט-געבליבענע.

ה הנמצאה: ויבאו עבדי המלך חוקיהו אל-ישעיהו:
6 ויאמר להם ישעיהו כה תאמרון אל-אדניכם כה אמר
יהוה אל-תירא מפני הדברים אשר שמעת אשר גדפו
7 נערי מלך-אשור אתי: הגני נתן בו רוח ושמע שמועה
8 ושב לארצו והפלתיו בחרב בארצו: וישב רבשקה
וימצא את-מלך אשור נלחם על-לבנה כי שמע כי נסע
9 מלכיש: וישמע אל-תרהקה מלך-בוש לאמר הנה יצא
להלחם אתך וישב וישלח מלאכים אל-חוקיהו לאמר:
10 כה תאמרון אל-חוקיהו מלך-יהודה לאמר אל-ישאף
אלהך אשר אתה בטח בו לאמר לא תנחן ירושלם
11 ביד מלך אשור: הנה אתה שמעת את אשר עשו מלכי
12 אשור לכל-הארצות להחרימם ואתה תנצל: והצילו
אתם אלהי הגוים אשר שחתו אבותי את-נון ואת-
3 חזן ורצף ובני-עזן אשר בתלאשור: אינו מלך-חמת
14 ומלך ארפד ומלך לעיר ספרונים הנע ועזה: ויפח
חוקיהו את-הספרים מיד המלאכים ויקראם ויעל בית
טו יהוה ויפרשוהו חוקיהו לפני יהוה: ויתפלל
חוקיהו לפני יהוה ויאמר יהוה אלהי ישראל ישב
הכרבים אתה-הוא האלהים לבדך לכל ממלכות הארץ
16 אתה עשית את-השמים ואת-הארץ: הטה יהוה אונה
ושמע פקח יהוה עיניו וראה ושמע את דברי סנחריב
17 אשר שלחו לחרף אלהים חי: אמנם יהוה החריבו
18 מלכי אשור את-הגוים ואת-ארצם: ונתנו את-אלוהיהם
באש כי לא אלהים המה כי אסי-מעשה ידי-אדם עץ
19 ואבן ויאבדום: ועתה יהוה אלהינו הושיענו נא מידו
וידעו כל-ממלכות הארץ כי אתה יהוה אלהים לבדך:
כ וישלח ישעיהו בן-אמוץ אל-חוקיהו לאמר כה

אמר

- 5 אז קעניג חזקיהו'ס קנעכט זיינען געקומען צו ישעיהו,
- 6 האָט ישעיהו צו זיי געזאָגט : אָט וואָס איהר זאָלט זאָגען אייער העררן — אזוי האָט גאָט געזאָגט : „שרעק זיך ניט פאר די רייד וואָס דו האָסט געהערט ווען די אינגלעך פון אשור'ס קעניג האָבען מיר געלעסטערט.
- 7 איך וועל איהם אריינגעבען א געדאנק און ווי ער וועט הערען א נאכריכט וועט ער צוריק געהן אין זיין לאַנד, דאָרטען, אין זיין לאַנד, וועל איך איהם מאַכען פאַלען פון שווערד.“
- 8 אז רכשקה איז אוועק האָט ער אויסגעפונען אז דער קעניג פון אשור איז אין שטרייט קענען לַבְנָה. אז ער האָט ערפאהרען אז ער איז אוועק פון לְכִישׁ,
- 9 האָט ער איהם געלאָזען וויסען דורך תרהקה, קעניג פון כּוּשׁ, אזוי צו זאָגען : „ער [חזקיהו] האָט בעשלאָסען צו שטרייטען מיט דיר.“ האָט ער [קעניג פון אשור] ווידער געשיקט לייטע צו חזקיהו'ן זאָג גענדיג :
- 10 אזוי זאָלט איהר זאָגען צו חזקיהו, קעניג פון יהודה : „זאָל דיר דיין גאָט, אויף וועמען דו ביזט זיכער, ניט איינריידען אזוי צו זאָגען — „ירושלים וועט ניט געגעבען ווערען אין האַנד פון אשור'ס קעניג“ ;
- 11 געוויס האָסטו געהערט וואָס די קעניגע פון אשור האָבען געטהאָן צו פּערשיעדענע לענדער פּערניכטענדיג זיי, און דו וועסט זיך רעמען ? !
- 12 האָבען די געטער פון די פּעלקער וועלכע מיינע עלטערן האָבען פארניכט טעט, צב"ש — גוֹז, חרו, רצף און ערו'ער פון תלאשר, גערעטעט זיי ?
- 13 וואו איז דער קעניג פון חמת, דער קעניג פון ארפד, דער קעניג פון'ס שטאָדט ספרוים, פון הנע און עזה ? . . .“
- 14 חזקיהו האָט צוגענומען פון די לייטע די בריעף און האָט זיי דורכגע- לייענט, דאן איז ער אריין אין גאָט'ס הויז און האָט דעם בריעף אויס- געשפּרייט פאר גאָט.
- 15 חזקיהו האָט גאָט געבעטען און געזאָגט : „גאָט פון ישראל, וואָס זיצט אויף די כּרוּבִים ! דו אליין ביזט דער גאָט פאר אלע רעגירונגען דער וועלט, דו האָסט געמאַכט דעם הימעל און די ערד —
- 16 לעג צו, א גאָט, דיין אויער און הער ; עפען, א גאָט, דייןע אויגען און זעה ! הער די ווערטער פון סנהריב'ס בריעף, וואָס ער האָט געשיקט צו לעסטערן דיר, א עוויגער גאָט !
- 17 עס איז ריכטיג, א גאָט ! אשור'ס קעניגע האָבען פּערוויסטעט יענע פּעלקער און זייערע לענדער,
- 18 און פארברענט זייערע געטער אין פייער — ווייל זיי זיינען קיינע גע- טער געווען נאָר שטיין אָדער האַלץ אויסגעארבייט מיט מענשעשע הענר, דערפאר האָט ער זיי צושמעטערט ;
- 19 אָבער דו, אונזער גאָט, העלף אונז גלייך פון זיין האַנד, און זאָלען אַלע קעניגרייכען דער וועלט וויסען אז נאָר דו אליין ביזט אַ מעכטיגער גאָט !“
- 20 דאן האָט ישעיהו אַמוז'ס זעהן, געשיקט זאָגען חזקיהו'ן : „אזוי האָט

אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלֵּלְתָּ אֵלַי אֶל־
סִנְחֶרֶב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר שָׁמַעְתִּי׃ זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה 21
עֲלֵיו בְּזֶה לָךְ לַעֲנֶה לָךְ בְּתוֹלַת לֶךְ בְּתִצִּיּוֹן אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ
הַנִּיעָה בֵּת יְרוּשָׁלַם׃ אֶת־מִי חֲרַפְתָּ וְגִדַפְתָּ וְעַל־מִי 22
הֲרִימֹת קוֹל וְתִשָּׂא מְרוֹם עֵינֶיךָ עַל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ בִּיד 23
מִלְּאֲכִיד חֲרַפְתָּ׃ אֲדַנִּי וְהֵאמַר בִּרְכָב רֶכְבִּי אֲנִי עָלִיתִי
מְרוֹם הַרִים יִרְכַּתִּי לְבַגְנוֹ וְאַכְרַת קוֹמַת אֲרֻזֵי מִבְּחֹר
בְּרִשְׁוֹ וְאַבּוֹאָה מִלּוֹן קֶצֶה יַעַר בְּרַמְלוֹ׃ אֲנִי קָרַתִּי 24
וְשִׁתִּיתִי מִיַּם זָרִים וְאַחֲרַכְּ בַכֶּף פַּעְמֵי כָּל יְאוּרֵי מְצוּרֵ׃
הֲלֹא־שָׁמַעְתָּ לְמַרְדּוֹךְ אֲתָה עָשִׂיתִי לְמִימֵי קָדֶם וַיַּצְרַחְתָּהּ כֹּה 25
עֲתֹל הַבֵּיאוֹתֶיהָ וְתֹלֵי לַהֲשׂוֹת נְלִים נֶצִים עָרִים בְּצָרוֹתֶ׃
וַיִּשְׁבְּדֶן קַצְר־יָד חֲתוּ וַיִּבְשׂוּ הָיוּ עֲשָׂב שָׂדֶה וַיִּרְכַּךְ־שָׂא 26
חֲצִיר נִגְוֹת וְשִׁדְפָה לִפְנֵי קָמָה׃ וְשִׁבְתֶּךָ וַאֲתֶךָ וּבֶאֱמָךָ 27
יִדְעֵתִי וְאֵת הַתְּרַנּוֹךְ אֵלַי׃ יַעַן הַתְּרַנּוֹךְ אֵלַי וְשִׁאֲנַנְךָ 28
עָלָה בְּאוֹנִי וְשִׁמְתִי חֲחִי בְּאַפֶּךָ וּמִחֲנִי בְּשִׁפְתֶיךָ וְהִשִּׁיבְתִיךָ
בְּדַרְךָ אֲשֶׁר־בָּאתָ בָּהּ׃ וְזֶה־לְךָ הָאוֹת אֲכֹל הַשְּׂנֵה 29
סַפִּיחַ וּבִשְׂנֵה הַשְּׂנִית סַחִישׁ וּבִשְׂנֵה הַשְּׁלִישִׁית זְרַעֵי
וּקְצָרוֹ וְנִטְעוֹ כְּרָמִים וְאֲכָלוּ פְרִיָם׃ וְלִסְפָּה פְלִיטַת בֵּית־ל 30
יְהוּדָה הַנִּשְׂאָרָה שָׂרַשׁ לְמִשָּׁה וַעֲשֵׂה פְרִי לְמַעֲלָה׃ כִּי 31
מִירוּשָׁלַם תֵּצֵא שְׂאֵרִית וּפְלִיטָה מִהַר צִיּוֹן קִנְיַת יְהוָה
׃ תַּעֲשֶׂה־זֹאת׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־מֶלֶךְ 32
אַשּׁוּר לֹא יָבֹא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא־יִוָּרֶה שֵׁם חָזַק וְלֹא־
יִקְדַּמְנָה מִנּוֹן וְלֹא־יִשְׁפֹךְ עָלֶיהָ סֶלֶלָה׃ בְּדַרְךָ אֲשֶׁר־ 33
יָבֹא בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת לֹא יָבֹא נְאֻם־יְהוָה׃
וְנִגְוֹתַי אֶל־הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָה לְמַעֲנֵי וּלְמַצֵּן דָּוִד 34
עַבְדִּי׃ וַיְהִי כַלִּילָה הַהוּא וַיֵּצֵא ׀ מִלֶּאֱדָם יְהוָה לֵאמֹר
נִדְּ בְּמַחְנֵה אַשּׁוּר מֵאֶה שְׁמוֹנִים וְחֲמִשָּׁה אֲלָף וַיִּשְׁכַּמּוּ

בבקר

- געזאגט דער עוויגער, גאָט פון ישראל — „וואָס דו האָסט צו מיר גע-
 בטען וועגען סנחרב, קעניג פון אשור, האָב איך געהערט“.
- 21 אָט וואָס גאָט האָט וועגען איהם גערעדט : „עס מאַכט דיר צו שאַנד
 און לאַכט פון דיר די יונגפרויליכע ציון־מאָכטער, ירושלים־מאָכטער שאַ-
 קעלט דעם קאָפּ נאָך דיר !
- 22 וועמען האָסטו געלעסטערט און בעלידיגט ? קעגען וועמען האָסטו
 דיין שטימע אויפגעהויבען ? אָ, דו האָסט צו הויך דייע אויגען אויף
 געהויבען — אזש קעגען דעם הייליגען גאָט פון ישראל . . .
- 23 דורך דייע לייטע האָסטו געלעסטערט און געזאָגט : „איך בין
 מיט מיין קאוואַלערי אַרויף די העכסטע בערג, אזש בין די ווינקלען פון
 לבנון, דאָרט וועל איך אָבשניידען זיינע העכסטע צעדערן, די בעסטע
 ציפּרעסעס און ווי אין אַ נאָכט געלעגער אַריינקומען אין לעצטען ברעג
 פון זיין וואַלדיגען גארמען —
- 24 פאַר זיך האָב איך אויסגעגראַבען שטראַס־וואַסער צום טרינקען ווען מיט
 די טריט פון מיין פּוס־אַרמע מעץ איך טרוקען אלע טייכלעך פון די
 בעלאַגערטע.“
- 25 האָסטו ניט געהערט פון אמאָל וואָס איך האָב געטהאָן ? פון גאַנץ
 אַלטע צייטען — וואָס איך האָב בעשאַפען ? איך בריינג עס יעצט
 ווידער אום באַפעסטיגטע שטערט צו פּערניכטען ווי בעוואַקסענע רר
 אינען . . .
- 26 זייערע בעוואוינער זיינען קורץ־מעכטיג, זיי זיינען צושראַקען און פאַר־
 שעהמט. די וואָס זיינען געווען ווי גראַז פון פּעלד — פּריש־גרינע גראַז
 — זיינען געוואָרען ווי מאַך פון די דעכער, די וועלכע זיינען געווען
 ווי פאַרטיגע געטריידע, זיינען ווי צושלאַגענע קאָרן געוואָרען.
- 27 דיין זיצען, דיין אַרויסגעהן, דיין אַריינגעהן אויף דיין פּרעכהייט קע-
 גען מיר איז מיר בעוואַוסט —
- 28 ווייל איך האָב דערהערט דיין פּרעכהייט קעגען מיר און דיין טומלען,
 וועל איך מיין רינג אויף דיין נאָז אַרויפטהאָן אין מיין צוים אויף
 דייע ליפען, און אזוי וועל איך דיר צוריקשיקען מיט די זעלביגע וועג,
 אויף וועלכע דו ביזט געקומען . . .”
- 29 און דאָס וועט דיר (חזקיהו) אַלס בעווייז דיענען — דיעזען יאָהר וועט
 איהר די ערשטע נאָכגעוויקס עסען און דעם אַנדער יאָהר — די צווייטע
 נאָכגעוויקסע ; דעם דריטען יאָהר אַבער — וועט איהר זעען אייערע
 פעלדער און שניידען די געטריידע, איהר וועט פּלאַנצען אייערע וויינ־
 גערטנער און עסען זייער פּרוכט !
- 30 די לעצטע גערעטעטע פּונ'ם הויז יהודה וועט ווידער האָבען וואָרצלען אונ־
 טען און פּרוכט וועט וואַקסען אויבען . . .
- 31 פון ירושלים וועט זיך אָנפאַנגען דאָס איבערבלייבונג און פּונ'ם באַרג
 ציון — דאָס רעטונג, גאָט'ס אַנגעהמען זיך פאַר איך וועט דאָס
 מאַכען . . .
- 32 ווייל גאָט האָט אזוי געזאָגט וועגען קעניג פון אשור : „ער וועט ניט
 דערגעהן ביז די שטאָרט, ער וועט דאָרט קיין איין פּייל ניט אַריינשיי-
 טען, ער וועט איהר ניט אַנטקעגען קומען מיט אַ פאַנצער און וועט
 אַרום איהר ניט אַרומשיטען קיין זאַמד־באַרג —
- 33 מיט דעם וועג דורך וועלכען ער איז געקומען וועט ער צוריק געהן, ער
 וועט ניט דערגעהן ביז'ן שטאָרט ! — אזוי זאָגט גאָט —
- 34 איך זעלבסט וועל שיצען די שטאָרט אום צו העלפען איהר, צוליבע
 מיר זעלבסט אויך צוליבע מיין קנעכט דוד . . .”
- 35 אין די זעלביגע נאָכט איז אַרויס גאָט'ס אַ מלאַך און ערשלאַגען אין

36 כַּבֵּד וְהָיָה כָלֶם פְּגָרִים מֵתִים: וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב
 37 סִנְחֵרִיב מֶלֶךְ-אַשּׁוּר וַיָּשָׁב בְּנִינֹהָ: וַיְהִי הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה
 בֵּית אֱלֹהֵי יְהוָה וְאֶדְרֵמֶלֶךְ וְיִשְׂרָאֵל הִכְהִי
 בְחָרֵב וְהָמָּה נִמְלְטוּ אֶרֶץ אֲרָבָה וַיִּמְלֹךְ אֶסְרָחֲדָן
 בְּנֵי פִחְתִּיּוֹ:

כ CAP. XX.

א בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חֻזַּקְיָהוּ לְמוֹת וַיָּבֵא אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּדֹאמִיץ הַנְּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה-אָמַר יְהוָה צִוּ לְבִיתְךָ
 2 כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה: וַיִּסַּב אֶת-פָּנָיו אֶל-הַקִּוֵּר וַיִּתְפַּלֵּל
 3 אֶל-יְהוָה לֵאמֹר: אָנֹכִי יְהוָה וְכֹרֵנָא אֶת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי
 לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת וּבְלִבָּב שְׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי וַיִּבָּדֶךָ
 4 חֻזַּקְיָהוּ בְּכִי גְדוֹל: וַיְהִי יִשְׂעִיָהוּ לֹא יָצָא הָעִיר
 הַהִיכָנָה וְדָבָר יְהוָה הָיָה אֵלָיו לֵאמֹר: שׁוּב וְאִמְרָתְךָ אֶל-
 חֻזַּקְיָהוּ וַיָּנִיד עָמִי כֹה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָוִד אֲבִיךָ
 שְׁמַעְתִּי אֶת-תְּפִלָּתְךָ רְאִיתִי אֶת-דַּמְעֹתֶיךָ הִנְנִי רַפָּא לְךָ
 6 בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי תַעֲלֶה בֵּית יְהוָה: וְהִסַּפְתִּי עַל-יְמֶיךָ
 חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמִכֶּרֶךְ מֶלֶךְ-אַשּׁוּר אֶעֱלֶיךָ וְאֶת הָעִיר
 הַזֹּאת וְגִזְתִּי עַל-הָעִיר הַזֹּאת לְמַעַן וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי:
 וַיֹּאמֶר יִשְׂעִיָהוּ קָחוּ דְבַלַּת תְּאֵנִים וַיִּקְחוּ וַיִּשְׂמוּ עַל-
 8 הַשַּׁחֲזַן וַיְהִי: וַיֹּאמֶר חֻזַּקְיָהוּ אֶל-יִשְׂעִיָהוּ מָה אֹת כִּי-
 9 יִרְפָּא יְהוָה לִי וְעֲלִיתִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בֵּית יְהוָה: וַיֹּאמֶר
 יִשְׂעִיָהוּ וְהִדְלַךְ הָאֹת מֵאֵת יְהוָה כִּי יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת-
 הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר הַלֵּךְ הַצֵּל עֶשֶׂר מַעֲלֹת אִם-יָשׁוּב
 1 עֶשֶׂר מַעֲלֹת: וַיֹּאמֶר חֻזַּקְיָהוּ נִקְל לְצַל לְגִמּוֹת עֶשֶׂר
 11 מַעֲלֹת לֹא כִי יָשׁוּב הַצֵּל אַחֲרַיִת עֶשֶׂר מַעֲלֹת: וַיִּקְרָא
 יִשְׂעִיָהוּ הַנְּבִיא אֶל-יְהוָה וַיָּשָׁב אֶת-הַצֵּל בְּמַעֲלֹת אֲשֶׁר
 12 יִרְדֶּה בְּמַעֲלֹת אָחֻז אַחֲרַיִת עֶשֶׂר מַעֲלֹת: בַּעֲת

הדיא

- אשור'ס לאגער הונדערט פינף און אכציג טויזענד מאן. אז מ'איז אויפֿ-
געשטאנען אין דער פריה ערשט זיי זיינען אלע טיודטע קערפערס.
36 דאן איז סנהריב, קעניג פון אשור, אוועק צוריק און איז געבליבען
אין נינה ;
37 ווען ער האָט זיך געבוקט אינ'ם הויז פון זיין גאָט נסרף האָבען איהם
ערשלאגען זיינע זיהן אדרמלף און שראצר מיט אַ שווערד און זיינען
אנטלאָפען אין לאַנד אררט. זיין זוהן אסר־חדן האָט רעגירט נאָך
איהם.

קאפיטעל כ

- 1 אין יענע צייט איז חזקיהו געפעהרליך קראנק געוואָרען, איז ישעיהו
דער נביא, אמוי'ס זוהן געקומען צו איהם און געזאָגט איהם : מאַך
אָרדנונג אין דיין הויז, ווארים דו וועסט שטארבען, דו קענסט ניט
געזונד ווערען !
- 2 האָט ער זיין געזיכט צום וואנד געקעהרט און גאָט געבעטען, זאָ-
גענדיג :
- 3 אָ, גאָט ! געדיינק ווי איך בין געגאנגען פאר דיר אין ווארהייט און
מיט'ן גאנצען הארצען, איך האָב געטהאָן אלץ וואָס עס איז דיר גע-
פעלען ! דערביי האָט חזקיהו זעהר געוויינט.
- 4 אז ישעיהו איז נאָך ניט געווען דורכגעגאנגען דעם מיטעלסטען הויף
איז גאָט'ס וואָרט געווען צו איהם, אזוי צו זאָגען :
- 5 געה צוריק און זאָג חזקיהו'ן, דעם פיהרער פון מיין פאָלק, אזוי האָט
געזאָגט גאָט פון דוד דיין אור־פאטער : „איך האָב געהערט דיין געבעט,
איך האָב געזעהען דייע טרעהרען — איך וועל דיר געזונד מאַכען ! אין
דריי טעג ארום וועסטו געהן אין גאָט'ס הויז.
- 6 איך וועל אויך צולעגען צו דייע יאהרען פופצעהן יאהר און וועל דיר
רעטען פון דער האַנד פון אשור'ס קעניג צוזאמען מיט דיעזע שטאָדט.
איך זעלבסט וועל שיצען די שטאָדט צוליעב מיר און צוליעב מיין קנעכט
דוד.”
- 7 דאן האָט ישעיהו געזאָגט : „בריינגט מיר אַ פייגען־קובען !” מ'האָט
געבראכט אַ פייגען־קובען און ארויפגעלעגט אויפ'ן ענטצינדונג און ער
איז געזונד געוואָרען.
- 8 האָט חזקיהו געזאָגט צו ישעיהו'ן : „וואָס איז דער בעווייז אז נאָכ־
דעם ווי גאָט וועט מיר געזונד מאַכען וועל איך אויפ'ן דריטען טאָג קע־
נען געהן אין גאָט'ס הויז ?”
- 9 האָט ישעיהו געזאָגט : „אָט דאָס וועט דיר דיענען אַלס אַ ריכטיגער ציי־
קען אז גאָט וועט טהאָן ווי ער האָט גערעדט — דער שאטען־זייגער
וועט צעהען גראד פאראויס געהן, אָדער צעהען גראד צוריק געהן.”
- 10 יחזקיהו אָבער האָט געענטפערט : „עס איז גאנץ לייכט דער שאטען
זאָל זיך צעהען גראד נייגען און פאָראויס, אָבער ניט אז דער שאטען
זאָל צעהען גראד צוריק געהן.”
- 11 דאן האָט ישעיהו דער נביא גאָט געבעטען, איז דער שאטען־זייגער
צוריק ארויף צעהען גראד, די גראדען וואָס ער איז שוין אָרָבגעגאנגען
[די גראדען פון אחו'ס שאטען־זייגער].

- הָיָא שְׁלַח בְּרֵאשִׁי בְּלֵאזֶן בְּדַבְּלֵאזֶן מִלְךְ-בְּבַל סַפְרִים
 וּמְנַחָה אֶל-חֻקֵּיהוּ כִּי שָׁמַע כִּי חָלָה חֻקֵּיהוּ: וַיִּשְׁמַע ¹³
 עֲלֵיהֶם חֻקֵּיהוּ וַיֵּרָאם אֶת-כָּל-בֵּית נִכְתָּה אֶת-הַכֶּסֶף
 וְאֶת-הַזָּהָב וְאֶת-הַבְּשָׂמִים וְאֶת | שֶׁמֶן הַטּוֹב וְאֶת בֵּית
 כָּלָיו וְאֶת כָּל-אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאֶזְרָתָיו לֹא-הָיָה דָבָר
 אֲשֶׁר לֹא-יִדְרָאם חֻקֵּיהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל-מְשַׁלְתָּיו: וַיָּבֵא ¹⁴
 יִשְׁעֵיהוּ הַנְּבִיא אֶל-הַמֶּלֶךְ חֻקֵּיהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה אָמְרוּ
 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאֵין יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חֻקֵּיהוּ מֵאֶרֶץ
 חֻקָּה בָּאוּ מִכְּבָל: וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתְךָ וַיֹּאמֶר ¹⁵
 חֻקֵּיהוּ אֶת כָּל-אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא-הָיָה דָבָר אֲשֶׁר
 לֹא-יִדְרָאֲתֶם בְּאֶזְרָתִי: וַיֹּאמֶר יִשְׁעֵיהוּ אֶל-חֻקֵּיהוּ ¹⁶
 שָׁמַע דְּבַר-יְהוָה: הֲנֵה יָמִים בָּאִים וְנִשְׂא | כָּל-אֲשֶׁר ¹⁷
 בְּבֵיתְךָ וְאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד-הַיּוֹם הַזֶּה בְּבִלְהָ לֹא-
 יוֹתֵר דְּבַר אָמַר יְהוָה: וּמִבְּנֵיךָ אֲשֶׁר יָצְאוּ מִמֶּךָ אֲשֶׁר ¹⁸
 תוֹלִיד יִקַּח וְהָיוּ סְרִיסִים בְּהִיכַל מֶלֶךְ כְּבָל: וַיֹּאמֶר ¹⁹
 חֻקֵּיהוּ אֶל-יִשְׁעֵיהוּ טוֹב דְּבַר-יְהוָה אֲשֶׁר דְּבַרְתָּ וַיֹּאמֶר
 הֲלוֹא אִם-שְׁלוֹם וְאִמֵּת יְהוָה בְּיָמֵי: וַיֹּתֵר דְּבַר חֻקֵּיהוּ ^כ
 וְכָל-נְבוֹרָתוֹ וְאֲשֶׁר עָשָׂה אֶת-הַבְּרָכָה וְאֶת-הַתְּעָלָה וַיָּבֵא
 אֶת-הַמִּים הַעֵיִרָה הֲלוֹא-הֶם פְּתוּבִים עַל-סֵפֶר דְּבַר
 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב חֻקֵּיהוּ עִם-אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ ²¹
 מְנַשָּׁה בְּנוֹ תַחְתָּיו:

נא

CAP. XXI. כא

- בְּשָׁתַיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשָּׁה כָּמֶלְכוֹ וְחֻמְשִׁים וְחֻמְשׁ א
 שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אָמוֹ חַפְצִי-בָהּ: וַיַּעַשׂ הַרְעָ ²
 בְּעֵינֵי יְהוָה פְּתוּעַבַת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֵּשֶׁב וַיִּבֶן אֶת-הַבְּמוֹת אֲשֶׁר אָבָד חֻקֵּיהוּ ³
 אָבָיו וַיִּקַּם מִזְבַּחַת לַפְּעַל וַיַּעַשׂ אֲשֶׁרָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה

אחאב

- 12 אין דער זעלביגער צייט האָט בראַדף בלאַדן, בלאַדן'ס זוהן, קעניג פון בבֿל, געשיקט בריעף און געשאנקען צו חזקיהו'ן, ווען ער האָט דערהערט אַז חזקיהו איז קראַנק געווען.
- 13 חזקיהו האָט זיי אויסגעהערט און האָט זיי געוויזען זיין גאנצע שאַטץ־הויז : דאָס זילבער, גאָלד, געווירצען, גוטען אייז, אלע כלים פון זיין הויז און אלץ וואָס עס געפינט זיך אין זיינע זאמלונגען — עס איז ניט געווען קיין זאך אין זיין אייגענעם הויז און אין די רעגירונגס היי־זער, וואָס ער האָט זיי ניט געוויזען.
- 14 דאָן איז ישעיהו דער נביא געקומען צום קעניג חזקיהו, און געזאָגט צו איהם : „וואָס האָבען די לייטע דערצעהלט און פון וואנען זיינען זיי געקומען צו דיר ?“ האָט חזקיהו געזאָגט : זיי זיינען געקומען פון א ווייטען לאַנד — פון בבֿל !
- 15 האָט ישעיהו געזאָגט : „וואָס האָבען זיי אין דיין הויז געזעהען ?“ חזקיהו האָט געענטפערט : זיי האָבען געזעהען אלץ וואָס אין מיין הויז איז דאָ ! עס איז ניט געווען איין זאך אין מיניע זאמלונגען וואָס איך האָב זיי ניט געוויזען !
- 16 האָט ישעיהו געזאָגט צו חזקיהו'ן : „הער־זשע גאָט'ס וואָרט !
- 17 „עס וועט קומען אַ צייט ווען אלץ וואָס עס איז דאָ אין דיין הויז און אלץ וואָס דייןע עלטערן האָבען ביז דיעזען טאָג אָנגעזאמעלט, וועט אוועק געטראָגען ווערען אין בבֿל. עס וועט קיין זאך ניט בלייבען“ — זאָגט גאָט —
- 18 מ'וועט אויך צוגעהמען פון דייןע קינדער, די אבשטאמונג פון די וואָס דו וועסט געבוירען, זיי וועלען הויפדיענער זיין אין טעמפעל־ביי'ן קעניג פון בבֿל.“
- 19 האָט חזקיהו געזאָגט צו ישעיהו'ן : איך נעהם אן פאר גוט אויך דעם וואָרט גאָט'ס וואָס דו האָסט אַרויסגערעדט ! ער האָט געמיינט : אָבער אין מיין צייט וועט דאָך געוויס פריעדען זיין ! . . .
- 20 די איבריגע פאסירונגען חזקיהו'ס, זיין העלדענטהאט, וואָס ער האָט געמאַכט אַ טייכעל און אַ קאַנאַל, אום וואסער צו בריינגען אין שטאָרט, איז פארשריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 21 אַז חזקיהו איז געשטאַרבען האָט זיין זוהן מנשה רעגירט נאָך איהם.

קאפיטעל כא

- 1 צוועלף יאָהר אַלט איז מנשה קעניג געוואָרען אין ירושלים און פינף־אויך פופציג יאָהר האָט ער רעגירט. זיין מוטער האָט מען גערופען הפצי־בה.
- 2 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען, לויט די גרוי־טהאַטען פון די פעלקער, וועלכע גאָט האָט פארטריבען פאר די קינדער ישראל.
- 3 ער האָט צוריק אויפגעבויט די באַר־אַלטאַרען, וועלכע זיין פאטער חזקיהו האָט פארניכטעט ; ער האָט אויפגעשמעלט אַלטאַרען פאר בעל

4 אַחַב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לְכָל־צַבָּא הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד
 אֹתָם; וּבָנָה מִזְבְּחַת בַּבַּיִת יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה
 5 בִּירוּשָׁלַם אֲשֵׁים אֶת־שָׁמַיִ: וַיִּכֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל־צַבָּא
 6 הַשָּׁמַיִם בְּשָׂתֵי חֲצֵרוֹת בַּיִת־יְהוָה: וְהָעֶבֶר אֶת־בְּנוֹ
 בָּאֵשׁ וְעוֹנֵן וְנָחֵשׁ וְעָשָׂה אוֹב וַיִּדְעָנִים הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת
 7 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִים: וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל הָאֲשֶׁרָה
 אֲשֶׁר עָשָׂה בַּבַּיִת אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶל־שִׁלְמָה
 8 בְּנוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בַּחֲרָתִי מִכָּל שְׁבָטֵי
 יִשְׂרָאֵל אֲשֵׁים אֶת־שָׁמַי לְעוֹלָם: וְלֹא אֶסִּיף לְהַגִּיד כָּל־
 יִשְׂרָאֵל מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאֲבוֹתָם רַק וְאִסִּישְׁמְרוּ
 9 לַעֲשׂוֹת כְּכָל אֲשֶׁר צִוִּיתִים וּלְכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה אֹתָם
 עֲבָדֵי מִשָּׁה: וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּתְעִם מְנַשָּׁה לַעֲשׂוֹת אֶת־הָרַע
 מִן־הַנְּבוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל:
 11 וַיְדַבֵּר יְהוָה בִּידֵי־עֲבָדָיו הַנְּבוֹיִים לֵאמֹר: יַעַן אֲשֶׁר
 עָשָׂה מְנַשָּׁה מֶלֶךְ־יְהוּדָה הַתַּעֲבוֹת הָאֵלֶּה הָרַע מִכָּל
 12 אֲשֶׁר־עָשׂוּ הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר לִפְנֵי וַיַּחֲטֵא נִס־אֶת־יְהוּדָה
 בְּגִלְוָלָיו: לָכֵן כֹּדֵד־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַגִּנֵּי
 13 מִבְּיַד רָעָה עַל־יְרוּשָׁלַם וְיְהוּדָה אֲשֶׁר כָּל־שָׁמְעֵי תַצְלִנָּה
 שְׂתֵי אֹנָיו: וְנָטִיתִי עַל־יְרוּשָׁלַם אֶת־קַן שִׁמְרוֹן וְאֶת־
 14 מִשְׁקַלֹת בַּיִת אַחַב וּמַחֲוִיתִי אֶת־יְרוּשָׁלַם כַּאֲשֶׁר־מַחָה
 אֶת־הַצְּלַחַת מִחָה וְהִפַּךְ עַל־פָּנֶיהָ: וְנָטַשְׁתִּי אֶת־שְׂאֵרֵית
 15 נַחֲלָתִי וְנִתְתִּים בְּיַד אִיבֵיהֶם וְהָיוּ לְבוֹן וְלִמְשָׁפָה לְכָל־
 16 אִיבֵיהֶם: יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי וַיְהִיו מִכְעִיסִים
 אֹתִי מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבֹתָם מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה:
 16 וְגַם דָּם נָקָו שִׁפָּךְ מְנַשָּׁה הִרְבָּה מְאֹד עַד אֲשֶׁר־מָלֵא
 אֶת־יְרוּשָׁלַם פֶּה לִפְּהָ לְבַד מִחֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חֲטָא אֶת־
 17 יְהוּדָה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה: וַיִּתֵּר הַכְּבִי מְנַשָּׁה
 וְכָל

- און געפלאנצט א געצען-בויים, אזוי ווי אחאב קעניג פון ישראל האָט געמאכט. ער האָט זיך אויך געבוקט צו אלע פלאנעטען פון הימעל און געדיענט זיי.
- 4 ער האָט אויך אזעלכע אלטאַרען געבויט אינ'ם הויז פון גאָט, דער גאָט וואָס האָט געזאָגט אויף ירושלים וועל איך מיין נאָמען רופען.
- 5 אויך צו אלע הימעל פלאנעטען האָט ער אלטאַרען געבויט אין ביידע הויפּען פון גאָט'ס הויז.
- 6 זיין זוהן האָט ער דורך פייער דורכגעפיהרט, ער האָט צויבעריי געטריי בען, שלאנגענבעשווערעריי, שוואַרצעקינסטלעריי און פאַראויסטערפונג — ער האָט זעהר פיעל שלעכטס געטהאָן קעגען גאָט, אום איהם צו ערצאָרנען.
- 7 דעם בילד פון געצען-בויים, וואָס ער האָט געמאכט, האָט ער אַריינגע- שטעלט אין דעם זעלביגען הויז, וואָס גאָט האָט געזאָגט צו דוד און שלמה זיין זוהן : „אין דעם הויז, און אין ירושלים, וואָס איך האָב אויסגעקליבען פון אלע שטאַמען ישראל'ס, וועל איך אימער לאָזען רופען מיין נאָמען —
- 8 און איך וועל שוין מעהר ניט מאַכען וואַנדערן די פים פון ישראל פונ'ם לאַנד וועלכען איך האָב זייערע עלטערן געגעבען ; נאָר אויב זיי ווע- לען היטען און טהאָן אלץ וואָס איך האָב זיי געהייסען און אלע לעהרען וואָס משה, מיין דייענער, האָט זיי בעפעהלען.“
- 9 זיי האָבען אָבער ניט געהערט, ווייל מנשה האָט זיי פארפיהרט צו טהאָן נאָך ערגערעס ווי די פעלקער, וועלכע גאָט האָט פארטיליגט פאר די קינדער ישראל'.
- 10 דערפאר האָט גאָט גערעדט דורך זיינע קנעכט די נביאים, אזוי צו זאָגען :
- 11 ווייל מנשה, קעניג פון יהודה, האָט געטהאָן אזעלכע גרויל'טהאַטען, פיעל ערגער ווי אַלץ וואָס די אמרי'ער האָבען געטהאָן, וועלכע האָבען פאר איהם עקזיסטירט, ביז ער האָט גאנץ יהודה זינדיג געמאכט מיט זיינע העסליכקייטען,
- 12 דארום האָט גאָט פון ישראל אזוי געזאָגט : „איך וועל בריינגען אַזאַ אונגליק אויף ירושלים און יהודה, אז ווער עס וועט וועגען איהם הערען וועט איהם געהמען קלינגען אין ביידע אויערן . . .
- 13 איך וועל אויסציהען אויף ירושלים דעם שנור פון שמרון, און דעם וואַגשטיין פון אחאב'ס הויז, ד. ה. איך וועל אויך ירושלים פערניכ- טען ווי מ'ווישט אויס א גלאָז — אויסגעווישט און איבערגעקעהרט מיט'ן געזיכט אַראָב . . .
- 14 איך וועל פערלאָזען די איבערגעבליבענע פון מיין ערבטהייל און וועל זיי איבערגעבען אינ'ם האַנד פון זייערע פיינד, ביז זיי וועלען ווערען צו שאַנד און רויב פאר אלע פיינד זייערע.
- 15 ווייל זיי האָבען געטהאָן דאָס וואָס מיר געפעהלט ניט און האָבען מיר אימער ערצאָרנט, פון דעם טאָג וואָס זייערע עלטערן זיינען אַרויס פון מצרים ביז היינטיגען טאָג.
- 16 זאָנאר אונשולדיגע בלוט- האָט מנשה זעהר פיעל פאַרגאַסען, ביז ער האָט אָנגעפילט ירושלים פון ברעג צו ברעג, אויסער זיין פארברעכען וואָס ער האָט גאנץ יהודה זינדיג געמאכט טהוענדיג וואָס עס גע- פעהלט ניט גאָט.
- 17 די איבריגע פאַסירונגען מנשה'ס, אַלץ וואָס ער האָט געטהאָן און זיינע

וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא הֲלֵאֵהֶם פְּתוּבִים
 עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב מִנְשֵׂה עִם־
 18 אֲבֹתָיו וַיִּקְבֹּר בְּגִן־בֵּיתוֹ בְּגִן־עֲזָא וַיִּמְלֹךְ אֲמֹן בְּנֵו תַחְתָּיו:
 בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אֲמֹן בְּמַלְכוֹ וּשְׁתַּיִם
 19 שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ מִשְׁלֵמַת בַּת־חֲרוּץ מִן־
 יִמְבָּה: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּאֲשֶׁר עָשָׂה מִנְשֵׂה אָבִיו: כ
 21 וַיִּלְךְ בְּכָל־הַדָּרֶךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ אָבִיו וַיַּעֲבֹד אֶת־הַגּוֹלִילִים
 22 אֲשֶׁר־עָבַד אָבִיו וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם: וַיַּעֲבֹב אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
 23 אֲבֹתָיו וְלֹא־הָלַךְ בְּדֶרֶךְ יְהוָה: וַיִּקְשְׁרוּ עֲבָדֵי־אֲמֹן עָלָיו
 24 וַיִּמְיתוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ: וַיֵּךְ עַם־הָאָרֶץ אֶת־כָּל־הַקְּשָׁרִים
 עַל־הַמֶּלֶךְ אֲמֹן וַיִּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיהוּ בְּנֵו
 תַחְתָּיו: וַיִּתֵּר דְּבָרֵי אֲמֹן אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֵאֵהֶם פְּתוּבִים כה
 עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּקִבְרֹתוֹ
 26 בְּגִן־עֲזָא וַיִּמְלֹךְ יֹאשִׁיהוּ בְּנֵו תַחְתָּיו:

כב

CAP. XXII. כב

בְּדַשְׁמֹנָה שָׁנָה יֹאשִׁיהוּ בְּמַלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה א
 מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְדִידָה בַת־עֲדֹנָה מִבְּצֻקָת:
 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּלְךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ הַנֶּר אָבִיו וְלֹא־
 3 סָר יָמִין וּשְׂמֹאלוֹ: וַיְהִי בַשְׁמֹנֶה עָשְׂרֵה שָׁנָה
 לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיהוּ שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־שָׁפָן בֶּן־אֶצְלִיהוּ בֶן־
 4 מִשְׁלֵם הַסֹּפֵר בֵּית יְהוָה לֵאמֹר: עֲלֵה אֶל־חֲלֻקְיָהוּ
 הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתֵּם אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר
 אָסְפוּ שְׂמָרֵי הַסֶּף מֵאֵת הָעָם: וַיִּתְּנָה עַל־יַד עֲשִׂי ה
 הַמְּלֹאכָה הַמְּפַקְדִים בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ לַעֲשִׂי
 6 הַמְּלֹאכָה אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה לְחֹזֵק בְּדָק הַבָּיִת: לְחַרְשִׁים
 וּלְבָנִים וּלְגֹדְרִים וּלְקִנּוֹת עֲצִים וְאֲבָנֵי מַחְצָב לְחֹזֵק אֶת־
 7 הַבָּיִת: אֵךְ לֹא־יִחָשֵׁב אַתֶּם הַכֶּסֶף הַנִּתֵּן עַל־יְדֵים פִּי

כאסמנה

- פערשיערענע זינד, זיינען פארשריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 18 אז מנשה איז געשטאָרבען האָט מען איהם בעערדיגט אין זיין הויז נארטען (אין עזא'ס נארטען) און זיין זוהן אמון האָט נאָך איהם רעגירט.
- 19 צוויי־און־צוואַנציג יאָהר אַלט איז אמון קעניג געוואָרען און צוויי יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים; זיין מוטער האָט מען גערופען משלמת, חרוי'ס טאָכטער, פון יטבה.
- 20 ער האָט אויך געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען ווי זיין פאטער מנשה האָט געטהאָן.
- 21 ער איז גענאנגען אין זיין פאטער'ס וועג — ער האָט געדיענט די העסליכקייטען וואָס זיין פאטער האָט געדיענט און האָט זיך צו זיי געבוקט.
- 22 דעם גאָט פון זיינע אור־עלטערן האָט ער פארלאָזען — ער איז נײַט גע־נאנגען אין גאָט'ס וועג.
- 23 אמון'ס קנעכט האָבען קעגען איהם א פערשווערונג געמאַכט און האָבען איהם, דעם קעניג, געטוירט אין זיין הויז.
- 24 אָבער דאָס פאָלק פון לאַנד האָבען ערשלאגען אלע די וואָס האָבען די פערשווערונג געמאַכט קעגען קעניג אמון און האָבען זיין זוהן יאשיהו ערקלעהרט אלס קעניג נאָך איהם.
- 25 די איבריגע פאסירונגען אמון'ס און אלץ וואָס ער האָט געטהאָן איז פארשריבען אין בוך „צייטפאסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 26 מ'האָט איהם בעערדיגט אויף זיין פלאץ אין עזא'ס נארטען און זיין זוהן יאשיהו האָט רעגירט נאָך איהם.

קאָפימעל כב

- 1 אכט יאָהר אַלט איז יאשיהו קעניג געוואָרען און איין־און־דרייסיג יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים; זיין מוטער האָט מען גערופען ירדה, עדיה'ס טאָכטער, פון בצקת.
- 2 ער האָט געטהאָן אלס וואָס עס איז געפעהלען גאָט — ער איז געגאנגען גען אין אלע וועגען פון זיין אור־פאטער דוד, ער איז פון זיי נײַט אראָב רעכטס אָדער לינקס.
- 3 אין אכטצעהנטען יאָהר פון קעניג יאשיהו, האָט ער, דער קעניג, גע־שיקט אין גאָט'ס הויז שפן אצליהו'ס זוהן, דער זוהן פון משלם דעם שרייבער, זאָגענדיג:
- 4 געה צו חלקיהו דעם אָבער־כהן און זאָל ער אין נאנצען צוואמעננעהמען דאָס געלד, וואָס מ'בריינגט אין גאָט'ס הויז, וואָס די שוועל־היטערס האָבען צונויפגעקליבען פונ'ם פאָלק.
- 5 זאָל מען עס אויפ'ן האַנד געבען די ארבייטער, וואָס זיינען אָנגעשטעלט אין גאָט'ס הויז; זיי זאָלען עס אויסגעבען אויף לויין פאר די ארבייטער פון גאָט'ס הויז, אום צו פארריכטען די שפאלטען פון הויז.
- 6 פאר שמידען, בוי־מייסטערס און צאמען־מאַכערס; אויך צו קויפען האָלץ און האק־שטיינער צו בעפעסטיגען דאָס הויז.

8 באמונה הם עשים: ויאמר חלקיהו הכהן הגדול
 על־שפן הספר ספר התורה מצאתי בבית יהוה ויתן
 9 חלקיהו את־הספר אל־שפן ויקראו: ויבא שפן הספר
 אל־המלך וישב את־המלך דבר ויאמר התיבו עבדיך
 את־הכסף הנמצא בבית ויתנהו על־יד עשי המלאכה
 המפקדים בית יהוה: ויגד שפן הספר למלך לאמר
 ספר נתן לי חלקיהו הכהן ויקראו שפן לפני המלך:
 11 ויהי בשמע המלך את־דברי ספר התורה ויקרע את־
 12 בגדיו: ויצו המלך את־חלקיהו הכהן ואת אחיקם בן
 שפן ואת־עבדו בן־מיכה ואת שפן הספר ואת
 13 עשיה עבד־המלך לאמר: לכו ודרשו את־יהוה בעדי
 ובעד־העם ובעד כל־יהודה על־דברי הספר הנמצא
 הנה כִּי־גדולה חמת יהוה אשר־היא נצתה לנו על
 אשר לא־שמעו אבותינו על־דברי הספר הנה לעשות
 14 בכל־הכתוב עלינו: וילך חלקיהו הכהן ואחיקם
 ועבדו ושפן ועשיה אל־חלדה הנביאה אשת שלם
 בדתקנה בדתרחם שמר הבגדים והיא ישבת בירושלם
 15 במשנה וידברו אליה: ותאמר אליהם כה־אמר יהוה
 16 אלהי ישראל אמרו לאיש אשר־שלח אתכם אלי: כה
 אמר יהוה הנני מביא רעה אל־המקום הנה ועל־
 ישביו את כל־דברי הספר אשר קרא מלך יהודה:
 17 תחת אשר עזבוני ויקטרו לאלהים אחרים למען
 הכעסני בכל מעשה ידיהם ונצתה חמתי במקום הנה
 18 ולא תכבה: ואל־מלך יהודה השלח אתכם לדרש את־
 יהוה כה תאמרו אליו כה־אמר יהוה אלהי ישראל
 19 הדברים אשר שמעת: יצן רד־לבבך ותפגע מפני יהוה
 בשמעך אשר דברתי על־המקום הנה ועל־ישביו להיות
 לשמה

- 7 מ'זאל ניט נאכרעכענען דאָס גאַלד וואָס מ'גיט זיי אויפ'ן האַנד, ווארים זיי טהוען זייער ארבייט ערענסט.
- 8 האָט חלקיהו, דער אַבער־כהן, געזאָגט צו שפן דעם שרייבער : „איך האָב אַ געזעצ־בוך געפונען אין גאָט'ס הויז !“ חלקיהו האָט דערלאָנגט שפן'ען דעם בוך און ער האָט אין איהם געלייענט.
- 9 שפן דער שרייבער איז געקומען צום קעניג און האָט איהם רעפאָרטעט זאָגענדיג : „דיינע קנעכט האָבען צושמאַלצען דעם זילבער וואָס האָט זיך געפונען אינ'ם הויז און האָבען עס אויפ'ן האַנד געגעבען די פּערוואַל־טער איבער'ן ארבייט פון גאָט'ס הויז.“
- 10 נאָכדעם האָט שפן דער שרייבער דערזעהל'ט דעם קעניג און געזאָגט : „חלקיהו דער כהן האָט מיר אַ בוך געגעבען“. שפן האָט עס פּאַרגעלייענט פאר'ן קעניג.
- 11 אז דער קעניג האָט דערהערט די ווערטער פון געזעצ־בוך האָט ער צוריק סען זיינע קליידער.
- 12 דער קעניג האָט גלייך געגעבען אַ בעפעהל חלקיהו דעם כהן, אחיקם שפן'ס זוהן, עכבור מיכיה'ם זוהן, שפן דעם שרייבער און עשיה, דעם קעניג'ס לייבדיענער, אזוי צו זאָגען :
- 13 געהט, פּרעגט גאָט וועגען מיר, וועגען דאָס פּאָלק און וועגען גאנץ יהודה די בעדייטונג פון דיעזען געפונענעם בוך ; ווארים גאָט'ס צאָרן וואָס האָט זיך קעגען אונז אָנגעצונדען אין גרויס, דאָס איז ווייל אונז זערע עלטערן האָבען ניט געפּאָלגט די בעפעהלע פון דיעזען בוך צו טהאָן אַלץ וואָס דאָרטען איז געשריבען.
- 14 חלקיהו דער כהן, אחיקם, עכבור, שפן און עשיה זיינען אוועק צו חלדה די פּראָפּעטין, די ווייב פון שלם, תקוה'ס זוהן פון חרחם, דער קליידער־היטער ; (זי האָט געוואוינט אין ירושלים אין צווייטען טהייל) און האָבען מיט איהר גערעט.
- 15 האָט זי זיי געענטפּערט : אזוי האָט געזאָגט גאָט פון ישראל — „זאָגט דעם מאַן, וואָס האָט אייך צו מיר געשיקט —
- 16 איך וועל בריינגען אן אונגליק אויף דיעזען אָרט און אויף זייערע איינ־וואוינער — דאָס וואָס עס איז געשריבען אין בוך וואָס מ'האָט פּאַרגע־לייענט פאר'ן קעניג פון יהודה . . .
- 17 ווייל זיי האָבען מיר פּערלאָזען און גערויכערט צו פּרעמדע געטער, אום מיר צו ערצאָרנען מיט זייערע געוואלט־טהאטען, וועט מיינ צאָרן ברע־נען אויף דיעזען אָרט אָהן אויפהער.
- 18 פּערזענליך צום קעניג פון יהודה, וואָס האָט אייך געשיקט ביי גאָט פּרענען, צו איהם זאָלט איהר אזוי זאָגען : „דער גאָט פון ישראל האָט באשטימט דורכצופיהרען דאָס וואָס דו האָסט געהערט —
- 19 נאָר ווייל דו האָסט זיך צום האַרצען גענומען און האָסט זיך ניעדערגע־בויגען פאר גאָט, דערהערענדיג וואָס איך האָב באשלאָסען וועגען דעם אָרט און זיינע איינוואוינער, אַז זיי וועלען ווערען אַ ערשטוינג און

לְשִׁמָּה וּלְקַלְלָהּ וּתְקַרְעֵ אֶת־בְּגָדֶיהָ וּתְבַכֶּה לְפָנַי וְגַם
 אֲנֹכִי שָׁמְעֵתִי נְאֻם־יְהוָה: לָכֵן הִנְנִי אֹסֵף עַל־אֲבֹתֶיךָ כ
 וְנֹאסַפְתִּי אֶל־קְבֹרֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תִרְאִינָה עֵינֶיךָ בְּכָל־
 הָרָעָה אֲשֶׁר־אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיָּשִׁבוּ אֹתִי־
 הַמֶּלֶךְ דָּבָר:

כג

CAP. XXIII. כג

וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיֹּאסְפוּ אֵלָיו כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וַירוּשָׁלַם: א
 וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְכָל־יֹשְׁבֵי
 יְרוּשָׁלַם אִתּוֹ וְהַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם לְמִקְמָן וְעַד־
 גְּדוּל וַיִּקְרָא בְּאוֹנֵיהֶם אֶת־כָּל־דְּבָרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא
 בְּבֵית יְהוָה: וַיַּעֲמֵד הַמֶּלֶךְ עַל־הָעֲמֹד וַיְבָרֵת אֶת־הַבְּרִית ו
 לְפָנָי יְהוָה לֵלְכֵת אַחַר יְהוָה וּלְשַׁמֵּר מִצְוֹתָיו וְאֶת־
 עֲדוּתָיו וְאֶת־חֻקֹּתָיו בְּכָל־לֵב וּבְכָל־נֶפֶשׁ לְהִקְיֹם אֶת־
 דְּבָרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה וַיַּעֲמֵד
 כָּל־הָעָם בְּבְרִית: וַיַּצֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־חֻלְקֵיהֶוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
 וְאֶת־כֹּהֲנֵי הַמִּשְׁנָה וְאֶת־שֹׁמְרֵי הַסֵּף לְהוֹצִיא מֵהַיַּבֵּל
 יְהוָה אֶת כָּל־הַכֹּהֲלִים הַעֲשׂוּיִם לַבַּעַל וְלֹא־שָׂרָה וּלְכָל־
 צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיִּשְׂרַפֵּם מִחוּץ לַירוּשָׁלַם בְּשַׂדְּמוֹת קָדְרוֹן
 וַנִּשְׂא אֶת עֲפָרָם בֵּית־אֵל: וְהַשְּׁבִית אֶת־הַכְּפָרִים אֲשֶׁר
 נָתַנוּ מַלְכֵי יְהוּדָה וַיִּקְטַר בַּכְּפָרִים בְּעֵרֵי יְהוּדָה וּמִסִּבֵּי
 יְרוּשָׁלַם וְאֶת־הַמִּקְטָרִים לַבַּעַל לְשַׁמֵּשׁ וּלְיָרֵחַ וּלְמִזְבְּחוֹת
 וּלְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם: וַיֵּצֵא אֶת־הָאֲשֵׁרָה מִבֵּית יְהוָה
 מִחוּץ לַירוּשָׁלַם אֶל־יַגְחַל קָדְרוֹן וַיִּשְׂרַף אֹתָהּ בְּנַחַל
 קָדְרוֹן וַיֵּדֶק לְעֵפֶר וַיִּשְׁלַךְ אֶת־עֲפָרָהּ עַל־קִבְרֵ בְנֵי הָעָם:
 וַיִּתֵּן אֶת־בְּתוּי הַקְּדָשִׁים אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר הַנְּשִׂיִם
 אָרְנוֹת שָׁם בָּתַיִם לָאֲשֵׁרָה: וַיָּבֵא אֶת־כָּל־הַכֹּהֲנִים מִעֵרֵי
 יְהוּדָה וַיִּטְמֵא אֶת־הַכְּפָרִים אֲשֶׁר קָטְרוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים

מנבע

א פֿלֿוך, און דו האָסט דיינע קליידער צוריסען און געוויינט פֿאַר מיר, האָב איך עס געהערט — זאָגט גאָט —

20 דערפֿאַר וועל איך דיר צונעהמען צו דיינע עלטערן [ד. ה. דו וועסט שטאַרבען] אין פֿריעדען — דיינע אויגען וועלען ניט זעהען דעם גאַנצען אונגליק, וואָס איך בריינג אויף דיעזען אָרט ". . . דעם ענטפֿער האָבען זיי געבראַכט צום קעניג.

קאָפיטעל כג

- 1 דאן האָט דער קעניג געשיקט און מ'האָט פֿערזאמעלט צו איהם אַלע עלטסטע פֿון יהודה און ירושלים.
- 2 דער קעניג איז אוועק אין גאָט'ס הויז, אויף אַלע מענער פֿון יהודה און די איינוואוינער פֿון ירושלים מיט איהם; אויף די כהנים מיט די נביאים — דאָס גאַנצע פֿאָלק פֿון גרויס ביז קליין. אין זייער געגענט ווארט האָט מען פֿאַרנעלייענט דאָס גאַנצע געזעצ־בוך, וואָס מ'האָט געפֿונען אין גאָט'ס הויז.
- 3 דער קעניג האָט זיך געשטעלט אויפֿ'ן ביהנע און האָט געשלאָסען אן אָבמאַך פֿאַר גאָט — צו געהן אין גאָט'ס וועג, אָבצוהיטען זיינע בעפעדה לֵעַן, וואַרונגען און געזעצען מיט'ן גאַנצען האַרצען און זעלע; צו פֿאַרוויקליכען די פֿאַדערונגען פֿון געזעצ, וועלכע זיינען פֿאַרנעשריבען אין דיעזען בוך. דאָס גאַנצע פֿאָלק איז צוגעשטאַנען צום אָבמאַך.
- 4 דער קעניג האָט אויך געהייסען חלקיהו דעם אָבער־כהן, אויך די וויצע־כהנים און די שוועל־היטערס, אַרויסצוטראָגען פֿון גאָט'ס טעמפֿעל אַלע כלים וואָס זיינען געמאַכט געוואָרען צום בעל און געזעצ־בוים, אויך צו די הימעל־פֿלאַנעמען; ער האָט זיי פֿאַרברענט אויסער ירושלים אויף די קדרון־פֿעלדער, און די שטויב האָט מען אַוועקגעטראָגען נאָך בית־אל.
- 5 ער האָט אָנגעשאַפט די געזעצ־פֿריסטערס, וועלכע די קעניגע פֿון יהודה האָבען אָנגעשטעלט אין אַלע שטעט פֿון יהודה און אַרום ירושלים צו רויבערן אויף די באַרג־אַלטאַרען צו בעל, צו די זון און לבנה, צו די פֿלאַנעמען און אַלע שטערן פֿון הימעל.
- 6 דעם געזעצ־בוים פֿון גאָט'ס הויז האָט ער אַרויסגעטראָגען ווייט אויסער ירושלים, ביז'ן טייך קדרון; ער האָט איהם פֿאַרברענט ביז'ן טייך קדרון, צומאָהלען אויף שטויב און פֿונאַנדערגעוואָרפען אויפֿ'ן אַלגע־מיינעם בערדיגונגס־פֿלאַץ.
- 7 אויך האָט ער צושמעטערט די הייזער פֿון אויסגעלאַסענקייט, וואָס נע־בען גאָט'ס הויז, וואו די פֿרויען האָבען געמאַכט געזעלעטען פֿאַר'ן געזעצ־בוים.
- 8 ער האָט צוזאַמענגעבראַכט די כהנים פֿון אַלע שטעט יהודה'ס, פֿון גבע ביז באַר שבע, און האָט פֿאַראַנדרייניגט די באַרג־אַלטאַרען אויף וועלכע די כהנים האָבען גערויכערט; אויך האָט ער צובראַכען די

מִכְּבַע עַד-בֶּאֱר שִׁבְעַ וְנָתַן אֶת-בְּמֹת הַשְּׁעָרִים אֲשֶׁר-פָּתַח
שַׁעַר יְהוֹשֻׁעַ שַׁדְדָעִיר אֲשֶׁר-עַל-שְׂמֹאל אִישׁ בְּשַׁעַר
9 הַעִיר: אֵד לֹא יַעֲלוּ כַּהֲנֵי הַבְּמֹת אֶל-מִזְבֵּחַ יְהוָה בִּירוּשָׁלַם
י כִּי אִם-אָבְלוּ מִצֹּת בְּתוֹךְ אַחֲיהֶם: וְטָמֵא אֶת-הַתְּפִלָּה
אֲשֶׁר בָּנִי בְנֵי-הַנֶּחֱם לְבַלְתִּי לְהַעֲבִיר אִישׁ אֶת-בְּנֵי וְאֶת-
11 בָּתוּ בָּאֵשׁ לְמֶלֶךְ: וַיִּשְׁבֹּת אֶת-הַסֹּסִים אֲשֶׁר נָתַנּוּ מֶלֶכִּי
יְהוּדָה לְשֹׁמֵשׁ מִבֵּא בֵּית-יְהוָה אֶל-לְשַׁבֹּת נְתַן מֶלֶךְ
הַסֹּסִים אֲשֶׁר בַּפְּרוּרִים וְאֶת-מִרְפְּבוֹת הַשֹּׁמֵשׁ שַׁרְף כָּאֵשׁ:
12 וְאֶת-הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר עַל-הַנֶּחֱם עָלִית אָחֻז אֲשֶׁר-עָשׂוּ מֶלְכֵי
יְהוּדָה וְאֶת-הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה בְּשֵׁתֵי חֲצֵרוֹת
בֵּית-יְהוָה נָתַן הַמֶּלֶךְ וַיִּרְץ מִשָּׁם וְהַשְׁלִיךְ אֶת-עֲפָרָם
13 אֶל-נַחַל קֶדְרוֹן: וְאֶת-הַבְּמֹת אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי יְרוּשָׁלַם
אֲשֶׁר מִימֵן לְהַר-הַמִּשְׁחֹת אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ-
יִשְׂרָאֵל לְעִשְׂתָּרֶת וּשְׁקֵץ צִידוֹנִים וְלִכְמוֹשׁ שְׁקֵץ מֹאָב
14 וְלִמְלָכָם תּוֹעֵבֶת בְּנֵי-עַמּוֹן טָמֵא הַמֶּלֶךְ: וְשִׁבַר אֶת-
הַמִּצְבֹּת וַיִּכְרֹת אֶת-הָאֲשֵׁרִים וַיִּמְלֵא אֶת-מְקוֹמָם עֲצָמוֹת
טו אָדָם: וְגַם אֶת-הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּבֵית-אֵל הַבְּמָה אֲשֶׁר עָשָׂה
יְרֻבָּעַם בֶּן-נִבְטָא אֲשֶׁר הִחְטִיא אֶת-יִשְׂרָאֵל נָם אֶת-הַמִּזְבֵּחַ
הַהוּא וְאֶת-הַבְּמָה נָתַן וַיִּשְׁרַף אֶת-הַבְּמָה הַזֶּה לְעָפָר
16 וַיִּשְׁרַף אֲשֶׁרָה: וַיִּפֹּן יְאִשִּׁיָּהוּ וַיֵּרָא אֶת-הַקְּבָרִים אֲשֶׁר-שָׁם
בְּהָר וַיִּשְׁלַח וַיִּקַּח אֶת-הָעֲצָמוֹת מִן-הַקְּבָרִים וַיִּשְׁרַף עַל-
הַמִּזְבֵּחַ וַיִּטְמְאֵהוּ בְּדָבָר יְהוָה אֲשֶׁר קָרָא אִישׁ הָאֱלֹהִים
17 אֲשֶׁר קָרָא אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיֹּאמֶר מֶה הַצִּיּוֹן הַזֶּה
אֲשֶׁר אָנֹכִי רֹאֶה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֲנֹשֵׁי הַעִיר הַקְּבָרִים אֲשֶׁר
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר-בָּא מִיְהוּדָה וַיִּקְרָא אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
18 אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עַל הַמִּזְבֵּחַ בֵּית-אֵל: וַיֹּאמֶר הִנֵּהוּ לֹא אִישׁ
עַל-יָנֵעַ עֲצָמָתוֹ וַיִּמְלֵטוּ עֲצָמָתוֹ אֶת עֲצָמוֹת הַנְּבִיאֵי אֲשֶׁר-

- טהויער־אלטארען וואָס בייַן אַרײַנגאַנג פֿון יהושע'ס טהויער, דען שטאָדט־פֿערוואַלטער, וואָס איז לינקס פֿון אַרײַנגאַנג אין שטאָדט־טהויער.
- 9 די אַלטאַר־כּהנים האָבען קײַן צוגאַנג געהאַט צו גאָט'ס אַלטאַר אין ירושלים, זײ האָבען נאָר קוכענס געגעסען צוזאַמען מיט זײַערע ברײַדער.
- 10 ער האָט אויף פֿאַראַונרײַניגט דעם פֿײַער־פּלאַץ וואָס אין טהאַל בן־הנם, אום קײַנער זאָל נײַט קענען דורכפֿיהרען אין פֿײַער, אַלס מלך־דײַענסט, זײַן זװן אָדער זײַן טאָכטער.
- 11 ער האָט אויף אָבגעשאַפט די פֿערד וועלכע די קעניגע יהודה'ס האָבען געהאַלטען אַלס זונען־דײַענסט, פֿון אַרײַנגאַנג אין גאָט'ס הויז ביז דעם וואָהנונג פֿון נתן, דער הויפּדענער פֿון פֿאַרשטאָרט; אויף די זונ־וועגען האָט ער פֿאַרברענט אין פֿײַער.
- 12 אויף די אַלטאַרען וואָס אויפֿ'ן דאָך, אויף אַחוץ אויבער הײַזער אָדער וואָס אַנדערע קעניגע פֿון יהודה האָבען געמאַכט, אויף די אַלטאַרען וואָס מנשה האָט געמאַכט אין בײַדע הויפּען פֿון גאָט'ס הויז, האָט דער קעניג צושמעטערט און צובראַכען, זײַער שטויב האָט ער פֿון דאָרטען אַרויסגעוואָרפֿען צום טײַך קדרון.
- 13 אויף די באַרג־אַלטאַרען וואָס אַרום ירושלים בײַן רעכטען זײַט אײַל־באַרג, וועלכע שלמה, קעניג פֿון ישׂראל, האָט נאָך געבויט צו עשתרת דער גאָט פֿון צידון און כמוש דער גאָט פֿון מואב, אויף מלכם, דער גאָט פֿון עמונים בעפעלקערונג, האָט דער קעניג פֿעראַונרײַניגט.
- 14 ער האָט צובראַכען די סטאַטוען, אָבגעשניטען די געצען־בױמער און דעם אָרט אָנגעפּילט מיט מענשעשע בײַנער.
- 15 אויף דעם אַלטאַר פֿון בית־אל און דעם באַרג־אַלטאַר וואָס ירבעם, נבט'ס זװן האָט געמאַכט, וועלכער האָט גאַנץ ירושלים זינדיג גע־מאַכט, אויף יענעם אַלטאַר און יענעם באַרג אַלטאַר, האָט ער צו־שמעטערט און פֿאַרברענט אויף דײַע אש, אויף דעם געצען־בױם האָט ער פֿאַרברענט.
- 16 אז יאַשיהו האָט זיך אַ קעהר געטהאָן און דערזעהען די קברים וואָס זײַנען געווען דאָרט אויפֿ'ן באַרג, האָט ער געשיקט מענשען און זײ האָבען אַרויסגענומען די בײַנער פֿון די קברים; ער האָט זײ פֿאַר־ברענט אויפֿ'ן מזבח און פֿעראַונרײַניגט איהם, לױט גאָט'ס וואָרט וואָס עס האָט אויסגערופֿען דער געטליכער מאַן וואָס האָט די פֿאַסירונג פֿאַראַויסגעזאָגט*).
- 17 דאַן האָט ער געזאָגט: „וועמעס איז דאָס דער גראַב־צײַכען וואָס איך זעה?“ האָבען איהם די מענער פֿון שטאָדט געזאָגט: דאָס איז דער גראַב פֿונ'ם געטליכען מאַן וואָס איז געקומען פֿון יהודה און אויסגע־רופֿען דאָס וואָס דו האָסט יעצט געטהאָן אויף דעם בית־אל'ער אַלטאַר.
- 18 האָט דער קעניג געזאָגט: „לָאָזט איהם צו רוח! קײַנער זאָל זײַנען

(* זעה מלכים א קאפיטעל י"ג, 2. (ח. ש. נ.)

- 19 בָּא מִשְׁמֶרֶץ: וְגַם אֶת־כָּל־בְּתֵי הַבָּמֹת אֲשֶׁר ׀ בְּעָרֵי
 שְׁמֶרֶץ אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִים הַסִּיר יְאֹשִׁיָּהוּ
 וַיַּעַשׂ לָהֶם כְּכָל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבֵית־אֵל: ׀ וַיִּזְבַּח כ
 אֶת־כָּל־כְּהַנֵּי הַבָּמֹת אֲשֶׁר־שָׁם עַל־הַמִּזְבְּחוֹת וַיִּשְׂרֹף
 21 אֶת־עֲצָמוֹת אָדָם עֲלֵיהֶם וַיָּשָׁב יְרוּשָׁלַם: וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ אֶת־
 כָּל־הַעַם לֵאמֹר עָשׂוּ פֶסַח לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּכְּתוּב עַל־
 22 סֵפֶר הַבְּרִית הַזֶּה: כִּי לֹא נַעֲשֶׂה כַּפֶּסַח הַזֶּה מִיָּמַי
 הַשְּׁפֹטִים אֲשֶׁר שָׁפְטוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְכָל יָמַי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל
 23 וּמַלְכֵי יְהוּדָה: כִּי אִם בְּשִׁמְנֵה עֲשׂוּהָ שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יְאֹשִׁיָּהוּ
 24 נַעֲשֶׂה הַפֶּסַח הַזֶּה לַיהוָה בִּירוּשָׁלַם: וְגַם אֶת־הָאֲבוֹת וְאֶת־
 הַיָּדְעָנִים וְאֶת־הַתְּרַפִּים וְאֶת־הַגִּלְלִים וְאֶת כָּל־הַשִּׁקְצִים
 אֲשֶׁר נִרְאוּ בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם בְּעַר יְאֹשִׁיָּהוּ לְמַעַן
 הָקִים אֶת־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר אֲשֶׁר מֵצָא
 25 חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן בֵּית יְהוָה: וְכִמְהוֹ לֹא־הָיָה לִפְנֵי מֶלֶךְ כה
 אֲשֶׁר־שָׁב אֶל־יְהוָה בְּכָל־לִבָּבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ וּבְכָל־מְאֹדוֹ
 26 כְּכָל תּוֹרַת מֹשֶׁה וְאַחֲרָיו לֹא־קָם כָּמֹהוּ: אֵךְ ׀ לֹא־שָׁב
 יְהוָה מִחֶרֶץ אִפּוֹ הַגָּדוֹל אֲשֶׁר־חָרָה אִפּוֹ בַיהוּדָה עַל כָּל־
 27 הַכְּעִסִּים אֲשֶׁר הִכְעִיסוּ מְנַשֶּׁה: וַיֹּאמֶר יְהוָה גַּם אֶת־יְהוּדָה
 אֲסִיר מֵעַל פְּנֵי כַּאֲשֶׁר הִסִּירְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וּמֵאֲסִיתִי אֶת־
 הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר־בְּחַרְתִּי אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֶת־הַבַּיִת אֲשֶׁר
 28 אָמַרְתִּי יְהוָה שְׁמִי שָׁם: וַיִּתֵּר דְּבָרֵי יְאֹשִׁיָּהוּ וְכָל־אֲשֶׁר
 עָשָׂה הִלְאֵהֶם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
 29 יְהוּדָה: בְּיָמָיו עָלָה פְּרַעְיָה נֹכַח מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־מֶלֶךְ
 אֲשׁוּר עַל־נְהַר פְּרַת וַיִּלָּךְ הַמֶּלֶךְ יְאֹשִׁיָּהוּ לִקְרֹאתוֹ וַיְמִיתֵהוּ
 בְּמַגְדוֹ כְּרֹאתוֹ אֹתוֹ: וַיִּרְכַּבְהוּ עֲבָדָיו מִתּ מִמַּגְדוֹ וַיְבֹאֵהוּ ל
 יְרוּשָׁלַם וַיִּקְבְּרֵהוּ בַקְּבֻרָתוֹ וַיִּקַּח עִסָּה־אֶרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז
 בֶּן־יְאֹשִׁיָּהוּ וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ וַיְמַלִּיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו:

בֶּן־עֲשָׂרִים וּשְׁלֹשׁ שָׁנָה יְהוֹאָחָז בְּמַלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים 31

- ביינער ניט ריהרען! " אזוי האָבען זיינע ביינער גערעטעט די ביינער פונ'ם נביא וואָס איז געקומען פון שמרון*).
- 19 אויך אלע אלטאָר-רייזער וואָס אין די שטעט פון שמרון, וועלכע די קעניגע פון ישראל האָבען געמאַכט צו ערצאָרנען, האָט יאשיהו אָב-געשאַפט און האָט מיט זיי געמאַכט דאָס זעלביגע וואָס ער האָט געמאַכט אין בית-אל.
- 20 ער האָט אויסגעקוילעט אלע דאָרטיגע אלטאָר-כהנים נעבען די אלטאָרען, ער האָט אויף זיי פארברענט מענשעשע ביינער און אוועק צוריק אין ירושלים.
- 21 דאן האָט דער קעניג אַ בעפעהל געגעבען צום גאַנצען פּאָלק אזוי צו זאָגען: מאַכט אַ פּסח-אָפּפּער צו אייער גאָט ווי עס איז געשריבען אין דיעזען געזעץ-בוך.
- 22 אזא פּסח-אָפּפּער איז ניט געמאַכט געוואָרען זינט די צייט פון די ריכ-טער וואָס האָבען געריכטעט ישראל, אויך די גאַנצע צייט פון די קע-ניגע פון ישראל און יהודה.
- 23 נאָר אין אכצעהנטען יאָהר פון קעניג יאשיהו האָט מען דעם פּסח-אָפּפּער געמאַכט פאר גאָט אין ירושלים.
- 24 אויך די טוידטען בעשווערעריי, די צייטען טרעפער, די תּרפים, גע-צען און העסליכקייטען וואָס האָבען זיך געזעהען אינ'ם לאַנד יהודה און ירושלים, האָט יאשיהו אָבגעשאַפט אום דורכצופיהרען די ווערטער פונ'ם געזעץ, וואָס זיינען געשריבען געווען אין בוך וואָס חלקיהו דער כהן האָט געפונען אין גאָט'ס הויז.
- 25 פאר איהם איז ניט געווען אַ קעניג וואָס זאָל זיך צוריק קעהרען צו גאָט מיט'ן גאַנצען האַרצען און זעלע, מיט אלע מעגליכקייט לויט משה'ס געזעץ, אויך נאָך איהם איז אזא ניט ערשיענען.
- 26 גאָט האָט אָבער ניט צוריקגעהאַלטען זיין גרויסען ברענענדיגען צאָרן, וואָס האָט געברענט אויף יהודה איבער די אלע שלעכטע טהאַטען מיט וועלכע מנשה האָט איהם ערצאָרנט.
- 27 גאָט האָט בעשלאָסען: „אויף יהודה וועל איך פון זיך פּערוואַרפען ווי איך האָב ישראל פּערוואַרפען, איך האָס די שטאָדט ירושלים, וועלכע איך אליין האָב אויסגעקליבען אויך דאָס הויז וואָס איך האָב געדיינקט אז דאָרט וועט אימער מיין נאָמען זיין . . .”
- 28 די איבריגע פּאַסירונגען יאשיהו'ס און אלץ וואָס ער האָט געהאַן, איז פארשריבען אין בוך „צייטפּאַסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס”.
- 29 אין זיין צייט איז פרעה נכה, קעניג פון מצרים, ארויס קעגען קעניג פון אשור נעבען טייך פרתי; יאשיהו איז ארויס קעגען איהם, האָט ער (נכה) געטוידט איהם ווי נאָר ער האָט איהם דערזעהען אין מגדו.
- 30 זיינע קנעכט האָבען איהם רייטענדיג געפיהרט אַ טוידטען פון מגדו און געבראַכט אין ירושלים, זיי האָבען איהם בעערדיגט אויף זיין פּלאַץ. דאָס פּאָלק פונ'ם לאַנד האָבען גענומען יהואחז'ן, יאשיהו'ס זון, זיי האָבען איהם געזאַכט און אַלס קעניג ערקלעהרט נאָך זיין פּאַטער.
- 31 דריי-און-צוואַנציג יאָהר אַלט איז יהואחז קעניג געוואָרען אין ירושלים

(* זעה מלכים א' קאפיטעל י"ג, 31—32. (ת. ש. ג.)

מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אָמֹן חֲמוּטַל בְּתִירְמָהוּ מִלְבָּנָה:
 32 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכָל אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו: וַיֹּאסְרוּהוּ
 33 פָּרְעָה נָכְה בְּרַבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמַת בְּמֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וַיִּתֶּן
 34 עָנָשׁ עַל־הָאָרֶץ מֵאָה כִּפְרֶכֶסֶף וְכֹכַר זָהָב: וַיִּמְלֹךְ
 פָּרְעָה נָכְה אֶת־אֱלִיקָנִים בְּדִיאֲשִׁירוֹ תַחַת יְאֻשִׁירוֹ אָבִיו
 וַיִּסַּב אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יְהוֹאָחָז לְקָח וַיָּבֵא מִצְרַיִם
 לָהּ וַיִּמָּת שָׁם: וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נָתַן יְהוֹיָקִים לְפָרְעָה אֵד
 הַעֲרִיף אֶת־הָאָרֶץ לְתַת אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי פָרְעָה אִישׁ
 בְּעָרְפוֹ נָגַשׁ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב אֶת־עַם הָאָרֶץ לְתַת
 36 לְפָרְעָה נָכְה: בְּדַעֲשָׁרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים
 בְּמַלְכוֹ וְאַחַת עֲשָׂרָה שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אָמֹן
 37 וּבִיָּדָה בַת־פְּדֵיָה מִן־רוּמָה: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכָל
 אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו:

כד CAP. XXIV.

כד

א בְּיָמָיו עָלָה נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְהִי־לּוֹ יְהוֹיָקִים לְעָבֹד
 2 שְׁלֹשׁ שָׁנִים וַיָּשָׁב וַיִּמְרֹד־בּוֹ: וַיִּשְׁלַח יְהוָה בּוֹ אֶת־גְּדוּדֵי
 כַּשְׂדִּים וְאֶת־גְּדוּדֵי אַרְם וְאֶת גְּדוּדֵי מוֹאָב וְאֶת גְּדוּדֵי
 בְּנֵי־עַמּוּן וַיִּשְׁלַחֵם בִּיהוּדָה לְהַאֲבִידוֹ כַּדָּבָר יְהוָה אֲשֶׁר
 3 דִּבֶּר בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים: אֵד עַל־פִּי יְהוָה הִוְתָה
 בִּיהוּדָה לְהִסּוּר מֵעַל פְּנֵיו בַּחַטָּאת מִנְּשָׂה כְּכָל אֲשֶׁר
 4 עָשָׂה: וְגַם דִּסִּיחֲנֹקוֹ אֲשֶׁר שָׁפַךְ וַיִּמְלֵא אֶת־יְרוּשָׁלַם דָּם
 ה נֶקֶן וְלֹא־אָבָה יְהוָה לְסַלֵּחַ: וַיִּתֵּר דְּבָרֵי יְהוֹיָקִים וְכָל־
 אֲשֶׁר עָשָׂה הִלְאִיתָם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים
 6 לְמַלְכֵי יְהוּדָה: וַיִּשְׁכַּב יְהוֹיָקִים עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִן
 ז בְּנוֹ תַחֲתָיו: וְלֹא־הִסִּיף עוֹד מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְצֹאת מֵאֶרֶצוֹ
 כִּי־לָקַח מֶלֶךְ בָּבֶל מִנְּחַל מִצְרַיִם עַד־נֶהַר פְּרָת כָּל אֲשֶׁר
 8 הָיְתָה לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם: בְּדַשְׁמֹנָה עֲשָׂרָה שָׁנָה

יהויכין

- און דריי מאָנאַטען האָט ער רעגירט. זיין מוטער האָט מען גערופען
המוטל, ירמיהו'ס טאָכטער, פון לבנה.
- 32 ער האָט געטהאָן אלץ וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען ווי זיינע
עלטערן האָבען געטהאָן.
- 33 פרעה נכה האָט איהם ארעטירט אין רבלה, אינ'ם לאַנד חמת, אום
ער זאָל מעהר ניט קעניג זיין אין ירושלים, אויפ'ן לאַנד האָט ער ארויפ־
געלייגט אַ שטראַף פון הונדערט צענטנער זילבער און איין צענטנער
גאָלד.
- 34 אַלס קעניג האָט פרעה נכה אָנגעשטעלט אליקים, יאשיהו'ס זון, אַז
שטאַט זיין פאטער, ער האָט זיין נאָמען איבערגעלייגט אויף יהויקים.
דאן האָט ער מיטגענומען יהואחז'ן און אוועק אין מצרים. דאָרט איז ער
געשטאָרבען.
- 35 דאָס זילבער און גאָלד וואָס יהויקים האָט געצאהלט פרעה'ן, האָט מען
אויפ'ן לאַנד געלייגט נאָך פרעה'ס פּעראַרדנונג — יעדערן פון פּאָלק
נאָך זיין שטאַנד האָט מען בעשטייערט צו צאָהלען דעם אָבצאהל פון
זילבער און גאָלד צו פרעה נכה.
- 36 פינף-און-צוואַנציג יאָהר אַלט איז יהויקים קעניג געוואָרען אין ירושלים
און עלף יאָהר האָט ער רעגירט; זיין מוטער האָט מען גערופען זבודה,
פדיה'ס טאָכטער, פון רומה.
- 37 אויך ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין גאָט'ס אויגען ווי זיינע
עלטערן האָבען געטהאָן.

קאפיטעל כד

- 1 אין זיין צייט איז נבוכדנאצר, קעניג פון בבל ארויף (אויף ירושלים);
דריי יאָהר איז יהויקים איהם אונטערטהאן געווען, נאָכדעם האָט ער
איהם ווידערשפעניגט.
- 2 אויך האָט גאָט אויף איהם אָנגעשיקט רויבער-באַנדעס פון כשדים, ארם,
מואַב און עמון; ער האָט זיי אָנגעשיקט אויף יהודה אום צו פּערניכט
טען איהם, אזוי ווי גאָט האָט גערעדט דורך זיינע קנעכט די נביאים.
- 3 נאָך דורך גאָט'ס בעפעהל איז דאָס געשעהען אין יהודה, אום צופּער-
ווארפען זיי פון זיין געזיכט, איבער אלע מנשה'ס זינד וואָס ער האָט
געטהאָן.
- 4 אויך דאָס אונשולדיגע בלוט וואָס ער האָט פארגאָסען און אָנגעפילט
ירושלים מיט אונשולדיגע בלוט; דערפאר האָט גאָט ניט געוואָלט
פּערציהען.
- 5 די איבריגע פּאַסירונגען יהויקים'ס און אלץ וואָס ער האָט געטהאָן, איז
פאַרשריבען אין בוך „צייטפּאַסירונגען פון די קעניגע יהודה'ס“.
- 6 אז יהויקים איז געשטאָרבען האָט זיין זון יהויכין רעגירט נאָך איהם.
- 7 דער קעניג פון מצרים איז שוין מעהר פון זיין לאַנד ניט ארויס, ווארים
דער קעניג פון בבל האָט צוגענומען פונ'ם טייך מצרים ביז'ן טייך
פּרת — אלץ וואָס עס האָט בעלאַנגט צו קעניג פון מצרים.
- 8 אכצעהן יאָהר אַלט איז יהויכין קעניג געוואָרען און דריי מאָנאַטען האָט

יהויכין במלכו ושלשה חדשים מלך בירושלם ושם
 אמו נחשתא בת-אלנתן מירושלם: ויעש הרע בעיני
 יהוה בכל אשר-עשה אביו: בעת ההוא עלה עבדו
 נבכדנאצר מלך-בבל ירושלם ותבא העיר במצור: ויבא
 נבכדנאצר מלך-בבל על-העיר ועבדיו צרים עליה:
 ויצא יהויכין מלך-יהודה על-מלך בבל הוא ואמו ועבדיו
 ושאריו וסריסיו ויפקח אתו מלך בבל בשנת שמנה למלכו:
 ויצא משם את-כל-אוצרות בית יהוה ואוצרות בית
 המלך ויקצץ את-כל-כלי הזהב אשר עשה שלמה מלך-
 ישראל בהיכל יהוה כאשר דבר יהוה: והגלה את-
 כל-ירושלם ואת-כל-השורים ואת כל-גבורי החיל
 עשרה אלפים גולה וכל-החרש והמסגר לא נשאר
 וילת דלת עמיד-ארץ: ויגל את-יהויכין בבלה ואת-אם
 המלך ואת-נשי המלך ואת-סריסיו ואת אולי הארץ
 הולך גולה מירושלם בבלה: ואת כל-אנשי החיל
 שבעת אלפים וחרש והמסגר אלה הכל גבורים עשי
 מלחמה ויביאם מלך-בבל גולה בבלה: וימלך מלך-
 בבל את-מתניה דדו תחתיו ויסב את-שמו צדקיהו:
 בן-עשרים ואחת שנה צדקיהו במלכו ואחת עשרה
 שנה מלך בירושלם ושם אמו חמיטל בת-ירמיהו מלבנה:
 ויעש הרע בעיני יהוה בכל אשר-עשה יהויקים: כי
 על-אף יהוה היתה בירושלם וביהודה עדי-השלקו אתם
 מעל פניו וימרד צדקיהו במלך בבל:

כה

CAP. XXV. כה

ויהי בשנת התשיעית למלכו בחדש העשירי בעשור א
 לחדש בא נבכדנאצר מלך-בבל הוא וכל-חילו על-
 ירושלם ויחן עליה ויבנו עליה דיק סביב: ותבא העיר
 כמצור

- ער רעגירט אין ירושלים ; זיין מוטער האָט מען גערופען נחשתא, אַלנתן'ס טאָכטער, פון ירושלים.
- 9 ער האָט געטהאָן וואָס עס איז שלעכט אין נאָט'ס אויגען ווי זיין פאָטער האָט געטהאָן.
- 10 אין יענער צייט זיינען נבכדנאצר'ס קנעכט ארויף אויף ירושלים און די שטאָדט איז בעלאגערט געוואָרען.
- 11 אויך נבוכדנאצר, קעניג פון בבל, זעלבסט איז געקומען צום שטאָדט ווען זיינע קנעכט האָבען איהר בעלאגערט.
- 12 דאן איז יהויכין, קעניג פון יהודה, ארויס צום קעניג פון בבל, ער מיט זיין מוטער, אויך זיינע קנעכט, פירסטען און דינער, האָט איהם דער קעניג אוועקגעפיהרט אין בבל. [דאָס האָט פאָסירט אין אכטען יאָהר פון זיין רעגירען].
- 13 ער האָט אויך ארויסגענומען אלע זאמלונגען פון נאָט'ס הויז און די זאמלונגען פון קעניג'ס הויז, ער האָט צובראָכען אלע גאָלדענע כלים וואָס שלמה, קעניג פון ישראל, האָט געמאַכט אין נאָט'ס טעמפל — אזוי ווי נאָט האָט פאָראויסגעזאָגט.
- 14 ער האָט פאָטריבען גאנץ ירושלים אויך אלע פירסטען און קריענס-העלדן דען, צעהען טויזענד געפאנגענע, אויך אלע שמייערען און שלאָסער ; עס איז קיינער ניט געבליבען אויסער די ארעמע בעפעלקערונג פונ'ם לאַנד.
- 15 ער האָט יהויכין'ען פאָרטריבען אין בבל ; דעם קעניגס מוטער, זיינע פרויען, הויפדיענער און די פאָרנעהמע לייטע פונ'ם לאַנד האָט ער אויך אוועקגעפיהרט פון ירושלים און בבל.
- 16 אלס קריענס-לייט, זיעבען טויזענד, טויזענד פון זיי שמייערען און שלאָסערס — אלע קריענס פעהיגע העלדען, האָט דער קעניג פון בבל געבראַכט געפאנגענע אין בבל.
- 17 אלס קעניג אַנשטאט איהם האָט דער קעניג פון בבל אָנגעשטעלט זיין אָנקעל מתניה, ער האָט איהם איבערגעלייגט דעם נאָמען אויף צדקיהו.
- 18 איין-און-צוואַנציג יאָהר אַלט איז צדקיהו קעניג געוואָרען און ער'ס יאָהר האָט ער רעגירט אין ירושלים ; זיין מוטער האָט מען גערופען חמוטל, ירמיהו'ס, טאָכטער פון לבנה.
- 19 אויך ער האָט געטהאָן אַלס וואָס עס איז שלעכט אין נאָט'ס אויגען אזוי ווי יהויקים האָט געטהאָן.
- 20 איבער זיינע פערברעכענס איז נאָט'ס צאָרן געווען אויף ירושלים און יהודה ביז ער האָט זיי פון זיך פערוואָרפען. צדקיהו האָט ווידערשפעטיגט קעגען קעניג פון בבל.

קאפיטעל כה

- 1 אין ניינטען יאָהר פון זיין רעגירען, דעם צעהנטען טאָג אין צעהענטען מאָנאַט, איז געקומען נבוכדנאצר, קעניג פון בבל, ער מיט זיין גאנצע ארמעע, קעגען ירושלים. ער האָט געבען איהר געלאגערט און געבויט אַרום איהר לויער-בערג*.)
- 2 אזוי איז די שטאָדט בעלאגערט געווען ביז'ן עלפטען יאָהר פון קעניג צדקיהו.

(* זעה יהזקאל קאפיטעל כ"ד, 2. (ח. ש. נ.)

3 בַּמָּצוֹר עַד עֲשֵׂתִי עֲשָׂרָה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ׃ בַּתְּשֻׁעָה
 לַחֹדֶשׁ וַיַּחֲזֵק הָרָעֵב בְּעִיר וּלְאִיְהוָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ׃
 4 וַתִּבְקַע הָעִיר וְכָל־אֲנָשֵׁי הַמְּלָחָמָה ׀ הִלְלִיָּה דָרָךְ שָׁעַר ׀
 בֵּין הַחֲמַתִּים אֲשֶׁר עַל־גֵּן הַמֶּלֶךְ וּכְשָׂדִים עַל־הָעִיר
 ה סָבִיב וַיֵּלֶךְ דָּרָךְ הָעֲרֵבָה׃ וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־בַּשָּׂדִים אַחֲרֵי
 הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁנוּ אֹתוֹ בְּעַרְבוֹת יְרֵחוֹ וְכָל־חֵילוֹ נָפְצוּ מֵעָלָיו׃
 6 וַיִּתְּפְשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רַב־לַחְמָה
 7 וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ מִשְׁפָּט׃ וְאֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ שָׁחֲטוּ לְעֵינָיו
 וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עוֹר וַיֹּאסְרֵהוּ בַּנְּחֹשְׁתִּים וַיְבִיֵּאֵהוּ בָּבֶל׃
 8 וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בַּשְּׁבַעַה לַחֹדֶשׁ הוּא שְׁנַת תְּשַׁע־
 עֲשָׂרָה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ נְבֻזַדְנֶאֱצַר מֶלֶךְ בָּבֶל בָּא נְבוּזַרְאֲדָן
 9 רַב־טַבָּחִים עִבְדֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַם׃ וַיִּשְׂרַף אֶת־בֵּית
 יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת כָּל־בְּתֵי יְרוּשָׁלַם וְאֶת־כָּל־
 בֵּית גָּדוֹל שָׂרָף בָּאֵשׁ׃ וְאֶת־חוֹמֹת יְרוּשָׁלַם סָבִיב נִתְּצוּ
 11 כָּל־חֵיל בַּשָּׂדִים אֲשֶׁר רַב־טַבָּחִים׃ וְאֶת יֵתֵר הָעָם
 הַנְּשָׂאִים בְּעִיר וְאֶת־הַנְּפִלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ עַל־הַמֶּלֶךְ
 בָּבֶל וְאֶת יֵתֵר הַדָּמִן הַגָּלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים׃
 12 וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ הַשְּׂאִיר רַב־טַבָּחִים לְכַרְמִים וּלְגִבִּים׃
 13 וְאֶת־עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בֵּית־יְהוָה וְאֶת־הַמְּכַנּוֹת וְאֶת־
 יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־בְּבֵית יְהוָה שִׁבְרוּ כְּשָׂדִים וַיִּשְׂאוּ אֶת־
 14 הַחֹשֶׁתִם בְּבִלְהָ׃ וְאֶת־הַפִּירוֹת וְאֶת־דִּנְיָעִים וְאֶת־הַמִּזְמָרוֹת
 וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֶת כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יִשְׂרְתוּ בָם
 טו לְקָחוּ׃ וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרְקוֹת אֲשֶׁר זָהָב זָהָב
 16 וְאֲשֶׁר־כֶּסֶף כֶּסֶף לְקַח רַב־טַבָּחִים׃ הָעַמּוּדִים ׀ שְׁנַיִם
 הָיִם הָאֶחָד וְהַמְּכַנּוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה
 17 לְאִיְהוָה מִשְׁקָל לַנְּחֹשֶׁת כָּל־הַכְּלִים הָאֵלֶּה׃ שָׁמְנֵה עֲשָׂרֵה
 אַמָּה קוֹמַת ׀ הָעַמּוּד הָאֶחָד וְכַתְּרַת עָלָיו ׀ נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת
 הַכְּתֵרַת

- 3 דעם ניינטען טאָג פון [פערטען] מאָנאט איז דער הונגער אין שטאָרט שטארק געוואָרען און דאָס פּאָלק האָט ניט געהאט קיין ברױט.
- 4 דאן האָבען די לייבדיענער און אלע קריעגס־לייט דורכגעבראַכען זיך ביינאַכט דורך דעם טהויער, צווישען די מויער וואַנד וואָס געבען קעניגס גאָרטען [די כשדים זיינען דאן געווען ארום שטאָרט], זיי זיינען געגאנגען דורך די וויסטע.
- 5 אָבער די קריעגס־לייט פון כשדים האָבען נאָכגעיאָגט דעם קעניג און האָבען איהם געכאַפט ביי די וויסטע פון ירחו, ווען זיין אַרמעע האָט זיך צושפּרייט און אוועק פון איהם.
- 6 אַז זיי האָבען דעם קעניג געכאַפט, האָבען זיי איהם געבראַכט אין רבּלה, צום קעניג פון בבל; דאָרטען האָט מען אויסגעשפּראַכען זיין אור־טהייל —
- 7 צדקיהו'ס זיהן האָט מען פאַר זיינע אויגען געקוילעט, נאָכדעם האָט מען צדקיהו'ן די אויגען אויסגעשטאַכען; מ'האָט איהם אין קייטען געשמיערט און געבראַכט אין בבל.
- 8 און אין זיעבענטען טאָג פון פינפטען מאָנאט, (דאָס איז געווען אין ניינצענטען יערוזלעם יאָהר פון נבכדנאצר קעניג פון בבל) איז גע־קומען נבזראדן, דער ריכטער פאַר טוידט שטראַף, אַ דיענער פון קע־ניג פון בבל, אין ירושלים.
- 9 ער האָט פאַרברענט גאָט'ס הויז, דעם קעניג'ס הויז, און אלע הייזער פון ירושלים — וואו עס איז געווען אַ גרויסע הויז האָט ער עס פאַר־ברענט.
- 10 די מויער־ווענד וואָס ארום ירושלים האָט די אַרמעע פון כשדים, וואָס איז אָנגעפיהרט געוואָרען פון טוידט־שטראַף־ריכטער צושמעטערט.
- 11 די איבריגע פּאָלק — ווי די וועלכע זיינען געבליבען אין שטאָרט, די וואָס האָבען זיך אונטערגעבען צום קעניג פון בבל, אויך דאָס גאַנצע געמיינע פּאָלק, האָט נבזראדען, טוידט־שטראַף־ריכטער, געפאַנגען גענומען.
- 12 די אַרעמסטע פּונ'ם פּאָלק האָט דער טוידט־שטראַף־ריכטער איבערגע־לאָזען אַלס גערטנערס און פּעלד אַרבייטער.
- 13 די קופּערנע זיילען פון גאָט'ס הויז, אויך די געשמעלען, דעם קופּער־נעם קובעל פון גאָט'ס הויז, האָבען די כשדים צובראַכען און אוועק־געטראָגען דעם קופּער אין בבל.
- 14 אויך די טעפ, די שויפלען, די מעסערס, די לעפעל און אלע איבריגע קופּערנע כלים, וועלכע מ'האָט צום דיענסט בענוצט, האָבען זיי צו־גענומען.
- 15 די פּאנען און בעקענס, ווי די גאַלדענע אזוי די זילבערנע, האָט דער טוידט־שטראַף־ריכטער צוגענומען.
- 16 ביידע זיילען, דעם איין קובעל מיט אלע געשמעלען וואָס שלמה האָט געמאַכט פאַר גאָט'ס הויז; דער קופּער פון די אלע כלים האָט קיין וואג ניט געהאַט.
- 17 איין זייל איז געווען אכצעהן איילען די הויך, אויף איהם איז געווען

הכתרת שלש אמה ושכבה ורמנים על-הכתרת סביב
 הכל נחשת וכאלה לעמוד השני על-השכבה: ויבא 18
 רב-טבחים את-שריה כהן הראש ואת-צפניהו כהן
 משנה ואת-שלשת שמרי הסף: ומדהעיר לקח סלים 19
 אחד אשר-הוא פקיד ועל-אנשי המלחמה וחמשה אנשים
 מראי פני-המלך אשר-נמצאו בעיר ואת הספר שר
 הצבא המצבא את-עם הארץ וששים איש מעם הארץ
 הנמצאים בעיר: ויבא אתם נביו-ראון רב-טבחים וילך כ
 אתם על-מלך בבל רבלתה: ויך אתם מלך בבל 21
 וימתם ברבלה בארץ חמת ויגל יהודה מעל אדמתו:
 והעם הנשאר בארץ יהודה אשר השאיר נבוכדנאצר 22
 מלך בבל ויפקד עליהם את-גדליהו בן-אחיקם בן-שפן:
 וישמעו כל-שרי החילים המה והאנשים כי- 23
 הפקיד מלך בבל את-גדליהו ויבאו אל-גדליהו המצפה
 וישמעאל בן-נתניה ויוחנן בן-קרח ושריה בן-תנחומת
 הנזפת ויאניהו בן-מעכתי המה ואנשיהם: וישבע 24
 להם גדליהו ולאנשיהם ויאמר להם אליהו מלך
 הפשדים שבו בארץ ועבדו את-מלך בבל ויטב לכם:
 ויהי בחדש השביעי בא ישמעאל בן-נתניה כה
 בן-אלישמע מנזע המלוכה ועשרה אנשים אתו ויכו את-
 גדליהו וימת ואת-היהודים ואת-הפשדים אשר-היו אתו
 במצפה: ויקמו כל-העם מקטן ועד-גדול ושרי החילים 26
 ויבאו מצרים כי יראו מפני כשדים: ויהי בשלשים 27
 ושבע שנה לנלות יהויכין מלך-יהודה בשנים עשר חודש
 בעשרים ושבעה לחדש נשא אויל מרדך מלך בבל
 בשנת מלכו את-ראש יהויכין מלך-יהודה מבית פלא:
 וידבר אתו טבות ויחן את-כסאו מעל כסא המלכים 28

אשר

- א קופערנער קארניז דריי איילען הויך ; ארום אויפ'ן קארניז איז געווען
א נעץ אויסגעזעצט מיט גראנאמען — אלץ פון קופער. דאָס זעלביגע
איז געווען דער אנדער זייל מיט דעם נעץ.
- 18 דער טוידט־שטראף־ריכטער האָט מיטגענומען שריה דעם אָבער־כהן,
צפניהו דעם וויצע־כהן און דריי שוועל־היטערס.
- 19 פון וואַכהויז האָט ער גענומען איין הויפדיענער, וועלכער האָט פער־
וואלטעט די קרויעגס־לייט, אויך פינף מענער, פון די וואָס פלעגען
דעם קעניג פערזענליך זעהן, (*) וואָס מ'האָט געפונען אין וואַכהויז, דעם
שרייבער, דעם פערלמארשאַל, וואָס האָט געאיבט דאָס פאָלק צו
קריעג אויך זעכציג מענשען פון פאָלק, וועלכע מ'האָט געפונען אין
וואַכהויז ;
- 20 זיי אלעמען האָט נבוזראדן דער טוידט־שטראף־ריכטער גענומען און האָט
זיי אוועקגעפיהרט אין בבל, צום קעניג פון בבל.
- 21 דער קעניג פון בבל האָט זיי טוידט געשלאגען אין רבלה [אינ'ם לאַנד
חמת] נאָכדעם ווי ער האָט יהודה פארטריבען פון זיין לאַנד.
- 22 דאָס איבריגע פאָלק פונ'ם לאַנד יהודה, וועלכע נבוכדנאצר קעניג פון
בבל האָט איבערגעלאָזען, האָט ער איבער זיי אָנגעשטעלט גדליהו
אחיסק'ס זוהן, דער זוהן פון שפן (**).
- 23 אז אלע מיליטער בעאמטע מיט זייערע מענשען האָבען דערהערט אז
דער קעניג פון בבל האָט אָנגעשטעלט גדליהו'ן, זיינען זיי געקומען צו
גדליהו'ן אין מצפה מיט ישמעאל נתניה'ס זוהן, יוחנן קרח'ס זוהן, שריה
פון נטפה, תנחמת'ס זוהן און יאזניהו מעכת'ס זוהן — זיי מיט
זייערע מענשען.
- 24 גדליהו האָט געשוואָרען פאר זיי מיט זייערע מענשען און געזאָגט צו זיי :
„זאָל אייך ניט פערדריסען צו זיין אונטערטהאָן די כשרים, פערבלייבט
אין לאַנד און דיענט דעם קעניג פון בבל וועט אייך גוט זיין.
- 25 אין זיעבענטען מאָנאט איז געקומען ישמעאל נתניה'ס זוהן, (אלישמע'ס
זוהן) פון קעניגליכען אבשטאַמונג, מיט איהם זיינען געווען נאָך צעהען
מענשען, און זיי האָבען טוידט געשלאגען גדליהו'ן מיט די יהודים און
כשרים וואָס זיינען מיט איהם געווען אין מצפה.
- 26 דאן האָט זיך דאָס גאנצע פאָלק אויפגעהויבען — פון גרויס ביז קליין
— אויך די מיליטער בעאמטע און זיינען אוועק אין מצרים ; ווארים זיי
זיינען אין שרעק געווען פאר די כשרים.
- 27 אין זיעבען־און־דרייסיגסטען יאָהר זינט יהויכין קעניג פון יהודה איז
פארטריבען געוואָרען, האָט אויך מרדך קעניג פון בבל, אין יאָהרליכען
רעגירונג פעסט, געשוינט די הויכע שטעלונג פון יהויכין קעניג פון
יהודה אן בעפרייט איהם פן ארעסט.

(*) זעה מנלת אכתר קאפ. א' פסוק 14 (ח. ש. נ.).

(**) זעה ירמיה קאפיטעל מ' און מ"א. (ח. ש. נ.).

29 אֲשֶׁר אָתוּ בְּבַבְלִי: וּשְׁנָא אֶת בְּנֵי כְּלָאוּ וְאָכַל לֶחֶם
 ל תְּמִיד לְפָנָיו כָּל־יְמֵי חַיָּו: וְאַרְחָתוּ אַרְחַת תְּמִיד נִתְּנָה־
 לָו מֵאֵת הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ כָּל יְמֵי חַיָּו:

חוק ונתחוק

סכום פסוקי דספר מלכים אלה וחמש מאות ושלשים וארבעה.
 וסימנו אשרי הגוי אשר ה' אלהיו. וסדריו חמשה ושלשים.
 וסימנו ואני אהיה לה נאם ה' חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה
 וחציו ויקבץ מלך ישראל את הנביאים:

פרך הנותן ליפה כח ולאין אונים עצמה ירבה:

- 28 ער האָט מיט איהם פרוינדליך גערעדט און האָט פאר איהם אַ שטוהל גע-
שטעלט העכער פאר די שטוהלען פון די קעניגע וואָס זיינען ביי איהם
אין בבל געווען.
- 29 ער האָט אומגעביטען זיינע ארעסט־קליידער ; זיין גאנצען לעבען האָט
יהויכין אימער מיט איהם געגעסען.
- 30 זיינע קעסט, אייביגע קעסט, האָט מען איהם טעגליך פון קעניג גע-
געבען, זיין גאנצען לעבען.

ח ז ק.

אין ביידע ביכער „מלכים" איז דאָ טויזענד פינף הונדערט פיער־און-
דרייסיג פסוקים, און זעבען־און פערציג קאפיטלאך, (22 אין ערשטען
און 25 אין צווייטען).

